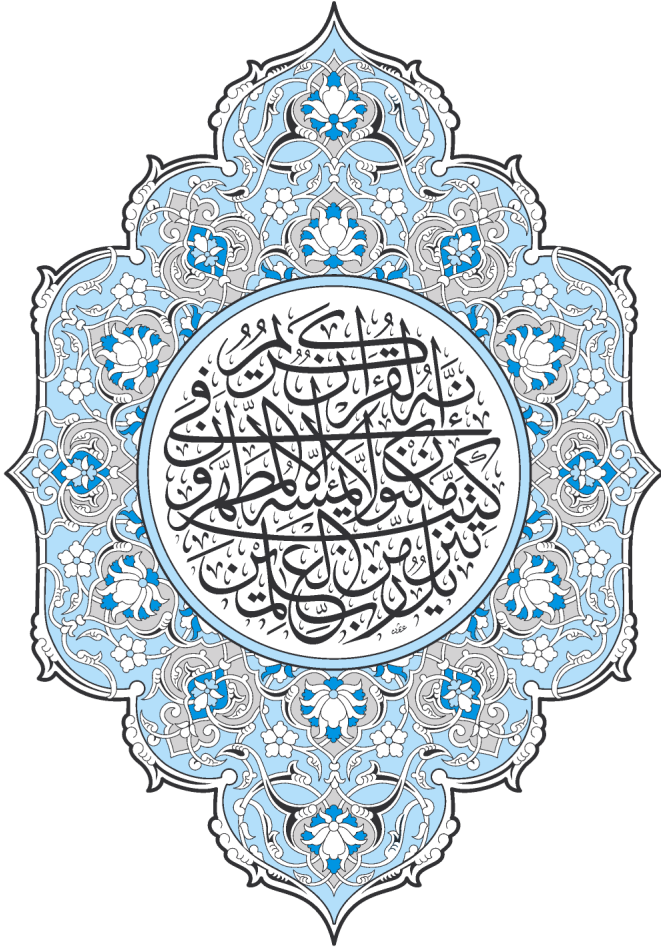

إِنَّا نَحْنُ قُرْآنُكَ الْكَرِيمُ وَاللَّهُ حَفِظَنَا

(خادم الحرمين الشريفين) شاه سهلمان كورئى عه بدول عه زيز نال سعوود
مهلكئ شاهنشينا عه رهستانا سعوودى شه ره فمه ند بوو ب فهر مانا چاپكرنا قور نانا پيرز د گهل وهر گيرانا امانيت وئى

تَدْرِقُ بِالْأَرْبَعِيْنَ هَذِهِ الرَّحْمَةُ لِعَاقِبِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَازِنِ الرَّحْمَةِ بِرِشْتِيفِيْنَ الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّعُوْدِيِّ
مَلِكِ الْمَمْلُوكَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِرِالسُّعُوْدِ بَيْتَةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ نَيْسَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
يُورَعُ مَجَانًّا

تَرْجُمَةُ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
عَنْهُ
إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ
(اللَّهُجَّةُ الْكُرْمَانِجِيَّةُ)

إعداد:
الدكتور إسماعيل علي طه

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْدِ الطَّبَاعَةِ الْمَصْتَفَى الشَّرِيفِ
بِالْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

ئەف قورئانا پىرۆز وەققە ژ (خادم الحرمين الشريفين)

شاه سەلمان كورئى عەبدول عەزىز ئال سعوود

نايىت بىتە فرۆتن

هەر وە دەھىتە بە لافكرن

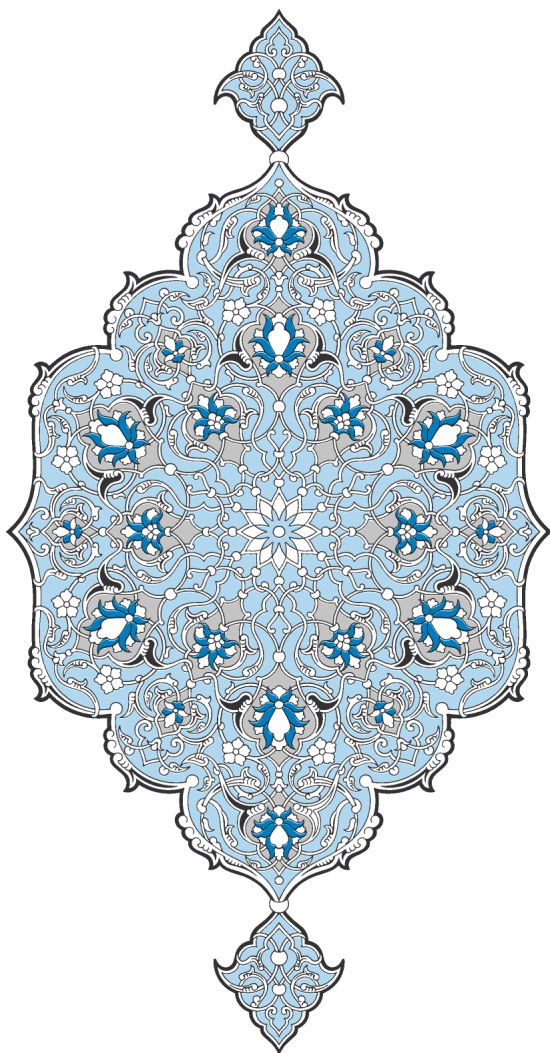
قورئانا پىرۆز د گەل راقە كرنا وى ب زمانى كوردى

تامادە كرن دوكتۆر:

ئىسماعىل عە لى تاها

كۆمەلگەھا مەلك فەھەدىا چاپكرنا قورئانا پىرۆز

ل مەدېنەيا مونەووەر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور

عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ

وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ،

القائل: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود - حفظه الله - بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ، المأمور به في قوله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَلِّغُوا عَنِّي ولو آية».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، يطيب
لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة، أن يقدم للقارئ
الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، التي قام بها
الدكتور إسماعيل علي طه؛ وراجعها من قبل المجمع الدكتور مصطفى مسلم
محمد، وعمار محمد طاهر محمد.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي
نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون
قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن
المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب
الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص
أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منّا إنك أنت
السميع العليم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگوئن

ب پینووسی ریژدار شیخ دوکتور

عبدالولہ تیف کورئی عہدول عہزیز کورئی عہدولرحمان ٹال شیخ

وہزیرئی کاروباریت ئیسلامی و بانگھلدیری

و راستہ پرئکرنئی سہرپہرشتی گشتی یی کوری

سو پاس ہہمی بو خودایئ گشت جیہانان، ئہوی دپہرتوکا خو
یا پیروزدا گوتی:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾

و سلاٹ و سہلہوات ل سہر پلہ بلندترین پیغہمبہر و ہنارتی،
پیغہمبہرئی مہ موحمہد، ئہوی گوتی:

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ».

ئانکو:

باشترینی ہہوہ ئہوی فیری قورئانی بووی و خہلک فیئرکیئی.

ل دویشف رینماییت خزمہتکاری ہہردو حہرمیت پلہ بلند،
شاہ سہلمان کورئی عہدول عہزیز ٹال سعوود، خودی پاریزیت،
بو چاقدیرییا پہرتوکا خودی و کارکرن ل سہر ب ساناہی خستنا
وہشاندنا وی، و بہلاقرنا وی ل سہر موسلمانان، ل پوژہہلات و
پوژٹاقاییت ئہردی، و رافہکرنا وی، و وەرگیرانارامانیت وی بو
جودا جودا زمانیت جیہانی.

ژ باوهرییا و هزاره تا کاروباریت ئیسلامی و بانگ هولدیری و راسته پیکرنی ل شاهنشینا عه ره بی یا سعوودی ب گرنگییا وهرگیرانا رامانیت قورئانا پیرۆز بۆ هه می زمانیت جیهانی ییت گرنگ ژ بۆ ب ساناهی خستنا تیگه هشتنا وئ بۆ وان موسلمانیت ب غهیری زمانی عه ره بی دئاخفن، و ژ بۆ ب جهئینانا فهرمانا مه پی هاتییه کرن د گۆتنا پیغه مبه ریدا (سلاقیت خودی ل سه ربن): «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً». ئانکو: ژ من بگه هینن خو هه که ئایه ته ک بیت.

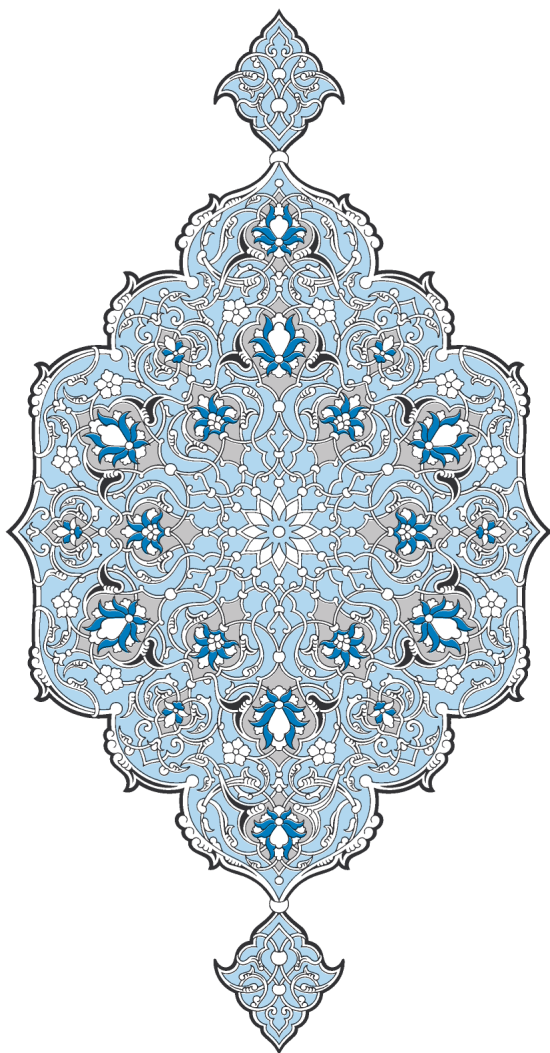
وهک خزمهت بۆ براییت مه ییت ب زمانی کوردی (شیوازی کرمانجی) دئاخفن کۆری شاه فه هه دیی چاپکرنا (مصحف) سا پیرۆز ل مه دینه یا مونه و وهر پی خوشه فی وهرگیرانا بۆ زمانی کوردی (شیوازی کرمانجی) پیشکیش بکهت، ئه و دوکتۆر ئیسماعیل عه لی تاها؛ سگیزی پی رابوو بی، و دوکتۆر مسته فامسلم محمه ده، و عه مار محمه ده تاهر محمه ده، لی زفرین ل سه ر کری.

سوپاسییا خودی مه زن دکه یین هاریکاری بۆ ب جهئینانا فی کاری مه زن کری، هیفیدارین هه می دریکا خودیدا بیت، و خه لک مفایسی ژئ ببینیت.

ئهم دزانین وهرگیرانا رامانیت قورئانا مه زن - هندی یا هویر و بنه جه بیت - ناگه هیه و ان رامانیت مه زن ئه ویت د نافا ده فی قورئانیدا، و ئه و رامانیت وهرگیران ئه دا دکهت ئه نجامی وئ چه ندیه یا زانستی وهرگیرانی گه هشتییی د تیگه هشتنا په رتۆکا خودی یا پیرۆزدا، و هند دی ژئ گرت هندی ژ کاری مرۆقان هه میا گرتی ژ خه له تی و کیاسییان.

و پاشى داخوازى ژ هەر خوانده فانه كى قى وەر گىرانى دكهين..
هەر خهله تى و كىم و كاسى و زىده ييه كا تىدا بينيت كورنى شاه
فهه دىي چاپكرنا (مصحف) ا پىرۆزل مه دینه يا مونه ووهر پى
ئاگه هدار بكهت دا ب ئانه هيا خودى د چاپكرن و وه شائيت بيندا
بينه چاره سه ركرن و مفايى ژى بينيت.

هەر خود ييه هاريكار، و ئه وه رينيشاندهر بو رپكا راست،
خود يو تو ژ مه قه بويل بكه، ب راستى هەر تويى گوهدار و زانا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگوئنا وەر گیرانیت رامانیت قورئانا پیروز ریخوشکرن

قورئانا پیروز ئاخفتنا خودایى مهزنه یاب پیت و رامانیت ویشه بۆ پیغه مبهری خۆ موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سەربن) ھنارتی وەك دلۆفانی بۆ ھەمی جیھانا، مزگینئین و ئاگە ھدارکەر و بانگھلدیڤر د پیکاکا خودیداب دەستویرا وی، و چرایه کی پۆنکەر و گەشە، ئەفە ژى دانە نیاسینە کا کورتە بۆ قورئانا پیروز و پە یاما وی.

دانە نیاسینە کا گشتی ب قورئانا پیروز

ئیک: دانە نیاسینا قورئانا پیروز، و دیار کرنا ناف و سالۆ خەتیت وی:

قورئانا پیروز ئەو ئاخفتنا خودایى مهزنه ئەوا ب پیکاکا وە حییی بۆ پیغه مبهری خۆ موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سەربن) ب پە یف و رامانیت ویشه ھنارتی. ئەوا د (مصحف) یدا ھاتییە نفیسین، و دەست بۆ دەستی ھاتییە فە گوھاستن، و خواندنا وی پەرستنه.

و خودایى - مەزن و سەردەست - ئەو ھە ناڤى وی وە حییا بۆ پیغه مبهری خۆ موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سەربن) ھنارتی کرییە قورئان، خودایى مەزن گۆت: ﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴾ [الإنسان: ۲۳]، چونکی ھیژای ھندییە بیئە خواندن و خوژى دویر نە ئیخن.

ھەر وەسا خودایى مەزن ناڤى وی کرە (الکتاب)، خودایى مەزن گۆت: ﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴾ [الزمر: ۲]، چونکی ھیژای ھندییە بیئە نفیسین و پشت گوھ نە ئیخن.

و خودایى مهزن قورئانا پيروژ يا سالوخ دایى كو: راستى و پويچيى و حلالى و حرامى ژيك فافير دكەت، و بيرئینانه، و راسته ربييه، و پوناھيه، و ساخى و سلامه تيه، و حه كيمه، و شيره ته، و چه ندين سالوخه تيت دى ييت مهزنا تيا قورئانا پيروژ و ته ماميا به ياما وى ديار دكەن.

و په يشا (مصحف) ژ وان بهر په را هاتيه و هر گرتن ييت قورئانا پيروژ ل سهر هاتيه نفيسين، ئەف نافكر نه سه حابيان دانايه سهر بو ديار كرنا وى بهر تو كى ئەوا قورئانا پيروژ ل سهر بهر په ريت وى هاتيه نفيسين.

و قورئانا پيروژ وه حيه ژ دهف خودايى مهزن، جبريلى - سلاف ل سهر بن - ئينايه خوارى سهر دل موحه مه د پيغه مبهرى (سلاقيت خودى ل سهر بن)، خودايى مهزن گوت: ﴿وَأَنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ * نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ * عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ﴾ [الشعراء: ۱۹۲-۱۹۵].

و موحه مه د پيغه مبهرى (سلاقيت خودى ل سهر بن) دقئى چه نديدا نه يى جودايه ژ پيغه مبهرى دى، جبريلى - سلاف ل سهر بن - وه حى ژ دهف خودايى مهزن بو هه مى براييت وى ييت پيغه مبهرى (سلاف ل سهر وان بن) ئينايه خوارى، و خودايى مهزن - يى پاك و پاقر - بو قى ئيناهه تى مهزن وى هه لدبژيريت يى وى بقيت، خودايى مهزن گوت: ﴿اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ [الحج: ۷۵]، و ئەو چيتر دزانيت كى ب كيروى چه ندى دتيت و كى ب كيروى ناييت، چونكى چيكرى چيكرى ييت وينه، خودايى پاك و پاقر گوت: ﴿وَرُبُّكَ يُخَلِّقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ [القصص: ۶۸].

دوو: هاتنه خوارا قورئانا پيروژ:

روژا دوشه نبي ريكه فتى هه فدهى ره مهزانى سالا (۶۱۰ ز) ل شكه فتا حه را يى - ل ئيك ژ چياييت مه كه ها پيروژ - هاتنه خوارا

وہی بۆ پیغہمبہری خودی (سلاقیت خودی ل سہربن) ب شان
 ئایہ تا دست پی کر: ﴿ أَقْرَأُ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ
 مِنْ عَلَقٍ * أَقْرَأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ * عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ
 يَعْلَمْ ﴾ [العلق: ۱-۵]، و ئەفە ئیکەمین ئایەت بوون ژ قورئانا پیروز بۆ
 پیغہمبہری خودی (سلاقیت خودی ل سہربن) هاتین خواری.

پیغہمبەر (سلاقیت خودی ل سہربن) زقپی مالا خو و پرپ
 رپا دل و ییہ یی دلہرزیت ژ ترسیانال سہر خو، و سہرہاتییا خو بۆ
 ہہ قژینا خو دہیکا خودان باوہران خہدیجا کچا خوہیلدی (خودی
 ژئی رازی بیت) گۆت، و گۆتی: «ئەز ژ خو ترسیام»، خہدیجایی گۆتی:
 (نہخیر، مزگینی بۆ تہ بیت، ب خودی.. خودی چو جار تہ
 شہرمزار ناکەت، تو سہرا کەس و کاریت خو ددە، و راستگویی د
 ئاخفتنیدا، و تویی خہمخوری، و ریزی ل میثانی دگری، و کار دکە
 بۆب جہئینانا حەقیی)، و خہدیجایی ئەو دگەل خو بر و چۆنہ
 دەف (وہرەقہ کوری نہوفەل)، ئەو مروفەکی شارەزا و تیگہہشتی
 بوو، ئینا خہدیجایی گۆتی: (پسام گوہی خو بۆدہ برازیی خو دا
 بەحسی خو بۆ تہ بکەت)، ئەو تشتی پیغہمبہری (سلاقیت خودی
 ل سہربن) دیتی، بۆ گۆت، وەرەقہی گۆتی: (ئەفە ئەو ملیاکەتہ^(۱)
 یی خودی بۆ مووسا پیغہمبەر ئیناییہ خو، خوژی ئەز مابامہ
 ساخ و شیابام، دەمی ملەتی تہ تہ دەر دئیخن بشتەفانییا تہ بکەم)،
 پیغہمبہری (سلاقیت خودی ل سہربن) گۆتی: «مادی ئەو من
 دەر دئیخن»؟ گۆتی: (بەلی.. ہەر زەلامەکی ب وی تشتی ہاتی یی
 تو پی ہاتی، دژمناتییا وی یا ہاتیہ کرن، ئەگەر ئەز گہہشتمہ وی

۱- مەرہم پی جبریلہ (سلاقی ل سہربن)، ئەو ملیاکەتہ یی ہنارتنا و ہعی بۆ
 پیغہمبہران پی ہاتیہ سپارتن.

رۆژی.. دى پشته فانييا ته كه م و ته سه ر ئيخم)، پاشى گه له ك ب سه ر
فى چاڤي كه قنتى نه چۆ و هره قه مر.

و قورئانا پيرۆز هه مى پي كفه ب ئيك جارى بو پيغه مبه رى
خودى (سلاڤيت خودى ل سه ر بن) نه هاته خوارى هه روه كى
كتيبت پيغه مبه ريت به رى (سلاڤ ل سه ر وان بن) هاتين، قورئان
پيچ پيچه ديست و سى سالاندا هاته خوار، فيجا يان دا سۆره ته ك
ب ته مامى ئيته خوار، يان هنده ك ئايه ت ژ سۆره ته كى.

و حيكمه ت ژ پيچ پيچه هاته خوارا قورئانى و نه پي كفه⁽¹⁾
موكومرنا دى موحه مد پيغه مبه ريه (سلاڤيت خودى ل سه ر بن)
و به يز كرنا ويه و بشته فانييا ويه ب نويبو نا هاتا جبريل (سلاڤ ل سه ر
بن) ب وه حيسى، دا به يز تر و موكومتر و خورا گتر بيت ل به رامبه ر
سه رره قيا هه فيشكچي كه را و به رهنگارييا وان بو وى ل ده مى ده ستيپكا
هنارتناي، خودايى پاك و پاقر گوت: ﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِيُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ
تَرْتِيلاً ﴾ [الفرقان: ٣٢].

هه روه سا هاتنا قورئانا پيرۆز پيچ پيچه و نه پي كفه حيكمه ته كا
دى يا په روه رده يى يا مه زن تيدا يه ئه و ژى ئه وه دا خودان باوه ر
هيدي هيدي و پله پله زانينى و هه ر بگرن و كار ب ئه حكاميت ئاينى
بكه ن، دا ب سانا هيتر بيت بو فيز بوون و تيگه هشتنى و ده ركه قنتى ژ
تاريا تيبت نه زانين و گاورى و هه فيشكچي كرنى يا هينگى ئه و تيدا
بو رونا هيا باوه رى و تاكه پرستى و زانينى.

سى: نقيسنا قورئانا پيرۆز:

ژ گرن گترين ريكيت پاراستنا ده قا نقيسنا وانه، و ئه و ئاخفتنا
نه ئيه نقيسين يا به رهنگاره بو ژ بير كرنى، و ماده م قورئانا پيرۆز

١- به رى خو به: ته فسيرا (الطبري) ١٠/١٩، و (المشرد الوجيز لأبي شامة المقدسي ص: ٢٨).

هاتییه هنارتین وهك راسته ریی بو هه می جیهانا، هه تا قیامت
رادیت، دھییا بیته نقیسین.

پیغه مبهری (سلاقیت خودی ل سهر بن) گرنگی و پویته کی
باش دایه نقیسینا وی، پیغه مبهری (سلاقیت خودی ل سهر بن)
فه رمان ل هندهك سه حاییت خو کرئه قیت نقیسینی دزانن ئه و
قورئانا پیروز بنقیسن و ئه و کرئه نقیسه ری و هحیی و ناقدارترینی
وان زهید کوری (ثابت) ئه نساری بوو (خودی ژئی رازی بیت) (۱).

ههر ده می و هحی بو پیغه مبهری خودی (سلاقیت خودی ل
سهر بن) هاتبا دا ژ بهر کهت پاشی ئه و تشتی بو هاتی دا بو ئیکی
ژ نقیسه ری و هحیی بیژیت دا بنقیسیت، و دگوت: «قان ئایه تا دانه
دوی سوره تیدا ئه و ئه قه و ئه قه تیدا هاتین» (۲)، دا نا قی سورته تی
بو بیژیت، و دا فه رمانی ل وان کهت ئایه تا تیدا بنقیسن، پاشی دا
فه رمانی ل سه حاییان کهت خو فیری وی تشتی بکه ن یی ژ قورئانا
پیروز هاتی و ژ بهر بکه ن، قیجا قورئانا پیروز هه می ل سهر ده می
وی (سلاقیت خودی ل سهر بن) دهاته نقیسین د (الرقاع) (۳) دا.

و جبریلی (سلاقی ل سهر بن) سالی جاره کی د گه ل پیغه مبهری
(سلاقیت خودی ل سهر بن) لیژفرین ل قورئانا پیروز دکر، و
سالا پیغه مبهر (سلاقیت خودی ل سهر بن) تیدا مری دو جارا
لیژفرین د گه ل کر ب ریزه ندکرنا ئایه ت و سورته تی وی هه ره کی
دوی (مصحف) انوکه دا هه ی ئه فا د ناف ده ستیت موسلماناندا

۱- تفسیر الطبری ۲۸/۱.

۲- سنن أبي داود رقم الحديث: ۷۸۹، وسنن الترمذي رقم الحديث: ۳۰۸۶، وأخرجه
الحاكم في المستدرک (رقم الحديث: ۳۳۲۵)، وقال: (هذا حديث صحيح على شرط
الشيخين ولم يخرجاه).

۳- صحيح البخاري رقم الحديث: ۴۵۹۲ و ۴۵۹۳.

وهك ب جهئنان بو گوتنا خودايى پاك و مهزن: ﴿إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ
وَقُرْآنَهُ﴾ * فَإِذَا قَرَأْتَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿[القيامة: ١٧-١٨]، و ﴿سَنُقْرِئُكَ فَلَا
تَنسَى﴾ [الأعلى: ٦].

چار: کومکرنا قورئانا پيروژ د بهر په راندا:

پشتی مرنا پیغه مبهری (سلاقیټ خودی ل سهر بن) خه لیفه یی
راشد (أبو بکر الصدیق) (خودی ژئی رازی بیت) فه رمان ب
کومکرنا قورئانی دا د هنده ک بهر په ریټ ریکخستیدا، دا چو ژ
قورئانی نه چیت ده می ژبه رکه ریټ قورئانی دمرن یان ئه و پارچیټ
قورئان ل سهر نفیسایی (الرقاع) ژ ناف دچن، و نفیسهری و ه حیی
زهید کورپی (ثابت) (خودی ژئی رازی بیت) ب فی ئه رکی رابوو،
و پشتی لی زفرین لی کری و پشت راست بووی ژ دانه به ریکا یال
سهر (الرقاع) نفیسایی و ئه واد سینگادا (دلاندا) ژبه ر.. ئه و بهر په ره
همه می دانانه مالا (أبو بکر الصدیق) (خودی ژئی رازی بیت) هتا
چویه بهر دلوفانییا خودی، پاشتی ل مالا خه لیفه یی دووی عومه ری
کورپی (خطاب) ی (خودی ژئی رازی بیت) هاتنه پاراستن، و پشتی
مرنا وی ل مالا هه ژرینا پیغه مبهری دهیکا خودان باوهران (حفصه)
کچا عومه ری خودی ژه ر دووکا رازی بیت هاتنه پاراستن^(١).

و ده می ئیسلام به لاف بووی، موسلمان پیدقی گه له ک
(مصحف) با بوون لی بخوینن، و هنده ک سه حابیا گوته خه لیفه یی
راشد (عثمان) ی کورپی عه فانی (خودی ژئی رازی بیت) پیدقیه
ئیک (مصحف) هه بیت خه لکی بو خواندن لی ل سهر کوم بکه ین،
و بیته پیشه ننگ موسلمان د خواندنا خودال دویث بچن. ئینا

١- صحیح البخاری رقم الحدیث: ٤٩٨٦، وسنن الترمذی رقم الحدیث: ٣١٠٣،
ومسند الإمام أحمد رقم الحدیث: ٧٦.

(عثمان) ی فەرمان ل کۆمه کا ژ بهر که ریست قورئانا پیرۆز کر
 ئەو یست نڤیسینی دزانن ب فی ئەرکی راببن، و ل پیشیا وان زهید
 کورپی (ثابت) (خودی ژئی رازی بیست) و پشتگه رمی وان بهر پهرا
 بوون ئەو یست قورئان تیدال سهردهمی (أبو بکر الصدیق)
 (خودی ژئی رازی بیست) هاتییه کۆمکرن، فوجا ئه و بهر پهرا همی د
 (مصحف) هه کیدا کۆمکرن، و چه ندین دانه ژئی کۆپیکرن، و ههر
 دانه یهك هه نارتیه وه لاته کی ژ وه لاتیت ئیسلامی یست مهزن، و فەرمان
 ل موسلمانا کر چه ندین (مصحف) ل ژئی کۆپی بکه ن.

و هندی (مصحف) هه کا ئە فرۆ ل جیهانی ل بهر دهست، چ دهست
 خهت بن ئان ل چاپخانا چاپکری.. بنیاتی وان ژ وان (مصحف) ایه
 ئەو یست هاتییه کۆپیکرن و هه نارتیه بو وه لاتا، ژئی جودا نینن نه د
 دهقی واندا نه د ریز به ندییا واندا.

و هه تا نوکه ژی موسلمان پویته ی دده نه چاپکرنا (مصحف) ل
 پیرۆز و ل دو یست تشتی نوی دچن د ریک و شیواز و ته کنیکیت
 چاپکرئیدا پیخه مهت ب جهئینا بلندترین پله یست باشی و جوانی
 و ریک و پیکیی د نڤیسینا دهقی قورئانیدا ب وینه یی وئی یی پی
 هاتییه نڤیسین ل سهردهمی (عثمان) ئی کورپی عه فان (خودی ژئی
 رازی بیست) یا بهر نیاس ب وینه یی (عثمان) ی.

و کورپی شاه فه هه دیی چاپکرنا (مصحف) ل پیرۆز ل مه دینا
 پیغه مبهری ئیکه ژ سیاییت بهر چاف و به لگه یه ل سهر چاقدیری و
 پویته پیکرنا باش ب قورئانا پیرۆز، و رژدییا کاربده ستال شاهنشینا
 عه ره بی یا سهوودی ل سهر په رتۆکا خودایی مهزن و پویته پیکرنا
 وان ب خزمه تکرنا وئی و ب ساناهیی خستنا ب دهسته ئینا (مصحف) ل
 پیرۆز ژ لایی موسلمانانقه ب باشترین و جوانترین چاپ و بهرگ و
 جوانی و پاراستن و ریک و پیکیی و بنه جهی.

پینج: ریزبہندی (مصحف) و جوزئکرنا وی:

قورئانا پیرۆز ب سۆرہتا فاتیحی دەست پی دکەت، و ب سۆرہتائەلناس ب دویمای دئیت، پیکھاتییە ژ (۱۱۴) سۆرہتا، و ئەف ریزبەندییە تەوقیفییە، ئانکو ژ پیغەمبەری (سلاقیت خودی ل سەر بن) وەرگرییە، نە ل دویمای ریزبەندییە هاتنە خوارییە، چونکی ئیکەمین سۆرەت هاتییە خوارئ سۆرہتائەلەلەق بوو، بەل ریزبەندییە وی د (مصحف) پدا (۹۶) ه، و سەحابیان ریزبەندییە ت و سۆرہتا ژ خواندنا پیغەمبەری (سلاقیت خودی ل سەر بن) بو قورئانا پیرۆز دزانین^(۱).

ئەفرۆ قورئان یا لیکفە کرییە ل سەر سیھ جوزئا (پشکا)، و هەر جوزئەک لیکفە کرییە بو دو حزباً، و هەر حزبەک لیکفە کرییە بو چار چاریکا، و باراپتر ژ فی لیکفە کرنی ئجتیهاده ژ دەف زانایان، پیخەمەت ب ساناهیکرنا خواندنا قورئانا پیرۆز ل سەر موسلمانان.

شەش: فیربوونا قورئانا پیرۆز:

موسلمانا پویتەییەکی مەزن یی دایییە فیربوونا قورئانا پیرۆز و ژبەرکرنا دەقی وی و خواندنا وی هەر وەکی بو پیغەمبەری خودی (سلاقیت خودی ل سەر بن) هاتییە خوارئ، و خواندەفانیت سەحابیان و ژبەرکەریت وان نیشا تابعیان دایە و ئەو فیڕکرنە هەتا دەقی وی گرتی و پاراستی، و ل سەر هەر ئایەتەکی راوەستاندینە هەتا درامانیت وی گەشتین، فیجا فیژی زانین و کریاری هەمیی بووینە، پاشی تابعییت ژبەرکەر قوتابخانە بو فیڕکرنا خواندنا وی دامەزراندینە، و پیگری ب وی تشتی کرییە یی ژ سەحابیان فیڕ

۱- نقله الدانی فی المقنع (ص: ۸) عن الإمام مالك بن أنس.

بووین ژ ئالییت خواندنا وی و گرتنا دهقی وی و هژمارتنا پیت و په یقییت وی، و ریزبه ندییا سوړهت و نایه تیت وی، و باش خواندنا وی (ته جوید)، و بنه جهکرناب جهئینانا وی و چهوانییا خواندنا وی ب دورستی، فیجا قورئانا پیروز و هل هات بیته فیرکرن و ژبه رکرن و خواندن، و فیرخواز (قوتابی) ژ شیخی خو ژ ییت قورئان ژبه ر و هر گرتیه ب دهقی و ٹیکسه ر و ب زمانی عه ره بی یی په تی زیندی و ته ره وه کی بو پیغه مبه ری خودی (سلاقییت خودی ل سهر بن) هاتییه خوار هتا روژا مه یا نه فرؤ.

و قورئانا پیروز ب چه ند ریکه کا (خواندنه کا) دتیته خواندن کو چه وانیا خواندنا په یف و تیپیت قورئانی و ریپکا خواندنا وانه، ئەوا تابعیان ژ خوانده قانییت ژبه رکه ر ژ سه حاییان و هر گرتی، ئەو ییت (ئانکو سه حاییان) ژ پیغه مبه ری (سلاقییت خودی ل سهر بن) و هر گرتیه، نافداترین خواندن د سهرده می مه دا خواندنا (عاصم) ژ فه گیرانا قوتابی وی (حفص) کو ری سلیمان، و خواندنا (نافع) ژ فه گیرانا قوتابی وی (عثمان) کو ری سه عید یی به ریاس ب (وه رش)، و ژ وان فه گیرانا (الدوری) یه ژ نه بی عه مر ی به صری، و فه گیرانا قالون ژ نافع.

حفت: رافه کرنا قورئانا پیروز:

رافه کرنا قورئانی ئانکو دیار کرنا رامانییت وی^(۱)، و ئارمانجا ئاخفتنی ب جه نانییت هتا مروف ل سهر نافه پروک و رامانا وی نه راوه ستیت، و خودایی مه زن خوانده قانی قورئانا پیروز هان دایه د رامانییت وی بگه هیت، خودایی پاک گو ت: ﴿ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ ۚ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴾ [ص: ۲۹]، و هزرکرن ئانکو: تیگه هشتن.

و پيغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەر بن) ئەو تىشى سەھابى
 ژ رامانىت قورئانا پىرۆز تى نەگەھىشتان بۆرۈن دىكرن^(۱)، بەلى
 شارەزايىيا وان دىمانى عەرەبىدا ل وى دەمى و ھاتنا قورئانا پىرۆز
 بى زمانى وان ھەل وان كىر گەلەك پىدڧى پىسارى كرنا رامانىت ئايەتت
 قورئانا پىرۆز نەبن، ب بۆرىنا سالا پىدڧىيا خەلكى بۆر اڧە كرى
 زىدە بوو.

و ئەو تىشى ژ پىغەمبەرى خودى (سلاڧىت خودى ل سەر بن)
 ھاتىيە زانىن و ڧە گىران و ژ سەھابىيىت وى و قوتابىيىت وان ژ تابىيان
 سەبارەت رافە كرنا قورئانا پىرۆز دىتتە ھژمارتن ھەك كاكلك (ناڧوك)
 بۆ زانىستى رافە كرى، گۆتنى رافە كرى ب وى تىشى ھاتىيە ڧە گىران
 ئەڧا دىتتە ھژمارتن گىرنگىرىن رىك بۆ تىگەھىشتان قورئانا پىرۆز،
 چونكى تىگەھىشتان بابكى ئىكى بۆ ئايەتت قورئانا پىرۆز بۆ مە
 دىار دىكەت، ب رىكا شارەزايىيا وى بابكى دىمانى عەرەبىدا، و ژيانا
 وان دىگەل روىدان و سەرۈبەرا ئەۋىت ل دەمى ھاتنا قورئانا پىرۆز
 ھاتى روىدايىن.

(۱) جۆرىت رافە كرى:

ئاراستەيىت زانايىت رافە كرى بوونە گەلەك ل دوىڧ گەلەكيا
 پويتە پىكرىت وان يىت زانىستى، ڧىجا ھىندەك رافە كرىن دەر كەڧتن
 گىرنگى ددا دىار كرنا لايى زمانى يى قورئانا پىرۆز، و ھىندەك
 رافە كرنا گىرنگى ددا دىار كرنا ھوكمىت ڧقھى، و ھىندەك يىت دى
 گىرنگى ددا لايىت مېژۋوى يان عەقلى يان رەڧتارى و يىت ھەكى
 وان، و ب ئاڧا كرى ل سەر ڧى چەندى زانايان تەڧسىر بۆ دو پىشكا
 لىكڧە كرى:

۱- بەرى خۆ بدە: تفسیر الطبری ۱/۳۷، و مقدمة في أصول التفسير لابن تیمیة ص: ۳۵.

يا ئىككى: تەفسىر كرن ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران، كوئەو تىشە يى ھاتىيە ڧەگواسىتن ژ پىغەمبەرى خودى (سلاڧىت خودى ل سەربن) و سەحابىيىت وى و تابعىيان.

يا دووى: رافە كرن ب بۆچونى يان ئىجتىھادا ئاڧاكىرى ل سەر شەنگستەيىت زانىستى يىت دورست.

۲) باشتىن رىكىت تەفسىرى و پىگركىت وى:

رافە كرن ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران ئەو ە پىشەنگ د رافە كرننا قورئانا پىرۆزدا، چونكى ژ پىغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەربن) يان ژ سەحابىيىت وى ڧەگواسىتىيە، و قوتابىيىت وان ژ تابعىيان، وئەو ڧى چەندى ژ ھەمىيان باشتىر دزانن، بەلئ ئەگەر تىگەھىشتنا ئايەتت قورئانا پىرۆز پىدڧى پتر پۆنكرنى بىن كو د رافە كرنى ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپراندا نەيىت.. پىدڧىيە رافە كەر ڧان پىگركىت ل خوارى بەرچاڧ وەر بگرىت:

۱- بەرچاڧ وەر گرئنا وى تىشى ھاتىيە سەلماننن د رافە كرنىدا ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران ژ ديار كرننا رامانىت ئايەتان، و خودو پىرۆزى خستىن ژ وى تىشى ھەڧدژ د گەل.

۲- ھەڧگونجىنا رافە كرنى بۆ رامانىت گىشتى يىت قورئانا پىرۆز پى ھاتى و سوننەتا پىغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەربن) پۆنكرىن، ڧى نايىت رافە كەر رافە كرنەكى بىنىت ھەڧدژ بىت د گەل وان رامانا، چونكى قورئانا پىرۆز ھندەك ھندەكى رافە دكەت و د گەل ئىك ھەڧدژ نىنە، و سوننەتا پىغەمبەرى يا ھاتى وەك پۆنكەر و رافە كەر بۆ وى تىشى ب تەڧگرى د قورئانا پىرۆزدا ھاتى.

۳- زانینا شه‌نگسته و بنه‌ماییت زمانی عه‌ره‌بی د‌رامانا په‌یشان و د‌پیکه‌تا پرسته‌یان و ئالیییت کارئینائییدا، و قورئانا پیرۆز ب زمانی عه‌ره‌بی هاتییه‌ خوار، و د‌قییت ل به‌ر رۆناهییا شه‌نگسته و بنه‌ماییت وی تی بگه‌هن.

۴- زفراندنا ئایه‌تییت مه‌خسه‌د فه‌شارتی بو‌ ئایه‌تییت رۆن و ئاشکه‌را، چونکی قورئانا پیرۆز هنده‌ك هنده‌كی راقه‌ دکه‌ت، و رامانا پتریا ئایه‌تییت قورئانا پیرۆز یا رۆن و ئاشکه‌رایه، و رامانا هنده‌ك ئایه‌تان ژ یاقه‌شارتییه‌ و باش رۆن نینه‌ و قی دیت هنده‌ك ب دورستی ق نه‌گه‌هن، و زفراندنا وان بو‌ وان ئایه‌تییت رامان رۆن و ئاشکه‌را دی بیته‌ هاریکار بو‌ تیگه‌هشتنا وان و دیاربوونا رامانیت وان، خودایی پاک و پاقر گوت: ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمَّا بِهِ ۗ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿﴾ [آل عمران: ۷].

۵- مفاوه‌رگرتن ژ راستیییت زانستی ییت خو‌جه و نه‌گوهرۆر ده‌می راقه‌کرنا ئایه‌تییت گه‌ردوونی، و خو‌دویریئخستن ژ کارئینانا بیردۆزیت زانستی د‌راقه‌کرنا قورئانا پیرۆزدا، دا قورئانا پیرۆزدا ب هنده‌ك رامانیت نه‌هه‌ین ب کۆته‌کی ژئ نه‌ئینه‌ زانین.

۶- خو‌دویریئخستن ژ راقه‌کرنییت خراب ئە‌قییت رامانیت ئاخفتنا خودایی مه‌زن دویر دئیخن ژ راستیییت شه‌ریعه‌تی پاک و پاقر، و ژ شه‌نگسته و بنه‌ماییت زمانی عه‌ره‌بی ده‌ردئیخن، چ ب مه‌ره‌م‌لادانی، یان ژئ نه‌زانینا زمانی عه‌ره‌بی و رامانیت وی و ئالیییت کارئینانا وی، یان ژئ گه‌ری هزرکرنا هنده‌ك رامانیت خراب کو ئاخفتنا خودی یا پاک و پاقره‌ ژ وان هزرا.

ههشت: ئيعجازا قورئانا پيرۆز:

ئيعجاز د ئيديه ميده: سالو خدانه كا مهزنتره ژ شيانا ئينانا تشته كي ژ كاري يان بوچونى يان ريفه برنى، و موعجيزه سالوخه تدانا رويدانه كتيه بو ديار كرنا هنده ك نيشان و گروقه ييت قاسد و پيغه مبه ران (سلاف ل سهر وان بن) و ئەف دەر پرينه د قورئانا پيرۆزدا نه هاتييه، بهلى نيشان (آيه) و گروقه (برهان) و ييت وه كي وان هاتييه.

و قورئانا پيرۆز ئاخفتنا خودايى مهزنه، و هند ته مامى د رامانيت ويدا، و جوانى د تايهت و پهيڤ و (مبانى) ييت ويدا هه نه، كو ژ شيانيت مروفا مهزنتره و مروف نه شيت ييت و هسا چيكنه، خودايى مهزن گوت: ﴿الرَّكِيْبُ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ، ثُمَّ فَصَّلْتُ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾ [هود: ۱].

و هه فيشك چيكنه را پيگول كر گومانى بيخنه ژيدهرى قورئانا پيرۆز و خهلكى ژى دوير بيخن ب ريكا چيكرنا درهوا و ئازراندنا گو مانا^(۱)، فيجا خودايى پاك و باقر هنده ك تايهت ئينانه خوار تيدا قه بى وان خواست ئەو بشيت قورئانه كا وه كي قورئانا پيرۆز ضى كهن، يان دهه سووره تا ژ قورئانى، يان سووره ته كي ب تنى، ئە گهر ئەو راست ديژن^(۲)، بهلى نه شيان وى چهندي بكنه، و گه هشتنه وى باوه رى كو هه رچهنده قورئانا پيرۆز ب زمانى عه ره بيه بهلى ئەو نه شين خو ل بهندا وى باڤيژن يان ئيكا وه كي وى چيكنه، خودايى مهزن گوت: ﴿أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [يونس: ۳۸].

۱- بهرى خو بده فان تايه تان: (الأنعام: ۷ و ۲۵)، و (الأنبياء: ۵)، و (سبأ: ۴۳)، و (يس: ۶۹) و (الصفات: ۳۶)، و (ص: ۴)، و (الطور: ۳۰).

۲- بهرى خو بده فان تايه تان: (البقرة: ۲۳)، و (يونس: ۳۸)، و (هود: ۱۳)، و (الطور: ۳۴).

و قورئانا پيرو زب پرهنگه كى ناشكرا و دهنگه كى بلند پراگه هاند
كو مروّف همى و نه جنه ژى بچنه هارى وان نه شپن قورئانه كا
وه كى قورئانا پيرو زبينن، خو نه گهر هاريكارييا ئيك دو ژى بكه ن:
﴿ قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْءَانِ لَا يَأْتُوْنَ
بِمِثْلِهٖ ۚ وَلَوْ كَانْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴾ [الاسراء: ۸۸].

و قورئانا پيرو ز موعجيزه يه چونكى ئاخختنا خودييه و نه وه كى
ئاخختنا چيكر يانه، و نه و نيشان و گروّفه يه ب په يّف و ئايهت و زمانى
خوّفه و نه و پرهنگيت ره و انبئرييى ييت تيدا، و نه و دهنگ و باس
و چيروكيت تيدا، و نه و حوكم و ياساييت تيدا، و هيذا كارتيكرنا
دهروونى و ورذانى، و نه و راستييت زانستى ييت جهى شانازيى
ييت تيدا.

و چهن د زاناييت سرو شتى، و ستيرناسيى، و نه و پت كارى د
بياقى زانستى ژيانى و نورذارىيى و ييت وه كى و اندا دكهن مابينه
حيه تى ژ به حسكرنا قورئانا پيرو ز بو راستييت زانستى و ئامازه ييت
گهردوونى نه و پت په يوه ندى ب وان زانستانغه هه ي ييت نه و كار
تيدا دكهن، ب ده رپرپنه كا زانستى يا هوپر، كو نايته هزر كرن
دهر كه شن ژ پيغه مبه ره كى نه خوانده شان د نافع ئوممه ته كا نه خوانده فاند،
و د جيهانه كيدا كو چو ژ وان ديارده يان نه دزانى، و بوو نه گهر كو
هژماره ك ژ وان موسلمان بين، چونكى نه و ان زانى كو نه و تشتى
د قورئانا پيرو زدا هاتى چى ناييت ئاخختنا مروّفان بيت، به لى نه و
ئاخختنا ئافرانده رى گهردوونى و مروّفانه.

و چهن د ئايهت د قورئانا پيرو زدا هه نه به لگه و گروّفن ل سه ر
ئيكينيا خودايى مه زن و جوانى و داهينانا چيكر ييت وى، خودايى
مه زن گو ت: ﴿ سَنُرِيْهِمْ ءَايٰتِنَا فِي الْاَفَاقِ وَفِيْ اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَّبِعِنَ لَهُمْ اَنْهٗ
الْحَقُّ اَوْلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنْهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴾ [فصلت: ۵۳].

نەھ: وەرگێرانا رامانیت قورئانا پیرۆز:

وەرگێرانا قەکوھاستنا زمانەکییە بۆ زمانەکی دی (۱)، و وەرگێرانا یا بۆ زەحمەت نینە، چونکی دانەبەرێکا زمانی ئێکە ژ پێکھاتیت دەقی، و دبیت یا ب زەحمەت بیت پاراستن ل سەر رامانا زمانی بیتە کرن بۆ وی دانەبەرێکی دەمی دەق دئیتە وەرگێرانا بۆ زمانەکی دی (۲).

ئێجا ئەگەر ئەفە حال و سەرووبەری وەرگێرانی بیت دوان دەقاندا بیت مروّف ددەنە بەرێک، چو پی ئەفیت زەحمەتا وەرگێرانا قورئانا پیرۆز دی گەلەک پتر بیت، چونکی ئەو ئاخذتنا خودییە یا ب زمانی عەرەبی ژ دەف خودی هاتیە خوار، و ئەو - قورئان - ب گۆتن و رامانا خوّفە ب ریک وەحیی یا ژ دەف خودایی مەزنقە هاتی، و بۆ چو کەسان نینە بیژیت: ئەز رامانا قورئانا پیرۆز هەمیی دزانم، ئان ژ بیژیت: ئەز دشیم بەیقیت وی ب ئاواپەکی دی بدەمە بەرێک وەکی دەقی وی یی عەرەبی.

و دگەل زەحمەتا وەرگێرانا قورئانا پیرۆز، زاناپیت موسلمان دوپات دکن کو پیدقییە قورئانا پیرۆز و پەياما وی بگەھیتە هەمی ئوممەتیت ئەردی ب چ زمان باخفن، و ئەف چەندە ب جەھ ناپیت ئیلاب ریک وەرگێرانی (۳).

و وەرگێرانا قورئانا پیرۆز بۆ زمانیت دی دئ بیتە (۴):

۱- بەری خوٰدە: لسان العرب لابن منظور (مادەترجم ورجم).

۲- بەری خوٰدە: دلالة الألفاظ لإبراهيم قيس ص: ۱۷۱-۱۷۵، وفن الترجمة لمحمد عوض محمد ص: ۱۹.

۳- بەری خوٰدە: ابن تيمية: مجموع الفتاوى ۴/۱۱۱.

۴- بەری خوٰدە: مجموع الفتاوى لابن تيمية: ۴/۱۱۵ و ۵۴۲، والتفسير والمفسرون، لمحمد حسين الذهبي ۱/۲۴۲.

- ۱- ئان وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆزه، و ئەو وەرگيرانا بی تەفسیره، و یاقە بریەل سەردیار کرنا گۆتیت دەقی قورئانی.
- ۲- ئان ژى وەرگيرانه کا تەفسیریە دئیتە زەنگینکرن ب شۆفه کرون و رۆنکرنی، ئەو وەکی تەفسیرا قورئانا پیرۆزه ب زمانه کی نه یی عەرەبی.

و هندی وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆز یا هویر و بنه جه بیت، و هندی وەرگیزی شیائیت هەردو زمانان هەبن، و شارەزایی ب رامانیت ئایەتان هەبیت، ئەو وەرگيران نائیتە نافکرن ب قورئان، ژ بەر دو ئەگەران^(۱):

ئیک: قورئانا پیرۆز ئاخفتنا خودایى مەزنه، یاب زمانى عەرەبی هاتییه خوار، و ئەو یال گوپیتکا ئەزمان و ئاخفتن و ئە حکامان، قیجا دوباره کرنا ب بەر یكفەئینانا ئایەتیت وئ ب زمانه کی دی نه یی عەرەبی وەناکەت ب قورئان بیتە نافکرن.

دو: وەرگيران دەربړینى ژ تیگە هشتنا وەرگیری دکەت بو رامانیت قورئانا پیرۆز، و ئەو ژ فی ئالیقه وەکی تەفسیریە، و کا چاوا نایژنه تەفسیری قورئان، هەر وەسا نابیت بیژنه وەرگيرانى ژى قورئان.

و ژ بو کو وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆز بیتە قەبولکرن پیدشییه ئەوا زانایان بو دانایى ژ پینگرکیت دیار کرنا رامانیت قورئانا پیرۆز بینە ب جهئینان، دگەل هندی ژى هشیاری و ئاگەهى هەبیت نه کو وەرگیر پەردەیه کی بو خو ب کار بینیت کو رامانیت فارى بو قورئانا پیرۆز بینیت. ئان ژى کریتی و نه شرینی بەرامبەر ری و

رەسمىت مۇسۇلمانان و پىرۋىزىيىت وان تىدا بىت. و ئەقەيە گەلەك ژ وەرگىرانىت رۇژھەلاتناسان ئان ئەويىت ژ بىبەختى و درە و خوۆ ب مۇسۇلمان ددانن شىلى كرىن، و وانا ھندەك عەقىدە و بىر و باو ەرىت رىزى و گەنى يىت ل دەف، پىكۆلى دكەن بنەما و پىر بىيىت دىنى ئىسلاما مەزن ژ بن بىەن، و عەقىدەيا راست و دورست و شرىعەتى وى يى نافتجى برىندار بكەن.

لەوا كورئى شاھ فەھەدىيى چاپكرنا (مصحف) پىرۋول مەدىنەيا پىغەمبەرى وەشانان وەرگىرانىت بنەجھ و موكوم يىت قورئانا پىرۋول ستۆيى خوۆفە گرتىيە، وەك خەمخوارن كو پەياما قورئانا پىرۋوليا بلند و پىر بىا بگەھىتە وان يىت ب غەيرى زمانى عەرەبى دئاخفن و ب زمانىت وان يىت رەسەن.

و سوپاس ھەمى بۆ خودايى گشت جىھانان، و سلاقتى خودى ل سەر پىغەمبەرى مە موھەمدى بن و ل سەر مال و سەھابىيىت وى ھەمىابن، و تابعيان، و يىت ب قەنجى ب دوى كەقتىن ھەتارۇژا قىامەتى.

سوره تا فاتحه

ل مه که هی هاتییه خواری (۷) ثایه ته

﴿۱﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، ب نافی خودایی دلوفان
 و پر دلوفان. ﴿۲﴾ سوپاس همه می بو خودایی گشت
 جیهانان. ﴿۳﴾ [ئه و خودایی] دلوفان و پر دلوفان.
 ﴿۴﴾ [ئه و خودایی] خودانی رورژا جزادانی. ﴿۵﴾
 [خودبوی] تنی ئه م ته دپه ریسن، و هاریکارییی ژ ته
 ب تنی دخوازین. ﴿۶﴾ مه راسته ری بکه. ﴿۷﴾ ریکا
 وان که سیئت ته که ره م [قه نجی] د گهل کرین، نه ریکا
 وان که سیئت ته که رب و غه زه ب لی کری، و نه ریکا
 که سیئت ری به رزه کری.

* پیغه مبهری (سلاقیئت خودئی ل سهر بن) گۆت: «ئه ز ب وی که مه یی روحا مه دهستی ویدا خودئی نه ده وراتیدا و نه دئنجیلیدا و نه دزه بووریدا و نه دقورئانیدا و هکی سوره تا فاتحیی نه ئیناییه خوار».

* دیسا پیغه مبهری (سلاقیئت خودئی ل سهر بن) د فهر مووده کا فودسیدا دبیزیت: «خودایی مه زن دبیزیت: من نفیژ د ناههرا خو و بهندهیی خودا ب نیفی یی ژیکفه کری، و بهندهیی من چ بخوازیت دئی ده می، فیجا نه گهر بهندهی گۆت ﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ خودئی دئی دبیزیت: بهندهیی من شوکور و سوپاسییا من کر، و نه گهر گۆت ﴿الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ خودئی دئی دبیزیت: بهندهیی من په سن و مه دحیت من کرن، و نه گهر گۆت: ﴿مَلِیْکِ یَوْمِ الدِّیْنِ﴾ خودئی دئی دبیزیت: بهندهیی من ئه ز مه زن و خودان دهسته هلات دانام. و نه گهر گۆت: ﴿اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ﴾ خودئی دئی دبیزیت: ئه فه د ناههرا من و بهندهیی من دایه، و بهندهیی من چ بخوازیت دئی ده می. و نه گهر گۆت ﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ، صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ﴾ خودئی دئی دبیزیت: ئه فه بو بهندهیی منه، و کا بهندهیی من چ بخوازیت ئه ز دئی ده می».

سوره تا به قه ره

ل مه دینه یی هاتی به خواریی (۲۸۶) تاپه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فی رهنگی دتته خواندن (ئه لف، لام، میم) و ئه فه ته مامیبا تیبت عه ره بینه کو (۲۸) تین، نشانن ل سهر ئی عجازا قورئانی کو عه ره بان پی چی نایبت قورئانه کا وه کی فی چی بکه ن، د گه ل هندئ هه ر ژ وان هه رفان پیک هاتی به ئه ویت ئه و ئا خفتنا خو پی چی دکهن. ﴿۲﴾ ئه فه ئه و قورئانه کو گومان تیدا نینه [ژ ده ف خودئ هاتی به] و ریکا راسته ریکرنیه بو پاریزکاران. ﴿۳﴾ [پاریزکار] ئه ون ئه ویت باوه ری بی ب غه بیی [تشتی نه پنی و نه دیار] دئینن، و به رده وام نشیژان دکهن، و ژ تشتی مه داییی سه ده قه یان ژئ دهن. ﴿۴﴾ و ئه و ئه ون یبت باوه ری بی ب وئ دئینن ئه و بو ته و بو [پیغه مبه ریت] به ری ته هاتی و ژ ئا خره تی ژئ بی گومانن. ﴿۵﴾ ئه ها ئه فه نه ل سهر راسته ریکرنا خودایی خو، و هه ر ئه فه نه د سه ره فزاز.

* پیغه مبه ر (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) دبیژیت: «مالیت خو نه که نه گوژ، ب راستی ئه و مالا سوره تا به قه ره تیدا دهیته خواندن شه یان ناچیته تیغه».

* ئه بو هوره یه ره دبیژیت: پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) شانده کی پیکهاتی ژ چهنده کان هنارت، ئینا پیغه مبه ری پسارا خواندنا وان کر کا هه ر ئیکی چهنده قورئان ژ به ره، هه ر ئیکی گو ت کا چهنده قورئان ژ به ره، هه ها گه هشتیه زه لاهه کی ژ وان هه مییان بچویکتر گو تی: «فلان که س ته چ قورئان ژ به ره؟»، ئینا گو ت: فلان سوره ت و فلان سوره ت و سوره تا به قه ره ژئ. ئینا پیغه مبه ری گو ت: «ته سوره تا به قه ره ژ به ره؟» گو ت: به لی.. ئینا پیغه مبه ری گو ت: «هه ره تو میرئ وانی» ئینا زه لاهه کی ژ رپسپیبت وان گو ت: ئه ز ب خودئ که مه چو تشتان ئه ز ژ به رکرنا سوره تا به قه ره نه دامه پاش تر سا هندئ نه بیت ئه ز نه شییم پی رابم، ئینا پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) گو ت: «قورئانی بزائن و بخوینن ب راستی نموونه یا وی یئ دخوینیت و پی رادبیت وه کی هه مانکه کییه یا تژی مسک و بیهن خو شی بیت و بیهنا وئ بده ته هه می جهان، و نموونه یا وی یئ دزانیبت و پی نه رایبت وه کی هه مانکه کا تژی مسکه و یا گریدا یی بیت».

* دیسا پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) گو ت: «سوره تا به قه ره بخوینن، خواندنا وئ به ره که ته و هیلانا وئ په شیانی به، و سه ر به ند نه شیئی».

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَّاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَسَرَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
 أَبْصَارِهِمْ غِشْوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾
 يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالدِّينَ ءَامِنُوا وَمَا يُخَدِّعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ
 وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
 هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ
 أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا قُلُوا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامِنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا
 مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ
 فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُسْتُرُوا الضَّلَالَةَ
 بِالْهُدَىٰ فَمَآ رَبَّحْتَ تَجَدَّرْتَهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

﴿٦﴾ راستی نه و که سیّت گاور بووین ل دهف وان
 ٲیکه، توج وان بترسینی چ نه ترسینی، نه و هه
 باوه ریسی نائینن. ﴿٧﴾ خودی مؤرال سه دل و
 گو هیّت وان دانایی و په رده یا ٲیخستییه بهر چاقیت
 وان، و ٲیزایه کامه زن بو وان یا هه ی. ﴿٨﴾ و هنده ک
 هه نه ژ خه لکی دبیژن: مه باوه ری ب خودی و رٲوژا
 ئاخره تی [دوبیاهی] هه یه، به لی ب راستی نه و ب
 خو بی باوه رن. ﴿٩﴾ دقین خودی و خودان باوه ران
 بخاپینن، و ژ خو پیقه تر که سی ناخاپینن و پی
 نوزانن ژی. ﴿١٠﴾ دلی [دهروونی] واندا نه ساخی
 هه یه، فیجا خودی نه ساخیا وان پتری کر، و ژ بهر
 دره و کرنا وان بهر هنگاری ٲیزایه کامه ب ٲیش کرن.
 ﴿١١﴾ و هه ر گافه کا ژ وانرا بیته گو تن: خرابیی د
 نه ریدیدا نه که ن، دبیژن: نه م تنی قه نجیکه ر و باشی
 خوازین. ﴿١٢﴾ به لی هه ر نه قه نه خرابیی دکهن، به لی
 ب خو ناحه سن. ﴿١٣﴾ و هه ر گافه کا ژ وانرا بیته
 گو تن: دی هوین ژی، وه کی خه لکی دی باوه ریسی
 بینن، دبیژن: نه م ژی وه کی نه فامان باوه ریسی بینن!؟

[هشیاربن] هه ر نه فام و پی نوزانن ژی. ﴿١٤﴾ هه ر ده مه کی گه هشتنه که سیّت باوه ری ٲینانین دبیژن:
 مه ژی باوه ری ٲیناییه، و هه ر وه خته کی د گه ل هه فالیت خو بیته شه ٲتان هه ده ربوون [مانه ب تنی] دبیژن:
 نه م هه ر د گه ل هه وه یه، نه م به س ترانه یان بو خو ب وان دکهن. ﴿١٥﴾ خودی دی جزایی ترانه بیته وان
 ده تی، و مؤله تا هندی ده تی هه ر د خرابییا خودا بزقن. ﴿١٦﴾ نه فه نه م بیته بهرزه بوون [تاریاتی] ب
 راسته ریسی کرین، فیجا کرین و فرو تننا [بازر گانییا] وان فایده [فازانج] نه کریهه و نه و ب خو ژی ب سه
 رییا راست هلنه بووینه.

﴿١٧﴾ مه تە لا وان وه کی مه تە لا وی که سییه ئەوی ناگره ک هه لکری [دۆرماندۆریت خو بینیت] گافا ناگری رۆناهی داییی، چار کناریت وی خودایی مه زن رۆناهییا وان بر و هیلانە د تاریه کیندا کو ئیدی ئەو نه بینن. ﴿١٨﴾ ئەقە د که رن، لالن، کۆرەنە، قیجا ئەو بهر ب ریکاراستقە نازق رنەقە. ﴿١٩﴾ [یان مه تە لا وان وه کی مه تە لا شان که سانه] بارانه کا ب ریژ و ره شه عه وره کی تارێ تیدا شریقه شریقا عه ورانه و برسقین و قه دانا برویسیان، و ژ بهر برویسیان و ژ ترسا مرئی تلپت خو بکه نه د گو هیت خو دا [بهی دقیا زانیانه] خودی ب سه ر بی باوه راندا [گاوران] سه رده سته و ژ وان ب ئاگه هه. ﴿٢٠﴾ نیزیکه [رۆناهییا برویسیی وان کۆره بکه ت، هه ر گافه کا رۆناهی دا وان دچن، و گافا لی بوو تارێ ره ق رادوه ستن، و هه که خودی چه زکریابه، دا وان ژ گوه و چافان که ت. ب راستی خودی ل سه ر هه می تشتی خودان شیانه. ﴿٢١﴾ گه لی مرۆفان، خودایی خو بهر یسن، ئەو خودایی هوین و ییت بهری هه وه ئافراندین، دا

هوین بینه پارستن. ﴿٢٢﴾ ئەو خودایی ئەرد بو هه وه دهشت کری [کو ب کیر ژیانێ بهیت] و ئەسه ان کریه ئافاهی، باران بو هه وه ژ ئەسه انی [ژ ئەوران] ئیناییه خوارێ، و هه می رهنگی ت فیتی [بو هه وه پی شین کر] و ده ر ئیخستن. ئیدی هوین ژ ی چو هه قبه ران بو خودی [چی نه که ن] و هوین ب خو دزانن [خودی چو هه قبه ر نینن]. ﴿٢٣﴾ و ئەگه ر هوین ژ وی [نامه یا] مه بو به نده یی خو [کو پیغه مبه ره] ئیناییه خوار ب گو مانن [کیم کیم] سو ره ته کی ب تنی وه کی وی بینن، و ژ بلی خودی گازی هه می هاریکاریت خو ژ ی بکه ن [بلا بینه هاری هه وه] ئەگه ر هوین راست دبێژن. ﴿٢٤﴾ قیجا ئەگه ر هوین [فی کاری] نه که ن و هوین ناکه ن ژ ی [چونکی هوین نه شین] ئیدی خو ژ وی ناگری بپاریژن ئەوی دار دووی وی، مرۆف و بهر، و بو گاوران هاتییه به ره قکر.

مَتَّهِمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ
بُكْرُ عُمْيٍ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ
ظُلُمَاتٌ وَعَدُوٌّ وَيَرْتَدُّ يَعْلَوْنَ صُلْبَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ
الصُّوَيْعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ بَكَادُ الْبَرْقُ
يَخْطِفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْرَافِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّا اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ عَبْدًا وَمُتَكَبِّرًا الَّذِي
خَلَقَهُمُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَدْنًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ حَمْرٍ
رَزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأْتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ
اللَّهَ لَا يَسْتَعِجِ ؕ اَنْ يَضْرِبَ مِثْلًا مَّا بَعُوْصَةً فَمَا فَوْقَهَا فَاَمَّا
الْبَيْتَ ؕ اَمَسُّوْا فَيَعْلَمُوْنَ اِنَّهٗ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهٖمْ وَاَمَّا
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَيَقُوْلُوْنَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مِثْلًا
يُضِلُّ بِهٖءَ كَثِيْرًا وَيَهْدِيْ بِهٖءَ كَثِيْرًا وَاَمَّا يُضِلُّ بِهٖءَ
اِلَّا الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾ الَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ
مِيْثَاقِهٖ ؕ وَيَقْطَعُوْنَ مَاۤ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖءَ اَنْ يُّوْصَلَ وَيُفْسِدُوْنَ
فِي الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اٰمُوْنًا فَاَلْحٰقِكُمْ ثُمَّ يُمْسِكُكُمْ
ثُمَّ يُخَيِّدُكُمْ ثُمَّ اِلَيْهٖ تُرْجَعُوْنَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
لَكُمْ مَّا فِى الْاَرْضِ جَمِيْعًا ثُمَّ اَسْتَوٰى اِلَى السَّمٰوٰتِ
فَسَوّٰى لِهِنَّ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٢٩﴾

الجزء

﴿٢٥﴾ مزگینیی بده وان که سیّت باوهری ئیناین و کار و کریاریت قهنج کرین کو بارا وان ئەو به حه شتن ئه ویت رویار د بنرا دهه رکن (دچن)، هه ر گافه کا فیقیه ک ژى ژى دایى، دئ بیژن: ئەفه بوو بهرى نوکه داییه مه، و ئەو فیقیى بو وان دئیه دان (به رده ست کرن) وه کى ئیکه [به لى تام نه ئیکه] و بو وان [د به حه شتیدا] هه قسه ریت پاک و باقر هه نه و ئەو هه ره هه ر تیدانه. ﴿٢٦﴾ ب راستى خودئى هه ر مه ته له کا بینیت شه رمى ژئى ناکه ت، ئیجا [ئه و مه ته ل] بیشى بیت یان تشته کى ماستر و پنه ل تر بیت، و ئەو که سیّت باوهرى ئیناین دزانن [ئینانا شان مه ته ل و نمونه یان] راستیه ژ خودایى وان، و هندی ئەون بیّت گا ور بوو بین دبیزن: خودئى چ ژ فان نمونه یان فیاییه؟ [خودئى] گه له کان پى سه ردا ده ت و گومرا دکه ت، و گه له کان پى راسته رى دکه ت و که سى پى گومرا ناکه ت ئە گه ر ئەو ب خو ئەو نه بن بیّت ژ رى ده ر که قتی. ﴿٢٧﴾ ئەو ژ ریده ر که قتی پیه یانا خودئى پشتى موکومکرئى دشکینن، و هه قبه ندییىت خودئى فه رمان پى دابین

دبړن، و خرابیى د ئه ر دیدا دکه ن، ئەها ئەفه نه به ر زیان و خوساره ت. ﴿٢٨﴾ ئیجا چاوا هوین باوهریى ب خودایى نائینن؟ و هوین د مری بوون، هوین زیندى کرن، پاشى دئى هه وه مرینىت، پاشى دئى هه وه زیندى که ته فه، و پاشى دئى هه ر به ر ب ویشه زقرن. ﴿٢٩﴾ [ئه و خودایى] هه مى تشت بو هه وه د ئه ر دیدا ئافراندی، پاشى به رى خو دا ئه سه انى و کر نه حه فت ئه سه ان، و هه ر ئەو ب هه مى تشتان زانا.

﴿٣٠﴾ ده می خودایی ته گوتیه ملیاکه تان ئەز دئی جهگره کی [جهی ئیک و دو بگرن] ب سهر ئهردی ئیخه، ملیاکه تان گوت: ئهردی تو دئی وی ئیخییه سهر ئهردی [دنیایی] یی خرابیسی تیدا بکهت، و خوینی بریژیست، و ئەم ب حمدا ته ته سیح و ته قدیسا ته دکهین [ئانکو ته ژ ههر کیاسییه کی پاک و پاقر دکهین] [خودایی] گوت: راستیا ئەز دزانم هوین نوزانن. ﴿٣١﴾ [قیجا خودی] هه می ناف نیشا ئادم دان، و پاشی [خودئی ئەو ناف] ئیخسته بهر وکا [بهر چاقیت] ملیاکه تان، و گوت: ئەگه ره هوین راست دیژن، نافئی فان بو من بیژن. ﴿٣٢﴾ ملیاکه تان گوت: ههر تویی ژ هه می کیاسییان پاک و پاقر، مه ژ وی زاینی پیغه تر نینه یا ته نیشا مه دایی، ب راستی ههر تویی زانا و کار بنه جه. ﴿٣٣﴾ [خودئی گوت]: هه ی ئادم: کافیت وان بو وان بیژه [دا بزنان کیم زاینن]، ده می ئادم نافیت وان گوتین [ئینا] خودئی گوت: ما من نه گوته هه وه ئەز نه په نییست ئهرد و ئەسانان دزانم، و هه ره و سه ئەز ئاشکرا و نه ئاشکرا یا هوین

دکه ن ژ ی ئەز دزانم. ﴿٣٤﴾ ده می من گوتیه ملیاکه تان سوجه یی [سوجه یا سلافا و ریژگرتنی] بو ئادم بهن هه مییان سوجه بر، ئیلیس تی نه بیت، خو دا پاش و خو مه زن دیت [ب فی چه ندی] بوو ئیک ژ گاوران. ﴿٣٥﴾ و مه گوت: هه ی ئادم تو و کابانیا خو د به چه شتیدا ئانجی بین و ژ ههر جهی هه وه بقیت بی منهت [به رفه ره] ژئی بخون، به لی خو نیزیکی فی داری نه کن، هوین دئی ژ سته مکاران ئینه هه ژمارتن. ﴿٣٦﴾ [به لی پاشی شه یانی ئەو پی هنگافتن] [د بهر خه له تییرا کرن] و دهر ئیخستن [ژ به چه شتی] ژ وی یا ئەو تیدا، مه ژ ی گوت ته وان: ژئی دهر که فن هه رنه خواری، هنده ک ژ هه وه ل هنده کان نه یار و دژمن، و هه تا ده مه کی دیار کری [ل دهف خودئی] [د هه ردیدا ئانجی بین و مفا یی ژئی و هه رگرن. ﴿٣٧﴾ پاشی ئادم چه ند ناخفتنه ک ژ خودایی خو و هه رگرتن [و بو خو پی هیفیا لینه گرتنی ژ خودایی خو خواست] خودئی لی خو ش بوو، و توبه یا وی قه بویل کر، ب راستی خودییه توبه و هه رگر و دلوفان.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَيَنْحَثُ سَبِيحًا يَحْمَدُكَ وَيُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صٰٓدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أُنۢبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ابۜنَ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبِعَ
 هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾
 يٰبَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا عِمَّتِي الَّتِي آعَمَّتْ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
 أُوفٍ بِعَهْدِكُمْ وَإِنِّي فَارِهُونَ ﴿٤٠﴾ وَءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا
 لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰئِكَ الّٰفِرِينَ بِهِ وَلَا تُنشِرُوا بَيِّنَاتِي
 ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِنِّي فَاتَّقُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
 الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
 وَأَرْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَمْرُوتَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
 وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٥﴾
 وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٦﴾
 الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٧﴾
 يٰبَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا عِمَّتِي الَّتِي آعَمَّتْ عَلَيْكُمْ وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ
 عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٨﴾ وَأَقْفُوا أَيُّومًا لَا تُحْزِنِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
 وَلَا يَقْبَلَ مِنْهَا شَفَعَةً وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٤٩﴾

المعزَّب

نه کهن [و رابن] هه قیسی فه شیرن، و هوین ژئی ب ئاکهه [و هوین دزانن کو هوین تیکه لیبی دکهن].
 ﴿٤٣﴾ نفیژان بکهن و زه کاتا مالی خو بدهن [وه کی موسلمانان] و د گهل داچه میایان [راکعان] داچه من
 [فهر مانا وان ب شهنگستیئ ئیسلامی هاته کرن، و د گهل موسلمانان نفیژان ب کوم (ب جه ماعت) بکهن،
 و وه کی وان بچنه رکوعی، چونکی داچه میان دنفیژا واندا نینه]. ﴿٤٤﴾ هوین چاوا فهر مانا خهلکی ب
 خیرئ [باشیئی] دکهن، و هوین خو ب خو [خو] ژ بیر دکهن، و هوین خو ب خو کتیبیت بهر دهستی خو
 [کوئنجیل و تهوراتن] دخوینن، فیجا ما هوین ئاقله کی بو خو ناگرن. ﴿٤٥﴾ و پشتا خو ب بینفره هییی و
 نفیژئ گری بدهن [قاهیم بکهن]، و ئه فه یا گرانه ل سهر ههر کهسه کی، ئه و نه بن بیئت ژ خودئ ترس.
 ﴿٤٦﴾ ئه و [خودئ ترس] ئه و ن بیئت بی گو مان ژ هندئ کو دئ ههر بهر دهستی خودایی خو را وهستن، و
 ههر دئ ب بال وشفه زقرن. ﴿٤٧﴾ گهل ئسرائیلیان بیرا خو و وان خیر و خو شیبیت من د گهل هه وه کرین
 بینن، [ب راستی و هنگی] من قه درئ هه وه ب سهر یی هه می خهلکی تیخست. ﴿٤٨﴾ و ژ روژه کی [روژا
 قیامه تییه] بترسن و خو پباریزن، کو کهس تیدا شوینا کهسی نه تیته سزا کرن، و مه هدر و بهر هفانی تیدا چو
 ناگرن، و به دهل ژ کهسی نایته وهر گرتن، و هاریکاریا کهسی ژئی نایته کرن.

﴿۴۹﴾ بیننه بیرا خو پوژا مه هوین ژ ده سستی
 فیره و نیان قورتال کرین، کو [وان] ئیزا و نه خو شیه کا
 پیس ددا بهر هه وه، کورپت هه وه سه ره ژئی دکرن، و
 کچیت هه وه [بو خدامینیا خو] دهیلان، و ب راستی
 [ئیزا و نه خو شیا هه وه ددیت، و رزگار کرنا خودی
 بو هه وه] نه زمونه کا [ئمیحانه کا] مه زنه ژ خودی.
 ﴿۵۰﴾ [هه ره وسا] بیرا خو بینن ده می مه ده ریا بو هه وه
 کریهه دو فلک [و ریک بو هه وه ئیخستی]، و مه هوین
 ده ربا زکرین [قورتالکرین]، و ل پیش چاقیت هه وه مه
 فیره و نی خه ندقاندین. ﴿۵۱﴾ و بیرا خو بینن ده می
 مه ژشان ب چل شه فان داییه موسایی، [و د پشتر
 هه وه له زکر]، و پشتی هنگی هه وه گولک په راست
 [کره په رستی]، و ب فی رهنگی هه وه سته م ل خو
 کر. ﴿۵۲﴾ (دگهل هندئی ژئی) پاشی مه ل هه وه نه گرت
 وه کی شه فا دیتر، [بیرا خو بینن] دا هوین د سو پاسدار
 بن. ﴿۵۳﴾ هه ره وسا بیرا خو بینن ده می مه ته وراتا
 فاقیر کهر [جو دا کهر] [د نا بهر اه قیسی و نه هه قییدا]
 بو موسایی هنارتی، دا هوین [پی] راسته ری بین.

﴿۵۴﴾ بیننه بیرا خو ده می موسایی گوتیه مله تی خو: مله تی من! هه وه [ب په رستنا گولکی] سته م ل خو
 کر، فیجا دقت هوین توبه بکه ن و ل خودی بزقرنه فه، و خو بکوژن، شه ل ده ف خودایی هه وه بو هه وه
 چیتره [پشتی ده ست ب کوشتی کرین] توبه یا هه وه وه رگرت، و ب راستی هه ره شه توبه وه رگر و دلوفان.
 ﴿۵۵﴾ و بیرا خو بینن ده می هه وه گوتیه موسایی: هه تا شه ب چاقیت خو خودایی ته نه بینن، شه م [د بیرا]
 باوره یی ب ته نائینن، ژ بهر هندئی بروسییی هوین هنگافتن، و هه وه ب چاقیت خو دیت. ﴿۵۶﴾ پاشی
 مه هوین پشتی مرنا هه وه زیندی کرن [ساخ کرن]، به لکی هوین سو پاسیا [خیر و خوشی و که ره میت]
 خودی بکه ن. ﴿۵۷﴾ مه عه ور ل هنداقی هه وه کر نه سهوانه [کو سهی ل هه وه بکه ن] و گه زو و سه لوا
 (سویسک) مه بو هه وه هنارتن، فیجا ژ حه لالی پاک و پاقرئی مه ب رزقی هه وه کری، بخون. و شه وان [ب
 کار و کریاریت خو ییت نه دریدا و نه دورست] زیان نه گه هاندیه مه، به لکی هه ر زیان ل خو کرینه.

وَأَذِمْجِبْتَكُم مِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
 يَدَبْحُونَ آبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ
 مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۹﴾ وَأَذِمْفَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَمْجَبْتَكُمُ
 وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۵۰﴾ وَأَذِمْعَدْنَا مُوسَى
 أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَخَذْنَا الْعَجَلَ مِنَ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ تَطْلُمُونَ ﴿۵۱﴾
 ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَتَشَكَّرُونَ ﴿۵۲﴾
 وَأَذِمْآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۵۳﴾
 وَأَذِمْقَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
 الْعَجَلِ فَتُوبُوا إِلَى بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَالِكُمْ
 خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
 الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾ وَأَذِمْقُلْتُمْ بِمُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ
 جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۵۵﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
 مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَشَكَّرُونَ ﴿۵۶﴾ وَظَلَلْنَا عَلَيْكُمْ
 الْعَمَامَةَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى كَلِمَاتٍ مِّن طِبِّدَت
 مَارَزَقْتَكُمْ وَمَا ظَلَمْتُمْوَاللَّكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلُمُونَ ﴿۵۷﴾

﴿۵۸﴾ [گهلی ئسرائیلییان] بیننه بیرا خو و هختی مه گوئییه هه وه، هه رنه د فی گوندی [مه قدس] دا و ب به رفره هی و ل جهی هه وه بقیت ژئ بخون، و چه مانندی [خوشکانندی بو خودایی هوین ژ بهرزه بوونی پزگار کرین] بده نه ژور، و بیژن: خودیو گو نه هیته مه داقوته، دا ئه م ژئ ل گو نه هیته هه وه ببورین و نه هیلین، خیرا قه نجیکاران ئه م دئ پتر لی که یین. ﴿۵۹﴾ به لی ئه ویت سته م و زورداری کرین، ئه و فه مانا خودی لی کری [کو بیژن گو نه هیته مه داقوته] ب تشته کی دی یی ژئ نه هاتییه خواستن گو هارت، [فیجا ژ بهر هندئ] و ژ بهر نه گوهداری و ژ ریده ره کفتنا وان، مه ئیزایه ک ژ ئهسانی ب سه ر واندا باراند ئه ویت سته م کرین. ﴿۶۰﴾ بیننه بیرا خو دهمی مووسایی داخوازا ئافی [بو هه وه] کری [پشتی هوین تینی بووین]، ئینا مه گوئی: داری خو ل که فری بده [هه ره که فره کی هه بیت]، [پشتی مووسایی داری خو ل که فری دایی، دوازه کانی ژئ زان] ته مه تی هه ژمارا ئویجاخیت وان]، و هه ر ئیکی کانی خو زانی [نیاسی]

وَاذْقُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَمَلَأُوهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاذْقُلُوا الْآبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حُطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَيِّدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾ قَدَلِ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۵۹﴾ وَاذْأَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَا عَشَرَ عِثَانًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَهُمْ كُلُوا وَأَشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۶۰﴾ وَاذْقُلْتُمْ بِمُوسَىٰ أَنْ يُصِرَّ عَلَىٰ طَعَامِ وَحَدِيدٍ قَادِحٌ لَنَا رَبِّكَ يُخْرِجُ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلَهَا قَالَ أَنْتَسَبِدُونَ الَّذِي هُوَ آذَنٌ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَمْ حِطُّوا مِصْرًا فَإِنْ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ وَالْمَسْكَانَةُ وَبَاءَ وَبِعَضِبَ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ عَلَيْهِمُ الْحَقُّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿۶۱﴾

الجزء الثاني

[و مه گوئی]، ژ رزقی خودی بخون و فه خون، و د ئه ر دیدا بهر ب خرابیی شه نه چن [و نه بنه ژ خرابان]. ﴿۶۱﴾ و بیننه بیرا خو دهمی هه وه گوئییه [بیغه مبه ری خو]: هه ی مووسا ئه م نه شین بینا خو ل سه ر ئیک ره نگی خواری فره هه بکه یین، بو مه داخوازی ژ خودایی خو بکه، کاج ژ ئه ردی دهر دکه فیت: ژ زه رزه وات و خیار و سپر و نیسک و پیشازان، بو مه شین بکه ت، [مووسایی] گوئی: ئه ری [هه وه دقیت] یی باش [ژ خواری] ب یی بیخیر بگو هورن. هه رنه باژیری [هه ر باژیره کی هه بیت] یی هه وه خواستی دی بو هه وه ئیته جه، خودی رسوایی و بی پرویمه تی ب سه ر واندا داریتییه، ب کهر با خودی شه فه گه ریان، ئه فه هه می ژ بهر هندئ چونکی وان باو هری ب ئایه تیت خودی نه دینان، و ب بی بهختی و نه هه قی بیغه مبه ریته خودی دکوشتن، هه ر ژ نه گوهداری و زیده گا فیا وان.

﴿ ۶۲ ﴾ ب راسِتی ئەوئیت باوەری ئینایی [کو موسلمانان بەیکە قتیبت پیغەمبەری] و ئەوئیت بووینە جوہی [بەیکە قتیبت موسای] و فەلەیان [بەیکە قتیبت عیسایی] و سابئیان [جوینە کە ژ جوہی و فەلەیان فەبووینە ستیران دپەریسن، و ھندەک دبیژن: ملیاکە تان دپەریسن]. ھەر کەسی ژ فان ب دورستی باوەری بی ب خودی و رۆژا قیامەتی بینیت، و کار و کاریت چاک بکەت، دئی ژ بەری خودی خوڤە ئیتتە خە لاتکرن [رۆژا قیامەتی] نە ترس بۆ ھەیسە، نە ژ ی ب خەم دکەیت.

﴿ ۶۳ ﴾ و بیننە بیرا خو دەمی مە پەیاننا موکومکرنی ژ ھەو وەرگرتی [کو ھوین ل سەر تەوراتی بچن و کار پئی بکەن]، و مە چپایی (طوور) ل ھنداف ھەو وە بلندکر، و مە [گۆتە ھەو] ئەفا مە بۆ ھەو ھنارتی ب مجداهی وەر بگرن و لی دژد بن، و بیننە بیرا خو کا چ تیداہ و خو ژ بیرقە نە کەن، دا بیننە پارستن ژ ئیزایی. ﴿ ۶۴ ﴾ بەلی پشتی فی [دان و وەرگرتنا پەیاننا موکومکری] ھەو و پشستا خو دا پەیانئی، و ئەگەر نە ژ کەرەم و دلۆقانییا خودی بایە، ھوین دا راست

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالْبَنِيَّانَ وَالصَّالِحِينَ مِنْ
 ءَامِنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِنْكُمْ مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ الَّذِينَ آمَنُوا مَنَافِعَ وَمَنَافِعَ فِي السَّبْتِ
 فَقُلْنَا لَهُمْ كُفُّوا قُرْدَةً حَسِيبِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
 مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبُحُوا بَقَرَةً قَالُوا
 أَتَذْبَحُونَهَا هِزًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾
 قَالُوا آذِنْ لَنَا رَبِّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
 بَقَرَةٌ لَا قَارِضٌ وَلَا يَكْرَهُونَ نَبْتٌ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا
 تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا آذِنْ لَنَا رَبِّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا قَالَ إِنَّهُ
 يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوُحُهَا تَمُرٌ لَّيْطَرِيَّتْ ﴿٦٩﴾

ژ خوسارەت و بەرزبانان بن. ﴿ ۶۵ ﴾ بی گۆمان ھوین دزانن کا مە چ ب سەری وان ئینا [ئەوئیت دابینە سەر پریارا خودی]، و رۆژا شەنبیئی دەست دریشی کرین، مە گۆتە وان ببنە مەیموینکیت رسوا و رەزیل.

﴿ ۶۶ ﴾ و ئەف سزایە مە کرە پاشقەبر نەک بۆ خەلکی ھنگی و بۆیبت پشتی وان ژ ی، و مە کرە چامە بۆ پاریزکاران. ﴿ ۶۷ ﴾ بۆ ملەتی خو بیژە دەمی موسایی گۆتیە ملەتی خو: [ب راسی] خودی فەرمانا ھەو دکەت ھوین چیلەکی سەرژیکەن، گۆتن: تو بۆ خو ترانەیان ب مە دکەئی؟! [موسایی] گۆت: ئەز خو ب خودی دپاریزم کو ئەز نەزانا ب م. ﴿ ۶۸ ﴾ گۆتن: کا ژ خودایی خو بخوازە بۆ مە دیار بکەت، کا ئەو چ چیلە؟ [موسایی گۆت: خودی] دبیژت: نەیا پیرە و نەیا جوانە ژ ی [بچوپک] دناقبەرا ھەردویانداہ، ئیدی وئی بکەن یا فەرمانا ھەو پئی ھاتیە کرن. ﴿ ۶۹ ﴾ گۆتن: کا بیژە خودایی خو بلا بۆ مە دیار بکەت، رەنگی وئی [چیلی] یی چاواہ؟ [موسایی گۆت خودی] دبیژت: ئەو چیلە [رەنگی وئی] زەرەکی تاریہ یبت بەر لی [ب دیتنا وئی] کە یف خووش دبن.

قَالُوا اَنْعَ لَنَا رَبِّكَ بَيْنَ يَدَيْنَا مَا هِيَ اِنَّ الْبَقْرَةَ تَنْسِبُ عَلَيْنَا وَاِنَّا
 اِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ اِنَّهٗ يَقُولُ اِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا ذَلُولَ
 تُشِيرُ بِالْاَرْضِ وَلَا تَسْقَى الْاَرْضَ مَسَلَمَةً لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا
 اَلَنْ جِئْتَنَا بِالْحَقِّ قَدْ بَخَّوْهَا وَاَمَّا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَاِذْ
 قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾
 فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذٰلِكَ يُعٰىي اللَّهُ الْمَوْتِ وَيُرِيكُمْ
 اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ تَرَفَسْتَ فَلَوْ لَكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ
 فِيهِ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدَّ قَسْوَةً وَاِنْ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
 مِنْهُ الْاَنْهَارُ وَاِنْ مِنْهَا لَمَا يَسْقٰى فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَآءُ وَاِنْ
 مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَاَللَّهُ بِعَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾
 * أَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُؤْمِنُوا بِالْكَرَمِ وَقَدْ كَانَ قَرِيْنًا مِنْهُمْ
 يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُوْنَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ وَهُمْ
 يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾ وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا قَالُوْا ءَاٰمِنٰٓوْا وَاِذَا
 خَلَا بِعَضْبُهُمْ اِلٰٓبَ بَعْضٌ قَالُوْا اَلْحَدِيْثُ لَكُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ
 عَلَيْكُمْ لِيُحَاجَّوْكُمْ بِهِۦٓ عِنْدَ رَبِّكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٦﴾

الجزء

﴿٧٠﴾ گوتن: کا ژ خوداییِ خو بخوازه بو مه دیار بکته ئەو چ چیله؟ [چیل ب فان سالوخەتان گەلهکن] ل بەر مه بەرزەبوو، ئەگەر خودی حەز بکته ئەم دئی ب سەر هەلبین. ﴿٧١﴾ [مووسایی گوت] خودی دبیژیت: ئەو چیلە نەیا سەر نەرمە ئەردی بکیلیت، و نە ژێ چاندنیی ئاف دەت، و یا بی کتییسیه و ئیک رەنگه ژێ، گوتن: ئەها ژ نوی تە راستی بو مه گوت. [پشتی ب دەست خو ئیخستین] سەر ژیکرن و هند نەمابوو وەنەکن. ﴿٧٢﴾ بینە بیرا خو [گەلی ئسرائیلیان] دەمی هەوہ مرو فەک کوشتی و ل سەر کوشتنا وی، هەوہ جەر بەر کری و هەر ئیک ژ هەوہ کوشتنا وی دکرە د ستوی یی دیدا، و خودی دئی ناشکەر اکەت، یی هوین فەدشیرن!!!. ﴿٧٣﴾ مە گوت: کا هندەک گوشتی چیلی [چیل سەر ژیکری] و گوشتی وی ئیک بەدن [دئی ساخ بیت و بو هەوہ بیژیت: کا کئی کوشتیە]، ئەها هۆسا و ب فی رەنگی خودی مریان زیندی دکەتەفە، و نیشانیت [شیانا خو] بەرچاف دکەت، بەلکی هوین عەقلەکی بو

خو بگرن. ﴿٧٤﴾ پشتی ئی [هەمیی] دلیت هەوہ رەق بوون، وەکی کەفران لی هاتن، بیژە رەقتر ژێ، چونکی ب راستی هندەک کەفر ییت هەین رویار ژێ دەر دکەفن و هندەک ییت هەین دەرزن ئاف ژێ دزیت، و هندەک ژێ ییت هەین ژ تر سا خودی دادکەفن، و خودی ژ وی تشتی هوین دکەن نەیی بی ناگەهە. ﴿٧٥﴾ [گەلی موسلمانان] هەوہ چافە [ملەتەکی هۆسا] باوەریی ب هەوہ بینن [موسلمان بین] و دەستەکەک ژ وان هەبوون گوهداریا ناخفتنا خودی دکرن، و پشتی تی دگەهشتن فاری دکرن و بی ژێ دزانین کو یی فی دکەن. ﴿٧٦﴾ و ئەگەر گەهشتنە خودان باوەران دئی بیژن: مە ژێ باوەری ئینایی، و ئەگەر ب تنی دگەهە ئیک و ئیک دکەفن، دبیژنە [تیکدو] هوین چاوا سو حەتا [بەسن و رەوشا پیغەمبەری ئەوا د تەوراتیدا هاتی] دگەل وان دکەن، دال دەف خودایی هەوہ ل سەر هەوہ بکەنە مەهانە، ما هوین ئاقلەکی ناگرن.

﴿۷۷﴾ قِيَجَا مَا نُوَزَّانِن؟! چ یی فِهَشَّيْرِن و چ یی نَاشِكُهْرَا بَكُهْن، خُوْدَيِّ پَيِّ نَاگَههه؟! ﴿۷۸﴾ هِنْدَهَكْ ژ و ان نه خَوَانْدَهه و اَرِن، چُو ژ كِتِّيْبِي [تِه و رَاتِي] نُوَزَّانِن هِيْشِي تَيِّ نَهْبِن [ئِه و دَرَهون يِيْت و ان ژ پَيْشِيِيْتِ خُو و هِر گَرْتِيْن كُو دِيِيْژِن: ژ چَل رُوْژَان پَيْفَه تَر ئِه و نَائِيْنَه ئِيْزَادَان]، و وان ژ بَلِي هِزْر و تَه هَمِيْنِي چُو يِي چُو دِي دِي [مِه خَسَه د رَاسْتِي و به لِه گَه نه] يِنِه. ﴿۷۹﴾ و هِي نِه خُوْشِي و ئِيْزَا بُو و ان بِيْت يِيْت كِتِّيْبِي ب دِه سَتِيْتِ خُو دَنْقِيْسِن، و پَاشِي دِيِيْژِن: ئَهْف [كِتِّيْبِه] ژ دَهْف خُوْدِيِيَه، دَا ئَه رَزَان بَفْرُوْشِن، ئِيْزَا و نِه خُوْشِي بُو و ان بِيْت، ژ بهر تَشْتِي ب دِه سَتِي و ان هَاتِيِيَه نَقِيْسِيْن و ژ بهر تَشْتِي ب دِه سَتِ خُوْفَه ئِيْنَايِيْن. ﴿۸۰﴾ و گُوْتَن هَه مَا چَه نْد رُوْژَه كَان [رُوْژِيْت تِيْدَا گُوْلَك پَه رَاسْتِيْن] دِي نَاگِر ب مَه كَه قِيْت! بِيِيْژَه و ان: ئَه رِي مَاهَه و هَه پَه يَانَه كْ ب فَيِّ چَه نْدِي ژ خُوْدِي و هِر گَرْتِيِيَه و خُوْدِي ل پَه يَانَا خُو لَيْفَه نَايِيْت؟ [هَوِيْن هُو د پَشْت رَاسْت] يَان ژِي تَشْتِي هَوِيْن ژِي نَه پَيِّ نَاگَهه د دَه رَه قِي خُوْدِيْدَا دِيِيْژِن. ﴿۸۱﴾ [نَه خَيْر و هِنِيْنَه] ب رَاسْتِي هَه ر كَه سَه كِي گُوْنَه هَه كِي بَكَه ت، و گُوْنَه هَا وِي سَه رِي ژِي بَسْتِيْنِيْت [لِي يِيْتَه ئِيْكَ كُو ژِي دَه رَه نَه كَه قِيْت] ئَهْفَه دُوْژَه هِيْنَه و هَه ر و هَه ر دِي تِيْدَا بِن. ﴿۸۲﴾ بَه لِي ئَه وِيْت بَا و هَرِي ئِيْنَايِيْن و كَار و كَرِيَارِيْت قَهْنَج كَرِيْن، ئَهْفَه بَه حَشْتِيْنَه و هَه ر و هَه ر دِي تِيْدَا بِن. ﴿۸۳﴾ بُو مَلَه تِي خُو بِيِيْژَه دَه مِي مَه پَه يَانَا مَوْكُوْم ژ ئِسْرَائِيْلِيْيَان و هِر گَرْتِي، كُو ژ بَلِي خُوْدِي چُو نَه پَه رِيْسِن و چَاكِيِي دَه رَه قِي دَه يِيْبَاب و كَه س و كَار و سِيُوِي و بَه لَنْگَا زَانْدَا بَكُهْن، و نَاخَشْتِنَا خَيْرِي و شَرِيْن د گَه ل خَه لَكِي بَكُهْن، و بَه ر دَه وَا م نَقِيْژَان بَكُهْن و زَه كَاتِي بَدَهْن، پَاشِي هَه و هَه كِيْمَه كْ تَي نَه بِن [پَه يَانَا خُو شَكَا نْد] و پَشْتَا خُو دَا يِي و هَوِيْن هَه ر پَه يَان شَكِيْن.

أَوَّلًا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُبَيِّرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
 وَمِنْهُمْ أُمَّتُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ
 إِلَّا يُظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ قَوْلِ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ
 ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَ رُؤْيَاهُ تَمَنَّا قَلِيلًا
 قَوْلِ لَهُمْ مِمَّا كَتَبْتَ آيَاتِهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾
 وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ
 اتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ
 تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
 وَأَحْطَتْ بِهَ حَظِّيَّتَهُ فَاُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِلَآءِ تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَاللَّوَالِدِينَ
 إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا
 لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ
 قُولُوا لَا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَأَذِّنَا صُنُوفَكُمْ لِأَنْتُمْ لَا تَشْفَعُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ ثُمَّ أَقْرَبْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٥﴾
 ثُمَّ أَنْشَأْنَا هَؤُلَاءَ قُلُوبًا أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ
 وَمَنْ كَفَرَ مِنْ دِينِهِمْ تَطْهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْدُوا لَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
 إِخْرَاجُهُمْ أَفْتُوهُمُونَ بِعَظْمِ الْكُتُبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضِ
 فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَسْرَتُوا الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُصْرُونَ ﴿٨٦﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
 بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ
 اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِقْنَا بَيْنَكُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
 غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

﴿٨٤﴾ بینہ بپرا خو [گہل ٹیسرا ایللیان] دەمتی مه په یانا
 موکومکری ژ هه وه ستاندى، کو خوینا ئیکدو نه ریژن
 و ئیکدو ژ سهر جهو و ار پت خو ب خو دهر نه ئیخن،
 هه وه ب خو ئەفه په سه ندر، و هوین ب خو شاهدن.
 ﴿٨٥﴾ پاشی ئەها هوین ئەفه نه ئیکدو دکوژن و
 دهسته که کئی ژ خو ب خو ژ واری وان دهر دئیخن و ب
 گونه ه و دژ منایی لی دادجرن [کۆم دین]. [پشته فانییا
 ئیکدو دکهن ل سهر دهر ئیخستنا وان] و ئەگه ر هنده ک
 ژ وان ب نافی دیلاتیسی هاتنه دهف هه وه، هوین به دهلی
 پیشفه ددهن [کا چاوا حه رامه هنده ک ژ هه وه بمینه د
 ئیخسیر بییدا و هوین به دهلی پیشفه بدن، ئەها و هسا
 حه رامه ژى هوین ئیکدو بکوژن یان ژ جهیت ئیکدو
 دهر بییخن] و ل سهر هه وه یا حه رام بو و دهر ئیخستنا
 وان. فیجا هوین باوهریسی ب هنده ک کتیبی دئینن و
 باوهریسی ب هنده کئی نائینن. هه ر که سه کئی ژ هه وه فی
 چه ندی بکه ت جزایی وی د دنیایدا ژ شه ر مزاری و
 رسوایی پیشفه تر نینه، و رۆژا رابوونى [رۆژا قیامه تی]
 ژى دئ به ری وی که فته دژوارترین ئیزایی، خودی

نه یی بی ناگه هه ژ وئ یا هوین دکهن. ﴿٨٦﴾ [ب راستی] ئەفه نه بی ت ژ یانا دنیا یی ب ناخه تی کرین، و نه
 ئیزال سهر وان سفک دیت، و نه هاریکارییا وان دئیته کرن. ﴿٨٧﴾ ب سویند کتیب [کو ته وراته] مه بو
 مووسایی ئینا و مه پیغه مبه ر دپشتر اهنارتن، و مه موعجیزه و نیشانیت ناشکه رادانه عیسایی و مه پشتا وی
 ب جانى پیروز [جبرائیلی] گرت و قاهیم کر. ئه ری هه ر جار ه کا پیغه مبه ره ک ب وئ بو هه وه هات یانه ب
 دلئ هه وه هوین دئ رابن خو مه زن که ن و دهسته که کئی دره وین دهر ئیخن [وه کی عیسایی و موحه مده ی]،
 و دهسته که کئی کوژن [وه کی زه که ریایی و یه حیایی]؟. ﴿٨٨﴾ دبیزن دلیت مه ب کافلانکن [د کافلانکاندانه]
 [ژ به ر هندئ یا موحه مده د، دبیزن: ئەم تئ ناگه هین] [وه نینه وه کی ئەو دبیزن] به لکی خودی ژ به ر گاورییا
 وان ئەو بی ت ژ دلوفانییا خو بی بار کرین، و کیمه ک ژ وان [نه گه له ک] باوهریسی دئینن.

﴿٨٩﴾ و دهمی کتیب بؤ وان ژ دهف خودی هاتی [کو قورئانه] راستدهر ئیخا وان [کتیبانه] بیست د گهل وان و بهری هنگی [بهری هاتنا قورئانی] داخوازا سهر که فتنی پی [ژ خودی] دخواستن ل سهر [نه یاریت خو] بیست گاور، به لی دهمی ئەو کتیبنا وان ژئی دگۆت و دنیا سی بؤ وان هاتی، باوهری پی نه ئینان و گاور بوون و له عنه تا خودی ل گاوران بیت. ﴿٩٠﴾ پیسه فروتنه وان خو پی فروتی، و ژ زکره شی گاور بووین ب وئی کتیبنا مه ئیناییه خواری، کو خودی ژ که ره ما خو ل سهر هه به بنده یه کی بقیست [وئی کتیبی بینته خواری]، ئیجا هیژیایی غه ز به ک ل سهر غه ز به کی فه گه ریان [ژ بهر گاوریا وان ب (عیسای و موحه مه دی)]، و ئیزیه کا هه تکبه ر بؤ گاوران هه یه. ﴿٩١﴾ و هه ر ده مه کی بؤ وان بیته گۆتن: باوهریی بیسن ب ئەوا خودی ئیناییه خواری [کو قورئانه] دبیزن: ئەم بهس باوهریی ب وئی دئینن ئەوا بؤ مه هاتییه هنارتن [کو تهوراته] و باوهریی ب ئەویت دیتر نائینن، و ئەو [ئانکو قورئان] راستدهر ئیخا وان کتیبانه بیست د گهل

وان، بیژه [وان هه که راسته هوین باوهریی ب تهوراتی دئینن] پا هه وه بؤ چی پیغه مبه ریست خودی بهری نوکه دکوشتن [وه کی یه حیایی و زه که ریایی]. ﴿٩٢﴾ بی گۆمان مووسا بؤ هه وه [بهری نوکه] ب موعجیزه و نیشانیت ناشکه را هات، و پشتی هنگی هه وه گۆلک په راست [که ره په رستی]، و ب فی په رنگی هه وه سته م ل خو کر. ﴿٩٣﴾ بیننه بیره خو ده می مه په یاننا موکومکری ژ هه وه ستاندی [کو کار ب تهوراتی بکه ن]، و مه چایی (طور) ل هنداقا هه وه بلندکر [و مه گۆته هه وه] ئەفا مه بؤ هه وه هنارتی لی د مجد بن و گوهداریا وئی بکه ن، گۆتن: مه [ئاخفتنا ته] بهیست به لی ئەم پی [ب گۆتنا ته] ناکه یین، و فیانا گۆلکی ژ بهر گاوریا وان تیکه لی دلی وان بوویه، بیژه [وان]: پیسه تشته باوهریا هه وه، هه وه د بهر را دکهت [کو په رستنا گۆلکییه] ئەگه ر هوین خودان باوهرن.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِسْمَا أَشْتَرُوا بِهِ ۚ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
بَعِيًّا ۚ إِنَّ يُزِيلَ اللَّهُ مِنَ فَضْلِهِ ۚ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ
فَبَاءُوا وَبَعَضُ عَلَىٰ عَضِبٍ ۚ وَاللَّكَفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا تَأْمِنُوا بِمَا أَنزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۚ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ ۚ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ ۖ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَاءً آتَيْنَتْكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا أَسْمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَشْرَبُوا فِ قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ يُكْفِرُهُمْ قُلْ بِسْمَا
يَأْمُرُكُمْ بِهِ ۚ إِيْمَانُكُمْ ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿١٠٢﴾ [تسرا ئیلی] ب دویف خواندنا شه یسانی که تن شه و ل سهر وه ختی سلیمان [پیغه مبهری] ل سهر خه لکی دهاته خواندن، سلیمان ب خو گاور نه بو و بو [و کهس فیری سیر به ندیی نه کربو و] به لی شه یسان گاور بو و بو، و خه لک فیری سیر به ندیی دکرن، و خودی سیر به ندی ب سهر دو ملیا که تاندا نه ئینا بیسه خوار [به لی شه یسانان خه لک فیری سیر به ندیی دکرن، ژ وان هارووت و مارووت کو ژ مرو فان دئینه هه ژمارتن] و فان هه ردویان هارووت و مارووت ل بابل سیر به ندی نیشا خه لکی ددان، و کهس فیر نه دکرن هه تا نه گو تبا نی هندی ئەمین ئەم ئەزموون و چه به ینه، هشیار به گاور نه به، و وی ژ وان فیر دین یا پی ژن و میران ژیک دکهن، و نه شین زبانی بگه هیینه که سه کی ئە گهر ده ستور ا خودی پی نه هاتیت [خودی ته قدیر نه کربیت] خو فیری وی دکهن یا زبانی دگه هیینه وان، نه مفای [فایده ی]. و راستی ئەوی سیر به ندی ب کتیب خودی کری زانی وی ل ناخه تی چو بار و پشک نینن، چ پیسه تشته یی وان خو پی فرو تی،

ئه گهر بزنان. ﴿١٠٣﴾ ئە گهر وان باوهری ئینا بایه و پاریزکاری کربایه [ژ ئیزا و رۆژا قیامه تی ترسیابانه]، خه لاتی خودی بو وان چیر بو و ئە گهر زانیبانه. ﴿١٠٤﴾ گه لی خودان باوهران [ده می هه وه دئیت دگه ل پیغه مبهری باخشن و هه وه دئیت بیژنی خو ل مه بگره، مؤله تی بده مه] نه بیژنی: [راعنا] [ژ بهر کو جو هی فی پی یفی دبیژن و پامانه کا کریت دده نی] به لی بیژن: [انظرنا] خو ل مه بگره و مؤله تی بده مه [ژ بهر کو فی پی یفی ژ پامانه کی پیغه تر ژئی ناچیت و جو هی نه شین پامانه کا دی بده نی] و گوهداری بی بکه ن، و بو گاوران ئیزایه کا دژوار هه یه. ﴿١٠٥﴾ ئەو یوت گاور بو وین ژ خودان کتیبان و بو تپه ر یسان، نه قیت و پی خو ش نینه، خیر و که ره مه ک ژ نک خودایی هه وه ب سهر هه ودا بیت. و خودی دلوفانییا خو ب سهر ویدا دادر پیژیت یی وی دئیت، و ب راستی خودی خودان که ره مه کی مه زنه.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مَلِكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَا كَفَرَ الشَّيْطَانُ كَفَرُوا يَعْلَمُونَ النَّاسُ الْمَسْحُورُونَ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمَلِكَيْنِ بِبَابِلَ هَرُوتَ وَمَرْوَتَ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِبَصَّارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا يَذَنُ اللَّهُ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلَّمُوا لَمَنْ أُشْرِكُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَيْسَ مَا شَرُّوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَأَلْوَأْتُهُمْ ءَامَنُوا وَأَتَقُوا لِمَنْ تُوبَةُ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلَّهِ فِرْيَانٌ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

المعرب

﴿١٠٦﴾ حوكمي هه رثايه ته كا ئه م ل جهي تيك ادى بدانين يان ژ سه ر دلي ته بهين [ژ بيرا ته بهين] دي ژ وي چيتر، يان وه كي وي ئينين، ما تو نوزاني خودي ل سه ر هه مي تشتان دهسته ه لاتدار و شيانداره.

﴿١٠٧﴾ ما تو نوزاني مالدارييا ئه رد و ئه سنانان هه ر يا خوديييه، و ژ بلي خودي هه وه چو هاريكار و چو پشته فان نينن. ﴿١٠٨﴾ يان [گه ل موسلمانان] هه وه زي دقيت هوين ژ پيغه مبهري خو پيرسن، هه وه كي بهري نو كه [ژ بهري جو هييا نقه] پسيار ژ مووسايي هاتييه كرن [ب راستي] ئه وه كه سي باوه ريبي ب گاوريبي بگوهر بيت، [بي گو مان] ئه وي ريكا راست به رزه كر.

﴿١٠٩﴾ گه له ك ژ خودان كتبيان [جو هي و فه له يان] ژ زكره شي پي خو شه [و دخوا زن] پشتي باوه ري ئينان و موسلمان بو نا هه وه، و پشتي هه قي و راستي بو وان [ب خو زي] ديار و ناشكه را بووي، هه وه فه گه رينه فه سه ر گاوريبي، فيجا هوين ل وان بو زن و چاقيت خو ژ وان بگرن، هه تا خودي فه رمانا خو [ب جيهادي] ده ني رت. [ب راستي] خودي ل سه ر هه مي

تشان شياندار و دهسته ه لاتداره. ﴿١١٠﴾ و نفيژان [به رده وام] بكه ن و زه كاتي [يا مالي خو] بده ن و [بز ان] هه ر خيره كا هوين ل پيشيا خو به نيزن، هوين دي ل ده ف خودي [خه لاتي وي] بينن، و خودي ب هه ر كار و كريا ره كا هوين دكه ن ئاگه ه داره و دينيت. ﴿١١١﴾ و گو تن [مه خسه د جو هي و فه له يان]: يي جو هي، يان فه له نه بيت قه د ناچيته به حه شتي، و ئه فه خو زي كيت وان. بيژي: ئه گه ر هوين راست ديژن كا ده ليل و نيشا نيت خو بينن. ﴿١١٢﴾ [نه وه سايه وه كي ئه وه ديژن] يي خو سپار ته خودي، و ئه وه ب خو زي يي قه نجيكار بيت، وي خه لاتي خو ل ده ف خودايي خو هه يه، و نه ترس بو هه يه، نه زي ب خه م دكه قيت.

﴿۱۱۳﴾ جوهیان گوت: فهله، نه ل سهر هه قییینه، و فهله یان گوت: جوهی نه ل سهر هه قییینه. [ههر دو جوین باوهرییی ب دینی ئیکدو و ب پیغه مبه ریت ئیکدو نائینن] و ههر دو ژی کتییی [تهورات و ئنجیلی] دخوینن، ههر و ساهه ویت نهزان و نهخوانده وار ژی [کو بوته ریسن] وه کی گوتنا وان [دهره قی موحه مه د پیغه مبه ریدا] گوت، فیجا رۆزا قیامه تی خودی دئی که فته د ناههرا واندا [دئی ناههرا وان سافی کهت]، ل سهر وی تشتی ئه و تیدا ژیک جودا.

﴿۱۱۴﴾ ما کی ژ وی سته مکارتره؟ [کهس ژ وی سته مکارتر نینه] ئه وی نه هیلیت نافئ خودی ل مزگه فیت خودی بیته ئینان و ل بهر دگه ریت کافل و ویران بکهت، ئه ف مروؤه [ئه ویت ل کافل کرن و ویران کرنا مزگه فتان دگه ریین] دفا ئه ف مروؤه بی ترس نه چنه د مزگه فتانقه، رسوایی و شه رمزاری د دنیایدا بو وان هه یه، و رۆزا قیامه تی ژی دئی ب بهر ئیزایه کا دژوار که فن. ﴿۱۱۵﴾ رۆزه لات و رۆزنافا [ههر دو] هه رییت خودینه، هه ر جهه کی هوین به ری

خو بدنی، خودی لیه، ب راستی [دلوفانی و کهرما خو دا] خودی یی بهر فه هه و زانایه. ﴿۱۱۶﴾ گوتن [مه خسه د جوهی و فهله و بوت په ریسن]: خودی زارویه ک بو خو پاکریه، و خودی ژفی چه ندی یی پاک و باقره، و هندی دئهر د و ئه سا ناندا هه یه یی ویه، و ل بهر فهر مانا ویه [خودی چو هه و جهی ب را کرنا زارویی نینه]. ﴿۱۱۷﴾ دائنه ری ئهرد و ئه سا نان گافا کار و فهر مانه ک فیا دئی بیژتی هه به دئی بیت. ﴿۱۱۸﴾ و بیت نهزان و بی ئاگه ژ کتیان [بوت په ریستی عه ره بان] گوتن: بلا خودی دگه ل مه باخقی، یان نیشانه ک ژ ده ف بو مه بیت، [دا بو مه دیار بیت موحه مه د پیغه مبه ره وه کی ئه و دیژیت]. هؤسا ئه فیت بهری وان ژی، وه کی گوتنا وان دگوتن، دلیت وان دچنه سه ریک [وه کی ئیکن]، و ب راستی مه به لگه و نیشان ییت رۆنکرین بو ییت هه قییی په سه ند کهن و خو دده نه بهر. ﴿۱۱۹﴾ ب راستی مه توب هه قی یی هنارتی دا بیهه مزگین ئین و ئاگه هدار کهر، و پسارا دۆزه هیان ژ ته نایته کرن.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودَ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهَا يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۱۳﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَنَّ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۴﴾ وَاللَّهُ الشَّرِيفُ وَالْمَعْرُوفُ فَأَيُّمَا تَمَازُوا فَشَرَّ وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَسِعَ عَلَيْهِ ﴿۱۱۵﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَدِيْنٌ ﴿۱۱۶﴾ بَدِيعَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۱۱۷﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْلَا يُعَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْتَانِيَا آيٰتِهِ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَنَشَبْتُمْ قُلُوْبُهُمْ قَدْبَيْنًا لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُوقِنُوْنَ ﴿۱۱۸﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَاذِيْرًا وَاَلَّا تُشْعَلَ عَنْ اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿۱۱۹﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
 إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي
 جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن لِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَن
 يَكْفُرْ بِهِ ۗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يٰٓبَنِي إِسْرَائِيلَ
 اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾
 وَأَتَقُوا يَوْمَآ
 لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا
 شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ ۗ وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
 فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِي قَالَ
 لَا يَتَّبِعُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ ۗ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
 وَأَمْنَا وَآخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَأَسْمِعِيلَ ۗ إِنَّ طَهْرًا بَيْنِي لِلطَّالِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾
 وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ
 مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ إِنَّنِي آمِنٌ مِّنْهُم بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
 فَأَمْتَعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ اضطرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

الجزء الأول

﴿۱۲۰﴾ ب راستی جوہی و فہلہ ژ تہ قابل نابن ہتا تو نہ چہ سہر دینی وان، بیژہ وان: ب راستی راستہ پیبیا خودی، ئەوہ راستہ پیبیا دورست، ئەگەر تو ب دویف دلخوایبیا وان بکہ فی، پشتی [ہہ فی بو تہ ناشکہ رابووی] راستی تہ زانی، پاشی تہ چو ہاریکار و پشتہ فان ل دەف خودی نابن. ﴿۱۲۱﴾ ئەویت مہ کتیب بو ئینابن و دورست [کا چاوا ہاتیہ خواری و ہسا] دخوینن، ئەہا ئەفہ باوہریی پی دینن و ہہر کہ سی [باوہریی پی نہ ئینیت] و گاوربیت ئەو بہر زیان و خوسارہ تن. ﴿۱۲۲﴾ گہلی ئسرائیلیان بینہ بیرا خو ئەو کہرہم و خو شیبیت من دگہل ہوہہ کرین و [ہنگی] من قہدری ہوہہ ب سہریی ہہمی خہلکی ئیخست. ﴿۱۲۳﴾ و رۆژہ کی [کو رۆژا قیامہ تیہ] بترسن، و خو پاریزن کو کہس تیدا ژ پیش کہ سیفہ نایتہ جزادان، و بہدل ژ کہ سی نایتہ وەرگرتن، و مہ ہدەر و بہرہ فانی تیدا چو ناگرن، و ہاریکاریا کہ سی ژ نایتہ کرن. ﴿۱۲۴﴾ و بو ملہ تی خو [ہہی موحمہد] بیژہ: دەمی خودی ئیبراہیم

ب چہند پەیفہ کان جہر باندی و [ئیبراہیم] ب دورستی ئەو پەیفہ ب جہ ئینابن و پی رابووی، خودی گۆتی: دئی تہ کہ مہ پیشی بو خہلکی، ئیبراہیم گۆتی: دویندہا من زی [بکہ پیشی]، خودی گۆتی: سوز و پەیانان من ژ ستہ مکاران ناگرت. ﴿۱۲۵﴾ و بو ملہ تی خو [ہہی موحمہد] بیژہ دەمی مہ کہ عہہ بو خہلکی کریہ جہی لی زفرینی و جہی تہ ناہیی. و ہوین جہی ئیبراہیم بو خو بکہ نہ جہی نغیزان، و مہ فەرمان ل ئیبراہیم و ئیساعیل کرن کو مالا من بو تہ و افکہر و ئیعنی کافکہران [خلوہ نشینی] و داچہ میایی و سوجدہ بران [نغیژکہران] پاقر بکہن. ﴿۱۲۶﴾ و بو ملہ تی خو بیژہ: دەمی ئیبراہیم [دوعا ژ خودایی خو کرین] گۆتی: خودیوو توفی جہی بکہ باژیرہ کی ئیمن، و خہلکی وی پی باوہری ب تہ و رۆژا قیامہ تی ئینا، ژ فیقیان بدی، [خودی] گۆت: پی گاور بیت ژ ئەز دئی پی خو شکہم و پاشی ئەز دئی کیشمہ دناگری دۆژہ ہیدا [ژ بہر گاوربیا وان]، و پیسہ بنہ جہہ.

﴿١٢٧﴾ و بۆ مله تى خو بئزه: ده مى ئيراهيم و ئيسماعيل بنسترا [نافاهيى] كه عبه يى رادكرن [دگۆتن] خوديوو ژ مه قه بويل بكه، ب راستى هه ر تويى گوهدار و زانا. ﴿١٢٨﴾ خوديوو تو مه بكه ژ موقفيت خو سپارتيه ته، و دوينده ها مه زى بكه مله ته كى خو سپارتيه ته [ل بهر فرمانا ته راوه ستيايى]، و رى و نيشانيت چه جى نيشا مه بده، و توبه يا مه قه بويل بكه، و ب راستى تويى يى هه ر توبه و هر گر و دلوفان. ﴿١٢٩﴾ خوديوو پيغه مبه ره كى ژ وان بو وان بهنيره، نيشانيت [ثايه تيت] ته بو وان بخونيت و كتىب و ئاقلداريى نيشا وان بدهت، و دلى وان پاك و باقر بكهت، ب راستى هه ر تويى يى سه رده ست و كار به جه و فهر مانه وا. ﴿١٣٠﴾ كى دى خو ژ ريكا ئيراهيم ده ته پاش ئه و نه بيت يى خو بكه ته ساويلكه، و ب راستى د دنيايدا مه ئه و [ئانكو ئيراهيم] هه لباژارت، و ئه و د ناخره تيدا زى ژ كيرها تى و سه رراستانه. ﴿١٣١﴾ بو وان بيژه: ده مى خودى گۆت يى: خو بسپيره من [ئانكول بهر فرمانا من راوهسته] گۆت: من خو سپارته خودانى

هه مى جيهانان. ﴿١٣٢﴾ و ئيراهيم قه وياتى [وهسيهت] ل كورپت خو كرن ب فى دىنى، و يه عقووب زى هه ره وسا [گۆت]: كورپت من بى گۆمان خودى ئه ف دينه بو هه وه هلباژارت، [هشيار بن] نه مرن هوين نه موسلمان. ﴿١٣٣﴾ گه لى جو هييان ما هوين د حازر بوون ده مى يه عقووب ل بهر مرنى [ئانكو هوين نه د حازر بوون] گۆت يه زاروييت خو: پشتى من هوين دى چ په ريسن؟ گۆتن: ئه م دى خودايى ته و خودايى باب و بايرپت ته ئيراهيم و ئيسماعيل و ئيسحاق په ريسين (عه بدنين)، خودايه كى ب تنيه، و ئه م [بهس] ل بهر فرمانا وى ب تنينه. ﴿١٣٤﴾ ئه و مله تهك بوو چو، كار و كيرارپت وان بو وانن، و بيت هه وه بو هه وه نه، و هوين ب بهر كار و كيرارپت وان ناكه فن [پرسا وان ژ هه وه نايته كرن].

وَأَذِيعُوا إِبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلَ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِن دُرِّيَّتِنَا أُمَّةٌ مُّسْلِمَةٌ لَكَ وَإِنَّا مُنْكَرُونَ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَأَعِزِّ رُسُلَنَا مِنهُمُ ابْتَلُوا عَلَيْهِمْ عِبَادَتِكَ وَعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَزَكِّهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ بَرَّعَ عَنْ قَلْبِهِ إِبْرَاهِيمَ إِلاَّ مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمِن الصّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ قَالَ أَسْمِعْتُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَيْنَهُ وَيَعْقُوبَ يَبْنَى إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحٰقَ إِلَهًا وَحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۵﴾ قُولُوا أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا
 أَنْزَلَ إِلَيْنَا وَمَا أَنْزَلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ
 رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۶﴾
 فَإِنَّمَا يُمِثَلُ بِمَاءٍ أَمْتَمْتُمْ بِهِ فَعَدَّ اهْتِدَاءً وَإِن تَوَلَّوْا
 فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۳۷﴾
 صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
 عَابِدُونَ ﴿۱۳۸﴾ قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
 وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۳۹﴾
 أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَنتُمْ أَغْلَبُ أَمْرِ
 اللَّهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَبَ شَهَادَةً عِنْدَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۰﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ حَلَّتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
 وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُنْهَوْنَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۱﴾

﴿۱۳۵﴾ خودان کتیبان [جوہی و فہلہ یان] گوتہ
 [موسلمانان]: بیٹہ جوہی یان فہلہ، ہوین دئی راستہ ری
 بن، بیڑہ [وان نہ وہ سایہ]: ئەم دئی ل سہر دینی ئیبراہیم
 بین، دینہ کئی فہدەر ژ خواری و خرابیی، و ئیبراہیم ب
 خوژی نہ ژ موشرکان بوو. ﴿۱۳۶﴾ بیژن: [د بہر سقا
 واندا]: مہ باوہری ب خودی ہہیہ، و ب وی یا بو
 مہ ئیناییہ خواری [کو قورئانہ] و ب یا بو ئیبراہیم
 و ئیساعیل و ئیسحاق و یہ عقووب و کوریت وی،
 و ب ئەوا بو موسایی و عیسایی ہاتی، و ب یا بو
 پیغہ مہریت دیر ژی ژ نک خودی ہاتی، و ئەم فہرقی
 [جو داییی] نائیخینہ نا فہرا کہ س ژ وان و ئەم ل بہر
 فہرمانا وینہ. ﴿۱۳۷﴾ ئەگەر وان باوہری و ہکی ہہوہ
 [ب ہمی پیغہ مہران] ئینا، ئەفہ ئەو راستہ ری بوون،
 ئەگەر ژ خو پشت تی [دقی باوہریی] کرن، ئەفہ ئەو
 بیٹ کہ قینہ رکئی، و خودی ہسی تہیہ بو وان [کو
 وان ژ تہ بدہ تہ پاش] و ئەو گوہدار و زانایہ [ب تشتی
 دبیژن و فہدشیرن]. ﴿۱۳۸﴾ ریکا خودی [کو ئیسلامہ]
 بگرن، و ما ریکہک ژ ریکا خودی [دینی خودی،

نیشان و پرنکیٹ خودی] چیت و جوانتر ہہیہ؟ و ئەم یی وی دپہر تیسین (عہ بدینین). ﴿۱۳۹﴾ بیڑہ [وان]:
 ہوین جہہ پری [دہرہ قی دینی] خودیدا دکہن دگہل مہ و ئەوہ خودانی مہ و ہہوہ. و کار و کریاریت
 مہ بو مہنہ و بیٹ ہہوہ بو ہہوہنہ [ہەر ٹیک ژ مہ دئی جزایی کار و کریاریت خو ب خو خوٹ] و ئەم بو
 [خودی] دلپیش و دلسوزین. ﴿۱۴۰﴾ یان ہوین دبیژن ئیبراہیم و ئیساعیل و ئیسحاق و یہ عقووب و کوریت
 وی، جوہی بوون یان فہلہ بوون، بیڑہ وان: ما ہوین چیت دزانن یان خودی؟. کی ژ وی ستہ مکارترہ
 [گونہ ہکارترہ] یی راستیی فہدشیرت [ئہوا د دہرہ قی پیغہ مہری دتہ وراتی و ئنجیلیدا ہاتی]، و ب
 راستی خودی نہ یی بی ناگہ ہہ ژ وی یا ہوین دکہن. ﴿۱۴۱﴾ ئەو ملہ تہک بوو چو، کار و کریاریت وان بو
 وانن و بیٹ ہہوہ بو ہہوہنہ، و ہوین ب بہر و کار و کریاریت وان ناکہ فن [پرسا وان ژ ہہوہ نائیٹہ کرن].

﴿۱۴۲﴾ ساویلکه و نهمايت خه لکی [ژ جوهی و موناقدان] نيزیک دئی بیژن: چ بهرئ وان ژ قبيله یا وان، ئەوا ئەو ل سەر، وەرگێرا [د بهرسفا واندا] بیژه: رۆژهلالات و رۆژئاقا [ههردو] بیئت خودینە، هه چیی [خودئ] بقیئت دئی بهرئ وی دهته ریكا راست [ههق]. ﴿۱۴۳﴾ و ههروه سامه هوبن کرنه کومه کا نافنجی، دا هوبن بینه شاهدل سهر خه لکی، و دا پیغه مبه رزی ل سهر هه وه بیته شاهد. و مه فرمانا ته نه کر، بهرئ خو بدیه [بهیتوله قدسی].

پاشی بهرئ خو ژئی وەرگێریه که عبه یی، بو هندئ نه بیئت دا [ئه م] بزاین کا کی [ل ههر جهه کی هه بیئت] دئی گوهداریا ته کهت، و کی دئی پاشقه زقریت و گاور بیته فه، دیبت ئەف گوهورینه ل سهر هنده کان یا گران بیت، ژ بلی وی یی خودئ راسته پری کر بیت، ب فی فرمانی خودئ په رستنا هه وه [نقیژیت هه وه بو بهیتوله قدسی] بهرزه ناکهت، ب راستی خودئ د راستا خه لکیدا گه له ک یی دلوفانه. ﴿۱۴۴﴾ ب راستی مه ددیبت ته بهرئ خو ل ئەسانی دگێرا [ب هیشیا

هندئ بهرئ ته بیته وەرگێران بو که عبه یی]. [بی گومان] دئی بهرئ ته دینه قبيله یه کا تو پی قایل. بهرئ خو بدیه راستا که عبه یی، و ههر جهه کی هوبن لی بن بهرئ خو بدیه راستا که عبه یی، ب راستی ئەو یبت [بهری نوکه] کتیب بو هاتین، دزان کو ئەفه [ئه ف بهر وەرگێرانه] هه قیبه ژ خودایی وان، و خودئ نه یی بی ئاگه هه ژ وئ یا ئەو دکهن. ﴿۱۴۵﴾ خو تو بو وان که سیئت کتیب بو هاتین، چ نیشانا گو مانپر بینی، ئەو ب دویف قبيله یا ته ناکه فن، [بلا بی هیفی ببن] تو ژئی نایبت [سهر ژنوی] ب دویف قبيله یا وان بکه فی، و ئەو ب خو ژئی [مه خسه د جوهی و فهله] ب دویف قبيله یا ئیکدو ناکه فن، و ئەگه ر تو ب دویف دلخوازییا وان بکه فی پشتی زانین بو ته هاتی، ب راستی وی کافی تو ژئی دئی ژ سته مکاران ئییه هه ژمارتن.

﴿۱﴾ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِي كَانُوا
عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿۱﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا كَرَامَةً وَسَطًا لِّتَكُونُوا
شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا
جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعَ الرَّسُولَ
مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عِبَادَهُ إِنَّ اللَّهَ
بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۲﴾ قَدَرْنَا نَفَقَاتِكُمْ فِي السَّمَاءِ
فَلَنُؤَيِّنَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِن
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ
بِعَاقِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۳﴾ وَلَئِن آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ
وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِن آتَيْتَ أَهْوَاءَهُمْ لَمَبُ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۴﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ عَرَفُوهُ رَبًّا كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
وَأَنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۶۱﴾ الْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۱۶۲﴾ وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ
هُمُومٌ لِّهَا فَأَسْتَخِفُّوا الْحَبْرَاتِ إِنَّ مَا كَانُوا يَأْتُونَ بِكُفْرٍ لِلَّهِ
جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶۳﴾ وَمَنْ حَبِثَ خَرَجَتْ
قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۶۴﴾ وَمَنْ حَبِثَ خَرَجَتْ قَوْلٌ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمْرُقْنِي عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۶۵﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا
عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا تَرَكُوا لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۶۶﴾ فَأَذْكَرُونِي أذْكَرْكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿۱۶۷﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
أَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۶۸﴾

﴿۱۶۱﴾ ب راستی نه ویت مه کتیب [ئنجیل و تهورات] بؤ هنارتین، یان دایینی ٔهو وی [پیغه مبهری] وه کی زار ویت خؤ دنیا سن، ب راستی دهسته که ک ژ وان، هه قیسی ٔه دشیرن [ئانکو سالوخته تیت پیغه مبهری] و دزانن کو هه قیسی ٔه دشیرن. ﴿۱۶۷﴾ [ٔه قیبله گوهارتنه] هه قیسه، ژ نک خودایی ته، ٔیجا ژ دودلان نه به. ﴿۱۶۸﴾ و ههر ٔیکی قیبله یه که هه یه به ری خؤ دده تی [ئانکو ههر دینه کی قیبله یا خؤ هه یه]، خودی بؤ وان ئاشکه را کریسه، و به ری وان دایسی. ٔیجا دهست ب خیران بکه ن و بکه نه بهر به زینک، و ههر جهه کی هوین لی بن، خودی دی هه وه هه میان ٔینیت [کوم که ت، دا ههر ٔیک جزایی خؤ وهر بگریت]، بی گو مان خودی ل سهر هه می تشتی دهسته لاتداره. ﴿۱۶۹﴾ و ههر جهه کی تو پیغه بچی به ری خؤ بده راستا که عبی، ب راستی هه قی ههر ٔه قیسه، و ب راستی خودی نه بی بی ئاگه هه ژ وی یا هوین دکهن. ﴿۱۷۰﴾ و ههر جهه کی تو ژ دی ده که ٔتی به ری خؤ بده راستا که عبی، و ههر جهه کی هوین لی بن به ری خؤ بده نه راستا وی، دا خه لکی چو هه جهت ل سهر هه وه نه مینن، ژ بلی وان نه ویت سته مکار، ٔیدی هوین ژ [ئاخٔنیت] وان نه ترسن و ژ من بترسن، دا ٔه ز که ره ما خؤ ل سهر هه وه تمام بکه م، [به ری هه وه بده مه قیبله یا بابی هه وه ٔیراهیم] و دا هوین راسته ری بین. ﴿۱۷۱﴾ له و ما مه پیغه مبه ره که ههر ژ هه وه بؤ هه وه هنارت، دا نیشانیت مه بؤ هه وه بخوینیت، و دل و دهر و ونی هه وه بشؤت و پاقر بکه ت، و کتیب [کو قورئانه] و سونه تی [ریکا پیغه مبهری] نیشا هه وه بده ت، و تشتی هه وه نه دزانی نیشا هه وه بده ت. ﴿۱۷۲﴾ ٔیجا [ب گوهداری و په رستن] من بیننه بیرا خؤ، ٔه ز ری [ب خه لاتکرن و گونه هژ ٔیرنی] دی هه وه ٔینمه بیرا خؤ. و هوین سوپاسی و شوکورا من بکه ن و که ره میت من ژ بیرا خؤ نه بن [ژ بهر چا ٔیت خؤ نه بن]. ﴿۱۷۳﴾ گه لی خودان باوهران، هوین پشتا خؤ ب بینفره هیسی و نفیژان گری بده ن، [هاریکاریان بؤ خؤ بخوازن]، و ب راستی خودی د گهل بینفره هه و سه بر کیشانه.

﴿١٥٤﴾ و هوين د راستا ئه ویت د ریځا خودیدا دتینه کوشتن، نه بیژن: د مرینه [نه] به لکی ئه و د ساخن، به لی هه وه های ژئ نینه. ﴿١٥٥﴾ [گهلی خودان باوهران] ب راستی ئه م دئ هه وه ب هنده ک ترسی و برسی، و کیمکرنا مال و مالداریی و جان و بهر و بهر هه مان، جهربینین و [تو هه ی موحه مه د] مزگینیی بده بینفر هه و سه بر کیشان. ﴿١٥٦﴾ ئه ویت هه ر گافه کا به لایه ک [ئاتافه ک] ب سه ری و ان هات، دبیژن: ب راستی ئه م هه ر ییت خودینه [ئانکو ئه م بهنده ییت وینه]، و هه ر دئ ب بال و یقه زفرین. ﴿١٥٧﴾ سلافا [لینه گرتن و گونه ژیرن] د لؤفانییا خودی بو ئه فانه، و هه ر ئه فانه راسته ری و دورسته ری. ﴿١٥٨﴾ ب راستی سه فا و مهروه، [نافن بو دو چیا کیت مه که هه ی] ژ ری و نیشانیت [دینی] خودینه. فینجا هه ر که سی جه جی بکه ت یان عومه ری، چول سه ر نینه [ئه گه ر] د نا فبه را هه ر دو وکاندا بی ت و بچیت، و هه چیی ژ ده ف خو باشی بکه ت [خودی باشیا وی بی بهر انبه ر ناهیلیت]. ب راستی خودی سو پاسدار [بهر انبه ری تشتی کیم گه له کی دده ت] و زانایه. ﴿١٥٩﴾ ب راستی که سی ت نیشانیت ئاشکه راکه ر و راسته ری بییا مه ئیناییه خواری، پشتی مه بو خه لکی دکتیباندا [ئانکو ده ورات و ئنجیلیندا] رؤنکری، فه دشیرن، خودی له عنه تی ل فان دکه ت، و له عنه تکه ر ژی له عنه تان لی دکهن. ﴿١٦٠﴾ ژ بلی و ان ئه ویت پشتی هنگی توبه کرین و قه نجی کرین و تشتی فه شار تی ئاشکه راکرین، ئه فیت هه نی ئه ز دئ توبه یی دمه سه ر و ان، و ئه زم توبه وه ر گر و دؤفان. ﴿١٦١﴾ ب راستی ئه ویت گاور بووین، و مرین و ئه و گاور، ئه و ان له عنه تا خودی و ملیاکه تان و هه می مرو فان ل سه ر بی ت. ﴿١٦٢﴾ هه ر وهه ر ئه و دئ تیدا [دئاگر و له عنه تیدا] مینن، ئیزال سه ر و ان سفک ناییت، و مؤله ت بو و ان نایته دان. ﴿١٦٣﴾ [گهلی خودان باوهران] خودای هه وه هه ر ئیک خودایه، ژ بلی وی چو په رستی [خودا] نینن، ئه وه د لؤفانی پر د لؤفانی.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبِّئُكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقِصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوَاعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ بَلَعْنَاهُمْ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعْنُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاوْلَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَرَاءً أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾ وَاللَّهُ كَرِيمٌ ﴿١٦٣﴾ وَالْإِلَهُ وَحْدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٤﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 وَالْمَاءِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَمَافِعُ النَّاسِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَنَضْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُجُونُهُمْ كَحَبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَسْرُونَ
 الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
 إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
 لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
 أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
 يَتَّخِذُهَا النَّاسُ كُفُلًا وَمَا فِي الْأَرْضِ خَلْقًا وَلَا يُدْعَوْنَ
 حُطُوتَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
 بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

﴿١٦٤﴾ ب راستی چیکرنا نهر د و نسهسانان و هاتن و
 چونا شرف و روژان، و گهمییبت دهر یاییدا دگهرن،
 و مفای دگه هیننه خه لکی، و نه و ئافا [بارانان] خودی
 ژ نسهسانان دادر پڑیت، و پی نهردی پشتی مرنا وی
 [هشکاتی] زیندی دکه ته فیه [شین دکهت]، و ههمی
 رهنگیت جانسه وهران تیدا [د نهر دیدا] به لاف کرین،
 و نینان و برنا بابی و عه و ریت دانایی د ناهبه رانهر د
 و نسهساناندا، نه فیه ههمی نیشانان [ل سهر ههمی و
 دهسته لاتداریا خودی]، بو وان که سیت ژیر و
 ئاقلدار. ﴿١٦٥﴾ [شوینا هزرا خود نیشانیت تاک و
 ته نیاییا خود دیدا بکن] هنده که مرؤف هه نه به فل و
 هه فبه ران بو خودی چی دکهن، و هکی چه ژیکرنا
 خودی چه ژی دکهن، به لی بیت با و هری نینابین پتر
 چه ژ خودی دکهن، و نه گهر نه ویت سسته مکار زانیبایه
 ده می نیزی دینن، کو ههمی هیژ و شیان یا خودییه
 [و که سی چو شیان نینه]، و ب راستی نیزی یا خودی
 گه له که یا دژ واره. ﴿١٦٦﴾ هنگی که نکه نه و گر گره
 ده می نیزی دینن، و ژ ههمی هه فبه ندیان فه دقه تین

و ژ خود بیزار دین، و دهستی خود دویکه فتیبیت خود بهر ددهن و خودی بهری دکهن. ﴿١٦٧﴾ و دویکه فتیبیان
 گوت: خودی جار ه کا دی نه م فه گه ریا باینه سهر دنیا پی، دا مه ژی خود ژ وان شویشتابیه هه روه کی وان خود
 مه شویشتی، هؤ سا خودی کار و کریاریت وان دده ته پویسی وان، دا بینه کول و کوفان و په شیبانی و که سهر،
 و نه و ژ ناگری ژی [چو جا] دهر ناکه فن. ﴿١٦٨﴾ گه لی مرؤفان ههر تشتی د نهر دیدا پاقر و حه لال بخون، و
 ب دویف پینگافیت شهیتانی نه که فن. ب راستی نه و دژ منه کی ئاشکه رایه بو هه وه. ﴿١٦٩﴾ [چونکی] نه و
 فرمانا هه وه به س ب هندی دکهت، هوین خرابی و تهر فیعی [کریتیسی] بکن، و دراستا خود دیدا وی بیژن
 یا هوین نه زانن.

﴿١٧٠﴾ و هەر گافه کا گۆتبايى: [مه خسه د بوت په ريسن] ب دويښ وى بکهفن يا خودى هنارتى، دگوتن: نه خير هم دى ب دويښ وى کهفن نه و اماه باب و باپريت خو ل سهر ديتين، بلا باب و باپريت وان چو نه زانن ژى، و کهسه کى ژى [بو هه قيسى] راسته رى نه کهن؟. ﴿١٧١﴾ مه ته لا نه ویت گاوربووین وهکى مه ته لا وى [شقانى] يه يى ل تهر شى خو دکه ته قيرى و تهرش ب خو، ژ بلى دهننگ دور و قيريسى چو يى دى ناهيسيت، [ئهف گاوره ژى وهکى وى تهر شينه، ناخختنى دهبسن بهس تى ناگه هن]. کهرن، لالن، کوره نه، چو ب ناف عه قلى واندا ناچيت. ﴿١٧٢﴾ گه لى خودان باوه ران ژ وى حه لالى مه ب رزقى هه وه کرى بخون، و سوپاسيا خودى بکهن، نه گهر [راست] هوين وى ب تنى دپه ريسن. ﴿١٧٣﴾ ب راستى خودى، بهس مرار و خوین [يا رون] و گۆشتى به رازان و تشتى نه بو خودى هاتيه سه ر ژيکرن، ل سهر هه وه حه رام کرييه. به لى ههر کهسه کى نه چار بيته خوارنا نه فان ژى، بيى دل تى هه بيت و بهس

هه و جه ييسا خو پى بقه تينيت، چو گونه هل سهر نينه، ب راستى خودى گونه ه ژيهر و دلوفانه. ﴿١٧٤﴾ ب راستى نه و کهسه يت نه و خودى د کتبيدا ئينا ييه خوار قه دشپرن و نه رزان دفروشن، نه فه ژ ناگرى پيقه تر چو يى دى ناخون، و رورزا قيامه تى خودى [ب دلوفانى] وان نا ناخيتيت، و گونه ه يت وان ژى نابهت، و ئيزايه کا دژوار دى ده ته بهر وان. ﴿١٧٥﴾ نه فه نه، نه ویت راسته رپيى داينه ب گومر اييى، و گونه ه ژيهر داينه ب ئيزايى، چهن د بيئا وان يا فرهه ل سهر ناگرى، [نانکو چهن د بينفره ه و رکزيينه ل سهر وان کار و کريارت به رى وان دده ته ناگرى دژوهى]. ﴿١٧٦﴾ نهف ئيزايه ژ بهر هندييه، کو خودى کتيب [قورئان] ب هه قى و راستيى هنارت [وان باوه رى پى نه ئينا]، و ب راستى نه ویت دودل بووین [کو جو هى و فه له نه] ل سهر کتبيى [قورئانى]، د رکوييه کا دويرى هه قيسى دانه.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَبْعُثُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بُكْرٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الطَّيِّبَاتُ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالذَّمَّ وَالْحَمَّ الْخَنِيرَ وَمَا أَهْلَ بِهِ لغيرِ اللَّهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ الْكِتَابِ وَيَسْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْشَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَى وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَلِكَ يَأْتِي اللَّهُ نَزْلًا الْكِتَابِ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

الحزب

﴿۱۷۷﴾ [چاکى] قهنجيا راست و دورست، نه بهس شهوه هوين [دهمى نغيز کرنى] بهرى خو بدنه روزه لاتى يان روزه نافي، چاکيا راست و دورست شهوه مروف باوهريى ب خودى و روزه قيامهتى و ملياکه تان و کتبان [بيت ته سانى] و پيغه مبه ران بينيت، و مالى د سهر چه زيکونا ويرا بده ته کهس و کار و ستوى و بهلنگاز و پيښنگ و خواز خوازوک و ديلا ن [و کوله يان ژ بو رزگار کرنا وان]، و نفيژان به رده وام بکته، و زه کاتى بده ت، و شه و په يانا دايى ب جه بينيت، و بينه نا خو ل سهر ترس و ته نگافى و هه ژارى و نه ساخيان و دهمى شه رى، بکيشيت. [خودانيت فان سالوخه تان] د راستن و هه ره شه فنه ته قوادار.

﴿۱۷۸﴾ گهلى خودان باوه ران، [د دهر هه قى کوشتنيدا] مه تول [قساس] ل سهر هه وه دانا [نانکو گونه هکار ب گونه ها خو بيته جزا کرن، و کوزه ک ب تنى بيته کوشتن]. مروفى نازاد ب مروفى نازاد، يى بهنده ب يى بهنده، و ژن به ران به رى ژنى، و دقيت کهسى ژ به رى براى خو فنه ب دانا خو ينى هاتيه عه فو و کرن،

ريکا باش بگريت، و تازه ژى بخوازيت، دقيت کوزه ک ژى بى کيماسى و بى گير و کرن خوينا وى بده تى. و شه ف برياره [گوهارتنا کوشتنى ب دانا خو ينى] بارسکاتى و دلوفانيه ژ خودايى هه وه. و هه ره کهسى پشتى پيکهاتنى زيده گافيسى بکته، نيزا و نه خو شيبه کا دژوار [روژه قيامه تى] بو وى هه يه. ﴿۱۷۹﴾ گهلى ناقلداران د توليدا [کوشتنا کوزه کى ب تنى] بو هه وه ژيانه [خو دانه پاشا کوزه کى ژيانا وى د گهل يا خه لکى دى بيته پارستن]، بهلکى هوين پاريز کاريى بکهن. ﴿۱۸۰﴾ ل سهر هه وه هاته دانان، نه گهر نيك ژ هه وه که فته بهر مرنى، و ماله کى مه زن ب پاش خو فنه هيتلا، و هسيه تى ب قهنجى بکته بو ده بابان و کهس و کاران، و شه ف و هسيه ته هر که ل سهر پاريز کاران. ﴿۱۸۱﴾ فيجا هه ره کهسه کى پشتى هه يستى بگوهر پيت، ب راستى گونه ه د ستويى وانه بيت [وهسيه تى] دگوهورن، و ب راستى خودى گوهدير و زانايه.

﴿١٨٢﴾ [پشتی هنگی] هه چیی پی حهسیا وهسیه تکه ر بهر ب گونه هی چویه، چ ژ خه له تی بیت [بی دهستی] چ ژ ی ژ قهستان، و رابیت ناچه را وهسیه تلئیکرییان [نانکو میراتخووران] خویش بکته چو گونه هل سهر نینه، ب راستی ههر خودییه پی گونه هان ژ ی دبهت، و ههر نه وه پی دلوفان. ﴿١٨٣﴾ گه لی خودان باوهران، ر ژ ی ل سهر هه وه هاته نفیسین، ههر وه کی ل سهر ییت بهری هه وه ژ ی هاتییه نفیسین، بهلکی هوین بارئز کاری پی بکهن. ﴿١٨٤﴾ چه ند ر ژ وه کن [دیار کرینه] فئججا هه چیی ژ هه وه پی نه ساخ بیت [تیدا] یان ل سهر وه غره کی بیت، بلا ته مه تی هه ژ مارا ر ژ ی بیت خوارین بگریته فه، و نه وه که سیته گه له ک زه همت و نه خویشی ب گرتنا وانقه دهن، بلا د بیس خوارنا ههر ر ژ ییه کئفه، خوارنا بهلنگازه کی ل سهر خو بیخن و بدهن، و هه چیی پتر ژ ی ل سهر خو بیخت و بدت بو وی گه له ک خیرتره، و ر ژ ی بگرتن بو هه وه چیرته نه گهر هوین بزنانن. ﴿١٨٥﴾ [نهف چه ند ر ژ وه] هه یقار هه مزانییه، نه وه هه یقا قورئان تیدا هاتییه خوار ی، راسته ر ییه بو خه لکی، و نیشانیت راسته ر یی و فافار تینیه [ژیک جودا کرنا هه قیسی و نه هه قیسی] فئججا ههر که سی ژ هه وه نهف هه یقه ب سهر دا هات [ل مال بیت و نه ل سهر وه غره ی بیت] بلا ر ژ ییان بگریته و هه چیی [تیدا] پی نه ساخ بیت، یان ل سهر وه غره کی بیت، [بژ وی هه یه بخوت] و بلا ته مه تی هه ژ مارا ر ژ ی بیت خوارین وهخته کی دی بگریته فه، خودی دقیت ل سهر هه وه سانا هی بکته، نه قیت ل سهر هه وه گران بکته [ب زه همت بیخت]، دا هوین هه یقار هه مزانی ته مام بکهن پاشی خودایی، مه زن بکهن [بیژن: (الله اکبر)] ل سهر راسته ر یکرنا وی بو هه وه، و دا هوین سوپاسی و شوکورا خودی بکهن. ﴿١٨٦﴾ و نه گهر بهنده ییت من، پر سامن ژ ته کرن، نه ز پی نیریکم، پی گازی من بکته دی ده وار ی تیم، و بهر سفا گازییا وی دم، فئججا بلا گوهدارییا من بکهن و باوهریی ب من بینن، دا راسته ر ی بین.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصِ جَنًّا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بِنَهْمِهِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كِتَابَ عَلَيْهِمُ الصِّيَامُ كَمَا كَتَبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

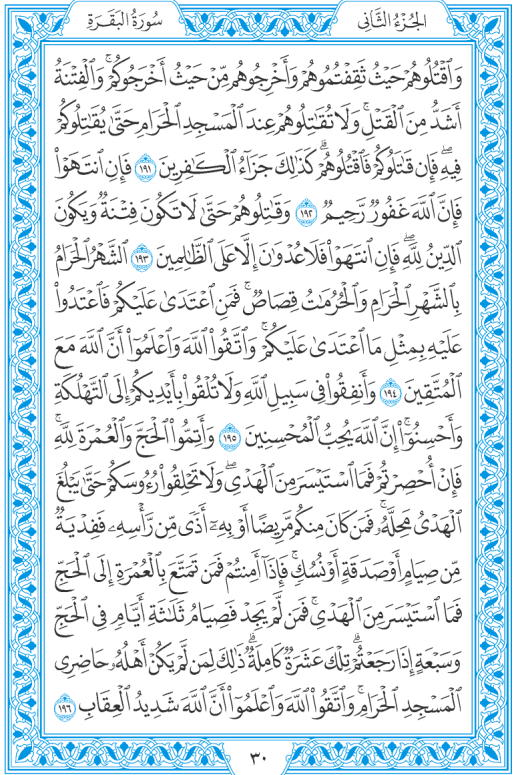
أَحِلَّ لَكُمْ لَيْسَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لَبَاسُ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَاوْنَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْتَمَنَ بَشِيرٌ وَهَنٌ وَأَبْتَعُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكَلُوا وَأَسْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتَمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرْهُنَّ أَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسْجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۱۸۷﴾ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۸﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرَّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۸۹﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹۰﴾

الجزء الثاني

﴿۱۸۷﴾ چونا هه وه بو نفيئا ژنی شه قیته هه یفا ره مه زانی هاته دور سترکن. نه و کراسن بو هه وه و هوین کراسن بو وان، خودی زانی هوین خو ناگرن، و دی خیانته لی خو کهن، توبه داسه ره وه و ل هه وه بوری، قی کافی [ژ تیره و پیدا] [شه قیته ره مه زانی] هه رنه نفیئا هه فسه ریته خو، و وی بخوازن یا خودی بو هه وه نفیسی، و [ب شه ف] بخون و فه خون هه تا سپاتییا روژی بو هه وه ژ تاریاتییا شه قی جو دا دبیت [دیار دبیت]، و روژیی ژ هه تا شه قی [کو پشتی روژ تا قابو و نییه] ته مام بکن، و نه چنه نفیئا خو ده می خلوه بییا مزگه فتی [ده می هوین دکه فنه دعتیکافیدال مزگه فتی] نه فه، تان و په ر ژانیت خودینه، خو نیزیکی نه کهن [و نه دهنه سه ر] هوسا خودی نیشانیت خو بو خه لکی دیار دکه ت، به لکی پاریزکارییی بکن. ﴿۱۸۸﴾ و مالی تیکدو ب نه ه قی نه خون، و نه کهنه به رتیل بو فه رمانبه ران، دا پشکه کی ژ مالی خه لکی ب نه ه قی بخون ژ به ری ده سته که کی ژ هه وه فه، و هوین دزانن نه هه قیه. ﴿۱۸۹﴾ و پسایا هه یقی ژ ته دکهن [بو چی دتیته گوهورین زراف دبیت و باشی به ره ر ستوبر دبیت هه تا ته کووز دبیت] بیژه: نه و نیشانیت وه ختانه بو خه لکی، و بو حه جی [ده میت په رستنا خو و ده می کار و باریت خو پی دنیا سن]. و نه ژ قه نجییه هوین د پشت خانیرا بیته د ژورفه، به لی قه نجی هه وه پاریزکارییی بکن، و د ده رگه هانرا بیته د مالانقه، و پاریزکارییا خودی بکن، دا هوین سه ره راز ببن. ﴿۱۹۰﴾ و [گه لی خودان باوه ران] د ریکا خودیدا شه ری وان بکن یته شه ری هه وه دکهن، و زیده گا قی [سته مکاری] نه کهن، ب راستی خودی حه ژ زیده گا فان [سته مکاران] ناکه ت.

﴿١٩١﴾ و [گهلی خودان باوهران]، ئەوان [بوت پەریسان] بکوژن، ل هەر جەهەکی ب دەست هەووە بکەشن، و کا چاوا وان هۆین [ژ مەکهەیی] دەرئێخستن، هۆین ژێ وان دەرئێخن، ب راستی ئەو نەخۆشیا ئەوان بۆ موسلمانان چیکری، داژ دینی وان وەرگیرن، مەزنتەر ژ کوشتنی. و شەڕی وان ل دەف حەرەمی [مەکهەیی] نەکەن، هەتا ئەو شەڕی هەووە نەکەن، ئەگەر وان شەڕی هەووە کر هۆین ژێ شەڕی وان بکەن، جزایی گاوران هۆسانە. ﴿١٩٢﴾ ئیجا ئەگەر وان دەست ژ [ئیزادانا موسلمانان و شەڕی وان] بەردا [و موسلمان بوون]، ب راستی خودی یی لێنەگر و دلۆقانه. ﴿١٩٣﴾ و هۆین [گهلی موسلمانان]، شەڕی وان بکەن، دا ریکا ئیسلامی نەئیتە گرتن، و دینی خودی بێتە سەرشکی هەمی دینان، و ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژنایی و شەڕی کێشان، شەڕی وان نەکەن، شەڕ و دژنایی بەس د گهل سته‌مکارانه. ﴿١٩٤﴾ و هه‌یفا حه‌رام [و ب حورمه‌ت] ب هه‌یفا حه‌رامه‌ [ئەگەر وان حورمه‌تا هه‌یفی شکاند و شەڕ

تیدا د گهل هه‌ووە کرن، هۆین ژێ بشکێنن و شەڕی د گهل بکەن]، و هەر تشته‌کی نەدورست هۆین پی لئ بنن، و دەستدریژی ل سەر بکەن، تۆل (قساس) تێدایە [ئانکو ئیک د پێش ئیکه‌یه و ئەگەر وان حورمه‌تا هه‌یفت حه‌رام کری شکاند، دئ ب سەڕی واندا شکیت]. و هه‌چیئ دەستدریژی ل سەر هه‌ووە کر، هۆین ژێ ته‌مه‌ت دەستدریژیا وان، دەستدریژی ل سەر بکەن، و ژ خودی بترسن و بزائن خودی د گهل پارێز کارانه. ﴿١٩٥﴾ و د ریکا خودیدا [د جهادیدا] مالی خۆ به‌زیخن، و خۆ ب دەستیت خۆ نەهاقێژنە د مالویرانییدا [خۆ د هیلاک نەبەن]، و قه‌نجیی بکەن، ب راستی خودی هه‌ژ قه‌نجیکاران دکه‌ت. ﴿١٩٦﴾ [گه‌لی موسلمانان] حه‌ج و عومره‌یا خۆ، ئەگەر هه‌ووە دەست پی کر و ئیحرام گریدان بیه‌ سەری، و ئەگەر هۆین ناسی بوون [چ ژ نەشیان و پیکرتنی، چ ژ نەساخیی] چ پی بەر دەست و ساناھی، ژ قوربانان بدەن [و ژ ئیحرمان وەر نە دەری] و سەڕی خۆ نەتراشن هه‌تا قوربان نەگه‌نه‌ جهی خۆ [ل ویرئ سەر ژئ بکەن، پاشی سەڕی خۆ بتراشن] و هه‌چیئ ژ هه‌ووە یی نەساخ بیت، یان ئەزیه‌ته‌ک د سەریدا بیت [و نەچار بیت سەڕی خۆ بتراشیت] بلا ئیک ژ قان بە دەلان بدەت [سی]. رۆژیان بگریت، یان خوارنا [شەش مروفان] بدەت، یان ژێ پەزەکی بکەتە خێر، و ئەگەر هۆین ئیمن بوون، و ئیکی فیا پستی دویا هیه‌تانا عومره‌یی ب خۆ خۆش ببیت [ژ ئیحرمان بێتە دەر هه‌تا دەمی حه‌ج] چ قوربان سانا هیترە بلا وی بدەت، و ئەگەر ب دەست نەکه‌فت، بلا سی رۆژیان هەر د حه‌جیدا بگریت، و حه‌فتان پستی دز قریته‌فه، ئەفه بوونە د هه‌ر رۆژیت دورست، ئەف پریاره (حکم) [خۆ خۆشبوون (ژ ئیحرام دەرکه‌فتن)، د نافه‌را عومره‌یی و حه‌جیدا] بەس بۆ وانە ییت مالیت وان نە ل حەرەمی [مەکه‌هیی] و ژ خودی بترسن [پارێزکاریا خودی بکەن] و بزائن جزایی خودی [ب راستی] جزایه‌کی دژواره.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوفَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٧٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْأَحْرَامِ وَأَذْكُرُوا هُوَ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ ﴿١٧٨﴾ ثُمَّ أَقْبِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَأَسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٩﴾ فَإِذَا قَضَيْتُمْ مِنْ مَناسِكَكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ إِشَادَتِكُمْ فَمَنْ التَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿١٨٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٨١﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٨٢﴾

بخوازن، بپاستی خودییه گونه هر ژیهه و دلوفان. ﴿۲۰۰﴾ فیجا نه گهر هه وه ری و نیشانیت خو بیته حه جی ب دوپاهی ئینان، خودی بینه بیرا خو کا چاوا هوین باب و باپریته خو دیننه بیرا خو، [به حسنی باشیته وان دکهن] به لکو و [ژ باب و باپریته خو] پتر خودی بینه بیرا خو، هندهک مروف هه نه [ب فی رهنگی داخوازی دکهن]، دبیژن: خودایی مه، د دنیایدا چاکییی د گهل مه بکه و دئاخره تیدا وان چو بار و پشک نینن و دزربارن. ﴿۲۰۱﴾ و هندهک ری [ژ مروقان] هه نه [ب فی رهنگی داخوازی دکهن] دبیژن: خودایی مه، تود دنیایدا قهنجییی د گهل مه بکه، و دئاخره تیدا قهنجییی د گهل مه بکه، و مه ژ ئیزا و نه خو شیبیا ناگرئی دوژهی بیاریزه. ﴿۲۰۲﴾ فیجا نه فان ژ بهر کار و کریاریت کرین بار و پشکهک هه یه و خودی د حسابیدا بی دهست سفکه.

﴿۱۹۷﴾ هندی حه جه هه یقیته خو بیته دیار و ناشکرا هه نه، و ههر که سی [فیحرام گریدان] حه ج ل سههر خو بیخست، [دقیته بزانیته د حه جیدا] چونا نفینا ژنی و ناخشنیته که شه فریته و جرهر و مهدهرکی د حه جیدا نینه، و نه دورسته. ههر خیر و قهنجییه کا هوین بکهن خودی پی ناگه هه. و کاری خو بکهن [بو وه غه را دنیاپی] و بپاستی چیترین خو کار کرن [بو وه غه را قیامه تی] پاریز کارییه، و گهل ناقلداران پاریز کارییا من بکهن. ﴿۱۹۸﴾ چو گونه بو هه وه تیدا نینه هوین [دهمی حه جی] که ره م و خیران ژ خودایی خو بخوازن [نانکو بازار گانی پی بکهن]، فیجا نه گهر هوین ژ عهه فاتتی دارژیهانه خواری زکری خودی ل مه شعهر و لهرامی (جهه که کو دبیژنی موزده لیفه) بکهن و هوین و هسا زکری وی بکهن، ههروه کی وی [خودی] هوین پاسته ری کرین، و هوین ب خو بهری نوکه ژ ری بهر زیان بوون. ﴿۱۹۹﴾ پاشی دارژنه خواری ژ [موزده لیفه پی]، وی جهی خه لک ژی دادرژته خواری، و داخوازا گونه هر ژیهه ری ژ خودی

الجزء

* وَذَكَرُوا اللَّهَ فِي آيِهِ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
 يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْرَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْرَ عَلَيْهِ لَمَنْ
 أَتَىٰ وَأَتَىٰ اللَّهَ وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٣٣﴾
 وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيُشْهَدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٣٤﴾
 وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
 وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدَ ﴿٣٥﴾ وَإِذْ قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ
 أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُ لَهُ جَهَنَّمُ وَلِيَ سِ
 الْمَهَادِ ﴿٣٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
 مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٧﴾ بَأَيِّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلَاحِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
 الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٣٨﴾ فَإِن زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ
 مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾
 هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْعَمَامِرِ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَفُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تَرْجِعَ الْأُمُورُ ﴿٤٠﴾

﴿٢٠٣﴾ و هوين خودی د چهند روره کیت هه ژمار تیدا
 [کو روژا یازدی و دوازدی و سیزدییه ژ زیلحه جیهی] بیننه
 بیرا خو [و زکری (الله اکبر) ل دویف نفیژان و دگه ل ره جمی
 بکه ن]، و ههر که سی له زئی ل ره جمی بکه ت و دو روژاندا ب
 جه بینیت چو گونه بو نینه، و یی گیر و بیبت [بو ههر سی
 روژان بهیلت] چو گونه هل سهر نینه، ئەفه بو و ییه یی ژ خودی
 بترسیت، و پاریز کارییا خودی بکه ت، و بزانی هوین دی
 بهر ب و یفه تییه کومکرن. ﴿٢٠٤﴾ ژ مروژان هنده ک هه نه
 ئاخشتنا وان د دنیا ییدا گه له ک یاب دلی ته یه، و خودی
 دکه ته شاهد ل سهر یا دلی خو دا، و ئەو ب خو دژوارترین
 دژمنن. ﴿٢٠٥﴾ و ههر گاقه کا پشت دا هه وه، و ژ دهف
 هه وه چو د نه ردیدا دگهریت، دا خرابیی تیدا بکه ت، و
 ده رامه ت و ره فیژئی پویچ و یران بکه ت، و خودی جه ژ
 پویجاتی و ویران کرنی ناکه ت. ﴿٢٠٦﴾ و ههر ده مه کی بو [قی
 دوروی] بیته گۆتن: ژ خودی بترسه، سهری وی مه زن دیبت ب
 گونه هی [ژ خو ناگریت بهیلت]، هه ما دوژه هه به سی

و ییه، و ئەو چ بیسه جهه. ﴿٢٠٧﴾ و هنده ک ژ مروژان زی
 هه نه، جانی خو د بهر رازیبونا خودیدا دده ن، و خودی
 دگه ل به نده یان دلوفانه. ﴿٢٠٨﴾ گه لی خودان باوه ران، ب
 سهر و زار و دلی خو قه ببه موسلمان، و ئیسلامه تییی
 هه مییی و هر گرن، و نه دهنه دویف ده وسیت شه یتانی، ب
 راستی ئەو بو هه وه دژمنه کی ئاشکه را ئاشکه راهه. ﴿٢٠٩﴾
 و ئەگه ر پشتی نیشانیت ئاشکه را بو هه وه هاتین، هوین
 ته حسین، و ژ هه قییی [کو ئیسلامه] فاریبوون، بزانی
 خودی یی سهر ده ست و کارینه جهه. ﴿٢١٠﴾ ل هیشیا چنه!
 خودی دنا ف سیبه راهه و رانرا و دگه ل ملیکه تان ب
 سهر و اندا بیبت [هاتنه کا بی چاوی کوشایی (لائقی) مه
 زاناییا خودی بیت]، [دا حسابی دگه ل هه وه بکه ت]، و
 فهر مانا خودی [ب نيزادانا هه وه] دویاهی پی هات، و
 هه می کاروبار ههر ب بال خودی شه دزفون و [ئه وه هر کاره کی
 جزایی وی دده تی].

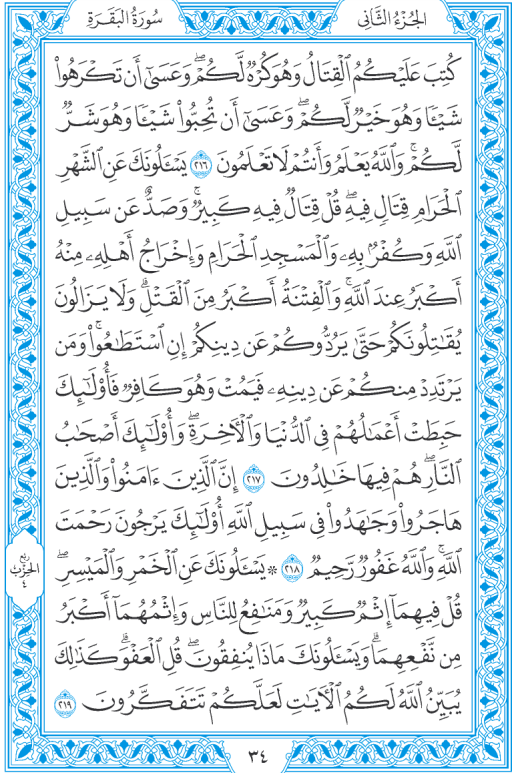
سَلِّبِيْ اِسْرَءِيْلَ كَمَا اَتَيْنَاهُمْ مِنْ اَبِيْمُوسَىٰ وَمَنْ مَّبْدَلُ نِعْمَةٍ
 اَللّٰهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَاِنَّ اَللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زَيْن
 لِلَّذِيْنَ كَفَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُوْنَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ
 اٰتَقَوْا فَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ بَرُّوْا مِنْ يَسْءَلُ بِعَجْرِ حَسَابٍ ﴿٢١٢﴾
 كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَعَتَّ اَللّٰهُ النَّبِيْنَ مُبْتَلِيْنَ
 وَمُنذِرِيْنَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
 فِيمَا اَخْتَلَفُوْا فِيْهِ وَمَا اَخْتَلَفَ فِيْهِ اِلَّا الَّذِيْنَ اُوْتُوْهُ مِنْ بَعْدِ
 مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنٰتُ بَعِيًّا يَبِيْهَهُمْ فَهَدٰى اَللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 لِمَا اَخْتَلَفُوْا فِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَشَآءُ
 اِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمٍ ﴿٢١٣﴾ اَمْرٌ حَسْبُكُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
 يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمِكُمْ الْبِاسَاءُ وَالضَّرَآءُ
 وَرُزْلُلُوْا حَتّٰى يَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ مَتٰى ضَرُّ
 اَللّٰهِ اِلَآ اَنْ يَضُرَّ اَللّٰهَ قَرِيْبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْئَلُوْنَكَ مَاذَا ابْنُ فُقُوْتٍ قُلْ
 مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلّٰهِ وَاللَّذِيْنَ وَالَّذِيْنَ وَالْمَسْكِيْنَ
 وَاَبْنِ السَّبِيْلِ وَمَا تَعْمَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اَللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿٢١٥﴾

﴿٢١١﴾ [هه ی موحه مه د و گه لی موسلمانان] ژ ئسرائیلیان پیرسه! کامه چهنه نیشان و موعجیزه بیئت ئاشکهره دایینه وان [ل سهر دهستی بیغه مبه ریئت وان]، فئجعا که سی خیر و که ره میئت خودی، پشتی بو هاتین بگو هو ریئت، [راسته پرئیکرنا خودی بدته ب گاورییی]، ئیزا و نه خو شیا خودی [د راستا ویدا] گه له کا دژواره. ﴿٢١٢﴾ زین و ژبارا دنیا بی بو گاوران یا هاتیبه خه ملاندن، [ژ به ری شه ی تانیقه چافل وان هاتیبه تاریکرن، ئاخره تی ناینن] و ترانه یان بو خو ب خودان باوهران دکهن، و ئه ویئت پاریزکاریا خودی کرین روژا قیامه تی د سهر وانرانه، و بی خودی بقیئت دی بی هه ژماره تی. ﴿٢١٣﴾ ژ ریقه خه لک هه می ئیک بوون [هه تا ده می نوح بیغه مبه ری ئی ئیک دین بوون، ژ نوحی و پئدا جو دایی که فته ناقه را وان]، فئجعا خودی بیغه مبه رهنارتن مزگینین و ئاگه هدارکهر، و کتیب ب هه قییی پئرا [دگهل وان] هنارتن، دا حوکمی د ناقه را خه لکیدا بکهن ل سهر تشتی خه لک تئدا نه ئیک و ژیک جودا، د راستا

فی هه قیییدا هه ژیک جودا بوون، ئه ویئت کتیب بو هاتین [دا ژیک جودا بوون نه مینیت] ئه فه ژی پشتی نیشانیت ئاشکهره که ره هه شتینه وان، و ژ زکره شی. ئه ویئت باوهری ئیناین خودی ب ده ستورا خو ب سهر هه قییا خودان کتیب تئدا نه ئیک، هلکرن. و بی خودی بقیئت دی به ری وی ده ته ریکه کا راست [هه ق]. ﴿٢١٤﴾ [گه لی موسلمانان]، هه وه ل به ره هوین بچنه به حه شتی، و هینژ هه وه نه هاتیبه سهری هه وه یا هاتیبه سهری بیئت به ری هه وه. ترس و ته نگافی و نه خو شییا هنگافتن، هنده هه ژیان [هنده نه خو شی و ئیزا بو وان چیبوو]، هه تا وی راده می کو بیغه مبه ر و بیئت باوهری پی ئینایی پئیکه دکوتن: کا که نگی هاریکاریا خودی دی بو مه تیئت؟ [دی ده میدا مزگینیا خودی بو وان هات]. و ب راستی هندی هاریکاری و پشته فانییا خودیه یا نیزیکه [نه یا دیره]. ﴿٢١٥﴾ ژ ته دپرسن: کا دی چ مه زیخن [دریکا خودیدا]؟ بیژه: هه ر خیره کا هوین بدهن، بلا بو ده یباب و نیزیک (کهس و کار) و سیوی و به لنگاز و ریغنیگان بیت، و هه ر خیره کا هوین بکهن ب راستی خودی پی ئاگه هه.

﴿۲۱۶﴾ شه پر کرن [در پیکا خودیدا]، ل سهر هه وه هاته نقیسین، و ئه و ب خو بو هه وه نه خو شه، و ل سهر هه وه یا گرانه، دبیت هه وه تشتهك نه قیت، و ئه و ب خو باشی بیت بو هه وه، و دبیت هوین هه ژ تشته کی بکهن، و ئه و ب خو خرابی بیت بو هه وه، و خودی دزانت [کا باشیا هه وه دچ رایه] و هوین نوزانن. ﴿۲۱۷﴾ پسارا برپارا (حکم) شه پر کرنی د هه یقیت حهرامکریدا [زیلیعده، زیلیحجه، و موچه رهم و ره جه بی] ژ ته دکهن، کا شهر تیدا هه به؟! بیژه: شه پر کرن د واندا [گونه هه کا] مه زنه، و ریگرتن ژ پیکا خودی و نه باوهری ئینان پی، و دهر گه گر تنا که عه بی ل سنگی خه لکی، و دهر ئیخستنا خه لکی مه که هی [کو ئه فه هه می گاوریت مه که هی دکر]، مه زنتره ل دهف خودی [ژ شهری د هه یقیت حهرامکریدا]، و ئیزا و نه خو شیا هوین ددهنه بهر موسلمانان، دا بهری وان ژ دینی وان بیته وهر گپران، ژ کوشتنی مه زنتره. [بوت په ریس و گاور] دی ههر شهری د گه ل هه وه کهن، هه تار پیکا هه وه ل سهر دینی هه وه دگو هیزن

– ئه گهر شیان – چ بی ژ هه وه ژ دینی خو وهر گهریت و بمریت و ئه و بی گاور ئه ها ئه فه نه کار و کریاریت وان دنیایی و ئاخره تیدا پویچ دین، و ئه فه نه دژ هه هی و ههروهه ر دی تیدا بن. ﴿۲۱۸﴾ ب راستی ئه ویت باوهری ئینابین، و ئه ویت مشه ختبووین، و جیهاد در پیکا خودیدا کرین ئه فه ل هیفیا دلؤ فانیسا خودینه، و خودی لینه گر و دلؤ فانه. ﴿۲۱۹﴾ پسارا مهی و قوماری ژ ته دکهن، بیژه: زیان و گونه هه کا مه زن یا د هه ردوکاندا، و قازانج ری د هه ردوکاندا هه یه، به لی زیانا وان پتره ژ قازانجی وان، [ههروه سا] پساری ژ ته دکهن، کا چ [ژ مالی] خو بدنه، بیژه: بی ژ هه و جه بیا هه وه زیده. هؤ سا خودی نیشانیت [هه یین و زه بهر ده ستیا خو] بو هه وه دیار دکهت، دا هوین هه زرا خو بکهن.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الِيتِمَىٰ قُلْ اِصْلَحْ لَهُمْ خَيْرٌ وَّانْ نَّحَاظُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ وَاَللهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٢٢٠﴾
 الْمُضْلِحِ وَلَوْ سَاءَ اَللهُ لَاعْتَبَرْتُمْ اِنَّ اللهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾
 وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِرَ وَلَا مُمْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَا تُعْبَدُكُمْ وَلَا تُشْكُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمَرُوا وَلَعَلَّكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَا تُعْجَبْكُمْ اُولَئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَاَللهُ يَدْعُو اِلَى الْبَحْتِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِ وَيُبَيِّنْ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحْضِ قُلْ هُوَ اَدَىٰ فَاَعْتَرَلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحْضِ وَلَا تَفْرُقُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ اِذَا أَطْهَرْنَ فَأَوْهِنَ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللهُ اِنَّ اللهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٣﴾
 نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَاَنْوَا حَرْثَكُمْ اِنِ شِئْتُمْ وَقَدْ مَأْمُورٌ لَّا لِنَفْسِكُمْ وَاَتَقُوا اللهَ وَاَعْلَمُوا اَنَّكُمْ مُلْقَوَةٌ وَاَنْبِئِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٤﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللهَ عَرْضَةً لَّا يَمْنُكُمْ اَنْ تَبْرُوا وَتَتَّقُوا وَتُصَلُّوا بِبَيْتِ النَّاسِ وَاَللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

﴿۲۲۰﴾ د دنیایی و ئاخره تیدا [بزنان یی ژ هه و جهییا هه وه زیده د دنیا ییدا بیخنه د خزمه تا ئاخره تیدا]. و بسیار ا یتیم و سیویان ژ ته دکهن، بیژه: قه نجی د گهل وان چیتره، و نه گهر هوین مالی وان د گهل یی خو یتکه ل بکهن، [و ینکفه بزین] برایت هه وه [بیت دینی] نه، و خودی خراب و قه نجان ژیک دنیا سبت، و نه گهر خودی قیابیه دا هه وه ته نگاف کهت، ب راستی خودی زال و کار بنه جهه. ﴿۲۲۱﴾ نه قیت هه فال و هو گران بو خودی چی دکهن، ماره نه کهن هه تا موسلمان نه بن، و جارییه کا موسلمان ژ نه کا [موشرک] چیتره هه که خو دلئ هه وه ژ ی ل سه ر بیت، و کجیت خو ل موشرکان ماره نه کهن هه تا موسلمان نه بن. بهنده یه کی موسلمان ژ زه لاهه کی موشرک چیتره، هه که خو ب دلئ هه وه ژ ی بیت، [نه وه هه فال و هو گر چیکه ر] به ری مروقی دده نه ناگری، و خودی ب ده ستویرا خو به ری مروقی دده ته به حه شتی و لی خو شبونئ و نیشانیت [هه یین و دهسته لانداریا] خو بو خه لکی دیار دکهت، به لکی [پنقه چوئن و تو به] بیته

بیرا وان. ﴿۲۲۲﴾ و بسیار بی نقیژیی [چونا نفینا ژنی د بی نقیژیییدا] ژ ته دکهن [هه ی موحه مه د]، بیژه: بی نقیژی [نفینا ژنی د بی نقیژیییدا] زیان و ئیزایه، نه چنه نفینا ژنان د بی نقیژیییدا، و نیزیکی وان نه بن [نه چنه نفینا وان] هه تا پاقر نه بن [ژ بی نقیژیی خلاس نه بن و خوینا وان رانه وه ستیت]، قیجا نه گهر خو شویستن، و خو ب نقیژ ئیخستن، هه رنه نفینا وان، هه وه کی خودی گو تیه هه وه، ب راستی خودی حه ژ تو به داران دکهت، و هه وه سا حه ژ پاقران ژ ی دکهت. ﴿۲۲۳﴾ ژ نکیت هه وه زه قینه بو هه وه [جهی شینکرنا دوینده هینه]، قیجا کا هه وه جاوا بقیت هه رنه زه قیا خو [هه رنه نفینا ژنا خو]، و کار و کراریت باش بدنه پیشیا خو [به ری خو هینرن]، و ژ خودی بترسن و بزنان هوین هه ر دئ گه هنه خودی، و مز گینییی بدنه باوه داران. ﴿۲۲۴﴾ و سویند خو ارنا خو ب خودی نه که نه هه جهت و مهانه، بو نه کرنا باشییی و پاریز کارییی و خو شکرنا ناقه ر هه لکی، و خودی یی گو هدار و زانایه.

﴿٢٢٥﴾ خودی ب سویندا بی ثبیت و یا بووییە ناخشن ل هه وه ناگریت، به لی دی وی سویندی ل هه وه گریت، یا ژ دلی هه وه در دکه قیت، و خودی گونه ه ژ بیه ر و بیفیره هه [له زئی ل جزا کرنی ناکه ت].

﴿٢٢٦﴾ ئە وه زه لامیت سویند دخون کو نه چنه نفینا ژ نیت خو، بو وان هه یه چار هه یشان خو بگرن، و ئە گه ر لیقه بوون و [سویندا خو شکاندن] دقیت بزنان خودی لینه گر و دلوقانه. ﴿٢٢٧﴾ [و ئە گه ر لیقه نه بوون] و بهردان کر نه دلی خو، [دقیت بزنان] ب راستی خودی یی گوهدار و زانایه. ﴿٢٢٨﴾ و ژ نیت بهردابی [شکرا بیت فه گوهاستییه] دقیت بهری شوی بکه ن، سی ژفانان (بی نفیژیان، یان باقرییان) خو بگرن، و بو وان نه دورسته تشتی خودی د مالبوچوکی و اندا چیکری فه شیرن، ئە گه ر [راست] باوه رییی ب خودی و رورژا قیامه تی دینن. و بو زه لامیت وان [بهری ژفانیت (بی نفیژییت) وان ب دوپاهی بین] پتر هه ق هه یه وان بزفرینه شه، ئە گه ر [ئینته وان یا خیرئ بیت] و پیکهاتن بشین ب قه نجی. و ژنان ژ ی هه قی عه ده تی

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِيمَا كُنْتُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤَلُّونَ مِن بَنَاتِهِمْ تَرِصٌ أَزْوَاجَهُنَّ وَأَسْهَرُ فَإِن فَاءَ وَإِنَ اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِن عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمَطْلَقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَيُعْلِمْنَ أَنَّهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِن أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلِيهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلِيهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَنٍ وَلَا يَحِلُّ لَكَ إِذْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلا أَن يَخَافَا أَلا يُضْمِرَا حَدُودَ اللَّهِ فَإِن خِفْتُمَا أَلا يُضْمِرَا حَدُودَ اللَّهِ فَلَاحْتِاجَ عَلَيهِمَا فِيمَا أَفْتَدْتُمَا بِهِ تِلْكَ حَدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِن طَلَقْتُمَا فَلَاحِلٌ لَهُمِن بَعْدَ حَتِي تَنكِحَ رَوْحًا غَيْرَهُ فَإِن طَلَقْتُمَا فَلَاحْتِاجَ عَلَيهِمَا أَن يَتَرَاحَا إِن طَلَّأَا أَن يُضْمِرَا حَدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حَدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

ل سه ر زه لامان هه یه هه وه کی زه لامان هه ق ل سه ر وان هه ی، و زه لامان په یسکه ک هه یه د سه ر وانرا [ئهو ژ ی ژ به ر مالخویاتی و بهر په سیاریا و ییه ژ کار و باریت مالی] و خودی بی سه ر ده ست و کار به جهه.

﴿٢٢٩﴾ بهردان [بهردانا لی زفرین تیدا - الطلاق الرجعی] دو جارانه، [پشتی هه ر جاره کی ژ فان] فیجا یان ده ست ده بیانه سه ر ب قه نجی، یان ده ست ژ سه ر را کر نه ب قه نجی، و نه دورسته بو هه وه هوین تشته کی ژ مهه را هه وه داییه وان بیه ن، ئە وه نه بیت ئە گه ر هه ردو خو ل تخویبیت خودی نه گرن، فیجا ئە گه ر هوین ترسیان هه ردو خو ل تخویبیت خودی ناگرن. گونه هل سه ر هه ردو کان نینه [ژن بهر انبه ر بهردانا خو، هنده ک ژ مهه را خو بو زه لامی خو هیلیت، و زه لام وه ر بگریت بهر انبه ر بهردانا وی] ژن تشته کی د پیش بهردانا خو فه بدت، و ئە فه بریار و تخویبیت خودی نه ده نه سه ر، و بیت دده نه سه ر بریار و تخویبیت خودی، ئە وه سه ته مکار ب خو نه. ﴿٢٣٠﴾ فیجا ئە گه ر [جارا سی] بهردا، ئیدی ب کی وی [میری ئیکی] نایت، هه تا شوی ب میره کی دی نه کت، فیجا ئە گه ر میری دوی ژ ی بهردا، چول سه ر وان [میری ئیکی و ژنکی] نینه جاره کا دی لیک بزفرینه شه، ئە گه ر د وی هزریدا بن کو دی فهرمان و بریاریت (ئه حکامیت) خودی ب جه ئین، و ئە فه نه تخویب و بریاریت خودی، بو وان که سی ت دزانن و تی دگه هن، [خودی] دیار دکه ت.

﴿۲۳۱﴾ هەر گافه کا هه وه ژى [ب دو ته لاقان (بهركان)] بهردان، و ئه و گه هه شته دو بيا هيكا ده مئى خو گر تنئى، فيجا يان ب قه نجى ده ستئى خو داننه سه ر وان، يان ژى ب قه نجى ده ستئى خو ژ سه ر وان را كه ن (ئانكو بهردن)، و ب مه ره ما ئيزادان و ده ستر ئيزيئى ده ستئى خو نه داننه سه ر وان، و هه ر كه سئى في ب كه ت، ئه وى [ب راستئى] سته م ل خو كر، و نيشان و بريا ريت خودئى نه كه نه ترانه و يارى، و نيعمه ت و كه ره ما خودئى د گه ل هه وه كرى بينه بيرا خو (ژ بير نه كه ن)، و [هه ره وه سا] ئه و كتئيب و ئاقلداريا [ريكا پيغه مبه رى] ب سه ر هه وه دا دارئى، ئه و هه وه پئ شيره ت دكه ت، بينه بيرا خو و ژ بير نه كه ن و ژ خودئى بترسن، و بزانن [بئى گو مان] خودئى ژ هه مى تشتى ب ئا گه هه .

﴿۲۳۲﴾ و هه ر گافه كا هه وه ژن بهردان، و ژفانى خو ته مامكرن [و فيان ل زه لاميت خو بزفرن] نه كه فه دريكا واندا، و نه بنه ئاسته نگ، كول زه لاميت خو بزفر نه فه، ئه گه ر هه ردو د ئاقبه را خو دا ب قه نجى بيك خو ش بوون. ئه فئى ئه و بو خو دكه نه ده رس يئت

الجزء الثاني

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلْيُنْفَاكِهِنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِنَعْتِدُوا وََمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
 يَعِظُكُمْ بِهِ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَكْتُبُ لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿۲۳۱﴾ وَإِذَا
 طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلْيُنْفَاكِهِنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَبْكُنَّ
 وَأَرْجِهِنَّ إِذَا تَرَضُوا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ
 مِنَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 وَعَمَلُوا سَاءًا ﴿۲۳۲﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ
 كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْعَمَ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
 وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تَضَارَّ
 وَالِدَةٌ بَوْلِدًا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بَوْلِدًا وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
 أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
 أَرَدْتُمْ أَنْ تُنْقِصُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
 آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۲۳۳﴾

باوهرى ب خودئى و پوژا قيامه تئى هه بين، و ئه فه [ئه ف بريا ر و راسته ريكرنه] بو هه وه چيتره و پاقره و خودئى دزانيت و هوين نوزانن. ﴿۲۳۳﴾ و ده يكيك بچويك شير [ئه وئت بهردايى] دئى دو ساليك دورست شيرى ده نه بچويكيك خو، ئه فه بو يا بقيت شيردانا خو ته مام بكه ت، و بابئى بچويكى ل دويف شيانا خو، خوارن و فه خوارن و جلكيك ژنئى [ده يكا بچويكى] ل سه رن، و هه ر ئيكي هند ژئى دئيته خواستن هه ندى بشيئ، نه ده يك بابئى بچويكى ئيزا بده ت و بئيشينيئ (هه ندرئى بخوازيت كو پئى چئى نه يئت)، و نه باب ده يكيك ب بچويكى ئيزا بده ت و بئيشينيئ (هه ندى نه ده تئى كو بشيئ دبه ر خو دا بده ت)، و ميرا تخورئى بچويكى ژى دقيت يئى هو سا يئت. و ئه گه ر وان فياب دلخوشى و مشيور هت [به رى وه ختى] بچويكى ژ شير فه بكه ن، چو گه نه ه ل سه ر وان نينه، و ئه گه ر هه وه فيا دا بينان بو بچويكيك خو بگرن، چو گه نه ه ل سه ر هه وه نينه ئه گه ر هوين هه فئى شيرئى وان ب دورستى بده نئى، و ژ خودئى بترسن و بزانن تشئى هوين دكه ن خودئى دبينيئ.

﴿۲۳۴﴾ ژ هه وه ئه ویت دمرن و ژنان ب پاش خو فیه دهیلن، دقیت [ئهف ژنه بهری شوی بکهن] چار هه یف و دهه ر ژان خو بگرن، قیجا ئه گهر گه هشتنه دو بهیها ده می خو گرتنی، چو گونه هل سهر هه وه نینه، ئه و دو یف عاده تی کار ی خو بکهن [دا بیته خواستن و جاره کا دی شو یکهن] و خودی ب کار و کریاریت هوین دکهن ناگه هدار و شاره زایه. ﴿۲۳۵﴾ و گونه هل سهر هه وه نینه [نه د گونه هکارن]، هوین [بیژنی بهری ر ژو ییت خو گرتنی ب دو بهیها بین] ب ره نگه کی تی بگه هینن کو هه وه دل یی ل سهر. یان بیخنه د دلی خو دا [چ گا فا ر ژو ییت خو گرتنی ته مامبون مار بکهن]، [به لی ناییت هوین ییکسهر بخوازن] خودی زانی هوین دی سوجه تا وان کهن [کو هه وه دلی ل سهر وان] به لی چو ژفانان ب دزیکفه نه دهنه وان ژ بلی هند ی هوین ناخفتنه کا عه ده تی بیژن [بده نی] [وه کی هیژ تو یال سهر خو، من دل تی هه یه ییکا وه کی ته بو خو بینم، کو تی بگه هیت بی، ته چ ل به ره]، و مار نه کهن هه تا ده می

وئی یی خو گرتنی ب دو بهیها نه تیت، و بزنان خودی یا د دلی هه وه دا دزانی، [قیجا ژ بهر هند ی] خو ژ یی پار یزن [ب کرنا تاعه تان و دانه پاشا گونه هان] و گو هدار ییا وی بکهن، و بزنان بی گو مان خودی گونه ه ژ یهر و بینفر هه ل سهر جز ادانی. ﴿۲۳۶﴾ چو گونه هل سهر هه وه نینه، ئه گهر هوین ژنان به رده ن بهری هوین بچنه نشینا وان، یان مه ره کی [ماره کی] بو وان فه برن، ده ستره هل دو یف ده ستره هیها خو، ده سته نگ ل دو یف ده سته نگ ییا خو، دقیت ههر یتک متا و په ر گاله کی [ئانکو تشته کی بو دلی وان] بده ته وان، تشته ک بیت ب وی ره نگ ی خودی پی رازی و ل دو یف ئیجا دا (عور ف) خه لکی، ئه فه ئه ر که که ل سهر قه نجیکاران. ﴿۲۳۷﴾ و هه که هه وه [ژن] به ردان بهری هوین بچنه نشینا وان، و هه وه بهری هنگی مارا وئی دیار کریبت. نیفا هه وه فه بری [دقیت هوین بده نی] ژ بلی هند ی ئه و ب خو وئی نیفی هیلیت، یان ئه وئی مار کرن د ده ستره، هه میی (هه می مه ر ی) بو ژنی هیلیت. و ئه گهر هوین [مه خسه د پی هه ردو کن و بار اپتره زه لامه] هیلن [وه می مار ی بده نی و ب نیفی نه کهن]، و هه چیی یی دی ئازا بکه ت پتر نیژی کریاریت کار بییه، و قه نجی و چاکیی د نا فه را خو دا ژ بیر نه کهن، ب پراستی خودی ب کار و کریاریت هوین دکهن ب ناگه هه و دینیت.

وَالَّذِينَ يُؤْفُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا بِتَرْتِيبٍ بِنَفْسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكْتَمْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلَيْهِمُ اللَّهُ أَنْتُمْ سَتَدَكُرُوهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَآخِذُوا بِأَعْلَامُوا
أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَأَجْنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى
الْمُوسَعِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَوَضَعُوا مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ
أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَإِنْ تَعَفَّوْا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى
وَلَا تَنْسُوا الْقُضْلَ بَيْنَكُمْ إِنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الَّتِي تَلْتَمِطُونَ وَقُوا لِلَّهِ
 قَلْبَيْنِ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجًا لَا أَرْكَبَانَا فَإِذَا أَمِنْتُمْ
 فَأَدْكُوا لِلَّهِ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
 وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَكُمْ فَوَدَّعُواكُمْ وَيَدْرُوتُ أَرْوَاجًا
 وَصِيَّةً لَّا رُؤُوسَ لَهَا فَتَمَتَّعُوا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ
 خَرَجْتُمْ فَلَاحْتِجَاحٍ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ
 مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَاللَّهُ طَلَقَتْ مَتَّعٌ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
 اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ * أَلَمْ تَرَ
 إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
 فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسْأَلْتُمُ النَّاسَ لَيَسْأَلُنَّكُمْ عَنْ
 وَقِيلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٣﴾ مَنْ
 ذَا الَّذِي يقرضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيضْعِفُهُ لَهُ وَأَمْعَافًا
 كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٤﴾

﴿٢٣٨﴾ [گهلی موسلمانان] به رده و ام بن ل سهر نفیژیت
 خو، و نفیژا ئیشاری [ژ بیر نه کهن] و ب گوهداری ب
 بهر خودیقه رابن، و هوین وی ژ دل بهر یسن [نفیژان
 بکهن]. ﴿٢٣٩﴾ فینجا نه گهر هوین [ژ بهر شه ری یان
 ژ بهر ههر تشته کی دیتر] ترسیان، [نفیژیت خو]
 په یاده یان سویار بکهن، [و پاشی] نه گهر هوین ئیم
 بوون، و هسا خودی بهر یسن [نفیژان بکهن] و هکی
 وی هوین فیر کرین و بهری هنگی هه وه نه دزانی.
 ﴿٢٤٠﴾ و ژ هه وه نه ویت دمرون و ژ نان ب پاش خو شه
 دهیلن، دقیت و هسیه تی بو هه فسه ریت خو بکهن
 کو ساله کی د مالدا بمینن، و بینه خودان کرن و نه بینه
 دهر ئیخستن، [ب وی شه رتی کو مالا هه فسه ریت
 خو نه هیلن و د فی ده میدا شوی نه کهن]، و نه گهر
 نه و ژ ده ف خو دهر که فتن، چو گونه هل سهر هه وه
 نینه، چ یا نه و ل دویف عه ده تی ل خو بکهن [کو
 خو بخه ملینن و هنده ک بینه پیش بو دیتنی] خودی
 سهر ده ست و کار بنه جهه. ﴿٢٤١﴾ و ژ نیت بهر دایی،
 دقیت متا و خه لاته کی قهنج بو بیته قه برین [ژ بهری

زه لمانفه بیته دان]، و نه شه هه قه ل سهر که سیته ته قوادار و ژ خودی ترس. ﴿٢٤٢﴾ هوسا خودی بریار و
 نیشانیت خو بو هه وه دیار دکته، به لکی هوین نه قله کی بو خو [ژئی] بگرن. ﴿٢٤٣﴾ ماته چیر و کا وان
 نه بهیستیبه نه ویت ژ وار و وه لاتئی خو دهر که فتنن و نه و ب هزارانن ژ مرئی ره فین [ژ ترسا مرئی]، خودی
 گوته وان بمرن [مرن] پاشی ساخر نه فه، ب راستی خودی گه له قه نجی و که ره م ل سهر خه لکی هه نه،
 به لی بار اپتر ژ خه لکی [ژ مرو فان] ناشو کورینن و سو پاسی ناکه ن [قه نجی و که ره ما خودی نائینه بهر چاقان].
 ﴿٢٤٤﴾ فینجا [گه لی خودان باوه ران] دریکا خودیدا شه ری بکهن و بزانش [بی گومان] خودی گوهدیر و
 زانایه. ﴿٢٤٥﴾ فینجا کیبه قهره کی باش د گه ل خودی بکهت [قه نجیی بکهت دا خودی خه لات بکهت]، دا
 خودی هندی وی [قه ری] و ته مه تی وی بو زیده بکهت، و خودی به، بی کیم و زیده دکته، و نه وه یی هوین
 دی چنه بهر ده ستان و ب بالفه زقرن.

﴿٢٤٦﴾ ما ته چپرؤکا که نکه نه بیټ سرائیلیان پشٹی مووسا پیغه مبهر مهبستییه، گافا گؤتینه پیغه مبهر کی خو: میره کی بؤ مه راکه [فریکه دا ئەم د بن سهرؤ کاتیا ویشه] شه ری دریکا خودیدا بکه بن، پیغه مبهرئ وان گؤت: ئەز دترسم شهر ل سهر هه وه بیته نفیسین و هوین شه ری نه که ن، [خو پاشفه بکیشن]. گؤتن: ئیجا ما بؤچ ئەم شه ری دریکا خودیدا ناکه بن و [پشٹی] ئەم ژ ناف وار و کچ و کوربت خو هاتینه دهر ئیخستن؟! به لی ده می شهر (جیهاد) ل سهر وان هاتییه نفیسین، هه مییان پشت دا شه ری، کیمه ک تی نه بن، و خودی ب ناگه هه ژ سته مکاران.

﴿٢٤٧﴾ و پیغه مبهرئ وان گؤته وان: خودی طالوت بؤ هه وه ب میرینی هنارتیه، گؤتن: [گؤتنه پیغه مبهرئ خو] دی چاوا بیته میری مه و ئەم ژ وی هیژاتری میرینیینه، و ئەو نه گه له کی ب ماله؟! [پیغه مبهرئ وان] گؤت: خودی ئەو ل سهر هه وه هلبژارتیه [و خودی ژ که ره ما خو] زیده زانین و قه لافهت و گه وده کی باش ژ بی دایئ، و خودی ملک و

مالداریا خو دده ته وی بی وی بقیست، ب راستی [دلؤفانی و که ره ما خو دا] خودی بی به رفره هه و زانایه.

﴿٢٤٨﴾ پیغه مبهرئ وان گؤته وان: نیشانا میرینییا وی ئەوه: سندرویک بؤ هه وه بیته کو دلره حه تی و دلخو شی ژ نک خودایئ هه وه و شوینیاییت بنه مالا مووسا پیغه مبهر و هاروونی تیدا بن، و ملیاکهت هه لگرن. ب راستی ئەف چه نده نیشانه کا ئاشکه رایه بؤ هه وه، ئەگه ره هوین خودان باوهر بن.

الَّذِينَ إِلَى الْمَلِكِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ آلِهِمْ أُنْعِمْنَا لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿۲۴۹﴾ فَيَجَا دَهْمِي طالووتی له شکه ر [ژ باژیری] ده ر ئی خستی، گوته وان: ب راستی خودی دی هه وه ب رویاره کی جه ربینیت، فئججا هه چییی ژئی فه خوار نه ژ [له شکه ری] منه، و بی ژئی نه فه خوت ژ [له شکه ری] منه، ژ بلی هندئی کو ئیک مسته کی ژئی فه خوت [دا تینا خو پی بشکینیت] هه میان ژئی فه خوار، که ته کا کیم تی نه بیت، و ده می طالووت و نه ویت باوهری د گهل ئیناین ژ [رویاری] ده رباز بووین گوتن: نه فرۆ مه شیانا شه ری جالووت و له شکه ری وی نینه. به لی نه ویت پشت راست کو دی به رانه ری خودی بن، گوتن: چه ند جار ان کۆمه کا بچویک ب ئانه هییا خودی ب سه ر کۆمه کا مه زن که فئییه؟! و خودی د گهل سه بر کیش و بینفره هانه. ﴿۲۵۰﴾ ده می [طالووت و له شکه ری وی] به رانه ری جالووت و له شکه ری وی بووین، گوتن: خودی و بینفره هییی ب سه ر مه دا دارپژه و مه قاهیم بکه [بیییت مه موکوم بکه و راگره]، و مه ب سه ر گاوران (جالووت و له شکه ری وی) بیخه. ﴿۲۵۱﴾ فئججا ب ئانه هییا خودی [طالووت

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا اللَّهَ كَرِهَ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلًا غَلَبَتْ فِتْنَةَ كَثِيرَةٍ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۴۹﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَخْرِجْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبَاتًا أَفْءَامِنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۲۵۰﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۲۵۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَسْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۵۲﴾

و له شکه ری وی]، نه و [جالووت و له شکه ری وی] شکاندن، و داوودی جالووت کوشت، فئججا خودی میرینی و پیغه مبه راتی دانئ، و تشتی خودی قیایی نیشا دا. و نه گهر خودی هنده ک ب هنده کان نه دا بانه پاش، دا ئه رد پویج بیت، [خودانیت پویچاتییان دا ده ستی خو داننه سه ر و ویران کنه]. به لی خودی خودان که ره مه ل سه ر هه می جیهانان. ﴿۲۵۲﴾ نه فه [نه فه چیرۆکه] ژ نیشانیت خودینه ئه م بۆ ته دخوینین، و توب خو ژئی [ب راستی] ژ پیغه مبه رانی.

﴿٢٥٣﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ ۗ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
 وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتُلَ الَّذِينَ مِنْ
 بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَسِ كُنْ أَخْتَلَفُوا
 فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتُلُوا
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٤﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَسُوا أَنْفَعُوا
 وَمَا زُرْتُمُوهُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا
 شَفِيعَةٌ ۖ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا
 بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٦﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ
 الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٧﴾

[هوين خۆ بکړن] و نه هه فالینی و نه مه هدر تېدايه [به پره قانی ژ هه وه بیته کړن]، و گاورن [وئې رۆژئ] [سته مکار. ﴿٢٥٥﴾ گهلی خودان باوهران] خودا هه ر ئیک خودایه، ژ بلی وی چو پرستی [خودا] نینن، نه وه یی چو پرستییت درست ژ بلی وی نه یی، نه وه یی هه روه هر مایی و [و د هه می کار و بار ییت هه بوونیدا] رېبه ر، نه د نقرۆ سک دچیت و نه د خه و. هندی د نه سناندا و هندی ل سهر رویی ئه ردی، هه می یی ویه، کییه [ژ به نده یییت خودئ بشییت] مه هدر ئل دهف بکهت بیی ده ستوبرا وی؟! خودئ ژ کار و کرایت وان کرین و یییت دئ کهن، ب ناگه هه، و [نه و] ب سهر چو زانینا وی هلنابن، نه وه نه بیت یا وی [خودای] قیایی، [ب ریکا پیغه مبه ریت خۆ] و کورسییا وی [خودئ دزانییت کا چییه] ئه رد و نه سنان فه گرتینه، و پراگرتنا هه ردوکان ژئ [ئه رد و نه سنان] لئ [ل خودئ] یا گران نینه. و نه وه یی خودان ریز و مه زنا یی و پیکا بلند. ﴿٢٥٦﴾ کۆ ته کی و خورتی د دینیدا نینه [ب خورتی خه لک بیته موسلمان کړن] ب سویند (باوهری ئینان) و نه راستی (گاوری) ژیک هاتنه قافارتن (ژیک هاتنه نیاسین)، قیجا که سئ پشستا خۆ بده ته سهرئ گاوریی [ئه وئ شوینا خودئ دئته په رستن] و باوهری یی پی نه ئینیت، و باوهری یی ب خودئ بینیت، نه وی خۆ ب چنبلی (قولپا) مو کومفه گرت [ئانکو ریکا سهر فراهی یی] کو فه رسیان بۆ نینه و خودئ گوهدیر و زانایه.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرِجُهُم مِّنَ
 النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبراهيمَ فِي رِيبِهِ
 أَنِ اتَّخَذَ اللَّهُ الْمَلَكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
 وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
 بِالْقَسَمِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
 كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوْ كَالَّذِي
 مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِبَةٌ عَلَىٰ غُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي
 هَذِهِ وَاللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
 قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ
 لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
 وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَىٰ
 الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لَحْمًا فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

﴿۲۵۷﴾ خودی هاریکار و پشته فانی وانه ییت باوه ری
 ئیناین، وان ژ تاریستانان دهر دتخیته رونا هییی، و
 نه ویت گاوربووین، شهیتان و سه رییت گاورییی،
 هاریکار و پشته فانییت وانن، وان ژ رونا هییی
 دهر دتخیته تاریستانان، نه شه دوز هینه و ههروهه ری
 تیدا مینن. ﴿۲۵۸﴾ نه ری ماته چیروکا وی نه بهستییه،
 نه وی جرهر د گهل ئیراهیم [پیغه مبه] د راستا
 خودیدا کری، پشتی خودی ب ملک و مال ئیخستی
 و مهز نکری، [فیجا ب ملک و مالی خو خریایی و
 د سهردا چویی] ده می ئیراهیم گوتی: خودایی منه
 یی ساخ دکهت و دمربیت، گوت: نه زئی ساخ
 دکهم و دمربینم! [دو مروف ئینان، ئیک بهردا و ئیک
 کوشت] ئیراهیم گوت [گوتی]: خودی رورزی ژ
 ملی رورزه لاتیفه دئینیت (دهر دتخیته)، [نه گه ر تو
 راست دبیژی] تو ژ ملی رورنا فایفه بینه (دهر بیخه)،
 زمان ل فی گاوری شکهست و گوهشی، و خودی
 مله تی سته مکار راسته ری ناکهت. ﴿۲۵۹﴾ دیسا ما
 ته چیروکا یی د بهر گونده کیرا بوری نه بهستییه، نه و

گوندی کافل و خانیییت وی ب سهه دیوار اندا هه رافنی [ده می] گوتی: کهنگی خودی دی فی گوندی پشتی
 کافل و ناونوی ئافاکه ته فه؟! فیجا خودی نه و ب خو سهه سالان مراند، پاشی ساخره فه، [خودی ب ریکا
 ملیاکه تی] پسپار زی کر، گوتی: تو چه ند [مری] مایی؟ گوت: رورکی یان دانه کی رورزی، [خودی ب ریکا
 ملیاکه تی] گوتی: نه، تو سهه سالان [مری] مایی، به ری خو بده خوارن و فه خوارنا خو، نه هاتیه گوه رین
 [هیژل سهه تام و پهنگی خو یی به ری ماییه]، و به ری خو بده که ری خو [د بزانی کا چاوا مری ساخ
 دبنه فه] و داته بکه بینه نیشان و دهلیل بو خه لکی، [ل سهه ساخو نونا پشتی مرنی]، و به ری خو بده ههستییان
 نه م چاوا ددهینه ئیک و پاشی ب گوستی کراس دکهین، فیجا ده می بو دیار بووی [و ب سهه ری وی ب خو
 هاتی]، گوت: نه ز دزانم کو خودی خودان شیانه ل سهه کرنا هه می تشتی.

﴿٢٦٠﴾ و [و بۆ مله تی خۆ بیژه] ده می ئیبراهیم گۆتی: خودیوۆ، نیشا من بده کا تو چاوا مرییان ساخ دکه ی؟ [خودی] گۆت: ما ته باوهری [ب شیانا من] نه ئینابییه؟ گۆت: به لی [من باوهری هه یه]، به س دا دلئ من ته نا بییت، [خودی] گۆتی: چار باله فران بینه، [سه رژیکه] و گۆشتی وان ل ده ف خۆ لیک بده [د نایک هه لکه]، پاشی هه ر چیا به کی پارچه یه کا گۆشتی هه ر ئیک ژ وان دانه سه ر، پاشی گازی بکه وان، ب له ز دئ ئینه ده ف ته، و بزانه کو [ب راستی] خودی پتفه هاتی و کارینه جهه. ﴿٢٦١﴾ مه ته لا ئه ویت مالی خۆ د ریکا خودیدا دمه زیخن وه کی مه ته لا دندکه کبییه حه فت گولی دابن، هه ر گولیبه کی سه د دندک تیدا بن، و خودی بۆ یی بقیته هندی دی لی دکه ت، و ب راستی [د دلۆفانی و که ره ما خۆدا] خودی یی به رفه ه و زانایه. ﴿٢٦٢﴾ ئه ویت مالی خۆ د ریکا خودیدا دمه زیخن، نه دکه نه منه ت و نه دکه نه چکی [کو ئه زیه تی پی بگه هینه یی مال دایینی و هه رۆ بده نه رویی وان]، ئه فان خه لاتئ خۆ ل ده ف خودایئ خۆ هه یه، و نه ترس [رۆزا قیامه تی] بۆ وان هه یه و نه ژ ی ب خه م دکه فن. ﴿٢٦٣﴾ ناخفتنه کا خۆش و لینه گرتن [ژ یی دده ت بۆ یی دخوازیته] چیتره ژ خیره کی ئه زیته د دویقرا بیته، و خودی یی ده وله منه ده [منه ت ب مالی هه وه نینه] و له زئ ل جزادانی ناکه ت. ﴿٢٦٤﴾ گه لی خودان باوهران خیر و قه نجییته (سه ده قه بیته) خۆ ب منه ت و چکیی (ئه زیه تی) پویچ نه که ن، وه کی ئه وئ مالی خۆ بۆ رویمه تی دمه زیخیت، و ئه و ژ خودی و رۆزا ئاخه ته تی بی باوهر، مه ته لا وی وه کی مه ته لا ته حته کبییه ناخ ل سه ر بیته و تافییه کا بارانی ژئ بگریته [ناخی ژئ بشۆت] و رویت و حوی هیلیت، ئه قیته هۆسا، ئه ویت مالی خۆ دکه نه منه ت و چکی بۆ یی دده ئی و پی دتیشینن [مالئ وان هه می ژ ده ست وان ده ر دکه فیت [ژ خیرا وی بی] بارن، نه شین مالی خۆ ژئ بزفرینه فه، پشتی بۆ رویمه تی دایین] و خودی مروقیته گا ور راسته ری ناکه ن.

وَأَذَقْنَا لِرَبِّهِمْ رَبِّ أَرْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولَئِمُ
 تُؤْمِنُ قَال بَلَىٰ وَلَكِنْ لِيُظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخَذْنَا مِنْهُ
 آلَاطِرًا فَمَضَرَهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلُ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جَبْرًا
 ثُمَّ أَدْعُهُنَّ بِأَيِّدِنَاكَ سَعْيًا وَاعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾
 مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
 أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ وَتِسْعَةٌ وَاللَّهُ
 يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِ ﴿٢٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَتَا وَلَا
 أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
 يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ
 يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَتَّيْبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
 رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
 صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثَرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَكَرَّهُ صَدًا لَا يَقْدِرُونَ
 عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

الجزء الثالث

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَتَنْبِيْهَا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَاتَتْ أَكْثُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُضِبِّهَا وَابِلٌ فَطَلَّ
وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيُّدُ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْتَابٍ تُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ
ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ بَيِّنَاتِهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا
لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَتِمَّمُوا الْحَيَاتِ مِنْهُ تُنْفِقُونَ
وَلَسْتُمْ بِأَخَذِهِ إِلَّا أَنْ تُغْضُوا فِيهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ عَنِّي
حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَسِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

﴿٢٦٥﴾ و مه ته لا نه ویت مالی خو ژ بو رازیبونا خودی و موکومکرن و راگرتنا دلیت خو دمه زیخن وه کی مه ته لا باغه کی [جنیکه کی] به ل سهر گره کی، تافییه کا بارانی لی بدت دوقات به ری خو بگریت، نه گهر تافییا بارانی لی نه دت، هویر بارانه ک لی بیست. و خودی ب هه ر کار و کریاره کا هوین دکهن ناگه هداره و دینیت. ﴿٢٦٦﴾ نه ری یتک ژ هه وه هه یه بثیت چه مه ک ژ دارقه سپ و میوان هه بیست، و رویار د به ردا بچن، و هه می فقی تیدا هه بیست، و پیراتی ب سه ردا بیست، و وی لاوازی هه بیست و دوینده هه کا لاواز هه بیست، و بابله یسکه کا ب ناگر ل چه می وی بدت، فیجا بسوژیت. وه کی فی مه ته لی خودی نیشانیت خو بو هه وه دیار دکهت، به لکی هوین [راست] هزارا خو بکه ن. ﴿٢٦٧﴾ گهل خودان باوه ران ژ هلال باشی هه وه ب ده ست خو فه ینایی و په یداگری، و ژ وی یی مه بو هه وه ژ نه ردی ده ریختستی بمه زیخن [دریکا خودیدا بدن] وی بیخیر ژ نه که نه خیر، نه وی هوین ب خو، نه گهر نه ژ یتکا شهرمی بیت

وه رناگرن و چافیت خو ژ بیخیریا وی ناگرن [وی قایل نابن] و بزنان خودییه ده وه له مند و شایه سوپاسی. ﴿٢٦٨﴾ شه یتان هه وه ژ هه ژاریی دترسینیت و هه وه د به رقه لسی و چرویکاتیییرا دکهت، و خودی سوژا لیبوریین و زیده دانی ده ته هه وه، و خودی [د دلوفانی و که ره ما خودا] ده ستفه هه و زانایه. ﴿٢٦٩﴾ زیده زانین و کاربنه جهیسی ده ته وی یی وی بثیت، وی خودی زیده زانین و کاربنه جهی دایی، که ره مه کا مه زن د گهل هاته کرن، و ژ ناقلداران پیقه تر که س هزارا خود قیدا ناکهت و وه رناگریت.

﴿٢٧٠﴾ هەر تشته کئی مهزاختنی، یی هه وه مهزاختی و هەر نه زه کئی هه وه ل سهه خۆ ئیختستی، خودی یی درانیت، و سته مکاران چو پشته فان و هاریکار نینن. ﴿٢٧١﴾ ئە گەر هوین خیر و سه ده قه بیته خۆ ئاشکهره کهن، ئە فه خۆش شۆله، و ئە گەر هوین ب فه شارتن بدنه ژار و خیرانان، هیژ خیرتر و چیرته بۆ هه وه، [ب فی کاری باش خودی] دی هه وه ژ گو نه هان شۆت، و خودی ب کار و کرباریت هوین دکهن شاره زایه. ﴿٢٧٢﴾ [ههی پیغه مبهه] راسته ریکرنا وان [ب کۆته کی] نه ل سهه ته یه، به لی خودییه، یی وی بقیته راسته ری دکهت، و چ خیرا هوین بدن و بمه زیخن بۆ هه وه ب خۆیه، و تشتی هوین ب خیر بدن و بمه زیخن، بلا بهس ژ بۆ رویی خودی بیت، و ههر خیره کا هوین بکهن و بمه زیخن دی [خه لات و جزایی وی ب زیده یی] گه هیته هه وه و غه در (سته م) ل هه وه نائیته کرن. ﴿٢٧٣﴾ [هوین خیرا خۆ] بدنه [وان] ده ست ته نگ و ژاران، ئە ویت دریکا خودیدا هاتینه گریدان. [ئه ویت مایینه ب جیهادیقه و خۆ فروتینه خودی] و

نه شین ژ بهر جیهادی ده ره کهنه بازرگانیه کئی یان شۆله کی، یی نه شاره زا هه زرا ده وله مه ندان ژ وان دکهت، (چونکی) ژ باقرییا خۆ، ل خۆ دهه نائیخن ده ست ته نگ و ژاران. تود دی وان ب رهنگ و سه یایی وان نیاسی [کو ده ست ته نگ و ژاران] تشتی ژ که سی ناخوازن و خوازوکییی ناکهن، ههر تشته کئی باشی هوین بدن و بمه زیخن، خودی ژئی ب ئاگه هه. ﴿٢٧٤﴾ ئە ویت مالی خۆ ب شهف و پوژ، نه په نی و ئاشکهره ددهن و دمه زیخن، ئە وان خه لات ی خۆ ل دهف خودایی خۆ هه یه و [پوژا قیامه تی] نه ترس ل سهه وان هه یه و نه ژی ب خه م دکه فن.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنَّ تَبَدُّوا الْأَصْدَاقَ فَلَيْسَ لَهُمْ فِيهَا حَتَمَةٌ وَالَّذِينَ تَبَدُّوا الْأَقْرَابَ فَإِنَّهُمْ فَخْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ * لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِسْكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤْتِ الْيَتِيمَ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

تَبَدُّوا
الْحَرْبِ

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُد
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ
عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷۵﴾ يَمْحُ
اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿۲۷۶﴾
إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنؤُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۷۷﴾ بِنَايَهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَدَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۲۷۸﴾ فَإِن لَّمْ تَقْعَلُوا
فَأذُنُوا حَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ء وَإِن تَبْتَغُوا فَكُلُّ مَرْءٍ مِّنْ
أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۷۹﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۸۰﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ
اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۲۸۱﴾

مالیٰ خو داين، ئەشان خەلاتىٰ خو ل دەف خودىٰ هەيه، و [رۆژا قيامەتىٰ] نە ترس ل سەر وانە و نە ژى ب خەم دکەفن. ﴿۲۷۸﴾ گەلى خودان باوەران ژ خودىٰ بترسن، و ئەو سەله‌فا هەوە مایىيە ل خەلکى پەيلن، ئە گەر [راست] هوين خودان باوەرن. ﴿۲۷۹﴾ فێجا ئە گەر هەوە [ئەشە] نە کر، خو بۆ شەرىٰ خودىٰ و پێغەمبەرىٰ وى کار بکەن [چونکى ب راستى ئەفە دراستا خودىٰ و پێغەمبەرىٰ ویدا شەرە هوين دکەن]. و ئە گەر هوين لێشەبوون و هەوە تۆبە کر، سەرىٰ مالىٰ هەوە يىٰ هەوە يە [ب فى رەنگى] نە هوين سەستەمىٰ [ل دەبنداران] دکەن [ب وەر گرتنا زیدەبىيىٰ] و نە سەتم ل هەوە دێتتە کرن [ب گيرۆکرنا دانا مالىٰ هەوە ژ بەرىٰ وانفە]. ﴿۲۸۰﴾ و ئە گەر [دەبندارىٰ هەوە] دەست تەنگ يیت، خو لىٰ بگرن هەتا دەستىٰ خو دگریت، و ئە گەر هوين [دەبنىٰ خو] بۆ پەيلن و گەردەنا وى ئازا بکەن، بۆ هەوە چیتەرە ئە گەر هوين بزنان. ﴿۲۸۱﴾ و ژ وى رۆژىٰ بترسن يا هوين تیدا ب بال خودیقه دزفرن، پاشى هەر تیکى ل دويف کار و کريارىت وى حسیب دىٰ دگەل ئیتە کرن، و سەتم ل کەس ژ وان ناییتە کرن [نە خیریت وان کیم دبن، نە ژى گونەهیت وان پتر لىٰ دێن].

﴿۲۷۵﴾ ئەوئیت سەله‌فى و زیدەبىيىٰ دخون، [رۆژا قيامەتىٰ] وەكى وى [ژ گۆران] رادبن، ئەوئیت تەبویى (تەبویى)، ئەوئیت شەيتانى دین کرى و هنگافتى، چونکى ئەوان دگۆت: هەما کرىن و فرۆتن ژى وەكى سەله‌فیه، و خودىٰ کرىن و فرۆتن دورست کرىه، و سەله‌ف دورست نە کرىه، فێجا يىٰ شیرەتا خودىٰ گەهشتىٰ و سەله‌ف هێلا و دەست ژى کیشا، ئەفا کرى و بۆرى خودىٰ لىٰ ناگریت [ئانکو ئەف حوکمە ژ یا بۆرى ناگریت]. و ئەو دەست خودیدايه [بفیت لىٰ ناگریت و بفیت دىٰ ئیزادەت]، و هەچییىٰ لىٰ زفریقه [سەله‌فى بخۆت پشتى پریار و شیرەتا خودىٰ گەهشتییىٰ] دۆژەهیه، هەر و هەر دىٰ تیدا مینیت. ﴿۲۷۶﴾ خودىٰ سەله‌فى بىٰ بەرە کەت دکەت، و مالىٰ خیر و سەدەقه ژى بیتە دان زیدە دکەت و بەرە کەتىٰ دێخیتىٰ [سەدەقه‌یان رادکەت]، و خودىٰ حەژ زیدە گاور و تیر گونەهان ناکەت. ﴿۲۷۷﴾ ب راستى ئەوئیت باوەرى ئیناین و کار و کريارىت قەنج کرىن، و بەردەوام نقيژ کرىن و زە کاتا

﴿٢٨٢﴾ گهلی که سیت هه وه باوه ری ئینایی، ته گهر هه وه دینهک هه تا دهمه کی دستنیشانگری و فهبری د گهل ئیکدو کر، بنقیسن. و بلا قه له مدارهک د نابهرا هه وه دا ب وژدان بنقیسیت، و بلا کهس ژ قه له مداران خو ئاسی نه کهت کو بنقیسیت، وه کی خودی نیشادایی بنقیسیت. بلا بنقیسیت، و یی دیندار ب خو بلا بو [یی دنقیسیت] بیژیت (بو بخونیت)، و بلا ژ خودایی خو بترسیت، و چو [ژ دینی] کیم نه کهت، و ته گهر ئه وئی دیندار یی کیم ناقل و نه زان بیت یان یی بی چاره و لاواز بیت [چ ژ پیراتی یان ژ بچویکاتی]. یان ئه و ب خو نه شیت بیژیت و بخونیت، بلا ئه وئی ژئی بهر پرس، ب وژدان و دورست بو [یی دنقیسیت] بیژیت، و دو زه لامان، ژ بییت خو، ل سهر بکه نه شاهد، و ته گهر دو زه لام نه بن، بلا زه لامهک و دوژن بن، ژ وان بییت هوین ژئی رازی، ته گهر ئیکئی ژ بیر کر، دا یا دی بینته بیرا وئی، و بلا شاهد خو ئاسی نه کهن ته گهر هاتنه داخواز کرن، [بو شاده ییسی]. و زقیتر نه بن [بی خیرهت نه بن] کو [دینی] هه تا دهمی وی یی

دهستنیشانگری بنقیسن، چ بچویک بیت چ مهزن. ته فه بو هه وه دورستره ل دهف خودی و بو شاده ییسی ژئی بنه جهتره و راستره و نژیکتره کو هوین [د دان و هه ژماریدا] ب گو مان نه کهفن، ژ بلی هندئی کو کرین و فروتنه کا دهست ب دهست بیت هوین د نابهرا خودا بکهن، [هنگی] چو گو نه هل سهر هه وه نینه، هوین نه نقیسن. و شاهدان بگرن، ته گهر هه وه کرین و فروتن کر، و بلا زیان نه که هیته یی دنقیسیت و شاهدان، و ته گهر هوین زبانی بگه هیننه وان، [کر بارا هه وه] ته فه ژرئی دهر کهفتن و گو نه هکاریه بو هه وه. و ژ خودی بترسن، خودی دئی هه وه تیگه هینیت و نیشا هه وه دهت، و خودی ژ ههر تشته کی ب ئاگه هه.

بَيَّأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بَيْنَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا بَيِّضْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضِعْفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُعْمَلَ هُوَ فَيُكْتَبْ لَهُ بِالْعَدْلِ وَأَسْتَشْهَدُ وَأَشْهَدِينَ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّاهِدَةِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبُ الشَّاهِدَةُ إِذَا مَادَعُوا وَلَا سَمِعُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّاهِدَةِ وَآذِنِ الْأَتْرَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَكْتُبُ لَكُمْ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ

﴿۲۸۳﴾ و نه گهر هوین ل سهر وه غه ری بن، و که س نه بیت بنقیسیت، تشته کی بکه نه گهره و [ره هینه]، [شوینا نقیسینا دهینی] کو پیشفه بیته دان، و نه گهر هوین ژیک تیمن بوون [خودانی دهینی باوهری ب دهینداری هات، و دهین ل سهر نه نقیسی و ب گهره وی رازی بوو]، فیجا بلا شه وی خودانی دهینی باوهرییا خو دایی [کو دهینداره] دهینی خو بدت، بلا ژ خودایی خو برسیت، و هوین شاده بییی [شاده بییییا خو] نه فه شیرن، و هه چیی فه شیریت یی گونه هکاره، و خودی ب هه ر کار و کریاره کا هوین دکهن ناگه هداره. ﴿۲۸۴﴾ هندی د ئه رد و نه سماندا یی خودییه، فیجا تشتی د لئی خو دا هوین چ دیار بکه ن چ هوین فه شیرن، خودی دی هه ر حسابا وی د گهل هه وه که ت. فیجا یی وی بقیث لی ناگریت و یی بقیث دی ئیزا ده ت، و خودی ل سهر [کرنا] هه می تشتان خودان شیانه. ﴿۲۸۵﴾ پیغه مبهری باوهری ئیناییه ب تشتی بو [وی] ژ دهف خودی هاتی، و خودان باوهران ژی، هه مییان باوهری ب خودی و ملیکه تیت وی و

﴿۲۸۳﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كِتَابًا فَرِهْنِ مَقْرُوضَةً ۚ فَاِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بِعَظْمٍ فْلْيُوْذِ الَّذِي اُوْتِمِنَ اَمْتَهُ وَاَلْتَقِ اِلٰهَ رَبِّهٖ وَلَا تَكْتُمُوْا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهٗ ؤ اَشْرَقَ قَلْبُهٗ ۗ وَاَللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ﴿۲۸۳﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَاِنْ تَبَدُّوْا مَا فِىْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ خِفُوْهُ يُحٰسِبْكُمْ بِهٖ ۗ اَللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَآءُ ۗ وَاَللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۸۴﴾ ؤ اَمِنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اَنْزِلَ اِلَيْهٖ مِنْ رَبِّهٖ ۗ وَاَلْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ ؤ اَمِنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ ۗ وَكَتُبَتْهٖ وَرُسُلُهٗ ۗ لَا نُنْفِرُ فِىْ بَيْنِ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۗ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرٰنَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿۲۸۵﴾ لَا يُكَلِّفُ اَللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اَكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُوَاخِذْنَا اِنْ نَسِيْنَا ؤ اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِضْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ ۗ عَلٰى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَآ اَطٰقَةَ لَنَا بِهٖ ۗ وَاَعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَاَرْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰنَا فَاَنْصُرْنَا عَلٰى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ﴿۲۸۶﴾

کتیبیت وی و پیغه مبهریت وی ئیناییه [و دیژن] ئەم فەرقی (جو دایییی) نایخینه نافهرا چو پیغه مبهریت وی، و هه مییان تیکدا (پیغه مبهری و خودان باوهران) گۆت: [خودیوو] مه هبست و مه گوهداری کر، ل مه بیوره خودیوو، جهی مه هه ر تویی [دویا هیکا مه شه وه یال دهف ته]. ﴿۲۸۶﴾ خودی هه ر که سه کی ژ بارئ وی زیده تر لی ناکه ت، فیجا چ یا بکه ت [چ قهنج چ خراب] بو خو دکه ت و ل خو دکه ت، خودیوو ل مه نه گره نه گهر مه تشته ک ژ بیر کریان ئەم خه له ت بووین، خودیوو باره کی هند گران ل مه نه که وه کی وی یی ته ل ییت بهری مه کری [کو جو هی بوون] خودیوو وی باری ل مه نه که یی ئەم نه شیرین راکه بین (هلگرین)، و ل مه بیوره، و گونه هیت مه ژ بیه، و دلؤفانیی ب مه به، تو پشته فانی مه یی، و مه ب سهر کوما گاوران بیخه.

سورة ناليومرمان

ل مهدينه يي هاتيه خوارى (٢٠٠) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ب فى رهنكى دئيه خواندن] ئه لف، لام، ميم [و ئه فه ته ماميا تبييت عه ربهينه كو (٢٨) تپين، و نشانن ل سهر ئيعجازا قورئانئى كو عه رهبان پئى چئى ناييت قورئانه كا وه كى فئى قورئانئى بدانن، ههر چهنده ژ وان تپيان پيگ هاتيه و ئاخفتنا خؤ پئى چئى دكهن]. ﴿٢﴾ خودا ههر ئيك خودايه، ژ وى پئغه تر چو بهرستى [خودا] نينن، ئه وه يئى چو بهرستى يئى دورست ژ وى پئغه تر نه يئى، ئه وه يئى ههر وه ههر مايبى و [هه مى كار و باريت هه بو و نيدا] رپهر. ﴿٣﴾ ب هه قيبئى كتيب ب سهر ته دا داريت (ئانكو بؤ ته ئينا خوار) [كو قورئانه] راستدهر ئيخا كتيبئى بهرى خوئيه، كو ته ورات و ئنجيل زئى [بهرى ته ب سهر موسايبى و عيسايبى] دا داريتينه. ﴿٤﴾ بهرى نوكه [ئانكو بهرى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرَّ ۱ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۝ نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
 بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝ مِنْ
 قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى
 عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ
 فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۝ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ
 الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ
 الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ
 مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۝ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ
 إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ
 رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۝ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ قُلُوبَنَا بَعْدَ
 إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝ رَبَّنَا
 إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ ۝

قورئانئى] راستدهر ئيخ بوون بؤ خه لكى و [ئه و كتيب هنارتن] يئى فافتر كه ر (جودا كه ر) [د نافي به راه قى و نه هه قيبئى] ب راستى ئه و يئى باوهرى ب نيشانئى خودئى [كتيبئى وى] [ئه ئيناين، ئيزا و نه خوئ شيبه كا دؤ وار ل پئشيبا وانه (بؤ وان هه يه) و خودئى يئى سه رده ست و تولفه كه ره. ﴿٥﴾ ب راستى چو تشت ل بهر خودئى بهرزه نابن، نه ل ئه ردى و نه ل ئه سانئى. ﴿٦﴾ و ئه وه يئى هه وه د مالچو يكاندا ب وى ئاوايبى چيئكته يئى وى دقئيت، چو بهرستى نينن ژ بلى وى، و ئه وه يئى ههر زال و كاربه جهه. ﴿٧﴾ ئه وه يئى كتيب [كو قورئانه] ب سهر ته دا ئينايبه خوار، هندهك نايه تبييت وئى درؤن و ئاشكه رانه [مه خسه د و مه ره ما وان يا ديار دياره] و ئه ون هيئفين و ماكا كتيبئى و [بناخه و بناياتا نايه تبييت دى]. و هنده كيت دى [هه نه] د مه خسه د فه شارتى (ئانكو مه خسه دا وان نه يا ئاشكه را ئاشكه رايه) فيجئا ئه قئيت، فارپي وون ژ راستيئى دلى و اندا هه ي، ب دويف وان دكه فن (ب و انشه دمينن) ئه و يئى مه خسه د نه ئاشكه را، ژ بؤ هليئى خستنا فتنه يئى يان ژ بؤ فارپي كرنا مه خسه دئى [كو وئى مه خسه دئى بدنه ئى يا وان دقئيت]. و ژ خودئى پئغه تر كه س مه خسه دا وان نوزانيت. و ئه قئيت زيده زانا ديئژن: مه باوهرى ب هه ميبئى هه يه، هه مى ژ دهف خودايئى مه هاتيه، و ژ بلى ئاقلداران كه سئى دى هزرا خؤ دئى چه نديدا ناكه ت [ول خؤ ناز فرئت]. ﴿٨﴾ خودئوؤ تو دلئيت مه پشتى ته ئه م [د راستا نايه تبييت خؤ دا] راسته رئى كرين، خوار نه كه، و ژ كنارئى خوئفه دلؤ فانيبه كئى ب سهر مه دارپئزه، ب راستى ههر تويى يئى تيزكه ره م. ﴿٩﴾ خودئوؤ [ب راستى] تويى خرئه كه رئى مروفان بؤ رؤژه كا بئى گزمان، و خودئى ل سؤوزا خؤ ليغه نايبت.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿۱۰﴾ كَذَابٍ آلِ
 فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ سَدِيدٌ الْعِقَابِ ﴿۱۱﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
 سَعْيُهُمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فَمَنْ يُغْنِي عَنْهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲﴾
 قَدْ كَانَتْ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ الْبَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ فَتَقْنَا
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَخْرَجْنَا كَافِرِيَّةً يَرَوْنَهُمْ فَمَثَلَيْهِمْ رَأَى
 الْعَيْنُ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَعِبْرَةً لَأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿۱۳﴾ زَيْنَ اللَّيْلِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
 مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
 وَالْفِضَّةِ وَالْأَخْيَالِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثُ ذَلِكَ
 مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ ﴿۱۴﴾ قُلْ
 أُوْنِبْتُكُمْ بِحَيْرٍ مِنْ ذَلِكَ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
 مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿۱۵﴾

الجزء

﴿۱۰﴾ ب راستى ئەوئیت گاور بووین نه مالى وان،
 نه زى عيالى وان فايدهيى وان ناکت، و وان ژ
 ئيزا و نه خو شيبا خودى ناپاريزن [بزانن] هه ره ئهون
 داردوويى ئاگرى دۆزهه. ﴿۱۱﴾ ئەو زى ههروهكى
 بنه مالا فيرعهونى و بيت بهرى وى [كو مال و
 عيالى وان چو مفا نه گه هاندنه وان] ئايه تيت مه دره و
 دهريختن، فيجا خودى ژ بهر گونه هيت وان ئەو
 هنگافتن و ئيزادان، و خودى گه لهك بى ئيزا دژواره.
 ﴿۱۲﴾ بيژه ئەوئیت گاور بووین [و باوهرى نه ئينايين]:
 نيزيك هوين دى شكين، و هوين [رؤژا قيامهتى]
 بهر ب دۆزهه دى ئينه كو مكرن، و ئەو چ پيسه
 جهه [فيجا ب سهركه فتننا ئوحدى خوش نهبن]!.
 ﴿۱۳﴾ و ب سويند بو ههوه دهرس و نيشان د ههردو
 جويناندا هه بوون، ده مى كه فتنه بهريك [د شهري
 به دريدا]، كو مەك (تپهك) ژ وان د ريكا خوديدا
 شهري دكهن، و كو ما دى گاورن [سى جارن ته مه تى
 موسلمانان بوون د گهل هندى ژى]، كو ما باوهرى
 ئينايى ب ديتنا چاقان دوجا هندى خو دينن، و

خودى ب پشته فانييا خو وى ب سهر دتخيخت يى وى بقيت، د قى چه نديدا چام و دهرسهك ههيه بو ئاقلدار
 و ئاقلگران. ﴿۱۴﴾ هه ژيكرنا دلخوازييان ژ ئنان و كوران، و مالداريبا گه لهك و ل سهريك ژ زير و زيقان و
 هه سپت دوريكري و تهرش و كه والان و رەز و زه فييان، ئەفه هه مى په رگاليت ژيانا دنيايينه و د چاقيت
 خه لكيدا هاتينه شرينكرن، و دويهاهيكاش ئەوه يال دهف خودى. ﴿۱۵﴾ [هه ي موحه مه د] بيژه [وان]:
 ئەرى ئەز بو ههوه، يا ژ قى خرى چيتر بيژم؟ بو وان ئەوئیت پاريزكارى كرين، ژ بهرى خودايى وانفه
 به حه شتيت رويار د نافر دچن هه نه و ههروهه دى تيدا بن، و ژنكيت هه فسه ريت پاقر، و قابلبوونا خودى،
 هه نه، و خودى بنده ييت خو دينيت [كو هه ر ئيك شايى چيه].

﴿١٦﴾ ۛو پاریز کاریت دبیزن: خودیوؤ ب راستی مه باوهری ئینایه، گونه هیت مه ژئ بیه، و مه ژئیزا و نه خوشیا دۆزه هی بیاریزه. ﴿١٧﴾ ۛو ویت بینفره و راستگو و گوهدار، و مالمه زیخ دریکا خودیدا، و ۛو ویت بهر سپیدهان [خودی دپه ریسن و] داخوازا ژبیرنا گونه هان ژ خودی دکهن. ﴿١٨﴾ ۛ ب راستی خودی شادهیی دا و دیار کر کو چو په رستی نینن ژ بلی وی، و ملیاکهت و خودان زانین ژئ [عهنی شاده ییی دهن] کو ۛو خودانی ترازیا دورست، و ژ وی پیغه تر چو په رستی نینن، و ۛو یی سرده ست و کاربنه جه. ﴿١٩﴾ ۛ ب راستی دینی راست و دورست ل دهف خودی ئیسلامه، و ۛو ویت کتیب بو هاتین، [د راستا ئیسلامیدا] هنگی ژیک جودابوون ده می نیشانیت ئاشکهره و زانین بو وان هاتی، و زکره شی که فتیه د ناف و اندا. و ههر که سی باوهریی ب نایه تیت خودی نه ئینیت، [دقیت بزائیت] ب راستی خودی یی حساب سفکه [د حسابا خودا، گه له کی دست سفکه]. ﴿٢٠﴾ ۛ و ۛه گهر وان جرهب [د راستا دینی

خودیدا] د گهل ته کر، تو بیژه [وان]: من به ری خودا خودی، و من و هندی د گهل من، مه خود سپارتی، و بیژه ۛو ویت کتیب بو هاتین [جو هی و فهله] و نه خوانده واران [بوت په ریسیت مه که هی]: هوین ژئ موسلمان بوون [هه وه ژئ خود سپارته خودی؟ ئانکو هوین ژئ موسلمان ببن]؟ فیجا ۛه گهر ۛو موسلمان بوون، ژ خود ۛو راسته ری بوون، و ۛه گهر رویی خود ژ ئیسلامی و هر گپران [دقیت بزائین] یال سهر ته گه هاندنا گو تنه خودییه، و خودی بهنده ییت خود هه میان دینیت. ﴿٢١﴾ ۛ ب راستی ۛو ویت بی باوهر ژ نایه تیت خودی، و ژ بی بهختی و ب نه هقی پیغه مبه ریت خودی دکوژن، و وان دکوژن ۛو ویت داخوازا باشی و راستیی دکهن، مزگینیا ئیزیه کا دژوار بده وان. ﴿٢٢﴾ ۛها ۛه فه نه ۛو ویت کار و کریاریت وان د دنیا و ئاخره تیدا پویچ دبن، ۛوون د بی پشته فان و بی هاریکار.

الذین يقولون ربنا انما آتانا ما غفر لنا ذنوبنا
وقنا عذاب النار ﴿١٦﴾ الصديقين والصدقين والفتيين
والمستغفرين والمستغفرين بالاسحار ﴿١٧﴾ شهد الله
انه لا اله الا هو والمرتبه و اولوا العلم قايما
بالقسط لا اله الا هو العزيز الحكيم ﴿١٨﴾ ان الذين
عند الله اختلف الذين اوتوا الكتاب
الامن بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ومن يكفر
بآيات الله فإت الله سريع الحساب ﴿١٩﴾ فإن حاجوك
فقل آتاكم وجهي لله ومن اتبعن وقل للذين اوتوا
الكتاب والاميين آتاكم فإن آتاكم فقد آتدوا
وان تولوا فإتكم اعلك البالغ والله بصير بالعباد ﴿٢٠﴾
ان الذين يكفرون بآيات الله ويقتلون النبيين
بغير حق ويقتلون الذين بائعوا بالفسط من
الناس فبئسهم بعدا ببيع اولئك الذين حطت
اعمالهم في الدنيا والاخرة وما لهم من نصير ﴿٢١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ تُؤْتُوا لَهُمْ مِيرَاثًا مِمَّا تَرَكُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّعَالَمٍ ﴿٢٤﴾
 اللَّهُ لِيُحْكُمَ بَيْنَهُمْ فَيُحْكَمَ عَلَيْهِمْ وَأَنَّهُمْ مُّصْرِفُونَ ﴿٢٥﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن نَّمَسِّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ
 وَعَرَهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتُمْ
 لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
 لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ
 تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ
 تَشَاءُ يَبْدَأُ الْخَيْرَ بَانَكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ
 فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ
 وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْتَضِي مَن تَشَاءُ بَعْدَ حِسَابٍ ﴿٢٩﴾
 لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ
 تُقَاتَةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ رُوِيَ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٣٠﴾ قُلِ
 إِن تُحِبُّوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ يُبْدُوهُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣١﴾

﴿٢٤﴾ ما تو ٽه وڀٽ خودي بارهڪ ٿ ڪٽيبي دايبسيه وان [ڪو جو هي و فله نه] نابيني؟! بو ڪٽيبي خودي [ڪو ته ورته] دٽينه داخواز ڪرن، دا حوڪمي دناقبه را واندا بڪهت، پاشي دهسته كهڪ ٿ وان پويي خو ٿي وهردگيرن و ٽه و پشته پٽه. ﴿٢٤﴾ [وان ٽه شه ڪر] چونڪي گوتن: هه ما چهند روزهه کان [پروڙيت تيدا گولڪ پهراستين] دئي ناگرب مه كه ڦيت. و ٽه و تشتي ٽه و اب سهر ديني خوڦه زيده دڪر ٽه و خرائندن و د سهر دابرن. ﴿٢٥﴾ فيجا ٽه و دئي چ ڪهن ده مي ٽه و ان بو روزهه ڪا بي گومان ڪوم دڪهين، و ههر كه سهڪ تيدا دگهه ٽه و يا وي ڪري (جزيي خو دستينيت)، و ستهم ل كهس ٿ وان نائپته ڪرن. [نه خپريت وان ڪيم دبن، نه ٿي گونهه ٽه و ان پتر لي دٽين]. ﴿٢٦﴾ بيٽه: خوديو تو يي خوداني ملك و مالداريبي: يي ته بڦيٽ مال و مالداريبي ددهي، و يي ته بڦيٽ ملك و مالداريبي ٿي دستيني، و يي ته بڦيٽ خوشفي و ب پويمهت دڪهي، و يي ته بڦيٽ رسوا دڪهي. خير هه مي ٽه و هه يا ددهست ته دا، چ يا ته بڦيٽ تو

دشيبي بڪهي و شيانداري. ﴿٢٧﴾ شه ڦي دڪهيه دناف پروڙيدا و پروڙي دڪهيه دناف شه ڦيدا [ههر دو و ڪان ب ڦي چهندي ڪورت و دريٿ دڪهي]، و تويي زيندي ٿي مري و يي مري ٿي يي زيندي ههر دٽيخي، و يي ته بڦيٽ [خير و ڪهه ما خو] بي ڪار و بي هه ٿمار ددهي. ﴿٢٨﴾ بلا [خودان باوهر] گاوران [ٽه و ٽه و گاور بوويين] شويبا خودان باوهر ان نه ڪنه دهست و پشته فان، و هه چيبي ڦي بڪهت نه ٿ خودي به چو رهنگان، ٿ بلي هندي هوين خو ٿ وان ب دورستي پپاريزن، خودي هه وهه هشاري [ٽيڙا] خو دڪهت [و هه وهه ٿاگه هدار دڪهت] و [بزائن] دويهاهيك ههر خودي به هوين لي بزفر نه ڦه. ﴿٢٩﴾ بيٽه: تشتي ددلي خودا، هوين چ ڦه شيرن چ ديار ڪهن، خودي پي ٿاگهه [و دزانيت]، دزانيت ڪا چ دهر د و ٽه سهاناندا ههيه، و ب پراستي خودي هه مي پي چي دبيت، و ل سهر هه مي تشتي دهسته لاتدار و خودان شيانه.

﴿٣٠﴾ رۆژا هەر ئێك چ خێرا كرى بهرچاڤ دىبىنت، و چ خرابىيا كرى ژى [وهسا دىبىنت]، [هنگى] وى پى خۆشه، دهمه كى دوىر و درىژ، دنافهرا وى و وان كرىارندا ههبايه [و دهفتهرا كار و كرىارىت خۆ نه دىنبايه]. و خودى هه وه هشىارى خۆ دكهت (ژ خۆ دتر سىبىنت)، و خودى دراستا بهنده پىت خۆدا پر دلۆفانه. ﴿٣١﴾ [ههى موحه مه د] بىژه: [وان] ته گهر هوىن [ب دورستى] چه ژ خودى دكهن، ل دوىڤ من وهرن [رېكا من بگرن] خودى دى چه ژ هه وه كهت، و گونه پىت هه وه دى ژى بهت، [و ب راستى] خودى گونه ژ بىهر و دلۆفانه. ﴿٣٢﴾ و بىژه [وان]: گوهدارىيا خودى و پىغه مه رى وى بكهن، فىجا ته گهر وان روىى خۆ وهر گىرا، [بلا بزنان] ب راستى خودى چه ژ گاوران ناكهت. ﴿٣٣﴾ ب راستى خودى ئادهم و نوح و بنه مالا ئىراهم و بنه مالا عمران ژ ناف هه مى جيهانان ته و هلبىژارتن. ﴿٣٤﴾ [ته فه هه مى] دوىنده هه كن، هندهك ژ هنده كانه [د ئىهت و پارىزكارى و موسلمانه تىيا خۆدا ژىكن]، و [ب راستى]

خودى گوهدار و زانابه. ﴿٣٥﴾ بىنه بىرا خۆ دهمى ژنا عمرانى گوتى: خودىوؤ [ب راستى] ته فىى دزكى خۆدا، خۆسه ر من گورى ته كرىيه [بۆ ته كرىيه نه در]، [ژ بۆ خزمه تا مالا ته بكهت]، [خودىوؤ] ژ من وهر گره، ب راستى هه ر توىى گوهدىر و زانا. ﴿٣٦﴾ فىجا دهمى بووىى، گوت: خودىوؤ، ب راستى من كچا بووىى [نانكو بى من ب خۆ دفا كور بوو] و خودى چىتر دزانىت كچا بووىيه، و كور نه وه كى كچىيه [و وه كى وى ب كىر خزمه تا من فىابى ناىت]، و ب راستى من نافى وى كرىيه مه ريه م، و ته ز وى و دوىنده ها وى ب ته دپارىزم ژ شه تانى دوىرى دلۆفانىسى. ﴿٣٧﴾ فىجا خوداى وى ب ئاوايه كى جوان [مه ريه م] ب نه در قه بوىل كر (وه ر گرت)، و لا و په ر وه ر ده كر و جوان پاكر، و زه كه رىابى سهره گوهى لى كر و خودانى ژى كر، چه نه زه كه رىا چۆبايه ده ف دجهى په رستنا وىدا، فىقى و خووان ل ده ف ددىت، و دگوت: مه ريه مى، ته فه بۆ ته ژ كىفه دىت؟! گوت: ته فه ژ نك خودى [بۆ من دىت]، و خودى بى بقىت بى هه ژمار كه رهم و خىران د گهل دكهت و دده تى.

الحديث

يَوْمَ يَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّخْتَصِرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ إِنْ اللَّهُ أَصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي عُيِدْتُهَا بِرَبِّهَا وَمَنْ يَتَّبِعْهَا فَإِنَّهَا رَبَّةٌ غَابِرٌ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كَمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَنْزِيلُ رَبِّي لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

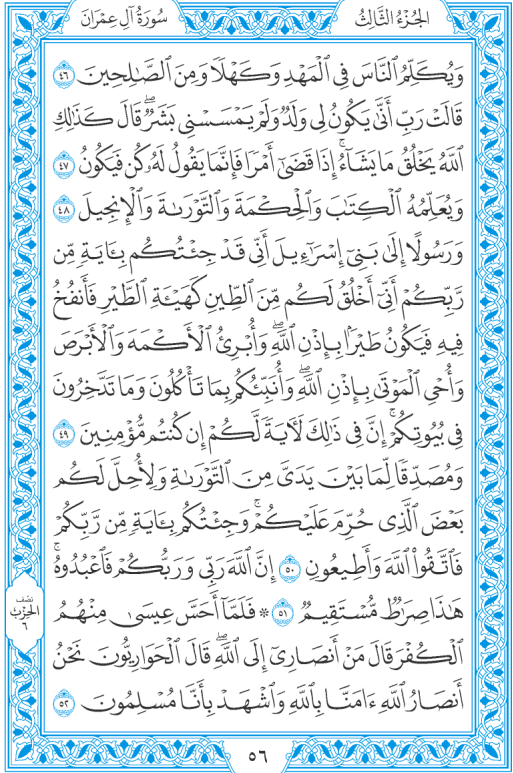
﴿۳۸﴾ هنگی زه که ریایی داخواز ژ خودی کر، گوت: خودیوو تو ژ نك خو دويندهه کا پاقر بده من، ب راستی تویی دوعاوهر گر. ﴿۳۹﴾ فیجا ملیاکه تان گازی کړی، و نه ول سهر نفیژی یی راوهستیایی بو و د میحرا بییدا، گوتی: خودی مز گینیا په حیایی دده ته، باوه رییی ب [هاتنا] په یفا خودی [کو عیسا یه] دثبیت، و سهروه و خوړاگره و پیغه مبه ره که ژ قه نجان. ﴿۴۰﴾ زه که ریایی گوت: خودیوو چاوا دئی من کوره ک هه بیت، و نه ز هوی یی پیر و دانعه مر، و ژنا من زی یا خرش [زارو ک نابن] گوت: و هسایه ههر کاره کی خودی بقی دئی که ت. ﴿۴۱﴾ [زه که رییا] گوت: خودیوو تشته کی بو من بکه نیشان، [خودی] گوت: نیشانا ته نه وه سی رورژان [تو نه شی] د گهل خه لکی باخفی، ب نیشاره تان نه بیت، و گله که نافی خودایی خو بینه [گله که به ریسه]، و سپیده و تیشاران خودایی خو ژ کیسا سیان پاقر بکه. ﴿۴۲﴾ بینه بیرا خو دهمی ملیاکه تان گوتی مریه می: ب راستی خودی تو یا هلبز ارتی [و ژ کار و کریاریت نه دورست] یا پاقر کری

هُنَالِكَ دَعَا كُرَيْبًا رَتِبَهُ وَقَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَدَاذَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي بَكُونٌ لِي عِلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَأَمْرَاتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَنْ تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِنْ أَرَمْتَ وَأَذْكَرَ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَخَّرَ بِالْعُسْتَرِ وَالْإِبْرِكِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَمْرُؤُا قُنِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

و قه دری ته ب سهر یی هه می ژنیت جیهانی ئیخستییه. ﴿۴۳﴾ مریه می [به ران بهر شان که ره مان] به رده وام خودایی خو به ریسه، و ل بهر فه رمانا وی به، و د گهل نفیژ که ره ان نفیژان بکه. ﴿۴۴﴾ نه فه (نه فه به حسه) ژ سالو خیت غه بیینه، ب وهی هم بو ته دهنیژین، تو نه ل دهف وان بووی دهمی قه له میّت خو [بو پیشک کیشانی] ددانان، کا کی دئی سه ره گو هییا مریه می که ت، هه ره هسا تو نه ل دهف وان بووی دهمی وان [ل سهر فی سه ره گو هییی] چره بر دکر. ﴿۴۵﴾ د وی گافیدا ملیاکه تان گوت: مریه می ب راستی خودی مز گینییی ب په یقه کا خو [کو عیسا بو] دده ته، نافی وی مه سیحه (نانکو یی پیروزه، یان دهستی وی یی پیروزه ههر که سی ب دهستی خو فه مالی نه خو شیا وی نه ما، یان جبریل نه وه فه مالییه ژ بهر هندی دیتیژی مه سیح، یان ژ بهر هندی یی گه روک بو و ل چو جهان ناکنجی نه بوویه، یان بیسیت وی د حولی بوون و گوزه که نه بوون) عیسا یه کور یی مریه می، د دنیا و ئاخره تیدا خودان رویمه ته و ژ نیژیکانه زی [بو خودی].

﴿٤٦﴾ [هيٽڙ] د لاندڪيدا و ب پيراتي ڙي د گه ل خه لڪي دناخفيت و ڙ چاڪانه [ڙي]. ﴿٤٧﴾ [مهريه مئ] گوت: خوديوو دئ چاوا من كور هه بيت، و كه سئ خو نه گه هاندييه من و نيزيكي من نه بووي؟! [خودئ] گوت: هو سايه، نه وئ خودئ بقت چئ دكه ت، و گاڦا كار و فهرانهك فيا [بهس] دئ بيٽئ به، دئ بيت. ﴿٤٨﴾ و خودئ دئ وي [نانكو عيساي] فيري نفيسين و زانين و تهورات و نجيلئ كه ت. ﴿٤٩﴾ و دئ كه ته بيغه مبهركه بو ئسراييليان، [هه ي عيسا بيٽه وان] من نيشانهك ڙ نك خودايئ هه وهه بو هه وهه ئيناييه، نه ز بو هه وهه ڙ ته قئئ تشتي ل سه رهنگئ بالهفران چئ دكه م و پف دكه مئ، ب ده ستورا خودئ ديبته بالهفر، و كوره يئ د زكها كدا كوره و يئ له ش به لهك نه ز ساخ دكه م، و مريان نه ز زيندي دكه م ب ده ستورا خودئ، و دزانم كا هوين چ مالدا دخون و چ هلدگرن. ب راستي نه وهه مئ نيشانه كا ئاشكه رايه بو هه وهه، نه گهر هوين خودان باور بن. ﴿٥٠﴾ و نه زئ هاتيم كتيبا بهري خو كو تهوراته راست ده ريخيم

(كو نه وئ مزگينيا هاتنا من دابو و هه وهه و سالو خه تيت من دابو نه هه وهه)، و دا هندهك ڙ وان تشتيت بو هه وهه هاتينه هه رامكرن، بو هه وهه حه لال بكه م، و من نيشانهك ڙ نك خودايئ هه وهه بو هه وهه ئيناييه، فيجا پاريز كاريا خودئ بكه ن و گوهئ خو بدنه من. ﴿٥١﴾ ب راستي خودئ خودايئ من و هه وهه يه، فيجا وي بهريسن، ريكا راست نه وهه يه. ﴿٥٢﴾ ده مئ عيساي زاني كو نه و باوره ييئ پئ نائينن، گوت: كي د ريكا خوديدا هاريكار و پشته فاني منه؟ سهريشك و سهريٽاره يان گوت: نه م هاريكار و پشته فانيت [دينئ] خودينه، مه باوري ب خودئ ئيناييه، و تو شاهد به [روڙا قيامه تي] كو نه م [ب راستي] موسلمانين.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْفُتْنَا مَعَ
 الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٥﴾
 إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىٰ وَمَطِّهْرُكَ
 مِنَ الدِّينِ كَقَرُونَ وَأَجْعَلُ الذِّينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الذِّينِ
 كَقَرُونَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَخَذَكُمْ
 بَنَاتِكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَمَّا الذِّينَ كَفَرُوا
 فَأَعْدِدْ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
 مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمَّا الذِّينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُوَفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ
 عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٩﴾ إِنَّ مَثَلَ
 عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ
 كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٠﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦١﴾
 فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
 نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
 وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ﴿٦٢﴾

﴿٥٤﴾ خودیوؤمه باوهری بیا ته دارپتی و ئیناییه خواری ئینا، و ئەم ب دویف پیغه مبهری که فتین [و مه ریکا وی گرت]، ئیجا تو مه د گهل شاهدان بنقیسه [شاهدیت باوهری ب ته و کتیب و پیغه مبهری ته دئین، و شاده بیسی بۆ یه کتاییا ته ددهن].

﴿٥٥﴾ و [جو هیان بۆ کوشتنا عیسا ی] پیلان و ئوین گپران، و خودی بهرسنگی وان گرت، و ئوینتت خو دانان، و خودی چترین ئوینگی و نه خشکیسه.

﴿٥٦﴾ و بۆ مله تی خو بیژه ده می خودی گۆتی: هه ی عیسا ئەز دئی ته پاریزم ژ وان هه تا دو باهیکا ته دئیت، و دئی ته کیشمه دهف خو، و دئی ته قورتال کهم [ژ خرابیان و ژ خرابیا] ئەویت گاوربووین. و ئەویت ب دویف ته که فتین دئی وان ب سهر وان ئەویت گاوربووین ئیخه هه تا رۆژا قیامه تی، پاشی زفرینا هه وه هه میان ب بال منقهیه، و ئەز دئی حوکمی د ناچه را هه وه دا کهم، ل سهر تشتی هوین تیدا نه ئیک. ﴿٥٦﴾ ئیجا ئەویت گاوربووین، ب راستی ئەز دئی وان د دنیا ی و ئاخره تیدا ب بهر ئی زایه کا دژوار ئیخه، و ئەوان

چو هاریکار و پشته فان ژ ی نین. ﴿٥٧﴾ و ئەویت باوهری ئیناین و کار و کرباریت چاک کرین، خودی دئی خه لاتتی وان ب دورستی ده ته وان، و خودی حه ژ سته مکاران ناکه ت. ﴿٥٨﴾ [هه ی موحه مه د] ئەفا ئەم بۆ ته دبیزین ژ نیشان و بیر ئینایت بنه جهه [قورئانه]. ﴿٥٩﴾ ب راستی مه ته لا عیسا ی ل دهف خودی وه کی مه ته لا ئاده مه، [خودی] ئاده م ژ ئاخیی چیکر، پاشی گۆتی: به [مرؤف]، بوو [مرؤف]. ﴿٦٠﴾ ئەفه هه قیبه [ده ره قا بوونا عیسا یدا] ژ دهف خودایی ته، ئیجا تو [تیدا] نه به ژ دودلان. ﴿٦١﴾ هه چیی جره بری د ده ره قی ویدا [ده ره قی عیسا یدا] د گهل ته بکه ت پشتی راستی [ده ره قا ویدا] بۆ ته هاتی، بیژه [وان]: وهرن [کۆم ببن] دا کورپت خو و ییت هه وه، ژ نکیت خو و ییت هه وه، و خو و هه وه فه خوین، و پاشی فیکرا نفرینان بکه ین، و له عه تان ل دره وینان ببارین [بیژین له عه ت ل دره وینان بن].

﴿٦٢﴾ ب راستی ئە فەیه ئەو سەرھاتیبا دورست و راست، [دەرھەقی عیسایدا ھاتیبە گۆتن] و چو پەرستی ژ بلی خودی نین، و ب راستی خودییبە یی سەرھەست و کاربە جھ. ﴿٦٣﴾ فێجا ئە گەر روویی خو [ژ فئی راستیی] وەرگیران، ب راستی خودی ژ خرابکاران ب ئاگەھە. ﴿٦٤﴾ [ھەی موحەمەد] بیژە [وان]: گەلی خودان کتیبان (جوھی و فەلەنە)، وەرئە سەر وئی ئاخفتنی یا ئەم و ھوین تیدا ئیک، کو ئەم و ھوین ژ خودی پیقەتر چو نەپەرئیسین، و چو ھەقال و ھەفیشکان بو چی نەکەین، و ھندەک ژ مە ھندەکان نەداننە جھئی خودی [و بو داچەمن]، فێجا ئە گەر روویی خو وەرگیران و پشت تێ کرن، بیژنە وان: ئەقە ھوین شاھد کو ئەم موسلمانین [و مە سەری گوھدارییی بو خودی چەماند]. ﴿٦٥﴾ گەلی خودان کتیبان بوچ ھوین جەرپەری ل سەر ئیبراھیم دکەن [ھەر ئیک ژ ھەوہ دیژیت: ئیبراھیم ژ مەیە]، و تەورات و ئنجیل پشتی وی ییت ھاتیبە خواری، ما ھوین ئاقلی خو نائیننە سەری خو؟!

﴿٦٦﴾ [گەلی جوھی و فەلەیان] ئەھا ئەقە ھوین یی جەرپەری دکەن ل سەر وی تشتی ھوین ژئی دزانن [ھەر چەندە ھوین ب جە ژئی نائینن]، فێجا ما بوچ ھوین دئی جەرپەری ل سەر وی کەن یی ھوین چو ژئی نەزانن؟! خودی دزانیت [کا ئیبراھیم چ بوو] و ھوین نوزانن. ﴿٦٧﴾ ئیبراھیم نە جوھی بوو و نە فەلە. بەلکی ئیبراھیم ژ ھەمی نە راستی و خوارییان یی فەدەر بوو، و سەری گوھدارییی بو خودی چەماندبوو، و نە ژ وان بوو ییت ھەقال و ھەفیشکان بو خودی چی دکەن. ﴿٦٨﴾ ب راستی ییت ژ ھەمی مرؤفان پتر نیزیکی ئیبراھیم ئەو بوون ییت ریکا وی گرتین، و ئەف پیغەمبەرەبە و ییت باوہری پی ئیناین، و خودی ھاریکار و پشتەفانی خودان باوہرەن. ﴿٦٩﴾ دەستەکەکی ژ خودان کتیبان، فیا ھەوہ د سەردا بێن، و بخپین، بەلی ئەو ژ بلی خو کەسی دیتەر د سەرداناہن، و پی نوزانن ژئی [ب خو ژئی ناھەسن کو خو د سەردا بہن]. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان کتیبان (جوھی و فەلەیان): ھوین بوچ باوہرییی ب قورئانی نائینن، و ھوین [ب خو] دزانن کو ھەقە.

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَنْ يَمُنْ بِهِ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ لِمَنْ تَحَاوَنَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَذَا نُشْرُهُ هَؤُلَاءِ حَبَجْتُمْ فِيمَا الْكُفْرُ بِهِ عَلِمْتُمْ فَلَِمَ تَحَاوَرْتُمْ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَذَاتَ طَافِقَةٍ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ لِمَنْ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَسْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۷۱﴾ گهلى خودان كتيبان بۆچ هوين هه قيبى [كو قورانا هنارتيه] تيكهلى نه هه قيبى دكهن، و [رادبن] هه قيبى فه دشيرن، و هوين دزانن [كو هوين تيكهلكرنى دكهن]. ﴿۷۲﴾ دهسته كه كى ژ خودان كتيبان [كو جوهمى بوون] گۆت: سحارى باوهرىيى ب وئ بينن، شهوا بو ئه وئ باوهرى ئينايين هاتى، و ئيقارى جاره كا دى پشتا خو بدنى، دا شه و زى ليقه بين، [و گو مان بكه فته د دلى واندا بهرانبه رى ئيسلامى]. ﴿۷۳﴾ و بهس ژ وى باوهر بكه ن يى ل سهر دينى هه وه [باوهرىيا خو ب كه سى ديتر نه ئينن]، [ئاخفتن يا جو هيانه، پشتى بيلانا موسلمانبو ناسه رى رۆزى و گاوروبونا دوياهييا وئ دانايين]. بيژه [وان]: ب راستى راسته رپيى، راسته رپييا خودييه. فيجاشه و يا ماى تشتهك بو بيت، وهكى يا بو هه وه هاتى، و ل دهف خودى هه وه شهر مزار ده ربيخيت، و ئاخفتن وى ب سهر يا هه وه بكه فيت. [هه ي موحه مه د] تو بيژه [وان]: دان و كه ره م ب ده ستى خودينه دده ته وى يى وى بقت، و خودى [د كه ره م و دانا خودا] يى

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبُسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۷۱﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا أَجْرَهُمْ لَعْنَهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۷۲﴾ وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۷۳﴾ وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَمَنَّىٰ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۷۴﴾ وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَمَنَّىٰ يَقْنَطِرُ بِوَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنُ إِذَا تَمَنَّىٰ بَدِينَارٍ لَا يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دَمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمُورِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۵﴾ بَلَىٰ مَن أَوْفَىٰ وَعَهْدِهِ وَأَتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يَجِبُ الْمُتَّقِينَ ﴿۷۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُرَكِّبُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۷۷﴾

الجزء الثالث

دهستفره وهر پر زانايه. ﴿۷۴﴾ و دلؤفانييا خو ب سهر ويدا دادر پيژيت يى وى بقت، و ب راستى خودى خودان كه ره مه كا مه زنه. ﴿۷۵﴾ هندهك ژ خودان كتيبان [ئانكو جوهمى] هه نه، نه گهر تو ماله كى مه زن ب نه مانه ت بديه قى، دى ل ته زفرينيت، و هندهك زى هه نه نه گهر تو ديناره كى ب نه مانه ت بديه قى نه گهر تو ب دو يقشه نه بى و داخوازا هه قى خو ژى نه كه ل ته نازفرينيت، چونكى دپيژن: خوارنا مالى نه خواننده واران [ئانكو عه ربان]، نه گونه هه بو مه، و دره وئ ژ كيسى خودى دكهن، و شه و دزانن شه قاشه و دكهن دره وه. ﴿۷۶﴾ [شه قاشه و دپيژن كو مالى نه خواننده واران بو وان دورسته] و هسانينه، ههر كه سى سوژ و په يانا خو ب جه بينيت و پاريزكارىيا خودى بكه ت [بلا بزانيت] خودى زى حه ژ ته قواداران دكه ت. ﴿۷۷﴾ ب راستى شه كه سى سوژ و په يانيت داينه خودى و سوينديت خو نه رزان دفروشن، شه فان چو بار و پشك داخه رته تيدا نينه، و خودى [ب دلؤفانى] وان نااخيت، و رۆزا قيامه تى به رى خو ناده ته وان، و گونه هييت وان ژى نابه ت، و ئيزايه كا دژوار دى ده ته بهر وان.

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونُ السُّنَّةَ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
 مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَهُمْ يَعْمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
 وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ عَلِيمًا كَانَتْ تُعَلِّمُونَ
 الْكِتَابَ وَيَمَّا تُكَلِّمُونَ النَّاسَ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ
 تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
 إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ
 مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
 مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضُكُمْ وَأَخَذْتُكُمْ
 عَلَى ذَلِكَ إِيضًا قَالُوا أَفَرَرْنَا قَالَ فَوَاشْهَدُوا وَإِنَّا مَعَكُمْ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَعَرَّيْتُمْ لَدَيْنَ اللَّهِ يَتُوعَدُونَ وَلَهُ أَسْمَاءُ مَنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طُوعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

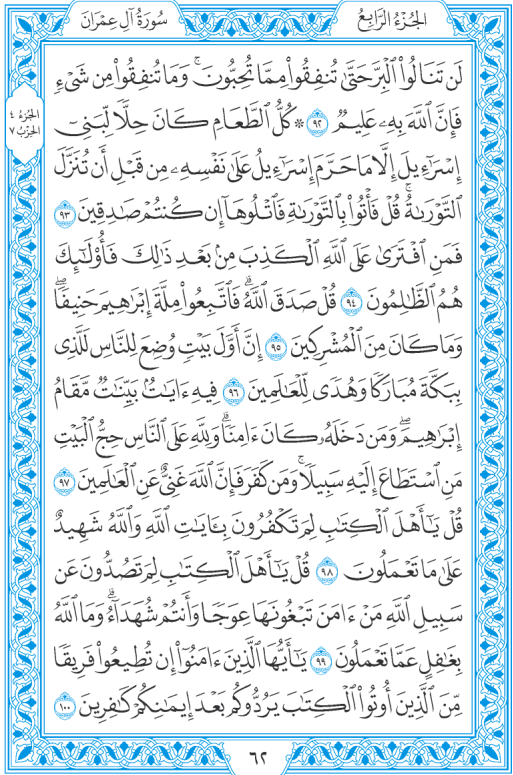
﴿٧٨﴾ و دسته كهك ژ وان ههيه [گاڤا كتيبا خودی دخوينن] ئەزمانی خو خوارومار دكهن، دا هوين هزر بكهن ئەو [ڤارپكرنا (تخريف) وان كرى و ئەو خواندنا ئەو دخوينن] ژ كتيبييه [و ژ كهلامی خودييه] و ئەو ب خو نه ژ كتيبييه [و نه ژ كهلامی خودييه] ديژن: (مهخسه د خواندنا ئەو دخوينن): ئەڤه ژ نك خودی هاتييه، و ئەو ب خو، نه ژ دڤ خودی هاتييه، و دره وان ژ كيسی خودی دكهن، و ئەو دزانن كو درهون ژي. ﴿٧٩﴾ بۆ چو مرفقان دورست نينه، خودی كتيب و ئاقلداري و پيغه مبه راتيبي بدەتي، پاشي بيژته خهلكي: بينه بهنده ييت من، نه ييت خودی (من بپه ريسن شويئا خودی)، بهلكي دي بيژته وان: مرفقيت خودی بن د نيشادانا خو يا كتيبيدا، [د خواندنا خو دا ده می هوين كتيبا خودی دخوينن]. ﴿٨٠﴾ و نايبيژته هه وه ملياكهت و پيغه مبه ران بكه نه خودی، ما دي به ري هه وه ده ته گاوريبي پشتي هوين موسلمان بووين؟! ﴿٨١﴾ بيننه بيرا خو [هه ي خوداييت كتيبان (مهخسه د جو هي و فه له)]، ده می خودی په يانا موكو مكري ژ

پيغه مبه ران ستاندي، ئە گهر من كتيب و پيغه مبه راتييهك دا هه وه، پاشي پيغه مبه رهك بۆ هه وه هات، ئەو تشتي من داييه هه وه راست ده رتيخست، هوين دي باوه ريبي پي ئين، و پشته فانييا وي كهن. خودی گۆته وان: هه وه په سه ند كر [ئه فا من گۆتي] و هه وه ل سه ر هندى په يانا من قه بويله؟ گۆتن: [به لي] مه په سه ند كر، [خودى] گۆت: پاشاهد بن ئەز ژي د گهل هه وه [ل سه ر په سه ند كرن و قايلبوونا هه وه و شاده يييا هه وه] ژ شاهدانم. ﴿٨٢﴾ فيجا هه چي پاشي رويي خو [ژ قى په ياني] و هر گيريت [و په ياني بشكيتيت و باوه ريبي ب ته نه ئينيت]، ب راستي ئەو ژ ريدەر كهفتي و پشته رپيانه. ﴿٨٣﴾ ئەري ما ئەو دينه كي دي ژ بلي دينى خودى دخوازن؟! و خودى ئەو يي هندی دئەرد و ئەسهاندا [ژ ملياكهت و مرفو و ئەجنه يان] چ ب فيان چ ب نه فيان سه ري گوهداريبي بۆ چه ماندین و خو سپارتيبي، و هه می ژي هه ر دي ب بال ويشه زڤرن.

﴿٨٤﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو بیژره وان: مه باوه‌ری ب خودی و تشتی ب سهر مه‌دا هاتییه خواریی [کو قورنانه] و یی ب سهر ئی‌راهم و ئی‌ساعیل و یه‌عقوب و دوینده‌ها وی و یی بؤ مووسایی و عیسانی و پیغه‌مبه‌ران ژ نک خودی هاتی، هه‌یه، و ئەم جو‌دایییی ناڤیخینه د ناڤه‌را که‌س ژ واند، و ئەم ل به‌ر فه‌رمانا وینه، و سه‌ری گوه‌دارییی بؤ دجه‌مین و خو دسپیرییی. ﴿٨٥﴾ چ که‌سی ژ بلی ئی‌سلامی دینه‌کی دی بگریت، ژئی نائیته قه‌بو یلکرن، و [دڤیت بزنان] کو ئەو دئاخه‌تیدا ژ خوساره‌تانه. ﴿٨٦﴾ چاوا خودی دی مله‌ته‌کی راسته‌ری کت، کو پشتی باوه‌ری ئیناین، و شاده‌یی داین کو پیغه‌مبه‌ر راست پیغه‌مبه‌ره و نیشانیته ناشکه‌را [و موعجیزه] بؤ وان هاتین [ژ نوی] گاور بووین؟! و خودی مله‌تی سته‌مکار راسته‌ری ناکه‌ت. ﴿٨٧﴾ ئەشان جزایی وان ئەشه‌یه: له‌عنه‌تا خودی و یا ملیاکه‌تان و یا هه‌می مرؤقان دی ل سهر وان بیت. ﴿٨٨﴾ هه‌روه‌ر دی [دئاگر و له‌عنه‌تیدا] مینن، و ئیزا و نه‌خۆشی ل سهر وان سڤک نابیت،

قُلْ ءَاٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْنَا وَمَا اَنْزَلَ عَلٰى اٰبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَاَلْيَسٰقَ وَمَا اَوْتِيَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى وَاَلْنَبِيُوْتِ مِنْ رَّبِّهِمْ لَا نَفْرَقَ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ وَتَحٰنَ لَهُمْ مَسْاَلُوْنٌ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوْاۙ اَبَعَدَ اِيْمٰنِيْهِمْ وَتَشٰهَدُوْاۙ اَنْتَ الرَّسُوْلُ حَقَّ وَجٰهٍ هُمْ اَلْبَيِّنَاتُ وَاَللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٦﴾ اُوْلٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ اَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَاَلْمَلٰٓئِكَةِ وَاَلنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿٨٧﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يَخْفٰفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَاَلَهُمْ يُنظَرُوْنَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْاۙ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْاۙ اَبَعَدَ اِيْمٰنِيْهِمْۙ اَزْدَادًا وَاُكْفُرُوْاۙ لَنْ نَقْبَلَ تَوْبَتَهُمْ وَاُوْلٰئِكَ هُمُ الضّٰلُوْنَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْاۙ وَمَا تَوَّابُوْهُمْ كُفٰرًاۙ لَنْ يُقْبَلَ مِنْۢ اَحَدِيْهِمْۙ مِلُّ الْاَرْضِ ذَهَابًا وَاَلُوْاۙ اَفْتَدٰىۙ بِهِۦٓ اُوْلٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٩١﴾

و نائیته مؤله‌تدان ژی. ﴿٨٩﴾ ژ بلی وان ئەو‌یت پشتی هنگی تۆبه‌کرین و قه‌نجی کرین، [کار و کریاریت باش کرین] ب راستی خودییه‌گونه‌ه‌ژێبه‌ر و دلۆڤان. ﴿٩٠﴾ ئەڤیت پشتی باوه‌ر ئینانا خو گاور بووین، و پاشی زیده‌تر گاور بووین، تۆبه‌یا وان [ل به‌ر مرنی] نائیته وه‌گرتن، و ئەها ئەڤه‌نه‌ر په‌رزه و گو‌م‌را. ﴿٩١﴾ ب راستی ئەڤیت گاور بووین، و مرین و ئەو گاور، ئەگه‌ر ئیک ژ وان ڤویی ئه‌ردی تژی زی‌ر به‌ده‌لی بده‌ت، ژئی نائیته وه‌گرتن، و ئەشان ئی‌زایه‌کا زی‌ده‌دژوار بؤ هه‌یه، و وان چو بشته‌شان و هاریکار نین.

﴿٩٢﴾ ب ر ا س ت ی ، ه و ی ن نا گ ه ن ه ر ا س ت ی ی ق ه ن ج ی ی ، ه ه ت ا ه و ی ن و ی ن ه م ه ز ی ب خ ن [د ر ی ک ا خ و د ی د ا] ی ی ه و ی ن گ ه ل ه ح ه ز ی د ک ه ن ، و ج ت ش ت ی ه و ی ن ب م ه ز ی ب خ ن خ و د ی پ ی د ز ا ن ی ت . ﴿٩٣﴾ ه ه م ی خ و ا ر ن ب و ئ س ر ا ئ ی ل ی ا ن ی ا د و ر س ت ب و و [ح ل ل ا ل ب و و] ت ه و ت ی ن ه ی ی ت ی ا س ر ا ئ ی ل [ی ه ع ق و و ب پ ی غ ه م ب ه ر] ل س ه ر خ و د و ر س ت ن ه ک ر ی [ح ر ا م ک ر ی] ب ه ر ی ت ه و ر ا ت ی ی ت ه خ و ا ر ی ، [م و ح م ه د] ب ی ژ ه [و ا ن] : ت ه گ ه ر ه و ی ن ر ا س ت د ی ب ی ژ ن [د ر ا س ت ن] ت ه و ر ا ت ی ب ی ن ن و ب خ و ی ن [ک ا ت ه و ر ا ت ی] چ د د ه ر ه ق ی ه ه و ه د ا گ و ت ی ی ه . ﴿٩٤﴾ ف ی ج ا پ ش ت ی ق ی ه ه چ ی ی د ر ه و ا ن ژ ک ی س ی خ و د ی ب ک ه ت ، ب ر ا س ت ی ه ه ر ت ه و ن ی ی ت س ت ه م ک ا ر . ﴿٩٥﴾ [ه ه ی م و ح م ه د] ب ی ژ ه : خ و د ی ر ا س ت گ و ت ی ی ه [ک ا چ د د ه ر ه ق ی ئ ی ر ا ه ی م د ا گ و ت ی ی ه ، و ک ا چ ب و ت ه د ق و ر ن ا ن ی د ا ئ ی ن ا ی ی ی ه] ، ف ی ج ا ب د و ی ف د ی ن ی ئ ی ر ا ه ی م ب ک ه ف ن ، ک و د ی ن ه ک ی ف ه د ه ر ه ژ خ و ا ر ی و خ ر ا ب ی ی ، و ت ه و ب خ و ز ی (ئ ی ر ا ه ی م پ ی غ ه م ب ه ر) ن ه ژ و ا ن ه ی ی ت ه ه ق ا ل و ه و گ ر ا ن ب و خ و د ی چ ی د ک ه ن . ﴿٩٦﴾ ب ر ا س ت ی ئ ا ف ا ه ی ی ئ ی ک ی

ی ی ب و خ ه ل ک ی [و پ ه ر س ت ن ا خ و د ی] ه ا ت ی ی ه د ا ن ا ن ، ت ه و ه ی ی ل م ه ک ه ی [ه ا ت ی ی ه د ا ن ا ن] ک و [ج ه ه ک ی] پ ی ر و ز ه (و ت ی ر خ ی ر و ب ی ر ه) ، و ج ه ی ر ا س ت ه ر ی ک ر ن ی ی ه ب و ه م ی خ ه ل ک ی . ﴿٩٧﴾ و ن ی ش ا ن ی ت ئ ا ش ک ه ر ا ل ی ه ن ه ، [و ه ک ی چ ی ا ک ی س ه ف ا و م ه ر و ا و ه م ی ر ی] و ن ی ش ا ن ی ت ح ه ج ی ، و ژ و ا ن ه ه ر ک ه س ی خ ر ا ب ی ک ر ی ی ه د ل ی خ و د ا د ر ا س ت ا و ی د ا ، ب و ن ه م ا ی ه] ، و ب ن ه ج ه ا ئ ی ر ا ه ی م و ه ه چ ی ی ب ژ و ر ک ه ف ت ، ئ ی م ن ب و و ، و خ و د ی ل س ه ر خ ه ل ک ی ه ه ی ه ، ه ه چ ی ی ب ش ی ت [ئ ا ن ک و پ ی چ ی ب ی ت] ق ه س ت ب ک ه ت ی [ب و ج ه ی ن ا ن ا ک ا ر و ک ر ی ا ر ی ت ح ه ج ی] ، و ه ه چ ی ی گ ا و ر [ژ ی] ب ی ت [ب ا و ه ر ی ی ب خ و د ی ن ه ئ ی ن ی ت] ، ف ی ج ا ب ر ا س ت ی خ و د ی پ ا ک ی [م ن ه ت] ب خ ه ل ک ی ه ه م ی ی ن ی ن ه . ﴿٩٨﴾ ب ی ژ ه : گ ه ل ی خ و د ا ن ک ت ی ی ا ن ب و چ ه و ی ن خ و ب ی ب ا و ه ر د ک ه ن ژ ن ا ی ه ت ی ت خ و د ی [ک و ق و ر ن ا ن ه] ، ب ر ا س ت ی ک ا ر و ک ر ی ا ر ی ت ه و ی ن د ک ه ن خ و د ی د ی ن ی ت و پ ی ب ن ا گ ه ه . ﴿٩٩﴾ ب ی ژ ه گ ه ل ی خ و د ا ن ک ت ی ی ا ن : ب و چ ه ه چ ی ی ب ا و ه ر ی ئ ی ن ا ی ، ه و ی ن ر ی ک ا خ و د ی ل ی د گ ر ن ، ه ه و ه د ف ی ت ی ا خ و ا ر و ف ی چ ب ی ت [و ل ب ه ر د ل ی خ ه ل ک ی ر ه ش د ک ه ن] ، و ه و ی ن ب خ و ز ی د ی ب ی ن [و د ز ا ن ن ر ی ک ا ر ا س ت و د و ر س ت ه ه ر ت ه و ه] ، ن ی خ و د ی ن ه ی ی ب ی ن ا گ ه ه ه ژ و ی ی ا ه و ی ن د ک ه ن . ﴿١٠٠﴾ گ ه ل ی م ر و ق ی ت ه ه و ه ب ا و ه ر ی ئ ی ن ا ی ، ت ه گ ه ر ه و ی ن گ و ه ی خ و ب د ه ن ه د ه س ت ه ک ی ژ و ا ن ی ی ت ک ت ی ب ب و ه ا ت ی ن ، ج ا ر ه ک ا د ی پ ش ت ی ب ا و ه ر ی ئ ی ن ا ن ا ه ه و ه د ی ه ه و ه ک ه ن ه گ ا و ر .

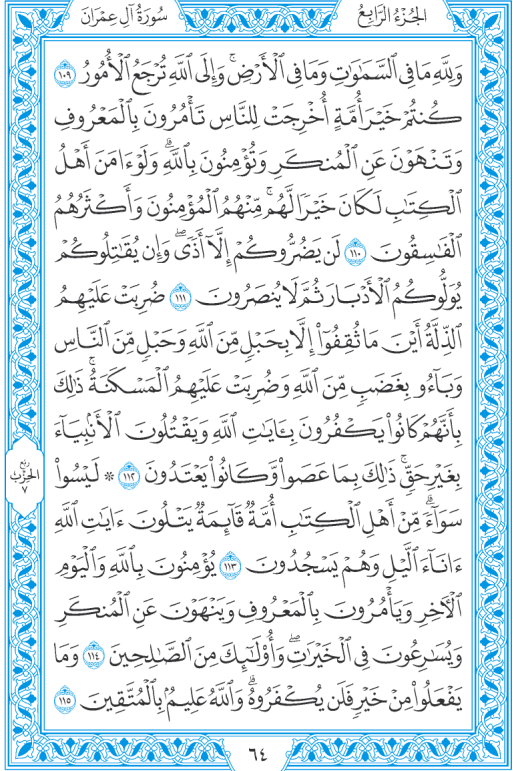
وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدِ هَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْتُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ حَقِّ تَقَاتِهِ ۖ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ قَوْمٍ ۚ النَّارُ فَاذْكُرُونَهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَتَّبِعُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا ۖ وَاخْتَلَفُوا ۚ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ تَوَرَّجُوا وَجُوهَهُمْ لِسُودٍ ۚ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسُوذَتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْتَصَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۚ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

بکهن، و خه لکی ژ خرابییی بدنه پاش، و هه ره نهغه نه د سهره فراه. ﴿۱۰۵﴾ و وه کی وان نه بن نه ویت ژیکه بووین و به لاف بووین، پشتی نشانیت خودی بیت ناشکهره بو هاتین، نه هانیزایه کامه زن بو نه فانه. ﴿۱۰۶﴾ رۆژا هنده ک روی [ب گوهدارییی و په رستنا خودی] سپی دبن، و هنده ک زی [ب گاورییی و گونه هان] رهش دبن، نه قیت روییت وان رهش بووین دتی بیژنی: هوین گاور بوون پشتی هه وه باوه ری ئینایی؟ دتی قیجا تامکه نه ئیزایا گاور بوونا خو. ﴿۱۰۷﴾ و هندی نه ونه ویت روی سپی بووین نه و د دلو فانییا خودی دانه، [د به حه شتا وی دانه]، و ههروهه ره دتی تیدا بن. ﴿۱۰۸﴾ نهغه نایهت و نشانیت خودینه، هم ب راست و دورستی ل سهر ته دخوینین و خودی نه نه وه یی سته می ل به بنده یان بکته [خیرا وان کییم بکته یان گونه هیت وان زیده بکته، یان ئیکی شوینا ئیکی دی جزا بکته].

﴿۱۰۱﴾ قیجا هوین دتی جاوا گاور بن و نایهتیت خودی ل سهر هه وه دینه خواندن، و پیغه مبه ری خودی [ب خو زی] د ناه هه وه دا؟! و هه چیی ریکا خودی بگریت و پشتا خو پی گریدهت، نه و راسته ری بوو، و به ری وی که فته ریکا راست. ﴿۱۰۲﴾ گه لی مرؤقیت هه وه باوه ری ئینابین، ب دورستایی پاریزکاریا خودی بکهن، [و هشیار بن] نه مرن هوین نه موسلمان. ﴿۱۰۳﴾ و هوین هه می خو ب دینی خودی و کتیب و یقه بگرن، و ژیک به لاف نه بن، و نیعمهت و که ره ما خودی د گه ل هه وه کری بینه بیرا خو [ژ بیر نه کهن] ده می هوین [هیژ موسلمان نه بووین] لیک دژمن، [خودی] دلیت هه وه گه هاندنه ئیک و هوین ژ ده ولهت و که ره ما خودی بوونه برایت ئیک، و هوین ل سهر لیثا کوره کا ناگری بوون [نیزیک بوو بداهه رییی]، خودی هوین ری قورتال کرن، هؤسا خودی نشانیت خو بو هه وه دیار دکته، دا هوین راسته ری بین. ﴿۱۰۴﴾ بلا هوین هه می بینه مله ته ک، داخو ازا قه نجییی بکهن و فهرانا چاکییی

﴿١٠٩﴾ هندی د ٺهرد و ٺهسماناندا، ههمی بی خودیہ، و ههمی کاروبار دی ههر ب بال ویشہ زفرن. ﴿١١٠﴾ هوبن [گہلی موسلمانان] باشرین مله تن بؤ خه لکی هاتین، چونکی هوبن فہرمانی ب کرنا قہنجیسی دکهن و ریکی ل خرابیسی دگرن، و هوبن باوہریسی ژی ب خودی دئینن، و ٺه گہر خودان کتیبان باوہری ٺینابایہ، بؤ وان باشریو، هندہک ژ وان (ژ خودان کتیبان) خودان باوہرن [ٺانکو باوہری یا ب پیغمہری ٺینایی] و باراہتر ژی ژ ری دہرکہ ٺینہ. ﴿١١١﴾ چو زیانی ناگہہیننہ هہوہ، ٺہزیہت [ب دہفی، و ب بی بہختیسی] تی نہیت. و ٺه گہر شہری د گہل هہوہ بکهن، [دی شکین و خو ناگرن] و دی بازدہن، و پاشی ہاریکاریا وان ژی نائیتہ کرن. ﴿١١٢﴾ ہہر جہہکی ٺہو لی بن، خودی رسوایی و بی رویمہ تی ب سہر واندا گرتیہ [دارٺیہ]، نابیزم خو ب و ہریسی خودیٹہ بگرن [موسلمان بن] و خو ب و ہریسی [عہدی] موسلمانانہ بگرن. و ب کہر ب و کینا خودیٹہ زفرین، و رسوایی ل وان ہاتہ ٺیک، ٺہفہ

ہہمی ژ بہر ہندی، چونکی وان باوہری ب ٺاہتیت خودی نہدینا و ژ بی بہختی و ب نہہقی پیغمہریہ خودی دکوشتن، ٺہفہ ژی ہہر ب نہ گوہدارییا خو و زیدہگافی ژی [دسہرا] دکرن. ﴿١١٣﴾ ہہمی [خودان کتیب مہخسہد جوہی] و ہکی ٺیک نینن، ہندہک ژ وان ہنہ دورستن، و ل بہر فہرمانا خودی دراوہستاینہ، و ب شہف ٺاہتیت خودی [کو قورٺانہ] دخوینن، و بؤ خودی ٺہنیا خو ددانہ ٺاخی [ب شہف قورٺانی ل سہر نفیژان دخوینن]. ﴿١١٤﴾ باوہریسی ب خودی و پوژا ناخرہ تی دئینن، و فہرمانی ب باشیسی دکهن و ری ل خرابیسی دگرن، و لہزی ل قہنجیسان دکهن، و ٺہفہ (ٺانکو خودانیت فان سالوختان) ژ کیزہاتی و سہراستانہ. ﴿١١٥﴾ و چ قہنجیسا ٺہو بکهن، ژی بی بار نابن و خودی ژ پاریزکاران ب ٺاگہہ.

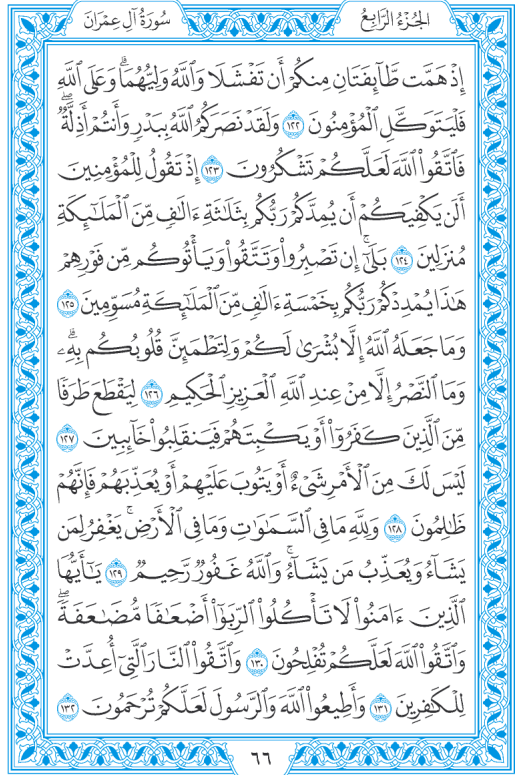
اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَنْ تَعْنٰى عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنْ
 اَللّٰهِ شَيْئًا وَّ اَوْلٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١١٦﴾
 مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ فِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيْحٍ فِيْهَا
 صِرًآ صٰبَاتٌ حَرَتْ قَوْمًا ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُمْ وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿١١٧﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ
 ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا اٰيٰتِنَا مَنَ وَّ لَا يَذُوْكُمْ لَا يٰۤاُولُوْكُمْ حَبٰلًا
 وَّ دُوۤا مَاعِيۡنَتُكُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغۡضَاءُ مِنْ اَفۡوَاهِهِمْ وَمَا تُخۡفِي
 صُدُوْرُهُمْ اَكۡبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيٰتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعۡقِلُوْنَ ﴿١١٨﴾
 هٰٓؤُلَآءِ اُولَآءِ يُحِبُّوْنَهُمْ وَلَا يُحِبُّوْنَكُمْ وَتُوۡمِنُوْنَ بِالۡكُتُبِ
 كُتُبِهِ وَاِذَا الْقُوۡمُ قَالَوۡا اٰمَنَّا وَاِذَا خَلَوۡا عَصَوۡا عَلَيۡكُمْ
 اَلۡاَتَامِلِ مِنَ الْعِظۡ قُلُومُوۡا يُعۡظِظُكُمُ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيۡمٌۢ بَدَاتِ
 الصُّدُوْرِ ﴿١١٩﴾ اِنْ تَمَسَّكُمُ حَسَنَةٌ سَوَّهۡمُ وَاِنْ نَصَبۡكُمُ
 سَيِّئَةٌ يَفۡرَحُوۡا بِهَا وَاِنْ نَصَبۡرُ وَاَوۡتَعۡقُوا لَا يَضُرُّكُمُ كَيْدُهُمْ
 شَيْۤآ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعمَلُوْنَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَاِذۡ عَدَوۡتُ مِنْ اَهۡلِكَ
 تَبَوَّۤىۡ اَلۡمُؤۡمِنِيۡنَ مَقٰعِدَ لِلۡقِتَالِ وَاَللّٰهُ سَمِيۡعٌ عَلِيۡمٌ ﴿١٢١﴾

دینیدا و دۆستینیبا موسلمانان و نه دۆستینیبا گاوران [ناشکرا کرن، ئە گەر ئاقلهك دسه رێ هه وه دا هه بیت.
 ﴿١١٦﴾ ئەها ئەفه هونیی حهژ وان دکهن، و ئەو حهژ هه وه ناکهن، و هون باوه ریبیی ب کتیبیت هاتینه خواری
 هه میان دئینن [دگهل هندئ زێ ئەو هه ر حهژ هه وه ناکهن]. و ئە گەر گه هشتنه هه وه و هون دیتن دئ بیژن:
 مه زێ باوه ری ئینا، و ئە گەر فه ده ربوون و مانه ب تنی، و پشتا هه وه که فته وان، ژ کهه باندا بو هه وه تلان
 دگه زن و دکرینن، بیژه: ب کهه رب و کینیت خو فه بمرن، ب راستی خودئ ژ وئ ب ئاگه هه یاد سینگاندا
 [فه شارتی]. ﴿١٢٠﴾ ئە گەر خو شیههک بگه هیته هه وه، پئی نه خو ش دبن، و ئە گەر نه خو شیههک بگه هیته هه وه،
 که یفا وان پئی دئیت، و ئە گەر هون بینا خو [ل سه ر ئە زیه تا وان بکیشن] و پارێز کاریبیی بکهن، فند و
 فیلیت [نه خشکیشانا] وان چو زانیئ ناگه هیننه هه وه، ب راستی ئەو کارئ ئەو دکهن خودئ پئی ئاگه هه.
 ﴿١٢١﴾ [بیننه بیرا خو] وی ده می سپیئدی زوی تو ژ مال ده رکه فتی، دا چه په ران بو خودان باوه ران کار بکه ی،
 و خودئ یی گوهدار و زانایه.

﴿١٢٢﴾ دهمی دو دستهك ژ ههوه، نيزيك بوو دا شكين و ژ ههوه فهبن [و زقرنهفه] و سست بن، و خودی پشتهفانی وانه [ژ بهر هندی پارسستن و نهیلا سست بن و د گهل دورویان بزقرن]. و بلا خودان باوهر پشتها خو ب خودی موکوم بکن.

﴿١٢٣﴾ ب سویند خودی شهړی بهدری، هوین ب سهړتیختن و هاریکاریا ههوه کر، و هوین پیچهك. فیجا پاریزکاریا خودی بکن، دا هوین سوپاسییا [خیر و خو شی و که ره میت] وی بکن. ﴿١٢٤﴾ بینه بیرا خو [رؤژا بهدری] دهمی ته گو تیه خودان باوهران، ما نه به سی ههوه به خودی بو هاریکاریا ههوه سی هزار ملیاکه تان بینته خوارتی. ﴿١٢٥﴾ بهلی، نه گهر هوین بینا خو [ل سهړ شهړی] فرهه بکن و خو پپاریزن، د فی گافیدا [دژمن] بینه ههوه و ب سهړ ههوه دا بگرن، خودی دئ پشتهفانی ههوه ب هنارتنا پینج هزار ملیاکه تیت نیشانگری کهت. ﴿١٢٦﴾ خودی [نهف هاریکاریه] نه دکر نه گهر ژ بهر هندی نه بایه دا بیته مزگینییهك بو ههوه [کو هوین دئ ب سهړ کهفن].

و دا دلیت ههوه بی ته نا بین [و ترسا دژمنی ژ بهر پیچه کییا ههوه ژمارا ههوه، ژ دلی ههوه دهر که قیت] و هندی سهړ که فتنه ژ نک خودایی سهړ دهست و کار بنه جهه. ﴿١٢٧﴾ [و خودی نهف پشتهفانی و هاریکاریه کریه] دا گو هکی [ثالییه کی] ژ بهر گاوران فه کهت و ژ ناف بهت، یان دالی وان ب کول و خم بیخت، و وان [وهسا] شه مزار بکهت کو سهړ شو و بی هیفی بزقرنهفه. ﴿١٢٨﴾ [ههی موحه مه د، بزانه] ته چو دهست د فی کار و باریدا نینه [ههی دهست خودی دایه چ یا وی بقیت دئ ل وان کهت]، چ توبه یی بده ته سهړ وان [پشتی په شیان دبن] و چ ژی وان ئیزا بدهت [نه گهر هر ل سهړ گونه هی مان]. و ب راستی ئه و سته مکارن. ﴿١٢٩﴾ چ دهر د و نه سه نا نندا هیه، هه می یی خودییه، فیجا یی وی بقیت لی ناگریت و دئ گونه هیت وی ژی بهت، و بی بقیت دئ ئیزا دهت، و خودی گونه هژی بهر و دلؤفانه. ﴿١٣٠﴾ گه لی خودان باوهران، سه له فی ب زیده ییا گه له جار کی نه خو ن [مه خسه د سه له فی بهیلن و سهړی مالی خو ب تنی و هر گرن بی زیده یی]، و پاریزکاریا خودی بکن، هیشیا هندی دا هوین سهرفه راز بنن. ﴿١٣١﴾ و خو پپاریزن ژ ناگریت [دوژها] بو گاوران هاتییه بهر هه فکرن. ﴿١٣٢﴾ و گوهداریا خودی و پیغه مبهری بکن، دا خودی دلؤفانیی ب ههوه بهت.

الْمُؤْتَبِرِينَ

* وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٦﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُفْرِ وَالْإِيمَانِ وَالْعِظْمَاءِ وَالْعَاقِبَاتِ
عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٧﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
فَجْحَشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِنُفُسِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُوا عَلَىٰ مَا
فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٨﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُم مَّغْفِرَةٌ مِّن
رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا
فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ ﴿١٤٠﴾
هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٤١﴾
وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤٢﴾
إِن يَسْأَلْكُمُوهَ فَرِّحُوا بِقُدْرَتِ اللَّهِ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ
بِأَعْيُنِنَا إِنَّمَا يَأْتِي السُّرُورَ فِي الْبُحُورِ وَالْجِبَالِ
وَيَسْأَلُكُمْ عَنِ الْأَمْثَالِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٣﴾

ژېبرنا گوننهان ژ بهرئ خودايي وانقه و بهحشيتت رويبار دنپرا دهركن و دچن، و هرهوهر دئ تيدا بن، و بهحشيت چ خووش خهلاته بو كرياتر كهريت قهنج. ﴿۱۳۷﴾ [گهلي خودان باوهران] بي گومان بهري ههوه رويدائيت بؤرين [ريكا (سونهتا) خودئ دراستا نهويت نايهتيت وي دهر تئخستين و باوهرى ب بيغه مبهريت وي نه ئينايين]. قيچا هوين د نه رديدا بگهرن بهرئ خو بدنهئ و بزنان كا دويهايمكا نهويت [نايهتيت خودئ] دره و دهر تئخستين يا چاوا بو و چ بوو؟ ﴿۱۳۸﴾ نهف قورئانه بهيانه بو ههمي خهلكي و راسته ريكرن و چامه به بو پاريزكاران. ﴿۱۳۹﴾ و هوين [گهلي خودان باوهران] سست نه بن و ب خهم نه كهفن، و هوين د سه ر وانرانه، نه گهر هوين خودان باوهر بن [نه سست بن و نه ب خهم بكهفن]. ﴿۱۴۰﴾ نه گهر هوين [دئو حديدا] بريندار بووين [و بوت پهريسان شيبانه ههوه]، ب راستي وهكي فئ ب سهري وان ئي هاتبوو [رؤزا به درئ، بهلي سست نه بوون و دهستيت خو د بهر خو دا نه بهردان، و جاره كا دي زفرينه شه پئ ههوه، قيچا يا باش نهوه هوين ژ وان چيتر بن، د بي هيشي نه بوون و سست نه بوونيدا]. و فان رؤزان [جار شكهستن و جار سهركهفتن] د نافهرا خهلكيدا دگيرنين [نهزموونه بو خهلكي]، دا خودئ نهويت باوهرى ئينايين [و سهبرى دكيشن] بنياسيت، و هنده كان ژ ههوه ب شه هيدبووني خهلات بكهت، و ب راستي خودئ حه ژ سسته مكاران ناكهت.

﴿١٤١﴾ و دا خودی ئەو ویت باوهری ئیناین ژ گونەهان بشۆت و گاوران ژێ قەر بکەت. ﴿١٤٢﴾ [گەلی موسلمانان] هوین هزر دکەن بچنە بەحەشتی بیی خودی بزانیەت کائەو ویت جیهاد کرین و سەهر کیشایین ژ هەو، کی بوون؟! ﴿١٤٣﴾ ب سویند بەهری هوین مرنی ببینن هەو، مرن دخواست [هەو، هەز دکر شەرەک چی بییت، دا هوین تیدا شەهید بین]، و ب راستی هەو، مرن دیت [و هوین ب خو ژێ نیزیکی مرنی بوون و هەفالیەت هەو، ل پێش چافیت هەو، هاتنە شەهیدکرن]. و هەو، دەدیت [و هەختی هەفالیەت هەو، دهاتنە کوشتن]. ﴿١٤٤﴾ و موحه مەد پیغە مبهەر که ژ پیغە مبهەر، و گەلەک پیغە مبهەر بەهری وی هاتینە و چۆینە، فینجا ئە گەر مر، یان هاتە کوشتن، هوین دئ ب پاشفە زفرن، [و هلگەر نه سەر گاور بیی] و هەچی ژ هەو ب پاشفە بزفریتە فە [و گاور بییت] چو زیانی ناگەهینیتە خودی، و خودی دئ خە لاتی سوپاسداران [ئەو ویت خو راگرتین و ب پاشفە نەزفرین] دەتی. ﴿١٤٥﴾ نینە کەسەک بمیرت بی دەستویرا خودی

[ئانکو بی دەستویرا خودی کەس نامیرت] [مرن] ب روژا خو تشتەکی نفیسی بی دیار کریه [ئانکو نفیسیه، نە پێش دکە فیت و نە پاش دکە فیت]، و هەچی [ب کار و کرباریت خو] دنیا بقیت ئەم دئ ژێ دەینی وی [ب کار و کرباریت خو] خیرا ناخهتئ بقیت دئ ژێ دەینی، و سوپاسداران دئ خەلات کەین. ﴿١٤٦﴾ چەند پیغە مبهەر هەبوون، گەلەک مرو فیت خودی [ژ زانا و چاکان] دگەل وان شەر [دریکا خودیدا] کرینە، و سست نەبوون ژ بەر ئەو اد ریکا خودیدا دیتین، و بی هیژ و لاواز نەبوون و ستووی خو خوار نەکرن [سەریت خو نەچەماندن]. و خودی ژێ حەژ بینفره هان دکەت. ﴿١٤٧﴾ و ناخفتنا وان ژێ هەر ئەفە بوو: خودی وول گونە هیئت مە و زیده گافیا مە بسۆره، و مە قاهیم بکە [پییست مە موکم بکە و رابگره] و مە ب سەر ملەتی گاور بیخه. ﴿١٤٨﴾ فینجا خودی خیرا دنیا و ناخهتئ دا وان [سەر کەفتن و دەستکەفتن دانئ] و خودی حەژ قەنجیکه هان دکەت.

وَلِيْمَحْصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمَحَقَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤١﴾ اَمْرٌ حَسْبُكُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَهِدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُتِبَتْ مَنَوَاتُ الْمَوْتِ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِيْن مَاتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰٓى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَبْصُرَ اِلٰهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كَتَبْنَا مُوْجَلًا وَمَنْ يَرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يَرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَسَيَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٥﴾ وَكَانَ مِنْ نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِيْثُوْنَ كَثِيْرًا فَمَا وَهَنُوْا لِمَا اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكْبَرُوْا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَنَبِّئْ اَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلٰٓى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤٧﴾ فَفَاتَهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٤٨﴾

﴿۱۴۹﴾ [گهلی موسلمانان] ته گهر هوين ب گوتنا
 ته ویت گاور بووین بکن دئی هه وه خرینن و
 زفریننه سهر گاورییی، فیجا هوين دئی فه گهر نه شه،
 زیاندار و خوساره ت. ﴿۱۵۰﴾ [ته وه نه دؤستیت هه وه نه،
 گوهدارییا وان نه کن] به لکی خودئی هاریکار و
 پشته فانی هه وه یه و ته و باشترین هاریکار و پشته فانه.
 ﴿۱۵۱﴾ ته م نیزیك دئی ترس و له زئی یتخینه د نافع دلئی
 گاوراندا، ژ بهر شرکا وان دکر ژ نه هه قی و بی تشتهك
 بؤ هه بیت، و جهئی وان دؤزه هه و چ پیسه جهه جهئی
 سته مکاران. ﴿۱۵۲﴾ ب سویند گاڤا هه وه نه یاری خؤ
 ب دهستور و ئزنها خودئی [یتخستیه پیشیا خؤ]
 و شکاندی و قوتبر کری [ب کوشتنی] خودئی ته و
 به یانا داییه هه وه [کو هه وه ب سهر بیخیت] ب جهه
 ئینا. به لئی پشتی خودئی ته و هه وه دقیا نیشا هه وه
 دایی، دئی گاڤیدا هوين سست بوون و ژیکفه بوون
 و هه وه نه گوهداری کر [ته و جهیت پیغه مبهری بؤ
 هه وه داناین، هه وه هیلان]. هنده کان ژ هه وه دنیا
 [دهستکهفتی] دقیا [جهیت خؤ بهردان و هیلان]، و

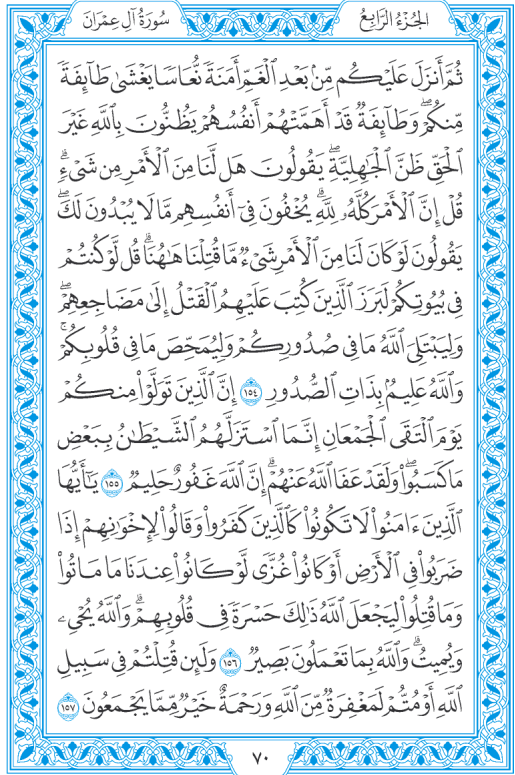
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِبِعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
 يَرُدُّكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
 بَلِ اللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَأَلْتَنِي
 فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلرَّغَبَ يَمَآ أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
 مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ءَسُلْطٰنًا وَمَا وَدَّعَهُمُ النَّارُ وَيَسَّ
 مَثْوَىٰ الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ
 وَعَدَّهٗ إِذْ تَحْسَبُوْنَهُمُ بَادِئَ حَقَّآ إِذْ أَفْشَلْتُمْ
 وَتَتَرَعَمْنَ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنۢ بَعْدِ مَا أَرٰكُمْ
 مَا تُحِبُّوْنَ مِّنْكُمْ مَّنۢ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّن
 يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمۡ عَنْهُمۡ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ
 وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ ؕ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾
 ﴿١٥٣﴾ وَإِذْ نَضَعُودُنَّ وَلَا تَلُوْنَت عَلٰٓى أَحَدٍ
 وَالرَّسُوْلُ يَدْعُوْكُمْ فِى الْاٰخِرَةِ فَاْتَبَعَكُمْ
 عَمَّا بَعْرًا لَّكِيْلًا تَخٰزَنُوْا عَلٰٓى مَآفَاتِكُمْ وَلَا
 مَا اَصْبَحَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٥٤﴾

الجزء الرابع

هنده کان ژ هه وه ئاخره ت دقیا [ل جهیت خؤ مان و بهر نه دان]، پاشی [خودئی] هوين ژ وان رزگار کرن
 [ب شکه ستنی] دا هه وه بجهر بینیت، و خودئی هوين نازا کرن [پشتی هوين په شیمان بووین]، و خودئی
 خودان که ره م و منه ته ل سهر خودان باوه ران. ﴿۱۵۳﴾ بیننه بیرا خؤ [گهلی موسلمانان] ده می هوين ل دویف
 سهرئی خؤ دره فین و ل که سئی نه دزفرین، و پیغه مبهری ل پشت هه وه د گهل ته ڤیت مایی گازی هه وه دکر
 [به لئی هوين ل پاش خؤ نه دزفرین و هوين هه دره فین]، و خودئی کؤشان ل سهر کؤفانی ب سهر هه وه دا
 داریت، دا هوين خه می ژ وی تشتی نه خؤن یی ژ دهست هه وه چۆبی [کو سهر که فتن بوو]، و خه می ژ وی
 نه خؤن یی هوين هنگاڤتین [کو شکه ستن بوو]، و خودئی ب ناگه هه ژ وی یی هوين دکهن.

﴿١٥٤﴾ پاشی خودی پستی کوفانی یتیمناهی و تهناهی و هینژین [خه و چافگرتن] ب سهر هه و هدا داریت، دهسته که ک ژ هه و ده نقرۆسک دچن [پستی وهستیانی تهنا دبن] و دهسته که ک ژ ی که تبوونه د دهردی خودا و بهس د خه ما خودا بوون [ژ ترساندا خه و ژ چافان فه ره فی] و هزرانه دریدا [کو خودی پیغه مبه ری خو سهر نایتخت] ژ خودی دکرن، وهکی نه زانان، دبیزن: ما کار و باره ک دهستی مه هه یه؟ [ژ سهر که فتنی یان شکه سستی] بیژه: [هه ی موحه مه د] هه می کار و بار ب خودینه [چاوا بقیه دی وه سا بیت]. وی د سینگی خودا فه دشتیرن یا بو ته ناشکه را نه کن، دبیزن: نه گهر کار و باره ک دهست مه دا هه بایه، هم ل قیری نه دهاتینه کوشتن، بیژه: نه گهر هوین خو د خانسیت خو فه ژ ی بانه، دیسا نه ویت کوشتن ل سهر وان هاتییه نفیسین، دا بو کوشتنا خو دهر که فن، دا خودی شه و د سینگی هه و هدا هه ی بجه ربینیت، و دا یا د دلی هه و هدا [ژ بانگ و ئاوازیته شه ی تانی] باقر بکه ت. و خودی ئاگه هه داره ژ وی یا د سینگ و دلاندا.

﴿١٥٥﴾ ب راستی نه ویت رۆژا هه ردو کۆم فیک که فتین [رۆژا ئو حدی] و پشت دایینه شه پری و په فین، ب راستی شه ی تانی شه و د سهر دابرن و ته حساندن ژ بهر گونه هیت وان کرین، ب راستی خودی ل وان بوری و ئازاکرن. و ب راستی خودی گونه ه ژ بهر و بینفره هه ل سهر جزادانی. ﴿١٥٦﴾ گه لی خودان باوهران، هوین ژ ی وهکی وان نه بن، نه ویت گاور بووین و بو برایت خو [چ ییت بابی یان ییت دو پروییاتی] دگۆتن چ گاڤا دهر که فتبانه بازر گانییه کی یان وه غه ره کی، یان ژ ی خه زا که ربانه [مربان یان ژ ی هاتبانه کوشتن]: نه گهر ل ده ف مه بانه نه دمرن و نه دهاتنه کوشتن، دا خودی فی باوهر وان بکه ته کول و کوفان د دلی واندا. و خودییه ساخ دکه ت و دمرینیت، و خودی ئاگه هداره ب کار و کرباریت هوین دکهن و دبینیت. ﴿١٥٧﴾ و نه گهر هوین دریکا خودیدا هاتنه کوشتن یان ژ ی مرن، ب راستی لیپورینا خودی و دلوفانییا وی بو هه و ژ وان تستان نه ویت هوین [بو ژین و ژبارا دنیایی] کۆم دکهن چیتره.

وَلَيْنَ مُتَمَّرًا أَوْ قِنَاطًا لِأَنَّ اللَّهَ مُخْتَارُونَ ﴿١٥٨﴾ فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ
 لَيْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَیْظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
 فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَسَأَلَ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
 فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِنْ يَبْضُرْكُمُ اللَّهُ
 فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَبْضُرْكُمُ مِنْ
 بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ
 يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا عَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
 نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنْ أَتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ
 كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ اللَّهِ وَمَا أُوتِيَ جَهَنَّمَ وَيَسُورُ الْمَصِيرَ ﴿١٦٢﴾
 هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
 مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ
 يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لِنَبِيِّ ضَلَّالِينَ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمْ آتِ
 أَصْبَاتَكُمْ مُصِيبَةً قَدْ أَصَابَتْكُمْ قِتَالِيهَا فَلَنْتُمْ أَنْ يَهْدَا
 قُلُوبُكُمْ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنْ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

﴿ ۱۵۸ ﴾ و ئەگەر ھوین مرن یان ھاتنە کوشتن [بزانی] ھوین دئی ھەر بەر ب خودیڤه ئینە کۆمکرن. ﴿ ۱۵۹ ﴾ [ھەمی موحمەد] ژ بەر وئی دلۆفانییا خودی ب تە بری تو بۆ وان نەرم بووی، و ھەکە تو مروفه کئی ھشکئی دلپەق بابی داژ دۆریت تە فەرەڤن، [ژ بەر ھندئی] ل وان ببۆرە و داخووازا گونەھ ژ بێرنی بۆ وان ژ خودی بخوازە، و مشیورەتا وان د کار و باراندا بکە [د وان کار و باریت وەحی پئی نەھاتی] و ئەگەر تە [پشتی مشیورەتی] خو ئیک دل کر و بریارا خو دا [ورەئیا خو فەبری]، پشتا خو ب خودی راست بکە، و ب راستی خودی ھەژ وان دکەت ییت پشتا خو ب خودی راست دکەن. ﴿ ۱۶۰ ﴾ ئەگەر خودی ھاریکاری و پشتەفانییا ھەو ھەو بکەت [و ھەو ھەو سەر بیخیت] شکەستن بۆ ھەو ھەو نینە، و کەس ل سەر ھەو ھەو زال نابیت، و ئەگەر ھاریکاری و پشتەفانییا ھەو ھەو نەکەت و ھەو ھەو بشکینیت، کی ھەو ھەو ژ خودی پینشە ھاریکارییا ھەو ھەو بکەت؟ و بلا خودان باوەر پشتا خو ب خودی گەرم بکەن. ﴿ ۱۶۱ ﴾ چو پیڤەمبەران [ئەو ماف نینە]

خیانەتی بکەن و بەختی خو خراب بکەن، و ھەر کەسی خیانەتی بکەت، پۆزا قیامەتی، ئەو ب خیانەتا خو فە دئی ئیتە حازر کرن، پاشی ھەر ئیکی ل دویف کار و کریاریت وی حسیب دئی د گەل ئیتە کرن. و سەتەم ل کەس ژ وان نا ئیتە کرن [نە خیریت وان کیم دبن، نە ژ ی گونەھیت وان پتر لی دئین]. ﴿ ۱۶۲ ﴾ ئەری ما ئەوئی قایل بوون و رازی بوونا خودی ل بەر، و دخوایت وەکی و ییە، یی ب نە رازی بوونا خودیڤه فەگەر یایی، و جھئی وی دۆر ھەه [کو] چ پیسە جھه. ﴿ ۱۶۳ ﴾ [نە، ھەردو جوین نەوکی ئیکن ل دەف خودی] ھەر ئیک ژ وان ل دەف خودی پەیسکەکە، و خودی دینیت کا ئەو چ دکەن [خودی ژ کریاریت وان ب ئاگە ھەه]. ﴿ ۱۶۴ ﴾ خودی خیر و کەرەم د گەل باوهری ئیناییان کر، دەمی پیڤەمبەرەک ھەر ژ وان بۆ وان ھنارتی، نیشانیت مە بۆ وان بخوینیت [ئانکو قورئانی نیشا وان بدەت] و دل و ھناقیت وان بشۆت و فەشۆت و پاقر بکەت. و کتیب [کو قورئانە] و سونەتی [کو ریکا پیڤەمبەرییە] نیشا وان بدەت، ھەر چەندە بەری نوکە دە بەرزەبوون و گو مرییەکا ئاشکەرادا بوون. ﴿ ۱۶۵ ﴾ ئەری [گەلی موسلمانان] دەمی ھوین بەر ھنگاری ئاتافەکی بووین [کو پۆزا ئوحدی ھەفتی ژ ھەو ھاتنە کوشتن] و دو جا ھندی وئی ھەو ھەو ب سەری وان ئینا [پۆزا بەدری ھەو ھەو ھەفتی ژ ئی کوشتن و ھەفتی ژ ئی ئیخسیر و دیل کرن]، و ھوین دپێن ئەف [بەلایە] چاوا و ژ کیفە ھات؟! بیژە [وان: مەخسەد پی موسلمانان] ئەف ھە [ئەف بەلایە] ژ ھەو ھەو ب خو یە [دەمی ھەو ھەو جھیت خو بەرادیین و نە گو ھدارییا فەرمانا پیڤەمبەری کری]. ب راستی خودی خودان شیانە ل سەر ھەمی تشتی.

وَمَا أَصْبَرُكُمْ نَوْمًا تَنفَى الْجَمْعَانَ فَيَا ذُنَّ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
 وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَنَافَعُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَوْ ادْعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالَ آلَاتَبِعَنَّكُمْ هَرَّ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ
 أَقْرَبُ مِنْهُمُ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بَأْفُوهُمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا
 لَوْ أَطَاعُوا مَأْفُوكُوا قُلْ فَاذْرُوهُنَّ عَنْ أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتَ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
 مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ
 بِبِعْمَةِ رَبِّهِمْ أَفَلَا يَفْقَهُونَ ﴿١٧١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٢﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٤﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٥﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٨﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٢﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٣﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٤﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٥﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٨﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٨٩﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٢﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٣﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٤﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٥﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٨﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٩٩﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿٢٠٠﴾

﴿ ۱۶۶ ﴾ و یا هاتییه سه ری هه وه، ده می هه ردو کوم
 که قتیته بهرانبه ری ئیک [مهخسه د ژئی موسلمان و
 گاوریت قوره یشیان روژا ئوحدی] ب ده ستویرا
 خودی بوو، و دا خودان باوه ئاشکهره ابن [ئه ویت
 بین ل سه ر نه خو شیئی کیشایین و خو راکرتین].
 ﴿ ۱۶۷ ﴾ [و دیسا] دا ئه ویت دورویاتی کرین بیته
 نیاسین و [ئاشکهره ابن]. گوتنه وان [مهخسه د پی
 دوروینه]: وه رن د ری کا خودیدا شه ری [جهادی]
 بکه ن، یان ژئی [ئه گهر هوین د ری کا خودیدا نه که ن]
 بهر گرییی ژ خو بکه ن، گوتن: ئه گهر مه زانیبایه دئی
 بیته شه ر، ئه م دا خو دهبه ن د گهل هه وه [و شه ری
 که ین]، ئه و [ب فی گوتنا خو] وئی روژئی هند
 نیزیکی باوه رییی نین هندی نیزیکی گاوریی، وئی ب
 ئه زمانی خو دییژن یانه ل سه ر دلئی وان، و خودی
 چیتر دزانیت کا ئه وچ [د دلئی خو دا] فده شیرن.
 ﴿ ۱۶۸ ﴾ ئه ویت روینشتین [شه ر نه کرین] و گوتینه
 براییت خو، ئه گهر ب یا مه کرانه [و دهر نه که تبا نه
 شه ری و هه ر ژ مالیت خو دهر نه که تبا نه] نه ده اتنه

کوشتن، بیژه [وان] ئه گهر هوین راست دییژن مرئی ژ خو بدنه پاش. ﴿ ۱۶۹ ﴾ هزر نه که ن ئه ویت د ری کا
 خودیدا هاتییه کوشتن د مرینه [وه کی هه ر ئیک دم ری ت]، [نه] به لکی ئه و ل ده ف خودایی خو د ساخن
 رزقی خو دخون. ﴿ ۱۷۰ ﴾ دلخوشن ب ئه و خودی ب که ره ما خو دایییه وان و د گهل وان کری، و ئه و
 مزگینییی دهنه بی ت ب پشت خو ف هیلایین، و هیئ نه گه هشتینه وان [و شه هید نه بوو یین] کو ترس ل
 سه ر وان نینه [ژ نی زایی روژا قیما ته تی] و ب خه م ژئی ناکه فن [ب هیلانا دنیایی]. ﴿ ۱۷۱ ﴾ و ئه و ب وئی خیر
 و که ره ما خودی د گهل وان کری دلخوش دبن و مزگینییی دهن کو ب راستی خودی خیرا باوه ریئینایان
 به رزه ناکه ت. ﴿ ۱۷۲ ﴾ [باوه ریئینایی ئه ون] ئه ویت پشتی برینداری و نه خو شییا ئوحدی ژئی ب سه ردا هاتی
 هه ر ژ گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری دهر نه که قتی، [و د گهل پیغه مبه ری ل دو یف ئه بو سو فیان و له شکه ری
 وی هاتن پشتی ژ ئوحدی زفرین]، بو وان ئه ویت قه نجی کرین و پاریزکاری کرین خه لاته کی مه زن هه یه.
 ﴿ ۱۷۳ ﴾ ئه ویت خه لکی [مهخسه د پی مرو ف هک بوو، ئه بو سو فیان هنارت کو بیژته وان] گوتینی: خه لکی
 [نه یاریت هه وه] له شکه ری بو هه وه [بو بنبر کرنا هه وه] کومری، ژ خو بترسن و هشیار بن، [شوینا بترسن]
 باوه رییا وان پتر لی هات و [ژ بهر هندی] گوتن: خودی به سی مه یه و پشته فان هه ما هه ر خودییه.

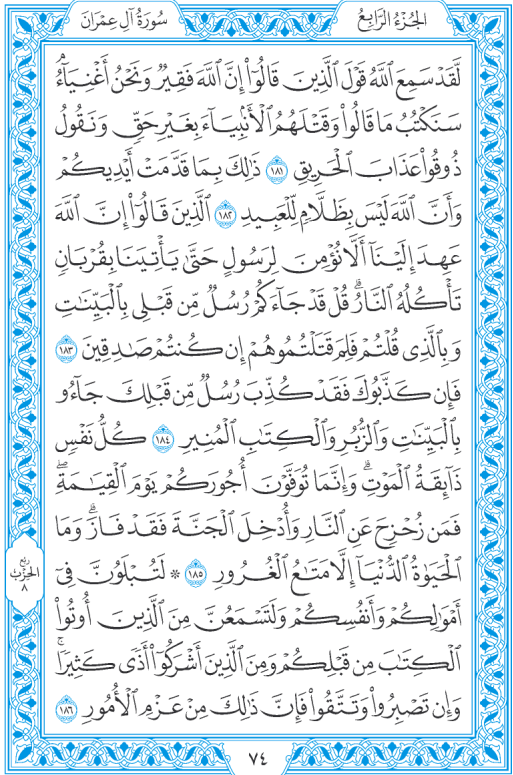
فَأَقْبَلُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّيْسَ فِيهَا مَعْرُوفٌ وَأَتَّبَعُوا
 رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّكْرُ
 يُغْفَرُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
 وَلَا يَخْزِيكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَصُرُوا اللَّهَ
 شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطَّافِي الْأَخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّا الَّذِينَ أَشْرَأُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَصُرُوا اللَّهَ
 شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَخْسِرَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّمَا
 نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيَزدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَيْرِ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّكُمْ
 عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَتَمَثَلُوا إِلَى اللَّهِ
 وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تَوَمَّسُوا وَتَوَمَّسُوا فَلَئِمَّا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَخْسِرَنَّ
 الَّذِينَ يَبْتَخُلُونَ بِمَاءِ أَنفُسِهِمْ أَنَّ اللَّهَ مِن فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
 بَلْ هُوَ سَرٌّ لَّهُمْ سَاسُ طُوفُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ ۚ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ
 مِيرَاتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

﴿۱۷۴﴾ فَيَجَا [ژ بهر پشتگرمييا وان ب خودی، بی
 شهر] و ب خیر و کهره میت خودی فه گهریان و چو
 نه خوشی نه گه هشتنه وان، و ب دویف قایلبون و
 رازیبونوا خودی که فتن [دهمی ب برنییت خوفه ب
 دویف له شکهری قوره شیبیان که فتن]، و خودی
 خودانی کهره مه کا مه زنه. ﴿۱۷۵﴾ ب راستی نه وی
 [گوتیه هه وه خه لک و نه یاریت هه وه ب هه وه بیت
 کوم بووین دا هه وه برسیین و سار بکه ن ژ جهادی]
 نه و شه یانه، دوستیت خو دترسینیت، فیجا ژ وان
 نه ترسن، و ژ من برسن، نه گهر ب راستی هوین
 خودان باورن. ﴿۱۷۶﴾ و خه می ژ وان نه خو، نه وی
 له زی ل گاوریی دکهن، ب راستی نه و چو زینای
 ناگه هیننه خودی، و خودی دقیت چو پشک و باران
 [ژ خه لاتنی] رورژا ئاخهره تی بو وان ته رخان نه که ت و
 نه خوشی و نیزیه کا مه زن [وی رورژی] بو وان هه یه.
 ﴿۱۷۷﴾ ب راستی نه وی گاور ب باوریی کپی
 چو زینای ناگه هیننه خودی، و بو وان نیزیه کا دژوار
 هه یه. ﴿۱۷۸﴾ نه وی گاور بووین بلا هزر نه که ن

موله تا [بیندانا] نه م دده بنه وان [چ ری دری بیست چ خوشحالی] بو باشییا وان، نه و بینا نه م ل وان فره ه
 دکه یین ژ بو هندیه کو گونه هی ت وان زیده بین، و نیزیه کا هه تکبر ری بو وان هه یه. ﴿۱۷۹﴾ [هه ی موحه مه د]
 خودی خودان باورن [موسلمانان] ل سهر فی ده ستوداری هوین تیدا [تیکه ل] ناهلیت، هه تا قه نج و
 خرابان ژیک نه فاقیریت. و خودی هه وه ب سهر وی تشتی نه ل بهر چاقان و نهینی هلناکه ت [کو غه یه]،
 به لی خودی ژ ناف پیغه مبه ریت خو بی بقی ت دی هه لبریریت و [ناگه هدار که ت، هه ره کی پیغه مبه ری خو
 موحه مه د (سلا قیت خودی ل سهر بن) ب سهر دورویان هلکری]، فیجا باوریی ب خودی و پیغه مبه ریت
 وی بینن، و نه گهر هوین باوریی بینن و پاریزکاری بی بکه ن خه لاته کی مه زن بو هه وه هه یه. ﴿۱۸۰﴾ و بلا
 نه وی قه لسییی دی تشتیدا دکهن یی خودی ژ کهره ما خو داییه وان، هزر نه که نه فه باشیه بو وان،
 به لکی نه فه بو وان خرابیه، رورژا قیامه تی نه ف چرویکی و قه لساتیه دی ل وان یتنه تیک [نانکو دی بی یتنه
 نیزادان] و میراتی نه رد و نه سلانان هه ر بو خودیه، و خودی ب هه ر کار و کرباره کا هوین دکهن ناگه هداره.

﴿١٨١﴾ ب سویند خودی گوتنا وان نه ویت گوتین خودی یی هه زاره (فه قیره) و ئهم دهوله مه ندین، بهیستیه. ب راستی ئه فا وان گوتی [د راستا خودیدا] و کوشتنا وان ژ بی به ختی بو پیغه مبه ران [بهری نوکه] ئهم دئی نفیسین، [و وان دئی ل سهر جزاکه یین]، و دئی بیژینه وان تامکه نه ئیزایا دۆژه هی. ﴿١٨٢﴾ [ئه ف ئیزایه] ژ بهر وییه یا هه وه ب دهستی خۆ بهری نوکه کری. و خودی ب راستی د راستا بهنده ییت خۆ دا نه یی سته مکاره. ﴿١٨٣﴾ ئه و ئه ون ییت گوتین خودی په یمان ژ مه وه رگرتیه کو ئهم باوه رییی ب چو پیغه مبه ران نه ئینین، هه تا ئه و پیغه مبه ر قوربانه کی بو مه نه ئینیت و ئاگره ک [ژوردانه ییت] بسۆژیت، [هه ی موحه مه د] بیژه [وان] نی پیغه مبه ر بهری من ب نیشانیت ئاشکه را و ب وی تشتی هوین دبیژن هاتبون، پا هه وه بو چی کوشتن، هه که هوین راست دبیژن!؟ ﴿١٨٤﴾ فیجا ئه گه ر وان تو دره وین دانایی [باوه ر ژ ته نه کرن] [خه می نه خۆ]، ب راستی گه له ک پیغه مبه ر بهری ته ژی ب نیشانیت ئاشکه را و ب

کتیبیت ئه سهانی و ب کتیبی رۆنکه ر هاتبون، [دگه ل هندئی ژی] دره وین هاتنه دانان. ﴿١٨٥﴾ هه ر جانداره کی هه بییت دئی تامکه ته مرئی [و دئی شه ره تا مرئی فه خۆت]، و ب راستی رۆژا قیامه تی هوین [هه می] دئی جزایی خۆ وه رگرن. فیجا هه ر که سی ژ ئاگری دویر که فت و چۆ د به چه شتیدا، ئه ها ئه و ب سه ر که فت و سه ر فه راز بوو، و هندی ژیا نا دنیا بییه ژ خه مل و خیر و په رتالی خاپاندنی پیغه تر نینه. ﴿١٨٦﴾ ب سویند هوین دئی ب مال و حال و جانئ خۆ ئینه جه رباندن، و هوین دئی گه له ک ئیزا و نه خۆ شیئی ژ وان بینن ییت بهری هه وه کتیب بو هاتین و ژ وان ییت هه فال و هوگر بو خودی چیکرین، فیجا ئه گه ر هوین بینا خۆ فره بکه ن و پارێزکاریی بکه ن، [بزانی] کو ئه فه [بینفه هه ی و پارێزکاری] ژ وان کارانه ییت دفتیت مرۆف ل سه ر یی هشیار و رژد بیت.

وَأَذِ اللَّهُ مَبِثَّقَ الَّذِينَ أَوْثُوا الْكُتُبَ لَشَيْبَتَهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْفُرُونَ، فَنبذوه وِرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَسْفِرُوا بِهِ، هُمْ
قَلِيلًا فِيمَنْ مَا يَشْرُونَ ﴿١٧٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْرَحُونَ بِمَا
آتَوْا وَيُجَادِبُونَ أَنَّ يُخَادِمُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبْهُمْ
بِمَقَارِفِنَ الْعَدَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧٩﴾ إِنَّ فِي
خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٨٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُوهِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا تُسَبِّحُكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٨١﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
أَنْصَارٍ ﴿١٨٢﴾ رَبَّنَا إِنَّنا سَعَعْنَا مَنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ
ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٨٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٨٤﴾

خودى]. بۆ كه سيٽ ژير و ئاقلدار. [كه سيٽ ژير و ئاقلدار] ته وئيت راوه ستيابى [ل سهر پيسان] و
روينشتى و ل سهر ته نشتى (كيله كى) دريژ كرى، خودى دئينه بيرا خو و زكرى خودى دكه و هزرا خو
د چيكرنا ئهرد و ئهساناندا دكه، [و ديژن]: خوديوؤ [ئهف جيهانه] ته ژ قهستا چى نه كرىه. پاكى [ژ
همى كيا سيسان] هه ر بۆ تهيه، [و ئهم ته ژ كيا سيسان و ته ژ چيكرنا ژ قهستا و پويچ باقر دكهين]. ئيدى
تومه ژ ناگرى دۆزه هى پاريژه. [١٩٢] خوديوؤ، ب راستى كه سى تو بكيه دئاگريدا ته رسوا و شه رمزار
كر، و سته مكاران چو پشته فان و هاريكار نينن. [١٩٣] خوديوؤ، ب راستى مه گولى بوو، بانگهلديره ك بۆ
باوه رئينانى يى گازى دكهت [باوه ريبى ب خودى و پيغه مبهرى بينن]، قيجا مه باوه رى ئينا، خوديوؤ ل مه
ببوره و دانگى ل سهر گونه هيت مه بگره (ئانكو ژى بيه)، و خهله تى و خرابييت مه ژى بيه و مه دگه ل
قهنجيكاران بمرينه [ئانكو مه ژى ژ وان حسيب بكه، و مه ب هه فالينبيا وان شايى بكه]. [١٩٤] خوديوؤ، چ
په يانان ته ل سهر زمانى پيغه مبهران دابى بده مه [كو به حه شته و بۆ يى ژ گوهداريا فهر مانا ته ده ر نه كه قيت]،
و [خوديوؤ] مه رسوا و شه رمزار نه كه رۆژا قيامه تى، ب راستى تو ژ سۆزا خو ليغه نابى.

﴿١٨٧﴾ و بۆ مله تى خو بيوه: ده مى خودى ژ وان ته وئيت
كتيب بۆ هاتين سۆز و په ييان ستاندى [و گو تيبه وان]
كو هوين بى گو مان دى شى كتيبى بۆ خه لكى رۆن و
ئاشكه راکه ن و چويى ژى نافه شيرن، [به لى ته و سۆز
و په ييانا وان دابى] ب پشت خو فته هيلان [ئانكو پشتا
خو دانى]. و [سۆز و په ييانا خو] ب بهايه كى كيم
فرۆتن، و نه چو بازار بوو وان كرى. ﴿١٨٨﴾ [هه
موحه مه د] هزر نه كه ته وئيت ب كريات خو دلخۆش
دبن [كو ته و جو هينه بيت نيشايت موحه مه د پيغه مبه
ته وئيت ده وراتيدا هاتين فه شار تين ب فى كارى خو
دلخۆش بووين دى ژيزايا خودى رزگار بن] و دفين
ده ستخوشيا وان بيته كرن ل سهر وئى يا نه كرين. هزر
نه كه ته فه دى ژيزايى قورتال بن، ئيزا و نه خو شيه كا
دژوار بۆ فان هه يه. ﴿١٨٩﴾ و سهر و سامانى ئهرد و
ئهسانان هه رى خوديبه، و خودى ب خو ژى ل سهر
همى تستان دهسته لاتدار و خودان شيانه. ﴿١٩٠﴾ ب
راستى چيكرنا ئهرد و ئهسانان، و هاتن و چونا شه ف
و رۆژان نيشانن [ل سهر هه بوون و دهسته لاتداريا

﴿١٩٥﴾ فَيَجَا خُودِي دوعايا وان وهر گرت [ب گوتنا خو]: ئەز کار و کرباريت چو کربار کهران ژ هه وه بهرزه ناکه م ج مير ج ژن، ههر هندهك ژ هه وه ژ هنده کانن [ئانکو ژیدهری هه وه ژن و ميران ههر ئیکه و فەرق و جودایی د ناهه را هه وه دا نينه]. فَيَجَا ئەو يَت مشهخت بووین و ژ وه لاتى خو هاتينه دهر ئيخستن، و درييا مندا هاتينه ئيشانندن و شهر [شهری دژ منيت خودی] کرین و شهرى وان [ژ ئالیسی نه یاریت خودیقه] هاتیه کرن، ب راستی ئەز دى گونه هیت وان پراکهم و ژ بیه م، و ئەوان دى که مه د وان به حه شتاند ئەو يَت روبرار د بندا دهه رکن (دجن). [ئەف خه لاتى هه نی] که ره مهك و خه لاته که ژ خودی [ددهته وان]، و نى خودی باشترین خه لات و جزال دهف هه یه. ﴿١٩٦﴾ گه پریان و هاتن و چونا ئەو يَت گاور بووین د باژیراندا، بلا ته نه خابینیت. ﴿١٩٧﴾ خو شى و په رگاله کا کیمه [یا دنیاى بهرانبه رى یا ئاخه رته تى]، پاشى دو بهامى و جهی وان ههر دۆزه هه و ئەو چ بیسه جهه. ﴿١٩٨﴾ به لى ئەو يَت پارێزکاریا خودایى خو کرین، به حه شتیت

روبار د بندا دهه رکن بو وان هه نه، و هه ره وه ره دى تیدا بن، ئیورگه هه که ژ نک خودی، و یى ل نک خودی هه ی بو قه نجیکاران چیره [ژ وى خو شى و په رگالا ب ریکا گه پریانا دنیاى دتیت]. ﴿١٩٩﴾ ب راستی هندهك ژ خودانیت کتیبان هه نه کو با وه رییى ب خودی دئین و ب ئەوا بو هه وه هاتی [ژ نک خودی کو قورئانه]، و ب وى با بو وان هاتی، و ژ خودی دترسن [ل بهر فەرمانا وى درا وه ستاینه] و نیشانیت خودی ب هه یه کى کیم نافرۆشن [ئانکو سالو خیت پیغه مبه ران د کتیبیت خودا قارى ناکه ن بهرانبه رى هه یه کى کیم]. ئەفان خه لاتى خو ل نک خودی هه یه و خودی د حسابیدا یى سئکه. ﴿٢٠٠﴾ گه لى ئەو يَت هه وه با وه رى ئینایى بینا خو [ل سه رگو هدارییى] فره بکه ن و [ل سه ر جیهادا گاوران] بیئفره بن و خو رابگرن، و دل و ده روونى خو ب خودی گری بدەن، و پارێزکاریا خودی بکه ن، هیقیه ب فى چه ندئى هوین سه ره راز ببن.

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَأُنزِلُ بَعْضُكُمْ مِّن بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغْرُنَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾ مَتَّعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ أَرْبَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لَٰكِنِ الَّذِينَ آذَيْنَكَ رَبُّهُمْ وَلَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِدِينَ فِيهَا نُرْزَلُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ارْتَابُوا وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِيعَةً لِلَّهِ لَا يَشْعُرُونَ بِبَايِعَتِ اللَّهُ تَمَتًّا قَلِيلًا أَوْلَتْكَ لَهُمْ أَخْرَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٨﴾ بَيَّنَّا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَصْرَهُمْ وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَأَقْبَلُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٩﴾

سوره تا نساء

ل مهدينه يي ها تسيه خوار يي (۱۷۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ خه لکينؤ پاريزکارييا خودايي خوؤ بکه ن [باوه ريبي پي بينن و بهه ريسن] نه وي هوين ژ تنيک گيانی ب تنی ئافراندين [و نه وي خودايي ژ وی گيانی] هه فسه را وی ژي چيکر [ئافراند] و ژ فان هه ردوکان گه له ک ژن و ميړدان و به لافکرن، و هوين پاريزکارييا خودي بکه ن، نه وي هوين ب نافى وی تشتان ژ تيکدو دخوازن، و هشياری مروفانيبي بن [نه قه تينن] ب راستی خودی ل سهر هه وه زيړه فانه. ﴿۲﴾ و مالی سيوييان بده ني، مالی خوؤ يي بيخير [و حه لال] ب يي وان يي باش [و حهرام بو هه وه] نه گو هوړن، و مالی وان د ناف مالی خوؤ دا نه خوؤ [ئانکو مالی وان تيکه لي يي خوؤ نه که ن، ب ثبه تا خوارنا مالی وان]. ب راستی [نه ف کاره] گونه هه کا مه زنه. ﴿۳﴾ و نه گهر هوين

سورة النساء

بسم الله الرحمن الرحيم

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ۙ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ ۝ وَآتُوا الْيَتِيمَ أَموالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ ۙ بِالطَّبِيبِ ۚ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾ ۝ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتِيمِ فَانكحوا ما طاب لكم مِنَ النِّسَاءِ ۚ مَعْنًى ۚ وَتِلْكَ وَرِيعٌ ۚ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعْوِلُوا ﴿٣﴾ ۝ وَآتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبَّنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ﴿٤﴾ ۝ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا وَارْزُقُوهُنَّ مِنْهَا وَكَسُوهُنَّ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ ۝ وَاتَّبَلُوا الْيَتِيمَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنَّ آنَسْتُمْ مِنْهُ رِشْدًا فَادْفَعُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِهِمْ ۚ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا ۚ أَن يَكْبُرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

المعرب ۸

ترسيان دراستا کچيت سيويدا [نه وي ت هوين خودانيبي ژي دکه ن] [نه گهر مار بکه ن] دادوه ريبي نه که ن [و مافيت وان ب دورستي نه دهنی، وان پهيلن]، فيجا ژيت ديتر بيت هه وه پي خوؤش، دويان، سييان، چاران مار بکه ن، به لي نه گهر هوين بترسن د نافه را واندا وه کهه فيبي [عه داله تي] نه که ن، ژنه کي ب تنی بينن [و نايست پتر بينن] يان ژي جاري ييت خوؤ مار بکه ن، نه فقه [هيلا نا هه وه بو سيويان، دا خورتيبي لي نه که ن و مافي وان نه خوؤن و تنيک ژن ب تنی، نه گهر هوين بترسن داد گه ريبي د نافه را واندا نه که ن] ريکار ژ هه ميسان نيزيکتره کو هوين خوؤ سته مکرنی پاريزن و بده نه باش. ﴿۴﴾ و مارا ژنان ب خوؤشي بده ني، و هه که وان [ژنان] تشتتک ژ مارا خوؤ ب خوؤشي [و ب دلي خوؤ] بو هه وه هيلا [و گهر دنا هه وه نازا کر]، تيدي بخوؤن ل هه وه حه لال بيت و نوؤشي جان بيت. ﴿۵﴾ و هوين مالی ساويلکه يان [ژ بچويک و دين و دهست درياييان] نه دهنه في، نه و [مالی] خودي بو هه وه کريبه نه گهر يي بهرده و اميا ژياني [و ژيان ل سهر رادوه ستيت] بي خودان بکه ن و ب جلک بيخن، و ناخفتنا خيري بو وان بيژن [ئانکو نه گهر هوين ب ناقل که تن دي مالی هه وه دهينه هه وه]. ﴿۶﴾ و سيوييان بجهه بينن هه تا بالق دبن [و دئنه ژنان يان شويان]، و نه گهر هه وه ديتن بالق بوون و ب ناقل که تن، مالی وان بده نه في، و له زي لي نه که ن بخوؤن ژ ترسا مه زنبوونا وان [ترسا هندي کو وي مالی ژ هه وه بستين]. و هه چيبي ده وه له مه نديت بلا [چو مالی بهرانه ري خودانيسا خوؤ سيوييان رانه که ت] وي دل پاقر بيت. و هه چيبي خيزان (فه قير) بيت بلا ته مه تي زه حه تا خوؤ و ل دويف هه وجهيسا خوؤ بخوؤت، و نه گهر هه وه مالی وان دا وان، شاهدان ل سهر بگرن [کا هه وه مالی سيوييان هه مي داييبي يان ژي نه]، و خودي بو هه وه به سه زيړه فان و حسابدار.

لِرِّجَالٍ تَصِيبُ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانُ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
 مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانُ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
 مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَأَلْيَتَمَنَىٰ
 وَالْمَسْكِينُ فَأَزْذِقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾
 وَلِيَحْسَبَنَّ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَةً ضَعِيفًا
 حَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
 بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
 أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَةِ إِن كَانَ كُنَّ نِسَاءً
 فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
 النِّصْفُ وَلَا بُوَيْهَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُّ مِمَّا تَرَكَ إِن
 كَانَ لَهُ وَلَةٌ فَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَةٌ فَلَهُمَّ الْثُلُثُ إِن
 كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْإِخْوَةِ الشُّدُّ مِمَّا تَرَكَ بَعْدَ وَصِيَّةٍ يُوَصِّي بِهَا
 أَوْلَادِيَّةً أَبَاؤُهُمْ وَأَبْنَاؤُهُمْ لَا تَقْدِرُونَ عَلَيْهِمْ قَرِيبٌ لِّكُلِّ
 تَقْعًا قَرِيبَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿٧﴾ زهلامان د وی (مالی) دهیاب و کس و کاران ب پاش خوځه هیلای، بار و پشکه هیه، و ژنان ژى ژ وی (مالی) دهیابان و کس و کاران ب پاش خوځه هیلای، بار و پشکه هیه، چ کیم چ زیده، پشکه که [ژ بهرئ خودپشه] هاتییه دانان. ﴿٨﴾ و نه گهر دهمی لیکځه کرنئ، کس و کار و سیوی و بهلنگاز نامادهبون، تشته کی ژ وی میراتی بدنه وان، و ناخفتنه کا بی نه زیته بیژنه وان. ﴿٩﴾ و نه ویت ژ هندئ برسن، نه گهر ب پاش خوځه دینده هه کا بی چاره بهیلن، سته م لی بیته کرن [دځیت هه ر ب وی چاځی بهرئ خو بدنه سیوییت نه و خودانیسی ژى دکهن، و پا نه گهر نه ځرو نه وی مریایه، کا وی دځیا چاوا سهره گو هییا زارځویت وی هاتبایه کرن، نه ها دځیت نه و ژى یی و هسا بیت د گهل سیوییت نه و سهره گو هییا وان دکته]، ځیجا بلا ژ خودئ برسن و ناخفتنا راست د گهل وان بکن [ثانکو چاوا د گهل زارځویت خو دناخن، و دبیژنئ: کورئ من، کچا من، هه ر فی ناخفتنئ د گهل سیوییان ژى بکن].

﴿١٠﴾ نه ویت مالی سیوییان ژ بی بهختی و ب نه هقی دخون، ب راستی تنئ نه ویی ټاگرى تڙى زکئ خو دکهن و دخون، و زوی دئ چنه د ټاگرئ دوژهییدا. ﴿١١﴾ د دهره قئ زارځویت هه وه دا خودئ [ب فی رهنگی] فهر مانا هه وه دکته، کو بارا کورئ ته مه تی بارا دو کچانه، و نه گهر زارځویت هه وه کچ بن و ژ دیوان پتر بن، دوسیکا میراتی بو وانه، و نه گهر [میراتخوړ] کچهک ب تنئ بیت، نیف [یا میراتی] بو وییه، و دهیابیت وئ [یئ مری] هه ر ټیکى شه شیک دگه هیتی، نه گهر [نه وی مری] زارځوک هه بیت [چ کور بن، چ کچ] و نه گهر چو زارځوک [چ کور، چ کچ] نه بن و دهیابیت وی بوونه میراتخوړیت وی، سینک بو دهیکا وییه، و نه گهر [نه وی مری] برا هه بن [خویشک و برا، دو یان پتر]، شه شیک بو دهیکا وییه، نه څف پشک و باره دئ ټینه لیکځه کرن [پشتی جهینانا و هسه تا مری کرى یان ژى [دهر ټیخستنا] قهران [دهینان]. بابیت هه وه و زارځویت هه وه، هوین نوزان کی ژ وان پتر د خیرا هه وه دایه [ژ بهر هندئ خودئ هه ر ټیکى پشک و باریت وی دیار کرن]، نه څف نه ر که ژ بهرئ خودپشه ل سهر هه وه هاته دانان، ب راستی خودئ یی زانا و کار بنه جهه.

الجزء
الرابع
٨

﴿١٢﴾ وَ نِشَا مِيرَاتَى زَنِيَّت [هه فسه ريت] هه وه هيلايى
 بؤ هه وهيه [پشتى مرنى] نه گهر وان چو زاروځ
 [کور يان کچ] نه بن [نه ژ هه وه، و نه ژ چو زه لاميت دى]
 و نه گهر وان زاروځه ک هه بيت، چاريکه که ژ ميراتى وان
 هيلايى بؤ هه وهيه [هه له بت] پشتى جهنينا و هسيه تا
 کرى و [دهر ئيخستنا] قهران [ده بنان] و نه گهر هه وه
 چو زاروځ نه بن [کور يان کچ، ژ وئ يان ژ نيکا
 دى]، چاريکا ميراتى هه وه بؤ هه فسه ريت هه وهيه،
 و نه گهر هه وه زاروځه که هه بيت هه شتيکا ميراتى
 هه وه بؤ وانه، پشتى جهنينا و هسيه تا هه وه کرى و
 دهر ئيخستنا قهران، و نه گهر زه لامه ک يان ژنه ک بئى
 عيال و بئى باب [مه خسه د يابئى دوينده ه و باب و
 بابير بيت] مر، و برايه ک يان خو يشکه کا [ژ ده يکى]
 هه بيت شه شيک بؤ ههر ئيکيه و نه گهر ژ ئيکى پتر بن
 هه مى د سيکيدا ده فېشکن، پشتى جهنينا و هسيه تا
 بئى زيان و دهر ئيخستنا قهران، نه فه فه مانه ژ خودئى،
 و خودئى زانا و حليمه [نانکو له زئى ل جزادانئى
 ناکه ت]. ﴿١٣﴾ نه فه فه فرمان و تخوييبت خودينه، و ههر

ئیکى گوهداريسا خودئى و پيغه مبه رئى وى بکه ت، دئى ئيخيته د به حه شاندا نه وبت رويار د به رپا و د نافر
 ده رکن، و ههروهه ر دئى تيدا بن، و نه فه يه سه رکه فتنا مه زن. ﴿١٤﴾ و بئى گوهداريسا خودئى و پيغه مبه رئى وى
 نه که ت و بده ته سه ر تخوييبت وى [فه رمانيت وى ب جهه نه ئينيت] دئى ئيخيته د ناف ناگريدا کو ههروهه ر
 تيدا بيت، و ئيزايه کا ب رسوا و ره زاله ت بؤ وييه.

﴿۱۵﴾ و ئەوئیت زنايى دكەن ژ ژنكئیت هه وه، چار شاهدان ژ خو ل سەر بگرن، ئیجا ئە گەر شادهی ل سەر دان، د مالیت وانقه ئاسی بکەن هه تا دمرن، یان ژى هه تا خودی ریکه کا قورتالبوونى بۆ فه دکهت و ددانیت [هه له بت ئەف فه رمانه یا ده ستیكا ئیسلامی بوو، پاشى هاته را کرن]. ﴿۱۶﴾ و ئەوئیت دکه فنه د زنايیدا ژ هه وه [چ ژن چ مئیر] بئیشین، و ئە گەر تۆبه کرن و خو باشکرن، ژى بگه رن، ب راستى خودی یى تۆبه وه رگر و دلۆفانه. ﴿۱۷﴾ ب راستى تۆبه یا وان ب تنى دئیتته وه رگرتن و قه بویل کرن ئەوئیت ژ نه زانین گو نه هی دكەن، پاشى ژ نزیك و زوى [ژ وئى کرنى په شیمان دبن] ل خو دزفړن و تۆبه دكەن، ئیجا خودی تۆبه یا فان قه بویل دکهت [و تۆبه یى دده ته سەر] و خودی زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۸﴾ و تۆبه بۆ وان نینه، ئەوئیت کار و کریاریت خراب و گو نه هان دکەن [دمیننه د گو نه هیدا، و ل خو نازفړن] هه تا ئیک ژ وان دکه فته بهر مرنى [ژ نوئى] بیژیت: نه ها ژ نوئى من تۆبه یه [و ئەز په شیمانم]، و [تۆبه] بۆ وان ژى نینه

یئیت دمرن، و ئەو گا ور، ئیزابه کا ب دهر د و دژوار مه بۆ فان بهر هه فکریسه. ﴿۱۹﴾ گه لى ئەوئیت هه وه باوهرى ئیناین نه دورسته هوین ب کۆته کی بنه میرا تخۆریت ژنان [ئانکو وه کی هه ر میراته کی بگه هیننه خو و ده ستى خو داننه سەر]، و بۆ هه وه نه دورسته هوین ریکه وان بگرن و نه هیلن شوى بکەن، دا هنده کی ژ وى مالى هه وه دایه وان [ژ مه هرا وان] ژى وه رگرن، ژ بلى وئى، ئە گەر خه له تیه کا ئاشکه را بکهت، و ب پاشى و قه نجى د گه لدا بن و سهر ده رییى د گه ل بکەن. و ئە گەر هه وه نه فیان [بیئا خو لى فره هکەن و بهر نه دن] چونکی دبیت هوین ژ تشته کی بیزار بن و هه وه نه فیت، و خودی خپره کا مه زن ئیخستیتته تیدا.

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ مِنَ الْفَاحِشَةِ مَنْ نَسَأَ بِكُمْ فَاسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّىٰ يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾
وَالَّذَانِ يَأْتِيَنَّاهُمَا مِنْكُمْ فَقَادُوهُمَا إِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾
إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَفَّوْنَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي تبتُّ النَّارَ وَالَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كَمَا ذُرٌّ
أُورْدِكِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَا يَجِلُّ لَهُمْ تَرْثُوا النِّسَاءَ كَرَاهًا وَلَا مَعْصُوْنًا
لِنَدَاهُمْ أَوْ بَعْضِ مَاءٍ آتَيْتُمُوهُمْ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِمَفْجَسَةٍ
مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُمْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُمْ فَتَعَسَىٰ
أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَبَرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

وَأَنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ
 إِحْدَهُنَّ قَطْرًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ سَحِيحًا ۖ أَنْتُمْ خَدُّوهُ
 بُهْتًا وَإِنَّمَا مِيمَتُهُ ۖ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
 بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنِ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۝
 وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَلَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
 سَبِيلًا ۝ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ وَعُمَّتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ
 الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
 وَرَبِّبَاتُكُمْ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنَ نِسَائِكُمْ
 اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِن لَّيْتَكُنُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا
 جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
 أَصْلَابِكُمْ وَأَبْ تَجْمَعُوا بَنَاتِ الْأَخْتَيْنِ ۖ إِلَّا
 مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

﴿۲۰﴾ و نه گهر هه وه فیا ژنه کئی شوینا ژنه کا دی [پشتی بهردانی] بینن، و ئیک ژ وان هه وه ماله کئی مهزن [ب نافی مه ری] دابیتی، چو ژ وی [مالی] ژئی نه ستین [هوین وی مالی] چاوا دی ژ بی بهختی و ب گونه هه کا مهزن ژئی ستین. ﴿۲۱﴾ هری چاوا هوین دی وی مالی ژئی ستین و هوین چۆینه دهف ئیکدو [و هوین ب تنی مایینه د گه لیک] و [وهختی مه هر کرنی] وان په یانا موکوم ژ هه وه ستانندیه. ﴿۲۲﴾ و هوین وان ژنان مار نه کهن نه ویت بایت هه وه مار کرین، ژ بلی وی نه واهه وه بهری فی فهرانی ئینابیت، ب راستی نه و کاره کئی زیده کریت بوو، و پیسه کار و پیسه ریک بوو. ﴿۲۳﴾ ل سهر هه وه هاته حهرامکرن و نه دورستکرن [مارکنا] دهیکیت هه وه، و کچیت هه وه، و خویشکیت هه وه، و مهتیت هه وه، و خالهتیت هه وه، و برازاییت هه وه، و خوارزاییت هه وه، و دهیکیت هه وه ییت شیری [دایینیت هه وه]، و خویشکیت هه وه ییت شیری، و خه سو بییت هه وه، و نه فسیییت هه وه ییت دمالا هه وه دا مهزن بووین، ژ وان ژنیت نفین د

نافهرا هه وه و واندا چیبووی، و نه کهر نفین نه بیت دنافهرا هه وه و واندا چو گونه هه بو هه وه تیدا نینه هوین وان نه فسیان مار بکهن. و بویکیت هه وه ییت کوریت هه وه ییت دورست، و [دیسا حهرامه] هوین دنافهرا دو خویشکان دمار کرتیدا کووم بکهن، نه وه نه بیت نه واهه وه بهری فی فهرانی کریت، ب راستی خودی گونه هه ژیهه و دلوفانه.

المزورة
المقرن ۹

* وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
 كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأَجَلَ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ إِنْ تَبْتَغُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ مُخْتَصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
 تَرَضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿۱۵﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحِ
 الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمَنْ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ
 فِتْيَتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ
 مِنْ بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ الْمُحْصَنَاتِ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مَتَّجِدَاتٍ
 أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْنَ فَإِنَّ تَيْنَ بِفَحْشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
 مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ
 مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِي
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۷﴾

﴿۲۴﴾ و [مارکرنا] ژنیت شویکری و ب میر [بو هوه
 حهرامه] ژ بلی وان ییت [ب خهزایی بووینه]
 جیزییت هوه [و نه گهر جیری یا شویکری بیت بو
 خودانی (سه رکاری وئ) دورست نینه هه تا زه لامی
 وئ دمربت یان دئیته بهردان] ئەفه فه مانا خودییه
 ل سهر هوه هاته دانان و نقیسین [بو که سی ناییت
 بدهته سهر] و ژ بلی فان ییت بویرن، هه که هوین
 مارا وان بدنی و دههمه ن پاقر بن و زناکه ر نه بن، بو
 هوه دورست و حه لال، فیجا هه چیا هوه خو شی
 ب نقینا وان دیت [ئانکو مارکر] مارا وان [ئهوا هوه
 دناف خو دا دیار کری] ب ئه رکه بدنی، و گونه هل
 سهر هوه نینه پشتی هوه مه هر دیار کری د گه لیک
 پیک بین [ئانکو ژ وئ مارا دیار کری ب قایلبونا
 هوه هه رودکان، کیمتری بدنه وان، یان ژئی ژ وئ
 ماری پتر بدنه وان]، ب راستی خودی یی زانا و
 کاربنه جهه. ﴿۲۵﴾ و هه چیی ژ هوه نه شیا [ب مالی
 خو] ژنه کا ئازاد و خودان باور و دههمه ن پاقر مار
 بکهت [و بو خو بینیت] فیجا بلا جیزییت خو ژ

کچییت موسلمان مار بکهت [ئه گهر شیان هه بن یا ئازاد مار بکهن، نه دورسته یا جیری مار بکهن، و دیسا
 نه دورسته جیرییا نه موسلمان مار بکهن]، و خودی ب باوریا هوه چیتر دزانییت [ئانکو دیت باوریا
 هنده جیرییا ب هیز و موکو متر بیت ژ یا ئازاد کری] هوین ژ ئیکن [ئانکو هوین هه ردو مرفن چ
 هوین بنده بن چ هوین ئازاد کری بن هوین د مرفاتییدئا ئیکن]. ئیدی ب دهستوریا سه رکاریت وان مار
 بکهن، و مهرا وان ب قهنجی [ب ئاواهی کی دورست و شه ری و گونجایی د گهل سه روه ری] بدنه وان
 [ئهف جیرییه بو هوه دورسته مار بکهن ب وی شه ری] دههمه ن پاقر بن و زناکه ریت ئاشکه رانه بن، و
 خودانییت یاریت نه بن، فیجا وه ختی شویکرن و که قتنه د کریتییدئا [ئانکو د زناپییدا] نیفا جزایی ژنیت
 ئازاد ل سهر وانه، ئەفه فه مانه [مارکرنا جیرییا] بو وی دورسته، یی ژ خو پترسیت [ئه گهر ژنی نه ئینیت]
 دی که قیته د گونه هیدا [ئانکو د زناپییدا] و نه گهر خو رابگرن [و جیزیی مار نه کهن] بو هوه باشتره، و
 خودی گونه ژیه ر و دلوقانه. ﴿۲۶﴾ خودی [ب فان فه مانان] دقیت بو هوه دیار کهت [کاچ ل سهر هوه
 حه لاله و چ حهرامه]، و به ری هوه بدهته ری و ره وشیت ییت به ری هوه [ژ پیغه مبه ر و چاکان]، و توبه یی
 بدهته سهر هوه، و خودی زانا و کاربنه جهه.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ وَيُرِيدَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ نَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ
عَنكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَن تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدُوًّا
وْظَلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِنْ جَحْتَبُوا كِبَارًا تَتَّهَمُوهَا عَنْهُ نَكْفَرُ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلُكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَّبِعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَعَاثُوهُمْ
نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

﴿۲۷﴾ خودی دفتت [ب فان برپاران] توبه یی بدانتت
سهر ههوه، و نهویت ب دویف دلخوازیان [مهخسهه
ژی ییت حهرام] دکفن، دفتت هوین گهلهک ب
رهخی وانغه بچن [ئانکو کار و کریاریت وان بکهن].
﴿۲۸﴾ و خودی دفتت ل سهر ههوه سفک بکهت
[ئانکو کاری ههوه ب ساناهی بیخیت، ب دانا وی
بؤ ههوه شهر یعهه تکئ ساناهی و گونجایی د گهل
سروشتی مروقی]، ب راستی مروف بی هیز و
لاواز هاتییه چیکن [ئانکو نهشیت بینا خو ل سهر
دلخوازیان فرهه بکهت]. ﴿۲۹﴾ گهل خودان باوهران
مالی خو [تیکنو] دناقهه راخو داب نههقی نهخون
[وهکی سهلهفی و قوماری و زهه بکرنی (احتکار) و
دزییی... هتد]، بازگانیهه کا هوین ل سهر قایل
نهبن تی نه بیت [ئانکو ب کرین و فروتنان ههردو
ثالیییت قایل بخون و ب ریکیت دورست] و خو
[ژ بی هیشیوونی] نهکوژن یان تیکدو نهکوژن ب
راستی خودی د گهل ههوه یی دلؤفانه. ﴿۳۰﴾ و ههچی
[ژ ههوه فان نه دورستییت بوری] ژ ستهمی و زیده کافی

فی بکهت، دی وی کهینه دناگری دوژههیدا، و نهقه ب خو ل دهف خودی ب ساناهییه. ﴿۳۱﴾ نه گهر هوین
خو ژ گونههیت مهزن [شرکی و کوشتی و دزییی و سربهنیدی... هتد] بدنهه پاش، گونههیت ههوه ییت
بجویک دی پهردهپوش کهین و ژبیهین و فهشیرین، و ههوه دی بهینه جههکی دلخوش و باش. ﴿۳۲﴾ و هوین
دلخوازییا وی تشتی کو خودی هندهک ژ ههوه پی ب سهر هندهکیت دی تیخستین، نهکهن [ئانکو خوژییا
هندی بکهی خودی ژ وی بستینیت و بدهته ته]، و زه لاما نپشک و بار ژ کار و کریاریت کرین ههنه، و ژنان
پشک و بار ژ کار و کریاریت کرین ههنه، و داخوازا کهرهه خودی بکهن، ب راستی خودی ب ههمی تشتی
ئاگههداره. ﴿۳۳﴾ و مه میرانگر بؤ ههر تیکی دانینه ژ میراتی دهیباب و کهس و کاران هیلایی، و نهویت
ههوه په ییان داینی [کو ببنه میرانگریت ههوه] پشک و باریت وان بدنی [ههلبهت نهف فهرمانه ل دهسپیکا
ئیسلامی بوو، باشی هاته پارکن ب گوژنا خودی ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ ب راستی خودی ل
سهر ههمی تشتان بهرههف و شاهده.

الْجَالِ قَوْمَاتٍ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَلِحْ لِحَتِّ قَبِيحَتِ
حَفِظْتُ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَحَاوَرْنَ
نُشُورَهُنَّ فِعْظُهُنَّ وَهَجْرُهُنَّ فِي الصَّاحِبِ
وَأَضْرُوبُهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ فَلَا تَتَّبِعُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ
يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرًا ﴿٣٢﴾ وَأَعِدُوا لِلَّهِ وَأَلْصِقُوا بِهِ شِقَاقَ
وَالْوَالِدِينَ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَأَعْلَمُ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ خَفُورًا ﴿٣٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٤﴾

الْمَرْبِ

﴿۳۴﴾ زهلام سهرکار و سهرپه رشتیت کاروباریت
ژنانه [ئانکو دقیت ئەول بەر خزمەتا وان بن و ب
کاروباریت وان رابن] ژ بەر کو خودی هندەک ب
سەر هندەکان ئیخستینە، ژ بەر کو [زهلام] مالی
خۆ [د بەر واندا] دمەزیخن، فێجا ژنیت چاک
[کارراست] گوهداریت خودی و زهلامیت خوونه
[وب ئەرکی خۆ رادبن د راستا خودیدا، و پاشی د راستا
زهلامیت خودا] و بو مال و نامویسا [زهلامیت خۆ]
د پشت ویرا، ب هاریکاریسا خودی پارێزەرن، و ئەو
ژنیت هوین ژنی دترسن کو گوهداریسا ههوه نهکهن
[خۆل سەر زهلامی خۆ مەزن بکەن و مافیت وان
نەدەنی] شیرەتان ل وان بکەن [و ژ خودی و ئیزایا
رۆژا قیامەتی بترسین] [و ئەگەر باشقە چۆن باشە،
و ناییت چو ریکیت دی بگری، و ئەگەر نه] خۆ ژ
نشینا وان بدەنه پاش [ئانکول سەر نشینا وئ بی، بەلی
پشتا خۆ بدەیی و پووتە پی نهکهی، و ههکه ب فی
چەندی ژى نههاته ری] فێجا لی بدەن [بەلی لی دانەکا
بی ئیش] فێجا ئەگەر گوهی خۆ دانە ههوه، هوین

چو هیجەتان هلنە ئیخن [کو هوین خورتی و ستەمی لی بکەن]، ب راستی خودی یی بلند و مەزەنه
[ئانکو پشتی گوهداریسا ههوه کرین، ئەگەر ستەمی لی بکەن، بزانی خودی ژ هەمیسان مەزنتره و ل سەر ههوه
دەستەهلاتداره ههروهکی هوین ل سەر وان دەستەهلاتدار، و بو ههوه ناهیلیت]. ﴿۳۵﴾ و ئەگەر هوین ترسیان
ناقبەرا وان نهخۆش بیت و ژیک نهگرن، دادوهرەکی ژ مروفتیت زهلامی و دادوهرەکی دی ژ مروفتیت ژنی
هەلبژێرن [و فریکەنه دەف ئیک، دا پیکفە بەری خۆ بدەنه ئارێشەیی و چارهسەر بکەن] فێجا ههکه ب راستی
وان [هەردو دادوهران] بقیان وان پیک بینن و ناقبەرا وان خۆش بکەن، خودی دی وان ئیخیتە بەریک، ب
راستی خودی زانا و شارەزایە. ﴿۳۶﴾ و هوین خودی پەریسن و چو هوگر و ههقبەران بو چی نهکەن، و د
گەل دەبیابان د چاک بن [دیسا] و د گەل کەس و کار و سیوی و بەلنگاز و جیرانیت دبنە مروفتیت ههوه، و
جیرانیت چو مروفانی د گەل ههوه نهیی و ههفالی ریک یان ههفسەرا خۆ و رپینگ و بەندەیی ههوه، ب
راستی خودی حەژ قەبەیی پەسەندەر ناکەت [ئەوی کەسی ژ خۆ مەزنتر و بلندتر نهبنیت و ببینیت ئەول
سەر غیری خۆ دایە]. ﴿۳۷﴾ ئەوئیت [ئانکو قەبە و دفن بلند] چرویکیی دکەن [د راستا فەرمانا خودیدا و د
راستا دەبیاب و کەس و کاراندا... هتدا]، و فەرمانا خەلکی ژى ب چرویکیی دکەن، و وئ کەرەما خودی د
گەل کری قەدشێرن، و خودی ئیزایەکا ههتکبەر بو گاوران بەر ههفکریسه.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا قَسَاةً
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَبْضَعِهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يُودُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ الرَّتْرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ
الْكِتَابِ يَشْرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَتَّخِلُوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

حز دکن ئەر دېتته کهلاشتن، و تېدا بچن و د گهل ئاخى بېنه ئېك، [وى رۇزى] نەشتين چو ئاخشتان ژ خودى قەشېرن. ﴿٤٣﴾ گهل خودان باوهران، نېزىكى نقيزى نەبن دەمى ھوين سەرخوش ھەتا ھوين بزائن کا ھوين چ دېژن، ديسا دەمى لەش دې نقيزى بېيدا [جەنابە تېدا] ژ بلى کو ھوين رېبار بن ھەتا خو دشون، و ئەگەر ھوين نەخوش بن [نەشتين ئافى ب کاربين] يان ژى رېفینگ و رېبار بن [دسەفەرېدا بن] يان ئېك ژ ھەوہ ژ دەستافى ھات يان چۆبېتھ نقينا ژنى، و ئاف [بۆ دەستفېز و لەش پافز کرنى] ب دەست ھەوہ نەكەفیت، تەيەمومى ب ئاخەکا پاقز بکەن، سەر و چاف و دەستان قەمالن، ب راستى خودى گونەھ ژىبەر و دلۇفانە. ﴿٤٤﴾ ماتە نەددیت ئەوېت [خودى] بارەك ژ زانينا کتیبى [کو تەورائە] دایبى، گومراىى و بەرزەبىبى پى دکرن، و وان دقېت ھوين ژى دسەردا بچن.

﴿٣٨﴾ و ئەوېت مالى خو ب رۆيمەتيا مرفقان دمەزىخن، و باوهرىبى نەب خودى دئینن و نەب رۇزا قيامەت، و ھەر کەسى شەيتان ھەفالى وى بيت [ب ياي وى بکەت و ل دوپھ وى بچیت] پيسە ھەقالە [چونكى دى بەرى وى دەتە خرابىبى وەكى قەبەبى و خوّمەز نکرنى و چروپكى و رۆيمەتیی... ھتدا]. ﴿٣٩﴾ ماچ زيان دا گەھیتە وان ئەگەر باوهرى ب خودى و رۇزا قيامەت ئىنابانە، و ژ تىشتى خودى دایبى ھە وان سەدەقە ژى دابانە، و خودى ب وان ناگەھدارە [کا ھەر ئېكى ئىتەت وى چپە]. ﴿٤٠﴾ بى گۆمان خودى تەمەت دندکە کى [ئەو دناف تېرۇژکار رۇژیدا] ستەمى ل کەسى ناکەت، ئەگەر [ئەو دندک] باشى بيت [خودى] چەندجارکى لى دکەت، و دى خەلاتە کى مەزن دەت. ﴿٤١﴾ فېجائەو دى دچ کراسدا بن دەمى ئەم بۆ ھەر ملەتە کى شاھدە کى دئینين [پېغەمبەریت وان شادەبىبى ل سەر وان دەن] و ئەم تە ژى ل سەر فان دکەبنە شاھد. ﴿٤٢﴾ وى رۇزى [رۇزا قيامەت] ئەوېت گاوروبووين و گوھدارىيا پېغەمبەرى نەکرین،

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَلَئِن يَأْتِ بِاللَّهِ تَصْمِيرًا ﴿٤٥﴾
 مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَيَحْمِلُونَ أَلْسِنَهُنَّ عَنِ مَوَاضِعِهِمْ وَيَقُولُونَ
 سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَرَاعِنَا لِيَأْتِيَ بَالِيسَتِيهِمْ
 وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا
 لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
 إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ بَيَّنَّا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَلْكَتَبَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
 مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْغَسَ وَجُوهَافِرَزَدَهَا
 عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ
 اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنْ أَلَّ اللَّهُ لَا يَغْفِرْ لِمَنْ يُشْرِكْ بِهِ وَيَغْفِرْ لِمَنْ دُونَ
 ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾
 أَلْتَرَى إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُرِيكَ مِنْ يَشَاءَ
 وَلَا يُظَاهِرُونَ فِتْيَانًا ﴿٤٩﴾ أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلْتَرَى إِلَى الَّذِينَ آوَوْا أَنْصِيبًا
 مِنَ الْكُتُبِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطُّغُوتِ وَيَقُولُونَ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿۴۵﴾ و خودی چیتر دژمنیت هه وه دنباسیت [ژی ب ناکه ه بن]، و بهسی هه وه یه خودی [بؤ هه وه] سه میان و بهسی هه وه یه خودی [بؤ هه وه] پشته فان. ﴿۴۶﴾ جو هی ناخفتنی فاری دکهن [نانکو دگو هورن] و دبیزن: ب نه زمان خواری یان ب تان هافیتن ل دینی مه ناخفتنا ته بهیست، به لی ئه م پی ناکه یین، و گولی بیه و ته گولی نه بیت [مه خسه دا وان نفرینه نانکو بمری یان کهر بیی] و [دبیزن] [راعنا] [مه خسه دا وان ری رامانه کا نه یا جوانه] و نه گهر وان گوتبایه، مه [گوتنا ته] بهیست و ئه م ب گوتنا ته دکه یین، و [انظرنا] [شوینا] [راعنا] نانکو خو ل مه بگره و مؤله تی بده مه] بؤ وان باشتر و دورستر بوو، به لی ژ بهر گاورییا وان خودی ئه و دویری دلؤفانیسیا خو یتخستن، فیجا ژ بی باوهره کا کیم باوهری بی نائینن [ئه و ری باوهرییه کا لاوازه ب هنده ک پیغه مبه ر و کتیبان]. ﴿۴۷﴾ هه ی گه لی ئه ویت کتیب بؤ هاتین [نانکو جو هی و فه له] باوهری بی ب وئ کتیب مه ینایسیه خواری [کو قورئانه] بینن کو ب راستی ژ وان کتیبانه ییت بهر دهستی

هه وه [کو نتجیل و ته وراتن] بهری ئه م هنده سه ر و چاقان به ره فاژی بکه یین و لیک بزفرینین یان ری دویری دلؤفانیسیا خودی بنخین، ههروه کی ئه ویت دایینه سه ر برپارا خودی رؤژا شه نیسیی مه دویری دلؤفانیسیا خو یتخستین و له عنه ت لی کرین، و ب راستی فه رمانا خودی هه ر دی یتنه جه [نانکو لیغه بوون بؤ نینه]. ﴿۴۸﴾ ب راستی خودی گونه ها چیکرنا هه فال و هو گران بؤ خودی ژئی نابهت و گونه هیئت دبتر ئه ویت مایین [ژ بیل شرکی] ژئی دبهت بؤ بی بقیت، و ب راستی هه ر که سی هه فاله کی بؤ خودی چیکهت، ب سویند وی گونه هه کا مه زن کر. ﴿۴۹﴾ ما تو وان نابینی و نانیاسی ئه ویت خو پاک و باقر [ژ گونه هان] دبینن و ددانن [کو جو هی و فه له نه ده می دبیزن]: ئه م مرؤقیئت خوددینه و ئه م ییت بی گونه هین، خوددیه یی بقیت ژ گونه هان پاک و باقر دکهت، و ته مهت ده زیسیی بهر کی قه سیی ژئی سته م لی نائیته کرن. ﴿۵۰﴾ بهری خو بدی کا چاوا ئه و دره وان ب ناقی خودی دکهن؟ و بهسی وانه ئه ف گونه ها مه زن و ئاشکه را. ﴿۵۱﴾ ئه ری تو دبینی ئه ویت باره ل ژ زانینان بؤ هاتی، باوهری بی ب بوت و شه یاتانی دئینن، و دبیزنه ئه ویت گاوریبو ویین [مه خسه د ژئی قوره ییشینه] ئه فه ژ وان ییت باوهری ینایین [کو موسلمانن] باشتر و راسترن.

﴿۵۴﴾ ۴۴. ئەفە ئەون ئەوئیت خودئى له عەنت لى كرىن [دویری دلوفانیسا خوئییختین]، و هەر ئیکى خودئى دویری دلوفانیسا خوئییخت، ب راستى تو چو هاریکاران بۆ نایینی [دەستى وى بگریت و راستەرى بکەت]. ﴿۵۳﴾ ۵۳. یان ژى وان بارەك د خودایینییدا هەیه [ئانکو وان چو پشك و بار د خودایینییدا نینن، و ئەگەر هەبانە ژى ژ چرویکى و قەلسى] تەمەت تىقلى بەركى قەسپى ژى نەددانە خەلكى. ﴿۵۴﴾ ۵۴. یان حەسویدیى ب خەلكى [ب پیغەمبەرى و موسلمانان] دىەن، ژ وئى کەرەما خودئى د گەل كرى [بۆچى حەسویدیى ب موحەمدى دىەن و ئەونە کەسى ئیکىسە خودئى کەرەم د گەل كرى و کریه پیغەمبەر]، و ب سویند [بەرى وى] مە پیغەمبەراتى و کتیب دابوونە بنەمالا ئیبراھیمی [ئانکو مە پیغەمبەر ژ دویندەها ئیبراھیمی ژى ھنارتن ژ بەنى ئسرائیلیان]، و مە مالدارى و سەرداریەکا مەزن دابوو وان. ﴿۵۵﴾ ۵۵. [دگەل ھندئى ژى کو پیغەمبەر ھەر ژ وان بوون] بەلى ھندەکان باوهرى پى ئینان، و ھندەکان ژى پشتا

الجزء الثانی

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿۵۴﴾
 أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿۵۳﴾ أَمْ
 يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا
 آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿۵۴﴾
 فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكُنِيَ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿۵۵﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كَمَا تَصَلَّتْ
 جُلُودُهُمْ بِدَلِّهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
 عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۵۴﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا
 أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَدُخُلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿۵۷﴾ * إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
 أَنْ تُؤَدُّوا إِلَى الْأَهْلِيهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
 تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
 بَصِيرًا ﴿۵۸﴾ بَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ آمَنُوا وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
 الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَوَدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿۵۹﴾

خو دانى و باوهرى پى نه ئینان [فیتجا چاوا دئى باوهریى ب تە ئینن؟!]. ئاگر و سوئنا دوژەهه بهسى وانه. ﴿۵۶﴾ ۵۶. ب راستى ئەوئیت باوهرى ب نیشان و ئایەتت مە نه ئینایین، ئەم دئى وان ھافیزینە د ناف ئاگریدا، ھەر گاقەکا چەرمى و ان سوئت و ھاتە براشتن، ئەم دئى چەرمى و ان ب ھندەك چەرمى دى گوھۆرپین د تامکەنە ئیزایى، ب راستى خودئى یى زال و کاربنەجھە. ﴿۵۷﴾ ۵۷. و ئەوئیت باوهرى ئینایین و کار و کریاریت قەنج کرىن، ئەم دئى وان کەینە د بەحەشتاندا، ئەوئیت پروبیار د بنرا دچن، و ھەر و ھەر تیدانە، و بۆ وان [د بەحەشتیدا] ھەقسەریت پاك و پاقت ھەنە و دئى وان ئیخینە بن سببەرەکا دريژ و تیر سببەر. ﴿۵۸﴾ ۵۸. ب راستى خودئى فەرمانا ھەوہ دکەت ھوین ئەمانەتى بدەنە خودائیت وان، و ھەر گاقەکا ھوین دادوهریى د نافبەرا خەلكیدا بکەن، ب دادقانى دادوهریى بکەن، ب راستى ئەفە باشترین شیرەتە خودئى ل ھەوہ دکەت، ب راستى خودئى گوھدیتر و بینەرە. ﴿۵۹﴾ ۵۹. گەلى ئەوئیت ھەوہ باوهرى ئینایین، گوھداریسا خودئى بکەن، و گوھداریسا پیغەمبەرى بکەن، و کار د دەستیت خوئى. فیتجا ئەگەر ھوین ل سەر تەشتەكى ژیکفەبوون و ب ھەفرك چۆن، ھوین ل خودئى و پیغەمبەرى بزفړن ئەگەر ھەوہ باوهرى ب خودئى و پوژا قیامەتى ھەبیت، ئەف کارئ ھەوہ [تشتى ھوین ل سەر ب ھەفرك چۆیین بزفړیننە خودئى و پیغەمبەرى]، بۆ ھەوہ چیتەرە و دوپاھیک خیرترە.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ احْرُقُوا مِنْ
 دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
 بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنْبِيهًُا ﴿٦٦﴾ وَإِذْ آلَا تَتَّبِعُهُمْ
 مِنَ لُدْنًا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْتُهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
 وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشَّاهِدِ وَالصَّالِحِينَ
 وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
 بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
 فَاتَّقُوا ثُبَاتٍ أَوْ تَقَرُّوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ
 فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْنَا إِذْ لَمْ أَكُنْ
 مَعَهُمْ شُهَدَاءَ ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ
 لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْسَ لِي بِشَيْءٍ مِمَّا
 فَآفَرُوا فَؤُورًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيَقْتُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
 يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَبِقَتْلِهِ أَوْ يُغْلَبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿٦٦﴾ و ب راستی هه که مه ل سهر وان نفیسیابه
 خو بکوژن، یان ژ وه لاتی خو دهر که فن ب فهرانا
 مه نه دکرن ژ بلی کیمه کی ژ وان، و نه گهر وان ب
 شیر هتیت ل وان دهاتنه کرن کربایه، بو وان چیتر و
 بنه جهتر بوو [مه خسه د بو دنیا و ئاخره تا وان چیتر
 بوو، و باوه ریا و ان دا چیتر و پتر بنه جه و موکوم
 بیت]. ﴿٦٧﴾ و ب راستی هنگی تم دا خه لاته کی
 مه زن دهینه وان. ﴿٦٨﴾ و تم دا وان راسته ری کهین.
 ﴿٦٩﴾ [ژ خو وه سایه] ههر که سی گوهدار یسا خودی
 و پیغه مبری بکهت، فیجا نه وه فالیت وانن بیت
 خودی قهنجی د گهل کرین ژ پیغه مبر و راستگو
 و شه هید و قهنجیکاران، و نه فقه چ خو ش هه فالن.
 ﴿٧٠﴾ نه ف خنیکه [نیعمه ته] ژ خودی ژ بهر وانن، و
 بهس خودی دزانت کا کی هیژای کهرم و خنیکا و یسه.
 ﴿٧١﴾ گه لی خودان باوه ران [هوین بهر انبه ری نه یاریت
 خو ناماده بن] و هشیار و کار کری بن، دهست دهست
 یان ژ ی ب هه فپرا و بیکفه هیرشی بیه نه سهر نه یاران.
 ﴿٧٢﴾ و ب راستی هنده ک ژ هه وه بیت ههین خو
 فه دهیلن و گیر و دکهن، فیجا [به ری خو دده نی] نه گهر ئانافه ک [ژ کوشتنی و شکه ستنی] ب سهر هه ودها هت،
 دبیژن: ب سویند خودی قهنجی د گهل مه کر [خیرا مه فیا]، تم د گهل وان نه بوو یسین. ﴿٧٣﴾ و نه گهر که ره مه ک
 ژ خودی گه هشته هه وه [ژ سهر که فن و دهستکه فتیسیان] دی بیژن: هه ره کی به ری نوکه چو فیان و نیاسین د
 ناقبه را هه وه و ویدانه یی: خو زی نه ز د گهل وان بامه، دا نه ز ژ ی ب سهر فراهیسه کا مه زن سهر فراهی بامه.
 ﴿٧٤﴾ فیجا بلا نه ویست ژ یانا ئاخره تی ب ژ یانا دنیا یی کرین، د ریکا خودیدا جیهادی [شهری] بکهن، و ههر
 که سی د ریکا خودیدا جیهادی بکهت، فیجا بیته کوشتن یان سهر فراهی سهر بکه فیت، ب راستی تم دی
 خه لاته کی مه زن دهینی.

﴿٧٥﴾ هه وه خیره؟ بۆچی هوین در یکا خودیدا شه ری ناکه ن ژ بهر ته په سهر و بی دهستهه لانا ن ژ زه لام و ژن و بچو یکان، نه ویت [گازی دکهن] دبیزن: خودیوو تو مه ژ فی گوندی خه لک سته مکار دهر بیخه، و بۆ مه هاریکاره کی ژ دهف خو هنیره، و بۆ مه پشته فانه کی ژ دهف خو هنیره. ﴿٧٦﴾ نه ویت باوهری ئیناین، در یکا خودیدا شه ری دکهن، و نه ویت گاوروبوین در یکا سه ری گاورییدا [نه وی شوینا خودی دئنه په رستن] شه ری دکهن، فیجا [گه لی خودان باوهران] هوین شه ری دوست و باریت شه یانی بکه ن، ب راستی کاری شه یانی [به رانسه ری خودی] بی بی هیز بوو. ﴿٧٧﴾ نه ری ماته هه وه نهدیتن نه ویت [ل مه که هی] بۆ دهاته گۆتن، هوین دهستی خو بکیشن [و شه ری نه که ن] و نفیژان بکه ن و زه کانا مالی خو بدن، فیجا گاغا [ل مه دینه یی] شهر [در یکا خودیدا] ل سهر وان هاتیسه نفیسین، د وی گاغیدا دهسته که ک ژ وان ژ مرو فان دترسیان وه کی ترسا وان ژ خودی، به لکی پتر ژ مرو فان دترسیان، و گۆتن: خودیوو بۆچی ته شه ر

ل سهر مه نفیسی، بلا ته نه ف شه ره ب پاش تیخستبایه و دهره فت دابایه مه [مه خو شی ب خو برایه و هم ب مرن چوباینه]، بیژه: خو شیا دنیا یی یا کیمه و ئاخره ت بۆ یی پاریز کاری بی بکه ت چیره، و ته مه ت ده زی بی نیفا به رک ی قه سه پی سته م ل هه وه نایته کرن [نه خیریت هه وه کیم دبن و نه گونه هی ت هه وه دئنه زیده کرن]. ﴿٧٨﴾ هوین ل کیشه بن [ل ویری بن]، خو هوین دکه هی ت ئاسیقه ژ ی بن، ههر مرن دی گه هیته هه وه، و نه گهر قه نجی و خیره ک گه هشته وان، دبیزن: نه فه ژ خودییه، و نه گهر نه خو شیه ک ب سه ری وان هات، دبیزن: نه فه نه خو شیه [ژ بی وه غه ریا] نه یه، بیژه [نه وه سایه وه کی هوین دبیزن] هه می تشت [خو شی و نه خو شی و دان و چیکرن] ژ خودییه، فیجا فان مرو فان خیره چو ئاخشتان تینا گه هن [کو چو بی خودی نایت]. ﴿٧٩﴾ ههر خیره کا بگه هیته ته ژ خودییه، و ههر نه خو شیه کا ب سه ری ته بیت ژ ته یه [ئانکو نه فه هه وه یا ده ستیت ته کری و ته ب کار و کریاریت خو ب سه ری خو ئینایی] و مه تو ب پیغه مبه رینی بۆ خه لکی هنارتی [وقه دهره خودی ژ بهر ته نگی و بهر فره می و خو شی و نه خو شیه نه ب دهستی ته یه] و شاده یییا خودی [ل سهر فی چه ندی] به سه .

مَن يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
 عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٥﴾ وَقُلُوبٌ طَائِفَةٌ فَإِذَا بَرَأُوا مِن عِنْدِكَ
 بَيَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ
 فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨٦﴾
 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرِّءَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
 لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٧﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ
 أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ
 مِنْهُمْ لَعَلِمَ الَّذِينَ يَسْتَنْطِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلَ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ لَآتَبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٨﴾
 فَقَلِيلٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَكْفِي إِلَّا تَقْسَاكَ وَحَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ
 عَسَى اللَّهُ أَن يَكْفِيَ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا
 وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٩﴾ مَن يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
 نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَن يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْبِلًا ﴿٩٠﴾ وَإِذْ أَخْبِئْتُمْ بِحِجَابِ خَبْرًا
 بِأَحْسَنِ مَنَاسِكِ أَوْ رَدُّوهُنَّ إِلَى اللَّهِ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٩١﴾

﴿٨٥﴾ هەر که سۆی گوهدارییا پیغه مبهری بکهت، ب راستی ئەوی گوهدارییا خودی کریمی، و یی رویی خو [ژ پیغه مبهری] وەر گپرت [و گوهدارییا وی نه کهت]، مه تو نه هئارتی کول سهر وان پاریزقان بی [ب کۆته کی بهری وان بدهیه باشی و باوهرییی].
 ﴿٨٦﴾ [به رانبهری ته] دبیزن: [فه رمانا ته ل سهر چاقیت مه] ئەم دئی گوهدارییا ته کهین، ههر گافه کا ئەو ژ دهف ته چۆن، دهسته کهک ژ وان د شه قیدا وی دکهن و وی دبیزن نه ئەوا ته گۆتی، و کاچ ب شهف دبیزن و دکهن خودی دنقیسیت، ئیدی تو دهست ژ وان بهرده و پویته پی نه که و خو ب خودی پشت گهرم بکه، و بهسی تهیه خودی پشته فانی ته بیت.
 ﴿٨٧﴾ فیجا بۆچی هزرا خو [باش] د قورئانیدا ناکهن، و ئەگه قورئان ژ دهف ئیکی دی هاتبایه ژ بلی خودی، دا گه له ک تشتیت ئیکه کهفتی و نه وه کههف تیدا بینن [و وه کی فی تیدا نه بینن، بلا بزائن بی گۆمان ژ دهف خودییه و موحه مه د پیغه مبهره]. ﴿٨٢﴾ و ئەگه ر خه بهرک ژ سهر کهفتنی یان شکه سستی گه هشته وان

[نانکو دور ویان] دئی به لافکهن، و ئەگه وان ئەو خه بهر گه هاندبایه پیغه مبهری [پسیار ژئی کرانه] یان ژئی [گه هاندبایه] سهر کاریت خو، ئەو یت فان خه بهران ئیک دنیا سن، و راستییی ژ نهر استییی جودا دکهن، و ئەگه ره م و دلۆ فانییا خودی ل سهر هه وه نه بایه کیمه ک تی نه بن ییت دی هه می دا ب دو یف شه یسانی کهفن. ﴿٨٤﴾ فیجا تو دریکا خودیدا شه ری بکه، خو هه که تو بی ب تنی ژئی بی، تو دئی ژ کار و کراریت خو ب تنی به ریرس بی، و خودان باوهران سهر گهرم بکه [پالده بۆ شه ر کرنی]، بی گۆمان خودی خرابی و زیانا ئەو یت بووینه گاور دئی ژ هه وه ده ته پاش و فه گرت، و خودی ب هیزتره و جزادانا وی دژوار تره. ﴿٨٥﴾ ههر که سۆی بهر فانییه کا خیری بکهت [مه هده را فهنجییی بکهت] وی باره ک ژ وی مه هده ری هه یه، و ههر که سۆی بهر فانییا خرابییی بکهت، باره ک ژ گونه ها وی بهر فانیییی بۆ وییه، و خودی ل سهر هه می تشتان دهسته لانداری و شاهده [جزایی به رانبهر هه می تشتان ددهت]. ﴿٨٦﴾ ههر گافه کا سلافل هه وه هاته کرن، هوین چیر بهر سفا وی بدنه یان ژئی وه کی وی فه گپرن، ب راستی خودی ل سهر هه می تشتان حسیداره.

﴿۸۷﴾ [گهلی مروشان] خودی ئەوه یی ژ وی بیقه تر چو په رستی [خودی] نهیی، بی گومان دی هه وه هه مییان روژا قیامه تی کو چو گومان دی روژیدا نینه دی کۆم کهت، و کی ژ خودی ئاخفتن راستر ههیه [ئانکو کهس نینه]؟! ﴿۸۸﴾ هه وه خیره هوین هۆ دراستا دورویاندا بووینه دو جوین؟ و خودی ئەوه ژ بهر کار و کریاریت کرین فه گه راندنه فه [گاورییی]. ئه ری هه وه دفتیت یی خودی گومرا و بهرزه کری راسته ری بکه ن؟ و هه چیی خودی گومرا و بهرزه کری تو چو ریکان بو نایینی [کو ئیک بو بیته راسته ریکه ر]. ﴿۸۹﴾ [وان دورویان] پی خو شه و هه زه دکه ن هوین ژ ی گاور بین، هه وه کی ئەوه گاوربووین، دا هوین و ئەوه کی ئیک لی بهین، فیجا هوین چو دۆست و پشته فانان ژ وان نه گرن، هه تائه و ب دورستی باوره یی ب ئارمانجا مشه ختبونان دریکا خودیدا نه ئینن، فیجا ئە گه ر وان پشتا خو دای، بگرن و بکوژن، هه ر جهی لی بن و ب دهست هه وه بکه فن، و هوین کهت چو دۆست و هاریکاران ژ ی نه گرن.

﴿۹۰﴾ ئەوه نه بن ئەو یته خو بگه هیننه هنده کان [ئانکو خو دئاقتینه بهختی وان] کو په یان دانقهه را هه وه و اندا ههیه [دهستی خو نه که نه فان و نه کوژن] یان ئەو یته دهف هه وه و دلئ وان نه گریته [و بهرته نگ بیته] نه شه ری هه وه بکه ن و نه شه ری مله تی خو .. و ئە گه ر خودی فیابایه [دلته نگ نه دبوون] دال سه ر هه وه زال و دهسته لاتدار کهت و شه ری هه وه که ن. فیجا ئە گه ر بهرنگاری هه وه نه بوون، و شه ری هه وه نه کرن، و ناشتی فیان و دهستی دۆستینی و ناشتی بو هه وه دریژ کر، [بزنان] خودی بو شه ری وان چو ری نه داینه هه وه. ﴿۹۱﴾ ب راستی هوین دی جوینه کی دی [ژ دورویان] بینن، دفتن ژ هه وه [ب دورویاتیی] پشت راست و ئیمن بین و ژ مله تی خو ژ ی [ب گاورییی] پشت راست و ئیمن بین. و هه ر گافه کا هاته داخواز کرن بو گاورییی و بو شه ری هه وه، لی دزفرن. فیجا ئە گه ر ئەوه دهستی خو ژ شه ر و بهرنگارییا هه وه نه کیشن و ناشتی ژ هه وه نه خوازن، بگرن و بکوژن ل کیشه بینن، ئەها مه بو هه وه ل سه ر فان هیجه ته کا ئاشکه را ژ ی دا [کو هوین ژ بهر دژمنیا وان یا ئاشکه را بکوژن].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
 مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
 إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ قَدْ
 لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ
 مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّبْرَةٌ فَمَا تُسَلِّمُوا إِلَيْهَا
 إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
 شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا
 فَجَزَاءُ لَهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
 لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمْنَا لَسَلَّمْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ لَنْ
 نَبْتَغِيَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَازٍ كَثِيرَةٌ
 كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْهِ كُمْ
 فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

﴿۹۲﴾ بۆ جو باوهریدار و موسلمانان نابیت و نه دورسته باوهریداره کی بکوژیت، ب بی دهستی نه بیت، و ههر که سی باوهریداره کی ب بی دهستی بکوژیت، دقیت [جزایی خو] بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت، و خوینی بدته مروقییت وی، ژ بلی هندئ هه که نه و خوینی پی بهیلن، و هه که نه و [کوستی] ژ مله ته کی دژمن بیت بۆ هه وه، و نه و [کوستی] بی موسلمان بیت، دقیت بهس بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت، و نه کهر نه و [کوستی] ژ مله ته کی بیت په بیان د نا فبه راهه وه و واندا هه بیت، ئیدی [جزایی وی نه فهیه] خوینا وی بدته مروقییت وی، و بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت. فیجا بی بهنده ب دهست نه که قیت [یان شیان نه بن ب دهست خو بیخیت] توبه یا وی [نه وه]: دو هه یقان ل سهرئیک [بی فه برین نه و نه بیت یی دهستویری هه بیت، و هه کی نه ساخیی، ژقان و چلکان و... ب روژی بیت، ب راستی خودی یی زانا و کاربنه جهه. ﴿۹۳﴾ و ههر که سی موسلمان کی، بی غالی و غهره ز و ژ قهستا بکوژیت، جزایی وی دۆزه هه، ههر وهه دئ

تیدا مینیت، و خودی که رب زئ پارکیسه و دویری دلؤفانیسا خو ئیخستیه، و خودی بۆ وی ئیزایه که مهن بهر هه فکریسه. ﴿۹۴﴾ گه لی خودان باوهران ههر گافه که هوین دریکا خودیدا بۆ جیهادی دهر که فتن، [له زئ ل شه ری نه کهن] و موسلمان و گاوران ژیک بنیاسن، و نه وی سلافا [یا موسلمانه تیبی] ل هه وه کر، نه بیژنی تو نه موسلمانی، بۆ متا و پهرتاله کی ژيانا دنیا یی، و ل دهف خودی دهستکه قتیبت مهزن هه نه، [ژ بیر نه کهن] هوین زئ بهری نوکه و هسا بوون، فیجا خودی که ره م د گه ل هه وه کر [و هوین راسته ری کرن] [له زئ ل کوشتنی نه کهن] و ب دورستی بزائن و ژیک بنیاسن، ب راستی خودی ب تشتی هوین دکهن بی ناگه هداره.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِّ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الشُّعْرَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمًا أَنْفُسِهِمْ قَالُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَوْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَسَعَةً فَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَيْسَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافَعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يُخْرِجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ الْكُفْرِينَ كَانُوا أَلَعَدُوًّا مِمَّنَّاءُ ﴿١٠١﴾

الجزء

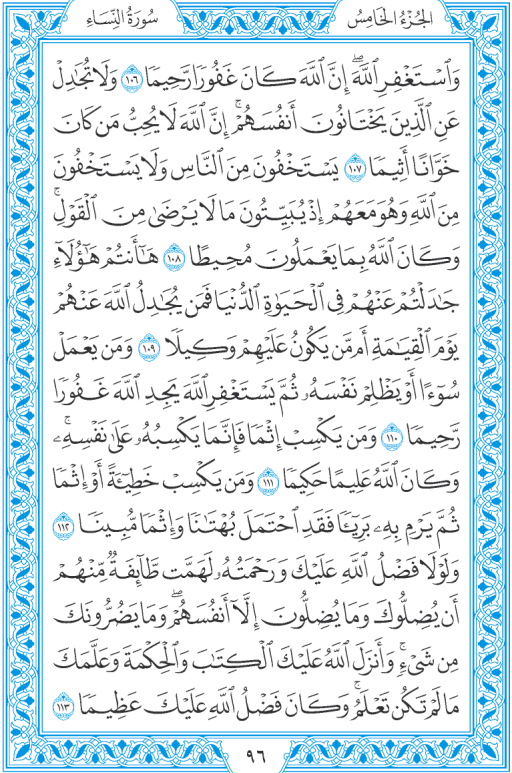
﴿۹۵﴾ موسلمانیت روینشتی [ژ جیهادی] ئەو نەبن بیّت زیان پئی کەفتی، نەوەکی وانن، یبیت ب خو و مالی خو جیهادی دریکا خودیدا دکەن، ب راستی خودی ئەو یبیت ب خو و مالی خو جیهادی دریکا خودیدا دکەن، پەیسسکە کئی ب سەر ئەو یبیت روینشتی [و عوزرا خو هەی] ئیخستینە، و خودی ژفانی چاکیبی ب هەمیان دایبە، و خودی موجاهد (جیهادکەر) ب خەلاتەکتی مەزن ب سەر روینشتیان ئیخستینە. ﴿۹۶﴾ بلە و پایە و گونەه ژبیرن و دلوفانی ل دەف خودینە، و خودی یی گونەه ژبیر و دلوفانە. ﴿۹۷﴾ ب راستی ئەو یبیت سەتم ل خو کرین [مشەخت نەبووین و مایینە دناف گاواندا] ملیاکەت جانئ وان دکیشن و دبیزنی: هوین ل سەر چ بوون؟ دئی بیژن: ب راستی ئەم د ئەردیدا بەلنگاز و بیچارە بووین [ئەم نەدشیاین مشەخت بین و ئەم نەدشیاین موسلمانە تیبیا خو ژئ ئاشکەرە بکەین] ملیاکەت دئی بیژنی: ئەرئ ما ئەردئ خودی یی بەرفرەه نەبوو هوین مشەخت ببنی؟ فینجا ئەفان جەهئ وان دۆژەهە و چ پەسە دوپاھیکە.

﴿۹۸﴾ ژ بلی وان یبیت [ب دورستی] بەلنگاز و نەچار، ژ زەلام و ژن و بچوکیان، ئەو یبیت بی ریک و نەشین ریکە کا دەر کەفتنی بگرن. ﴿۹۹﴾ فینجا ئەفان خودی دئی لی بۆریت، و ژ خو خودی لیبۆر و گونەه ژبیرە. ﴿۱۰۰﴾ و هەر کەسئ بۆ ریکا خودی مشەخت ببیت، دئی ل سەر دنا ملەتئ خو، جەهئ بۆ خو د ئەردیدا کەت، و بەرفرەهیبی درز قیدا ببینت. و هەر کەسئ بۆ خودی و پیغەمبەری وی ب مشەخت ژ مالا خو دەر کەفیت، پاشی [د ریکیدا بەری بگەهیتە جەهئ فیایی] بمریت، بی شک خیرا وی [تەمام] ل سەر خودی کەفت [بۆ بنفیسیت]، و خودی ب خو یی گونەه ژبیر و دلوفانە. ﴿۱۰۱﴾ ئەگەر هەو و هەو و هەو [ئانکو سەفەرەک] د ئەردیدا کر، چو گونەه ل سەر هەو و نینە، هوین نفیژا [چار رکاعەت] کورت بکەن، ئەگەر هوین ترسیان ئەو یبیت گا و هەو و ئەزبەت بەدن، ب راستی گا و هەو و دژمنیت ئاشکەرەنە.

وَاذْكَرْتُمْ فِيهَا فَاقْتَمْتُمْ لَهَا الصَّلَاةَ فَانْتَفْتُمْ طَائِفَةٌ
 مِنْهُمْ مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
 مِنْ وِرَائِكُمْ وَتِلْكَ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
 مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
 عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
 أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
 وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٤﴾
 فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَى
 جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
 كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي
 ابْتِعَاذِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
 تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
 بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ حَصِيمًا ﴿١٠٧﴾

راستی خودی نیزایه که اهتکبه بر بگاوران بهره فکریه. ﴿۱۰۳﴾ فینجا هر گاهه که [ب ناوای بوری] هه وه
 نفیثرا خو کر، ئیدی هوین ل سهر پیان و روینستی و ل سهر کیله کان در پز کری ز کروی خودی بکه و خودی
 بینه بیرا خو، فینجا نه گهر هوین ژ دژ منی ئیمن بوون [کو چو هیزشان نائینته سهر هه وه] هوین نفیثرا خو
 [ب وی رهنگی، نه وی خودی فەر مانا هه وه پی کری و دده می ده ستیشان کری یی هه ی]. ﴿۱۰۴﴾ [گه لی خودان
 سهر باوهریداران نه رکه و دهمداره [ئانکو دهمی خو یی ده ستیشان کری یی هه ی]. ﴿۱۰۴﴾ [گه لی خودان
 باوهران] هوین ب دویف گهریان و داخواز کرنا نه یاران سست و بیزار نه بن، [چونکی] نه گهر هوین
 [ب دویف وانقه و د شهر ی و اندا] دیشن، ب راستی کا چاوا هوین دیشن نه وی دیشن [نه گهر نه و بینا
 خو ل سهر نه هه قییا خو فره دکهن و خو ل بهر فان ئیش و نه خو شیمان دگرن، دقیت هوین ژ وان چیتر خو
 راگرن چونکی] نه و هیقییا هوین ژ خودی دخوازن [ژ خه لاتی مه زن و خیری] نه و ناخوازن، ب راستی
 خودی یی زانا و کار بنه جهه. ﴿۱۰۵﴾ ب راستی مه نه هف کتیبه [کو قورئانه] ب هقی و راستی یی بو نه ئینا
 خوار، دا تو حوکمی د نایفه را و اندا ب وی بکه ی یا خودی نیشا ته دای، و بو خائینان پشته فان نه به.

﴿۱۰۳﴾ و گافا تو [مه خسه د پیغه مبه ره و بیّت د دویفدا
 دئین - ژ سهر وهران - هه تا روژا قیامه تی] د ناف و اندا
 بی، و ته فیا نفیثرا جه ماعت [وه ختی د تر سیدا] بو
 بکه ی، بلا دهسته که ک ژ وان [پشتی دبنه دو جوین] [و
 د گه ل ته نفیثری بکه ن، و بلا چه کی خو هلگرن
 [و جوینا دی دقیت بهر انبه ر دژ منی را وه ستیت]، فینجا
 ههر گاهه کا سوجه برن [و نفیثرا خو رکعه ته ک یان
 ب ته مامی ل پشت ته کرن] ئیدی بلا نه و ل پشت
 هه وه را وه ستن [و زیره فانینی بکه ن] و بلا دهسته که کا
 دی [نه و ا بهر انبه ر نه یاران را وه ستیایی] یا نفیثر نه کری
 بهیت و د گه ل ته نفیثری بکه ت، و بلا د هشیار
 و سهر خو بن و چه کی وان د گه لدا بیت. نه وی ت
 گا و ربو بوین، هیقیان دکهن، کو هوین ژ چه ک و کهل
 و په لیت خو بی ئاکه ه بن، دا نه و ژ ی ئیدی پیکقه ب
 سهر هه وه دا بگرن و هیز شی بکه نه هه وه. چو گونه ه
 ل سهر هه وه نینه نه گهر نه زیه ته ک ژ بارانی ب هه وه
 که فیتیت یان ژ ی هوین د نه ساخ بن، چه کی خو دانن،
 به لی هه وه باش ئاکه ه ژ خو هه بیت و هشیار بن، ب

﴿ ۱۰۶ ﴾ و داخوآا گونهه ژبړنږى بکه لژ بهر شه ووا ته کړبیه دلږى خوځ، کو تو بهر په فانیږى ژ طوعمى کورږى ټیربىقى و دهسته کا وى بکهى یان یى جوى سزابدهى، ب راستى خودى گونهه ژبهر و دلوفانه. ﴿ ۱۰۷ ﴾ هه فرکى و جره برى ژ پيش وانفه نه که، شه ویت [ب گونههان] خیانه تى ل خوځ دکهن. ب راستى خودى شه ژ زیده خائینى گونهه کار ناکهت. ﴿ ۱۰۸ ﴾ [شه ویت دوروى.. خیانه تا خوځ] ژ مرو فنان [ژ ترس و شهرمان] شه دشیرن و ژ خودى نافه شیرن، و خودى د گهل واندا بوو وهختى ب شه ف وان ره ټییت، خودى پى نه خوځ و پى نه رازى، د گهل ټیک دگړان. و ب راستى خودى ب وى تشتى شه و دکهن باش ناگه هداره. ﴿ ۱۰۹ ﴾ شه شه هه وه پشته فانی و بهر په فانی د ژ یانا دنیا پیدا ژ وان کر، فینجا کى دى روژا قیامه تى بهر انبه رى خودى بهر په فانیږى ژ وان کهت؟! یان کى دى خوځ ده ته بهر وان و کربارا وان ب ستویى خوځه گریت [کو وان ژ ټیزایا دوژهى ره ها بکهت]. ﴿ ۱۱۰ ﴾ و هه ر که سى کاره کى خراب

بکهت [کو شه زیاته وى بگه هیته هنده کیت دى و پى بیټشن] یان سته مى ل خوځ بکهت [نانکو گونههان بکهت] پاشى داخوآا گونهه ژبړنږى ژ خودى بخوازیت، دى بینیت خودى پى گونهه ژبهر و دلوفانه. ﴿ ۱۱۱ ﴾ و هه ر که سى گونهه کى بکهت، زیانى ل خوځ دکهت، ب راستى خودى پى زانا و کاربته جهه. ﴿ ۱۱۲ ﴾ و هه ر که سى گونهه کا بچویک یان یا مهزن [یان خه له تیه کى] بکهت پاشى ب ټیکى بى غالیغره ز فه نیت، ب راستى وى بى بهختى و گونهه کا ناشکه را ټیخسته سه ر خوځ. ﴿ ۱۱۳ ﴾ [هه ی موحه مه د] شه گهر که رهم و دلوفانیسا خودى ل سه ر ته نه بایه، دهسته کهک ژ وان ل بهر بوو ته د سه ردا بهن، به لى شه و ژ خوځ پیغه تر که سى د سه ردا نابهن [چونکى سه ر شه نجامى کارى وان هه ر ل وان دز فریت] و شه قهت نه شین چو زیانى بگه هینه ته، ژ لایى خوځه خودى قورئان و سونهت بو ته هنارتن [فینجا دى چاوا شین زیانه کى گه هینه ته، خودى دى ته پار ټییت شه و چهنه د بزافى بکهن] و تشتى ته چوژى نه دزانى ب ته دا زانین، ب راستى خودى که ره مه کا مهزن د گهل ته کړبیه.

الْمُؤْتَمِرِينَ

﴿۱۱۴﴾ چو خیر دگه لهك ئاخفتن و پسته پستا واندا نینه، ئەو تى نه بیت یی فەرمانا خیری یان قەنجییی یان ئاشتکرن و پیکئینانا دنا به را هه فرکاندا بکهت، و ههر که سى [ئەفا بۆرى] بۆ رويسى خودى بکهت، ب راستى ئەم دى خه لاتە کى مه زن دەنى. ﴿۱۱۵﴾ و ههر که سى پستى ریکا راست بۆ دياربووى و دزاتسيا پیغه مبهرى بکهت، و ریکا بى باوه ران بگريت، ئەم زى دى به رى وى دهینه وى ریکا ئەو لى زفرى، و ئەم دى وى کهینه د دۆزهیدا، کو پیسه دوياهيک و پیسه قويناخه. ﴿۱۱۶﴾ ب راستى خودى [گونه ها] ییت هه فال و هو گران بۆ چى دکهن زى نابهت، و ژ بلى فى [گونه ها] خودى بۆ وى یى بقت گونه ها وى زى دبهت، و ههر که سى شریکان بۆ خودى چیکهت ب سویند ئەو بهرزه بونه کا پيس [دویر] بهرزه بوویسه. ﴿۱۱۷﴾ [ئەو موشرک] ژ بلى خودى گازی و په رستنا هندهک په رستییت مى دکهن [وهكى لات و عوززا و مهنات و نائيله... هتد، و ب فى په رستى و گازیکرنى]، ب تنى شه يتانى خپایى دپه رتسن و

هه وار دکهنى. ﴿۱۱۸﴾ خودى دویر تیخست ژ دلۆفانیا خو [له عنهت لى باراندن]، سویند خووار و گوژ: ئەز دى باره کا ئاشکه را ژ بهنده ییت ته بۆ خو تیخم. ﴿۱۱۹﴾ و ئەز دى وان ژ ریکا راست بهرزه کهم، و دى وان ب هیقى تیخم [کو دى زى دريژ بن و دى هزرکهن هیژ زویسه تۆبه بکهن، و ل خو بزفر ن هه تا زيانا خو هه میى ب فان هیقیان دبه نه سه رى] و ئەز دى فەرمانا وان کهم، فینجا ئەو دى گو هیت ته رشان ژ یقه کهن [کو بینه نیشانکرن ئەو پیشکیشن بۆ په رستى و بوتان]، و ئەز دى فەرمانا وان کهم کو ئەو چیکریان یان دینى خودى بگو هۆرن. و ههر که سى شه يتانى ل جهى خودى بۆ خو بکه ته هاریکار و پسته فان، ئیدی ب سویند ئەو ب بهر زیانه کا ئاشکه را کهفت. ﴿۱۲۰﴾ [شه يتان] ژ فان و په یانیت [دره و] دده ته وان و وان ب هیقى دتیخیت، و شه يتان ژ خاپاندنى پیقه تر ناده ته بهر وان. ﴿۱۲۱﴾ ئەفان [دویکه فتیبت شه يتانى] جهى وان [رۆژا قیامه تى] دۆزه هه، و چو ریکیت زى دهر کهفتن و په هابوونى نابین.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَضَدُّ مِنْ اللَّهِ قِيلًا ﴿۱۴۲﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا لِمَنْ يَخْلُقُكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۱۴۳﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يَطْمَئِنُّونَ نَبِيرًا ﴿۱۴۴﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسَاءَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مَلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿۱۴۵﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿۱۴۶﴾ وَبَسَّطْنَاكَ فِي الْإِنْسَاءِ قُلْ اللَّهُ يَفْتِيكُمْ فِيهِمْ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَى الْإِنْسَاءِ الَّتِي لَا تُلَوُّونَهَا مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْعَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوَالِدِينَ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْبَنَاتِ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿۱۴۷﴾

﴿۱۴۲﴾ و ئەوێت باوەری ئیناییین و کار و کرباریت قەنج کربن، ب راستی ئەم دئی وان بەینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت پرێبار د بندا دەهەر کن (دچن) و ئەو هەر و هەر دئی تیدا مینن، ئەقە سۆز و پەیانەکا راستە ژ خودئی، و ماکی ژ خودئی راستگۆتر هەبە؟ ﴿۱۴۳﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئیناییین، و گەلی خودانیت کتیبان [جزا و خەلاتی خودئی] نە ب هیقییت هەووبە و نە ب هیقییت خودانیت کتیبانە [کو جووی و فەلەنە]، هەر کەسی [ژ هەوە یان ژ وان] خرابی و گونەهەکی بکەت، دئی پی ئیتە جزادان، و ژ خودئی پتەتر چو هاریکار و پشەفانان بۆ خو نایینیت. ﴿۱۴۴﴾ و هەر کەسی کار و کرباریت قەنج بکەت چ ژن چ مێر، و ئەو خودان باوەر بیت، ئەها ئەقە دئی چنە بەحەشتی، و تەمەت خێچا بەرکی قەسپی سەتەم لی نائیتە کرن [ئانکو کێمترین سەتەم لی نائیتە کرن]. ﴿۱۴۵﴾ ما دینی کی ژ بی وی چێترە ئەوئی ب دورستی خو سپارتییە خودئی و ئەو کارپراست و قەنج ژئی، و بووییە دویکەفتیبی دینی ئیبراهیمی، کو دینەکی قەدەرە

ژ خواری و خرابیی، و خودئی زی ئیبراهیم کرە زیدەخۆشقیی خو. ﴿۱۴۶﴾ هندی دئەرد و ئەسەاناندا هەمی بی خودییە، و خودئی زی ب هەر تەشتەکی [چ بچویک چ مەزن] باش یی ئاگەهدارە. ﴿۱۴۷﴾ [هەمی موحمەد] ئەوا دەرەهەقی ژ تیدا [کاچ برێبار و ئەحکام دەرەهەقی ویدا هەنە] ژ تە دپرسن، بیژە: خودئی دئی بۆ هەوە فی چەندی رۆن کەت، و ئەوا بۆ هەوە ژ قورئانی دئیتە خواندن رۆن کرن و بەرسقە، [ئیشارەتە بۆ ئایەتە سییی ژ سۆرەتە (ئەلنيساء)، و پامانا وئ ژئی ئەقەبە] ئەگەر هوین ترسیان د راستا کچیت سیویدا ئەوێت هوین خودانیی ژئی دکەن، ئەگەر مار بکەن، دادگەرییی نەکەن، و مافیت وان ب دورستی نەدەنی، وان هیلن، و ژنیت دی بیت هەوە پی خووش مار بکەن، [خودئی دئی بۆ هەوە دیارکەت و ئەوا ژ قورئانی بۆ هەوە دئیتە خواندن، کاچ د راستا سیویدایا هەبە ئەوا هوین میراتی خودئی بۆ قەبری نەدەنی، و هەوە دقیت مار بکەن] [ژ بەر جوانییا وئ، دامەهرا ئەو هەژی نەدەنی، یان ژئی هەما هەر نەهیلن شوی بکەت، دامالی وان بۆ هەوە بەمینیت] [ئانکو خودئی بۆ هەوە دیار دکەت، هوین چو ژ فان د راستا سیویدایا نەکەن، و سەتەمی لی نەکەن نە ژ ریکا میراتیقە نە ژ ریکا مەهر و شویکرنا و پتە] و خودئی پرێبارا کورپت بچویک دئی بۆ هەوە دیارکەت [ماف و میراتی وان بدەنی و بی بار نەکەن] و خودئی بۆ هەوە پرێبارا سیویان [چ کورچ کچ] دیار دکەت کو هوین دادوەرییی دەهەمی کاروباریت واندا بکەن، هەر خێر و قەنجییا هوین بکەن ب راستی خودئی یی پی ئاگەهە.

﴿۱۲۸﴾ و نه گهر ژن ترسیا زه لامی وئی ژئی دویر که فیت و رویی خو ژئی و هر گیزیت یان ده ست ژئی به رده ت، گونه هل سهر وان نینه هه ردو د گهل ئیک پیکیبن [تفاقه کی د گهل ئیک بکه ن]، [روژئی خو یان هنده کان ژئی یان هنده که نه فقه ی یان مه هری یان هنده کی ژئی، پی بهیلت و رازی بیت، و ب فی پییلانی زه لام د گهل بمینت]. و پیکھاتن و ناشتبون چیزه، و چرویکاتی د گهل نه فسی هاتیسه به ره فکرن، [نانکو نه فس ل سهر چرویکاتی پی رابوویسه و یا پیقه گریداییسه، نه ژن چوب زه لامی خو دهیلت و نه زه لام مافی وئی دده تی، نه گهر دلی خو دا سهر ئیکا دی پاشی دئینه پالدان کو فی سروشتی بهیلن] قیجا نه گهر هوین قه نجی پی بکه ن [ول ئیکدو ب هه جهت نه بن و د گهل ئیک بقه تینن] و خو ژ سته م و مافخوارنی پپارین [بزنان] ب راستی خودی ب تشتی هوین دکه ن ناگه هداره. ﴿۱۲۹﴾ چوجا هوین نه شین د نافه را ژناندا دادوهری پی بکه ن [مه خسه د عه داله تا راست و دورست و ته کووز]، خو هوین د مجد ژئی بن. قیجا

وَأَنَّ أُمَّرَأَةً حَافَتُ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاصًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۱۲۸﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوهَا كَالْمَعْلُوقَةِ وَإِنْ تَصِلُوا إِلَى اللَّهِ فَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿۱۲۹﴾ وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا كَرِيمًا ﴿۱۳۰﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا كَرِيمًا ﴿۱۳۱﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۱۳۲﴾ إِنَّ يَتْسَاءُ يُدْهِبُ كَوَائِبَ النَّاسِ وَيَأْتِ بِتَاخِرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿۱۳۳﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿۱۳۴﴾

[ئهوا دلی هه وه ل سهر نه مایی] ب ئیکجاری به ری خو ژئی و هر نه گیزن، قیجا هوین وئی وه کی یا هه لایستی بهیلن [نه یا ب زه لامه، و نه یا بی زه لامه]، و نه گهر هوین خه له تیست خو چیکه ن [و فه رق و جودایی پی نه که ن] و پاریز کارییا خودی بکه ن [ژه می کار و کریاریت خودی ژئی نه رازی، وه کی: سته م و فه رق و جودایییا د نافه را ژناندا] ب راستی خودی گونه ژبهر و دلوفانه. ﴿۱۳۰﴾ و نه گهر هه ره دو [ژن و میز] ژیکفه بوون [ژن هاته به ردان] خودی وان هه ردو کان دی ژ که ره ما خو زه نگین و بی منه ت که ت [نانکو وان هه وجهی ئیکدو ناکه ت] ب راستی خودی [د دلوفانی و که ره ما خودا] یی به رفه وه و کاربه جهه. ﴿۱۳۱﴾ هندی دهر د و نه سه ناندا یی خودیسه، ب راستی مه فه مانا، نه ویت به ری هه وه مه کتیب دایینی، کر و یا هه وه ژئی دکه بن کو پاریز کارییا خودی بکه ن، و نه گهر هوین گاوربوون ب راستی هندی دهر د و نه سه ناندا یی خودیسه، [و هوین چو زبانی ناگه هیته خودی] خودی یی بی منه ته و هیژیایی سوپاسیسییه. ﴿۱۳۲﴾ هندی دهر د و نه سه ناندا یی خودیسه، و خودی به سه پشته فان بیت. ﴿۱۳۳﴾ و نه گهر خودی بقیت دی هه وه به رئاتافکه ت [هه وه مرینیت و قه کت] گه لی مرؤفان، و هنده کیت دی [شوینا هه وه] دی ئینیت، و ب راستی خودی ل سهر فی کاری یی ده سته لاتداره. ﴿۱۳۴﴾ و هر که سی خیرا دنیا یی [ب تنی به رانه ر کار و کریاریت خو] بقیت، [بلا بزنان] خودی خیرا دنیا و ئاخه رتی ل ده فه [قیجا بوچی هوین خو شیا کیم دده نه ب یا گه له ک و بوچی هوین ب دنیا یی ب تنی د رازینه]، و خودی ب وی کاری هوین دکه ن بهیسه ر و بینه ره.

الحزب

﴿ ۱۳۵ ﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ بِالْأَيْدِي وَسُوءَاتِ اللَّهِ وَلَوْ
عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوَّلَادٍ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
فَإِنَّ اللَّهَ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا وَإِنْ تَأْوَرُوا
أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿ ۱۳۶ ﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِ ءَ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ ءَ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿ ۱۳۷ ﴾ إِنْ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ
كَفَرُوا ثُمَّ ءَزَادُوا كُفْرًا لَوْ يَكُنُ اللَّهُ يُغْفِرُ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا ﴿ ۱۳۸ ﴾ يَشِرُّ الْمُتَّقِينَ بَأْسَ لَهُمْ عَذَابَ الآلِمَاءِ ﴿ ۱۳۹ ﴾ الَّذِينَ
يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلِيتَعُونَ
عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿ ۱۴۰ ﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي
الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا
تَعْدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ءَ إِنَّكُمْ إِذًا مُمْلَأُونَ
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ ءَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿ ۱۴۱ ﴾

﴿ ۱۳۵ ﴾ گهلی خودان باوهران ب دادوهریسی رابن
[خو ژئی نه‌دنه پاش و دبیرا سته‌می نه‌کهن] و شاده‌یسی
بو خودی بدهن، نه‌گهر خو ل سهر هه‌وه و ده‌یباب و
که‌س و کاران ژئی بیت. نه‌گهر نه‌و دزه‌نگین بن یان د
هه‌ژار بن، خودی ژوان هه‌ردو وکان هه‌ژیره [هوین
خاتری بو بگرن] فیجا ب دویف دلخوایسیا خو
نه‌کهن، کو هوین دادوهریسی نه‌کهن. و نه‌گهر هوین
نه‌زمانی خو تیک بدهن [و شاده‌یسی بگو هوژن] یان
ژی نه‌دهن [و فه‌شیرن] بزنان خودی ب تشتی هوین
دکهن ناگه‌هداره. ﴿ ۱۳۶ ﴾ گهلی خودان باوهران، خو
ل سهر باوهریسیا ب خودی و پیغه‌مبه‌ری و کتیبا وی
ب سهر پیغه‌مبه‌ری خو دا ئیناییه خواری و کتیبت
به‌ری نوکه هنارتین، راگرن و بمینن، و هه‌ر که‌سی
باوهریسی ب خودی و ملیکه‌تیت وی و کتیبت وی
و پیغه‌مبه‌ری و و رۆزا قیامه‌تی نه‌ئینیت، ب سویند
نه‌و کویر و دویر به‌رزه‌بوو. ﴿ ۱۳۷ ﴾ ب راستی نه‌ویت
باوهری ئیناین، پاشی گاوربووین، پاشی دیسا
باوهری ئیناین، پاشی د دویفرا دیسا گاوربووین،

پاشی گاوربسیا وان زیده‌بووی و ل سهر گاورییی مرین، ئیدی خودی وان نازا ناکه‌ت، و گونه‌هیت وان
ژئی نابه‌ت و راسته‌ری ناکه‌ت. ﴿ ۱۳۸ ﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] مزگینیسی بده دوپویان کو ب راستی ئیزایه‌کاب
ژان بو وان هه‌یه. ﴿ ۱۳۹ ﴾ نه‌ویت گاوران شوینا خودان باوهران بو خو دکهنه دوست و پشته‌فان، نه‌ری وان
ریز و سهر‌فه‌رازی ژوان دقیت؟! ب راستی ریز و سهر‌فه‌رازی هه‌ر یا خودییه [ئانکو ریز و سهر‌فه‌رازیسی
به‌س ژ خودی بخوزان]. ﴿ ۱۴۰ ﴾ ب راستی خودی د قورئانیدا بو هه‌وه ئیناییه خواری، و هه‌ر گاقه‌کا هه‌وه
به‌بست ترانه یان گاورب ب نایه‌تیت خودی دئیته‌کرن، دگهل وان [ئانکو ترانه‌که‌ران] نه‌رویننه خواری هه‌تا
سوحه‌ته‌کا دی دکهن [ئانکو هه‌تا سوحه‌تا خو دگو هوژن]. و نه‌گهر هوین وی گاقی دگهل روینستن،
هوین ژئی دی و هکی وان لی ئین، بی گومان خودی دوپویان و گاوران پیکشه د دوژه‌هیدا دی کو مکه‌ت.

الَّذِينَ يَرْتَضُونَ يَكْفُرُونَ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا
 أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا
 أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
 قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى إِرْءَاءٍ مِنَ النَّاسِ وَلَا يُذَكَّرُونَ
 اللَّهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبَّذِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
 هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 أَنزِلُوا أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ فِي الذَّرِّكَ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾
 إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
 دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
 الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ
 إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

﴿١٤١﴾ ئەو ئیت ھەوہ دگرن و زیرەفانیسا ھەوہ دکەن [کادئ چ ب سەری ھەوہ ئیت] فئجا ئەگەر سەرکەفتنەک و خیرەک ژ دەف خودئ بۆ ھەوہ ھات، دئ بیژن ما ئەم ژئ دگەل ھەوہ نەبووین؟ [مە ژئ دەستکەفتیدا بشارکەر بکەن] و ئەگەر سەرکەفتن بارا گاوران بیت، دئ بیژن: ما ئەم بیت ب سەر ھەوہدا دزال نەبووین؟ [بەلئ مە ھوین نەکوشتن و نەئیخسیرکرن و دناف واندا مە ھاریکاریسا ھەوہ نەکر؟] و ما مە ھوین ژ موسلمانان نەپارستن [فئجا کابارا مە بدەنە مە] پوژا قیامەتئ خودئ دئ فەرمانئ و ھوکمی دنافەرا واندا کەت، و ژ خو خودئ چو جارئ و فەرەسەتئ نادەتە گاوران، موسلمانان قەر بکەن. ﴿١٤٢﴾ ب راستی دپوریان [دفتئ] خودئ بخاپینن، و خودئ ب خو وان رادکیشیتە سەرداچونا وان، و گافا رابوونە نفیژئ، ب سستی رادبن و پیش چافئت خەلکی نفیژئ دکەن، کیم جار نەبن خودئ نائیننە بئرا خو [مەخسەد د نفیژئدا، چونکی ژ بەر خەلکی دکەن و ترسا خودئ تئیدا ناکەن]. ﴿١٤٣﴾ ئەو [دوروی دنافەرا

موسلمان و گاوراندا بیت مابین] نە ژ وان و نە ژ وانن، و ب راستی ئەوئ خودئ بەرزەکر، تو چو ریکان بۆ نابینی فەگەریتەفە. ﴿١٤٤﴾ گەلی خودان باوهران، گاوران شوینا موسلمانان دۆست و پشەفان نەگرن، ئەری ھەوہ دفت [ب فئ کارئ خو] نیشانەکا ب ھیز و ناشکەر بەدەنە خودئ [ھەوہ ژ بەر ئیزا بەدەت]. ﴿١٤٥﴾ ب راستی دوروی دبنئ دۆژەھیدانە، و چو ھاریکار بۆ وان نین [وان ژ ئیزا دۆژەھئ قورتال بکەن]. ﴿١٤٦﴾ ژ بلی وان یئت پەشتیان بووین و تۆبەکرین، و کاروباریت خو دورست و چاک کرین، و خو ب کتئبا خودئ و سونەتا پیغەمبەریشە گرتین و ب کار و کاریاریت خو رازیبووین و پویئ خودئ ب تنئ فئایین. ئیدی ئەفە [پوژا قیامەتئ] دئ دگەل خودان باوهران بن، و ب راستی خودئ دئ خەلاتەکئ مەزن دەتە خودان باوهران. ﴿١٤٧﴾ ما خودئ چ ھەوجەیی و منەت ب ئیزادانا ھەوہ ھەیە، ئەگەر ھوین سوپاسی و شوکورا خودئ بکەن و باورەیی پئ بینن؟ [ئەفە چو ژ گەنجخانەیا خودئ زبەدە ناکەت، دیسا ئیزادانا وی بۆ ھەوہ چو ژ گەنجخانەیا وی کیم ناکەت]. و خودئ ب خو ژئ سوپاسگۆزاری زانایە [ئانکو بەندەبیت خو ل سەر گوھداریسا خو خەلات دکەت].

﴿ لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْمِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَن ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴾ ١٤٨
 ﴿ إِن تَبَدُّواْ أَحْيَارًا وَتُحْفَوُوهُ وَتَعْفَوُاْ عَنْ سُوءِ قِيَانِ اللَّهِ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا ﴾ ١٤٩
 ﴿ إِنَّ إِلَهِي لَأَكْبَرُ مِنَ الْكُفْرِ وَنَعْمَ اللَّهُ وَرُسُلِهِ ۗ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴾ ١٥٠
 ﴿ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴾ ١٥١
 ﴿ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴾ ١٥٢
 ﴿ سَبَّأَكَ أَهْلَ الْكِتَابِ أَن تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا آلَاءَ اللَّهِ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَإِنَّا لَمُتَّبِعُونَ ﴾ ١٥٣
 ﴿ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَلِ هَمِّهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا عَلِيمًا ﴾ ١٥٤

﴿ ١٤٨ ﴾ خودیٰ چه ژ دیار کرنا ناخفتنیت کریت ناکهت، ژ وی نه بیت ییٰ سته ملیکری [تهو ژ ی دا بهره فانیسی ژ خو بکته]. و خودیٰ گوهدیر و زانابه. ﴿ ١٤٩ ﴾ ته گهر هوین قه نجی و خیر یٰ ناشکهره بکهن یان ژ ی فه شیرن یان ژ ی ژ خرابیه کی بیورن، فیجاب راستی خودیٰ لینه گر و خودان شیانه. ﴿ ١٥٠ ﴾ ب راستی ته ویت باوه ریسی ب خودیٰ و پیغه مبه ریت وی نه تین و دقین فه رق و جوداهیسی بیخنه د ناقبه را خودیٰ و پیغه مبه ریت ویدا، و دیبژن ته م باوه ریسی ب هنده ک پیغه مبه ران دینین و ب هنده کان نائینین، و دقین بو خو ریکه کا نافنجی د ناقبه را [باوه ری و گاور یییدا] بگرن. ﴿ ١٥١ ﴾ بی گومان ته فه ب دورستی گاورن، و مه نیزیه کا هه تکبه ر بو گاوران به ره فکریه. ﴿ ١٥٢ ﴾ و ته ویت باوه ری ب خودیٰ و پیغه مبه ریت وی تینایین و فه رق و جوداهی د ناقبه را واندا نه کرین، [و باوه ری ب هه می پیغه مبه ران تینای] ته ها ته فان خودیٰ دیٰ خه لات ی وان ده تی، و خودیٰ ب خو ژ ی گونه ژ به ر و دلوفانه. ﴿ ١٥٣ ﴾ خودانیت کتیبان ژ ته

دخوازن، تو کتیبه کی بو وان ژ تهسانی بینیه خواری ب سویند وان ژ قیٰ مه زنتر ژ مووسایی خواست، گوژته [مووسایی] کا خودیٰ ب ناشکهرایی نیشا مه بده، و ژ بهر سته مکارییا وان برویسییا ناگری ل تهسانی ته و گرتن، و پشتی نیشانیت ناشکهره اکره ژ ی بو هاتین، دیسا گولک بو خو گرتن و په رستن، پاشی ته م لی بو رین، و مه نیشانیت ناشکهره اکره دانه مووسایی. ﴿ ١٥٤ ﴾ ژ بهر کودا په یانا وان یا موکوم بیت، مه [چیایی] (طور) پاکره هنداف سه ری وان و مه فه رمانا وان کر: داچه میایی [و خو شکانندی بو خودایی ته و ژ بهرزه بونوی رزگار کرین] د دهر گه هی قودسپرا بده نه ژور، و مه فه رمانا وان کر زیده گافیسی د شه نیییدا نه که ن [و نه دهنه سه ر پریارا خودیٰ] و مه په یانا موکومکری ژ وان ستاندن.

فَمَا نَقْضَهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرَهُمْ بِيَاثِ اللَّهِ وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ
 بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
 فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَكَفَرُوا بِوَعْدِهِمْ وَعَقَّبُوا أَمْثَلًا
 عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
 اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَّوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
 اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِمَّنْ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
 وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾
 وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ الْأَلْيَوْمَانِ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
 الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فِطْرًا مِنَ الَّذِينَ هَادُوا
 حَرَمًا عَلَيْهِمْ طَبَعَتْ أُحْلَتْ لَهُمْ وَبَصَدَّ هَرَمًا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
 كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْبَهُمْ آقْوَالَ
 النَّاسِ بِالْبُطْلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَكِن
 الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
 وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
 وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

﴿١٥٥﴾ فَيُجَازُّ بهر پهيمان شکاندن و باوهری نه ئینانا وان ب نیشان و نایه تیت خودی، و کوشتنا وان ژ بی بهختی و نههقی بؤ پیغه مبهران، و گوتنا وان دلیت مه ب کافلانکن [ژ بهر هندئی تی ناگهین] [وهنینه وهکی شه و دیژن] بهلکی خودی ژ بهر گاورسیا وان ییت په رده سهر کرین، فیتجا کیمهک ژ وان [نه گهلهک] باوهری پی دینن. ﴿١٥٦﴾ دیسا ژ بهر نه باوهری ئینانا وان ب عیسایی و گوتنا وان یا زیده بی بهخت ل سهر مهربمی. ﴿١٥٧﴾ دیسا ژ بهر گوتنا وان ب راستی مه عیسایی کورئی مهربمی کو پیغه مبهری خودییه، مه پی کوشتی، و وان ب خوژی نه عیسا کوشتییه و نه ل دار داییه [ئانکول سهر داران نه کوشتییه و هلاویستییه] بهلی ل بهر وان [شهوی کوشتی و عیسا] وهکی ئیک لی هاتن، و شهو ب خوژی ل سهر کوشتنا عیسایی ب گومانن، و چوزانین پی نین ژ بی دویکه فتننا گومانی، و ب راستی وان عیسا نه کوشتییه. ﴿١٥٨﴾ بهلی خودی شهو ب بال خوژه بلند کرییه، و خودی ب خو پی سهردهست و کاربنه جهه و

فهرمانر هوابه. ﴿١٥٩﴾ چو کهس ژ خودانیت کتیبان [مه خسه د جوهری و فله نه] نامینن باوهری پی ب عیسایی نه ئینن بهری مرنا وی [دهمی دئیتته خواری بؤ کوشتنا ده جالی]، و رؤژا قیامه تی ل سهر هه مییان دئی بیته شاهد [کو وی یی گه هاندی شه و بهنده یی خودییه و پیغه مبه ره]. ﴿١٦٠﴾ فیتجا ژ بهر سته ما جوهری یان دکر و ژ بهر ریگرتنا وان یا گهلهک بؤ ریکا خودی، مه ژی هندهک تشتیت پاقر و بؤ وان دورست و حه لال، ل سهر نه دورست کرن. ﴿١٦١﴾ و دیسا ژ بهر وهر گرتن و خواری وان بؤ سه لهق و شهو ب خو فهرانا وان هاتبوو کرن و نه کهن، و ژ بهر خواری وان بؤ مالی خه لکی ژ بی بهختی و ژ نههقی [من ژی تشتی بؤ وان پاقر و دورست، نه دورست کر]. و ب راستی مه ئیزایه کا ب ژان بؤ گاوران ژ وان بهر هه فکرییه. ﴿١٦٢﴾ بهلی ژ وان ییت رهوان و شاره زاد زانینیدا [وهکی عه بدو لای کورئی سه لامی و شه سهدی کورئی عوبهیدی و شه سهدی کورئی سه عیه] و ییت باوهری ئیناین، باوهری پی ب شهو بؤ [پیغه مبه رییت] بهری ته هاتی دینن، و بهر دهوام نفیژان دکهن و زه کاتی دهن، و باوهری پی ب خودی و رؤژا قیامه تی دینن، ب راستی شهم فان دئی خه لاته کی مه زن دهینی.

* إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
 وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
 وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١١٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
 مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
 تَكْوِيمًا ﴿١١٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
 عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١١٥﴾
 لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ، يَعْلَمُهُ، وَالْمَلَائِكَةُ
 يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيَهُمْ
 طَرِيقًا ﴿١١٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١١٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ كُرْالْرَّسُولُ بِالْحَقِّ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢٠﴾

﴿١١٣﴾ ب رَاسْتِي مَه وَهَجِي بُوْتَه هِنَارْت هَه روه كِي
 مه وه جِي بُو نُووَح وَ پِيغَه مَبَه رِيْت پَشْتِي وِي هَاتِيْن
 هِنَارْتِي. وَ مَه وَه جِي بُو تُيْسِرَاهِيْمِي وَ تُيْسِمَاعِيْل وَ
 تُيْسِحَاق وَ يَه عَقُووب وَ كُوْرِيْت وِي وَ عِيْسَا وَ تُه يِيُووب
 وَ يُوونَس وَ هَارُوون وَ سُوْلَهِيَان، وَ [مَه كِتِيْبَا ب نَاقِي]]
 زَه بُوور دَا دَاوُوْدِي. ﴿١١٤﴾ وَ پِيغَه مَبَه ر مَه هِنَارْتِن زُوَان
 يِيْت مَه بَه رِي نُو كَه سَه رَهَاتِيْسِيَا وَ ان بُوْتَه قَه گِيْرَآيِي وَ
 هِنْدَه ك پِيغَه مَبَه رِيْت دِي زِي مَه هِنَارْتِن، وَ بَه حَسِي وَ ان
 مَه بُوْتَه نَه كَرِيْسَه، وَ ب رَاسْتِي خُوْدِي د گَه ل مُووسَا
 نَاخْشِيْسَه. ﴿١١٥﴾ تُه وَ پِيغَه مَبَه ر مَز گِيْنِيْن وَ نَاگَه هِدَا رَكَه ر
 بُوون، دَا مَرُوْشَان بَه رَانَبَه رِي خُوْدِي پَشْتِي هِنَارْتِنَا
 پِيغَه مَبَه رَان، چُو هِيْجَه ت نَه مِيْنِن، وَ خُوْدِي ب خُوْ زِي
 يِي زَا لَكَه ر وَ كَارَبْنَه جَهَه. ﴿١١٦﴾ بَه لِي خُوْدِي شَادَه يِيِي
 ب وِي كِتِيْبَا ب زَانِيْنَا خُو بُوْتَه تُيْنَا يِيْسَه خُوَارِي دَدَه ت
 [كُو تُه ف قُوْرَانَه زُو دَه ف خُوْدِي يَه وَ تُو پِيغَه مَبَه رِي] وَ
 مَلِيَا كَه ت زِي شَادَه يِيِي دَدَه ن، وَ شَادَه يِيَا خُوْدِي بَه سَه.
 ﴿١١٧﴾ تُه وِيْت گَاوْرَبُوِيِيْن وَ مَرُوْشَان زِي زُو رِي كَا
 خُوْدِي دَدَه نَه پَاش، ب رَاسْتِي تُه وَ بَه رَزَه بُوونَه كَا دُوِيْر

به رزه بووینه. ﴿١١٨﴾ ب رَاسْتِي تُه وِيْت گَاوْرَبُوِيِيْن وَ سَهْتَم كَرِيْن، ب رَاسْتِي خُوْدِي لِي نَابُوْرِيْت وَ بَه رِي
 وَ ان نَادَه تَه چُو رِي كِيْت [سَه رَفَه رَا زِيِي]. ﴿١١٩﴾ زُو بَلِي رِي كَا دُوْرَهِي كُو هَه رُو هَه ر دِي تِيْدَا مِيْنِن، وَ تُه قَه ب خُو
 ل دَه ف خُوْدِي ب سَانَاهِيْسَه. ﴿١٢٠﴾ گَه لِي مَرُوْشَان ب رَاسْتِي پِيغَه مَبَه رَه ك زُو لَآيِي خُوْدَا يِي هَه وَ هَقَه ب دِيْنَه كِي
 هَه ق وَ رَاسْت هَات، فَيَجَا بَاوَه رِي يِي پِي يِيْنِن بُو هَه وَه چِيْرَه، وَ تُه گَه ر بَاوَه رِي يِي پِي نَه تُيْنِن وَ بِنَه گَاوْر
 [بَزَانِن] هَه ر تَشْتِي دَه ر د وَ تُه سَا نَانْدَا هَه ي بُو خُوْدِي يَه، وَ خُوْدِي ب خُو يِي زَانَا وَ كَارَبْنَه جَهَه.

يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِى دِيْنِكُمْ وَلَا تَقُولُوْا عَلٰى
 اِلٰهِ اِلَّا الْحَقَّ اِنَّمَا الْمَسِيْحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُوْلٌ اَللّٰهُ
 وَكَلِمَتُهُ رَآهَا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوْحٌ مِّنْهُ فَعَمِيْمُوْا بِاَللّٰهِ
 وَرُسُلِهِۦ وَلَا تَقُولُوْا ثَلٰثَةٌ اُنْتَهُوا خِيْرًا لَّكُمْ اِنَّمَا اَللّٰهُ
 اِلٰهٌ وَّحِدٌ سُبْحٰنَهُ اَنْ يَّكُوْنَ لَهُ وِلْدٌ لَّهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ
 وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿۱۷۱﴾ لَنْ يَّسْتَكْفُرَ
 الْمَسِيْحُ اَنْ يَّكُوْنَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ
 وَمَنْ يَّسْتَكْفُرْ عَنْ عِبَادَتِيْهِ وَيَسْتَكْفُرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ
 اِلَيْهِ جَمِيْعًا ﴿۱۷۲﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
 فَيُوْفِيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِيْهِ ؕ وَاَمَّا الَّذِيْنَ
 اٰسْتَكْفَرُوْا ؕ اَسْتَكْفَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا وَّلَا
 يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اَللّٰهِ وٰلِيًا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿۱۷۳﴾ يٰٓأَهْلَ الْاِنْسَانِ
 قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهٰنٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ نُوْرًا مُّبِيْنًا ﴿۱۷۴﴾
 فَاَمَّا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا بِاللّٰهِ وَاَعْتَصَمُوْا بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِى
 رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيْهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿۱۷۵﴾

﴿۱۷۱﴾ هه‌ی خودانیت کتیبان [مه‌خسه‌د فه‌له‌نه] هوین تون‌دیسی د‌دینی خو‌دانه‌که‌ن [کا‌دینی هه‌وه یی‌چا‌و‌ایه‌ه‌سا‌و‌هر‌بگرن، عیسا پیغه‌مبه‌ره‌و‌به‌نده‌یی‌خود‌یی‌ه‌و‌حاشا‌نه‌کورئ‌خود‌یه‌]. و‌ژ‌راستی‌و‌هه‌قیبی‌بیغه‌تر‌د‌راستا‌خود‌یدا‌نه‌بیژن، ب‌راستی‌هندی‌عیسایه‌مه‌سیحئ‌کورئ‌مه‌ریه‌می، پیغه‌مبه‌ری‌خود‌یه‌و‌ب‌به‌یقا‌خو‌ [ببه‌] چیکریه‌، کو‌ئاراسته‌ی‌مه‌ریه‌می‌کربوو، و‌ئهو‌جانه‌که‌ژ‌خودئ‌. فیجا‌با‌وه‌ریسی‌ب‌خودئ‌و‌پیغه‌مبه‌ریت‌وی‌بینن، و‌هوین [د‌ده‌ره‌قی‌خود‌یدا‌نه‌بیژن] [خودئ‌] سینه، فی‌ئاخفتنی‌بهیلن، بو‌ه‌وه‌چیتره‌. ب‌راستی‌خودئ‌په‌رستییه‌کی‌ته‌ک‌و‌تنییه‌، یی‌پاک‌و‌باقژ‌و‌بلنده‌ژ‌هندئ‌کو‌زارو‌که‌ک‌بو‌هه‌بیست‌و‌کا‌چ‌دئه‌رد‌و‌ئه‌سا‌ناندا‌هه‌یه‌یی‌خود‌یه‌و‌به‌سه‌کو‌راگر‌و‌ریغه‌به‌ری [ئه‌رد‌و‌ئه‌سا‌نانه‌و‌هه‌چی‌تیدا‌هه‌ی]. ﴿۱۷۲﴾ عیسا‌خو‌مه‌زن‌ناکه‌ت‌کو‌به‌نده‌یی‌خودئ‌بیست‌و‌ملیاکه‌تیت‌نیزیکیت‌خودئ‌ژ‌ی، و‌هه‌ر‌که‌سی‌خو‌ژ‌په‌رستنا‌وی‌بلندتر‌لی‌بکه‌ت‌و‌خو‌مه‌زن‌بکه‌ت، ب‌راستی‌خودئ‌دی‌وان‌هه‌میسان‌ل‌ده‌ف‌خو‌

کو‌مکه‌ت. ﴿۱۷۳﴾ فیجا‌ئه‌ویت‌با‌وه‌ری‌ئیناین‌و‌کار‌و‌کریار‌یت‌قه‌نج‌کرین، ئە‌فانه‌خودئ‌دی‌کریسا‌وان‌ده‌تی، و‌ژ‌که‌ره‌ما‌خو‌هیژ‌پتر‌دی‌ده‌تی، به‌لی‌ئه‌ویت‌خو‌بلند‌دیتین‌و‌خو‌مه‌زن‌کرین، ئیدی‌خودئ‌دی‌وان‌ب‌به‌ر‌ئیزایه‌کا‌ب‌ژ‌ان‌ئیخیت‌و‌ژ‌بلی‌خودئ‌چو‌هاریکار‌و‌پشته‌فانان‌بو‌خو‌نابینن. ﴿۱۷۴﴾ گه‌لی‌مرؤفان‌ب‌راستی‌نیشان‌و‌به‌لگه‌یه‌کا‌گو‌مان‌پر‌ژ‌لایئ‌خودایئ‌هه‌وه‌فه‌بو‌هه‌وه‌هات [کو‌پیغه‌مبه‌ره‌و‌چو‌هیجه‌تان‌بو‌هه‌وه‌نه‌هیلت، هه‌می‌تشتان‌بو‌هه‌وه‌راست‌و‌دورست‌دیار‌بکه‌ت]، و‌مه‌ر‌ؤناهیسه‌کا‌ر‌ؤنکه‌ر [کو‌قورئانه] بو‌هه‌وه‌هنارت. ﴿۱۷۵﴾ فیجا‌ئه‌ویت‌با‌وه‌ری‌ب‌خودئ‌ئیناین‌و‌خو‌ب‌وی‌با‌وه‌ریسی‌و‌قورئانیغه‌گرتین‌خودئ‌وان‌دی‌گه‌هینیتسه‌دلؤ‌فانی [به‌حه‌شتا] و‌که‌ره‌ما‌خو‌و‌دی‌وان‌راسته‌رئ‌که‌ت.

﴿۱۷۶﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] پسیارا میراتی وی مری ئەوئێ نه باب و باپیر و نه کور و نه نه‌قی هه‌ین، ژ ته‌ دکهن [کا چاوانه‌] بیژه‌: ژ خو‌ خودئێ دئ بۆ هه‌وه‌ میراتی وی دیار که‌ت، ئە‌گه‌ر مرقه‌فک مر و چو زارۆک و نه‌قی [دوینده‌هه‌] نه‌بن و چو باب و باپیر ژێ نه‌بن و خویشکه‌کا [ده‌بابی یان یا بابی نه‌یا ده‌یکئێ ب تنئ] هه‌بیت، نیقا میراتی وی بۆ خویشکا و بیه‌، و ئە‌گه‌ر خویشک مر و چو دوینده‌هه‌ و باب و باپیر نه‌بن، برا ده‌بته‌ میراتخوړئ وی، و ئە‌گه‌ر ژ دو خویشکان و پتر بن، دوستیکا میراتی بۆ وانه‌، و ئە‌گه‌ر خویشک و برا ده‌گه‌لیک بن، بارا برایی ته‌مه‌تی بارا دو خویشکانه‌. دا هه‌ین مافی که‌سی نه‌خوون و د سه‌ردا نه‌چن، خودئێ بۆ هه‌وه‌ پوون دکه‌ت، و ب راستی خودئێ ب هه‌می تشتان یئێ زانا و ئاگه‌هداره‌.

سُورَةُ مَائِدَةٍ

ل مه‌دینه‌یی هاتیه‌ خوارئ (۱۴۰) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ گه‌لی ئە‌وئیت هه‌وه‌ باوه‌ری ئینابین، سوژ و په‌یانئیت خودئێ ژ هه‌وه‌ وه‌ر گرتین، ب جه‌د بینن، گیاندارئیت راگر تنئ یئیت گیاخوړ [وه‌کی که‌والی و حیشران و چیلان] بۆ هه‌وه‌ دورست بوون، ژ بلی ئە‌قیئت دئ بۆ هه‌وه‌ ئینه‌ خواندن، و دیسا ژ بلی نیچیر کرنا وان و هه‌ین دئیحراماندا [بۆ چه‌جئ یان عومره‌یی] و نیچیرئ بۆ خو‌ دورست نه‌که‌ن و هه‌ین دئیحراماندا. ب راستی خودئێ چه‌قیئت دئ پریارئ پئێ ده‌ت و حوکمی پئێ که‌ت. ﴿۲﴾ گه‌لی ئە‌وئیت هه‌وه‌ باوه‌ری ئینابین، نه‌دنه‌ سه‌ر رئ و نیشانئیت دینئ خودئێ، و حورمه‌تا هه‌یفئیت چه‌رامکری و ب پویمه‌ت [کو (زی القعه‌)، و (زی الحجه‌)، و موحه‌ره‌م، و ره‌جه‌بن] نه‌شکینن [و شه‌ری تیدا نه‌که‌ن] و ریکاکو قربانان و ته‌رشئیت رستک د ستویدا [کو دیارینه‌ بۆ که‌عه‌بی] نه‌گرن، و بۆ خو‌ دورست نه‌که‌ن، و بۆ خو‌ دورست نه‌که‌ن هه‌ین ریکاکو وان بگرن، ئە‌وئیت ژ به‌ر ده‌ستقه‌ ئینانا که‌ره‌م و رازیبوونا خودایئێ خو‌ قه‌ستا مالا خودئێ دکهن. هه‌ر وه‌ختئ هه‌ین ژ ئیحرامان ده‌ر که‌فتن قئیجا نیچیرا خو‌ بکه‌ن. و بلا نه‌فیاننا هه‌وه‌ بۆ ده‌سته‌که‌کئێ کو [سالاه‌ حوده‌بییه‌] ریکاکه‌عه‌بیئێ ل هه‌وه‌ گر تبوو وه‌ ل هه‌وه‌ نه‌که‌ت هه‌ین ده‌ستدرئیزیئێ بکه‌ن، و ل سه‌ر باشی و پاریزکاریا خودئێ هاریکارئیت ئیک بن. و ل سه‌ر گو نه‌هه‌ و ده‌ستدرئیزیئێ هاریکارئیت ئیک نه‌بن. و پاریزکاریا خودئێ بکه‌ن، و ب راستی جزایئێ خودئێ جزابه‌کی دژواره‌.

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

الجزء السادس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرًا هَلَكًا لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ أَثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَّاتِ

يُسَبِّحُ اللَّهَ لَكُمْ أَنْ تَضَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ بَيْعَتَهُمُ الْأَنْعَمَ إِلَّا مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ عَلَيْهِمْ عَيْدٌ مَجْلَى الصِّدْقِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنْ اللَّهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١٧٧﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آتِيَةَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ هُوَ أَنْ صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٧٨﴾

۱۰۶

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْمُتَّامُ وَالْحَمْلُ وَالْجُنَيْنُ وَمَا أَهَلَ بِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
وَالْمُنْخَفَقَةُ وَالْمَوْفُودَةُ وَالْمُرْدِيَّةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّبْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْقُتُوا
بِالْأَزْلَمِ ذَلِكَ فَنُفِئَ الْيَوْمَ بِإِسْلَامِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا
تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ
غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَ هُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَمَا بُدِئَ بِكُمُ عَلَيْكُمْ
وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيمٌ الْحَسَابِ ﴿٦﴾
الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّلٌ لَكُمْ
وَطَعَامُكُمْ حَلَّلٌ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُتَسَفِّحِينَ وَلَا تُخْذَلْنَ أَخْدَانًا وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٧﴾

﴿گۆشتی﴾ مراران و خوین [یا رۆن] و گوشتی به رازان و یی نه ژ بو خودی هاتیسه سه رژیکن و [گۆشتی] تهرشا هاتیسه فه تساندن، و [گۆشتی تهرشا] ب دارو به ران هاتیسه کوشتن و [گۆشتی تهرشا] ب قوچان مریب و [گۆشتی] ده هبه یان خواری، نه و نه بیت یا هوین فیرا دگه هن و فه دکوژن، و [گۆشتی تهرشا] کول سهر که فریت چکلاندى دقته فه کوشتن، ل سهر هه وه هاته حهرامکرن، دیسا هوین به خت و تیغبالا خو ژ فالقه گرتنی بخوازن ل سهر هه وه هاته حهرامکرن [ژیژ و سه ربه ریت عهره بان نه و بو و نه گهر وان کاره ک ل بهر بایه چ و هغه ر بایه چ ژ نینان یان ههر تشته کی دی، به ختی خو ب ریقا فالقه گرتنی دجه رباندن، سی تیر هه بوون ل سهر نیکئی نفیسی بو، «خودى فه رمانا من دکه ت»، یا دووی «خودى من ناهیلیت» و یا سییی یا بی نفیسن بو، و دا نیکئی ژ کافلانکی کیشن، نه گهر دهر که فتبایه «بکه»، دا که ت و نه گهر دهر که فتبا «نه که»، نه دکر، و نه گهر یا بی نفیسن بایه دا که ته د ناقد و

جاره کا دی کیشیت]، و کارینانا فی گونیهی دهر که فتنه ژ ریقا راست، نه فرۆ نه ویت گاور بووین بیت بی هیفی بووین دینی هه وه پویچ بکه ن، و هه وه ژئی دهر بیخن، فیجا هوین ژ وان نه ترسن و ژ من برسن، نه فرۆ من دینی هه وه ته مام کر [کیناسی تیدا نه مایه ژ بهر هندى نایب چو ژئی بیته کیمکرن و چو لی زیده بیت] و من خنیك و که ره میت خو بو هه وه ته کووز کرن. [بگهره ژ راسته ریکنی و ته کووز کرنا دینی و فه کرنا مه که هی و بی هیفیکرنا گاوران ژ دینی هه وه کو بشین پویچکهن و نه هیلن] و من دینی نیسلامی بو هه وه هه لبزارت و نه دینه ل ده ف خودی و چیت دی نه، به لی ههر که سی ژ برساندا نه چار بیته [خوارنا مراری و نه دورستکری بیت د دویشدا] بیی کو دل ل سهر گونیهی هه بیت [و بخوت گونهل سهر نینه] ب راستی خودی گونهل ژیهر و دلوفانه. ﴿هه ی موحه مه ده﴾ نه و ژ ته دهر سن کاچ بو وان هاتیسه دورستکرن [حه لالکرن] بیژه: تشتی پاقر بو هه وه هاته دورستکرن، و نه و نیچیرا جانوه ره بیت جه رباندی [فیژکری و هکی سه و شاهینی] ب وی شهرتی کو هوین فیبری وی بکه ن یا خودی نیشا هه وه دایی، [ئانکو نه گهر گوئی هه ره، بچیت، نه گهر گوئی و هره بهیت، و نه گهر گرت بو خودانی خو بگریت، نه بو خو، و نه گهر گوئی بهیله، بهیلیت]. فیجا نه و نیچیرا بو هه وه دگرن، نافى خودی ل سهر بینن [وه ختی هوین دهنرنی، یان فیرا دگه هن و فه دکوژن] و بخون، و پاریز کاریسا خودی بکه ن، ب راستی خودی د حسابیدا یی ده ست سفکه. ﴿هه فرۆ تشتی پاک و پاقر بو هه وه هاته دورستکرن، و ده ستکوژی خودان کیتبان [ئانکو جو هی و فه له یان] بو هه وه دورسته، و یی هه وه زی بو وان یی دورسته، و کچیت شهریف و پاک و پاقر و نازاد ژ موسلمانان، و کچیت ده همهن پاقر ژ نه ویت بهری هه وه کتیب بو هاتین [کو جو هی و فه له نه] بو هه وه دورسته مار بکه ن، نه گهر هوین مههرا وان بده نی، و دده همهن پاقر بن، و زناکهر نه بن، و وان ب دزیقه بو خو نه که نه یار، و ههر که سی شوینا باوه ری بی بیت گاور بیت، بی گو مان وی کار و کریاریت خو پویچ کرن، و رۆژا قیامه تی ژئی نه وی بهر زیانه.

﴿٦﴾ گهلی خودان باوهران، نه گهر هه وه فیا رابن نغیژئی بکهن [او هوبن ییت بی دهستغیژ بن] ئیدی هوبن سهروچافیت خو و دهستیت خو هه تا نه نیشکا بشون، و سه ری خو فه مالن، و پییت خو هه تا گوزه کان بشون، و نه گهر هوبن دبی نغیژ بن [ب جهنا بهت بن] خو بشون، و نه گهر هوبن د نه ساخ بن، یان ل سه ره و غه ری بن، یان ئیک ژ هه وه ژ تاره تی [دهستاقی] هات، یان هوبن چوبنه نشینا ژنی، و ئاف ب دهست هه وه نه که هفت [کو تیرا هه وه بکهت دهستغیژئی پی بگرن یان سه ری خو بی بشون]، ب ناخه کا باقر تهیه مومی بکهن، و سه روچاف و دهستیت خو بی فه مالن، خودی [ب فی فهرمانی کو هوبن ب ئافی یان ب ئاخی خو باقر بکهن، و هختی هه وه دقیت نغیژان بکهن یان ب هه می فهرمانیت خو] نه قیت بهر تهنگی و زه هه تی بو هه وه چیکهت، به لی دقیت هه وه ژ گونه هان باقر بکهت و خنیکیت خو ل سه ره هه وه ته مام بکهت، دا هوبن سو پاسیا وی بکهن. ﴿٧﴾ [گهلی خودان باوهران] خنیک و که ره میت

خودی و وی په بیانا خودی د گهل هه وه گریدایی بیننه بیرا خو [کو په بیانا عه قه بهیه] و هختی هه وه گوتی مه بهست و مه گوهداری کر، و پاریزکارییا خودی بکهن، بی گو مان خودی ب ئاگه هه ژ وی یاد سنگ و دلاندا فه شارتی. ﴿٨﴾ گهلی خودان باوهران ل بهر فهرمانا خودی دپاوهستیایی بن [و هه می تشتان ژ بو خودی پی رابن]، و ب راستی شاده ییی بدهن، و بلا نه فیانا هه وه بو دهسته که کی، هه وه پال نه دهت هوبن دادوهرییی [عه داله تی] نه کهن، [بلا هه وه نه قین ژی] و دادوهرییی بکهن نه و نیزی که تره بو پاریزکارییی، و پاریزکارییا خودی بکهن، ب راستی کاری هوبن دکهن خودی پی ئاگه هه. ﴿٩﴾ خودی په بیانا داییه نه ویت باوهری پی ئینایین و کار و کریاریت قه نج کرین، کو گونه هه ژ بېرن و خه لاته کی مه زن بارا وانه.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوْا وُجُوْهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوْا بِرُءُوسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوْا وَاِنْ كُنْتُمْ مَّرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْعَابِطِ اَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَاءً فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا فَاَمْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ فَمَنْ مَّيْرُدْ اَللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَّلٰكِنْ يُّرِيْدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وِلِيَتِمَّ نِعْمَتُهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٦﴾
وَاذْكُرُوْا نِعْمَةَ اَللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيقَاتِهَا الَّتِيْ وَاَقَّكُمْ بِهَا اِذْ قُلْتُمْ سَمْعًا وَاَطْعًا وَاَنْقَمُوْا اَللّٰهُ اِنَّ اَللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذٰتِ الصُّدُوْرِ ﴿٧﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا كُنُوْا قَوِيْمِيْنَ لِلّٰهِ شُهَدَآءَ بِالْقِسْطِ وَّلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰى اَلَّا تَعْدِلُوْا اَعْدِلُوْا هُوَ اَقْرَبُ لِلْقَوِيْمِ وَاَتَقُوا اَللّٰهُ اِنَّ اَللّٰهُ خَبِيْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٨﴾ وَعَدَّ اَللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَّغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَّا يَسْطُونَ إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
 فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ * وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 وَبَعَثْنَا فِيهِمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
 مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
 وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَيْتُمُوهُمْ وَأَفْرَضْتُمْ اللَّهَ قَرَضًا
 حَسَنًا لَّا تَكْفُرْنَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا تَدْخُلْتُمْ
 جَنَّتِ تَحْرِيًّا مِنْ تَحْتِهَا إِلَّا لَنْهَرٍ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
 مِنْكُمْ فَقَدْ صَلَّى سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فِيمَا نَقَضْتُمْ
 مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلَسِيَةً يُحَرِّفُونَ
 الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
 بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
 فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحُزْنُ
 ١١

راست به رزه کر. ﴿۱۳﴾ و ژ بهر شکاندنا وان بؤ سؤز و په یانیت خو، مه له عنه ل وان کر [مه ژ دلؤ فانیا
 خو دوبرئخستن] و مه دلئ وان رهق کر، تهوراتئ فاری دکهن و دگوهورن، و پشکه کا باش [ژئ] کو
 فرمانا وان پئ دهاته کرن، هیلان و ژ بیرا خو برن، [ههی موحه مده] کیمه ک ژ وان نه بن [نه و ری نه ون ییت
 موسلمان بووین] ییت دی به رده وام دئ خیانه تی [و شکاندنا سؤز و په یانان هه تا روژا قیامه تی] ژئ بینی،
 فیجالی ببؤره و چاقیت خو ژئ بگره. ب راستی خودئ حه ره قنجیکاران دکته.

﴿۱۰﴾ بهلئ نه و که سیت گاوربووین و نایه تیت مه دره و
 دهرئخستین، نه و دؤزه هینه [جه هنه مینه]. ﴿۱۱﴾ گه لی
 خودان باوهران قه نجیا خودئ د گه ل هه وه کری
 بیننه بیرا خو، و هختئ دهسته که کئ فیایی ده ستیت خو
 ب خرابیی درئز بکه نه هه وه، ده ستیت وان ژ هه وه
 دانه پاش، و پاریزکارییا خودئ بکه ن، و بلا خودان
 باوهر پشتا خو ب خودئ موکوم بکه ن. ﴿۱۲﴾ بی
 گومان خودئ په یانا موکوم ژئسرا ئیلیان و هر گرت،
 و دوازه شاهد و بهریرس نافدار کرن و بؤ هنارتن، و
 خودئ گوته وان ب راستی نه ز پشته فان و هاریکاری
 هه وه مه، نه گهر هوین نفیژان ب دورستایی بکه ن، و
 زه کاتا مالی خو بدن، و باوهریی ب پیغه مبه ریت
 من بینن و پشته فانیا وان بکه ن و قه درئ وان بگرن،
 و قهره کی باش د گه ل خودئ بکه ن [ئانکو خیر و
 خیراتان د ریکا خودیدا بکه ن]. ب راستی نه ز دئ
 گونه هیت هه وه ژئ بهم و دئ هه وه ئیخمه د وان
 به حه شتاندئا نه ویت روویار د بنرا دهه رکن، فیجا
 هه چیی پستی فی گاور بییت بی گومان وی ریکا

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبُغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنذِرُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ، وَمَن فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

﴿۱۴﴾ ژ وان زی ئەو ویت گۆتین، ئەم هاریکار و پشتەفانیت عیسا یینە، مە پەیمان وەر گرت، پشکەکا باش زئی ئەفا پەیمان ل سەر هاتییه ستاندن ب پشت گوھی خوۆفە هافیتن و ژ بیر کرن، [و ژ بەر هندئ] مە دژمناتی و نه فیان ئیخستە دناف واندا هەتا رۆژا قیامەتی، و خودئ دئ وان ب کار و کریاریت وان کرین ناگەهدار کەت [و دئ جزایی شکاندنا پەیمان خۆ خوۆن]. ﴿۱۵﴾ گەلی خودان کتیبان ب راستی پیغمبەری مە [موحەمەد] بو هەو هەت، دا گەلەکا هەو هە ژ کتیبی خۆ فەشارتی [و هەکی سالوخیت پیغمبەری، بریارا رەجمی، سەر هاتییا خودانیت شەنبی... هتد]. [ناشکەرا بکەت، و ژ گەلەکی زی دبۆریت [ئەوا هوین ژ تەورات و ئنجیلی فەدشیرن، ناشکەرا ناکەت]. ب سویند ژ دەف خودایی هەو هە رۆناهییهک [کو پیغمبەره] و کتیبەکا ناشکەراکەر [کو قورئانە] بو هەو هەت. ﴿۱۶﴾ خودئ ب وئی [کتیبی] ئەو ویت ب دویف رازیبوونا خودئ دکەفن راستەری دکەتە ریکاسلامەتییی و رزگار بوونی، و

وان ب دەستویرا خوۆ ژ نارستانان دەر دئخیته بەر رۆناهییی، و وان راستەری دکەت. ﴿۱۷﴾ ب راستی ئەو ویت گۆتین: مەسیحی کوپری مەریه می خودییه ئەو گاوربوون [ژ بەر فئی گوئنی]. [هەمی موحەمەد] بیژە وان: ئەری ئەگەر خودئ بقیت، عیسا یی کوپری مەریه می و دەیکا وی، و هندی دەر دیدا هەیین بەر زیان و ویران بکەت، کی دشیت نەهیلیت و خوۆ بدەتە بەر بریارا خودئ؟ و سەر و سامانی ئەرد و ئەسانان و تشتی د ناڤهرا هەردوو کانداهەر یی خودییه، چ یا بقیت دئ چیکەت. نئ خودئ ل سەر هەمی تشتان دەستەه لاتدار و خودان شیانە.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ لَنْ أَبْنِيَنَّ اللَّهُ وَآجِسُوهُرَ قُلْ
 فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن
 يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
 رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسُلِ أَنَّ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا
 مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ أَدْخَرُوا
 نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
 وَءَاتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَقُولُوا أَدْخَلُوا
 الْأَرْضَ الْمَقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا
 عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنِ
 فِيهَا قَوْمٌ مَّا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن
 يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا نَدْخُلُونَا ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ
 أَعَمَّ اللَّهُ عَلَيْهِمَا أَدْخَلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ إِذْ أَخْلَسْتُمُوهُ فَانكُرُوا
 عَلَيْهِمُ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

﴿۱۸﴾ جوہی و فہلہ دبیزن: ئەم زارۆکیت خودی و خووشییت وینہ، بیژہ: [ئەگەر وہیہ وەکی هوین دبیزن] پا بۆچی هەوہ ب گونہییت هەوہ نیزا دەت، بەلئی هوین مروفن وەکی هەمی مروفت خودی چیکرین. فیجایی وی بقیت لئی ناگریت، و یی بقیت دی نیزا دەت. و سەر و سامانی ئەرد و ئەسانان و تشتی دناقەر و اندا هەر یی خودییە، و [بزنان] دوپاھیک هەر خودییە هوین لئی بزفرنەفە. ﴿۱۹﴾ گەلی خودان کتیبان: دا هوین نہ بیژن [پشتی فەبرینا پیغەمبەر] چو مزگینین و ئاگەھدار کەر بۆ مە نہاتینہ، پیغەمبەری مە، پشتی فەبرین و سستبونا ہنارتنا پیغەمبەر ان بۆ هەوہ ہات دا کاروباریت دینی بۆ هەوہ ئاشکەرہا بکەت، بئی گۆمان مزگینین و ئاگەھدار کەر بۆ هەوہ ہات، و خودی ل سەر ہەمی تشتان دەستہ لاتدارہ. ﴿۲۰﴾ [گەلی ئسرائیلیان] بیننہ بیرا خو دەمی موسایی گۆتییە ملەتی خو: ملەتی من بیرا خو ل وان خیر و خووشییت خودی دگەل هەوہ کرین بینن، وەختی پیغەمبەر ژ هەوہ پارکین، و ہندەک ژ هەوہ کرینہ میر

و مەلک [یان هوین خانەدان و حالخۆش کرن، ب ژن و مال و خدام و خولام تیخستن]. و ئەو قەدر دا هەوہ یی نہدایییە کہ سئی ژ دنیایی ہەمیسی. ﴿۲۱﴾ ملەتی من ہەر نہ سەر ئەردی پیرۆز [کو قودسە] ئەوئی خودی بۆ هەوہ نقیسی [ئەفە ہندی ئەو دچاک و باش بوون، بەلئی وەختی خراب بووین زئی ہاتنہ دەر تیخستن]. و پاشدا نہزفرن ژ ترساندا، هوین دی خوسارەت بن. ﴿۲۲﴾ گۆتن: یا موسا ب راستی ہندەک کہ سییت ب ہیژ و زہر دەست تیدانہ، و ئەم ناچینہ تیدا ہەتا ئەو زئی دەر نہ کەفن، و ئەگەر ئەو زئی دەر کەفتن ئەم دی چینہ تیدا. ﴿۲۳﴾ دوزە لامان ژ وان ئەویت ژ خودی دترسن، و خودی کەرەم دگەل کری گۆتن: [ژ ہیژ و کەلەخ و مەزنیسا وان نہ ترسن] ب سەر و اندا بگرن دەر گەھیدا، فیجا ئەگەر هوین چۆنہ تیدا دی ئەو شکین و هوین دی ب سەر کەفن. و پشتا خو ب خودی موکوم بکەن ئەگەر هوین خودان باوہر بن.

﴿۲۴﴾ گوتن: هه‌ی مووسا ب راستی هندی ئه و تیدا بن، ئەم قهت ناچینه تیدا [مه‌خسه‌د باژیری قودسییه] تو و خودایی خۆ هه‌پن شه‌ری بکه‌ن ئەم دئی ل فیری د پوینستی بین [ئانکو تو و خودایی خۆ وان دهر بیخن، مه‌تاقه‌تا وان نینه]. ﴿۲۵﴾ [مووسایی گوت: خودیوۆ به‌س من شۆله ب خۆ و برایی خۆ هه‌یه، فینجا نافه‌را مه و فی مله‌تی ژ ری دهرکه‌فتی نافه‌ر بکه. ﴿۲۶﴾ [خودی] گوت: ئەو ئه‌رد هه‌تا چل سالان ل وان حه‌رامه و نه‌دورسته، د ئه‌ردیدا بزفرن و نه‌که‌فته ل سه‌ر چو ری‌کان [ئانکو هه‌تا چل سالیت دی ئه‌و دئی ل وی ده‌ستی مینن به‌رزه و ناچنه د باژیری قودسیدا]. فینجا خه‌می بۆ مله‌تی گاور نه‌خۆ. ﴿۲۷﴾ سالوخی کوریت ئاده‌م ب دورستی ل سه‌ر وان بخوینه، هه‌ر ئیکی ژ وان قوربانه‌ک دابوو، ژ ئیکی هاته و هه‌رگرتن و ژیی دی نه‌هاته و هه‌رگرتن، [ئهوئ قوربانئ وی نه‌هاتیه و هه‌رگرتن] گوت: بی گوومان ئەز دئی ته‌ کوژم. [برایی وی ئه‌وئ قوربانئ وی هاتیه و هه‌رگرتن] گوت: هندی خودییه ب راستی به‌س ژ پاریزکاران

و هه‌ر دگریت. ﴿۲۸﴾ ئەگه‌ر تو ده‌ستی خۆ د ئیژکه‌یه من، دا من بکوژی، ئەز ده‌ستی خۆ د ریژ ناکه‌مه ته‌ دا ته‌ بکوژم، ب راستی ئەز ژ خودایی هه‌می جیهانی دترسم. ﴿۲۹﴾ و من دقیت تو گوونه‌ها من و خۆ هه‌لگری، و بییه دۆره‌هی. نی هه‌ر ئەفه‌یه جزایی سته‌مکاران. ﴿۳۰﴾ دلی وی گرت برایی خۆ بکوژیت و گوهدارییا دلی خۆ کر و برایی خۆ کوشت. فینجا بوو ژ وان ییت خوساره‌ت. ﴿۳۱﴾ ئیدی خودئ قه‌ه‌ک هنارت و ب دمی خۆ ئه‌رد کۆلا، دانیشا بده‌ت کا دئی چاوا ته‌رمی برایی خۆ فه‌شیریت، گوت: خۆلی ب سه‌ری من، من نه‌شیا ئەز وه‌کی فی قری ژئ ب م ته‌رمی برایی خۆ فه‌شیرم، فینجا بوو ژ په‌شیا نان.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
 نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
 جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كُنْتُمْ
 فِتْنَةً بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمَسُرُّوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
 جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
 الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَخُوا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
 لَهُمْ جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾
 إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرُوا عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
 اللَّهَ وَأَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنَّ لَهُمْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
 عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

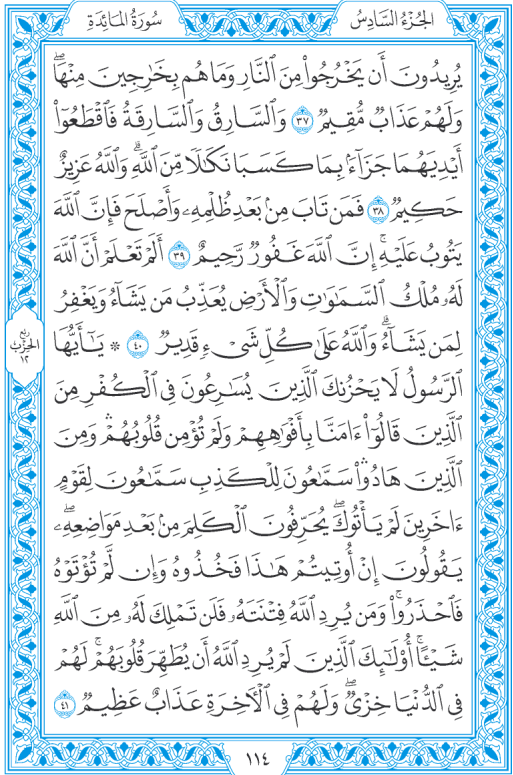
﴿٣٢﴾ ژ بهر قی [کوشتنا کوریت ناده می بو ئیکدو] مه ل سهر ئسرائیلیان نفیسیه، ب راستی ههر که سی مروفه کی بی بهر انبهر یان ژ ی بو خرابیی د ئهردیدا بکوژیت، ههروه کی وی هه می مروف کوشتین، و ههر که سی بیته نه گهری ژبانا ئیکی ههروه کی بوویه نه گهری ژبانا هه می مروفان، ب راستی پیغه مبه ریت مه بو وان ب نیشانیته ناشکرا که ر هاتن، پاشی ب راستی پشتی هاتنا وان ژ ی [پا پیغه مبه ران ژ ی] گه له ک ژ وان زیده خرابیی د ئهردیدا دکهن.

﴿٣٣﴾ ب راستی نه ویت دژاتی و شه ری د گهل خودی و پیغه مبه ری وی دکهن، و د ئهردیدا دگه رن دا خرابیی تیدا بکهن، جزایی وان نه وه بیته کوشتن یان ب دارانقه بیته هلاویستن، یان ژ ی دهست و پیستی وان چه پ و راست بیته ژیفه کرن، یان ژ ی ژ وهلاتی خو بیته دویر ئیخستن، نه ف جزایه د دنیا پیدا بو وان هه تکبه ریسه، و د روژا قیامه تیدا ئیزایه کا مه زن بو وان هه یه. ﴿٣٤﴾ ژ بلی وان نه ویت ل خو ژفرین و توبه کرین، به ری هوین بشین بگرن [و جزا بکهن]،

بزانب ب راستی خودی لینه گر و دلوفانه. ﴿٣٥﴾ گلی خودان باوهران، پاریز کاریسا خودی بکهن، دا هوین بگه هنه رازیوونا وی ل ریکان بگه رن، [ئانکو ریکیت رازیوونا وی بگرن و لی بگه رن] و جیهادی د ریکا خودیدا بکهن، دا هوین سه رفه راز بین. ﴿٣٦﴾ ب راستی نه ویت گاوروبوین، نه گه ر هندی د ئهردیدا یی وان بیت و هندی دی ژ ی دگهل، دا پیش خو فیه بدهن، و ژ ئیزایا روژا قیامه تی رزگار بین، ژ وان نائیتیه وه رگرتن [و نه و ژ وی ئیزایی په هانابن] و ئیزایه کا ب ژان بارا وانه.

﴿۳۷﴾ وان دقیت [رژا قیامه تی] ژ ناگری دهر که فن، به لی ئه و ژئ دهر ناکه فن و بو وان ئیزایه کاب دؤم و به رده وام هه یه. ﴿۳۸﴾ و زه لامی دز و ژنا دز ده ستیت وان [دگریچکپرا] بپرن، جزایی کاری وان کری، و نه فه پاشقه بر نه که ژ خودی [دانه و ب پاشقه بچن و دزیبی نه کن و خه لک وان بو خو بکهنه چامه]، و خودی ب خو ژئ سهرده ست و کاربنه جهه. ﴿۳۹﴾ فئجا ههر که سی [دزه کی] پشتی [ب دزییا خو] سته م ل خو کری، په شتینا بیت و ل خو بز فریت و توبه بکه ت و خو چیکه ت و باش بکه ت، ب راستی خودی دئی توبه یی دته سهر، ب راستی خودی گونه ه ژبهر و دلوفانه. ﴿۴۰﴾ ماتو نوزانی کوب راستی سهر و سامانی ئه رد و نه سانان یی خودییه، یی بقیث دئی ب بهر ئیزایی ئیخیت، یی بقیث دئی نازاکه ت، و خودی ب خو ژئ ل سهر ه می تستان یی ده سته لاتاره. ﴿۴۱﴾ هه ی پیغه مبه ر، بلا ته ب خه م نه ئیخن ئه ویت خوش ب بهر گاورییقه دچن [ژ دور و بیان] ئه ویت سهرده ف دیژن: باوهری مه ئیناییه، و ئه و ب خو

هیژ دلیت وان دئی باوهرن، و دیسا [بلا ته ب خه م نه ئیخن] ئه ویت بوویینه جو هی، زیده گوهدارییا دره وان دکهن، و گوهدارییی بو ده سته که کا دی دکهن کو [ژ مه ز ناتی] نه هاتینه ده ف ته، ئاخفتنان فارچی دکهن و ژ جهی وان دهن، دیژنه [هه فالیت خو]: ئه گهر موحه مه د ب وئی هاته هوه یا مه فارچی کری ژئ وهرگرن، و ئه گهر ب وئی نه هاته هه وه، هشیار بن [باوهر ژئ نه کن] و یی خودی بهرزه بوون و گاوری بو فیایی، فئجا تو نابینی ئیک هه بیت تشتی خودی فیایی نه هیلیت چی بیت. ئه فه ئه ون ییت خودی نه فیایی دلیت وان پاقر بکه ت، روی ره شی و شهر مزاری بو وان بیت دنیا ییدا و ئیزایه کا مه زن دئاخره تی ژیدا بو وان هه یه.

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّخْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعِزُّهُمَا وَعَنْهُمْ وَلَا تَجْرُحْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ
بِإِحْسَانٍ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْظَالِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ جَاءُوكَ فَخُذْ
عِنْدَهُمُ التَّوْرَةَ فِيهَا حُكْمٌ مِنْ اللَّهِ ثُمَّ تَوَلَّوْا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ
فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ
كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءً فَلَا تَحْشَوْا النَّاسَ
وَأَحْشَوْنِي وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَلِيلٍ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ تَقْسِمَ بِالنَّفْسِ بِالْعَيْنِ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفِ
بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَاللسِّنَ بِالسِّنِ وَالْجُرْجِرَ
قِصَاصًا فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ
لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤٢﴾ گوهدار بیا دره وان دکهن، و بهرتیل و مالی حهرام و نه دورست دخون، فیتجا نه گهر نه هاتنه دهف ته [دا حوکمی د نافهرا واندا بکه ی] فیتجا ته دقیت حوکمی د نافهرا واندا بکه و یان رویی خوژئی و هر گپره. د بنیرا نه شین زیانه کی بگه هیننه ته، و نه گهر ته حوکم د نافهرا واندا کر، فیتجا حوکمی ب دادوهری د نافهرا واندا بکه، ب راستی خودی حهژ دادوهران (عادلان) دکهت. ﴿٤٣﴾ و چاوا نه و قهستا ته دکهن و حوکمی ته دخوازن؟! و تهورات ل دهف وان، پریارا خودی تیدابه [کا حوکمی زناکهری چیه] و پاشی پشتا خو ددهنه حوکمی ته [نه وی و هکی یی تهوراتی]، و ب راستی فان باوهری نه ئیناییه و نه ژ خودان باوهران. ﴿٤٤﴾ ب راستی مه تهورات ئیناییه خوار، راسته پریی و رونهی تیدابه، و پیغمبه ریث خو سپارینه خودی ل دویف تهوراتی حوکم بو جو هییان دکرن، دیسا خودیناس و زانایان ژری حوکم ب وی دکر نه و ژئی هاتیسه خواستن کو بیارین ژ گوهورین و فاریکرنی، و نه و زیره فان بوون ل سهر وان [ل سهر جو هییان، دا

نه ئیسته گوهورین]، [گهلی زانا و ریبه ریث جو هییان] ژ مرو فان نه ترسن [کو نه گهر هوین راستی بیژن، دی زینای گه هیننه هه وه]، و هوین ژ من بترسن، و نایه تیت من نه رزان نه فروشن، و ههر که سی حوکمی ب وی نه کهت یا من ئیناییه خوارئ نه و ژ گاوران. ﴿٤٥﴾ و ههر د وی [کتیبیدا کو تهوراته] مه ل سهر ئسرائیلییان نقیسی، جانی کوشتی [نه فسا هاتیسه کوشتن] ب نه فسا کوژه کیسه، و چاف ب چاقیسه، و دفن ب دفتیسه و گوه ب گوهیسه، و ددان ب ددانیسه، و برینان تول یا تیدا [نانکو برین ب برینیسه و بهرانبه ری ئیکن]. و ههر که سی [مافی خو بهلیت، و ل گونه هکاری] بیوریت [و تولی لی قه نه کهت]، نه و لیبورین دی بو بیته گونه هه راکهر. و ههر که سی حوکمی ب نه و مه ئیناییه خوارئ نه کهت، نه و ژ زوردارانه.

﴿٤٦﴾ و د دويښ وانړا [پنځه مېریت سرائیلیان]، مه عیسایي کورنۍ مه ربه مې هنارت، کو راستدېر ټيځي کتیا بهری خوږه کو ته وراته، و مه ټنجیل دايي، راسته پيې و روڼاهي تيدايه، و راستدېر ټيځا کتیا بهری خوږه، کو ته وراته، و راسته پيې و شيره ته بؤ پاريز کاران. ﴿٤٧﴾ و خودانيت ټنجيلي، بلا حوکمي ب وي بکنه ټه ووا خودي د ټنجيليدا ټيناييه خوار، و هه ر که سي حوکمي ب وي نه که ت ټه ووا خودي ټيناييه خوار، ټه و ژ ريکا راست و باوهر يي ټه دهرن. ﴿٤٨﴾ [هه ي موحه مه د] مه کتیب [کو قورثانه] ب هه قيسي بؤ ته هنارت، راستدېر ټيځا کتیب بهری خوږه و شاهده ل سه ر وان [کاچ راسته و چ نه، و کاچ ژي هاتيسه گو هوړين]، ټيجا حوکمي ب ټه ووا خودي ټيناييه خوار د ناقبره و اندا بکه، و هه قيسيا بؤ ته هاتي کو قورثانه نه هيله، و ب دويښ دلخوازييا وان نه که ټه. مه هه ر ټيک ژ هه وه [مه خسه د پي جوهری و فله و موسلمانن] ريکه ک و بهر نامه يه ک يي دايي، و ټه گه ر خودي ټيابايه، دا هه ميان که ته ټيک مله ت [ټيک دين

و ټيک بهر نامه] دا هه وه ب ټه ووا داييه هه وه [کو هوين کرينه گه له ک دين] بجه رينيت، ټيجا ده ست ب خيران بکنه، و بکه نه بهر به زينک. زقرينا هه وه هه ميان ب بال خود ټه يه، ټيجا [وي روژي، روژا قيامه تي] ټه ز دئ هه وه ب وي تشتي هوين تيدا نه ټيک و جودا ناگهدار که م. ﴿٤٩﴾ [و مه ټه ټه قورثانه ب هه قيسي بؤ ته هنار تيه] دا تو حوکمي ب ټه ووا خودي بؤ ته ټيناييه خوار د ناقبره و اندا بکه ي، و ب دويښ دلخوازييا وان نه که ټه، هه شيار به، نه کو ټه و بهري ته ژ هنده کا خودي بؤ ته ټيناييه خوار و هر گيرن، ټيجا ټه گه ر وان رويسي خوژ [حوکمي] ته و هر گيرن، بزانه خودي دټيت وان ب هنده ک گونه هيت وان، ټيزا بده ت. ب راستي گه له ک خه لک ژ ريکا راست د ټه دهرن. ﴿٥٠﴾ ټه ري وان حوکمي غه يري خودي دټيت؟! ما حوکمي کي ژ يي خودي چيره، و ټه وبت موکوم باوهری ټينايين باش في دزانن.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
 مِنَ التَّوْرَةِ ۗ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
 لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
 وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ
 بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
 وَمُهَيِّئْنَا عَلَيْهِ فَآخِرَهُم بِبَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
 عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُم شُرْعَةً وَمِثْقَالًا
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ
 فِي مَا آتَاكُم فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
 فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَن أَحْكُمْ بَيْنَهُمْ
 بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرْتُمْ أَن يَفْسُوكَ عَن
 بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ
 بِبَعْضِ دُورِهِمْ وَإِن كِيفَرُوا مِنَّالْتَّاسِ لَفَسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَخْفِكُمْ
 الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۖ وَمِن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿۵۱﴾ گهلی خودان باوهران، جوھی و فلهیان بۆ خو
 نه که نه دۆست و پشته فان، و نهو خو ب خو پشته فانیت
 ئیکدونه، و هه چیی ژ هه وه وان بۆ خو بکه ته دۆست و
 پشته فان. فیجا ب راستی نهو ژ وانه، و خودی مله تی
 زوردار راسته پئی ناکه ت. ﴿۵۲﴾ فیجا تو دینی نهو ویت
 نه ساخی ددل و دهروونی واندا هه ی، بۆ دۆستینی و
 هاریکاریا وان ب له زن، [دلی خو دا] دیبژن: ئەم
 دترسین نه خو شیهک بۆ مه چی بیبت [کو هه و جه ی
 وان بین]. فیجا هیخی هه یه، خودی سه ره که فته کی یان
 ژ ی فه رمانه کی ژ ده ف خو [ب پاشقه برن و شکه ستنا
 جو هییان و دیار کرنا نه نیبیت دورویان] بده ته هه وه،
 فیجا نهو [دوروی] ل سه ره نه و ادلی خو دا فه شار تین
 [کو دۆستینی و هاریکاریا جو هییانه، ژ تر سا کو روژ
 ل موسلمانان بقولیت] په شیان ببس. ﴿۵۳﴾ و نه ویت
 باوه ری ئیناین دی بیژنه وان [جو هییان]: نه ویت
 هه نی بوون ژ هه می دلی خو سویند خوارین کو د
 گهل هه وه نه، کار و کریاریت وان پویچ بوون و نهو ب
 خو ژ ی خو ساره ت بوون. ﴿۵۴﴾ گهلی خودان باوهران

﴿۵۱﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فإِنَّهُ مِنكُمُ فَإِنَّهُمُ الَّذِينَ قَاتَلُوا
 الظَّالِمِينَ ﴿۵۱﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
 نَحْشِيَّ أَنْ تُصِيبَنَا آيَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ وَأَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
 فَيُصِيبُكُمْ عَلَىٰ مَا أَسْرَفْتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ فَلْيَذَرُونِمْ ﴿۵۲﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا
 هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَعْيُنِهِمْ أَنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حِطَّتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرِينَ ﴿۵۳﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
 مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
 يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
 عَلِيمٌ ﴿۵۴﴾ إِنَّمَا أَوْكُرُكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
 الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿۵۵﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۵۶﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿۵۷﴾

هه چیی ژ هه وه، ژ دینی خو ده ره که فیت، [زینای ناگه هینیه ته خودی] خودی دی هنده کی ت دی شوینا وان
 ئینیت، کو خودی چه ژ وان دکه ت، و نهو ژ ی چه ژ ی دکه ن، د راستا موسلماناندا خو دشکینن و بهر انه بر
 گاوران خورت و سه ربلندن، جهادی د ریکا خودیدا دکه ن، و بۆ خودی ژ لۆ مه ییسا که سی ناترسن و پاکی
 پی نینه، و نه فه که ره ما خودییه، دده ته وی بی بقیت، و خودی [د دلوفانی و که ره ما خودا] پی بهر فره ه و
 زانایه. ﴿۵۵﴾ ب راستی پشته فان ی هه وه به س خودییه، و پیغه مبه ری وی، و نه ویت باوه ری ئیناین، نهو ن
 ییت بهر ده وام نه ئیزان دکه ن، و زه کات ی دده ن و خو بۆ خودی ده مینن و دشکینن و ل بهر فه رمانا وی د
 راهه ستیایی. ﴿۵۶﴾ و هه ره که سی خودی و پیغه مبه ری وی و موسلمانان بۆ خو بکه ته پشته فان و هاریکار،
 [بلا بزانی ت] ب راستی هاریکاریت دینی خودی و کو ما وی د سه ره که فته نه. ﴿۵۷﴾ گهلی خودان باوهران هوین
 وان نه ویت دینی هه وه دکه نه ترانه و یاری، ژ نه ویت به ری نو که کتیب بۆ هاتین [مه خسه د جوھی و فله نه ن]
 و گاوران بۆ خو نه که نه دۆست و هاریکار، و پاریز کاریا خودی بکه ن [نانکو هشیار بن وان نه که نه پشته فان
 و هاریکار و خو شقی] نه گه ره هوین خودان باوه بر بن.

﴿۵۸﴾ و وهختی هوین بانگی نغیژی ددهن، ئەو ترانه و یارییان بۆ خو پئی دکهن، چونکی ئەو مله ته کی نه فام و بئی ئەقلن. ﴿۵۹﴾ بیژه: خودان کتیبینۆ [مه خسه د جوھی و فه له نه] هوین چو کیم و کاسییان ل سهر مه ناگرن، ئەو نه بیت کو مه باوهری ب خودی ئیناییه، و ب وئی یا بۆ مه هاتییه خواری کو قورئانه، و ب وئی یا بهری نوکه [بۆ پیغه مبه ران] هاتییه خواری، ئەفه و باراپتر ژ هه وه ژ ری دهر که فئینه. ﴿۶۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: ئەری ئەز بۆ هه وه بیژم کا کی ل ده ف خودی عه ییدارتر و ئیزا خرابتره؟! ئەوه یی خودی له عه نه لی کری، و ژ دلۆفانییا خو دویر ئیخستی، و خودی [ژ بهر گو نه هی ت وی] لی کهر بگرتی بووی، و هنده ک ژ وان کرینه مه یموینک و بهراز و کۆره کۆله ییت سهر گاوران، ئەفان [پۆژا قیامه تی] خرابترین جه بۆ وان، و ری بهرزه ترن زی. ﴿۶۱﴾ ئەگهر بیته ده ف هه وه دئی بیژن: مه باوهری یا هه ی [و ئەو ب خو نه وه سایه] ب راستی ئەو ب گاوریبیغه هاتن و ههر ب گاوریبی ژیشه دهر که فتن.

و خودی چیتر دزانی ت کا چ فه دشارتن. ﴿۶۲﴾ و تودی بینی گه له ک ژ وان له زئی ل گو نه ه و ده ستریزی و نه یارییی و خواریا ههرامی دکهن. چ پیسه کاره ئەو دکهن. ﴿۶۳﴾ بلا خودیناس و زانایان، ئەو ژ گۆت نی ت وان ییت ب گو نه ه، و ژ خواریا ههرامی، دابانه پاش، و چ پیسه کاره ئەو دکهن. ﴿۶۴﴾ و جو هیان گۆت: دهستی خودی یی گرتیه، دهستی وان بیته گریدان [نفرینه ل وان دئیته کرن، ب چرویکیی، یان ژ ی ب هندی دهستی وان ب زنجیریت دۆژه ی بیته گریدان]، و ژ دلۆفانییا خودی دویر که فتن ژ بهر گۆت نا کرین، به لی ههر دو دهستی وی [ئانکو ییت خودی] دقه کرینه، چاوا بقیت و هسا دمه ز یخیت. و ب راستی ئەف قورئانا بۆ هاتییه خواری، گاوری و زیده گافی و خرابییا وان پتر لی دکه ت، و مه که رب و کین و دژمناتی ئیخستییه دنا فه را واندا هه تا رۆژا قیامه تی، ههر گاهه کا فیان ناگره کی شه ری [ل سهر پیغه مبه ری] هه لکه ن، خودی دقه مرینیت، و د نه ریددا دگه رن خرابییان بکه ن، و خودی جه ژ خرابکاران ناکه ت.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ الْفَذُّوْهَا هُرُّوْا وَعِبَّاءُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقْمُونَ مَعًا إِلَّا أَنْ أَمَرْنَا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنْ أَكْتُرُ كُفْرًا فَسَيُؤْنَسُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أَنْتُمْ كُفْرًا مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ وَتَعْصِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَةَ وَالْحَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ سَتَرْنَا مَعَكُمْ وَأَضَلَّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءَ وَكُفُّوا أَعْمَاءُ مَا قَدَّ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسْرِعُونَ فِي الْأَيْمِ وَالْعُدْوِ وَأَكْبَاهِمُ السُّحْتِ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا بَنَهْنَهُمُ الرِّبِّيُونَ وَالْأَخْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْأَيْمِ وَأَكْبَاهِمُ السُّحْتِ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لِلَّهِ مَغْلُوبَةٌ عَلَتْ أَيْدِيَهُمْ وَلَعْنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُفْقَى كَيْفَ يَشَاءُ وَيَرْبِدُنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَّةَ وَالْبَعْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَلِمًا أَوْ قَدَّوْنَا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ سَخِيبًا وَيَهُدَىٰ لِكْرَامِهِمْ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ يُحِبُّونَ أَتَانُوا لَأُنزِلَنَّ إِلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ الْغُيُوثُ ۖ وَكثيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۗ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُفِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَلَيَذَرَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۗ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ مَن آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَرَأْسُنَا لِيَكْفُرُوا إِلَّا كَمَا جَاءَ هُمْ رَسُولًا بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذِبًا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

الجزء السادس

[کوئٹہ قورٹانہیہ] بڑھوہ ہاتھیہ خورائی، رانہ گرن و کار پئی نہ کہن، و ب راستی ٹہف قورٹانا بؤ تہ ہاتھیہ خورائی گاوری و زیدہ گافی و خرابیسا وان پتر لی دکت. فیجا بؤ مروفتیت گاور ب خہ منہ کہ فہ. ﴿۶۶﴾ ب راستی ٹہویت باوہری ٹینابین [کو موسلمانن دویکہ فتیبت پیغہ مہری] و یبت بووینہ جوہی [دویکہ فتیبت مووسابی] و فہلہ [دویکہ فتیبت عیسانی] و سابئی [جوینہ کہ، ژ جوہی و فہلہ یان فہ بووینہ، ستیران دپہر یسن، و ہندہک دیژن ملیاکہ تان دپہر یسن] ہہر کہ سی ژ فان ب دورستی باوہری بی ب خودی و رؤژا قیامہ تی بینیت، و کار و کریاربت چاک بکت [دئی ژ بہری خودیٹہ ٹیتہ خہ لاتکرن، و رؤژا قیامہ تی] نہ ترس بؤ ہہیہ، و نہ ژی ب خہم دکہ فن. ﴿۷۰﴾ ب راستی مہ پھیانا موکو مگری ژ سرائیلیان و ہر گرت، و مہ پیغہ مہر بؤ ہنارتن، و ہہر گافہ کا پیغہ مہرہک بؤ وان ب وئی یا نہ ب دلی وان دہات، دہستہ کہک درہوین دہر دئیخستن [وہکی عیسا و موحمہ مد]، و دہستہ کہک دکوشتن [وہکی زہ کہریا و یہ حیایی].

﴿۶۵﴾ ٹہ گہر خودان کتیبان باوہری ٹینابیہ، و پاریزکاریسا خودی کرابیہ، ٹہم دا گونہ ہیت وان ل سہر راکہین و دا بہینہ بہ حہشتیت تیر ختیک و خوئی. ﴿۶۶﴾ ٹہ گہر وان تہورات و ٹنجیل و بابؤ وان ژ خودایی وان ہاتھیہ خورائی راکرتابیہ و کار پئی کرابیہ، ب راستی داد سہر خوڑا و دبن خوڑا و دال ہندافی، خوون [نانکو خودی دا بؤ وان ریکان سانہی کہت کو رزی ژ ٹہرد و ٹہسانان بخون]. ژ وان ہندہک د نافنجینہ [ٹہو ژی ٹہون یبت باوہری ٹینابین، وہکی عہدو للابی کوری سہلامی و یبت وہکی وی] و گہلہک ژ وان د خرابن و پیسہ کارہ دکہن. ﴿۶۷﴾ ہہی پیغہ مہر چ بؤ تہ ہاتھیہ خورائی ژ خودایی تہ بگہ ہینہ [جو ژی نہ فہ شیرن] و ٹہ گہر تو و نہ کہی، [نہ گہینی و فہ شیری] تہ پھیاما وی نہ گہانند. و خودی دئی تہ ژ مروشان پاریزبت. ب راستی خودی مروفتیت گاور راستہری ناکت. ﴿۶۸﴾ [ہہی موحمہ مد] بیژہ: گہلی خودان کتیبان، ہوین ل سہر چوہ قیسی نینن، ہہتا ہوین تہورات و ٹنجیلی و ٹہوا ژ خودایی ہہوہ

﴿۷۱﴾ وان هزر دكر كو چو ئيزا و به لا ب سهرى وان نائين [ژ بهر وى يا وان ب سهرى پيغه مبهران دينا، و نهو په بيانيت وان ددان و شكاندن]، فيجا [ژ هقى و راسته پريسي] كوره و كه ربوون، [پاشى په شيان بوون و ل خو زفرين] پاشى خودى توبه دا سهر وان، پاشى گلهك ژ وان كوره و كه ربوون. و خودى دينيت كا نهو چ دكهن. ﴿۷۲﴾ ب راستى نهويت گوتين: خودى مەسيحى كورئ مەريه ميبه گاوروبوون [بوونه گاورا]، و مەسيحى ب خو ژى گوتيه: گەلى ئسرائيليان خودى په ريسن كو خودايى من و خودايى ههويه، و ب راستى هه كه سى هه فېشكان بو خودى چي كه ت، ب سويند خودى به حشت ل سهر وى حه رام كرييه و جهى وى ناگر و دوزه هه، نى سته مكاران قهت چو هاريكار بو نين. ﴿۷۳﴾ ب راستى نهويت گوتين: خودى تيكه ژ سيبان گاوروبوون [بوونه گاورا]، و چو په رستى نين ژ خودى پيغه تر و نه گهر نهوا ديژن بهس نه كهن و نه هيلن، بى گومان دى ئيزا يه كا ب ژان ژ وان نهويت

گاوروبووين گريت. ﴿۷۴﴾ فيجا ما نهو [ژ فان ناخفتنيت پويچ و نه هق د دهره قى خودى و پيغه مبهرى وى عيسايى كورئ مەريه ميبدا] توبه ناكهن و داخوازا گوننه ژ پرنى ناكهن؟ ب راستى خودى لينه گر و دلوفانه. ﴿۷۵﴾ مەسيحى كورئ مەريه ميبى ژ پيغه مبهرى پيغه تر نينه، و بهرى وى پيغه مبهريت هاتين و چوين، و ده يكا وى ژى زنده يا راستگو بوو، هه ردووكان ژى خوارن دخوار، بهرى خو بدى چاوا هم نيشانان بو وان ناشكهر اده يين [ل سهر نهو هيسيا گوتنا وان د دهره قى عيسايى و ده يكا ويدا] و بهرى خو بدى كا چاوا [ژ هه قيسى و نيشانيت ناشكهر ال سهر راستيا عيسايى] دئنه فارى كرن. ﴿۷۶﴾ [هه وى موحه مه د] بيژه: هوين چاوا وى شويئا خودى دپه ريسن نه وى نه مفايى دگه هينته هه وه نه زيائى. و خوديه گوهدير و زانا. ﴿۷۷﴾ بيژه گەلى خودان كتيبان زنده گافيسى د ديني خو دا و د دويشچو نا هه قيبدا نه كهن [فيجا هوين تشتى، ژ جهى وى بلندتر لى بكهن، ههروه كى هه وه عيسا- ژ زنده گافى- ژ پيغه مبهراتيى بلندتر لى كرى] و ب دويش دلخو زيبا هنده ك مرو فان [نهويت بهرى هه وه] نه كه فن، ب راستى بهرى نو كه ييت بهرزه بووين، و ژ ريكا راست دهر كه فتين، و گلهك ژى د گهل خو ييت بهرزه كرين و سهر دابرين، و ريكا راست بهرزه كرن.

لُعْرَبِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ
 دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ
 يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
 خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا
 أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا آلِهَةً مَّا اتَّخَذُوا آلِهَةً مَّا اتَّخَذُوا
 مِنْتَهُمْ قَسِيْفُونَ ﴿٨١﴾ * لَنَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَنَجِدَنَّ
 أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ
 ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ مِّنْهُمْ قَسِيْفِينَ وَرُحِبْنَا وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى
 الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا
 مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُمْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

الجزء
السادس

﴿٧٨﴾ له عنته ل وان سرائیلیان هاته کرن، ئەوئیت گاوربووین، ل سەر ئەزمانی داوودی و عیسانی کورئ مەریه می، ژ بەر نه گوهداریا وان، و زیده گافی ژ ی دکر. ﴿٧٩﴾ وان [جوهیان] ئیکدو ژ چو خرابیی دکر، نه ددانه پاش. چ پیسه کار بو وان دکر. ﴿٨٠﴾ [هه ی موحه مه د] تو گه له ک ژ وان دئ بینی [ژ که ربیّت موسلماناندا] دۆستی و پشته فانیسا ئەوئیت گاوربووین [ژ موشرکان] دکهن. ب راستی ئەفه پیسه شۆله وان داییه بهری خو، که رب و غزه با خودئ ل سەر وان بیت، و ئەو دئ هەر د دۆزه هیدا مینن. ﴿٨١﴾ ئە گەر وان باوهری ب خودئ و پیغه مبهری و وان ئایه تیت بو پیغه مبهری هاتین ئینابایه، وان دۆستی و پشته فانیسا وان [موشرکان] نه دکر، به لی باراپتر ژ وان ژ ری دهر که قتیبه. ﴿٨٢﴾ ب راستی دئ بینی یی ژ هه مییان دژ منتر بو ئەوئیت باوهری ئیناین، جوهینه و ئەوئیت هه فپشک بو خودئ چیکرین. و ب راستی دئ بینی یی چه ژیکرنا وی پتر بو ئەوئیت باوهری ئیناین، ئەون ئەوئیت دبیژن ئەم هاریکارین [دویکه قتیسیّت

عیسایینه]، ئەهف ئایه ته د دهره قی نه جاشیدا هاتبوو خوارئ] چونکی زانا و خودیناس د ناف واندا هه بون، و وان ب خو ژ ی خو مه زن نه دکر. ﴿٨٣﴾ هەر وهخته کئ ئەو ئایه تیت بو پیغه مبهری هاتین دهبستن، چاقیّت وان تژی پوندک دبوون ژ بەر وئ هه قییا وان دزانی، دبیژن: خودیو مه باوهری ب ته ئینا، قیجا تو مه ژ شاهدان بنقیسه، [شاهدیّت باوهری یی ب ته و کتیب و پیغه مبهریّت ته دئین، و شاده ییی بو به کتاییا ته ددهن].

﴿ ۸۴ ﴾ و ما بوجی ئەم باوەریی ب خودی و ب هەقیبا بۆ مە هاتی نائین، و ئەم دخوازین خودایی مە، مە بیخیته د گەل مروفت چاک و باش [تاکو مە بکەتە هەقالت پیغمبەری و خودیناسان، و مە ببەتە بەهشتی]. ﴿ ۸۵ ﴾ فئجا خودی بەرانبەری ئەوا گۆتین، ب بەهشتیت رویار دبنرا دچن خەلاتکرن، کو هەر وەر دئی تیدا بن، و ئەفهیە خەلاتی قەنجیکاران. ﴿ ۸۶ ﴾ و ئەویت گاوربووین، و ئایەت مە درەو داناین، ئەو دۆژەینە. ﴿ ۸۷ ﴾ گەلی خودان باوەران، ئەو تشتیت خۆش ئەویت خودی بۆ هەو هەو هەلال کرین ل خۆ حەرام نەکن، و زیده گافیسان نەکن، ب راستی خودی حەز زیده گافان ناکەت [ئەف ئایەتە دەر هەقی هەندەک سەحابیساندا هاتە خواری، ل بەر بوون ژ ترسیت خودیدا گۆشتی و ژنان و تشتیت خۆش بهیلن و ل خۆ حەرام بکن]. ﴿ ۸۸ ﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەو تشتی مە دایبیه هەو هەو هەلال و پاقر بخۆن. و پارێزکاریسا خودی بکن، ئەو خودایی هەو هەو باوەری بی هەی. ﴿ ۸۹ ﴾ خودی ب سویندا بی

ئنیەت و ئەوا بوویبیه ئاخفتن، ل هەو هەو ناگریت، بەلی دئی وی سویندی ل هەو هەو گریت ئەوا ژ دلی هەو هەو دەر دکه فیت. فئجا [ئەگەر ب فی رەنگی هەو سویند خوار و هەو هەو شکاند، یان هەو هەو فیا بشکینن] جزایی وی [و ژبیرنا گونەها سویندی] زادانا دەه مروفت بەلنگازە ژ زادی نافتی، ئەوی [پۆژانە] هوین ددەنە مالا خۆ، یان ژ ب جلک ئیخستنا وانە [وان دەهان هەرتیکێ جلکەک] یان ژ ی نازادکرنا بەندەبەکیه، فئجا هەچی چو ژ فان نەدیت [و بی چئی نەبوو] دفت سئ پۆزیسان بگریت، ئەفهیە پارکنا [کە فارەتا] سویندا هەو، ئەگەر هەو هەو شکاند. و سویندی خۆ پباریزن [نە لەزی ل سویند خواری بکن، و نە لەزی ل شکاندنا وی بکن، و بی کە فارەت نەهیلن ئەگەر هەو هەو شکاند]. ب فی رەنگی خودی ئایەتیت خۆ بۆ هەو هەو ئاشکەر دکەت، دا هوین سوپاسیسا وی بکن. ﴿ ۹۰ ﴾ گەلی خودان باوەران، ب راستی مە ی و قوما و بویت چکلاندی و دانایی [ل دۆر کەبەیی و تیدا] هەرمی و پیسن، ژ کار و عەمەلی شەیتانیه، فئجا هوین خۆ ژ بدەنە پاش و خۆ ژ دویر بیخن، دا هوین سەر فەراز بین.

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَنْبَهُهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَأْتِيهَا الْزَبْتُ ءَامِنُوا لَا تَخْرَمُوا ظِلَّيْتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِيمَا كُنْتُمْ تُبَايِعُونَ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَرْتُمْ بِهِ إِطْعَامَ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا نَطَعْتُمْ أَهْلِيكُمْ أَوْ كَسْوَتَهُمْ أَوْ تَحْرِيرَ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامًا ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرٌ فِيمَا كُنْتُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَأَحْضُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾ يَأْتِيهَا الْزَبْتُ ءَامِنُوا إِنَّمَا الْحُمُرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَأَجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
 فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصَدِّكُمُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
 الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
 الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جُنَاحٌ فِيمَا طَعُمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 ثُمَّ اتَّقَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَأْتِيَنَّكُمْ اللَّهُ بِنُورِهِ
 مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
 بِالْغَيْبِ فَمَنْ أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَعَلُهُ عَذَابُ الْعَذَابِ ﴿٩٤﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيِّدَ وَأَنْتُمْ حُرَّةٌ وَمَنْ قَتَلَهُ
 مِنْكُمْ فَمَتَّعِدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلَ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا
 عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ
 أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُمْ صَبَامًا لَيْدُوقٌ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمْ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

یان شرکی پاراستیت، و باوهری ب خودی ئینابیت و کار و کریاریت قهنج کرین، پاشی خوژ وی حهرامی دابنه پاش یی وان باوهری پی ئینابی، و پاشی بهردهوام بووین ل سهر خو پاراستنی و کار و کریاریت قهنج کرین، و خودی ب خوژی حهژ قهنجیکاران دکهت. ﴿٩٤﴾ گهلی خودان باوهران، ب راستی خودایی ههوه [وهختی هوین دئحراماندا] ب وی نیچیرا هوین ب دهست و رومیث خو دکهن ههوه دجهربینیت، دا خودی دیار بکهت کا کی نهپهنی ژ خودی دترسیت، فیجا ههر کهسی پشتی فی [ئانکو پشتی هاتیسه دیار کرن، کا چ حهرامه ل سهر وان کهسیت دئحراماندا] زنده کافییی بکهت [بلا بزانیث] ب راستی ئیزایه کا ب ژان و دژوار بۆ ههیه. ﴿٩٥﴾ گهلی خودان باوهران، نیچیری نه کوژن، و هوین دئحراماندا [ههتا هوین ژئی دهر نه کهفن]، و ههچی ژ ههوه ژ قهستا [نیچیری] بکوژیت، جزایی وی تهر شه کی و هکی نیچیرا کوشتیسه، [بکهته قوربان شوینا نیچیرا کوشتی] دو مروثیت دادوهر بریاری پی بدهن، دیاریسه که [قهو قوربان] بگه هیته که عبهیی [ئانکو دثیت نهو قوربان ل مه که هئی بیته سه رژیکن] یان شوینا قوربانی [ته متی بهایی نیچیری] بکهته خوارینا بهلنگازان یان بهرانبهر [وی خواری] ب پوژی بیت، دا تامکهته جزایی کاری خو، و خودی ل یا بهری نوکه بۆری [بهری نهف ئایهته دهره قی ئحرامکه ریدا بیته خواری]. بهلی ههر کهسی لی بزفریته قه خودی دی تولی لی قه کهت، و نی خودی دهسته لانداری و تولفه که ره.

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَّعْنَاكُمْ وَلِلسَّيْرِ
 وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
 إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ * جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْآبِتَةَ الْحَرَامَ
 فِيمَا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبِدَ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ * عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ * مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
 تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ * فَلَا يَسْتَوِي الْحَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
 وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن
 أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ سُؤُوكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلُ
 الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
 قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ * مَا جَعَلَ
 اللَّهُ مِنْ بَحْرٍ وَلَا سَابِغٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامِرٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

﴿۹۶﴾ نیچیرا دریا بیان و خوارنا وان بۆ هه وه دورست بوو، دا بۆ هه وه ئاکنجی و ریباران بیته متا، و مفاپی ژئی و هرگرن، بهلی هندی هوین د ئیحرماندا بن نیچیرا کویشی و چۆلی ل سه ره هه وه هاتیسه حهرامکرن، و پاریزکاریسا خودئی بکهن، ئەوئی هوین ل دهف دئینه کۆمکرن. ﴿۹۷﴾ خودئی کهعبه، ئەهوا ب بهیتولخه رام دئینه نافکرن، بۆ مرؤفان کره جهئی سه ره و بهر کرنا کاروباران، و هه یقیت حهرامکری کره ئەگه را بهرده و امیسا ئیمنه ی و ژیانئی، و قوربانیت [دیاری بۆ کهعبه یی] نیشانکری و ییت نهنیشانکری کره ئەگه را قه تاندا هه وه یسیا هه ژاران، دا بزنان خودئی ئەهوا د ئهرد و ئەسهاناندا دزانیت، و هندی خودئی ب راستی ب هه می تشتان زانا و ئاگه هداره. ﴿۹۸﴾ و بزنان جزایی خودئی ب راستی جزایه کی دژواره، و ب راستی خودئی لینه گر و دلؤفانه. ﴿۹۹﴾ یا پیغه مبهری ژ گه هاندنا په یاما خودئی پیغه تر نینه، و خودئی ب خۆ ناشکرا و نه ناشکرا یا هوین دکهن، دزانیت و پی ئاگه هه. ﴿۱۰۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: پیس و پاقر

[ئانکو حهرام و حه لال، یان گاور و موسلمان، یان گونه هکار و گوهدار] وه کی ئیک نین، خۆ هه که توب گه له کی و بۆ شاتیسا پیساتیئی عه جنیگرتی ژئی بیی، فئيجا گه لی ئاقلداران پاریزکاریسا خودئی بکهن دا هوین سه ره فرابین. ﴿۱۰۱﴾ گه لی خودان باهوران پرسا وان تشتان [ژ پیغه مبهری] نه کهن ئەو ییت ئەگه ر بۆ هه وه ناشکرا ببن هوین پی نه خۆش ببن، و ئەگه ر هوین د وهختی هاتنا قور ئانیدا پرسا وان بکهن، دئی بۆ هه وه ناشکرا بن، خودئی هوین ژ پرس و پیساریت بۆری ئازاکرن. و خودئی ب خۆ ژئی گونه هه ژیه ره و دلؤفانه و سزاله زلینه که ره. ﴿۱۰۲﴾ ب راستی بهری هه وه هنده ک مله تان ئەف پرسه [ژ پیغه مبهریت خۆ] کرن، پاشی کار پی نه کرن و پی گاور بوون. ﴿۱۰۳﴾ خودئی دورست نه کریسه و فه رمان پی نه دایسیه ئەف کاره بیته کرن، حیشترا پینج جاران زابیت و جارا پینجی نیر ئینابیت، گوهی وئی بیته درویکرن و بیته بهردان بۆ بوتان، و حیشترا بیته ئازادکرن بۆ بوتان چونکی خودان یی ژ گرفتاریسه کی ده ره که فئی، و حیشترا جه مکه کی نیر و می بینیت دگۆتن: می و نیر گه هشتنه ئیک و هه ردو [بۆ بوتان بیته ئازادکرن، و حیشترا نیرا دهه سالان دهاته بهردان دناف حیشترا ئازادکرن بۆ بوتان. بهلی ئەو ییت گاور بوو یین دره وان ب نافئی خودئی دکهن، و باراپتر ژ وان نوزانن ژئی [کو دره وان دکهن].

وَأَقْبَلِ لَهُمْ تَوَلَّاءَ إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن صَبَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرَجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهْدَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ إِخْرَانٌ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرِيحَةٌ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحَتْكُمْ مَصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسُبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا كُفْرِي بِهِ تَمَنَّآ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكْفُرْ شَهْدَةُ اللَّهِ إِذَا لَمِنَ الْأَشْمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ غُيِّرَ عَلَىٰ أَهْمَا اسْتَحَقَّ أَهْمًا فَإِخْرَانٌ بِقَوْمَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتْنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْتُنَا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَلِكَ أَدَّىٰ أَنْ يَأْتُوا بِاللَّشَّادَةِ عَلَىٰ وَجْهَيْهَا أَوْ يُخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنُ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

﴿۱۰۴﴾ و گافا بؤ وان هاته گو تن: و هرن بؤ وئ یا خودی ئیناییه خوار، و وهرنه دهف پیغمبهری [ئانکول دویف وئ هرن یا خودی ئیناییه خوار کو قورئانه، و ل دویف پیغمبهری هرن]. دیژن: ئەفا مه باب و باپیریت خۆل سهر دیتی بهسی مهیه، ئەری ئەگەر باب و باپیریت ههوه چو نهزانن و راسته پیکرنی ژی نهکنه [دیسا پیکا وان ههر بهسی ههویه؟!].

﴿۱۰۵﴾ گهلی خودان باوهران، ههوه ئاگهه ژ خو هه بیت، ئەگەر هوبن د راسته پیکری بن، بیته سهر داچۆیی و بهرزه، زبانی ناگههیننه ههوه، زفرینا ههوه هه مییان ب بال خودیغهیه، فیجا دئ ههوه ئاگههداری وئ کهت یا ههوه کری [ئانکو دئ ههوه ل دویف کار و کریاریت ههوه جزاکهت].

﴿۱۰۶﴾ گهلی خودان باوهران، گافا تیک ژ ههوه وهختی وهسیه تی، کهفته بهر مرئی، دو مروفتیت دادوهر ژ خو [ئانکو موسلمان] وهک شاهد بگرن، فیجا ئەگەر هوبن د پئی و ریباراندا بن [ئانکو د وهغه ریدا] و کهفتنه بهر مرئی [و موسلمان ب دهست ههوه نه کهفتن] دو

که سیته دی نه ژ ههوه بگرن [بکه نه شاهد]، و ئەگەر هوبن ل وان شاهدان ب گو مان کهفتن [کو راستیی بیژن]، هوبن وان ههردو شاهدان پشتی نفیژن [ئانکو نفیژا ئیشاری، یان ههر نفیژه کا هه بیت] بینن، و بلا ههردو [هؤسا] سویند بخۆن [ب خودی] ئەم ژ دره و بهر انبهر تشته کی سویند ب خودی ناخۆین خو هه که مروفتی مه ژی بیت، و ئەم شاده یییا خودی نافه شیرین، ئەگەر مه شاده یییا خو فهشارت وئ گافی ئەم ژ گو نه هکارانین. ﴿۱۰۷﴾ فیجا ئەگەر بؤ ههوه دیار بوو کو ههردو شاهد هه ژی گو نه یی بوو یینه [و شاده یییا خو دورست نه دایینه]، بلا دو میراتخۆر، یان دویته ژ هه مییان نیزیکت بؤ مری ل جهی وان ههردو شاهدان رابن، و ب خودی سویند بخۆن، کو شاده یییا وان ژ شاده یییا بیته دی راستره، و ئەم [ب سویندا خو] ژ راستییی دهر نه کهفتینه، ئەگەر مه [ژ بی بهختی] شاده یی ل سهر وان دا هنگی ئەم دئ ژ سته مکاران بین.

﴿۱۰۸﴾ ئەف شاده یییا ب فی رهنگی بؤ ههوه چیتره دا شاده یی وهکی خو بیته دان [ئانکو ب دورستی بیته دان]، یان بترسن [ئانکو شاهد] سویندیت وان ب هنده سویندیت دی ژی بیته فه گپران [و درهوا وان ئاشکهرا بیته و شهرمزار بین]. و پاریز کارییا خودی بکهن و گوهدار بن. و نئ خودی مروفتیت ژ پئی دهر کهفتی راسته ری ناکهت.

*يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عَمَلٌ لَنَا
 إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمْنَا الْعُيُوبَ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
 اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ
 الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ
 مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِ فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
 طَيْرًا بِإِذْنِي وَتَهْبِئُ الْأَكْصَمَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ
 الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ
 جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا
 إِلَّا أَسْحَرُكُمْ مِينٌ ﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا
 بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّكَ مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾
 إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
 أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا زَيْدٌ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَظْمِنَ قُلُوبَنَا
 وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَتَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

﴿١٠٩﴾ [هشيار بن] رُوژا خودی پیغمبرهوان کوم دکهت، دی بیژیته وان: چاوا بهرسفا ههوه [ژ بهری مله تیبت ههوه شه] هاته دان؟ دی بیژن: ئەم نوزانین، ب راستی هه ر تویی زانایی نهینیان [ئانکو تو چیتر دزانی]. ﴿١١٠﴾ و بۆ مله تی خۆ بیژه ده می خودی گۆتی: عیسیای کوری مه ریه می، ئەو نیعمهت و که ره میت من د گهل ته و ده یکا ته کرین بینه بیرا خۆ، بینه بیرا خۆ وهختی مه ب جانی پیروز [ب جبریل] پشته فانیسا ته کری، وهختی د لاندکیدا و پشتی تو مه زن بووی [وهکی ئیک] تو د گهل خه لکی دئاخفتی، و بینه بیرا خۆ وهختی من تو فیری نفیسین و تیگه هشتن و کاربنه جهیسی و تهوراتی و ئنجیلی کری، و بینه بیرا خۆ وهختی ته ب ده ستوریا من ژ ته قنی په یکه ری بالنده یان چیدکر، و ته پف دکری و ب ده ستوریا من دبوو بالنده یهک، و ب ده ستوریا من ته ییت دزکا کدا کوره و به له که یی ساخ دکرن، بینه بیرا خۆ وهختی ته مری ب ده ستوریا من زیندی دکرن، و بینه بیرا خۆ وهختی من ئەزه تا ئسرا ئیلیان

ژ ته داییه پاش، وهختی تو ب نیشانیت ئاشکه را کهر بۆ وان هاتی، و ئەویت گا ور بووین ژ وان، گۆت: ئەفه ژ ستره نده یه کا ئاشکه را پیقه تر نینه. ﴿١١١﴾ و بۆ مله تی خۆ بیژه ده می مه ئیلهام داییه هاریکاریت عیسیای [و ئیخستیه سه ر دلئ وان] کو باوه ریسی ب من بینن و ب پیغمبره ری من، گۆتن: مه باوه ری ئینا، و تو شاهدیه کو ب راستی ئەم موسلمانین. ﴿١١٢﴾ بۆ مله تی خۆ بیژه ده می هاریکاران (هه وارییان) گۆتیه عیسیای کوری مه ریه می: نه ری خودایی ته دشیت سفریه کا خوارنی بۆ مه ژ ئەسانان بیته خوارنی؟! [عیسیای] گۆت: ژ خودی بترسن [ئانکو فی نه بیژن و نه که ن] ئەگه ر هوین خودان باوه رن. ﴿١١٣﴾ گۆتن: مه دقیت ئەم ژئ بخۆین و دلئ مه ئیمن بیت، و بزانی تو راست بۆ مه راستی دیژی، و دا ئەم ژئ ل سه ر بینه شاهد.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
 تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۴﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَرْسَلُهَا عَلَيْكَ مِنْ سَمَاءٍ
 مِنْكُمْ فَاتِيَّ أَغْبِئْهُرْ عَدَابًا لَأَأَعِذَ بِهِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۱۵﴾
 وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
 وَأَهْلِي الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
 مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي
 وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۱۶﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ
 إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ
 شُهَدَاءَ مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
 وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۱۱۷﴾ إِنْ تَعَذَّلْتُمْ فَإِنَّهُمْ عَسَاءُ مَا
 تَعَفَّرْتُمْ عَنْكُمْ إِنَّكُمْ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۱۸﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
 الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۱۹﴾ لِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۲۰﴾

﴿۱۱۴﴾ عیسیٰ کوری مه‌ریه‌می گوت: خودیو
 خودایی مه، سفره‌یه‌کی ژئه‌سه‌انان بو مه‌بینه‌خواری،
 دا بو مه‌بیته‌جه‌ژن، بو‌ییت‌سه‌رده‌می مه‌ و پستی
 مه، و بیته‌نیشان‌ه‌ک ژئه‌ [ل‌سه‌ر‌شیان‌ته‌ و راستیا
 پیغه‌مه‌راستیا من]، و بکه‌رزقی مه‌ [قی‌سفره‌یی] و
 تو‌چیرین‌رازقی. ﴿۱۱۵﴾ خودی‌گوت: ب‌راستی
 ئەز دئ بو‌هه‌وه‌ئینه‌خواری، قیجا‌کی ژ‌هه‌وه
 پستی‌هنگی‌گاور‌بییت، ئەز دئ ب‌ئیزایه‌کی‌وی
 ئیزادم‌کو‌که‌سی‌د‌جیهانیدا‌ه‌سا‌ئیزا‌نادم.
 ﴿۱۱۶﴾ و بو‌مله‌تی‌خو‌بیژه‌ده‌می‌خودی‌گوتیه
 [عیسی‌کوری‌مه‌ریه‌می]: عیسی‌کوری‌مه‌ریه‌می،
 ئەری‌ما‌ته‌گوتیه‌خه‌ل‌کی‌من‌و‌ده‌یکا‌من‌شوینا
 خودی‌به‌ریسن، [عیسی] گوت: ئەز‌ته‌ژ‌گوتیت
 وان‌باق‌ژ‌دکه‌م‌و‌باق‌ژی‌بو‌ته‌بییت، و‌من‌هه‌ق‌نینه
 یا‌بو‌من‌نه‌دور‌ست‌بیژم، ئە‌گەر‌من‌وه‌گوتیت‌بی
 گو‌مان‌تو‌دزانی، تو‌دزانی‌کاج‌د‌دلی‌من‌دایه، و
 ئەز‌چو‌ژ‌هینیا‌ته‌نوزانم. ب‌راستی‌هه‌ر‌تویی
 زانایی‌تشتی‌نه‌دیار‌و‌هینیان. ﴿۱۱۷﴾ ژ‌بلی‌تشتی‌ته

فه‌رمانا‌من‌پی‌کری، چویی‌دی‌من‌نه‌گوتیه‌وان، خودی، خودایی‌من‌و‌خو‌به‌ریسن، و ئەز‌شاهد
 بووم‌ل‌سه‌ر‌وان‌هن‌دی‌ئەز‌د‌ناف‌ان‌دا، به‌لی‌و‌مختی‌ته‌ئەز‌ژ‌ناف‌وان‌پاک‌ریم، تو‌زیره‌فان‌بووی‌ل‌سه‌ر
 وان، و‌توب‌خو‌ژی‌هه‌می‌تشتان‌دینی‌ول‌سه‌ر‌شاهدی. ﴿۱۱۸﴾ ئە‌گەر‌تو‌وان‌ئیزا‌بده‌ی‌ئە‌و‌به‌نده‌ییت
 ته‌نه، و ئە‌گەر‌تول‌وان‌نه‌گری‌ب‌راستی‌تویی‌ده‌سته‌لات‌دار‌و‌کار‌به‌جهی. ﴿۱۱۹﴾ خودی‌گوت: ئە‌فه
 ئە‌و‌رو‌ژه‌یا‌پاستیژ‌مفایی‌ژ‌راستیژ‌یسا‌خو‌دینن، به‌حه‌شتیت‌رو‌بیار‌د‌بن‌را‌دچن‌بو‌وانن، هه‌روه‌ر‌دی
 تیدا‌بن، خودی‌ژ‌وان‌رازیه، و ئە‌و‌ژی‌ب‌خه‌لاتی‌خودی‌د‌قایلن، و‌سه‌رفه‌رازییا‌مه‌زن‌ئە‌ها‌ئە‌فه‌یه.
 ﴿۱۲۰﴾ ملک‌و‌مال‌داریا‌ئە‌رد‌و‌ئە‌سه‌انان‌و‌هن‌دی‌تیدا‌یی‌خودییه، و خودی‌ب‌خو‌ژی‌ل‌سه‌ر‌هه‌می‌تشتان
 یی‌ده‌سته‌لات‌داره.

سورة ثامننا

ل مه كههئ هاتيهه خواري (١٦٥) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بهسن و سوپاسی بوی خودایى شه وئ شهرد و شهسان دایین و تاریاتی و پوناهی [یان شهف و پوژ یان باوهری و گاوری] چیکرین، پشتی فی هه مییی شهویت باوهری ب خودایى خو شهینایین هه شهبران بو [خودایى خو] ددان، و بهری خو ژئی و هر دگیرن. ﴿٢﴾ خودییه [شهوه] یی هویین ژ ته قنی چیکرین، پاشی وهخته کئ نه دیار بو مرئی دانا، وهختی دیار ل دهف و بییه، و پشتی فی هویین ژ فه ژینی دودل دبن؟! ﴿٣﴾ و ههر شهو خودییه هه ژری په رستتی د شهرد و شهسانندا، و شهوه نهینی و ناشکه رایسیا هه وه دزانیست، و ههر تشتی هویین دکهن پی ناگه هه. ﴿٤﴾ و چو نیشان ژ نیشانیت خودایى وان ژ قورنائی بو وان نائین شه گهر شهو بهری خو ژئی و هرنه گپرن و پاتکا

خو نه دهنی. ﴿٥﴾ فیجاب راستی ده می شهف راستییه [کو قورئانه] بو وان هاتی، وان دره و دهر تیخست، نیزیك به حس و خه به ریت وان ترانه پی دکرن دئی بینن [ده می ئیزیا خودی پوژا قیامه تی ب سهر واندا دتیت]. ﴿٦﴾ ما نابینن چهن دملته بهری وان مه بهرئاتاف کرینه، و مه شهو هیژ و شیان دابوو وان د شهردیدا، یا مه نه دایسیه هه وه، و مه بارانیست ب ریژ و بوش ب سهر واندا باراندن و مه رویبار دناف داروباری وانرا و دبن وانرا برن، بهلی ژ بهر گونه هیئت وان، مه شهو بهرئاتافکرن، و شوینا وان مه هنده مله تیت دی ئینان. ﴿٧﴾ [ههی موحه مه د] شه گهر شهو کتیه کا وه ساب سهر ته دا بیننه خواری [وه کی شهو دپیژن] یا نفیسی دکاغه زاندا، شهو ب خو ده ستی خو بکنی، دیسا شهویت گاوربووین ههر دا بیژن، شهفه ژ سپر بهندییه کا ناشکه را پیقه تر نینه. ﴿٨﴾ گو تن: دئی بلا ملیاکه ته ک دگهل [موحه مه دی] هاتبایه هنارتن [دامه ژى باوهر ژئی کربایه] و شه گهر مه ملیاکه ته ک هنارتبایه [وه کی شهو دخوازان] نی دایته دوپا هیکا وان، پاشی نه دهاتنه گپوکرن ژى.

سورة الأنعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ لَهُمْ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَا بُنَيَّةُ إِنْتَوَىٰ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُمْ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ يُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْتَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُؤُمِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُبْطَرُونَ ﴿٨﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِ مَآ
يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَآ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿١١﴾
قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَ كُمُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ * وَلَهُ
مَا سَكَنَ فِي الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ
أَعَزَّ اللَّهُ أَخْذُ وَلِيَّتَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَن يُصِرْ فَعَنَّهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ
وَذَلِكَ الْقَوْمُ الْأَمْيِنُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا اللَّهُ وَإِن يَمَسَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

الجزء السابع
١٣

﴿٩﴾ و ته گهر تهو پیغه مبهر مه کر بایه ملیاکهت، دا کهینه زه لام، و دا ههر جلکی تهو [پیغه مبهر] دکهنه بهر خو کهینه بهر وان. ﴿١٠﴾ [ههی موحه مه د] ب سویند تهو پیغه مبهر یته بهری ته ژی هاتین، ترانه ب وان ژی هاتبونه کرن، فیجا تهوا وان ترانه پی ذکر تهو هنگاقتن و بهر تائف کرن. ﴿١١﴾ [ههی موحه مه د] بیژه [وان]: دتهر دیدا بگهرن، پاشی بهری خو بدنی کا دو بیا هیکا دره و دهر ریخان [تهو یته نیشانیته خودی دره و داناین] بووچ. ﴿١٢﴾ بیژه: تهری هندی دتهرد و ته سساناندا ههی، بی کتیبه؟ [نه شین بهر سقی بدن و دی بی دهنگ مینن] بیژه: بی خودییه، تهوی دلوفانی ل سهر خو نفیسی. ب راستی تهو دی ههوه پوژا قیامه تی کومکهت، چو گو مان تیدا [د هاتنا ویدا] نینه. تهویته خو خوسارهت کرین تهون یته باوهری نه ئینابین. ﴿١٣﴾ و کاچ دشهف و پوژاندا ههیه، ههر بی ویسه، و تهو ب خو ژی بی گوهدیر و زانایه. ﴿١٤﴾ بیژه: تهری تهز هاریکار و پشته فانه کی ژبلی خودی بگرم؟ و تهو [تائکو خودی] چیکه ریتهرد و ته سسانانه، و تهو رزقی

ددهت و تهو ناخوژت [ههوجهی ب هندی نینه کهس خواری بدتی]، بیژه: ب راستی فهرانا من هاتیسه کرن تهو موسلمانن ئیکی بم، و نه بمه ژوان یته هه فپشکان بو خودی چی دکهن. ﴿١٥﴾ بیژه ب راستی تهز ژیزایا پوژا مهزن دترسم، ته گهر تهز نه گوهداریسا خودایی خو بکه م. ﴿١٦﴾ و ههر کهسی وی پوژی ئیزا ژی نه گریته و ژی هاته و هر گپران، ب راستی [خودی] دلوفانی پی بر، و ته هاته فهیه سهر که فتنا ئاشکه را. ﴿١٧﴾ و ته گهر خودی زیانه کی بگه هینیته ته، کهس نینه راکهت، تهو نه بیت، و ته گهر باشیسه کی بگه هینیته ته [ژخیر و بهر فره هی و سلامه تییی... هتد کهس نینه ل ته فه گریته]، نی ههر تهو دهسته ه لاتدار ل سهر هه می تشتان. ﴿١٨﴾ و ههر تهو یی سهر دهست ل سهر بهنده یته خو، و ههر تهو یی کاربنه جه و شارهزا.

﴿۱۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئه ری چ شاده یی ژ هه میان مه زتره؟! [پشتی وان خواستی ئیک شاده یی بیژه یی بویغه مبه ری بدت]، [و نه گهر وان خو بی دنگ کر] بیژه: خودی شاهده د ناقه بره من و هه وه دا، کو نه ف قورئانه بو من هاتیه هنارتن، دا نه ز هه وه و هه چیی دگه هیتی بی بدمه ناگه هدار کرن و پی برتسینم، ئه ری هون شاده یی ددهن کو به رستییه کی دی د گهل خودی هه به؟! بیژه: نه ز ب خو وی شاده یی نادم، تو بیژه: ب راستی نه و به رستییه، خودایه کی تاك و ته نیایه و نه زی به ریمه ژ وی شرکا هون دکن، [یان نه زی به ریمه ژ وان نه وی هون بو خودی دکنه هه فیشك]. ﴿۲۰﴾ نه وی ت مه کتیب دایینی [مه خسه د ری جو هی و فه له نه] پیغه مبه ری دناسن [ژ سالوختی وی ییت د کتیبیت واندا هاتین] هه ره وه کی زاروکتیت خو دناسن، و نه وی ت خو خساره ت کرین، نه ون ییت باوه ری نه ئیناین. ﴿۲۱﴾ ئه ری ما کی ژ وی سته مکارتره نه وی دره وه کی ژ کیسی خودی بکته یان ری نشان و ئایه تیت

وی دره و بدایت؟ ب راستی سته مکار سهر فراه نابن. ﴿۲۲﴾ [هه ی موحه مه د بینه بیرا وان] رپوژا هم وان هه میان کوم دکن [کو رپوژا قیامه تیه]، پاشی هم دی بیژینه هه فیشك چیکه ران، کا نه وه هه فیشكیت هه وه، ییت هه وه ژ دره و دگرتن [کال کیفه نه]؟. ﴿۲۳﴾ پاشی به رسف و دویا هیکا گاوریا وان [دوی رپوژیدا دی ئیته سهر هندی] دی بیژن: ب خودی کو خودای مه یه، هم نه ژ هه فیشك چیکه ران [موشرکان] بووین. ﴿۲۴﴾ به ری خو بدی کا چاوا نه و دره وی ل خو دکن، و نه وه هزارا وان دکر [ژ مه هدر و به ره فانیسیا بوتان] ل وان به رزه بوو. ﴿۲۵﴾ و ژ وان هنده هه نه [وهختی تو قورئانی دخونی] گوهدارییا ته دکن، و دا چو [ژ قورئانی] تی نه گهن، مه به رده ئیخستینه سهر دلئیت وان، و گرانی ئیخستییه د گو هیت واندا، و نه گهر نه وه می نشانان ری بینن، هه ر باوه ریسی پی نائین. و نه گهر هاتنه ده ف ته مه ده ر کیسی د گهل ته دکن، و نه وی ت گاوربووین دبیزن: نه فه ژ چیقانو کیت به ری پیغه تر نینه. ﴿۲۶﴾ و نه وه خه لکی ژ قورئانی دده نه پاش و نه و ب خو ژ ری دویر دکه فن، و نه و ژ خو پیغه تر که سی به رئاتاف ناکه ن و نه و ب خو ناحه سن ری. ﴿۲۷﴾ و نه گهر تو وان بیینی وهختی [رپوژا قیامه تی] ل سهر ناگری دئینه رپوه ستانندن [دا دیمه نه کی ب ترس بینی]، فیجا دبیزن: خو زی هم فه گهر اندباینه [دنایی]، و مه نشان و ئایه تیت خودای خو دره و نه دانابانه، و هم بوواینه ژ وان ییت باوه ری ئیناین.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْكُمْ لَتَشْهَدُنَّ أَنَّ مَعَ اللَّهِ الْهَمَّةَ الْآخِرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَاحِدٌ وَأَلَّى بَرِيٍّ مِمَّا تَشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ الَّذِينَ خَبِرُوا أَنفُسَهُمْ قَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۱﴾ وَوَقَّعْنَا لَهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَلَمْ يَسْأَلُوا الَّذِينَ كَفَرُوا كَيْفَ تَزْعُمُونَ ﴿۲۲﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْصَحُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۳﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَيْنَا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۲۴﴾ وَمِنْهُمْ مَن يَسْمَعُ الْإِنكَارَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا لَا يُؤْمِنُ بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ يَسْأَلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا بَلِيَّتْنَا نُؤْتِدُ وَلَا نُكْذِبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنُكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۷﴾

بَلْ بَدَأَهُمْ مَا كَانُوا يَحْتُمُونَ مِنْ قَبْلِ وَاُولَئِكَ لَمَّا نُهُوا عَنْهُ
 وَانَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
 بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَيْسَ هَذَا
 بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾
 قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمُ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً قَالُوا أَنَحْسِرُ رَبَّنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْ أَرَاهُمْ
 عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلْسَاءَ مَا يَرَوْنَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدًا وَاْلآخِرَةُ خَيْرٌ لِّ الَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾
 قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكَذِبُونَكَ
 وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِنَاتِ اللَّهِ يَبْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
 رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كَانُوا وَاوَدُوا حَتَّى آتَاهُمْ نَصْرًا
 وَلَا مُمِدَّ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّائِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾
 وَإِنْ كَانَ كِبْرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ مَسَّتْكَ أَنْ تَتَّبِعِيَ
 نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِنَاتٍ وَلَوْ سَأَلَ
 اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

گۆتن: وهى بۇ قىي پەشيانىيى ل سەر تەخسىرى و سستىيا مه كرى، وهى چ باره كىي پيسه ل سەر پشتا وان.
 ﴿٣٢﴾ ب راستى ژينا دنيايى ژ ترانه و دلخوازيي پيغه تر نينه، و ب راستى ئاخره ت بۇ هويت پاريز كارىيى
 دكه ن چيتره، ما هوين ئاقلئ خو نائينه سه رى خو؟!. ﴿٣٣﴾ ب راستى هم دزاي ن هئا وه ديبژن: [كو تو
 سي ره ندى يان خيقرانكى يان هله به سستفانى يان دىنى] ته ب خه م دئىخيت، نئ وه نه، ته دره وين ددانن،
 به لكى سته مكار باوه رييى ب نيشان و نايه تيت خودئ نائينن. ﴿٣٤﴾ ب راستى به رى ته زى [خه لكى] هندك
 پيغه مبه ر بيت ب دره وين نافكرين و دانايين، به لئ بي نا خو ل سهر دره ودانا نا خو فره كرن و هاتنه ئيشانندن،
 هه تا هاريكارىيا مه بۇ وان هاتى، و چو گو هوپرين بۇ په بيانيت خودئ نينه [كو دئ هه ر هاريكارىيا خودان
 باوه ران كه ت]، و ب راستى ژ به حس و خه به ريت پيغه مبه ران بۇ ته هاتن [هه و پيغه مبه ريت باوه رى پئ
 نه هاتىيه ئينان، و هاتينه ئيشانندن، و كا چاوا مه هه و زگار كرن و هاريكارىيا وان كرا]. ﴿٣٥﴾ و هه گه ر روى
 وه ر كيرانا وان [ژ قى دىنى] ل سهر ته يا گران بيت، فيجا هه گه ر ته پئ چئ بيت كو بنبيغه كئ (نه فه فه كئ)
 د هه ر ديدا چي كه هى يان پيستر كه كئ ب هه سمانيه به هى، دا نيشانه كئ [د هه ر ديدا يان د هه سمانيدا] بۇ وان بينى،
 بكه، [به لئ تو نه شئى، فيجا خو هند ب خه م نه ئيخه، و بلا هند ل سهر ته يا گران نه بيت] و هه گه ر خودئ
 فيابايه دا وان هه ميسان ل سهر راسته رييىيى كؤم كه ت، فيجا نه به ژ نه زانان.

﴿٢٨﴾ [نه... وهسا نينه وهكى وه دخوازن] بهلكى
 [قى خو زيبى دخوازن] ژ بهر هه وا وان بهرى نوكه
 د دنياييدا ده شارت [ژ گاورى و دوپويىاتى و
 كرىارىت خراب] بۇ وان ديار بوو [و زانين بئ
 گومان هه قرو وهو بهر ئاتافن]، و هه گه ر بينه زفرانندن
 [بۇ دنيايى] جاره كا دى دئى زفرنه وئ يا فه رمانا
 وان هاتىيه كرن ژئ دوپره كفن، و ب راستى وه
 دره وه كرن. ﴿٢٩﴾ گۆتن: ژ ژينا دنيايى پيغه تر چو
 ژيانيت دى نينن، و هه م پشتى مرنئ زيندى نايينه فه.
 ﴿٣٠﴾ و هه گه ر تو وان بينى وهختئ وهو بهر انبه ر خودايئ
 خو رادوه ستن [دئ تشته كئ مه زن بينى] [كو خودئ]
 ديبژيت: ما هه فه نه وهو راستىيه [هه وا هه وه باوه رى
 پئ نه دنيا]؟ ديبژن: به لئ سويند ب خودايئ مه [هه فه
 راستىيه و هه فه] خودئ گۆت: دئ فيجا تامكه نه
 ئيزايئ ژ بهر وئ گاوريا هه وه دكر. ﴿٣١﴾ ب راستى
 هه ويت ديدارا خودئ دره و دانايين خوساره ت بوون،
 هه تا ژ نشكه كيغه رورژا قياه تئ ب سهر واندا هاتى،
 و بارئى وان يئ گونه هان يئ ل سهر پشتا وان و

﴿٣٦﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ فَرًّا إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٣٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَيْرٍ يُطِيرُ بَيْنَ سَاحِلَيْهِ إِلَّا أَمَمٌ أَمْثَلُ كَمْ مَا قَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ نَبِيِّ نَسَمَّ إِلَيْنَا رِجْهَمُ يُخْتَصِمُونَ ﴿٣٩﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَنْ يَشَاءُ يُجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ كُرْحَانَ أَتَمَّكَ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَمَّكَ السَّاعَةُ أَعْبَرَ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤١﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْأَسَاءِ وَالْأَضْمَاءِ لَعَلَّهُمْ يَنْصَرِعُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ الْأَبْوَابَ كُلَّ نَبِيٍّ حَقَّ إِذَا فَرَحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٣٦﴾ ب راستی ئەو دئی باوهریبی ئینن ئەوئت [ب گوهر و دلان] دهیبسن، و ئەوئت دلری [ئانکو گاور] خودئی دئی وان پشتی مرنئی [رؤژا قیامه تی] ساخکه ته فه، پاشی ههر دئی ب بال ویشه [ب بال خودیته] ئینه زفراندن. ﴿٣٧﴾ و گوئن: کا بلا نیشانه ک ژ خودایی وی بۆ مه هاتبایه [وهکی ملیاکه تان، یان چیا بۆ بلند بنانه، دامه باوهر ژئی کرباهه]. بیژه وان: ب راستی خودئی دشیت نیشانه کئی بینیت، [کو وان بقیث نه قیث باوهریبی بینن، بهلی خودئی ئەو د گهل هنارتنا پیغه مبه ران سه ره بست و ئازاد هیلایینه بۆ جه رباندن]، بهلی باراپر ژ وان نوزانن [پشتی نیشانی دئی چ ب سه ری وان ئیت]. ﴿٣٨﴾ نینه جانه وه ره ک ل سه ر رویی ئه ردی بچیت یان باله فره ک ب چه نکیت خو، بقریت، هه که ئەو ژئی [دژین، و مرن، و چیکرن، و فه ژین و هه و جه ییبا خودا] وهکی هه وه کۆم نه بن، و مه چو [ژ هه و جه ییبت هه وه] دکتییدا [مه خسه د پی ده پی پاراستیه] نه هیلایه و ژ بیر نه کره، فیجا پاشی ئەو دئی ب بال خودایی خو فه ئینه کۆمکرن.

﴿٣٩﴾ و ئەوئت نیشان و ئایه تیت مه دره دانایین ئەو کهر و لالن د تاریستاییدا، و ههر که سی خودئی بقیث دئی گو مر ا که ت و ههر که سی بقیث دئی راسته ری که ت. ﴿٤٠﴾ [هه ی موحه مه دیژه وان]: کا بۆ من بیژن: ئە گهر ئیزایا خودئی ب سه ره وه دا هات، یان رؤژا قیامه تی، ئه ری هوین [دقی کراسیدا] ژ خودئی پیقه تر دئی هه وارا خو گه هینه ئیکی دی؟! ئە گهر هوین راست دبیژن. ﴿٤١﴾ نه، هه ی، هوین ژ وی پیقه تر گازی که سی دی ناکه ن [ئه گهر وی بقیث] ئەوا هوین بۆ لافلاقی دکهن، دئی ژ سه ره هه وه پاکه ت، و ئەوئت هه وه کرینه هه قشک، هوین دئی ژ بیرکه ن [نه هه وارا خو دگه هیننی و نه هوین ل هیشیینه ئیزایی ژ هه وه بده ته پاش، چونکی دئی بۆ هه وه دیار بیت چو مفا ئەفرۆ د واندا نینه]. ﴿٤٢﴾ ب راستی مه پیغه مبه ر بۆ مله تیت به ری ته هنار تینه [چونکی دژی وان راوه ستیایینه، و نه گوهداریبا وان کرینه]، فیجا مه ژئی ئەو ب هه ژاری و نه ساخیبا ن هنگافتن، به لکی [ل خو بزقرن] خو بۆ خودئی بشکینن و لافلاقی ژئی بکه ن. ﴿٤٣﴾ بلا وه ختی ئیزایا مه گه هشتیه وان خو شکاندان و لافلاف کران، به لی دلیت وان ره ق بوون، و ئەو کاری وان دکر شه یثانی بۆ دحه ملاند و ل به ر چاقیت وان جوان دکر. ﴿٤٤﴾ فیجا وه ختی وان چام بۆ خو ژ تشتی هاتیسه سه ری وان وه رنه گرتی و ژ بیره خو بری، مه ژئی دهر گه هیت هه می تشتان بۆ وان فه کرن [ژ خیر و که ره مان]، هه تا که یفا وان هاتی ب ئەفا بۆ وان هاتیسه دان، ژ نشکه کێقه مه هنگافتن و به رئاتاف کرن، فیجا ژ نوی بی هیشی بوون.

فَقُطِعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَشَعَتِ أَلْوَانُكُمْ
 مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصْرَفُ الْأَيَاتِ
 ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْزَلْنَا عَذَابَ اللَّهِ
 بَعَثَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
 نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ
 فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ
 عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِيَّيَّيَّ
 إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا نُوحِيَ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
 أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَحْفَافُونَ أَنْ يُحَشِّرُوا إِلَى
 رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيُّ وَلَا يَشْفِعُ لَهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
 وَلَا أَنْظِرُ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَيْتِي يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَنْظِرُ دَهُمُ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٥﴾ فئيجا ره ورويشاليت وى مله تى سته م كرى، هاتنه برين، و همى به سن و سوپاسى بو خودايى همى جيهانان. ﴿٤٦﴾ [ههى موحه مد] بيژه وان: بيژنه من نه گهر خودى هوين ژ چاف و گوهان كرن، و دلئت هه وه مؤركرن [تارى و كوره كرن] چ به رستى ژ خودى پيڤه تر دشيت [بهيستن و ديتنا هه وه] بو هه وه بينته فه؟ به رى خو بدى كا تم ب چهند رهنگان نيشانان [بو وان] دئينين، و نه وه هه ر پاتكا خو دده نى. ﴿٤٧﴾ بيژه وان كا بو من بيژن نه گهر ئيزايا خودى ژ نشكه كيڤه يان ناشكه را بگه هيته هه وه، نه رى ما ژ مله تى سته مكار پيڤه تر هه يه به رئاتاف بيت؟! ﴿٤٨﴾ و نه م پيڤه مبه ران ناهنيزين نه گهر مزگينتين و ناگه هدار كهر نه بن، فئيجا يى با وه رى ئينا و كار و كريات قهنج كرن، [رؤژا قيامه تى] نه ترس ل سه ر وان هه يه و نه زى ب خه م دكه فن. ﴿٤٩﴾ و نه ويت نيشان و ثايه تيت مه دره و دانايين، ئيزا دى وان گريت ژ به رى دهر كه فتننا وان. ﴿٥٠﴾ بيژه: نه ز نايژه مه هه وه من خزينه ييت [گهنجينه ييت] خودى ييت هه ين، و

نه ز غه ييى (فهشار تيان) نوزانم، و نه ز نايژه مه هه وه زى نه ز مليا كه تم، ژ وه حيسبا بو من هاتى پيڤه تر، ل دويڤ چويى دى ناچم، بيژه [وان]: نه رى يى كوره و يى ب چاف وه كى ئيكن؟! ما هوين هزرا خو ناكه ن. ﴿٥١﴾ و تو، نه ويت دترسن ل ده ف خودايى خو بينه كو مكرن ب فئى قورنائى ناگه هدار و هشيار بكه، وان ژ وى پيڤه تر چو هاريكار و به ر ه فان و مه هدر چى نينن، دا نه و پاريز كاريسا خودى بكه ن. ﴿٥٢﴾ [ههى موحه مد] تو نه ويت سپيده و ئيشاران گازى خودايى خو دكه ن [و خودى دپه ريسن] و [ب به رستن و گازيسا خو] قايلبوون و رازيبوونا خودى دخوازن، دهر نه ئيخه، نه چو حسيبا وان ل سه ر ته يه و نه چو حسيبا ته ل سه ر وان، فئيجا نه گهر تو وان دهر بيخى، دى بيسه ژ زور داران.

﴿۵۳﴾ [ب فی رهنگی] مه هندهك ژ وان ب هنده كیت دی جهرباندن، دا [گره گر و کهنکهنه] بیژن: ئه ری ئه فنه بیټ خودی د ناف مه دا کهره م د گهل کری؟ ئه ری ما خودی شوکورداران چیتر نانیاسیت؟! ﴿۵۴﴾ و گافا ئه ویت باوهری ب نیشان و ئایه یت مه ئیناین هاتنه دهف ته، بیژه: [وان] سلافل سهر هه وه بن، خودایی هه وه دلوفانی ل سهر خو نقیسییه، کوب راستی هه چیی ژ هه وه ژ نه زانین خرابیسه کی بکته، پاشی توبه بکته و قهنجی بی بکته [خودی دئی وی نازاکته]، ب راستی خودی لینه گر و دلوفانه. ﴿۵۵﴾ و ب فی ئاویای ئه م نیشانان باش و ب دریزی ناشکهره دکهین، دا ریکا گونه هکاران [گاوران] ناشکهره بیټ. ﴿۵۶﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: ب راستی ئه ز ژ په رستنا وان، ئه ویت هوین ژ بلی خودی دپه ریسن، یی هاتیمه پاشفه لیدان [ئانکو پشت راست بن ئه ز وان ناپه ریسم] بیژه: ب راستی ئه ز ب دویف دلخوازییا هه وه ناکه قم [ئه گهر ئه ز ب دویف دلخوازییا هه وه که قتم]، وی کافی ئه ز دئی د سهردا

چم، و ئه ز ژ وان نابم ئه ویت هاتیمه راسته ریکرن. ﴿۵۷﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان] ب راستی من نیشانه کا گومانبر ژ خودایی خو هه یه [کوب راستی ئه ز یی ل سهر ریکا راست] و هوین دره و ددانن. [وباوهری بی نائینن] و ئه وا [ئیزیا] هوین له زئی لی دکهن، نه له دهف منه. بریار بهس یا خودییه، و ئه وه راستی بیژیت و رۆن دکته، و ئه وه چیترین حاکم. ﴿۵۸﴾ بیژه: ئه گهر ئه و ئیزیا هوین له زئی لی دکهن، ب من بایه، نوکه ئه وا د نافه را من و هه وه دا سافی بیا. نی خودی سته مکاران چیتر دنیا سیت. ﴿۵۹﴾ و کلیلیت (خزینه یت) غه یی (نه په نی و فه شار تیسان) ل دهف وینه و ژ وی پیقه تر (ژ خودی پیقه تر) که س بی نوزانیت و [خودی] تشتی ل سهر ئه ردی و د نافتیدا هه ی دزانیت، و به لگه ک [ژ جهی خو] ناکه فیت ئه گهر پی نوزانیت، و چو دندک د ناف ئه ردیدا نینن، و چو تهر و هسک نینن ئه گهر ئه و نوزانیت، و دده پی پارسیتدا یی نقیسی نه بیت.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَلْوَلَاءُ مَنَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّن بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿۵۳﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۵۴﴾ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَلْوَانِ وَنَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۵۵﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ قُلْ لَأَتَّبِعَ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿۵۶﴾ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِن الْحُكْمُ لِلَّهِ يَقُضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاضِلِينَ ﴿۵۷﴾ قُلْ لَوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۵۸﴾ * وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعَلِّمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ إِلَّا الْآرْضُ وَلَا زَبَبٌ وَلَا يَأْبِسُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۵۹﴾

وَهُوَ الَّذِي تَوَفَّقَكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدِكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّقْتَهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ أَلَا لَهُ الْكُفْرُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحُسْبَانِ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يَبْتِغِيكُمْ مِنَ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِن أَجَبْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ اللَّهُ يُجِيبُكُمْ وَمَنْ عَلَيْكُمْ كَيْدٌ ثُمَّ لَسْتُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ سُجُوعًا وَيُؤَذِّبَ بَعْضَكُمْ بِأَسْبَغٍ بَعْضٌ أَنْظَرَ كَيْفَ تَصْرَفُ الْأَيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمًا وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَفَرٍّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذْ آرَأَيْتَ الَّذِينَ يُحُضُّونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يُحُضُّوْا فِي حَدِيثِ غَيْرِهِ وَإِنَّمَا بَنَسِينَاكَ الشَّيْطَانَ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

﴿٦٠﴾ ئەو دەشەقیدا هەوێ دەقنیت، و دزانیت د رۆژیدا کاهەوێ چ دەست و پێیان کریه، و پاشی هەوێ تیدا هشیار دکەت، دا [رۆژا هەوێ] بگههیتە وەختی خوێی دیارکری و تەمام بیت، پاشی زفرینا هەوێ بۆ دەف و بیه، پاشی ئەوا هەوێ کری، دئی هەوێ پئی ئاگەهدارکەت. ﴿٦١﴾ و هەر ئەوێ زال سەر بەنەدییت خوێ سەر دەست، و ئەوێ ملیاکەتیت پارێزقان ب سەر هەوێدا دەنێریت، هەتا دەمی مرنا ئیک ژ هەوێ دتیت هەنارتییت مە دمرینن [جانئ وی دکیشن]، و ئەو تەخسیری و کێپاسیی ناکەن. ﴿٦٢﴾ پاشی ئەو [پشتی مرئی] دئی ب بال خودایی خوێی دورستقە ئینە زفراندن هشیار بن، و [بزائن] برپار هەر یا بیه و ئەو دەست سقکترین حسیداره. ﴿٦٣﴾ [هەوی موحهەد] بیژە: کی هەوێ ژ تەنگافییت هشکاتی و ئافی زگار دکەت وەختی ئاشکەرا و نەپەنی دیتە لاقلاف و هەوارەوارا هەوێ، [هەوێ دکۆت] ب راستی ئەگەر فئی جاری ژی مە زگار بکەت ئەم دئی ژ شوکورداران بین. ﴿٦٤﴾ بیژە: خودییه

هەوێ ژ وان هەمی تەنگافی و نەخۆشی و کۆفانان زگار دکەت، و هوین [هێژ] هەفشکان بۆ چی دکەن!! ﴿٦٥﴾ بیژە: ئەو [خودی] دشیته هنداکی هەوێ یان دبن پییته هەوێدا ئیزایه کی ب سەر هەوێدا ببینت، یان ژی هەوێ ژیکفەکەت و بکەتە دەستەک دەستەک، و هەندەکان ژ هەوێ ب هەندەکان ببیشینیت، بەرئی خوێ بدئی کا ئەم چاوا نیشانان ب هەمی رەنگان ئاشکەرا دکەین، دا تئ بگهەن [خراپیا خوێ بهیلن و بۆ خوێ تۆبە بکەن]. ﴿٦٦﴾ و ملهتئ تە قورئان دره دانا [و باوهری پئی نەئینا]، و راستی و هەقی هەر ئەوێ. بیژە: ئەز نەبەریرسم ژ هەوێ. ﴿٦٧﴾ هەر سالۆخەکی (خەبەرەکی) دوپا هیکە کا هەی [کا راستە ئان نە]، و پاشی هوین ب خوێ ژ دئی زانن [کا ئەو قورئان راستە ئان نە]. ﴿٦٨﴾ و هەر گافە کا تە ئەو دیتن ئەو بیت ترانه یان بۆ خوێ ب نیشان و ئایه تیت مە دکەن، رویی خوێ ژ وان وەرگێرە [و دگەل نەروینه] هەتا ئەو نەچنە سوچه تە کا دی، فینجا ئەگەر شەیتانی ژ بیرا تە بر [کو دقیت تو دگەل وان نەروینی و باتکا خوێ بدیئ]، پشتی برهاتئ تو ل دەف سته مکاران نەروینه.

﴿٦٩﴾ و چو حسیب و گونه‌ها وان [ئه‌وئیت ترانه‌یان بو خو ب نایه‌تیت خودی دکهن] ناکه‌فته سهر ئه‌وئیت پاریزکارییا خودی دکهن [ئه‌گهر خو ژ وان پاراستن و ل جفائیت وان نه‌روینشتن] به‌لی شیره‌تکرن و ناگه‌هدارکرن و بیرینان ل سهر وانه [ئانکو پاریزکاران]، دال خو بزفرن و ترانه‌یان بو خو ب نایه‌تیت خودی نه‌کهن. ﴿٧٠﴾ تو [هه‌ی موحه‌مه‌د] ده‌ست ژ وان به‌رده ئه‌وئیت دینی خو کرینه ترانه و مژویلاهی و ژینا دنیایی ئه‌و دسه‌ردا برین، و توب قورئانی وان شیره‌ت بکه و بینه بیرا وان، دا کار و کریاریت که‌سه‌کی خودانی خو ب به‌ر ئیازی نه‌ئییخت، و وی ژ خودی پیغه‌تر چو به‌ره‌قان و هاریکار و مه‌ده‌رچی نینن، [و دا ژ فی ئیازی رزگار بیت] هندی ب پیش خو‌فه [مالی] بده‌ت ژئ نایسته وەرگرتن، ئه‌فه ئه‌ون ییت که‌فتینه به‌ر ئیازی ژ به‌ر کار و کریاریت وان دکرن، فه‌خوارنا ئافه‌کا که‌ل و شاریایی و ئیازیه‌کا ب ژان و دژوار بو وان هه‌یه ژ به‌ر گاورییا وان دکر. ﴿٧١﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه: ئه‌ری

ئه‌م دئ چاوا ئیکی ژ بلی خودی به‌رئسین، نه‌مفایی دگه‌هینته مه‌ و نه‌ ژی زبانی...؟! و جاره‌کا دی پاشداکیش بین [مه‌خسه‌د فه‌گه‌رینه تاریاتی و گاورییی]، پستی خودی ئه‌م راسته‌رئ کرین، وه‌کی وی یی شه‌یتانی راکیشایی و ژ ریکا راست دهر ئیخستی، و په‌ریشان کری، و هنده‌ک هه‌قال هه‌بن فه‌خوینن بو راسته‌رئییی؟! بیژه ب راستی، راسته‌رئییی، راسته‌رئیییا خودییه [ئانکو ئیسلامه] و فه‌رمانا مه‌ یا هاتییه کرن ئه‌م خو بسپزینه خودایی هه‌می جیهانان. ﴿٧٢﴾ و [دیسا فه‌رمانا مه‌ هاتییه کرن] ئه‌م به‌رده‌وام نغیژان بکه‌ین و پاریزکارییا خودی بکه‌ین، و هه‌ر ئه‌وه یی هوین هه‌می [رؤژا قیامه‌تی] ل ده‌ف کۆم دبن. ﴿٧٣﴾ و هه‌ر ئه‌وه ئه‌رد و ئه‌سه‌مان ب راستی چیکرین، و رۆژا بیژیت هه‌به‌ه دئ بیت، گۆتنا وی راسته. و خودانی و سه‌روه‌ری یا وییه رۆژا بوق دئسته‌فکرن، ئه‌وه زانایی به‌ر چاف و نه‌به‌ر چافان، و هه‌ر ئه‌وه شاره‌زا و کارینه‌جه‌.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ ذَكَرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَهَوًّا وَعَزَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِمْ أَن تَبْسُلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذَ مِنْهَا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ وَأَلْزَمُوا عَلَيْهِمْ إِنْ هَدَيْتُمْ اللَّهُ كَذِبًا أَتَيْتُمُ اللَّهَ بِكُفْرٍ كَبِيرٍ وَإِنْ هَدَيْتُمْ اللَّهُ صَاحِبًا يَدْعُوهُ إِلَى الْهُدَى اتَّبَعْتُمْ قُلُوبًا هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى وَأَمَّا الْبُشَيْرُ لِأُولَٰئِكَ الَّذِينَ هُمْ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلَهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

الْمُؤْتَمِرِينَ

* وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ إِذْ رَأَى أَنَّهُ أَخَذَ أَصْنَاءَ هَٰؤُلَاءِ ۖ إِنِّي
 أَرَأَيْتَ لَوْ كُنتَ تَعْلَمُ ۖ أَنَّكَ وَمَنْ مَعَكَ فِي صَلَاتِي مُبِينٌ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ
 مَلَكُوتَ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْتَمِرِينَ ﴿٧٥﴾
 فَلَمَّا حَضَرَ عَلَيْهِ ٱلْأَيْلَآءُ أَكْرَبَهَُا قَالَ هٰذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَا أَحِبُّ ٱلْأَفْلَٰهِيٓتَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّآ رَأَى ٱلْقَمَرَ بَارِعًا قَالَ هٰذَا
 رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقٰوِمِ
 الضَّٰلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّآ رَأَى ٱلشَّمْسَ بَارِعَةً قَالَ هٰذَا رَبِّي هٰذَا
 أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يُعْقِبُونَ ٱبْنِي بِرِيءٍ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾
 إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلذِّكْرِ فَطَّرَ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَٰجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
 أَتُخٰجِرُونِي فِي ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۗ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۗ
 إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا
 تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُ ۗ وَلَا يُخَافُونَ
 أَنكُمُ ٱلشُّرَكُآءُ بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنزِلْ بِهِ ءَآلِيكُمْ سُلْطٰنًا
 فَأَكْفُرُوا ٱلْفِرْيَاقِينَ ۗ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ ۗ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

۱۳۷

ئەوئیت ھوین دکنە ھەفیشک [بۆ خودی]. ﴿۷۹﴾ ب راستی من بەرئ خۆ داوی [ئانکو من خۆ ب گیان و
 پەرستنتە سپارتە خودی] ئەوئ ئەرد و ئەسەن چیکرین، بەرئ خۆ ژ ھەمی تەشتان و ھەر دگێرم بۆ ئیسلامی، و
 ب راستی ئەز نە ژ وانم ییت ھەفیشکان چۆ دکن. ﴿۸۰﴾ و ملەتی وی [د راستا خودیدا] جەر بەر و گەنگەشە
 دگەلدا کر، ئینا گۆت: ئەرئ ھوین چاوا جەر بەرئ د ھەر ھەقی خودیدا دگەل من دکن، و بی شک وی ئەز
 یی راستەرئ کریم؟ و ئەز ژ وان ناترسم ئەوئ ھوین [بۆ خودی] دکنە ھەفیشک [کو زەر ھەکی بگە ھیننە
 من]، ئەو نەبیت یا خودی ھەز کری. زانینا خودی ھند یا بەر فرە ھەمی تەشتان دگرت [و بی زانینا وی
 چو زیان و مفا ناگە ھنە کەسی]. ئیجا ما ھوین بۆ خۆ چو دەرس و چامەیان ناگرن. ﴿۸۱﴾ و ئەز چاوا ژ
 وان تەشتان ئەوئ ھوین دکنە ھەفیشک بترسم؟! و ھوین بی ترس و بی ھەو بەلگە و نیشانە ھەبیت
 ھەفیشکان بۆ خودی چۆ دکن، ئەرئ کی ژ مە ھیزا ئری ئیمینیییە ئەگەر ھوین ئەو بن ییت دزان؟!.

﴿۷۴﴾ و گافا ئیبراھیمی گۆتییە بابی خۆ ئازەر: چاوا
 تو بوتان دکیە پەرستی، ب راستی ئەز تە و ملەتی
 تە د بەرزەبوونە کائاشکەرادا دینم. ﴿۷۵﴾ و ھۆسامە
 مەزنا تیا ئەرد و ئەسەنان ب ئیبراھیم دا دین، دا ببیتە
 ژ وان ییت ژ دل باو ھریی دینن. ﴿۷۶﴾ ئیجا و ھختی
 شەف ب سەرداھاتی و تاری بووی، ستیرە ک دیت،
 گۆت: ئەفە خودایی منە [ئەفە دا بەرسفا وان بدەت و
 پیچ پیچە وان ب نک خۆفە بینیت، و بۆ وان نەزانین
 و خەل تیا وان دیار بکەت دەمی ئەو ئیککی دی ژ
 بلی خودی دپەریسن]. بەلی دەمی ئەو [ستیر] ئافا
 بووی، [ئیبراھیمی] گۆت: ب راستی من ئەو نەفین
 ییت ئافا دبن. ﴿۷۷﴾ ئیجا گافا وی دیتی ھەیف
 دەرکەفت، گۆت: ئەفە خودایی منە، بەلی و ھختی
 ئافا بووی گۆت: ب راستی ئەگەر خودایی من، من
 راستەرئ نە کەت، ئەز دئ ژ ملەتی بەرزەبووی ب.
 ﴿۷۸﴾ و گافا وی دیتی رۆژ دەرکەفت، گۆت: ئەفە
 خودایی منە، ئەفە مەز تەر، بەلی و ھختی ئافا بووی،
 گۆت: گەلی ملەتی من ب راستی ئەز ژ وان یی بەریمە

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ
 وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
 قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
 مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
 وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾
 وَرَكَبْنَا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾
 وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَأَلُوفًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخْوَانِهِمْ وَأَجْتَبَيْنَاهُمْ
 وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي
 بِهِ مَن يَشَاءُ مِن عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَالنَّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآءٌ فَفَدَّوْا وَكَلَّمْنَا بَعْضَهَا لِبَعْضٍ
 يَهْتَابُ الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدْهُمْ أَقْتَدَ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿۸۲﴾ ئەوئیت باوەری ئیناین و سەتەم و شەرك تیکەلی باوەرییا خۆ نەکرین، ئەها ئیمنی [ژ ئیزایا خودی] بۆ وانە و ئەون ییت هاتینە راستەپێکرنا. ﴿۸۳﴾ ئەفە بەلگە و نیشانیت مەنە، مە دایینە ئیبراھیمی داھەمبەری ملەتی خۆ سەربکەفیت، مە کی بقیث ئەم دئی وی پایەبلند کەین، ب راستی خودایی تە یی کاربنەجە و زانایە. ﴿۸۴﴾ و مە ئیسحاق و [کوری ئیسحاق] یەعقوب دانسی، و مە ھەمی راستەپێ کرنا و مە بەری وان، نووح زی راستەپێ کربوو، و ژ دویندەھا وی ژ داوود و سولەیمان و ئەیسووب و یوسف و موسا و ھاروون [مە راستەپێ کربوون] و ھۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿۸۵﴾ و زەکەرەیا و یەحیا و عیسا و ئلیاس [ژی مە راستەپێ کرنا]، ئەفە ھەمی ژ قەنجان بوون. ﴿۸۶﴾ و ئیسماعیل و ئەلیەسەع و یوونس و [لووط] [ژی مە راستەپێ کرنا]، ئەفە ھەمی مە [ب پیغەمبەراتیی] قەدری وان ب سەری ھەمی خەلکی ئیخست. ﴿۸۷﴾ و مە ھندەک ژ باب و باپیر و دویندەھ و براپیت وان ھەلبژارتن، و مە راستەپێ کرنا. ﴿۸۸﴾ ئەفە راستەپێسیا خودیە، ژ بەندەیی خۆ یی بقیث پێ راستەپێ دکەت، و ئەگەر وان ھەفەل و ھەفەشک بۆ خودی چیکرەنە، دا کار و کاریاریت وان کرین پویج بن. ﴿۸۹﴾ ئەقیث بۆری [پیغەمبەریت بۆری] ئەون ییت مە کتیب و زانین و پیغەمبەراتی داییی، فیجا ئەگەر [قورەیشی] باوەریی [ب شان پیغەمبەران] نەئینن، ئیدی ب راستی ئەم دئی ئیخینە بەری ملەتەکی دی، کو قەت گاوریی پێ نەکەن. ﴿۹۰﴾ ئەفە ئەون ییت خودی راستەپێ کرین، فیجال دویف راستەپێکرنا وان ھەرە، بیژە: ئەز [بەرانبەری پیغەمبەراتییا خۆ] چو کرئی ژ ھەو ناخووزم، ب راستی ئەفە [مەخسەد پێ قورئانە] شیرەت و بیرئینانە بۆ ھەمی خەلکی.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْنَا بَشَرًا مِّنْ شَيْءٍ ۚ
 قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِءُ مَوْسَىٰ نُورًا وَهُدًى
 لِلنَّاسِ يَجْعَلُونَ لَهُ قُرْآنًا طَلَسًا يُدَوِّنُهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلَمْتُمْ
 مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنَّهُ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ قُلْ اللَّهُ تَرَدَّهُمْ فِي حَوْضِهِمْ
 يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا مُّصَدِّقًا الَّذِي بَيْنَ
 يَدَيْهِ وَلِنُنذِرَ رَأْفَةً الْقُرْآنِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
 افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ ۗ
 وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي
 غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةَ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَمْحَرُوجًا أُنْفَسِكُم
 أَيُّومَ يُخْرَجُونَ عَذَابَ الْهَلْهَلِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ
 الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
 قُرْدَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْتُمْ وِرَاءَ
 ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
 شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩١﴾ و ب راستی و هختی وان گوتی: خودی چو تشت
 بؤ چو مرفقان نه هار تیه، وان [تانکو ئسرائیلیان] ب
 دورستی وهك پیدفی ریزل خودی نه گرتیه، [و ب
 دورستی وهك پیدفی وان خودی نه نیاسیه]، [هه
 موحه مد] بیژه: نه ری کئی نه و کتیب مو سا پی هاتی،
 کو پونا هی و راسته ری بییه بؤ خه لکی هار تیه، نه و
 کو هوین پارچه پارچه ل سهر به ران دنقیسن، [با
 هه وه پی خو ش] تاشکهر ا دکهن [بؤ خه لکی دبیزن]
 و گله کئی [ژبا هه وه پی نه خو ش] هوین فه دشیرن،
 و هه وه [ب وئی کتیبی کو ته وراته] نه و زانی با نه
 هه وه و نه ده بیایت هه وه زانی؟. بیژه: خودییه [بی
 ئنیاسیه خواری]، پاشی وان هیله بلا د نه هه قییا
 خودا بله یزن. ﴿٩٢﴾ و نه فه [نه ف قورنانه] کتیبه که
 مه ئنیاسیه خواری، یا پیروز و پر خیر و بهر که ته
 [بؤ خه لکی] و راسته ری بیخا کتیبیت به ری خو به، دا
 تو خه لکی مه که هی و ده و ربه ریت وئی پی ئاگه هدار
 بکه ی و بترسینی، و نه ویت با وهریسی ب پوژا قیامه تی
 دئینن، با وهریسی پی (ب قورئانی) دئینن و نه و نفیژا

خو دپار یزن. ﴿٩٣﴾ ما کی ژوی سته مکار تره یی دره وئی ژکیسی خودی بکه ت، یان بیژیت: وه حییا بؤ من
 هاتی و چو وه حی بؤ نه هاتیه، یان ژی نه وئی بیژیت: نه زری وه کی وئی یا خودی ئنیاسیه خواری دئی ئینمه
 خواری. قیجا هه که تو سته مکاران ببینی و هختی نه و دسه که راتا مر نیدا، و ملیاکه ت ده ستیت خو دریز دکهنی
 [دا جانئ وان بکیشن دا دیمه نه کی عه جیب و ب ترس ببینی] [قیجا دبیزنی]: خو خلاس بکه ن [خو ژفی
 سه که راتی در بیخن، یان ژی خو ژ ده ستیت مه رزگار بکه ن یان ژی جانئ خو ب ده ست مه فه بهر نه دهن]،
 نه فرو هوین ب ئیزایه کا ب ژان و هه تکبه ر دئی ئینه جزا کرن، ژ بهر نه و ا هه وه ب نه هه قی دراستا خودیدا
 دگوت، و هه وه خو ل سهر نیشانیت خودی مه زن دکر [و هه وه با وهری پی نه دئینا]. ﴿٩٤﴾ ب سویند هوین
 هه می دئی ئیک ئیکه بهر ب مه ئین، هه ره وه کی مه جارائیکئی هوین دایین. و هه وه ده ست ژ وئی بهر دا و
 پشت دا وئی یا مه داییه هه وه [ژ مال و سامان و خو زی و که ل و په لیت دنیایی]، و کا مه هدر چیییت هه وه،
 نه ویت هه وه دگوتن نه فه هه فال و هه فوشکیت خودینه، کا هم د گله هه وه نابینن؟ ب سویند نه و ا نافبه را
 هه وه نه ما، و نه ویت هه وه مه هدرچی و پشته فان بؤ خو ددانان ل هه وه بهر زه بوون.

﴿۹۵﴾ ب راستی خودییه دندك و بهر كان دپه قينيت [ثانكو هوه دندك و بهر كان كهر دكته و بستيك و كيزيكی ژى دهر دئخيت داشين بيت]، زيندييان ژ مريان دهر دئخيت و ژ مريان زيندييان دهر دئخيت، نهفه يه خودى، فيجا چاوا هوين خو ژ هه قيسى ددنه پاش. ﴿۹۶﴾ هوه سپيده دهر دئخ و هوه شهف كريبه جهى بينه دانى (تيورينى)، و روزه و هه يف كرينه جهى حسيان [كو خهلك و ختيت خو پى بزنان]، نهفيت هنى ژ دانانا خوداى سهردهست و پرزاناى. ﴿۹۷﴾ و ههر هوه ستير بو هه وه داين [تيخستينه نهسانى] دا هوين ريكا خو د تارستانيت هشكاتى و دهر ياناندا پى بزنان، ب راستى مه نشان باش و ب دريژى ناشكهر اكرن بو وان ييت دزان. ﴿۹۸﴾ و هوه هوين ژ ئيك جان داين، پاشى هوين د پشتا باباندا بنه جه بوون و كهفتنه د مالچويكاندا، ب راستى مه ثايت و نشان باش و ب دريژى ناشكهر اكرن بو ييت تى دگهن. ﴿۹۹﴾ و هوه باران ژ نهسانى (ژ عوران) ئينابيه خوار، و مه ب وى ئافى زيلك و بستيكاهمى

تستان دهر دئخستينه، و مه شينكاتى ژى دا، و ژ وى شينكاتى دندكيت بينكشه و ل سهرنك دهر دئخين، و مه [ب وى ئافى] داره سب ژى دهر دئخستينه، و ژ گوليسا وى، ئوئيشى ييت پيدا شوو و بهر دهست دهر دئخين، و مه [ب وى ئافى] رزه و باغ ژى دهر دئخستينه، ژ ترى و زه يتوين و هناران، ييت وهكى ئيك و نه وهكى ئيك [تهمه تى ئيك و ئيك رننگ و نه ئيك تام]، بهرئى خو بدنه بهرئى وى وهكى دهر دكه فيت و دگه هيت [كا چاوا دهر دكه فيت، بشكوژ كه كا بچويك و هه تا مهن دبيت و دگه هيت]. ب راستى د فاندان نشانيت هه ين بو ييت باوهرى هه ين. ﴿۱۰۰﴾ و وان نه جنه، كو خودى چيكرينه، كرينه هه فوشك بو خودى و ژ نه زانين كو و كچ [ژ بى به ختى] بو دانايينه، خودى پاك و باقر و بلنده ژ سالوخهت و نشانيت هه و ديژن. ﴿۱۰۱﴾ يى نهر د و نهسان چيكرين چاوا دى كو و كچ هه بن و وى چوژن نه بى؟! و وى بو خو هه مى تشت ييت چيكرين، و هه ب هه مى تستان ناگه هداره.

﴿۹۵﴾ إِنَّ اللَّهَ قَالِي الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكَ لِكَلِمَةِ اللَّهِ فَإِن تَوَكَّلْتُمْ عَلَيَّ لَوْ أَنَّكُمْ إِصْبَاحُ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۹۶﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِيَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ قَدْ فَوَّضْنَا إِلَيْكُمْ الْقَوْمَ يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَوَّضْنَا إِلَيْكُمْ الْقَوْمَ يَعْلَمُونَ ﴿۹۸﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مَاتَرًا كَبَابًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُشْتَبِهٍ أَنْظِرُوا إِلَى آثَرِهِ إِذَا أَثَرُوا وَيَنْبَغِي أَنْ فِي ذَلِكَ لَكُمُ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۹۹﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِبْنَ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۰۰﴾ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۰۱﴾

﴿۱۰۲﴾ [ته وئ په سنكري ب سالو خهت و نيشانیت بوری] تهو خودايی هه وهیه، ژ وی پیغه تر چو په رستی [خودئ] نینن، ته وه چیکه ری هه می تستان، وی بیه رستن، و ته وه چاقدیر ل سهر هه می تستان. ﴿۱۰۳﴾ چاف ناگه نی [ب دورستی نابین، به لی ئاخره تی باوه ریدار دئ بینن هه وه کی وی ب خو ژفان پی دایى ﴿۱۰۴﴾ و جوه یومئذ ناصره ﴿۱﴾ إلی ربها ناظره ﴿۱﴾، و تهو ب خو باش دینیت، و راستیا چافان ل بهر بهرزه نابیت، و تهو هوربین و شاره زایه. ﴿۱۰۴﴾ ب راستی به لگه و نیشانیت بهر چاف [کو وه حی و قورثانه] ژ به ری خودايی هه وه فه بؤ هه وه هاتن، فیجا هه ره که سی راستی دیت [باوه ری پی ئینا] بؤ خو یه، و هه ره که سی ژ دینا راستیی کوره بیت زیان ل خو دکهت، و تهز نه زیره فانم ل سهر هه وه [تهز بهس پیغه مبهر و بانگهلدیرم]. ﴿۱۰۵﴾ و هوسا هم به لگه و نیشانان ب درپژى ئاشکهره دکهین، و تهو دپژن [مه خسه د موشرکن ده می گولی دبن]، ته ته فه یا خواندی [ئانکو ته ته فه یا دکتیبت فه له و جو هیاندا خواندی]

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۰۲﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۰۳﴾ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿۱۰۴﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصِرُكَ الْأَيْتِ وَيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۵﴾ اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۰۶﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۰۷﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۰۸﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْأَيْتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعُرُكُمْ أَنهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۹﴾ وَتَقَلِّبْ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصُرْهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَدْرُهُمْ فِي طَغْيِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱۰﴾

و دا بؤ ته ویت دزانن ئاشکهره بکهین. ﴿۱۰۶﴾ ل دویف وئ هه ره یاب و وهی بؤ ته هاتی ژ به ری خودايی ته فه، ژ وی پیغه تر چو په رستی [خودئ] نینن، و ژ موشرکان بگه ره [هه له بت ته فه به ری ئایه تا شه ری بیته خواری]. ﴿۱۰۷﴾ و ته گهر خودئ فیابایه وان هه فیشک بؤ چی نه دکرن. و مه تول سهر وان نه کریه زیره فان، و تول سهر وان نه چاقدیری. ﴿۱۰۸﴾ و خه به را نه بیژنه وان ته ویت شوینا خودئ دئینه په رستن [ژ بوت و په رستیان]، ته گهر ته وئ ژ زیده گافی و ژ نه زانی و نه یاره تی دئ خه به ران بیژنه خودئ. ب فی ره نگی مه کار و کریاریت هه ره مله ته کی دچاقیت واندا خه ملاندینه [هه ره ئیک ب کار و کریاریت خو بی شایی و رازییه]، پاشی زفرینا وان ب بال خودايی وانفه یه. فیجا دئ وان ب کار و کریاریت وان کرین ناگه هدار کهت. ﴿۱۰۹﴾ و ب خودئ سویند خووان سویندیت خو یبت مه زن. ته گهر ئایه ته ک و موعجیزه یه ک بؤ وان بیت دئ باوه ری پی ئینن، بیژنه: [مه خسه د پیغه مبه ره] ب راستی نیشان و موعجیزه ل ده ف خودینه. ما هورین چ دزانن ته گهر نیشان و موعجیزه بؤ بین دئ باوه ری پی ئینن [ئانکو ته گهر موعجیزه و نیشانان ب چافی سهری خو بینن هه ره باوه ری پی ئینن]. ﴿۱۱۰﴾ و ته م دل و چاقیت وان دئ و هر گیزین [کو هه قیسی تی نه گه هن و نه بینن، هه که موعجیزه بؤ بین ژى] هه وه کی جارائیکی باوه ری پی نه ئینایین، و ته م دئ وان هیلین د خرابیا خودا بزفرن.

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَفَرْنَا
 عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا يُلْقُونَٰ ۗ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ
 وَلٰكِن ۙ أَكْثَرُهُمْ جَاهِلُونَ ﴿١١٠﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
 عَدُوًّا شٰٓئِطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ
 زُخْرَفَ الْقَوْلِ عُرُوزًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ قَدْ زَهَرُوا وَمَا
 يَفْقَهُونَ ﴿١١١﴾ وَوَلِّصَعَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 وَلِيَرِضُوهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٢﴾ أَفَغَيَّرَ اللَّهُ أَسْمَاعِي
 حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
 وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ
 بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٣﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
 صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٤﴾
 وَإِن نُّطْعَ أَكْثَرٌ مِّن فِى الْأَرْضِ يَضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ
 يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٦﴾ فَكَلِمًا
 وَمَا ذَكَرْنَا لِلَّهِ عَلَيْهِ ۖ إِنَّ كُنْتُمْ بِآيَاتِنَا تَعْمُرُونَ ﴿١١٧﴾

﴿۱۱۰﴾ و نه گهر مه ملياکهت بؤ وان هنارتبانه، و مری
 ژى د گهل وان ئاخفتبانه، ههر باوهرى نه دئینان، شه و نه بن
 نه ویت خودئى قیایى باوهریسی بینن، بهلى باراپتر ژ
 وان نوزانن [كو راسته پرېکرن ژ خودییه]. ﴿۱۱۲﴾ و ب
 فى رهنگى مه بؤ ههر پیغه مبه ره کى شه يتانيت مروف
 و نه جه بیان کرينه دژمن، ژ بؤ سه ردابرنئى ئاخفتنتیت
 خه ملاندى و جوانکرى د گوهى ئیکدودا ديژن.
 و نه گهر خودایى ته قیاییه وان وه نه دکر [تاناكو
 دژمنیا پیغه مبه ران نه دکر]. قیجا [ژ بهر هندئى] وان
 و دره ویت وان بهیله. ﴿۱۱۳﴾ و دال دلئى وان بیئ،
 نه ویت بئى باوهر ژ رؤژا قیامه تی، و داب دویف
 بکهفن و پئى [ب نهه قیى] قاییل بین، و دا وئى بکهن
 شهوا دکهن. ﴿۱۱۴﴾ [هه مى موحه مه د بیژه]: نه رئى نه ز ژ
 خودئى پیغه تر حاکمه کى [دادوهره کى] دى بخوازم؟!
 وى شهف کتیبه [کو قورئانه] یا کو ب دویر و دریزى
 تستان دیار دکهت بؤ هه وه ئیناییه خوارئى. و نه ویت
 مه کتیب بؤ ئینایین دزانن کو شهف [قورئانه] یا هه فه،

ژ به رئى خودایى ته شه هاتیه، قیجا ژ گو مانداران نه به [کو شه و فئى راستیى دزانن]. ﴿۱۱۵﴾ و ب راستى
 په یفتیت خودایى ته [به یانا خودئى داییه پیغه مبه رئى خو ب سه ره که فتنئى] راست و دورست هاتن، و چو
 گوهورین بؤ فه مانیت خودئى نینه، و شه و [خودئى] یئى گوهدیر و زانایه. ﴿۱۱۶﴾ و نه گهر تو گوهى خو
 بدیه باراپتر ژ نه ویت د نه ریددا، دئى ته ژ ریکا خودئى دهر ئیخن و بهرزه کهن، شه و بهس ل دویف گومانئى
 دچن، و ژ دره وان پیغه تر ناکهن. ﴿۱۱۷﴾ ب راستى خودایى ته نه ویت ژ ریکا وى دهر که فتنین ژ وان چیتر
 دنیا سیت، و شه و راسته پرېکریان ژى چیتر دنیا سیت. ﴿۱۱۸﴾ قیجا ژ وى یئى ناقئى خودئى ل سه ره هاتى بخون،
 نه گهر هه وه باوهرى ب نیشان و ئایه تیت وى هه نه.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْتُوا مِمَّا دَعَاكُمْ اللَّهُ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرُّنَا بِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لِيُضِلُّنَا بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِأَلْمَعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
 وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَثَرِ وَباطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَثَرَ سَيَجْزُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْتُوا مِمَّا لَمْ يُذَكَّرْكُمْ اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفُتْنٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَيْكُمُ اللَّيْلَةَ لِيَجْذَلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾
 أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَآخِيزْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِمَّهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مَجْرُمِيهَا لِيَمْتَكِنُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا أَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ لِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

﴿۱۱۹﴾ فَيَجَا هَوِين بُوْجِي ژ وى [گۆشتى] يى نائى خودى ل سهر هاتيه ئينان ناخون؟ و ب سويند تشتى بو هوه نه دورست ب دريژى ديار كريبه، [نايت بدنه سهر] ژ بلى كو هوين نه چار بينى. و ب راستى گه لك خه لك ژ نه زانين ب دويف دلخوازيبا خو دكه فن و خه لكى ژى سهر دا دبهن. و ب راستى خودايى ته، ئه وىت زيده گافىبى دكهن، چيتر دنياست. ﴿۱۲۰﴾ و هوين دهست ژ گونه ها پيشچاف و نه پيشچاف به ردهن و بهيلن. ب راستى ئه وىت گونه هان دكهن، دى ب وان گونه هيت كرين ئينه جزا كرن. ﴿۱۲۱﴾ و هوين ژ وى [گۆشتى] يى نائى خودى [ژ قهستا و بى ژ بير كرن] ل سهر نه هاتيه ئينان، نه خون، و ب راستى [خوارنا گۆشتى قان ته رشان] دهر كه فتنه ژ ريكا خودى. و ب راستى شه يتان نيشا هه فاليت خو ددهن [د گوهى و اندا بانگ ددهن، و گومانان نيشا وان ددهن] دا جر بهرى د گه ل هوه بكهن، و ئه گهر هوين گوهى خو بدنه وان، ب راستى هوين ژى دى بنه ژ موشر كان. ﴿۱۲۲﴾ ما ئه وى [دلى وى ب

گاوريى] مرى بيت، و پاشى مه ئه و [ب باوهرىيى] زيندى كريب، و مه رو ناهيه كه بو چى كريب، بى د ناه خه لكيدا بچيت، ما وهكى وييه يى د تاريستاندا [تاريستانا گاوريى] كو قهت ژى دهر نه كه فيت؟! [ئهرى وهكى ئيكن؟ قهت وهكى ئيك نابن]، ئه ها هوسا ئه وى گاوران دكر بو هاتيه خه ملاندن. ﴿۱۲۳﴾ و ههر ب فى رهنگى مه ده مى گونداندا كه نكه نه و گر ه گريت وان گونه هكار دانايينه، دا ئه و [مه زن] خاپاندن و خرابيى تيدا بگيرين، و ژ خو پيشه تر كه سى ناخپين، و ب خو ناهه سن زى. ﴿۱۲۴﴾ گافا نايهت و نيشانه ك بو وان هات، [ئه و كه نكه نه] ديبون: ئه م باوهرىيى نائين هه تا بو مه ژى [نايهت و نيشان ژ خودى] نه ئين، هه ره وهكى بو پيغه مبه ريت خودى هاتين. و خودى ب خو چيتر دزانيت كا دى پيغه مبه راتيبا خو دته كى. ئه وىت گونه ه كرين دى ژ خودى به رهنگارى سقى و ره زالهت و ئيزايه كا دژوار بن، ژ بهر خرابييا وان دكر.

﴿۱۴۵﴾ فيجا هه كهسى خودى بقتت راسته رى بكهت، دى سنگى وى بو وهر گرتنا ئىسلامى فه كهت، وهه كهسى بقتت گومرا بكهت، دى سينگى وى وهسا تهنگ كهت [وهختى دپيژنى موسلمان بهه] ههروهكى سه ره فراز دبته نه سمانى، ب فى رهنگى، خودى بيساتى و ئيزايى ددانته سه وان، نه وپت باوه ريبى نه ئينن. ﴿۱۴۶﴾ و نه فه [دينى تول سهه، هه مى موحه مه د] رپكا خودايى تهيه و ياراسته، و ب سويند مه ب دريژى نايهت و نيشان ناشكهرا كرن بو كه سبت چام وهر گر. ﴿۱۴۷﴾ بهحه شتا تهنا و ئيمن بو وانه ژ به رى خودايى وانفه، و نه وه پشته فاني وان، ژ بهر كار و كرياريت وان دكرن. ﴿۱۴۸﴾ و نه و رورژا كو هه ميسان كوم دكهت [دى بيژنه وان] گهلى نه جنه يان [مه خسه دپى شه يتانن] هه وه گه لهك ژ مرو فان كيشانه تايى خو و د سه ردا برن، و هه فال و دوستيت وان ژ مرو فان گوتن [دى بيژن]: خوديو و مه هه ردو و كان مفا بو خو ژ ئيك دو وهر گرت [مرو فان ريكيت دلخوازيى ژ وان وهر گرتن، و شه يتان زى گه هشته مرادا خو،

دهمى مرو فان گوهدار بيا وان كرى، و بو ويينه هه فال و دوستيت وان] و هم گه هشته وى وهختى ته بو مه دانايى و ناشكهرا كرى، [خودى] دى بيژيت: ناگر جهى هه وهيه، دى ههروهه ر تيدا بن، هندى خودى بقتت. ب راستى خودايى ته كار به جهه و پرزانياه. ﴿۱۴۹﴾ و نه هاب فى رهنگى هندك سته مكاران دى ب سه رهنده كيت دى ئيخين، ژ بهر كار و كرياريت خراب نه وپت وان دكرن. ﴿۱۵۰﴾ گهلى نه جنه و مرو فان نه رى ما بيغه مبه ر هه وه ب خو بو هه وه نه هاتن، نيشان و نايه تيت من بو هه وه بيژن، و هه وه ژ فى رورژى بتر سينن؟ گوتن [دى بيژن]: بهلى هم شاده بيبى ل سه ر خو دده ين [كو بيغه مبه ر هاتبون]، بهلى ژيانا دنيايى نه و خپانندن و د سه ردا برن، و شاده بيبى ل سه ر خو دان كو ب راستى نه و د گاور بوون.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٤٥﴾ وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٤٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلْوِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَمَعَشِرَ الْجِنِّ قَدْ أَسْرَكْتَ كُرْسِيَّكَ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمِعْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ فَخَلَدِينَ فِيهَا إِلَى مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٤٨﴾ وَكَذَلِكَ نُفِي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤٩﴾ يَمَعَشِرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يُفَضِّلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَعَرَّضْنَا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَشَهُدًا وَعَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٥٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْفَرَىٰ بَطْلٍ وَأَهْلَاهَا
 غَفُلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ وَمَا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ
 بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
 إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
 يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخِرِينَ ﴿١٣٣﴾
 إِنْ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَتَقَوَّم
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِيَّائِي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾
 وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَعْمَارِ نَصِيبًا
 فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرِعْمِهِمْ وَهَذَا لِلشَّرِكِ إِيَّاكُمْ فَكَانَ
 لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
 يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيْنٌ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ
 شُرَكَاءَهُمْ لِيُرُدُّوهُمْ وَإِلَيْسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا فَدَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿ ۱۳۱ ﴾ ئەفە (هاتنا پېغەمبەران بۆ وان) ژ بەر هندی بوو کوب راستی خودایی ته چو باژیر و گوندان ب ستم و نه ههقی بهر ئاتاف ناکهت، و خه لکی وان دبی ئاگه بن، و های ژ چو نه بیت. ﴿ ۱۳۲ ﴾ و هه ر ئیکی [ژ قه نچ و خرابان] پیک و په بیسکیت خو بیته ههین ژ بهر کاری وان کری، و نی خودایی ته بی ئاگه هه نینه ژ کار و کریاریته وه دکهن. ﴿ ۱۳۳ ﴾ و خودایی ته یی دهوله مهنده و خودان دلوفانییه، نه گهر بقیته هه وه هه میان دئی تی بهت [دئی بهر ئاتاف کهت و ژ بن بهت]، و هه ر که سی [خودئی] بقیته دئی پشتی هه وه ئاکنجی کهت، و شوپنا هه وه ئینیت، هه ره کی هوین ژ دوینده ها مله ته کی دی دایین. ﴿ ۱۳۴ ﴾ ب راستی تشتی په بیان پی هاتیبه دان بۆ هه وه، دئی هه ر ئیت، و هوین نه شین راگرن، یان خودئی نه چار بکهن [کو ته و وی په یان پی ب سه ری هه وه نه ئینیت]. ﴿ ۱۳۵ ﴾ بیژه: مله تی من، هوین ل سه ر یا خو بن، و کا هوین ل سه ر چنه وی بکهن، ئەز ژ دئی یا خو کهم، فیجا رۆزا قیامه تی هوین ب راستی دئی زانن کا دوپا هیسا کی دئی یا

خیری بیت [یا مه یان یا هه وه]؟ نی ب راستی سته مکار سه ر فه راز نابن. ﴿ ۱۳۶ ﴾ و مو شرکان ژ وان تشتیته کو خودئی چیکرین ژ چاندنی و ته رشی پشکه ک بۆ خودئی ئیخستینه و ل دویش گوتنا خو [یا بی ده لیل و بی نیشان] گوتن: ئەفه بارا خودییه، و ئەفه ژ ی بارا په رستییت [بوتیت] مه یه، ئەوا بارا بوتان ناگه هیته خودئی، به لی ئەوا بارا خودئی دگه هیته بوتان، چ پیسه حوکه مه ته و دکهن. ﴿ ۱۳۷ ﴾ و ب هۆسا هه فپشکیت وان، ژ مو شرکان، کوشتنا بچویکیت وان [ب ده ستیت وان و ب ساخی] بۆ گه له ک ژ وان خه ملاند، دا وان تی ببه ن، و دینی وان ژ ی ل سه ر وان تیکه ل بکهت [کو هه قی و نه هه قییبی ژیک جودا نه کهن]، ئەگه ر خودئی قیابا به وان وه نه دکر، فیجا تو وان و دره ویت ته و دکهن په یله.

وَقَالُوا هَذِهِ أَعْنَمٌ وَحَرَّتْ جِزْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
 بِرَعْمِهِمْ وَأَنْعَمٌ حَرِمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمٌ لَا يَذْكُرُونَ
 أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ
 لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً
 فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفِهِمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ
 عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ فَدَخَسَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ
 عِلْمٍ وَحَرَمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
 وَمَا كَانُوا مَهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ * وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ
 مَّعْرُوفَاتٍ وَعَبَّرَ مَعْرُوفَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
 أَكْثَرُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَنَاتِ مُتَشَابِهًا وَعَبَّرَ مُتَشَابِهًا
 كَلُومًا مِنْ تَمْرَةٍ إِذَا أَسْمَرَ وَأَلْوًا حَقَّهُ رِيَوْمَ حَصَادِهِ
 وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَصِرَ الْأَنْعَمُ
 حَمُولَةً وَفَرْشًا كَلُومًا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُلُوفَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

الحزب
١٣٩

﴿١٣٨﴾ [ژ دهف خو] گوتن ئەف تەرش و چاندنە د
 قەدەغە کرینە [ئانکو نابیت کەس دەستی خو بکەتی،
 چونکی پشکا بوتانە] نابیت کەس ژئ بخۆت، ژ بلی
 وی یی مە بقییت [ژ خولام و خزمە تکاربیت بوتان]،
 [و گوتن]: ئەفە هەندەک تەرشن سویاریبونا وان
 نەدورستە و حەرەمە، و هەندەک تەرشان ژئ [دگەل
 سەرژێکرنی] نافئی خودئ ل سەر نائینن، و قئی
 کرباری ژ درەو ب بال خودئشە لئ دەدن، خودئ
 دئ وان ب درەو وان دکر، جزاکەت. ﴿١٣٩﴾ و وان
 [موشکان] گوت: تەشتئ دزکئ فان تەرشاندا هەمی
 بەس بۆ زەلامئ مەیه، و حەرەمە ل سەر ژئیت مە،
 بەلئ ئەگەر بوو، یئ مری، هەمی [ژن و مئیر] تئیدا
 پشکدارن، نئیریک خودئ دئ وان ب سالۆخە کرنا وان
 جزاکەت [ژ بەر حەلالکرن و حەرەمکرنای بئ دەلیل و
 بی نیشان]. ب راستی خودئ یئ کاربنە جەه و زانایە.
 ﴿١٤٠﴾ ب سویند، ئەوئیت بچوکیکئ خو ژ نەفامی
 و خشیمی کوشتین بەرزیان و خوسارەت بوون، و
 ئەوئیت ئەو رزقئ خودئ دایییئ، ژ درەو ژ کیسی

خودئ ل سەر خو حەرەمکرن، بەرزیان و خوسارەت بوون، ئەفە گومرا بوون، و قەت نە د راستەرئ
 بوون. ﴿١٤١﴾ و هەر ئەوە جنیک و باغ [ژ گەلەک جویان] دایین، سەرئەرد [وەکی میوی و گوندوری و شتی
 و کولندی... و هتد] و بلند ل سەر بنئ خو، [وەکی داریت فئقی] و دار قەسپ و شینکاتی کو فئقیی وان
 رەنگ و پەنگە، و زەیتوین و هەناریت دایین، وەکی ئیک و نەووەکی ئیک [دبیت تەمەتی ئیک بن، و نەئیک
 تام بن، و نەتەمەتی ئیک بن]، فئجا وەختئ ئەو دار هاتنە بەری و فئقی دان، ژئ بخۆن و زەکاتا وان پۆژا
 چینیئ بدەن، و دەریژیی [ئیسراف] نەکەن، ب راستی خودئ حەژ دەستدریایان ناکەت. ﴿١٤٢﴾ و تەرش
 [گەلەک جویان] دایینە هەو، هەندەک بۆ باری [و هەندەکان ژئ فەکوژن، و شیرئ ژئ بدۆشن، و مفاپی ژ موی
 و هریا وان وەرگرن] و نشینان ژئ چیکەن، و ژوئ یا خودئ کرپە رزقئ هەوە بخۆن، و ب دوئف پئنگا فئیت
 شەیتانی نەکەفن، ب راستی شەیتان بۆ هەوە دژمنەکی ئاشکەرا و دیارە.

﴿۱۴۴﴾ و ژ تهرشان ههشت جوت [گؤشت حه لال] [دایینه]، ژ په زئی سپی نیر و می، و ژ بزنی نیر و می. بیژه: ئه ری خودی ژ فان یی نیر حهرام کریهه؟ یان ژ وان یی می؟ یان ژ ی (تیزکا) د مالچویکی میباند؟ کا ژ زانین بو من بیژن، ئه گهر هوین راستگؤنه. ﴿۱۴۵﴾ و ژ حیشران جوت هک [نیر و می] و ژ چیلان جوت هک [نیر و می]، [مه دایینه هه وه]. بیژه: ئه ری خودی ژ فان یی نیر حهرام کریهه؟ یان ژ وان یی می؟ یان ژ ی (تیزکا) د مالچویکی میباند؟ یان ژ ی هوین بیت ناماده و حازربوون وهختی خودی فهران ب فی چه ندی دایینه هه وه؟! فیجا ما کی ژ وی سته مکارتره ئه وی دره وی ژ کیسی خودی بکته، دا ژ نه زانین خه لکی د سهردا بهت؟ و ب راستی خودی مرفیت سته مکار راسته ری ناکته. ﴿۱۴۵﴾ [هه ی موحمه د] بیژه: [گاوریت مه که هی] ئه ز د وی وه حییدا یا بو من هاتی [کو قورئانه] تشته کی حهرام و نه دورست ل سهر هه ریکی هه بیت نابینم، ژ بلی مراری یان ژ ی خوینه کا روون یان ژ ی گؤشتی

به رازی، نی ئه وی پیسه، یان ژ ی ژ گونه هه نافی غهیری خودی ل سهر ئینا بیت، فیجا هه که سی نه چار بیت [ژ برساندا ژ حهرامی بو ری بخوت] به لی بیی کو دل ل سهر هه بیت و زیده بده ته بهر [چو گونه هل سهر نینه]، ب راستی خودای ته گونه هه ژ بیهر و دلؤ فانه. ﴿۱۴۶﴾ و مه هه می جانه وه ری ت ب په نچ ل سهر جو هییان حهرام و نه دورست کرن، و ژ چیل و په زان، مه به زئی وان ژ بلی بی ب پشتا وانفه ژ لای بی زکیفه و ب عویر و رویشیکانفه، یان یی تیکه لی ههستی، مه ل سهر وان حهرام کرن، و ئه ف جزایه ژ بهر سته م و خرابییا وان، مه دا بهر وان، و بی گؤمان هم راست بیژن.

تَمَيِّبَةً اَزْوَاجٍ مِمَّنِ الضَّالِّاتِ اُنْتَبِهْنَ وَمِنَ الْمَعْرِ اُنْتَبِهْنَ
قُلْ اَلَّذِكْرَيْنِ حَرَمٌ اَمَّا الْاُنْتَبِهْنَ اَمَّا اُسْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
اَرْحَامُ الْاُنْتَبِهْنَ تَبَوُّنِي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۴۴﴾
وَمِنَ الْاِجْلِ اُنْتَبِهْنَ وَمِنَ الْبَقْرِ اُنْتَبِهْنَ قُلْ اَلَّذِكْرَيْنِ
حَرَمٌ اَمَّا الْاُنْتَبِهْنَ اَمَّا اُسْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْتَبِهْنَ
اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ اِذْ وَصَلَكُمْ اللهُ بِهَذَا فَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ
عِلْمٍ اِنَّ اللهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۵﴾ قُلْ لَا اَجِدُ
فِي مَا اُوْحِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ اِلَّا اَنْ يَكُونَ
مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَسْفُوحًا اَوْ لَحْمَ خنزيرٍ قَالَتْ رَجَسٌ اَوْ
فِسْقًا اهلٌ لغيرِ اللهِ بهِ فَمَنْ اَظْطَرَّ غَيْرِ بَاعٍ وَاَعَادِ
فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۴۶﴾ وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوا حَرَمًا
كُلِّ ذِي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقْرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ
شُحُوْمُهُمْ اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُرُهُمْ اَوَّالِحًا اَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمٍ ذَٰلِكَ جَزَاءُ نُهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَاِنَّ الصَّالِحِيْنَ ﴿۱۴۷﴾

﴿۱۴۷﴾ فَيَجِئُكَ أَهْلُكَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَأْتُونَكَ بِاللَّحْمِ الْمَلْتَأَىٰ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ حَمْرٌ وَبَيْضٌ وَكُنُوزٌ كَثِيرَةٌ وَهِيَ يَوْمَئِذٍ شَتَّىٰ مُتَبَعَةٌ رِجَالًا فِي أَصْحَابِهِمْ فَاتَّبَعْنَاهُمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۷. فَيَجِئُكَ أَهْلُكَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَأْتُونَكَ بِاللَّحْمِ الْمَلْتَأَىٰ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ حَمْرٌ وَبَيْضٌ وَكُنُوزٌ كَثِيرَةٌ وَهِيَ يَوْمَئِذٍ شَتَّىٰ مُتَبَعَةٌ رِجَالًا فِي أَصْحَابِهِمْ فَاتَّبَعْنَاهُمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

۱۴۸. فَاتَّبَعْنَاهُمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

حەرامکرین [مەخسەد ئەو جۆینیەت حیشتاران ئەوئیت وان حەرامکرین، و تشتیت دی (بزرگەر ئایەتا (۱۰۳) ژ سۆرەتا مائیدە)، فێجا ئەگەر (ژ نەهەقی) شادەیی دان، تو شادەییی دگەل وان نەدە. و ب دویت دلخوازییا وان نەکەشە، ئەوئیت ئایەت و نیشائیت مە درەو دانایین، و ئەوئیت باوەریی ب قیامەتێ نەئینن، و هەقەبران بۆ خودایی خۆ ددانن، و بەری خۆ ژێ وەر دگێرن. ﴿۱۵۱﴾ بێژە وەرن دا ئەوئیت خودی ل سەر هەوہ حەرامکری بۆ هەوہ بخوینم، و بێژم: چو تشتان بۆ خودی نەکەنە هەفیشک، و دگەل دەیبابان د قەنج بن، و زارۆکیەت خۆ ژ ترسا برسێ نەکوژن، ئەم رزقی هەوہ و یی وان ددەین، و نیزیکی گونەهان نەبن چ بیەت ئاشکەرە و چ بیەت نەپەنی، و ئەو نەفسا خودی کوشتتا وی حەرامکری، نەکوژن ژ بۆ تۆلفە کرنی [بەرانبەر کوشتنە کێ] نەبیەت. ئەها ئەفەیه خودی فەرمانا هەوہ پێ کری، دا هوین ئەقلەکی بۆ خۆ بگرن [و بەرەنگاری گونەهان نەبن].

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
 وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا تَكْلَفُ نَفْسًا إِلَّا
 وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَلَوْ كَرِهَ آذَانُكُمْ وَبِعَهْدِ
 اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
 وَأَنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
 فَتَفْرَقَ بَكْمَ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
 أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّعَلَّاهُمْ بَلِقَاءَ
 رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ مِّنْ آيَاتِنَا لَعَلَّاهُمْ يَلْقَآءُ
 وَأَتَّفَعُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى
 طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٦﴾
 أَوْ تَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ
 مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً
 فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَخِرَ مِنَ الَّذِينَ
 يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

راسته‌ریزگی و دلوفانی، دانه و باور سیب دیدار (لیقانا) خودایی خو بینن. ﴿۱۵۵﴾ و ئەف قورئانە کتیبە کا پیروژه مه بو ته ئیناییه خواری، فیجال دویف هەرن، و هشیار بن ژنی دەر نه کهفن، دا هوین ب بهر دلوفانییا خودی بکهفن. ﴿۱۵۶﴾ و ئەف قورئانا پیروژ مه ئیناییه خواری، دا هوین نه بیژن: [گهلی قوره‌یشیان] کتیب بهس بو هەردو دەسته کتیب بهری مه [جوهی و فهله‌یان] بیت هاتینه خواری، و ئەم ب خوژی چوژ خواندنا کتیبیت وان نوزانین، و ژنی بی ناگهین. ﴿۱۵۷﴾ و دا هوین نه بیژن: ب راستی ئە گەر کتیب بو مه هاتبایه، ئەم داژ وان [ژ جوهی و فهله‌یان] راسته‌ریز بین، فیجا ب راستی نیشان و ده‌لیله‌ک ژ خودایی هه‌وه [کو قورئانه] بو هه‌وه هات، کو ریکا راسته‌ریزی و دلوفانییی، فیجا ماکی ژ وی سته‌مکار تره یی ئایه‌تیت خودی دره‌و دانابین [و دانیت]، و رویی خوژی و هردگپرت و خه‌لکی ژنی دده‌ته پاش؟ ئەویت رویی خوژی قورئانا مه و هردگپرن، و خه‌لکی ژنی دده‌نه پاش، ئەم دی وان ب ئیزایه‌کا دژوار ئیزا ده‌ین ژ بهر روی و هردگپانا وان.

﴿۱۵۲﴾ و نیزیکی مالی سیوی نه‌بن، ئە گەر بو خیرا وی نه‌بیت [کو بو پاریزن و بو شۆل پی بکه‌ن]، هه‌تا ب دورستی تی نه‌گه‌هیت و بالق نه‌بیت، و هوین ب دورستی پیشان و کیشانی [د کرین و فروت‌نیت خودا] بکه‌ن، و ئەم که‌سی ژ شیانا وی زیده‌تر ژ ناخازین، و ئە گەر هوین ناخفتن، راستیی بیژن، خو هه‌که‌ه‌وی هوین د ده‌ره‌قی ویدا دناخفن مروقی هه‌وه‌ ژنی بیت، و په‌پانا هه‌وه‌ د گهل خودی دایی ب جه بینن، ئە فه‌یه خودی ئە مرئی هه‌وه‌ پی کری، دا هوین پیقه‌بچن و تۆبه‌ بیته‌ بیرا هه‌وه. ﴿۱۵۳﴾ و ب راستی ئە فه‌یه ریکا من، کو ریکه‌ کا راست و دورسته، فیجا بگرن و ل دویف هەرن، و چو ریکیت دی نه‌گرن، دی هه‌وه‌ ژ ریکا خودی دەر ئیخن و هه‌وه‌ ژیکشه‌ که‌ن. ئەها ئە فه‌یه خودی فرمانا هه‌وه‌ پی دکه‌ت، دا هوین پاریزکاریا خودی بکه‌ن. ﴿۱۵۴﴾ و مه‌ ته‌ورات دا موسایی، کو ته‌مامکرنا قه‌نجییی ل سه‌ر وی یی قه‌نجی کری، و ئاشکه‌را که‌ر ب دریزی بو هه‌می تستان [نه‌و بریاریت ئەو دینی خودا هه‌وجه‌ دینی]، و راسته‌ریکه‌ره [ریکا

﴿۱۵۸﴾ ل هیفیا چنه؟ ټو ل هیفییته ملیاکهت [روح کیشان] بو وان بیت [و روحا وان بکیشیت]، یان زی ل هیفیا هاتنا خودایی ته نه [روژا قیامه تی]، دا حوکمی د ناقبه را واندا بکه ت]، یان زی ټو ل هیفیا هنده ک نشان و نایه تیت خودایی ته نه [بیت روژا قیامه تی]، و ژنوی باوهریسی بینن]. روژا نیشایت قیامه تی دین ټیدی باوهریسانا که سی مفاپی ناگه هینتی، ټه گهر بهری هنگی باوهری نه ټینابیت، یان زی باشی و قهنجی د باوهریسیا خودا نه کریت. بیژه: ل هیفیا وی روژای بن، ب راستی ټم ب خوژی یی ل هیفیی. ﴿۱۵۹﴾ ب راستی ټو ویت دینی خو پارچه پارچه کرین و ل سه ر ټیک جودا بووین [کو هنده کی و هر دگرن و هنده کی دهیلن، و باوهریسی ب هنده ک پیغه مبه ران دینن و ب هنده کان نائینن، و هکی جو هی و فله یان]، و ټو ب خوژی بووینه دهسته ک دهسته ک، ته شو له ژ وان نینه [کا خودی دئی چ سزا دته بهر وان، و توژ وان نه بهر پرسی]، و حسابا وان بهس ل دهف خودییه، پاشی ټو دئی وان ب کار و

کریاریت وان ناگه دار که ت. ﴿۱۶۰﴾ هر که سی [روژا قیامه تی] ب خیره کی بیت، خودی دئی دهه جار و هکی وی خیری دته یی [وی بقیه ت دئی بو پتر لی که ت هه تا حهفت سه د قاتان و پتر]، و هر که سی ب گونه ه کی بیت، ب گونه ه کا و هکی وی پیغه تر نایته جزا کرن، و سته م لی نایته کرن [نه خیریت وی کیم دین و نه گونه ه ل سه ر زیده دین]. ﴿۱۶۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ب راستی خودایی من ټه زی یی راسته ری کریمه ری که کا (دینه کی) راست و بی خوار یی، دینی ټیرا هی میه، کو دینه کی ټه دهره ژ خواری و خرابیسی، و ټو ب خوژی [ټانکو ټیرا هی م] نه ژ موشرکان بوو. ﴿۱۶۲﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ب راستی نفیژا من، و هر تشتی ټه ژ ټه کوژم، یان په رستن و عیاده تی من، و ژیا نا من و مرنا من، خیره ک بو خودایی هه می جیهانانه. ﴿۱۶۳﴾ هه فال و هه ټشک بو نینن، و فه رمانا من ب قی هاتیه کرن، و ټه ز ب خو موسلمان یی ټیکیمه. ﴿۱۶۴﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ټه ز چاواژ بلی خودی خودایه کی دی بو خو بگرم، و ټو ب خو خودایی هه می تشتانه؟! و که س نایته ټیز ادا ن ب وی گونه ه یی نه بیست یا وی کری، و که س گونه ها که سی هه ل ناگریت، پاشی زفرینا هه وه هر ب بال خودایی هه وه ټه یه، ټیجا [وی روژای کو روژا قیامه تییه] دئی [خودی] هه وه ب وی تشتی هوین تیدا ژیک جودا و نه ټیک، ناگه دار که ت. ﴿۱۶۵﴾ و ټو هه هوین دټه ریددا کرینه جهگرتی [پشتی مله تیت بوری ټه بریا یان]، و هنده ک ژ هه وه ب پیگ و په بیسکان ب سه ر هنده کیت دی ټیخستن، دا هه وه ب وی تشتی داییه هه وه بجه ربینیت، ب راستی خودایی ته زوی ټی زایی دده ته بهر وان ییت جه ر بانندی، و ب راستی ټو گونه ه ژیه ر و دلؤ فانه.

هَلْ يَظُنُّونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِمْدَانُهَا لَوْ تَكُنْ ءَامَنَةً مِنْ قَبْلِ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ أَنْتَظِرُونَ إِنَّمَا تُنتَظَرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَفَرُوا أَيْدِيَهُمْ وَأَكْفَانُوا بِشِعَابِ لِسَانِهِمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ تُرِيبَتُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِيهِ إِلَّا مِثْلُهَا وَهُوَ لَا يَظُنُّ مَوْتَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنِّي هَدَيْتِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِسَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَتْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِن صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغْبَرُ اللَّهُ أَعْبِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْفُمُ كُلَّ نَفْسٍ إِلَّا عَالِمُهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغُكُمْ فِي مَاءِ اتِّكُمُ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعُقَابِ وَإِنَّهُ لَعَلْفَوْهُ وَرَجِمَهُ ﴿١٦٥﴾

سوره ناه عراف

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۲۰۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فى رهنگى دئيتته خواندن: ئەلف، لام، ميم، صاد، و ئەفه ژ تپيٽ عه ره بينه كو هه مى تيكدا (۲۸) تيين، نيشانن ل سه ر ئيعجازا قورئانئى رامان ژئى ئەفه يه كه كو عه ره بان پئى چئى نايبت قورئانه كا وه كى فئى قورئانئى بدانن، هه ره چه نده زمانئى وان هه ره ژ فان حه رفان پئيك هاتيه. ﴿۲﴾ ئەف قورئانه كتبه كه بو ته هاتيه خوارئى، فئيجا بلا سينگئى ته نه نگ نه بيت [ژ بهر هه لو بوستئى مو شر كان ژ ته و فئى كتبه ئى]، دا تو وان ب فئى قورئانئى بترسينئى و هشير بكه ئى، و دا بيته بيرئنان بو خودان باوه ران. ﴿۳﴾ [گه لى مو سلمانان] ل دويف وئى هه رن ئەه واژ ده ف خودايئى هه وه بو هه وه هاتيه خوارئى [كو قورئانه] و ژ بلى خودئى ب دويف چو هاريكار و دوستان نه كه فن [چ بوت و چ خيفزانك

الجزء

سورة الاعراف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْمَصِّ ﴿۱﴾ كَتَبْنَا نَزْلَ الْاِيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِنُنذِرَ بِهٖ وَّذِكْرٍ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲﴾ اتَّبِعُوْا مَا نَزَّلَ الْاِيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهٖۙ اَوْ لِيَاۤءٍ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳﴾ وَكَرِهْنَ قَوْلَ رَبِّهِنَّ اَهْلَكُنَّهِنَّ فِجَاۗءَ هَاۤءَاۤءًا سَاتِرًاۙ اَوْ هُمْ قٰٓئِلُوْنَ ﴿۴﴾ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ اِذْ جَاۤءَهُمْ اَسْتَاۤءًا اِلَّا اَنْ قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿۵﴾ فَلَنَسْتَلْنَ الْاٰدِيْنَ اُرْسِلْ الْاِيْهَمْ وَّلَسْتَلْنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۶﴾ فَلَنَقْصِنَّ عَلَيْهِمْ بِعٰمِرٍ وَّمَا كُنَّا عٰبِيْدِيْنَ ﴿۷﴾ وَاَلُوْزُنْ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّۙ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُوْلٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۸﴾ وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُوْلٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوْا يٰۤاِيْتِنٰۙ يٰظَلُمُوْنَ ﴿۹﴾ وَّلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْاَرْضِ وَّجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعٰيْشًاۙ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۰﴾ وَّلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّا اِبٰلِيْسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿۱۱﴾

۱۵۱

وچ سه ره گاورا، و هوين كيم پئفه دچن و دئينه بيرا خو. ﴿۴﴾ و گه لهك گوند و باژير مه ويرانكرن، ئيزايا مه ب شهف و ئەه و نشستئى [وهكى مله تئى] [لووط] [پئغه مبه ر] يان ژئى د نيشا ر و ژ ئيدا و د خه و انيفر و دا [وهكى مله تئى] شو عه يب پئغه مبه ر [ب سه ر واندا هات. ﴿۵﴾ فئيجا و هختئى ئيزايا مه ب سه ر واندا هاتئى، وان چو ئاخشتن نه بوو، ژ بلى كو گو تن: ب راستئى ئەم سه مكار بو وين [لهوا ئەفه هاته سه رئى مه، و چو سه تم ل مه نه هاتيه كرن]. ﴿۶﴾ بئى گو مان ئەم دئى پسيارا وان [مله تان] كه ين، ئەه و يت پئغه مبه ر بو چو وين [كا وان چاوا پئشوا زيبا وان كر، و چاوا به رسفا وان دا؟] و دئى پسيارا پئغه مبه ران ژئى كه ين [ئەه و يت بو وان هاتينه هنارتن كا وان مله تان گو هئى خو دا يينه وان يان نه؟]. ﴿۷﴾ بئى گو مان ئەم دئى ژ زانين بو وان بيژين كا چ د ناهه را واندا چئبو ويه، و نه كو ئەم نه يئت حازر و ديار بو وين [هه تا تشتهك ل بهر مه به رزه بيت]. ﴿۸﴾ وئى ر و ژئى كيشان و سه ننگ يار است و دورسته [بئى كيم و كاسيه] فئيجا هه ره كه سئى ترازيبا وى گران بوو، [و سه رئى ترازيبا كار و كريار يت وى يئت قه نج ژ يئت خراب گران تر لئى هات] ئەفه ئەه و ن يئت سه رفه راز. ﴿۹﴾ و هه ره كه سئى ترازيبا وى سفك بوو [و سه رئى ترازيبا كار و كريار يت وى يئت خراب ژ يئت قه نج گران تر لئى هات]، ئەفه ئەه و ن يئت وان خو خساره ت كرين، ژ بهر وئى گاورى و باوه رى نه ئنانا وان ب نيشان و نايه تئت مه دكر. ﴿۱۰﴾ و مه هوين د ئەه ر ديدا به جهكرن، و هه مى ئەه گه ر يت ژئى ژ خوارن و فه خوارئى مه بو هه وه كرنه تئدا، [دگه ل هندئى ژئى] كئمهك ژ هه وه شو كورا خودئى دكهن. ﴿۱۱﴾ و ب سويند مه هوين چئكرينه [ئاده م بائى] هه مى مر و فان مه ژ هه ر پئى چئكرينه [پاشى مه [ئاده م] ب و ينه و شكل ئيخست، پاشى مه گو ته مليا كه تان سوجه يئى [سوجه يا سلاف و ريز گرتئى] بو ئاده مى بهن، هه ميبان سوجه بر، ئبليس تئى نه بيت، نه ژ سوجه بران بوو.

﴿۱۲﴾ [خودئ] گوتی: چ و هل ته کر تو سوجده یی نه بهی، ده می من فه رمانا ته پی کری؟ گوت: ب راستی نه ز ژ وی چیرم، ته نه ز یی ژ ناگری چیکریم، و ته نه وی ژ هه ریسی چیکری. ﴿۱۳﴾ [خودئ] گوت: ژ جهی خو و ژ به حشتی داکه فه [سه ر نه ردی] چونکی بو ته دورست نینه تو خو تیدا [ل سه ر نه مرئ من] مه زن بکه ی. ژئ دهر که فه، [ب راستی] تو ژ ره زیل و رسوایانی. ﴿۱۴﴾ [بلیسی] گوت: مؤله تی بده من هه تا پروژا مرئ ژ گوران رادبن [من بهیله ساخ]. ﴿۱۵﴾ [خودئ] گوت: ب راستی تو یی مؤله ت دایی. ﴿۱۶﴾ [بلیسی] گوت: ژ بهر کو ته نه ز گومرا کرم و د سه ردا برم، ب سویند نه ز دئ بو وان دریکا ته یا راستدا روینم [و دئ وان ژئ دمه پاش، و که فمه دریکا واندا]. ﴿۱۷﴾ پاشی نه ز دئ ژ پشیشیا وانفه و ژ پشتا وانفه و ژ ملی وان یی راستیغه و ژ ملی وان یی چه پیغه تیمه وان [مه خسه دژ هه می ره خانفه دئ ریکیت خراب ب بهر وان تیخم و وان د سه ردا بهم] کو تو باراپتر ژ وان شوکوردار و خودان باوهر

نه بیسی. ﴿۱۸﴾ [خودئ] گوت: ب رسوایی و عهیداری و دهر تیخستی ژئ دهر که فه، ب سویند هه ر که سی ب دویف ته بکه فیت [بلا بزائن] نه ز دئ دوزه هی ب هه وه هه میسان تژی که م. ﴿۱۹﴾ و هه ی نادم، تو و کابانسیا خو و ده حشتیدا ناکنجی بین، و ژ هه ر جهی هه وه بقیت بی منته ژئ بخون، به لی خو نیزیکی فئی داری نه که ن، نه گه ر هوین دئ ژ سته مکاران ئینه هه ژمارتن. ﴿۲۰﴾ به لی شهیتانی وه سواس و گو مان تیخسته دلی وان [و د بهر خه له تیسرا کرن] دا شه ر مگه هی (عه وره تی) وان یی فه شار تی بو وان دیار بکه ت، و گوت (گوت ه وان): خودایی هه وه هوین ژ فئی داری نه دایسینه پاش ژ بهر هندئ نه بیت دا هوین هه ردو نه بنه ملیاکه ت یان ژئ هه ر وه هر د به حشتیدا نه مینن. ﴿۲۱﴾ و [شهیتانی] بو وان سویند خو ار کو ب راستی من خیرا هه وه دقیت. ﴿۲۲﴾ فیجا ب فند و فیلان نه وه خاپانندن و نزمکرن و ئینانه خواری [و د بهر خه له تیسرا کرن] فیجا وه ختی ژ داری خوارین شه ر مگه ها وان بو وان دیار بوو، و ده ست هافیتنی به لگیت به حشتی ژ بغه کرن و خو پی نخافتن، و خودئ وان گازی کره وان: ما من هوین ژ وئ داری نه دابو ونه پاش [و نه هییا هه وه ژئ نه کربوو]، و ما من نه گوتبوو هه وه، ب راستی شهیتان بو هه وه دژمنه کی دیار و ناشکه رایه.

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَهَيْطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
 تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَبْنَئُ عَادَمٌ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ
 لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكْمُرُ وَيَبْسُ وَرِبَاسًا التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
 ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَبْنَئُ عَادَمٌ لَا يَفْتَنُ تَكْمُرُ
 الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا
 لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَاءَ لِيَهُمَا إِنَّهُ يُرِيَكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ
 حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾
 وَإِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَةً نَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا
 قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
 وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
 فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
 الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ و ههردوو کان [نادهم و سه وایین] گۆت: خودایی مه، مه سسته م ل خو کر، و ته گهر تول مه نه بوری و گونه هیئت مه ژئ نه بهی و دلوفانییی ب مه نه بهی، ب سویند ئهم دئ ژ خوساره تان بین. ﴿٢٤﴾ مه گۆت [وان]: هوین هه می ژ بهحه شتی داکه فن، هه رنه خواری، هنده ک ژ هه وه ل هنده کان نه یار و دژمن، و هه تا دهمه کی دیار کری [ل دهف خودی]، د ئه ریدیدا ئاکنجی ببین، و مفایی ژئ و هه رگرن. ﴿٢٥﴾ [خودی] گۆت: هوین دئ تیدا (د ئه ریدیدا) ژین و تیدا مرن، و هوین دئ ژئ دهرکه فن [بو قیامه تی]. ﴿٢٦﴾ گه لی دوینده ها ئاده می ب راستی مه جلکه ک بو هه وه هنارت [ئانکو مه نیشا هه وه دا کو هوین هه می رهنگیت بهرۆک و جلکان چئ بکه ن] کو شه رمگه هی هه وه فه شیریت، و جلکه ک هه وه جوان بکه ت و بخه ملبنیت، و جلکی ته قواداری و باوهرییی باشتره، ئه فه ژ نیشان و که ره می ت خودینه به لکی بیننه بیرا خو. ﴿٢٧﴾ گه لی دوینده ها ئاده می: [هشیری خو بن] شه یتان هه وه د سه ردا نه به ت، هه ره وه کی ده بیاییت هه وه ژ بهحه شتی

دهرئیخستین، جلکی وان ژ بهر وان دکه ت، دا شه رمگه هی وان نیشا وان بده ت، ب راستی ئه وه (شه یتان) و دهسته کا خو هه وه دبینن و هوین وان نابینن. ب راستی مه شه یتان کرینه دۆست و هه قال بو وان بی ت باوهرییی نه ئینن. ﴿٢٨﴾ و [ئه ویت باوهرییی نه ئینن] هه ر گافه کا کریاره کا کریت و بیس کرن [وه کی شرکی یان زفرین ب رووسی ل دۆر که عبه یی... هتد] دبئژن: مه باب و باپریت خو بی ت ل سه ر [فی کاری] دیتین و خودی ب خو فه رمانا مه یا پیکری. بیژه: ب راستی خودی فه رمانی ب کریاریت کریت ناکه ت، هوین وئ ژ کیس خودی دبئژن یا هوین نه زانن؟! ﴿٢٩﴾ بیژه: خودایی من فه رمان ب راستی و هه قیسی کریسه، و هوین هه می د و هختی هه ر نفیژه کیدا و ل هه ر جهه کی هه بیت بهرئ خو بده نه خودی، و ژ دل وی ب تنی بهر یسن، و کا چاوا وی جارا ئیکی هوین چیکرینه، دئ جاره کا دی و هه سا هه وه ساخکه ته فه (دی زفر نه فه). ﴿٣٠﴾ دهسته که ک [خودی] راسته ریکرن [کو موسلمانن]، و دهسته که ک ژئ هیژیایی گو مرابوئی بوون [کو گاورن]، وان شه یتان شوینا خودی پشته فان و هاریکار بو خو گرتن و هه زر دکه ن ژئ کو ئه و د راسته ریکرینه.

* يَبْنِيْءَ آدَمَ حُدُوْدَ زَيْنَتِكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا
 وَلَا تُسْرِفُوْا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
 الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذٰلِكَ نَفِصِّلُ الْآيٰتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
 بَطَّنَ ۖ وَالْإِنْتِهٰى وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوْا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ
 بِهِ سُلْطٰنًا وَأَنْ تَقُوْلُوْا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
 أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُوْنَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٣٤﴾
 يَبْنِيْءَ آدَمَ إِنَّمَا يَنْتَعِزُّرُسُلٌ مِنْكُمْ يُفَضِّلُوْنَ عَلَيْكُمْ ءَابِيْئَ فَنِي
 اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا
 بِءَايٰتِنَا وَءَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا أُولٰٓئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا
 خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفَرَّى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
 بِءَايٰتِنَا ۗ أُولٰٓئِكَ يَتْلُوْنَ نُصُبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
 رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْهُمْ قَالُوْا إِنَّا لَمَّا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلَيْنَا فَنَفْسُهُمْ أَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾

﴿٣١﴾ گهلی دویندهها نادمی، د گهل ههر نفیژه کی
 یان ته و افه کی جلیکیت خو ییت جوان بکنه بهر
 خو و بخون و فه خون و ده ریژی بی و ده سندر پانی
 نه کن، ب راستی خودی چه ژ ده سندر پانی ناکه ت.
 ﴿٣٢﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: [وان نه ویت پر ویس ل
 دوز که عبه یی دز قیرن و تشتی خودی بو وان دور ست
 کری ژ خوارنان ل سهر خو حرام دکهن] کی ل
 سهر هه وه حهرام کریبه، ب وان جلیکیت خودی
 دایینه هه وه هوین خو جوان بکن، یان خو شی بی
 ب وان خوار نیت خو ش ببه ن، نه ویت خودی دایینه
 به نده ییت خو؟ بیژه: نه فه دژ یانا دنیا ییدا بو وان
 ییت باوهری ئیناین [و گاور ژ ی د گهل هه فپشکن]،
 به لی رورژا قیامه تی خو سهر بو وان ب تینه، [نانکو
 بو خودان باوهران]، هوسا ئهم نشان و نایه ییت
 خو رون و ئاشکهر ا دکه یین بو وان ییت دزانن و تی
 دگه هن. ﴿٣٣﴾ بیژه: ب راستی خودای من گونه هیت
 مه زن، ییت ئاشکهر ا و ییت نه په نی و هه می ره نگیت
 گونه هان د گهل زور دار یسا ژ بی به ختی حهرام کریبه

و [دیسا حهرام کریبه] هوین هه فال و هه فپشکان بی دلیل و نیشانه ک بی هاتیت بو خودی چیکه ن و
 [دیسا حهرام کریبه]، هوین وی ژ کیسی خودی بیژن یا هوین نه زانن. ﴿٣٤﴾ و ههر مله ته کی و هخته کی
 دیار کری بی هه ی، فیجا ههر گافه کا و هخته ی وان هات نه بیسته کی پاش دکهن و نه بیسته کی پیش دکهن.
 ﴿٣٥﴾ گهلی دویندهها نادمی نه گهر پیغه مبه ر ژ هه وه بو هه وه هاتن نایه ت و نیشانیت مه ل سهر هه وه خواندن
 [کتیبا من بو هه وه خواندن و نه حکامیت من بو هه وه دیار کرن، گوهداریسا وان بکن و ریکا وان بگرن]،
 فیجا ههر که سی پاریز کاریا خودی بکه ت و کار و کریاریت قه نج بکه ت، نه ترس ل سهر وان هه یه و نه ب
 خه م ژ ی دکهن [ژ بهر نه و ا دنیا ییدا بهر هنگاری وان بووی]. ﴿٣٦﴾ و نه ویت نایه ت و نیشانیت مه دره و
 دانایین و خو ژ ی مه زتر دیتن، نه فه دوز هینه و ههر وه ره دئی دئاگری دوز هه یدا بن. ﴿٣٧﴾ فیجا ما کی ژ
 وی سته مکار تره نه وی دره وی ژ کیسی خودی دکهن، یان ژ ی نیشان و نایه ییت وی دره و بدایت؟ نه فه دئی
 گه هنه بار ا خو نه و بو وان هاتیه نفیسین [ژ دنیا یی]، هه تا ملیاکه تیت مه دینه وان و جانی وان دستین، و
 دیژن: کا نه ویت هه وه شوینا خودی دپه راستن؟ دئی بیژن: نه ول مه بهرزه بوون، و شاده یی ل سهر خو دان
 کو ب راستی نه و د گاور بوون.

قَالَ ادْخُلُوا فِي اَمْوَالِكُمْ مِمَّا قَدْ حَلَكَ مِنَ قَبْلِكُمْ مِنَ الْبَيْنِ وَالْاٰنِ
 فِي النَّارِ كَمَا حَلَكَ اُمَّةٌ لَمَتَتْ اٰخِثَهَا حَتَّىٰ اِذَا اٰرَكُوْا
 فِيْهَا جَمِيْعًا قَالَتْ اٰخِرُنْهٖمْ لَا وَاٰخِرُنْهٖمْ رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ اَصْلُوْنَا فَاَنْتُمْ
 عِدَابُا بَٰضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلٰكِنْ لَا تَعْمٰوْنَ ﴿٣٨﴾
 وَقَالَتْ اُولٰٓئِهٖمْ لَاٰخِرُنْهٖمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلِ
 فَذُوْهُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ
 كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا نَفْخَحْ لَهُمْ اَبْوَابَ السَّمٰوٰتِ
 وَلَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ
 نَجْزِي الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
 وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
 لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ هُمْ
 فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غَلٍ فَتَجْرٰى
 مِنْ تَحْتِهَا اَلْاَنْهٰرُ وَقَالُوْا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدٰنَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا
 لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا اَنْ هَدٰنَا اللّٰهُ لَقَدْ جِءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ
 وَنُودُوْا اَنْ تَلْكُمُ الْجَنَّةُ اَوْرِثُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٤٣﴾

﴿۳۸﴾ [و خودی ئەفه] گۆت [وان]، هوین د گەل
 مله تیت بەری هه وه بۆرین ژ ئەجنه و مۆفان هه رنه
 د ناه ئاگریدا، هه ر و هختی کۆم و دهسته که ک چۆنه
 تیدا، له عه تان ل یی بەری خۆ دکهن [چونکی وان
 ددانن ئە گه ر بۆ سه ردا چۆنا خۆ] هه تا هه می تیدا
 دگه هه ئیک، ییت پاشیی [ئه ویت دوپا هیا هه مییان
 چۆ یینه تیدا دوپکه قتییت گه ر و که نکه نانه] د راستا
 ییت پیشییدا دئی بیژن: خودایی مه، ئەها ئەفه نه ئەم
 گومرا کرین و د سه ردا برین، قیجا تو دوقات نیزایی
 بده بهر وان، [خودئی] دئی بیژیت: بۆ هه ر ئیکی ژ
 هه وه نیزا دوقاته، به لئی هوین یی ناهه سن [ئانکو
 چو کۆم و دهسته ک نوزانن کا نیزایا کۆم و دهسته کا دی
 چهنده]. ﴿۳۹﴾ پیشییت وان دئی بیژنه دوپکه قتییت
 خۆ [ییت د دوپف خۆرا] هوین ژ مه چیت نین، قیجا
 نیزایی بخۆن و تامکه نی [هه ره کی مه خواری] ژ بهر
 کار و کریاریت هه وه دکرن [ژ گونه ه و خرابیان].
 ﴿۴۰﴾ ب راستی ئە ویت با وه ری ب نیشان و ئایه تیت
 مه نه ئینایین و دره و دانایین و خۆ ل سه ر مه زن دیتین،

دهر گه هیت ئەسهانی بۆ وان نایینه فه کرن [کو جانی وان یان دو عاییت وان یان کاری وان سه ربه که فیت]
 و ئەو ناچنه به حه شتی هه تا حیشت د کونا ده رزیکپرا نه چیت، و ئەم هۆسا گونه هه کاران نیزا دده یین.
 ﴿۴۱﴾ دۆشه کا بن وان و لخیفال سه ر وان دئی ژ جه هه می بن، و ب فی رهنگی ئەم سه ته مکاران نیزا دده یین.
 ﴿۴۲﴾ و ئە ویت با وه ری ئینایین و کار و کریاریت قهنج کرین، ئەم که سه کی ژ بارئی وی زیده تر ژئی ناخوازین،
 ئەو به حه شتینه، و هه ره وه ره دئی د به حه شتیدا بن. ﴿۴۳﴾ و مه که رب و نه فیان ژ دلیت وان ئیناده ر، پو بیار د
 بن وانرا دچن، و گۆتن سو پاسی هه می بۆ خودئی، ئەوئی ئەم بۆ فی راسته ری کرین [و ئەفه کریبه رزقی
 مه] و ئە گه ر خودئی ئەم راسته ری نه کر باینه، ئەم راسته ری نه دبوو یین [و ئەفه نه دبوو رزقی مه]، ب سویند
 پیغه مبه ریت خودایی مه ب هه قیی هاتبوون، و گازی وان هاته کرن: ئەو [ئه ف به حه شتا نو که هوین تیدا]
 ئەو به حه شته ئەوا هه وه ب کار و کریاریت خۆ گه هاندییه خۆ.

﴿۴۴﴾ به‌حشمتیان گازی دۆزه‌هیجان کر: [گه‌لی جه‌هنه‌مییان] ب راستی ئەم گه‌هشتینه وی په‌یانا خودایی مه‌ داییه مه و مه دیت، ئەری هه‌وه‌زی ئەو په‌یانا خودایی هه‌وه‌ داییه هه‌وه‌ ب دورستی دیت؟ گۆتن: به‌لی [مه‌ دیت] پاشی بانگهلدی‌ره‌کی دناف واندا گازی کر: ب راستی له‌عنه‌تا خودی ل سهر سته‌مکاران بیت. ﴿۴۵﴾ ئەویت دکه‌فته د ری‌کا خودیدا [و خه‌لکی ژنی دده‌نه‌ پاش] و د‌فین یا خوار و فیح بیت [و ل به‌ر دلی خه‌لکی ره‌ش دکهن و دزانن ژنی ری‌کا راست و دورست ههر ئەوه‌]، ئەو ب خۆ ژنی باوهرییی ب رۆزا ناخه‌رتی نائینن. ﴿۴۶﴾ و د نا‌قه‌را ههر دوکاندا [جه‌هنه‌می و به‌حشمتیان] نا‌قه‌ره‌که‌ هه‌یه، و ل سهر نا‌قه‌ری هنده‌ک زه‌لام هه‌نه [ئەون ییت خیر و گونه‌هیت وان هندی ئیک لی هاتین، نه‌ خیریت وان پترن کو بچنه‌ دۆزه‌هی، ل ویری ییت هاتینه‌ راوه‌ستاندن هه‌تا خودی فرمانی د ده‌ره‌قی واندا دده‌ت] ئەو ههر دوکان [جه‌هنه‌می و به‌حشمتیان] ب سیما و

سهر و چاقیت وان دنیاسن، گازی خه‌لکی به‌حشمتی دکهن: سلا‌ف ل هه‌وه‌بن، ئەو ب خۆ هیژ نه‌چۆینه به‌حشمتی به‌لی چه‌ز دکهن و ل وی هیشیینه. ﴿۴۷﴾ ههر وه‌خته‌کی به‌ری وان بۆر خعی جه‌هنه‌مییان هاته‌ وهر گپران، دبیژن: خودایی مه‌ تو مه‌ نه‌به‌ دگه‌ل مروقیت سته‌مکار. ﴿۴۸﴾ و خودانیت نا‌قه‌ری [ئه‌عرافیان] گازی هنده‌ک زه‌لامان [بیت دۆزه‌هی] کر، ب سهر و چاقان دنیاسین، گۆتن: کۆمکرن [یا مالی و خزمه‌تکاران] و خۆ مه‌زکرن هه‌وه‌ چ مفا گه‌هاند هه‌وه. ﴿۴۹﴾ ئەری ئەفه [به‌حشمتی] ئەون ئەویت هه‌وه‌ سویند دخوار خودی دلوقانیی ب وان نابه‌ت [و ناچنه‌ به‌حشمتی]؟ هه‌ر نه‌ به‌حشمتی، نه‌ ترس بۆ هه‌وه‌ هه‌یه و نه‌ هوبن ب خهم دکهن. ﴿۵۰﴾ و دۆزه‌هی گازی دکهن به‌حشمتیان، هنده‌ک ژ نا‌قی یان ژ ئەوا خودی داییه هه‌وه‌ ب سهر مه‌دا دارپۆن، دی بیژن: ب راستی خودی ئەفه ههر دو یی ل سهر گاوران هه‌رامکرن. ﴿۵۱﴾ ئەویت دینی خۆ کرینه‌ مژویلاهی و ترانه‌، و زیانا دنیایی ئەو د سه‌ردا برین. فیجا ئەفه‌ر [رۆزا قیامه‌تی] ئەم‌زی دی وان برسی و تینی هیلینه‌ دئاگریدا، هه‌روه‌کی وان ژنی دیتنا‌فی رۆژی ژ بیرا خۆ بری، و باوهری ب‌ئایه‌ت و نیشانیت مه‌ نه‌ئینایی.

وَلَقَدْ جَنَّبَهُمْ بِكُتُبٍ فَمَسَلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هَدَىٰ وَرَحْمَةً
 لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
 يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ مِنَّا بِالْحَقِّ
 قَهْلًا مِن شُعْبَاءَ فَيَسْتَعْمِلُونَ آيَاتِنَا أَنزِيلًا فَنَعْمَلُ بِغَيْرِ آيَاتِنَا
 كَمَا نَعْمَلُ لَكُم مَّا كُنَّا نَعْمَلُ لَكُم قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَفْعَلُونَ ﴿٥٧﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعْشَىٰ لَيْلَ النَّهَارِ
 يَطْلُبُهُ حَيْثُ وَجَدَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسْحَرَاتٍ
 يَا مُرُوءَةَ الْأَلَّهِ الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٨﴾
 أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٩﴾
 وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
 إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
 الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنَاتِ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا نِّقَالًا
 سُقْنَا لَهُ إِسَاءَةً فَانزَلْنَا بِهِ إِسَاءَةً فَأخْرِجْنَا بِهِ مِن كُلِّ
 الشَّجَرَةِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لِعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٦١﴾

﴿٥٦﴾ و ب راستی مه کتیبهك [كو قورئانه] بو وان [قورهیشیيان] ئینا، و مه نه حکامیت وئی ژ زانین ب دریژی دیار کرن، و بو وان ییت باورهیسی دئینن راسته ریکهه [و ریکا هیدایه تییه] و دلوقانییه. ﴿٥٧﴾ ئه ری خو دگرن کا دو بیا هییا وئی دئی چیته سهه چ؟ ئه ول هیقییا چو نینن تاشکهه رابو نا دو بیا هییا فی نه بیت [ئانکول هیقییا هندینه ژ فان و گه فیت دئی کتیبیدا هاتین ژ خه لات و جزایان دئی راست ده رکه فن بیان نه؟]. فیجا وهختی دو بیا هییا وئی دئیت [کو رؤژا قیامه تییه] ئه ویت بهری نوکه پشتا خو دایینی و ژ بیرا خو برین، دئی بیژن: ب سویند پیغه مبه ریت خودایی مه ب هه قیسی بو مه هاتبون، ئه ری فیجا ئه قرو مه هدهه چی هه نه ل مه هدهه مه بین [ئانکو خوژی ئه قرو ئیک بو مه بایه به ره فان و مه هدهه چی] یان ژ [بو دنیا سی] هاتباینه ژ فراندن، دا مه ئه و کاره کر بایه نه ئه وئی مه دکر؟ ب سویند وان خو خوسارهت کر، و ئه و دره و وان دکر [به ره فانی و مه هدهه بوتان] ل وان بهرزه بوو. ﴿٥٨﴾ ب راستی خودانی هه وه خودییه

ئه وئی ئه رد و ئه سهان د شهه ش رؤژاندا دایین، پاشی بلند بوو سهه عهرشی [بلندبوونه کا هیژایی خودئی، و بی چا وایی] شه فی ب سهه رؤژی داددهت [و رونا هییا وئی هلدچنیت] ب لهز ب دو یف دکه فیت، و رؤژ و هه یف و ستیر ژ ییت دایین، و ئه ول بهر فرمانا وی درا وه ستایینه. بزائن: دان و دانه کار [یا گهردوونی] ب ویسه، پاکی و بلندی و پر خیر و بهر کهت بوو خودانی هه می جیهانان. ﴿٥٩﴾ هوین خو شکاندی و ب ترس و ب تاشکه رای و بهرزه یی دو عاژ خودایی خو بکهن، ب راستی خودئی حه ژ زیده گافان ناکهت [ئه ویت زیده ددهنه بهر دو عایاندا، و دهنگی خو گه لهک بلند دکهن]. ﴿٦٠﴾ و خرابیی دئه ریددا نه کهن پشتی چاک کرنا وی (ب هاتنا پیغه مبهه ران و دیار کرنا بهر نامه یی خودئی) و ب ترس و هیفی دو عاژ خودئی بکهن، ب راستی دلوقانییا خودئی نیزیکی قهنجخوازانه. ﴿٥٧﴾ و هه ره ئه وه بای بهری ره ها خو [ئانکو بارانی] ب مزگینی ده نیریت، گافا هه وریت گران [بای] ب ئافی هه لگرتن، ئه م بهری وان ددهینه وه لاته کی هشک، و پی ئاف ددهین، و ئه م ئافی بو وان ژ هه وران دئینن، و ب وئی ئافی هه می رهنگیت فیقی مه دهر ئیخستن، و هوسا [کا چا و ئه ردئی مری و هشک مه ساخ و شین کر] مرییان ژ [رؤژا قیامه تی] دئی زیندی کهینه شه [و ژ گوران دئی راکهینه شه] دا هوین دهه رسان ژئی و هر گرن [و بزائن چو فهه قی دنا بهه ر ساخ کرنا ئه ردی و مرییاندا نینه].

﴿۵۸﴾ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

وَالْبَدِّ الصَّيْبِ يَجْعُجُ بِنَاهُ، يَا ذَنْ رَيْهٍ وَالَّذِي حَبَّتْ لَا يَجْعُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصِرْفِي الْأَيْتِ لَقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۵۸﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوْمُوا عَبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنَ اللَّهِ عَزِيزَةٌ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۵۹﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۶۰﴾ قَالَ يَتَقَوْمُوا
لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَا كِتَابِي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۱﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۲﴾ أَوْحَيْنَا لِأَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَيَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ ﴿۶۳﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَجَبْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أَنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿۶۴﴾ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۶۵﴾ قَالَ يَتَقَوْمُوا عَبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
عَزِيزَةٌ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۶﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ
إِنَّا لَنَرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿۶۷﴾
قَالَ يَتَقَوْمُوا لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَا كِتَابِي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۸﴾

گهلی مله تئى من، چو گو مړایى و بهرزه بوون ل دهف من نینه، بهلى ئەز پيغه مبهرم [بۆ ههوه] ژ نك خودانى هه مى جیهانان. ﴿۶۲﴾ پهيامیت خودایى خو دگه هینمه ههوه، و ههوه شیرهت دکهم، و یا ئەز ژ خودی دزانم هوین نوزانن. ﴿۶۳﴾ ټهرى هوین حیبه تى دبن و دویر ددانن کتیهك ژ خودایى ههوه ل سهر ئەزمانى زه لامهكى ژ ههوه بۆ ههوه بهیت؟ دا ههوه [ژ دويا هیسا ههوه] بترسینیت، و دا هوین پاریز کاریسا خودی بکهن، دا ب بهر دلۆفانیسا خودی بکهفن. ﴿۶۴﴾ باوهرى پى نه ئینان و درهوین دانان، ئیجا مه ئەو [ئانکو نوح] و ییت دگهل دگه مییدا، زگار کرن، و ئەویت باوهرى نه ئیناین، و نشان و ئایه تیت مه دره و داناین، مه [د ئافیدا] خه ندقاندن. و ب راستى ئەو، مله ته كى كۆره بوون [ههقى نه ددیتن و دل ییت ژى تارى بوون]. ﴿۶۵﴾ بۆ مله تئى عادى ههر ژ وان ب خو مه هوود [ب پیغه مبهراتى] هنارت، گۆت: گهلی مله تئى من، خودی په ریسن، ب راستى ههوه ژ وی پیغه تر چو خودی نینن، ټهرى ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن. ﴿۶۶﴾ كه نكه نه ییت مله تئى وی ئەویت گاوربووین گۆتن: ئەم ته دبیین تویى عهقل سفكى، و ب راستى ئەم ته ژ دره وینان ددانین. ﴿۶۷﴾ گۆت: گهلی مله تئى من، چو عهقل سفكى ل دهف من نینه، بهلى ئەز پيغه مبهرم ژ نك خودانى هه مى جیهانان.

﴿٦٨﴾ ئەز په يام و برياريت خودايي خو دگه هينمه
 هه وه، و ئەز بو هه وه شيره تكاره كي دلسوز و دلبيشم.
 ﴿٦٩﴾ ئەري هوين حيبه تي دبن و دوير ددانن كتبه ك
 ژ خودايي هه وه ل سهر ئەزماني زه لاهمه كي ژ هه وه
 بو هه وه بهيت؟ دا هه وه [ژ نيزا و دیدارا خودي]
 بترسينيت. و بينه بيرا خو وهختي خودي هوين كرينه
 ئاكنجيبيت ئەردى پشتي د هيلاكبرنا مله تي نووحي،
 و هيز و قه لافهت ژ وان پتر دا هه وه، قيجا نيعمهت
 و كهره ميت خودي بينه بيرا خو دا هوين سهر فراز
 بين. ﴿٧٠﴾ گوتن: ئەري تو بو مه هاتي داهم خودي
 ب تني بهر تيسين؟! و ئەويت باب و باپريت مه
 دپهرستن بهيلين؟! قيجا وي نيزا تو پي كه فان ل مه
 دكه و دترسيني، بو مه بينه ئە گهر تو ژ راستبازاني.
 ﴿٧١﴾ [هه وه پيغه مبهري] گوت: هوين هه ژي جزا و
 كه ربا خودي بوون، هوين چاوا جرهبري دهنده ك
 نافاندا دگه ل من دكه ن كو هه وه و باب و باپريت
 هه وه [ژ نك خو] ييت دانايين؟ خودي چو دهليل و
 نيشان پي نه ئينايينه خواري، خو [ل هيشيا ژ فان و

نيزا خودي ئەوا هوين دخوازن] بگرن، ئەز ژي دگه ل هه وه دي ژ چاهه ريبان بم. ﴿٧٢﴾ قيجا [وهختي نيزا
 ب سهر واندا هاتي] مه هه وه و ييت دگه ل ب دلوفانيا خو زگار كرن، و ئەويت باوهرى ب ئايه تيت مه
 نه دئينان و دره و ددانان، مه بنپر كرن و هه كه هيلابان ژي ههر باوهرى نه دئينان. ﴿٧٣﴾ و بو [ئه موود] براي وان
 صالح مه [ب پيغه مبهري] هنارت، گوت: گه لي مله تي من، خودي بهر تيسن، ب راستي هه وه ژ وي پيغه تر
 چو خودي نينن. ب راستي نيشانه كا ئاشكه را [مه خسه د موعجيزه يه كا مه زن، ئەه ژي دهر كه فتننا حيشترتبه ژ
 بهري] ژ خودايي هه وه، بو هه وه هات. ئەفه حيشترا خودييه موعجيزه يه كه بو هه وه [ل سهر راستيا من]،
 قيجا بهيلن دهردي خوديدا بچه ريت، و دهستي خو ب خرابي نه گه هينتي، ئە گهر دي بهر هنگاري نيزا يه كا
 ب ژان و دژوار بن.

﴿٧٤﴾ و بیننه بیرا خو و هختی خودی هوین ئینایین و د ئهردیدا ئاکنجی کرین پستی خودی عیلا عاد بهرئاتاف کری. ل دهشتیت وئ [هوین] قهسران ئافا دکهن و چیاپان دکۆلن دکهنه خانى، فئيجا قهنجى و کهره میت خودی بیننه بیرا خو، و د ئهردیدا بهر ب خرابییفه نه چن. ﴿٧٥﴾ کهنکه نه ییت مله تی وی ئه ویت خو مهزن کرین، گۆتنه وان ئه ویت هاتینه ته په سه رکرن، ژ وان ئه ویت باوهری ئینایین. ئه ری هوین ل وئ باوهرینه کو (صالح) ژ بهری خودایى خو فیه [ب پیغه مبهراتی] هاتیه هنارتن. [ته په سه ران] گۆت: به لئ [وه سانه] ب راستی ئه و تشتی ئه و پی هاتی ئه م ژئ ب باوهرین. ﴿٧٦﴾ به لئ ئه ویت خو مهزن کرین گۆتن: ب راستی ئه م ب وی بی هه وه باوهری پی ئینایى، بی باوهر و گاورین. ﴿٧٧﴾ فئيجا وان حیشر کوشت، و ژ فه رمانا خودایى خو دهر که فتن [خو ل سه ر مهزن دیتن و رکمانا فه رمانا خودی کرن] و گۆتن: یا (صالح)، هه که راست تو ژ پیغه مبه رانی، وئ ژفانا تو گه فئ پی ل مه دکه ی بو مه بینه.

﴿٧٨﴾ فئيجا بیغه له رزا ب هیژ ئه و هنگا فتن [هه ره وه کی وان داخواز دکر] فئيجا ئه ول سه ر چۆکان د خانیییت خو دا مری و بی بزاف مان. ﴿٧٩﴾ فئيجا [صالحی] پشتا خو دا وان و گۆت: گه لی مله تی من، ب سویند من په یاما خودایى خو گه هانده هه وه [و من هوین ژ ئیزیا وی ترساندن] و من شیره ت ل هه وه کرن، به لئ پا هوین چه ژ شیره تکاران ناکهن. ﴿٨٠﴾ و [مه (لووط) ژئ ب پیغه مبه رینی بو مله تی وی هنارت] و هختی (لووطی) گۆتیه مله تی خو: ئه ری هوین چاوا وئ پویچاتییی دکهن، یا که سی ل چو جیهانان بهری هه وه نه کری؟! ﴿٨١﴾ ب راستی هوین هه ر ژ حیزاتی دچنه دهف زه لاما ن شوینا ژنان، به لئ هوین نفشه کن زیده گا فیان دکهن.

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْجُسُونَ الْجِبَالَ بَيْوتًا فَادْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ آسَتْكُمْ بَرًا مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنْ صَالِحًا مِمَّنْ سَلَّ مِنْ رَبِّهِ قَالَ الْوَالِدُ إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُمْتُونٌ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ آسَتْكُمْ بَرًا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ آتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِنْ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْنِسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِمَّن
 قَرَّبْتَهُمْ إِنَّهُمْ أَنَسُ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَهُرَّكَتْ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٨٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٨﴾
 وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 مَا لَكُمْ مِنِّي إِلَّا عِبْرَةٌ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيْنَتُهُ مِّن رَّبِّكُمْ
 فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَالِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٩﴾ وَلَا
 تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنِ
 سَبِيلِ اللَّهِ مَن آتَىٰ بِهِ وَتَبِعُوا عَاجَآءَ أَذْكَرُوا
 إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكُفِّرُوا كَفْرًا وَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَتْ
 عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٠﴾ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ
 ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
 حَقًّا يَخْتَكُمُ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٩١﴾

﴿ ۸۶ ﴾ و مله تی وی چو به رسف نه بوون ژ بلی کو
 گوتن [لووط] ی و یسیت باوهری پی ئینابین: فان ژ
 گوندی خو دهر بیخن، ب راستی ته و خو پاقر ددان.
 ﴿ ۸۷ ﴾ فیجا مه تهو و مروفتی وی [تهویت باوهری
 پی ئینابین] رزگار کرن، ژنا وی تی نه بیت، ژ یسیت
 مایی بوو [دناف عهز ابیدا]. ﴿ ۸۸ ﴾ و مه بارانه ک ب
 سهر واندا داریت [بارانه کا نه نتیکه، به ریت سوتی ب
 سهر واندا باراندن]، فیجا به ری خو بدی کا دو به هیسا
 گونه هکاران بوو چ. ﴿ ۸۹ ﴾ و مه بو خه لکی مه دینه ی
 برایی وان شوعه یب پیغه مبه رهنارت، گوت: گه لی
 مله تی من، خودی [ب تنی] به ریسن، ب راستی
 هه وه ژ وی پیغه تر چو خودایسیت دی نینن، ب راستی
 نیشانه ک و موعجیزه یه ک ژ خودایس هه وه بو هه وه
 هات، فیجا ب دورستی کیشان و پشان ی بکه ن، و
 تستیت خه لکی [د کیشان و پشان ابیدا] کیم نه که ن،
 و خرابیسی د نه ردیدا نه که ن پشتی دورستکرنا وی
 [ب هنارتنا پیغه مبه ران و ئینانه خوارا کتیبان]. نه شه
 [کیشان و پشاننا دورست] بو هه وه چیتره نه گهر هوین

باوهر [ژ من] بکه ن. ﴿ ۸۶ ﴾ و ل سهر هه می ریگان نه روینن، و خودان باوهران ب کوشتنی بترسینن، و پی
 باوهری ب خودی ئینابی هوین ژ ریگان دده نه پاش و هه وه [ریکا خودی] خوار و فیچ دفتت [ول بهر دلی
 خه لکی رهش دکه ن]، و بیننه بیرا خو [نانکو سوپاسیسیا خودی بکه ن]، و هختی هوین د کیم [خودی] هوین
 زیده کرن، و به ری خو بدنی کا دو به هیسا خرابکاران بوو چ. ﴿ ۸۷ ﴾ و نه گهر دهسته که کی ژ هه وه باوهری ب
 وی ئینا یاهه یس هاتیمه هنارتن، و دهسته که کی باوهری نه ئینا، بینا خو فره بکه ن هه تا خودی حوکی د
 ناقه را مه دا دکه ت و ته و چیترین حاکمه.

المزارة ۹
المزارة ۷

﴿۸۸﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِنُخْرَجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَاهِنِينَ ﴿۸۹﴾ قَدْ أَفْرَبْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ جَاءَنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَسْأَلَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿۹۰﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَسِرُونَ ﴿۹۱﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَ فَأَضْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَحِيمِينَ ﴿۹۲﴾ الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا لَيَعْمَلُونَ فِيهَا الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۳﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَكِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَأَ عَلَى قَوْمِي كَفَرِينَ ﴿۹۴﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿۹۵﴾ ثَرَبَدْنَا مَكَانَ السَّبْتِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۹۶﴾

﴿۸۸﴾ كه نكهه نيته مله تي وي ته ويت خو مه زن دكرن، گوتن: هه ي شوعه يب، ب راستي ته م دي ته و يته د گهل ته باوه ري ئيناين ژ گوندي خو ده رتيخين، بان زي هوين دي زفر نه فه سه ر ديني مه. [شوعه يبي] گوت: خو هه كه مه ديني هه وه نه فيت زي؟ ﴿۸۹﴾ ب راستي ته فه مه دره و د گهل خودي كر، گه ر ته م بزفرينه سه ر ديني هه وه پشتي خودي ته م زي رزگار كرين، و زفران دن بو مه قه ت چينايت. ناگه هداري و زانينا خودايي مه هه مي تشت يته ت گر تين، مه پشتا خو ب خودي گر يدا، خود يو ب هه قيسي حوكمي د نا به را مه و مله تي مه دا بكه و تو چي ترين حاكمي. ﴿۹۰﴾ و كه نكهه نيته مله تي وي، ته ويت گا ور بو وين گوتن: [گهل مله تي مه] ب راستي ته گه ر هوين ب دويث شوعه يبي كه فتن هوين دي د خوساره ت بن. ﴿۹۱﴾ فيجا بيغه له رزا ب هينز ته و هنگا فتن، و ته و ل سه ر چوكان و مري د خانسيته خو دا مان. ﴿۹۲﴾ ته ويت شوعه يب دره وين داناين هه روه كي ته و نه دفي گونديدا و نه تاكنجيه ت

في گوندي، [تانكو بي سه ر وشوين چون] و ته ويت شوعه يب دره وين داناين ته و يته خوساره ت بوون. ﴿۹۳﴾ فيجا پشتا خو دا وان و گوت: گهل مله تي من، ب راستي من په يام و فه ر مانيت خودي گه هان دنه هه وه و من شيره ت ل هه وه كرن، فيجا ما ته ز دي چاوا بو مله ته كي گا ور ب خه م كه فم. ﴿۹۴﴾ و مه چو پيغه مبه ر بو چو گون دان نه ه نار تينه، ته گه ر مه ب به ر ته نگي و نه ساخييان خه لك ي وان نه جه ر بان دن، دا هشي ار بين و خو بو خودي بشكينن. ﴿۹۵﴾ پاشي مه به ر فه ري ل جه ي به ر ته نگي ي دانا [دا سوپاسييا خودي بكن] هه تا هه يي بو وين [بو ويينه تير مال و تير زا روك] و گوتن: باب و با پير يته مه به ر ته نگي ي هنگا فتيون، پاشي به ر فه هسي [نه دانه هزرا خو كو ته فه جه ر بان دنه]، فيجا ژ نشكه كي فه مه ته و به ر تا تا فكرن و وان هاي ژ خو نه.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْفُرْقَانِ ءَأْمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
 مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْفُرْقَانِ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
 بَيْنًا وَهُرْمَانًا يَمْوَنُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْفُرْقَانِ أَن يَأْتِيَهُم
 بَأْسُنَا صَاحِي وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
 فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ
 لِلَّذِينَ يَرْتُوبُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَوْ نَشَاءُ
 أَصْبَأْهُمْ يَدُوبُهُمْ وَتَطْمَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلْيَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
 تِلْكَ الْفُرْقَانُ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
 رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
 قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
 لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
 ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
 وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرِعَوْنَ لِي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٦﴾ و نه گهر خه لکئی وان گوندان [نه ویت مه پیغه مبهه
 بو هنارتین و بهرئاتاف کرین] باوهری ب خودئی ئینابانه
 و پاریزکاری کر بانه، دا دهر گه هیی بهر که تیت نه رد و
 نه سسانان بو فه که یین، به لی نیشان و پیغه مبه ریت مه
 دهره دانان [نه باوهری ئینان و نه ته قوا یا خودئی کرن]
 فیجا مه نهو ب وان کار و کر باریت وان دکرن گرتن،
 و ب بهر ئیزایی تیخستن. ﴿٩٧﴾ نه رئی خه لکئی وان
 گوندان ژ خو پشست راست و ئیمن بوون، کو ئیزایا
 مه ب شهف ب سهر واندا نه ئیت، نهو د نفستی.
 ﴿٩٨﴾ یان ژ ی نه رئی خه لکئی وان گوندان پشست
 راست بوون کو ئیزایا مه [ده مده ست و ژ نشکه کتفه]
 تیشته گه هیی وان نه گریت، نهو و ییت مژویل ب تشتی
 بی مفافه. ﴿٩٩﴾ یان ژ ی نهو و ئیمن بوون ژ ته کبیرا
 خودئی [کو وان ب بهر ئیزایی بیخیت چ ب شهف چ
 ب رورژ]. و که س ژ ته کبیرا خودئی ئیمن ناییت، نهو
 نه بن ییت خوشارهت. ﴿١٠٠﴾ نه رئی بو وان دیار نه بوو
 نه ویت نه رد ب میراتی گه هشتیستی پشستی خودان
 نه مایین، کو ب راستی نه گهر مه [خودئی] بقییت

دئی وان ب گونه هییت وان هنگیغین و ئیزاده یین [ههروه کی مه ییت بهری وان هنگافتین]، و دلیت وان دئی
 مؤرکه یین [نه هه قی بجیته تیدا و نه نه هه قی ژئی دهر که فیت]، کو وان گول هه قیئی نه بیت. ﴿١٠١﴾ گوندیت
 بۆرین [ژ مله تی نوح پیغه مبهه بگره هه تایئ شو عه یب پیغه مبهه ر] [نه فه] چهند به حس و خه بهر که ییت وانه
 نه م بو ته دبیزین [کا چ ب سهرئی وان هات و کارکانا وان بوو چ؟] ب راستی پیغه مبه ریت وان ب نیشانییت
 ناشکه را و موعجیزه یان بو وان هاتن، به لی نهو، نهو نه بوون باوهری بیی بین [چ بهری هاتنا موعجیزه یان، چ
 پشستی هاتنا وان] چونکی وان نهو [پیغه مبهه ر] بهری هنگی دهره یین دانابوون، و هوسا خودئی دلیت گاوران
 مؤر دکهت. ﴿١٠٢﴾ و باراپتر ژ وان مه خودان سوژ و په یان نه دیتن [ئانکو کارئی وان شکاندنا په یانان بوو]،
 و مه باراپتر ژ وان ژ ری دهر که فتی دیتن. ﴿١٠٣﴾ پشستی فان [پیغه مبهه ریت بۆرین] مه مووسا ب نیشان و
 موعجیزه ییت خو بو فیر عه ونی و دهسته کا وی هنارت، فیجا وان باوهری پیی نه ئینا، کار برینی دو یا هییا
 خرابکاران بوو چ؟ ﴿١٠٤﴾ مووسایی گوژ: فیر عه ونو ب راستی نه ز پیغه مبه رئی خودانی هه می جیهانام
 [ب پیغه مبهه ری بو هه وه هاتیمه].

﴿١٠٥﴾ بیدفشیه ل سهر من، ژ راستی و هه قیسی پیقه تر دراستا خودیدا نه بیژم. ب راستی من موعجیزه و نیشانه‌کا ناشکهر ژ دهف خودایی هه‌وه بو هه‌وه ئینابییه [کو راستییا پیغه‌مبه‌راتییا من دیار بکهت] فیجا ئسرائیلیان د گهل من بهنیره. ﴿١٠٦﴾ [فیجا فیرعه‌ونی به‌رسفا موسایی دا و گوت]: ته‌گهر راست تو ب موعجیزه‌یه کی هاتبی کا بینه ته‌گهر تو ژ راستگوئیان بی. ﴿١٠٧﴾ فیجا داری خو هاقیت، بوو ماره‌کی مه‌زن و دورست. ﴿١٠٨﴾ و دهستی خو ژ پاخلا خو ده‌رئیخست، سپی ده‌رکه‌فت بو ته‌ماشه‌فانان. ﴿١٠٩﴾ که‌نکه‌نیان ژ مله‌تی فیرعه‌ونی گوتی: ب راستی ته‌فه سپره‌به‌نده‌کی زیده‌ زانایه. ﴿١١٠﴾ دقیت هه‌وه ژ نه‌ردی هه‌وه [کو (مصر)ه ب سپره‌به‌ندیسا خو] ده‌ربنیخت، فیجا کا هوین چ دبیزن، و کا چ فهرمانی ددهن. ﴿١١١﴾ گوتن: وی و برای وی فی کافی گیرۆکه، و تو کو مئه‌که‌ران بهنیره باژیران. ﴿١١٢﴾ بلا هه‌می سپره‌به‌ندیت زیده‌ زانا بو ته‌ بینن. ﴿١١٣﴾ [هنارته د دویف هه‌می سپره‌به‌ندانرا] فیجا

وه‌ختی هاتینه دهف فیرعه‌ونی، گوتن: نه‌ری مه‌خه‌لاتی خو هه‌یه ته‌گهر ته‌م سه‌رکه‌فتین؟ ﴿١١٤﴾ [فیرعه‌ونی] گوت: به‌لی.. [هه‌وه‌خه‌لاتی خوئی هه‌ی] و هوین دئی ژ نیزیکیت من ژی بن [ئانکو بنه‌ئهدامیت جفاتا من]. ﴿١١٥﴾ سپره‌به‌ندان گوت: هه‌ی موسا، یان تو دئی ئافیژی [نوکه] یان ته‌م دئی ئافیژین [ئانکو بو خو هه‌لبیره ته‌دقیت ده‌ستپیکی تو داری خو بافیژه، ته‌دقیت ته‌م دئی ئافیژین]. ﴿١١٦﴾ موسایی گوت: هوین بافیژن، فیجا وه‌ختی وان وه‌ریس و داریت خو ئافیژین، سپره‌ل چاقیت خه‌لکی کرن و ترساندن [و هزرکرن ته‌فه ب دورستی مارن نه‌کو سپره‌یه]، و سپره‌به‌ندیسه‌کا مه‌زن ئینان و کرن. ﴿١١٧﴾ و مه‌وه‌هی بو موسایی هنارت، داری خو بافیژه [فیجا وه‌ختی داری خو ئافیژی]، وی داری وه‌ریس و داریت وان ب ئیکجاری داعویران. ﴿١١٨﴾ و ب راستی هه‌قی ناشکهر ابو و کاری وان [سپره‌به‌ندان] کری، پویچ بوو. ﴿١١٩﴾ و سپره‌به‌ندل و یری شکه‌ستن و ره‌زیل و رسوا فه‌گه‌ریان. ﴿١٢٠﴾ و سپره‌به‌ند که‌فتن و سوجه‌ برن.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١٦﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١١٧﴾ قَالَ
 فِرْعَوْنُ ءَاْمِنْتُمْ بِهِ قَبْلَ اَنْ ءَاْدَنْ لَكُمْ اِنْ هَذَا لَمَكْرٌ
 مَكْرُهُمْ فِي الْمَدِيْنَةِ لِيُخْرِجُوْا مِنْهَا اَهْلَهَا فَاَسَوْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿١١٨﴾
 لَا قِطْعَانَ اَيْدِيكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ فَاَنْصَلِبْكُمْ
 اَجْمَعِيْنَ ﴿١١٩﴾ قَالُوا اِنَّا اِلَى رَبِّنَا مُقْبِلُوْنَ ﴿١٢٠﴾ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا
 اِلَّا اَنْ ءَامَنَّا بِرَبِّكَ رَبَّنَا لَمَّا جَاءَنَا رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿١٢١﴾ وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَنْدَرُ مُوسَى
 وَقَوْمَهُ بِالْيُفْسَادِ فِي الْاَرْضِ وَيَذَرُكَ وَاَهْلَكَ قَالَ سَقَيْتُ
 اِبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَعِجِيْ بِنِسَاءِهِمْ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُوْنَ ﴿١٢٢﴾
 قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اَسْتَعِزُّوْا بِاللّٰهِ وَاَصْبِرُوْا اِلَّا الْاَرْضُ
 لِلّٰهِ يُورِثُهَا مَنْ يَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَاَلْعِقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿١٢٣﴾
 قَالُوا اُوْدِيْنَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيْنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ
 عَسَى رَبُّكُمْ اَنْ يُّهْلِكَ عَدُوْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ
 فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٤﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ
 بِالْيَسِيْنِ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَدْذَكُرُوْنَ ﴿١٢٥﴾

﴿۱۱۶﴾ گوتن: مه باوهری ب خودانی هه می جیهانان
 ئینا. ﴿۱۱۷﴾ خودی و خودانی موسا و هاروونی.
 ﴿۱۱۸﴾ فیرعهونی گوت: ئه‌ری هه‌وه باوهری پی ئینا
 به‌ری ئەز ده‌ستویری پی بده‌مه هه‌وه؟ ب راستی ئەفه
 فند و فیله که هه‌وه دفی بازیریدا گیرایی، دا هوین
 خه‌لکی وی ژئی دهری بخن، نی هوین دی زانن [کا
 ئەز دی چ ئینمه سه‌ری هه‌وه]. ﴿۱۱۹﴾ ب راستی ئەز
 دی ده‌ست و پیییت هه‌وه چه‌پ و راست ژیفه‌که‌م،
 باشی ئەز دی هه‌وه هه‌میسان [ب دارانفه] هه‌لا ویسم
 [هه‌تا هوین دمرن]. ﴿۱۲۰﴾ [س‌به‌ندان گوت:
 خه‌م نینه]، ب راستی ئەم دی ب بال خودایی خو‌فه
 فه‌گه‌رین. ﴿۱۲۱﴾ و تو مه‌ه عه‌بیدار و له‌که‌دار ناکه‌ی ژ
 به‌ر هندئ نیه‌یت، کو مه‌ باوهری ب نیشان و ئایه‌تیت
 [مو‌عجیزه‌ییت] خودایی خو‌ئیناییه، وه‌ختی بؤ مه
 هاتین، خودیو سه‌بری ب سه‌ر مه‌دا دارپژه، و مه
 راگره، و مه‌ موسلمان بمرینه. ﴿۱۲۲﴾ که‌نکه‌نیه‌یت
 مله‌تی فیرعهونی گوتن: ئه‌ری ما دی [تو] مووسایی
 و مله‌تی وی هیل خرابییی دئه‌ردیدا بکه‌ن، و ته

و په‌رستیییت ته‌ به‌یلن؟ [فیرعهونی] گوت: کورپیت وان [ئانکو‌زه‌لامیت وان] دی کورین، و ژنییت وان
 دی هیلینه‌ساخ [دا‌خدا‌مینیا مه‌ بکه‌ن]، و ئەم سه‌رده‌ستی وانین و ئەو بن ده‌ستی منه. ﴿۱۲۳﴾ مووسایی
 گوته‌مله‌تی خو: پشتا خو‌ب خودی گریده‌ن، و هاریکارییی ژ وی بخوازن، و بینا خو‌فره‌ه بکه‌ن و خو
 راگرن، ب راستی ئه‌ردیی خودییه‌ده‌ته‌وی بنده‌یی ژ به‌نده‌ییت خو‌یی وی بقییت، و دو‌باهیک هه‌ر بؤ
 پاریزکارانه. ﴿۱۲۴﴾ گوتن: به‌ری تو بیی ئەم یییت هاتینه‌ئیشاندن، و پشتی تو هاتی ژئی ئەم یییت دئینه
 ئیشاندن [فیعنا نوزا که‌نگی دی رزگار بین؟] [مووسایی] گوت: هیقیسیا من ئەوه‌خودایی هه‌وه‌دژمنی هه‌وه
 دیه‌لاک به‌ت، و هه‌وه‌شوینا وان دئه‌ردیدا ئانکجی بکه‌ت، فیعنا دی به‌ری خو‌ده‌تی کا هوین دی چ که‌ن.
 ﴿۱۲۵﴾ و ب سویند مه‌ فیرعهون و مله‌تی وی ب هسکه‌سالان و کییم دهرامه‌تییی هنگاقتن، دال خو‌بژفرن.

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَمِنْ نُصْبِهِمْ أَسَيْتَةٌ
يَظُنُّوا يُمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا أِنَّمَا ظَنَرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَالْكِنَانِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۱﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِتَانُنَا بِهِ
مِنْ آيَةٍ لِنَسْحَرَّ بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۲﴾ قَارَسْنَا
عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ
ءَ إِنْتِ مُفْضَلَتِ فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۱۳۳﴾
وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يُمُوسَىٰ اذْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِنْدَكَ لِنَ كَسَفَتْ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ
وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۱۳۴﴾ فَلَمَّا كَسَفْنَا عَنْهُمْ
الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَسْكُؤُونَ ﴿۱۳۵﴾ فَأَنْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ فَأَعْرَفْنَاهُمْ فِي آلِيهِمْ بِأَنْهَمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
عَافِينَ ﴿۱۳۶﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ
مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿۱۳۷﴾

﴿۱۳۱﴾ فَيَجَا هەر گافه‌کا باشی و که ره مه‌ک گه هشتبایه وان، دگوتن: ئەفە ژ بەر مه‌یه، و ئەگەر نه‌خوشی‌یه‌کی [ژ بەر هسکه‌سالان] هنگاقتبانه، موسا و بیته د‌گهل د‌کرنه ئەگه‌را بی و ه‌غهری‌یا خو، بزنانن ب‌راستی، ه‌ر تشتی ژ خوشی و نه‌خوشی‌یی ب‌گه‌هیته وان ژ خودی‌یه، به‌لی پا باراپتر ژ وان نوزانن [کو ه‌ر نه‌خوشی‌یه‌کا ب‌سه‌ری وان هاتی ژ به‌ر گونه‌هیت وان، و نه ژ به‌ر موسای‌یه]. ﴿۱۳۲﴾ گوتن [ه‌هی موسا]: ه‌ر موعجزه‌یه‌کا تو بو مه‌ینی، دامه‌ ژ سه‌ری دینی به‌ی ئەوئ ئەم‌ل سه‌ر، ئەم باوه‌ری‌یی ب‌ته ناینین. ﴿۱۳۳﴾ فیجا مه‌زی بارانه‌کا د‌ژوار و کولی و سپیه و به‌ق و خوین ب‌سه‌ر واندا ئینان کو ئەفە نیشانیت گه‌له‌ر‌ه‌نگن، فیجا [پشتی هاتنا شان نیشانان ژی] خو مه‌زن کرن [و باوه‌ری نه‌ئینان]، ب‌راستی ئەو مله‌ته‌کی گونه‌ه‌کار بوون. ﴿۱۳۴﴾ فیجا ده‌می ئیزا و ه‌زاب ب‌سه‌ر واندا هاتی، گوتن: ه‌هی موسا، تو بو مه‌ب‌وی قه‌درئ خودئ دای‌یه‌ته [کو پیغه‌مه‌راتیه] داخواز ب‌که، ه‌ه‌که تو فئ ئیزا و به‌لایئ ژ سه‌ر مه‌پاکه‌ی، ب‌راستی ئەم دئ باوه‌ری‌یی ب‌ته ئینین، و ب‌راستی ئەم دئ ئسرائیلییان د‌گهل ته‌ه‌ن‌یرین. ﴿۱۳۵﴾ فیجا و ه‌ختی مه‌ئو به‌لا و ئیزا ژ سه‌ر وان راکری، ه‌ه‌تا و ه‌خته‌کی د‌یارکری، کو دئ گه‌هنئ، په‌یانا خو شکاندن [ول ناخفتنا خو لیقه‌بوون]. ﴿۱۳۶﴾ فیجا مه‌تول ژ وان فه‌کر و مه‌ئو د‌ده‌ریا‌ییدا خه‌ند‌قاندن، چونکی وان ئایه‌ت و نیشانیت مه‌د‌ره‌و ددانان و ژئ د‌بی ئاگه‌ه‌بوون. ﴿۱۳۷﴾ و مه‌ئو مله‌تی هاتیه‌ته‌په‌سه‌ر کرن، کره میراتگری ئەردئ شامی ب‌رۆژه‌لات و رۆژ‌ئافه، ئەو ئەردئ مه‌پروژگری [تیر خیر‌وب‌یر کری]. و ژفانی خودایی ته [کو دئ وی ئەردی] بو ئسرائیلییان [ه‌یلیت] ب‌جه‌هات، ژ به‌ر سه‌برا وان کیشایی، و ئەوا فیرعه‌ونی و مله‌تی وی د‌کر، و ئەوا وان ئافا د‌کر مه‌ه‌رافت.

وَجَوْرًا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
 عَلَى أَصْتَارِهِمْ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا آلِهَةً كَمَا
 لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَذِهِ مَتَرٌ
 مَا هُمْ فِيهِ وَبَطْلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اعْبُدُوا اللَّهَ
 ابْغِضُوا إِلَهُهَا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَخْبَرْنَاكُمْ
 مِنْ آيَاتِ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُم بِسُوءِ الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ
 أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
 وَأَتَمَمْتَهَا يَعْشُرُ فَتَمَّ بِعِثْرِ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
 مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْ فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
 سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
 رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي الْيَتِيمَ قَالَ لَنْ نَرِنِّي وَلَكِنْ
 أَنْظِرْ لِي الْجَبَلَ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنِّي فَلَمَّا
 تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَبَقًا فَلَمَّا
 آفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

المزۀ
 ١٧

﴿١٣٨﴾ و مه ئسرائیلی ژ دهریایی دهر باز کرن، گه هشتنه دهف مله ته کی ب بوتیت خو فیه بوون، دهرستن. ئینا گوتن: هه ی مووسا تو ژ ی بو مه پهرستییه کی بدانه ههروه کی فان پهرستی ههین. [مووسایی] گوت: ب راستی هوین مله ته کی نه زانن. ﴿١٣٩﴾ ب راستی ئه فیه د هیلاک چۆینه و کاری ئه و دکهن [کو پهرستنا بوتانه] یی پویجه. ﴿١٤٠﴾ [مووسایی] گوت: ئه ری ئه ز ژ خودی پیقه تر پهرستییه کی دیرت بو هه وه بخوازم!؟ و وی قه دری هه وه ب سهر یی هه می خه لکی ئیخستییه. ﴿١٤١﴾ بیننه بیرا خو ده می مه هوین ژ دهستیت فیرعه ونیان قورتال کرین، کو وان ئیزا و نه خو شیه کا پیس و دژوار ددا بهر هه وه، کوریت هه وه دکوشتن، و کچیت هه وه [بو خدامینییی] دهیلان، و ب راستی ئه ها د فیدا [ئیزا و نه خو شیه ها هه وه ددیت، و رزگار کرنا هه وه ژ به ری خودیقه] ئه زمونه کا [ئمیحانه کا] مه زن بوو ژ خودایی هه وه. ﴿١٤٢﴾ و مه سیه شه فان ژشان دا مووسایی، و مه ده هیت دی ژ ی لی زیده کرن، فئججا وهختی [دیداری دگهل] خودایی

وی بوونه چل شه فیت دورست، و مووسایی گوته برایی خو هاروونی جهی من بگره د نا ف مله تی مندا، و قه نجیی بکه و ری کا خرابکاران نه گره. ﴿١٤٣﴾ فئججا وهختی مووسا ل دو یف وهختی مه دانایی هاتی، و خودایی وی د گهل ئاخفتی [بیی کو ئیک د نا فبه را و اندا هه بیت]، [مووسایی] گوت: خودیو خو نیشا من بده، ته ببینم، [خودی] گوت: ب راستی تو قهت من نابینی، به لی به ری خو بده چیایی، ئه گه ر ل جهی خو ما، دبیت تو من ببینی، فئججا وهختی خودایی وی بو چیایی دیار بووی [دیار بوونه کا هئزایی وی و یا بی چا وایی]، فئججا چیا پرت پرت بوو، و د گهل ئه ردی راست بوو. و مووسا کهفت و های ژ خو نه ما، فئججا ده می ب سهر خو فیه هاتی و هشیار بووی، گوت: نه ز ته ژ هه می کییا سییان باقر دکم، من توبه یه جاره کا دی فی داخوایی بکه م و ئه ز خودان باوهری ئیکیمه.

﴿١٤٤﴾ [خودى] گوت: هه‌ی مووسا، ب‌راستی من ب‌پیغه‌مبه‌راتییا خو و ب‌ئاخفتنا خو، تول سه‌ر خه‌لکی هه‌لبزارتى و کرییه سه‌رپشک، فیجا ئەفا من داییه ته [ژ تیگه‌هشتن و پیغه‌مبه‌راتییی] بگره، و ژ شوکورداران به. ﴿١٤٥﴾ و مه‌بو مووسایى ل سه‌ر ده‌پیت ته‌وراتى هه‌مى تشت ژ شیره‌ت و ئەحکامان ب‌دریژى نفیسینه. فیجا ب‌هیز و ژ دل وهر بگره، و فه‌رمانا مله‌تى خو ژى بکه یا چیت‌ر وهر بگرن [وه‌کى لى بۆرین و تولفه‌ کرنى، نانکو وى بکه‌ن یا پتر خیر بو وان بى دئته نفیسین]، و ب‌راستی نیزیك ئەز دى خانییى ژ رى ده‌رکه‌فتیسان [وه‌کى فیره‌ونى و مله‌تى وى] نیشا هه‌وه دم [کا چ ل وارى وان هاتیه].

﴿١٤٦﴾ ئەز ناهیلیم ئەوئیت ژ بى به‌ختى و ژ نه‌هه‌قى خو د ئەر دیدا مه‌زن دکهن، د نیشان و ئایه‌تت من بگه‌هن، و ئەگه‌ر هه‌مى نیشان و ئایه‌تان ژى بینن، دیسا باوهریى پى نائینن، و ئەگه‌ر رپکا هیدایه‌تى و راستیى بینن ژى ناگرن، و ناکه‌نه رپکا خو، و ئەگه‌ر رپکا خرابیى و به‌رزه‌بوونى بینن دى بو خو

که‌نه رپک، چونکى ئایه‌ت و نیشانیته مه‌ دره‌و ددانان، و ژى د بى‌ئاگه‌ه‌بوون. ﴿١٤٧﴾ و ئەوئیت نیشان و ئایه‌تت مه‌ و دیتنا ئاخه‌ره‌تى دره‌و ددانان، کار و کریاریت وان [ییت چاک] پویچ بوون، ما ئەو دى ژ جزایى کارى خو پیغه‌تر بینن! ﴿١٤٨﴾ و مله‌تى مووسایى، پشتى [چونا] وى، [پشتى مووسا چۆیییه ژفانى خودایى خو] ژ چه‌کیت خو [ژ زیر و زینه‌تى دگه‌ل وان] گۆلکه‌ک چیکرن، له‌شه‌کى بى گیان بوو ده‌نگى چیلنى هه‌بوو، ما نه‌ددیتن وى [گۆلکى] ئەو نه‌دئاخفتن و به‌رى وان نه‌ددا چورپکان، [و گۆلک] ب‌په‌رستى بو خو کرنه‌ په‌رستى، و ئەو ب‌خو د سته‌مکاران بوون. ﴿١٤٩﴾ فیجا وه‌ختى په‌شپان بوویین و زانین ییت گومرا بوویین، گۆتن: ئەگه‌ر خودایى مه‌ دلۆفانییى ب‌مه‌ نه‌به‌ت، و گونه‌هیت مه‌ ژى نه‌به‌ت، ب‌راستی ئەم دى ژ خوساره‌تان بین.

قَالَ يَمْؤُسَىٰ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَىٰ النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمَتِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَنْوَاعِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ بِأَخْذِهَا بِحَسَنِهَا سَأُرِيكَ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كَلِمَاتِي لِآيَاتِي لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْعُتْقَىٰ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَسِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يُهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدَّضَلُوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبَ عَلَيْهِمْ قَالُوا سَمِعْنَا فَتْنًا مِّنْ قَوْمِكَ
 مِّنْ بَعْدِي فَأَجْلَسَهُ أَمْرًا رَّبِّكَ وَالْقِيَ الْأَلْوَابِحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ
 أَخِيهِ يَجْرُهُ إِلَيْهِ قَالَ إِنَّ أُمَّ الْقَوْمِ اسْتَضَعَّتُونِي وَكَادُوا
 يَفْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
 وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَبِيلًا لَهُمْ
 غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُفْتِرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
 بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
 وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَىٰ الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَابِحَ وَفِي سَخَطِهَا
 هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِزَيْبِهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ
 قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ
 رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلِ وَبِئْسَ أَهْلًا كَانُوا فَعَلَّ
 أَسْفَهَاءَهُمْ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
 مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

ددهين. ﴿١٥٣﴾ و ئه وپت كار و كړيارپت خراب كړين، پاشى توبه كړين، و دلبيشى و دلسوزى د باوره ريسيا
 خودا كړين، ب راستى خودايى ته پشتمى قى توبه يى، گونه ه ژبهر و دلوفانه. ﴿١٥٤﴾ فينجا ده مى كهر با
 موساى داهاتى، ده پيت ته وراتى را كرن، نه و [ته وراتا] رپكا راسته رپيى و دلوفانيسى تيدا نفيسى، بو وان
 يپت ژ خودايى خو دترسن. ﴿١٥٥﴾ و موساى ژ مله تى خو حه فتى زه لام ژى گرتن بو وه ختى مه دانايى
 [دا داخوازا ليبورينى و لينه گرتنى ژ خه له تيسيا خو يا مه زن بكه، و ختى گولك په رستين]، فينجا ده مى
 بيغه له رزا ب هيز نه و گرتين [كه فتن و نه هشبون]، فينا [موساى] گوت: خوديو نه گهر ته فيا بابه بهرى
 نو كه دا من و وان د هيلاك بهى، مادى مه ب كړيارا ساويلكه يان د هيلاك بهى؟ نه فته ژ جهرباندين و نه زمونا
 ته پيغه تر نينه، يى ته بقت ب وى جهرباندى گومرا دكهى، و يى ته بقت پى راسته رپى دكهى، توى
 سه ميان و هاريكارى مه، فينجا ل گونه هيت مه بوړه و دلوفانيسى ب مه به، و ب راستى تو چيرتيرين لينه گرى.

﴿١٥٠﴾ و وه ختى موسا [ژ ژفانا خودايى خو] ب سهر
 مله تى خودا فه گه رپايى، زبنده كه ربگرتى و خه مگين
 فه گه ربا، گوت: پيسه شول بو وه هوه پشتمى من
 كرى [ده مى هوه گولك په رستى] نه رى هوه له ز
 ل فهرانا خودى كر [هوه ه چ بو؟ هوه گولك
 په رست، و هوه خو نه گرت هه تا نه ز ژفانى خودى
 دز فرم، و فهرانا خودى بو هوه د بيزم] و موساى
 ده پيت ته وراتى ثاقتين، و ده ست ثاقتيه سه رى براى
 خو، گرت و ب بهر خو فته كيشا، [هاروونى] گوت:
 هه ي كورى ده يكا من، ب راستى مله تى نه ز بيزا كرم
 و نيزيك بو من بكورن، فينجا تو كه يفا نه ياران
 ب من نه يينه، و من نه ده د گهل مله تى سته مكار
 [و من ژ وان حسيب نه كه]. ﴿١٥١﴾ [موساى] گوت:
 خوديو، گونه هيت من و براى من ژى به و مه
 هه ردوكان ب بهر دلوفانيسا خو بيخه، و توى ژ هه مى
 دلوفانان دلوفانتر. ﴿١٥٢﴾ ب راستى نه وپت گولك
 په رستين نيزيك دى كه ربا خودايى وان و رسواى د
 ژيانا دنيا ييدا وان گريت، و هوسا هم دره وينان نيزا

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْمَلِكِ الْقَدِيمِ

* وَأَكْتَبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
 إِنَّا هَذَا النَّيْلُكَ قَالَ عَدَائِي أُصِيبُ بِهِ مِنْ أَسَاءَةٍ وَرَحْمَتِي
 وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاءَ كِتَابُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَسْتَعِينُونَ
 الرَّسُولَ الَّذِي أَلْمَعَى الَّذِي يَجِدُ وَتَهُ مَكَتُوا بِعِنْدِهِمْ
 فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
 عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
 الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
 عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
 النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ءَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
 لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِن
 قَوْمٍ مُّوسَى ؑ أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

﴿١٥٦﴾ و تود فی جیهانیدا قهنجیی بؤ مه بنقیسه ژ
 ژبانه کا خوش، و دویا هیکه کا باش، و سهر فراهی بؤ
 کاری باش] و ل ناخره تی ژ قهنجیی بده مه [کو
 به حه شته]، ب راستی مه ب بال ته فه توبه کریه.
 [خودی] گوت: ههر که سی من بقیت دی ب ئیازیا
 خو هنگیقم، و دلوفانییا من هه می تشتان فه دگریت،
 فوجا نه ز دی [فی دلوفانییی] سپه می و خو سهر
 [روژا قیامه تی] بؤ وان نقیسم نه ویت پاریز کارییا
 من دکهن، و زه کاتا خو دهن، و باوهریی ب هه می
 کتیب و پیغه مبه ری ت مه دئینن. ﴿١٥٧﴾ و نه ویت ل
 دویف هنارتی و پیغه مبه ری نه خواننده وار دجن، نه وی
 سالوخته و نیشانیت وی ل دهف خو د تهورات و
 ئنجیلیدا دینن، فهرانا وان ب قهنجیی دکهت، و وان
 ژ خرابیی دده ته پاش، و تشتی پاقر بؤ وان دورست
 دکهت، و تشتی پیس ل سهر وان حهرام دکهت، و
 بارئی وان یی گران ل سهر وان رادکتهت، و قهیدیت
 وان خو پی گریدایی ل سهر وان رادکتهت [نانکو وی
 بارئی وان، ژ وان نه حکامیت وان خو پی گریدایی ژ
 نه دورست کرنا هنده ک خوارنان و ژیفه کرنا جهی پیس ژ جلکی وان و سؤنا ده سته که فتییان (الغنائم)... هتد،
 سفک کر]، فوجا نه ویت باوهری پی ئینابین، و ریژ لی گرتین، و هاریکارییا وی ل سهر نه یاران کری، و ب
 دویف وی رو ناهییی که فتنین نه واد گهل وی هاتی [کو قورئانه]، نه فه نه ون ییت سهر فراز. ﴿١٥٨﴾ بیژه:
 گهلی مرو فان، ب راستی نه ز پیغه مبه ری خودیمه بؤ هه وه همییا، نه و خودایی ملکئ نه رد و نه سلانان یی
 وی، چوهرستی نینن ژ وی پیفته تر، نه وه ژبانن ددهت، و دبهت، فوجا باوهریی ب خودی و پیغه مبه ری وی
 بینن، نه و پیغه مبه ری نه خواننده وار، نه وی (نه و پیغه مبه ری) باوهریی ب خودی و کتیبیت وی دئینیت، و ل
 دویف وی هه رن، دا هوین راسته ری بین. ﴿١٥٩﴾ و ده سته که ک ژ مله تی موسایی هیه، به ری خه لکی ب
 راستی و هه قییبی دده نه ریکا راست، و ب هه قییبی و راستییی ژی فهرانادارییی و حوکمی دکهن.

وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَ عَشْرَةَ أَسْبَابًا أَمَّا وَأَوْحَيْنَا إِلَى
 مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْجَبَرُوتَ
 فَأَنْجَسَتْ مِنْهَا اثْنَا عَشْرَةَ عَيْتًا فَدَعَا عَلَيْهِمْ
 مَسْرُوتَهُمْ وَظَلَمْنَا عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
 الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
 ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾
 وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
 حَيْثُ شِئْتُمْ وَاقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
 نَعْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُونَ
 فَذَلَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا قَرِيبًا السَّمَاءَ بِمَا كَانُوا
 يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾ وَسَاءَ لَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
 حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
 حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا تَأْتِيهِمْ
 كَذَلِكَ نَبُؤُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٢﴾

قهنجیکاران پتر لی کهن. ﴿۱۶۰﴾ به لی ئەو یستهم و زورداری کرین، ئەو فەرمانا خودی ل وان کری [کو بیژن گونە هیت مه ژ مه داقوته]، ب تشته کی دی بی ژئی نه هاتیه خواستن، گوهارتن [فینجا ژ بهر هندئی]، و ژ بهر نه گوهداری و سته ما وان دکرمه ئیزایه ک ژئ سسانی ب سهر واندا هنارت. ﴿۱۶۱﴾ و تو [هه ی موحه مه د] پسارا وی گوندی نیزیکی ده ریایی [ژئ سرائیلیان] بکه، وهختی وان د رۆژا شه نبییدا ده ستر پژی کرین، وهختی رۆژا شه نبی ماسیی و وان سهر ئاف دبون، و رۆژا نه شه نبی [کو یا بۆ وان دورست تیدا بگرن] نه دهاتن، مه هۆسا و ژ بهر ژ ری ده رکه فتننا وان ب فی به لایی جه رباندن [کو رۆژا بۆ وان نه دورست ماسیان بگرن، ماسیی ئاشکه را سهر ئاف ببن، و رۆژا بۆ وان دورست بگرن، ماسی نه ئین و دیار نه بن].

﴿۱۶۰﴾ و مه مله تی موسایی کره دوازه دهسته ک و ئویجاخ، و ده می مله تی وی ئاف ژئی خواستی، مه وهحی بۆ هنارت: دارئ خو ل که قری بده [ههر که قره کی هه بیت]، پشتی موسایی دارئ خو ل که قری دابی، دوازه کانی ژئی زان و ده رکه فتن [ته مه ت هه ژ مارا ئویجاخت وان]، و هر ئیکی کانیا خو زانی و نیاسی، و مه عه ور ل هنداقی وان کر نه سهوانه [کو سه ی ل وان بکه ن] و گه زو و سویسک مه ب سهر واندا باراندن، فینجا ژ حه لالی پاک و باقژی مه ب رزقی هه وه کری بخون، و ئه وان [ب کار و کریاریت خو یست نه دریدا و نه دورست] زیان ل مه نه کرییه، به لکی هه ر یال خو کرین. ﴿۱۶۱﴾ و وهختی خودی گوتیه وان [مه خسه دی ئسرائیلیان] هه رنه د فی گونیدا [قودسی] و ب بهر فره می و ل جه ی هه وه بقیت ژئی بخون، و بیژن: خودی و گون هیت مه ژ مه داقوته، و داچه میایی [و خو شکاندی بۆ خوادیی هوین ژ بهر زه بوونی رزگار کرین] بده نه ژور، دئی ل گون هیت هه وه بۆرم و ناهیلیم، و ئه م دئی خیرا

وَإِذْ قَالَتِ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِرَبِّهِمْ قَوْمًا اللَّهُ مَهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذْرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَعَلَّهُمْ بَيِّنَاتٌ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ تَبِعْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْأَسْوَاءِ
وَإِذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ وَأَنزَلْنَا
عَنْ قَوْمِهِمُ الْمَائِدَةَ فَذُكِّرُوا لَهَا فَانْتَبَهُوا ﴿١٦٥﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن مِّنْ سَوْمُهُمْ
سُوءَ الْعَادِيبِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ حَجِيمٌ ﴿١٦٦﴾
وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِّنْهُمْ الْأَصْلَحُونَ وَمِنْهُمْ
دُورٌ ذَلِكَ وَمَثَلُ الْفُجُورِ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَالَهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٧﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ وَرثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَن لَّا يَقُولُوا عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّذَانِ الْأَخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٨﴾ وَالَّذِينَ بَعَسَ كُفْرًا
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضْمِعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٦٩﴾

﴿۱۶۴﴾ و وهختی دهسته که کی ژ وان گوتی [گهلی دهسته کا شیره تکاران] هوین بوج خه لکه کی شیره ت دکن، کو خودی دی وان دیلاک بهت، بیان ری دی وان ب بهر نیا به کا دژوار تیخت، [کوما شیره تکار] گوت: بؤ هندیه دا بؤ مه ل دهف خودایی هه وه بیته هه جهت (مهانه)، و بهلکی نه ول خو بزقرن و خو پاریزن. ﴿۱۶۵﴾ فیجا وهختی وان، نه وه شیره تیته ل وان دهاتنه کرن، ژ بیرا خو برین و پویته پی نه کرن، مه نه ویته بهر گهریان دکرن کو خرابی نه تیته کرن رزگار کرن، و مه نه ویته سته م دکرن [یته د نه زمونا خو دا که قین و یته خو ل سهر خرابیی بی دهنگ کرین] ب نیا به کا ب ژان و دژوار هنگاقتن، ژ بهر ژ ری دهر که قتنا وان. ﴿۱۶۶﴾ فیجا وهختی وان خو مه زن کرین ل سهر تشتی نه هییا وان ژئی هاتیسه کرن، و زیده گا فییا خو نه هیلیان، مه گوته وان: بنه مه یونکیته رسوا و ره زیل. ﴿۱۶۷﴾ و بؤ مله تی خو بیته: وهختی خودایی ته [پیشیته سرائیلیان] ناگه دار کرین، کو خودایی ته هنده که مرو قیت وهسا

ب سهر واندا دی هنریته، کو هه تار ژا قیامه تی نیا و نه خو شیهه کا ب ژان و دژوار بدنه بهر وان، و ب راستی خودایی ته جزا ب لهزه [نانکو جزا کرنا وی یا ب لهزه]، و خودایی ته ب راستی گونه ه ژیهه و دلوقانه. ﴿۱۶۸﴾ و مه نه و (سرائیلی) د نه دیدا کر نه کوم کوم [و مه ژیکفه کرن]، هنده که ژ وان د قهنج و کیرهاتی بوون [نه قیت باوهری ب موحه مه د پیغه مبهه نینان، و یته بهری هاتنا وی مرین]، و هنده که ژ وان د وهسا نه بوون، فیجا مه نه و ب خو شی و نه خو شییا جهر پانندن، دال خو بزقرن. ﴿۱۶۹﴾ و دو یف فانرا [نه قیت تیکه ل، قهنج و خراب] دهسته که هات چو خیر تیدانه، بوونه ویرسیت تهوراتی [دخوینن، بهلی کار پی ناکه ن] و له زئی ل نه فا نزیک و کیم دکن [کو دنیا به، و پشته خو دده نه هه قیسی] و دبیزن: دی خودی مه نازا که ت و ل مه ناگریت، و نه گهر متایه کی دی ژئی وه کی وی ب دهست وان بکه قیت دی راکه ن [ل نک نه خه مه، حه لاله یان حه رانه]؟ نه ری ما به بیان د تهوراتیدا ژ وان نه هاتبو و ستانندن، کو نه و راستی پیته تر چوی دی ل سهر ناقی خودی نه بیژن؟ [فیجا چاوا حه رانی دخون و دبیزن: خودی ل مه ناگریت] و وان تهورات یا خواندی کا چ تیدایه. و ناخرهت بؤ وان، یته پاریز کاریسا خودی دکن چیره، فیجا ما هوین ناقلی خو ناینه سهری خو. ﴿۱۷۰﴾ و نه ویته تهوراتی دگرن و کار پی دکن، و نفیزان [کا چاوا فرمانا وان پی هاتیسه کرن] بهر دهوام دکن، ب راستی نه م خیرا قهنجیکاران بهرزه ناکه ین.

﴿۱۷۱﴾ و بیننه بیرا خو دهمی مه چیاپی (طور) ل هندافی وان وه کی بانه کی یان سهوانه کی بلند کری، هزر دکرن دئی ب سهر واندا تیت، [مه گۆته وان] ئەفا مه بو هه وه هنارتی ژ دل و ب هیز وهر بگرن و لی د رژد بن. و بیننه بیرا خو کاج تیدایه و خو ژ بیر شه نه کهن، دا ژ تیزایی بینه پارستن. ﴿۱۷۲﴾ و وهختی خودایی ته ژ پشتا ئاده می، دوینده ها وی دهر تیخستی، و ههر شه [دوینده ها] ل سهر دوینده هی ب خو کر نه شاهد، [وی وهختی خودی گۆته وان]: ما ئەز نه خودایی هه وه مه؟ گۆتن: به لی، ئەم شاده بیسی دده بن، ئە شه دا هوین پۆزا قیامه تی نه بیژن، ئەم ژ فی دبی ناگه ه بووین. ﴿۱۷۳﴾ یان ژ ی دا هوین نه بیژن [ئەم چ بکه ین]. باب و باپیریت مه به ری مه هه فال و هه فیشک [بو خودی] چیکر بون، و ئەم ژ ی دوینده هه ک بووین پشتی وان هاتین [مه ژ نک خو هه فال و هه فیشک چی نه کرینه، مه چاف ل وان کر]، فیجا ما دئی مه ب کریارا گومر یان د هیلاک به ی؟. ﴿۱۷۴﴾ و هۆ سا ئەم نیشانان ب دریزی و ب هه می ئاویان پۆن دکه ین، دا

المزین ۱۸

* وَإِذْ تَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ رُظْلَةٌ وَطَنُوا أَنَّهُ وَقَعَ بِهِمْ حُذُومًا وَأَتَيْنَاكَم بِقُوَّةٍ وَأَذَكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۷۱﴾
 وَإِذْ أَخَذَرَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿۱۷۲﴾ أَوْ تَقُولُوا لِمَا أَشْرَكْنَا آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةَ مَنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۱۷۳﴾ وَكَذَلِكَ فَضَّلْنَا آلَآيَاتٍ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۱۷۴﴾ وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخْنَا مِنْهَا فَأَنبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ ﴿۱۷۵﴾ وَلَوْ بَشَرْنَا لَنَعْنَاهُ يَهُوًا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَبْتَلَاهُ كَمَا تَلَى الْكَلْبُ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْضِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۶﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَاؤُا ظَالِمُونَ ﴿۱۷۷﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَا تَلْبِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۷۸﴾

[پوچپیا ئە و ل سهر هیلن] بزقن [بو هه قیسی]. ﴿۱۷۵﴾ [هه ی موحه مه د] تو بو وان [ئانکو ئسرا ئیلییان]، سهر هاتیبا وی مرو فی بیژه و بخوینه، ئە وئ مه زانینا نیشان و ئایه تیت خو داییسی، باشی ئە و ژ زانینا وان ئایه تان دهر کهفت و خو ژئی کیشا [ههر وه کی مار ژ که فلی خو دهر دکه فیت]، فیجا شه یتان ب دو یف کهفت و خو گه هاندی، و بوو ژ وان ییت زیده گومرا و به رزه. ﴿۱۷۶﴾ و ئە گهر مه فیابایه ئەم دا وی ب وئ زانینا مه داییسی بلند که یین و قه دری دهینی، به لی ئە و ما ب دنیا ییقه، و ب دو یف دلخوا زیبا خو کهفت، فیجا مه ته لا وی [د خرابییدا] وه کی مه ته لا سه بییه ئە گهر لی بخوری و دهر بیخی، دئی حلکه حلکی کهت [ئانکو دئی ئە زمانی خو دهر تیخیت] و ئە گهر هیللی و دهر نه تیخی ژ ی، ههر دئی حلکه حلکی کهت، و ئە ف مه ته له مه ته لا وانه ییت نیشانیت مه دهره دانایین و باوهری پی نه ئینایین [ئانکو ئە و ژ ی وه کی سه بیینه چ شیره تان ل وان بکه ی یان لی نه که ی، وه کی ئیکه، نائینه سهر ریکا راست]. فیجا فان چیرۆکان بو فه گیره، دا هه زرا خو تیدا بکه ن. ﴿۱۷۷﴾ چ مه ته له کا پیسه وان که سان هه ی، ئە ویت نیشان و ئایه تیت مه دهره دانایین، و ئە وان سته م ل خو ب خو کرییه [نه ل که سی دی]. ﴿۱۷۸﴾ ئە وئ خودی راسته ری بکهت ههر ئە وه راسته ری کری، و ههر که سی [ژ بهر کار و کریاریت وی] گومرا و به رزه بکهت، نی ههر ئە وه ن ییت خوساره ت.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَيْدًا مِنَ الْبَيْنِ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
 بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
 أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿۱۷۱﴾ وَيَلَّهَ
 الْأَسْمَاءُ الْأُخْسَىٰ فَادْعُوهُنَّ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلَجِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
 سَيِّئُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۷۲﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
 وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۷۳﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
 مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۴﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ ﴿۱۷۵﴾ أُولَئِكَ
 يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ حِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿۱۷۶﴾
 أُولَئِكَ يَنْظُرُوا فِي مَلَائِكَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
 مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
 بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۷۷﴾ مَنْ يَضْلِلِ اللَّهُ فَمَا هَادِي لَهُ وَيَذُرْهُ
 فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۷۸﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
 قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ الْبَعْثَةُ بَسْئَلُوكَ كَأَنَّكَ حَقِيقَةٌ عِنْدَ
 قُلُوبِ إِمَائِهِمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۹﴾

﴿۱۷۹﴾ ب سویند مه گه لهك ئەجنه و مروڤ بو دۆر ههیی
 بیئت چیکرین، وان دل بیئت ههین، هه قیبی بی تی
 ناگههن، و چاف بیئت ههین، بی نابین، و گوهد بیئت
 ههین بی گولی نابن (نابهیسن)، ئەفه وه کی تهرش و
 كهوالانه [مفایی بو خوژ ئەندامیئت ههستکرنی نابین]
 بهلکی هیژ بهرزه و گوهراترن، ئەفه نه بیئت ناگههژ
 خو نهیی. ﴿۱۸۰﴾ و [ههمی] باشناڤ بو خودینه، قیجا
 ب وان دو عایان ژئ بکهن، و هوین وان بهیلن ئەویت
 دهستکار بیی داناییت ویدا (بیئت خودی) دکهن،
 دی ئەو گه هههه جزایی کارئ خو. ﴿۱۸۱﴾ و ژ وان
 ئەویت مه چیکرین (دهسته کهک) ههیه، ب هه قیبی
 راسته ریبی دکهن و پی [ب هه قیبی] دادوه ریبی
 دکهن. ﴿۱۸۲﴾ و ئەویت نیشان و نایه تیئت مه دره و
 دانابین، دی مۆله تی دهینی، پیچ پیچه دی وان نیزیکی
 وی تشتی کهین یی وان بهر ناتاف بکهت بیی ب خو
 بههسن. ﴿۱۸۳﴾ ئەز دی مۆله تی دهمی [و جزا کرنا
 وان ب پاش ئیخیم]، ب راستی گرتن و ئیزایا من یا
 ب هیژ و دژواره. ﴿۱۸۴﴾ ئەری ما نادهنه ههرا خو

کو چو دیناتی ل دهڤ هه فالئ وان (کو بیغه مبه ره) نینه؟ بهلی ئەو ژ ناگه هه دار که ره کی ناشکه را پیغه تر نینه.
 ﴿۱۸۵﴾ ئەری ما ئەو ههرا خوژ دهه ز ناتیا ئەرد و ئەسهانان و د تشتی خودی چیکریدا ناگهن، و دیئت وهختی
 مرنا وان [یان ئیزادانا وان ژ بهر گاوریسا وان] نیزیکی بوویت، قیجا ما ئەو پشته قورناتی باوه ریبی ب کیژ
 ئاخفتنی دینن؟ ﴿۱۸۶﴾ و ههه کهسئ خودی [ب کار و کرباریت وی بیئت خراب] گوهر و بهرزه بکهت،
 نی کهس نینه وی راسته رپی بکهت، و دی وان هیلین هههه خرابیسا خوژا بزهرن. ﴿۱۸۷﴾ [ههه موحه مهه د]
 پسپارا رۆژا قیامه تی ژ ته دکهن، کا کهنگیه و کهنگی دی ئیئت؟ بیژه: ب راستی زانینا وهختی هاتنا وی بهس
 ل دهڤ خودایی منه، کهس نه شیت وهختی وی بدهته ناشکه را کرن خودی نه بیئت، ژ ئەرد و ئەسهانان مهزنتره
 بزنانن [یان رۆژا دیئت یا گرانه ل سهه ئەرد و ئەسهانان] ب سهه هه وهه دانایت ژ نشکه کیغه نه بیئت، پسپارا
 وی ژ ته دکهن، ههروه کی تو دزانی ولی دگه پی، بیژه: ب راستی زانینا [هاتنا] وی [رۆژی] بهس ل دهڤ
 خودییه، بهلی باراپتر خه لکی [فی راستی] نوزانن.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْفِرُ مِنْ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
 تَغَشَّيَا حَمَلًا حَقِيقًا قَمَرَتْ بِهِ فَلَمَّا أَتَتْهَا دَعَا
 اللَّهُ رَهْمًا لَيْنَ أَتْبَعْتَا صَالِحًا لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
 فَلَمَّا آتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَكُمُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَلَى
 اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَلَيْسَ لَكُمُ مَا لِإِبْرَاهِيمَ إِذْ دَعَا رَبَّهُ أَنِ
 لَا يَسْجُدْ لِكُلِّ شَيْءٍ سَاجِدٌ وَإِنِ ادْعَوْهُمْ لِلْحَمْدِ لَنَقُصِبْنَهُمْ
 وَإِنِ ادْعَوْهُمْ لِلْبَهْرِ لَنَسْتَأْذِنَنَّ لَهُمْ تَأْذِينًا مَخْفِيًا فَذَرْهُمْ
 عَلَىٰ مَا هُمْ عَلَيْكُمْ إِنِ اتَّبَعُوا لَكُمْ فَسَبِّحُوا لَهُمْ مَبْرُورِينَ ﴿١٩١﴾
 أَلَمْ نَجْعَلِ لَهُمُ الْحَدِيثَ لِيُذَكِّرُوا الَّذِينَ عَسَىٰ أَن يَرَوْنَهُمْ
 أَعْمَىٰ فَاتَّخَذُوا رَبَّهُمْ غُرُورًا ﴿١٩٢﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ لَهُمُ
 الْحَدِيثَ لِيُذَكِّرُوا الَّذِينَ عَسَىٰ أَن يَرَوْنَهُمْ أَعْمَىٰ فَاتَّخَذُوا
 رَبَّهُمْ غُرُورًا ﴿١٩٣﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ لَهُمُ الْحَدِيثَ لِيُذَكِّرُوا
 الَّذِينَ عَسَىٰ أَن يَرَوْنَهُمْ أَعْمَىٰ فَاتَّخَذُوا رَبَّهُمْ غُرُورًا ﴿١٩٤﴾

وئ شراكا ٲو دڪن. [ٲه ٲاٲه ته به حسي ٲنده دوينده ها ٲادم ٲيغه مبه ر و حه وايي ٲدڪت ده مي ٲو دي ٲو دوينده دايميي شوينا سوٲاسيا خودي بڪن هه ٲيشكان ٲو خودي ٲي ٲدڪن چ ب نافرنا وان ب نافيٲ خه لٲ بڪنه بنده نه ٲو خودي يان غيري خودي - ٲه وي ٲه و كهر م د گه ل كرى - دٲه ريسن].

﴿١٩١﴾ ٲه ري ٲه وى ٲو خودي دڪنه هه ٲيشك يي ٲو ٲي نه كٲٲ، و ٲه و ٲو بيٲ هاٲينه ٲيكرن.

﴿١٩٢﴾ و ٲه و نه شيٲن هاريكاريا وان بڪن [خو ٲه گهر ري بخوازن ري]، و نه شيٲن هاريكاريا خو ري بڪن. ﴿١٩٣﴾ و ٲه گهر هوين گازی وان [ٲوتان] بڪن ٲو راسته ريبييي، ل دويٲ هه وه نائيٲ [ٲونكي بهرن و د بي ٲوحن]، وه كي ٲيكه چ هوين گازی وان بڪن يان بي ٲهنگ بمينن و گازی وان نه كهن.

﴿١٩٤﴾ ب راستي ٲه ويٲ هوين دٲه ريسن ٲيكر ييٲ خود ٲينه، وه كي هه وه، ٲيجا گازی وان بڪن بلا بهر سٲا هه وه بدهن!! ٲه گهر هوين راست ديٲون. ﴿١٩٥﴾ ٲه ري ما وان [ٲوتان] بي هه نه ٲي ٲر ٲيغه ٲچن؟ يان ده ست هه نه ٲي دربان بدانن؟ يان ٲاف هه نه ٲي ببينن؟ يان گو هه نه ٲي گولي بين!! بيٲه: هوين گازی هه مي هه ٲيشكيٲ خو بڪن، ٲاشي هوين و ٲه و ٲيٲكه ٲيلاني ٲو من بگيرن و ٲو ده رفه تي ري نه ده نه من.

إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٧٦﴾
 وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَدْعَكُمْ
 وَلَا أَنفُسَهُمْ يَصْرِفُونَ ﴿١٧٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
 وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ
 وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٧٩﴾ وَإِنَّمَا يَنْزِعَنَّكَ
 مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨٠﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
 فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿١٨١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
 لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٨٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِبَيِّنَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتُمَا
 قُلُوبَنَا إِنَّمَا اتَّبِعْتُمَا مَوْجِبًا إِنْ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَآئِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ
 وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
 فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٨٤﴾ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ
 فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
 وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿١٨٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿١٨٦﴾

نخبة

﴿۱۷۶﴾ ب راستی پشته‌شان و هاریکاری من خودییه،
 نه‌وی قورئان ئیناییه خواری، و نه‌وه هاریکارییا
 قهنجیکاران دکهت. ﴿۱۷۷﴾ و نه‌ویت هویین ژ بلی
 خودی دپه‌ریسن، نه‌شئین هاریکارییا هه‌وه بکه‌ن،
 و نه‌شئین هاریکارییا خو ژ ی بکه‌ن. ﴿۱۷۸﴾ و نه‌گر
 هویین گازی وان [بوتان] بکه‌ن بو ریکا راست،
 گول هه‌وه نابن، و تو دینی به‌ری وان بی ل ته،
 به‌لی نه‌وه ب خو نابینن. ﴿۱۷۹﴾ لینه‌گرتنی و کار و
 نالیبی ساناهی بگره، و فرمانی ب کار و کریاریت
 قهنج بکه، و رویی خو ژ نه‌فامان و هرگیره.
 ﴿۱۸۰﴾ و هه‌ر وه‌خته‌کی و هه‌سواسه‌ک ژ شه‌یتانی بکه‌هیته
 ته، خو ب خودی پاریزه، ب راستی نه‌وی گوهدیر
 و زانایه. ﴿۱۸۱﴾ ب راستی نه‌ویت پاریزکاری کرین،
 هه‌ر وه‌خته‌کی و هه‌سواسه‌ک ژ شه‌یتانی گه‌هسته
 وان، [فه‌رمانا خودی] هاته‌ بیرا وان، قیج‌ب خو
 ده‌سن، و چاقیت وان باش رؤون دین، [و دزانن
 نه‌شه و هه‌سواسا شه‌یتانییه، خو ژ گونه‌هی فه‌دکیشن
 و گوهی خو ناده‌نه شه‌یتانی]. ﴿۱۸۲﴾ و برایت

وان [ژ شه‌یتانان] هاریکارییا وان [گاوران] دکه‌ن د خرابییدا، و پاشی ده‌ست ژ خرابییا وان به‌رناده‌ن.
 ﴿۱۸۳﴾ و نه‌گره‌ر تو بو وان چو موعجزه‌یان نه‌ئینی، دئ بیژن: بلا ته ئیک ژ ده‌ف خو ئینابایه [بو ترانه]،
 بیژه: نه‌زل دویف وی تشتی دچم یی کو و‌هی بو من پی هاتبیت ژ به‌ری خودایی منشه، نه‌ف قورئانه
 نشان و ده‌لیلیت ئاشکه‌رانه ژ خودایی هه‌وه، و ریکا هیدایه‌تی و دلوفانییییه بو مله‌تی باوه‌رییی بینیت.
 ﴿۱۸۴﴾ و نه‌گره‌ر قورئان هاته‌ خواندن [د نفیژیدا و ژ ده‌ر‌ه‌ی نفیژ یی] گوهی خو بده‌نی و بی ده‌نگ بین،
 دا دلوفانی ب هه‌وه بیته‌ برن. ﴿۱۸۵﴾ و خودایی خو ب ترس و ئاشکه‌راییفه و ب نه‌ینی و نافنجیشه (نافه‌را
 ده‌نگی نزم و یی بلند) سپیده و ئیشاران بینه‌ بیرا خو، و ژ بی ئاگه‌هان نه‌به. ﴿۱۸۶﴾ ب راستی نه‌ویت ل ده‌ف
 خودایی ته [کو ملیاکه‌تن] خو ل سه‌ر به‌رستنا خودی مه‌زن ناکه‌ن و خودی [ژ هه‌می کییاسیان] پاقر دکه‌ن،
 و هه‌ر بو خودی سوجه‌یان دبه‌ن.

سوره تا نه نفال

ل مه دینه بی هاتیسه خورای (۷۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ پسارا ده سته که فتیبت (خه زای) ژ ته دکه ن [کا دئی چاوا تینه به لافکرن، نه خاسمه پشتی ژیک جودابوون ل سه ده سته که فتیبت به درئی په دابوویی]، بیژ: ده سته که فتی بؤ خودی و پیغه مبه رینه [تانکو به لافکرنا وان ب هیشیا پیغه مبه ریشه به]، فیجا پاریزکاریا خودی بکه ن [ل سه ده سته که فتیبتان ژیکفه نه بن، و ل بهر فه مانا خودی راوهستن]، و ناقه را خو دورست بکه ن، و گوهداریا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ن ته گهر هوین خودان باوه بن. ﴿۲﴾ ب راستی خودان باوه به سه ون، ته ویت ته گهر نافی خودی هاته نینان، دلیت وان ژ ترساندا خو دقوتن، و ته گهر قورنان ل سه وان هاته خواندن، باوه رسیا وان پتر لی دتیت، و پشتا خو ب خودی

موکوم و گهر م دکه ن. ﴿۳﴾ و ته ویت به رده وام [وب رهنگی پیدئی] نغیژان دکه ن، و ژ تستی مه دابیسی خیران ددن. ﴿۴﴾ ته هاته فه نه خودان باوه ریت راست و دورست، وان ل دهف خودایی خو بیبک و پایه و گونه ه ژیرن و رزه کی به رفه هه یه. ﴿۵﴾ [حوکمی ژیکفه کرنا ده سته که فتیبتان ب دوبهاهیک هات، دئی ب وی رهنگی بیت یی خودی بقیت، دگه ل هندئ کوب دلی هنده کان نینه زی] ههروه کی خودایی ته تو ژ مه دینه یی ده رتیخستی بؤ به درئی [بؤ کاره کی ته قدیرا وی ل سهر بوو]، و هنده ک ژ خودان باوه ران ته فه پی نه خوش بوو. ﴿۶﴾ پشتی بؤ وان راستی دیار بوویی کوب دئی سهر که فن، چره بری [دده ره قی شه پید] دگه ل ته دکه ن، [و وان شه پی نه خوشه] دئی بیژی بؤ کوشتنی دتینه هارژوتن، و کوشتنی ب چاقیت خو دبینن. ﴿۷﴾ و بیننه بیرا خو وحتی خودی ژ فان ب نیک ژ دویان دابیسه هه وه [کاروانی قوره شیبیان، یان سهر که فتن ل سهر له شکه ری وان]، به لی هوین سهز دکه ن یابی شه ر بگه هیته هه وه [کو کاروانه]، و خودی دقیت ب نایه تیت خو ته ویت هاتینه خورای ل سهر شه ری، هه قیسی بنه جه بکه ت، و گاوران بنر بکه ت. ﴿۸﴾ و داهه قیسی [کو ئسلامه] بنه جه بکه ت، و پویچاتیسی پویچ بکه ت، چهنده ب دلی گونه هکاران [بوت په ریسان] ژ ی بیت.

سوره الانفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّت قُلُوبُهُمْ وَإِذَا نُتِلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ رَأَوْهُمُ يَمْتَنُونَ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَكُمَا إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُ إِلَىٰ الْمَوْتِ وَهُمْ يَغْضَبُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الْأَطْرَافَيْنِ أَنَّهُمَا لَكُمْ وَتُؤَدُّونَ أُنَّ عَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَرِيْدُ اللَّهِ أَنْ يُوْحِيَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَع دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيَجْلِلَ الْأَبْطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ بیننه بیرا خو و هختی [د شه ری به دریدا] لافلاف و ههوار ههوارا ههوه: ههوه سه ره کفتن و هاریکاری ژ خودایی خو دخواست، ئینا به رسقا ههوه دا، ب راستی نه ز دئی ب هزار ملیاکه تیت ل دویف ئیک پشته فانیسیا ههوه کهم. ﴿١٠﴾ و ئەف هاریکارییه بو ههوه کر، دا بو ههوه بیته مزگینی ژ به ری خودیغه، و دادلیت ههوه پی تهنا بین [کو هوین دئی سه ره کفن]، و ب راستی سه ره کفتن بهس ب دهستی خودییه، ب راستی خودی یی سه ردهست و کاربئه جهه. ﴿١١﴾ و بیننه بیرا خو ده می خه وه کا سئک دلئ ههوه گرتی، و خودی ژ نک خو هوین پی دلته نا کرین و باران بو ههوه ژ ئەسانی باراندی، دا ههوه پی پاقر بکته [شویستن ل سه ره خو راکهن، و دهستنیژیت خو بگرن و نغیژیت خو بکهن]، و دا ئاوازیته شهیتانی ژ دهف ههوه بهت [هوین نه بیژن ئەم دیکمین و ئەو گه له کن]، و دا دلئت ههوه ب بینفره هیسی موموم بکته، و پییان پی رابگریت [ول بن پییته ههوه گزر بکته و نه بنه ته قن]. ﴿١٢﴾ بیننه بیرا

خو ده می خودایی ته و هحی بو ملیاکه تان هنارتی، ب راستی نه ز یی د گه له ههوه، ئیجا مزگینی ب سه ره کفتنی بدنه نه ویت باوه ری ئینابین و وان راگرن، نه ز دئی ترس و له رزی ئیخمه دلئت واندا نه ویت گاور بووین، ئیجا هوین دربان داننه ستو و سه رتلیت وان. ﴿١٣﴾ چونکی وان دژاتیسیا خودی و پیغه مبه ری وی دکر، و هه ره که سی دژاتیسیا خودی و پیغه مبه ری وی بکته [بلا بزانیته] هندی جزایی خودییه، ب راستی جزایه کی دژاره. ﴿١٤﴾ ئەفه ئیزایا هه وه یه ئیجا تامکه نی، [و بزانیته] ب راستی [رؤزا قیامه تی] ئاگرئ دۆژه ی بو گاورانه. ﴿١٥﴾ گه لی نه ویت هه وه باوه ری ئینابین، ئەگه ره هوین [د شه ری دا] که فتنه بهر سینگی گاوران، پشتا خو نه دهنه وان و ژ وان نه رفن. ﴿١٦﴾ و هه ره که سی وی پوژی پشتا خو بدته وان و ژ وان بره قیت، ژ بلی وی یی ل بهر بیت بچیه چه نگه کی دی یی شه ری یان خو فه کیشیت، دا جاره کا دی ب هیزتر بزفریته فه، یان خو بدته د گه له دهسته که کا دی، ئیجا ب راستی نه وی پشتا خو بدته وان و ژ وان بره قیت [ژ بلی نه ویت مه به ستا وان هاتینه دیاریکرن] هیژیایی غه زه با خودی بوو، و جهی وی دۆژه وه و بیسه جهه.

إِذْ تَسْتَفِئُونَ رَبَّكُمْ فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِئِ
مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغِيثُكُمْ الثُّعَاصَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنزِلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَأَلَتِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّعْبَ فَأَصْرَبُوا
فَوْقَ الْأَعْتَاقِ وَأَصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ
كَفَرُوا رَاحَةً فَلَائِيهِمْ الْأَذْبَارُ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُؤْمَرْ بِتُؤْمِيْدٍ
دُورَةٍ إِلَّا مَتَحَرِّقًا لِقَاءِ أَوْ مَتَحَرِّقًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ
بِغَضَبِ رَبِّ اللَّهِ وَمَا يُولَهُ جَهَنَّمُ وَيَسَّ الْمُؤْمِرُ ﴿١٦﴾

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِن
تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُدُّوا نَعْدُو لَنْ نُعَنِّيَ عَنْكُمْ
فَتُكْفَرُوا سَبًّا وَلَوْ كَفَرْتُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ سَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ لِلْكَفْرِ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ
تَخَشَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَأَنْتُمْ فِتْنَةٌ لِّلَّذِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

سورة
الأنفال
١٨

﴿١٧﴾ قیجا نه هوه هوه دكوشتن، به لی خودی نه و
كوشتن و نه تو بویی [هه ی پیغه مبهه و هختی خیز
گه هشتیه سهه و چاقیت هه میان] ته هاقیتی و هختی
ته هاقیتی، به لی خودی هاقیت، و دا خودی ب فی
[هاریکرن و سهه ریخستنی] قه نجی و که ره مه کا باش
د گهل خودان باوهران بکهت، ب راستی خودی
گوهدیر و زیده زانایه. ﴿١٨﴾ مه خسه د [ژ فان
هاریکاریان] نه وه [خودی قه نجیی د گهل خودان
باوهران بکهت، و پیلانیت گاوران سست بکهت]،
ب راستی خودی لاوازه ری پیلانیت گاورانه.
﴿١٩﴾ [گهل موشرکان] نه گهر هوین سهه رکه فتنی
دخوازن [بو وی یی راست و دورست]، قیجا
سهه رکه فتن ل دویف داخوازا هه وه هات [کا کی چیر
و دورستره، خودی نه وه ب سهه ریخست]، و نه گهر
هوین نه یاره تییا [پیغه مبهه ری و موسلمانان] بهیلن و
بهس بکهن، نی نه فقه بو هه وه چیره، و نه گهر هوین
بزفر نه فقه [گاوریی و دژمناتییی]، نه م زی دی [بو
هاریکارییا پیغه مبهه ری و شکاندنا گاوران] زفرینه فقه،

و کووم و هه ژمارا هه وه چو مفایی ناگه هیته هه وه، هوین چنه د گله ک زی بن، و ب راستی خودی یی د
گهل خودان باوهران. ﴿٢٠﴾ گهل خودان باوهران، گوهدارییا خودی و پیغه مبهه ری وی بکهن، و پیغه مبهه ری
نه هیلن و پشتا خو نه دهنی، و گوهی هه وه ب دورستایی لی کا چ دینیزیت. ﴿٢١﴾ و وه کی وان نه بن نه ویت
گو تین مه بهیست [کو نه و دوروی و جو هینه] و نه وه ب خو [بهیستنه کا ب مفا] ناهیسن. ﴿٢٢﴾ ب راستی
خرابترین جاندار ل دهف خودی، نه ون نه ویت کهه و لال، نه ویت تی نه گهن [کا چ د خیرا واندا یه چ د خیرا
واندا نینه، هه لبهت نه ف نایه ته د ده ره قی هنده ک مرو فان ژئو بجاخا (عبد الدار) دا هاته خوار، دگو تن: نه م
د راستا وی تشتیدا یی موحه مه د پی هاتی د کهه و کوره و لالین]. ﴿٢٣﴾ و نه گهر خیره ک د واندا [د کهه
و لالاندا] هه بایه، دا خودی هه قیی ب گوهی وان تیخیت، و نه گهر ب گوهی وان تیخستبایه زی، هه ر دا
پشتا خو دنی و رویی خو ژ باوهریی و هر گپرن. ﴿٢٤﴾ گهل خودان باوهران، به رسفا خودی و پیغه مبهه ری
بدن [نانکو ب لهز گوهدارییا خودی و پیغه مبهه ری بکهن] ده می بو وی تشتی گازی هه وه دکهت یی هه وه
زیندی دکهت، و بزائن خودی مرو فی و دلی مرو فی ژیک دکهت [نانکو دلی دم رینیت و دگو هوزریت]، و ب
راستی هوین دی ب بال و یقه نه کومکرن. ﴿٢٥﴾ و خو ژ ئاتافه کی بپاریزن، نه بهس دی وان ب تنی گریت،
ژ هه وه، نه ویت سته م کرین، و بزائن جزایی خودی ب راستی جزایه کی دژواره.

﴿۲۶﴾ و بیننه بیرا خو و هختی هوین ل مه که هی د کیم و بنده ست، هوین دترسیان خه لک [تانکو موشرکیت مه که هی] ب له ز هه وه بگرن، قیجا [خودی] هوین چه واندن [و مه دینه بو هه وه کره بیورگه ه و په ناگه ه]، و ب هاریکاریسیا خو [پوژا به درئی] پشتته فانیسیا هه وه کر، و رزقی پاک و باقر دا هه وه، دا هوین سوپاسیسیا خودی بکن. ﴿۲۷﴾ گه لی خودان باوهران: خیانه تی ل خودی و پیغه مبه ری نه که ن [کو هوین فهرمانیت وان بهیلن و ریکا وان نه گرن، و گونه هان بکن]، و خیانه تی دئه مانه تیت خودا نه که ن، و هوین دزانن نه فا هه وه د راستا نه مانه تیدا کری خیانه ته. ﴿۲۸﴾ و بزنان ب راستی زاروک و مالی هه وه، جه رباندنه بو هه وه، و [بزنان] ب راستی خودی خه لاته کی مه زن ل ده فه [قیجا خه می ژ وی خه لاتی بخون، و بلا زاروک و مالی هه وه وی خه لاتی ژ ده ست هه وه نه که ن]. ﴿۲۹﴾ گه لی خودان باوهران نه گهر هوین پاریزکاریسیا خودی بکن، دی فاقیرئی دته هه وه [کو هوین راستی و پویچیسی ژیک فاقیرن و ژیک جودا بکن]،

و گونه هیئت هه وه دی پویچکه ت و دی ل هه وه بوریست، و نی خودییه خودانی کره ما مه زن. ﴿۳۰﴾ و بیننه بیرا خو و هختی نه ویت گاور بووین، ئوین و نه خشه بو ته ددانان، دا ته زیندان بکن و گری بدنه یان ته بکوژن، یان ته [ژ مه که هی] دهر بیخن، و فند و فیلان دکن و نه خشه یان ددانن، و خودی ژی نه خشه یان ددانیت [ته کبری دکت]، و خودی چترین ته کبیر کره. ﴿۳۱﴾ و هختی نایه تیت مه ب سهر و اندا دهاتنه خواندن، دگوتن: مه بهیستن، نه گهر مه فیابایه، ثم ژی دا وه کی شان نایه تان بیژین، و نه فه ژ نه فسانه ییت پیشیان پنجه تر نینه. ﴿۳۲﴾ و بیننه بیرا خو ده می وان گوتی: خودیو نه گهر نه فه [نه فا موحه مه دی هاتی] هه قی بیت ژنک ته هاتیت، تو بهرانه ک ژ که فران ژ نه سانی ب سهر مه دا بیارینه، یان نیزیه کاب ژان و دژوار بو مه بینه. ﴿۳۳﴾ و خودی وان نیرا نادهت [هه مییان ب گشتی ب بهر نیرا نایخیت] و تو [هه می موحه مه د] دناف و اندا.. و خودی وان ب بهر نیزیسی نایخیت، و نه و داخوازا گونه هژیرنی بکن.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَبِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ فَخَافُونَ
 أَنْ يَخَذَفَكُمْ الْأَتَانُ فَأَوْلَكُمْ وَأَيْدِيكُمْ بِصِرْهِهِ وَرَزَقَكُمُ
 مِنَ الْأَطْيَابِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَحْزَنُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ وَتَحْزَنُوا أَمَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾
 وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ مُؤْمَلُونَ وَأُولَدُكُمْ فَتَنَّهُ وَأَنَّ اللَّهَ
 عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا
 اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
 وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُبْنِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
 وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذْ أَنْتَ عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ شَاءَ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا
 إِلَّا أَسْطِيرٌ الْأُولِيَّتِ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا أَلَلَّهُمْ إِنْ كَانَ هَذَا
 هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ
 أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
 فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ لَيَسْتَعْفِفُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ آلَا يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِلَّا أَلَمْتُمْ قَوْلًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبُكُمْ رَجِيمًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّهِ كَفَرُوا وَإِن يَدْتَهُمْ يُغْفَرْ لَهُمْ مَادَّ سلفَ وَإِن يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَلْبُهُمْ خَفٍ لَّان يَكُونُ فِتْنَةً وَيَكُونُ الدِّينُ كُفْرًا لِلَّهِ قَاتٍ أَنْتَهُمْ قَاتٍ اللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ بِصِيرٍ ﴿٣٩﴾ وَإِن تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

﴿۳۴﴾ و وان چ هه یه نه هیلیت خودی وان ب بهر نیزا بیخیت [پشتی تو و موسلمانیت لاواز ژ ناف وان ده که فتنی] و ما بوچی خودی وان نیزا نادهت، و نه و ریکا خه لکی ژ مزگه فتا حه رام [که عبهیی] دگرن، و نه و ب خو نه خودانیت مزگه فتی.. خودانیت وی ژ پاریز کاران پیغه تر که سی دی نینه، به لی باراپتر ژ وان فی نوزانن. ﴿۳۵﴾ و نفیژا وان د مزگه فنیدا ژ فیتیسان و دهستقوتانی پیغه تر چو یی دی نه بوو، فیجا ژ بهر وی گاوربیا هه وه دکر نیزایی بخون. ﴿۳۶﴾ ب راستی نه ویت گاور بووین، مال و سامانی خو دمه زخن، داریکا خودی ژ خه لکی بگرن، فیجا نه و دئی مال و سامانی خو دمه زخن، و پاشی دئی بو وان بته کول و کوفان و پاشی دئی شکین زی، و نه ویت گاور بووین دئی د جهنه میدا ئینه کومکرن. ﴿۳۷﴾ دا خودی باش و خرابان [نانکو موسلمان و گاوران] ژیک فاقیریت، و خرابان ب دانیته سه ر خرابان و خیران کومکه ته سه ریگ، فیجا هه میسان دئی که ته د دۆزه هیدا، و نه فنه بیت خوسارهت. ﴿۳۸﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه

وان: نه ویت گاور بووین، نه گه دهست ژ دژمناتیا خودی و پیغه مبهری بهر دهن و موسلمان بین، تشتی بوری ل وان نائیته گرتن، و نه گه بزقرنه فه [ژ شه ری پیغه مبهری و دژمناتیا وی]، ب سویند ریکا خودی د راستا و اندا و نه ویت وه کی وان یا دیاره کاچ بوو؟! ﴿۳۹﴾ و هون [گه لی موسلمانان] شه ری وان بکه ن دا ریکا ئیسلامی نه ئیته گرتن، و دادینی خودی بیته سه رپشکی هه می دینان، فیجا نه گه ر [گاوران] دهست ژ دژمناتیبی و شه ری و گاوریبی بهر دان [و موسلمان بوون]، ب راستی تشتی نه و دکن خودی دینیت. ﴿۴۰﴾ و نه گه ر وان [دهست ژ کریاریت خو بهر نه دا] پشتا خو دا هه وه، فیجا هون بزنان خودی پشته فانی هه وه یه، و نه و باشتین پشته فان و باشتین هاریکاره.

الجزء
العاشر

* وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ، وَلِلرَّسُولِ
 وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ إِنْ
 كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
 يَوْمَ التَّلَاتِي الْجُمُعَاتِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ
 أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
 أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتِلافْتُمْ فِي الْمِيْعَدِ
 وَلَئِنْ لَيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
 هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ
 لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِمِكُمْ قَبِيْلًا
 وَلَوِ ارْتَبَكُمُ كَثِيْرًا لَفَشِلْتُمْ وَتَلْتَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
 وَلَئِنْ لَوِ اتَّخَذَ اللَّهُ سَلْمًا إِنْتَهَ عِلْمُ يَدَاتِ الضُّدُوْرِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ
 يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَبِيْلًا وَقَبِيْلًا كُمْ
 فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُوْرُ ﴿٤٤﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِبْتُمْ فَتَةَ
 قَاتِلْتُمْ وَأَذْكُرُوا لِلَّهِ كَثِيْرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْتِ ﴿٤٥﴾

﴿٤١﴾ و بزانب ب راستی هه دهسته فتيهه كى ب
 دهست هه وه بكه فتيه، پينجيك ژى بو خودى
 و پيغه مبهرى و مروفتى وى [ژ بابكى هاشم و
 (موطه لب)ى] و سيويان و قهله ندهر و ريفنگانه،
 نه گهر هه وه باوهرى ب خودى و ب نه وا مه روژا
 بهدرى بو بهنده بى خو ئينايبه خواري، ئينايت
 [روژا هه قى و نهه قى ژيك هاتينه فافارتن].
 روژا ههردو دهستهك [گاور و موسلمان] كه فتيه
 بهر ئيك، و خودى ب خو ل سهه هه مى تستان بى
 دهستهه لانداره. ﴿٤٢﴾ وه ختى هوين ل ره خى نهالا
 نيزيكى مهدينه بى و نهو [قوره شى] ل ره خى نهالا
 دويرى مهدينه بى، و كاروان [بى قوره شيبان] د بن
 هه وه دا بوو، و نه گهر هه وه ژفان دابايه تيكدو، هه وه
 ژيك نه دگرت و هوين نه دبونه ئاخفتنهك [كيه ميا
 هه وه، دا هه وه سست كهت، و ترسا پيغه مبهرى د
 دلپت واندا، دا وان سست كهت، و هوين نه دكه فتنه
 بهر ئيك]، بهلى خودى بى ژفان هوين ل فى جهى
 كه هاندنه ئيك، دا خودى وى بكهت يا دقيا بيت [كو

سهه ريخستنا موسلمانان بوو، و شاندا نا گاوران بوو]، و دا بى گاور بووى ب بهلگه و نيشان گاور بيت،
 و دا بى باوهرى ئينايب ب بهلگه و نيشان باوهرى بى بيت، و ب راستى خودى گوهدير و زيده زانايه.
 ﴿٤٣﴾ و بينه بيرا خو و ختى خودى نهو كيم د خه ويندا نيشا ته دا بىن، و نه گهر نهو كه لهك نيشا ته دابانه،
 هوين دا سست و نه چار بن و دا ترسن، و دا ل سهه كارى شهري ب جره چن، بهلى خودى سلامه تي دا
 [نهفه هه مى چى نه دبوو]، ب راستى خودى ئاگه هه داري وييه يا د سينگاندا [فه شارتي]. ﴿٤٤﴾ و بينه بيرا
 خو و ختى هوين [د شهريدا] كه فتيه بهر ئيك، مه نهو ل بهر چا فتيه هه وه كيمكرن [دا جه ساره تا هه وه پتر
 لى بهيت]، و مه هوين ژى ل بهر چا فتيه وان كيمكرن [دا ژ خو پشت راست بين و كارى خو ب دورستى
 نه كه ن]، دا خودى وى بكهت يا دقيا بيت، و هه مى كاروبار هه رب بال خوديغه دزقرن [هه ره كاره كى
 جزا بى وى دده تي]. ﴿٤٥﴾ كهلى خودان باوهران نه گهر هوين كه فتنه بهر انبهرى كوم و دهسته كا گاوران خو
 راگرن، و خودى كه لهك بينه بيرا خو، دا هوين سهه ره فراز بين.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَزَوَّجُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
 رِيحُكُمْ وَأَصِيرُوا إِنَّا اللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بِظُلْمٍ أَعْتَابُوا فَتَرَاةَ النَّاسِ وَبَصُدُونَ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُجِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ
 لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ
 النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَآتِ الْفَتَاتَانَ نَكَصَ
 عَلَى عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا
 تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
 الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ عَرَّ هَؤُلَاءِ دِيَارَهُمْ
 وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ
 تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةَ يَضْرِبُونَ
 جُوهَهُمْ وَأَذْنَ لَهُمْ وَذُفُوفُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَلِكَ
 بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾
 كَذَٰبٌ أَلْفِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ و هوين [گهلی خودان باوهران] گوهداریا خودی و پیغمبهری وی بکن و بهرهنگاری یتیکدو نهبن، هوین دی سست بن و ههوه هیز و شیان نامینیت. و بیهننا خو فرهه بکن، ب راستی خودی دگه ل بیفرهه و سهبرکیشانه. ﴿٤٧﴾ و هکی وان نهبن تهویت ژ مهزنانی و بو ناف و دهنگی خو، ژ مالا خو دهرهکتین، و ریکا خودی ل خه لکی دگرن، و ب راستی تهو کاری تهو دکن خودی پی ناگهه داره. ﴿٤٨﴾ و وهختی شهیتانی کاری وان د چاشی واندا جوانگری و گو تیه وان: ته فرؤ کهس نه شیته ههوه و کهس ب سهر ههوه ناکه فیت، و تهز پشته فان و هاریکاری ههوه مه. فیتجا وهختی ههردو دستهک بهرهمبهری یتیک بووین، ل سهر پاشپانییت خو زفری [وره فی] و گو ت: من شو له ب ههوه نینه، ب راستی یا تهز دینم هوین نابینن، و ب راستی تهز ژ خودی دترسم و خودی یی جزا دژوار و جزا گرانه. ﴿٤٩﴾ و بیژه وان وهختی دورپویان و تهویت نهساخی دلینت واندا هه ی، دگو ت: فان موسلمانان، دینی وان

تهو د سهردا برن [دینی وان تهو د بهر کاره کپرا کرن ژ وان یی مهزنتر]، و ههر کهسی پشتا خو ب خودی موکوم بکته، ب راستی خودی سهردهست و کاربنه جهه. ﴿٥٠﴾ و ته گهر تو وان بیننی وهختی ملیاکهت روحا وان تهویت گاور بووین دستینن، و بهر و پشتیت وان دقوتن [دایمه نه کی ب ترس بیننی] [و ملیاکهت دی بیژنه وان] تامکه نه نیزایا دژره هی. ﴿٥١﴾ و ته فه تهوه یا دهستیت ههوه کری، و ب راستی خودی چو سته می ل بهنده بیان ناکهت. ﴿٥٢﴾ وان ژ ی و هکی فیرعه ونی و ییت بهری وی باوهری ب نیشان و نایه تیت مه نه نینان، فیتجا خودی تهو ب گونه هیت وان هنگاقتن و نيزادان، و ب راستی خودی یی ب هیز و نيزا دژواره.

ذَلِكَ يَأْنِ لِلَّهِ لِيَأْتِيَنَّكَ مُعْتَرِاَتُهُمْ أَعْمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى
يُعِيرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَابٌ آءَال
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَأْفَالٍ ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾
إِنَّ سَرَآءَلَدَ وَأَبَ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾
الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ
مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِنَّمَا تَتَفَقَّهُنَّهْمُ فِي الْحَرْبِ فَتَرَدُّ بِهِمْ
مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِنَّمَا تَخَافُونَ مِنْ قَوْمٍ
خِيَانَةٍ قَالَيْدُوا لِيُهِمَّ عَلَى سَوَاءٍ إِنْ أَلَّ اللَّهُ لَأَلْبِغِبَّ الْخَالِبِينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَخْسِرَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَبَّوْا إِلَهُهُمُ لَا يَعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّةَ وَءِ آءَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ
لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ يُؤَفَّقْ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تظَّالِمُونَ ﴿٦٠﴾ وَإِن جَحَّوْا لِلْسَّلَامِ
فَأَجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

﴿٥٣﴾ ئەقە خودی ب سەرئ وان ئینا، چونکی ب راستی ئەو قەنجی و کەرەما خودی د گەل ملەتەکی کری، خودی وئ قەنجیی ناگوهوریت [ژی ناستینیت و وان ئیزا نادەت] هەتا ئەو ملەت خۆ ب خۆ، خۆ نەگوهورن [سوپاسییا وی بهیلن و فەرمانییت وی ب پشت گوھی خۆقە باقیژن]، و ب راستی خودی یی گوهدیر و زانایە. ﴿٥٤﴾ و وان زی وەکی بنەمالا فیرەونی و ینیت بەری وان [ب دەستییت خۆ ئەو قەنجی و کەرەم ژ خۆ کرن، ژ بیر کرن کاکێ ئەف خیر و کەرەمە د گەل وان کرن] نیشان و موعجیزە یییت خودایی خۆ درەو دانان، فیجا مە زی ژ بەر گونەهییت وان ئەو د هیلاک برن، و مە بنەمالا فیرەونی [د ئاقیدنا] خەندقانندن، و ب راستی ئەو مەمی [بنەمالا فیرەونی و یییت د گەل خەندقین و کوشتییییت قورەهیشیان] د ستەمکار بوون. ﴿٥٥﴾ ب راستی خرابترین جاندار ل دەف خودی ئەون، ئەویت ل سەر گاورییی گاوری بووین و ڕژد بووین، و د بنپرا ئەو باوهریی نائینن. ﴿٥٦﴾ ئەویت تە سۆز و پەیمان ژئ ستاندين،

باشی هەر جار سۆز و پەیمانا خۆ دشکینن، و ئەو خۆ ژ ترس و شەرما دوپاھیکافی شکاندنی ناپارژن. ﴿٥٧﴾ [هەمی موخەمەد] هەر دەمەکی تول سەر وان سەر دەست و دەستەلانداری بی، تو وئ بریندار کرن و کوشتنی ب سەرئ وان یینە کو بو یییت پشت خۆ ببنە چام و عیبرەت [و ئیدی جورئەت نەکەن شەری د گەل تە بکەن، ژ ترسا ئەفا ب سەرئ هەقائیت وان هاتی]، دا پیقە بچن. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختەکی تو ترسیایی کو هەندەک پەیمانا خۆ د گەل تە بشکینن و خیانەتی د گەل تە بکەن، فیجا وان ئاگەھدار بکە کو پەیمان د ناڤەرا هەوەدا نەما، وەکی وان ل بەر، ب راستی خودی حەژ خائینان ناکەت. ﴿٥٩﴾ و بلا ئەویت گاوری بووین [و ڕۆژا بەدری ژ کوشتن و ئیخسیرییی ڕزگار بووین] وئ هزری نەکەن ئەو ژ ئیزایا خودی قورتالبوون، ئەو مە نەچار ناکەن [ئەم وان ب بەر ئیزا نەتخین]. ﴿٦٠﴾ و هوین زی [گەلی خودان باوهران] هندی هەوە پی چی بییت ژ هیزی و هەسییت گریدایی بو وان بەر هەف بکەن کو هوین پی [ب وئ هیزی] دژمنییت خودی و دژمنییت خۆ و هەندەکیت ژ بلی فان هوین نانیاسن، خودی وان دنیا سیت، چاقتر ساندی بکەن و هەر تشتەکی هوین د ریکاً خودیدا بمەزیخن، دی خیرا وی ل هەوە ب خۆ زفريت، بیی ستەم ل هەوە بیته کرن [خیریت هەوە بیته کیمکرن یان بیته ژ بیر کرن]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر ئەو [دژمن] بەر ب ئاشتیییقە هاتن، فیجا تو زی بەر ب ئاشتیییقە هەپە، و پشتا خۆ ب خودی گەرم و موکوم بکە، ب راستی ئەو یی گوهدیر و زیدەزانا.

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
بَصِيرَةً وَالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٣﴾ وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ
مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا وَمَنْ آتَاكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا مَنِ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
يَعْلَمُوا مَا تَتَيْنَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَعْلَمُوا الْقَاتِلِينَ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَفْهَمُونَ ﴿٦٥﴾ أَلَنْ خَفَّفَ
اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلَّمَ أَنَّ فِيكُمْ صَعَقًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
صَابِرَةٌ يَعْلَمُوا مَا تَتَيْنَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَعْلَمُوا
الْقَاتِلِينَ يَا ذُنَّ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّىٰ يُبَدِّلَ فِي الْأَرْضِ يُرِيدُونَ عَرَضَ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ
مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
مِمَّا عَمِلْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

دهف هه وه هه، قیجا نه گهر سه دیت سه بر کیش و چه سپان ژ هه وه هه بن، دئی شینه دو سه دان، و نه گهر هزار ژ هه وه هه بن، ب ده ستویرا خودی دئی شینه دو هزاران، و ب راستی خودی د گهل بینفره وه سه بر کیشانه. ﴿٦٧﴾ بؤ چو پیغه مبه ران دور ست نینه ئیخسیر هه بن [و به ده لی به ران بهر و هر گرن]، هه تا کو شسته کا زیده د نه دریدا نه کن [دا گاور رسوا بن و پشته فانیب وان کیم بن] و هه وه [ب و هر گرتنا به ده لی به ران بهر نازا کرنا وان]، پرتال و متایی دنیا یی دقیت، و خودی خیرا ناخره تی بؤ هه وه دقیت، و خودی ب خو سه رده ست و کار به جهه. ﴿٦٨﴾ و نه گهر ژ بهر حو کمئی خودی یی بهری نوکه نه بایه [کو خودی ژ بهر ئجتها دا خه له ت که سی ئیزاناده ت]، دا ئیزایه کا مهن ژ بهر به ده لا هه وه و هر گرتی، هه وه هنگیفیت. ﴿٦٩﴾ قیجا ژ وی مالی ب ده ست هه وه که قتی [کو غه نیمه یه] بخون، حه لال و پاقره، و [ژ نوکه و یقه] ژ خودی بر سن [و نه دهنه سه ر وی تشتی یی خودی ده ستویر پی نه دایی] و خودی گونه ه ژ بهر و زیده دلؤ فانه.

﴿٦٣﴾ و نه گهر وان [ب وی ئاشتیبوونی] قیا ته بخاپین [مؤله تی بؤ خو چیکه ن، دا کارئی خو باش بکه ن]، [خه می نه خو] قیجا ب راستی خودی به سی ته یه، نه وه یی تو ب پشته فانییا خو و یا موسلمانان ب هیز ئیخستی. ﴿٦٤﴾ و نه وه یی دلیت وان [بی ت نه وس و خه زره جیان] گه هاندینه ئیک، و نه گهر هندی د نه دریدا هه ی، هه می ته دابایه، ته نه دشیا تو دلیت وان بگه هینییه ئیک، به لی خودی گه هاندنه ئیک، ب راستی خودی یی سه رده ست و کار به جهه. ﴿٦٥﴾ هه ی پیغه مبه ر، خودی به سی ته یه و به سی وانه زی نه وی ت ریکا ته گرتین ژ خودان باوهران. ﴿٦٥﴾ هه ی پیغه مبه ر تو نا قی ل خودان باوهران بده و وان گهر م بکه ل سه ر شه ری، نه گهر بیستیت سه بر کیش ژ هه وه هه بن، دئی شینه دو سه دان، و نه گهر سه د که س ژ هه وه هه بن دئی شینه هزاران ژ گاوران، چونکی نه و مله ته کن [هه قیسی] تی ناگه هن [قیجا بهر هه مبه ری خودان باوهران خو رانا گرن]. ﴿٦٦﴾ نه ها قی گا قی خودی ل سه ر هه وه سه فک کر، و زانی لا وازیسه کال

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلُ لَمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَاوَأُ اللَّهُ مِنْ قَبْلِ قَاتَمَكُنْ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنْ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وِلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا ۚ وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْكُمْ فِي الَّذِينَ عَلَيَكُمُ النَّصْرُ ۖ الْأَعْلَىٰ قَوْمٌ يُبَيِّنُكُمْ وَيُذَكِّرُهُمْ يُتَّقُونَ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ أَتَقَعَلُوهُ لَوْ تَكُنْ فِشْتَهُ فِي الْأَرْضِ وَفِسَادُكُمْ كِبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

﴿۷۰﴾ هه ی پیغمبر، بیژره وان ٲیخسیرٲ د ناف دهسٲیت هه وه دا، نه گهر خودی بزانیٲ خیرا ده وه ده هه ی و ٲینه تا هه وه یا دورسته، دی ژ وی چٲتر ده ته هه وه یا ژ هه وه هاتیسه وهر گرتن، و دی ل گونه هیٲ هه وه بوٲریت، و خودی گونه ه ژبیر و دلوفانه. ﴿۷۱﴾ و نه گهر وان بقیٲ خیانه تی ل ته بکه ن، ب راستی وان بهری نوکه خیانه تال خودی کری، فیجا تو ب سهر وان ٲیخستی [و نه گهر نه وه جاره کا دی بزفرنه سهر خیانه تا خو، جاره کا دی خودی دی ته ب سهر وان ٲیخیت]، و خودی زیده زانا و کاربنه جهه. ﴿۷۲﴾ ب راستی نه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و ب سهر و مالی خو جیهاد دٲیکا خودیدا کرین، و نه ویٲ موسلمان فه وه وان دین و هاریکاریسا وان کرین، نه فه هه می هاریکار و میراتخوٲریت ٲیکن، و نه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت نه بووین، ل سهر هه وه نه وواجه هوین هاریکاریسا وان بکه ن، و میراتخوٲری دناقبه را هه وه دا نینه، هه تا مشهخت نه بن، و نه گهر هاریکاری ژ هه وه خواستن، هاریکاریسا وان

بکه ن، ژ بلی هندی هاریکاریسا هه وه ل سهر مله ته کی بخوازن دناقبه را هه وه و واندا په یانه ک هه بیٲ، و کاری هوین دکه ن خودی دینیت. ﴿۷۳﴾ و نه ویٲ گاوروبووین هنده ک هاریکاریٲ هنده کانه [نانکو هاریکار و پشته فانیٲ ٲیکن]، و نه گهر هوین زی هاریکاری و پشته فانیسا ٲیکدو نه که ن، دی به لا و خراییه کا مه زن د نه ردیدا چٲیٲیت. ﴿۷۴﴾ و نه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و جیهاد دٲیکا خودیدا کرین، و نه ویٲ مشهخت فه وه وان دین و هاریکاریسا وان کرین، نه ها نه فه نه خودان باوهرٲ راست و دورست. گونه ه ژٲیرن و دانه کا ب ریز و ب قه در بو وان هه یه. ﴿۷۵﴾ و نه ویٲ پشتی هنگی باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و جیهاد دگه ل هه وه کرین، نه ها نه فه ژ هه وه نه. و د به نامه و حوکی خودیدا مروقیٲ ٲیک ژ بیانان هه ژیرن بنه میراتخوٲریت ٲیکدو. ب راستی خودی ناگه ه ژ هه می تشتی هه یه.

سورة تاهوبه

ل مهدينه بئى هاتيسه خواري (۱۲۹) تاهوته

﴿۱﴾ ئه فه به راته ته [ژ په يانئى ده ركه فتنه] ژ خودئى و پيغه مبه رئى وى، بؤ وان ئه وئيت هه وه په يمان د گهل دا بئين ژ موشر كان. ﴿۲﴾ فيجا [گه لى گاوران] چار هه يشان [مه خسه د هه يقئيت حه رامكرينه كو شه ر تيدا بيته كرن: (رجب، رئى القعدة، رئى الحج، محرم)] بئى ترس و ئيمن د ئه رديدا بگه رن، و بزنان هوين نه شئين خودئى نه چار بكن [كو هه وه ب بهر ئيزايئى نه ئيخيت]، و ب راستى خودئى رسواكه رئى گاورانه. ﴿۳﴾ و ئه فه ئاگه هدار كرنه ژ به رئى خودئى و پيغه مبه رئى ويشه، د رؤژا جه ژنا حه جياندا، بؤ هه مى خه لكى، كو خودئى و پيغه مبه رئى وى د به رينه ژ موشر كان [ئه وئيت په يانا خو دشكئين]، فيجا ئه گه ر توبه بكن، ئه فه د خيرا هه وه دايه و ئه گه ر هوين رو بئى خو وه رگئرن [ول سه ر شركا خو بمينن] فيجا بزنان هوين نه

بِرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾
فَيَسْخَرُونَ فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْتَمُوا أَنْتُمْ عِزْمُ الْمُجْرِمِينَ
وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾ وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
إِلَى الَّذِينَ يَوْمَ الْحِجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَمَا تَبُو كُفْرًا وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا تَعْلَمُونَ
أَنْتُمْ عِزْمُ الْمُجْرِمِينَ وَاللَّهُ وَبَشِّرَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا
وَلَمْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ أَحْدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ
فَأَقْصُوا إِلَى الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضُرُوهُمْ
وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَإِن أَحَدٌ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَةَ
اللَّهِ ثُمَّ ابْلُغْهُ مَأْمَنَهُ رَدَّالِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

نه چار كه ريت خود پنه، [كو ولى بكن نه شئت هه وه ئيزا بدهت] و [تو هه مى موحه مه د] مزگنيسئى ب ئيزايه كا ب ژان و دژوار بده ئه وئيت گا ور بو وئين. ﴿۴﴾ و ژبلى وان [موشر كان] ئه وئيت هه وه په يمان دا بئينئى پاشى وان چو ژ په يانا خو كئيم نه كريت و نه بو وئينه پشته فان و هاريكاريت كه سه كئى ل سه ر هه وه، په يانا وان بگه هيننه و هختئى وئى يئى ديار كرى، ب راستى خودئى حه ژ پاريز كاران دكهت [ئه وئيت پاريز كار بئيا خودئى د وى تئش تيدا دكهن ئه وئى ل سه ر وان حه رامكرى و په يانا خو ب جه دئينن]. ﴿۵﴾ فيجا ئه گه ر هه يقئيت ب رويمهت و حه رامكرى بؤرين و ده ركه فتن، هه مى موشر كان بكوژن، ل هه ر جهه كئى هوين لئى ببين و ب دهست هه وه بكه فتن، و بگرن و ئيخسير بكن و ل دؤر بزقرون و هه مى زيره فانگه هان لئى بگرن، فيجا ئه گه ر توبه كرن و نفئو كرن و زه كاتا مالى خو دان، فيجا ريكا وان به ردهن، ب راستى خودئى گون هه ر ئيه ر و دلؤ فانه. ﴿۶﴾ و ئه گه ر ئيك ژ موشر كان خو هافئيه به ختئى ته، بحه وينه دا كه لامئى خودئى گولئى بيت [و قورئانئى بؤ بخوينه]، پاشى بگه هينه وى جهى يئى لئى ئيمن بيت، چونكى ب راستى ئه و مله ته كئى نه زانن.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
 إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْلَمُوا
 لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾
 كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
 ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَقْوَاهُمْ وَتَأْتِي قُلُوبُهُمْ وَأَكْرَهُمْ
 فَاسْتَقِيمُوا ﴿٨﴾ أَشْرَأُ يَأْتِي اللَّهُ تَمَنَّا قَلِيلًا فَوَسَدًا وَعَن
 سَبِيلِهِ إِنْ هُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
 فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ
 تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
 الدِّينِ وَنَفَصُ الْأَيْتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِنْ
 تَكْفُرُوا بَعْدَ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
 فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
 يَنْتَهُوْنَ ﴿١٢﴾ أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَتُوا أَيْمَانَهُمْ
 وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَّوْكُمْ أَوْلَ مَرَّةٍ
 أَخْسَنُوا لَهُمْ فَاَللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿۷﴾ چاوا موشرکان دئی په بیان ل دهف خودی و پیغه مبه ری وی هه بن، ژ بلی وان نه ویت هه وه په بیان ل که عبه یی داییی، هندی نهو د گهل هه وه د راست بن، هوین ژی د گهل وان د راست بن، ب راستی خودی چه ژ پاریزکاران دکته [جهئینانا په بیان ژ پاریزکارییی]. ﴿۸﴾ چاوا [دئی وان په بیانا خودی و پیغه مبه ری هه بیت] نه گهر نهو ب سهر هه وه بکه فن، مرو فانی و په بیان بهر چاف ناگرن، ب ده فی خو هه وه رازی دکهن [نانکو ده فنه رمیسی د گهل هه وه دکهن، و دلی وان ل سهر هه وه تژی کهر ب و کینه]، و دلی وان ناگریت [نهو نهو ا د گهل هه وه دبیژن ب جه بیت]، و باراپتر ژ وان ری ده رکه فتنیه. ﴿۹﴾ نایهت و نیشانیت خودی ب بهایه کی کیم فروتن، و ریکا خودی ل خه لکی گرتن، ب راستی نه فا نهو دکهن گله ک کریتسه. ﴿۱۰﴾ [نه بهس د راستا ته ب تئیدا وه سانه] نهو د راستا چو خودان باوهراندا په بیان و مرو فانیی بهر چاف ناگرن، و نه ها نه فنه، زیده گافیکه ر [بیست ددنه سهر تان و په ژانی خودی]. ﴿۱۱﴾ نه گهر

توبه کرن و نفیژ کرن و زه کات دان، فیجا برایست هه ونه د دیندا، و نه م ب درئیژی و ب هه می ره نگان نیشان و نایه تیت خو بو وان دیار دکهن، نه ویت دزانن. ﴿۱۲﴾ و نه گهر په بیانیت خو نه ویت ب سویند موکوم کرین، پشتی د گهل هه وه دایین بشکینن، و نه زماندریژی د راستا دینی هه ودها کرن [تان تی قوتان]، فیجا سهریت گاوریمی بکوژن، ب راستی وان چو سویند و په بیان نینن، به لکی بهس بکه ن و ب پاشفه بچن. ﴿۱۳﴾ نه ری ما هوین [گهلی موسلمانان] شه ری وان ناکهن، نه ویت سویند و په بیانیت خو شکان دین، و ل بهر بوون پیغه مبه ری ده ربیخن، و ده سته پیکئی وان شه ر د گهل هه وه کربوو، ما هوین ژ وان دترسن [له وا هوین شه ری وان ناکهن]؟ خودی هه ژیتره هوین ژی بترسن نه گهر هوین خودان باوهر بن.

﴿۱۴﴾ شهرى وان بکهن، خودى دى وان ب دهستيت هوه [ب کوشتنى] تيزادهت و [ب ئىخسیر کرنى] رسوا کهت، و هوه ب سهر وان تىخيت و دليت دهسته که کا موسلمانان هين کهت. ﴿۱۵﴾ و دى که ربا دليت وان [موسلمانان] دارپزيت، و خودى توبه يى ددهته سهر وى يى بقتيت، و خودى ب خو يى زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۶﴾ ئه رى هوين ل وى هز رينه [هوسا بى] جه پانندن [بينه هيلان، و خودى نه زانيت کى ژ هوه جه جهاد کرييه و کى ژ هوه ژ بلى خودى و پيغه مبه رى وى و موسلمانان، که سهک بو خو نه کر بيته نيزک و خو شتى، و خودى ژ ههر کاره کى هوين دکهن ناگه داره [نانکو هوين ل وى هز رينه بينه هيلان، بى کو جهادى بکهن و خو ژ موشرکان بشون]. ﴿۱۷﴾ بو موشرکان ناييت و نه دورسته، و هوه ب خو شاده يى ب گاورى بى ل سهر خو ددهن، کو هوه مزگه فتيت خودى ئافا بکهن، کار و کريارت فان [ئه ویت شانازى بى پى دهن] پويچ بيون، و ههروهه ر دى دناگریدا مينن. ﴿۱۸﴾ ب راستى بهس هوه دى مزگه فتيت خودى

قَتَلُوهُمْ يَكْفُرُوا اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُكْفِرُهُمْ وَيَضْرِبُ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۴﴾ وَيَذْهَبُ عَذَابُ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۵﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿۱۷﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸﴾ أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْقَائِمُونَ ﴿۲۰﴾

الجزء العاشر

ئافا کهت، هوى باوهرى ب خودى و ب پوژا ناخه تى ئينايى، و نقيزى بکهت و زه کاتى بدهت، و ژ خودى پيغه ژ که سى نه ترسيت، فيجا هيقييه هه فه ژ راسته پکرييان بن. ﴿۱۹﴾ ئه رى هوين [کارى] ئافا دانا جه جيسان و ئافا کرنا [سه خيبرنا ئاها يى] که به يى، و هکى [کارى] وى ددانن هوى باوهرى ب خودى و پوژا قيامه تى ئينايى و جهاد دريکا خوديدا کرى، هه فه ل دهف خودى نه وه کى ئيکن، و خودى ب خو مله تى سته مکار راسته رى ناکهت. ﴿۲۰﴾ هوى باوهرى ئينايين و مشهخت بوويين و جهاد ب خو و مالى خو دريکا خوديدا کرين، ل دهف خودى پايه و په ييسکيت وان بلندترن، [نانکو قه درى وان مهز نتره]. و هه ها ئه هه نه ييت سهر فه راز.

يَبْسُرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ لَّهُمْ فِيهَا
 نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنْ أَلَّ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ
 عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَتَابَعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءِآبَاءَكُمْ
 وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنْ أَسْتَجَبُوا لِكُفْرٍ عَلَى الْإِيمَانِ
 وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِنْ
 كَانَتْ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
 وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
 كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
 بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ صَرَّفَكُمُ
 اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْرَجْتَكُمْ
 كَعْرَتِكُمْ فَمَا تَرَغْنَّ عَنكُمْ سَيِّئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ
 الْأَرْضُ بِمَا رَحَبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ
 سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا
 لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢١﴾ خودایى وان مزگینیبى ب دلخوفاينیبى ژ دهف
 خو، و ب رازیبوونى و بهحه شتیت بؤ وان خوئشى
 تیدا بهرده وام، ددهتسى. ﴿٢٢﴾ ههروهه ردى تیدا بن،
 ب راستى خه لاتى مهزن ئه وه ئه وئى ل دهف خودى.
 ﴿٢٣﴾ گهلى خودان هه وان، باب و باپير و برايبىت
 خو نه هه لگرن هه فال و خوئشقى، ئه گهر وان گاورى
 شوينا باوه ريبى هه لبزارت، و هه ره كه سى ژ هه وه وان
 بؤ خو بكه ته خوئشقى [پشتى گاورى هه لبزارتى]،
 ئه فه ئه وه ژ سته مكارانه. ﴿٢٤﴾ بيژه: ئه گهر بايبت هه وه
 و زاروقيت هه وه و برايبىت هه وه و ژنيت هه وه، و
 عه شيره تا هه وه و مالى هه وه ب دهست خوئه ئيناى،
 و بازركانيسا هوين ژى بترسن بشكيت و نه چيت، و
 خانيسيت هه وه پى خوئش، ل دهف هه وه شرينتر و
 خوئشقىتر بن ژ خودى و پيغه مبه رى وى و ژ جيهادا
 دريكا خوديدا، فيجا خو بگرن هه تا فهرانا خودى
 دئيت، و خودى ب خو مله تى ژ رى دهر كه قئى
 راسته رى ناكهت. ﴿٢٥﴾ ب سويند خودى هوين ل
 گه لهك جهان ب سه رئىخستن، و هاريكاريسا هه وه كر

[وه كى به درى و حوده ييبى و خه بيه رى و فه كرنا مه كه هى]، و رؤزا حونه ينى ژى [هاريكاريسا هه وه كر]،
 گه له كيسا هه وه هوين گهر مكرن [وه وه گؤت: ئه فرؤ گه لهك به رامبه ر كيمه كا ناشكين] و فئى گه له كيسى
 چوفايده ژى نه گه هانده هه وه، و چوژ هه وه نه دا پاش، و ئه رد ب به رفه هيسا خوئه ل هه وه به رته نگ بوو،
 پاشى هه وه به رى خو وه رگيرا و هوين ره فبن. ﴿٢٦﴾ پاشى خودى [پشتى هوين ره فبن] دلخوشيسا خو ب
 سه ر پيغه مبه رى خو و خودان باوه راندا ئينا خوارى، و له شكه رهك [بؤ پشته فائيسا هه وه] ئينا خوارى، هه وه
 نه دديتن، و ئه وئت گاوروبووين ئه شكه نه جدان و ئه فه يه جزايبى گاوران.

ثُمَّ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مِنْ يَدَيْهِ وَيَعْلَمُ اللَّهُ سِرَّهُ
 وَعَفْوُهُ رَجِمُوا بِتَابِهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
 نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ قَاتِلُوا الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
 وَهُمْ صَاغِرُونَ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
 وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
 بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَاتِلْهُمْ اللَّهُ إِنَّهُ يُوَفُّ كَوْنَهُمْ وَأَخْبَرَهُمْ
 وَرَهْبَئِهِمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحُ ابْنُ
 مَرْيَمَ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
 لَأِلهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

﴿۲۷﴾ پاشی خودی پستی فی توبه یی دده ته سهه
 وی یی وی بقییت و خودی ب خو گو نه هژیهه و
 دلؤ فانه. ﴿۲۸﴾ گلی خودان باوه ران، ب راستی هندی
 موشرکن د پیسن [پیساتییا وان یا شرکی و سالؤ خهت
 و هزرویرانه]، فیجا بلا پستی فی سالی [کو سالا
 نه هی مشه ختی بوو] نیزیکی مزگه فتا که عبه یی نه بن،
 [و ناییت ژ نوکه و پیقه بینه که عبه یی بو حه جی و
 عومره یی] و ته گهر هوین [ژ نه هاتنا وان بو مزگه فتی]
 ژ خیزانییی (هه ژارییی) بترسن [چونکی ب هاتنا وان
 ره ووجه ک دکه فیهه کرین و فرؤتنا هه وه]، فیجا ته گهر
 خودی بقییت دی هه وه ژ که ره ما خو ده وه مه ند که ت.
 ب راستی خودی یی زانا و کاربنه جهه. ﴿۲۹﴾ گلی
 خودان باوه ران [شه ری د گهل وان بکه ن ته ویت
 باوه رییی ب خودی و رؤژا قیامه تی نه نینن، و ته و
 خودی و پیغه مبه ری وی حه رام کری، حه رام نه که ن، و
 دینی راست بو خو نه که نه دین، ژ وان ته ویت کتیب بو
 هاتین [جو هی و فه له] هه تا ب ده ستیت خو زیره سه ری
 دده ن و ته ویت شکه سستی. ﴿۳۰﴾ و جو هیان گو ت:

عوزه ر کورپی خودییه، و فه له یان گو ت: عیسا کورپی خودییه، ته فه گو تنا وانه ته و ب ده فی خو [فی] دیترن
 [بی نیشان و بی به لگه و گو تره]، چافل وان دکهن بیت به ری وان گاور بووین [د چه رخ و سه رده هییت
 بو ریدا و هکی یونان و رومانان]، خودی وان بکوژیت [له عنه تان ل وان بکه ت]، چا وانه و به ری خو ژ هه قییبی
 و هر دگپرن بو پویچییبی؟! ﴿۳۱﴾ ته وان [مه خسه د جو هی و فه له] زانا و عیباده تکه رییت خو و عیسا یی کورپی
 مه ریهمی بو خو خودا دانایینه، و فه رمانا وان نه هاتییه کرن ژ خودایه کی زیده تر به ریسن، کو ژ وی پیقه تر
 چو خوداییت دی نینن، و ب راستی ته و یی پاک و پاقره ژ وی سالؤخی ته وئی موشرک دده نی.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينٍ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ * تِلْكَ آيَاتُ الَّذِينَ
آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَطْلِ وَبِصُدُونٍ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَسْفُقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ نَحْمِلُهَا
فِي تَارِحَتِهِمْ فَتَقْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَأَطْهُرُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ عِنْدَ اللَّهِ أَفْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرَّةٌ ذَلِكَ الْذَّبُّ الْقَبِيحُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَمَا
يُقْتَلُونَكُمْ كَافَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

﴿۳۲﴾ دفتین [ول بهر دگهړن] رڼناهییا خودی [کو قورثانه] ب دهڅیت خو بښه مرینن، و خودی ناهیلیت، ههتا رڼناهییا خو تهمام نهکته و ب سهرنه ټیځیت، خو گاوران پی نهخوښ زی بیت. ﴿۳۳﴾ هه [خودی] ههوه پی پیغه مبهری خو ب ریکا راسته ریکنی [کو قورثانه] و ب دینی راست هنارتی، دا بکه ته سه ریشکا هه می دینان، و ب سه ر هه می دینان پیڅیت، بلا موشرکان پی نهخوښ زی بیت. ﴿۳۴﴾ گهلی ههویت ههوه باوهری ټینابین، ب راستی گهله ک ژانا و عیاده تکه ران [ژفله و جو هییان] مالی خه لکی ب نه هقی دخون [ب ریکا بهرتیلی و سه له فی و هه رامیسی]، و ریکا خودی ژ خه لکی دگرن، و ههویت زیر و زیشان ددانه سه ریک [وهه فی خودی ژئی دهر نه ټیخن] و د ریکا خودیدا نه مه زیخن، ټیجا [هه می موحه مه د] تو مز گینیسی ب ټیزیه کاب ژان و دژوار بده وان. ﴿۳۵﴾ رڼوا [زیر و زیف] د ناگری جه هنه میدا دټینه سوړکرن و گهر مکرن، و نه نیسیت وان و نه نشیتت وان و پشتیت وان پی دټینه داخکرن،

[دی بیژنه وان] هه هه هه هه هه وه یا هه وه بو خو دانایه سه ریک، ټیجا تامکته نه وی [بخون] یا هه وه بو خو دانایه سه ریک. ﴿۳۶﴾ ب راستی رڼوا خودی هرد و هه سان چیکرین، هه ژمارا مه هان ل دهف خودی دوازده مه هن، ههروه کی خودی دکتیبا خودا [ده پی پارستی] بجه کری، ژ وان مه هان چار ژئی ب رویه تن [د وان مه هاندا] ژو القعه، ژو الحججه، موحه رره م و ره جه ب) شه ر و کوشتن ټیدا نه دورسته، هه هه هه [ټیسلامه] دینی راست و دورست [هه ویی قه دری فان مه هان دگریت]، ټیجا د فان مه هاندا سته می ل خو نه کهن [ټانکو کوشتنی ټیدا نه کهن]. و هوین هه می پیکشه شه ری موشرکان بکهن، ههروه کی هه هه می پیکشه شه ری هه وه دکهن، و بزنان خودی دگهل پاریز کارانه.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُحْلِقُونَ عَامًّا وَيُحَرِّمُونَ عَامًّا لِيُؤْطِقُوا
 عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحْلُقُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْتَ لَهُمْ
 سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾
 يَتَأْتِيهَا الذَّبِيرَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ
 أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتُمْ قُلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ
 بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْأُخْرَىٰ فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِي الْأُخْرَىٰ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ الْآتِفِرُوا يَعْذِبْكُمْ
 عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَنْصُرُوهُ
 شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الْآتَنْصُرُوهُ
 فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
 إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
 مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
 لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ
 وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿٣٧﴾ ب پراستی گیرۆد کرنا [پاشئییخستنا] رومیه تا مه هی بؤ مه هه کا دی [ئانکو گوهورینا وان هه یثیت خودان رومیهت و شهر تیدا حه رام ب هنده که مه هیت دی، دا رومیه تی وی بشکینن] زیده بوونه د گاوریسیدا، نه ویست گاوریسین پی به رزه و گومرا دین، ساله کی حه لال دکهن و سالا دی حه رام دکهن، دا هندی وی هه ژمارئی لی بکه ن یا خودئی حه رام کری، فیجا نه و ب فی کر بارا خو حه رامی خودئی حه لال دکهن. کارئی وان یی خراب یی بؤ وان هاتیه خه ملاندن، و خودئی ب خو ژئی نه ویست گاوریس ته ری ناکه ت. ﴿٣٨﴾ گه لی خودان باوهران هه وه خیره، نه گهر بؤ هه وه هاته گو تنی، هوین هه می د ری کا خودیدا دهر که فن بؤ جیهادی، [هوین] دهر دیدا له ش گران دبن، ئه ری هه وه ژینا ئاخره تی دا ب ژینا دنیا یی؟ فیجا [بزائن] خو شیا ژینا دنیا یی ل بهر یا ئاخره تی چو نینه، یا کیم و بی قیمه ته. ﴿٣٩﴾ و نه گهر هوین [گه لی خودان باوهران] هه می پی کفه نه چنه جیهادی، دئی خودئی ب ئیزابه کا دژوار هه وه ئیزادهت، و دئی

هه وه ب غه یری هه وه گوهوریت. و هوین نه شین چو زینانی ژئی بگه هیننی، ب پراستی خودئی ل سه ر هه می تستان یی دهسته ه لاتداره. ﴿٤٠﴾ نه گهر هوین [گه لی خودان باوهران] پشته فانی و هاریکاریسیا وی [پیغه مبه ری من، موحه مه د] نه که ن، نی ب پراستی خودئی هاریکاریسیا وی کر، و هختی گاوران نه و [پیغه مبه ر ل مه که هی] ئیک ژدویان [کو نه بو به کره] دهر ئیخستی، و هختی نه و هه ردو د شکه فنیقه بوون، ده می دگو ته هه فالئی خو [نه بو به کری] ب خه م نه که فه، نی خودئی یی د گه ل مه، [هنگی] خودئی دلر هه تیه سیا خو ب سه ردا داریت و پشته فانیسیا وی ب له شکه ره کی کر هه وه نه ددیت، و داخوازا گاوران بؤ [شرکی و گاوریسی]. ب بن ئیخست، و داخوازا خودئی [بؤ ئیسلامی] ب سه ر ئیخست و بلندکر، و خودئی ب خو سه رده ست و کار بنه جهه.

أَفْرُوا وَخِيفًا وَفَقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
 لَوْ كُنْتُمْ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ
 وَلَٰكِن بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشَّقَّةُ وَسَيَّحِلَفُونَ بِاللَّهِ
 لَوِ اسْتَطَعْنَا لَحَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ
 حَتَّىٰ يَتَّبِعِنَا لِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَنَعَمُ الْكَذِبِينَ ﴿١٣﴾
 لَا يَسْتَدْرِكُ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١٤﴾
 إِنَّمَا يَسْتَدْرِكُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَأَرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿١٥﴾ * وَلَوْ
 أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ
 فَضَحَّطَهُمْ وَاقْبَلُ أَقْعَدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ
 مَا زَادُواكُمْ إِلَّا حَبَالًا وَلَا أَضْعَافًا إِلَّا ضَلَلْتُمْ يَبْعَثُكُمْ
 الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

﴿١١﴾ و هوين [گهل خودان باوهران] ب دلخوازی و دلنه خوازی و ب گهنج و پیره میرقه و ب سوار و په یاده شه و د خو شی و نه خو شییاندا و ب زاروک و ب بی زاروک شه و ب بارگرنی شه و ب مال و جانئ خو شه، جیهادی درپکا خودیدا بکن، نه شه بو هوه چیتره نه گهر هوین بزائن. ﴿١٢﴾ نه گهر [گازیکرنا ته هه ی موحه مه د بو شهر ی نه بایه] و بو ده سته کفتیه کی نیزی بک بایه یان زی بو و غه ره کا نافنجی بایه [نیا دویر و نیا نیزی بک بایه]، ب راستی دال دویف ته ئین، به لی ب راستی زه همت و هستاندنئ شه و دویر ئیخستن و له شگران کرن، و دئ ب خودئ سویند خون [و دئ بیژن]: نه گهر شه شیابینه، ب راستی دا د گهل هوه و دهر که فین [ب فه مانا خو ژ جیهادی] خو به رئاتاف دکهن، و خودئ ب خو ذرانیت شه و دره وینن. ﴿١٣﴾ خودئ ل ته نه گریت ته تازاکهت [هه ی موحه مه د]، بو چی ته ده ستویرا وان دا، به ری شه ویت راستی گوتین، بو ته دیار بن و تو دره وینان بنیاسی. ﴿١٤﴾ شه ویت باوهریی ب خودئ و پرژا قیامه تی دئینن، ده ستویریئ ژ ته ناخوازن کو شه ب خو و مالی خو جیهادی درپکا خودیدا بکن، و خودئ ناگه ژ پاریز کاران هه یه. ﴿١٥﴾ به لی به س شه و ده ستویریئ ژ ته دخوازن [ژ جیهادی فه مینن] شه ویت باوهری ب خودئ و پرژا قیامه تی نه ی، و دلینت وان ب گو مان، فیجا شه و د گو مان و دودلیسا خو دا دزفین. ﴿١٦﴾ و نه گهر [راست دبیژن] وان فیابایه دهر که فین [بو جیهادی] دا کاری بو کهن، به لی خودئ رابوونا وان نه فیا، فیجال بهر وان گران کر، و گو تنه ئیکدو د گهل روینشتیان [بچویک و پیره میر و ژنان] پروینن. ﴿١٧﴾ و نه گهر شه و د گهل هوه و دهر که فتابانه ژ ی، ژ خرابیی بیقه تر ل هوه و زیده نه دکرن، و دا د ناف هه و هدا ئین و چن و خرابیی هه لئین، سهر گپرییی بو هوه دخوازن، و د ناف هه و هدا ییت هه یین [سست و لاواز] گو هدرایسا وان دکهن، و خودئ ناگه ژ سته مکاران هه یه.

لَقَدْ أَتَعَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَادِحُونَ ﴿٤٨﴾ وَمَنْهُمْ
مَنْ يَقُولُ أَسْذَنُ لِي وَلَا تَقْنِيَنَّ الْآفِي الْفِتْنَةَ سَقَطُوا وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنَّا نُصَبِّحُكَ
حَسَنَةً نَسُوهُمْ وَإِنَّا نُنْصَبُكَ مُصِيبَةً يَقُولُوا قَدْ
أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ
لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَى صَوْنَ بِنَا إِلَّا
إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَمَنْ نَرَى نَصْرًا يَكُونُ يُصِيبُكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِي بِنَا فَرَبِّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ
مِنْكُمْ إِنِّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنْعَهُمْ أَنْ يَقْبَلُوا مِنْهُمْ نَفَقَتَهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤٨﴾ ب راستی وان بهری نوکه ژى [بهرى ته بو وکى] کارى خرابی بوهه و دکر، و ههمى کار بو ته دثینان و دبرن [پیلان و توبین بو ته دگیران، دا ته ژ جیهادی سست بکهن]، هه تا رۆژا هه قیبه هاتى [هاریکارى و پشته فانیا ته هاتیه کرن] و دینی خودی ب سهرکه فتی، و وان [ته قیت فه مایین ژ جیهادی] ته فه نه دقیا و د سهر وانرا ته فه هاته کرن. ﴿٤٩﴾ هیه ژ وان دپیژ ته ته دستویرا من بده [ته ز نه نیمه شه ری رومی]، و من نه ئیخه د گونهدا، بزنان گونهدا وه یا وه که فتینی و یا وه تیدا [کو حه ز دکهن فه مین]، ب راستی جهنهم یا وهرهاتیه ل دور گاوران. ﴿٥٠﴾ ته گهر فه نجیهک [سهرکه فتن و ده سته که فتیهک] بگه هیته ته پی نه خوش دبن، و ته گهر خرابیهک [دریکا خودیدا بیته سهری ته چ بریندار کرن چ کوشتن] دى بیژن: ب راستی مه بهری نوکه کارى خو کربوو، [لهوا ته م دهر نه که فتین] و بهری خو دده نه مالیت خو و وه ییت که یفخوش. ﴿٥١﴾ بیژه ب راستی چو به لا و ئاتاف مه ناهنگیفتن، وه نه بن ییت خودی بو مه

نقیسین، ههر ته وه [خودییه] پشته فان و هاریکاری مه، فیجا بلا خودان باوه ر پشتا خو ب خودی گری بدن. ﴿٥٢﴾ بیژه [هه ی موحه مه د] ما هوین ل هیقیینه چ ب سهری مه بیت، ژ بل ئیک ژ دو قه نجیسان [سهرکه فتن و سهر بلندی، یان ژى شه هیدبوون و لیبورین]، و ب راستی ته م ژى بو هوه ل هیقیینه [ئیک ژ دو یان ب سهری هوه بیت]، خودی ب ئیزایه کی ژ ده ف خو هوه ههنگیفت یان ب ده ستیت مه [هوه بده ته کوشتن ل سهر گاوریی]، فیجا چافه ری بن، ته م ژى د گهل هوه چافه ریینه. ﴿٥٣﴾ [هه ی موحه مه د] تو بیژه: [وان دور ویان] چ ب دلّی خو و چ بى دلّی خو، مالّی خو بدن، ههر ژ هوه نایته قه بو یلکرن. ب راستی هوین مله ته کی ژ ری دهر که فتینه. ﴿٥٤﴾ و چو نه هیلا مه زاختن و خیریت وان ژ وان بیته وهر گرتن، وه نه بیت کو وان باوه ری ب خودی و پیغه مبه ری وی نه ئینا، و نشیژی ناکه نه گهر ب خرچ و خافی نه بیت، و چو نادهن و نامه زیخن ته گهر ژ نه چاری نه بیت.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
 بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَصِفْرٍ ﴿٥٥﴾
 وَيَخْلِفُونَ بِأَلْفِهِمْ أَنْهَارَ لِمَنْعِكُمْ وَمَا هُمْ بِمُنْكَرٍ وَلَئِنْ هُمْ
 قَوْمٌ يَقْرَأُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلِجًا أَوْ مَعْرَتًا أَوْ مَدْخَلًا
 لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمَنْ هُمْ مَنِ يَلْمِزُكَ فِي
 الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
 هُمْ يَسْتَحْضُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
 إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
 وَالْعَمَلِيَّةِ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
 وَالْغَدَمِيِّنَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً
 مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمَنْ هُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَدْنَىٰ قُلُوبِ الْأَنْبِيَاءِ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
 بِاللَّهِ وَيُؤْتُونَ مِنَ الْمُنْجَمِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
 مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

الحزب

﴿٥٥﴾ فَيَجَا بِلَا مَالٍ وَزَارٍ وَكَيْتٍ وَأَنْ [بَيْتٍ گهلهك] ته عه جينگرتى نه كهن، خودى دقيقت دژيانا دنياييدا وان پى ته زيهت بدهت، و پاشى وان بمرينيت و ثهو گاور. ﴿٥٦﴾ [دوروى] ب خودى سويند دخون كو ثهو ژ هه و نه و ييت د گهل هه وه، و ثهو ب خو نه ژ هه وه نه، بهلى ثهو دهسته كه كن دترسن [ثهوا هاتيه سهرى گاوران ب سهرى وان ژى بيت، ژ بهر هندى ژ دره بو هه وه سويند دخون، كو موسلمانن و خودان باورن وهكى هه وه، و ثهو ب خو و هسا نينه]. ﴿٥٧﴾ و نه گهر وان ناسيگه ههك [كو تيدا هاتبانه پارستن]. يان شكفتهك [كو تيدا نه هاتبانه ديتن]، يان ژيرزه مينهك [كو چوانه تيدا] ديتبايه، داب لهز بهرى خو دهنى [ژ ترساندا]. ﴿٥٨﴾ و هندهك ژ وان د ليكفه كرنا دهستكه فتاندا، ته له كه دار دكهن، و تانان دهاقيرنه ته، فيجا نه گهر ژ وى مالى گه هشته وان رازى بوون، و نه گهر نه گه هشته وان عيجز و نه رازى دبن. ﴿٥٩﴾ و نه گهر ب وى تشتى كو خودى و پيغه مبهرى وى دايبه وان [ژ دهستكه قتي و غه نيمه يان] رازى بانه،

و گوتبانه: خودى بهسى ميه، خودى دى ژ كه ره ما خو دته مه و پيغه مبهرى وى ژى [ژ كه ره ما خودى دى دته مه]، و ب راستى هم ل هيشيا خودايى خوينه [نه فه دا بو وان چتر بيت]. ﴿٦٠﴾ ب راستى زهكات بهس بو وانه ثه و يت هه ژار و به لنگاز، و ثه و يت ل سهر شول دكهن [بو كو مكرنا زهكاتى]، و ثه و يت دلى وان بهر ب ئيسلاميه دئيه كيشان [ژ كه سبت موسلمان بووين و هينژ موكوم نه بووين، يان گر ه گريت گاوران داژ زيانا وان بيته پاشفه برن و دلى وان بو ئيسلامى بيته نهر مكرن]، و بو نازا كرنا به نديان و بو دهينداران، و بو رپيا خودى [جهادى] ب هه مى رهنگانفه) و ريفنگانه، نه فه فه رزه ژ دهف خودى، و خودى ب خو يى زانا و كاربه جهه. ﴿٦١﴾ و ژ وان [دورويان] هه نه ته زيه تى دگه هيننه پيغه مبهرى و ديبژن: ثهو گوهى خو دده ته هه مى تشتان و هه ميبى باور دكته، بيژه: بهلى ثهو گوهداريا هه مى تشتى دكته، بهلى گوهداريا وى بو خيرا هه وويه، باور يى ب خودى دينيت و باور ژ خودان باور ان دكته، و دلوفانيه بو ثه و يت باور يى ثينايين ژ هه وه، و ثه و يت ته زيه تى دگه هيننه پيغه مبهرى خودى، ئيزايه كاب ژان و دژوار بو وان هه يه.

يَخْلِقُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِرِضْوَانِهِ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن
يُحَادِدِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
ذَلِكَ أَكْزَبُ الْأَعْظِيمِ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
تُنزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَخِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مُخَبِّرٌ مَّا تَخَذِرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَسْأَلُهُمْ
لِيَقُولُوا إِنَّمَا كُنَّا نَحْوُكُمْ وَلَا يَأْتِيهِ
وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعَفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتُ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
حَسْبُهُمْ وَعَلَّمَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿ ۶۳ ﴾ بۆ ههوه ب خودی سویند دخون، دا ههوه رازی بکهن، و خودی و پیغه مبهری وی هیژاترن ئەو رازی بکهن، ئەگەر راست ئەو ژ خودان باوهران بن. ﴿ ۶۳ ﴾ ئەری ما وان نەزانییه، هەر کهسی دژاتی و دژمناتیبا خودی و پیغه مبهری وی بکهت، نی ب راستی ئاگری دۆژهی بۆ ویه و دی ههروهه تیدا بیت، ئەقیه رسواتی و شهرمزارییا مهزن. ﴿ ۶۴ ﴾ دوروی دترسن سورتهک دهرهقی واندا [ئان ل سه وان] بیته خواری، یا دلی واندا [فهشارتی] بۆ وان بیژی، [ههی موحه مه د] بیژه [وان]: ترانه یان بکهن، نی ئەوا هوین ژی دترسن، خودی دی ئاشکەرا کهت. ﴿ ۶۵ ﴾ و ئەگەر تو پسپارا وان بکهی [ژ وی تشتی وان گۆتی] دی سویند خون و بیژن مه بهس ترانه د ناچهرا خودا دکرن و بهس ئاخفتن بوو، و مه چو مه خسه د پی نه بوون. بیژه: ئەری ههوه ترانه ب خودی و ئایه تیت وی و پیغه مبهری وی دکرن؟! ﴿ ۶۶ ﴾ [ههی موحه مه د بیژه دورویان]: مهانه و ههجه تان نه گرن (عوزران نه خوازن) [ژ ههوه نائینه

وه گرتن]، ب راستی هوین گاوربوون پشتی ههوه باوهری ئینایی، ئەگەر ئەم ل دهسته کهکی ژ ههوه بویرین و ئازا بکهین [ئەویت دورویاتیبا خو هیلایین] دهسته کهکی دی ئیزا دین، چونکی ئەو ب راستی گونەهکار بوون. ﴿ ۶۷ ﴾ دوروی ژژن و میران ژ ئیکن [ئانکو هه می وهکی ئیکن د دورویاتیبییدا]، فهمانی ب خرابیی دکهن و ری ل باشیی دگرن، و دهستیت خو دکرن (دمچینن) و قهلساتییی دکهن، خودی ژ بیرکرن [فهرمانا وی ب پشت گوهی خو فه هاقیتین] خودی ژی ئەو هیلان [و دلۆفانی و که ره ما خو ژ وان بری]، ب راستی دوروی ئەون ییت ژ ری دهرکه فتنین. ﴿ ۶۸ ﴾ خودی بۆ دورویان ژژن و میران و گاوران ئاگری دۆژهی به رهف کریه، و ههروهه دی تیدا بن و ئەو بهسی وان، و خودی ئەو ییت ژ دلۆفانییا خو دوری ئیخستین، و ئیزایه کا ههروهه بۆ وان ههیه.

﴿٦٩﴾ [گهلی دورویان] هوین ژى وهكى ئه ویت بهرى خو، ئه وژ هه وه ب هیز تر بوون، و پتر ژ هه وه مال و زارڤ هه بوون، قیجا وان خو شى ب بارا خو ژ دنیاى بر، و هه وه ژى كه یف و خو شى ب بارا خو بر، و هوین كه فتنه د پویچاتییدا هه وه كى ئه وه كه فتنه د پویچاتییدا، [خودانیت فان سالوخان] ئه شان كار و كریاریت وان د دنیا و ئاخره تیدا پویچ بوون، و هه ره ئه فتنه زیانكار. ﴿٧٠﴾ ما بۆ [دورویان] به حسى ییت بهرى وان نه هاتیه كرن [كاچ ب سه رى وان هات]، مله تى نوح، و عاد [مله تى هوود پیغه مبه ر]، و (سه موود) [مله تى صالح پیغه مبه ر]، و مله تى ئیبراهیم پیغه مبه ر و خه لكى مه دیه نى [مله تى شو عیب پیغه مبه ر]، و گوندیت هاتینه سه رو بنكرن [گوندیت (لووط) پیغه مبه ر]، پیغه مبه ریت وان ب نیشان و به لگه ییت ئاشكه راکه ر بۆ وان هاتن [وان باوه رى ب پیغه مبه ریت خو نه ئینا، قیجا خودى ئیزا ب سه ردا داریت]، قیجا خودى نه ئه وه یى سته مى ل وان بكه ت، به لى وان ب خو سته م ل خو كر.

﴿٧١﴾ زه لام و ژنیت خودان باوه ران هاریكار و پشته فانیت ئیكن، فه رمانى ب قه نجى و باشیى دكه ن و رپكى ل خرابیى دگرن، و نشیژیت خو [ب ره نگی پندفى] دكه ن و زه كاتى دده ن، و گوهدارییا خودى و پیغه مبه رى وى دكه ن، ئه شان خودى دى دلؤ فانسیى پى به ت، ب پاستى خودى سه رده ست و كارینه جهه. ﴿٧٢﴾ خودى سوژا داییه خودان باوه ران، ژ ژن و میران، كو به حه شتیت رویبار د بنرا دچن و دئین و هه ره وه ر تیدا بن، و خانسیت خو ش د به حه شتا عه ده ندا بكه ته بارا وان، و رازیبونا خودى ژ قى هه میسى مه زنتره، و ئه فیه سه رفه رازییا مه زن.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَآكَرَمَ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
كََمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضِعْتُمْ
كَالَّذِي خَاضُوا أَوْلِيَاكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ
نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَنْتَهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾
وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿۷۳﴾ هه‌ی پیغه‌مبه‌ر جیه‌دای د گهل گاور و دورویان بکه، و ل سهر وان بشدینه، و جهی وان جه‌هنه‌مه و پیسه دوپه‌ایکه. ﴿۷۴﴾ [دوروی] ب خودی سونید دخون، وان نه‌گوتیه [نه‌گهر راست موحه‌مه د پیغه‌مبه‌ر بیت، ئەم ژ که‌ران ژی خرابترین] و ب راستی وان په‌یقا گاور بی گوت، و پشتی موسلمان بووین گاور بوونه‌شه، و ئەو کر نه دلی خو یا ب ده‌ست وان‌شه نه‌هاتی [کو کوشتنا پیغه‌مبه‌ریه]، و چو کیاسی و په‌خنه ل سهر [پیغه‌مبه‌ری] نه‌بوون، ئەو نه‌بیت خودی و پیغه‌مبه‌ری وی ئەو ژ که‌رما خودی بی منه‌ت کرن. فیجا ئە‌گهر ئەو تۆبه بکه‌ن، تۆبه بو وان چیره و ئە‌گهر ئەو رویی خو [ژ تۆبه و باوره‌یسی] وەر گیرن، ب راستی خودی دی وان دنیا و ئاخره‌تیدا ب به‌ر ئیزایه‌کا ب ژان و دژوار ئیختی، و وان د‌ه‌ر دیدا چو هه‌قال و پشته‌فان و هاریکار نابن [وان ژ ئیزایی رزگار بکه‌ن]. ﴿۷۵﴾ و ژ وان [دورویان] هه‌نه په‌یانتی د گهل خودی دده‌ن، ئە‌گهر [خودی] ژ که‌رما خو مالی بده‌ته مه، ب راستی و ب سونید ئەم دی خیر

يٰۤاَيُّهَا الَّذِي جَاهَدَ الْكُفْرَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاَعْلَظَ عَلَيْهِمْ
وَمَا وَلَّهُمْ جِهَةٌ وَّبَسَّ الْمَصِيبُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللّٰهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ وَهُمْ
بِمَا لَبِئُوا وَاَوْ مَا تَقَمُّوا اِلَّا اَنْ اَعْتَبَهُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ فَضْلِهِ اِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ وَاِنْ يَتُوبُوا بَعْدَ
اِنَّهٗ عَذَابُ الْاِيْمَانِ الْاٰخِرَةُ وَاَلَاخِرَةُ وَاَلَاخِرَةُ وَاَلَاخِرَةُ
مِنْ وَلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿٧٤﴾ * وَ مِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰنَا
مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَّلَنَكُوْنُنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّآ اٰتٰنَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوْا بِهٖ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُّعْرِضُوْنَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ
بِمَا اَخْلَفُوْا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَّبِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ﴿٧٧﴾
اَلَمْ يَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ
عَلَمُ الْغُيُوْبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِيْنَ يَلْمِزُوْنَ اَلَمْ نَطْوِعْ عِبَتٍ مِّنَ
الْمُؤْمِنِيْنَ فِى الصَّدَقٰتِ وَالَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ اِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُوْنَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابُ الْاَلِيْمِ ﴿٧٩﴾

و سه‌ده‌قیان ده‌ین، و ئەم دی بینه ژ مرؤفیت قه‌نجیکار. ﴿۷۶﴾ فیجا وه‌ختی [خودی] ژ که‌رما خو مال داییسی، [وان دورویان] قه‌لسی و چرویکی کرن [و چو خیر نه‌دان، وه‌کی سونید خوارین]، و پشتا خو دانئ [دانه په‌یانا خو] و ئەو دروی وەر گیرانا خودا پرکەشک. ﴿۷۷﴾ فیجا [چرویکیسی] دورویاتیسه‌کا به‌رده‌وام هیلا دلی وادا، هه‌تا رۆژا دگه‌نه خودی، ژ به‌ر جهنه‌ئینانا په‌یانا وان دایی، و ژ به‌ر دره‌ویت وان دکرن. ﴿۷۸﴾ ئەری ما وان نه‌زانیسه، خودی نه‌ینی و پسته‌پستا وان دزانی، و ب راستی خودی زیده زانیسی نه‌ینانه. ﴿۷۹﴾ ئەو [دوروییت] چکیان دده‌نه خودان باوره‌ین، ژ دل و گیان [گه‌له‌ک] سه‌ده‌قیان دده‌ن [دیژن: ئە‌شه بو رویه‌تییسه نه ژ بو رازبوونا خودییه]، و [ژ خودان باوره‌ان] ئەویت چو نه‌بینن بده‌ن ژ بی پیچبوونا خو، [دوروی] ترانه‌یان بو خو بی دکه‌ن [و دیژن: خودی چو پاکى ب فئ کیمی نینه]، خودی ئەو جزادان ل سهر ترانه‌ییت وان، و ئیزایه‌کا ب ژان و دژوار بو وان هیه.

أَسْتَغْفِرَ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلَيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلَيَبْكَوْا كَثِيرًا وَبِحَرَاءِ بِلْمَاكَ أَنْوَاعِكُمْ سُبُوتٍ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تُخْرَجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْمُخَلَّفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَأْوَهُمْ قُلُوبُهُمْ عَلَى فَبَرِّئُوا نَفْسَهُمْ وَهُمْ كَفَرُوا ﴿٨٥﴾ وَإِلَّا أَنْزَلْتُ سُورَةَ أَنْ آتَمُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّلُوقِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَعْمَنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

﴿ ۸۰ ﴾ چ تو داخوازا گونه ه ژبیرنی بو وان [دورویان] بکهی، یان ژی داخوازا گونه ه ژبیرنی بو وان نه کهی، خو ته گهر هفتی جاران داخوازا گونه ه ژبیرنی بو وان بکهی، هه خودی گونه هیت وان ژنی نابهت، چونکی ب راستی وان باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی نهینا، و خودی ب خو مله تی ژ ری دهر کهفتی، راسته ری ناکهت. ﴿ ۸۱ ﴾ ته قیت فه مابین [ژ دوروییت دهستیر خواستین، و نه چوینه ته بووکی] ب روینشتنا خو [د مالیت خو دا]، پشتی پیغه مبهری خودی چوئی، خو شبوون، و نه قیان ب خو و مالی خو جیهادی د ریکا خودیدا بکهن، و گوته [خه لکی] د گهر میدا دهر نه کهفن، بیژه: ناگری جه هه مبهری گهر مته، ته گهر ته و تی بگه هن. ﴿ ۸۲ ﴾ فیجا بلا بپچهک بکه نن، و گه لهک بکه نه گری، جزایی کار و کریاریت وان کرین. ﴿ ۸۳ ﴾ فیجا ته گهر خودی تو [ژ ته بووکی] فه گهر اندیه مه دینه یی ل نک دهسته که کی ژ وان [ژ بییت فه مایی]، و دهستور ژ ته خواستن بو دهر کهفتی [بو خه زایه کا دی ژ بلی ته بووکی]،

بیژه: هوبن چو جاران د گهل من دهر ناکهفن، و هوبن چو جاران د گهل من شه ری چو دژمنان ناکه ن، ب راستی هوبن جارا ئیکی ب روینشتنا خو د خو ش بوون، فیجا هوبن ژی د گهل فه مابیان بمیننه روینشتی. ﴿ ۸۴ ﴾ [ههی موحه مه د] هه ره که سی ژ وان بمریت نفیژی ل سه ره نه کهی، و ل سه ره گو ری وی [د وه ختی فه شار تیندا] رانه وه سه ته، ب راستی وان باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی نهیناییه، و مرن و ته و ژ ری دهر کهفتی. ﴿ ۸۵ ﴾ و ب مال و زار و کیت وان عه جیگری نه به، ب راستی خودی دقیت د دنیا ییدا وان پی ئیزا بدهت، و وان بمرینت و ته و گاور. ﴿ ۸۶ ﴾ و ته گهر سورته که هاته خواری، و تیدا هانیت باوهری ب خودی بینن، و د گهل پیغه مبهری وی جیهادی بکهن، ته ویت ده وله مه ند دهستور بیی ژ ته دخوازن و دبیزن: بهیلن هم ژی د گهل روینشتیان بمینن.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَاءِكُمْ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا صَحُّوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ * إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتُنذِرُونَكَ وَأَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٣﴾

الجزء العاشر

الجزء العاشر

ئەو باوەریی ب خودی و پیغه مبهری بینن، و گوهدارییا وان بکەن، چو گونەهل سەر خودان عوزران نینە و گازندە ژئی نایئته کرن، خودی ب خو گونەه ژیهەر دلۆفانە. ﴿٩٢﴾ و چو گونەهل سەر وان نینە ئەویت وەختی بیئە دەف تە داتو وان سویار بکە، تە گۆت: من چو نینە هەوێ سویار بکەم، بەری خو وەرگێران و چاقییت وان تژی رۆندک دبوون ژ خەماندا، چونکی وان چو نەددیت درێکا خودیدا بمەزیخن. ﴿٩٣﴾ ب راستی رێکا جزادانی و ژئی وەر نەگرتنی و گونەهکار کرنی، بەس ل سەر وانە ئەویت دەستویریی ژ تە دخوازان [کو نەئینە جیهادی]، و ئەو ب خو یییت دەوله مەند، رازی بوون د گەل ژنان [روینشتی] بمینن، و خودی دلی وان مۆرکریه، فیجاً ژ بەر هندی ئەو نوزانن.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ آخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤْتِرُكُمْ إِلَيْنَا وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ فَيُبَيِّنُ لَكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِيُعْرِبُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَآؤُهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَابِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

﴿۹۴﴾ [هه ی پیغه مبه ر] ده می هوی ن ژ جیهادی فه دگه رن، [دوری] دی نین داخوازا لیبوری نی ژ هه وه کهن، بیژه: داخوازا لیبوری نی نه کهن [چو عوزران نه خوازان]، ئەم باوهر ژ هه وه ناکهین، ب راستی خودی ئەم ب سهر سالوخی ت هه وه هلکری ن، و خودی و پیغه مبه ری وی دی کریاری ت هه وه بینن [کا دی خرابی و دورویاتی سیا خو هیلن، یان دی هه ل سهر مینن]، پاشی دی زفر نه ده ف زانایی نه په نی و ناشکه رایان، و دی هه وه ناگه هدرای کار و کریاری ت هه وه که ت [دی هه وه ل دویت کریاری ت هه وه ئیزاده ت].

﴿۹۵﴾ گاها هوی ن زفرینه ده ف وان، دی بو هه وه ب خودی سویند خو ن، دا هوی ن ل وان بو رن و لی نه گرن، فیجا هوی ن رویی خو ژ وان وەر گپرن، ب راستی ئەو د پیسن و جهی وان دۆژه هه، جزایی کریاری ت وان کری ن. ﴿۹۶﴾ بو هه وه سویند دخو ن، دا هوی ن ژ وان رازی بن، و ئەگه ر هوی ن ژ وان رازی ژ ی بین. ب راستی خودی ژ مله تی ژ ری دهر که فتی رازی نایت. ﴿۹۷﴾ گاوری و دورویاتی سیا کۆچه ری ت

عهره بان [ئه عرابان] پتره [ژ یا خه لکی باژیران]، و شایسترن، ئەو بریار و ئە حکامیت خودی ل سهر پیغه مبه ری خو ئینایینه خواری نه زانن [پندقیسه بزانی ن زیده گاوری و دورویاتی سیا وان یا هندیه ئەو ل دویت سهری خو ییت رابووی ن، و کهس نه بو و وان شیرت بکه ت و ژ زانایان د دویر بوون، و چو ژ کتیا خودی و سونه تا پیغه مبه ری وی نوزانن]. و خودی ب خو بی زانا و کاربته جهه. ﴿۹۸﴾ و ژ وان ئە عرابان، هه نه تشتی دکه نه خیر ب خوساره تی ددانن، و ل هیقیینه به لا و ئاتاف بیته سهری هه وه، به لا و ئاتاف ب سهری وان بهین و خودی ب خو بی گوهدپر و زانایه. ﴿۹۹﴾ و ژ ئە عرابان ژ ی هه نه باوهری بی ب خودی و رۆژا قیامه تی دئین، و تشتی دمه زیخن، نیزی کبوون ژ خودی دینن، و [ژ مه زاختنا خو] دو عایت پیغه مبه ری و داخوازا گونه ه ژی برنی دئین. بلا ب ناگه ه بن کو ئە ف مه زاختنه نیزی کبونه بو وان [وان نیزی کی رازی بوون و دلوفانی سیا خودی دکه ت]، خودی دی وان ئیخه ته به ر دلوفانی سیا خو [نانکو د به حه شتیدا]، ب راستی خودی گونه ه ژیه ر و دلوفانه.

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ مِنْهُمُ الْمُهَجِرُونَ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ يَأْخُذُونَ بِاللَّهِ عَنَّهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمَنْ حَوْلَ كُفْرًا أَتَعْرَابٍ
مُتَفَقِّهُونَ مِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَىٰ الْبَيْتِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَاعِدًا لَهُمْ مَقَرِّتَيْنِ ثُمَّ بَرَدُونَ إِلَىٰ عَذَابِ
عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَأَخْرَجُوا عَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا
وَأَعْرَبًا وَسَاءَ لِمِثْلِهِمْ أَنَّ يَسْأَلَهُمُ اللَّهُ عَنِ عَمَلِهِمْ ذَٰلِكُمْ
فَيَجْزِيهِمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْ قَبْلِ يَوْمٍ تَوَلَّىٰ بَعْضُ مَا عَصَىٰ
اللَّهُ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٣﴾ وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسَيَرَىٰ اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّيِّينَ وَاللَّهُ هُوَ
الَّذِي يُخَوِّفُ لِكُلِّ فِرْيَاطٍ إِحْسَابًا وَأَخْرَجُوا مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ
إِنَّمَا يَعِدُكُم بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِلَّهِ عِلْمُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٤﴾

دلوفانه. ﴿۱۰۳﴾ زه کاتی ژ مالی وان وەر گره، وان پی پاک و پاقر بکه ژ گونهان، و بو وان [پشتی توزه کاتی ژ وان وەر دگری] دو عایان بکه، ب راستی دو عاییت ته بو وان فهه سیان و دلر هه تیه، و خودی ب خو گوهدیر و دلوفانه. ﴿۱۰۴﴾ ئه ری ما نوزانن هه خودییه یی توبه یا بنده ییت خو ژه کاتا وان وەر دگری، و ب راستی هه خودییه توبه وەر گر و دلوفان. ﴿۱۰۵﴾ [هه موحه مه د] بیژه: [وان ئه ویت توبه کرین] [چ کاری هه وه پی خو ش] بکن، خودی و پیغه مبه ری وی و خودان باوهر دی کاری هه وه بین، و ب راستی هوین هه می دی ب بال زانایی نهینی و بهر چافانقه ئینه فه گه راندن، فیجا ئه و دی هه وه ب کریاریت هه وه دکرن، ئاگه هدار کت. ﴿۱۰۶﴾ و هنده کیت دی [ژ وان ییت ژ ته بو وکی فه مایین: (موراره یی کور پی ره بیع و که عبی کور پی مالک و هیلالی کور پی ئومه یه)] هه نه، کاروباری وان یی راوه ستیاییه هه تا فه رمانا خودی د راستا واندا دیار دبیت، ئان دی وان ئیزاده ت [خودی] دی توبه یا وان قه بویل کت، و خودی ب خو یی زانا و کاربنه جهه.

﴿۱۰۰﴾ و پیشییت یی کی ژ مشهخت و هاریکاران و ئه ویت ب قه نجی ب دو یف وان که فتین، خودی ژ وان رازی بووییه و ئه و ری [ب تشی خودی داییه وان] رازی بوویینه، بهحه شتیت رو بیار د بنرا دچن بژ وان به ره فه فکرینه، و هه روه ره دی تیدا مینن، ئه فه یه سه ره که فتنا مه زن. ﴿۱۰۱﴾ و ژ وان ئه عرابیت دو رماندوری هه وه دوروی هه نه، و ژ خه لکی مه دینه یی ژ ی هه نه په له وان ل سه ره دورویاتی، تو وان نانیسی، ئه م وان دنیاسین، دو قات ئه م دی وان ئیزاده یین [د دنیا ییدا ب شه ر مزار بیی و ئیزا با گور پی، و ل ئاخره تی ب ئیزا با دو ره هی]، باشی دی ئینه فه گه ران بو ئیزا یه کا مه زن [روژا قیامه تی]. ﴿۱۰۲﴾ و هنده کیت دی ژ خه لکی مه دینه یی [ژ وان بوون ئه ویت ژ ته بو وکی فه مایین] گونه هییت خو ل سه ره خو ئاشکه را کرن، کاری خو یی چاک [جیهادا خو یا به ری ته بو وکی] و هنده کتی دی بی خراب [فه مانا خو ژ ته بو وکی] تیکه ل کرن، به لکی خودی توبه یا وان قه بویل بکت، ب راستی خودی گونه ه ژ بهر و

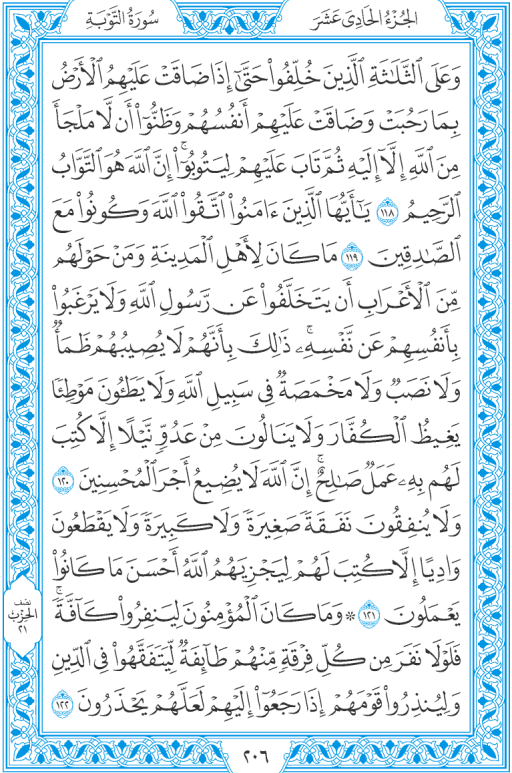
وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
 الْمُؤْمِنِينَ وَإِصْرًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
 وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
 مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ
 يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُيُوتَهُ
 عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُيُوتَهُ
 عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارِقَانْهَارٍ بِهِ فِي تَارِحَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنِيَ لَهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
 فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾
 * إِنْ اللَّهُ أَشْرَقَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
 بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُفْتَنُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
 وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
 وَالْفُرْقَانِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
 بِبِعْعِكُمْ الَّذِي بَاعِعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ العَظِيمُ ﴿١١١﴾

﴿١٠٧﴾ و ئەوێت [ژ وان دورویان ئەوێت فەمایین
 ژ تەبووکی] مزگەفتەك بۆ زیان گەهانەندی
 [ب موسلمانان]، و ب هیز کرنا گاورییی و ژیکشە کرنا
 خودان باوەران، و بۆ خۆ بەر هەفکر و خۆ گرتنی ل
 هیقییا وی یی بەری نوکە شەڕی خودی و پیغە مەبەری
 وی کری، ئافاکرین، و سویند ژ ی دخۆن کومە ژ
 قەنجیی پیغە تر [ژ ئافاکرنا مزگەفتی] چو یی دی
 نەقیایی، و خودی شادەییی دەت کو ئەو ب راستی
 [د فی سویند خوارنا خودا] درەوینن. ﴿١٠٨﴾ چوجا
 لی رانەو هەستە و نغیژتی تیدا نەکە، ئەو مزگەفتا جارا
 ئیککی ل سەر تەقوا و ترسا خودی هاتیە ئافاکرن،
 هەژترە تونغیژتی تیدا بکە، هەندە زەلام ییت تیدا
 هەین دقین خۆ پاقر بکەن [ب دەستغیژگرتنی و
 خۆشویشتنی و دویرکەفتنا گونەهان]، و خودی ب
 خۆ ژ ی حەژ خۆ پاقر کەران دکەت. ﴿١٠٩﴾ ئەری ئەوی
 خیم و بنیاتی (بنستری) [ئافاهییی دینی] خۆ ل سەر
 پارێزکاری و رازیوونا خودی ئافاکری چیتەرە، یان
 ژ ی ئەوی خیمی [ئافاهییی دینی] خۆ ل سەر لیقنا

کەندالەکی هەرفتە ئافاکری، فینجا [ئافاهییی و ان یی ل سەر لیقنا کەندالی] ئەو هەرفاندنە د ناگری دۆژ هیدنا،
 و خودی ب خۆ ملەتی سەمکار راستەری ناکەت. ﴿١١٠﴾ ئەو ئافاهییی و ان ئافاکری دئ هەر مینیت، گۆمان
 و دودلی ددلی واندا، هەتا دلی وان ژیکشە دیب و دمەرن [ئانکو هندی د ساخن دئ ئەو ئافاهی گۆمانی
 دلێت واندا هیلێت]، و خودی ب خۆ زانا و کاربەجەه. ﴿١١١﴾ ب راستی خودی جان و مالی خودان
 باوەران، ژ وان کپیە بەرانبەری هندی بەحەشتی بەدەتە وان، ئەفە چونکی ئەو د ریکا خودیدنا جیهادی دکەن،
 فینجا ئەو [گاوران] دکوژن و دئینە کوشتن ژ ی، ئەفە پەیانە کابنەجەه ل سەر وی [خودی] د تەورات و
 ئنجیل و قورئانیدا، و کی هەیه وەکی خودی پەیاننا خۆ ب جە بنیت؟ فینجا هوین ب وی کرینا خۆ یا هوین
 پی هاتینە فرۆتنی [کو بەحەشتە] شاد و کەیفخۆش بن، نی سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەفەیه.

الَّتِي بَوَّأْتِ الْعَجِدُونَ الْحَمْدُونَ الَّتِي حُوتِ
الرَّكْعُونَ الَّتِي جَدُّونَ الْأَمْزُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَالْتَاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالنَّبِيِّاتِ
أَنْ يَسْتَعْفِفُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾ وَمَا
كَانَ اسْتِعْفَارُ بُرَهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا
إِيَّاهُ قَلَمًا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ رَعِدُ اللَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ بُرَهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَمَا كَانَتْ اللَّهُ يُضِلُّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
هَدَاهُمْ حَقًّا تَبَيَّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾
لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ
فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

﴿۱۱۳﴾ [خودان باوهر] توبه دارن ژ هه می گوئنه هان، و ل بهر فەرمانا خودی د راوهستیایینه، و دلسوزن د پهرستنا خودا، و سوپاسییا خودی دهه می کراساندا دکهن، و روژیگر و گه ریدهنه د ریکا خودیدا، و نفیژکهرن و فەرماندهنه ب چاکییان، و ریئدهنه و وریگرن بۆ خرابییان، و پاریزهرن بۆ بریار و نه حکام و تخویبت خودی، و مزگینییی [ب بهحشتی] بده خودان باوهریت هؤسا. ﴿۱۱۳﴾ نه دورسته بۆ پیغه مبهری و خودان باوهران، داخوازا گونهد ژبهرنی بۆ موشرکان بکهن، خو ژه گهر مروفتیت وان ژی بن [و حه ژ وان ژی بکهن]، پشتی بۆ وان دیار بوویی، کو نه و موشرک ب راستی دۆژهینه. ﴿۱۱۴﴾ و داخوازا گونهد ژبهرنا ئیبراهیم بۆ بابی خو نه دهاته کرن، نه گهر ژ په یانه کی نه بایه کو وی دابوو بابی خو [وهختی گوتیسی ب راستی نه ز دئی داخوازا گونهد ژبهرنی بۆ ته ژ خودی کهم]، فوجا وهختی بۆ دیار بوویی [کو بابی وی] نه یاری خودییه، دهست ژی بهردان و بهرئه تا خو ژی کر، ب راستی ئیبراهیم ژ خودی ترس و ب نالنال و لیبۆر و نه رم و حه لیمه. ﴿۱۱۵﴾ و خودی چو مله تان گومرا و بهرزه ناکهت پشتی راسته پری کرین، هه تا بۆ وان دیار نه کهت کادی خو ژ چ پاریزن، و ب راستی خودی ب هه می تستان بی زانایه. ﴿۱۱۶﴾ ب راستی ملکی نه رد و نه سمانان یی خودییه، نه و ساخ دکهت و نه و دمیرنیت، و ژ بلی خودی هه وه چو هاریکار و چو پشته فان نینن. ﴿۱۱۷﴾ ب راستی خودی توبه دا سهه پیغه مبهری [گونهدی و ی ژبهرن ژ بهر دهستویردانا وی بۆ دورووییان، کو روژا ته بووکی فه مینن] و مشهختییان و هاریکاران [خه لکی مه دینه یی]، نه ویت و هختی ته نکافیسی خو دابینه د گه ل پیغه مبهری، پشتی نَبزیک بوویی دلیت دهسته که کی بۆ هندی بچن، فه مینن [و ژ بهر گرانی و زهحه تی خو نه دهنه د گه ل پیغه مبهری]، پاشی خودی توبه دانا سهه وان و گونهدی و ان ژبهرن. ب راستی نه و بۆ وان زیده ب رهحم و دلوفانه.

﴿١١٨﴾ [هروهسا] توبه دا سهر وان هرهسيكيت
 [ل مهدينه يي مابين و ژ ته بووكي] فه مابين، [هاتنه
 جزاكرن ب فه برينا په يوهنديان، و ب تيكه لي نه كرنا
 وان و ژ فه مانا خو و هسا په شتيان بيون]، هه تا ئه رد
 ب بهر فه هيبا خو فه ل وان ته ننگ بووي و بينا وان
 چك بووي و وان زاني، چو په نا و پاريزه ر ژ ئيزايا
 خودي نين ژ بلي ئه و بزفر نه خودي [ب توبه كرني
 و ب داخوازا گونه ه ژيبرني]، پاشي خودي توبه
 دا سهر وان، دا خو ل سهر توبه يا خو راگرن و دا ژ
 توبه داران بن، ب راستي خودي زيده توبه وه رگر
 و دلوفانه. ﴿١١٩﴾ گه لي خودان باوه ران پاريز كاريسا
 خودي بكنه و د گهل راستگويان بن. ﴿١٢٠﴾ نايبت
 بو خه لك ي مهدينه يي و ئه عرابي [كو چهره عه رب]
 ل دوريت مهدينه يي خو ژ پيغه مبهري خودي فه هيلن
 [و خو نه دهنه د گهل د جهاديدا]، و جاني خو ژ گياني
 پيغه مبهري خو شتر بشين [كول خو هسيار بن، و خو
 پاريزن، و پيغه مبهري نه..] چونكي چو تيناتي و
 وه ستيان، و چو برساتي دريكا خوديدا ناگه هيمه وان،

و ناچنه چو جهان [ب پييت خو يان ب سوميت ده واريت خو] كو پي كه ربيت گاوران فه كهن و دليت
 وان بئيشين و زيانه كي ناگه هيننه دژمني [ب كو شتي يان ئيخسيري كرني يان بريندار كرني]، ئه گهر خودي پي
 كاره كي چاك بو وان نه نقيسيت، ب راستي خودي خيرا فه نجيوخازان به رزه ناكه ت. ﴿١٢١﴾ و چو مالي نادن،
 چ كيم چ گه له ك، و چو نهالان نابرن ئه گهر خودي بو وان ب خير نه نقيسيت، دا خودي ژ كرابريت وان
 چيتر، وان خه لات بكه ت [قان كاران ب خير بو وان دنقيسيت]. ﴿١٢٢﴾ و نايبت خودان باوه ر هه مي پيگه
 ده ركه فنه جهادئ، فيجا بلا ژ هه ر تبه كي ژ وان كيمه ك بچن و ده ركه فن، دا خو د ديندا شاره زا بكنه، و دا
 مله تي خو [ئهو يت چويينه جهادئ] ناگه هدار بكنه و هختي دزفر نه ده ف وان، دا ئه و [مله تي] خو پاريزن
 ژ وي تشتي دقيت خو ژي پاريزن.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَتَلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ
 الْكُفَّارِ وَيُجَادُوا فِيكُمْ غَلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
 مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن
 يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَادَتْهُ هَذِهِ ءِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ ءِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾
 وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى
 رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوْلَا يَرَوْنَ
 أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ
 لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ
 سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَىٰكُمْ قَرْنَ
 أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
 لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
 عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
 رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

﴿۱۲۳﴾ گهلی خودان باوهران شه پری وان گاوران بکنه
 تهویت نیزیکی هه وه، و بلا هه وه ب هیز و میزخاس
 و چه سپان بینن، و بزانب ب راستی خودی د گهل
 پاریزکارانه. ﴿۱۲۴﴾ و ههر وهختی سوره تهك بیته
 خوارئ، هندهك ژ وان [دورویان بوئیکدو] دبیزن:
 ئه ری ئه فی [سوره تی] باوهریبا کی ژ هه وه پتر لی
 کر؟ [بیژه: به لی] تهویت باوهری ئیبا بین [ههر گافه کا
 سوره تهك بیته خوارئ] باوهریبا وان پتر لی کر، و
 ئه و پی دلشاد و که یفخوش دبن [چونکی باوهریبا
 وان پتر لی دئیت]. ﴿۱۲۵﴾ و به لی تهویت گو مان و
 دورویبای و شرک و گاوری دلیت و اندا، [هاتنا
 سوره تان] پیسی ل سهر پیسی ل وان زیده کر، و
 ل سهر گاوری پی مرن. ﴿۱۲۶﴾ ئه ری ما ئه و نابینن
 سالی جاره کی یان دو جاران، ئه م وان [ب نه ساخی
 و هشکاتی، و ب بهر تهنگی و برسی، و ب به لا و
 ئاتافان] دجه بینن و ئمتیحانه دکهین، پاشی نه
 توبه دکهن و نه ئی دئینه بیرا خو، و نه پیقه دچن.
 ﴿۱۲۷﴾ و ههر وهختی سوره تهك بیته خوارئ هندهك

ژ وان [دورویان] به ری خو دده نه هنده کان [و دبیزن]: ئه ری کهس [ژ خودان باوهران] هه وه دینیت؟
 [دال فیرئ بچین] پاشی فیه رفین، خودی دلیت وان [ژ هه قیسی و راسته ریسی] و هر گپران، چونکی ب
 راستی ئه و مله ته کن بی فامن و هه قیسی تی ناگه ن. ﴿۱۲۸﴾ ب راستی پیغه مبه ره کی و هسایئ ژ هه وه بو
 هه وه هاتی، و هسایانا هه وه ل سهر وی یا گرانه [ئانکو وی پی نه خو شه هوین زه حه تی بکیشن و ئیزا بگه هیته
 هه وه]، ل سهر راسته پیکرنا هه وه پی پزده [ویسی هشیاره ل سهر باوهریبا هه وه]، و بو خودان باوهران زیده
 دلسوژ و ب ره حه. ﴿۱۲۹﴾ فیجا نه گهر وان رویی خوژ باوهریسی [و هه قیسی] و هر گپرا، بیژه: ئه و خودایی
 کوژ بلی وی چو خودا و چو بهرستی نه یی، به سی منه، ب راستی من پشتا خو ب وی گهرم و موکوم کر،
 و ئه وه خودائی عهر شی مه زن.

سورة تا يونس

ل مه كه هي هاتيه خوارى (١٠٩) ثايه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب فى رهنكى دئيتته خواندن (ئهلف، لام، را) سى تپين ژ (٢٨) تپيت زمانى عه ره بي، نيشانن ل سهر ئيعجازا قورئانئى كو عه ره بان پى چيناييت قورئانه كا وهكى فئى بدانن، ههر چهنده ئهف قورئانه ژ عه نى وان تپيان بيكهاتيه ئه وئيت ئه و ئاخفتنا خو پى چى دكهن. ئهف ئه ئايه تيت كتيبى پيروز و بنه جه و دوير ژ گومانئى. ﴿٢﴾ ئه رى ئهف بؤ خه لكى جهئى عه جيبيئيه مه بؤ زه لاهه كى ژ وان وه حى هنارت، [مه وه حى بؤ وى هنارت و مه گوتئى]: خه لكى ئاگه هدار بكه [و ژ رؤزا قيامه تئى بترسينه]، و مز گينيئى بده ئه وئيت باوه رى ئينايين، كو ب راستى بؤ وان ل دهف خودايئى وان به راهيه كا كه ره مئى و خه لات و بيكه كا بلند هه به، گاوران گوت: ب راستى ئهف [ئهف پيغه مبه ره]

سئ به نده كئى ئاشكه رايه. ﴿٣﴾ ب راستى خودايئى هه وه ئه و خودايه يه يئى ئه رد و ئه سمان د شه ش رؤز اندا چيكرين، پاشى بلند بوو سهر عه رشئى خو [بلند بوونه كا هيژايى وى، و بئى چاوايئى]، ته كپيرا كاروباران دكهن، چو مه هدر چى نينن، پشتى ده ستوير دانا وى نه ييت، ئه و [خودايئى ب فان سالؤ خه تان دئيتته سالؤ خدان] خودايئى هه وه يه، فيجا وى به ريسن، ما هوين بؤ خو چامه كئى ناگرن. ﴿٤﴾ فه گه ريانا هه وه هه ميبان ب بال و يقه يه، [و ئهف] ب راستى په يمانا خودييه و راسته، ب راستى ئه و جارا ئيكي ده ست ب ئافراندى دكهن، پاشى [پشتى مرنئى] دئى زفرينته فه، دا ئه وئيت باوه رى ئينايين و كار و كريارت قه نج كرين ب دادى و ب عه دالهت خه لات بكهت، و ئه وئيت گاوروبويين بؤ وان فه خوارنه كا زنده كه ليايى و ئيزايه كا ب ژان و دژوار هه به، ژ بهر وئى گاوريا دكرن. ﴿٥﴾ و ئه وى [خودئى] رؤز بؤ هه وه كرييه چرا و هه يف كرييه رؤناهى، و كره قويناخ قويناخ دا هوين هه ژمارا سالان و حسيبا خو بزنان، و خودئى ژ قه سستا ئهف چئى نه كرييه ئه گه ر بؤ هه قيبئى نه ييت [هه قى و راستى پئى بيته زانين و ئه م بگه هينه مه ز ناتيبا خودئى و وى به ريسين]. نيشان و ئايه تان ب دريژئى [خودئى] بؤ وان ئاشكه را دكهن ئه وئيت دزانن. ﴿٦﴾ ب راستى د هاتن و چؤنا شهف و رؤز اندا، و دهر تشتئى خودئى د ئه رد و ئه سماناندا چيكرى، نيشان و به لگه نه بؤ وان بيئت پاريز كاريئى دكهن، و ژ خودئى دترسن.

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّتِّكَ ءَايَتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرَ النَّاسَ وَيُبَيِّنَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صَدَقَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هَذَا لَسَجْرٌ مُّبِينٌ ۝ اِنَّ رَبَّنَا لَإِلَهٌ الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ۚ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ ۗ مَا مِنْ شَيْعٍ اِلَّا مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا ۗ عَلَّمَ الْقُرْآنَ بِالْقَلَمِ ۗ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝ اَلَيْسَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ اِلَهٌ اِلَّا الْاِلَهُ الَّذِى يَجْزِى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شُرَكَاءُ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ اَلِيمٌ ۗ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝ اَهُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عِدَّةَ الْاَلْسِنِينَ وَالْحِسَابَ ۗ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ اِنَّ فِيْ اَخْتِلَافِ الْاَيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ۝

﴿۷﴾ ب راستی ئه ویت چه ژ دیتنا مه نه کهن، و ب ژيانا دنیایی رازی بووین و پیغه رسیان [پیغه مان]، و ئه ویت ژ نیشان و نایه تیت مه بی ئاگه هـ. ﴿۸﴾ ئه فشان جهی وان ئاگره، ژ بهر کار و کریاریت وان کرین. ﴿۹﴾ ب راستی ئه ویت باوه ری ئیناین و کار و کریاریت قهنج کرین، خودی ژ بهر باوه رییا وان دئی وان راسته ری که ته به حه شتا پر خیر، کو پروبار د بنرا دچن. ﴿۱۰﴾ دوعا و گازییا وان د به حه شتیدا ئه فهیه: خودیوؤ ئه م ته ژ هه می کیماسییا پاقژ دکهین، و دروودا وان سلاقه، و دویماهیک دوعایا وان ئه فهیه: هه می په سن و شوکور بو خودی، خودانی هه می جیهانان. ﴿۱۱﴾ ئه گهر خودی بو خه لکی له ز ل خرابیی کر بایه، وه کی له زائه و دکه ن بو باشیی [ئانکو خه لکی چاوا دقیت له ز ل دوعایا وان یا خیری بیته کرن، وه سا خودی له ز ل دوعایا وان یا خرابیی ژی کر بایه، دا وان تی به ت وه ختی وان نفرین ل خو دکرن]، دا مرن، و دا روحا وان بیته ستاندن، فیجا ئه ویت هزرا دیتنا مه نه کهن، ئه م دئی وان هیلین د

الجزء الحادى عشر

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿۷﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۹﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخْرَجُوا عَنْهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰﴾ وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَسْرَرَ اسْتَعْجَلُوا لَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفَضِي إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَتَدْرَأُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا لِحِيزِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّهِ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زَيْنٌ لِمَنْ فِيْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ تَجْرِي الْقَوْمَ الْمَجْرِمِينَ ﴿۱۳﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ حَلْقَفًا فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

خرابیا خودا بزقرن. ﴿۱۲﴾ و هه وه ختی نه خو شیهه که بگه هیته مروقی، ل سهه ته نشتا خو [ئانکو دریز کری] یان روینشتی یان راوهستیایی گازی و هه وارا خو دگه هینیته مه، فیجا وه ختی مه نه خو شیهه وی را کر، وه سا دجیت [ژ بیر دکهت] هه وه کی چو نه خو شیهه ب سهه ری نه هاتین و هه وارا خو نه گه هاندیهه مه، هؤ سا بو زیده خرابان کار و کریاریت وان هاتینه خه ملاندن و جوانکرن. ﴿۱۳﴾ ب سویند مه خه لکی چه رخیت بهری هه وه دهیلاک برن و ئیزادان وه ختی وان [ب شرک و گاورییی] سته م کری، و پیغه مبه رییت وان ب به لگه و نیشان و موعجیزاتییت ئاشکه را کهر بو وان هاتین [دا باوه رییی پی بینن، و باوه ری پی نه ئینان]، و ئه وه نه ئه و بوون باوه رییی بینن [ئه گهر هیلابانه، و دهیلاک نه بر بانه]، و هؤ سا ئه م ئه ویت گونه هکار جزا دکهین. ﴿۱۴﴾ پاشی، پشتی وان، مه هوین کر نه جهنشینیت وان دئه ردیدا، دا ببینن کا هوین دئی چ کار و کریار که ن.

﴿١٥﴾ و وهختی نیشان و نایه تیت مه ییت ناشکراکه ر ب سهر واندا دتینه خواندن، نه ویت نه ل هیقییا دیتنا مه [و باوهری ب پرژا قیامه تی نهیی، دبیژن:] کا قورئانه کا دی ژ بلی قی بینه، یان ژ ی قی [قورئانی] بگوهوره. بیژه: نه ز نه شیم و من هه ق نینه نه ز دهف خو بگوهورم، نه ز ل دویف چو ناچم ژ وی پیغه تر یا ب وه حی بو من دتیت، ب راستی نه ز ژیز ایار ژره کا مه زن دترسم، نه گهر نه گوهدارییا خودایسی خو بکه م. ﴿١٦﴾ بیژه: نه گهر خودی فیابایه [نهف قورئانه] من بو هه وه نه دخواند و هه وه هه پی نه دزانی ژ ی [ئانکو خودی نهف قورئانه ل سهر زمانئ من نیشا هه وه نه ددا]. نی [هوین ب خو ژ ی دزانن] من بهری نوکه ژئیکی د ناف هه وه دا بری، [نه گهر نه ز نه و بامه یی ژ نیک خو قورئانی چیکه م، دا بهری نوکه ژ ی چیکه م] نه ری ما هوین نه قلی خو نائینه سهری خو [بزانن نهف قورئانه ژ دهف خودییه و پیغه مبهری ژ دهف خو نه ئینایسیه هه تا بشیت بگوهوریت]. ﴿١٧﴾ فیجا ما کی ژ وی سته مکارتره نه وی دره وان ب نافئ خودی

دکته، یان ژ ی نایه تیت خودی دره و ددانیت، ب راستی گونه کار سهر فراهان بن. ﴿١٨﴾ و ژ بلی خودی وی دپهر یسن یی نه زانی دگه هینته وان نه مفای. و دبیژن: نه فه مه هدر چیییت مه نه ل دهف خودی، [ههی موحه مه د] بیژه: نه ری ما هوین دی وی تشتی نیشا خودی دهن یی کو نه زانیت یی دئرد و نه سما ناندا ههی؟! و ب راستی خودی یی پاک و پاقره ژ وی شرکا نه و دکهن. ﴿١٩﴾ و دهسپیکی خه لک هه می مله ته ک بوون، پاشی ژیک جودا بوون و نه گهر ژ بهر فهرانا خودی نه بایه [کو وان پیکفه ئیزا نادهت]، دا حوکمی و دادگه رییی د وی تشتیدا کته نه وی نه ول سهر ژیک جودا. ﴿٢٠﴾ و دبیژن: بلا موعجیزه به ک و نیشانه ک ژ خودایسی وی بو هاتبایه [دا مه ژ ی باوهری پی ئینابایه] بیژه: غه یب کاری خودییه و موعجیزه ب فهرانا وینه، فیجا چاهه ری بن ب راستی نه ز ژ ی دگه ل هه وه ژ چاهه ری نام.

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا إِنَّا بُرْهَانٌ غَيْرٌ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِن تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبِع إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَن أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمَجْرُمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَآ عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَدْعُونَ اللَّهَ يَمَّا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ لِلنَّاسِ إِلَّا أَمَةٌ وَاحِدَةٌ فَأَخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَفُضِي بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيه يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْقَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّهِمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ
 فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ سُلْطَانًا لَّهُ يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿۲۱﴾
 هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِ
 وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
 وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ
 دَعَاؤُا اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ لِيْنَ أُنجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَتَكُونَنَّ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۲۲﴾ فَأَمَّا الْجِنُّ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغَيْتُمْ عَلَيَّ أَنْفُسَكُمْ مَتَّعْتُ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَتَبَيَّنْتُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾
 إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنزِلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
 بِهِ نَبَاتٌ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا
 أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
 عَلَيَّهَا أَنْهَا أَمْرًا نَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَبْ
 بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۴﴾ وَاللَّهُ يَدْعُوا
 إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۵﴾

﴿۲۱﴾ و وهختی ئەم بەر فرە هییه کی ددەینە خەلکی
 [ئانکو خەلکی مەکه هی] پشتی تەنگافی و هسکاتیسی
 هنگافتین، دئی بینی نایەت و نیشانی ت مە درە و ددان، و
 تانان تئی دقوتن و نەخشە یان بۆ دکیشن، بیژە: خودی
 د جزایی خۆدا ب لەز ترە، ب راستی ئەو فەند و فیلا
 هوین دکەن، ملیاکە تیت مە دنقیسن. ﴿۲۲﴾ ئەو هەو ه
 د هسکاتی و ئافیدا دکێرینیت [ئانکو ئەو هەو شیانئ
 ددەتە هەو ه، هوین ب پییان و دەواران و گەمییان و
 ئالافیت دی قوبناختت دریز بپرن]. هەتا هوین دچنە
 د گەمییدا، و بایەکی نەرم گەمییی د بەت و [تەفیت
 تیدا] پئی کەیف خۆش بوون، وی وهختی بایەکی ب
 بارۆفە بەر ب گەمییە بیت و بیت ئافی ژ هەمی
 رەخان ل وان بیئە تیک، و ئەو هزر بۆ وان چیبوو کو
 دۆرماندۆری وان هاتە گرتن و مانە د ناف پیلانرا،
 دوعا ژ دل و میلاک ژ خودی کرن، ئە گەر تە ئەم
 ژ فئی تەنگافیسی رزگار کرین، ب راستی ئەم دئی ژ
 شوکورداران بین. ﴿۲۳﴾ فێجا وهختی ئەو رزگار کرین،
 [جارەکا دی] بئی کو وان ماف هەبیت ستمی د

ئەردیدا دکەن، گەلی مرۆفان ب راستی ستمە ما هەو هەر ل سەر هەو ب خۆیە [ئانکو زیانا ستمی هەر دئی
 ل هەو زفپیت]، ئەفە خۆشیی ت زیانا دنیا بیئە، پاشی زفپینا هەو هەمییان بۆ دەف مە یە [ب بال مە فە یە]،
 فێجا ئەم دئی هەو ئەگە هەداری وئ کە ین یا هەو د دنیا ییدا دکر. ﴿۲۴﴾ ب راستی هندی ژ یانا دنیا بییە وەکی
 ئافە کینیە مە ژ ئەسمانی باراندی، فێجا ب فئی ئافی ئەو شینکاتیسی گەلەرەنگ و تیکەل دەر کە فت یی کو
 مرۆف و جانە وەر [هەردو] دخۆن، گافا کو ئەرد ب شینکاتیسیا خۆ دخە ملیت و جوان دبیت، و خودایت
 وئ [خەلکی ئەردی] هزر دکەن ئەو دشین بچین و مفایی ژئ وەر گرن، [هنگی] فەرمانا مە ب شەف یان
 ب رۆژ ب سەردا هات، فێجا مە وەکی زە فیا دوری لی کر، هەر وەکی بەری نوکە ئەو شینکاتی نیی.
 ئەها ب فئی رەنگی ئەم نایەت و نیشانی ت خۆ ب دریزی ئاشکە را دکە ین بۆ وان بیت هزرا خۆ دکەن.
 ﴿۲۵﴾ و خودی بۆ ئافاهییی ناشتی و تەناهییی [کو بە حە شتە] بانگ و گازییی هلد دیریت، و یی وی بقی ت
 دئی بەرئ وی دەتە رپیکا راست.

الْحُزْنَةُ
۴۱۴

*لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
 وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۶﴾ وَالَّذِينَ
 كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرَهُم مُّضَاهٍ ذَلَّةٌ مَّا لَهُمْ
 مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَانَمَا أَغْمِيتُ وُجُوهَهُمْ قِطْعَةً مِنَ الْبَيْلِ
 مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا
 بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَارٌ تَعْبُدُونَ ﴿۲۸﴾ فَكُفِّنَّا بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْإِنْسَانَ عِبَادَتَكُمْ ۖ لَعَلَّ الْغَافِلِينَ ﴿۲۹﴾
 هُنَالِكَ تَبْلَأُونَ كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ
 الْحَقُّ ۖ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْرَءُونَ ﴿۳۰﴾ فَلَمَّ مَنْ يَرَىٰ قُحُوفًا
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ ۖ وَمَنْ يُخْرِجُ
 الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۖ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ ۚ
 فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۳۱﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿۳۲﴾ كَذَلِكَ
 حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۳﴾

﴿۲۶﴾ بۆ ئەوئیت چاکی و قەنجی کرین [ئانکو ب چیترین ئاوا فەرمانا خودی ب جه ئینایین]. قەنجی و جهی باش و هیژ [پتر کو دیتنا خودییه] د بهحه شتیدا ههیه، و سهروچاقیت وان نه تۆزهوی دهن و نه زی رسوا دهن، ئەفه بهحه شتینه و ههروههر دئ تیدا مینن. ﴿۲۷﴾ و ئەوئیت کار و کریاریت خراب کرین جزایی وان ته متهی گونه هییت وان، و رویه شی و رسوایی سهروچاقیت وان دگریت، و وان چو پارێزفان نینن، وان ژ ئیزایا خودی پارێزن، سهروچاقیت وان ههروهکی که رهکی شهفارهش و تاری گرتین، ئەفه دۆزهینه و ههروههر ئەو دئ تیدا مینن. ﴿۲۸﴾ و رۆژا ئەم هه مهبیان کۆم دکهین، پاشی دئ بیژینه وان ئەوئیت ههفال و هۆگر بۆ خودی چیکرین، هوبن و په رستییت خۆ ل جهی خۆ بن، فینجا مه ئەو ژیکه کرن و مه نافه را وان بری، و په رستییت وان گۆته وان: هه وه نه بهس ئەم ب تنی په رستین [ئانکو نه مه فەرمانا هه وه کرییه هوبن مه په ریسن به لی هه وه ب دلخوازییا خۆ شهیتان په رست، وهختی

هوبن د سهردا برین و فەرمانا هه وه کری هوبن مه په ریسن]. ﴿۲۹﴾ و هه ره ئەفه بهسه کو خودی د نافه را مه و هه وه دا شاهد بیت، کو ئەم ژ په رستنا هه وه د بی ئاگه هه بووین. ﴿۳۰﴾ وئ رۆژی [رۆژا قیامه تی] هه ره نه فهسه ک دئ کار و کریاریت خۆ بینیت و تامکه تی، و هه می ب بال خودایی خۆ فه، په رستییت راست و دورست، دئ ئینه فه گه راندن، و ئەو دره وا وان دکر ل وان به رزه بوو. ﴿۳۱﴾ بیژه: کیه رزقی هه وه ل ئه ردی [ب شینکاتی] و ئەسمانان [ب بارانی] ددهت؟ یان زی کی پی چی دیت، گوهد و چاقان بدت [و ژ ئانافان پارێزیت دگه ل نازکییا وان]، و کییه ساخی ژ مری دهر دئخیت و مری ژ ساخی دهر دئخیت، و کییه کار و باریت دنیا یی ب ریته دبهت؟ دئ بیژن خودییه، بیژه: پا بۆچ هوبن پارێزکارییا خودی ناکه ن؟! ﴿۳۲﴾ فینجا [ئهوئ ئەفی هه میی دکهت] ئەوه خودی، خودایی هه وه یی راست و هه ق، فینجا ماته شهک شتی هه قیی هه ره ژ گو مری و به رزه بوونی پیته تر [ئانکو پشتی هه قیی، به رزه بوون]، فینجا چاوا هوبن رویی خۆ ژ هه قیی و هه ر دگپن بۆ گو مرییی. ﴿۳۳﴾ ئەها هۆسا فەرمانا ئیزایا خودایی ته بۆ ژ ری دهر که فیتان واجب بوو، چونکی ب راستی ئەو باوه ریی نائینن.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوا
 الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قَائِلًا تُؤْفِكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي
 إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَقْمَنَ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
 يُنَبِّئَ أُمَّنَ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَ قُلْ لَكُم كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
 وَمَا يَنْبَغُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظُلْمًا إِنَّ الظَّلْمَ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ
 لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفَنُزِّلُهُ قُلْ فَأَنزِلُوا
 سُورَةَ مِثْلِهِ وَأَدْعُوا مَن اسْتَطَعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾
 بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَا تَهُم تَأْوِيلَهُ كَذَلِكَ
 كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاظْهَرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾
 وَمِنْهُمْ مَن يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَن لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلًا كُورْ أَنْتُمْ
 بَرِيضُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَن
 يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّمَّةَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۴﴾ بیژہ: ئەرئى ئىك ژ وان ئەوئیت ههوه کرینه هه قېشک بۆ خودئى هه به دهست ب ئا فراندى بکهت؟ پاشى جاره کا دی [پشتى مرنئ] بز فرېنېته شه؟! بیژہ: بهس خودېیه جارا ئىکئى تشتى چئى دکهت پاشى [پشتى مرنئ] دز فرېنېته شه، فئيجا چاوا هوین بهرئى خوژ رېکا راست وه ردگېرن. ﴿۳۵﴾ بیژہ: ئەرئى ئىك ژ بوت و بهرستىئیت ههوه هه به راسته پېكرنئ بۆ راستى وه هه قىبئى بکهت؟! بیژہ: خودئى راسته پېكرنئ بۆ راستى وه هه قىبئى دکهت، فئيجا یئى راسته پېكرنئ بۆ راستىئى وه هه قىبئى دکهت هئزاتره دويفچؤن بۆ بئته کرن، يان یئى خوژ راسته پې نه کهت نه گهر نه ئئته راسته پېكرن؟ فئيجا هه وه خیره، هوین چاوا وان و خودئى دئئنه رېزه کئى؟! ﴿۳۶﴾ بارابتر ژ وان ژ گومانئ پئغه ترل دويف چو یئى دی ناچن [ل وئى هزرئى کو دئى بوتیت وان بهر په فانیئى ژئى کهن يان راست بهرستینه]، ب راستى گومان مروفئى ژ هه قىبئى بئى منهت ناکهت [ئانکو گومان جهئى هه قىبئى ناگرئت]، و ب راستى خودئى ب ئەوا ئەو دکهن ئاگه هداره. ﴿۳۷﴾ نه دورسته

و نایبت ئەف قورئانه ئاخفتنا غه یرى خودئى بیت، به لئى راسته ر ئیخا کئىئیت بهرئى خوئیه [ئانکو ته ورات و ئنجیلئ]، و ئاشکهرا که ره ب درئزئى بۆ بریار و ئە حکامیت خودئى، گومان تئیدا نینه ژ دهف خودانئى هه مى جیهانانه. ﴿۳۸﴾ يان ژى دېئژن: [موحه مەدى ئەف قورئانه] ژ دهف خوژ ئینایىیه [ئانکو وى دانایىیه و ب بال خودئیه لئى ددهت] بیژہ: پا کا [ئە گهر هوین راست دېئژن، و وه کئى هه وه بیت] سوره ته کئى وه کئى وئى بینن، و ههر کهسه کئى هوین بشتئى ژى ژ بلى خودئى، هاریکاریئى ژئى بخوزان، ئە گهر هوین راست دېئژن [ئەف قورئانه ژ چئیکرنا موحه مەده]. ﴿۳۹﴾ به لکئى وان قورئان دره و دانا و باوهرئى پئى نه ئئنا، بهرئى تئى بگههن و راستىیا وئى بزائن، و هئز بۆ وان راستى و هه قىبئیا تئیدا، ئاشکهرا نه بوئى. وه سا یئیت بهرئى وان ژى [کئیب و پئغه مبه ریت مه] دره و ددانان، فئيجا بهرئى خوژ بدئى کا دویماهیکا سته مکاران بوو چ!! ﴿۴۰﴾ و هندهک ژ وان [ئەوئیت تو بۆ هاتىیه هنارتن، هه مى موحه مەد] باوهرىئى ب فئى قورئانئى دئئن، و هندهک باوهرىئى پئى نائئن، و خودایئى ته چئتر خرابکاران دناسیت. ﴿۴۱﴾ و ئە گهر وان تو دره وین دانایى و باوهرئى ب ته نه ئئنا، بیژہ: کریاریت من بۆ منن و کریاریت هه وه بۆ هه وه نه [ئانکو جزایئى کارئى من بۆ منن و جزایئى کارئى هه وه بۆ هه وه به]، هوین بهرینه ژ وئى یا ئەز دکهم و ئەز ژى یئى بهریمه ژ وئى یا هوین دکهن [ههر ئىک دئى جزایئى کار و کریاریت خوژ خوژت]. ﴿۴۲﴾ و هندهک ژ وان گوئى خوژ ددهنه ته [وه ختئى تو قورئانئى دخوینى]، [به لئى ئە گهر ئەو دکهر بن]، ئەرئى تو دشئى کهرئى وه لئى بکهئى کو گولئى بیت خوژ ئە گهر د بئى ئاقل ژى بن.

﴿۴۳﴾ و هندهك ژ وان بهرئى خو ددهنه ته [نیشانیت پیغمهبر اتیسا ته دینن، د گهل هندئى ژى باوهریسی ب ته نائینن، هه چکو کوره مفایى بو خو ژ وئ دیتنى ناینن]، فئجا نه گهر شهو کوره بن نه بینن، ئه رئى تو دشئى هه قیسی پی بدیهه دیتن، خو شه گهر دلئارى ژى بن. ﴿۴۴﴾ ب راستى خودئى چوسته مئى ل مرفقان ناکهت، بهلى مرفق ب خو سته مئى ل خو دکهن. ﴿۴۵﴾ و رورژا خودئى وان کوم دکهت [کو رورژا قیامه تیبیه]، شهو د وهسانه ههروه کى شهو ژ بیسته کئى ژ رورژى پیغه تر د ئه ریدیدا نه ماینه ئیکدو دنیاسن [ههروه کى شهو ژ میژ نینه ژیک فه بو وین]، ب راستى شهو یت دیتنا خودئى [رورژا قیامه تئى] دره و دانایین، خوسارهت بوون و نه ل سهر رنکا راست بوون. ﴿۴۶﴾ و نه گهر شهو د ژيانا ته دا، هندهك ژ وئ ئیزایا مه بو وان په یمان پی دایى، ب بهر چاقیت ته بیخین [دا چاقیت ته پی رون بن (شهو ب جه هات)]، یان شه گهر ته بمرینن ژى [بهرى ب بهر چاقیت ته بیخین]، نئى زفرینا وان ههر ب بال مه فه یه [رورژا

وَمَهُمْ مَن يَظُنُّ اِلَيْكَ اَفَا نَتَّهَدِي الْعُمَىٰ وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿۴۳﴾
 اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلُمُ الْاِنْسَانَ شَيْئًا وَّلَٰكِنَّ الْاِنْسَانَ اَنفُسَهُمْ
 يَظْلِمُوْنَ ﴿۴۴﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ كَان لَّو يَلْبَسُوْا اِلَاسَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
 يَتَعَازَلُوْنَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِلِقَاءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوْا
 مُهْتَدِيْنَ ﴿۴۵﴾ وَاَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ تَتَوَفَّيَنَّكَ
 فَاِنَّا نَمُرَّجُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۴۶﴾ وَّلَٰكِنَّ
 اُمَّةً رَّسُوْلًا فَاِذَا جَاءَ رَسُوْلُهُمْ فَضَيُّ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَّهُمْ
 لَا يَظْلَمُوْنَ ﴿۴۷﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدٰنِ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۴۸﴾
 قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِيْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ
 اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَجِرُّوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِرُوْنَ ﴿۴۹﴾
 قُلْ اَرَأَيْتُمْ اِنْ اَنزَلْنَا عَلٰى رَبِّيْنَا اَوْ نَهَا اَمَّا ذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
 الْمَجْرُمُوْنَ ﴿۵۰﴾ اِنَّهٗ اِذَا مَا وُقِعَ اَمْرٌ مِّنْهُ ؕ اَلَمْ يَكُنْ مِّنْهُ
 تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۵۱﴾ ثُمَّ قَبِلَ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذُرْوٰعَ عٰدَابِ الْاٰخِلٰتِ
 هَلْ تَجْرُوْنَ اِلَّا يَمَّا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۵۲﴾ وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ
 الْحٰقُّ هُوَ قَوْلُ اِي وَّرَجِيْ اِنَّهٗ لِحَقٌّ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۵۳﴾

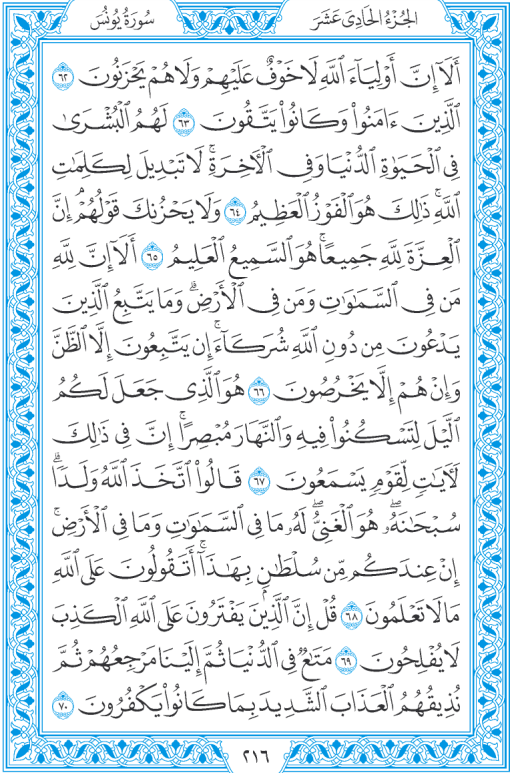
الْحُزْنَةُ

قیامه تئى دئى ههر تینه جزا کرن، نه د دنیا ییدا دئاخره تیدا]. پاشى خودئى ب خو ژى شاهده ل سهر شهو شهو دکهن. ﴿۴۷﴾ و ههر مله ته کى پیغمهبرهك هه یه، فئجا وهختئى پیغمهبرئى وان [رورژا قیامه تئى] بو وان هات [وشاده یى ل سهر مله تئى خو دا، کو وى په یاما خودئى رون و ناشکه را یا گه هاندئى، و کا وان چه هه لویست ژ وى و په یاما خودئى هه بوو] ب دادگهرى حوکم د ناقهرا واندا هاته کرن، و سته م ل وان نائیته کرن. ﴿۴۸﴾ و دبیژن: کهنگى شهو په یمان و ژان [شهو هوین مه ب ئیزایا وئ دتر سینن] دئى تیت، شهو گهر هوین راست دبیژن. ﴿۴۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: نه دده سته مندایه مفایه کى بگه هینمه خو، یان زیانه کئى ژ خو بدمه پاش، شهو نه بیت یا خودئى چه زکرى، ههر مله ته کى دویمه اهیکه کا ناشکه را یا هه ی [تیدا بیته جزا کرن یان ژى تیدا بمرن]، فئجا شهو گهر وهختئى وان هات، نه بیسته کئى دتینه پیش، و نه بیسته کئى دچنه پاش. ﴿۵۰﴾ کا بو من بیژن شهو گهر ئیزایا خودئى د شه فیدا [و هوین ییت رازایى] یان ژى د رورژیدا [و هوین ل سهر شولى] بو هه وه مهیت [هوین دئى چه کهن؟]، فئجا گوهه کار له زئى ل هاتنا چه دکهن؟! ﴿۵۱﴾ فئجا شهو رئى پشتى شهو ئیزا دتیت ژ نوى دئى باوهریسی ئینن؟! شهو رئى قئى گافئى [هوین باوهریسی دئینن] و هه وه بهرى نوکه له زل هاتنا ئیزایى دکر. ﴿۵۲﴾ پاشى بو شهو یت سته م کرین هاته گو تن: تامکه نه ئیزایا ههروهه [بخون]، شهو رئى ما هوین ژ یا هه وه کرى پیغه تر دتینه جزا کرن. ﴿۵۳﴾ و ژ ته دپرسن: شهو رئى [شهو ئیزایا شهو پی دتینه ترساندن، و ژقان بو مه پی دتینه دان] شهو راسته؟ بیژه: شهو رئى ب خودئى، شهو هه وه و راسته [تشتئى په یمان بو هه وه ب هاتنا وئ هاتیبه دان، دئى ههر تیت]، و هوین نه نشین شهو گرن، یان خودئى نه چار بکه ن کو شهو نه ئینته سهرئى هه وه.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا
 الْآلِهَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
 لَا يظلمُونَ ﴿٥٤﴾ الْآيَاتُ لِلَّذِينَ عَلِمُوا مَا فِى الْأَرْضِ الْأَيَّاتُ
 وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ وَشِقَاقٌ لِمَا فِى الْأَرْضِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾
 قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
 يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنَ الرَّزْقِ
 فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى
 اللَّهِ تَقَرُّونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنَّ الَّذِينَ يَفَكَّرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَدُو فَضِلٌ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
 لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَسْأَلُونَ مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
 وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُبْعَضُونَ
 فِيهِ وَمَا يَعْرُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى
 السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

﴿٥٤﴾ و نه گهر ههر که سئى سته م [گاوری] کرى،
 هندى د نهدیدا یى وى بیت، دئ [رؤزا قیامه تئ] [بیش خوځه دت [به س دا ژ نيزا وئ رؤزئ قورتال
 بیت]، په شیمانیا خوځه دشیرن ده مئ نيزایئ دبین
 [دا که یفا موسلمانان پئ نه یتت، به لئ و هختئ دکه فنه
 تیدا نه شینه خو، و ب ده نگی بلند په شیمانیا خو
 ناشکه را دکهن]، و ب دادگه رى فرمان و حوکم د
 ناقه را و اندا هاته کرن، و سته م ل وان نائیه کرن.
 ﴿٥٥﴾ ناگه هدار بن [هشيار بن]، ب راستى هندى د
 نهد و نه سماناندا یئ خودیبه، هشيار بن ب راستى
 په یمانا خودئ یا راسته [و هه ر دئ یتت]، به لئ
 باراپتر ژ وان قئ نوزانن. ﴿٥٦﴾ و هه ر هوه یئ زیندى
 دکه ت و دمړینت، و ب راستى هوین هه ر دئ ب بال
 و یقه زقرن. ﴿٥٧﴾ گه لى مرقان ب راستى شیره ته ک
 بؤ هوه ژ به رئ خودایئ هه وه هه هات [کو قورئانه]،
 و هه و ده رمان و سلامه تیبه بؤ یا د دل و سینگاندا،
 و راسته ریئ و دلؤ فانیبه بؤ خودان باوهران.
 ﴿٥٨﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: بلا ب که رهم و دلؤ فانییا

خودئ شاد بین [بلا شاد بین ب وئ قورئانا خودئ ب رزقئ وان کرى و به رئ وان دایبیه راسته ریئیی،
 نانکو هیدا یه تئ]، فیجا بلا هه و ب فئ شاد بین، چونکى [که رهم و دلؤ فانییا خودئ، نانکو هیدا یه ت] بؤ وان
 چیتره ژ یا هه و کوؤم دکهن و بزافئ بؤ دکهن. ﴿٥٩﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: کا بؤ من بیژن هه و رزقئ خودئ
 دایبیه هه و [و هوین پارچه پارچه دکهن]، هنده کئ ژ دهف خوځه لال دکهن و هنده کئ حه رام دکهن، بیژه:
 نهد رئ خودئ ده ستوریا هه و ب فئ چهن دئ دایبیه؟! یان هوین دره وان ب نافئ خودئ دکهن. ﴿٦٠﴾ هه و چ
 هزر دکهن نه ویت دره وان ژ کیس خودئ دکهن کارؤزا قیامه تئ خودئ دئ چ نيزا ده ته بهر وان، ب راستى
 خودئ خودان که رهمه ل سه ر مرقان [و هختئ پیغه مبه ریٹ خوځ بؤ وان هنارتین و راستى و نه راستى بؤ وان
 دیار کرى]، به لئ د گه ل هندئ ژى باراپتر ژ وان سوپاسییا خودئ ناکهن. ﴿٦١﴾ [هه ی موحه مه د] هه ر کار و
 کراسه کئ تیدا بى و هه ر پیشکه کا قورئانئ یا تو بخوینى، و هه ر کار و کریاره کا هوین بکه ن، نه گه ر هم ل
 سه ر زیره فان و شاهد نه بین ده مئ هوین دچنه د نافدا [هه مییان هم ده ژ مړین و دنقشین]، و چو تشت د
 نهد و نه سماناندا ل بهر خودایئ ته بهر زه نایت، ژ دندکا تۇزئ بگره، و چ بچو بکتر و چ مه زنتر، نه فنه هه مئ
 یئ د کتیبه کا ناشکه را که ردا [کو ده پئ پارستیبه].

﴿۶۲﴾ ناگه هدار بن، مروفتیت خودی نه ترس بؤ وان ههیه [كو خودی وان ب بهر ئیزابی بیخیت]، و نه ب خه م دکه فن [ل سهر هیلانا دنیایی و تشتی ژ وان چوی]. ﴿۶۳﴾ [مروفتیت خودی] نه ویت [ژ دل] باوه ری ئینیین، و [پاشی راست و دورست] پاریزکاریسا خودی کرین. ﴿۶۴﴾ د ژبانا دنیایی و ناخره تیدا مزگینی بؤ وان ههیه [مزگینیا دنیایی] نه وه یا ملیکاته دده نی د گهل روحکیشانی، یان ژى خه ونا چاکه یا نه و دینن، یان ژى باب و انشه دئیتته دینن، و مزگینیا ناخره تی به حه شته]، و قهت چو گوهورین بؤ په یمانا خودی نینه، و نه فهیه سهر فراهیسیا مه زن. ﴿۶۵﴾ و ناخفتنا وان بلا ته ب خه م نه تیخیت [كو دبئزته ته تونه پیغه مبه ری، و تانان ل ته و په یاما ته دقوتن]، ب راستی سهر ده سستی و ده سته لاتنداری هه می یا خودییه [فتیجا ما دی جاوا شین ریکی ل په یاما ته گرن، هه تا تو خه می ژ گوتنا وان بخوی]، و هه ره نه وه گوهدی ری زیده زانا. ﴿۶۶﴾ بزنان و ناگه هدار بن، ب راستی هه چیی د ئه رد و نه سماناندا یی

خودییه، [فتیجا جاوا دی شین نه زیه تا ته کهن، ب تشته کی خودی حه ز نه کری] و نه ویت غهیری خودی دپه ریسن نه وه هه فال و هه فیشکیت نه وه بؤ خودی چى دکهن، نه هه فال و هه فیشک بؤ خودی [چونکی خودی چو هه فال و هه فیشک نین]، و ب راستی نه وه ژ گو مانى پیقه تر ل دویف چوی دی ناچن، و نه وه ب راستی ژ دره وان پیقه تر ناکهن. ﴿۶۷﴾ نه وه [خودییه] یی شهف بؤ هه وه دایى، دا هوبن تیدا فه هه سن، و رۆژ بؤ هه وه رۆنکری [دا هوبن بهر گاریسیا خو تیدا بکهن، و کار و باریت خو تیدا ب سهر و بهر بکهن]، ب راستی دقان تشتاندا نیشان گه له که هه نه، بؤ وان ییت گوهداریسیا دورست دکهن. ﴿۶۸﴾ گۆتن خودی بؤ خو کوره کی گرتی [وهسانینه] خودی ژ فان گۆتنت نه وه دکهن یی پاقره، نه وه یی ده وله مه ند و بی منه ته، هندى د ئه رد و نه سماناندا هه بی، یی ویه، و هه وه چو به لگه و نیشان ب فی چه ندی نینن، چاوا تشتی هه وه چو ناگه بی نه یی دده ره هه قی خودیدا دبئز ن؟! ﴿۶۹﴾ بیژه: ب راستی نه ویت دره وى د راستا خودیدا دکهن سهر فراهی نابن. ﴿۷۰﴾ [ب فی دره وى نه گهر مفایه کی کیم د دنیایدا گه هاندنه خو] مفایه کی کیمى دنیاییه، پاشی زفرینا وان ب بال مه فهیه، پاشی دی ئی زابه کا دژوا دهینه بهر وان، ژ بهر گاوریسیا وان دکر.

المؤمنین

﴿۷۱﴾ [هه ی موحه مه د] تو سه راهتیا نوحی [بؤ گاوری ت مه که هئی] بخوینه وهختی گوئی هه مله تی خو، مله تی من ته گهر مانا من د ناف هه وه دا، و شیره تیت من ب نایه ت و نیشانی ت خودی ل سه ره هه وه یا گران و مه زن بیت [ههر تشتی هه وه پی چی بیت د راستا مندا بکه ن]، من خو هه لپه سارته خودی و پشتا خو پی گریدا. فیجا خو بکه نه تیک و خو و په رستی ت خو کو مکهنه سه ری ک، و یا هه وه ل بهر ناشکه را بکه ن [کا هه وه چ پی چی د بیت د راستا مندا بکه ن، بکه ن] و پاشی ته و کریارا هه وه د فیت د دهره قی مندا بکه ن [و ب سه ری من بینن] بکه ن، و مؤله تی زی نه دنه من. ﴿۷۲﴾ فیجا ته گهر هه وه پشتا خو دا شیرت و بیرئینانا من، من چو هه ق و بهرانبه ر ژ هه وه نه خواستی هه [هه تا هوی ن ژ بهر هندی شیرتا من و هرنه گرن و پوی پی خو ژ من و هر گرن] کریا من [هه ق و بهرانبه ری من] ل سه ره خودیه. فه رمانا من یا هاتی هه کرن کو نه ز ژ موسلمانان بم. ﴿۷۳﴾ به لی وان ته و دره وین دانا، فیجا مه ته و و ته ویت د گهل وی

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءِكُمْ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْتِرُونِ ﴿۷۱﴾ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمْرٌ أَن أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۷۲﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَكْبِرِينَ ﴿۷۳﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُتَعَدِينَ ﴿۷۴﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿۷۵﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا السِّحْرُ مُؤْتَمِرٌ ﴿۷۶﴾ قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا أَوْ لَأُقَلِّحَنَّ السِّحْرُونَ ﴿۷۷﴾ قَالُوا أَجِئْنَا بِتِلْكَ آعْمَاءَ وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا وَتَكُونُ لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۷۸﴾

د گه مییدا رزگار کرن، و مه کرنه جهنشینیت گاوران، و مه ته ویت باوهری ب نایه تیت مه نه ئینایین و دهر و داناین، خه ندقاندن. فیجا به ری خو بدی کا دویمه یکا وان ییت گه ف لی هاتینه کرن و هاتینه ترساندن کا یا چاوا بوو. ﴿۷۴﴾ پاشی مه پشتی نوحی، پیغه مبه ر بؤ مله تیت وان هنارتن، فیجا ب نیشان و به لگه ییت ناشکه راکه ر بؤ وان هاتن، به لی ته و نه ته و بوون ییت باوهری بی ب وی تشتی بینن یی کو وان به ری هنگی دره و دانایی، هؤ سا ته م دلیت زیده گا فیکه ران مؤر دکه یین. ﴿۷۵﴾ پاشی مه پشتی وان، موسا و هاروون ب نیشان و به لگه ییت خو بؤ فیرعه ونی و گره گری ت وی هنارتن، خو مه ز نکرن و خو قه به دیتن، [و باوهری پی نه ئینان] ب راستی ته و مله ته کی گونه هکار بوون. ﴿۷۶﴾ فیجا وهختی هه قی و راستی ژ ده ف مه بؤ وان هاتی، گو تن ب راستی ته فه سحر و سی ره به ندی هه کا ناشکه رایه. ﴿۷۷﴾ موسایی گو ت: ته ری هوی ن دبی ژنه هه قی پی پشتی بؤ هه وه هاتی، ته فه سی ره به ندی هه، ته ری ته فه سحر و سی ره به ندی هه؟! ب راستی سی ره به ند ب سه رناکه فن و سه ره فراز ناین. ﴿۷۸﴾ گو تن: ته ری تو بؤ مه هاتی، دا مه ژ وی بدیه پاش یا مه باب و باپی رت خو ل سه ره دیتین؟! و دا مه ز نای د ته ریددا به س بؤ هه وه هه ر دو یان بیت، ته م باوهر ژ هه وه هه ر دو یان ناکه یین.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتَمُونِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ ﴿٨١﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالُوا لِمُوسَى الْقَوْمَ مَا آتَاهُم مَّلَكُوتٌ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا أَلْفَوْا قَالَ
 مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
 عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكُلِّ مِثْمَةٍ وَلَوْ كَرِهَ
 الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٤﴾ فَمَاءٌ أَمِنٌ لِّمُوسَى إِلَّا ذُرِيَةً مِّنْ قَوْمِهِ عَلَى
 خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
 فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٥﴾ وَقَالَ مُوسَى يُقَوْمُ إِن
 كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَسْأَلِينَ ﴿٨٦﴾
 فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾
 وَجِئْنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٨﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى
 وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ يُبُوتَا وَأَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
 قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَابْتِئِرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ مُوسَى
 رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ رِيَّةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ
 وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٠﴾

﴿۷۹﴾ و فیرعونی گوت: کا هر سیره بنده کنی
 زیده زانا بو من بینن. ﴿۸۰﴾ فیتجا وهختی سیره بند
 هاتین، موسایی گوته وان: کا بافیژن یا هه وه دفت
 بافیژن [ژ رستک و وهریست خو]، سحرا هه وه دفت
 بکن، بکن. ﴿۸۱﴾ فیتجا وهختی وان [وهریست خو]
 هافیتین [و سحرا خو کرین]، موسایی گوت: ته و
 تشتی هه وه کری و ئینایی سحره، ب راستی خودی
 زوی دی پویچکته، ب راستی خودی کاری خرابان
 راست نائینت. ﴿۸۲﴾ و خودی دی ب که لامی خو
 [ته وی ب وه حی بو وان ئینایی] هه قیسی ناشکهراکته
 و سه ریخت، خو ته گهر گونه هکار و خرابان نه قیت
 زی. ﴿۸۳﴾ فیتجا [دگهل دینا فان موعجیزه و ئایه تان
 زی] که سی باوهری ب موسایی نه ئینا، کیمه کا
 دوینده ها ئسرائیلیان نه بیت، و دلی وان زی یی
 ب ترس بو ژ فیرعونی و که نکه نه ییت وی، نه کو
 ب خورتی وان ژ دینی وان فه کهن و نه زیهت بدن،
 ب راستی فیرعون یی زال و دهسته ه لاتدار بو و
 نه ردیدا، و ب راستی ته و ژ گونه هکاریت زیده خراب

بو. ﴿۸۴﴾ و موسایی گوت: مله تی من، ته گهر هه وه راست باوهری ب خودی ئیناییه، پا خو هله په سیرنی
 و پشتا خو پی گریدهن، ته گهر هوبن ته و بن ییت هه وه خو سپار تبتیه خودی. ﴿۸۵﴾ ئینا گوتن: ب راستی
 مه خو هله په سارته خودی، و مه پشتا خو پی موکوم کر، خودایی مه تو مه ب دهستی گاور و سته مکاران
 جهربه نه که ی [و مه نه ئیخیه د بن ئیزا و نه زیهتا وان، کو مه ژ دینی مه فه کهن]. ﴿۸۶﴾ و ب ره ها خو مه
 ژ مله تی گاور رزگار بکه. ﴿۸۷﴾ و مه وه حی بو موسایی و برایی وی هنارت، هوبن هه ردو د مسریدا
 هنده خانسیان بو مله تی خو ئاماده بکن، و خانسییت خو بکنه مزگه فت و بهر قبیله بکن [و هوساب
 نهینی] نفیژان د وان خانسیانغه بکن، و مزگنیسی [ب سهر که فتنی] بده خودان باوهران. ﴿۸۸﴾ و موسایی
 گوت: هه ی خودایی مه، ب راستی ته د ژینا دنیا ییدا زینت و گه له ک جوینت مالی بیت داینه فیرعونی
 و که نکه نه ییت وی، و خودایی مه ته فه زی یا بوویه ته گه را هندی بهنده ییت ته ژ ریکا ته دهر بیخن و بهرزه
 بکن، خودایی مه، تو مالی وان بی سهرو شوین بکه و دلنت وان رهق بکه، نی هه تا ته و ئیزایا ب ژان و
 دژوار نه بینن، باوهریسی نائین.

﴿ ۸۹ ﴾ [خودى] گوتته وان [ئانكو موساى و هاروونى]: ب راستى دوعايا ههوه هاته قه بويلكرن، فيجا هوين ههردو خو راگرن [بمينه ل سهر باوريسا خو]، و ريكا نهويت نهزان نهگرن. ﴿ ۹۰ ﴾ و مه سرائلى ژ دهرياسى دهر بازكرن، و فيرعهون و لهشكهرى خو ژ نهههقى و ژ بى بهختى دانه دويف وان ههتا فيرعهون كهفتيسيه بهر خهندقاندى گوت: من باوهرى ئينا كوب راستى ژ بلى وى خودايسى سرائيليان باوهرى پى ئينايى، چو خودايسى دى نينن، و نهز ژ خودان باوهرانم. ﴿ ۹۱ ﴾ ژ نوى ته باوهرى ئينا [ژ نوى تو باوهريى دئنى، پشتى تو ژ زيانى بى هيشى بووى؟]، و ته بهرى نوكه نهگوهدارى دكر، و تو ژ خرابكاران بووى؟! ﴿ ۹۲ ﴾ نهفر و نهم دى كهلهخى ته ژ ئافى دهريئين، دا تو بويى د دويف خو دا ببسيه چام و عيبرهت. ب راستى گهلهك ژ خهلكى ژ نشان و ئايه تيت مه، د بى ئاگههن. ﴿ ۹۳ ﴾ و مه سرائلى ل جههكى باش ئاكنجى كرن، و مه رزقهكى پاقر دا وان، و نهول سهر دىنى خو ژيك جودا نهبوون ههتا

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ مَا فَاسْتَقِيمًا وَلَا تَتَّبِعَان سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ ۸۹ ﴾ وَجَوَّزْنَا بِسَبِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجَحُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِ ءَبْنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿ ۹۰ ﴾ ءَأَلْفَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿ ۹۱ ﴾ فَالْيَوْمَ نُجْزِيكَ بِبَدْنِكَ لَنَسْكَونَ لَعْنُ حَلْفِكَ ءَأَيَّةٌ وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَأَيَّتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿ ۹۲ ﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبْوَءَ صَدَقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿ ۹۳ ﴾ فَإِن كُنْتَ فِي سَكِّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَتَمَلَّ الْذِّبِ يَفْرءُونَ الْكُتُبِ مِّن قِبَلِكُ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿ ۹۴ ﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿ ۹۵ ﴾ إِنَّ الْذِّبِ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿ ۹۶ ﴾ وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ ءَأَيَّةٍ حَتَّى بَرءُوا الْعَذَابَ الْءَأَلِيمَةَ ﴿ ۹۷ ﴾

تهورات بو وان نههاتى، ب راستى خودايسى ته رپوژا قيامهتى دى حوكمى د نابقههرا واندا كهت، ل سهر وى تشتى نهو تيدا ژيك جودا. ﴿ ۹۴ ﴾ فيجا نهگهر توب وى تشتى مه بو ته ئيناييسه خواريى يى دودلى، پسيارا وان بكه نهويت بهرى ته كتيبت نهسمانى [تهوراتى و ئنجيلى] دخوينن، ب سويند ههقيسه ژ خودايسى ته بو ته هاتى، فيجا هشيرابه ژ دودلان نهبه. ﴿ ۹۵ ﴾ و نهبه ژ وان نهويت نشان و ئايه تيت خودى دزهو دانايين، نهگهر توژى دى ژ زيانكاران بى. ﴿ ۹۶ ﴾ ب راستى نهويت عهز ابا خودى ل سهر و اجب بووى، باوهريى نائينن [ئانكو دى مرن و نهو گاورا]. ﴿ ۹۷ ﴾ و نهگهر ههمى نشان و ئايه تيت خودى بگههنه وان، باوهريى نائينن ههتا ئيزايا ب ژان و دژوار نهبينن [هنگى ژ نوى دى باوهريى ئينن وهكى فيرعهونى، بهلى هنگى باوهريسا وان فايدهى وان ناكهت].

قُلْ لَّا كُفْرًا لَّكَ أَنْتَ قَرِيبٌ ۗ أَمَنْتَ فَنَفَعَهَا إِيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمٌ يُّؤَسُّوْنَ
لِمَآءٍ أَمْوَأَكْشَفْنَا عَنْهُمْ غَدَابَ الْخَزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ الْآرْضِ
كُلَّهُمْ جَمِيعًا إِنْ أَفَأَنْتَ تُكْفِرُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا تُعْجِبُ الْآيَاتِ وَالنَّدْرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ
قُلْ فَانظُرُوا إِلَىٰ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نَسِجْ
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَتَّبِعُنَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقْرَبُ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَقِيقًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

﴿۹۸﴾ فَيَجَا بِلَا گونده کی ژ وان گوندیت مه برینه هیلاکی باوهری ئینابایه بهری مه ئیزا ب سهری وان دینا، دا باوهریسا وان مفا گه هاندبایه وان، وهکی مله تی یونس پیغه مبهه [ئانکو ژ بلی مله تی یونس پیغه مبهه چو گوند و باژیران بهری هاتنا عه زابی باوهری نه ئینابییه کو باوهریسا وان فایده ی وان کر بیت]، فَيَجَا وه حتی مله تی یونس پیغه مبهه [بهری هاتنا عه زابی] باوهری ئینایی، مه ژ ی عه زاب و ئیزا هه تکبهه د ژيانا دنیا پیدا ل سهر وان راکر، و مه هه تا دمه کی دیار کری [ئانکو ده می مرنی] خو شسی و چاکی پی دانه وان. ﴿۹۹﴾ و ته گهر خودایی ته فیابایه، دا هندی ل سهر رویی شهردی هه می باوهری ئین، فَيَجَا ما تو دی خورتیی ل خه لکی که ی دا باوهری ئین! ﴿۱۰۰﴾ و کهس نه شیت باوهری ئینیت شهو نه بیت یی خودی ده ستوریا وی دایی [ئانکو ژ بلی وان ییتر خودی ده ستوریا باوهری ئینانا وان دایی، که سی دیتر نه شیت ژ دهف خو باوهری ئینیت]، و خودی دی ئیزا و رسوایی ب سهر واندا ئینیت، شهویت عه قلی خو د نیشان و نایه تیت خودیدا ب کار نه ئینن. ﴿۱۰۱﴾ بیژه: [گه لی گاوران] کا بهری خو بدنه شهرد و شه سمانان کا چ تیدا هه یه؟ به لی نیشان و نایه ت و ترساندن دی چ گه هینه وان شهویت باوهری ئینن. ﴿۱۰۲﴾ فَيَجَا شهردی شهو ل هیقیسا وان روژانه شهویت بو ییت بهری وان هاتین [باوهری ب پیغه مبهه ران نه دینان و ژ بهر هندی خودی ئیزادان]، [هه ی موحه مه د] بیژه: خو بگرن شه ز ژ ی د گه ل هه وه دی خو گرم [دی ژ چافه ریان بهم]. ﴿۱۰۳﴾ باشی شه م [وه حتی هاتنا ئیزایی و ئاتانی] پیغه مبهه ریت خو و ییت باوهری ب وان ئیناین رزگار دکه یین، و هؤسا حه قی و راستی ل سهر مه دکه قیت، شه خودان باوهران رزگار بکه یین. ﴿۱۰۴﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: گه لی مروشان شه گهر هوین دینی مندا ییت دودل و ب گومان بن، شه شهویت هوین ژ بلی خودی دهر یسن، ناپه ریسم، به لی شه وی خودایی ب تنی دهر یسم شهویتی هه وه دم رییت، و فهر مانا من یا هاتییه کرن شه ز ژ خودان باوهران بهم. ﴿۱۰۵﴾ و [فهر مانا من یا هاتییه کرن] شه خو راست و دورست بکه م بو دینی راست و دویر ژ خواری و نه هه قیی، و شه ژ موشرکان نه بم. ﴿۱۰۶﴾ و ژ بلی خودی شه ز گازی و هه وارا خو نه گه هینه می، یی نه مفایی دگه هینته من و نه زبانی [وه هؤسا فهر مانا من یا هاتییه کرن]، فَيَجَا شه گهر ته شهفه [نه گوهداریسا خودی] کر، ب راستی وی وه حتی دی ژ سته مکاران بی.

وَأَن يَسْأَلَكَ اللَّهُ بَصْرًا فَلَا تَسْأَلْ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يُرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَادَ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ
مِن رَّبِّكُمْ فَمَن أِهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ
فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٨﴾ وَأَتَّبِعْ مَا بَوَّأْتِ
إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٩﴾

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ أَحْكَمَتْ أَيْتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
الَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ نَزِيرًا وَرِسَالًا ﴿٢﴾ وَأَن أَسْتَعِزَّ
رَبِّكَ ثُمَّ يُؤْتُوا إِلَيْهِ يُعْطِيكُمْ مِمَّا حَسَنَاتُ أَلْبَابِ مُسَوِّمَاتٍ ﴿٣﴾
كُلِّ ذِي فَضْلٍ فَضْلُهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٤﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
يَبْتَغُونَ ضُرًّا وَرُحْمًا يُلَبِّسُونَ لَهَا لَآئِينَ يَسْتَعْسِفُونَ ثِيَابًا بِهَا
يَعْلَمُونَ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

۴۴۱

﴿۱۰۷﴾ و ئەگەر خودی [بۆ جەپاندنا تە] زبانی بگههینیتە تە، کەس نینە راکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر خودی خیرەک بۆ تە فیما، کەس نینە بشیت ریکێ ل کەرەما وی بگریت، خودی کەرەما خو ددە تە وی، ژ بەندەبیت خو، یی وی بقیت، و هەر ئەو گونە ه ژبەر و دلۆفان. ﴿۱۰۸﴾ بیژە: گەلی مروفان ب سویند هەقی ژ بەری خودیقه بۆ هەو هات [کو ئەف قورئانەیه]، فێجا هەر کەسی راستەری بوو، ئەو بۆ خو راستەری بوو، و هەر کەسی ژ ری دەر کەفت و سەرداچۆ، ب راستی زیان ل خو کر، و ئەز ل سەر هەو هە پارێزفان نینم [نانکو ئەز نە پارێزفانی هەو هە]. ﴿۱۰۹﴾ و ل دوی وی وەحیی هەرە یا بۆ تە دتیت، و بینا خو فرەه بکە هەتا خودی حوکمی [دناقبەر تە و ملەتی تە دا] دکەت، و هەر ئەو چێترین حاکم.

سورة تا هوود

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۱۲۳) ئايه تە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [ئەلف لام را، ئەفە سى تپین ژ (۲۸) تپیت زمانى عەرەبى، نیشانان ل سەر ئیججازا فى قورئانى کو عەرەبان پى چىنايیت قورئانەکا وەكى فى بدانن، هەر چەندە زمانى وان ژ عەینى تپان پیک هاتیه]، ئەفە کتیبە کە ئایە تپیت وئ ب ریک و پیکى و موکومى هاتینه دارپتن، پاشى هاته جوداکرن [ئایە تپیت ئە حکامان جودا، و شیرەت و چیرۆک جودا... هتد] ژ بەری خودایى کاربنە جەه و شارەزافە. ﴿۲﴾ [ئانکو نافەرۆکا وان ئایە تپیت هاتینه موکومکرن و جوداکرن ئەفەیه] ژ بلی خودی کەسى دى نەپەر یسن، ب راستى ئەز ژ نک خودیقه بۆ هەو هە مزگینین و ناگە هدار کەرم. ﴿۳﴾ و داخوازا گونە ه ژبەرنى ژ خودایى خو بکەن، پاشى ژ کریاریت خو پەشیمان ببن، و تۆبە بکەن و ل خودی بزفەرن، دا ئەو ژ یانا هەو هە چاکى هەتا دەمە کى ئاشکەرە کرى خو ش بکەت، و دا کەرەما خو د گەل هەر خودان تاعەت و کارە کى قەنج بکەت، و ئەگەر بەری خو [ژ فى فەرمانى] وەرگێرن، فێجا ب راستى ترسانن ژ ئیزیا رۆژەکا مەز نەب سەر هەو هە دا بپت کو رۆژا قیامە تپیه. ﴿۴﴾ [یزانن] زفرینا هەو هە ب بال خودیقه یه، و ئەو ب خو ژى ل سەر هە مى تستان یى دەستەه لاتدارە. ﴿۵﴾ ناگە هدار بن، و هشیار بن، ئەو سینگی خو ب دژنیی دپچن [ئانکو دوروینە] دا خو ژ پیغە مەبرى فەشیرن، هشیار بن دەمى ئەو جلکیت خو ل خو دپچن، خودی ب ناگە هە ژ وئ یا ئەو نەپە نى و ئاشکەرا، دکەن. ب راستى ئەو یى ب ناگە هە ژ وئ یى د دلان و سینگاندا فەشارتی.

الْحُزْنَةُ
الْقَائِي عَقْرٌ

* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
 مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
 عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ
 قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى
 أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
 مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾
 وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهٗ
 لَيَكُونَنَّ كَافِرًا ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَا نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ
 مَسَّةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي إِنَّهُ لَفِضْحٌ مُخُورٌ ﴿١٠﴾
 إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا وَحَىٰ إِلَيْكَ
 وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْجَاءَ
 مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

﴿٦﴾ چو جاندار د ئه‌ر دیدا نینن ته‌گه‌ر رزقئ وان ل
 سه‌ر خودئ نه‌بیت، و دزانیته جهئ ئه‌و لی [د ئه‌ر دیدا
 یان د پشناندا به‌ری هه‌بیت]، و جهئ لی خو‌جه‌ دبیته
 [د مال‌چو‌یکاندا یان د گو‌راندا، و جهئ لی دمریت]،
 ته‌فه‌ هه‌می د کتیبه‌کا ئاشکه‌رادانه‌کو ده‌پئ پارستییه.
 ﴿٧﴾ و ئه‌و ئه‌وه‌ی ئه‌رد و ئه‌سه‌مان د شه‌ش رو‌ژاندا
 چی‌کری، و عه‌رشئ وی ل سه‌ر ئاقئ بو [به‌ری ئه‌رد
 و ئه‌سه‌مان بینه‌ چی‌کرن] دا هه‌وه‌ بجه‌ر بی‌نیت کا کارئ
 کئ ژ هه‌وه‌ باشتره [ژ یئ کئ]، و ته‌گه‌ر بی‌ژئ، ب
 راستی هوین پشتی مرئئ دئ ساخ بنه‌فه، ته‌و‌بیت
 گا‌وربو‌وین دئ بی‌ژن: ته‌فه‌ ژ سی‌ره‌بن‌دییه‌کا ئاشکه‌را
 پی‌قه‌تر نینه. ﴿٨﴾ و ته‌گه‌ر ئه‌م ئی‌زا و جزا کرنا وان هه‌تا
 ده‌مه‌کئ ئاشکه‌را گی‌رو بکه‌ین، [ته‌و‌بیت گا‌ور] دئ
 بی‌ژن: کا ئه‌و ئی‌زایا دا بو مه‌ ئیت، چ پئ لی گرتییه؟
 هشیار بن! رو‌ژا ئه‌و ئی‌زا بو وان دئیت، ژ وان نایته
 فه‌گرتن، و ئه‌و ئی‌زایا وان ترانه‌ پئ دکر و له‌ز لی دکر،
 دو‌رماندو‌ریت وان گرتن. ﴿٩﴾ و ته‌گه‌ر ئه‌م ژ ره‌خئ
 خو‌فه‌ نیعمه‌ت و دل‌وفانییه‌کئ بگه‌هینینه‌ مرو‌قی پاشی

مه‌ ژئ فه‌گرت، ئه‌و [ژ دل‌وفانییا مه‌] زوی بی هیئی دبیته، و ئه‌و قه‌نجییته به‌رئ، مه‌ د گه‌ل کرین ژ بیرا
 خو‌دبه‌ت. ﴿١٠﴾ و ب راستی ته‌گه‌ر ئه‌م پشتی ته‌نگافی و نه‌خو‌شیی نیعمه‌تان د گه‌ل بکه‌ین و بگه‌هینینی دئ
 بی‌ژیت: نئ ته‌نگافی و نه‌خو‌شی ل سه‌ر من نه‌مان [چون]، فی‌جایی به‌تران و قه‌به‌یه. ﴿١١﴾ ژ بلی وان مرو‌قان
 ییت بینا خو‌ف ره‌ه‌ کرین و کار و کریاریته قه‌نج کرین [ته‌فه‌ ده‌ردو کراساندا ل به‌ر خو‌رادو‌هستن، و
 ته‌گه‌ر خودئ خیر و که‌ره‌مه‌ک د گه‌ل وان کر، سو‌پاسییا خودئ دکه‌ن و ته‌گه‌ر ئاتافه‌ک یان نه‌خو‌شییه‌ک
 ب سه‌رئ وان هات، ژ ره‌ها خودئ بی هیئی نابن] بو فان گونه‌ه‌ ژیرن، و خه‌لاته‌کئ مه‌زن هه‌یه.
 ﴿١٢﴾ تئ هه‌یه تو هنده‌ک ژ وه‌حییا بو ته‌هاتی، به‌یلی دلی ته‌ته‌نگ بیته، چونکی دبیژن: بلا گه‌نجخانه‌یه‌ک
 بو هاتبایه‌ خواری، یان ملیاکه‌ته‌ک د گه‌ل هاتبایه‌ شاده‌یی بو دابایه، [دا مه‌ ژئ باوهری پئ ئینابایه] تو به‌س
 ئاگه‌هدار که‌ری، و خودییه‌ ل سه‌ر هه‌می تشتان پاریزقان و چاقدیر.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأَنزِلْ عَلَيْنَا مِثْلَ بَدَأِ الْفُلْكِ لِنَعْلَمَ بَصِيرَتَهُ أَأُنزِلَتْ سُبْحَانَ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ غَافِلٌ عَمَّا يُعْمَلُونَ ﴿١٣﴾
 وَأَدْعُوا مَنْ أَسْتَضَعْتُمْ مِمَّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤﴾
 فَأَلَّا يَنْتَجِبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ اللَّهَ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْمِعُونَ ﴿١٥﴾
 مَنْ كَانَ يَرْيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِيَ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُحْصُونَ ﴿١٦﴾
 أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحِطَّ مَا صَبَعُوا فِيهَا وَبَطُلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾
 أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كَتَبُ بُرُوقٍ أُولَئِكَ أُولُوا لِقَابٍ يُدْعَوْنَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالِقَاتُ مَوَاجِدُهُ فَالَاتُكُ فِي مَزَاجٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِن أَكْثَر النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾
 الَّذِينَ بَصَّدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۳﴾ یان ژى دبیژن: [موحه مدهی ئهف قورئانه] ژ نك خو یا چیکری [وژ دره و ب بال خودیقه لی ددهت] بیژه: ئه گهر هوین راست دبیژن: کا دهه سوره تیت وهکی وی ژ دهف خو بینن، ئه گهر راسته ئه ز نك خو چی دکهم. و بو قی چهندی و بو هاریکاریسا خو، ههر که سی هوین بشین ژ بل خودی داخوای ژی بکن، داخوای ژی بکن. ﴿۱۴﴾ فیجا ئه گهر وان بهر سفا هوه نه دا [و نه چار بوون و نه شیان وی بکن یا هوین ژی دخوان]، بزنان ب راستی ئهف قورئانه ب زانینا خودی ب تنی هاتیسه خواری، چو بهرستی ژ خودی بیقه تر نینن، فیجا ما هوین موسلمان نابن. ﴿۱۵﴾ ههر که سی ژیان و خه ملا دنیا بی بقیث، ئه م دی بی کیاسی بهرانبهر کار وی وان دهینه وان و دنیا پیدا چو ژ وان نائیته کیمکرن. ﴿۱۶﴾ ئه فان د ئاخره تیدا ژ ناگری بیقه تر چوی دی بونینه، و کار و کریاریت وان د دنیا پیدا کرین، د ئاخره تیدا پویچ بوون، و کار وی وان دکر همی بی پویچه [چونکی بو خودی نه هاتیسه کرن]. ﴿۱۷﴾ ئه ری بی بهلگه و

نیشانه کا ناشکهر اژ ره خسی خودیقه هه بیت، و شاهدهک ژی ژ بهری خودیقه دگهل هه بیت و ب هیز بیخیت [کو قورئانه]، و بهری قورئانی ژی کتیا موسایی کو پیشی و دلوفانی بوو، شادهیی بو بدته، ئه قیث هه نی [ئه قیث ب فان سالو خه تان هاتینه په سنکرن کو بهلگه و نیشان دگهلن، و شاهد ل دویف شاهدی، شادهیی بو ددهن] باوه ری بی ب پیغه مبهری و قورئانی دینن، و ههر که سی ژ خه لکی مه که هی و هه می خودانیت دینان، باوه ری بی ب پیغه مبهری و قورئانی نه ئینیت و گاور بیت، ب راستی ئاگر جهی ویه، فیجا بلا بو ته چو گو مان ددهر هه قا قورئانیدا چی نه بیت، ب راستی ئهف قورئانه ژ خودایی تهیه، بهلی بار ابر ژ مرو فان باوه ری بی ناینن. ﴿۱۸﴾ ئه ری ما کی ژ وی سته مکار تره ئه وی دره وان ژ کیسی خودایی خو دکته، ئه قیث هؤ سا دی بهرانبهری خودی ئینه راوه ستاندن، و شاهد [ژ ملیاکته و پیغه مبهران] دی بیژن: ئه قه نه دره ژ کیسی خودی دکر، بزنان! ب راستی له عه تا خودی ل سته مکاران بیت. ﴿۱۹﴾ ئه [سته مکار] بیث ریکا خودی ژ خه لکی دگرن و دقین یا خوار و فیچ بیت [دا خه لکی ژی بدنه پاش]، و وان ب خو باوه ری ب رورزا قیامه تی نهی.

أُولَئِكَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۚ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَعِفُ لَهُمْ الْعَذَابَ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢١﴾ لَأَجْرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخْضَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالْحَبَشُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْمَى وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِذِي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْيَوْمِ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرَاكَ أَتَّبِعُكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بِأَدَى الرَّأْيِ وَمَا تَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِهِمْ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ فَعُتِبَ عَلَيَّكُمْ أَنْتُمْ كُفَرًا فَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٢٨﴾

الْحُزْنَةُ

﴿٢٠﴾ ئەفە نەشەن خودی نەچار بکەن کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت، و وان ژ بلی خودی چو پشتهفان نینن وان ژ ئیزایا خودی بدەتە باش، ئیزا ل سەر دوقات لی دیت، و ئەوان نەدشیا راستیی گولی بین، و نەدشیان زی راستیی بینن. ﴿٢١﴾ ئەفان زیان ل خو کرپە و ئەو درەوا وان دکر [کو مەهدەریسا بوتانە] ل وان بەرزەبوو. ﴿٢٢﴾ ب راستی و بی گومان رۆژا قیامەتی هەر ئەو د خوسارەتن. ﴿٢٣﴾ ب راستی ئەوێت باوەری ئینین، و کار و کاریت قەنج کرین، و دراستا خودیدا خو شکاندین و ترسیاین و ب بال خودایی خو ئە زفرین، ئەفە بەحەشتینە و هەر و هەر دێ د بەحەشتیدا مینن. ﴿٢٤﴾ مەتەلا هەردو جوین و دەستەکان، وەکی یی کۆرە و یی کەر، و یی ب چاف و یی ب گوہە، ئەری ما ئەفە وەکی ئیکن؟ ئەری ما هوین هزرا خو ناکەن؟! ﴿٢٥﴾ ب سویند مە نوح پیغەمبەر بو ملەتی وی ەنارت [گۆتە وان]، ب راستی ئەز بو هەو ئەگە هدار کەرەکی ئاشکەر امە. ﴿٢٦﴾ ژ خودی پیغەتر چو یی دی نەپەرێسن، ب

راستی ئەز دترسم [ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکن] ئیزایا رۆژەکا گران و دژوار ب سەر هەو هەدا بیت. ﴿٢٧﴾ گرە گریت ملەتی وی ئەوێت گاوروبووبین گۆتنی: ئەم تە ژ مرفەکی وەکی خو پیغەتر نابین [ئانکو توژی وەکی مەیی، و ئەم تە پیغەمبەر نابین]، و ئەم نابین کەسەکی وەساب دویت تە کەفتیبت ژ فەقیر و ژاریت مە پیغەتر... ئەوێت سادە و ساویلکە. و ئەم نابین هوین تشتەکی ژ مە زیدەتر و چیترن، بەلکی ئەم هەو درەوین دینین [ئیجا چاوا دێ باوەریی ب هەو ئینین]. ﴿٢٨﴾ [نوح پیغەمبەر بەرسقا وان دا] گۆت: ملەتی من کا بو من بیژن: ئەگەر من نیشان و بەلگەیی ئاشکەرا ژ نک خودایی خو هەبن [کو ئاشکەرا بیت ئەز پیغەمبەرم]، و دلۆفانی ژ نک خو ب من بریبت، و پیغەمبەراتی دا بیتە من [و ئەو بەلگە و نیشان و ئەو دلۆفانیە کو پیغەمبەراتیە] ژ هەو هاتبیتە فەشارتن و ل بەر هەو بەرزە بووبیت، ئەری ما ئەز دشیم هەو نەچار بکەم، و ب خورتی باوەریی بیخمە د دلێت هەو هەدا، و هەو ب خو نەفیت.

وَيَقُولُوا لَا آسَأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَنَا مِنَ الْعَجْرِ إِلَّا اللَّهُ وَمَا أَنَا
 بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ وَلَكِنِّي أَرْسَلُكُمْ قَوْمًا
 يَجْهَلُونَ ﴿٣١﴾ وَيَقُولُونَ مَنْ يُضْرَبُ مِنْ رَبِّ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُمْ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
 أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي
 إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٣﴾ قَالُوا يَنْبَغُ قَدْ جَدَلْنَا فَا كَثُرَتْ جِدَالَنَا
 فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٤﴾ قَالَ إِنَّمَا
 يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنَا بِمُعْجِزٍ ﴿٣٥﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
 نَصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أُنصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
 يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ يَقُولُونَ
 أَفْتَرَيْنَاهُ قَوْلَ الْإِنجَارِ وَإِنَّا بِرَبِّهِمْ وَمَعَاذُ مَن
 وَأُوحِيَ إِلَيْنَا نُوْحٌ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
 فَلَا تَتَّبِعِنَّ بَآئِكَ أَتُفَعَّلُونَ ﴿٣٧﴾ وَأَصْحَابُ الْفَلَكَ بِأَعْيُنِنَا
 وَوَحْيُنَا وَلَا تُلْخِطُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٣٨﴾

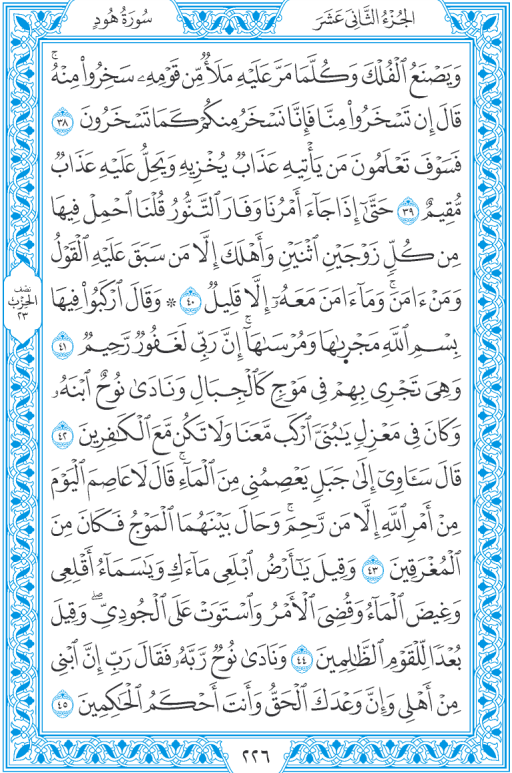
﴿۳۱﴾ هه‌ی مله‌تیی من، ئەز به‌رانبه‌ری گه‌هاندنا نامه‌یا خودیی، چو مالی ژ هه‌وه ناخو‌ازم، چونکی خه‌لاتیی من به‌س ل سه‌ر خودیییه، و ئەز وان که‌سیت باوه‌ری ئینایین [ئه‌و‌یت هوی‌ن فه‌قیر و ژار د‌بینن] ژ ده‌ف خو‌ ناکه‌مه ده‌ری، چونکی ب راستی ئەو د‌یی گه‌هنه خوداییی خو‌ [د‌یی وان خه‌لات که‌ت]، به‌لی ب راستی ئەز د‌بینم هوی‌ن مله‌ته‌کن، خو‌ نه‌زان دکه‌ن [ده‌میی هوی‌ن وان ک‌یم د‌بینن و خو‌ چ‌یتر د‌بینن].

﴿۳۲﴾ هه‌ی مله‌تیی من، ئەری کی د‌یی هاریکاریا من که‌ت به‌رانبه‌ر خودیی [ئه‌گه‌ر ئەز ئیزادام و تو‌لا وان ژ من فه‌کر] گا‌فا من ده‌ر ت‌یخستن، ما هوی‌ن ه‌زرا خو‌ ناکه‌ن؟ ﴿۳۱﴾ [هه‌ی مله‌تیی من] و ئەز ناب‌یترمه هه‌وه خ‌زینه و گه‌نجخانه‌یی‌ت خودیی ی‌یت ل ده‌ف من [کا و ه‌رن دا بده‌مه هه‌وه]، و ب راستی تشتی نه‌دیار و نه‌به‌ر چا‌ف ژ ی ئەز نوزانم، و ئەز ناب‌یترم ئەز ملیاکه‌تم ژ ی، و ئەز ناب‌یترمه وان ئەو‌یت د چا‌ف‌یت هه‌وه‌دا ک‌یم و شکه‌ستی، خودیی که‌ره‌میی د گه‌ل وان ناکه‌ت، خودیی چ‌یتر یا د‌لئی واندا د‌زان‌یت، ئەگه‌ر من وه‌گۆت

هنگی ئەز ژ سه‌ته‌مکارانم. ﴿۳۲﴾ گۆتن: هه‌ی نو‌وح ب راستی ته‌ ج‌ره‌به‌ر د گه‌ل مه‌ کر، و ته‌ ز‌یده د گه‌ل مه‌ در‌یژ‌کر، ئەگه‌ر تو‌ راست د‌ب‌یژی ئەو ئیزایا تو‌ مه‌ پی‌ د‌ترسینی بو‌ مه‌ ب‌ینه. ﴿۳۳﴾ گۆت: ئەگه‌ر خودیی فی‌ا د‌یی ب سه‌ر هه‌وه‌دا ئین‌یت، و هوی‌ن نه‌ش‌ین ر‌یک‌یی لی‌ ب‌گرن، و خودیی نه‌چار ب‌که‌ن کو‌ هه‌وه ئیزا نه‌ده‌ت.

﴿۳۴﴾ و شیره‌ت‌یت من فایده‌یی هه‌وه‌ ناکه‌ن، ئەگه‌ر من فی‌ا هه‌وه شیره‌ت ب‌که‌م و خودیی فی‌ا هه‌وه گو‌م‌را و به‌رزه‌ ب‌که‌ت، ئەوه خوداییی هه‌وه و هوی‌ن د‌یی ب بال و یقه‌ ز‌ه‌رن. ﴿۳۵﴾ یان ژ ی [مو‌ش‌ک‌یت مه‌ که‌ه‌ی] د‌ب‌یژ‌ن: چ‌یرۆکا نو‌وحی ئە‌فا‌هه [یان ئە‌ف قور‌ئانه مو‌حه‌مه‌د] ژ ده‌ف خو‌ چ‌یک‌ریه‌یه، [هه‌ی مو‌حه‌مه‌د] ب‌یژه: ئەگه‌ر من ژ ده‌ف خو‌ چ‌یک‌ریه‌یت و ئین‌ایت، گون‌ه‌ها من بو‌ منه و ئەز ی‌ی به‌ریمه‌ ژ وی گون‌ه‌ها هوی‌ن دکه‌ن [ب بالفه‌ل‌یدانا ده‌رو‌ی ب بال منشه]. ﴿۳۶﴾ و وه‌حی بو‌ نو‌وحی هاته‌ ه‌نارتن، ژ وان پ‌یقه‌تر ئەو‌یت باوه‌ری ئین‌ایین که‌سی د‌یتر ژ مله‌تیی ته‌ باوه‌رییی نائین‌یت، فی‌جا [ماده‌م که‌سی د‌ی ژ مله‌تیی ته‌ باوه‌رییی نائین‌یت] ب خه‌م نه‌که‌فه‌ ژ کاری وان د‌کر [کو‌ وان تو‌ ده‌رو‌ین ددانایی و ئەزه‌تا ته‌ د‌کر، و هختی تو‌لغه‌کرنی ژ وان هات].

﴿۳۷﴾ کاتو گه‌میسی ل به‌ر چا‌ف‌یت مه‌ و ب چا‌ف‌دی‌ری و پار‌یزی‌یا مه‌ و ب وه‌حی‌یا مه‌ چ‌یکه‌، و تو‌ مه‌ه‌ده‌ری ژ من نه‌خو‌ازه بو‌ وان ئەو‌یت سه‌تم کری‌ن، بی‌ گۆمان ئەو د خه‌ند‌قینه [د‌یی هه‌ر خه‌ند‌قن].

﴿٣٨﴾ نوح پیغمبهری گهمی چئی دکر، و هه ر گاقه کا
 گره گریت مله تی وی د بهر را بۆریبانه، ترانه بۆ خو بی
 دکر، نوحی گۆته وان ته گهر هوین [ژ بهر چیکرنا
 گهمیسی ل سهر ئاخیی] ترانه یان ب مه دکهن، نی تم
 زی [وهختی ئیزا و توفانی] کا چاوا هوین [ته فرۆ]
 ترانه یان ب مه دکهن، تم زی و هسا دئی ترانه یان ب
 هه وه کهین. ﴿٣٩﴾ فیجا نیزیك هوین دئی زانن، کا
 ئیزا دئی بۆ کئی ئیت کو وی رسوا و شهر مزار بکهت؟
 و ئیزیه کا هه ره وهر [کو یار ژوا قیامه تیبه] ب سهردا
 بیت؟ ﴿٤٠﴾ و [نوحی گهمیسا خو چئی دکر، و مله تی
 وی د بهر دهوام بوون د ترانه پیکرنا خو دا] هه تا وهختی
 فهر مانا مه هاتی، و ئیزیا مه ب سهر واندا هاتی، و
 ئاف د ته نویری زایی و هلاقیسی، مه گۆته نوحی ژ
 هه ر نبر و مییه کی [ژ جانه وه ریت د ته ریدیدا] و کهس
 و کاریت خو، تهو نه بن تهو بیت فهر مانا مه ب ئیزادانا
 وان بۆری، و تهو بیت باوه ری ئینایین د گهمیسیدا
 بهلگره و سوارکه، و ژ هه ژماره کا کیم پیغه تر
 باوه ری پی نه ئینا بوو. ﴿٤١﴾ گۆت [نوحی گۆته

هه فالیت خو] ب نافی خودی سواری گهمیسی بین، و نافی خودی بینن وهختی گهمی دجیت و وهختی
 رادوهستیت، ب راستی خودایی من گونه هژیبه ر و دلوفانه [فیجانه ترسن، خودی دئی هه وه رزگار کهت].
 ﴿٤٢﴾ و گهمیسی تهو د نافع هنده ک پیلاندا دبرن وهکی چیا یان بوون، و وی وهختی نوحی گازی کورپی
 خو کر، و کورپی وی یی ژئی دویر و فهدهر بوو: کورپی من، د گهل مه سوار ببه و نه مینه د گهل گاوران و
 [ژ گاوران نه به ته فرۆ تهو بیت خه ندقینه]. ﴿٤٣﴾ کورپی وی گۆت: تهز دئی خو ده مه چیا یه کی من ژ خه ندقینی
 بهاریزیت، [نوحی] گۆت: ته فرۆ [بۆ کهسی] چو پاریزی بهرانه ر فهر مانا خودی نینه، تهو نه بیت یی
 خودی دلوفانی پی بری، [ته فرۆ کهس ژ ئیزیا خودی نایینه پارستن]، و پیلا نافی کهفته د ناقبه را واندا،
 فیجا تهو زی بوو ژ وان بیت خه ندقین. ﴿٤٤﴾ [پشتی مله تی نوح پیغمبهر ب توفانی چۆیین، ژ بلی وان
 تهو بیت د گهمیسیدا] فهر مان هاته دان، تهردۆ نافع خو فه خو، و تهسمانو توژی نافع خو رابگره و بهسکه، و
 ئاف غه وری، و فهر مانا خودی ب جه هات [نوح و بیت باوه ری د گهل ئینایین رزگار بوون و بیت دی ب
 توفانی خه ندقین]، و گهمی ل سهر چیا یی جوودی راوهستیا [چیا یه که دکه فیه کوردستانا بن دهستی تورکیا]
 و هاته گۆتن [ملیا که تان گۆت]: هیلاک و بنبری بۆ مله تی سته مکار بیت. ﴿٤٥﴾ و نوحی گازی خودایی
 خو کر و گۆت: خودیو ب راستی کورپی من ژ مالا منه، و ب راستی په یانانا ته یا هه قه [کو دئی مالا من
 رزگار کهی]، و توژ هه می حاکمان زانا و دادبه ره ورتی.

قَالَ يَبُوحُ إِنَّهُ لَأَبُ رَبِّكَ مِنْ أُمَّكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْتَأْذِنُ
 مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾
 قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
 تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَبُوحُ
 أَهَيْظَ بِسَلْمٍ فَتَنَا وَبَرَكَتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمِّهِ وَمَنْ مَعَكَ
 وَأُمُّهُ سَمِيْعَةٌ فَذُرْ بَسْمَهُمْ فَتَنَا عَذَابُ الْآلَةِ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
 مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
 وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعُقُوبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
 وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
 إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْرَوُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 أَجْرًا إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
 وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
 عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
 مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
 بِتَارِكِي آلِ هَارُونَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

﴿٤٦﴾ [خودى] گوت: هه‌ی نوح ب راستى نه‌و نه‌ژ مالا ته‌یه، نه‌و کاره‌کى نه‌هاتیه [مه‌ده‌را ته‌بو کورئ ته‌کاره‌کى نه‌هیزا و لایقى ته‌یه]، فیجا پسارای وى تشتى ژ من نه‌که‌ی ته‌ناگه‌ه‌ژئ نه‌یى، ب راستى نه‌ز شیرهان ل ته‌دکه‌م، داتوژ نه‌زنان نه‌بى.

﴿٤٧﴾ نوحى گوت: خودیوؤ ب راستى نه‌ز خوؤ ب ته‌دپاریزم کو نه‌ز پسار و داخوازا تشته‌کى ژ ته‌بکه‌م من ناگه‌ه‌ژئ نه‌بیت، نه‌خوؤ نه‌گه‌ر تول من نه‌بوری و دلوفانیسی ب من نه‌به‌ی [ژ به‌ر نه‌فا من کرى]، ب راستى نه‌ز دئ ژ خوساره‌تان بم. ﴿٤٨﴾ گوتى: هه‌ی نوح، ب سلامه‌تى و تیمناهییا مه‌په‌یابه (داکه‌فه)، و خیر و نیعمه‌تیت به‌رده‌وام بو ته‌ و مله‌تیت دگه‌ل ته‌ [مله‌تیت ژ دوینده‌ها وان بیئت دگه‌مییدا]، و هنده مله‌تان [نه‌ویت بوینه‌گاور و هه‌ر ژ دوینده‌ها وان] دئ ژینه‌کا خوؤش د دنیاپییدا ده‌ینه وان، پاشى رۇژا قیامه‌تى ئی‌زابه‌کا ب ژان و دژوار، دئ ژ نک مه، وان هنگیثیت. ﴿٤٩﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] نه‌فه [چیرؤکا نوح پیغه‌مبه‌ره] ژ سالوخ و به‌حسیت غه‌بیینه، ب

و‌ه‌حى بو ته‌ده‌نیزین، به‌رى نوکه‌نه‌ته‌چو ژئ دزانی نه‌مله‌تى ته‌.. فیجا بیئا خوؤ فره‌ه‌بکه، ب راستى دوپهاهیكا باش بو پاریزکارانه. ﴿٥٠﴾ و مه‌بو مله‌تى عاد، براى وان هوود ب پیغه‌مبه‌رى هنارت، گوت: هه‌ی مله‌تى من، خودى به‌ریسن هه‌وه‌ژ وى پیغه‌تر چو خودا و په‌رستى نینن [نه‌ویت هوین بو خودى دکه‌نه‌هه‌فُشک، ب فى کارى خوؤ] ژ دره‌وان پیغه‌تر هوین ناکه‌ن. ﴿٥١﴾ هه‌ی مله‌تى من، نه‌ز به‌رانبه‌رى فى راگه‌هاندنى و فان شیرهان چو کرى و هه‌قى ژ هه‌وه‌ناخوازم، هه‌قى من به‌س ل سه‌ر ویه‌یى نه‌ز داییم و چیکریم، فیجا ما هوین تى ناگه‌هن. ﴿٥٢﴾ و هه‌ی مله‌تى من، داخوازا گونه‌ه‌ژبیرن و لیورینى ژ خودایى خوؤ بخوازن، پاشى ل خودى بزفړن و توبه‌بکه‌ن، دئ بارانیت بوؤش ب سه‌ر هه‌وه‌دا بارانیت، و دئ هیژئ ل سه‌ر هیژا هه‌وه‌زیده‌که‌ت، و پشتا خوؤ نه‌ده‌نه‌گازیا نه‌ز رابه‌رى هه‌وه‌دکه‌م، و رویى خوؤ ژ هه‌قیسه‌ی ورنه‌گپړن و هوین گونه‌ه‌کار. ﴿٥٣﴾ گوتن: هه‌ی هوود ته‌چو به‌لگه و نیشانیت ناشکه‌را بو مه‌نه‌ئیناینه [ل سه‌ر راستیا پیغه‌مبه‌راتیا خوؤ]، دا ئه‌م باوه‌ر ژ ته‌بکه‌ین، و ئه‌م [ژ به‌ر ناخوئنا ته‌] ده‌ست ژ په‌رستییت خوؤ به‌رناده‌ین و ناهیلین، و ئه‌م باوه‌ریسى ژى ب ته‌نائینن.

﴿٥٤﴾ و ئەم ژ فئی ئاخفتنی پیڤه تر نابیزینه ته [چونکی تو دژمناتییا په رستییت مه دکهی]، هنده ک په رستییت مه تویی هنگاقتی و زیانا گه هاندیه ته، و توفان ئاخفتنان ژ دهف خو دیبژی، [هوودی] گوت: ب راستی ئەز خودی دکمه شاهد، و هوین ژی شاهد بن کو ب راستی ئەز ژ وان ییت هوین ژ بلی خودی بو خودی دکنه هه فیشک، یی بهریمه. ﴿٥٥﴾ فینجا هوین ههمی پیکشه پیلان و ئوینان بو من بگپینن، پاشی قهت مؤله تی نه دهنه من [بهلی د گهل هندئی ژی چو ژ هه وه ناییت]. ﴿٥٦﴾ ب راستی من پشتا خو ب خودی گریدا، ئەو خودایی منه و خودایی هه وه یه ژی، جانداره ک ل سهر رویی ئه ردی نینه، ئەمری وی د دست خودیدا نه ییت و د بن دهسته ه لاتا و یقه نه ییت، و ب راستی خودایی من د گهل هه قییبی [و هه وه ل سهر من زال ناکهت]. ﴿٥٧﴾ فینجا ئە گهر هوین رویی خو ژ باوهریسی و هر گپرن، ب راستی ئەوا ئەز پی هاتیم، من گه هانده هه وه [و ژ بهر فی راوه ستیانا

۲۲۸
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰

هه وه، خودی دئ هه وه د هیلاک بهت]، و دئ مله ته کی دیتل شوینا هه وه ئینیت، و هوین چو زیانی ژی ناگه هیننی. ب راستی خودایی من پاریز فانه ل سهر ههمی تستان. ﴿٥٨﴾ فینجا وه ختی ئیزایا مه هاتی، مه هوود و ییت د گهل باوهری ئینابین ب په ما خو رزگار کرن، و مه ئەو ژ ئیزایه کا گران و دژوار قور تال کرن. ﴿٥٩﴾ و ئەفه عادن [ئانکو ئەفه گوږ و شوینواریت وانن، بهرئی خو بدهنی کاچ ب سهرئی وان هات و ژ بهر چ؟] باوهری ب نیشان و نایهت و موعجیزه ییت خودی نه ئینان، و نه گوهدارییا پیغه مبه ریّت وی کر [یی پیغه مبه ره کی دره وین بدانیت، و هیه هه چکو وی ههمی پیغه مبه ره وین داناین]، و ب دویف فهرانا ههر خو مز نکه ره کی زیده خراب و هه ق دژمن، که فتن. ﴿٦٠﴾ دفی دنیا ییدا و رۆژا قیامه تی ژی له عهنت ب دویف هاتینه ئیخستن، مله تی عاد باوهری ب خودایی خو نه ئینا، فینجا هیلاک بو عاد بن، مله تی هوودی. ﴿٦١﴾ و بو مله تی (سه موود)ی، مه برایی وان صالح پیغه مبه ره بو وان هنارت، گوت: هه ی مله تی من خودی په رستن، هه وه ژ وی پیغه تر چو خودا و په رستی نینن، ئەوی هوین ییت ژ ئاخئی چیکرین [بابی هه وه ئاده م یی ژ ئاخئی چیکری و هوین دوینده ها وینه]، و هوین کر نه ئا فاکه ر و ئاکنجی ییت ئەردی، فینجا داخوازا گو نه ه ژیرنی و لیبۆرینی ژئی بکه ن، پاشی لی بزقون و توبه بکه ن، ب راستی خودایی من بی نزیک و بهر سقده هه. ﴿٦٢﴾ گوتن [مله تی وی گوت]: هه ی صالح ب راستی تو بهری نوکه جهی هیقییا مه بووی [کو توبیسه سه ره وری مه]، ئەرئی تو چاوا مه ژ په رستنا وان په رستیان دده یه پاش، ئەویت باب و باپیریت مه په رستنا وان دکر، و ب راستی ئەم ب خو ژ وی تستی تو گازییا مه بو دکهی [کو په رستنا خودی ب تئیه و هیلانا په رستییت مه یه] ب شک و دودلین.

قَالَ يَقَوْمِ اَرَأَيْتُمْ اِنْ كُنْتُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّيْ وَءَاتٰنِيْ
 مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَبْصُرُ فِيْ مِثْلِ اِنَّ عَصَبِيَّتَهُ فَمَا تَرِيْدُوْنَ
 غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَقَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةٌ لِّكُمۡ اٰيَةٌ
 فَذُرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمْسُوْهَا بِسُوْءٍ فَيَاْخُذْكُمْ
 عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا فِيْ دَارِكُمْ
 ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعَدُوْعِيْكُمْ كَذُوْبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا
 بِجَنَّتِنَا صَلِحًا وَّالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَوَعَدِ
 خَزِيْ يَوْمَئِذٍ اِنْ رَبِّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذِيْنَ
 ظَلَمُوْا الصَّبِيْحَةَ فَاصْبَحُوْا فِيْ دِيْرِهِمْ جُنْحًا مِّنْ
 كٰنَ اَنْ لَّمْ يَخْتَفُوْا فِيْهَا اِلَّا اِنْ تَمُوْدًا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ اِلَّا
 بَعْدًا لِّتَمُوْدٍ ﴿٦٧﴾ وَلَقَدْ جَاۤءَتْ رُسُلًاۙ اِِبْرٰهِيْمَ بِالْبَشْرٰى قَالُوْا
 سَلِمًاۙ قَالَ سَلٰمٌۙ فَمَا لِيْٓ اَنْ جَاۤءَ بِعَجَلٍ حٰزِيْدٍ ﴿٦٨﴾ فَلَمَّا رَاۤءَ اَنْ
 اَيُّدِيْهِمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكَرَهُمْ وَاَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
 قَالُوْا لَا تَخَفْ اِنَّاۙ اُرْسِلْنَاۙ اِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٦٩﴾ وَاَمْرًاۙتُهُۥ قَابِئَةً
 فَضَحَّكَتْ فَبَشَّرْنٰهَا بِاسْحٰقَ وَيٰۤاِسْحٰقَ وَاِسْحٰقَ يٰۤاِسْحٰقُ ﴿٧٠﴾

و كهيف، د ماليت خودا بزين، پاشى هوين دئ نيزايا خودئ بينن، ب راستى نهفه ژشان و په يمانه كاراسته، بئ دروه. ﴿٦٦﴾ فيجا وهختئ نيزايا مه هاتى، مه صالح و ييت باوهري د گهل نيناين، ب ره ما خو ژ نيزا و شه رمزاري و رسواييا وئ پورژئ رزگار كرن، ب راستى خودايئ ته يئ ب هيز و دهستهه لانداره. ﴿٦٧﴾ فيجا دهنگه كئ ب هيز [ژ نه سانيشه هات] نهو هنگاقتن، فيجا نهو ل سهر چوكان د خان ييت خودا مرن، و بئ بزاف مان. ﴿٦٨﴾ [نهفه ب سهري وان هات و بئ سهرو شوين بوون] ههروهكى نهو ل وئري تاكنجى نه بووبين و چو ئافاهى ل جهئ وان نهى، و مله تئ (سه موود) باوهري ب خودايئ خو نه ئينا، فيجا هيلاك و دوبرى ژ دلوفانيا خودئ بو مله تئ (سه موود). ﴿٦٩﴾ و ب راستى هنار ييتت مه [كو مليا كه تن] ب مزگنيشه هاتنه دهف ئيراهيمى و گو تن: نه م سلافان ل ته دكه ين، ئيراهيمى گو ت: سلاف ل سهر هه وه بن، فيجا گه له ك پيغه نه چو هه تا ئيراهيمى، گو لكه كئ ل سهر بهران براشتى، بو ئيناى. ﴿٧٠﴾ فيجا گاڤا ئيراهيمى ديتى ده ستيت وان ناگه هنتئ [ئانكو ده ستيت خو دريژ ناگه نه گوشتى گو لكى بو خو ارئئ] نه نياسين، و ددئ خودا ژ وان ترسيا، ئينا مليا كه تان گو ت: نه تر سه نه م بو مله تئ (لو و طى) ييت هاتينه هنار تن. ﴿٧١﴾ و كابانيسيا ئيراهيمى ژ پيغه يا راهه ستياى بوو، ئينا كه نئ [ژ كه يفا نه مانا تر سا ئيراهيم، يان زئ ژ كه يفا هندئ كو مله تئ (لو و طى) دئ گه هيتت جزيئ خو]، فيجا مه مزگينى ب بوونا ئيسحاقى داىئ، و مه مزگينى داىئ دئ ئيسحاقى كوره ك هه بيت كويه عقوبه.

﴿۷۲﴾ [کابانیا ئیبراهیمی] گوت: وهیلا ل من خوئی
 سه ری نه زی، من دی بچویک بن؟! و نه زی پیره ژن،
 و نه فه زه لامی منه پیره میره، ب راستی نه فه تشته کی
 عه جیبه. ﴿۷۳﴾ [ملیاکه تان] گوتن: نه ری تو ژ فهرانا
 خودی عه جیگری دی [چو تشت ل دهف خودی ب
 زه همت نینه، و هوین ماله کمال پیغه مبهرن، دقیت
 نه فه ل هه وه عه جیب نه بیست، نه گهر تو بزانی نه مرئی
 خودیبه]، نه فه دلوفانی و بهر هکته و پیروز بایسیا
 خودیبه دایبیه هه وه خه لکی مالا ئیبراهیمی، ب
 راستی نه وه هیژیایی سوپاسیینه و یی پایه بلنده.
 ﴿۷۴﴾ فیجا وهختی ترسا ئیبراهیمی چوی و مزگینی
 بو هاتی، دهست ب جره برئی دگهل هنارتییت مه
 کر، د دهره قی مله تی (لووط) پیغه مبهردا [به لکی
 ئیزیی ل سهر وان گیرؤ بکته]. ﴿۷۵﴾ [چونکی] ب
 راستی ئیبراهیم ژ وان بوو نه ویست ل سهر خو و نهرم
 و حه لیم و توبه کار، و دل ب ئیش ژ ترسیت خودیدا.
 ﴿۷۶﴾ [ملیاکه تان گوته ئیبراهیمی] هه ی ئیبراهیم قی
 جره برئی بهیله، فهرانا خودایی ته ب ئیزادانا وان یا

هاتی، ب راستی ئیزییه ک دی وان گریست فه گرتن بو نینه [نه ب دو عایان و نه ب جره برئی]. ﴿۷۷﴾ فیجا
 وهختی هنارتییت مه [ل سهر رهنگی میفانان] هاتینه دهف (لووطی)، ب هاتنا وان نه خوش بوو و پی
 ته نگاف بوو [ترسیا دهستدریژی ل سهر وان بیته کرن و نه میفانیت وی]، و گوت: ب راستی نه فه روزه کا
 گران و ب به لایه. ﴿۷۸﴾ [وهختی مله تی وی ب میفانیت وی زانی] مله تی وی ب لهز هاتنه دهف (لووطی)،
 و بهری هنگی وان کریتی دکرن [تالوقه تی زه لامان دیبون، ژ بهر هندی ب لهز هاتن، و نه فه ب کریتی
 نه هاته بهر چاقیت وان، پی شهرم بکن]، ئینا (لووطی) گوته وان، هه ی مله تی من نه فه ژنکیت هه وه بو
 هه وه ژ فان میفانان پافژترن، فیجا ژ خودی بترسن و من د میفانیت مندا شهر مزار نه کهن، نه ری ما که سی
 تیگه هشتی و ب نائل دناف هه وه داینه؟! ﴿۷۹﴾ [مله تی وی] گوتن: تو دزانی دلی مه ناچیه ژنکیت مه، و
 ب راستی تو دزانی کامه چ دقیت! ﴿۸۰﴾ [(لووطی)] گوت: خوژی من هیزه ک هه بایه، یان زی پشته فانه کی
 ب هیز من هه بایه [هوین دایبنن کا نه ز دا چاوا هه وه پاشفه بهم]. ﴿۸۱﴾ [ملیاکه تان] گوتن: هه ی (لووط)،
 ب راستی نه م هنارتییت خودایی نهینه، نه و نه شین دهستی خو بکنه ته، فیجا تو مروقییت خو د وهخته کی
 شه فیدار ژ گوندی دهر بیخه، و بلا که سه ژ هه وه ب پشت خو فه نه زفریت، ژنا ته تی نه بیست، ب راستی نه و
 ب سه ری وان دیت دی ب سه ری وی ژنیست، ب راستی وهختی ئیزادانا وان سپنده یه، نه ری ما سپنده یا
 نزیک نینه؟! ﴿۸۲﴾

قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا
 لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ اللَّهِ
 وَبَرَكَتُهُ وَعَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا دَهَبَ
 عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ مُجِدِّنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
 إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَكَلِيمٌ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا دَهَبَ
 قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبٌ عِزٌّ مَرُدُونَ ﴿٧٧﴾ وَلَمَّا
 جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا
 يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٨﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلِ كَأُولِ
 يَوْمِ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَذَا بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبِيِّ الْأَيْسِ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٩﴾
 قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَاتِنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٨٠﴾
 قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَىٰ إِلَيَّ رُكْنٌ شَدِيدٌ ﴿٨١﴾ قَالُوا
 يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ
 مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَنْفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا نَكِيًّا إِنَّهُ مُصِيبُهَا
 مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ الْأَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨٢﴾

الجزء

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
 حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنصُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
 وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدٌ ﴿٨٣﴾ * وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
 شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
 وَلَا تَتَّبِعُوا الْمَكْبَالِ وَالْمِيزَاتِ إِنِّي أَرَأَيْتُمْ بِخَيْرِ
 وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَتَّقُوا
 أَوْفُوا الْمَكْبَالِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَحْسَبُوا النَّاسَ
 شِسْيَاءً هُمْ وَلَا تَعْمَلُوا فِي الْأَرْضِ مِفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بِقِيَّتِ
 اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
 بِحَفِيفٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلَوتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرُكَ
 مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَنْ نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ
 لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُ
 عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
 أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَنكُمْ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
 مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

۲۳۱

﴿٨٢﴾ فَيُجَاوَهُ وَخَتَّىٰ نِيْزَايَا مَه هَاتِي، مه گوندي وان سهروبين كر، و مه كه فریت تاخي ل دويف نيك ب سهر واندا بارانندن. ﴿٨٣﴾ ئەف كه فریت هه ريبی يیت ب نيشان بوون ژ بهرئ خودايی ته فه، و ئەف كه فره ژ سته مكاران نه يیت دویرن [هه ر سته مكاره كی هه بيت، ئەو بن يان قوره يشی، يان هه ر سته مكاره كی دی]. ﴿٨٤﴾ و مه بؤ مهديه نی، برايی وان شوعه يب هنارت، گۆت: هه ی مله تی من خودی بهر یسن، ژ خودی پیقه تر هه وه چو خودا و په رستی نینن، و پيقان و كيشانی كيم نه كهن، ئەز هه وه، هه یی و دهوله مهنه دبینم. [و ئە گه ر هوين دهست ژ كيمكرنا پيقان و كيشانی بهر نه دن] ب راستی ئەز ژ نيزايارو ژه كال هه وه وهرهاتی دترسم. ﴿٨٥﴾ و هه ی مله تی من هوين ب دورستی پيقان و كيشانی [د كرين و فروتنيت خودا] بكه ن، و داديبی تيدا بكه ن، و تشتيت خهلكی [ب چو ريكان] ژئ كيم نه كهن، و د ئەر ديدا نه گه رن خرايبی تيدا بكه ن. ﴿٨٦﴾ ئەفا بؤ هه وه ژ حهلالی هه وه دميينيت بؤ هه وه چيتره [ژ وئ ياب كيمكرنا

كيشان و پيقانی دگه هيته هه وه]، ئە گه ر هوين ب راستی خودان باوه بن، و ئەز ب خو نه زيره فانم ل سهه هه وه [دا حسيبا هه وه بكه م، بهلی ئەز بهس ئاگه هدار كهرم]. ﴿٨٧﴾ [مله تی وی] گۆتن: هه ی شوعه يب، ئەرئ نقيزيت ته ئەمرئ ته دكه ن ئەم دهست ژ وان په رستيبان بهر دهين ئەويت باب و باپيريت مه دپه رستن، يان ئەم ب كه يفا خو و وه كی مه دقيت دهستكاريبی د مالی خودا نه كه يين [ژ دان و وه رگرتن و كيمكرن و زيده كرنی] ب راستی تو مروقه كی نهرم و حهليم و شاره زايی!! ﴿٨٨﴾ گۆت: هه ی مله تی من كا بيژنه من، ئەرئ ئە گه ر من نيشان و بهلگه يیت ئاشكه را ژ خودايی خو هه بن [ل سهه وی تشتي ئەز داخوازا هه وه بؤ دكه م]، و رزقه كی باش [كو پيغه مبه راتيبه يان دهوله مهنديه] ژ دهف خو دابيته من [ئهرئ ما ئەز دئ شيره تکرنا هه وه هيلم، ئە گه ر هوين شيره تی ژ من وهر نه گرن]، و من ب خو د بنيرا نه قيت ئەز هه وه ژ تشته كی بدهمه پاش، و ئەز ب خو بكه م، ژ چاكخوازيبی پیقه تر هندي بشيم من چو یی دی بؤ هه وه نه قيت [ژ فی تشتي ئەز بؤ هه وه ديژم]، و ب سه ره له بوونا من بهس ب خوديبه، من پشتا خو پی گريدا، و دهه می كاروبارييت خودا ئەز بهس ل وی دز قرم.

وَيَقُولُ لَا يُحْرَمْتَ كَرُّ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكَ مَثَلُ مَا أَصَابَ
 قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمٌ لَوْطٍ مِنْكُمْ
 بِعَبِيدٍ ۝۸۱ وَأَسْتَغْفِرُ لَهُ وَأَرْبُكَ ثُمَّ نُورُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
 رَحِيمٌ وَدُودٌ ۝۸۲ قَالُوا يَشْعَبُ مَا نَفَقَهُ كَيْبَرًا وَمَا نَقُولُ
 وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ
 عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝۸۳ قَالَ يَقُولُونَ هَطِيءٌ عَلَيْنَا كَرُّ مِنَ اللَّهِ
 وَأَنخَذْتُمُوهُ وَرَاءَ كُنُوزِ ظَهْرِنَا إِنَّا رَبُّ رَبِّمَا نَعْمَلُونَ
 مُحِيطٌ ۝۸۴ وَيَقُولُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَسِلٌ
 سَوْفَ نَعْلَمُوتُ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
 وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝۸۵ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
 شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جِثْمِينَ ۝۸۶
 كَان لَرِيعَتُوا فِيهَا إِلَّا بَعْدَ الْمَدِينِ كَمَا بَعْدَتْ نَمُودٌ ۝۸۷
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۝۸۸ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
 وَمَلَإِيهٖ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۝۸۹

﴿۸۹﴾ هه‌ی مله‌تیی من بلا دژمنیی و نه‌فیانا هه‌وه‌بو
 من، هه‌وه‌به‌ر ب هندئقه نه‌به‌ت، نه‌و بیته‌سه‌ری هه‌وه
 یا ب سه‌ری مله‌تیی نووحی و مله‌تیی هوودی و مله‌تیی
 صالحی هاتی، و مله‌تیی (لووطی) ژ هه‌وه‌نه‌ییی دویره.
 ﴿۹۰﴾ و داخو‌ازا گونه‌ژیرن و لیئورینی ژ خودایی
 خو‌ بکه‌ن، پاشی لی بزقیرن و توبه‌ بکه‌ن، ب راستی
 خودایی من دلؤفان و حرئیکه‌ره بو قه‌نجیکاران.
 ﴿۹۱﴾ [مله‌تیی وی] گوتن: هه‌ی شو‌عه‌یب، نه‌م گله‌ک
 ناخفتنی‌ت تو دیئزی تی ناگه‌هین، و ب راستی نه‌م ته
 لاواز و بی چاره‌د نافع خو‌دا دیبین، و نه‌گه‌ر ل سه‌ر
 خاترا‌عه‌شیره‌تا ته نه‌بایه، دا‌ته ب به‌ران کوژین، و تو
 ب خو‌ نه‌ه‌ندی ب ریز و رویمه‌تی ل ده‌ف مه، یان
 نه‌ه‌ندی ب زه‌حه‌تی، ﴿۹۲﴾ [شو‌عه‌یبی] گوت: هه‌ی
 مله‌تیی من، نه‌ری‌عه‌شیره‌تا من ل ده‌ف هه‌وه‌ژ خودی
 خو‌شقیتر و ب قه‌درتره، و هه‌وه‌فه‌رمانا وی یا ب
 پشت گوهی خو‌فه‌ها‌قی‌تیی، ب راستی خودایی من
 ب کاری هوین دکه‌ن زانایه، و چول به‌ر به‌رزه‌نا‌بیت.
 ﴿۹۳﴾ و هه‌ی مله‌تیی من، کا هوین ل سه‌ر چ کارینه،

بکه‌ن، نه‌ز زی دی ل سه‌ر کاری خو‌بم، فینجا هوین دی زانن کا ئیزا دی بو کی ئیت کو وی رسوا و شه‌رمزار
 بکه‌ت، و کا کی دره‌وینه، فینجا چاه‌ه‌ری بن نه‌ز زی دگه‌ل هه‌وه‌چاه‌ه‌رپمه. ﴿۹۴﴾ فینجا وه‌ختی ئیزایا مه
 هاتی، مه شو‌عه‌یب و نه‌و‌یت باوه‌ری دگه‌ل ئینایی‌ن ب دلؤفانیسیا خو‌رزگار کرن، و ده‌نگه‌کی ب هیز
 نه‌و‌یت سه‌ته‌مکاری کری‌ن گرتن و هنگافتن، فینجا نه‌ول سه‌ر چو‌کان دخانیسی‌ت خو‌دا مرن و بی بزاف مان.
 ﴿۹۵﴾ هه‌روه‌کی نه‌ول ویریی نه‌دئاکنجی، و ویریی چوجا‌نافا نه‌بووی، فینجا هیلاک و دویری ژ دلؤفانیسیا
 خودی بو‌خه‌لکی مه‌دیه‌نی، هه‌روه‌کی (سه‌موود) ژ دلؤفانیسیا خودی دویره‌قه‌تی. ﴿۹۶﴾ و ب راستی مه
 مووسا ب نشان و مو‌ع‌جیزه‌یی‌ت خو‌، و ب به‌لگه‌ و نیشانی‌ت ناشکه‌را هنارت. ﴿۹۷﴾ بو‌فیره‌ونی و
 گره‌گری‌ت وی، به‌لی نه‌ول دو‌یف فیره‌مانا فیره‌ونی چو‌ن و گوهی خو‌دانه‌وی، و فیره‌مانا فیره‌ونی ب خو‌
 نه‌یا دورست بو.

﴿ ۹۸ ﴾ [فیرعون] دئی رۆژا قیامه تی که فیته بیسیا مله تی خو، و دئی وان به ته ناف ناگری، و چ پیسه جهه، ناگر جهی مروقی بیت. ﴿ ۹۹ ﴾ و نهو د فی دنیایدا و رۆژا قیامه تی ژی هاتنه دویر ئیخستن ژ دلۆفانیسا خودی، و چ دانه کا خرابه هاتیسه دان بو وان [کود دنیا یی و ناخره تیدا هاتینه دویر ئیخستن ژ دلۆفانیسا خودی]. ﴿ ۱۰۰ ﴾ و نهفه به حس و خه به ریت گوندانه هم بو ته فه دگری، هنده ک ژ وان گوندان ییت مایین، و هنده ک ژ بی سهروشوینن. ﴿ ۱۰۱ ﴾ و مه ستم ل وان نه کریسه [وهختی مه نهو ژ بهر کریاریت وان ئیزاداین] به لی وان ب خو ستم ل خو کر [ب گاوری و گونه هیت بووینه نه گهری تیچونا وان]، فیجا وهختی فرمانا خودایی ته هاتی [ب ئیزادانا وان]، بوت و په رستییت وان نهویت وان ژ بلی خودی هه وار دکرئی و دپه رستن فایده یی وان نه دا، و ئیزا ژ وان نه دا پاش، و ژ زبانی و هیلاکی پیقه تر سه نه میت وان چو یی دی ل وان زیده نه کر. ﴿ ۱۰۲ ﴾ و هوسا ئیزادانا خودایی ته، خه لکی وان

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدَ الْمَوْرُودُ ﴿ ۹۸ ﴾ وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بئسَ الْوَرْدَ الْمَوْرُودُ ﴿ ۹۹ ﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفُرِيِّنَ نَفْصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿ ۱۰۰ ﴾ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابُعٍ ﴿ ۱۰۱ ﴾ وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْفُرْيَيْنَ وَهِيَ ظَلَمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿ ۱۰۲ ﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿ ۱۰۳ ﴾ وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿ ۱۰۴ ﴾ يَوْمَ يَأْتُ لَاتُكَاةُ نَفْسٍ إِلَّا بِذَنْبِهَا فَمَنْ شَقِيَ وَسَعِيدٌ ﴿ ۱۰۵ ﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَنُفِيَ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿ ۱۰۶ ﴾ خَلِيدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿ ۱۰۷ ﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَنُفِيَ الْجَنَّةُ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْذُودٍ ﴿ ۱۰۸ ﴾

الجزء الثاني عشر

گوندان دگریت وهختی نهو ستمکار، ب راستی ئیزادانا خودایی ته زیده ب ژان و گرانه. ﴿ ۱۰۳ ﴾ ب راستی نهفه [سه هاتییت بۆرین] نشان و دهر سن بو وان نهویت ژ ئیزایا رۆژا قیامه تی دتر سن، و نهو رۆژه که هه می مروف دئی بو ئینه کۆمکر و دئی بینن. ﴿ ۱۰۴ ﴾ و هم [وئی رۆژی] گرو ناکه یین، و ب پاش نائیخین، نه گهر بو رۆژه کا دیار کری نه بیت. ﴿ ۱۰۵ ﴾ رۆژا دئیت کهس نااخشیت ب ده سویرا خودی نه بیت، فیجا هنده ک ژ وان بهخت رهش و بهر ئیزانه، و هنده ک ژ بهخته وهر و که یفخو شن. ﴿ ۱۰۶ ﴾ فیجا هندی نهویت بهخت رهش بووین، نهو د ناگریدانه، و وان تیدا بین بهردان و بین هلکیشانه کا ب کول و کوفان هه به. ﴿ ۱۰۷ ﴾ و ههروهه دئی تیدا بن، هندی نهرد و نهسهان هه بن [نهرد و نهسهانیت قیامه تی]، ژ بلی گونه هکاریت موسلمانان، ته مهت گونه هیت خو دئی ئیزایی خو، و ب حه زکرنا خودی دئی ژی دهر که فن، ب راستی خودایی ته چ یا بقیت دئی کهت. ﴿ ۱۰۸ ﴾ و هندی نهویت بهخته وهر بووین د به شتیدانه، ههروهه دئی تیدا بن، هندی نهرد و نهسهان هه بن، ژ بلی هندی نه گهر خودی بقیت وان دهر بیخیت، و نهفه خه لانه کی بی قهر و بی دوپه ایکه.

﴿۱۰۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] قَبِيحًا تَوْرُ پويچيسيا په‌رستنا وان ب گومان نه‌به، نه‌فه هه‌ر وان دپه‌ر يسن نه‌ويت باب و بايريت وان به‌ری نوکه دپه‌رستن، و ب راستی هم دئی هه‌قی وان و بارا وان ژ ئيزايی بی کيئاسی ده‌ينه وان. ﴿۱۱۰﴾ و ب راستی مه ته‌ورات بو موسایي ئينا و دایي، پاشی مله‌تی وی ل سهر فی کتیبی ژیک جودابون [هنده‌کان باوهری پی ئينا، و هنده‌کان باوهری پی نه‌ئينا]، و نه‌گه‌ر په‌بیانا پاشیئخستنا ئيزايا وان [بو رورژا قیامه‌تی] ژ خودایي ته نه‌بایه، دا حوکمی دناقه‌را و اندا که‌ت، و ب راستی نه‌ويت ته دره‌وين ددان، د راستا فی قورئانیدا یان د راستا ئيزايیدا ب گومانن. ﴿۱۱۱﴾ و ب راستی خودایي ته بی کیم و کاسی جزایي کار و کریاريت هه‌ر که‌سه‌کی دده‌ت، ب راستی خودایي ته ب کارئ نه‌و دکه‌ن ناگه‌دار و شاره‌زایه. ﴿۱۱۲﴾ قَبِيحًا رِيكَا خودی بگه‌ر و خو سهر راست بکه، هه‌روه‌کی نه‌مرئ ته و نه‌ويت توبه‌کرین د گه‌ل ته هاتییه کرن، و نه‌ده‌نه سهر تخویبیت خودی، و ب راستی نه‌و ب کار و کریاريت

هوین دکه‌ن بینه‌ره. ﴿۱۱۳﴾ و ب چوره‌نگان مه‌یلا سته‌مکاران نه‌که‌ن، نه‌گه‌ر ناگر دئی هه‌وه هنگیفت [ودئ دناگری و اندا سوژن]. و هه‌وه ژ خودی پیغه چو پشته‌فان نینن، و هاریکاریسا هه‌وه‌زی نایته کرن. ﴿۱۱۴﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو ده‌ردو په‌خیت پرژیدا [سپیدی و ئیقاری] و پشکه‌کی ژ شه‌فی، نفیژئ بکه، ب راستی خیر و چاکي گونه‌هان پویچ دکه‌ن، و نه‌فه دهرس و چامه‌یه بو وی بی پیغه بچیت. ﴿۱۱۵﴾ و بینا خو فره‌ه بکه [ل سهر وی خو‌ر اگر تنه‌مرئ ته پی هاتییه کرن، و مه‌یل نه‌گر تنه‌مکاران و کرنا نفیژان]، ب راستی خودی خه‌لاتی قه‌نجیکاران به‌رزه ناکه‌ت. ﴿۱۱۶﴾ بلا چهر خیت به‌ری هه‌وه زاناییت خودان هزر و نه‌قل و ب دین بانه، و نه‌هیسا خرایبی دهر دیدا کر بانه، دامه‌همی ب به‌ر ئيزايی نه‌ئیکه‌ستبانه، به‌لی کیمه‌ک ژ وان نه‌و بوون نه‌ويت زانا و خودان هزر و نه‌قل و دین، و نه‌هیسا خرایبی دکرن، و نه‌و نه‌و بوون نه‌ويت مه‌ر زگار کرین، و هندي نه‌ويت سته‌مکار بوون، ب دویف وی خو شیبی که‌فتن یا تیدا، و نه‌و ییت گونه‌هکار بوون. ﴿۱۱۷﴾ و خودایي ته نه‌و بو وی گوند ب سته‌م و نه‌هه‌قی ده‌یلاک بر بانه، و خه‌لکی وان ب خو یی قه‌نجیکار.

فَلَا تَكُ فِي مَرْيَمَ إِذْ مَا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
 ءَابَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ هُمْ نَصِبَهُمْ فِيهَا مَنُفًوٰصٍ ﴿١٠٩﴾
 وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَلَفَ فِيهِ فَاُولَٰئِكَ لَمَهُ
 سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ وَءَنهَدْنٰى لِنَفْسِكَ مِنْهٖ مَرْيَبٌ ﴿١١٠﴾
 وَإِن كُنَّا لَمَآ لِيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبَّكَ ءَعْمَلَهُمْ إِنهٖ بِمَا يَعْمَلُونَ
 خَيْرٌ ﴿١١١﴾ فَءَسْتَقَمَ كَمَا ءَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
 إِنهٖ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَىٰ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ ٱللَّهِ مِنْ ءَوْلِيَآءَ نَعُوْذُ
 لَآ تَنْصُرُوْنَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَىٰ ٱلنَّهَارِ وَزُلْفًا مِّن
 ٱلَّيْلِ إِنَّ ٱلْحَسَنَتِ بُدْهَبِنَ ٱلسَّيِّئَاتِ ذَٰلِكَ ذِكْرٌ
 لِلذَّكْرَيْنِ ﴿١١٤﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَضْمَعُ ءَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾
 فَلَوْلَا كُنَّا مِنَ ٱلْقُرُونِ مِّنْ قَبْلِكُمْ ءَأُولُو ٱلْبَيْتِ يَهْتَفُونَ
 عَنِ ٱلْفَسَادِ فِي ٱلْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ ءَأْمَنَّا مِنْهُمْ وَٱتَّبَعَ
 ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا بِهٖ وَكَأَنَّهُمْ جَرِيمَتِ ﴿١١٦﴾ وَمَا
 كَانَ رَبُّكَ لِيُهَيِّجَ ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ ءَٰهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾
 إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۗ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
 لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ ۗ وَلَا تَقْصُ
 عَلَيْكَ مِن نَّبَأِ الرُّسُلِ مَا نُنزِلَتْ بِهِ ۚ فَوَدَّكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
 الْحَقُّ ۗ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ ۗ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنَّا نَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ ۗ وَاتَّقُوا إِنَّا مُنْتَظَرُونَ ﴿١٢٢﴾
 ۗ وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ ۗ
 فَاعْبُدْهُ ۗ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۗ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
 عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
 الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ ۗ وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي
 أَحَدُ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ رَأَيْتُهم لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

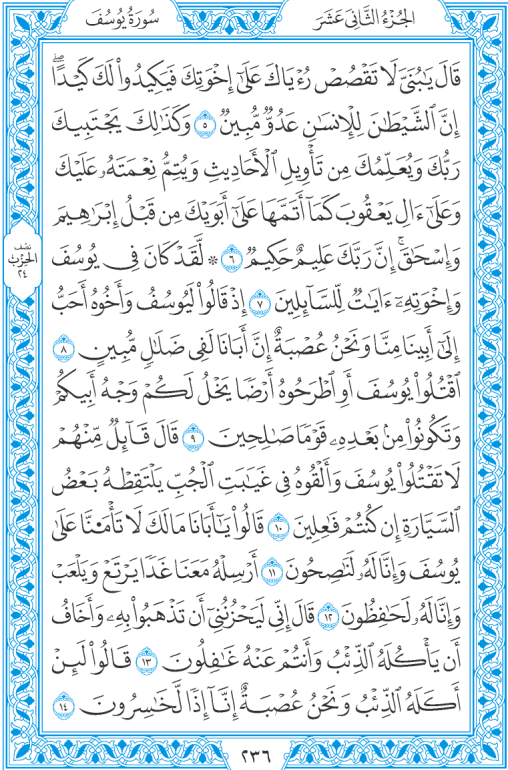
[و دئی هوین زانن کا دو یا هیگ بؤ کییه؟]. ﴿۱۲۳﴾ و زانینا غه یسا ئه رد و ئه سمانان ل ددف خود بیسه، و هه می کاروبار دئی ب بال ویشه زفرن، قیجا وی بهر یسه و خو هله په سیره وی، و پشتا خو ب وی گری بد، و خودایسی ته ژ کار و کریاریت هوین دکهن نه یسی بی ناگهه.

سوره تا یوسف

ل مه که هی هاتیسه خوارئی (۱۱۱) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیه خواندن ئه لف، لام، را، ئه فه سئی تپین ژ (۲۸) تپیت زمانی عه ره بی، نیشانن ل سهر ئیعجازا فئی قورئانی کو عه ره بان پی چی نابت قورئانه کا و هکی فئی بدانن، ههر چه نده زمانی وان ژ عه بنی تپیان پیکهاتیسه و ئه فه نایه تیت قورئانا رۆنکه رن. ﴿۲﴾ ب راستی مه ئه ف قورئانه ب زمانی عه ره بی ئینا خوارئی، دا هوین تی بگه هن. ﴿۳﴾ ئه م باشترین چیرۆک و سه هاتییان [بیته مله تیت به ری] بؤ ته فه دگیرین، ب ریکا و هحییا مه بؤ ته ئینایی ژ فئی قورئانی، ههر چه نده به ری ئه ف قورئانه بؤ ته بهیته، تو ژئی ژ بی ناگه هان بووی [ژ چیرۆکا یووسفی و چیرۆکیته دی ژئی]. ﴿۴﴾ و هختی یووسفی گو تیهه بابی خو: بابؤ... من د خه ونا خو دا ددیت یازده ستیز و رۆژ و هه یف بؤ من د سوجه ییدا بوون.

﴿۵﴾ [بابی وی] گوت: کورئ من، خه ونا خو بؤ برابیت خو نه بیژه، نه گهر [تو خه ونا خو بؤ وان بیژئ] دئ بیلانان بؤ ته دانن، ب راستی شه یتان بؤ مروقی دژمنه کی ناشکهرایه [دئ حه سویدی بی تیخیه د دلی و اندا، و وان د بهر دژمنایسیا ته راکهت].

﴿۶﴾ هؤسا خودایئ ته، ته هه لدبژیریت و راقه کرنا خه ونان نیشا ته ددهت، و نیعمه تا خو ل سهر ته و مالا یه عقووب ته مام دکهت ههروه کی بهری نوکه ل سهر ههردو بابیت ته، ئیراهیم و ئیسحاقی ته مامکری، ب راستی خودایئ ته یئ زانا و کاربنه جهه.

﴿۷﴾ ب راستی بؤ پسارکهران ژ جو هییان به لگه و نیشان [ل سهر راستییا پیغه مبه راتیسیا ته] و بؤ مروقان چامه و عبرهت یئ د چیرؤکا یوسف و برابیت ویدا هه یئ. ﴿۸﴾ وهختئ برابیت یوسفی گوتین: یوسف و برابئ خو ژ مه خو شفیرتن ل دهف بابئ مه، و ئەم ب خو کۆمه کین، ب راستی بابئ مه یئ د خه له تیه کا ناشکهرادا [وهختئ ئەو پتر چه ژ یوسف و برابئ وی دکهت، و وان ب سهر مه دتیخیت].

﴿۹﴾ [برابیت وی گوتن:] یوسفی بکوژن، یان ژئ بافیژنه ئه رده کی دوبر [کو نه شیت بزفیت] بابئ هه وه دئ بؤ هه وه ب تنئ مینیت، و پشئی فئ گونه هی [تۆبه بکه ن]، و بینه مروقیئ قه نجیکار. ﴿۱۰﴾ ئیک ژ وان گوت: یوسفی نه کوژن، و نه گهر هه وه بقیئ تشته کی ب سهری بینن بافیژنه د تاریسیا بنئ بیریدا، هنده ک کاروانی دئ هه لگرن [و د گهل خو دئ به نه جهه کی دوبر کو ژ بابئ خو به رزه ببیت]. ﴿۱۱﴾ [پشئی نه خشه کیشایین و ئیک دهنگ بووین ل سهر بیلان و ئویسنا خو، دهست ب پینگافیت ب کار کرن، و هاتنه دهف بابئ خو] گوتن: بابؤ... بؤچی باوه رسیا ته ل سهر یوسفی ب مه نائیت، و ب راستی مه خیرا وی دقیت، و ئەم بؤ وی دلسوژین. ﴿۱۲﴾ سوبه هی د گهل مه هینره، داتیر فیقی بخۆت و تیر یارییان بکهت، و ب راستی ئەم بؤ وی پاریزقانیئ. ﴿۱۳﴾ [یه عقووبئ بابئ یوسفی] گوت: ب راستی بینا من نائیت، و دئ ب خه م که فم هوین وی بیهن، و ئەز دترسم هه وه های ژئ نه، گورگ وی بخۆت. ﴿۱۴﴾ گوتن: ئەگهر گورگ وی بخۆت، و ئەم ب خو کۆمه کا ب هیز، هنگی ئەمین یئت خوسارهت.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِمْ وَأَجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا
 إِلَيْهِ لَنِبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءَهُ
 آبَاؤُهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا أَنَا ذَهَبْنَا سَبْقًا
 وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعَعِنَا فَاكْفُرْ بِالذِّبِّ وَمَا آتَتْ
 بِمُؤْمِنِينَ لَنَا وَنَحْنُ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءَهُ وَعَلَى قَمِيصِهِ
 يَدْمٌ كَذِيبٍ قَالَ يَا لَيْلَ سَأَلْتُ لَكُمْ أَنفُسَكُمْ أَفَرَأَيْتُمْ أَفْصَحَ جَمِيلًا
 وَاللَّهِ الْمُسْتَعَانَ عَلَى مَا نَتَّصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
 فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبْنَشْرِي هَذَا عَلْمُ وَاسْرُوهُ
 بِضَنْعَةٍ وَاللَّهِ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَسَرَوْهُ بَشِيمٍ خَبِيثٍ
 دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
 الَّذِي أَسْرَرْتَهُ مِنْ وَجْهِ امْرَأَتِهِ أَكْفُرْ بِمَثْوَلِهِ عَسَى
 أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
 الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلِيمٌ
 أَمْرُهُ وَلَكِنَّا كَفَّرْنَا لِلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ
 آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نُخَوِّضُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

ئەز ھارېكارىيى ژ خودى دخوازم ل سەر فى يا ھوين ديژن. ﴿١٩﴾ و کاروانهک ھات [ل سەر وى بىرى دانا] و ئافگېرى خۆ ھنارتن [دابۆ وان ئافى ژ بىرى ھەلکىشىت]، فېجا وى ژى سەتلا خۆ داھيلا بىرى [يوسفى خۆ ب سەتلىکى و ھەرىسيفھ گرت و پى دەرکەفت] ئينا گۆت: ھى فى مزگىنىسى، ئەفھ لاوھکە، و ئافگېران يوسف ژ ھەفالىت خۆ فەشارت و نەگۆتە وان مە يى ژ بىرى ئىنايىيە ھەر، و بۆ فرۆتنى د گەل خۆ ېرن، و خودى ب خۆ ب ئەوا ئەو دکن [براىيىت يوسفى و يى ئەو کرى] ب ناگەھ و زانايە. ﴿٢٠﴾ و براىيىت وى ئەو ب ھايەکى کىم، ب چەند ھەرھەمەکان فرۆتە وان، ل ھەف وان ھند يى ب بەنا ھەبوو [و ھند دل ل سەر نەبوون، لەوا ب ھايەکى کىم فرۆتن]. ﴿٢١﴾ و ئەوى يوسف ل مسرى کرى گۆتە ژنا خۆ: قەدرى وى بگرە، و جھى وى خۆش بکە، بەلکى ب کىر مە ھىت يان ژى بکەنە کورى خۆ، و ھۆسا [مە ئەو ژ براىيىت وى رزگار کرى و ژ بىرى ئىنا ھەرى و برە د مالە کا زەنگىندا کو ھەژى بکەن، و حسيب بکەن کورى خۆ] مە ئەو خۆجە کر دئەردى مسرىدا [و بوو خودانى ئەر و نەھييان]، و دا رافە کرنا خەوانان نىشا بدەين و خودى ل سەر کارى خۆ يى زالە [ئانکو چاوا بھىت دى وەسا کەت]، بەلى باراپتر ژ خەلکى فى نوزانن. ﴿٢٢﴾ فېجا وەختى يوسف گەھشتىيە کامالنا خۆ [ژ ئەقلى و ھىزىقە]، مە پىغەمبەراتى و زانين دايى، و ھۆسا ئەم قەنجىکاران خەلات دکەين.

﴿۲۳﴾ و ئەوا یووسف د مالا ویدا [کابانییا سەرورەری
 مسرئ] بۆ دەستیڤه دانا خو [بۆ نڤینا خو] ب فندوفیل
 داخووازا یووسف کر، و دەرگه هه می گرتن، و
 گۆته یووسف: دئی ب لەز پێشڤه وەرە [یووسفی]
 گۆت: ئەز خو ب خودی دپارێزم ژ وی تشتی توژ
 من دخوازی، ب راستی مالخوئی مالی [سەرورەری
 مسرئ] سەرورەری منه، وی قهنجی ییت د گەل من
 کرین و جهی من یی خو شکرکی، ب راستی خودی
 خائین و سته مکاران سەر فەراز ناکهت. ﴿۲۴﴾ ب
 راستی وی ئەو کره د دلی خو دا و قهستای کر، و
 ئەگەر یووسف ژ ی نیشان و به لگه ییت خودای خۆ
 نه دیتبان، دا که ته دلی خو دربه کی دانیتی، یان دا بهر
 ب و یته چیت، و هسا مه نیشانا خودای وی نیشادا، دا
 خیانهت و ده همه نپسیی ژ ی بدینه پاش، ب راستی
 ئەو ژ به نده ییت مه ییت هه لپژاتییه. ﴿۲۵﴾ و هه ردو
 به زینه دەرگه هی [یووسفی دڤیا دەرگه هی فه کهت
 و بره یت، و ژنا سەرورەری دڤیا د بهر پرا بکهت، دا
 نه هیلیت دەرکه یت]، و قه میسی وی ژ پشیتڤه گرت

و کیشا و دراند، و هه ردو وکان زه لامی ژنی د دەرگه هیدا دیت، ئینا ژنی گۆت: جزای وی که سی چیه یی
 خرابی بۆ مالا ته بڤیت و خیانهتی ل ته بکهت، ژ هندی پێڤه تر بێته زیندان کرن یان ب ئیزابه کا دژوار بێته
 ئیزادان. ﴿۲۶﴾ [یووسف] گۆت: وی ب خورتی ئەز داخووازا کره ده ف خو [ئەز ژ بهر وی په یم دا دەرکه فم،
 تو هاتییه دەرگه هیدا] و دوی و هختیدا شاهده کی ژ مالا وی شاده یی دا [و گۆت]: ئەگەر قه میسی وی [یی
 یووسفی] ژ بهر قه درپاییت، ژنا ته راست دپژیت، و ئەو [یووسف] ژ دره وینانه. ﴿۲۷﴾ و ئەگەر قه میسی
 یووسف ژ پشیتڤه درپاییت [ئه وی] دره و کر و [یووسف] ژ راستگۆ یانه. ﴿۲۸﴾ فینجا و هختی دیتی قه میسی
 وی ژ پشیتڤه یی هاتییه دراندن، ئینا گۆت: ب راستی ئەڤه ژ فندوفیلیت هه و نه، ب راستی فندوفیلیت
 هه و نه ژنان د مه زتن. ﴿۲۹﴾ [زه لامی ژنی (سەرورەری مسرئ)] گۆت: هه ی یووسف چافی خو ژ فی تشتی
 بگره، و بۆ که سی نه ییژه و [گۆته ژنی] توژی داخووازا لیوریی ژ گونه ها خو بکه، ب راستی توژ مرو یت
 خه لهت بووی. ﴿۳۰﴾ و کومه کا ژنان د باژیریدا گۆتن: ژنا سەرورەری مسرئ بهر ده سته کی خو داخووازا دکه ته
 ده ف خو، ب راستی ڤیانا وی بهر ده یا دلی وی هنگا ڤتییه، ب راستی ئەم وی د خه له تییه کا ناشکه رادا دبیین.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا
وَأَتَتْ كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ
كَرِهْنَ وَقَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا
إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿۳۱﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِينَ لَمْنُتُنِي فِيهِ وَلَقَدْ رُودُونَهُ
عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيَفْسُدَنَّ
وَأَيُّكُمْ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿۳۲﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
إِلَيْهِ وَإِلَّا ضُرَفْتُ عَنْ يَدَيْهِمْ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۳﴾
فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَبِدَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۴﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنَّهُ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۳۵﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي
أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّلِيمَ مِنِّي تَبْتَئَاتٍ وَيَلْبَسُ إِذَا تَرَكَتُ مِن
الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۶﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأَكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۳۷﴾

﴿۳۱﴾ فَيَجَا وَهَ حَتَّى [ژنا سه روهرى] نه كاميبا وان بهیستی، هنارته دویف وانرا، و بالگهه بؤ ناماده کرن، و هه ر ئیکئی کیرهک بؤ ئینا و دافی، ئینا گۆته یووسف: دهرکه فیه ناف و ان [خؤ نیشا وان بده]، فئيجا و هختئی چافئی وان ب یووسفی که فئی، مه زن و بی نمونه دانان [های ژ خؤ نه مان]، و ده ستیت خؤ برین و گۆتن: حاشای خودئ ئه فیه مروف بیت، ئه فیه ژ ملیکه ته کی ب ریز و خودان قه در پئغه تر نینه. ﴿۳۲﴾ [ئینا ژنا سه روه ری مسری] گۆت: ئه ها ئه فیه بوو یا هه وه بؤ من دکره کئیباسی و ئه ز بی لؤمه دار دکر، و ب راستی من ئه وی داخواز کریسه ده ف خؤ، و خؤ دا پاش و خؤ ئاسی کر، و ئه گهر ئه و تشتی ئه ز ژئی دخوازم نه کهت، بی گؤمان دئی ئینه زیندان کرن، و دئی بیته ژ وان ئه ویت رسوا و ره زیل. ﴿۳۳﴾ یووسفی گۆت: خودیوؤ، من زیندان پی خؤ شتره ژ وی یا ئه و داخوازا من بؤ دکن، و ئه گهر تو فندو فیلیت و ان ژ من نه ده یه پاش، دئی ب نک و انقه چم، و دئی بمه ژ نه زانان. ﴿۳۴﴾ فئيجا خودئ دو عایا وی قه بویل کر، و

فندو فیلیت و ان ژئی دانه پاش، ب راستی خودئ گوهدیر و زانایه. ﴿۳۵﴾ پاشی بؤ وان [کار بده ستان] و هسا دیار بوو، پشتی به لگه و نشان ل سهر بی گونه هی و روی سپیاتیسیا یووسفی دیتین، [یا باش ئه وه] هه تا ده مه کی نه یی ئاشکه را زیندان بکن [دا هزرا گونه هکاری پی ژئی بیته کرن، و شه را خؤ ژئی پی بغه شیرن]. ﴿۳۶﴾ و دو گه نج دگهل وی چؤنه دزیندانیقه [ئیک نانیپژئی خوندکاری بوو، یی دی ئافگپژئی وی بوو]، ئیک ژ وان گۆت: من دخه و نا خؤ دا ددیت من تری دگفاشت و مه ی (عه ره ق) چئی دکر، و یی دی گۆت: من ددیت نان ل سهر سه ری من بوو و بالنده یان ژئی دخوار، فئيجا تو بؤ مه رافه کرنا فی بیته، ب راستی ئه م ته خؤش مروف و جوامیر دینین. ﴿۳۷﴾ [یووسفی گۆت] هیژ خوارن نه هاتیبه بهر هه وه ئه گهر من بؤ هه وه نه گۆتیت کاچ خوارنه، بهری بؤ هه وه مه بت، و ئه فیه ئه و زانبنیه یا خودابی من نیشا من دابی، ب راستی من دینی مله ته کی یی هیلایی باوره یی ب خودئ نائین، و ژ ئاخره تی ژئی بی باوه رن.

﴿٢٨﴾ و من دینی باب و باپریت خو ئیبراهیم و ئیسحاق و یه عقووی گرت، و بؤ مه [مال پیغمبه ران] دورست نینه ئەم تشته کی بؤ خودی بکه یه هه فیشک، و ئەفه [کو ئەم پیغمبه ر ژ گونە هان پارستینه] که ره ما خودییه، ل سهر مه و ل سهر مروشان [ده می پیغمبه ر بؤ راسته ر پیکرنا وان هاتینه هنارتن]، به لی پا بارا پتر ژ مروشان [قی نوزانن] سوپاسیا خودی ناکه ن.

﴿٣٩﴾ هه ی هه فالیت من ییت زیندانی، ئەری په رستییت به لاف و جودا جودا چیترن، یان خودای تگ و ته نیا، ئەوی هه می تشت بؤ مه ز ناتیا خودی دپه ر یسن ژ نافان پیغمبه تر نینن، هه وه و باب و باپریت خو ییت ب ناکفرین [و په رستی دانایین]، خودی چو به لگه و نیشان بی نه هنارتینه، ژ خودی پیغمبه تر که س حوکمی د چیکر بیاندا ناکه ت، ئەمری کری کو هوین ژ وی پیغمبه تر چو نه په ر یسن، ئەفه به دینی راست و دورست به لی پارا پتر ژ خه لکی قی نوزانن. ﴿٤١﴾ هه ی هه فالیت من ییت زیندانی، هندی

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْحَبِي السِّجْنِ وَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرًا إِنَّ اللَّهَ الْوَاحِدَ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْكُفْرُ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرًا أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاتِهِ ذَلِكَ لِلَّذِينَ الْفَسِقِمْ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَصْحَبِي السِّجْنِ أَمَا أَحَدُكُمْ مَا قَبَسَقِي رَبِّي رَحْمَةً وَأَمَّا الْآخَرُ فُضِّلْتُ فَتَأْكُلُ الظُّلْمُ مِنْ رَأْسِهِ فَضَى الْأَمْرَ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَدَهُ الشَّيْطَانُ ذَكَرَ رَبَّهُ فَلَبَّى فِي السِّجْنِ بِضَعِ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِن كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

ئیک ژ هه وه یه دئ زفریته فه سهر کارئ خو، و دئ مه یئ (عه ره قئ) ده ته سه ره ری خو، و هندی یئ دییه دئ ب داریفه ئیته هه لاویستن و دئ ئیته کوشتن، و بالنده دئ سه ری وی خو، و ئەو کارئ هوین هه ردو ژ من دپه رسن ب دویا هیک هات و [ئەوا من گۆتیه هه وه] دئ هه ر چئ بیت ژ ی. ﴿٤٢﴾ و یوسفی گۆته وی، یئ وی هزر دکر، ژ هه ردو و کان ئەو دئ ئیته به ردان، به حسئ من ل ده ف خوندکارئ خو بکه [چپرۆکا من بؤ بیژه به لکی من ژ قیرئ ده ریخیت و بزانیته ئەز یئ بی گونە هم] به لی شه ی تانی ژ بیرئ بر به حسئ یوسفی بؤ خوندکارئ خو بکه ت. قیجا چه ند سه له کان یوسف ما د زیندانیته. ﴿٤٣﴾ [پشتی ده مه کی خوندکارئ مسرئ ب خو، خه وه ک دیت و هه می خه ونزان کۆ مکرن، به لی که س ب سهر رافه کرنا خه ونا وی هه لنه بوو] خوندکارئ گۆت: ب راستی من د خه ونیدا ددیت، حه فت چیلیت قه له و، حه فتیت لاواز ئەو [ییت قه له و] دخوارن، و من ددیت حه فت گولییت که سک ییت دانگرتی، حه فتیت دی ییت هه شک خو تئ ئالاندبوون و که قتبوونه سهر، قیجا گه لی رو یسپی و ماقویلان، رافه کرنا قئ خه ونا من، بؤ من بیژن، ئە گه ر هوین رافه کرنا خه ونا بزانن.

﴿٤٤﴾ گوتن: ئەفە تېكە لە خەونن، ئەم چو ژ رافە کرنا تېكە لە خەونان نوزانین. ﴿٤٥﴾ و ئەوئێ ژ وان هەردووکان [ئەوئیت دەگەل یووسفی د زیندانیفە] هاتییه بەردان، و پشتی دەمەکی درێژ ژ نوئ یووسف هاتییه بیرئ، گوت: ئەز دئ بۆ هەو و رافە کرنا فئ خەونئ بیژم، کا من بەنێرنە زیندانی دەف یووسفی. ﴿٤٦﴾ [فئجیا وەختئ چۆیه دەف یووسفی د زیندانیفە] گوت: یووسف هەئ مرفوئ زێدە راستگۆ، کا بۆ مە فئ خەونئ رافە بکە، حەفت چئلیت لاواز حەفت چئلیت قەلەو دخوارن، و حەفت گولییت هەشک خۆ ب سەر حەفتی کەسک دادابوو، دا ئەز بزفرمە ناف خەلکی، و رافە کرنا فئ خەونئ بزائن و قەدرئ تە ژئ بزائن، و تە ژ زیندانی دەریبخن. ﴿٤٧﴾ [یووسفی] گوت: حەفت سالان ل سەرئیک و بئ قەبرین، وەکی هەر جار چاندنا خۆ بکەن، فئجیا یئ هەو وە دروی بەیلنە د گولیا ویدا، ئەو کیم نەبیت ئەو هوین دخۆن. ﴿٤٨﴾ پاشی پشتی هنگی [فان سالان] دئ حەفت هەشکە سالیت گران هئ ئەفا هەو و بۆ هەلگرتی و

دانا یە سەرئیک، هەمیئ دئ خۆن، ئەو کیم نەبیت یئ هەو و بۆ توئی پارکی. ﴿٤٩﴾ پاشی پشتی فان سالان، سالەک دئ ئیت، باران دئ ب خەلکیرا گەهن [دئ بیتە بەرفرەهی]، و دئ بۆ خۆ تیدا دوشافی و شەرەتی و پروینی فەگرن. ﴿٥٠﴾ و خوندکاری گوت: کا یووسفی بۆ من بینن، فئجیا وەختئ ئیلچیی خوندکاری هاتییه دەف، [یووسفی] گوتئ: بزفەر دەف خوندکاری خۆ، و بیژئ [پسپاری ژئ بکە] وان ژنان چ بوو ئەوئیت دەستت خۆ برین؟ ب راستی خودایی من ناگەهژ فندوفیلیت وان هەیه. ﴿٥١﴾ [خوندکاری گازی وان ژنان کر] و گوتئ: هەو وە بوو وەختئ هەو و یوسف داخواز کریه دەف خۆ [ئەری هەو و خرابیهک ژئ دیتبوو] گوتن: حاشایی خودئ [ئەو خرابیهکی بکەت] مە چو خرابی ژئ نەدیتییه [وئ گافت] ژنا سەرورەئ گوت: ئەها فئ گافت راستی دیاربوو، من ئەو یئ داخواز کری و ئەو یئ بەریه، و ئەو ب راستی ژ راستگۆ یانە. ﴿٥٢﴾ یووسف گوت: من ئەف داخوازە کر [کو خوندکار پسپارا وان ژنان بکەت، کا وان چ بوو، بەری ئەز ژ زیندانی دەرکەفم] دا سەرورە [عەزبزی مسرئ] بزانیت من دپشترا خیانت لئ نەکریه، ب راستی خودئ فندوفیلیت خائینان ب سەر نائیخت.

* وَمَا أَتَى نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَأَمَّا زَارَةً بِالْأَسْوَى إِلَّا أَمَّا رَجَمَ رَبِّي
 ٥٣ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٤ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُوتَنِي بِهِ؟ أَسْتَخْلِصُهُ
 لِنَفْسِي فَلَمَّا كَتَمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ٥٥
 قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ٥٦ وَكَذَلِكَ
 مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ نُصِيبُ
 بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ٥٧ وَالْأَجْرُ
 الْأَخِيرَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٥٨ وَجَاءَ
 إِخْوَةَ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ٥٩
 وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُوتَنِي بِأَجْرِكُمْ مِنْ أَيْكُرٍ أَلَا
 تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ٦٠ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي
 بِهِ فَلا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلا تَقْرَبُون ٦١ قَالُوا سُرُودُ عَنْهُ آيَةٌ
 وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ٦٢ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
 لَعَلَّهُمْ يَفْرُقُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ آهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يُرْجَعُونَ ٦٣
 فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ آيِهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلَ
 فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَنَانَ نَحْتَمِلْ وَاِنَّا لَهُ لَحَفِيظُونَ ٦٤

﴿٥٣﴾ و ئەز ب راستی خو بەری ناکەم کو چو
 خە لە تەیان ناکەم [یووسفی ئەف ئاخشتە ژ جوامیریسیا
 خو گۆت]، ب راستی نەفس زیدە خرایخووازە،
 ئەو [نەفس] تێ نەبیت یا خودی دلوفانی پی بری
 و پارستی، ب راستی خودایی من گونەه ژبەر و
 دلوفانە. ﴿٥٤﴾ و خوندکاری گۆت: وی [یووسفی]
 بو من بینن، ئەز دی وی بو خو ب تێ گرم [فیجا
 وەختی یووسف هاتیە دەف خوندکاری] د گەل
 ئاخشت و گۆتی: تو ئەفرۆل دەف مە خودان جە و
 خودان دەستەهلات و ئەمبنداری ل سەر هەمی
 تستان. ﴿٥٥﴾ یووسفی گۆت: تو من دانە سەر
 گەنجخانە پیت مسری [گەنجخانە پیت پاره و خواری
 تیدا، دا ب عدالەت بە لاف بکەت و بکەتە ریکەک
 پی بگەهیتە خەلکی مسری، دا پەرستنا بوتان بپلن
 و باوەری بی ب خودی بینن]، ب راستی ئەز پی
 ئەمین و پارزەرەم، و زانامە ب ریکیت بە لافکرنا وان.
 ﴿٥٦﴾ و هۆسا [مە ئەو ژ زیندانی دەر ئیخست و ئیخستە
 دلێ خوندکاری، دا بدانیته سەر گەنجخانە پیت

مسری] مە یووسف د مسریدا ب جە کر کو خودان شیان و ئەم بیت، هەر جەهێ بقیت ل مسری بو خو
 بکەتە جە و خانێ، و ئەم ب دلوفانیسیا خو قەنجی و کەرەمان دگەهینیە وی پی مە بقیت، و ئەم خەلاتی
 قەنجیکاران بەرزە ناکەین. ﴿٥٧﴾ و خەلاتی ئاخەرەتی بو وان، ئەو پیت باوەری ئینایی و ژ خودی دترسیان،
 چیتەر. ﴿٥٨﴾ و برایت یووسف هاتن و چۆنە دەف، وی ئەو نیاسین، و وان ئەو نەدنیا سی. ﴿٥٩﴾ فیجا وەختی
 یووسف بارێ وان داگرتی، گۆت: ئەگەر هوین جارەکا دی هاتن برایتی خو پی بابی بو من بینن، ما هوین
 نابینن ئەز ب دورستی دپشم، و ئەز چیتەر قەدرگرم بو میثانان. ﴿٦٠﴾ فیجا ئەگەر هوین وی برایتی خو بو
 مە نەینن، هەوە چو بار ل دەف من بینن، و نیزیکی من زی نەبن. ﴿٦١﴾ گۆتن: ب راستی ئەم دی داخواری
 ژ بابی وی کەین و د بەررا کەین، و ئەم دی کەین و پی تەقسیری. ﴿٦٢﴾ و یووسفی گۆتە خزمە تکاریت خو:
 متایی وان بیخە د نواف بریت و اندا، بەلکی وەختی دزفرنە نواف مروفیت خو پی بحەسن [وان خواری بی
 بەرانبەر یا ژ مسری ئینایی]، و بەلکی جارەکا دی بزفرنە فە. ﴿٦٣﴾ فیجا وەختی زفرینە دەف بابی خو، گۆتن:
 بابو ژ بیثانی [ژ ئیرە و پیتە] ئەم هاتیە بی بارکن [ئەگەر تو برایتی مە د گەل مە نەهتیری]، فیجا برایتی
 مە د گەل مە هەنرە دا تستی مە بقیت بو مە پیتە پیشان، هەبیت، و ب راستی ئەم دی چافتی خو باش دەنی.

قَالَ هَلْ ءَامَنُوكُمْ عَلَيْهِ ءِلاَ كَمَا ءَامَنُوكُمْ عَلٰٓى اٰخِيهِ مِنْ
 قَبْلِ ءَا لَلّٰهِ خَيْرٌ حَفِظًا وَّهُوَ اَرْحَمُ الرَّحِيْمِيْنَ ﴿٦٥﴾ وَلَمَّا تَخَوُّا
 مَتَعَهُمْ وَجَدُوْا بِضَعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوْا يٰٓاَبَاتَا
 مَا نَبَغِىْ هٰذِهِ بِضَعْتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَنَمِيْرًا اَهْلًا وَنَحْفَظُ
 اٰخَانًا وَنَزِدُ اٰدَمٰكِيْلَ بَعِيْرٌ ذٰلِكَ كَيْلٌ لِّبَسِيْرٍ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 لَنْ اُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُوْنِ مَوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ لَمَّا تُشْفِي
 بِهٖ ءِلاَ اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتُوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا
 نَقُوْلُ وَكَيْلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يٰٓبَنِيَّ لَا تَدْخُلُوْا مِنْ اَبٰبٍ وَّاحِدٍ
 وَاَدْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِقَةٍ وَّمَا اَعْنِيْ عَمَلِكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ
 شَيْءٍ اِنْ اِلٰهِكُمْ اِلَّا اللّٰهُ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمَآ كَانَا
 يُغْنِيْ عَنْهُم مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسٍ يَّغُوْبُ
 قَضٰئَهَا وَاِنَّهٗ لَنُوْعِيْرٌ لِّمَا عَلَّمْتَهٗ وَلٰكِنْ اَكْرَهْتَا اَنْ
 لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰى يُوْسُفَ ءَاوَى اِلَيْهٖ اَخَاهُ
 قَالَ اِنِّىْ اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَسِمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٦٩﴾

دایمی، گوت: خودی ل سهر شه او هون دیتون ناگهدار و زیره فانه. ﴿۶۷﴾ و [یه عقوبی] گوت: کوریت من دهر گهه کی ب تنبرا نه چنه ژور، و د گه له ک دهر گه هانرا هه رنه ژور، و نه ز نه شیم شه و تشتی خودی بو هه وه نفیسی ژ هه وه بده مه پاش، و حو کم و فهران بهس ییت خودینه، من پشتا خو پی گریدا، و ییت بشین پشتا خو قاهیم بکن، بلا پشتا خو ب خودی قاهیم بکن. [شه ویت خو دهینله ب هیثیه کیشه بلا خو بهینله ب هیثیه خودیشه]. ﴿۶۸﴾ فیجا وختی شه ب ژور کهفتین وکی بابی وان گوتیه وان، و وی [یه عقوبی] نه دشیا تشتی خودی بو وان فیایی (نفیسی) شه گریت یان ژئی بده ته پاش، به لی تشته ک دلی ویدا بو وی ژ دلی خو دهر تیخست [دفا کوریت وی بینکفه نه یتنه دیتن و کهس چافان ل وان نه دعت، له وا گوته وان: بینکفه دتیک دهر گه هیرا نه چنه ژور]، و ب راستی شه [یه عقوب] یی خودان زانینه [دزانت قه دهر خودی دئ هه رییت و کهس نه شیت خو بده ته بهر و شه گریت] ژ وی زانینا مه نیشا دایی، به لی پا باراپتر ژ مرو فان فی نوزانن. ﴿۶۹﴾ فیجا وختی چو یینه دهف یوسف، [یوسف] برایی خو فینا دهف خو، گوتی: شه برایی ته مه [یی دهیابی]، فیجا تو ژ بهر شه وان دکر ب خه مه که شه.

﴿۷۰﴾ فَيُجَاوِهُنَّ وَهَتَّىٰ بَارِيَّتٍ وَان دَاغْرَتَيْنِ، تَرَارِيَّ نَافِقَهٗ خَوَارِنِي كَرِه د بَارِيَّ بَرَايِيَّ خَوِيَّ دَهِيَايِيدَا [بشستی کاروان ب ری کتھی]، پاشی بانگهلدیرہ کی گازیگر گهل کاروانیسان [راوہستن] هوین دزیکہرن [ہہوہ دزی یا کری]. ﴿۷۱﴾ [براییت یووسفی] ل وان زفرین و گوتن: چ یی ہہوہ بہرزہ بوویہ. ﴿۷۲﴾ گوتن: ترائی نَافِقَهٗ خَوَارِنَا خُوندکاری یی بہرزہ بووی، و ہہر کہسی بینیت [بہری ٹہم سہحکہینہ ہہوہ]، دی بارہکی حیشتری دہینی و ٹہز کہفیل. ﴿۷۳﴾ [براییت یووسفی] گوتن: ب خودی هوین ب خو دزانن، ٹہم نہہاتینہ دا خراییی نہ دہریددا بکہین، و مہ چوجا دزی نہکریہ [و ٹہم ترار دزی چہ، ٹہگہر هوین درہوین دہرکہفتن؟] ﴿۷۴﴾ گوتن: پا جزاییی وی یی ترار دزی یوسف [گوتن: ہہر کہسی ترار د باری ویدا ہاتہ دینن، ٹہو ب خو شوینا تراریہ، ٹہم ہوسا دزیکہران جزادکہین. ﴿۷۶﴾ ٹیناژ باری وان دہست پی کر، بہری یی برایی خو [داشکی نہبن

کو ٹہفہ پیلانہ کہ ہاتیہ دانان]، پاشی [ترار] ژ باری برایی خو یی دہیبایی ٹینادہر، و ہوسا مہ ٹہو کار نیشادا [دا بگہہیتہ وی تشتی وی دقیا]، و ٹہو نہدشیا برایی خو ل دویش پیرارا [حوکمی] خوندکاری بگہہینتہ خو [ٹہگہر ٹہفہ نہکریاہ] ژ بلی حہزکنا خودی، ہہر کہسی مہ بقیت دی پایہ بلند کہین، و د سہر ہہر زانایہ کیرا یی ژئی زانتر و شارہزاتر ہہیہ. ﴿۷۷﴾ [براییت یوسف] گوتن: ٹہگہر وی دزی کربیت، ب راستی برایہ کی وی ڈی بہری وی دزی کربو، و یوسف نَافِقَتِنَا وان داعویرا و خو ب سہرفہ نہبر، یاد دلی خوڈا بو وان دیار نہکر، گوت: کہس ژ ہہوہ خرابتر نینہ [ہوین ٹہون ییت ہہوہ برایی خو ژ بابی خوڈی]، و ٹہو ہوین دبیزن، خودی چیر دزانت. ﴿۷۸﴾ گوتن: ٹہزہنی، ب راستی وی [مہخسہد برایی دہیبایی یی یوسف] بابہ کی پیر و دانعہ مر یی ہہی [بینا وی بیی وی نائیت]، فایجا تو ٹیکی ژ مہ شوینا وی بگرہ، ب راستی ٹہم تہ ژ قہنجیکاران دینین [فایجا فی قہنجیی د گہل مہ بکہ].

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَلْعَنًا عِنْدَهُ إِنَّنَا
 إِذَا نَظَرْنَا لَهُ لَنُكْرِهَنَّ ۖ فَلَمَّا اشْتَبَهَتْهُ مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا ۖ
 قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ آبَاءَكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ
 مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا قَرِطُمْ فِي يَوْسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ
 الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي ابْنُ أَبِي تَحْمُرَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۖ
 أَنْزِعُوا إِلَيْنَا آيَاتَكُمْ فَعُولُوا يَا بَنَاتَ إِنَّا نَبَأَكُنَّ سَرَقًا
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِالْمَعْلُومَاتِ وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۖ
 وَسَأَلْنَا الْقُرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا
 وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۖ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
 فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۖ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفَى عَلَى
 يَوْسُفَ وَأَبْصَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ۖ
 قَالُوا لَوْلَا اللَّهُ تَفَوُّتُنَا لَكُنَّا رُيُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
 أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ۖ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۖ

﴿۷۶﴾ [یوسف] گوت: خودی نه کهت، هم یتکی ژ وی پیغه تر بگرین، یی مه متایی خو ل دهف گرتی [خودی مه ژ فی بیاریزیست]، ب راستی [ته گهر هم وه بکهین]، وی وهختی هم دی ژ سته مکاران بین. ﴿۸۰﴾ فیجا وهختی نه و ژ ی بی هیفی بووین، خو فهدهر کرن و بوو پست پستا وان د گهل یتک، برایی وان یی ژ هم میان مه نتر گوت: نه ری ما هوین نوزانن بابی هه وه په یانا ژ هه وه وهر گرتی [کو هوین کورپی وی بیاریزن، و بو بزفرینه شه]، و ما هوین نوزانن هه وه بهری نوکه چ سستی یاد دهره هقی یوسفدا کری. فیجا نه ز نه ردی مسری ناهیلیم هه تا بابی من ده ستوریسا من نه ده ت، یان خودی بریارا خو د دهره هقی مندا بدت [کو ژی دهره هقی یان بمرم، یان شیانی بدته من نه ز برایی خو ژ وان بستینم]، و نه و چیرین حاکمه. ﴿۸۱﴾ بزفر نه شه دهف بابی خو و بیژنی: بابو... کورپی ته ذی کر، و مه شاده بی ل سهر نه دایسه ب وی نه بیت یی مه [ژ شه ریه تی ته] زانی [کوی دزیی بکهت، دی پیشه یتته گرتن]، و مه

چو ژ غه یی نه دزانی [وهختی مه په بیان دایسه ته، مه نه دزانی دی دزیی کهت و یتته گرتن]. ﴿۸۲﴾ [و نه گهر تو باوهر نه کهی] پسیرا خه لکی وی گوندی بکه نه وی هم چو یینی [مه خسه د یتکی بهنره مسری و پسیرا خه لکی وی بکه]، دیسا پسیرا وی کاروانی بکه نه وی هم د گهل هاتین، و ب راستی هم راست دبیژین. ﴿۸۳﴾ [پشتی نه و زفرینه دهف بابی خو و ناخفتنا برایی مه زن بو گوتی]، ئینا [یه عقوبی] گوت: به لی دلی هه وه کاره ل بهر هه وه جوان کر و هه وه کر، فیجا بیئفره هیسا من بیئفره هیسه کا جوانه و یا بی گازنده یه، هیفی دکم خودی هه مییان ل من بزفرینیت [یوسف و برایی وی و نه فی دی نه وی مایسه ل مسری]، ب راستی خودی یی زانایه [ب ره وشا من]، و کاربنه جهه [د فی جهه رباندیندا بو من]. ﴿۸۴﴾ [یه عقوبی به ری خو ژ وان وهر گیرا، و گوت: ئاخ بو کول و کوفانیت یوسف، و هه ردو چافیت وی ژ خه میت یوسفیدا سپی بوون [هندی روندک باراندن]، ویی تیر و تری بوو ژ که ری]، و کهر با خو دادعویرا. ﴿۸۵﴾ گوتن: ب خودی تو هه ردی مینی هزارا یوسفی کهی، هه تا تو بهر ب هیلا کیتفه دچی یان ژی دمری. ﴿۸۶﴾ گوت: ب راستی نه ز کول و کوفانیت خو بو س هه واله ی خودی دکم، و یا نه ز ژ خودی دزانم، هوین نوزانن [خه ونا یوسف خه و نه کا راسته و دی هه رچی بیت].

﴿٨٧﴾ كورپٽ من، هه ږن ل يوسف و برايى
وى بگه ږن و ژرهما خودى بى هيشى نه بن، و ب
راستى ژ بلى گاوران كه سى دى ژرهما خودى بى
هيشى نايبت. ﴿٨٨﴾ فيجا وهختى ټه و چوپينه دهف
يوسفى، گوتن: هه ي وهزير، ب راستى ټه م و
مروفت خويى بى چاره بووين [ژ برساندا]، و
مه متايه كى بى سه روبره و بى هايى ټينايى، فيجا
[ب قى متايى مه يى بى سه روبره] يان تمام يو مه
پيشه و خيرا خو د گه ل مه بكه [ل مه نه گره ژ بهر بى
سه روبره ريسا متايى مه، يان زنده ي متايى مه بده مه،
يان برايى مه ژ كه ره ما خو به رده]، ب راستى خودى
دى خه لاتى خير كه ران ده تى. ﴿٨٩﴾ [يوسفى]
گوت: ټه رى هوين دزان هه وه چ ب سه رى يوسف
و برايى وى ټيناييه، ده مى هوين يى نه زان؟!
﴿٩٠﴾ گوتن: ټه رى تو يوسف ب خويى، گوت:
ټه رى ټه ز يوسف و ټه فه ژى برايى منه [بى
ده يابى]، ب راستى خودى كه ره م د گه ل مه كر، ب
راستى هه كه سى پاريز كارييا خودى بكه ت، و بينا

خو فره بكه ت، خودى خيرا [چو] قه نجيكاران به رزه ناكه ت. ﴿٩١﴾ گوتن: ب خودى، خودى توب سه ر
مه ټيخستى، و ب قه درتر و بلندتر لى كرى، و ب راستى ټه م ب خو د خه له ت بووين. ﴿٩٢﴾ [يوسفى]
گوت: ټه قرو ټه ز ل هه وه ناگرم، و گازنده ل سه ر هه وه نينه [ما ده م هه وه خه له تى ل سه ر خو ناشكه را كر،
ټه ز ل هه وه ناگرم]، خودى ل هه وه ناگريت يان خودى ل هه وه نه گريت [و گونه هيت هه وه بغه فرينيت]، و
ټه و ژ هه مى دلوفانان دلوفانتره. ﴿٩٣﴾ ټه قى قه ميسى من بيهن، بدانه سه ر سه ر و چاقت بابى من، چاقت
وى دى رو بن، و هوين هه مى ماليت خو بينه ده ف من. ﴿٩٤﴾ فيجا وهختى كاروان ژ مسرى ده ركه قى،
بابى وان گوت [بو حازريت ل ده ف جهى خو ل ټه ردى كه نعان]: بينا يوسفى يا دټيه من، و ټه گه ر هه وه
ټه ز بى هوش و بير خه رفتى نه دانا بم، دا ژ من باوه ركه ن. ﴿٩٥﴾ گوتن: ب خودى هيژ تو يى ل سه ر ټيك و
دويا خو يا كه فن [زنده هه ژيكرنا يوسفى].

يَتَّبِعِي أَذْهُبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتَسُوا
مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ
الْكٰفِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَأَهْلُنَا الضَّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُرْجَةٍ فَأَوْفِ لَنَا
الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾
قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ
جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَإِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفَ قَالَ أَنَا يُوسُفَ
وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَأْتَا اللَّهَ لَقَدْ
ءَاتَاكَ اللَّهُ عَلِيمًا وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَأْتِيَبِ
عَلَيْكُمْ أَلْيَوْمَ يَعْفُرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ رَحِيمٌ ﴿٩٢﴾
أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْفُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَتُوفِ بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن
تَقْتَدُونَ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَأْتَا اللَّهَ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰكِ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ الْقَهْلُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ
 أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا
 يَا بَانَا أَسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِبِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
 أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا
 دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ
 إِن شَاءَ اللَّهُ عَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُوا
 لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا بَنَاتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا
 رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمُ
 مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ السَّيْطَانَ مِنِّي وَبَيْنَ يَدَيْ خَوْفٍ إِنَّ
 رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ
 قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
 فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ الْإِنْسَانِ فِي الْأَخِرَةِ
 تَوْفَنِي مُسْلِمًا وَالْحَقَنِي بِالصَّلَاحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ
 الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ
 وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

الحزب

﴿۹۶﴾ قیجیا وهختی مز گنئین هاتی، قه میسی یوسفی
 ثاقبیتیه سهر سه رو چاقیت وی، چاقیت وی رؤون
 بونوهفه، گوت: من نه دگوته هه وه [بینا یوسفی
 یا دئیتیه من، یان من نه دگوته هه وه هه رن لی
 بگه رن ژ ره ما خودی بی هیسی نه بن]، و یا نه ز ژ
 خودی دزانم، هوین نوزانم. ﴿۹۷﴾ گوتن: بابؤ..
 داخوازا لینه گرتن و گونه ه ژیرنی بؤ مه [ژ خودی]
 بکه، ب راستی ئەم بیئت گونه هکار بووین.
 ﴿۹۸﴾ [یه عقوبی] گوت: پاشی ئەز دئ بؤ هه وه
 داخوازا گونه ه ژیرنی ژ خودایی خو کهم، ب
 راستی هه ر ئەوه یی گونه ه ژیه ر و دلوفان.
 ﴿۹۹﴾ قیجیا وهختی چۆینه دهف یوسف، ده بیابیت
 خو برنه دهف خو، و گوت: خودی چه زکته، ب
 پشت راستی و ئیمنی وهر نه مسری. ﴿۱۰۰﴾ و یوسف،
 ده بیابیت خو بلند کرون و دانانه سهر تهختی، و هه می
 [ده بیاب و براییت وی پیکفه] بؤ چۆنه سوجه یی
 [و ئەف سوجه یه ل دهف وان یا دورست بوو، و ل
 جهی سلافی و قه درگرتنی بوو، و هکی د پیشقه رابوونی

و ماچکونا دهستی]، و [یوسفی] گوت: بابؤ.. ئەفه رافه کرنا خه ونا منه یا من به ری نوکه دیتی، خودایی
 من ئەو کره راستی، و قهنجی و که ره م دگه ل من کر، و هختی ئەز ژ زیندانی رزگار کریم و هوین ژ دهشتی
 و کۆچهراتی ئینایینه فیژی، پشتی شهیتانی ناچه را من و براییت من نه خوش [خراب] کری، ب راستی
 خودایی من چ بقیته، هویرک دکته، ب راستی ئەو یی زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۰۱﴾ خودیو.. ته ژ ملک و
 مالداریی دا من، و ته رافه کرنا خه ونان نیشا من دا، تویی هه ی چیکه ری ئەرد و ئەسانان، تویی پشته فان و
 هاریکاری من دنیایی و ئاخره تیدا، من موسلمان بمرینه، و من بگه هینه راستکاران. ﴿۱۰۲﴾ [هه می موحه مه د]
 ئەفه [چیرۆکا یوسف پیغه مبه ر و براییت وی] ژ به حس و سالوختی نه دیارن، ب وه حی ئەم بؤ ته دبیژین،
 و تول دهف وان [براییت یوسفی] نه بووی و هختی خو کرینه ئیک [دا یوسف باقیژنه د بیریدا]، و وان
 ییلان بؤ دگتیرا. ﴿۱۰۳﴾ باراپرت ژ مروشان باوهریسی نائینن، خو تول سهر یی پڑدی بی.

وَمَا تَسْتَأْذِنُ لَهُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ آجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
 وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
 وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
 وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمْسُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ
 اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
 هَذِهِ سَبِيلُ أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
 وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
 قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَا يَسِيرُونَ
 فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ عِقَبَةُ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ ۚ وَلدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾
 حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا
 جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِّنَّا فَانجَى مِنْ نَشَأِهِمْ وَلَا يَرُدُّ بِأَسْنَانٍ الْقَوْمَ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
 مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
 وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

﴿١٠٤﴾ و تو ژى [ههى موحه مه د] چو حهق و كرښان
 ژ وان ناخوازى [به ران بهر قورئاننى و ئەفا تو بو وان
 دبښرى، وهكى زاناييت جوهييان دكهن]، و ئەف
 قورئانه ب تنى دهرس و بېرئنه بوه مى خهلكى [نه
 بهس بو قوره شييان ب تنى]. ﴿١٠٥﴾ و چهنده گهله كن
 نايه تبت خودى د هرد و ئەسپاناندا ئەويت ئەو د
 بهررا دبورن، و پويى خو ژى و هردگېرن. ﴿١٠٦﴾ و
 بارابتر ژ وان باوهرىيى ب خودى نائين، ئەگه ر ئەو
 ههردوى و هختيدا هه فېشكان بو خودى چى نه كهن.
 ﴿١٠٧﴾ فيجا ئه رى ئەو پشت راست بوون، ئيزايه كا
 دژار ژ دهف خودى بو وان ناييت، يان رۇزا قيامه تنى
 ژ نشكه كيغه ب سهه واندا ناييت، و وان هاى ژ خو
 نه؟! ﴿١٠٨﴾ [ههى موحه مه د] بيژه: ئەفه ريكا منه
 [كو ده عوه و بانگهلديريسه بو فى دىنى]، و ئەز ب
 زانين و ب بهلگه ييت ئاشكه را بانگى بو ريكا خودى
 هلدديرم، ئەز و هندى ب دويف من كهفتين، و باقوى
 بو خودى بيت ژ هه مى كيئاسيان، و ئەز نه ژ وانم
 ييت هه فېشكان بو خودى چى دكهن. ﴿١٠٩﴾ و مه

بهرى ته چو پيغه مبهه نه شاندينه ژ خهلكى گونان، مه و هى بو هنار تبت، ئەگه زه لام نه بن [ئانكو مروف
 بوون نه مليا كهت..]، فيجا ما ئەو د هرديدا ناگه رن [و بزنان]، كا دويهاهيكاييت بهرى وان بووچ؟ و
 ب راستى ناخه رت بو باريزكاران چيتره، فيجا ما هوين فى نوزانن. ﴿١١٠﴾ گافا پيغه مبهه [ژ باوهرى ئينانا
 مله تبت خو] بى هيغى بووين، و هزر كرين كو ئەو دره وين هاتنه دانان ژ بهرى مله تبت خو فقه، و سهه كهفتنا
 ئەول هيغىيى نه هات، وى دهمى سهه كهفتن و هاريكاريما مه گه هشته وان، فيجا ئەو هاته رزگار كرن يى مه
 فيايى [پيغه مبهه و بيت باوهرى د گهل ئينايين]، و ئيزايا مه ژ مله تنى گونهكار نايته فه گرتن و ژى نادهينه
 پاش. ﴿١١١﴾ ب راستى د سهه هاتييت واندا دهرس و چامه هه بوون بو ئاقلداران، ئەف قورئانه نه ناخفتنه كا
 چيكرىيه [ههروهكى گاور دبښون]، بهلى راسته ده ريخا كتييت بهرى خو به، و دياركهه ر و رونه كهه ب دريژى
 بو هه مى كارو بارييت دىنى، و راسته پريى و دلوفانييه بو وان ئەويت باوهرىيى دينن.

سوره تارعهده

ل مهدينه يي هاتيه خوراي (۴۳) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب في رهنگي دئيه خواندن ئه لف لام، ميم، را، و ئه ف تپه ئيشارهن ل سهر ئيعجازا قورئاني، و ئه ف ثايه تيت في سوره تي ثايه تيت قورئانيه، قورئانا ژ ده ف خودايي ته بو ته هاتيه خوراي، كو قورئانه كا هه ق و دورسته، به لي بارايتر ژ مروشان باوه رسيي ب في هه قيسي نائين، ئه فه [سوره ته] ثايه تيت كتيا (قورئانا) روئكه رن. ﴿۲﴾ ئه و خودايي ئه سمان وه كي هوين دبين بي ستوين بلندكرين، پاشي بلندبوو سهر عه رشي [بلندبوونه كا بي چاوايي و لاقسي وي] و روژ و هه يث بن ئه مري خو كر [ئبخسته ده برژه و هه نديبا به نسياندا]، و هه مي دئين و دچن هه تا روژه كا دياركري ل ده ف خودي [كو روژا قيامه تيه] و كاروباريت ئا فراندني ب ريفه دهه ت و ثايه ت و نيشانان بو هه وه

سورة الرعد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّعْدَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَمْرِ لَيْلٍ مَسْمُومٍ يُدِيرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رِزْقًا وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَانِ اثْنَيْنِ يُغِشِي اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مِّنْ جَبَلٍ وَجَعَلْنَا مِنْهُ أَعْنَابًا وَرِزْقًا وَمَن يَصِفْهُ يُصِفْهُ عَنَّا صِفَانٌ كَذِبٌ يُغْوِيهِمْ وَنَجَّبُوا إِلَيْهِ كَيْدَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَرْضِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَإِنْ نَعْلَمَ لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّا كُنَّا نُرَبِّئُكُمْ وَأَنَا لَعْنِي خَالِي جَدِيدٌ ﴿٥﴾ وَأُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَعْلَىٰ فِي أَنْعَامِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٦﴾

رون دهه ت [دا هوين بي بگه هه تاك و ته نياييا خودي و دهسته لاتداریا وي بي بناسن]، به لكي هوين بي گو مان باوه رسيي ب ژفاني خودايي خو بينن كو روژا قيامه تيه. ﴿۳﴾ و ئه و خودايي ئه رد ژ بهريك كيشايي و دهه ستكري [كو ب كيژ ژباني مهيت]، و چياييت بنه جهه [كو بو ئه ردي بنه سنگ و نه هيلن ژ بهريك بچيت]، و روپار ئبخسته تيدا، و ژ هه مي رهنگيت فيقي جوت جوت ته دان [نير و مي، بچويك و مه زن، ترش و ته حل، تيژ و شرين... هه تدا] شه في ب سهر روژي داددهه ت، و ب راستي ئه فه [ئه فيت بو رين ژ بهريك كيشانا ئه ردي، هه تا دان و چيكرنا فيقيي رهنگ رهنگ] نيشان و به لگه نه بو وان ئه ويه ت هه رازا خو تيدا دهه ن. ﴿۴﴾ و ده رديدا هه نه پارچه ييت ب ره خيگه و نيزيكي ئيك [به لي نه وه كي ئيكن، ئه فه بي قه له وه و ئه فه نه] و جنيكيت تري و چاندني و دارقه سپيت و هه كي ئيك [دو تا ژ ئيك بنى ده ره كه فتى] ييت هه ين نه وه كي ئيك [هه ر ئيك ل سهر بنى خو]، ييت هه ين هه مي ب ئيك ئاف دئيه ئافدان، و ئه م خوارنا هه نه كان ب سهر هه نه كان دئخين، ب راستي ئه فه هه مي [كو ئه رد ب سهر يگه هه و نه وه كي ئيكنه، و ئيك ئه رد چه نه رهنگيت شينكاتي ژي ده ره ده هه ن، و گه له رهنگيت فيقي ل سهر ئاخه كي شين دين، و ب ئافه كي دئيه ئافدان به لي تام و رهنگيت وان ژ ئيك جو دانه]، نيشان و به لگه نه بو وان ئه ويه ت تى ده گه ن و ئه قلى خو دده نه شو لي. ﴿۵﴾ و ئه گه ر تو بو تته كي عه جيگرتي بي، ئاخفتنا وان جهي عه جيگرتيه و عه جيبه، ده مي دئين ئه ري پشتي ئه م ديبه ئاخ، جاره كا دي دئ ساخ بينه فه؟! ئه فه ئه ون ييت باوه ري ب هيز و شيانا خودي نه يي، و ئه فه ئه ون ييت زنجير و قه يد ده ستوياندا، و ئه فه دوژه هينه و هه ره وه ره دي دوژه هيدا مينن.

وَأَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
 قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَعْفَرٍ وَلِتَأْسَ عَلَى ظُلْمِهِمْ
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
 أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ
 هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ
 وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَلَيْهِ الْعِجَابُ
 وَاللَّهُ هِدَاةَ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِمَّ كَفَرَ مِنْ
 أَهْلِ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
 بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُمْ مَعْقَبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
 يُحَفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعْذِرُوا
 مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ لِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا
 لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ أَلْبَاقَ حَوْفًا
 وَطَمَعًا وَيُبْشِرُ السَّحَابَ النَّثْقَالَ ﴿١٢﴾ وَيَسْخِرُ الرِّعْدَ جَمْدِيهً
 وَالْمَلَائِكَةَ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
 مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

﴿٦﴾ وئە لەزا جزا كرنى ل تە دكەن بەرى باشىيى
 [ژ لەكەفە دگوتن كا ئيزايا تو مه پى دترسينى، بۆچى
 بۆ مه نايىت ؟]، و ب راستى بەرى وان جزايىت بۆرين،
 ئەو جزايىت ب سەرى يىت وەكى وان هاتين، ئەويىت
 نايەت و پىغەمبەرىت خۆ درەوين دانايين، ب راستى
 خودايى تە بۆ موفان د سەر ستهما وانرا لىنەگر و
 گونەهزيهه، و ب راستى خودايى تە يى ئيزاگرانە.
 ﴿٧﴾ و ئەويىت گاوروبووين دييژن: بلا موعجزه يەك
 ژ دەف خودايى وى بۆ هاتبا خوارى [بىي كو چو بۆ
 فىي قورئانى و موعجزه يىت دى يىت ديتين وەكى
 كەربونا هەيشى و زانا ئافى د ناف تالاندا... هتەد،
 بدانن] ب راستى بەس تو ئاگەهدار كەرى [ئانكو تو
 يى هاتىيە هنارتن، دا وان هشير بكەى و بترسينى]
 و هەر مله تەكى پىغەمبەرى خۆ بى هەى [ئانكو هەر
 پىغەمبەرەكى دى رەنگەكى موعجزه يان دەينى].
 ﴿٨﴾ و ب راستى خودى دزانيت كا هەر ميبهك ب چ
 ئافس و ئافا دبىت و كا مالچويك ب چ كيم دبىت
 [ب بونا بچويكى] و كا ب چ زيده دبىت [ب چيپونا

بچويكى]، و هەر تشتەكى هەبىت لە دەف وى [ل دەف خودى]، وەختى خۆ يى دەستيشانكرى يى هەى،
 نەدچيتە پاش و نەدئيتە پيش. ﴿٩﴾ زانايى تشتى فەشارتى [غەيبى] و تشتى بەرچافە، يى مەزە هەمى تشت د
 بن ويدانە، و يى بلندە د سەر هەمى تشتانرايە ب خۆياتى و سالخ و كرىارىت خۆفە. ﴿١٠﴾ لە دەف وى ئيكە،
 چ ئيك ژ هەوە دلى خودا ئاخفتنا خۆ بيژيت يان ئاشكەرە... و چ ئيك ژ هەوە خۆب شەفى فەشيريت، و
 چ رۆژى ب ريكا خۆ بچيت، هەر دزانيت. ﴿١١﴾ بۆ فان [مەخسەدى ئاخفتنا خۆ دلى خودا ديژيت يان
 ئاشكەرە دكەت، و يى خۆب شەفى فەدشيريت و رۆژى ب ريكا خۆ دچيت] ملياكەتت هەين ل دويف
 ئيك و ددۆر وەردئين، و وان ب ئەمرى خودى ژ سينگى و پشتيفە دپاريزن، ب راستى خودى سەر و بەرى
 چو ملەتان ناگوهوريت و خير و كەرەميت خۆ ژ وان نابريت، هەتائەو ژ دەف خۆ نەگوهورن، و ئەگەر
 خودى بەلايەك و ئاتافەك بۆ ملەتەكى فيا، چو فەگرتن بۆ نينە، و وان ژ بلى خودى چو پشتەفان نينن [هەوارا
 خۆ بگەهينى]. ﴿١٢﴾ و ئەوە برويسىيان بۆ ترسى و تەمايىي [تەمايىيا هاتنا بارانى] نيشا هەوە ددەت، و
 هەر ئەوە عەورىت گرائيت بارانى چى دكەت. ﴿١٣﴾ و هەر ئەوە برويسى تەسبيح و پەسنا وى دكەن، و
 ژ كيااسييان پاقر دكەن، و ملياكەت ژى ژ ترسا ئيزايا وى تەسبيحا وى دكەن، و برويسىيان دەنيريت هەر
 كەسى بقت دى پى هنگيفيت [دگەل فىي ژى هيژ] ئەو ب خۆ جرەبرى ددەر هەقى خوديدا دكەن، و ل شيانا
 خودى ب شكەن، و ب راستى خودى يى تەكبىر موكومە بۆ نەياريت خۆ.

﴿۱۴﴾ كه ليمتا ته وحيدى (لا ايله االله) يا وييه و داخوازا دوعايا راست ژ وييه، و نهويت گازيبا غهبرى خودى دكهن گازيبا وان ب تشته كى نائيتته وهرگرتن، و نهفه وهكى وييه بى ههر دو مستيت خو دريژكرينه ئافى دا ئاف بگه هيتته دهئى وى، و ئاف ب خو ناگه هيتى، و دوعا و عيباده تى گاوران بژ بوتان، ژ گومرايى و بهرزهبونى بيغه ترينه. ﴿۱۵﴾ و كاچ د ئهرد و نه سسلانندا ههيه، و سيبهرا وان زى سپيده و ئيفاران بئين نهئين سو جده يى بژ خودى دبهن [ئانكو د بن بريار و فهرانا خود يغه نه]. ﴿۱۶﴾ [هه مى موحه مه د] بيژه: كى خودانى ئهرد و نه سسلاننه؟ بيژه: خوديه، [پاشى] بيژه: ئه رى چاوا هه وه ژ بلى خودى پشته فان و به رستى گرتينه، نه شين مفايه كى يان زبانه كى بگه هيننه خو ب خو؟ [پاشى] بيژه: ئه رى مروفى كوره [گاورا] و ب چاف [موسلمان] وهكى ئيكن، يان زى تارياتى و روناھى وهكى ئيكن [گاورى و باوهرى]، يان زى وان هنده هه فيشك بژ خودى دانايينه، چيكرى وهكى چيكرى بيت وى

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسٌ طَبَقَهُ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دَعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿۱۴﴾ وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلْمُهُم بِالْغَدْرِ وَالْأَصْلَابِ ﴿۱۵﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ أَفَاتُخَذْتُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَهَنْتَبَهُ الْخَلْقَ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَحِيدُ الْقَهْدَرُ ﴿۱۶﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ بَرٍّ كَذَلِكَ يُضَرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَبْتَغِي النَّاسُ فَيَمْكُتُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿۱۷﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَتَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۸﴾

ئافراندينه! ئيجا چيكرى ل دهف وان وهكى ئيك لى هاتينه، ئيك ناياسن؟! بيژه: خودى چيكرى هه مى تشتبيه، و نهو بى تاك و تهنيا و سه ردهت و دهستهه لاتناره ل سه ر هه مى تشتان. ﴿۱۷﴾ [مه ته لا هه قيبى و پويچيى و به رستنا خودى و به رستنا پويچ و بوتان وهكى قيبه] خودى باران ژ نه سسلانان داريت، ئيجا هه ر شيف و نهاله كى ته مه تى وئ ئاف تپرا چو [نهالا بجويك كيم ئاف تپرا چو، و يا مه زن گه له ك]، ئيجا له يى و ليمشت چو ن و كه فه كا بلند د گه ل خو راکر [نه فه نه و مه ته له يا خودى گوتى، د ده ره قى هه قيبى و پويچييدا، مه ته لا هه قيبى د به جه ييا خودا، و پويچيى د نه مانا خودا، وهكى باران يه ژ نه سسلانان بيته سه ر ئهردى و بيته له يى و ليمشت و كه فى د گه ل خو راکه ت، هندى هه قيبه نه و ئافا سپيه نه واد ئه رديدا دميينت، و هندى پويچيه نه و كه فه نه واب كير چو نه ئيت و كه س مفايى ژئ نه كه ت]، و [مه ته لا دى] وهكى وى تشتبيه نه وئ هوين ئاگرى ل سه ر هه لدكهن، دا بو خو بگه هنه چه كه كى ژنان وهكى زيپرى و زيفى، يان دا بگه هنه متايه كى دى وهكى رساسى و سفرى، نه فه زى وهكى وئ ئافى كه فه ك ب سه ر دكه فيت، و ب فى رهنگى خودى بو ديار كرنا هه قيبى و پويچيى مه ته لان دئيينت، ئيجا نه و كه فاب سه ر دكه فيت [چ ب سه ر ئافى و چ ب سه ر حه لاندا مه عدنه ان وهكى زيپرى و زيفى و رساسى] بى مفا دجيت و ناميينت، به لى نه و مفايى دگه هينته خه لكى و ب كير دئيت [وهكى ئافى و مه عدنه ئى پافر] د ئه رديدا دميينت [ئانكو هه قى هؤ سادى مينيت و پويچى دئ چيت و ب كير نائيت]، هؤ سا خودى مه ته لان دئيينت. ﴿۱۸﴾ بيت به رسفا خودايى خو دا يين به حه شت بو وانه، و نه و يت به رسفا خودايى خو نه دا يين [رؤ ژا قيامه تى] نه گه ر هندى د ئه رديدا هه ي بى وان بايه، و هندى دى زى دگه ل، دا د بيش خو فه دن [به لى ژ وان نائيتته وهرگرتن، و ژ ئيزايى رزگار نابن]، نه هان حاسبه كاره ش يا هه مى، و جهى وان دوژه هه و بيسه جهه.

الحزب
۳۱

﴿۱۹﴾ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقَّ كَلِمًا هُوَ أَعْمَىٰ ۖ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَٰئِكَ إِلَّا لَأَلْبَسَ ﴿۲۰﴾ الَّذِينَ يُوْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَقْضُونَ الْعَهْدَ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْسِقُونَ ﴿۲۱﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا آمَرْنَا بِهِ لَا يُؤَصِّلُونَ ۖ وَيَحْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿۲۲﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِعَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ أَسْتَبْئِرُكَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿۲۳﴾ جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿۲۴﴾ سَلَامٌ عَلَيْهِمْ بِمَا صَبَرُوا ۖ فَيُغْمَرُ عَنْهُمْ عُبَى الدَّارِ ﴿۲۵﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا آمَرْنَا بِهِ لَا يُؤَصِّلُونَ ۖ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْعَذَابُ ۗ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۲۶﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ ﴿۲۷﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۗ قُلْ إِنَّا اللَّهُ بَصَلٌ مِنَ بَشَاءِ وَيَهْدِي إِلَىٰ إِلَهِهِ مَنْ أَنْابَ ﴿۲۸﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا يَذُكُرُ اللَّهُ ۗ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۹﴾

﴿۱۹﴾ ئەرى ئەوى دزانىت ئەقا بۆ تە ژ دەف خودايى تە هاتىيە خوارى وە حىيە و راستە، وەكى وىيە بى كۆرە و قى نەزانىت [كو ئەفە راستە و هەقە]، و ب راستى ئەو ب تنى دى بۆ خۆ پىئە چن ئەوئىت تىگە هەستى و ئاقلدار. ﴿۲۰﴾ [و ئاقلدار] ئەون ئەوئىت پەيانا خودى ب جە دىنن، و ئەو پەيانا وان دايىيە خودى ناشكىنن. ﴿۲۱﴾ و ئەون ئەوئىت يا خودى فرمان پى دايى ب گە هەننە ئىك، دگە هەننە ئىك [وەكى مروفاتىيى و چافدىر بىيا تىتىم و هەژاران]، و ژ خودايى خۆ دترسن و پارىزكار بىيا وى دكەن، و سەھمى ژ حسابا رۆژەكا رەش دكەن. ﴿۲۲﴾ و ئەون يىت بۆ نكارى [رازىبوننا] خودى بىنا خۆ فرەھ دكەن [ل سەر گوھدار بىيا خودى، و ل سەر تىتى نى حەرەم، و ل سەر قەدەرە خودى]، و نىئىزىت خۆ وەكى خودى ژى قىيى دكەن، و ئاشكەرا و نەپەنى ژ وى رزقى مە دايىيى ددەن و دكەنە خىر، و باشىيى شوينا خرايىيى ددانن، و خرايىيى ب باشىيى ددەنە پاش، ئەفان خەلاتى وان بەحە شتە. ﴿۲۳﴾ بەحە شتە

ئاكنجىبونى، ئەوئىت ئەو و ئەوئىت قەنج ژ دەيباب و هەفسەر و دويندەها خۆ دچنە تىدا، و ملياكەت دەھمى دەرگە هانرا ب سەر وانئە دچن [سەرا وان ددەن]. ﴿۲۴﴾ [دبىزى] سلافل هەوە بن ژ بەر وئى بىنفرەھىيا هەوە ل سەر پارىزكار بىيا خودى كرى، هەوە پىرۆز بىت ئەف دوياھىكا هۆسا يا جوان. ﴿۲۵﴾ و ئەوئىت پەيانا خودى پىتى موكومكرنى دشكىنن، و ئەو تىتى خودى فرمان پى كرى بگەھىتە ئىك دېرن، و خرايىيى د ئەر دىدا دكەن، ئەفان لەعنەت و دویركەفتن ژ دلۆفانىيا خودى بۆ وان بىت، و دوياھىكەكا خراب ژى بۆ وان ياھى. ﴿۲۶﴾ خودى بۆيى بقیىت رزقى بەرفرەھ و كىم دكەت، و ئەو ب ژىنا دنيايى [ئەو تىتى خودى دايىيى] شايى بوون، و ژيانا دنيايى ل بەر ئاخەرەتى ژ متايەكى كىم پىئە تر نىنە. ﴿۲۷﴾ و ئەوئىت گاوربوو بىن دىئون: دى بلا موعجىزەھەك بۆ وى [ژى] ژ دەف خودايى وى هاتبايە [وەكى موعجىزەھەك موموسا پىئە مەبر و عىسا پىئە مەبرى]، بىئە: [ئەو كارەكەب دەستى خودىيە، قىجايى خودى راستەرى نەكرى، موعجىزە ژى فايدهى وى ناكەن]، خودى ھەر كەسى بقیىت دى بەرزەكەت، و ھەر كەسى ب تەوبەيى ب بالفە بزفريت، دى راستەرى كەت. ﴿۲۸﴾ [ئەوئىت ب بال خودىئە زفرىن و هاتىنە راستەرى پىكرن] ئەون ئەوئىت باوهرى ئىنايىن و دلئى وان ب بىرئىنان و زكرى خودى قەدەھەسىت و تەنا دبىت، [باش] بزنان دل ب بىرئىنان و زكرى خودى قەدەھەسن و تەنا دبىن.

﴿۲۹﴾ ۹۰ ویت باوهری ینیین و کار و کریاریت قهنج کرین، خوشتین ژیان و باشتین دویاھیک بو وان هھیہ. ﴿۳۰﴾ و هوسا [کا چاوا مه پیغه مبهه بهری ته هنارتینه] مه توژی هنارتیه ناف ثوممه ته کی، بهری وان گه لهک ثوممه ییت هاتین و چوین، دا نه واهمه بو ته ب وهی هنارتی بو وان بخوینی، و نه و ب خو بی باوهرن ژ خودی، بیژه: ۹۰ و خودایی منه، ژ وی پیغه تر چو خودا نینن، من خو هه لپه سارتی و پشستا خو بی موموم کر، و زفرینا من هه رب بال و یغه یه. ﴿۳۱﴾ و نه گه رب [خواندنا] کتیه کی چیا ژ جهی خو چو بانه و نه رد بی بهق بهق بو بویه، و مری پی هاتبانه ئاخافتن [دا نه ف قورئانه بیت]، به لی هه می کار و بار ب خودینه، نه ری ۹۰ ویت باوهری ینیین ژ باوهری ینینا گاوران بی هیقی نه بو وینه، و بزنان نی ۹۰ گه رب خودی فیابیه، دا هه می مروشان راسته ری کت، و نه ویت گاور بو وین ژ بهر یا وان کری بهرده وام ئاتاف و نه خو شی دی ب سه ری وان ین، یان ژ ی ۹۰ و به لا و ئاتاف دی نیزیکی مالیت وان بن [فیجا بلا بترسن

الذین آمنوا و عملوا الصالحات طوبی لهم و حسن متاب ﴿۲۹﴾
 كذلك أرسلناك في أمة قد خلت من قبلها أُمم لست نلوا
 عليهم الذي أوحينا إليك وهم يكفرون بالرحمن قل هو ربي
 لا إله إلا هو عليه توكلت و إليه متاب ﴿۳۰﴾ و لو أن فرعون
 سئرت به الجبال أو قطعت به الأرض أو كمر به الموتى
 بل لله الأمر جميعاً أفلم يأتين الذيرت آمنوا أن لو يشاء
 الله لهدى الناس جميعاً و لا يزال الذین كفروا نصيبهم
 بما صعبوا فارعاه أو تحل قريبا من دارهم حتى يأتي وعد
 الله إن الله لا يخلف الميعاد ﴿۳۱﴾ و لقد أسهزى برسول
 قبلك فآلمت للذین كفروا ثم أخذتهم فكيف كان
 عقاب ﴿۳۲﴾ أفمن هو قايلاً على كل نفس بما كسبت و جعلوا
 لله شركاء قل سموههم أم تدعونهم بما لا يعاب في الأرض أم
 يظهر من القول بل زين للذین كفروا أم كرمهم و صدوا عن
 السبيل و من يصلل الله فما للذین هاد ﴿۳۳﴾ لهم عذاب في الحوة
 الدنيا و لعذاب الآخرة أشق و ما لهم من الله من وافي ﴿۳۴﴾

نه کو سه ره قیت وان ب سهه واندا بینه خواری یان وان ههنگیفت [هه تا ژفانی خودی دتیت [بو وان، بمرن یان قیامت ل وان راییت]، خودی ژ به یانا خو لیغه نایت. ﴿۳۲﴾ ب راستی ترانه ب پیغه مبهه ریته بهری ته ژ ییت هاتینه کرن، فیجا مه ده لیغه و مؤلهت دا وان ییت باوهری نه ینیین [ومه ل دویف وان بهردا]، پاشی مه ۹۰ و ب ئیزایا خو هنگافتن، فیجا به ری خو بدی کا جزا و ئیزایا من بو وان یا چاوا بو. ﴿۳۳﴾ نه ری ۹۰ ویت زیره فان و شاهد ل سهه هه می که سان و ئاگه هدار ب هه می کار و کریاریت وان، چ قهنج چ خراب، و هه ریکی جزایی وی ل دویف کاری وی بده تی، وه کی و یسه بی ۹۰ و هه می نه بی، کو بوت و سه نه میت هه وه [ئانکو ۹۰ و خودایی ب ئاگه ه ژ هه می تشتان و ریغه به ری جیهانی، نه وه کی وان بوتانه ۹۰ ویت موشرکان بو کرینه هه فیشک] و [گاوران] هه فیشک بو خودی چیکرینه، [هه ی موحه مه د] بیژه: کا ناف و سالوخی وان هه فیشکیته هه وه بو خودی چیکرین بیژن [وان چ سالوخ هه نه پی هیژی پی سه ستی بسن]، یان ژ ی هوین خودی ئاگه ه داری وی دکه یان ۹۰ و ده ردیدا ژ بی ئاگه ه؟! [کو ۹۰ و هه - ب دینا هه وه - هه فیشک هه نه پی نوزانیت]، یان ژ ی هوین ئاخفتنه کا بی بنیات و نه راست دکه. . [نه خیر وه نینه یا ۹۰ و دبیژن و دکه ن، خودی چو هه فیشک نینن]، به لکی فند و فیلیت وان [شه ی تانی و گاوری و دژنمیا وان بو ئیسلامی و چیکرنا هه فیشکان بو خودی] بو وان هاتینه خه ملانندن، و ژ ریکا خودی ییت هاتینه پاشقه برن، و هه ره که سی خودی گو مرا و به رزه بکه ت، راسته ری که ره بو نینه. ﴿۳۴﴾ د دنیا ییدا دی فان گاوران هه فتووشی ئیزایه کی که یین [ب کوشتنی و ئیخسیر کرنی و هه می په نگیت ئاتافان]، و ب راستی ئیزایا ئاخه ره تی ل سهه وان گرانه تر و مه زتره، و وان چو پاریز فان نینن وان ژ ئیزایا خودی بهاریزن.

الحزب

﴿٣٥﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ لَنْ يَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُمَاتُهَا لَيْلٌ أَلَيْسَ ذَلِكَ جَزَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۗ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَمْسُكُوا بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَحَمَلُوا الْعِثْمَ وَمَا يَكْفُرُونَ بِهِ لَأُعَذِّبَنَّهُمْ وَلَهُمْ فِيهَا عَذَابٌ مُؤَلِمٌ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٣٩﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْلُوكِ ﴿٤٢﴾

﴿٣٥﴾ رهوشا وئ به حشستى شهوا ژشان بو پاريز كاران بئ هاتيه دان، روبيار دنبرا دچن و فيقى و سيهرا وئ بهرده وامن [نه فيقى خلاص دبيت وهكى بئ دنيايئ، و نه سيهر كيم دبيت و دجيت]، و نه فقيه دويهايكما وان شهويت پاريز كارى كرين، و دويهايكما گاوران ژى ناگره. ﴿٣٦﴾ و شهويت كتيب بو هاتين [جوهى و فله بيتت موسلمان بووين وهكى عه بدوللايئ كورئ سهلامى و نه جاشى ... هند] كهيفا وان ب وئ دبيت يا بو ته هاتى [كوشه ف قورثانه، چونكى د كتيبت واندا شاهد و مزگينى بئ هه نه]، و هندهك دهستك و كوم بيتت ههين [ژ جوهى و فله يان شهويت باوهرى ب موحهمدى نه نيناين] باوهريئ ب هندهك قورثانى نائين، بيژه: ب راستى فه مانا من يا ب هندئ هاتيه كرن، شهز خودئ ب تنئ بهر تسم و چوهه فپشكان بو چئ نه كم، و شهز خهلكى بهس بو ريئك و بهرستنا وى تنئ فه خونيم، و زفرينا من هه ر ب بال و يقيه. ﴿٣٧﴾ [كا چاوا مه كتيب بهرى ته ب زمانئ وان مله تان هنار تينه بيتت پيغه مبهر بو چوين] وهسا مه

شه ف قورثانه بو ته ب زمانئ عه ره بئ نينايسيه خوارئ، و شه گهر توب دويف دلخوازييا وان بكه فى پشتى وئ زانينا بو ته هاتى [شه گهر پشتى فى تو گوهى خو بديه دلخوازييا وان]، فيجا ته ژ بلى خودئ چوه هاريكار و پاريز فان نينن [ته ژ نيزايا خودئ پاريزن]. ﴿٣٨﴾ و ب راستى مه بهرى ته پيغه مبهر بيتت هنار تين [شه و ژى وهكى ته مرؤف بوون] و مه ب ژن و دويندهه فيخستبوون، و بو چوه پيغه مبهران بهرى ته چئ نه دبوو مو عجزيه هيكئ بيتت، شه گهر ب دهستويرا خودئ نه بايه، هه ر تشته كئ هه بيتت وهختئ خو بئ ديار كرى و كتيبئا خو يا تيدا نفيسى ههيه [نه دبيتته پئش و نه دجيتته پاش]. ﴿٣٩﴾ [و دفى كتيبدا] هه چيسا خودئ بقت رئ دبهت، و هه چيسا بقت دهيليت، و كتيبئا سه ره كى و شه سلى [كوه بئ پارستيه] ل دهف و ييه. ﴿٤٠﴾ و ب راستى شه گهر شه هندهك ژ وئ نيزايا مه ژ فان و به بيان پئ دايسيه وان، ب سه رئ وان بينن [هيژ تو بئ ساخ] و نيشا ته بديهن، يان ژى [هيژ مه نيشا ته نه داى] شه مه بمرينن، فيجا ب راستى بهس گه هاندنا فى پهيامئ ل سه ر تهيه، و حساب و جزايئ وان ل سه ر مهيه [نه ل سه ر تهيه]. ﴿٤١﴾ شه رئ ما شه و نايبنن شه شه ردى ل دؤرماندؤريت وان كيم دكهين، [و شه ردى وان بهر بهر كيم دكهين، و موسلمانان ل سه ر وان سه ر دهست دكهين، و ب دهست موسلمانان فه بهر دههين]، و خودئ حوكمى دكهت و كهس نينه حوكمئ وى فه گريت، و شهوب خو بئ حسيب سقكه. ﴿٤٢﴾ و ب راستى گاويرت بهرى وان [بهرى خهلكئ مه كههئ] پيلان و ئوين ب خرابئ بو پيغه مبهر يت خو گيران، و خودئ ب هه مى پيلان و ئوينان بئ ناگه هداره [نانكو نه خشه كيشانا كه سئ بهر انبهرى نه خشه كيشانا خودئ نينه]، دنانيت كا هه ر كه سهك چ دكهت، و گاور دئ زانن كا دويهايكما كئ [يا وان يان يا موسلمانان] دئ يا باش بيت.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۱۴﴾

سورة ابراهيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿۱﴾
اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿۲﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۳﴾ وَمَا
أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ
فِيضْلَ اللَّهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۴﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُم بِآيَاتِنَا
اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۵﴾

﴿۱۴﴾ و ئەو ئیت گاوریو بین دبیژن: تو نه پیغهمبهری، [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه: به‌سی منه خودی دناقه‌را من و هه‌و‌دا، و ئەو ئیت زانینا کتیبان له ده‌ف هه‌ی [ژ وان ئەو ئیت موسلمان بووین و هکی عه‌بدولایتی کورپی سه‌لامی و نه‌جاشی]، شاهد بن له سه‌ر پیغهمبهرینبیا من.

سورة تائبراهيم

له مه‌که‌ه‌ی هاتیه‌ه‌ خورای (۵۲) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فی ره‌نگی دئته‌ه‌ خواندن، ئەلف، لام، را، ئەف قورنانه‌ کتیبه‌که‌ مه‌ بو‌ ته‌ ئیناییه‌ه‌ خورای دا مرو‌فان ژ تارستانای [تاریستانا ش‌رک و گاوریی] ب ده‌ستویرییا خودی ده‌ریخیه‌ه‌ رۆناهیییا باوه‌ریی، رپکا خوداییی سه‌رده‌ست و هه‌ژاییی شوکور و سوپاسییی. ﴿۲﴾ ئەو خوداییی هندی د ئه‌رد و ئەسه‌ناندا هه‌ی یی و ی، و هه‌لاک و نه‌خۆشی

بو‌ گاوران بیت ژ ئیزیه‌کا دژوار و گران. ﴿۳﴾ ئەو ئیت ژینا دنیا ییی ب سه‌ر یا ئاخه‌رتی دئبخن، و رپکا خودی له‌ به‌ر خه‌لکی دگرن، و خوار و فیچ دخوازن، دا خه‌لکی ژئی بده‌نه‌ باش، ئەفه‌ ییته‌ د گو‌م‌راییه‌ه‌ کا دویر و ئاشکه‌رادا. ﴿۴﴾ و مه‌ چو پیغهمبهر نه‌ه‌نارتینه‌ ئە‌گه‌ر ب زمانی وی مله‌تی نه‌بیت یی مه‌ بو‌ ه‌نارتی [دا فه‌رمان و به‌رنامه‌یی خودی] بو‌ وان دیار بکه‌ت، [پشتی پیغهمبهر بو‌ وان دیار دکه‌ت، ئەو نه‌شیت که‌سه‌ی ر‌استه‌ری بکه‌ت]، فیجا یی خودی بقیته‌ دئ گو‌م‌را و به‌رزه‌که‌ت، و یی بقیته‌ ژی دئ ر‌استه‌ری که‌ت، و ئەوه‌ یی سه‌رده‌ست و کاربه‌جه‌ه‌. ﴿۵﴾ و ب سویند مه‌ مووسا ب مو‌ع‌جیزه‌ییته‌ خو‌ [کو نه‌ه‌ مو‌ع‌جیزه‌ بوون] ه‌نارت، [و مه‌ گو‌تی] مله‌تی خو‌ ئسرائیلییان [ئەو ئیت که‌فتینه‌ د بن عه‌دینبیا فیرعه‌ونیدا] ژ تارستانا گاورییی ده‌ریخه‌ رۆناهیییا باوه‌رییی، و رویدان و قه‌و مینیت خودی [ئەو ئیت ب سه‌ری مله‌تان هاتین و پی د هه‌لاک چۆیین] بینه‌ ب‌را وان، ب ر‌استی دئینانه‌ ب‌را فان رویداناندا نیشان و به‌لگه‌ییته‌ [مه‌زن] ییته‌ هه‌ین [له‌ سه‌ر شیان و ده‌سته‌ه‌ لاتدارییا خودی] بو‌ هه‌ر ئیککی گه‌له‌ک سه‌برکیش و زیده‌ سوپاسدار بیت.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَوْجَعَكُمْ مِمَّا آتَاكُمْ مِنَ الْقُرْآنِ فَتَقَرَّبْتُمْ إِلَىٰ الْعَذَابِ وَإِذْ يَحْوَرُّونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا قَالَ اللَّهُ لَعَنَىٰ حَمِيمٌ ﴿٨﴾ أَلْوَيْتُمْ كُرْبًا أَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أُنُودَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مَرْيَبٌ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَوِّعَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّا أَنشَأَ الْإِنشَاءَ قَوْلَنَا تَرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأُقْتُلُوا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

الجزء الثالثل

﴿٦﴾ و بینہ بیرا خو وختی موسایی گوتیہ ملہ تی خو: نیعمت و کەرہ میت خودی بینہ بیرا خو، وختی هوین ژ فیرعه و نییان پژگار کرین، کو وان ئیزایه کا خراب و دژوار ددا بهر هه وه، کوریت هه وه دکوشتن و ژن و کچیت هه وه [بو خدامینیا خو] دهیلان، ب راستی هه وه نه زموون و جهرباندنه کا مهزن بوو بو هه وه. ﴿٧﴾ و بینہ بیرا خو وختی خودایی هه وه راگه هاندی [و هوین ناگه هدار کرین]. هه گهر هوین شوکور و سوپاسیا خودی بکن، هه ز دی نیعمه تیت خول هه وه زیده کهم، و هه گهر هوین چافکور هه یسی بکن، و نیعمه تیت من نه بینه بهر چاقیت خو [نانکو سوپاسیا نیعمه تیت من نه کن]. هنگی بزائن ئیزایا مه یا گران و دژواره. ﴿٨﴾ موسایی گوت: هه گهر هوین و هندی هه ویت دهردیدا هه ین گاور بن [یان سوپاسیا نیعمه تیت خودی نه کن]. ب راستی خودی یی بی منه ته و چوپاکی ب هه وه نینه [و سوپاسی و شوکورا هه وه چولی زیده ناکهت، و نه سوپاسیا هه وه چولی کیم ناکهت]، و هیزایی سوپاسییه

[چونکی نیعمه تیت وی گه له کن، و فایده یی سوپاسداریسیا وی هه ل هه وه دزفریت]. ﴿٩﴾ هه ری به حس و خه بهریت هه ویت بهری هه وه بو هه وه نه هاتیه، مله تی نوح و عاد و (سه موود) و ییت پشتی وان هاتین، ژ بلی خودی کهس نوزانیت کا چنه بوون، پیغه مبهریت وان ب موعجزه و نیشانیت ناشکه راکه ر بو هاتین، فیجا هه ردو دهستیت خو ژ کهرباندا کیشانه ده قیت خودا و گه زتن، و گوتن: ب راستی هه م باوهریی ب وی تشتی نائین یی هوین بی هاتین، و ب راستی هه م بهر انبهری وی تشتی هوین داخوازا مه بو دکن ب گومانین [ژی بی باوهرین]. ﴿١٠﴾ پیغه مبهریت وان گوتن: هه ری [هه وه] شک و گومانه ک دخودیدا هه یه، چیکه ری هه رد و نه سانان داخوازا هه وه دکهت، دا گونه هیت هه وه ژ بیته [ییت وی بقین]، و هه وه هه تا وه خته کی دیار کری بهلیت و گهرو بکهت، گوتن: هوین ژ ی مروفن وه کی مه، هه وه دقیت هوین بهری مه ژ وان په رستییان و هرگپرن، هه ویت باب و باپریت مه دپه رستن، فیجا [هه گهر هوین راست پیغه مبهرن] کا بهلگه و نیشانه کارون و دیار بو مه بین.

قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاحُ الْإِنْسَانِ نَذِيرٌ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَىٰ اللَّهِ وَقَدْ هَدانا سُبُلًا وَانصُرنا
عَلَىٰ مَاءِ آذِ يَسْمُونَ ﴿١٢﴾ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٣﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا
أَوْ نَتَّوَدِعَنَّ فِي مَوْتِكُمْ فَاوْحَتِ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
الْظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾ وَلَسَنَّ كُنُوزَ الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعَبَدَ ﴿١٥﴾ وَأَسْتَفْتِحُوا
وَخَافَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٦﴾ مِنْ رَبِّهِ جَهَنَّمَ وَنَسِيَ
مِنْ مَاءِ صَدِيدٍ ﴿١٧﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكْدُ بِسُفْهِانِهِ
الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ رَبِّهِ
عَذَابٌ عَلِيمٌ ﴿١٨﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ
كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الصَّلْوُ الْبَعِيدُ ﴿١٩﴾

﴿۱۱﴾ پیغمبریت وان گوته وان: [راسته] ئەم زى مروڤين، وهكى ههوه، بهلى خودى كه ره ما خو ب پیغمبر اتیبى د گهل وى بهنده بى دكهت بى وى بقیته [ووى وهسا فیا فى كه ره مەى د گهل مه بكهت]، و بو مه نه دورسته ئەم نیشان و بهلگه به كى بو ههوه بینین ئە گهر ب دهستور بیا خودى نه بیت، و بلا خودان باوهر پشته خو ب خودى گهرم بكن. ﴿۱۲﴾ و ما مه چ دهستور دان هه به ئەم خو ب هیشیا خودیغه نه هیلین، و پشته خو بى گهرم نه كین، ب راستى وى بهرى مه بى دایبیه وان ریکان بىت ئەم وى بى بنیاسین، و ب سویند ئەم دى بینا خو فرهه كه یل سهر وى ئەزیه تا ههوه گه هاندیه مه، و بلا پشتگه رمیخواز پشته خو بهس ب خودى [ب تنى] گهرم بكن. ﴿۱۳﴾ و ئەو بىت گاوربوو بىن گوته پیغمبریت خو: ب سویند ئەم دى ههوه ژ ئەردى خو دهر تیخین، یان هوین دى جاره كا دى زفر نه فه سهر دینى مه، فینجا هنگى خودى وه حى بو وان هنارت، بى گو مان دى سته مكاران د هیلاك بهین. ﴿۱۴﴾ و بى گو مان ئەم دى ههوه پشتى

وان ل سهر ئەردى وان ئاكنجى كهین [ئەو ئەردى ئەوان گهل ههوه دكرن كو ههوه ژى دهر بىخن]، ئەف په بانه [قر كرن و نه هیلانا وان، و ئاكنجیكرنا ههوه ل جهى وان] بو و بیه ئەو بى ژ راوه ستیانا به ره مهبرى من و پرژا قیامه تى بترسیت. ﴿۱۵﴾ و پیغمبران داخوازا سهر كه فتنى ژ خودایى خو كر [ل سهر نه یاران]، فینجا خودى بو ئینا]، و هه مى خو مه ز نكه ریت زیده سهر ره ق خوسارهت و بى هیشى بوون. ﴿۱۶﴾ و [و بى رۆژى] جههنه م و دۆزهه ب دویف و انفه به، و دى ب ئافا كیم و زو حى ئینه ئافدانى [دى ئافا كیم و زو حى دهنه وان]. ﴿۱۷﴾ دى ب زه همت داقورچینیت و نه شیت خو ش داعویریت، و مرن ژ هه مى ره خانقه دیتى، بهلى نامریت [كو ته نا بیت] و ئیزیه كا گران یال دویف وى. ﴿۱۸﴾ مه ته لا وان ئەو بىت باوهرى ب خودایى خو نه ئینا بىن، كار و كریاریت وان وهكى خو لیه كینه هو په بایه ك ل رۆژه كا ب هو رو با لى بدت، ئەو نه شین خیر و كریاریت خو ب دهست خو فه بین [چونكى ب گاور بى بىت بو بچ كرىن، وهكى خو لیا هو ره باى برى نائیه زفر اندن] ئەه ئەفه به گومر ایسیا كویر و دویر.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَاءُ يُدْبِكْهُمُ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَاكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
 وَيَرْزُقُوا اللَّهَ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعْفُوقُ لِلذَّبَّارِ أَتَيْتَ كَذِبًا
 إِنَّا كُنَّا لَكَ رَبِّعًا قَهْلَ أَنَّهُ مُعْتُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
 مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَيْتَنَا اللَّهُ لَهَدَيْتَ كُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
 أَجْرُ عَنَّا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحْجُوبٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا
 فَضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَعَدْتُكُمْ
 فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانُوا لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
 أَنْ دَعَوْتُمْكُمْ فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ
 مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ
 بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ أَلْطَلِمْتُمْ لَهُمْ عَذَابَ
 الْعِيرِ ﴿٢٢﴾ وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
 فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
 كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

﴿۱۹﴾ ٔهري ما ته نه زانيه خودي ٔهرد و ٔهسان ب زانايي و حيكمهت چيكرينه [كو ب ريكا وان بگههنه دهستهه لاتداريسا خودي]، ٔهگر بقت دئ ههوه بهت و مريئت، و هندهك مرؤقت نوي دئ ٔئيئت. ﴿۲۰﴾ و ٔهقه ل بهر خودي نيا ب زههتهه. ﴿۲۱﴾ و [رؤژا قيامه تي] ٔهوه همي [ب كار و كريارت خوئه] دئ بهرانبهري خودي ٔاشكهرا بن، فيجا [وي وهختي] بندهست و بهلنگاز دئ بيژنه وان يئت ٔهوه ته په سهركرين و خو مه زنگرين [ٔهويئت ٔهوه سهردابرين و نه هيلابين باوهريي بينن] ٔهم دويكه فتييئت ههوه بووين، ٔهري هوين دشين تشتهكي ژ ٔيزايا خودي ژ مه بدنه پاش، دئ بيژن: ٔهگر خودي ٔهم راستهري كرابينه ٔهم زي دا ههوه راستهري كهين، وهكي ٔيكه بو مه، چ ٔهم نالنالي بكهين، و چ ٔهم بينا خو فرهه بكهين، رزگار بوونا مه نينه. ﴿۲۲﴾ [فيجا وهختي حهق و حساب ب دويباهيك دٔيئت، و بهحهشتي دچنه د بهحهشتيدا، و دؤژه هي دچنه د دؤژه هيدا] شهيتان دئ بيژيئت: ب راستي خودي پهيسان ب دورستي دابوو

ههوه، و من زي پهيسان دابوو ههوه [كو چو حساب و بهحهشت و دؤژه نينن]، فيجا من درهول ههوه كر، و من چو دهستهه لات ل سهه ههوه نه بوو [ٔهز ب خورتي و كو تهكي پي بهري ههوه بدمه گاوريسي و گونهان]، ژ بل هندي من گازی ههوه كر، و هوين زي ل دويف گازيسا من هاتن [ههوه گوهي خو دا من و بونه گاورا]، فيجا گازندهيان ژ من نه كهن، و گازندهيان ژ خو بكن، ٔهز نه شيم دههوارا ههوه بهيم و ههوه ژ ٔيزايي رزگار بكهه، و هوين زي نه شين دههوارا من بهين و من ژ ٔيزايي رزگار بكهه. ب راستي ٔهزيي بهريمه ژ كريارا ههوه ٔهز د دنيايدا پي كريمه هه فېشك بو خودي، بي گو مان بو سته مكاران ٔيزا يه كا ب ژان و دژوار ههيه. ﴿۲۳﴾ و ٔهويئت باوهري ٔينايين و كار و كريارت قهنج كرين، پهوانه ي وان بهحهشتان كرن ٔهويئت رويبار دنپرا دچن، و ب دهستويريسا خودايي خو دئ ههروهه ر تيدا مينن، و مليكتهت سلافي وان دكهن. ﴿۲۴﴾ ٔهري ما ته نهديت كا چاوا خودي مه تهلهك ٔينا و رؤنكر، پهيقا پاك و باقر [كو لا الهه الله] وهكي داره كا باقره، بني وي و ره و رويشاليت وي يئت دهريديا چويين، و يا بنهجهه و تاييئت وي يئت ل بهر ٔهساني.

تُؤْتِي أَكْثَرَهَا كُلِّ حِينٍ يَا ذُنَّ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
 لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
 كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
 قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يَتَّبِعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
 مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ * أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا عَمَتَ اللَّهِ كُفْرًا
 وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَبَسَّ
 الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا يُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
 تَمَتَّعُوا فَإِن مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
 مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
 بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
 الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

الجزء
الثالث
عشر

﴿۲۵﴾ همی وهختان ب دستوریسیا خودایی خو بهر
 و فقیبی خو ددهت، و خودی مهتلان بو مرفان
 دئیتت بهلکی [هزرا خو تیدا بکن] بو خو پئشه
 بچن. ﴿۲۶﴾ و مهتلا پئشا پس [پئشا گاوری و
 بهرزه بونئی] وهکی داره کا پیسه ب ره و پویشالغه ژ
 ئهردی هاتیبته هلکیشان، چو راوهستیان و خو جهی بو
 نینه [ههروه سا پئشا گاوریسی خو راگرتن و بهرکهت
 نینه]. ﴿۲۷﴾ خودی ئهویت باوهری ئینایین ب ناخفتنا
 بنهجه رادگریت [کو پئشا (لا إله إلا الله)] د ژیا
 دنیایدا [نانکو وهختی د گوریدا پسار ژئ دئیتت کرن]
 و د قیامه تی ژیدا و ل بهر سته مکاران بهرزه دکهت
 [نه شین بهر سفا خو د گوریدا بدن، و بی بهر سفن ری
 رورزا حسیب د گهل دئیتت کرن]، و خودی چ بقیث وئ
 دکهت. ﴿۲۸﴾ ئه ری ما ته نه دیت، ئه ویت نیعمهت و
 کهر مه خودی ژ چافکوره یی گوهارتی، و مله تی خو
 [ب سه رره قییا خو] کیشاینه خانسی بنبری و هیلاکی.
 ﴿۲۹﴾ ئه خانی دوزه هه دئ چنه تیدا، و دئ تامکه نه
 گهر ما وئ، و چ پیسه بنهجهه. ﴿۳۰﴾ و وان هه قال
 و هه فیشک بو خودی چیکرینه، دا خه لکی ژ ریکا خودی دهر بیخن [ههی موحه مه د] بیژه [وان]: ل سه ر
 خو شیبیت خو بن، دو بیا هیکا هه وه هه ر ناگهه. ﴿۳۱﴾ [ههی موحه مه د] بیژه بهنده بیث من ئه ویت باوه ری
 ئینایین: [کا چا و مه فەرمانا وان کریسه] بلا نفیژان بکن و ژ رزقی مه دایبیه وان، بلا ژ نه پنهی و ئاشکهره،
 خیران ژئ بدن، بهری هاتنا وئ رورژئ، ئه وانه کرین و نه فرورتن و نه دؤستینی و نه هه فالینی، تیدا ههی.
 ﴿۳۲﴾ خودی ئه وه یی ئهرد و ئه سمان چیکرین و باران ژ ئه سمانی ئیناییه خواری، فیجا [ب وئ بارانی]
 فیتیثیت رهنگ رهنگ ییت بو هه وه دهر ئیخستین و کرینه رزقی هه وه، و گه می بو هه وه ییت سه رنه رم
 کرین و ب ساناهی ئیخستین، دا ب ئه مرئ خودی دهر یاییدا بچن، [و هه وه و تشنیت هه وه ژ جهه کی
 بهنه جهه کی دی]. و رویار بو هه وه ساناهی و بهر ده ست کرن [دا هوین ژئ فه خو ن و توفچینیسیا خو بی
 بکن]. ﴿۳۳﴾ و رورژ و هه یف ری ییت ب بهر خزمه تا هه وه ئیخستین، و بهر ده وامن د راستکر نیدا (اصلاح)
 یان بهر ده وامن د چو نیدا بی راوهستیان، و شهف و رورژ ری ییت بو هه وه ساناهی کرین [دا هوین د شه فیدا
 فه هه سن و د رورژیدا بو خو شول بکن].

﴿٣٤﴾ و هه ر تئشئ هه وه ژئ خواستی یئ دایبیه هه وه، و نه گه ر هوبن نیعمهت و که ره مئیت خودئ به ژمئرن هوبن نه شئن به ژمئرن [چونکی هندی گه له کن ب دو بیا هیك نائئین]، ب راستی مرؤف زئده سته مکار و زنده چافنقه. ﴿٣٥﴾ و بیننه بئرا خو و هختئ ئبراهیم پئغه مبه ر گوئی: خودئووؤ توفئ باژئری [مه که هئ] ئئمن بکه و بکه جهئ ئئمنیی، و من و زارؤکئت من ژ به رستنا بوتان دو بربئخه. ﴿٣٦﴾ خودئووؤ ب راستی وان بوتان گه له ک مرؤف بیئت د سه ردا برین، فئججا هه چیئ ل دو یف من هات و رئکا من گرت هه وژ منه، و یئ گو هئ خو نه دا من، ب راستی تو یئ گونه هژئ به ر و دلؤفانی. ﴿٣٧﴾ خودایئ مه ب راستی من هنده ک ژ دو ینده ها خوؤ ئئساعیل و بچو بئکئت وئ]، بیئت ل نه الهه کابئ شئنکائی ل ده ف مالاته یا موچه ره م [که عبه یئ] ئاکنجئ کرین، خودایئ مه، دا نفئژان [تئدا] بکه ن، فئججا دلئ هنده ک مرؤفان ب نک وانفه بیه [بچنه ده ف وان، و هه ب تنئ نه مئین]، و فئقیبئت رهنگ رهنگ ب رزقئ وان بکه، دا سوپاسییا

ته بکه ن. ﴿٣٨﴾ خودایئ مه ب راستی هه وائهم فه دشئرئین و نه فه شئرئین تو دزانی، و چو تئشت دئه رد و هه سئانئدا ل به ر خودئ به رزه نابن. ﴿٣٩﴾ هه می شوکور و سوپاسی بوؤ وئ خودایئ هه وئ ب پئراتئ ئئساعیل و ئئسحاق دایبینه من، ب راستی خودایئ من یئ گوهدئر و دو عا قه بویله که ره. ﴿٤٠﴾ خودئووؤ تو من و هنده کان ژ دو ینده ها من ژ نفئژکه ران [ب رهنگئ پئدئ] دانه، خودایئ مه، و دو عایا مه قه بویل بکه. ﴿٤١﴾ خودایئ مه گونه هئیت من و ده بیابئت من و خودان باوه ران، رؤژا هه ق و حساب دئته کرن، ژئ بیه [دو عا بوؤ ده بیابئت خوؤ کرن به ری بزائت هه و دژمنئت خودئنه]. ﴿٤٢﴾ و هزر نه که خودئ یئ بئ ئاگه هه ژوئ یا سته مکار دکه ن، نئ [ب تنئ] حسئب و جزایئ وان بوؤ رؤژه کئ ب پاش دئئخئت، چاف تئدا به ق دبن و ژ ترساندا نانقن.

وَأَتَذَكَّرَ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدَّوْا يُعَمَّتْ اللَّهُ
لَا تُحْصَوْنَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَّلَنِي كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ
تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا
إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ دُرِّيٍّ يُؤَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
الْمَحْرَمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ
تَهْوَى إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الشَّمْرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ
الْبَدِئِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَفْلًا عَمَّا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيُوزِنَ لَهُمْ فِيهِ الْأَنْبُرُ ﴿٤٢﴾

مُهْطِعِينَ مُقْبِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفِئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ يُجِيبُ
دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعُ أَرْسُلُ أَوْلَمَ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مَن قَبْلُ
مَا لَكُمْ مَن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِن كَان مَكْرُهُمْ لَتَرْوُلٍ مِّنَ الْجِبَالِ ﴿٤٦﴾ فَلَا
تُحْسِنَنَّ اللَّهُ مَخْلِفَ وَعَدُوهُ رُسُلَهُ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ نَبْدَلُ الْأَرْضَ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءَ
وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمَجْرُمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِلُهُمْ مِّنَ ظِلِّانٍ وَقَعَشَىٰ
وَجُوهُهُم النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَّغُ النَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ
وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ إِلَهُ الْوَاحِدِ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

﴿٤٣﴾ وی رُوژئی ئەو ب لەزن [ول کهسی نازپرین]، و سەریت وان سەرئەقرازان [ژ ترساندا کهس بەری خۆ نادەتە کهسی، و چاقیت هەمیان سەرئەقرازان کا دی حسیبا وی چاوا بیت]، و چاقیت وان زبیک دمیسن و ناکهفنه سەریک، و دلێت وان فالادبن ژ تیگه هشتنتی [ژ ترس و گوهشینی]. ﴿٤٤﴾ [هه ی موحه مه د] مروشان ژ وی رُوژا ئیزا بو وان دئیت [کو رُوژا قیامه تیه] برتسینه، قیجا ئەویت سته مکاری کرین دی بیژن: خودایی مه، هه تا وه خته کئی نژیک مه بهیله، دا ئه م به رسفا بانگ و گازیا ته بدهین، و ریکا پیغه مبه ران بگرین و ل دویف وان بچین [و ملیاکه ت دی بیژنی]، ما هه وه بهری نوکه سویند نه خواربو و هوین دی ئه دریدا مینن و چو قیامه ت نینن. ﴿٤٥﴾ و ما هوین نه ئەو بوون، ئەویت هوین ل جهی وان ئاکنجی بووین ئەویت سته م ل خۆ کرین؟ و بو هه وه دیاربوو کا مه چ ل وان کر، و مه بو هه وه مه ته ل دیار کرن و ئینان [به لی هه وه بو خۆ چو ژئی نه گرت]. ﴿٤٦﴾ ب راستی وان [موشرکیت مه که هی]

پیلان و ئوین [بو پویچکرنا ئیسلامی و به رسنگرنا هه قیسی و کوشتنا پیغه مبه ری] گێران، و جزایی پیلانگێران یی ل دهف خودی، و خودی پی ئاگه هه، و هه رچهنده ئەو پیلانیت ئەوان گێراپین، دا چیا یان ژ جهه بن [و پیلانیت وان ئەو نه بوون ییت بشین چیا یان (کو ئیسلام و بانگ و گازیا ئیسلامیه) ژ بن بکه ن و ژ جهه بیه ن]. ﴿٤٧﴾ هزر نه که ئەو په یانا خودی داییه پیغه مبه ریت خۆ لیقه بییت و ب جهه نه ئینیت، ب راستی خودی یی سهرده ست و تۆلفه که ره. ﴿٤٨﴾ رُوژا ئەف ئەرده ب ئەرده کئی دی، و ئەسمان ب هنده ک ئەسمانیت دی دئینه گوهورین، و هه می ژ گوران بو خودایی ب تنی و سته چه مین دهر ده کفن. ﴿٤٩﴾ و دووی رُوژیدا [رُوژا قیامه تی] دی بینی گا ور و موشرک پیکفه ییت هاتینه قهید و زنجیر کرن [یان ده ست و پیییت وان د قهید و زنجیراندا ییت گه هاندینه ئیک]. ﴿٥٠﴾ جلکیت وان ژ قه ترانینه [قه تران دونه که ژ داره کئی دئینه وهر گرتن دیژنی] (نه بهل) و دئینه که لاندن، حیسترا گوری پی دئینه دۆنکرن، و ئەو ب خویا نویسه ک و بیهن پس و تیژ و ئاگر گره، جهه نه می رُوژا قیامه تی دی پی ئینه هونین، هه تا وه کی جلکان لی دئیت ل بهر وان، دا تیژی و گه نیاتی و گه زن و زوی ئاگر گرتن ل سهر وان کۆم بین]. و ئاگر ل سهر سهر و چاقیت وان بلند دییت و هه میی فهدگریت. ﴿٥١﴾ دا خودی جزایی هه ر مروفه کی کاج کار و کریار کرینه [ژ باشی و خرابییان] بده تی، و ب راستی خودی د حه ق و حسابیدا یی ده ست سفکه. ﴿٥٢﴾ ئەف قورئانه راگه هاندنه که بو هه می مروشان، و دا پی بیته شیره تکر و ترساندن و ئاگه هدار کرن، و دا بزائن [ب وان به لگه و نیشانیت رۆن و ئاشکه را تیدا] ب راستی ئەو [یی هیژایی په رستنی] خودایه کئی تا ک و ته نیایه، و دا خودان ئاقل و ئاقلدار بو خۆ چام و عبیره تان ژئی وهر گرن.

سوره تا حیجر

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۹۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [ب فی رهنگی دئیته خواندن، ئەلف، لام، را، ئیشارەتن بۆ ئیجازا قورئانی] ئەفه نایه تیت کتیب و قورئانا رۆنکەرن. ﴿۲﴾ ئەوئیت گاوروبووبین [وەختی سەرکه فتنا موسلمانان دبینن یان وەختی بۆ وان دیار دبیت ئەو د خەلەت بوون، و دین ل دەف خودی بەس موسلمانەتییه]، تی هەیه خۆزیان بخوازن کۆد موسلمانانە. ﴿۳﴾ هیلە بخۆن و فه خۆن و خۆشیان ببەن، و هیفی و ئومید، وان ژ بیرفه بکەن، دئ زانن [کا دویماهییکا کار و کریاریت وان دئ بیته چ؟!]. ﴿۴﴾ و مه خەلکی چو گوندان د هیلاک نەبریه ئەگەر [هیلاکبونا وان] وەختەکی دیار کری نەبیت. ﴿۵﴾ و چو ملەت د بەری وەختی خۆرا [وەختی مرنئ و تیچۆنی] ناکەن، و ژ وەختی خۆژی نایینه

گبرۆکرن. ﴿۶﴾ و [گاواران] گۆتن، هەی ئەو که سی قورئان بۆ هاتیسه خوارئ، ب راستی تویی دینی. ﴿۷﴾ کابلا ته ملیاکەت بۆ مه ئینابانە [کومه دیتبان و شادهیی بۆ ته دابانە، یان ئەم جزاکراینە ل سەر درهوبن دانانا مه بۆ ته]، ئەگەر تو راست دیتری [و تو پیغەمبەری]. ﴿۸﴾ و ئەم ملیاکەتان نایینه خوارئ ئەگەر بۆ حیکمەتەکی نەبیت، ئینانا وان بخوازیت، و ئەگەر مه ملیاکەت ئینابانە خوارئ [وەکی ئەو پیشنبار دکەن]، دەرەفەت بۆ وان نەداتە دان. ﴿۹﴾ ب راستی مه قورئان یا ئیناییه خوارئ و ب راستی ئەم ب خۆژی بۆ پارێزقانی و دئ پارێزین. ﴿۱۰﴾ ب سویند مه پیغەمبەر بۆ ملەتیت بەری ته ژئ ییت هنارتین. ﴿۱۱﴾ و چو پیغەمبەر بۆ وان نەدچۆن، ئەگەر وان [ئەوئیت بۆ هاتین] ترانە پی نەکرانە. ﴿۱۲﴾ و وەسائەم بەرزەبوونی دئیخینە دلێت گونەکاراندا. ﴿۱۳﴾ باوەرییی ب قورئانی نایین، و ریکاکا خودی د ملەتیت بۆریدا هۆسایا چۆیی [هەر ملەتەکی پیغەمبەر درهوبن دانایی، خودی ییت د هیلاک برین]. ﴿۱۴﴾ و ئەگەر مه دەرگەهەک بۆ وان ل ئەسمانی فه کرایه و تیرا سەرکه فتبانە. ﴿۱۵﴾ [دیسا] دا بیژن: چافیت مه ییت هاتیسه گریدان و گرتن، بەلکی سیرە (سحر) یال مه هاتیسه کرن.

الجزء
الحجر ۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾ رَبِّمَا يُؤَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا تَوَكَّلُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرَهُمْ بَأْكَوْا
وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُوا الْأَمْلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا أَهْلَكْنَا
مِنْ قَبْلِهِ إِلَّا وَاَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ
أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ
الذِّكْرُ إِنَّا كُرْهُنَا لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِنَّا مُنظَرِينَ ﴿٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَنَافِعُونَ ﴿٩﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١١﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرَجُونَ ﴿١٤﴾
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَنْصُرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْجُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَازِبَاتٍ لِّلنَّظِيرِ ۝١٦
 وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ۝١٧ اِلَّا مَنْ اَسْتَرَقَ السَّمْعَ
 فَاتَّبَعَهُ رَشَاهُ ۝١٨ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا ۝١٩ وَالْقَيْنَا فِيهَا
 رُؤُوسَ ۝٢٠ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ۝٢١ وَجَعَلْنَا لِكُلِّ
 فِيهَا مَعْيَشًا ۝٢٢ وَمَنْ لَنَسْتَأْتِرُ ۝٢٣ وَبِرِزْقِنَا ۝٢٤ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا
 عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُ ۝٢٥ اِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝٢٦ وَاَرْسَلْنَا
 الرِّيحَ لَوَاقِحَ ۝٢٧ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْتَمْتَكْتُمُوهُ وَمَا اَنْتُمْ
 لَهُ بِخَيْرِيْنَ ۝٢٨ وَاِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِيْهِ وَنُمِيتُ ۝٢٩ وَنَحْنُ الْوَارِثُوْنَ ۝٣٠
 وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ مِنْكُمْ ۝٣١ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَخْرِيْنَ ۝٣٢
 وَاِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ۝٣٣ اِنَّهُ رَحِيْمٌ عَلِيْمٌ ۝٣٤ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ ۝٣٥ مِنْ حَمَآءٍ مَّسْنُوْنَ ۝٣٦ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ
 قَبْلُ مِنْ نَّارِ السُّمُوْرِ ۝٣٧ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ خَلَقْتُ بَشَرًا
 مِنْ صَلْصَلٍ ۝٣٨ مِنْ حَمَآءٍ مَّسْنُوْنَ ۝٣٩ فَاِذَا اسْوَوْتُمْهُ ۝٤٠ وَنَفَخْتُ فِيْهِ
 مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا ۝٤١ اِلَيْهِ سٰجِدِيْنَ ۝٤٢ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
 اَجْمَعُوْنَ ۝٤٣ اِلَّا اِبْلِيْسَ اَبٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ ۝٤٤

﴿ ۱۶ ﴾ و مه رېك يېت ټيخستينه د ته سمانيدا
 [ستريت گهړوك تيدا دټين و دچن]، و مه [ته سماني
 دنيايي] بؤ ته ماشه كه ران يئ خه ملاندي. ﴿ ۱۷ ﴾ و مه
 ته سمان ژ هر شه يتانه كي ره هاندي يئ پارستي.
 ﴿ ۱۸ ﴾ ژ بلي وى يئ ب دزيغه گوهدار يئ ب كهت، فيجا
 دئ بزوته كي ديار [پارچه يه كه ژ هه ساري] (كه و كه بان) [
 ب دويغ كه قيت. ﴿ ۱۹ ﴾ و مه نه رد يئ دهشت كرى،
 و مه چيا يئ بنه جه يئ ټيخستينه تيدا [دا بؤ بنه
 سنگ و نه لفلثيت]، و مه هه مى تشت ب پيشان و
 كيشان [ل دويغ هه وجه يئ] تيدا يئ شينكرين.
 ﴿ ۲۰ ﴾ و مه ژيارا بؤ هه وه و بؤ وان زى، يئ هوين
 نه راز قيت وان، ټيخستيه تيدا [وه كي عه يال و
 خزمه تكار و جانه وهران، دا هوين هزر نه كهن هوين
 رزقي وان ددهن]. ﴿ ۲۱ ﴾ و چو تشت نينه [به نده مفايي
 زئ بكه ن] ته گهر ژيدر و سهروكانيا وان ل دهف
 مه نه بيت، و ته گهر ب نه ندازه يه كا ديار كرى نه بيت
 هم نادهين و ناهنيرين. ﴿ ۲۲ ﴾ و مه با دار نافر كه ر
 [و عهوره لگر] يئ هنارتى، فيجا مه باران ژ

ته سماني داريت و مه هوين پئ ناهدان [هوين و نه رد و جانه و هريت هه وه]، و هه وه ب خو نه دشيا هوين
 فه گرن [ته گهر مه بؤ هه وه فه نه گرتابه]. ﴿ ۲۳ ﴾ و ب راستى هم ب تنى ژيانى ددهين و دميرين، و ميراتگر
 [يئ دنيايي هه ميبئ] ته مين. ﴿ ۲۴ ﴾ و ب راستى هم دزانين پيشيئ هه وه [ژ دوينده ها ناده مى] كي بو وييه
 و كي مرييه، و كي ماييه و كي دئ بيت هه تا روژا قيامه تي. ﴿ ۲۵ ﴾ و ب راستى خودايئ ته دئ وان هه ميسان
 [روژا قيامه تي] كو م كهت، ب راستى خودئ يئ كار بنه جه و زانايه. ﴿ ۲۶ ﴾ و ب راستى مه مروف ژ ته قنه كا
 ره شا گه نيسا كزرا و ينه كرى يئ چيكرى. ﴿ ۲۷ ﴾ و بهرى وان مه نه جنه يئ ژ ناگره كي سنجرى چيكرين.
 ﴿ ۲۸ ﴾ و هختئ خودايئ ته گو تيه مليا كه تان: ب راستى هم دئ مروفه كي ژ ته قنه كا ره شا گه نيسا كزرا
 و ينه كرى چئ كه م. ﴿ ۲۹ ﴾ و ته گهر من دورست كر و من روح دا يئ، فيجا هوين هه مى بؤ هه رنه سوجه يئ.
 ﴿ ۳۰ ﴾ و مليا كهت هه مى بؤ چونه سوجه يئ. ﴿ ۳۱ ﴾ بليس (شه يتان) تي نه بيت، نه فيا د گهل وان بيت ته و يت
 چؤينه سوجه يئ.

﴿۳۳﴾ [خودى] گوت: هه‌ى ئبليس ته چيه، بؤچى تو د گهل سوجه‌بران نه‌بووى. ﴿۳۳﴾ گوت: ئەز نه ئەوم [نه‌لاىقى منه] يى بؤ مروفه‌كى كو ته ژ ته‌قنه‌كا ره‌شا گه‌نييا كزرا وئنه‌كرى چىكرى، بجمه سوجه‌يى. ﴿۳۴﴾ [خودى] گوت: فئيجا تو زى [ژ نافع مليا كه تان، يان ژ به‌حه‌شتى، يان ژ ئەسمانى، يان ژ نافع كه ره‌ميت من] ده‌ر كه‌فه، ب راستى تو يى زربارى ژ دلوفانييا من. ﴿۳۵﴾ و له‌عنه‌ت ل ته بن هه‌تا رۆزا قيامه‌تى. ﴿۳۶﴾ [شه‌يتانى] گوت: خودايى من هه‌تا رۆزا قيامه‌تى و رابوونى، خو ل من بگره [و من نه‌مرينه]. ﴿۳۷﴾ [خودى] گوت: تو ژ خوئنگرتسيانى. ﴿۳۸﴾ هه‌تا وه‌ختى ديار كرى [وه‌ختى پفكرنا بؤقا ئىكى، كو هه‌مى دمى و كه‌س نامينت]. ﴿۳۹﴾ [شه‌يتانى] گوت: خوديوؤ چونكى ته ئەز [بؤ خاترا و] ان گومرا و به‌رزه‌كرم، ب سويند ئەز دئ گونه‌هان بؤ و ان د دنياييدا خه‌ملىنم [و و ان د بهر خرايىپرا كه‌م]، و هه‌مىيان دئ د سهردا به‌م [د بهر گومرايى و به‌رزه‌بوونىپرا كه‌م]. ﴿۴۰﴾ ژ بلى و ان

به‌نده‌يىت ته، ئەويت بزاره و سه‌رېشك. ﴿۴۱﴾ [خودى] گوت: [ئەف ئاخشتا تو ديئزى كو تو نه‌شى به‌نده‌يىت من يىت بزاره و سه‌رېشك د سهردا به‌ى] ئەفه رېكه‌كه‌ل سهر منه ئەز رابگرم و بپارىزم. ﴿۴۲﴾ ب راستى ته ده‌سته‌هلات ل سهر به‌نده‌يىت من نينه، و ژ بلى و ان ئەويت ب دويف ته دكه‌فن ژ سهردا چؤيىيان. ﴿۴۳﴾ و ب راستى دۆزه‌ه‌رژان و جهى و ان هه‌مىيانه [سهردا چؤيىيانه]. ﴿۴۴﴾ [دۆزه‌ه‌ى] حه‌فت ده‌ر كه‌ه‌يىت هه‌ين، و هه‌ر ده‌ر كه‌هه‌كى پشه‌كه‌كا ديار كرى يا بؤ هه‌ى. ﴿۴۵﴾ ب راستى پاريزكار د نافع باغ و كانياندانه. ﴿۴۶﴾ [ملياكه‌ت دئ بيئزى] ب سلامه‌تى و ئيمنى هه‌ر نه د نافع و ان باغ و كانياندا. ﴿۴۷﴾ و مه‌ئو كه‌رب و كينا د دلئت و اندا هه‌ى ئيناده‌ر، فئيجا ئەو برا [وه‌كى برا يىت ئيك] ل سهر ته‌ختان به‌رانبه‌رى ئىكن. ﴿۴۸﴾ تيدا [د به‌حه‌شتيدا] ناوه‌ستن، و ئەو ژى نائينه‌ه‌ر ئىخستن. ﴿۴۹﴾ [هه‌ى موحه‌مه‌د] به‌نده‌يىت من ئاگه‌دار بكه، كو ب راستى ئەزم گونه‌ه‌ر ئيه‌ر و دلوفان. ﴿۵۰﴾ و ب راستى ئيزايا منه ئيزايا دزواره. ﴿۵۱﴾ و به‌حه‌سى ميثانئت ئبراهيمى بؤ و ان بكه.

قَالَ يَا ابْنِ آدَمَ اذْكُرْ مَالَكَ لَا تَكُنْ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لَأَكُنْ
لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٤﴾
قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ
الَّذِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٨﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا
أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ
اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٤﴾
لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٥﴾ إِنَّ
الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٦﴾ آذِنُوا لَهُمْ بِسَلَامٍ آمِينَ ﴿٤٧﴾
وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ عَلٍ إِخْوَانًا عَلَى سُرِّمَتَقِيلِينَ ﴿٤٨﴾
لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا نَجْوَى وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٩﴾
* نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٠﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥١﴾ وَتَبِعْتَهُمْ عَنْ صَفِيٍّ إِتْرَاهِيمَ ﴿٥٢﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا
 لَا تَحْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٢﴾ قَالَ أَشَرُّنُمُونِي عَلَىٰ أَنْ
 مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَا كُنْتُ بَشِيرًا قَالُوا أَبَشْرُكَ بِالْحَقِّ
 فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْطُ بِرَحْمَةِ
 رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٥﴾
 قَالُوا إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾ إِلَّا ءَالَ لُوطٍ
 إِنَّا لَمَنَجُوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٧﴾ إِلَّا أُمَّرَأَةً قَدَرْنَا لِنَاهَا لَمَنَ
 الْعَذِيبِ ﴿٥٨﴾ فَلَمَّا جَاءَ ءَالَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٩﴾ قَالَ
 إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرِرُونَ ﴿٦٠﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ ﴿٦١﴾ وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٢﴾ فَأَنْسِرْ
 بِأَهْلِكَ يَقْطَعُ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
 وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ
 دَابِرَهُمْ يُسْرِعُونَ ﴿٦٤﴾ مَقْطُوعٌ مُّصْحِحَاتٍ ﴿٦٥﴾ وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ
 يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ صِغَبِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٧﴾
 وَأَتَقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٨﴾ قَالُوا أَوْلَمْ نُنْهَكْ عَنِ الْعَالِينَ ﴿٦٩﴾

﴿٥١﴾ وەختى چۆيىنە دەف، و گۆتن: سلافل تە بن،
 [ئىبراھىمى] گۆت: ب راستى ئەم ژ ھەوہ دترسىن.
 ﴿٥٢﴾ گۆتن: نەترسە ب راستى ئەم مز گىنىيا كورە كى
 زانا ددەينە تە. ﴿٥٣﴾ گۆت: ئەرى پىشتى ئەز پىر بووم
 ھوین مز گىنىيا ددەنە من؟ فئيجا ب چ مز گىنىيا ددەنە
 من؟! ﴿٥٤﴾ وان گۆت: مە مز گىنىيا راست و دورست
 دا تە، فئيجا ژ بى ھىقىيان نەبە. ﴿٥٥﴾ ئىبراھىمى
 گۆت: ما كى ژ دلوفانىيا خودى بى ھىقى دىت، ژ
 بلى ژ رىدەر كەفئيسان. ﴿٥٦﴾ [بىشتى ئىبراھىمى زانى
 مليا كەتن] گۆت: گەلى ھنارتىيان ھەوہ خىرە [ھوین
 بۆچ ھاتىنە ھنارتن]؟ ﴿٥٧﴾ گۆتن: ئەم ب ئىزاىە كا
 دژوارفە، بۆ ملەتە كى گونە ھكارىت ھاتىنە ھنارتن
 [كو ملەتتى (لووط) بىيە]. ﴿٥٨﴾ ژ بلى مالا (لووطى)، ب
 راستى ئەم وان ھەمىيان دى رزگار كەين. ﴿٥٩﴾ ژنا وى
 تى نەبىت، ب راستى مە ئەو يا دانايى، ژ وان ئەو وىت
 د نافع ئىزايدا دمىنن. ﴿٦٠﴾ فئيجا وەختى ئەو ھنارتى،
 ھاتىنە دەف بنە مالا (لووطى). ﴿٦١﴾ (لووطى) گۆت:
 ھوین ملەتە كى بىانى و نەنىاسن. ﴿٦٢﴾ گۆتن: [ئەم ب

چو تىشتى وەسا نە ھاتىنە كو تو مە نەنىاسى، ئەم قاسدىت خودىينە [ئەم ب وى ئىزاىىفە بۆ تە بىت ھاتىن،
 يا ملەتتى تە ھاتنا وىدا ب شك. ﴿٦٣﴾ و مە راستىيا بۆ تە ئىناىى [كو ئىزادانا وانە]، و ب راستى ئەم
 راستىبىزىن. ﴿٦٤﴾ فئيجا د وەختە كى شەفئىدا، مرفئىت خو دەر بىخە و تول دوپف وان ھەرە [نە كو ئىك
 ژ وان بىنىت يان ب پاش خو فە بز فرىت، و د ئىزايا واندا ب كەلىت]، و بلا كەس ژ ھەوہ ب پاش خو فە
 نەز فرىت [و بەرى خو نە دەتتى كاچ ب سەرى وان دئىت]، و ھەرنە وى جەھى يى فەرمانا ھەوہ پى ھاتىيە
 كرن. ﴿٦٥﴾ و مە وەحى بۆ (لووطى) ھنارت، كو ئەفان ھەمىيان وەختى سىپدە ب سەر واندا دئىت، دى
 ئىنە قوتىر كرن. ﴿٦٦﴾ و خەلكى باژىرى ھاتن ب كەيفخوشى مز گىنى ددانە ئىك و دو [بۆ كرنا خرابىيى].
 ﴿٦٧﴾ (لووطى) گۆت: ئەفە مئفانئىت منن، من شەر مزار نە كەن. ﴿٦٨﴾ و ژ خودى بترسن [د دەر ھەقا مئفانئىت
 مند]، و ھەتكا من نەبەن. ﴿٦٩﴾ [خەلكى باژىرى] گۆتن: ما مە تو ژ مئفانكرنا بىانىيان نەدابو وىيە پاش.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَلَّكُمْ أَنتَهُمْ لِي سَكْرَتِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا
 سَابِقَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِّمَنْتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّا لَلسَّبِيلُ مُقِيمٌ ﴿٧٦﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَطَائِمٍ ﴿٧٨﴾
 فَاتَّقَمَتَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا أَلِيَامٌ مُّؤِمِّنٌ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَآتَيْنَهُمْ آيَاتِنَا فَكَاذِبُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾
 وَكَانُوا يُنَجِّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَبُوتَاءَ أَمِينٍ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ
 الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ
 السَّاعَةَ لَآيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنْ رَبَّكَ هُوَ
 الْمُقَاتِلُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي
 وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ زُجُجًا
 مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْنَا حَنَآكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
 إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٧١﴾ گوت: ئەفە ژنبت ھەوہ کچیت منن، ئەگەر
 ھەوہ دقیت ھەرن نشینا وان و گریئ خو داریژن.
 ﴿٧٢﴾ سویند ب ژبیئ تە [سویندە ژ خودی ب
 ژبیئ پیغەمبەری]، ئەو د پەرشان و گیژن، د گریئ
 خودا. ﴿٧٣﴾ دگەل رۆژھەلاتی قێریەکا ب ھیز
 ئەو ھنگافتن. ﴿٧٤﴾ فیجا مە باژیری وان سەرورن
 کر [و ئەو ھیلانە ناخدا]، و مە ھندەک خرەبەریت
 ناخا سوئی ب سەر واندا باراندن. ﴿٧٥﴾ و ب راستی
 ئەف رویدانیت ھەنی ئایەت و نیشانن بۆ کەسیت
 ھشیار و شارەزا. ﴿٧٦﴾ و ب راستی [کافلیت وان]
 ل سەر ریگان [ری و ریباریت وان]، ھیژ وەکی خو
 ییت مایین. ﴿٧٧﴾ و ب راستی ئەفە [سەرھاتیسا
 وان، و کاج ب سەری وان ھات وەختی د ریکا
 خودیدا راوەستیاین و مایینە ل سەر سەررەفی و
 خرابیسا خو] دەرس و نیشانەکە بۆ خودان باوەران.
 ﴿٧٨﴾ خەلکی واری تیر داروبار و تیکرا [ملەتی
 شوەبی] د ستەمکار بوون. ﴿٧٩﴾ فیجا مە تۆل
 ل وان فەکر، و ب راستی ئەف ھەردوو کە [مەدیەن

باژیری شوەیب پیغەمبەر، و سەدووم گوندی [لوی] پیغەمبەر] کافلیت وان ل سەر ریکەکا دیارن.
 ﴿٨٠﴾ و خەلکی حيجری [گوندی صالح پیغەمبەر و مالیت (سەموود)، کو دکەفتە د ناڤەرا (مەدیەنە) یی و
 تەبوو کیدا] پیغەمبەر درەوین دانان. ﴿٨١﴾ و مە موعجیزەیی خو بۆ وان ئینان [ژ وان موعجیزەیا حیشتری]،
 فیجا پشتا خو دانێ و روویی خو ژئی وەرگیران [ژ بەر ھندی ژئی ئەو حیشتەر کوشتن، و بی ئەمریسا پیغەمبەری
 خو کرن]. ﴿٨٢﴾ و وان خانیییت تیمن بۆ خو د چیاپاندا دکۆلان [دانا ھەرپفن و دویری دزیکەر و دژمان بن،
 یان ل دویف ھزرکنا وان دا ژ ئیزایا خودی د تیمن بن]. ﴿٨٣﴾ فیجا دگەل ھەلاتنا سپدەیی، قێریەکا ب ھیز
 ئەو ھنگافتن [و قوتبکرن]. ﴿٨٤﴾ و ئەوا وان ب دەست خو فە ئینایی [ژ کۆلانا خانیییت ناسی د چیاپاندا]،
 ئەو ژ ئیزایا خودی رزگار نەکرن [و مفا نەگەھاندە وان]. ﴿٨٥﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و ھندی د ناڤەرا
 واندا، چئی نەکرینە ئەگەر ب ھەقیی نەبیت [نانکو مە ییت ب دادپەرورەری چیکرین، دا ھەر ئیک ب کریارا
 خو بیئە جزاکرن]، و ب راستی رۆژا قیامەتی ھەر دئی ئیت، فیجا تول وان ببۆرە، لیبۆرینەکانەرم و ھەلیم.
 ﴿٨٦﴾ و ب راستی خودایی تەبە زیدەچیکەر و زیدەزانان. ﴿٨٧﴾ و مە ھەفت ئایەتیت ھەر دئینە دوبارە کرن
 [کو فاتیحیە]، و قورئانا مەزن ییت دایینە تە. ﴿٨٨﴾ فیجا [ھەمی موھەمد] چافی خو نەبە وئی خو شوی و
 نیعمەتا مە دایییە ھندەک ژ وان [نەموسلمانان]، و خەمی ژ وان نەخۆ [کو باوەریی ب تە نائینن]، و خو
 بۆ خودان باوەران بشکینە [خو بۆ وان ب ساناهی بیخە]. ﴿٨٩﴾ و بیژە: ب راستی ئەز ناگە ھدار کەرەکی
 رۆنکەرم [ب ناشکەرای ئەز دبیژمە ھەو، ژ ھەو نەفە شیری، دئی ئیزا ب سەر ھەو دا ئیت]. ﴿٩٠﴾ ھەر وەکی
 مە ب سەر جوھی و فەلەپاندا ئیناییە خواری.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْفِرَّةَ أَنْ عَظِيَّتْ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعَلْنَا أُنَّاكَ يَضْبِقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سورة التخل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلْهُ وَسُبْحٰنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْبَعُونَ وَحِينَ تُسْرَخُونَ ﴿٥﴾

تہ، تہ سیاحت و زکریٰ خودی و نغیڑ، دئی ل سہر تہ سفک کہن]. ﴿۹۹﴾ و ہتا دمری [ٹانکو ہندی یسی ساخی] خودایسی خو پپرہسہ.

سورة تا نه حل

ل مہ کہہی ہاتیبہ خواری (۱۲۸) ثاہتہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئەمری خودی ہات [ٹانکو قیامت نیزیك بوو]، فیجلاہ زئی لی نہ کہن، ب راستی خودی ژ وی شرکا تہو دکەن یسی پاقر و بلندہ. ﴿۲﴾ [خودی] ملیاکہ تان [جبریل و ئەویت د گەلدا ژ پارێز فانیت وەحیی] ب وەحیی و ب ئەمری خو ل سہر وی بەندەیی خو یی وی بقیث دئینتہ خواری [دا مرو فان ہشیار بکہن و]، دانیشا مرو فان بدەن: کوب راستی چو خودی نینن ژ بلی من، فیجا ژ من بترسن و پارێز کاریسا من بکہن. ﴿۳﴾ ئەرد و ئەسەن ب ہەقیبی و بو حکمەتہ کی [نہ گو ترہ] چیکرینہ، فیجا خودی د سہر وی شرک پراپہ یا ئەو دکەن [حاشای خودی ژ وی شرکا ئەو دکەن]. ﴿۴﴾ مرو ف یسی ژ چپکہ کی چیکری، فیجا [پشتی ٹا فراندنا وی تمام بووی] ئەو وەکی ہەفرکہ کی ٹاشکەر اہ [بو خودایسی خو ئەوی ئەو ژ ئافہ کا کیم چیکری]. ﴿۵﴾ و تەر ش [حیشت و چیل و پەز و بز ن] زی ییت چیکرین، بو ہوہ گەرماتی یا تیدا [ٹانکو ئەو جلکیت ہوین خو پی گەرم دکەن ژ ہری و مویی و ان چی دکەن]، و ہندەک فایدہ ییت دی زی بو ہوہ ییت تیدا ہەین، و ہوین دخون زی. ﴿۶﴾ و بو ہوہ جوانی یا دہاتنا و اندا ہەی [وختی تیفاری ژ چہری ئەدگەرن]، و د بەردانا و اندا زی [وختی سپدہیی بەرددەنہ چہری].

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَدَلٍ لَّيْسَ كُنُوزًا بَلِّغِيهِ الْإِبْشِقَ
 الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۷﴾ وَالْحَبْلُ وَالْأَبْقَالُ
 وَالْحَمِيرُ لَتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾
 وَعَلَىٰ اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِدٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿۹﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
 مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿۱۰﴾ بُيُوتٌ لَكُمْ
 بِهِ الزَّرْعُ وَالزَّيْتُونُ وَالْأَنْخِيلُ وَالْأَعْنَابُ وَمِنْ كُلِّ
 الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۱﴾
 وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
 وَاللَّجُوجُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِي إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ﴿۱۲﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
 أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۳﴾
 وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
 وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلَةً حَلِيبَةً تَلْسُونُهَا وَتَرَىٰ الْفُلْكَ مَوَاجِرَ
 فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُرُونَ ﴿۱۴﴾

﴿۷﴾ و باریت هه وه ییت گران بؤ باژیره کی هه لدگرن،
 کو هوین نه دگه هشتنی ب زه همه ته کا زه همه ت نه بایه،
 ب راستی خودایسی هه وه یی میهره بان و دلؤ فانه.
 ﴿۸﴾ و هه سب و حیشت و کهر ییت بؤ هه وه چیکرین
 دا هوین لی سویار بین [و باریت خو پی فه گو هیزن]،
 و جوانیسه زی بؤ هه وه [وه ختی هوین لی سوار دبن
 و ب سواریسا خو شاهی دبن]، و ژ تشتی هه وه زانین
 پی نه یی زی دئی چی کت [وه کی ئالافیت هاتن و
 چونی]. ﴿۹﴾ و ل سهر خودییه ریکا راست [نیسا
 بهنده ییت خو بدت و بؤ رو بکته] و هنده ک ری
 هه نه ییت خوار و فیچن [ئه وری ریکیت بهرزه بوون
 و گاوریسی و ریکیت خه لکیت سهر دا چوبینه، ئه ویت
 ب دویف دلخو زیبان که فتن]، و ئه گهر خودی
 فیابایه دا هه وه هه مییان راسته ری کت. ﴿۱۰﴾ ئه و
 ئه وه یی ئاف بؤ هه وه ژ عه وران ئیناییه خوار،
 هوین ژئی فه دخون، و ژ وئی ئافی شینکاتی و دارو بار
 شین دبیت، و هوین تهرشیت خو لی دچهرینن.
 ﴿۱۱﴾ و خودی بؤ هه وه بی [ب وئی ئافی] چاندن و

زهیتوین و دارقه سب و تری و هه می رهنگیت فیقی شین دکته، ب راستی دئی چه ندیدا به لگه و نیشان
 بؤ وان ییت هه یین ئه ویت هزارا خو دکهن. ﴿۱۲﴾ و خودی شهف و روژ، و هه یف و روژ ییت ئیخستینه د
 بهر ژه وه ندییا هه وه دا، و ستیر زی ب ئه مرئی وی سهرنرم و موسه خهرن. ب راستی ئه فه نیشان و به لگه نه
 بؤ وان ئه ویت عه قلی خو دده نه شولی. ﴿۱۳﴾ و ههر تشته کی رهنگ رهنگی د ئه ردیدا بؤ هه وه چیکری
 [ژ جانه وهر و شینکاتی و مه عدنه نان]، ب راستی ئه فه نیشان و به لگه نه بؤ وان ئه ویت بؤ خو چام و عبیره تان
 وهر دگرن. ﴿۱۴﴾ و ههر ئه وه ده ریایخستیه د بن خزمه تا هه وه دا، دا هوین گوشتی نوی و تهر پی بخون و
 دا هوین لؤلؤ و مهر جانان ری دهر بیخن و بکهنه بهر خو، و تو گه میییت مه زن تیدا دینی ئافی شهق دکهن و
 دچن، و دا هوین ب ریکا ده ریایی بازار گانییی بکهن و دا هوین سوپاسییا وی بکهن.

وَاللَّيْلِ فِي الْأَرْضِ رَوَىٰ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمَتِ الْبُحْرَانُ أَنْ يَسْبَحَ بِهَا
مِنْهَا وَخَلَقَ كَمَنْ لَا يُخَلِّقُ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٦﴾ وَإِنْ
تَعُدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ رَحِيمٌ ﴿١٧﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْسِرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩﴾ أَمْ أَمْثَلُ
عِبْرًا حَيَاتٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢٠﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ
وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُتَسَكِّرُونَ ﴿٢١﴾ لَأَجْرَمَ آتَى اللَّهُ يَعْلَمُ مَا يُبْسِرُونَ وَمَا
يُعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُتَسَكِّرِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٣﴾ لِيَحْمِلُوا
أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضَلُّونَهُمْ
بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٢٤﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَاتَى اللَّهُ بَنِيَّاهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَدَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

﴿۱۵﴾ و جیایت مهزن و بنهجه ییت ئیخستینه د
تهردیدا دا هرد ههوه راگریت، و رویبار و ریک
ژی بؤ ههوه ییت کرینه تیدا، دا هوین ب وان
رویبار و ریکان راسته ری بن بؤ ئارمانجیت خو.
﴿۱۶﴾ و گلهه ک نیشان و عهلامهت ییت ئیخستینه
دهردیدا کوریکان بؤ خو پئی بزنان، و ب ستیران
ژی ریکا خو دزنان. ﴿۱۷﴾ فیجا ئه ری ئه وئی
ئافرانندی دکهت وهکی و ییه بی ئافرانندی نه کهت
[نهشیت بکهت]. فیجا ما هوین هزرا خو ناکه.
﴿۱۸﴾ و ئه گهر هوین نیعمه تیت خودی [ل سهر خو]
به ژمیرن هوین نهشین به ژمیرن [نائینه هه ژمارتن]،
و ب راستی خودی یی گونه ه ژیه و دلوفانه.
﴿۱۹﴾ و خودی ئه و هوین فه دشیرن و ئه و هوین
ئاشکه را دکهن دزانت. ﴿۲۰﴾ و ئه ویت ئه و ژ بلی
خودی دپه ریسن و هه وارا خو دگه هینتی، چو چی
ناکه و چو ناده و ئه و ب خو چیکری و دایینه.
﴿۲۱﴾ ئه و ییت مرینه و نه ییت ساخن، و ئه و ب
خو نوزانن کهنگی دی ئینه را کرن بؤ قیامه تی.

﴿۲۲﴾ و خودایئ هه وه خودایه کی ب تنیه، فیجا ئه ویت باوه ریسئ باخره تی نه ئین، دلیت وان باوه ری
تیدا نینه و چو نایاسن، و چو تیدا ناچیت، و ئه و خو د سهر هه قیپرا دینن. ﴿۲۳﴾ راسته و بی گومانه
خودی ئه و ئه و فه دشیرن و ئه و ئه و ئاشکه را دکهن دزانت، ب راستی خودی حه ژ خو مه ز نکه ران ناکهت.
﴿۲۴﴾ و ئه گهر بؤ وان بیته گوتن: خودایئ هه وه چ ئیناییه خواری، دی بیژن: ئه فسانه ییت پیشیان ییت
ئینایینه خواری. ﴿۲۵﴾ [و وان ئه ف بی به ختیسه کر] دا ئه و هه می گونه هیئت خو، و هنده ک گونه هیئت وان
ژی، ئه ویت ئه و وان ژ نه زانین د سهر دابرن، رۆژا قیامه تی هه لبرن، بزنان ئه و باره کی پیس هه لدرن و پیسه
گونه هه ئه و دکهن. ﴿۲۶﴾ ب راستی ییت به ری وان پیلان و ئویین گیران [دا خه لکی ژ پیغه مبه ران فه ره ئینن،
و ئه و تشتی ئه و پی هاتین کو و هحییا خودییه دره و بدانن]. فیجا خودی ئافاهیئی وان ژ بن کر و بان ب سهر
واندا هاته خواری، و ئیزا ژ وی ره خقیقه هاته وان یا هزرا وان بؤ نه دچو.

﴿٢٧﴾ باشی رۆژا قیامتهی خودی دئی وان رسوا و رهزیل کت، و دئی بیژیته وان: کا هه وهه فپشکیت من نه ویت هه وهه ل سهر خاترا وان هه فرکی و دژمنی [یا بیغه مبهه و موسلمانان] دکر، [دوی وهختیدا] نه ویت خودی زاینه دابیسی [ژ زانا و بانگهلدیران] دئی بیژن: ب راستی نه فرۆ [کو رۆژا قیامه تیه] شه زماری و پسوایی و ئیزا بو گوارانه. ﴿٢٨﴾ نه ویت سته م ل خو کرین، وهختی ملیاکهت روحیت وان دکیشن دهست ژ هه فرکی و دژمنی بهردان و ته سلیمی نه مرئی خودی بوون، دئی بیژن: مه چو خرابی نه دکر. بهلی [کاری هه وهه خرابی بو] ب راستی خودی دزانیته کا هه وهه چ دکر. ﴿٢٩﴾ فیجا د دهه رگه هیت جهه نه مپراهه رنه ژور، هه ره وهه ر تیدا (د جهه نه میدا) بمینن، فیجا جهی خو مه ز نکهه ران چه ندی پیسه. ﴿٣٠﴾ و گۆتهه پاریزکاران: خودایی هه وهه چ ئیناییه خواری؟ گۆتن: قه نجی. ییت قه نجی دئی دنیا ییدا کرین دئی قه نجی بو وان هه بیت و خیر و خه لاتی ناخره تی [بو وان ژ قه نجییا د دنیا ییدا گه هشتیه وان]

چیر و پتره، و ب راستی باشتین ئافاهیسی پاریزکاران ئافاهیسی ناخره تیه. ﴿٣١﴾ (ته و ئافاهی) به حه شتیته خو جهیینه دئی چنه تیدا، رو بیار د بنرا دچن و وان چ بقیت یی تیدا هه ی، و هؤسا خودی پاریزکاران خه لات دکته. ﴿٣٢﴾ نه ویت ملیاکهت روحیت وان دکیشن، و نه ویت پاک و باقر ژ شرک و گونه هان، ملیاکهت سلاف دکهنه وان و دبیژنی (السلام علیکم) سلاف ل سهر هه وهه بن [د خو شیییدا بمینن] و ژ بهر کار و کریاریت هه وهه کرین هه رنه د به حه شتییدا. ﴿٣٣﴾ نه ری ئه وهه ل هیقییا چنه، نه وهه ل هیقیینه ملیاکهت [ییت روحکیسانی] بو وان بین [روحا وان بستینن]، بان ژ ل هیقیینه نه مرئی خودایی ته [ب ئیزادانا وان] بهیت، هؤسا نه ویت بهری وان ژ چۆیین وهکی وان دکر [و ژ بهر کار و کریاریت وان، خودی دهیلاک برن]، و خودی سته م ل وان نه کریسه بهلی وان ب خو سته م ل خو کر. ﴿٣٤﴾ فیجا جزایی کریاریت وان نه وهه هنگافتن، و نه وهه وان ترانه بو خو بی دکر [کو ئیزایا خودییه] ب سهر واندا هات و دۆر ماندۆریت وان گرتن.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَّائِ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَسْتَوُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلٰٓئِكَةُ طَالِبِيْ اَنْفُسِهِمْ فَاقْرَءُوا لَاسْمَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلْنَ مِنْ سُوْعٍ بَلٰٓءٍ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٨﴾ فَاَدْخُلُوْا اَنْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا فَلْيَسْسْ مَثْوٰى الْمُنْكَرِيْنَ ﴿٢٩﴾ وَقِيْلَ لِلَّذِيْنَ اٰتَقَوْا مَاذَا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوْا خَيْرٌ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّلٰدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلِنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣٠﴾ جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُوْنَهَا تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ لَهَا فِيْهَا مَا يَشَاءُوْنَ كَذٰلِكَ يَجْزِيْ اللّٰهُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣١﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلٰٓئِكَةُ طٰلِبِيْنَ يَقُوْلُوْنَ سَلِّمْ عَلٰٓيْكُمْ اَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ يَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يٰٓاْتِيْ اَمْرٌ رَّبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمُوْهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٣٣﴾ فَاصْبِرْهُمْ سَيٰٓاتٍ مَا عَمِلُوْا وَاَحَاقَ بِهٖمُ مَا كَانُوْا يَہْتَسِبُوْنَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَلَغُوا أَلَّا يَلْعَبُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٣٥﴾
 وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ يَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الصَّلُوعَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ تَحْرُجَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾
 وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
 لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَارَجُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَاهَرُوا لِنَبِيِّنَاهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۵﴾ و ئەوئیت هەشال و هەفیشک بۆ خودی چیکرین گۆتن: ئەگەر خودی قیابایه نه مه و نه باب و باپیریت مه، کهسی دى ژ بلى خودی نه دبه رست، و مه چو تشت [ل دهف خو] بى وى حه رام نه دکر، و هۆسا ئەوئیت بهرى وان ژى خودانیت خو و فى بوون [عهینى دره وئى دکرن]، قیجا ما تشتک ل سه ر پیغه مبه ران هه یه ژ بلى راگه هاندنا ناشکه را. ﴿۳۶﴾ ب سویند مه بۆ هه ر مله ته کى پیغه مبه ره ک هنارتیه [دا بیژنه وان] خودی ب تنی به ریسن، و په رستنا غه یری خودی نه که ن [وه کى سه ره گاوران و شه یتنای و بوتان و خیفزانگان]، قیجا هنده ک ژ وان خودی بیت راسته پى کرین، و هنده کان ژى گومرایى و به رزه بوون بۆ که فت. قیجا ده ئه ردیدا بگه رن و به رى خو بدهنى کا دویماهیا دره وینان [وه کى مله تی عاد و (سه موود) و مله تی نووح و شوعه یب] بووچ؟! ﴿۳۷﴾ هندى تو خو بیئشینى و هندى تو یى هشیار بى ل سه ر راسته پیکرنا وان [تو نه شیى وان راسته پى بکه ی]، و ب راستى خودی وى راسته پى ناکه ت، ئەوئى وى

گومرا و به رزه کرى [نانکویى خودی گومرایى بۆ قیابى و ریکا گومرایى گرتى، کهس نه شیئ راسته پى بکه ت]، و وان چو پشته فان و هاریکار نینن [ده ستى وان بگرن و راسته پى بکه ن، یان نیا یا خودی ژ وان بدنه پاش]. ﴿۳۸﴾ و وان سویندیت مه زن ب خودی سویند خوارن کویى مر خودی ساخ ناکه ته فه، به لى .. [خودى دى هه مى مرییان ساخ که ته فه] و ئەفه سوژ و په یبانه ژ دهف خودی، به لى باراپتر ژ مرو فان نوزانن. ﴿۳۹﴾ [وان پشتى مرئى دى ساخکه ته فه] دا بۆ وان ئەوا ئەو تیدا ژیک جودا دیار بکه ت، و دا ئەوئیت گاوروبووین [باوه رى نه ئینایین کو خودی دى وان ساخکه ته فه] بزنان کو وان دره و دکر. ﴿۴۰﴾ ب راستى ناخفتنا مه ئەفه یه گاڤا مه بقیئ تشتک هه بیت، ئەم بیژین هه به دى هه بیت. ﴿۴۱﴾ و ئەوئیت بۆ خودی مشه خت بووین پشتى سته م لى هاتیه کرن، ئەم دى وان ل جهه کى دى یى باش دفى ژیانیدا ئاکنجى که یین، و خه لاتى ئاخه ته ی هیژ مه زنتره ئەگه ر ئەو بزنانن. ﴿۴۲﴾ ئەو ئەهون [ئەوئیت سته م ل وان هاتیه کرن و هاتینه ئیزادان و ژ وه لاتى خو هاتینه ده ر ئیخستن] ئەوئیت بیهنا خو فره ه کرین و سه بر کیشایین [ل سه ر نه خو شییان]، و پشتا خو ب خودی گه رم دکه ن.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَلُوا أَهْلَ
 الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لِتَعْمُرُوا بِآيَاتِنَا وَالزُّبُرُ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الذِّكْرَ لَتُمَيِّنَنَّ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
 أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
 أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
 فِي تَفْلِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
 رَبَّهُمْ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
 يَتَفَقَّهُوا ظُلُمًا رِعْنًا يَمِينًا وَالشَّمَالِ سَجْدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾
 وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَهُوَ لَا يَمْتَكِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ
 وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ
 اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارِهِبُونَ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَهُ الَّذِينَ وَاصِبًا أَفَعَبَرُ اللَّهُ تَتَفَوَّتُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا يَكْفُرُونَ
 بِعَمَّةٍ مِنْ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا
 كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

سجدة
الجزء
۲۸

﴿۴۳﴾ و مه بهری ته کهس نه شاندیسه، ثم وه حیسی بؤ بهنیرین، نه گهر زه لام نه بن [ئانکو هه ر پیغه مبه ره کی هاتیسه هنارتن زه لامه و مروقه و نه ملیاکه ته]، فیجا نه گهر هوین [فی] نه زانن ژ زانا و خودان زانینان پیرسن [ئانکو گهل قوره شیشیان نه گهر هوین فی نه زانن پسارا خودان کتیبان (جوهی و فهله یان) بکهن، دا بؤ هه وه بیژن کو هه می پیغه مبه ر مروف بوون، نه ملیاکه ت..] ﴿۴۴﴾ مه [ئهو پیغه مبه ر] ب نیشان و به لگه بیته ئاشکه راکر [کو بینه نیشایته رؤون ل سهر راستییا وان] و ب کتیبان هنارتن، و مه قورئان بؤ ته ئینا خوار، دا تو بؤ مروقان شهوا بؤ وان هاتی، ئاشکه راکه ی، و به لکی هزرا خو بکهن و ل خو بز فرن. ﴿۴۵﴾ ئه ری ما ئه ویت پیلان و ئویسیت خرابیسی گتیرایین [دا خه لکی د سهر دا بهن یان دا ته ب دربی زه لامه کی بکوژن]، پشت راست بوویسه کو خودی وان د ئه ردیدا نابه ته خواری، یان ئیزا ژ وی ره خیفه بؤ وان نایته یی وان هزر ژئ نه دکر؟! ﴿۴۶﴾ یان ژئ ئیزا د وه غهر و کار و چوون و هاتن و

بازرگانسیا واندا وان بهنگیفت، فیجا نه بشین ژئ پرهن و نه بشین ژ خو بدنه پاش. ﴿۴۷﴾ یان ژئ ده می ئه و ب ترس [کو ژ بن بچن و یا ب سهری یته بهری وان هاتی بیته سهری وان ژئ] وان بهنگیفت و ئیزایی بدته وان، ب راستی خودایی هه وه میهره بان و دلوقانه. ﴿۴۸﴾ ئه ری ما ئه و بهری خو ناده نه وان تشتیت خودی چیکرین، کا چاوا سیهه ران راست و چه پ دیتته فه گوهاستن و خوار دبیت، و خو شکاندی سوجه یی بؤ خودی دبهن. ﴿۴۹﴾ و هندی دئهر د و ئه سماناندا هه ی، ژ جانه وه ران و ملیاکه ت ژئ هه می سوجه یی بؤ خودی دبهن و خو مه زن ناکه ن. ﴿۵۰﴾ ئه و ژ خودایی خو یی د سهر خوړا دترسن، و ئه مرئی وان ب چ هاتیسه کرن وئی دکه ن. ﴿۵۱﴾ و خودی ئه مر کر: دو په رستییا ن نه گرن [په رستنا دو خودایان نه که ن]، ب راستی خودایی هه وه ب تنی ئیکه، و ژ من ب تنی بترسن. ﴿۵۲﴾ و چ دئهر د و ئه سماناندا هه یه بؤ ویسه، و تا عه ت و گوهداری و په رستن و دبلیشسیا به رده وام بؤ ویسه، ئه ری فیجا هوین خو ب ئیککی دی ژ بلی خودی دپاریزن و دترسن. ﴿۵۳﴾ و هه ر نیعمه ت و که ره مه کا هوین تیدا بن ژ خودییه، پاشی هه ر و هخته کی نه خو شیهه ک گه هشته هه وه، فیجا دی هوین لافلافا خو ب هه وار و دهنگی بلند گه هینه وی. ﴿۵۴﴾ پاشی هه ر و هخته کی ئه وه نه خو شلی ل سهر هه وه راکر، دهسته که ک ژ هه وه هه فوشکان بؤ خودایی خو چی دکه ن.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ ضُيُوبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ قَالَهُ لِنَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِكُلِّ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾
وَأَذَانًا يَشْرَأُ أَحَدُهُم بِالْآخَرِ ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مِثْلُ النُّعْتَةِ الْمَثَلِ الْأَعْلَى وَهُوَ الْعَرِينُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَحْضِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْفُرُونَ وَتَصِفُ
أَيْسِنَهُمْ الْأَكْذِبُ أَنْ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَآ جِزْمًا لَّهُمْ النَّارُ
وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَزَيْنَ لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَعُوًّا لِيَبْهَرَهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

و کوران ب بال خوځه لى ددهن]. ﴿٦٠﴾ ټه ویت باوهریى ب ناخره تی نه ئین سالدوخته تی پیس و خراب بو وانه، و سالدوخته تی پاک و بلند بو خودییه و ټه وه یی سهردهست و کاربته جهه. ﴿٦١﴾ ټه گهر خودی مروقان ب سته ما وان ئیزا بدهت [ټانکو ژ بهر سته ما وان ئیزا بو وان ئینابایه]، تشتی ل سهر روپیى ټهردی بلقشیت نه دهیلا، به لی وان بو وهخته کی دیارکری گیرۆ دکهت [کو روژا قیامه تیهه]، فینجا ټه گهر وهخته ی وان هات، نه بیسته کی ل پاش و نه بیسته کی پیش دکهفن. ﴿٦٢﴾ و وى بو خودی ددانن یا وان بو خو نه قیئت [ټانکو کچان بو خودی ددانن، و وان ب خو کچ نه قین] و ژ دره و دبیزن: ب راستی به حهشت بو مه یه ټه گهر قیامهت زی هه بیت]، ب راستی ناگر بو وانه و ټه و دى ل پیشیى بن، و دى تیدا ټینه هیلان و ټینه ژ بیرکن. ﴿٦٣﴾ ب خودی بهری ته مه بو گه لهک مله تان پیغه مبهر هنارتینه، فینجا شه ی تانی کرباریت وان ییت خراب بو وان خه ملاندن، فینجا ټه فرو [کو روژا قیامه تیهه] شه ی تان سهر کار و ته کی وانه [فینجا بلا ل هیثیى بن کا شه ی تان دى چ هاریکاریا وان کهت]، و ئیزا به کا دژوار بو وان هیهه. ﴿٦٤﴾ و مه ټه ف قورئانه بو ټه ئیناییه خواری، دا تو بو وان دیار بکه ی ټه و ټه و تیدا ب گومان و دودل و [مه ټه ف قورئانه بو ټه ئیناییه خواری]، دا بیته ریکا راسته ریى و دلوفانیى بو وان ټه ویت باوهریى دئین.

﴿ ۶۵ ﴾ و خودی ئاشا [باران] ژ هسه سانی ئینا خواری،
 ئیجا هرد پستی مری [هشک بووی] ساخر و
 شینکر، ب راستی ئه شه به لگه و نیشانه کا تاشکه رایه بؤ
 وان ئه ویت ژ دل گوئی خو دده نی. ﴿ ۶۶ ﴾ و ب راستی
 بؤ هوه د ترشاندا [د بهز و چیل و حیشراندا، د
 چیکرن و سهرنهر مکرنا واندا بؤ هوه] دهرس و
 چامه ههنه، و د زکی واندا د نا به را ریخی و خوینیدا
 شیره کی زه لال و پارزنی ددهینه هوه که کو ب ساناهی
 د گه وریسا واندا بیجت ییت فه دخون. ﴿ ۶۷ ﴾ و هوین
 ژ فیکیمی دارقه سپی و میویت تری مهیی [تاره قی] و
 رزقی پاک و چاک [وه کی ترشی و ریچولی و قه سپ
 و میوژان و دوشاقی و شه ربه تی... هتدا] ژی دگرن و
 چی دکهن، ب راستی ئه شه به لگه و نیشانه که بؤ وان
 ئه ویت ئه قلی خو ددهنه شولی. ﴿ ۶۸ ﴾ و خوداییی ته
 ئیلهام دا میشا هنگفینی، کو جهی خو ل چیا و داران
 و د وان ئافاهییت دئینه ئافاگردا بکه. ﴿ ۶۹ ﴾ پاشی
 ژ هه می فیکیمان بخو، ئیجا ئه و ریکیت خوداییی ته
 ئیلهاما ته پی کری ب ساناهی بگره و تپرا هه ره. و

د نا ف هنا فیت ویدا فه خورانه کا رهنگ رهنگ دهر دکه فیت، دهرمانه بؤ مرو فنان، ب راستی ئه شه نیشانه کا
 تاشکه رایه بؤ وان ئه ویت هزارا خو دکهن. ﴿ ۷۰ ﴾ و خودی هوین ییت چیکرین پاشی دئی هوه مه مرینیت
 و هنده ک ژ هوه دئی ئینه هیلان هه تا زییی نه هشییی، داییی هاتیه هیلان پستی زانینی چونه زانیت، ب
 راستی خودی خودان شیان و زانیه. ﴿ ۷۱ ﴾ و خودی هنده ک ژ هوه ب سهر هنده کان ئیخستینه د رزقیدا،
 ئیجا ئه ویت خودی رزق دایییی و ب سهر ییت دی هاتینه ئیخستن، به ره هف نین رزقی خو بدنه کوله ییت
 خو دا هه می وه ک ئیک لی بین [پا چاوا ئه و دورست دکهن بهنده ییت خودی د ملکی خودیدا پشکدار بکه ن
 و بیننه ریزه کی]. ئه ری ئه و نیعمه تیت خودی نائینه بهر چاقیت خو؟! ﴿ ۷۲ ﴾ و خودی بؤ هوه ژ نفسی هوه
 هه فسه ر و هه فگیان چیکرینه، و کور و نه فی ژ وان هه فسه ران دایینه هوه، و تشتی پاک و پاقر کریه رزقی
 هوه، ئه ری ئیجا ئه و باوهرییی ب پویچییی و باتلی دئینن [کو بوتیت وان زینانی یان مفایی دگه هیننه وان]،
 و چاقیت خو ژ که ره م و نیعمه تیت خودی دگرن.

وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لِكُمْ فِي الْأَمْوَاعِ الْغَوَّامَةِ لَسُورًا مِّمَّا فِي بُطُونِهِمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِمَّا خَلْفَهُمْ حَالًا صَاحِبًا لِلشَّيْءِ إِنَّهُمْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّجِيلِ وَالأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْمُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُرَوِّدُكُمْ وَيُنزِلُ فِي الْأَرْوَاحِ أَلْحُسْبَىٰ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٧٠﴾ وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الْآيَاتُ فُضِّلُوا بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَتَّخِذُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَدَّةٍ وَرِزْقًا مِّنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِعِزَّةِ اللَّهِ هُم بِكَفُرُونَ ﴿٧٢﴾

﴿۷۳﴾ و وان ژ بلی خودی دپه ریسن نه ویت نه شیان هه ی رزقه کی ژ نه سمانان بو وان بهنیرن [وه کی بارانی] و نه دشین رزقه کی بو وان ژ نه ردی دهر بیخن [وه کی داروبار و شینکاتی]، و خو نه گهر بزافئ ژ ی بکه نه ههر نه شین. ﴿۷۴﴾ فیجا چو نمونه یان بو خودی نه نینن [چونکی خودی نیکه و کهس وه کی وی نینه، و وان دگوت خودی خودانی هه می گه ردوونیه، نه و ژ هندئ مه زنتره هم نیکسه ر وی بهر یسین، فیجا دقتیت هنده ک نابقه ر مه و ویدا بن]، ب راستی خودی [خرابییا نمونه یا هوین دنینن] دزانیست و هوین ب خو نوزانن [کا ئه ف نمونه یه چند نه یا دجهی خودایه]. ﴿۷۵﴾ خودی نمونه یه ک ئینا، کوله کی بی هیز و نه چار کو نه شیت چو ب دهست خو فیه بینیت، و نیکئ دی مه که ره م دگه ل کریبت و رزقه کی باش ژ ده ف خو مه دایبتی، فیجا نه به نی و ناشکه را ژئ دمه ز یخیت [در پیکیت خیریدا]، نه ری ما ئه ف ه و ه کی نیکن [نه ری بهنده یی نازاد و یی د بن کوله تیسف ه و ب خودان وه کی نیکن، نه ها هؤ سا خودای بی رزقدار و

الجزء

و یعبُدونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿۷۳﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِثْرًا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوِي ۚ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۷۵﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۷۶﴾ وَلِلَّهِ عِشْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَمَجِّ الْبَصُرِ ۗ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۷۷﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۷۸﴾ أَلَمْ يَرْوُوا إِلَى الظُّلُمِ مَسْحَرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۷۹﴾

چیکه ر، و بهریت نه و دپه ریسن نه وه کی نیکن]، و حمد و سه نا هه می بو خودینه به لی بار پتر ژ وان نوزانن. ﴿۷۶﴾ و خودی نمونه یه ک ئینا و دیار کر، دوزه لامان، نیک ژ وان یی که پ بیت و نه شیت چو بکه ت [چونکی یی بی فامه و نه شیت باخفیت]، و نه و خو ب خو باره ل سه ر خودانی خو و سه ر کارئ خو [چونکی نه شیت ب کارئ خو رابیت]، ههر جهی به ری وی بده تی سه رفراز نابیت و خیر ژئ چی نابیت. فیجا نه ری نه ف ه و [یی دورست و ژیر و ژیهاتی] نه وی فه رمائی ب دادپه ر وه ریسی دکه ت و نه و ب خو ژئ ل سه ر ری کا راست و دورست بیت و ه کی نیکن [مه خسه د ژ ئینا فی نمونه یی نه وه کو نه و بوتیت ه شک و بی نه زمان نه ویت نه و بو خو دکه نه هه فیشک و ه کی خودی نابن]. ﴿۷۷﴾ و زانینا غه یبا نه رد و نه سمانان یا خودیه [و کهس دگه ل پشکدار نینه]، و کارئ روژا قیامه تی ل ده ف خودی [دهاتن و له زوبه ز و ساناهیبونا خودا] و ه کی گرتن و فه کرنا چاقیه یان هیژ نیزیکتره، و ب راستی خودی ل سه ر هه می تشتان یی دهسته لانه ده. ﴿۷۸﴾ و خودی هوین ژ زکیت ده پیکیت هه وه دهر نیکه ستن [بچویک و لاواز] هه وه چو نه دزانی، و گو ه و چاف و دل دانه هه وه، دا هوین سو یاسی و شو کورا خودی بکه ن [دا هوین ههر نه ندامه کی ژ شان دجهی وی یی دورستد اب کارینن]. ﴿۷۹﴾ نه ری ما ئه و به ری خو ناده نه بالنده یان، و سه ا بیت هائینه چیکرن کو ب ساناهی ل نه سمانی بفرن، و کهس وان پانا گریت و ناپار یزیت خودی نه بیت، ب راستی نه ف هه به لگه و نیشان [ل سه ر دهسته لانه دارییا خودی] بو وان نه ویت با وه ریسی دنین.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ
الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَنْتُمْ وَاَمْتًا اِلَى حِينٍ ﴿٨٠﴾
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مَّا خَلَقَ ظُلُمًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْجِبَالِ اَكِنَّةً وَاَنْتُمْ لَكُمْ سَرَابِلٌ تَقِيْكُمْ
الْحَرَّ وَاَنْتُمْ بِسُرَابِلِكُمْ اَكِنَّةً ذٰلِكَ يَمُرُّ نِعْمَتُهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَّا عَلَيْنَا
الْاِيْلَاقُ الْمُبِيْنُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِضُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يَنْكُرُوْنَهَا
وَآكُفْرُهُمْ اَلْكَافِرُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٨٤﴾
وَإِذَا رَأٰءُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا الْعَذَابَ فَلَا يَخْفَفُ عَنْهُمْ وَاَلَا هُمْ
يُنظَرُوْنَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأٰءُ الَّذِيْنَ اٰتُرْكُوْا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوْا
رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاءُ رَبِّنَا الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُونِكَ
فَاَلْقُوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَذِبُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَالْقَوْلُ اِلَى
اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّمْعُ وَاَصْلُ الْعُنُقِ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٨٧﴾

﴿ ۸۰ ﴾ و خودی خانیهیّت هه وه بۆ هه وه کرینه جهی
ئاکنجیوونی، و ژ پیستیت ته شان بۆ هه وه خانی
چیکرینه [وه کی کوین و ره سالان] کو رۆژا هوین
ئاکنجی دبن و کوینیت خو فه ددهن، و رۆژا هوین
وه غه ری دکهن د سقکن بۆ هه وه و ژ هریسا په زی و
لغایا حیشران و مویبی بزنان ناقالی بۆ هه وه چی
کریسه، مفاپی بۆ خو ژئی وهر گرن هه تا دهمه کی [هه تا
وهختی مرئی]. ﴿ ۸۱ ﴾ و خودی بۆ هه وه ژ وی تشتی
وی چیکری سیهر و سه داییبی [داژ گهرما رۆژئی بیته
پارستن] و بۆ هه وه شکهفت ئیخستینه د چیاپاندا، و
جلك [ژ هریبی] بۆ هه وه چیکرین، هه وه ژ گهرما
رۆژئی پباریزن و دیسا هنده جلك ییت دایینه هه وه
[وه کی زری کومزریان] هه وه ژ دژواریسا شه ری
پباریزن، و هؤسا که ره م و فهنجییت خو ل سه ره هه وه
تمام دکهت، دا هوین ب دورستی خو بسپیزنه خودی
[ل بهر نه مرئی وی راههستن]. ﴿ ۸۲ ﴾ فینجا نه گهر وان
پویبی خو وهر گنیرا [و موسلمان نه بوون پشتی شان
نیشان و بهلگه یان ژئی، چول سه ره ته نینه و تو چو

خوسارهت نابی] یال سه ره ته، ب راستی بهس راگه هاندنا ئاشکه رایه. ﴿ ۸۳ ﴾ نه و نیعمهت و که ره میّت
خودی [ب ده فی] دزانن، پاشی [ب کریاریت خو] ئینکار دکهن [وهختی نه و ئیکئی دی ژ بلی خودانی فان
نیعمه تان دپه ریسن] و بارپتر ژ وان چافتنن، و نیعمه تیت خودی ئینکار دکهن. ﴿ ۸۴ ﴾ و رۆژا نه م ژ هه ره
مله ته کی شاهده کی [کو پیغه مبه ری وان] بۆ دئینن، پاشی ده ستویری بۆ گاوران نائیه دان کو عوزرا خو
بخوازن و ژ وان نائیه خواستن نه و ژ خرابیسا خو بزفرن، و ژ نوی خودایی خو ب گۆته کی یان ب کریاره کی
رازی بکن [چونکی رۆژا قیامه تی نه رۆژا کاریسه، به لی رۆژا جزا کرن و خه لاتانه ل سه ره کار و کریاریت
دنایی]. ﴿ ۸۵ ﴾ و وهختی سه تمکار ئیزا و عه زابی دینن، فینجا ئیزایا وان نه ل سه ره وان سقک دبیت، و نه
ژی مؤلهت و ده رفهت بۆ وان دئیه دان [سه ره ژ نوی توبه بکن]. ﴿ ۸۶ ﴾ وهختی موشرک نه ویت بۆ خودی
کرینه هه فیشک [کو په رستییت وان] دینن، دی بیژن: خودیو ژ نه فه نه وه فیشکیّت مه نه نه ویت مه بۆ
ته چیکرین و مه شوینا ته دپه رستن [فینجا هه قی مه ژ وان چیکه، وان نه م د سه ردا برین]، فینجا په رستییان
ئاخشتنا وان ل وان زفراند، ب راستی هوین دره وینن [مه چو جانه گۆتیه هه وه مه په ریسن]. ﴿ ۸۷ ﴾ د وی
رۆژیدا نه ویت سه تمکار و گاور ته سلیمی حوکمی خودی دبن، و نه و هزارا وان دکر [کو بوت و په رستییت
وان دی مه هدهر و به ره فانیی بۆ کهن] ل وان بهرزه بوو.

﴿۹۴﴾ و هوين [گهلی موسلمانان] سویندیت خو نه که نه ریکا حیلله و هواله و غه در و خیانه تی د ناچه را خودا، فیجا ژ بهر هندئی بی ل سهر ریکا راست بته حسن و ژ هه قیسی دهر که فن پشتی بنه جه بووین، و نیزا و عه زاب [ل دنیا بی] هه وه بهنکیثیت ژ بهر دانه پاشا خه لکی ژ دینی خودئی [ب سویند و په بیانیت ژ دره و] [و رۆزا قیامه تی] بۆ هه وه نیزا یه کا مه زن هه یه. ﴿۹۵﴾ و په بیانا هه وه د گه ل خودئی دابی [کو هوین پشته فانی و هاریکاریسا پیغه مبهری بکه ن و ریکا وی بگرن و بهر نه ده ن]، ب بهایه کی کیم نه گو هۆر و ن و نه فرۆشن، ب راستی ئه وال ده ف خودئی بۆ هه وه چیتره نه گهر هوین بزنان. ﴿۹۶﴾ [چونکی] ئه وال ده ف هه وه [ژ سامان و زیر و زینه تان] نامینیت [چهند گه له ک ژ ی بیت]، به لی ئه وال ده ف خودئی دئی مینیت، و ب راستی ئه ویت [ژ بهر مه هاتینه ئیزادان و نه خو شی گه هشتیسی] و سه بر کیشایین، ب راستی ئه م دئی ژ کار و کریاریت وان چیتر وان خه لات که یین. ﴿۹۷﴾ ههر که سی کاری قه نج بکه ت

و خودان باوه ری بیت ژ ژن و میران، دئی ژ یانه کا سه رفه راز و پاقر دئی دنیا ییدا دینی [رۆزا قیامه تی] ئه م دئی ژ کار و کریاریت وان چیتر وان خه لات که یین. ﴿۹۸﴾ فیجا نه گهر ته فیا قورئانی بخوینی، ژ خودئی بخوازه ژ وه سواس و ئاوازیت شه یئانی له عه تی و ژ ره ما خودئی دهر ئیخستی بیاریزیت [ئانکو بیژه (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دا شه یئان ته ژ تیگه هشتنا قورئانی و کاریکرنای و دویر نه ئیخیت]. ﴿۹۹﴾ ب راستی وی چو ده سته لات ل سهر وان نینه ئه ویت باوه ری ئینایین، و پشتا خو ب خودایی خو گهرم دکهن. ﴿۱۰۰﴾ ب راستی ده سته لاتنداریسا وی به سل سهر وان هه ویت ب دویف وی که فئین، و وی دکهنه دۆستی خو و بۆ خو دکهنه سه رکار و ریبه ر، و ئه ویت بۆ خودئی هه فیشکان چی دکهن. ﴿۱۰۱﴾ و نه گهر ئه م ئایه ته کی ل جهی ئایه ته کا دی بین [ئانکو فهر مانا ئایه ته کی ب فهر مانا ئایه ته کا دی راکه یین و نه سخ که یین]، و خودئی چیتر دزانیت کا ئه وچ دئینته خواری [ئانکو خودئی چیتر دزانیت کا چ ب کیر مرؤفان دئیت و چ پتر د خیرا و اندایه] دئی بیژن: تو [هه ی موحه مه د] دره وان ب ناخی خودئی دکهی، به لکی باراپتر ژ وان [چو ژ حکمه ت و نه نیسیا نه سخ کرنی] نوزانن. ﴿۱۰۲﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: ب راستی جبریلی ئه ف قورئانه ژ ده ف خودایی ته ب هه قیسیغه [بی خه له تی و گریدابی ب حیکمه تیغه] ئیناییه خواری، دا ئه ویت باوه ری ئینایین موکوم بکه ت، و دا بیته مزگینی و راسته ریپی بۆ موسلمانان.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسِنَةَ يَمَاصِدٍ دُثِرَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثِيَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُجْزِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ رَبُّكَ يُنذِرُ لِمَن يَشَاءُ مِنْ آلِهِ إِنَّهُ لَذِي ذُرِّيٰةٍ عِتَدَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ
 الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبِيَّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾
 إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
 مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ
 مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
 صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
 الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾
 وَأُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
 وَأَبْصَرَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْعُفْلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَاجِرَمَ
 أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
 لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا أَنَّهُمْ جَاهِدُوا
 وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿۱۰۳﴾ و ب سویند ئەم دزانین کو ئەو دبیژن: [ئەفی قورئانی] مرۆفەك [بەنی ئادەمەك نە ملیاکەتەك وەکی ئەو دبیژیت] نیشا وی دەت. [ئەفە دئی چاوا کەفتە بەرێك] و ئەوی هزراوان بۆ دچیت [کو وی موحمەد یی فیری قورئانی کری]، زمانی وی بیانی و نە عەرەبیە [چو ژ رەوانیژییا عەرەبی نوزانیت]، و ئەف قورئانە زمانەکی عەرەبی یی خودان بەیان و فەساحەتە. ﴿۱۰۴﴾ ب راستی ئەوێت باوهریسی ب ئایەتت خودی [قورئانی] نەئینن، خودی وان [هندی ل سەر گاوریسی بن] راستهړی ناکەت، و [رۆزا قیامەتی] بۆ وان ئیزایەکا دژوار و ب ژان هەیه. ﴿۱۰۵﴾ ئەو درەوان دکەن ئەوێت باوهریسی ب ئایەتت خودی [قورئانی] نەئینن، [قیجا چاوا درەو دئی کەفتە رەنگی پیغەمبەری و ئەو کەسی ئیککیه باوهری ب قورئانی ئینایی] و ئەفیت هۆ دبیژن ئەون درەو کەر. ﴿۱۰۶﴾ هەر کەسی پشتی باوهری ئینانی باوهریسی ب خودی نەئینیت [و گاوریسی]، ژ بلی وی یی خورتی لی هاتیسه کرن و دلی وی یی تژی باوهری، بەلی ئەوی

دلی وی بۆ گاوریسی فەبیست و پێ خووش بیست، غەزەب و کەربا خودی ل سەر وان بیست، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان هەیه. ﴿۱۰۷﴾ ئەفە [ئیزایا ژیکۆتی] چونکی وان ژینا دنیایی هەلبژارت و ب سەر ئاخەرەتی ئیخست و پتر قیا، و ب راستی خودی ئەوێت گاوریسی راستهړی ناکەت. ﴿۱۰۸﴾ ئەفە ئەون ئەوێت خودی مۆر ل سەر دل و گوهر و چافیت وان دانایی، و ئەفە نە بیست بێ ئاگەهن. ﴿۱۰۹﴾ ب راستی و بێ شک ئەفە نە بیست خوسارەت رۆزا قیامەتی. ﴿۱۱۰﴾ پاشی ب راستی خودایی تە بۆ ئەوێت مشەخت بوویین [ژ مەکەهی] پشتی هاتینە ئیزادان، پاشی [پشتی مشەختبوونی] جیهاد کرین، و سەبر [ل سەر جیهادی] کیشایین، ب راستی خودایی تە پشتی فی [مشەختبوون و جیهاد و سەبر کیشانی] یی گونەه ژێبەر و لینەگر و دلۆفانە.

الجزء
الرابع عشر

* تَوَمَّرَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ مُجْدِلٌ عَن نَّفْسِهَا وَتُوْفَىٰ كُلُّ
 نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُم لَا يَظْلُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 قَوِيَّةً كَأَنَّ ءِامَةً مُّطَمَّئِنَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن
 كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنعُمِ اللَّهِ فَأَذَّاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ
 الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١١﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٢﴾
 فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَلًا لَّطِيبًا وَأَشْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿١١٣﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
 عَلَيكُمْ ءَلْمِئْتَةً وَالدَّمَ وَالْحَمَّ وَالْخِنْزِيرَ وَمَا أَهْلُ لَيْعٍ
 اللَّهُ بِهِ فَمَن أَضْطَرَّ بِغَيْرِ بَإٍ وَلَا عَادٍ قَاتِلَ اللَّهُ عَنُورُ
 رَجِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكُذِبَ
 هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ إِنَّ
 الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يَفْلِحُونَ ﴿١١٥﴾ مَنعَ قَلِيلٌ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٦﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
 مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

﴿۱۱۰﴾ [بینه بیرا خو] رُوژا هەر کهسه ک دیتت
 [کو رُوژا قیامه تیبه] و د بهر خو ب تئیدا جرّه بری
 دکته، و جزایی کارئ هەر کهسه کی دئ یتیه دان و
 سته م ل وان نائیته کرن [نه خیریت وان کیم دبن، نه
 ژی خرابی ل سهر وان زیده دبن]. ﴿۱۱۲﴾ و خودی
 [خهلکی] گونده کی دکته نمونه، زین و ژبارا
 خو تهنا و تهسه ل دبوراندن، و ژهمی ره خانقه
 رزقه کی بهر فرهه بو وان دهات، بهلی شوینا شوکور
 و سوپاسییا خودی بکهن، نیعمهت و کهرهمیت
 وی [ییت خودی] نه ئینانه بهر چاقیت خو و نه
 شوکوراندن. خودی ژی کراسی برسی و ترسی کره
 بهر وان و ژار و ژیر کرن، ژ بهر وان کار و کریاریت
 نه وان دکرن. ﴿۱۱۳﴾ ب سویند پیغه مبه ره ک ههر ژ وان
 ب خو بو وان هات، باوهری پی نه ئینان و دره وین
 دانان، فینجا نیزایی نه و هنگافتن و نه وییت سته مکار.
 ﴿۱۱۴﴾ فینجا هوین [گهلی مرؤفان] ژ وی رزقی خودی
 دایسیه هه وه ب دورستی [ب حه لالی] و پاقری بخون،
 و سوپاسییا نیعمه تا خودی بکهن نه گهر هوین راست
 وی ب تنی دپه ریسن. ﴿۱۱۵﴾ ب تنی [گوشتی] مرار و خوین [یا رو] و گوشتی به رازی، ویی نه بو
 خودی هاتیسه سه ر ژیکرن، ل سهر هه وه هاتیسه حه رامکرن، بهلی یی نه چار و مه جبوور بیت [نه قیت بوری
 بخوت]، ب وی شه رتی دل ل سهر نه بیت و ژ هه وه جیسی نه بۆرینیت [خودی لی ناگریت چونکی]، ب
 راستی خودی گونه ه ژبهر و دلؤفانه. ﴿۱۱۶﴾ نه کو هوین ژ دره و [بی بهلگه و نشان] فی حه لالکهن و فی
 حه رامکهن و بیژن: نه شه دورسته [حاله] و نه شه نه دورسته [حهرامه]، دا هوین پی دره وان ژ کیسی خودی
 بکهن. ب راستی نه وییت دره وان ب نافی خودی دکهن سه رفه راز نابن. ﴿۱۱۷﴾ دفی دنیا ییدا دئ خو شبیه کا
 کیم بهن، و رُوژا قیامه تی دئ که فنه دئیزایه کا زیده ب ژاندا. ﴿۱۱۸﴾ ل سهر جو هیسیان ژی، نه و تشتی بهری
 نوکه مه بو ته گوتی [کو حهرامه] مه حهرام کریسه. و مه ب فی [حهرامکرن] سته م ل وان نه کریسه، بهلی
 وان ب خو سته م ل خو دکرن.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۱۹﴾
 إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۰﴾
 شَاكِرًا لِأَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۲۱﴾
 وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۲۲﴾
 ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۳﴾
 إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۲۴﴾
 أَنْعِمْ عَلَيَّ سَيِّدِي بِرَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدَلْتَهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهِينَ ﴿۱۲۵﴾
 وَإِنَّ عَاقِبَتَكُمْ لَفَاعِلَةٌ لِيُجْزَلَ مَا عَوْقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَدَقْتُمْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّلصَّادِقِينَ ﴿۱۲۶﴾
 إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَلَبٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿۱۲۷﴾
 إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿۱۲۸﴾

میه ده می‌تواند دبیزین: [کما صلیت علی ابراهیم] و ب راستی نه و د ناخره تیدا ژ به حه شتیانه. ﴿۱۲۳﴾ باشی [هه می موحه مه د] مه وه حی بؤ ته هنارت [ومه گوته ته] دینی ئیبراهیمی بگره، دینه کی فده ره ژ خواری و پویچیئی، و نه و ب خوژی نه ژ موشرکان بوو. ﴿۱۲۴﴾ ب راستی شه نبی ل سهر وان ب تنی هاته دانان [کور پزی لئ بگرن و شؤل تیدا نه کن] نه ویت تیدا ژیک جودا بووین، و ب راستی رؤزا قیامه تی خودایی ته دئ حوکمی و بریاری د نا فبه را واندا که ت ل سهر وی تشتی نه و تیدا ژیک جودا. ﴿۱۲۵﴾ و ب حکمه ت [ئانکو ب ناخفتنا بنه جهه و موکوم و ب دهلیل و نیشان و ب نهر می و ب ئاوایه کی کار لیکره] و شیر هتا قهنج [کو بی بزائن ته ب وان شیر هتان خیرا وان دقیت، و ته چومره مهیت دی نینن یان ژ ی ب قورنائی نه و ا کو نه و ب خو حیکمته و شیر هتکاره کا قهنج]، بانگهلدیره بؤ ریکا خودایی خو [کو ئسلامه]، و ب وئ ریکی دان و ستاندنی د گهل وان بکه یا ژ هه مییان چیتر. ب راستی خودایی ته چیتر دزانیست کا کینه ریکا وی به رزه کرین، و کا کینه راسته ری بووین [ئانکو خودی چیتر وان دنیاسیت، یی خیر تیدا بیت دئ راسته ری که ت، و یی گومرا بیت راسته ریسیا وی نه ب ته یه]. ﴿۱۲۶﴾ و نه گهر هه وه تولفه کرن فیا فیجا هندی (ته مه تی) نه و ا ب سهری هه وه هاتی تولی بستین، و نه گهر هوین سهری بکیشن [و یی به رانه ری خو نازا بکن و تولی ژیفه نه کن، پشتی هوین سهرهستی وی دبن]، نی نه فه بؤ بیفهره هان باشتر و چیتره. ﴿۱۲۷﴾ و سه برا خو بکیشه [ل سهر وئ نه زیه تا بؤ ته چی دیت] و نه گهر سه برا ته ژ خودی نه بیت، بی هاریکاریا وی سه براته سهرناگریت، و خه ما وان نه خو [گافا باوهری نه نینان] و دلته نگ نه به ژ بهر پیلان و ئوسییت نه و ددانن. ﴿۱۲۸﴾ ب راستی خودی یی د گهل وان نه ویت پاریزکار و قهنجیکار و قهنجخواز [ب پشته فانی و هاریکاریا خو].

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحٰنَ الَّذِي اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ اَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِيَهُ رَمٰنَ اٰيَاتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَاَتَيْنَا مُوسٰى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنَاهٗ هُدًى لِّبَنِي اِسْرٰءِيْلَ اَلَّا تَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِيْ وَكِيْلًا ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلَتَا نُوْحٍ اِنَّهٗ كَانَتْ عَمَةً اَشْكُوْرًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَا اِلَىٰ بَنِي اِسْرٰءِيْلَ فِي الْكِنٰبِ لَنْفُسِنَا فِي الْاَرْضِ مَرْتَبٰنٍ وَلَتَعْلَمَنَّ عُلُوْا كَعِبْرًا ﴿٤﴾ فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ اَوْلٰئِهِمَا بَعَثْنَا عَلَيْهِمْ عِبَادًا لِّتَاوَلُوْا بِاٰيْنٍ شَدِيْدٍ فَجَاسُوْا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْلًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرْةَ عَلَيْهِمْ وَاَمَدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَجَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرُ نَفِيْرًا ﴿٦﴾ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لَآنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسْتَوْفُوْا وُجُوْهَكُمْ وَيَدْخُلُوْا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِيَلِيْبُرُوْا مَا عُلُوْا تَنْبِيْرًا ﴿٧﴾

الجزء ١٥
القرآن ٢٩

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۱۱۱) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

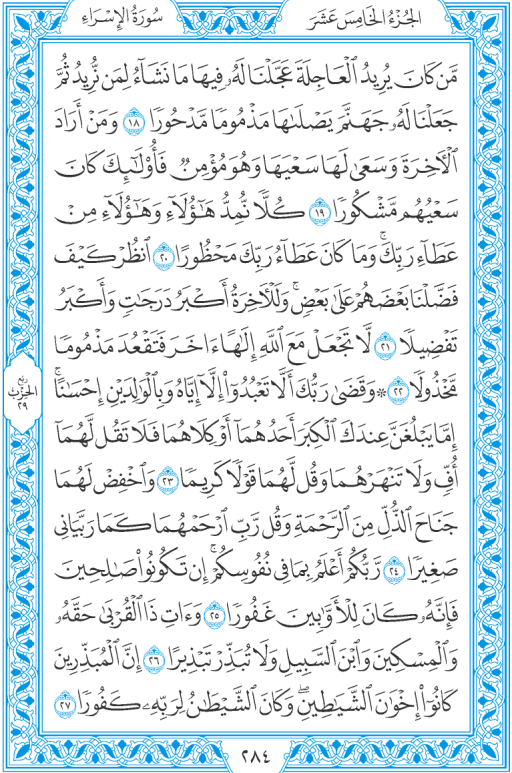
﴿۱﴾ ژ هه می کینا سییان پاک و باقره، نه وی بهنده بی خو د شهفه کیدا ژ مزگه فتا مه مسجد و لحرام بو مزگه فتا نه قسا [کو قودسه] ب شف بری، نه واه مه دورماندوری وئ ب خیر و بهره کت بیخستی [ب رویار و فیک بیخستی و کریه جهی چند پیغمبه ران]، دا تم نیشان و ثایه تیت خو [ل سهر دسته لاتاریا خو] نیشا [پیغمبه ری] بدهن، ب راستی نه و ب خو بی گوهدیر و بینره. ﴿۲﴾ و مه تهورات دا موسایی، و مه بو سرائیلیان کره ریکا هیدایه تی، [و مه گوته وان] ژ بلی خودی چو پرستییان نه گرن کو کاروباریت خو ب هیقیقه بهیلن. ﴿۳﴾ دوینده ها نه ویست مه د گهل نووخی هه لگرتین [ورزگار کین، مه بایت هه وه ژ توفانی

رزگار کرن، فیجا سوپاسیا نیعمه تا خودی بکن] ب راستی نووچ بهنده کی زیده شوکوردار بو. ﴿۴﴾ و مه سرائیلی ده تهوراتیدا، ناگه هدار کرن کو ب راستی هوین دی دوجا خرابییی د نه دریدا کهن، و ب راستی [ب خرابی و سته ما خو] هوین دی ب سهر خه لکی که فن سهر که فتنه کا گه له که مه زن. ﴿۵﴾ فیجا گا فا وهختی جزادانا جارا ئیکی هات، تم دی هنده که بهنده بیست خو بیست خودان هیز و شیان د شه راندا ب سهر هه وه دا هنیزین، کو د ناف و لاتی هه وه دا بین و بچن و کوشتنی بیخنه ناف هه وه، و نه فه ژ فانه کی راست و دورسته و هه ر دی بیت. ﴿۶﴾ پاشی [پشتی هه وه توبه کری و هوین په شیان بووین] مه هیزا هه وه جاره کا دی زفرانده فه، دا هوین ل سهر وان زال بین و سهر بکه فن، و مه هوین ب مال و کوران ب هیز بیخستن، و مه له شکه ری هه وه ژ بی نه یاریت هه وه پتر لی کر. ﴿۷﴾ و نه گهر هوین قه نجیسی [چ گوتن چ کریار] بکن، هوین دی ل خو کهن، و نه گهر هوین خرابیسی [چ گوتن چ کریار] بکن، هوین دی [زیانی] ل خو کهن. فیجا گا فا ژ فانی جزادانا دووی هات [و هه وه دهست ب خرابییان کر، دیسا تم دی وان بهنده بیست خورت و ب هیز ب سهر هه وه دا هنیزین و هکی جارا ئیکی]، دا [وئی ئیزا و نه زیه تی پی بدنه بهر هه وه] سهر و چاقیت هه وه ب کول و کوفان بیخن و دا بچنه د مزگه فتیقه [مزگه فتا قودسی]، هه وه کی جارا ئیکی چویسینه تیقه [و که فتینه د ناف و لاتی هه وه دا و کوشتن بیخستییه ناف هه وه و ب خورتی هوین دهر بیخستین]، و دا هه ر تشتی نه و ل سهر زال بین کافل و ویران بکن و ژ بن بهن.

عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَرْحَمَكُمُ ۖ وَأَنْ عُدَّتْ عُدَّتَانَا ۖ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
 حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
 وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَغْتَابْنَا مَقَادِمًا إِلَيْهِمْ
 وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ۖ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١٠﴾
 وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ ۖ فَحَوْنًا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
 النَّهَارِ مُبْصِرَةً ۖ لِيَتَّبِعُوا فُضْلًا ۖ مِنْ رَبِّكَ ۖ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
 السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصْلَانَةٌ تَفْصِيلًا ﴿١١﴾ وَكُلُّ إِنْسَانٍ
 أَلَمَّتْهُ طَوْرَةٌ ۖ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُجِّجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ
 مَنْشُورًا ﴿١٢﴾ أَقْرَأُ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٣﴾
 مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
 عَلَيْهَا ۖ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۖ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ ۖ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
 رَسُولًا ﴿١٤﴾ وَإِذَا رَأَوْا تَأْهِكَ قَرْيَةً ۖ مَرَّيْنَاهَا ۖ فَمَقَّسُوا فِيهَا
 حَقِّي عَلَيْهَا الْقَوْلَ ۖ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٥﴾ وَكُلًّا أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
 مِنْ بَعْدِ نُوحٍ ۖ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ ۖ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٦﴾

﴿۸﴾ [پشتی جارا دووی ژى ته گهر هوین په شیمان
 بسن و جاره کا دی توبه بکهن و گونه هان بهیلن] دبیت
 خودایى هه وه ره حسی ب هه وه بیهت و هه وه نازا
 بکهت، و ته گهر هوین زفرینه فه [سه ر کار و کریاریت
 خو ییت خراب] ته م ژى دى زفرینه فه [سه ر ئیزادانا
 هه وه] و دۆزه هه مه بو گاوران یا کرییه زیندان.
 ﴿۹﴾ ب راستى ته ف قورانه به رى مروقى دده ته وى
 ریکى یا ژ هه مییان راستر، و مزگینیى دده ته خودان
 باوهران، ته ویت کار و کریاریت راست و دورست
 دکهن کو وان خه لاته کى مه زن یى هه ی. ﴿۱۰﴾ و ب
 راستى ته ویت باوهریى ب ناخره تی نه نینن، مه ئیزا
 و عه زابه کا دژوار و ب ژان بو وان یا به ره فکری.
 ﴿۱۱﴾ و مروف کا چاوا دوعایا خیرى بو خو دکهت،
 وه سا نفرینان ژى ل خو دکهت [فئجبا ته گهر نه
 نفرینا مروقى ل خو کرى خودى قهبویل کریبه د
 جهدا مروف دا تی چیت، به لى خودى ژ که ره م و
 ره حها خو وان نفرینان قهبویل ناکهت]، و مروف
 هه ر یى ب لهزه [و ژ بهر وى له زى کا چاوا داخو ازا

خیرى دکهت، وه سا داخو ازا خرایى ژى بو خو دکهت]. ﴿۱۲﴾ و شهف و روژ [دو یف ئیک هاتنا وان و د
 نافیکدا چونا وان، کورتى و دريژ یسا وان] مه کر نه دو ده لیل و نیشان [ل سه ر ده سته لاتاریا خودى]، فئجبا
 مه نیشانا شه فى کره تارى و مه نیشانا روژى کره رو ناهى، دا هوین [ب رو ناهىسا روژى و ب کارى تیدا
 دکهن] ژ که ره ما خودایى خو بخوازن، و دا هوین هه ژمارا سالان [و هه یغان] و حسیبى بزنان، و هه مى تشت
 [ژ دینى و دنیایى] مه یى ب به رفه ی ناشکه راکرى [مه دویر و دريژ یى دیار کرى]. ﴿۱۳﴾ و هه ر مروقه کى
 مه کارى وى یى ئیخستیه ستویى وى، و روژا قیامه تی ده فته را کار و کریاریت وى دى بو ده ر ئیخین، دى
 فه کرى بینیت. ﴿۱۴﴾ [ته فه ده فته را کار و کریاریت ته یه] ده فته را خو بخوینه، فئجبا تو ب خو ته فرو به سى
 خو یى حسیبى د گه ل خو بکه ی. ﴿۱۵﴾ هه ر که سى راسته رى بووی، ب راستى بو خو یى راسته رى بووی،
 و هه ر که سى گومرا و به رزه بووی زینى به س ل خو دکهت، و که س گونه ها که سى راناکهت، و هه تا ته م
 پیغه مبه ران نه نیرین ئیزادان و عه زایى ناده یین. ﴿۱۶﴾ و ته گهر مه قیا ته م [خه لکى] گونده کى ده یلاک به یین،
 ته م دى فه رمانى ب گوهدارى و تاعه تی ده ینه ده وله مند و سه رکار و سه ره و ریت وان، فئجبا ژ ریکا راست
 ده ره فتن و فه رمانا مه ب جه نه نینان، فئجبا هیژایى ژ فان و گه ف بوون و مه گوند کافل و ویران کر و مه ژ
 بن کر. ﴿۱۷﴾ و مه چهنه [نانکو گه له ک] مله ت ژ چه ر خیت بو رى سیته پشتى نوحى ده یلاک برینه [وه کى
 سه موود] و عاد، و به سه کو خودایى ته ناگه هدار و بینه رى گونه هیت به نده بیت خو بیت.

﴿۱۸﴾ و هەر كه سئى [ب كرىا ريت خو] دنيا بقتت، ئەم د دنيا بيدا بو وى تشتى مه بقتت [نه يى وى بقتت و دخوازيت] ب له ز دئى دهنى، پاشى [پروژا قيامه تى] دۆژه مه يا بو ئيخستى و ناماده كرى، دئى رەزىل و دوير ئيخستى ژ دلؤفانىسيا خودئى چيته تيدا.

﴿۱۹﴾ و هەر كه سئى [ب كار و كرىا ريت خو] ناخرهت بقتت و كارئى ناخره تئى بكهت و بئى خودان ئيمان زى بيت، ئەفان كارئى وان دئى زئى ئيئنه وەر گرتن و قه بويل كرن. ﴿۲۰﴾ ئەم ژ دانا خودايئى ته ددهينه هه ميسان و

كه سئى زئى بئى بار ناكه ين، چ بيت ژيانا دنيايئى قياين و چ ئەويت ژيانا ناخره تئى ئياين، و چ ئەويت ههردو ئياين و چ كافر و چ خودان باوهر، و دانا خودايئى ته ژ كه سئى يا فه گرتى نينه. ﴿۲۱﴾ [هه ي موحه مه د] بهرئى خو بدهيى كا مه چاوا هندهك ژ وان ب سه ر هنده كيت دئى ئيخستينه [ب مالى و قه درى و ساخله ميبئى و... هتدا]، و دهره جه بيت ناخره تئى مه زرتن و فهر قترن.

﴿۲۲﴾ و چو هه فېشكان بو خودئى چئى نه كه، و ژ بلى وى كه سئى دئى نه په ريسه ئە گه ر دئى بئى رسوا و لؤمه دار

و بئى هارىكار بئى. ﴿۲۳﴾ و خودايئى ته فه رمانا دايئى هوين په رستنا وى ب تنئى بكه ن، و د گه ل ده يابان د قه نج بن، و ئە گه ر ئيك ژ وان يان هه ردو ل ده ف ته په ربوون، تو [د خزمه ت كرنا واندا] نه بيژه وان [ئوف] زى [كو تو وه ستيان و بيژاريسا خو ژ وان ديار بكه ي]، ل وان نه خو په و وان پاشقه نه به و [شوپنا (ئوف ئوف)] ناخفتنه كا نه رم و جوان د گه ل وان بكه. ﴿۲۴﴾ و خو زېده بو وان بشكئنه و زېده دلؤفانىسيى د راستا واندا بكه [زېده خو بو وان نه رم بكه و خو بشكئنه، و وان بينه ده ف خو و خودان بكه، هه و ره كى وان ب بچويكاتى تو ب بهر خو ف ئينايى و خودان كرى] و بيژه: خوديوؤ دلؤفانىسيى ب وان ببه هه و ره كى وان ب بچويكاتى دلؤفانى ب من برى، و ئەز مه زن كريم. ﴿۲۵﴾ خودايئى هه وه ئە واد دلئت هه وده هه ي چئتر دزانيت، و ئە گه ر هوين د باش بن و تۆبه بكه ن [دئى ل هه وه بؤريت چونكى]، خودئى بو وان ئەويت زېده ل خو دزفېرن گون هه ژ بيه ره. ﴿۲۶﴾ و ماف و هه قئ كه س و كاران [ژ سه ره دان و حه ژيكرن و هارىكاريسئى... هتدا]، و به لنگاز و رېفنگان بده يئى، و ده ستدريايئى ده ستدريائى [د مالى خو دا] نه كه [ده ستدريان ئە وه مرو ف مالى خو د نه گوهداريسا خوديدا بمه زيخيت يان بيخيته نه د جهئى هه ژيدا]. ﴿۲۷﴾ ب راستى يئت ده ستدريايئى برايت شه يتانينه، و شه يتان د نيعمه تبت خودايئى خو دا بئى چافق بوو [و براينيسيا وان د فيرئيدايه شه يتانى شوكور و سوپاسيسيا نيعمه تا خودئى نه كر، ئە فه زئى وهختئى مالى خو د گوهداريسا خوديدا نه مه زيخن، ئە فه وان سوپاسيسيا خودئى نه كر، و ئە و و شه يتان بوونه برايت ئيك].

وَأَمَّا نَعْرَضَ عَنْهُمْ فَبَعْدَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا
مِّمَّسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطَاءً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِذْهُ رَكَاتٍ فَجَحِشَ وَوَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي
الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مُضْمَرًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُورُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ الْمُسْتَقِيرِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

﴿۲۸﴾ و نه گهر تو پرویی خو ژ شه ماندا و ژ بهر نه بوونا رزقی خودایی خو ژ وان و هر گیری [چونکی چو د دهستی ته داینه بدهیه وان]، فیجا تو ناخفته کا خو ژ و نه رم د گهل وان بکه. ﴿۲۹﴾ و دهستی خو ژ قهلسی نه ئاقیژه حه فکا خو [کو چو ژ دهستی ته دهر نه که فیت]، و دهستیت خو ئیکجار ژی فه نه که [کو تو در یژی بیی بکه ی. ریکه کا نافجی دنا به را چرویکی و در یژی بییدا بگره]، و [نه گهر و نه که ی] دی بییه ژ لومه دار و دهستالا و پرویتان. ﴿۳۰﴾ ب راستی خودایی ته بیی بقیث رزقی وی بو زیده و کیم دکت، ب راستی نه و ئاگه هدار و بینه ری بنده بییت خو یه. ﴿۳۱﴾ و بچو یکیت خو ژ تر سا هه ژاری بیی نه کوژن، هه رهم رزقی وان و بیی هه وه ژی ددهین، ب راستی کوشتنا وان گونه هه کا مه زنه. ﴿۳۲﴾ و نیزیکی زنیی و ده همن بیسیی نه بن، ب راستی نه و کاره کی زیده کریته و ریکا وی پسه ریکه. ﴿۳۳﴾ و نه و نه فسا خودی کوشتنا وی حه رامگری ژ بلی هندئ ب بهر تولی بیته ئیخستن، نه کوژن، و هه ر که سی بی غال و

غهره ز بیته کوشتن، فیجا ب راستی مه دهسته لاتا داییه خوینو هر گری وی، فیجا بلا ژ تخویان نه بوریث [کو ئیکی دی بکوژیث یان پشتی کوشتنی کاره کی دی لی بکه ت]، و خودی نه و دهسته لات داییی و هاریکاری بو کری. ﴿۳۴﴾ و نیزیکی مالی سیوی نه بن، نه گهر ب باشترین رینک نه بییت [کو پی مالی وی بهاریزی و شول پی بکه ی] هه تا بالغ و ئاقل نه بن، و به یانا خو ب جه بین، ب راستی پسار ا په یانی دی ژ هه وه بیته کرن. ﴿۳۵﴾ و بیثانی ب دورستی [بیی کیماسی] بیثن نه گهر هه وه بیثان کر، و ب ترازییا راست و دورست بکیشن، نه فه بو هه وه چیتره و دو بهایکه کا باشتره. ﴿۳۶﴾ و تشتی تو چو ژنی نه زانی ل دویف نه چه، ب راستی مرو ژ گوه و چاف و دلی خو به برسه. ﴿۳۷﴾ ب شاهی و مه زانی ل سه ر نه ردی ب ریشه نه چه، ب راستی تو ب چونا خو نه شیی نه ردی کون بکه ی و بکه لیشی، و تو ب در یژی بیی ژی ناگه هیسه چایان. ﴿۳۸﴾ نه فه هه می [کریاریت بوری بیث خودی فه مانا مه ب نه کرنا وان کری]، کرنا وان هه میسیان ل ده ف خودایی ته گونه هه.

﴿ ۳۹ ﴾ ئە قە [مەخسەد ئەو بەر یاریت بۆرین ژ گۆتนา خودی ﴿ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ﴾ هەتا فی ئایەتی] هەندە ژ وان حیکمە تانە ئە ویت خودایی تە ب وەحی بۆ تە هەنارتین، و چو بەرستیایان د گەل خودی نە گەر [ئە گەر وەبکە ی]، دئی شەر مزار و دویریختستی ژ دلوفانیسا خودی بۆ جەهنەمی ئیسیە هاقیتین. ﴿ ۴۰ ﴾ فینجا ئەری خودایی هەو وە کور خۆسەر بۆ هەو و ئیختستن، و بۆ خو ژ ملیاکە تان کچ دانان؟! ب راستی هوین ناخفتنە کا گە لە ک مەزن [د کریتی و نە جوانیسا خودا] دکەن، [وەختی هوین خو ب قەدرتر دینن و کوران بۆ خو ددانن، و ئە ویت هەو و نە فین کو کچن بۆ خودی دتیخن]. ﴿ ۴۱ ﴾ ب راستی مە دوبارە و ب دریزی و ب گە لەرەنگان [بەلگە و نموونە] د فی قورئانیدا ئینایسینە، دا بیرا خو بینن، بەلی [دوبارە کەرن و دریزی ئینانا فان نیشانان] ژ بلی دویر کەفتن ژ قەسیبی چو یی دی ل وان زیدە ناکەت. ﴿ ۴۲ ﴾ بیژە ئە گەر د گەل خودی هەندە بەرستییت دی هەبانە هەر وەکی ئەو دبیژن، دا بزافی کەن ب ریکەکی خو نیزیکی خودانی عەرشی

بکەن [یان ژی دا بزافی کەن ل سەر خودانی عەرشی زال بین هەر وەکی هەمی خویندکار د دنیایدا فی کاری دکەن]. ﴿ ۴۳ ﴾ خودی یی پاک و پاقر و زیدە بلند ژ وئ یا ئەو دبیژن. ﴿ ۴۴ ﴾ و هەر حەفت ئەسمان و ئەرد و هندی تیدا هەمی خودی ژ کێمسییان پاقر دکەن، و چو تشت نینن سوپاسیسا خودی ب پاقری نە کەن، بەلی هوین تەسیحا وان تیناگەهن، ب راستی خودی لەزلی ل جزایی ناکەت و یی گونە هژ یبەرە. ﴿ ۴۵ ﴾ و هەر وەختی تو قورئانی دخوینی، ئەم بەردە کی د ناقبەرە تە و ئە ویت باوهریسی ب ناخەرەتی نە بین ددانین [کو قورئانی تینە گەهن]. ﴿ ۴۶ ﴾ و مە بەردە ل سەر دلێت وان ییت دانایین دا قورئانی تینە گەهن، و مە گرانی یا ئیختسییە د گو هیت واندا [کو گول قورئانی نە بن]، و هەر وەختی د قورئانیدا تە نا فی خودایی خو ب یەکتایی ئینا [تە گۆت خودایی من تاک و تە نایە، و بی هەفال و هوگر و هە فەشکە]، پشتا خو ددەنە تە و درەفن [دا گولی نە بن خودی تیکە]. ﴿ ۴۷ ﴾ ئەم چیتەر دزانین کا بۆچی ئەو گوهداریسا تە دکەن وەختی ئەو گوهداریسا تە دکەن، [گوهداریسا تە دکەن بۆ ترانە کرنی ب تە و قورئانی] و [دیسا] مە چیتەر ناگە هژ یی هە یە وەختی پستە پستی دکەن، و دە فی خو دبنە بەر گو هیت ئیکدو، وەختی ستمە کار دبیژن: ئە وئ هوین ل دویف دچن مروفە کی سیرە لیکری و عەقلچۆیی پیقە تر نینە. ﴿ ۴۸ ﴾ بەری خو بدی کا چاوا ئەو نموونە یان بۆ تە دینن [دبیژن: ساحرە، شاعر و هەلبەستفانە، دینە... هتد]، و ئەو [ب فان بی بەختییان] گو مراً و بەرزە مبون، و نەشین ریکە هە قیسی بگرن [یان ب سەر چوریکان هەلنابن د بەر ئەقل بن، کو بشین پی تانان د تە بقوتن]. ﴿ ۴۹ ﴾ و گۆتن ئەری ئە گەر ئەم بووینە هەستی و هەلوهریاییین و پرت و بە لاقە بووین، جارە کا دی دئی زیندی بینە فە و بینە مروفە کی نوی.

الحزب

﴿قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِدُّنَا قُلُوبَ الَّذِينَ قَدَّرُوا لَنَا مَقْرَرًا وَمَرَّةً قَدَرًا مَسْئُومِينَ أَلَيْكَ رَبُّنَا وَرَبُّنَا قَوْلًا ﴿٥١﴾﴾
 ﴿يَوْمَ نَبْعَثُكَ فِي سَفَرٍ لِّتَبَيَّنَ وَيُحْمَدَ بِحَمْدِهِ وَتُظَنَّنَ بِكَوْنِ قَرِيبًا ﴿٥٢﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٣﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٤﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٥﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٦﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٧﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٨﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٥٩﴾﴾
 ﴿وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا لِي بِحَسَنَاتِي أَن لَّيْسَ لِي مِنَ الْإِلَهَاتِ آلَافِيلًا ﴿٦٠﴾﴾

﴿٥٤﴾ خودایستی هه وه، هه وه چیتر دنیا سیت، نه گهر بقیت دئی دلؤ فانیسی ب هه وه بهت، و نه گهر بقیت دئی هه وه ئیزادهت، و مه تو نهنارتی دا تول سهر وان بیسه زیره فان و بهر برس [کوب کؤته کی وان بینیه سهه ئیمانی]. ﴿٥٥﴾ و خودایستی ته ب وان یسیت دئورد و نه سماناندا ههین زاناره [کاکینه و کاجوان و هه رتیک هیژیایی چیه؟] و ب راستی مه هندهک پیغه مبهر یسیت ب قه درتر ئیخستین ژهنده کیت دی، و زه بوور مه یا دایسه داوودی. ﴿٥٦﴾ [هه هی موحه مه د] بیژه [موشرکان] کا گازی وان بکه نه ویت هه وه هزر دکر کو نه و خودینه ژ بلی خودی [بلا هاریکاریا هه وه بکه ن]، نی نه و نهشین چوزانی ل سهر هه وه راکه ن یان ژ هه وه فه گو هیژن بؤ هنده کیت دی. ﴿٥٧﴾ نه ویت نه و [موشرک] دپه ریسن [و بؤ خوؤ خودا حسیب کرین وه کی ملیاکه ت و مروؤف و نه جنه یان]، کا کی ژ وان پتر نیژیکی خودییه، نه ها نه و دا بگه هنه رازیبونا خودایستی خوؤ بؤ خوؤ ل ریکان دگهرن، و ب په رستنا خودی دلؤ فانیسیا وی دخوان و ژ ئیازیا وی دترسن، ب راستی ئیازیا خودایستی ته گه له کا گرانه، هه می ژئی دترسن و خوؤ ئی دپاریزن. ﴿٥٨﴾ نینه گوندهک [ژ گوندیت گاوران یان گوندهکاران] نه گهر نه و بهری رپوژا قیامه تی د هیلاک نه بهین یان ژی بهر هنگاری ئیازیه کا دژوار نه کهین، نه فه د کتیبیدا [دده پی پارستیدا (له وحی مه حفوز)] یا نقیسیه.

﴿۵۹﴾ چو تشمت نه بوو ریگر ثم موعجیزه یان [ههروه کی خه لکی مه که هی ژ ته دخوازان کو تو سه فای بی بو بکه یه زیر و چیا بی ت مه که هی ژ وان دویر بیخی] بهنرین، نهو نه بی ت، ی بی ت بهری وان موعجیزه مه بو هنارتن و باوهری بی نه ئینان و دره و دانان [فیجا مه بهر تاتاف کرن، نه کو نه فه ژ ی وه کی وان بکه ن و وه کی وان هی ژایی ناتافه کی بین] و مه حی شتر دا [سه موود] [مله تی صالح پیغه مبهر وه ک موعجیزه یه ک] [نیشانه کا رو نکهر، فیجا وان سته م ل خو کر] [و خو بهر هنگاری ئی زایی کر چونکی وان گو هی خو نه دا صالحی و حی شتر گوشت] و نه م موعجیزه یان ناهنرین نه گهر بو ترساندن نه بن. ﴿۶۰﴾ و بینه بیرا خو وختی مه گو تیه ته، ب راستی خودایی ته ب دورستی دهسته لات ل سهر هه می مرو شان هه یه [و هه می ی بی ت د بن دهستی و ی شه]، و نهو دیتنا مه ب ته [شه فا میعراجی] [چونا ته بو نه سمانان] [داییه دیتنی، مه ب ته نه ددا دیتنی نه گهر بو جهر باندنا خه لکی نه بایه [کا دی چاوا سهر ده ری بی

د گه ل فی رویدانا عتیکه که ن]. و دارا له عنه ت لی کری د قورنایدا هاتی [کو دارا زه قو ومییه] مه نه ئیناییه نه گهر ژ بهر جهر باندنا مرو شان نه بی ت. و نه م وان [ب به لگه و نیشان و موعجیزه ی بی ت ناشکه را کو وان را وه ستین و باشقه بی نه] دتر سینین، به لی نه فه ترساندنه چول وان زیده ناکه ت ژ بلی زیده سهر دا چو نی. ﴿۶۱﴾ و وهختی مه گو تیه ملیا که تان بو ناده می هه ره نه سوجه دی بی [سوجه یا ری ز گرتنی نه یا بهر سنتی] هه می میان سوجه بر [بلیس] تی نه بی ت، گو ت: نه ز چاوا سوجه دی بی بو وی بی هم، نه وی ته ژ هه ری بی چی کری؟! ﴿۶۲﴾ [شه تانی] گو ت: کا بو من بی ژه، نه فی ته قه در ی وی ب سهر یی من ئیخستی، و نه ز ب خو ژ وی ب قه در تر، ب راستی نه گهر تو من هه تا رو ژا قیامه تی به یلی دی ب سهر دوینده ها ویدا گرم، و د سهر دا به م و دی ر ه و رویشالی ت باشی بی ژ ناف وان هه لکی شم، کی مه ک ژ وان تی نه بن [نهو ژ ی نهون ی بی ت خودی پارستین ب گو تنا خو ﴿۶۴﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ]، نانکو ب راستی بهنده ی بی ت من ته چو دهسته لات ل سهر وان نینه. ﴿۶۳﴾ [خودی] گو ت: هه ره [نه فه مه تو هی لایی و یا ته پی چی بی ت بکه]، فیجا هه ره که سی گو هی خو بده ته ته و ب دویف ته بکه فی ت، دژ هه جزایی هه وه هه می یانه کو جزایه کی تمامه. ﴿۶۴﴾ هه چی تی ته شیایی ژ وان، ب گازی یا خو بئارینه و د سهر دا بهه، و ب سویار و په یایی ت خو فه گازی وان بکه، و د مال و زار و کیت واندا پشکدار بهه، و سو ز و په یانان بده وان، و شه یانان ژ خا پاندنی پی شه تر چو ناده ته وان. ﴿۶۵﴾ ب راستی بهنده ی بی ت من [ی بی ت پاریز کار و راستکار] ته چو دهسته لات ل سهر وان نینه، به سی وانه خودایی ته بو وان زیره فان و پشته فان بی ت. ﴿۶۶﴾ [گه لی مرو شان] خودایی هه وه نه وه یی ب ساناهی و هی دی گه می یان ددهر یاناندا دبه ت، دا هوین ل دویف خیر و که ره ما وی بگه رن [نانکو دا هوین داخوازا قازانجی بازار گانی بی بکه ن]، ب راستی خودی بو هه وه یی دلوفانه.

وَإِذْ أَمْسَكَ الضُّرُّ فِي الْأَحْرَافِ مِمَّنْ تَدْعُونَ لِأَيْتَاهُ قَلَمًا
تَجِدُكُمُ إِلَى الْبِرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كُفْرًا ﴿٧٧﴾ أَفَأَمْسَرْتُمْ
أَنْ يَحْسِبَ بِكُمْ جَانِبَ الْبِرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا يَجِدُوا لَكُمْ وَكَيْلًا ﴿٧٨﴾ أَمْ أَمْسَرْتُمْ أَنْ يُعِيدَ كُفْرًا فِيهِ تَارَةً
أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغِيرَ كُفْرًا بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي
آدَمَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ رِزْقَهُمْ مِمَّنْ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٨٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ إِنْسَانٍ بِأَمْرِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِرِيْمِهِ فَأُولَئِكَ
يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فِيهَا شَيْئًا ﴿٨١﴾ وَمَنْ كَانَ
فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَصْلَبُ سَبِيلًا ﴿٨٢﴾ وَإِنْ
كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوتِيتَ إِلَيْكَ لَيَفْتِنَنَّ
عَلَيْنَا عَيْرَهُ وَإِذَا لَأَتَّخِذُوكَ حَلِيلًا ﴿٨٣﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ
لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٨٤﴾ إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضَعْفَ
الْحَيَاةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٨٥﴾

الجزء
الخامس عشر

هه وهه [هه وهه بخه ندقینیت، پاشی هوین که سئی نه بینن تولا هه وهه ژ مه بخوازیت. ﴿۷۰﴾ و ب راستی مه دویندها ناده می ییت ب ریز و رومهت ئیخستین، و مه تهو د دیمی و نائفیدا ییت هه لگرتین و گپراندین [نانکو مه شیانا داییه هه وهه، هوین ب پییان و دهواران و گه مییان و ناله تیت دی قویناخیت دریژ برن]، و رزقی پاک و پاقر مه داوان، و مه تهو ب سهر گه لهک چیکر بییت خو ئیخستن و ب قه درتر لی کرن. ﴿۷۱﴾ [بو مله تی خو بیژه: رورژا هم گازی هه می مرو فان دکه ین هه ر ئیک ب پییشی خو فه] [خودانیت تهوراتی ب تهوراتی، و ییت ئنجیلی ب ئنجیلی، و ییت قورنائی ب قورنائی، یان ژی ب پیغه مبه ریت خو فه یان ژی ب کتیبنا کاروباریت خو فه]، فیجا هه ر که سئی کتیبنا وی ب دهستی راستی بو بیته دان، نه فه دی کتیبنا خو خونین و ته مه تی ده زییی پشتا بهر کی قه سپی سته م ل وان نائیته کرن [کو خیره کا وان کیم بییت یان گونه هه ک ل سهر وان زیده بییت]. ﴿۷۲﴾ تهوی د فی دنیا ییندا یی کوره بیت [دلناری بیت و هه قیسی نه بینیت]، تهو د ئاخره تیدا ژی یی کوره به و گومراته ژی [و نائیته راسته ریکرن بو ریکار رزگار بوونی]. ﴿۷۳﴾ و چو نه مابوو هه فیشک چیکه ر (موشرک) دا ته د سهر دا بهن، و ته خاپینن ژوی و هه حییا مه بو ته هنارتی، دا تو ژبلی وی و هه حییا مه بو ته هنارتی ب سهر مه فه نی، نه ها هنگی، دا ته بو خو که نه دؤست و هه فال. ﴿۷۴﴾ و ته گه ر مه تو رانه گرتابی و نه پارستابی، نیزیک بوو تو دا پیچه کی ب ره خی و انقه چی. ﴿۷۵﴾ فیجا نه گه ر ته و هه کربایه [و ته گو هی خو دابایه وان]، هم دا ته دوقات دنیا یی و ئاخره تیدا ب بهر ئیزا ئیخین، پاشی ته بو خو که س نه ددیت پشته فانسیا ته بکته، و دهستان بو ته ل سهر مه به لینییت.

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِرُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذْ لَا يَلْبَثُونَ خَلْقَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سَنَةً مِّن قَدْرِ
سَلَاتِنَا قَبْلَكَ مَن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَفَمَن
أَصْلَوهُ لِيُلْوَكَ الشَّمْسُ إِلَى عَسْقِي الْآبِلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ
إِنَّا قُرْءَاتُ الْفَجْرِ كَانَتْ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ الْآبِلِ قَتَّهَجْدُ
بِهِ نَافِلَةٌ لِّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾
وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَأَجْعَلْ لِي مِّن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْءَانِ مَاهُوَ
شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾
وَإِذْ أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَجَّجَانِيهِ وَوَدَّأَسَّهُ
الْشُّرْكَانَ يَتُوسَّسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ عَمَلٍ عَلَى شَاكِلَةٍ فَمَنْ يَكَوِّنُ عَلَيْهِ
يَمَن هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَنَنْهَنَّ
بِالَّذِي أُوحِيَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَتَجِدَنَّكَ بِهِ عَلِيمًا وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾

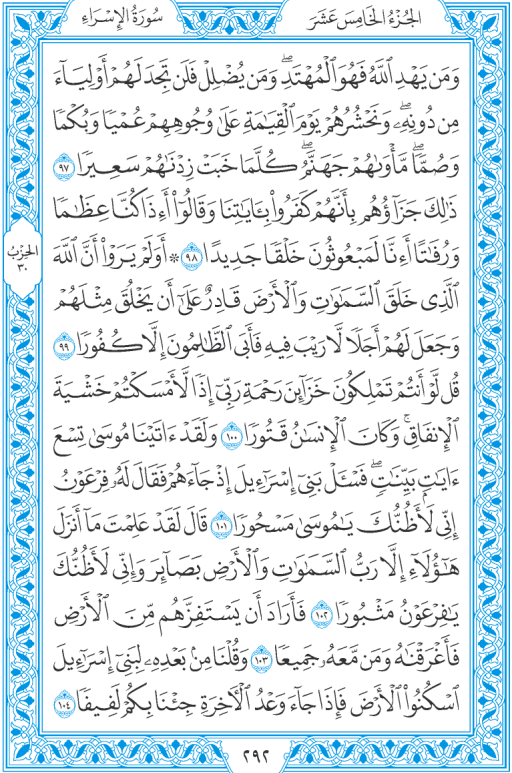
﴿۷۶﴾ و چو نه مابوو دا ب دژ منابيسيا خو ته عیجز و تنگاف کهن، دا ته ژ مه که هی دهر بیخن [و نه گهر وان نه شه کربایه و وان تو دهر بیخستبایی]، هنگی پشتی ته، شه ژ دهمه کی کیم پیغه تر نه دمان. ﴿۷۷﴾ نه شه ریکا مه یه د گهل پیغه مبه ری ت مه، شه وی ت مه به ری ته هنار تین [کو شه وی مله تی به رئاتاف که یین شه وی پیغه مبه ری خو ژ ناف خو دهر دئیخت]، و تو چو گوهورینی بو ریکا مه [قی] نابینی. ﴿۷۸﴾ وهختی روژ ل نیفا شهسانی وهر دگریت هه تا شه فتاریسی تو نفیژان بکه، و نفیژا سپیدی ژ بیر نه که [نفیژا سپیدی ب قورئانی هاته ب نافکرن چونکی قورئان ب دیری ل سهر دئیته خواندن]، چونکی ب راستی نفیژا سپیده بییان ملیاکه ت ل سهر شاهدن [ب شه ف و روژ تیدا حازر دهن، و خو تیدا پیک دگوهورن، فینجا ههر دو جوین ل سهر دبنه شاهد]. ﴿۷۹﴾ وهختی ژ شه فی، رابه نفیژان ب قورئانی بکه [ئانکو قورئانی تیدا بخوینه] کو فهرزه کا زیده یه [ل سهر ههر پینج نفیژان] بو ته ب تنی، دا خودایی ته ب وان نفیژان ته بگه هینته جهی به سنکری [شه جهی سوپاسییا ته تیدا دئیته کرن روژا مه هدرامه زن دکهی].

﴿۸۰﴾ بیژه: خودیوو ههر کاروباره کی هه بیت ب رهنه کی تو پی رازی، ب من بده کرن و من بکه دنافا، و ههر کاروباره کی هه بیت ب رهنه کی تو پی رازی من ژی دهر بیخه، و تو ژ ده ف خو من ب هیژ بیخه و هاریکاریا من بکه. ﴿۸۱﴾ و بیژه: هه قی و نیسلام و شه ژ فانی خودی ب سهر که فتنا وان دایی هات، و پویچی و شیرک چو نه ما، ب راستی پویچی و شیرک ههر یا چویسیه. ﴿۸۲﴾ شه هنده ک نایه ت و سوره تان ژ قورئانی دئینه خوارئ، دهر مان و دلوقانینه بو خودان باوهران، و ژ زینانی پیغه تر ل سته مکاران زیده ناکهن. ﴿۸۳﴾ و ههر وهختی مه که رهم و نیعمه ت د گهل مروقی کر، رویی خو وهر گنرا [ژ بیرئینان و سوپاسییا خودی]، و ژ مه زناتی خو [ژ مه] دوبریختست، و ههر وهختی نه خو شبیه کی هنگافت گله ک بی هیفی دیت. ﴿۸۴﴾ [ههی موحه مه د] بیژه: ههر تیک وه کی خو [کایی چاوا یه وه سا] کار دکه ت، فینجا خودایی هه وه چیتر دزانی ت کا کی راسته ریتره. ﴿۸۵﴾ و شه و هه و پسیارا رو حی ژ ته دکهن [کا چیه؟] بیژه: روح ژ کارئ خودایی منه [ئانکو شه ب تنی و ب دورستاهی دزانی ت کا چیه]، و ژ کیمه کا زانی تی پیغه تر بو هه وه نه هاتیسه دان. ﴿۸۶﴾ و ب سویند شه گهر مه فیابایه، شه و قورئانا مه بو ته هنارتی دا ژ سهر دلئ ته به یین، و پاشی ته بو خو کس نه ددیت پشته فانیسیا ته بکه ت.

إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذِهِ الْقُرْآنِ
لَآ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۗ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا الْكُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَوْ نُؤْمِنُ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ
لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن تَحْتِ
وَعَتَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خَلًا لَّهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوَسْقَطَ السَّمَاءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِنَالِهِ ۗ وَالْمَلَكُ كَذِبًا
قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونُ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرَفٍ أَوْ تَرْفَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفُوقِكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ ۗ قُلْ
سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ
أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا
رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُظْمِئِينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

﴿۸۷﴾ به لى مه شه، ژ دلؤ فانيسا خودايى ته، بو ته نه قياييه [كوئهم ژ سهر دلى ته راکهين و ژ بيرا ته بهين]، ب راستى کهر ما خودى ل سهر ته گه له که. ﴿۸۸﴾ بيژه: ب سويند نه گهر مروّف و نه جنه ههمى بيکفه کوم بين کوئه و قورنانه کا وهكى فى قورنائى بينن، نه شين وهكى وى بينن خوّه گهر ههمى بو تيکدو پشته فان و هاريکار ژى بن. ﴿۸۹﴾ و ب راستى مه بو مروّفان ههمى نموونه، و گه له ک جاران و ب ريکيت جودا جودا، دفى قورنائيدا ييت تينابين، به لى باراپتر ژ مروّفان ريکارا زى نه بوون و تينکارى گرتن. ﴿۹۰﴾ و گوئن: قه دهم باوهريسى ب ته نائين هه تا تو کانيسه کى بو مه ژ نه ردى دهر نه تيخى. ﴿۹۱﴾ يان ژى جنیکه کا دارقه سپان و ميويت ترى ته هه بيت، فيجا توروياران دناقرا دهر بيخى و د بزا بهى. ﴿۹۲﴾ يان ژى نه سمانى پرت پرت ب سهر مه دا بينى ههروهكى تودينژى، يان ژى تو خودى و ملياکه تان بينى و هم بينن. ﴿۹۳﴾ يان ژى ته خانيسه ک ژ زيرى هه بيت، يان ژى بچيسه نه سمانان، خو تو بچيسه نه سمانان ژى

ديسانم باوهريسى ب ته نائين، هه تا تو کتبه کى بو مه نه بينى کوئهم بخوينن [و بيته شاهد و به لگه ل سهر بيغه مبه راتيسا ته]، بيژه: پاک و پاقرى بو خودايى من بيت، ما نه ز چمه ژ مروّفه کى بيغه مبه ر پيقه تر. ﴿۹۴﴾ و چو تشتان مروّف [مه خسه ده لکى مه که هى] پشتى هاتنا راسته ريسين ژ باوهريسى نه دا پاش، نه و نه بيت [ژ نه زانين] دگوئن: نه رى خودى مروّفه ک، بيغه مبه ر هنار تيسه؟! ﴿۹۵﴾ بيژه: نه گهر خه لکى نه ردى ملياکه تان، و وهكى هه وه ب ساناهى ل سهر نه ردى هاتن و چون کر بانه، دا هم ژى ملياکه ته کى بيغه مبه ر ژ نه سمانان بو وان هنيرين. ﴿۹۶﴾ بيژه: بهسى منه خودى دناقرا من و هه وه دا شاده ييسى ل سهر بيغه مبه ر نيسا من بدهت، ب راستى نه و شارها و بينه رى بنده ييت خو به.

﴿ ۹۷ ﴾ و ئەوئى خودئى راسته پرى بکەت، ئەوہ یئى راسته پرىکرى، و ھەر کەسى خودئى [ژ بەر کار و کربارىت وى] وى گومرا و بەرزە بکەت، فئىجا ژ بلى خودئى تو چو ھارىکاران بۆ نايىنى، و ئەم رۆژا قىامەتئى دئى وان ل سەر سەر و چاقان کۆرە و کەپر و لال کۆمکەين، و جھئى وان دۆژە ھە و ھەر وەختئى گورپىيا وئى داھات، ئەم گورپى و سۆتئى لئى زىدە دکەين. ﴿ ۹۸ ﴾ ئەفە جزا يئى وانه چونكى وان باوهرى ب نیشان و بەلگە يئىت مە نەئىنان [و باوهر نەدکرن دئى رابنەفە] و دگۆتن: ئەرئى ئەگەر ئەم بووینە ھەستى و ئاخ، جارەکا دى دئى زىندى بىنەفە کو بىنە چىکرىيە کئى نوى. ﴿ ۹۹ ﴾ ئەرئى ما ئەو نايىن ب راستى ئەو خودايئى ئەرد و ئەسەنان چىکەت، [دشئىت وەكى وان [ژ مرؤفان] چىکەت، و وەختەک بۆ وان [مرنا وان و رابوونا وان ژ گۆران] يئى دانايى شک تىدا نىنە، بەلئى سەتە مکاران ژ رپکا گاورىيئى پئىفە تر نەگرت. ﴿ ۱۰۰ ﴾ [ھەى موھەمەد] بئىژە: ئەگەر ھوین خودانئىت

گەنجىنە و گەنجخانە يئىت کەرەما خودايئى من بانە، ھوین دا قەلسيئى کەن [و ھەوہ نەددا کەسى] ژ ترسا خلاسبوونا وئى، نئى مرؤفە گەلە کئى چرویک و چاقتر سىايىيە. ﴿ ۱۰۱ ﴾ و ب راستى مە نەھ موەجىزە يئىت ئاشکەرە دانە مووسايى، فئىجا پسىارا ئسرائىليان بکە وەختئى ئەف موەجىزە بۆ ھاتين [دا بۆ ھەمى جوھىيان راستىيا فى تشئى پئىغەمبەرى گۆتى ديار بىت، و ل سەر خو بىنە شاھد]، فئىجا فیرعەونى گۆتى: ھەى مووسائەز و ھەساز دکەم تو يئى سىرە لئىکرى و ئەقەچۆيى. ﴿ ۱۰۲ ﴾ [مووسايى] گۆت: ب راستى تو دزانى ئەف موەجىزە يئىت بۆ من ھاتين کو نیشان و بەلگە يئىت ئاشکەرە، ژ خودايئى ئەرد و ئەسەنان پئىفە تر کەسى دى نەئىنایىنە خواری، و ب راستى ھەى فیرعەون ئەز تە ھىلاکچۆيى دىنم. ﴿ ۱۰۳ ﴾ و فیرعەونى فیا [ئسرائىليان] ژ مسرئى دەر بئىخىت و وان تەنگاف بکەت، فئىجا مە ئەو و ھندى دگەل، ھەمى [دەر يايىدا] خەنداقاندىن. ﴿ ۱۰۴ ﴾ و پشئى فئى مە گۆتە ئسرائىليان ل وى ئەردى ئاکنجى بىن [ئەوئى فیرعەونى دقيا ھەوہ ژئى دەر بئىخىت]، فئىجا ئەگەر وەختئى رۆژا قىامەتئى ھات، ھەوہ ھەمىيان پئىفە دئى ئىنين [ژ گۆران پراکەين، دا حوکوم د نابقەرە ھەوہدا بئىتە کرىن].

﴿۱۰۵﴾ و مە قورئان ب ھە قىيىڧە ئىنايىيە خوارى، [دا ھە قىيى و راستىيى ئاشكە را بكتە] و ب ھە قىيىڧە يا ھاتىيە خوارى، و مە تو نە ھنارتى بۆ ھندى نەيت بىيە مزگىنىين و ئاگە ھداركەر. ﴿۱۰۶﴾ و مە قورئان جودا جودا بۆ تە ئىنا خوار دا تو ھىدى ھىدى بۆ خەلكى بخوينى، و مە پىچ پىچە [ل دويڧ بەرژە و ھندىيان] ئىنا خوارى. ﴿۱۰۷﴾ بىژە: چ ھوين باوهرىيى پى بينن يان پى نەئىين، ب راستى ئەويت زانين [ب قورئانى و ب ھاتنا پىڧە مەرى] بەرى نوکە بۆ ھاتى، گاڧا قورئان بۆ وان ھاتە خواندن، ب لەز دکەڧنە سەر سەر و چاڧىت خۆ، بۆ سوجدە برنى. ﴿۱۰۸﴾ و دىيژن: پاك و پاڧرى [ژ ھە مى كىماسىيان] بۆ خودايى مە بيت، ب راستى بەيماننا خودايى مە دايى، ھات. ﴿۱۰۹﴾ و دکەڧنە سەر سەر و چاڧىت خۆ و سوجدەيى دېەن، و دکەنە گرى و [خواندنا قورئانى] ترسا وان پتر لى دکەت. ﴿۱۱۰﴾ بىژە: ھەزكەى ب ناڧى خودى گازی بکەن، ھەزكەى ب ناڧى دلۇڧان گازی بکەن، ب كىژ ناڧى گازی دکەن، گازی بکەن، نى خودى باشناڧ يىت

سخنة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۱۰۵﴾
 وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿۱۰۶﴾
 قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ءَوْ لَا تُؤْمِنُونَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ سُجَّدًا ﴿۱۰۷﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿۱۰۸﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَنْبَهُهُمْ فَخُشِعُوا ﴿۱۰۹﴾ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا يَهَيَّا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿۱۱۰﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَفًى مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبِّرُهُ تَكْبِيرًا ﴿۱۱۱﴾

سورة الكهف

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿۱﴾
 قِيمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿۲﴾
 مَلِكِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿۳﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿۴﴾

ھەين، و تو نڧىژا خۆ ب دەنگى بلند نەكە و ددلى خۆ دا ژى نەكە [كو كەسى گول دەنگى تە نەيت]، و رېكەكى بگرە د ناڧەرا ھەردوكاندا بيت. ﴿۱۱۱﴾ و بىژە: بەسن و سوپاسى ھەمى بۆ وى خودايى ئەوي چو زارپوك بۆ خۆ نەگرتىن، و چو ھەڧشك د مالدارىيىدا بۆ نەيى، و يى چو ھارىكار و پشەتەڧان ژ ھەوجەيى بۆ نەيى، و وى ژ ھەمى كىم و كاسىيان مەزنتر لى بکە [كو زارپوك يان ھەڧشك يان پشەتەڧان و ھارىكار ھەبن].

سۆرەتا كەھف

ل مە كەھى ھاتىيە خوارى (۱۱۰) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سوپاس و پەسن ھەمى بۆ وى خودايى، ئەوي قورئان بۆ بەندەيى خۆ ئىنايىيە خوارى، و چو خوارى و كىماسى نەكرىيە تىدا. ﴿۲﴾ كىيە كا راست و بى جودايىيە و پارىزقانا كىيىت بەرى خۆيە، دا گاور و گونە ھكاران ژ ئىزايە كا دژوار بترسىنيت و مزگىنىيى بدەتە خودان باوهران، ئەويىت كار و كرىارت قەنج دکەن، كو ب راستى خەلاتەكى باش بۆ وان ھەيە كو بە ھەشتە. ﴿۳﴾ و ھەر و ھەر دى د ناڧدا [د ناڧ بە ھەشتىدا] مينن. ﴿۴﴾ و [دېسا] دا ئەوان، ئەويىت گۆتىن خودى زارپوكەكى بۆ خۆ گرتى [ژ ئىزايى] بترسىنيت.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بِخُجُوعِ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَى الْحِزْبِ أَحْسَنُ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ لَمَنْ نَقَضَ عَلَيْهِمْ صُفُوفَهُمْ فَإِنَّمَا يَخْرُجُ مِنْهَا كَيْفَ تَخْرُجُ السَّمَكُوتُ وَالْأَرْضُ لَنْ نَدْعُوها مِنْ دُونِهَا إِنَّا لَقَدْ فَتَنَّا إِذْ أَتَوْا سَطَطًا ﴿١٣﴾ هَلْؤَلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّوْلَا تَأْوِنُ عَلَيْهِمُ بَشَاطِنُ يَتَّبِعُونَ أَفْوَاهَهُمْ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٤﴾

﴿٥﴾ نه ئەو و نه باب و باپیری و ان چو ژ هندی نوزانن، ئەفە ئاخذتته کا مەز نه ژ دەفی و ان دەر دکەفیت، و ئەو ژ درهوی بیقه تر نایبئن. ﴿٦﴾ فیجا تئ ههیه توژ خەم و کۆفانان خو بکوژی، ئەگەر ئەو باوهریی ب فی قورئانی نهئینن. ﴿٧﴾ و ب راستی تشتی ل سەر ئەردی ههی، مه یئ بو کرهیه خەمەل و جوانی، دا وان (مرۆشان) بجه ربینن کا کی ژ وان یئ کار باشتره. ﴿٨﴾ ب راستی هندی ل سەر ئەردی [ژ خەمەل و جوانیی و هەر تشتی تیدا پرۆژا دویماهییکا دنیا یئ]، دئ کهینه ئاخه کا رویت و رهوال و بی شینکاتی. ﴿٩﴾ ئەری ته هزر کر [ههی موحه مه د] کو خه لکی شکه فتی و ره قیمی [ره قیمی یان نافئ وی چیا به یئ شکه فت لی، یان ئەو نهاله ئەفا شکه فت تیدا، یان نافئ گوندئ وانه، یان نافئ وی ته حته بهری بوو یئ نافئ وان ل سەر نفیسی، و بارپارت ژ ته فسیر زانان ل سەر ئەفا دویماهیییئه] ژ نیشان و مو عجیزه ییت مه ییت عه جیییه [ئانکو هزر نه که ئەفه ژ هه می نیشان و مو عجیزه ییت مه عه جیتره]. ﴿١٠﴾ بیژه وان، ده می

وان گەنج و لاوان خو گەهاندیهه شکه فتی، و وان گۆت: خودیو، تو دلۆفانییه کی ژ دهف خو ب مه بهه [ل ئاخره تی ل مه ببۆره، و مه ئیمن بکه ژ نه یاران، و پرزی ل فی دنیا یئ بده مه]، و فی کارئ مه راست بکه و ب ساناهی بیخه. ﴿١١﴾ و د شکه فتیدا چه ند قه دەر سال و زه مانان، مه په ردا خه وی ب سەر گو هیت وان دادا [کو وان گول چو نه بیت و هەر نفستی بمینن]. ﴿١٢﴾ پاشی مه ئەو ژ خه وی هشیار کرن، دا بزاینن کا کی ژ هه ردو جوینان دزانیست، کا ئەو چه ند مایینه [ئەفه ئیشاره ته کو ئەو ل سەر وهختی مانا خه لکی شکه فتی د شکه فتیدا، د ژیک جودا بوون]. ﴿١٣﴾ ئەم سه رهاتیا وان ب دورستی بو ئەفه دگێرین، ب راستی ئەو هنده ک خورت و لاو بوون باوهری ب خودایی خو ئینابوون، و مه ژ ی پتر راسته ریکرن [و مه پراگرتن و دلئ وان موکو متر لی کر، کو خو ل بهر هه ره خو شیهه کا هه بیت بگرن]. ﴿١٤﴾ و مه دلئ وان [ب سه بر و راستی و پراگرتن] قاهیم کرن، وهختی [به رانه ری خون دکاری] رابووین، و گو تین: خودایی مه، خودایی ئەرد و ئەسه لانه، ژ بلی وی ئەم چو خودایی دئ نابه ریسین [و ئەگەر مه ژ بلی وی ئیکئ دی په رست] هنگی ب راستی ئەم ئاخذتته کا دویر ژ هه قیسی دیژین. ﴿١٥﴾ ئەفیت هه، مله تی مه [خه لکی باژیری مه] شوینا خودئ، چه ند په رستییه کیت دی دپه ریسن. کا بلا نیشانه کا ئاشکه رال سەر خودایینییا وان بینن، ما کی ژ وی سه ته مکارتره یئ دره وان ب نافئ خودئ بکه ت؟

﴿۱۶﴾ و گافا هه وه خو ژ وان و بیټ ته و شوینا خودی دپه ریسن [ژ بوتان]، دویر ټیخست و خو ژئی دا باش، فیجا خو بگه هیبنه [هه رنه] شکه فتی، خودایی هه وه دئی بهر و بیافی دلؤ فانییا خو ل سهر هه وه فره ه کت، و کاروباری هوین تییدا و تشتی هوین مفایی ژئی وه ردگرن، ژ خوارن و فه خوارنی، دئی بو هه وه ب ساناهی ټیخیت. ﴿۱۷﴾ و تو دئی یبنی وه ختی رۆژ ده لیت تیرۆژ کیت وئی ریکا خو ل سهر ره خی راستی یی شکه فتی دگو هیزیت، و وه ختی ئافا دبیت ژ ملی چه پیغه ل وان نادهت، و ژ وان دپوریت و ته و د نیفا شکه فتیغه بوون [ئانکو نه هه لاتنی و نه ئاوابوونی، رۆژئی ل وان نه ددا هه ره چنده ده ری شکه فتی یی فه کری زی بوو، و ته و د نیفا ویدا بوون]، ته فه ژ نیشانیت [دهسته لاتدارییا] خودینه، و هه ره که سی خودی راسته ری بکه ت، نی ته وه راسته پیکری، و هه ره که سی گومرا و بهرزه بکه ت، نی تو چو هاریکار و ریبه ر و ریسانان بو نابینی. ﴿۱۸﴾ و یا ژ ته فه د هشیارن و ته و ب خو د نفستینه [چونکی چاقیت وان د فه کری

المذنب

وَإِذْ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْوَحْيَ وَإِذْ أَوْأرَأُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَسْئُرُونَ كُرُورًا كُرُورًا فَوَجَّهْنَا لِقَوْمِكُم مِّنْ أَمْرِكُمْ مَّرْفَقًا ﴿١٦﴾
* وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرَ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ
الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ إِلَيْهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِّنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ اللَّهَ يَهْدِي لِقَوْمٍ يُهْتَدُونَ ﴿١٧﴾
يُضِلُّ قُلُوبَ لَمَّا وَجَّهْنَا مَنزِلَ الْوَحْيِ لِقَوْمِكُمْ مِّنْ أَمْرِكُمْ مَّرْفَقًا
وَهُمْ رُفُودٌ وَقَدْ نَفِثْنَا إِلَيْهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلَّمَهُمْ
بَسِطَ ذِرَاعِيهِ بِالْوَحْيِ لَوْ أَصَابَ لَأَخَذَ الْيَهُودُ لِيَدَيْهِمْ مِّنْهُم
فِرَارًا وَلَمَلَأْتِ مِنْهُمْ رُجْعًا ﴿١٨﴾ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا
لِئِسَاءِ لُؤْلُؤِ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَائِلًا مِّنْهُمْ كَمَا لَبِثْتُمْ قَالُوا لَيْسَ
بِیَوْمِنَا أَوْ بَعْضِ يَوْمِ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ قَابَعَثُوا
أَحَدَكُمْ بِوَرْقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى
طَعَامًا فَلْيَأْكُرْ بِرِزْقِ مَنَّهُ وَلِيَتْ لَطْفًا وَلَا يُسْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَبْظُرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

بوون و ته و ب خو د نفستی بوون]، و مه ته و ل سهر ته نشتا راستی و چه پی دقو لیاندن و دزق اندن، و سه یی وان ژئی هه ردو ده ستیت وی ل بهر ده رازینکا شکه فتی ددریژ کری بوون، و ته گهر ته ته و دیتبانه [ل سهر وی حالی] دا [دلئی ته] تژی ترس بیت و دا ژئی ره فی. ﴿۱۹﴾ [و مه چا وائه و نغاند بوون] و هه سا مه ته و هشیار ژئی کرن، دا دناقهه را خو دا پسپار بکه ن [کا ته و چنه د مایینه د شکه فتیغه]، ټیکئی ژ وان گوټ: ته ری هوین چنه د مایینه؟ گوټن: رۆژه کی یان دانه کی رۆژئی [و ته ویت بو وان نه دیار کا چنه د مایینه نفستی] گوټن: خودی دزانت کا هوین چنه د مایینه، فیجا کا ټیکئی ژ خو ب فان پاره بیت خو هینر نه باژیری، بلا به ری خو بده تی کا چ خوارن ژ هه مییان هه لالتر و پاقرتره بلا بو هه وه بینیت، به لی بلا یی هشیار بیت [هویر به ری خو بده تی، دا نه ټیته نیاسین و دا که س د سهر دا نه بهت و نه خاپنیت]، که سی ب هه وه نه هه سینیت. ﴿۲۰﴾ ب راستی ته گهر ته و ب سهر هه وه هه لبن دئی هه وه ب که فران کوژن، یان دئی هه وه زق پینه سهر دینی خو [و ته گهر هوین زق پینه سهر دینی وان]، هوین وی وه ختی چوجا سهر فراز نابن.

﴿۲۱﴾ و هوسا مه خه لك ب وان حساندن و ب سهر وان هه لكرن ده می خه لكی د ناقبه را خو دا جرهبه ر و گه نكه شه ل سهر رابوونا پشتی مرئی دكرن، دا [نه و خه لك] بزائن په یانا خودی [ب رابوونا پشتی مرئی] راسته و ههر دئ یت، و شك و گو مان د قیامه یتدا نینه [مه نه و چاوا د خه و برن و هسا مه هشیار كرن]، د وی و هختیدا [وهختی وان نه و هوسا دیتن، و نه و ل پیش چاقان مراندین] د ناف خو دا جرهبه ر دكرن، فبجا هنده كان دگوت: گوبه ته كی ل سهر وان ناقا ب كهن، خودای و ان چیتر دزانیف [ژ وان نه و یت ب سهر وان هه لبوویین و جرهبه ر ل سهر وان دكهن، كا نه و کی بوون و كا كاری وان چ بوو]، و نه و یت ب سهر وان هه لبوویین گوتن: نه م دئ مزگه فته كی [ل بهر دهری شكه فتی] ل سهر وان ناقا كه یین. ﴿۲۲﴾ [نه و یت به حسنی وان كرین ژ جو هییان ل سهر و هختی پیغه مبه ری] دئ بیژن: نه و سی بوون، یی چاری سه یی وان بوو [و هنده كیت دی ژ وان] دبیزن: پینج بوون، یی شه شی سه یی وان بوو، هه ما ژ نك

خو و بی به لگه هو دبیزن، [و هنده كیت دی ژ وان] دبیزن: نه و حه ف بوون و یی هه شتی سه یی وان بوو، بیژه: خودای من هه ژمارا وان چیتر دزانیف [كا نه و چند بوون]، كه س [هه ژمارا وان] نوزانیف كیمه ك تی نه بن، یتدی تو د راستا وان خو رت و لاواندا ژ گه نكه شه یه كا بهر چا ف و ئاشكهر [وه کی نه فا مه بو ته وه حی پی هنارتی، بی كیم و زیده یی] پیغه تر نه كه، و پسپارا وان ژ كه سی نه كه [نه ف وه حیا مه بو ته هنارتی د دهره قی واندا به سی ته یه]. ﴿۲۳﴾ [هه ی موحه مه د] تو بو كرنا چو تشتی نیژه، نه ز سو به یی دئ فی [تشتی] كه م. ﴿۲۴﴾ نه گه ر نه بیژی: هه كه خودی حه ز بكه ت [ئانكو بیژه: نه گه ر خودی حه ز بكه ت نه ز دئ فی تشتی كه م]، و نه گه ر ته ژ بیر كر [تو بیژی (نه گه ر خودی حه ز بكه ت)] خودای خو بیینه بیرا خو [داخوازا لنبورینی ژی بكه، و بیژه: (نه گه ر خودی حه ز بكه ت - إن شاء الله)]، و بیژه: نه ز هیفی دكه م خودای من به ری من بده ته رینكا ژ فی چیتر [ئانكو هیفی دكه م شوینا فی ژ بیر كرنی خودی به ری من بده ته خیره كی ژ فی ژ بیر كرنی یا چیتر بیت]. ﴿۲۵﴾ [وه سی سه د سالان [نقستی] د شكه فتا خو دا مان [ل دویف حسیا پوژی] و نه هه سالیف دی لی زیده كرن [ل دویف حسیا ه یفی]. ﴿۲۶﴾ بیژه: خودی چیتر دزانیف كا نه و چند مایینه [نقستی د شكه فتیدا]، و غیبا نه رد و نه سمانان یا ییه، چه ندی ب چا ف و چه ندی ب گو هه. و وان [خه لكی نه رد و نه سمانان] ژ بلی خودی چو هاریكار نینن و خودی كه سی د حوكمی خو دا پشكدار ناكه ت. ﴿۲۷﴾ [وه ی موحه مه د] ژ كتیبا خودای خو نه و اب وه حی بو ته هاتی بخوینه، و چو گو هورین بو په یقیف و ئ نینه [ئانكو كه س نه شیف بگو هوریت]، و ته ژ بلی وی زی، كه س نینه ته فه حه و نیت.

وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ مِنْهُمْ أَمْرَهُمْ فَلَوْلِأُ أَنْبَأُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كُذِّبُوا وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كُذِّبُوا رَجَعْنَا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كُذِّبُوا قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا بَعَثْتُهُمْ إِلَّا لِقَائِ اللَّهِ فَلَا تَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مِثْلَ مَا يَقُولُ وَلَا يُنصِرُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يَضِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ يَجْزِي عَمَلَهُ بِيَوْمٍ لَا يُؤْتِي عَمَلَهُمْ جَزَاءً وَلَا تَنْصِفُ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولُوا لِقَائِي إِنْ قُلْتُ إِلَّا قَوْلٌ دَلِيلٌ ﴿٢٣﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَذِكْرُ رَبِّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبٍ مِنْ هَذَا ارْتَدَّ ﴿٢٤﴾ وَلِيَسْئَلُوا فِي كُفْرِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تَسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَسْئَلُوهُ عَنِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَأَنْزَلْنَا مَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنْ كِتَابٍ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

﴿۲۸﴾ [هه ی موحه مه د] تو سه بری خو ل سهر وان بکیشه، و وان نه هیله نه ویت سپیده و ئیشاران گازی خودایی خو دکهن [و خودایی خو دهر یسن، و ب پهرستن و گازیسا خو]، قایلپوون و پازیبوونا خودایی خو دفتین، و به ری خو ژ وان وهر نه گپره [چهن د ده ژار و ده ست ته نگ بن بو هنده کهنکهنه و گره گران]، و ته دفت زهنگین و خه لکی دنیا یی ل دیوانا ته بن و گو هی خو نه ده وی یی مه دل ی وی ژ بیرینانا خو بی ناگه کری، و ب دویف دلخوازیسا خو که تی، و کاری وی زیده خرابیه. ﴿۲۹﴾ و بیژه: هه ق [ههر] نه وه نه وی ژ ده ف خودایی هه وه هاتی [کو ئیسلام و قورئانه]، فیجا ههر که سی بفت بلا باوهریسی بینیت، و ههر که سی بفت زی بلا گاور بییت، ب راستی مه بو سته مکاران ناگره کی و هسای به ره فکری، کو گورپیا وی یال وان هاتیسه ئیک، و نه گهر هه وار کرن [نافه ک خواستن] دی برسفا وان ب نافه کا وه کی سفری حلیایی ئیته دان [وهسا یا شارایه] سهرو چاقان دهریژیت، چ پیسه فه خوارنه و چ پیسه

الجزء

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَنَيْيِ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّعَىٰ هَوْنَهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿۲۸﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ مَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿۲۹﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَن أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿۳۰﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نَبْءُ الثَّوَابِ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿۳۱﴾ وَأَصْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿۳۲﴾ كَلَّمَا الْجُنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْطُلَهُمَا لَمْ تَطْلُبْهُنَّ سَبِيحًا وَفَجَزْنَا لِحُلَاهُمَا نَهْرًا ﴿۳۳﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿۳۴﴾

جهه لی خو جه دبن. ﴿۳۰﴾ ب راستی نه ویت باوهری ئینابین و کار و کریاریت راست و قهنج کرین، ب راستی نه م خه لاتی وی یی کاری راست و قهنج کری به رزه ناکه یسن. ﴿۳۱﴾ نه فان به حه شتیت ناکنجیبوونی بو وان، کو پویبار د بنرا دجن، نه و دی به حه شتیدا ب بازیت زیری دئینه خه ملاندنی، و جلکیت که سکیت ئارمیشی ته نک و ستور دی کهنه بهر خو، و د پالدایینه ل سهر ته ختیت چارچه فکری، چ خه لاته کی باشه و چ خو ش جهه لی خو جه و ناکنجی. ﴿۳۲﴾ و نموونه یا دوه لاما ن بو وان بیژه، مه ئیک ژ وان دو جنیکیت هه می جوینیت تری تیدا دابووی، و مه دور ماندوریت هه ردو جنیکان ب دارقه سپان گرتبوو، و نافه را هه ردو جنیکان زی کربوو چاندن. ﴿۳۳﴾ هه ردو جنیک که فتبوونه بهری، و چو [چو سالان] زی کیم نه دبوو [هه ردهم به ری وان یی تمام بوو]، و مه پویبار ئیخستبوو د نافه را هه ردو وکاندا. ﴿۳۴﴾ و [خودانی هه ردو جنیکان] هنده ک مالی دی زی هه بوو، فیجا دان و ستاندن د گه ل هه فالی خو کر، و گوئی: نه ز ژ ته ب مالترم، و نه ز ژ ته ب هیزتر و ب پشته فانترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ
 أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ
 خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
 بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُرَفُّهُ ثُمَّ تُنْفِقُهُ تُمْ سَوَدَكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾
 لَكَ أَنْتَ هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
 جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا سَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلَ مِنْكَ
 مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنَّ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
 عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ
 مَاؤُهَا غُورًا فَلَنْ نَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأَجْبَطَ يَتَّمِرُهُ
 فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
 عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَوْ تَكُنْ لَهُ
 فِتْنَةٌ يَحْضُرُهُ مِنَ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْصَرًّا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ
 لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاصْرَبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ
 فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

﴿٣٥﴾ و چو د نافع جنیکا خودا، د گهل وئ سته مئ
 نه وای ل خو کری، گوت: نهز باوهر ناکهم روزه ک
 هه بیست نهف جنیکه نه مینیت، و دویمه اییکه ک بو
 هه بیست. ﴿٣٦﴾ و نهز باوهر ناکهم قیامهت زی هه بیست،
 و نه گهر [هه بیست زی و نهز خودانی فی رهن و باغ و
 مالییه تی و] نهز بییمه زفراندن ب بال خودایی خو فیه،
 ب راستی نهز دئ جنیکه کار فی چیتر و جهه کی چیتر
 بو خو بینم. ﴿٣٧﴾ هه قالی وی لی زفراند و گوتی:
 نه ری ته خو بی باوهر کر زی وی خودایی، نه وئ تو
 جارا ئیکی ژ ئاخئی، پاشی ژ چپکه کائافی چیکری،
 پاشی تو کریسه زهلامه کی دورست و بی کیم و
 کاسی. ﴿٣٨﴾ به لی نهز مروفه کم باوهریسی دینم کو
 خودی خودانی منه، و نهز چو هه فیشکان بو خودایی
 خو چیناکهم. ﴿٣٩﴾ بلا وهختی تو دچریه د نافع جنیکا
 خودا، ته گوتبایه: نهفه نهوه یا خودی حه زکری، بی
 خودی چو هیز و شیان نینن، و نه گهر تو من بینی
 مال و زارو کیت من ژ ییت ته کیمترن. ﴿٤٠﴾ نهز
 هیفی دکهم خودایی من جنیکه کار یا ته چیتر بده ته

من، و ئاتافه کی ژ نهسمانی [وه کی برویسیان] ب سهر جنیکا ته دا بینیت، و بکه ته نه زده کی رویت و
 ره وال و حولی. ﴿٤١﴾ یان زی ئافا وئ د نه زیددا به ته خواری، کو تو نه شیئی ل دویتف بچی و بزفرنییه فه.
 ﴿٤٢﴾ و فیقیبی وی هه می بویچ بوو، نه ما، فیجا ده ستیت خو [لینکدان]، به روپشت کرن [ژ به شیمانیی] ل
 سهر وی مالی لی مه زاختی، و جنیک هه می ب سهر یکدا هاتبوو خواری، ئینا گوت: خو زی من چو شریک
 بو خودایی خو چی نه کر بانه. ﴿٤٣﴾ وی چو دهسته ک نه بوون ژ بلی خودی، دهه واری بی و هاریکاریسیا
 وی بکه ن، و وی ب خو زی پی چی نه دبوو به ره فانیسی ژ خو بکه ت. ﴿٤٤﴾ نه ها دفی کراسیدا هاریکاری
 به س ژ خودییه [که سی دی نه شیئ هاریکاریسی بکه ت]، چیترین خه لات نهوه یی نهوه دده ت، و چیترین
 دویمه اییکه نهوه یا نهوه دده ت. ﴿٤٥﴾ بیژه وان هندی دنیا به وه کی ئافه کینییه مه ژ نهسمانان ئینابیته خواری،
 و ب فی ئافی گل و گیایی نه ردی هه می تیکراشین بوو، و پاشی بوو پویش و په له خ و بای به لافه کر و
 ته رابه راکر، و خودی ل سهر هه می تستان خودان دهسته هلاته.

﴿۴۶﴾ مال و زارۇك رەوشا ژيانا دىنايىنە، و كار و كرىارىت قەنج و گوهدارىيا خودى، بۆ ھەو ەل دەف خودايى تە ب خىتر و ب ھىقىترن. ﴿۴۷﴾ و بىژرە وان رۇژا ئەم چىيان ژ بن دكەين، و تو ئەردى ئاشكەرا [بى گىر و چىا و كەند و كۇر] دىينى، و ئەم وان ھەمىيان كۇم دكەين، كەسى ژ وان ناھىلن. ﴿۴۸﴾ و ھەمى بىكشە بەرانبەرى خودايى تە ب رىز ھاتنە راو ەستاندن، ب راستى كا جارا ئىكى مە ھوين چاوا دابون [رويس و بىخواس و سەركۇل و بى مال و زارۇك]، ھوين وەسا جاره كا دى ھاتنە بەر دەستى مە، ھەو ەزر دكر ئەم چو ژفانان بۆ ھەو ە نادانن [ھەو ەزر دكر قىامەت نىنە]. ﴿۴۹﴾ و كىتب [بىت كار و كرىارىت وان] ھاتنە دانان [نانكو ھەر ئىك ب سەر كار و كرىارىت خۆ ھەلبو]، فىجا وى رۇژى دى گونە ھكاران بىنى، وەختى ئەو كرىارىت خۆ د كىتبىدا دىبنن ژى دترسن، و دىبژن: وەى خۇل ب سەرى مە، ئەفە چ كىتبە؟ چو ھویر و گر نىنن ھىلابن و تى بۇرى بىت و نەئقىسىبن، و ھەر گونە ھەكا وان د دىنايىدا كرى

المؤمنين

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿۴۶﴾ وَيَوْمَ نَسُفُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْتَهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿۴۷﴾ وَعَرَضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿۴۸﴾ وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿۴۹﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿۵۰﴾ مَا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقِ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُمْ مُتَعَدِّينَ الْمُضِلِينَ عَصِدًا ﴿۵۱﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَوْبِقًا ﴿۵۲﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرَفًا ﴿۵۳﴾

دىتن يا نقىسىبە، و خودايى تە ستمە ل كەسى ناكەت. ﴿۵۰﴾ و بىژرە وان، دەمى مە گۇتسىە ملياكە تان بۇ ئادەمى ھەرنە سو جەدى [سو جەدىا رىز گرتنى نەيا بەرستنى]، فىجا ھەمى چۈنە سو جەدى [ئىلبىس] تى نەبىت، ئەو ژ ئەجنەيان بوو، و ژ ئەمرى خودايى خۆ دەر كەفت، ئەرى ھوين وى و دوىندە ھا وى شوىنا من بۆ خۆ دكەنە پشەفان، و ئەو دژمىت ھەو، چ بىسە گوھۇرىنە ستمەكار دكەن [و ەختى خودى دەھىلن و شەيتانى بۆ خۆ دكەنە پشەفان]. ﴿۵۱﴾ من ئەو [ئىلبىس و دوىندە ھا وى] ل سەر چىكرنا ئەرد و ئەسمانان نە حازر كرىبون، و نە ل سەر چىكرنا وان ب خۆ ژى، و ئەز نە ئەوم يى ئەو یت خەلكى د سەردا دىبن، بۆ خۆ بکەمە ھارىكار. ﴿۵۲﴾ و رۇژا [خودى] دىبژىت: كا گازی وان ھەفپشكان بکەن ئەو یت ھەو دكر نە ھەفپشك بۆ من [كا دى فایدهى ھەو ە كەن و دى شىن مە ھدەرى بۆ ھەو ە بکەن!]، ئىنا ھەوار كرنە وان، بەلى بەر سفا وان نە دان، و مە جەھى ھىلاكى [كو دۇژ ھە] بىخستە د ناڧەر ا واندا. ﴿۵۳﴾ و گونە ھكاران ناگر دىت و ل دەف وان بوو ئىقىبن و گومان نەما، ئەو دى كەفنه تىدا و چو چارە بۆ خۆ نە دىتن كو وان ژى [ژ ناگرى] بدەتە پاش.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَعَ النَّاسِ أَنْ يُؤْمِنُوا
 إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
 الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فُبُلًّا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَمُجَدِّدِ الدِّينِ ۚ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
 لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَالتَّخَذُوا آلِيئِي وَمَا أَنْذَرُوا هُزُورًا ﴿٥٦﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ بَيِّنَاتٍ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسَى
 مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
 أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْعَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهم بِمَا كَسَبُوا
 لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُم مَوْعِدٌ لَنْ يَجْدُوا مِنْ دُونِهِ
 مَوْيلاً ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْتُمْ لَمَّا ظَلَمْتُمْ وَأَوجَعْنَا
 لِمَنْ هَلَكَ مِنْكُمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
 أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
 بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

﴿٥٤﴾ و ب راستی مه بؤ مروشان دثقی قورئانیدا ژ همی
 رهنگان نمونه نیناینه، بهلی مروف ژ همی تشتان
 پتر بی مهدهړک و قاویش کیسه. ﴿٥٥﴾ و چو تشتی
 مروف ژ هندئ نه دانه پاش کو باوه ریسی بینن،
 و داخووا لیوورینی ژ خودایسی خو بکن، پشتی
 راسته ریسی پیغه مبهه و قورئان] بؤ وان هاتی، نهو
 نه بیت دویماهیسا نه ویت بهری ب سه ری وان بهیت،
 یان ژی هه می رهنگیت ئیزایی ب ناشکه رای بی بؤ
 وان بهین. ﴿٥٦﴾ و ئەم پیغه مبهه ران ناهنیرین نه گه
 بؤ هندئ نه بیت دا بنه مز گینشین و ناگه هدار کهه، و
 نه ویت گاوریوویین ب پویچیسی جر بهری دکهن، دا
 هه قیسی پی بی هینز بکن و نه هیلن و بهن، و به لگه و
 نیشایت من [کو قورئانه] و ئیزایا بی هاتینه ترساندن
 ب ترانه وهردگرن. ﴿٥٧﴾ و ماکی ژوی سته مکارتره
 یسی ب نشان و نایه تیت خودی بیته شیره تکرن،
 پاشی پشتا خو بدتئ [هزرا خو تیدا نه کهت و خو
 تئ نه گه هینیت]، و کریاریت ب دهستی خو کرین
 [ژ خرابی و گونه هان] ژ بیر بکهت [هزرا خو د

دویماهیسا و اندا نه کهت]. و دا د قورئانی نه گه هن، مه بهرده یسیت ئیخستینه سهه دلیت وان، و مه که پاتی و
 گرانی یا ئیخستیه د گو هیت و اندا، و نه گه داخووا وان بکهی بؤ راسته ریسی ژی [باوه ریسی و قورئانی]
 نهو چو جا راسته ری ناین [چونکی نه هه قیسی دبینن، و نه گولی دبن، و نه تئ دگه هن]. ﴿٥٨﴾ و خودایسی
 ته گونه هژیهه و خودان دلؤ قانیسه، نه گه خودی ل وان گرتایه ژ بهر نهوا وان کری، داله زئی ل ئیزادانا وان
 کهت، بهلی وان ژفانه ک یسی هه [گاها هات]، وان چو جه نینن وان فهحه وینیت. ﴿٥٩﴾ نهغه نهو گوندن
 نه ویت مه د هیلاک برین ده می وان سته م کری، و مه بؤ د هیلاک برنا وان ژفانه کی ناشکه را دانابوو [گهلی
 قوره شیبیان دویره ندانن نهوا ب سه ری وان هاتی، ب سه ری هه وه ژی بیت]. ﴿٦٠﴾ و بیژه وان وهختی
 مووسایی گو تیهه خزمه تکاری خو نه ز دئ هنگی راوه ستم هه تا دگه هه جهی تیکه لبوونا هه ردو ده ریایان،
 یان ژی وهخته کی دریژ، ب سالان نه ز دئ چم [هه تا بگه همه وی جهی]. ﴿٦١﴾ فئيجا وهختی گه هشتیه جهی
 تیکه لبوونا هه ردو ده ریایان، ماسیسی خو ژ بیر کرن، فئيجا [ماسیسی وان] رییکا خو د ناف ده ریاییدا گرت و

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي جَدَّةٌ لَأَلْفُ لَيْسَانَ مَنَّ سَفَرِنَا
 هَذَا نَصَبًا ﴿٦٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْبَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
 الْكُوفَ وَمَا أُنْذِرُكَ إِلَّا الشَّيْطَانَ أَنْ أَدْرُكَهُ وَأَخَذَ سَبِيلَهُ
 فِي الْبَحْرِ مَجْجَابًا ﴿٦٦﴾ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَنَّا فَأَكْرَاهِمَا
 قَصَصًا ﴿٦٧﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَاتَىٰ رَبَّهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا
 وَعَلَّمْنَاهُ مِنَ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٨﴾ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَيْكَ عَلَىٰ أَنْ
 تَعْلَمَ مِمَّا عَلَّمْتُ رُشْدًا ﴿٦٩﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
 صَبْرًا ﴿٧٠﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ
 سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ فَإِنِ
 اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٣﴾
 فَأَنْظِلْنَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
 لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧٤﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ
 لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا
 تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْظِلْنَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِبَا غَلْمًا فَفَتَنَاهُ
 قَالَ أَقْبَلْتُ نَفْسًا رَّكِيَةً يَغَيِّرُ نَفْسِي لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٧﴾

﴿٦٥﴾ فَيُجَا وَهختى ژ ویرى [جهى گه هشتنا هردو دهريان] بۆرين، مووسايى گۆته خزمه تكارى خو، كا زادى مه بينه، ب راستى مه زهمهت د شى وهغهرا خودا ديت. ﴿٦٦﴾ گۆت: دئته بيرا ته وهختى ئەم ل بهر كه فرى پوينشتين؟! من ماسى ل ويرى هئلا و ژ بيركر، و ژ شهيتانى پئغه تر ژ بيرا من نه بر ئەز بيژمه ته، وى ماسى [ئهوئ مرى] ريكا خو ب ئاوايه كى عه جيب د ناف دهرياييدا گرت و چو. ﴿٦٧﴾ [مووسايى] گۆت: ئەها تشتى مه دئبا ئەفه بوو، فئجا ههردو ل دهوسا (شوپا) خو ز فرينه فه. ﴿٦٨﴾ وههردو و كان بهنده بهك ژ بهنده يئته مه [خدر پئغه مبهر] ديت، مه دلؤفانى ژ نك خو پى بر بوو [و تيگه هشتن و ئەقل ژ نك خو دابووى]، و مه ژ دهف خو فبرى زانينه كى كربوو. ﴿٦٩﴾ [مووسايى] گۆت ئەرى دئ هئلا ئەز د گه ل ته بيم، بهلى تو وى زانينى نيشا من بدهيى يا نيشا ته هاتيه دان، كو بو من ببته ريبه ر؟ ﴿٧٠﴾ گۆت: ب راستى تو نه شئى بيئنا خو د گه ل من فرهه بكهى. ﴿٧١﴾ و دئ چاوا بيئنا خو ل

سهه تشته كى فرههكهى، تو تينه گههى و چو بو ته ل سهه نه هاتبيته گۆتن؟ ﴿٦٩﴾ [مووسايى] گۆت: خودى چه زكهت دئ من بينى بينفرهه، و ئەز [د چو تشتاندا] بئ ئەمرييا ته ناكمه. ﴿٧٠﴾ گۆت: ئەگه ته خو دا د گه ل من، پسيارا چو تشتان ژ من نه كه، هه تا ئەز ب خو وى تشتى بو ته نه بيژم. ﴿٧١﴾ فئجا ههردو ب رى كه فتن، ده مئ ل گه ميبى سويار بووين، يئ مووسا د گه ل، گه مئ كونكر، [مووسايى] گۆتى: ته كونكر دا خهلكى تيدا بخه ندقيني؟! ب راستى ئەفه تشته كى مه زن بوو ته كرى. ﴿٧٢﴾ گۆت: ما من نه گۆتبوو ته ب راستى تو نه شئى بيئنا خو د گه ل من فرهه بكهى؟ ﴿٧٣﴾ [مووسايى] گۆت: ل من نه گره تشتى من ژ بير كرى، و بارى من هند گران نه كه كو ئەز نه شيم د گه ل ته بهيم. ﴿٧٤﴾ فئجا ههردو چو ن هه تا بچويكهك ديتين، ئينا [يئ مووسا د گه ل] ئەو بچويك كوشت [مووسايى] گۆت: ئەرى ته چاوا مروؤفه كى باقر و بئ گونه هه و نه د بهر كه سييدا كوشت؟! ب راستى ئەفه تشته كى زيده خراب بوو ته كرى.

* قَالَ أَرَأَيْتَ لَكَ إِنْكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ
 سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَدِّقَنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي
 عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّى إِذَا آتَيْتَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلُهَا فَأَتَوْا
 أَنْ يُضَيِّعُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ
 قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَمَحَّدْتَ عَلَيْهِ أَحْبَرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي
 وَبَيْنِكَ سَأَتُنِّبُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا
 السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدَتْ أَنْ
 تُضَيِّعَهُمْ وَكَانَ وِزَارَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا
 الْكَلْبُ فَكَانَ أَبُوهُ مُؤْمِنًا فَخَشِيَ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
 وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَادَ أَنْ يُبَيِّدَهُمَا رُبُّهُمَا خَبَرًا مَنَّهُ زَكْوَةٌ وَأَقْرَبُ
 رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْيَتِيمَ الَّذِي فَكَّرْنَا لَعَلَّكَ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
 وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ
 يَبْلُغَهُمَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ
 وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْبَيْنِ قُلْ سَأَلْتُمُوهُنَّ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٨٣﴾

﴿۷۵﴾ [یسی موسا د گهل] گوت: ما من نه گوته
 ته تو نه شی بیهنا خو د گهل من فرهه بکهی؟
 ﴿۷۶﴾ [موسایی] گوت: نه گهر من پشتی فی،
 پسیرا تشته کی دی ژ ته کر، هه فالینیا من نه که،
 و ب راستی تو ژ په خی منفه یی دستویردایی.
 ﴿۷۷﴾ ئینا جاره کا دی هه ردوکان، دارې هه تا گه هشتینه
 گونده کی، خوارن ژ خه لکی گوندی خواستن، به لی
 خه لکی گوندی خوارن نه دا وان و میقان نه کرن.
 دیواره ک وی گوندی دیتن نیزیگ بوو بهر پیت و
 ب سه ربکا دهیت، ئینا [یسی موسا دگهل] نهو دیوار
 راکر و دورستکر، [موسایی] گوت: ته دشیا تو
 پاله تسیا خو و هر گری [ئانکو بلا ته تشته ک بهر انبهری
 دورستکرنا دیواری و هر گرتبایه، دامه زی خوارنه ک
 بو خو پی کر بایه، ژ خه لکی فی گوندی نان نه دایسیه
 مه و نه م میقان نه کرین. ﴿۷۸﴾ [خدری] گوت: نه ها
 نه فه و هختی ژیکفه بوونا من و تیه، [ژ نوی] نه ز دی
 بو ته راهه کرنا وان تشتان بیژم، نه ویت ته نه شیایی
 بیهنا خو ل سهر فرهه بکهی. ﴿۷۹﴾ هندی گه می بوو

یا هندهک بهلنگازان بوو د ده ریاییدا بو خو شو ل دکرن، من فیا نه ز ب عیب بیخم چونکی خونداره ک
 دریکا و اندا بوو، هه ر گه میسه کا دورست و بی عیب هه بایه ب خورتی ژ خودانان دستاند [فیجا من فیا
 نه ز کون بکه م، دا بینیت یا کونه و ب کترنا هیت]. ﴿۸۰﴾ و هندی بچویک بوو، ده بیاییت وی د خودان
 باوهر بوون، نه م ترسیاین [وهختی مه زن دبیت] ده بیاییت خو ب خرابیا خو بهر ب گاوری و سه ردا چو نیقه
 بیهت [هندی هند چه ژئ دکرن]. ﴿۸۱﴾ فیجا مه فیا، خودایی وان، شوینا وی بچویکی، بچویکه کی چیتر
 و پاقرتر و دلوفانتر بده ته وان. ﴿۸۲﴾ و هندی دیوار بوو، یی دو بچویکیت سیوی بوو ژ خه لکی باژیری، و
 گه نجخانه یه کا وان هه ردو سیویان دبن وی دیوار یقه بوو، و بابی وان زی یی راستکار و قه نج بوو، فیجا
 خودایی ته فیا [نه ز دیواری وان دورست بکه م] هه ردو بچویک بگه هه تمامیا عه قلی خو، و گه نجخانه یا
 خو دهر بیخن، نه فه دلوفانیسه که ژ خودایی ته ب وان بری، و من نه ف تشته ژ ده ف خو نه کرینه، و نه فه یه
 راهه کرنا تشتی من کری و ته نه شیایی بیهنا خو ل سهر فرهه بکهی. ﴿۸۳﴾ [هه می موحه مه د] نهو پسیرا
 خودانی روزه لات و روزه نایسی [زیلقه رنه ینی] ژ ته دکن [کا کی بوو، و چیرو کا وی چاوا بوو؟]، بیژه:
 نه ز دی بو هه و د راستا ویدا قورنائی خوینم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَاتَّبَعَ
 سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
 وَوَجَدَهَا عَذَابًا قَوْمًا فَلْيَأْتِنَا بِالْقُرْآنِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَإِنَّمَا اتَّخَذَ
 فِيهِمْ حُسْبًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَتَأْمُرُونَ ظُلَمًا لِيُقْسِفَ عَذِبَهُ فَتُنَبِّئُهُ بِالْقُرْآنِ إِلَىٰ رَبِّهِ
 فَيَعْبُدُهُ وَعَدَابًا تُكْرَهُ ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ رَجَاءٌ
 الْحَسَنُ وَسَيُفْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرٍ يُؤْتِيهِ اللَّهُ إِتْمَاعًا ﴿٨٨﴾ فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ
 إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطَّلِعُ عَلَىٰ غَوَاةٍ يُرْمَعُونَ ﴿٩٠﴾ هُمُ الَّذِينَ
 دُونَهَا سَئِرٌ ﴿٩١﴾ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩٢﴾ ثُمَّ
 اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
 لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٤﴾ قَالُوا لَيْدًا الْقُرْآنُ إِنَّ يَأْجُوجَ
 وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ
 تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٥﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي
 بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٦﴾ ءَأَتُونِي زَيْرًا لِحَدِيثِ حَتَّىٰ إِذَا سَآوَىٰ
 بَيْنَ السَّدَّيْنِ قَالَ أُنْفِخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَأَتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ
 قَطْرًا ﴿٩٧﴾ فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٨﴾

﴿٨٤﴾ و ب راستی مه ئه و د ئه دریدا ب هیز و شیان
 ئیخستبو و [چاوا بقیت وئ د ئه دریدا بکعت]، و [دا
 بگه هیته نارمانجا خو] مه همی ریکت زانین و شیانی
 دابوونی. ﴿٨٥﴾ فئجنا [دا بگه هیته روژ ئافایی] ریکهک
 گرت [و چؤ]. ﴿٨٦﴾ هه تا گه هشتیه جهئ ئافابوونا
 روژئ، دیت روژ د کانیه کا ته فنه ره شیدا ئافا دبیت،
 و مله تهک ل ویرئ دیت، مه گؤت: نهی زیلقه رنه نین
 یان وان ب ئیزا بکوژه، یان ژئ چاک و نهرم به د گهل
 وان [و هیدی هیدی و ب خوئی وان بینه سهر ریکا
 راست]. ﴿٨٧﴾ [زیلقرنه ینی] گؤت: هندی ئه وه یئ
 سته م کری [هه فیشک بو خودئ چیکرین] ئه م دئ وئ
 ب ئیزا کوژین، پاشی ئه وه دئ ب بال خودایی خو فقه
 ئینه زفراندن، و [خودایی وئ] ئیزا یه کا زیده و دژوار و
 نه دیتی [که سی نه دیتی] دئ ده ته بهر وان. ﴿٨٨﴾ و بهلی
 هه که سی باوهریئ بینیت و کار و کریاربت قهنج و
 راست بکعت، خه لاتئ وئ به حه شته و ئه م ژ ره خئ
 خو فقه دئ فهرانیت ساناهی لی که ین [ئانکو ئه م
 بارئ وئ گران ناکه ین و ل سهر ب زه همت نائخین].

﴿٨٩﴾ و [دا بگه هیته روژه لاتئ] ریکهک گرت [و چؤ]. ﴿٩٠﴾ هه تا گه هشتیه جهئ ده سستیکی [ئه ولی] روژ
 لی ددهت، ل ویرئ روژ دیت، ل سهر مله ته کی ده لیت مه چو بو وان چئ نه کربو و کو روژ ل وان نه دت
 [بی جلک و بی ئافاهی بوون]. ﴿٩١﴾ وه سا [کاچ ب سهرئ خه لکی روژ ئافایی ئینا، ئه و ب سهرئ خه لکی
 روژه لاتئ ژئ ئینا، یئ باوهری ئینای هیلا، و یئ گاور بووی و ل سهر گاور بیا خو مای کوشت] و ب
 راستی مه ئاگه هژ هه میئ هه بووچ ئه وئ هه ی و چ ئه وئ دهاته کرن. ﴿٩٢﴾ پاشی ریکهک گرت [و چؤ].
 ﴿٩٣﴾ هه تا گه هشتیه د ناقه را دو چیا یاندا، ل ویرئ مله ته ک دیت چو زمان نه دزانین [یئ وان ب خو نه بایه].
 ﴿٩٤﴾ وان گؤت: هه ی زیلقرنه ین یه ئجووچ و مه ئجووچ خرابیئ د ئه ردئ مه دا دکهن، ئه گهر ئه م پشکه کئ
 ژ مالی خو بو ته بدانین، تو دئ د ناقه را مه و واندا ناقه ره کئ چیکه ی؟ ﴿٩٥﴾ [زیلقرنه ینی] گؤت: ئه و
 مال و ملک و شیانا خودایی من داییه من، ژ وئ پشکا هوین ژ مالی خو بو من دئخن چئتره، فئجنا ب
 هیزئ [ب زه لمان و ئالافان] هاری من بکهن، داد ناقه را هه وه و واندا ناقه ر و سکره کئ موکوم چیکه م.
 ﴿٩٦﴾ قه د و پرتیت ئاسنی بو من بینن [فئجنا ئه وه قه د و پرت دئفه کا هه ردو ره خانداندا دانانه سه ریک]، هه تا
 هه ردو ره خ گه هاندینه ئیک [پاشی زیلقرنه ینی] گؤته [وان]: ب کویره ان بفکهنئ و ئاگری خو ش بکهن
 [وان ژئ ئاگر خو ش کر هه تا ئاسن سوژ بووی] و بووییه ئاگر [زیلقرنه ینی] گؤت: سفریئ خه لایی بو
 من بینن دا دارئژه سهر. ﴿٩٧﴾ فئجنا ناقه ر و سکره کئ زیده موکوم و قایم د ناقه را واندا چیکر [وان نه شیا
 د سهر را بهئین [هندی یئ بلند بو]، و نه شیان کون بکهن ژئ [هندی یئ قایم بو].

الجزء

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَاءَهُ دَكَّاءٌ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَنَجَّيْنَاهُمْ أَجْمَعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَتُحِبُّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ ذُرِّيِّهِمْ آلِيَاءَ إِنَّا أَنْتَدِنَاهُمْ إِلَى الْكُفْرِينَ ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِنُونَ أَنْفُسَهُمْ يَخْسِنُونَ ﴿١٠٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُعَادِتُ رَبَّهُمْ وَإِلْقَاءُ بَيْتِهِمْ فَخِطَّتْ أَعْيُنُهُمْ فَلَافِيَمْ لُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وُزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا كَفَرُوا وَأَنْتَدُوا إِلَىٰ آلِيهِمْ وَرُسُلِي هُرُوا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَكَلِمَتِ رَبِّي لَنَفَذَ إِلَيْهِمْ قَبْلَ أَنْ يَنْفَذَ كَلِمَتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

﴿٩٨﴾ [زليقله رهنی] گوت: ئەفە [مه خسه د ئەف نافرە] دلوفانیسه که ژ خودایی من، گاڤا وهختی ژفانی خودایی من [ب ههرفتنا وئ] هات، خودایی من دئ د گهل ئهردی دهشت کهت، ب راستی ژفانی خودایی من [ب ههرفتنا فئ نافرئ] و دهر کهفتنا یهئجوج و مهئجوجان [راسته و ههردئ ئیت. ﴿٩٩﴾ و دوی رۆژیدا [رۆژا دهر کهفتنا یهئجوج و مهئجوجان یان رۆژا قیامهتئ] ئەم دئ هیلین مروف و هکی پیلایت دهریایی ب ناف تیک بکهفن، و بوقا دووی هاته لیدان [مه هه می ساخرن] و مه هه می پیکشه کومکرن. ﴿١٠٠﴾ و دوی رۆژیدا [رۆژا ئەم وان هه مییان کوم دکهین، کورۆژا قیامهتیه] دئ دۆژهی بو گاوران بهر چافکهین و نیشا وان دهین. ﴿١٠١﴾ ئەوئیت چافیت وان، ژ بیرنیان و تیگه هشتا بهلگه و نیشانیت من، گرتی و پهرده ل سهه، و نه دشیان گوهدارییا قورناتی بکهن. ﴿١٠٢﴾ ئەرئ ئەوئیت گاوروبووبین هزرکرن کو ئەو دئ شین بهنده بیئت من [ملیاکهت و عیسا پیغه مبهری و شه ینانان] شوینا من که نه پشته فان بو

خو، ب راستی مه دۆژهه بو گاوران یا کریسه وار گهه. ﴿١٠٣﴾ [هه می موحه مه د] بیژه: ئەرئ بیژه مه هه وه [گه لی مروفان] کاکئی ژ هه مییان پتر د کریاریت خوڤا د خوساره تن؟ ﴿١٠٤﴾ [ئه وه ئه ون] ئەوئیت کار و کریاریت وان د ژینا دنیایدا [ب گاوریی] پویچ بووبین، و ئەو ل وئ هزرئ بوون کو قهنجی بو و وان دکر. ﴿١٠٥﴾ ئەفە ئەون ئەوئیت باوهری ب نیشان و بهر هه مبهه بوونا خودئ نه ئینایین، فئجا [ژ بهر هندئ] کار و کریاریت وان پویچ بوون، [دیسا ژ بهر فئ چهن دئ] رۆژا قیامهتئ ئەم چوقه در و قیامهتئ بو وان نادانین. ﴿١٠٦﴾ ئەفە جزایی وان دۆژهه ژ بهر باوهری نه ئینانا وان، و یاریپیکرنا وان ب نیشان و بهلگه و پیغه مبهه ریت من. ﴿١٠٧﴾ ب راستی ئەوئیت باوهری ئینایین و کار و کریاریت قهنج کرین، به حه شتا فیرده وس بو وان وار گه هه. ﴿١٠٨﴾ ههروههردئ تیدا بن، و نه فین ئی دهر که فنه جهه کی دی. ﴿١٠٩﴾ بیژه: ئەگه ر دهریا بینه حوبر بو به یقیت خودایی من [و بی بینه نفیسین]، دئ ئاڤا دهریا یان ب دویماهی ئیت بهری به یقیت خودایی من ب دویماهی بین، و ئەگه ر هندئ وان ژ بیته سهه ههردئ ب دویماهی ئین، و په یقیت خودایی من ب دویماهی نائین. ﴿١١٠﴾ [هه می موحه مه د] بیژه: ئەز ژئ مروفه کم وهکی هه وه، وهجی بو من دئیت، کو ب راستی خودایی هه وه خودایه کی ب تنیهه، فئجا هه ر که سی خه لاتئ خودئ بئیت و ژ ئزایا وی بترسیت و له هیقیبا بهر هه مبهه بوونا خودئ بیت، بلا کار و کریاریت قهنج بکهت، و که سی نه که ته هه فپشک د په رستنا خودایی خوڤا.

سوره تا مهريه م

ل مه كه هني ها تيه خوارني (۹۸) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هوسا دئيتته خواندن: كاف، ها، يا، عهين، صاد، و رافه كرنا شان ره ننگه تيبان د سوره تيت بوريدا ها تيه ديار كرن]. ﴿۲﴾ [ئه فا بو ته دئيتته خواندن] بيرئنانا دلؤ فانيسا خودايي ته يه ب بنده يي خو زه كه ربا [ئه م بو ته فه دگيرين]. ﴿۳﴾ [و هختي ب ده ننگه كي نزم گازی خودايي خو كرى]. ﴿۴﴾ گوت: خوديوو ب راستي ههستيي من [ژ پيراتي] يي سست و خاف بووي، و سهري مني سبي بووي، خوديوو ئه ز چوجا ژ دو عا كرنا ته بي هيقي نه بوويمه، و چوجا هيقيان ژ ته نابرم. ﴿۵﴾ [خوديوو] ب راستي ئه ز ژ مروئييت خو يييت خويني [پسام و كهس و كاريت خو] دترسم، [كو پشتي من ب دورستي ب كارئي في ديني نه رابن، و ئه مانه تي نه پاريزن و ب دنيا يئمه مژويل بين، و في

ديني به رزه بكن] و [تو دزاني] كابانيسا [ژنا] من زي بچويك نابن، فيجا تو ژ ده ف خو [ژ كه ره ما خو] كوره كي بده من. ﴿۶﴾ دا بيته وئرسى من و وئرسى بنه مالا به عقووبي [وئرسيا زانين و پئغه مبه راتيسي نه يا مالي]، و خوديوو بكه ژ وان ئه وئيت تو ژئ رازي. ﴿۷﴾ هه ي زه كه ريبا ب راستي ئه م مزگينيسا كوره كي دده ينه ته، نافى وي به حيايه، مه به ري نو كه كهس ب في نافى ب ناف نه كرىه. ﴿۸﴾ [زه كه ريبايي] گوت: خوديوو چا وادئ من كوره ك هه بيت؟ و ژنا من بچويك نابن، و ئه ز ب خو ژئ هندئ پربوويم، ئه زئ كه فتيتم. ﴿۹﴾ [خودئ] گوت: هوسا خودايي ته هه زكريه، و گوت: ئه فه ل بهر من يا ب سانا هيبه، و به ري وي من، تو ب خو ژئ يي چيكرى و تو چو نه بووي. ﴿۱۰﴾ [زه كه ريبايي] گوت: خوديوو، نيشانه كي بده من [ئه ز پي بزاسم كابانيسا من يا گرانه يه]، [خودئ] گوت: نيشانا ته ئه فه يه تو نه شبي سي شه ف و رؤژان، و تو يي دورست، د گهل خه لكى باخفي. ﴿۱۱﴾ ئينا ل سه ر ميحرايئ به رانه ري مله تي خو راره ستيا [نه شيا د گهل وان باخفيت]، فيجا ب ئيشاره تان گوت ه وان سپنده و ئيفاران خودايي خو ژ كيئاسيان پاقر بكن.

سورة مريم

بسم الله الرحمن الرحيم

كَمِيعَص ۱ ذَكَرْ رَحْمَتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۲ اِذْ نَادَى رَبَّهُ رَجُومًا خَفِيًّا ۳ قَالَ رَبِّ اِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاَسْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَاؤِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۴ وَاِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِكَ مِنْ وِرَآءِي وَكَانَتِ امْرَاَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۵ يَرِنُّنِي وَيَرْبُتُنِي مِنْ عَالِ يَعْقُوبَ وَاَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۶ بِنَزَارِئِنَّا نُنَبِّئُكَ بِعَلْمِ اَسْمُهُ وَيَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ۷ قَالَ رَبِّ اِنِّي يَكُونُ لِي عِلْمٌ وَكَانَتِ امْرَاَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ۸ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئٌ وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۹ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَاتُكَ اِلَّا تُكَلِّمُ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۱۰ فَخَرَجَ عَلَي قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۱۱

﴿۱۲﴾ هه‌ی یه‌حیا فئی کتییی [کو ته‌وراته] ب هیز و رژد وهر بگره و حوکمی پی بکه، و ههر ژ بچویکاتی مه‌عقل و تیگه‌هشتنا ته‌وراتی دابووی. ﴿۱۳﴾ و مه‌ژ دهف خو دلوقانی پی بر بوو، و دابووی [کوی پی دلوقان بیت بو ده‌بیاییت خو و خه‌لکی]، و مه‌ئه‌و پاقر و پرورزر، و ئه‌و ب خو ژ یی پاریزکار بوو. ﴿۱۴﴾ و یی باش بو بو ده‌بیاییت خو، و خو مه‌زن نه‌دکر و یی نه‌گوهدار نه‌بوو. ﴿۱۵﴾ و سلاف ل سهر بن رژوا بووی، و رژوا دمريت، و رژوا پشتی مرئی زیندی دبیته‌فه. ﴿۱۶﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو د فی قورئانیدا به‌حسی مه‌ریه‌می بکه، ده‌می خو ژ مرؤقیته خو فه‌ده‌رکری، و رژوه‌لاتا مزگه‌فتی [قودسی] بو خو کریه جه [دا عیاده‌تی تیدا بکه‌ت]. ﴿۱۷﴾ فیجا وی په‌رده‌یه‌ک ئیخسته دناقه‌را خو و واندا، مه‌جبریل هنارته ده‌ف، و خو بو ئینا سهر ره‌نگی مرؤفه‌کی دورست. ﴿۱۸﴾ [ئینا مه‌ریه‌می گوت] ئەز خو ب خودی ژ ته‌ دپاریزم، ئە‌گەر تو ئه‌و بی یی ژ خودی برسی [نیزیکی من نه‌به].

يَخْرَجِي خُذْ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْكِتَابَ صِدْقًا ﴿١٢﴾
 وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَرُكُودًا ﴿١٣﴾ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَّمْ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
 وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَأذْكَرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ
 مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا
 فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي
 أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِن كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ
 رَبِّكِ لِأَهَبَ لِكَ عِلْمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي
 عِلْمٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرًا وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ
 قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلِيمٌ هَدِيدٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً
 مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهَا فَاتَّبَعَتْ بِهِه
 مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ
 قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّوْتِيًّا ﴿٢٣﴾
 فَوَدَّعْنَاهَا مَخْتَلِيًّا أَلا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾
 وَهَرِي إِلَىٰ نَجْعِ النَّخْلَةِ فَسَقَطَ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

الجزء
السادس عشر

﴿۱۹﴾ [جبریلی] گوت: ب راستی ئەز بهس هنار تیبی خودایی تمه [ئەز یی هنارتیم] دا کورەکی پاک و پاقر بدمه‌ته. ﴿۲۰﴾ [مه‌ریه‌می] گوت: چاوا دئی من کورەک بیت، و هه‌تا نوکه که‌سی ده‌ستی خو نه‌کریه من [که‌س نیزیکی من نه‌بوویه]، و ئەز ب خو ژ ی نه‌یا ده‌همه‌ن پیس؟! ﴿۲۱﴾ گوت: هؤسا خودایی ته‌حه‌ز کریه [ته‌بچویک هه‌بیت بیی شوی بکه‌ی و بیی که‌س ده‌ستی خو بکه‌ته‌ته]، و گوت: ئەفه‌ل به‌ر خودایی ته‌تشته‌کی ب سانا هییه [ئەم هؤسا دئی وی ده‌ین]، دا بکه‌ینه نیشانه‌ک [ل سهر شیان و ده‌سته‌ه‌لاتدارییا خو] بو مرؤقان، و دا بکه‌ینه دلوقانییه‌ک ژ مه‌ [ههر بو مرؤقان]، و ئەف تشته خودی حه‌ز کریوو، و دا ههر ئیت. ﴿۲۲﴾ فیجا [مه‌ریه‌م] ب حال که‌فت، فیجا ژ به‌ر هندئ چو جه‌کی دویر. ﴿۲۳﴾ فیجا ژانیت بچویکبوونی، به‌ری وی دا قورمی دارقه‌سپی [ههر وه‌کی دفا خو ب تشته‌کیه‌ بگریت] و گوت: خوژی ئەز به‌ری فی مرابه‌م، و تشته‌کی بی قیمه‌ت و هافیتی بامه و هاتبامه ژ بیر کرن [نه‌کو ئەفه‌ب سهری من هاتبایه]. ﴿۲۴﴾ فیجا [وه‌ختی ئەف ئاخفتنه‌گوتی و هؤسا ب خه‌م که‌فتی] [جبریلی یان عیسای] د بنغه‌گازی کری، خه‌می نه‌خو، خودایی ته‌جو که‌کا ئافی یا ئیخستیه‌بن ته‌. ﴿۲۵﴾ و قورمی دارقه‌سپی ب نک خو فه‌به‌ئینه، (رطه‌ب) یت ته‌ر و گه‌هشتی دئی ب سهر ته‌دا وهر یین [و دا بزانت خودی که‌ره‌ما د گه‌ل کری و خه‌میت وی سفک بین کانیا ئافی ل ده‌ف ده‌ر ئیخست و جوک ژ دچو، و قورمی دارا هشک شینکر و ئینا به‌ری، و ب هه‌ژینا وی و ئه‌و ب خو یا لواز، (رطه‌ب) ژئی وهراندن].

﴿۲۶﴾ فَيَجِئَا [وان روتە بان] بخۆ و [وئى ئافى] فه خۆ، و چاقىت تە بلا [ب وى بچويكى كو عيسايە] رۆن و گەش بىن، و بلا دلى تە بى خۆش بىت، و ئەگەر تە مروفهك دىت، بىژە: ب راستى من بو خودايى دلۆفان نەزرا دايى، ئەز ژ خەلكى يا ب رۆزى بىم و نە ئاخشم، فئيجا ئە فرۆ ئەز چو مروفان نا ئاخشم. ﴿۲۷﴾ فَيَجِئَا پاشى [مەريەمى] بچويكى خۆ هەلگرت، و ئينا دەف مروفىت خۆ [ملەتى وئ بەر سىنگى وئ گرت] و گۆتن: هەى مەريەم ب سويند تە تشتە كى زىدە خراب و نە بووى، يى كرى. ﴿۲۸﴾ هەى خویشكا هاروونى نە بابى تە يى خراب بوو، و نە دەيكا تە يا دەهەن پىس بوو. ﴿۲۹﴾ فَيَجِئَا [مەريەمى] ئىشارەت كره عيسايى، گۆتن: ئەم چاوا د گەل بچويكە كى سافا د لاندكيدا باخفين. ﴿۳۰﴾ [عيسايى] گۆت: ئەز بەندەيى خوديمە، ئنجيلا دايىيە من، و ئەز يى كرىمە پىغەمبەر [ئانكو خودى يا بو من نقيسى، ئنجيلى بدەتە من و من بکە تە پىغەمبەر]. ﴿۳۱﴾ و ئەز بى پىرۆز كرىم ئەز ل كىفە بىم، و ئەمرى

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿۲۶﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلَةً قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿۲۷﴾ يَا تَحْتَ هَرُونَ مَا كَانَ لُوكِ أَمْرًا سَوْءٌ وَمَا كَانَتْ مِنْكَ بَعِيًّا ﴿۲۸﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَمْهَدِ صَيْبًا ﴿۲۹﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿۳۰﴾ وَبَرًّا بِوَالِدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا ﴿۳۱﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿۳۲﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿۳۳﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۳۴﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۳۵﴾ فَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّسْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتُنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۷﴾

من يى ب نقيژ و زەكاتى كرى، هندی ئەز يى ساخ بىم. ﴿۳۲﴾ [ديسا ئەمرى من يى كرى] ئەز بو دەيكا خۆ يى باش بىم [وقەدرى وئ بگرم]، و ئەز نە كرىمە خۆ مەز نكەر و نە گوهدار، و ئەز ژ پەها خۆ بى هيقى نە كرىمە. ﴿۳۳﴾ سلافل سەر من بن، پۆزا ئەز بوو بىم و پۆزا ئەز دىرم، و پۆزا پىشتى مرنى زىندى دبمەفە. ﴿۳۴﴾ ئەفەيە راستىيا عيسايى كورى مەريەمى [نە ئەوا فەلە دىيژن]، و ئەوا ئەو تىدا ب گۆمان. ﴿۳۵﴾ نە شايى [لائقى] خودىيە كورەك هەبىت [وى پاكى ب كەسى نىنە]، ئەو [ژ شان گۆتەن] يى پاقرە، ئەگەر كار و فەرمانەك فیا، دى بىژىتى هەبە دى بىت. ﴿۳۶﴾ ب راستى خودى خودانى من و هەو يە، فئيجا وى پەريسن، ئەفەيە رپكا راست. ﴿۳۷﴾ بەلى پىشتى عيسايى، دەستەك و كۆمىت [ئىرائىليان] د راستا ويدا، ژىك جودا بوون [هەر ئىكى تشتەك دگۆت، هندهكان كره خودى ب خۆ، و هندهكان كره كورى خودى، و هندهكان كره ئىك ژ سى خودىيان، هندهكان دەيكا وى ب دەهەن پىسيى گونەكار كر]، فئيجا ئىزا و نەخۆشى بو وان بىت ئەو وىت بى باوهر ژ دىتە رۆژەكا مەزن [كو رۆزا قىامە تىيە]. ﴿۳۸﴾ رۆزا دىتە دەف مە [كو رۆزا قىامە تىيە] چەند باش گولى دىن و چەند باش دىنن، بەلى سەمكار ئە فرۆ [د فى دنيايىدا] د بەرزەبوونەكا ئاشكەرادانە.

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صَدِيقًا لِنَبِيِّنَا ﴿٤٠﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
 يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤١﴾
 يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعُلَمَاءِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا
 سَوِيًّا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
 فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٤﴾ قَالَ أَرَأَيْبُ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي
 يَا إِبْرَاهِيمَ لِمَ لَمْ تَتَنَبَّهْ لِأَرْحَمَتِكَ وَأَهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ
 سَلَّمْتُ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٦﴾
 وَأَعْتَزَلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا
 أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَاقِيًّا ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٨﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٤٩﴾
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٠﴾

﴿۳۹﴾ [هه ی موحه مه د] تو وان ژ رۆژا که سه ری و زیده په شتیا نییی بترسینه [رۆژا خراب ل سهر خرابییا خو په شیمان دبیت، و باش ل سهر کیمییا باشییا خو په شیمان دبیت]، رۆژا حسیب ب دوپهاهیک دبیت [رۆژا به حه شتی دچنه به حه شتی و دۆژه هی دچنه دۆژه هی]، و به لی ئه و [ژ فی رۆژی] دبئی ئاگه من، و باوهریسی پی نائینن. ﴿۴۰﴾ ب راستی ئه م دئی یینه و پرسیت ئه ردی و هندلی ل سهر ئه ردی، [و ژ بلی مه که س نامینیت] و هه می دئی ب بال مه شه زفرن. ﴿۴۱﴾ [هه ی موحه مه د] تو د فی قورئانیدا به حسیی سهر هاتییا ئیبراهیمی بکه، ب راستی ئه و پیغه مبه ره کی زیده راستیژ بوو [یان زیده باوهری ب ئایه تیت خودی هه بوو]. ﴿۴۲﴾ ده می گۆتیه بابی خو، بابۆ تو بۆچی وی دپه ریسی، بی نه گولی دبیت و نه دبینیت، و نه شیت ته ژ چو تشتی بی منه ت بکه ت [ئانکو نه شیت چو ژ ته بده ته پاش]؟! ﴿۴۳﴾ بابۆ، ب راستی ئه و زاین یا بۆ من هاتی [کو وه حییه] بۆ ته نه هاتییه، فیجا گو هی خو بده من ول دویف من و هره، ئه ز دئی

به ری ته ده مه ری که کا راست یا بی کتیا سی. ﴿۴۴﴾ بابۆ گو هی خو نه ده شه ی تانی، و بوتان نه په ریسه، ب راستی شه ی تان ئه وه بی نه گو هدار ییا خودایی دلؤ فان کری. ﴿۴۵﴾ بابۆ ب راستی ئه ز دترسم ئی زایه ک ژ نک خودایی دلؤ فان، ته به نگیفیت، فیجا ژ بهر هندئ بییه هه فال و تاگری شه ی تانی. ﴿۴۶﴾ [بابی وی گۆتی]: هه ی ئیبراهیم ئه ری تو به ری خو ژ بهرستییت من و هر دگری؟! ئه گه ره ئه فا تو دبیزئی تو نه هیلی، ئه ز دئی ته ب بهر ان کوژم، و وه خته کی دریژ ری من به یله. ﴿۴۷﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: سلافل سهر ته بن [ب خاترا ته]، ئه ز دئی داخووازا لینه گرتی بۆ ته ژ خودایی خو که م، خودایی من زیده خیر و که ره م، ییت دگه ل من کرین، و زیده چاقدیرییا من یا کری. ﴿۴۸﴾ و ئه ز دئی خو ژ هه وه و ییت هوین ژ بلی خودی دپه ریسن، دویرئ یخم و ده مه پاش، و ئه ز دئی دو عایی ژ خودایی خو ب تنی که م [و وی ب تنی په ریسم]، هیقی دکه م ئه ز ب گازی کرنا خودایی خو بی هیقی نه بم. ﴿۴۹﴾ فیجا ده می ئیبراهیم، ئه و ئه وییت وان ژ بلی خودی دپه رستن هیلایین، مه ئی سحاق [کورئ وی] و یه عقووب [نه فییی وی] دانئ، و مه هه می ژ ی کر نه پیغه مبه ر. ﴿۵۰﴾ و مه ژ دلؤ فان ییا خو خیریت دنیایی و ئاخره تی دانه وان، و مه نافی وان ب قه نجی و سهر فراهزی دناف خه لکیدا هیلا [کو هه می ئایین ب باشی به حسیی وان دکه ن]. ﴿۵۱﴾ و د فی قورئانیدا به حسیی موو سایی بکه، ب راستی ئه و بی بۆاره بوو، و ئه و ژ پیغه مبه ریته مه زن بوو.

﴿۵۴﴾ و مه ژ ره خئی راستی یی چیا یی (طور) گازی کری، و مه نژیکی خو کر [نژیکیا پیک و پایه یی، نه نژیکیا جهی] هتا مه ناخفتی، و وی گول ناخفتنا مه بووی. ﴿۵۳﴾ و مه ژ دلوفانی و کهره ما خو برایی وی هاروون د گهل کره پیغه مبه ر. ﴿۵۴﴾ و د فی قورئانیدا به حسی ئیسما عیل پیغه مبه ر بکه، ب راستی ته ویی په بیان راست بوو و پیغه مبه ر بوو. ﴿۵۵﴾ وی ته مرئی مالا خو ب نفیژ کون و زه کاندانی دکر، و تهو ب خو ژ ی ل دهف خودایی خو جهی رازیوونی بوو. ﴿۵۶﴾ و تو د فی قورئانیدا به حسی تدریس پیغه مبه ر بکه، ب راستی تهو پیغه مبه ر کئی زیده راستگو بوو. ﴿۵۷﴾ و مه تهو هلدا جهه کئی بلند. ﴿۵۸﴾ ته فه [پیغه مبه ر یت بۆرین] تهو پیغه مبه رن تهو یت خودی کهره ما خو د گهل کری، تهو یت ژ دوینده ها ناده می و ژ وان تهو یت د گهل نوح پیغه مبه ر پارکین [د گه مبیدا]، و تهو یت ژ دوینده ها ئیبراهیمی و ژ دوینده ها یه عقووی و ژ وان تهو یت مه راسته ر بکرین و هه لبرارتین، هه ر وه ختی ئایه یت خودایی دلوفان ل

شخصه
سوره مریه م
الجزء السادس عشر

وَدَدْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝۵۴ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ تَحْتِنَا آخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝۵۵ وَأَذْكُرُ الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ ۝۵۶ أَنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝۵۷ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝۵۸ وَأَذْكُرُ الْكِتَابَ إِبْرَاهِيمَ ۝۵۹ أَنَّهُ كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا ۝۶۰ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝۶۱ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا بُكِيًّا ۝۶۲ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَةَ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۝۶۳ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَاهَمُونَ فِيهَا شَيْئًا ۝۶۴ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۝۶۵ إِنَّهٗ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝۶۶ لَا تَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ فِيهَا زُرْقًا ۝۶۷ فِيهَا بُكْرَةٌ وَعِشْيَاءٌ ۝۶۸ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝۶۹ وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝۷۰

سه ر وان دئینه خواندن [ژ تر سا خودی] دکه فن و ب گریفه دچنه سوجه یی. ﴿۵۹﴾ فیجا پشتی وان [باشان] دوینده هه کا خراب هات، نفیژ هیلان و ب دویف دلخوازیان که فتن، فیجا تهو دئی نه خوشی و ئی زایی بینن. ﴿۶۰﴾ ژ بلی وان تهو یت تۆ به کرین [ژ کریاریت خو په شیمان بووین]، و باوه ری ئیناین و کار و کریاریت باش کرین، فیجا تهو دئی چنه به حه شتی و چو سته م ل وان نائینه کرن [چو ژ خه لاتی وان نائینه کیم کرن]. ﴿۶۱﴾ تهو به حه شت به حه شتیت ئاکنجیوو ئینه تهو یت خودایی دلوفان ژ فان پی داییه به نده ییت خو، و وان باوه ری پی ئینایی بیی بینن، و ژ فانی خودی هه ر دئی ب جه یت. ﴿۶۲﴾ د به حه شتیدا وان گول ناخفتنا پویچ و په لاج نایست، ژ سلاقی پیغه تر، و سپیده و ئیفاران [به رده وام و بی فه برین] رزقی وان دئینه به ر وان. ﴿۶۳﴾ تهو تهو به حه شته تهو اتم دکه ینه رزقی وان به نده ییت خو، تهو یت پاریز کار. ﴿۶۴﴾ [وه ختی جبریل ل پیغه مبه ری گیر و بووی و پیغه مبه ر ژ به ر هندئ نه خوش بووی، خودی ته مر دا جبریلی بیئیت]: و ته م ملیاکه ت نائینه خواری ته گه ر ب ته مرئی خودایی ته و ب ده ستویریا وی نه بیت، هندی به ری مه و هندی پشتی مه و هندی دناقبه را هه ر دوویاندا، هه می یی خودییه و ب ته مرئی ویسه، و خودایی ته [چو ژ کارواریت به نده یان] ژ بیر ناکه ت [فیجا تو ژ بیر نه کریه].

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ مَا لَمْ يُؤْتِ اللَّهُ إِلَّا مَا يَشَاءُ
 وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسُفِّهُنَّ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُنَّ غُرًّا فَاصَّةً وَمَعَهُنَّ
 غُرَابٌ مِّمَّا يَكْتُؤْنَ ﴿٧٧﴾ فَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ
 مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٧٨﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ مَاءً كَاغْيَاثِ
 الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٧٩﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ مَاءً
 كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٠﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨١﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٢﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٣﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٤﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٥﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٦﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٧﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٨﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٨٩﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٠﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩١﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٢﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٣﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٤﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٥﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٦﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٧﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٨﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿٩٩﴾ وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُجُورِينَ
 مَاءً كَاغْيَاثِ الْعُرَابِ مُغْتَابًا لِّقَوْمٍ فَاسْفَهَاءُ ﴿١٠٠﴾

دہین]، و ئەو ب تئى تەك زەلام دى ئىتتە دەف مە. ﴿٨١﴾ و ئەوان غەيرى خودى بۆ خۆ كرنە پەرسىتى، دا بۆ
 وان بىنە ھىز و پىشتە فانى. ﴿٨٢﴾ نەخىر وەسا نىنە [بلا وى ھىزرى نەكەن]، پەرسىتتت وان رۇژا قىامەتتى دى
 ئىنكارا پەرسىستا وان كەن، و دى بۆ وان بىنە دژ. ﴿٨٣﴾ ئەرى ما تو ناپىنى، مە شەىتانىت سەر دەستى گاوران
 كرىن، دا وان بىزخىن و ب ئارىن و د بەر گونە ھانرا بکەن. ﴿٨٤﴾ قىچا تو [ل ھىلاكا وان] يى ب لەز نەبە،
 ئەم رۇژىت وان [پان كرىارىت وان] بۆ وان دەھژمىرىن [رۇژ و كرىارىت وان ل سەر وان ب حسىن].
 ﴿٨٥﴾ رۇژا [قىامەتتى] ئەم پارىزكاران دەستەك دەستەك ل دەف خوداىى دلۇفان [ب رىز و روىمەت] كۆم
 دكەين. ﴿٨٦﴾ و رۇژا ئەم گونە ھكاران ژى ب تئى [و ھكى حىشترا تىنى ئەوا قەستا ئافى دكەت] دھاژۆينە
 دۆژەھى. ﴿٨٧﴾ [وى رۇژى] نە كەس مە ھدەرى دكەت و نە مە ھدەر بۆ كەسى دىتتە كرن، بۆ وى نەبىت يى
 خوداىى دلۇفان پەىسان ب [لا إله إلا الله] داىتتى. ﴿٨٨﴾ [و گاوران] گۆتن: خوداىى دلۇفان زارۇكەكى
 بۆ خۆ داىى [و ئەفە گۆتتا جوھى و فەلە و وان عەرەبانە ئەوئىت دگۆتن: ملياكەت كچىت خودىنە].
 ﴿٨٩﴾ ب سوپند [گەلى موشركان] ھەو ھاخفتنەكا زىدە كرپت و زىدە مەزن كرىە. ﴿٩٠﴾ [ئاخفتنا ھەو ھند
 يا مەزنى] وەختە ئەسەن ژ بەر تىك تىك بىن، و ئەرد بکەلشيت و كەر كەر ببىت، و چىاب سەرىكدا بەر فن.
 ﴿٩١﴾ چونكى ھەو ھەو زارۇك بۆ خوداىى دلۇفان دانان. ﴿٩٢﴾ و نە شايى (لئقى) خوداىى دلۇفانە زارۇكان
 بۆ خۆ بدانىت. ﴿٩٣﴾ تىتەك نىنە دەرد و ئەسەناندا ب بەندەىى نەئىتە دەف خوداىى دلۇفان [قىچا خودى
 چ پاكى ب زارۇكان ھەىە؟]. ﴿٩٤﴾ ب سوپند [خودى ئەو ھەمى] ب حسىب يىت زەبت كرىن، و ھویر
 ھویر يىت ھەژمارتىن [كەس بەرزە ناپىت و كەس گىرۆ ناپىت، ھەمى دى ل بەر دەستىت وى بەر ھەف بن].
 ﴿٩٥﴾ و رۇژا قىامەتتى ھەمى كىكتە و ب تئى، دى ئىنە بەر دەستى خودى.

﴿۹۶﴾ ب راستی ئەو ئیت باوهری ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین، خودایی دلۆفان دئی وان خوشتقی کهت [ئانکو چه ژیکرنا وان دئی ئیخیته د دلی مرفؤاندا]. ﴿۹۷﴾ فئجا ب راستی مه قورئان ب زمانی ته ب ساناهی هنارت، دا تو بی مزگینی بی بده به پاریز کاران، و دا تو مله ته کی جر به زفر و رهن پئی بتر سینی. ﴿۹۸﴾ و مه چه ند ملهت به ری وان ییت د هیلاک برین و فه بر اندین، ئه ری ما پیژنه کا ئیک ژ وان دئیته ته، یان زی تو کپنا ئیک ژ وان گولی دبی؟! [هه می بی سه روشوین چۆن و نه مان، کا چاوا مه ئه و بنبر کون، ئه م دشیین فان زی وه سا بنبر بکه یین].

سُورَةُ طَاهَا

ل مه که هنی هاتییه خوارئ (۱۳۵) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هؤسا دئیته خواندن (طاها)، ئه قه و هه می تییت ده سئیکا سؤره تان ئیشاره تن ل سه ر ئی عجازا قورئانی]. ﴿۲﴾ [هه می موحه مه د] مه قورئان ل سه ر ته نه ئینابییه خوارئ، دا تو بوهستی و زه همتی به ی ژ بهر زیده خه مخوارنا ته ل سه ر گاوری و نه باوهری ئینانا وان، و راوه ستیانا ته یا زیده درئژ ل سه ر نفیژئ]. ﴿۳﴾ [مه ئه ف قورئانه نه ئینابییه خوار] ژ بهر هندی نه بیته دا بیته بیرئینان بو وان ئه وئیت ژ خودئ دتر سن. ﴿۴﴾ [ئه ف قورئانه] ژ نک وی یا هاتییه خوارئ، ئه وئیت ئه رد و ئه سئانیت بلند چیکرین. ﴿۵﴾ خودایی دلۆفان ل سه ر عه ر شئ خۆ بلندبوو [بلندبوونه کا لاقئی وی و یا بی چاوا بی]. ﴿۶﴾ و هندی د ئه رد و ئه سئاناندا و هندی د ناقه را واندا، و هندی د بن ئه ردی ژ یقه هه ری یی و یه. ﴿۷﴾ و ئه گه ر تو ده نگئ خۆ [بو دوعایی و زکری] بلند بکه ی [یان زی د دلی خۆ دا بیژئ، ل ده ف خودئ هه ر ئیکه]، ب راستی خودئ نه نیی، و تشئ ژئ فه شار تیر و نه په نیر ژئ دزانیت. ﴿۸﴾ خودئ ئیکه و ژ وی پیقه تره چو خوداییت دی نین، و باشناف و نافیث گه له پیرۆز هه ر ییت وینه. ﴿۹﴾ ما سه ر هاتییا موسایی بو ته نه هاتییه؟! ﴿۱۰﴾ ده می ئاگره ک [ژ دویره ف] دیتی، ئینا گۆته مالا خو: ل فئری بن، ب راستی ئاگره ک ب بهر چافئ من که فث [ئه ز دئی چم به ری خو ده می] به لکی ئه ز بو هه وه بزۆتکه کی ژئ بینم، یان ئه ز ریناسه کی ل ده ف ئاگری بینم [ریکی نیشا مه بده ت]. ﴿۱۱﴾ فئجا و مخته هاتییه ده ف [ئاگری]، گازیه ک هاتی: هه ی موسا. ﴿۱۲﴾ ب راستی ئه ز خودایی ته مه، فئجا تو پیلا فئیت خۆ بیخه، تو یئ ل نهالا پیرۆز، (طوا) یئ.

سُورَةُ طَاهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿٢﴾ إِلَّا ذِكْرًا لِمَنْ يَخْتار ﴿٣﴾ تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَهُ الْإِيسَرُ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٨﴾ وَهَلْ أَنْتَ حَدِيثٌ مُمْتَعٍ ﴿٩﴾ إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدَعٍ لِنَارٍ هَدَى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ بِنُوحٍ ﴿١١﴾ إِنِّي آنَأ رَبُّكَ فَخَلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

الجزء السادس عشر ۳۱۲

وَأَنَا أَخْتَرُكَ فَاسْتَعِمْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿۱۳﴾ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿۱۴﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا سَعَىٰ ﴿۱۵﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿۱۶﴾ وَمَا تَلَكَ بِسَمِينِكَ بِمُوسَىٰ ﴿۱۷﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَنَازِلُ أُخْرَىٰ ﴿۱۸﴾ قَالَ فَهِيَ مُوسَىٰ ﴿۱۹﴾ فَالْقَهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ سَسْعَىٰ ﴿۲۰﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿۲۱﴾ وَأَضْمُمُ بَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بِيضًا مِنْ غَيْرِ سَمُوءَ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿۲۲﴾ لئِذَا يَكَ مِنْ أَيْتِنَا الْكِبْرَىٰ ﴿۲۳﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿۲۴﴾ قَالَ رَبِّ امْرَأَتِي صَدْرِي ﴿۲۵﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿۲۶﴾ وَأَحْلِلْ عُقْدَةَ مِنِّي لَيْسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿۲۷﴾ وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿۲۸﴾ هَرُونَ أَخِي ﴿۲۹﴾ أَشَدُّ ذِمَّةً زَارِي ﴿۳۰﴾ وَأَشْرِكُ فِي أَمْرِي ﴿۳۱﴾ كُنْ سَمِيحًا كَبِيرًا ﴿۳۲﴾ وَذَكَرْكَ كَبِيرًا ﴿۳۳﴾ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿۳۴﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿۳۵﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿۳۶﴾

خو، و ئەز بەلگیت داران بۆ پەزئی خو پئی دەرینم، و هندەك هەو جەییست دی ژى من ییست پئی هەین. ﴿۱۹﴾ [خودئ] گۆت: هەى مووسا وى دارى [ژ دەستى خو] بافێژە. ﴿۲۰﴾ فیجا مووسایى [دار] هافیت، هند دیت [ب قودرەتا خودئ] بوو مارەك، ب لەز و سقك دچۆ. ﴿۲۱﴾ [خودئ] گۆت: راکە و نە ترسە، جارەكا دی ئەم دئ وەكى بەرئ زفړینەفە. ﴿۲۲﴾ و دەستى خو ببه بن كەفشى خو، دئ بئ نەساخى و بئ ئیش، سپی و برسقى دەر كەفیت [هەر چەندە دەستیت وى د رەش ئەسەمەر بوون]، ئەفە ژى موعجیزە بەكا دبیە [ژ بلى یا دارى]. ﴿۲۳﴾ [قئى موعجیزە یئى ژى د گەل یا دی وەر گره] دا ئەم هندەك نیشان و موعجیزە ییست خو ییست مەزن نیشا تە بدەین [ل سەر دەستەه لاتاداریا خو ل سەر هەمى تستان]. ﴿۲۴﴾ هەرە دەف فیرعەونى، ب راستى ئەو زێدە یئى د سەردا چۆیى. ﴿۲۵﴾ گۆت: خود پۆرۆ بینا من فرەه بەكە [دا بشیم خو ل بەر بارئ پیغە مبه راتیسی بگرم، و سە برئ ل سەر ئەز یەت و ئاخذتیت فیرعەونى و دەستەكا وى بكیشم]. ﴿۲۶﴾ و کاروبارئ من، بۆ من ب ساناهى بیخە. ﴿۲۷﴾ و [خود پۆرۆ] گرێكە كا ئەزمانئى من فەكە. ﴿۲۸﴾ دا ئاخذتئا من تئى بگهەن. ﴿۲۹﴾ و ئیکى ژ مالا من، بۆ من بەكە پشتە فان و هاریكار. ﴿۳۰﴾ و بلا ئەو ژى هاروونئى برائى من ییست. ﴿۳۱﴾ پشتا من پئى قاییم بەكە، و پئى ب هیژ بیخە. ﴿۳۲﴾ و تو وى بەكە هەفال و هەفیشكئى من د پیغە مبه راتیسییدا. ﴿۳۳﴾ دا ئەم پیکفە و گەلەك، تە ژ کیم و کاسییان پاقر بەکەین. ﴿۳۴﴾ و دا پیکفە و گەلەك زکری تە بەکەین، و تە ب دو عایى و پەرسنتى بینینە بىرا خو. ﴿۳۵﴾ ب راستى تە ئاگە هژ مە هەیه. ﴿۳۶﴾ [خودئ] گۆت: هەى مووسا یا تە دفیا و تە دخواست، بۆ تە هات. ﴿۳۷﴾ ب سویند جارەكا دی ژى مە كەرەم و نیعمەت د گەل تە كر بوو [پۆرۆ مە تو ژ دەستیت فیرعەونى رزگار كرى، دەمئى كور د ناف ئسرائیلیسیاندا بووبانە دكوشتن].

إِذَا وَجَبْنَا إِلَى الْمَكِّ مَأْبُوحًا ﴿۳۸﴾ أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي التَّائِبَاتِ فَأَقْدِفِيهِ
فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّهُ وَالْقَيْثُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي ﴿۳۹﴾ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَن يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَى أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ وَتَوَلَّوْنَا نَفْسًا فَفَجَحْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا
فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ فَرُجِحْتَ عَلَى قَدَرٍ يَمُوسَى ﴿۴۰﴾
وَأَصْطَفَعْنَاكَ لِنَفْسِي ﴿۴۱﴾ أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا
تُنَبِّئَانِي ذِكْرِي ﴿۴۲﴾ أَذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿۴۳﴾ فَقَوْلَا لَهُ قَوْلَا
لِنَبَاتِ لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى ﴿۴۴﴾ قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَتَخَفُ أَنْ نَبْطُرَ
عَلَيْنَا وَأَنْ نَبْطَلَعَ ﴿۴۵﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى ﴿۴۶﴾
فَأَنبَأَهُ قَوْلَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بِنْتَكُمْ وَاتَّبِعُوا
وَلَا تُعَدِّبُوهُنَّ فَعَدَّ جِنَّكُم بَأْيَاتِي مِن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ
الْهُدَى ﴿۴۷﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَن كَذَبَ
وَتَوَلَّى ﴿۴۸﴾ قَالَ مَن رَّبُّكُمْ يَا مُوسَى ﴿۴۹﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى
كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ وَرُؤُوسَهُ هَدَى ﴿۵۰﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ﴿۵۱﴾

﴿۳۸﴾ و هختی [تو بووی] مه ئه و ئیلهام دا ده بیکا ته، یا مه دایسیی. ﴿۳۹﴾ [ئه و ئیلهام ژی ئه فه بوو] کو ئه وی [کورکی خو، موسایی] بکه د سنډوقه کیدا، و باقیژه درو یباری نیلیدا، دا ئاف وی بده ته ره خه کی، ئیک دی وی بهت درمنی منه ژی و درمنی ویسه ژی، و من ژ دهف خو تو خوشتشی کربووی، دا د بن چاقدیریا منغه بییه خودانکرن. ﴿۴۰﴾ و هختی خویشکا ته ل دویف ته دهات، و دگوته مالا فیرعونی [وهختی بو ته ل دایینه کی دگه ریان، پشتی ته شیرئ که سی نه خواری] ئه ری ئه ز وی مالی نیشا هه وه بدهم یا خودانی و سه ره گو هیی ژئ بکه ت [ئه وان گوته خویشکا ته: به لی، خویشکا ته ژئ دهیکا ته نیشا وان دا]، فینجا جاره کا دی مه تو زفرانیدییه دهف دهیکا ته، دا چاقیت وی ب ته رۆن بسن، و دا ب خه م نه که قیت [و پشتی تو مه زن بووی] و هختی ته ئیک [ب خه له تیغه] کوشتی، فینجا مه تو ژ خه ما وی کوشتنی رزگار کری، و مه تو ب بهر گه له ک به لا و ئاتافان تیخستی، به لی هه رگاف مه تو قورتال دکری. و چهند ساله کان تو ماییه دناف

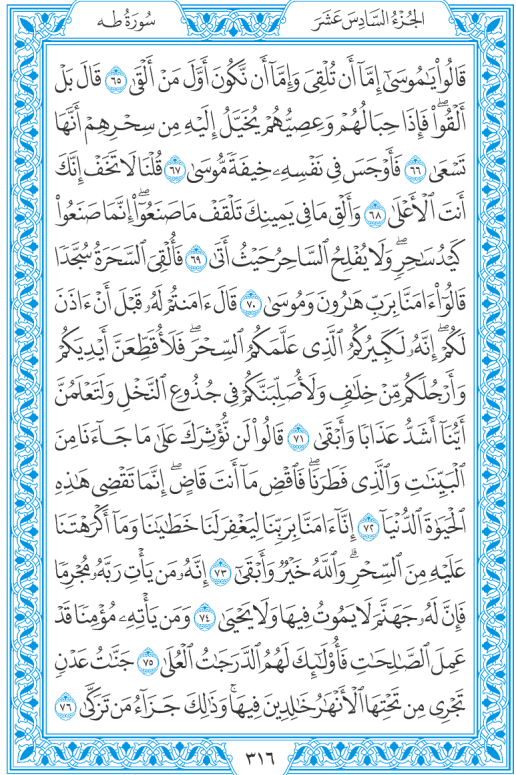
خه لکی مه دیه نییدا [باژیری شو عیبی]، پاشی ل دویف و هختی مه دانایی [کو ئه ز دی تیدا د گه ل ته ئاختم و دی ته که مه پیغه مبه ر] تو هاتی هه ی موسا. ﴿۴۱﴾ و من تو ژ یگر تی و هه لپژارتی بو وه حی و پیغه مبه راتییا خو. ﴿۴۲﴾ هه ره تو و برایی خو، ب موعجیزه ییت منغه، و سستیی د بیرئینانا مندا نه که ن [دا بو هه وه بیته هاریکار د جهئینانا ئه ر کی هه وه دا]. ﴿۴۳﴾ هه ردو هه رنه دهف فیرعونی، ب راستی ئه و زیده یی سه ردا چوی. ﴿۴۴﴾ فینجا ب ناخفتنه کا نه رم د گه ل باخفن، به لکی ل خو بز فریت، و گو هی خو بده ته هه قیبی یان ژئ [ژ هاتنا ئیزایا هوین ژئ دیژن] بترسیت. ﴿۴۵﴾ [موسا و هاروونی] گوتن: خودیو ئه م دترسین [ده رفه تی نه ده ته مه ئه م د گه ل باخفن] له زئ ل ئیزادانا مه بکه ت، یان زیده تر د سه ردا بچیت [د ده ره قی ته دا وی بیژیت یا نه لایق و یا نه ئیته گوتن، یان ژئ مه هند بقیشینیت ژ هه میی بیته ده ری]. ﴿۴۶﴾ [خودی] گوت: نه ترسن ئه ز یی د گه ل هه وه [هه می تستان]، گولی دیم و دبینم [کا چ د ناقه ر هه وه دا دقه ومیت]. ﴿۴۷﴾ فینجا هوین هه ردو هه رنه دهف و بیژنی: ب راستی ئه م هه ر تیییت خودایی ته ینه، سرائیلییان د گه ل مه هه نیره [ژ وان فبه، و ژ بن تیخسیری و کوله تیسی ده ریخه] تیدی وان ئیزا نه ده، و ب سویند مه نشان و موعجیزه ییت ئاشکه را ژ دهف خودایی ته بو ته ئینینه [کو بو مه بنه نشان و شاهد کو ئه م راست پیغه مبه ریت خودیینه]، و سلامه تی ژ ئیزایا خودی، بو ویسه یی ریکا راست گرتی و باوهری ب خودی ئینایی. ﴿۴۸﴾ ب راستی وه حی بو مه هاتییه، کو ئیزا و هیلاک [د دنیا یی و ئاخره تیدا] بو ویسه یی ئایه ت و پیغه مبه ران دره و بدانن، و پشتا خو بدنی و باوهریسی پی نه ئینن. ﴿۴۹﴾ [فیرعونی] گوت: خودایی هه وه کیسه، هه ی موسا؟ ﴿۵۰﴾ [موسایی] گوت: خودایی مه ئه وه یی هه ر تشته کی چیکری، ئه و دایسیی [ژ رننگ و وینه یان] یی ب کیر وی بهیت، پاشی هه می راسته ریکرن [بو وی ئارمانجی یا ئه و بو هاتییه چیکرن]. ﴿۵۱﴾ [فیرعونی] گوت: باشه پا حالی مله تیت به ری دی چ بیت؟ [بۆچ نایته ساخکرن و حساب د گه ل نایته کرن؟ ئه گه ر ئه فا هوین دیژن یا راست بیت].

﴿۵۴﴾ [موسایی] گوت: زانینا کار و کریار و حالئ وان ل دهف خودایی من د دهپی پارستیدا نفیسییه، خودایی من د چو تشناندا خه له ت نایب، و چو ژ بیر ناکهت. ﴿۵۳﴾ نه وی ژ هرد بو هه وه خو شگری و ده شتگری [و به ره فکری بو ژ یانا هه وه]، و ریگ بو هه وه ئیخستینه تیدا، و باران ژ ته سانی (ژ ته وران) بو هه وه باران دین، فیجا مه هه می ره نگ و جوینت گل و گیایی و شینکاتی، نه وی ت نه وه کی ئیک و ژیک جودا [د فایده یی خو دا و د ره نگگی خو دا و د تاما خو دا و د بیبا خو دا] پی دهر ئیخستن. ﴿۵۴﴾ ژئ بخو ن و تهرش و که والئ خو لی بچهرینن، و ب راستی نه فه نیشان و نایه تیت رونس بو ناقلداران. ﴿۵۵﴾ مه هوین بی ت ژ ناخی چیکرین و دی هه وه زفریننه فه تیدا [بشتی هوین دمرن]، و جاره کا دی دی هه وه ژئ دهر ئیخینه فه. ﴿۵۶﴾ ب سویند مه هه می مو عجزیه هی ت خو [ههر نه ه] نیشا فیرعه ونی دان [ئیخستنه بهر چاقان]، به لی هه می دره و دانان، و رازی نه بو و باوره یی بینیت و ریکا هه قیی بگریت. ﴿۵۷﴾ [فیرعه ونی] گوت: هه می

المیزاب

قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَصِلُ رَبِّي وَلَا يَنْسِي ﴿٥٤﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَوَّاكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْزُقُوا بِالْعَمَلِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ أَلْبَسُوا ﴿٥١﴾ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجئتُنَا لِنُخْرِجَكَ مِنَ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمُوسَى ﴿٥٧﴾ فَلَمَّا آتَيْنَكَ بِسِحْرِنَا لِيَهْرَ أَفْجَعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوَّى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْتَةِ وَأَنْ مُجْتَمِعُ النَّاسِ ضَبْحَى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَنْفَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذَّبَا فَيُسْجِتُكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ آفَتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُمْ مِنْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَذَا لَسِحْرَانٌ بُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنَ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّى ﴿٦٣﴾ فَأَجْمَعُوا كَيْدَهُمْ أَتَوْا صَمًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ أَسْتَعَلَى ﴿٦٤﴾

موسا ئه ری تو بو مه هاتی، دامه ب سیره به ندیسیا خو ژ ئه ردی مه دهر بیخی. ﴿۵۸﴾ فیجا [ژ بهر هندئ] ئه م ژئ دی ب سیره به ندیسه کا وه کی یاته ئینه ته، فیجا ژفانه کی بو مه و خو بدانه ل جهه کی دهشت، که س ژ مه پشتا خو نه ده ته فی ژفانی، نه ئه م، نه تو. ﴿۵۹﴾ [موسایی] گوت: ژفانی هه وه [کو ئه م و هوین تیدا بگه هینه ئیک] بلا رورژا جه ژنی [رورژا خو خه ملاندنی] بیت [دا هه می ئاماده بین]، و خه لک تیشته گه هی کوم بین. ﴿۶۰﴾ فیجا فیرعه ونی پشتا خو دا موسایی و چو، و هه می فندوفیل و سیره به ندیت خو کوم مکرن، پاشی [رورژا جه ژنی] هات. ﴿۶۱﴾ موسایی گوت ته وان، وه ی نیزا و نه خو شسی بو هه وه بیت، دره وان ب نافئ خودئ نه که ن [نه بیژن مو عجزیه هی ت و ی سحر ن]، ئه گه ر دی هه وه ب نیزایه کی بنبر که ت، و ب راستی نه و خوساره ت بو، نه وی دره وان ب نافئ خودئ بکه ت. ﴿۶۲﴾ [سیره به ند، پشتی موسا بو وان ناخفتی] ژیک جودا بوون [هنده کان گوت: نه و ژئ وه کی مه سیره به نده، و هنده کان گوت: نه فه نه ناخفتنا سیره به ندانه]، و خو خلوه کرن و بو و پسته پستا وان. ﴿۶۳﴾ گوتن: نه فه هه ردو سیره به ندن، دقین هه وه ب سیره به ندیسیا خو ژ ئه ردی هه وه دهر بیخن، و دقین دینی هه وه یی ژ هه مییان چیت نه هیلن. ﴿۶۴﴾ فیجا هیز و نه خشه ییت خو کوم که نه سه ریگ و کاری خو باش بکه ن، پاشی ئیک ریز [بو ژفانی] وهرن، و ب سویند نه فر و نه وی سه رفه رازه نه وی سه ر بکه فیت.

﴿٦٥﴾ [سیر بهندان] گوتن: هه ی موسا یان تو باقیژه یان ئەم بەراهیکی دئی هاقیزین، [ته دقیت دەستیکی تو دارئ خو باقیژه، ته دقیت ئەم دئی وەریستی خو هاقیزین؟]. ﴿٦٦﴾ [موسایی] گوت: نه هوین باقیژن، فیجا وهختئ وان وەریس و داریت خو هاقیزین، ژ سیر بهندییا وان وەسا هاته بهر چاقیت موسایی کو یئت دلفلشن و دچن. ﴿٦٧﴾ فیجا [وهختئ موسایی هوسا دیتی] ددلی خودا ترسیا. ﴿٦٨﴾ مه گوتئ: نه ترسه، سه رکه فتن هه ریا تهیه. ﴿٦٩﴾ [کو دارئ تهیه]، دئی وەریس و داریت وان داعوبریت، و سیر بهندییا وان دئی پویچ کهت، ب راستی ئەفا وان کری فندوفیلا سیر بهندانه [و نه راستیه]، و سیر بهند سهر فەراز نابن ل هه ر جهه کی هه بن. ﴿٧٠﴾ فیجا سیر بهند داچه میان و چۆنه سوجدیهی [پشتی هه فی ناشکەرا بووی و کارئ وان پویچ بووی]، و گوتن: مه باوهری ب خودایئ هاروونی و موسایی ئینا. ﴿٧١﴾ [فیرعهونی] گوت: ئەری هه وه باوهری پی ئینا

بهری ئەز دەستویرییا هه وه بدهمه؟ ب راستی ئەو مه زنی (ماموستایی) هه وه یه یئ سیر بهندی نیشا هه وه دایی [فیرعهونی ب فئ ئاخفتنی قیال بهر خه لکی بهرزه کهت، و وەسا دیار کهت کو ئەفا موسایی ژئ کری هه ر سحره، و وی دزانی وان چو تشت ل دهف موسایی وەره نگر تیه، و موسا ب خو ژئ نه مه زن و سهیدایی وان]، فیجا ب سویند ئەز دئی دەست و پیئت هه وه چه پ و راست ژئ هه کم، پاشی ئەز دئی هه وه هه مییان ب قورمیئت دارقه سپانفه هه ل اویسم [هه تا دمرن]، و هنگی هوین دئی زانن کا ئیزا یا کی ژ مه [یا من یان یا خودایئ موسایی] دژوارتر و ب دۆمتره. ﴿٧٢﴾ گوتن: قه د ئەم ته ب سه ر وان نیشان و به لگه ییئت ناشکەرا ئەویئت بۆ مه هاتین، و وی خودایئ ئەم چیکرین نائیخین و هه لنابزیرین، فیجا توچ دکه ی بکه [و بزانه] بهس تو دشیی دفی دنیا ییدا نشته کی بکه ی [تشتئ ته دقیت تو بکه ی بهس یئ فئ دنیا ییه، و پشتی فئ ئەم دئی چینه دهف خودایئ خو، و ته چو دهسته لات ل سه ر مه ناییت]. ﴿٧٣﴾ ب راستی مه باوهری ب خودایئ خو ئینا، دال گو نه هیئت مه [خه له تیئت مه]، و گو نه ها سیر بهندیی ئەوا ته ب خورتی ب مه داییه کرن ببۆریت و ژئ بهت، و خه لاتی خودئ چیتره، و جزایی وی دژوارتر و ب دۆمتره. ﴿٧٤﴾ ب راستی هه ر کهسی، گو نه هکار ل سه ر گاوریی، بچیته بهر دهستی خودایئ خو دۆزه بۆ ویسه، نه تیدا دمریت [دا ته نابییت]، و نه زیندی دبیت [دا وه کی مرو فان بزیت]. ﴿٧٥﴾ و هه ر کهسی خودان باوهر و ب کار و کریاریت قه نجفه ب بال [خودایئ خو] فه بز فریت، ئەها ئەفان پیک و پایه ییئت بلند بۆ وانن. ﴿٧٦﴾ [ئهو پیک و پایه] به حه شتیئت ئاکنجیووئینه، پویبار د بنرا دئین و دچن، و ئەو [خودانیئت پیک و پایه یان] هه روهره دئی تیدا بن، و ئەفه خه لاتی ویسه ئەوی خو ژ گو نه هان پاقر دکهت و خو ژئ دویر دئیخت.

﴿۷۷﴾ ب سویند مه وه حی بؤ مووسایی هنارت: ب شهف بنده ییت مه [ئسرائیلیان] ژ [مسرئ] دهر بیخه، و ریکه کا زوها ژ دهر یایی بؤ وان بگره [ئانکو دارئ خو ل دهر یایی بده، دار پیکه کا زوها بؤ وان فه بیت و تیرا بجن]، نه هوین بترسن [فیرعهون و قولپا وی] بگه هه هه وه، و نه هوین ژ خه ندقاندنی بترسن. ﴿۷۸﴾ فیجا فیرعهون ب له شکه ری خو فه ب دو یف وان که فتن، و دهر یایی دا ئه و ب سه ری وان هات یا ب سه ری وان هاتی [دهر یال وان هاته یتک و هه می خه ندقاندن]. ﴿۷۹﴾ [ب فی کارئ خو] فیرعهونی مله تی خو گو مرا و بهرزه کر، و به ری وان نه دار پیکا راست. ﴿۸۰﴾ گه لی ئسرائیلیان، ب راستی مه هوین ژ دژمنئ هه وه رزگار کرن، و مه ژفان له ره خئ راستئ یئ چپایی (طوور)، دا هه وه [کو خودئ ته وراتئ بده ته هه وه پشتی موسا حه فتئ ژ ئسرائیلیان بؤ وی ژفانی هه لدبژیریت]، و مه گه زؤ و سویسک [باله فره که] بؤ هه وه ئینانه خواری. ﴿۸۱﴾ فیجا ژ حه لالی پاک و پاقرئ مه ب رزقئ هه وه کری بخؤن، و پئ د سهردا نه چن، دا که ربا من هه وه

الجزء الثانی

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَحْشَىٰ ﴿۷۷﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَفَشَّيْهُم مِّنَ الْبَحْرِ مَأْشِيَهُمْ ﴿۷۸﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَاهَدَىٰ ﴿۷۹﴾ يَبْنَئِي أَمْتَهُ يَلْقَىٰ قَوْمَهُ بِيَمِينِكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَعَدْنَا كَرِيمًا بَيْنَ يَدَيْهِمُ الْيَمِينَ وَتَرَكْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمْنَ وَالشَّلْوَىٰ ﴿۸۰﴾ كَلُومِينَ طَلَبْتُمْ مَارَزَقْتُمْ وَلَا تَطْعَمُوا فِيهِ فَيَجَلَّ عَلَيْهِمْ غَضَبِي وَمَنْ يَجَلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَد هَوَىٰ ﴿۸۱﴾ وَإِنِّي لَعَفَا لِمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿۸۲﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿۸۳﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءٌ عَلَيَّ أَتْرَبِي وَعَجَلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿۸۴﴾ قَالَ فَإِنَّا لَقَدَفَعْنَا قَوْمَكَ مِنَ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿۸۵﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَأَيْتُمْ أَن يُجَلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوعِدِي ﴿۸۶﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْ رَارًا مِّن زَيْتَةِ الْقَوْمِ فَقَدَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿۸۷﴾

نه گریت، و هه ره که سئ که ربا من ژئ گرت، [ئهو] که فته دئا گریدا. ﴿۸۲﴾ ب راستئ ئه ز، بؤ هه ره که سئ تۆبه بکهت و باوره یئ بئیت و کار و کریاریت قهنج بکهت، پاشئ خو ل سهر فئ چهن دئ رابگریت هه تا دمريت، گونه هژ یه رم. ﴿۸۳﴾ [پشتئ ئسرائیل دهشتا سینایی ئانکجیووین، موسایی هاروون هیلا د ناف و اندا، و چؤ چپایی (طوور) د گه ل حه فتئ زه لامیت ژ یگری، ل دو یف ژفانا خودئ دایی یئ کو ته وراتئ بده تی، و موسا هندئ یئ ب له ز بوو هه ره حه فتئ هیلانه ل پشت خو، و د به ری وانرا کر، و گۆته وان: د دو یف منرا وهن]، هه می موسا [ئهو] چ بوو تول مله تی ب له ز ئیخستی [کو تو وان به یلی و د به ری وانرا بکه ی]. ﴿۸۴﴾ [موسایی] گۆت: ئه و ییت د دو یف منرا دئین، و من له ز کر، دا تو ژ من رازی بی. ﴿۸۵﴾ [خودئ] گۆت: ب راستئ پشتئ تو هاتی، مه مله تی ته یئ جه رباندی، و سامری ئه و ییت د سهردا برین. ﴿۸۶﴾ ئینا موسا زیده که ربگری و خه مگین زفرئ ناف مله تی خو، و گۆت: مله تی من، ما خودایی هه وه په یانه کا قهنج نه دابوو هه وه [کو ته وراتئ بده ته هه وه] ئه ری ما وه خئ وئ [په یانی] هندل هه وه دریز بوو بوو؟ [هوین ب فی کارئ رابین] یان ژئ هه وه دفا ب فی کریاری که ره بک ژ خودایی هه وه [ئیزیه ک] هه وه بگریت، فیجا هه وه ئه و په یانا داییه من [کول سهر فی دینی بمین و چو خه له تسیان نه کهن، هه تا ئه ز دزفر مه] شکاند و ب جه نه ئینا. ﴿۸۷﴾ گۆتن: ب راستئ مه نه ب که یفا خو په یانا ته شکاندیه، به لی هنده ک زیر و زینه تیت فیرعهونی ل دهف مه بوون، مه هافیتن [مه هافیتنه د ناف ئاگریدا دا ژ گونه یئ رزگار بین]، و هه ره وسه سامری ژئ کاچ د گه ل بوو هافیت [و قالئ گۆلکه کی دئاخیدا چیکر، و ئاگر تیدا هه لکر، و ئه و زیر هافیته تیدا، هؤسا گۆلکه ک ژ زیری چیکر].

﴿۸۸﴾ فَبِجَا [سامری] بَوَّان [په بیکه ره کئی] له شئی گۆلکه کئی بی گیان چیکر، دهنگی چیلنی هه بوو، ئینا گۆتن: ئەفه به خوداییی هه وه و خوداییی موسایی، وی (موسایی) یی ژ بیر کری [کو خوداییی وی ئەفه به ل فیری، وی یی چۆیه چیا یی (طوور) لی دگه ریت]. ﴿۸۹﴾ فَبِجَا مائه و ناینن [ئه و گۆلک] چو ئاخفتنان ل وان نازفرینیت و چو زیان و مفاوی ل وان ناکهت؟ ﴿۹۰﴾ و ب سویند بهری موسا بزفریته شه، هاروونی ب خو ژ ی گۆته وان: مله تی من، ب راستی هوبن ب فی گۆلکی ییت هاتینه جه پانندن وی یی بز هه وه بوویه فتنه، و ب راستی خوداییی هه وه، خوداییی دلوفانه، فَبِجَا ل دویف من وهرن و گوهی خو بدنه من. ﴿۹۱﴾ ئەوان گۆت: ئەم دئ هه میننه ل سه ر په رستنا گۆلکی، هه تا موسا دزفریته شه ده ف مه. ﴿۹۲-۹۳﴾ [پشتی موسا ژ ژفانا خودی داییی زفریته شه، و هوسا مله تی خو دیتی، گۆت: هه ی هاروون چ وه ل ته کر، تو وه کی من نه که ی [وه کی من که ربیت ته فه نه بن]، و به ری

فَأَنزَجَ لَهُمْ عَجَلًا جَسَدًا لَهُمْ خُورًا فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَأَلَّهُ مُوسَىٰ فَسَيِّئًا ۝۸۸ أَفَلَا يَرَوْنَ الْآيَاتِ جَعَّ إِلَهُهُمْ قَوْلًا
وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۝۸۹ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونَ
مِن قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَاطِيعُوا أَمْرِي ۝۹۰ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَىٰ ۝۹۱ قَالُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهَذَا
فَاتَّبِعُوا أَمْرِي ۝۹۲ قَالُوا بَلْ يَنْبَغُ لَنَا أَنْ نَقُولَ بِدِينِ
وَلَا يَرَأِيَنَّ إِلَىٰ حَشِيئَتِنَا أَنْ نَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَلَمْ تَرْفُتْ قَوْلِي ۝۹۳ قَالُوا فَمَا خَطْبُكَ يَا سَمِرِيُّ ۝۹۴ قَالَ
بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلْتِ لِي نَفْسِي ۝۹۵ قَالَ
فَأَذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَرَأَيْتَ لَكَ الْإِهَادِ الَّذِي ظَلَمْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَّنْ حَرَّفَنَّهُ ثُمَّ لَنْ نَسْفَعَنَّهُ فِي الْيَوْمِ نَسْفًا ۝۹۶ إِنَّمَا
إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝۹۷

وان ژ سه رداچۆنی وهر نه گپیری وه ختی ته دیتین د سه رداچۆن، ئەری ته فه رمانا من ب پشت گوهی خو فته هافیت؟! ﴿۹۴﴾ [هاروونی] گۆت: هه ی کو ری ده یکا من، سه ر و ره ییت من نه کیشه، ئەز دتر سیام [ئه گه ر من خور تیسه ک ل وان کر بایه، و ژ کریارا وان کری دابانه پاش، نه یاره تی دنا فه را و اندا چی بایه، و ب ناف ئیک که فه بنانه و]، تو بیژی ته ئسرائیلی ژیکه شه کرن، و ته خو ل هیفیه یا من نه گرت [ژ به ر هندئ من هیلان هه تا تو بزفری]. ﴿۹۵﴾ [موسا ل سامری زفری و] گۆتی: هه ی سامری ته بۆچی ئەفه که و ژ به ر چ؟ ﴿۹۶﴾ [سامری] گۆت: من ئەو دیت یا وان نه دیتی [من دیت وه ختی جبرائیل هاتیه ده ف ته و چۆی]، فَبِجَا من مسته کا ناخی ژ شوین پی هه سه پی جبرائیلی راکر، و هافیه ته دنا ف ناگ ریدا [دگه ل وی زیر و زینه تی]، و هوسا نه فسا من ئەف کاره بو من خه ملاند و جوان کر. ﴿۹۷﴾ [موسایی] گۆت: هه ره ژ ناف مه ده رکه فه، و جزایی ته دفی دنیا ییدا [هندی تو تیدا بژی] ئەوه، نه تو ده ستی خو بکه یه که سی، و نه که س ده ستی خو بکه ته [ئانکو نه تو بشیی تیکه لیه که سی بکه ی، و نه که س بشیت تیکه لیه که سی بکه ت]، و ته ژفانه کئی هه ی رۆژا قیامه تی تو ژئ نا هییه فه گرتن. و به ری خو بدنه په رستییی خو ئەوی تو ماییه ل سه ر په رستنا وی، ب سویند ئەم دئ سوژین، پاشی خو لیه وی دئ به لافکه یین، و هافیزینه د ده ریا ییدا. ﴿۹۸﴾ ب راستی په رستییی هه وه، یی راست و دورست، به س خودییه و ژ بلی وی چو په رستییی راست و دورست نین، و زانینا وی هند یا به رفه هه هه می تستان فه دگریت.

﴿۹۹﴾ و هؤسا ئەم سالۆخ و سه رهاتییی بۆری بۆ ته فه دگیزی، و مه ژ دهف خو قورئان یا دابییه ته. ﴿۱۰۰﴾ فیجا هه ره کەسی بهری خو ژئی وهر گیزیت [و باوهرییی بی نهئینیت]، ب راستی ئەو رۆژا قیامهتی دئی باره کئی گران [ژ یزایی و گونەهیی] هه لگريت. ﴿۱۰۱﴾ ههروهه ره دئی دین فی باریفه مینن، و چ پیسه باره رۆژا قیامهتی وان هه ی. ﴿۱۰۲﴾ رۆژا پفل بوقئی دئیته کەرن، و ئەم سه ته مکار و گونەهکاران وئی رۆژی دئی چافشین و کۆره کۆمکه ین. ﴿۱۰۳﴾ وئی رۆژی دئی پسته پستی دانابهرا خو دا کەن [و دئی پساری ژ ئیکدو کەن، ئەری ئەم چەند دنیاییدا مایینه]، فیجا دناف خو دا دبیژن: ژ دهه رۆژه کان پیفته تر ئەم نه مایینه. ﴿۱۰۴﴾ و ئەم ب ئەوا ئەو [د نابهرا خو دا پسته پستی ل سه ره دکەن] دبیژن، ئاگه هدارتر و زانانترین، ده می یئی ژ هه مییان هشیارتر دبیژیت: هوین ژ رۆژه کئی پیفته تر نه مایینه. ﴿۱۰۵﴾ و ئەو پسارا چیا یان ژ ته دکەن [کا رۆژا قیامه تی دئی چ لی ئین] بیژه: خو دایی من دئی ژ بن کەت، پاشی دئی و هکی توژی لی کەت

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَخْلَفُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْأَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْتَأْذِنُكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَا تَبْقَى فِيهَا غِوَاظٌ وَلَا نَمْرًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُمْ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنفَعُ الشَّفِيعَةُ إِلَّا مَنْ أَدَّتْ لَهُ الرِّحْمُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَرَأْتَ أَيُّدِيهِمْ وَمَا خَلَعَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِنَا ﴿١١٠﴾ وَعَدَّتِ الْجُجُودُ لِلرِّيحِ الْقَيُّومِ وَقَدْ حَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

و بهر با کەت [و دئی و هکی هریسا ژه نی لی کەت]. ﴿۱۰۶﴾ فیجا دئی رویت و ره وال کەت، و کە ته دهشت. ﴿۱۰۷﴾ [وهسا دئی کە ته دهشت] تو خو کەند و کۆر و گرکەکی تیدا نابینی. ﴿۱۰۸﴾ وئی رۆژی [کو رۆژا قیامه تییه] هه می دئی ل دویف گازییا خودی چن [بۆ مهیدانا سه شری]، و ب پشت گو هفه هافیتن بۆ [گازییی] نینه [کول دویف گازییی نه چن و چه بان ل خو بدەن]، و هه می دەنگ بۆ خودایی دلۆفان که پروون، وئی رۆژی ژ پسته پستی پیفته تر تو نابهیسی. ﴿۱۰۹﴾ وئی رۆژی مه هدهرا کەسی فایده ناکەت، ئەو نه بیست یئی خودایی دلۆفان دهستویر دایییی، و ژ گۆتنا وی رازی [ب تنی مه هدهرا وی فایده دکەت]. ﴿۱۱۰﴾ خودی یئی ئاگه هداره ژ وان کریاران ئەو ییت وان کرین، و ئەو ییت ئەو دئی کەن، و ئەو چو جاب سه ره زانینا وی هه ل نابن. ﴿۱۱۱﴾ [و وئی رۆژی] هه می سه ره و چاف بۆ خودایی ههروهه مایی و ریبه ره، [ده می کار و کریاریت هه بوونیدا] شکه ستن و سه ره میایی بوون، و ب راستی ئەو خو سارهت بوو، ئەو یی شرک و گاوری دگه ل، و کری. ﴿۱۱۲﴾ و هه ره کەسی کار و کریاریت چا ک بکەت، و ئەو ب خو ژئی یئی خودان باوهر بیت، فیجا ئەو، نه ژ سه ته مە کئی دترسیت نه ژئی ژ کیمکر نه کئی [نانکو نه دترسیت گونە هیت وی بیته زیده کەرن، و نه ژئی دترسیت خیریت وی بیته کیمکر ن]. ﴿۱۱۳﴾ [کا مه چاوا کتیب بهری ته ب زمانی وان مله تان هنارتینه، ئەو ییت پیغه مبه ره مه بۆ هنارتین]، و هؤسا ئەف قورئانه ژئی مه بۆ ته ب زمانی عه ره بی هنارتیه، و مه دفی قورئانیدا ب گه له رهنگان نشان و گه ف [ب ئیزادانی] بۆ وان ئینابینه، دا خو [ژ گونە هی و گاورییی] یپاریزن، یان ژئی دا پیفته چۆ نه کئی بۆ وان چیکەت.

فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُنْزَلَ إِلَيْكَ وَحْيُهُ. وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿۱۱۳﴾ وَلَقَدْ عَاهَدْنَا
إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنسَى وَآمَرَ جَدَّهُ أَنْ عَزِمًا ﴿۱۱۴﴾ وَأَذَقْنَا
لِلْمَلَأِيكَةِ أَشْجُدًا وَأَلَادِمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿۱۱۵﴾
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِرَوْحِكَ فَلَا تَخْرُجَنَّ كَمَا
مِنْ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿۱۱۶﴾ إِنَّ لَكَ الْأَلْحُوجَ فِيهَا وَلَا تَعْرِى ﴿۱۱۷﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿۱۱۸﴾ فَمَوَسَّسًا إِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبُلَى ﴿۱۱۹﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لهُمَا سَوْءٌ لهُمَا وَطَفِقَا
بِخَصْمَانٍ عَلَيْهِمَا مِنْ رِيقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿۱۲۰﴾
ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ رَبًّا عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿۱۲۱﴾ قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَلَمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى
فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلَّ وَلَا يُشْقى ﴿۱۲۲﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَعْمَى ﴿۱۲۳﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿۱۲۴﴾

﴿۱۱۴﴾ فَيُجَا خُودَايِي رَاسْت و خُونْدَكَار [بِي] هَمِي خُونْدَكَار ههوجهي وي، [بِي] [ژ وي] شَرِك و سَالُوخهتِي موشَرِك ددَهني] بلسند و باقره، و له زي ل [خواندنا] قورثاني نهكه، ههتا وهحيبا خودي بو ته ب دويماهيك نهئيْت، و بيژه: خوديوو زانينا من زيده بكه.

﴿۱۱۵﴾ و ب سويند بهري نوكه مه فهران ل نادهمي كرسو [كوژ دارهكي نهخوت]، فَيُجَا وي [قهوياتي و فهرانا مه] ژ بيركر، و مه سهبر و خورگرترن [ژ نهخورنا وي داري] ل دهف نهديت. ﴿۱۱۶﴾ و بيژه وان:

وهختي مه گو تسيه ملياكه تان سوجدهيي بو نادهمي بيهن [سوجدهيا سلافا و ريزگرتنِي، نه سوجدهيا بهرستنِي]، ابليس تي نهبيت، ييت دي ههمي [بو نادهمي] چونه سوجدهيي. ﴿۱۱۷﴾ فَيُجَا مه گو ت: ههي نادهم، ب راستي نهفه دژمني ته و ژنا تهيه، فَيُجَا [هشيار بن] ههوه ژ بهحشتي دهرنهئخيت، نهگهر دي زهحمت و وهستياي بيبي [ب ژيانا خو با دنياييته].

﴿۱۱۸﴾ ته نهو بيت، نه تو تيدا [د بهحشتيديا] برسي بيبي، و نه ژي تيدا رويس بيبي. ﴿۱۱۹﴾ و نه تيدا تيني

دبي، و نه ژي گهرما ههتافي ل ته ددهت. ﴿۱۲۰﴾ فَيُجَا شهيتاني وهسواس و گو مان ئيخسته دلي وي [و د بهر خهله تسييرا كر]، گو ت: ههي نادهم نهز دارا ههرماني و ملكي بي قهبرين، نيشا ته بدم؟ ﴿۱۲۱﴾ فَيُجَا ب فندو فيلي خاپانندن و د بهر خهله تسييرا كرن] وان ژ وي داري خوار [نهو دارا خودي نههيبا وان ژي كرى، فَيُجَا وهختي خوارين] شهرمگهها وان (عهورهتا وان) بو وان دياربوو، و دهست هافيتيني بهلگيت بهحشتي ژيغه كرن و دانانه سهر، و نادهمي نهگوهداريبا خودايي خو كر، فَيُجَا نهگهشته نارمانجا خو [يان ژي ژيانا وي نهخوش بوو، ب هاتنهخوارا وي بو دنيايي]. ﴿۱۲۲﴾ پاشي [نادهم ژ كرياتا خو پهشيان بوو، و توبه كر و] خودايي وي نهو بو پيغهمبهرا تسيي ههلبژارت، و توبه ژي قهويل كر و ل سهر قايم كر. ﴿۱۲۳﴾ [خودي] گو ت: هوين ههر دو ژ بهحشتي داكهفن [بو سهر نهردي] هندهك ژ ههوه ل هندهكان نهيار و دژمن، و ههر گاڤا راسته ريزكر نهك ژ بهري منغه بو ههوه هات [كو كتيا خودييه يان هنار تننا پيغهمبهره كييه]، فَيُجَا ههر كهسي ريكاراسته ريزكرنا من بگريت، نه بهرزه دييت و نه بهرهنگاري نهخوشيي دييت. ﴿۱۲۴﴾ و ههر كهسي رويي خو ژ من و كتيا من [كو قورثانه] و هرگيزت [و باوهرسيي پي نهئييت]، ب راستي دفي دنياييدا بارا وي ژيانهكا تنگ و تاريخه، و رورژا قيامهتي نهم دي وي كوره كومكهين. ﴿۱۲۵﴾ دي بيژيت: خوديوو بو چي ته نهز كوره ئيناييمه مهيدانا چه شري؟ و نهز ب خو [د دنياييدا] يي ب چاف بووم.

قَالَ كَذَلِكَ أَنتَكَ ءَايَاتُنَا فَنَسِيحَتَهَا وَكَذَلِكَ أَيُّومُهُ تُنْسَى ﴿۱۲۶﴾
 وَكَذَلِكَ نَحْزِي مَنْ أَشْرَفَ وَلَوْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَعَلَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿۱۲۷﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُمُ الَّذِي اهْلَكُوا بِآيَاتِهِمْ مِنَ الْقُرْآنِ
 يَمْسُحُونَ فِي مَسْكِهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۱۲۸﴾
 وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامِ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿۱۲۹﴾
 فَاصْبِرْ عَلَى مَا يُقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ أَنَايِ الْأَبْلِاقِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
 تَرْضَى ﴿۱۳۰﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ زُفًى وَجَاءَتْهُمْ رَهْرَهَةٌ
 الْحَيَوةِ الَّتِي لَا يَنْفَعُهُمْ فِيهِ وَرِزْقِ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿۱۳۱﴾ وَأَمْرٌ أَهْلَكَ
 بِالصَّلَاةِ وَأَطْطَبَرْ عَلَيْهَا لَا تَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ
 لِلتَّقْوَىٰ ﴿۱۳۲﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَا تَبَا يَا تَبَا مِنْ رَبِّهِ ءَأَوْلَمُ تَأْتَهُمْ
 بَيِّنَةٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿۱۳۳﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ
 مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنُتَبِّحَ
 ءَايَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَحْزَىٰ ﴿۱۳۴﴾ قُلْ كُلُّ مَرْصُوقٍ فَتَرَىٰ صَوًّا
 فَسَعَلَمُونَ مِّنْ أَصْحَابِ الصَّرْطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿۱۳۵﴾

[نَفِيْزًا نِّيْشَارِي]، و هنده ك ژ و هختيت شه في [نَفِيْزًا عيشا]، و سهر و بنيت رُوْزِي [نَفِيْزًا مه غره ب و نيفر و]،
 خودي پاك و پاقر بكه، و حهدا وى بكه، دا بگه هيسه وى يا پي رازى بى. ﴿۱۳۱﴾ و تو چاقت خؤ نه به
 وان خؤ شيان، ژ خه مل و جوانيسا دنيايى، نه قيت مه دابينه هنده ك گاوران، دا وان پي بجه ربينين، و رزقي
 خودايى ته [كا چهند ژ دنيايى دابيه ته، و نه و خه لاتى ئاخره تي نه وى دى ده ته ته كو به حه شته] چيتر و
 دو مدريتره. ﴿۱۳۲﴾ و فهرانا مالا خؤ [مله تي خؤ] ب نفيزي بكه، و تو رى ل سهر يى به رده و ام به، نه م چو
 رزقي ژ ته ناخوازين [كو تو رزقي خؤ بان يى مالا خؤ بدهى]، نه م يى رزقي ته دده ين، و دو بياهيكا ب
 خير يا پاريزكارانه. ﴿۱۳۳﴾ و گو تن: بلا وى موعجزه كه ژ ده ف خودايى خؤ بؤ مه ئينابا به [دا مه باوه رزى
 كرابا به]، نه رى ما مزگينيسا هاتنا پيغه مبه رى د كتيبت به رى نو كه دا بؤ وان نه هاتبو و؟! ﴿۱۳۴﴾ و نه گهر مه نه و،
 به رى هاتنا پيغه مبه رى و ئينانه خوارا قورنائى، ب نيزا به كي د هيلاك بر بانه، دا بيژن خوديو و بلا ته پيغه مبه ره ك
 بؤ مه هنار تبايه، دا نه م ل دويف ثايت و نيشانيت ته چؤ بايسنه، به رى نه م [ب نيزا دنيايى] بينه رسوا كرن،
 و [ب نيزا ئاخره تي] بينه شهر مزار كرن. ﴿۱۳۵﴾ [هه وى مو حه مه د] بيژه: نه م هه مى [نه م و هوين] دچا فريينه
 [كا دويبا هيسا مه و هه وه دى بيته چ؟] فيجا هوين خؤ بگرن و به رى خؤ بده ني، دى زانن كانى كينه خودا نيت
 ريكا راست و ييت راسته رى. [كا نه مين يان هوين].

﴿۱۲۶﴾ [خودى] گوت: هؤ سا نيشان و ثايت ت
 مه بؤ ته هاتن، و ته خؤ لى كوره دكر، و ته ددانه
 پشت خؤ، و نه فرؤ تو رى و هسا دى [د ناگريدا]
 ئيه هيلان و ژ بير كرن. ﴿۱۲۷﴾ و هؤ سا نه م نه و يت
 زيده د ناف گونه هيدا چؤ ين، و باوه رى ب نيشان و
 ثايت تيت خودايى خؤ نه ئينايين، جزا دكه ين، و نيزا يا
 ئاخره تي دژوار تر و به رده و ام تره. ﴿۱۲۸﴾ نه رى ما نه و
 دى ئاگه ه بون، و خودى بؤ وان ديارنه ك ربو و كا
 مه چه ند [مله ت] به رى وان د هيلاك بر بون؟ و نه و
 د ناف كافله خانيسيت و انرا دچن [و ب چافى خؤ وان
 كافله خانيسان دينن]، ب راستى نه فه [شوينواريت
 مله تيت د هيلاك چؤ يى] ثايت و نيشان، بؤ مرو قيت
 خودان نه قل. ﴿۱۲۹﴾ و نه گهر به يانا پاشيخستنا
 نيزادانا وان [بؤ رؤ ژا قيامه تي] ژ خودايى ته نه هاتبا به
 دان، و نه گهر و هخته كى ديار كرى [كو رؤ ژا قيامه تيه]
 وان نه بايه، دا نيزادانا وان يا پيدقى بيت. ﴿۱۳۰﴾ فيجا
 سه بر خؤ ل سهر نه و نه و ديژن بكيشه، و به رى
 رؤ ژه لاتنى [نفيزا سپيدى] و به رى رؤ ژا قابو ونى

سُورَةُ النَّبِيَاءِ

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۱۲) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ ﴿وَهَتَّىٰ حَسْبِيَٰ خَلَكِي﴾ [ل سهر کار و کراریت وان کرین کو رورژا قیامه تییسه] نیزیك بوو، و ئه و ب خو بیټ د بیټ ناگه هیسه کا تمامدا و [ب دنیا یی و دلخوازی بیټ دنیا یی شه] د مژویلن. ۲ ﴿وَنِينَ چو یی نوی ژ قورئانی، ژ دهف خودایسی ته، بو وان نه بیټ، و ئه و ب ترانه فه گوهداریسی بو نه کن. ۳ ﴿دلیت وان د مژویل و بیټ ناگهن، و ئه و بیټ سته مکار پسته پستی د ناقبه را خو دا دکهن، و دبیرن: ئه ری ما موحه مه د ژی نه مروقه و هکی هه وه؟ فیجا هوین چاوال دویف سحرئی دچن و هوین ب خو دبینن [کو سحره]. ۴ ﴿پیغه مبه ری] گوټ: ب راستی خودایسی من ههر گوټنه کا د ئه رد و ئه سماناندا دبیته کرن، ژ بیټ ناگه هه [فیجا چاوا پسته پسته هه وه د بیټ ل بهر بهرزه بیټ]، و

ئه و ب خو گوهدیر و زیده زانابه [ناگه هژ هه می گوټن و پسته پستان هه یسه، و چول بهر بهرزه نایټ]. ۵ ﴿و گوټن [ئه فا موحه مه د دبیرت نه وه حییه]: تیکه له خه ون و خه ونرورژکن، و دبیت هه ما ژ دهف خو [ئه ف قورئانه] چیکر بیټ، و ژ دره و ب بال خودیغه لیدابیت، و دبیت هه لبه ستقان بیټ [و ئه گهر و هسانینه] پابلا و هکی وان پیغه مبه ریټ به ری وی هاتینه هنارتن، مو عجزیه کی بو مه بینت. ۶ ﴿خه لکی چو ژ وان گوندان، ئه و بیټ به ری قوره یشییان مه د هیلاک برین، باوهری ب وان مو عجزیه یان نه ئینا ییسه، ئه و بیټ وان ژ پیغه مبه ریټ خو خواستین، فیجا ئه و د بیټ باوهریسی پیټن؟ [ئه گهر بینن، نه. . ئه و بینن ژی باوهریسی بیټ نائینن]. ۷ ﴿و مه به ری ته چو پیغه مبه ره نه هنارتینه، و وهی بو هنارتیټ ته گهر زه لام نه بن [ئانکو مروف بوون، نه ملیاکهت بوون]، فیجا ئه گهر هوین فیټ نه زانن پسارازانا و خودان کتیبان بکن [کا پیغه مبه ره هاتیسه، ئه گهر مروف نه بیټ و زه لام نه بیټ؟]. ۸ ﴿و مه ئه و پیغه مبه ره نه کر بوونه له شه کی و هسا، کو خوارئی نه خوټن و مرن بو وان نه بیټ [ئه و ژی و هکی ههر مروقه کی هه بیټ دمرن]. ۹ ﴿پاشی ئه و په یانا مه داییه وان [کو ئه م وان رزگار بکه ین، و نه یاریت وان بهر ئاتاف بکه ین]، مه ب جه کر و راست دهر تیخست، فیجا ئه و و ئه و بیټ مه بقین، مه رزگار کرن، و ئه و بیټ زیده د گاوری و بهرزه بو نیټا چو یین، مه بهر ئاتاف کرن. ۱۰ ﴿ب سویند [گه لی مروشان] مه کتیه ک بو هه و ئینا ییسه خوارئی، سهر بلندیسا هه وه یا تیټا، ئه ری ما هوین تیټ ناگه هن؟

الجزء ۷
القرآن ۳۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَتَرَبَّ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا أَسْتَمِعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَمُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأَ التَّجْوِي الذِّبْنَ
ظَلَمُوا أَهْلَ هَذَا الْبَشَرِ مِثْلَكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ
تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَثَ أَحْلَمَ بَلْ
أَفْتَرَنَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ﴿٥﴾
مَاءَ أَمَنَّا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْبَةٍ أَهْلَكْنَا نَهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَتَلَوْا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَا يَأْكُلُونَ أَطْعَامًا وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ
الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّكُمْ بَأْسُنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْضُونَ ﴿١٢﴾
 لَا تَرْضُوا وَأَرْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسِكِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تُشْكُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زِلْنَا بِكَ
 دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْتَهُمْ حَصِيدًا خَمِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
 السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَعِينِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ رَدَدْنَا لَنَتَّخِذَ
 لَهُمْ آلًا فَذَنبُهُمْ لَدُنَّا إِن كُنَّا فَعَالِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
 الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ رَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ تَتَّخِذُوا آلَ اللَّهِ مِنْ الْأَرْضِ مُرْتَضُونَ ﴿٢١﴾
 لَوْ كَانُوا فِيهِمَاءَ آلَ اللَّهِ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَأَسْتَلَّ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُمْتَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ تَتَّخِذُوا
 مِنْ دُونِهِ آلَ اللَّهِ قُلْ هَانُوا بَرَهَتِكُمْ هَذَا يَذُكَّرُ مِنْكُمْ
 مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

دییژن]، نه گهر هم شو باینه ییت مه وه کربایه. ﴿۱۸﴾ [نه وه نینه وه کی شو وه دییژن] به لی هم هقی و راستیی ب سهر پویچییی دئیخین، [هقی و راستی] پویچییی ناهیلیت و پویچ دکهت، فیجا پویچی دجیت و نامینیت، و ئیزا و نه خوشی بو هوه بیت ژ بهر وان سالو خه تیت هوین ب بال خودیقه لی ددهن. ﴿۱۹﴾ و هندی دهرده و نه سماندا ههمی یی خودییه، و نه ویت ل دهف ژی [نانکو ملیاکهت] خو ل سهر پهرستنا وی مهزن ناکهن، و قهت ناوهستن. ﴿۲۰﴾ شهف و پرژان، خودی ژ ههمی کتیا سییان باقر دکهن، و سست نابن. ﴿۲۱﴾ یان ژی وان هندهک پهرستی بو خو ل نهردی گرتینه، شو [پهرستی] مرییان ساخ دکهن [ب روح دئیخن]. ﴿۲۲﴾ و نه گهر ژ بلی خودی هندهک پهرستی دهرده و نه سماندا هه بانه، دا نهرده و نه سمان ب سهر یکدا ئین و ویران بن، فیجا پاک و پاقری بو خودی بن خودانی عهرشی، ژ وی سالو خه تا شو ب بالفه لی ددهن. ﴿۲۳﴾ و پسیار ژی نائیته کرن کچ دکهت، به لی پسیار ژ وان دئی تیته کرن [کا وان چ دکر چونکی شو به نندهنه و نندهنه ژی ژ کاری خو یی بهر پهرسه]. ﴿۲۴﴾ نهری وان هندهک پهرستییی دی شوینا خودی بو خو کرینه خودی؟ [ههی موحه مه د] بیژه وان: [نه گهر راسته شو بوتیت هوین دهر یسن خودیینه، وه کی هوین دییژن] به لگه و نیشانا خو [ل سهر خودانیسا وان] بینن [و هوین نه شین چونکی وه ساینه] و نه فه، شو کتیا بو من هاتی و کتیبت بهری من ژی هاتین [چو به لگه و نیشان بو پشته فانسیسا هوه تیدا نینن]، به لکی باراپتر ژ موشرکان هه قیمی نوزانن، فیجا لهوا پوییی خو ژی وهر دگپر و ژی بی ناگه هن.

﴿۱۱﴾ و خه لکی گهله گوندان سته مکار بوون، مه ههمی د هیلاک برن، و مه هندهک مله تیت دی د دویف وانرا ئینان. ﴿۱۲﴾ فیجا وهختی وان ئیزایا مه دیتی و پی حسایین، ل خو دان و ژی رهقین. ﴿۱۳﴾ [ملیاکهت دی بیژنی] نه که نه غار و نهرهفن، و ل وان نیعمه تان بزفرن، نه ویت هوین پی به تران بووین، و ل خانسییت خو بزفرن، به لکی پسیار ژ هوه بیته کرن [کا نه فه چیه ب سهری هوه هاتی، و کا دی چاوا خو ژی پارینن، ههر ژ له که شه]. ﴿۱۴﴾ گوتن: وهی ئیزا و نه خوشی بو مه بیت، و خو لی ب سهری مه وهر بیت، ب راستی هم د سته مکار بووین. ﴿۱۵﴾ فیجا بی فه برین، نه فه نفرینا وان بوو [وهی خو لی ب سهری مه وهر بیت]، هه تا مه شو وه کی گیایی دوری لی کرین و ته مراندین [بی دهنگ کرین]. ﴿۱۶﴾ و مه نهرده و نه سمان و هندی د ناهبهره واندا ههی، بی مفا و ژ قهستانه دایینه. ﴿۱۷﴾ و نه گهر مه فیابایه خو ب تشته کیفه مژویل بکین [وه کی کوری و ژنی]، دا تشته کی ل دهف خو بو خو گرین [نه نه ویت هوین

﴿۲۵﴾ و مه چو پیغهمبر بهری ته نههارتینه، ته گهر مه وهحی بو نههارتیبیت، و مه نه گوتیبیتی چو پهرسیتیبیت راست و دورست ژ من پیغه ترنین، فیجا من ب تنی پهرسیسن. ﴿۲۶﴾ و گوتن: خودایى دلوفان زاروکیت بو خو چیکرین، و ئهوب خو یى پاك و باقره ژ فی چهندى، و [ئهویت ئه و دکهنه زاروک بو خودی کو ملیکاهتن] بهندهیى وى یى ب ریز و رومهن. ﴿۲۷﴾ و ئه و [ملیگاهت] چو ناخفتنان ناکهن بهری ناخفتنا خودی [ههتا خودی نه بیژیت و فهرانى نهدهت، ناخفتن]، و ئهوب خو ل بهر ئهمرى وى د راهوستیاینه و بی ئهمرییا وى ناکهن. ﴿۲۸﴾ و خودی دزانیت کا وان چ کریسه و کا دى چ کهن [ئه و چو کار و گوتنان بیى خودی ناکهن]، و مههدهرى بو کهسى ناکهن، بو وى نهبیت یى خودی بی خو ش و بو بقیث [ئه و زى خودانیت خو و فی گوتنینه (لا اله الا الله)]، و ئه و [ملیگاهت] بهردهوام د ترسا خودیدانه. ﴿۲۹﴾ و ههر ئیکى [ژ ملیگاهتان] بیژیت: ئه ز پهرسیتمه شوینا خودی، ئه م دى دوزهى

کهینه جزایى وى، و هوسا ئه م سته مکاران جزا دکهن. ﴿۳۰﴾ ئه رى ما ئه ویت گاوربووین، نه ددین و هزرا خو ناکهن کوب راستی ئهرد و ئهسمان پیکفه بوون، فیجا مه ژیکفه کرن، و ههر تشته کى خودان روح مه یى ژ ئافى چیکرى، ئه رى د گهل فی ژى هیژ ئه و باوه ریبى نائین؟! ﴿۳۱﴾ و مه چیا یى بنه جه یى تئخستینه د ئهردیدا، دا نه ئیت و نه چیت [ژ جه نه چیت]، و مه ریکیت فره یى تئخستینه تیدا، دا ئه و ب سه ر کاروباریت خو هلبین. ﴿۳۲﴾ و مه ئهسمان یى کریسه بانه کى پارستی [ژ کهفتنى]، و ئه و ژ نیشان و بهلگه یى مه کرینه تیدا [وه کى روژى و هه یفى و ستیران] بی ئاگهن. ﴿۳۳﴾ و خودی ئه وه، یى شهف و روژ، و روژ و هه یف دایین، و ههر ئیک د چهر خا خودا دچیت و دگه ریت. ﴿۳۴﴾ و مه بو کهسى بهری ته، نهمرى [ههر وهه ر ساخی] نه داییبه، ئه رى ئه گهر تو مرى ئه و نامرن؟ [ئهف ئایه ته د دهره قى واندا هاته خوارى ئه ویت دگوتن: ئه م دى خو لى گرین هه تا دمريت، و وان هزر نه دکر ئه و زى دى مرن]. ﴿۳۵﴾ ب راستى ههر نه فسه کا هه بیت دى مریت، و ئه م هه وه ب قه نجى و خرابییان دجه رپینین، و ههر هوین دى ب بال مه فه زفرن.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوْحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَ اللَّهِ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَكْفُرُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرَادَ مِنْ حَسَنَاتِهِمْ مَشْفُوعُونَ ﴿٢٨﴾ * وَمَنْ يُضِلْ مِنْهُمْ أَتَى اللَّهُ مِنْ دُونِهِ فَمَا لَكَ بِنَجْوِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَنْ أَسْمَوَاتٍ وَالْأَرْضِ كُنَّا نَارْتَفِقْنَ فَتَنَّهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرَضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرَ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَقَابِينَ مَتَّ فُهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالنَّسْرِ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذْ أَرْسَلْنَاكَ الْإِسْرَافِيْنَ كَفَرًا وَإِنْ يَبْخَدُونَكَ إِلَّا هُمْ وَأَهُمْ أَلْمَنُونَ
 الَّذِي يَذْكُرُ الْهَمَّ كَمَا وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمَنَ هُمْ
 كَفَرُونَ ﴿٣٦﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ سَأَوْرِيكُمْ
 آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
 إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حَيْثُ
 لَا يَكْتُمُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا
 هُمْ يُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ
 بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
 بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
 أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يَصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ
 وَآبَاءَهُمْ حَيَاتٍ طَالٍ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
 الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٦﴾ و وهختی ئەوێت گاوربوویین ته دبینن ترانه یان ب ته دکهن، و دبێژنه ئیکدو: ئەفهیە ب خرابی بهحسی بویتت ههوه دکهت؟ [و ئەو پیغه مبهری عه بیدار دبینن، کو بهحسی بویتت وان ب خرابی بکهت] و ئەو ب خو باوهریبی نائینن کو خوداییی دلۆفان ییی بئی هه قال و هه فیشکه، فێجا ههر وهخته کئی بهحسی تاک و ته نیایسیا خوداییی دلۆفان هاته کرن، په سهند ناکهن و باوهریبی پئی نائینن. ﴿٣٧﴾ مرووف ییی ل سههر له زئی هاتییه خوړستکرن و چیکرن [بهری وهختی له زئی تشتی دکهت]. [ئەف ئایه ته د ده ره قئی قوره هیشیانا هاتییه خواری، وهختی وان له زل وئی ئیزیایی دکر ئەوا پیغه مبهری زئی دگۆت] نیزیك ئەز دئی نیشان و ئایه تیتت خو نیشا ههوه دم، فێجا له زئی ل من نه کهن [کو ئەز بهری وهختی دیار کری بو ههوه بینم]. ﴿٣٨﴾ و دبێژن: کا کهنگییه ئەو ژفان [هاتنا ئیزیایی]، ئەگهر هوین راست دبێژن. ﴿٣٩﴾ ئەگهر ئەوێت گاوربوویین زانیانه وهختی ئاگر دۆماندوړیت وان دگریت، ل وان دئیتت ئیک، و نه شین ئاگری ژ

سهروچاڤ و پشیتت خو بدنه پاش، و هاریکاری و پشته فانی ژیی بو وان نایته کرن، وان له زل ئیزیایی نه دکر. ﴿٤٠﴾ بهلی ئەو ئیزا دئی ژ نشکه کێفه بو وان ئیت، و دئی وان شه پرزه و مهنده هوش کهت [و نوزانن کاچ بکهن]، و نه شین پاشقه بهن و دهرفهت ژیی بو وان نایته دان کو ئەو بو خو تۆبه بکهن، و ل خو بزفرن. ﴿٤١﴾ و ب سویند ترانه ب پیغه مبهریته بهری ته ژیی ییت هاتینه کرن، فێجا تشتی وان ترانه پئی دکر، ب سهری وان هات و ئەو هنگافتن. ﴿٤٢﴾ [ههی موحه مه د] بێژه: کیه ههوه ب شهف و پوژ ژ ئیزایا خوداییی دلۆفان دپاریزیت؟ بهلی ئەو نه ئەون بیننه بپرا خو کو خودییه وان دپاریزیت. ﴿٤٣﴾ یان ژیی وان ژ بلی مه هنده ک په رستییی دی هه نه، وان ژ ئیزایا مه دهنه پاش؟! ئەو [په رستییی وان گرتین] نه شین هاریکارییا خو بکهن [هه تا هاریکارییا وان بکهن]، و بهره قانییی ژ وئی ئیزیایی ناکهن یا ئەم دئینینه سهری وان [یان هاریکاری ژ مه بو وان نایته دان]. ﴿٤٤﴾ و مه نیعمهت دگهل وان و باب و باپیریته وان کرن، ژیه کئی دیریژد خو شیاندا بوړان دین [فێجا وان هزر دکر ئەف نیعمه ته ههر دئی مینن، و ئەو ههر دئی دناییدا ساخ مینن و نامرن، فێجا د سهرداچون]، ئەری ما ئەو ناینن [و تیناگه هن] ئەم ئەردیت وان ژ هه می په خانقه کیم دکهن [ب دهستیت موسلمانانقه دبهین، و ژ دهستیت وان دهردئیحین]، یان ژیی ما ئەو ناینن ئەم ئەردی دیم بهره بهره کیم دکهن و بهر ئافئ دئیحین، فێجا ئەون ییت سهه ره قئی [یان هه مین]؟!

فَجَعَلَهُمْ جَذًا إِلَّا كَيْبَرُ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَٰلِكَ إِلَهَيْنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾
 قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأَتُوا
 بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا أَأَنْتَ
 فَعَلْتَ هَذَٰلِكَ إِلَهَيْنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ
 هَٰذَا فَاسْتَأْذِنُوا إِنْ كَانُوا يَنْطَفِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَىٰ
 أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نَكَسُوا
 عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَٰؤُلَاءِ يَنْطَفِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
 يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَلَيْسَ لَكُمُ اللَّعْمُونَ مِمَّن دُونِ اللَّهِ
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلَ الْهَتَكُمُ إِنْ كُنْتُمْ
 فَعَالِينَ ﴿٦٨﴾ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكُمْ أَن مِّن دُونِ اللَّهِ إِلَهٌ
 وَلَا رَادُّ أُولَٰئِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ الْآخِضِرِينَ ﴿٦٩﴾ وَنَجَّيْنَاهُ
 وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾ وَوَهَبْنَا
 لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧١﴾

﴿٥٨﴾ فَيَجَا [پشتی چڑبین] ئیبراهیمی هه می بوتیت وان پرت پرت کرن، یی مه زن تی نه بیت، دا بو پسیاری لی بزفرن [پسیار ژئ بکهن کا کی شکاندینه، و بزائن وان چوپئی چئی نابیت، یان ژئ دا بزفرنه ئیبراهیمی، دا وی سه نه می بو وان بکه ته نیشان کو ئه و ییت خه له تن]. ﴿٥٩﴾ [وهختی زفرین و هوسا بوتیت خو شکاندی و پرت پرت کری دیتین] گوتن: کی ئه فه ب سه ری په رستییت مه ئیناییه؟ کی وه کریت، ب راستی ئه و ژسته مکارانه [و دقتیت بیته جزا کرن]. ﴿٦٠﴾ گوتن: مه یا بهیستی، لاوه کی ب خرابی به حسئی وان دکر، دبیزئی ئیبراهیم. ﴿٦١﴾ گوتن: کا وی بیننه پیش چاقیت خه لکی، دا ئه ویت دیناسن شاده بیسی ل سه ر بدن. ﴿٦٢﴾ [وهختی ئیبراهیم ئیناین] گوتن: هه ی ئیبراهیم ئه ری ته ئه فه ب سه ری په رستییت مه ئیناییه. ﴿٦٣﴾ [ئیبراهیمی] گوت: [نه من وه نه کریسه] به لکی یی ژه میان مه زنتریا وه کری، فیجا پسیارا وان [بوتیت شکهستی] بکه نه گه ر ئه و بن بیت باخفن

[یان تی بگه هن]. ﴿٦٤﴾ فیجا [ئه و بو ته رست] ل خو زفرین [وان ب خو گوته ئیکدو پشتی بو وان دیار بووی، ئه و بوتیت وان دپه رستن هنده ک له شیت هسکن، و وان سته مال خو کری وهختی ئه و په رستین ییت نه شین باخفن]، و گوتن: ب راستی هوین ییت سته مکارن [ئانکو ئه ییت سته مکارین وهختی ئه م فان دپه ریسن، نه ئه وئی ئه و شکاندین]. ﴿٦٥﴾ پاشی زفرینه سه ر نه زانین و رکمانا خو، و گوتن: نی تو ژئ دزانی ئه ف بوتنه نااخفن. ﴿٦٦﴾ [ئیبراهیمی] گوت: فیجا پا چاوا هوین وان شوینا خودی دپه ریسن، ئه ویت نه چو مفایی دگه هیننه هه وه و نه چو زیانئ. ﴿٦٧﴾ ئوف بو هه وه و بو وان ییت هوین شوینا خودی دپه ریسن، ما هوین ناقله کی بو خو ناگرن [بزائن هوین ییت خه له تن، وهختی هوین وان دپه ریسن]. ﴿٦٨﴾ [فیجا وهختی چو نیشان و دهلیل دهست واندا نه ماین] گوتن: ئیبراهیمی بسوژن و په رستییت خو ب سه ریخن، ئه گه ر هه وه ل به ره هوین تشته کی ل ئیبراهیمی بکه ن [هوسا هوین دی تولا بوتیت خو فه که ن]. ﴿٦٩﴾ [پشتی وان ئیبراهیم هافیتییه ناف ناگری] مه گوته [ناگری] ناگرو بو ئیبراهیمی سار به، و بو وی به سلامه تی. ﴿٧٠﴾ و وان دفیئا ئیبراهیمی ب ناگری بسوژن، به لی مه ئه و خوساره تر و زیانکار تر لی کرن. ﴿٧١﴾ و مه ئه و [ئیبراهیم] و [لووط] پیغه مبه ر ژ وان قورتا لکرن، و مه بر نه ئه ردئی مه بو خه لکی پیروز کری، و تری خیر و به ره که ت کری. ﴿٧٢﴾ [پشتی مه قورتا لکری] مه ئیسحاق دایی، و یه عقوب ژئ د سه ر را زیده یی دو عایا وی، مه دایی، و مه ئه و هه می [ئیبراهیم، لووط]، ئیسحاق، یه عقوب [کر نه خودانیت خیرئ و باشیئی].

﴿۷۳﴾ و مه ئه و کرنه پیشی، ب فهرمانا مه راسته پیکرنی دکهن، و مه وه حی بؤ وان هنارت کو کاریت چاک بکهن، و نقیژان بکهن، و زه کاتی بدن، و هه مییان ئه م دپه رستین. ﴿۷۴﴾ و (لووط) زی مه کربو و پیشی، و مه پیغه مبه راتی و تیگه هشتن و زانین دابووی، و مه ئه و ژ وی گوندی پویچاتی دکرن [کو زه لام تالوقی زه لامی دبوو] رزگار کر، ب راستی ئه و مله ته کی خراب و ژ ری دهر که فتی بوون. ﴿۷۵﴾ و مه ئه و [لووط] پیغه مبه ر [ئیخسته دنا ف دلوفانییا خودا، ب راستی ئه و ژ فه نجان بوو. ﴿۷۶﴾ و به ری شان پیغه مبه ران، نوو حی زی گازی خودایی خو کر [کو ئه م وی رزگار بکهین و مله تی وی دهیلاک بهین، بشتی بی هیقی بووی ئه و باوهری بی بین]، فینجا مه دو عایا وی قه بویل کر، و مه ئه و مالا وی ژ توفانی، و کوفانه کا مه زن رزگار کرن. ﴿۷۷﴾ و مه ئه و ژ وی مله تی نیشان و ئایه تیت مه دره و ددانان، باراست و به رفانی ژی کر [کو نه شی چو ئه زیه تی بگه هیننی]، ب راستی ئه و مله ته کی خراب بوون،

فینجا ژ بهر هندیی مه ئه و هه می [بچویک و مه زن] د ئا فیدا خه ندقاندن [چونکی ییت به رده و ام بوون ل سهر گونه هی]. ﴿۷۸﴾ و به حسی داوود و سوله یانی بکه وه ختی هه ردوو کان حوکم دهره قی زه فییا چانیدا کری، وه ختی به زی هنده کان ب شه ف که فتیبه دنا فدا [و پویچ کری] [و هه ردوو کان شریعت دنا فبه را هه ردو جویناندا دکر، خودانیت به زی و ییت زه فییی]، و ئه م ل سهر حوکمی هه ردوو کان شاهد بوویین، و مه ئاگه ژئی هه بوو [و داوودی گوت: دفتت خودانی به زی، به زی خو شوینا زیانا (زه ررا) گه هشتیبه زه فییا چانیدی، بده ته خودانی زه فییی]. ﴿۷۹﴾ و مه سوله یان ب فی حوکمی تیگه هاند [و گوت: دفتت به زی بدهینه ف خودانی زه فییی، مفای بؤ خو ژئی وهر گریت و زه فییی بدهینه ف خودانی به زی، و چافی خو بده ته زه فییی هه تا وه کی وی شه فی لی دکهت، ئه و شه فا به زی وی که فتییی، پاشی ئه و [خودانی به زی] زه فییی بؤ به یلیت و یی دی زی به زی وی بؤ به یلیت، ئینا داوودی گوت دی حوکم ئه و بیت یی ته گوتی]، و مه پیغه مبه راتی و زانین و تیگه هشتن دابوونه هه ردوو کان، و مه چیا و تهیر و ته و ال بؤ داوودی سهرنهرم کربوون، د گه ل وی حه مد و ته سییحا خودی دکرن، و ئه م فان تشتان دشین بکهین، و ئه م دکهین زی. ﴿۸۰﴾ و مه چیکرنا زری و کومزریان نیشا داوودی دابوو، دا هه وه ژ چه کی دژمنی هه وه بپاریزیت، ئه ری هوین سوپاسییا فان نیعمه تان دکهن؟ [ئانکو سوپاسییا فان نیعمه تان بکهن]. ﴿۸۱﴾ و مه هوربا بؤ سوله یانی سهرنهرم کربوو، ب ئه مرئ وی بچیه وی جهی مه پیروژ کری، و تژی خیر و به رکهت کری [کو ئه ردئ شامیه]، و ب راستی مه ئاگه هژ هه می تشتی هه بوو [ئانکو هه می تشتت ب زانین و ب ئه مرئ مه چی دبوو].

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرِيْبَةِ أَلَيْكَ كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيْثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسْقِيْنَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِيْنَ ﴿٧٥﴾ وَوَعَّا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٦﴾ وَنَضَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَعْرِضْهُمْ أَجْمَعِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخْتَصِمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيْهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَهِدِيْنَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلَّآءَ آتَيْنَاهُمَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِيْنَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُخَفِّيَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُوْنَ ﴿٨٠﴾ وَاسْلَيْمَانَ الرِّجْعَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكَاتُهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمِيْنَ ﴿٨١﴾

﴿۸۲﴾ و ژ شه یتانان، مه هندهك بۆ سه نهرم كربون، خو بۆ نقۆم دكرنه بنى دهرييان، دا بۆ لؤلؤ و مهرجانان دهرييخن، و ژ بلى فى ژى، شۆله كى دى ژى بۆ دكر [وهكى ئافكارنا باژيران، و ئافاهيمييت بلند، ييت كو مروف نه شين پى رابين]، و هم بۆ وان پاريزقان بووين [دا هو خرابيى نه كهن، و ژ نه مرئى سوله يانى ده نره كه فن]. ﴿۸۳﴾ و ئه ييوب و هختى نه ساخ بووى گازى خودايى خو كر، خود يو ب راستى ده رده كى گران نه ز يى گريم، و تو ژ هه مى دلؤ فانان دلؤ فانترى. ﴿۸۴﴾ ئينا مه دو عايا وى قه بويل كر، و هو ده ردى گرتى، مه ژى دا پاش، و مه كور و كچيت وى، و جاره كا دى ته مه تى وان ژ دلؤ فانييا خو دانى، دا عياده تكه ر بيرا خو بينن، و بينا خو فره بكه ن، هه روه كى ئه ييويى بينا خو فره هكرى. ﴿۸۵﴾ و به حسى ئيسماعيل و ئدريس و (ذا الكفل) بكه، كو هه مى ژ ده سته كا سه بر كيشان بوون. ﴿۸۶﴾ مه ژى هو ئيخستنه د ناه دلؤ فانييا خو دا [د ناه پيغه مبه راتيبيى يان به حه شتيدا]، ب راستى هو

وَمِنَ السَّيِّطِينَ مَنْ يُعْوَضُ لَهُ رُءُوسَهُمْ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿۸۲﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّيْتُ الضُّرَّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۸۳﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمَثَلَهُمْ فِي الْآيَاتِ لَعَلِّ يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۸۴﴾ وَأَسْمِعِلْ وَأَذْرِ لِي وَذَا الْكُفْلِ كُلِّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۶﴾ وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْتَضِبًا فَظَنَّ أَن لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَجَعَلْنَاهُ مِنَ الْغَنَى وَكُنَّا لِلْغَنَى عَدِيمِينَ ﴿۸۸﴾ وَرَكَبْنَا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۸۹﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ الْيَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ وَزَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْئِرُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رِعَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿۹۰﴾

ژ باشان بوون. ﴿۸۷﴾ و به حسى خودانى نه هنگى بكه، و هختى كه ربگرتى ده ركه فتى، و هزر كر هم ب چو جزايان وى ته نگاف ناكه ين [فيجا هو ژ گه ميبى هاته هافتين، و نه هنگى داعويرا]، ئينا د تاريستاناندا [تاريسا شه فئى، تاريسا ده رايى و تاريسا زكى نه هنگى] هه وار كر. خود يو ب راستى ژ بلى ته چو به رستى نينن، پاكي و پاقرى [ژ هه مى كيناسيمان] هه ر بۆ ته يه، ب راستى [ئه ز هيزايى فى جزاييمه و]، من سته م ل خو كر. ﴿۸۸﴾ فيجا مه دو عايا وى قه بويل كر، و مه هو ژ كو فان و ته نگا فيى رزگار كر، و هو سا هم خودان باوهران [ژ ته نگا فيان] رزگار دكه ين [ئه گه ر هه وارا خو بگه هيننه مه]. ﴿۸۹﴾ و به حسى [پيغه مبه رئى مه] زه كه ربيياى بكه، و هختى گازى خودايى خو كرى، خود يو، من نه هيله ب تنى [بى كور. كو هو كور بيته و پرسى من و جهى من بگريت، و نه گه ر تو نه ده يه من ژى، ئه ز ب خه م ناكه قم]، ب راستى تو باشترين و پرسى. ﴿۹۰﴾ مه دو عايا وى قه بويل كر و مه به حيا دايى، و مه ژنا وى ب بچويك ئيخست [كو به رى هنگى بچويك نه دبوون]، [مه دو عاييت وان پيغه مبه ران قه بويلكرن] چونكى ب راستى وان له ز ل خيران دكرن، و ژ ترسا ئيزايا مه، و ته مايى بۆ نيعمه تيت مه دو عا ژ مه دكرن، و وان به س بۆ مه خو دشكاندن، و ل به ر فره مانا مه دراوه ستيايى بوون.

وَاللَّيْلِ أَحْصَدَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
 وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَذِهِ
 أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
 وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾
 فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْرَ آصِلِحَاتٍ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
 لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَّمْنَا عَلَى قَرِيْبَةٍ
 أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَقَّ إِذَا فَتِحَتْ
 يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾
 وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا إِيَّائِنَا فَذَكَّرْنَا بِعَقْلِهِ مَنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَتْ
 هَؤُلَاءِ آلَ اللَّهِ مِمَّا وَرَدُوهَا وَكُلُّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
 لَهْمُ فِيهَا زُفَيْرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّا الْبَرِيَّةِ
 سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

﴿٩١﴾ و به حسنی مه‌ریه‌می بکه، نه‌وا خو ده‌همه‌ن پاقر
 راگرتی و پارستی، و مه‌فرمانا جبریلی کر پفکه‌ته
 سینگی وی [و مه‌عیسا تیخسته زکی وی]، و مه‌ته‌و
 و کورئ وی، کر نه‌نیشانه‌ک [ل سهر ده‌سته‌ل‌ت‌دار‌یسیا
 خودئ] بؤ هه‌می خه‌لکی. ﴿٩٢﴾ ب راستی نه‌ف
 دینه، دینی ئیسلامی [دینی ته‌و حیدئییه، و دینی هه‌می
 پیغه‌مبه‌رانه] دینه‌کی ب تنییه، [ئانکو تیک دینه و
 نه‌وه‌یی هه‌می پیغه‌مبه‌ر پی هاتین] و نه‌ز خودایی
 هه‌وه‌مه، فیجا [گه‌لی موسلمانان] په‌رستنا من ب
 تنی بکه‌ن. ﴿٩٣﴾ [نه‌ف پیغه‌مبه‌ره وه‌کی خه‌له‌کی‌ت
 زنجیران ل دویت تیک هاتینه، و هه‌می تیک دین
 بوون، دینی وان دینی ته‌و حیدئی بوو] و دویکه‌فتییت
 وان ل سهر دینی خو ژیک فه‌قیان، و بوونه ده‌سته‌ک
 ده‌سته‌ک و ژیک جودا بوون، و هه‌می دی هه‌ر ب بال
 مه‌فه زقرن. ﴿٩٤﴾ فیجا هه‌ر که‌سی کار و کریاریت
 باش بکه‌ت و باوه‌ری ژی هه‌بیت، بزاقا وی به‌رزه
 نایت، و نه‌م هه‌می کار و کریاریت وی بؤ دفتیسن.
 ﴿٩٥﴾ و ل خه‌لکی وی گوندی نه‌وی مه [ژ به‌ر خرابیسیا

وان] د هیلاک بری، هه‌رام بیت نه‌و جاره‌کا دی بزقرنه‌ دنیا‌یی. ﴿٩٦﴾ هه‌تا وه‌ختی سکرئ یه‌ئجوج و
 مه‌ئجوجان فه‌دبیت، و نه‌و ژ هه‌می جهی‌ت بلند ب له‌ز دادکه‌فن [ئانکو هندی هند گه‌له‌کن، ژ هه‌می ریگان
 دئین، دا خرابی‌یی بکه‌ن]. ﴿٩٧﴾ و وه‌ختی رابوونا پستی مرئی نیزیک بوو [چونکی ده‌ر که‌فتنا یه‌ئجوج
 و مه‌ئجوجان ژ نیشانیت قیامه‌تنیه]، فیجا وی وه‌ختی چاقیت نه‌ویت گاوروبوویین، فه‌کری و به‌ق دمین
 [و ژ ترساندا ناکه‌فنه‌ سه‌ریک و دیبزن]: وه‌ی ئیزا و نه‌خوشی بؤ مه‌بیت، ب راستی نه‌م ژ قی‌ییت بی
 ئاگه‌ه‌ بوویین [و مه‌کاری خو بؤ قی نه‌کربوو]، به‌لکی نه‌م ییت سته‌مکار بوویین. ﴿٩٨﴾ ب راستی هوین
 و نه‌ویت هوین شوینا خودئ دپه‌ریسن، ئاردووک و دارودویی جه‌هنه‌میننه، هوین [دگه‌ل وان] دی چنه
 تیدا. ﴿٩٩﴾ و نه‌گه‌ر نه‌فه (بویتت هوین دپه‌ریسن) په‌رستییت دورست بانه، نه‌دچونه‌ ده‌هنه‌میدا، و نه‌و
 هه‌می ژی تیکدا [بوت و بوتپه‌ریس] دی هه‌روه‌ه‌ر تیدا مینن. ﴿١٠٠﴾ دبیته‌ ناله‌نال و خر‌خرا سینگی وان د
 دوژه‌هیدا [و ژ به‌ر دژواریسیا ئیزایا دوژه‌هی]، نه‌و چو‌یی دی ناهسین. ﴿١٠١﴾ نه‌ویت به‌ری نوکه‌ سوژ و
 په‌یانا رزگار بوونی، مه‌ ب رزقی وان کری [وه‌کی عوزه‌یری و عیسیی و ملیاکه‌تان]، نه‌و ژی (ژ دوژه‌هی)
 د دویرن.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا نُفِثْتُمْ أَنفُسَهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٦﴾ لَا يَخْرُجُ لَهُمُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّ لَهُمُ
الْمَلَكُ بَعْدَ هَذَا يُؤْمِرُكَ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٧﴾
يَوْمَ تَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ يُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا بِإِتْنَا
فَعَلِبَرٍ ﴿١٠٨﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ
الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٩﴾
إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١١٠﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١١١﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١١٢﴾
فَإِن تَوَلَّوْا فَعَلَّاءَ آذَنُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ وَإِن آذَرْتُمْ أَقْرَبَ
أُمَّ بَعِيدٍ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١١٣﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ
الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٤﴾ وَإِن آذَرْتُمْ لَعَلَّهُ
فِتْنَةٌ لِّكُمْ وَمَتَّعَ إِلَٰحِينَ ﴿١١٥﴾ قُلْ رَبِّ احْكُم
بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١١٦﴾

بنه ویرسیت ئه ردی. ﴿۱۰۶﴾ و ب راستی ئه فه [ئه ف سوره ته یان ئه ف قورئانه] به سی وانه، ییت ب دورستی خودی دهر یسن [ئانکو ئه ف قورئانه به سی مرو فییه، مرو فی بگه هینته خو شییا دنیا بی و تاخره تی]. ﴿۱۰۷﴾ و [هه ی موحه مه د] مه تو نه هنارتی، ئه گهر بو هندئ نه بیت، بو خه لکی هه می جیهانان بیسه دلؤ فانی. ﴿۱۰۸﴾ بیژه: ب راستی به س ئه و وه حییا بو من هانی ئه فه یه، کو خودای سی هه وه، خودایه کی ب تنبیه، فیجا موسلمان بین. ﴿۱۰۹﴾ فیجا ئه گهر وان به ری خو ژ ئیسلامی وهر گیرا [و موسلمان نه بون]، بیژه: من هوین هه می وه کی ئیک ب ئه مرئ خودئ ئاگه هدار کرن، و ئه ز نوزانم ئه و ژ فانی بو هه وه هاتیه دان [کو روژا قیامه تی و ئیزایا و ییه]، یی ئیزیکه یان یی دویره [به لی هه ری ئیت]. ﴿۱۱۰﴾ و ب راستی خودئ ئاخفتنا ئاشکه را دزانیت، و یا هوین فه دشیرن ژی دزانیت [ئانکو ئه و دژمناتییا هوین ئاشکه را دکهن بو ئیسلامی و موسلمانان، و ئه و نه فیان و کهرب و کینا هوین بو ئیسلامی و موسلمانان د سینگی خو دا فه دشیرن، خودئ پی ئاگه هداره، و دئ هه وه ل سهر جزاکه ت]. ﴿۱۱۱﴾ و ئه ز نوزانم، دبیت [گیر بو و بنا جزا کرنا هه وه] جهر باندن بیت بو هه وه [کا هوین دئ چ که ن]، یان ژی دبیت خو شییه ک بیت، هه تا وه خته کی ئاشکه را ل ده ف خودئ هوین تیدا بمینن. ﴿۱۱۲﴾ [پنجه مبه ری] گو ت: خودیو تو حوکمی ب هه قیسی د ناهبه را مه و فاندایه که، و خودای سی مه یی دلؤ فان هاریکاری مه بیت، ل سهر وان دره ویت هوین در پاستا خودیدا دکهن.

سُورَةُ حَجِّ

ل مهدينه يى هاتيه خوارى (۷۸) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ گهلى مرو فان پاريز كاريسيا خودايى خو بكن،
ب راستى بيشله رزا رۇزا قيامه تى تشته كى مه زنه.
۲ رۇزا هوين [وى بيشله رزى] ديبنن، هه مى
دايين و ماك، سافاشيرى خو، ژ بير دكهن و دهيلن،
و هه مى ئافس و گرانه، بهرده افيشن، و دى مرو فان
بينى سه رخوشن، و شهوب خو نه د سه رخوشن، بهلى
ئيزايا خودايى ته يا گرانه. ۳ و هندهك مرو ف هه نه
[وه كى (نه ضرى) ئى كورى (حارثى) و موشركان]
گه ننگه شه يى د دهره قى خوديدا دكهن، بىى كو
زانينهك هه بىت [و هزر دكهن خودى نه شىت جاره كا
دى، پشتى مرنى وان ساخكه ته فه]، و ب دويش هه ر
شه يتانه كى خرپايى و خرابيخواز دكه فن. ۴ ل سه ر
وى شه يتانى بى هاتيه نقيسين، كو ب راستى شه وى

ب دويش وى بكه فىت و رپكا وى بگريت، شه و دى وى به رزه و گومرا كه ت، و به رى وى دى ده ته ئيزايا
ئاگرى. ۵ گهلى مرو فان شه گه ر هوين ژ رابو نونا پشتى مرنى ب گو مان و دودلن [هوين به رى خو بدنه
چيكرنا خو يا جارا ئيكي]، ب راستى مه هوين [ئانكو بابى هه وه ئادهم] جارا ئيكي يىت ژ ئاخى چيكرين،
پاشى ژ چيكه كى، پاشى ژ خو بپاره وى، پاشى ژ گوشتپاره يه كا بى كپاسى و ته كووز، و ژ ئيكا نه ته كووز، دا
بو هه وه ديار بكه ين [ئهم خودان شيانين ل سه ر هه مى تشتان]، و شه وى د مال بچوبكاندا خو جه دكه ين و
رادگرين، هه تا وه خته كى ديار كرى، بىى مه بقت، پاشى دى هه وه بچوبك ده ين [بيچ بيچه دى هه وه مه زن
كه ين] دا ب دورستى تى بگه هن و بالغ بين، و هندهك ژ هه وه [به رى بالغ بين] دمرن، و هندهك ژ هه وه
دمينن هه تا زنده پير و بى چاره دبن، دا چو تشتان پشتى دزانى نه زانيت، و تو شه ردى ديبى هشك و بى
شينكاتيه، گا فا مه باران ب سه ردا ئينا، شه و شه ردى هشك ب شينكاتى دهه ژ يىت و دوه رميت، و ژ هه مى
رهنگيت جوان يىت شينكاتى، شين دكه ت.

سُورَةُ الْحَجِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
سابع

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ۱
يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۲ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ۳ كَتَبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ
مَنْ تَوَلَّاهُ فَاتَّبِعْهُ يُضِلَّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ۴
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْقَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخَلَّقَةٍ وَعَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّئَبْلُغَ لَكُمْ وَتَفْرُقَ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يَمُوتُ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا
يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ سِنِيًّا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ أَهْوَرَتْ وَرَبَّتْ وَأُنْبِتَتْ مِنْ كُلِّ رَوْحٍ بِهِيجٌ ۵

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾ ثَانِي عَظْفُهُ يُضِلُّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهٗ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعَبِّدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَفْعَ لَهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾ إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَمُوتَ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَعْتَظُ ﴿١٥﴾

﴿١١﴾ و ژ مروغان هندك ييت ههين ل ههجه تن [نه د بنه جهن، و ب گومانن] د بهرستنا خوديدا، فيجا نه گهر قهنجيهك گه هشتي، دئ ل سهر ديني خو مينيت، و نه گهر نه خو شيهك [ههر نه خو شيهك ههبيت بو جهر باندا وي] گه هشتي، دئ جاره كادي ز فريته شه سهر گاوريسي، [و هوسا] دنيا و ناخراه ژ دست خو كرن، ني خوساره تيسيا بهر چاف و ناشكهر ا نه ها نه فهيه. ﴿١٢﴾ [نه فئ هوسا ز فريته سهر گاوريسي] وي شوينا خودئ د بهر يسيست، يئ كو نه فايده يي د گه هينيتي نه زي زيانئ، نه ها نه فهيه بهر زه بوون و گومر ايسيا كوير و دوير. ﴿١٣﴾ نه فهيه وي د بهر يسيست يئ كو زيانا وي [د دنيايي و ناخراه تيدا] ژ مفيايي وي [يئ نه بو ددانن] نيزي كتر، نه وچ پيسه پشته فانه، وچ پيسه هه فاله [بو خو گرتي]. ﴿١٤﴾ ب راستي خودئ دئ وان نه و يت باوهر ي ئينايين و كار و كريار يت راست و قهنج كرين، به ته وان به حه شتان نه و يت رويار د ناقتا دئين و دچن، ب راستي خودئ وي دكته يا وي بقتيت. ﴿١٥﴾ ههر كه سئ هزر بكته، خودئ هاريكارييا پيغه مبهري خو د دنيايي و ناخراه تيدا ناكته و وي ب سهر نائيخيت، بلا [ژ كه رب يت خودا] و هريسه كي بيخه باني و ستويي خو تئ دانيت و خو بخه ندقينيت، و بلا بهري خو بده تي كا نه فا وي كرى، سهر كه فتننا خودئ بو پيغه مبهري، نه و [گاور] بو كه ر بگرتي بووي، دئ بهت.

﴿٦﴾ نه فه [دانا مروغان، و شينكرنا نه ردئ هشك و رويت و ره وال، ب هه مي رهنكيت شينكاتيي] دا بزنان، ب راستي هه بوونا خودئ يا بنه جهه [نانكو چو گومان تيدا نينه]، و نه وه مريبان ساخ دكته، و بي گومان نه و ل سهر هه مي تشتان يئ دهسته ه لانداره. ﴿٧﴾ [و دا بزنان] بي گومان روژا قيامه تي ههر دئ ييت، و چو گومان و دودل د هاتنا و يدا نينه، و بي گومان هندي د گوراندا، خودئ دئ وان هه ميبان ساخكته و راکه ته شه. ﴿٨﴾ و ژ مروغان هندك ييت ههين بي زانين و بي رينيشاندهر، و بي وه حي و بي كتييه كا رو نكه ر [ههبيت] مه دهر كيي د دهر هه قئ خوديدا دكهن. ﴿٩﴾ نه و ستويي خو ژ مه زناتي و ژ روي و هر گيران ژ هه قسي باددهن، دا مروغان ژ ريكا خودئ دوير بيخن، رسوايي و شه رمزاري د دنيا ييدا بو وان، و روژا قيامه تي زي دئ وان كه ينه د نيزيا دوژه يي يا مروفسوژدا. ﴿١٠﴾ نه فه نيزياه ژ بهر وييه يا ته ب ده ستيت خو بهري نو كه كرى، و خودئ ب راستي د راستا به نده ييت خودا نه يئ سته مكاره.

وَكَذَلِكَ أَرْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحِينَ
 وَالْمُجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ الرَّتْرَاتُ إِنَّ اللَّهَ
 يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّن
 النَّاسِ وَكَيْفَ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يَهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن
 مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هَذَا حَضَمَانٌ
 أَحْتَضِمُوا فِي رَبِّهِمْ فَأَلْزَمَ كَفَرُوا فُطِعَتْ لَهُمْ شِيَابٌ
 مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمْ أَحْوِيمٌ ﴿١٩﴾ يَصْهَرُ بِهِ
 مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقْمَعٌ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كَلَّمَا
 أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
 أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

سجدة
الحزب
۱۳

﴿۱۶﴾ و هؤسا مه قورئان ئینا خوار، و قورئان هه می نیشان و ئایه تیت تاشکه راکهر، و ب راستی خودی وی راسته ری دکهت، یی وی بقیث. ﴿۱۷﴾ ب راستی ئه ویت موسلمان بووین [و باوهری ب موحه مه دی ئیناین]، و ئه ویت بووینه جوھی [دویکه فتیبت مووسایی] و سابین [جوینه که ژ جوھی و فهله یان فه بووینه، سترین دپه ریسن، و هنده ک دیژن ملیکه تان دپه ریسن] و فهله و ئاگر په ریسن، و ئه ویت هه فیشک بو خودی داناین [کوهره بیبت بوتپه ریسن بوون]، خودی رژا قیامه تی دی حوکمی دناقهه را و اندا کهت و وان ژیکفه کهت، ب راستی خودی ل سهر هه می تشتان یی شیانداره. ﴿۱۸﴾ ئه ری ما تو نابینی، هندی د ئهرد و ئه سلاناندا هه ی، و رۆژ و هه یف و ستر و چیا و دار و جانه وهر، و گه له ک ژ مرؤقان زی بو خودی دچنه سو جده یی و بن ئه مر ی وینه، و گه له ک ژ وان زی هیژی ای ئی زایی دبن [ئه ویت خو مه زن دینن و گوهداریسا خودی نه کهن]، و ههر که سی خودی وی [ب گاوریسی و نه خو شیی] رسوا

و په زیل بکهت، فینجا وی کهس نینه وی ب قه در بیخیت [و که یفخوش بکهت، و ئی زایا خودی ل سهر راکهت]، ب راستی خودی چ بقیث وی دکهت. ﴿۱۹﴾ ئه فه دو جوینت هه فرکن [جوینا موسلمانان و جوینا گاوران] د راستا خودایی خودا ب هه فرک چۆینه، فینجا ئه ویت گاوروبووین [جوینا گاوران]، دی جلاک ژ ئاگری بو وان ئینه که کرن، و ئافا زیده که لیایی دی ب سهر سه ری و اندا ئینه ریسن. ﴿۲۰﴾ تشتی دزکی و اندا هه ی [ژ رویشیک و به زی] و بیستی وان، دی حه لینیست. ﴿۲۱﴾ و گورزیت ئاسنی ل وان دئینه دان [ملیاکه تیت زیره فان د دۆزه هیندال سه ری و وان ددهن، ئه گه ر فیان ژ دۆزه هی دهر که فن]. ﴿۲۲﴾ و ههر و هختی وان فیا ژ ئاگری دهر که فن، ژ بهر وی هنافسو تننا ژ ئاگری دگه هیته وان، جاره کا دی دی بو ناف ئینه فه گپران، و تامکه نه ئی زایا دۆزه هی [و ملیاکهت دی بیژنه وان: دی تامکه نه ئی زایا دۆزه هی یا مرؤفسوژ]. ﴿۲۳﴾ ب راستی خودی، ئه ویت باوهری ئیناین [جوینا موسلمانان] و کار و کریاریت راست و قه نچ کرین، دی وان به ته وان به حه شتان، ئه ویت رویار دبنرا دئین و دچن، و تیدا دئینه خه ملاندن، ب باز نیت زیری، و ب لؤلؤ و مراریسیان، و جلاکی وان تیدا نار مویشه.

﴿۳۱﴾ بهرئى خو ژ هه مى دينيت پويج وهرگپرن، و بهرئى خو بدنه دينى راست و دورست، و هه فپشكان بو خودئى چئى نهكهن، ب راستى ههر كه سئى هه فپشكان بو خودئى چئى كهت، ههروهكى ژ بلنداييى ژوردا كه تى [ئانكو ژ بلندايييا ئيمانئى ژوردا كه تيهه زماتيا گاورىيئى]، فيجا بالندهيهك هيژ ل ههوا خو لئى بدت، يان ژى با وى بافيژيته جههكئى دوير و كويز. ﴿۳۲﴾ ئەف ئەمره خودئى بو ههوه ناشكهراكر و ههر كه سئى ئەمرئى خودئى [رئى و نيشانئى دينئى وى ژوان، قوربان و رئى و نيشانئى حه جئى] مهزن بدانيت، وهكى ئەمر پئى هاتئى، ب جهه بكهت، ب راستى ئەفه [ئانكو مهزن وهرگرتنا ئەمرئى خودئى يان قوربانئى] نيشانا ترسيانا دلانه ژ خودئى. ﴿۳۳﴾ و فايده و مفا بو ههوه، دوان قورباناندا، يئيت ههين [سواربونا وان و شير و موى و هرييا وان] ههتا وهختهكئى دياركرى [ئانكو ههتا رۆژا قوربانئى ب خو]، پاشى جهئى فه كوشتنا وان مالا پيرۆزه. ﴿۳۴﴾ و بو ههر ملهتهكئى، مه قوربانگهههك [جهئى سههرژيكرنا قوربانان] يا

دانايئى، دانائئى خودئى ل سههر وان قوربانان، ژ تهرشئيت مه ب رزقئى وان كرئى، بينن، فيجا خودايئى ههوه [ئهوئى هه مى دينيت ئەسهانى ئينايينه خواريئى] ئيئك خودايه، فيجا خو ههلهپهسپرنه وى ب تنئى، و مزگينىيى بده وان ئەهويت خو بو خودئى دشكئتن، و بهردهوام بهرئهمرى وى بن. ﴿۳۵﴾ ئەهويت گاڤا نافئى خودئى دئيتته ئينان، دلئى وان ژ ترساندا دلهرزيت، و گاڤا نهخوشيهك گههشته وان، سهبرئى خو ل سههر دكئشن، و بهردهوام نفيژان ب رهنكئى پئدڤئى دكهن، و ژ تشئى مه ب رزقئى وان كرى، دكهنه خير. ﴿۳۶﴾ و مه چئيل و حينستر يئت داين و دورستكرئى، بو ههوه ببنه قوربان، و بو ههوه هندهك مفايئت دئى ژئى يئت تئيدا ههين [وهكى سوارببون و شيرى و... هتدا]، فيجا گاڤا ههوه دهست و پيئت وان ب رپنز گريدان [ئانكو ههوه فه كوشتن]، نافئى خودئى ل سههر بينن، و وهختئى دكهڤنه سههر تهنشتا خو [پشتئى دئنه فه كوشتن] ژئى بخون، و ژئى بدنه هه ژارئى رازى ب رزقئى خو [ل مالا خو]، و يئى خو نيشا ههوه ددهت، دا هوين رئى بدنهئى بيئى ژ ههوه بخوازيت، و هؤسا ئەفه [جانهوه رئت مهزن] مه بو ههوه يئت سههرنهرم كرئى، دا هوين سوپاسئى و شوكورا خودئى بكهن. ﴿۳۷﴾ دبئيرانه گؤشتئى وان [قوربانان] و نه خوينا وان ناگههئته خودئى، بهلئى ترسيان و گوهداريا ههوه بو خودئى، دئى گههئتيئى، و هؤسا مه بو ههوه يئت سههرنهرم كرئى، دا هوين خودئى مهزن بنياسن [ئانكو بيژن (الله اكبر)]، چونكى وى هوين يئت راسته رپيكرينه ئەحكائيت دينئى خو، و مزگينىيى بده شو ل بنه جهان. ﴿۳۸﴾ ب راستى خودئى زئده زئده بهرپاناييئى ژ وان دكهن، ئەهويت باوهرى ئينايين، ب راستى خودئى حه ژ هه مى خائين [ئهوئت خيانه تئى دئهمانه تئى خودئيدا دكهن] و نيعمهت ژ بيركه ران ناكهت.

اذِنَ لِلَّذِينَ يُقَدِّمُونَ بَانَهِمْ طُغْمًا وَاِنَّ اللَّهَ عَلَيَّ نَصْرُهُمْ
 لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ اٰخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّا اَنْ يَقُولُوا
 رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
 السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ اِنَّ اللَّهَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٠﴾
 وَان هَاتَيْنِ دَهْرَيْنِ خُودِي لَسَهَر هَارِي كَرْنَ و پشته فانييا
 و ان هاتينه ده رتيخستن [گونه ها وان به س ئه و بو و]
 دگوتن: خوداني مه خودييه، و نه گهر خودي هندهك
 مرؤف ب هنده كان نه دابانه پاش، گه لهك سه ومهعه و
 دير و كنيشته و مزگهفت، ئه ويئت گه لهك نافى خودي
 تيدا دتينه گوتن، دا تينه هه رافتن (كافلكرن)، و ب
 راستي خودي دي وي ب سه رتيخيت و هاريكاريا
 وي دي كهت، ئه وي دي ني خودي ب سه رتيخيت و
 هاري ديني وي بكهت، ب راستي خودي يي ب هيژ
 و دهسته لانداره. ﴿٤١﴾ [ئه ويئت ژ ماليت خو هاتينه
 ده رتيخستن و مشهخت بووين، يان ژي ئه ويئت ديني
 خودي ب سه ر دتيخن] ئه ون ئه ويئت گا فا مه جهي
 وان دئه رديدا كرو ب هيژ تيخستن، دي نفيژان كهن،
 و زه كاتي دن و ئه مري ب قهنجيئي كهن و نه هيا
 خراييي كهن، و ب راستي دويا هيا هه مي تشتان

ب دهستي خودييه [ئانكو ديني خو هه ر دي ب سه رتيخيت]. ﴿٤٢﴾ و [هه ي موحه مه د] ئه گه ر [قوره يسي] ته دره وين بدانن [ئه فه نه تشته كي نوييه]، ب راستي به ري وان، مله تي نووح و عاد و (سه موود) ژي، پيغه مبه ريت خو دره وين ييت دانايين. ﴿٤٣﴾ هه ره وسا مله تي ئيراهيم پيغه مبه ر و مله تي (لووط) پيغه مبه ر ژي... ﴿٤٤﴾ و هه ره وسا خه لكى مه ديه ني ژي [مله تي شو عيب پيغه مبه ري ژي، پيغه مبه ري خو شو عيب دره وين دانان]، و مووسا ژي [ژ به ري فيرعه و نيبانقه] دره وين هاته دانان، فيجا مه ده رفهت و مؤ لهت دا گاوران [و مه تولفه كرن ل وان گيرؤ كر]، پاشي مه ئه و ب ئيزايي هنگاقتن، فيجا به ري خو بده يي، كا نه رازي بوونا من و گو هؤرينا من ل سه ر وان، يا چاوا بوو. ﴿٤٥﴾ فيجا گه لهك گوند، مه ييت د هياك برين، و ئه وييت سه مكار بوون، فيجا خانيييت وان كافلن و ديوار ب سه ري كدا هاتينه، و بير بي خودانن، و قه سريت ب گيچي ئا فاكري، فالاميينه. ﴿٤٦﴾ ئه ري ما ئه و دئه رديدا نه گه ر ياننه [بينن كا مه چه ند ملهت به ري وان به ر ئاتاف كرينه، و كافليت وان پيش چافن]، دا بو خو پيغه بچن، و دل هه بن ئافله كي بو خو بي بگرن، و گو هه بن شيره تان گولي بن، ني نه چاقيت وان دكوره نه [كو هه قيسي نه بينن]، به لي دلتي وان ئه ويئت د سينيگي واندا دكوره نه.

﴿۴۷﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] ئه‌و له‌زا هاتنا ئیزایی ژ ته‌ دکه‌ن [و دبیزنه‌ ته‌: ئه‌گه‌ر تو راست دبیزی، بلا فی‌ گافی ئه‌و ئیزایا تو مه‌ پی‌ دترسینی، ب سه‌ری مه‌ بی‌ت]، و خودی ب راستی په‌یمانا دایی و لیقه‌نا بی‌ت، [هنگی ئیزا دی‌ بی‌ت، ده‌می وی ده‌ستیناشنکری، و له‌زا وان چو کار لیکرنا خو د حوکمی خودیدا نینه‌]، و ب راستی هزار سالیت هه‌وه‌، روزه‌که‌ ل ده‌ف خودی [تانکو خودایی ته‌ زیده‌ یی‌ حه‌لیمه‌، له‌زی ل جزادانی ناکه‌ت]. ﴿۴۸﴾ و مه‌ ده‌رفه‌ت و مؤله‌ت دا چه‌ند گوندان، و ئه‌و بی‌ت سه‌ته‌مکار بوون [وه‌کی هه‌وه‌]، پاشی مه‌ ئه‌و ب ئیزایی ده‌یلاک برن، و هه‌می هه‌ر ب بال مه‌فه‌ دی‌ زفرنه‌فه‌. ﴿۴۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بی‌زه‌: گه‌لی مرفان ئه‌ز به‌س ئاگه‌دار که‌ره‌کی ئاشکه‌رامه‌ بو هه‌وه‌ [و من ده‌ست د ئینانا ئیزاییدا نینه‌]. ﴿۵۰﴾ فی‌جا ئه‌وی‌ت باوه‌ری ئیناین، و کار و کریاری‌ت راست و قه‌نج کرین، بو وان لی‌نه‌گرتن [گونه‌ه‌ ژب‌رن]، و رزه‌که‌ی باش یی‌ هه‌ی. ﴿۵۱﴾ و ئه‌وی‌ت به‌رگه‌ریان د راستا قورئانا مه‌دا کرین، دا به‌تال بکه‌ن،

وَيَسْتَعِجَلُونَكَ بِالْعَدَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عَدْرَتِكَ لَأَكْفَىٰ سِنَةً مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَمَلَتْ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْنَا آلَ الْاَمْصِرِ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كُرْهُؤْمٍ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ قَالَدِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَنَّيَ الْاَلْفَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الْاَشْطَانُ مِن كُرْهُؤْمٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فَسَنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةَ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْفِت لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَّةٍ مِّنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَّوْمٍ عَقِيبٍ ﴿٥٥﴾

و خه‌لکی ژ باوه‌ری پی‌ ئینانی گران دکه‌ن ئه‌و دۆزه‌هینه‌. ﴿۵۲﴾ و مه‌ چو پی‌غه‌مبه‌ر به‌ری ته‌ نه‌هنا‌رتینه‌، ئه‌گه‌ر و هختی ئه‌و [وه‌حییا بو هاتی] دخوینیت، شه‌یتانی هنده‌ک و هسواس نه‌هافیتییه‌ د نافدا، به‌لی خودی ئه‌وا شه‌یتانی هافیتییه‌ د نافدا [ژ وه‌سواسی] رادکه‌ت و بو یچ دکه‌ت، پاشی ئایه‌تیت خو د دلی پی‌غه‌مبه‌ر اندا موکوم و به‌جه‌ دکه‌ت، و خودی زیده‌ زانا و کار به‌جه‌ه‌. ﴿۵۳﴾ خودی فی‌ ری‌ ده‌ته‌ شه‌یتانی، دا ئه‌و وه‌سواسا شه‌یتان چی‌ دکه‌ت، بو ئه‌وی‌ت شک و دورویساتی د دلی و اندا هه‌ی، و ئه‌وی‌ت دلی‌ت وان ره‌ق [کو ئیمان نه‌چیه‌ تیدا، ژ به‌ر شرکا وان] بیته‌ به‌لا و جه‌رباندن، و ب راستی سه‌ته‌مکار [موشرک و دوروی] بی‌ت د رکو‌ییسه‌کا دویری هه‌قیییدا. ﴿۵۴﴾ و دا ئه‌وی‌ت زانین بو هاتیه‌ دان [ئه‌وی‌ت باوه‌ری ب خودی و پی‌غه‌مبه‌ری هه‌ی، و جو داییی د نافه‌را هه‌قی و نه‌هه‌قیییدا دکه‌ن] بزائن، ب راستی ئه‌ف قورئانه‌ وه‌حییا دورسته‌ ژ خودایی ته‌، دا باوه‌رییی پی‌ بینن، و دلی وان به‌رانبه‌ر ته‌نا بی‌ت و بو مه‌ فه‌بی‌ت، ب راستی خودی به‌ری وان ئه‌وی‌ت باوه‌ری ئیناین، ده‌ته‌ ری‌کا راست. ﴿۵۵﴾ و ئه‌وی‌ت گا‌وربو‌ویین، به‌رده‌وام دی‌ مینه‌ د دودلیییدا، د راستا قورئانیدا، هه‌تا ژ نشکه‌ کی‌فه‌ قیامه‌ت ل وان رادی‌ت، یان ژ ی‌یزایا رۆژا قیامه‌تی ب خو، بو وان بی‌ت.

﴿۵۶﴾ وی رُوژئی [کو رُوژا قیامه تیبیه] ملک و دهسته لات بهس بو خودیبیه، خودی دئی حوکمی د نافیهره و اندا کهت، فئججا ئەوئیت باوهری ئینابین و کار و کرباریت قهنج کرین، دئی د بهحه شتیت خوژشدا بن. ﴿۵۷﴾ و ئەوئیت گاوروبووبین و نیشان و ئایه تیت مه دره و دانابین، ئەها ئەفان، دئی ئیزایه کا رسواکه ر و شه رمزار کهر بو هه بیت. ﴿۵۸﴾ و ئەوئیت د ریکا خودیدا مشهخت بووبین [مه خسه د پی ئەوئیت ژ مه که هئی مشهخت بووبینه مه دینه یی]، پاشی هاتینه کوشتن [شه هید بووبین]، یان ژی د مشهخت بوونا خوژا مرین، بی گوژمان خودی دئی رزقه کی باش دهته وان، ب راستی خودی چتیرین رزق داره. ﴿۵۹﴾ خودی دئی وان بهته جهه کی [کو بهحه شته]، ئەو پی رازی ببن، و ب راستی خودی یی زیده زانا و حه لیمه [ئانکو له زی ل ئیزادانی ناکهت]. ﴿۶۰﴾ [پرپارا مه دابی، ئەفه یه] ههر که سی سته م لی هاتیبته کرن، و ئەو ته مه تی سته مالی هاتیبته کرن، تو لا خو فیه کهت، پاشی [جاره کا دی] سته م لی

الجزء الثامن

أَمَلْتُ يَوْمَئِذٍ لَّيْلَةٍ بِكُمْ بِئْتَهُمْ فَالذَّبْرَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۵۶﴾ وَالذَّبْرَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِمٌ ﴿۵۷﴾ وَالذَّبْرَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمُتَلَوْا أَوْ مَاتُوا لَبُرَزْتُهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَبِيرُ الرَّزْقِينَ ﴿۵۸﴾ أَيْدِيَهُمْ مُدْخَلًا يَرِضُونَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿۵۹﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِقَ بِهِ ثُمَّ بُعِثَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ عَزِيزٌ ﴿۶۰﴾ ذَلِكَ بَأْتِ اللَّهُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۱﴾ ذَلِكَ بَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۲﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۳﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَفُورُ الْحَكِيمُ ﴿۶۴﴾

بیته کرن، ب راستی خودی دئی هاریکاریسا وی کهت، و ب راستی خودی لیبور و لینه گره [گونه هه ژیه ره]. ﴿۶۱﴾ ئەفه [ئانکو ئەف هاریکاریه] ژ بهر هندیبیه خودی [یی خودان شیانه] شه فی دکه ته د رُوژیدا [فئججا رُوژئی دريژ دکهت]، و رُوژئی دکه ته د شه فئدا [فئججا شه فی دريژ دکهت]، و ب راستی خودی گوهدیر و بینه ره. ﴿۶۲﴾ چیکرنا شهف و رُوژان هوسا، دا بزنان خودی یی هه فه، و چو په رستی پاست و دورست، ژ بلی وی نینن، و دا بزنان ئەوئیت ئەو شوینا خودی دپه ریسن ییت پویچن، و ب راستی خودی یی بلند و مه زنه. ﴿۶۳﴾ ئەری ماتو نابینی، کو ب راستی خودی ئافی ژ ئەسانی دئینته خواری، فئججا ئەرد پی کهسک دیت، ب راستی خودی زیده هوبرین و شاره زایه. ﴿۶۴﴾ هندی د ئەرد و ئەساناندا هه ی یی ویه، و ب راستی خودیبیه یی زهنگین، و هیژایی سوپاسیی.

يَأْتِيهَا النَّاسُ صُرْبًا مَثَلًا فَاسْتَمِعُوا لَهُ يَا الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ
وَإِنْ يَسْأَلُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَأَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ
ضَعْفًا الظَّلَابُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ
إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ اللَّهُ بَصِطٌ مِنَ الْمَلَكِ كَةِ
رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْكَعُوا وَأَسْجَدُوا وَعَبَدُوا
رَبَّهُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّهُمْ تُقَدَّرُونَ ﴿٧٧﴾
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مَلَّةً أَيْ كُمْ
إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي
هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا
شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سجده

ئەو کەسێت هەو بەاوەری ئیناڵین، داچەمیتین و هەر نە سوجدەیی [ئانکو نقتیزان ب پەنگی پیدفی بکەن]، و خودایێ خۆ پەرێسن، و باشیی بکەن، دا هوین سەرفەراز بین. ﴿٧٨﴾ و جیهادی د پیکار خودیدا بکەن، جیهادەکا دورست بۆ خودی کو هوین ژ لۆمەیا کەسێ نە تر سن، و شیانیت خۆ هەمیان تیدا بەمە زینخن. وی هوین [گەلی موسلمانان، بۆ دینی خۆ] ییت هەلبژارتین، و چو بەر تەنگی و گرانی [یا زیدە شیانا هەو] نە کرێهە دینیدا، دینی هەو یێ بەرفرە هکری، بەرفرە هیسا دینی بابێ هەو ئیراھیمی، و خودی بەری قورئانی بینتە خوارێ دکتییت بەریدا، هوین ب نافێ موسلمان ب ناف کرینە، و دفی قورئانیدا ژێ، مە هوین ب عینی نافێ ب ناف کرینە، دا پیغە مە بەر ل سەر هەو بیته شاهد [کو پە یاما خودی گە هانده هەو]، و دا هوین ژێ ل سەر خەلکی [رۆژا قیامە تی] ببنە شاهد، فیجا نقتیزت خۆ ب رەنگی پیدفی و بەردەوام بکەن، و زە کاتا مالی خۆ بدەن، و خۆ ب پیکار خودی یا راستفە بگرن، ئەو (خودی) پشته فان و هاریکاری هەو یە، و ئەو چەند پشته فان و هاریکارەکی باشە.

﴿٧٣﴾ گەلی مروشان نمونە یە کە هاتە دیار کرن، فیجا گوھی خۆ بدەنی، ب راستی ئەو ییت هوین شوینا خودی دپەرێسن، نەشین مێشە کێ چی بکەن (بدەن)، خۆ ئە گەر هەمی پیکفە [بۆ چیکرنا مێشی] [کۆم بین ژێ، و ئە گەر مێش تشتە کێ ژ وان پاکەت، ئەو نەشین ژێ بستین، داخواز کەر [کو بوته، ئەو یی] داخوازیت تشتی مێشی ل سەر پارکری بیته زفراندن] و داخواز کری [کو مێشە، داخواز کریهە ژ بەر یی بوتیفە کو تشتی و یی بری بزفرینیتە فە]، هەردو ژێ [ئانکو مێش و بوت] لاوازن و بی هیزن. ﴿٧٤﴾ [ب راستی وەختی ئەو فان بوتیت لاواز و بی هیز دپەرێسن] وان ب رەنگە کێ پیدفی قەدری خودی نە گرتیه [و ب دورستی نە نیاسیه]، ب راستی خودی هیژدار و سەردەستە. ﴿٧٥﴾ ب راستی خودی ژ ملیاکە تان و ژ مروشان ژێ، هەنارتیان هەلبژیریت، و بی گۆمان خودی گوهدی و بینەرە. ﴿٧٦﴾ خودی ژ کار و کریاریت وان کرین و ییت دێ کەن، ب ناگەهە، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودیفە زفرن. ﴿٧٧﴾ هەمی

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

ل مه كه هي هاتييه خوارى (۱۱۸) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستى خودان باوهر سه رفته راز بوون.
 ﴿۲﴾ نهو [خودان باوهر] ايت خو شكين، و ب ترس د
 نفيژ ايت خو دا. ﴿۳﴾ و نه و ايت [هه مى ده مان] پشنا وان
 ل گوتن و كرياتيت پويچ [و خو ژى دنده نه باش].
 ﴿۴﴾ و نه و ايت دلى خو ژ شرك و گونه هان باقره دكهن
 [زه كات ل قيرى بارابتر باقرىيا دهروونيه، چونكى
 نه ف ثايه ته ل مه كه هي هاتييه خوار، و زه كات ل
 مه دينه يى هاتييه فوزه زكرن، و هنده ك زانا ديبژن
 مه خسه ده هر زه كاتا مالييه]. ﴿۵﴾ و نه و ايت ده همهن
 باقره و نامويس پاريز. ﴿۶﴾ بو هه فسه ريت خو
 نه بن، يان جارييت خو، و د فيدال وان نايته گرتن.
 ﴿۷﴾ و هه كه سى د سه ر فانرا ده ر باز بيت [نانكو
 ژ هه فسه ر و جارييا خو زيده تر بجيت، نهو زوردار و

سته مكاره]، ب راستى نه فه نهون بيت ژ تخويى خودى ده ر كه فتين. ﴿۸﴾ و نه و ايت نه مانه تى و سوژ و په يانا
 خو دباريزن. ﴿۹﴾ و نه و ايت ل نفيژ ايت خو هشار [ب رهنگى پيدقى و ل وهخت و ب ترس و به رده وام
 دكهن]. ﴿۱۰﴾ نه فه نه [خودان ايت فان سالوخه تان] و ايرس. ﴿۱۱﴾ نه و ايت ب و ايرسى به حه شت دگه ايتى و
 نهو دى هه ر تيدا مينس. ﴿۱۲﴾ و ب سويند مه مروف ژ هيشينى هه ريبى چيكرىيه. ﴿۱۳﴾ پاشى مه نهو كه
 چيكه ك، و خو جه كره د مال بچويكيدا. ﴿۱۴﴾ پاشى مه نهو چيكه كره خويناپاره [خوينه كا قه رسى و پي كفه]،
 پاشى مه نهو خويناپاره كره گوشتپاره، پاشى مه ژ گوشتپاره ي هه ستي دا، و مه هه ستي ب گوشتى كراسكر
 و نخافت، پاشى [پشتى فان قويناخان، مه روح دايسى]، و كره چيكرىيه كى دى، و پاكى و بلندى بو باشتين
 و چيترين چيكره. ﴿۱۵﴾ پاشى [پشتى فى چيكرنى] ب راستى هوين دى مرن. ﴿۱۶﴾ پاشى [پشتى مرنا هه وه
 ژى] ب راستى رورژا قيامه تى، هوين دى ساخ بنه فه. ﴿۱۷﴾ ب سويند مه حه فته سمان ايت د سه ر هه و هرا
 چيكرين، و نه م ژ چيكرنا وان نه دى ناگه هين [پشتى چيكرنى نه م چاقد ايريسى ژى لى دكهن].

الجزء الثامن عشر

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
 قَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِقُرُوبِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ الْأَعْلَى
 أَرْوَاهُمْ وَأَمَّا مَلَائِكُهُمْ فَيُتَوَقَّوْنَ عَلَيْهِمْ وَإِلَيْهِمْ يُرْجَعُونَ ﴿٦﴾ فَمَنْ أَتَعَى
 وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ
 وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَحْفَظُونَ ﴿٩﴾ أُولَئِكَ
 هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾
 وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً
 فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
 مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ
 أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ
 إِنَّا كُنَّا بِذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّا كُنَّا بَوْمًا الْيَتِيمَ نُتَعَبُونَ ﴿١٦﴾
 وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

۳۴۲

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿٣١﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ خَيْلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُم فِيهَا فَاوَكَةٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٣٢﴾ وَشَجَرَةٌ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبِغٍ لِلَّذِي كَلِمَاتٌ ﴿٣٣﴾ وَإِن لَّكُم فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّكُم فِيهَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمِنَ الْأَنْعَامِ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٣٥﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ لَحْمَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٧﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولِينَ ﴿٣٨﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَمَا يُضِلُّهُمْ بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنتَ بِنُونٍ ﴿٤٠﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفَالِكَ بِالْعَبْعَيْنَا وَأَوْحَيْنَا لِإِذْ بَاءَ أَمْرُنَا وَقَارَ السَّمُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ مِّن مِّنْهَا وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تَحْطَبُنَّ فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعَذَّبُونَ ﴿٤١﴾

﴿۳۱﴾ و مه ئافهك ب پيقان ژ عه‌وران ئيبايبه خواري [ئانكول دويڤ هه‌وجه‌يبي، نه هند گه‌لهك بيت ئه‌ردى هه‌ميبى بن ئاف بكهت و بغير قينيت، و نه هند كيم بيت ييت ل سهر ئه‌ردى تينى بيمين، و داروبار نه ميين].، فيجا مه ئه‌و باران [بو هه‌وه] د ئه‌رديدا هيتلا و راگرت [د كانى و رويباراندا ... هتد]، و [كامه چاوا شيا وئ ئافى بينين] ئه‌م و هسا دشين وئ ئافى بهين زى. ﴿۳۲﴾ فيجا مه بو هه‌وه جنيكيت دارقه‌سپان و رهنيت ترى پى چيكرن، و بو هه‌وه دوان جنيكاندا ژ بلى قه‌سپان و ترى، گه‌لهك رهنگيت دى بيت فيقى ييت هه‌ين و ژ وى فيقى هوين [هه‌مى سالوختان] دخون. ﴿۳۳﴾ و مه [ب وئ ئافى] دارهك دال، ل چيايى (طورى سيناء) شين دببت [كو زيتونه]، و فيقىي وئ دببته روين و پيخوارن بوى بغيث بخوت. ﴿۳۴﴾ و ب راستى چام و عيبرت بو هه‌وه ييت د چيلان و حيشتران و په‌زيدا [كو هوين پى بگه‌هنه مه‌زاتيسا خودى، نه‌گه‌ر هوين هزرا خو تيدا بكن]، ئه‌م شيرى وان ددهينه هه‌وه و گه‌لهك مفاييت دى ژى

بو هه‌وه ييت تيدا هه‌ين، و هوين گوستى وان ژى دخون. ﴿۳۵﴾ و هوين سواري وان و گه‌ميبان دبن و ل سهر دئينه هه‌لگرتن [و دئاف و دئيدا دئينه فه‌گوه‌ازتن]. ﴿۳۶﴾ و ب سويند مه‌نوح [ب پيغه‌مه‌رانى] بو مله‌تى وى هنارت، گوت: مله‌تى من.. خودى ب تى به‌ريسن، هه‌وه چو به‌رستيبىت راست و دورست ژ بلى وى نين، ئه‌رى ما هوين ژ ئيزايا وى ناترسن، ئه‌و خودايى هه‌وه، و هوين غيرى وى دبه‌ريسن. ﴿۳۷﴾ كه‌نكه‌نه‌ييت مله‌تى وى ئه‌ويت گاوروبوين گوتن: ئه‌فه ژ مروفه‌كى و هكى هه‌وه پيغه‌تر نينه، و نه‌پيغه‌مه‌ره، دقيت خو ل سهر هه‌وه مه‌زن بكهت [ئان دقيت ب قى گوتنى خو ل سهر هه‌وه ب قه‌در بيخت]، و نه‌گه‌ر خودى فيابايه پيغه‌مه‌ره‌كى به‌نيرت دا ملياكه‌ته‌كى هنيرت، مه‌ئه‌فه ژ باب و باپيرت خو ييت به‌رى گولى نه‌بوويه كو پيغه‌مه‌ره‌مرو ف بن. ﴿۳۸﴾ ئه‌و مروفه‌كى دينه، فيجا ژ به‌ر هندى هه‌تا ده‌مه‌كى خو لى بگرن [به‌لكى چى بيت يان ژى بمريت]. ﴿۳۹﴾ [نوحى] گوت: خوديو چونكى وان ئه‌ز دره‌وين دانام، تو هاريكارييا من بكه، و من ب سهر وان بيخه [ئانكو وان ده‌يلاك به‌ه و به‌رئاناف بكه]. ﴿۴۰﴾ فيجا مه‌وه‌حى بو نوحى هنارت، و مه‌گوتى گه‌ميبى ل به‌ر چافيت مه‌ه و ب چافديرييا مه‌ه و ل دويڤ و هحييا مه‌چيكه، فيجا گاڤا فه‌رمانا مه‌هات [كو ئيزا ب سهر واندا بيت]، و ئاف دته‌نويرى زا و هلاقيت، و تو ژ هه‌ر نير و ميبه‌كى [ژ وان جان‌وه‌رئيت د ئه‌رديدا]، و مالا خو و كه‌س و كاريت خو، ژ بلى وان ييت فه‌رمانا مه‌ه ب هيلاكبرنا وان هاتى و بوري، بكه دگه‌ميبدا، و پسپارا وان ژ من نه‌كه ئه‌ويت سته‌م كرين [كو ئه‌ز وان رزگار بكه‌م]، ب راستى ئه‌و د خه‌ندقيه‌نه [دئى دئافيدا خه‌ندقن].

فَإِذَا أَسْتَوَيْتِ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَكَ فَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 جَعَلَنَا مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۲۸﴾ وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿۲۹﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿۳۰﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا
 مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿۳۱﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا
 اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۳۲﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةَ وَأُتِرْتُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ
 مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿۳۳﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشْرًا مِّثْلُكُمْ أَنْكُمْ إِذَا الْحَسْرَةُ
 أَيْدِيكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنْكُمْ مَخْرُجُونَ ﴿۳۴﴾
 * هَيَّهَاتَ هَيَّهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿۳۵﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
 الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿۳۶﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
 رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۳۷﴾ قَالَ رَبِّ
 أَنْصُرْنِي بِمَا كُذِّبْتُ ﴿۳۸﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصِجَّنَّ لِيُذَمِّرَ ﴿۳۹﴾
 فَأَخَذْتُمُ اللَّصِيحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْتُمُ غُثَاءً قَبْعُدًا لِلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿۴۱﴾

الجزء الثامن عشر

﴿۲۸﴾ فَيَجَا گافا تو و نه ویت د گهل ته، ل گه میبئی سواربوون، بیژه: هه می سوپاسی و شوکور و حه مد بؤ وی خودایسی، ئەم ژ مله تی سته مکار رزگار کرین. ﴿۲۹﴾ و بیژه: خودیوؤ من ئینانه خوواره کا پیروژ بینه خواری [کو ئەم پی ژ هه می نه خو شیبیان د پارستی بین]، و تو ژ هه می خودان که ره مان که ره مدارتری. ﴿۳۰﴾ و ب راستی ئەفه [سه رها تیبیا نو وحی] به لگه و نیشانن [ل سه ر شیان و ده سته ه لاتداریبیا خودی]، هه رچه نده مه ئەو پی دجه رپاندن [دا دیار بیست کا کی گوهداره، و کی نه گوهداره]. ﴿۳۱﴾ پاشی مه د دویف وانرا، مله ته کی دی ئینا. ﴿۳۲﴾ و مه پیغه مبه ره ک بؤ وان هه ر ژ وان هنارت [و گۆته وان] خودی به ریسن، هه وه ژ بلی وی چو به رستییت راست و دورست نینن، فینجا ما هوین ژ خودی ناترسن، غه یری وی دبه ریسن. ﴿۳۳﴾ و کهنکه نه ییت مله تی وی ئەو ییت گاوروبوین، و روژا قیامه تی دره و دانابین، و ئەو ییت مه خو شی و به رفه هی د ژیانا دنیا ییدا دایینی [گۆتن]: ئەف پیغه مبه ره ژ مرو فقه کی وه کی هه وه

پیغه تر نینه، و نه پیغه مبه ره، هوین چ دخوون و فه دخوون، ئەو زی وی دخووت و فه دخووت. ﴿۳۴﴾ و ئە گه ر هوین گو هی خو بدنه مه مرو فقه کی وه کی خو، ب راستی هنگی هوین خوساره تن. ﴿۳۵﴾ ئەری ئەو په ییانی دده ته هه وه و دیبزیت، گافا هوین مرن و بوونه ئاخ و ههستی، جاره کا دی [روژا قیامه تی] دی رابنه فه. ﴿۳۶﴾ یا دوبر دویره، په ییانا بؤ هه وه هاتیبه دان ب جه بیست، و جاره کا دی هوین ساخ ببه فه. ﴿۳۷﴾ چو ژیان نینن، ژیانان مه یا دنیا یی پیغه تر، هنده ک ژ مه دی مرن و هنده ک دی بن و ژین [و دنیا هه ر یا هؤ سایه]، و پشتی مرنی ئەم ساخ نابینه فه. ﴿۳۸﴾ ئەو ژ بلی هندی کوزه لاهه کی دره وینه، دره وان ژ کیسی خودی دکهت، چویسی دی نینه، و ئەم باوه ر ژئی ناکه یین. ﴿۳۹﴾ [پیغه مبه ری وان] گۆت: [پشتی بؤ دیار بووی کو ئەو د بنی را باوه ریسی پی ناینن] خودیوؤ هاری من بکه، و من ب سه ر وان بیخه، و تو لیت من ل وان فه که چونکی ئەو من دره وین ددانن. ﴿۴۰﴾ [خودی] گۆت: نیزی ک ئەو دی [ژ کار و کریاریت خو، و دره وین دانانا ته] به شیمان بن. ﴿۴۱﴾ فینجا هه شکه قیزی به کی ئەو هنگا فتن، و مه ئەو وه کی لیمشتی [کلیشی ئاف ب خوړا دئینت] لی کرن، فینجا هیلاک، و دویری ژ دلؤ فانیبیا خودی، بؤ مله تی سته مکار بیت. ﴿۴۲﴾ پاشی پشتی وان، مه هنده ک ده سته کیت دی ئینان.

﴿۴۳﴾ و ب راستی چو ملهت د ئیزادان و نه مانا خژدا، ب پيش و پاش وی وهختی بؤ وان هاتیه دانان، ناکه فن. ﴿۴۴﴾ پاشی مه پیغه مبه ریت خو ئیک ل دویف ئیکی هنارت، و هه ر مله تی پیغه مبه ری وان بؤ دهات پیغه مبه ری خو دره وین ددانان، فیجا مه زی ئیک ل دویف ئیکی به رئاتاف کرن و دهیلاک برن، و مه کر نه سه رهاتی و پی ئاخفتنا خه لکی، فیجا هیلاک و دویری ژ دلؤ فانیسا خودی بؤ وی مله تی بیت نه وی باوهریی نه ئینیت. ﴿۴۵﴾ پاشی مه موسا و برایی وی هاروون، ب موعجیزه ییت خو فیه و ب به لگه و نیشانیت ناشکراهه هنارتن. ﴿۴۶﴾ بؤ ده فیرعه ونی و مله تی وی، به لی خو مه زن کرن [وباوهری پی نه ئینان]، و نه و مله ته کی دفن بلند بوون. ﴿۴۷﴾ و گو تن: نه م چاوا باوهریی ب دو مرقوفان بینین، کو نه و زی وه کی مه مرقوفن و مله تی وان سه پان و خز مه تکاریت مهنه. ﴿۴۸﴾ فیجا [فیرعه ونی و قولیا وی] موسا و هاروون دره وین دانان، فیجا دویا هیسا وان دهیلاک چؤن. ﴿۴۹﴾ و ب سویند

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِرُونَ ﴿۴۳﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رَسُولَنَا
تَرَا كُلَّ مَاجَاءٍ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبِعَدَلِ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى
وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿۴۵﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿۴۶﴾ فَقَالُوا الْاَوْمِنُ لَيْسَتَيْنِ وَمِثْلَنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَدِيدُونَ ﴿۴۷﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿۴۸﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾ وَجَعَلْنَا
ابْنَ مَرْيَمَ وَآلَهُ آيَةً وَآوَيْنَهُمَا إِلَى رِبْوٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿۵۰﴾
يَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۵۱﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿۵۲﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُرًّا كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا لَدَيْهِمْ
فِرْحُونَ ﴿۵۳﴾ فَلَذَرَّهُمْ فِي عَمْرِيهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۵۴﴾ اِيْحْسُونِ أَنَا أَنُذِرُهُمْ
بِهِمْ مِنْ مَالٍ وَنَبِيٍّ ﴿۵۵﴾ نَسِخَ الْكُفْرَ فِي الْخُبْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾
إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ حَسْبَةِ رَبِّهِمْ كُفْرَتُهُمْ ﴿۵۷﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
يَتَابَعُونَ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۸﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿۵۹﴾

مه تهورات دا موسایی، دا ئسرائیلی پی راسته ری بین. ﴿۵۰﴾ و مه عیسا یی کور پی مه ره می و دهیکا وی مه ره م کر نه موعجیزه و نیشانه کا ناشکراهه [ل سه ره ییز و شیانداریا خودی، وهختی عیسا بی باب دایی]، و مه ل جهه کی بلند و دهشت و ب دارو بار و ب کانی ئاکنجی کرن. ﴿۵۱﴾ گه لی پیغه مبه ران ژ پاک و پاقری حه لال بخؤن، و کار و کریاریت باش بکه ن، ب راستی تشتی هوین دکه نه ز پی ئاگه هدارم. ﴿۵۲﴾ و بزنان [گه لی پیغه مبه ران] نه فه دینی هه وهیه، ئیک دینه [کو دینی ته و حیدیه]، و نه ز خودایی هه وهیه [بی هه فال و هه فیشکم]، فیجا پاریز کاریسا من بکه ن و ژ من بترسن. ﴿۵۳﴾ فیجا [دویکه فیتییت پیغه مبه ران] د کاری دینی خؤدا [هه ر چه نده ئیک دینه و د بنیاتا خؤدا ئیکه، دینی ته و حیدیه] ژیکفه بوون و ژیک فه قه تیان، و بوونه دهسته ک دهسته ک و کؤم کؤم، هه ر کؤمه ک [نه ویت ژیکفه بووین، و ل سه ر دینی خو ژیک جودا بووین]، ب وی یا وان هه ی، دلخؤش و شادن. ﴿۵۴﴾ فیجا [هه ی موحه مه د] وان د ناف نه زانین و بی ئاگه هیسا واندا بهیله [و ته نگاف نه به ژ بهر گیر بوونا ئیزادانا وان]، هه تا دمرن [پاشی خودی دی وان ب ئاگری دؤژه هی ئیزا ده ت]. ﴿۵۵﴾ نه ری [گا ور] هزر دکه ن، نه و مال و عه یالی نه م [د دنیا یی] ددهینه وان. ﴿۵۶﴾ له زه نه م بؤ وان ل خیر و خو شیان دکه یین؟ نه خیر [وهسا نینه وه کی نه و هزر دکه ن] نوزانن نه فه سه ردا برنه، دا پتر گو نه هان بکه ن و پتر هیژیی جزایی بین، نه و ب خو ناهه سن زی. ﴿۵۷﴾ و نه ویت ژ ترسا جزایی خودایی خو، به رده وام ب ترس و فه جنقی و هشیار. ﴿۵۸﴾ و نه ویت باوهریی ب ئایه تیت خودایی خو [ئانکو کتبییت خودایی خو، هه مییان بی فه رق و جوداه ی] دئینن. ﴿۵۹﴾ و نه ویت چو هه فال و هه فیشکان بؤ خودایی خو چی ناکه ن.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقَلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٥﴾
 أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْأَخْبَارِ وَهُمْ لَهَا سَادِقُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَا تُكَلِّفُ
 نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أَلَدَيْنَا نَكْتُبُ بِالْحَقِّ وَالْحَقُّ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٧﴾
 بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلُ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ
 هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿٦٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
 يَجْتَرُونَ ﴿٦٩﴾ لَا يَجْعَلُونَ إِلَّا نُفُوسَهُمْ لِقَابًا أَلِيمًا يُتَصَرَّفُونَ ﴿٧٠﴾ قَدْ كَانَتْ
 ءَايَاتِي تُنزلَىٰ عَلَيْكَ فَكُنْ عَلَىٰ أَغْضَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٧١﴾
 مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْتَجِرُونَ ﴿٧٢﴾ أَفَلَا يَذَّبُوا الْقَوْلَ أَنَّهُمْ
 جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٣﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
 فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٧٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
 وَأَكْفَرَهُمْ بِالْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَنزَلْنَاهُمْ بِنُكْحِهِمْ فَهُمْ
 عَن ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ أَمْ تَسْتَأْذِنُهُمْ خُرُوجًا فَخَرَجُوا بِكَ خَيْرٌ
 وَهُمْ خَيْرٌ مِنَ الرِّزْقِ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٨﴾
 وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَجِبُونَ ﴿٧٩﴾

﴿٦٥﴾ و ئەوئیت سەدە قەیان ژ وی مالی ددەن، یئ خودی دایییە وان [یان ژ وی خیر و باشییا ئەو دکەن، دکەن]، و دلئ وان یئ ب ترسە [دترسن خودی ژ وان قەبویل نە کەت] چونکی دئ هەر ب بال خودی قە زفرن. ﴿٦٦﴾ خودائیت فان سالۆ خە تانن لە زئی ل خیران دکەن، و بەری خەلکی، خوۆ دەفا ئیزنە خیری. ﴿٦٧﴾ ئەم کەسی ژ شیانا وی زیدە تر زئی ناخوازین [فئیجا چاوا بشیت، بلا وەسا باشی و خیران بکەت، ئەگەر نەشیا ژ بیقە نفیژئ بکەت، بلا پرونیشتی بکەت...]، و کتیبە کال دەف مە هە ی [کو کتیبنا کار و کربارانە] هە قی ئاشکەرا دبیت و راستییی دبیزت، و چو ستمە ل وان نائیتە کرن [نە گونە هیت وان ل سەر زیدە دبن، و نە خیزت وان کیم دبن]. ﴿٦٨﴾ بەلئ دلئت گاوران ژ قئ قورئانی [یان ژ کتیبنا کار و کرباران] دبئ ئاگەهن، و وان ژ بلی وی ئەو دکەن [کو شرک و گاورییە]، هەندە ک کاریت خرابیت دی یئت هەین، بۆ کار دکەن. ﴿٦٩﴾ فئیجا گاڤا مە زەنگین و مەزنیت وان ئەوئیت د خیر و خوۆ شییاندا رابووین، بەر هەنگاری ئیزا و

عەزابی کرن، دبیتە هەوار هەوارا وان. ﴿٦٥﴾ چو زارزار و هەوار هەواری ئەفرۆ نە کەن، چو هاریکاری ژ دەف مە بۆ هەوە نینە [هوین پئ بئنه رزگار کرن ژ وی ئیزا هوین تیدا]. ﴿٦٦﴾ ب سویند قورئانا من دنیا ییدا بۆ هەوە دەهاتە خواندن [و هەوە گولئ دبوو]، و هوین ل سەر پاشپانییئ خوۆ دزفرین، و هەوە پشتا خوۆ ددایئ، و گوهداریسا وی نە دکر. ﴿٦٧﴾ و هەوە خوۆ ب کەعبە یئ [ل سەر موسلمانان] مەزن دکر [و هەوە دگۆت: ئەم خودائیت کەعبە ییینە، و کەس ب سەر مە ناکە فئیت]، و هەوە د شە فبیز یئت خوۆدا تە عن ددانە قورئانی، و دەر هە قئ ویدا هوین کریت دئاخفتن. ﴿٦٨﴾ [ئەو وی دکەن یا دکەن، و گاور دبن و باوهرییی نائینن، چونکی ئەو د قورئانی ناگەهن و هزرا خوۆ تیدا ناکەن، دا بزائن موعجیزە و نیشانان راستییا پیغە مەبەریە، و دا باوهرییی پئ بینن] ئەری ئەو د قورئانی ناگەهن؟ یان ئەو بۆ وان یا هاتی، یا بۆ باب و باپیرت وان نە هاتی [ژ بەر هندی دویر ددانن، و باوهرییی پئ نائینن]. ﴿٦٩﴾ یان ژ وی وان پیغە مەبەری خوۆ [بەری نوکە ب راستیژئ و دلپیشی و ئەمینیی] نە ناسییە، لەو باوهرییی پئ نائینن. ﴿٧٠﴾ یان ژ وی دبیزن: [موحە مەد] یئ دینە [و ئەو دزان ئەو ژ وان هەمیان ب ئاقلترە]؟ وەسا نینە وەکی ئەو دبیزن، باوهری نە تینانا وان نە ژ بەر فان هە جە تانە، بەلئ [موحە مەدی] راستی [کو ئیسلامە و دینی دورستە] یا بۆ وان ئینایی، و باراپتر ژ وان حەژ راستییی ناکەن. ﴿٧١﴾ و ئەگەر هە قی و راستی ل دویف دلخوازی و حەز کرنا وان هاتباپە، دا ئەرد و ئەسمان و هندی تیدا پویچ بن، بەلئ مە قورئان دا وان، کو سەر بلندییا وان یا تیدا، بەلئ ئەو رویی خوۆ ژ قئ قورئانی و سەر بلندییا خوۆ وەر دگپرن. ﴿٧٢﴾ یان ژ وی تو خوویک و خەراجە کی ل سەر پیغە مە راتییا خوۆ ژ وان دلخوازی؟ [ژ بەر هندی باوهر ژ تە ناکەن]، و ب راستی رزقی خودایئ تە و دانا وی بۆ تە چترە، و ئەو باشتین رزقدارە. ﴿٧٣﴾ و ب راستی تو بەری وان ددەپە ریکاراست [کو ئیسلامە]. ﴿٧٤﴾ و ئەوئیت باوهری ب رۆژا قیامە تی نەیی، ئەو ژ ریکاراست د قە دەرن.

الْحَزْبُ

﴿۷۵﴾ و ئەگەر ئەم دلو فانییی ب وان بیهین، و ئەو نەخۆشی و تەنگا قییا گەهشتییە وان ل سەر وان راکەین، بئی گۆمان ئەو دئی پتر رزیدی د زیدە خرابییا خۆدا کەن، و هەر دئی تیدا زفرن. ﴿۷۶﴾ و ب سویند مە ئەو بەر هەنگاری ئیزیی کرن، [دگەل هندی ژی] ئەو خۆ بۆ خودایی خۆ ناشکینن، و خۆشکاندی دو عایان ناکەن. ﴿۷۷﴾ [و مانە د شی سەر و بەریدا] هەتا مە دەر گەهە کئی ئیزا و عەزابە کا دژ وەر ل سەر وان فە کری [تائکو هەتا ئە مرئ خودئ ب قیامەتی هاتی، فێجا ب بەر وی ئیزیی کە فتن یا وان هزر بۆ نە دکر]، فێجا ژ نوی رەق راوەستیان و بئی هیشی بوون. ﴿۷۸﴾ و خودئ ئەو یی گو ه و چاف و دل داینە هەو، و کیمە ک ژ هەو سوپاسییا خودئ دکەن. ﴿۷۹﴾ و خودییە بئی هوین داینە سەر ئەردی، و ب بال و یفشە دئی زفرن و کۆم بن. ﴿۸۰﴾ و ئەو یی ساخییی و مرئی ددەت، و گو هۆرینا شەف و رۆژان [کیمکرن و زیدە کرنا وان] کارئ و ییە، ئەرئ ما هوین هزرا خۆ ناکەن، دا تی بگە هن. ﴿۸۱﴾ نە [وان ئەقل نینە، و تی ناگە هن] ئەوان ژی ئەو گۆت ئەو ئەو ییت کە فن، بەری وان گۆتی. ﴿۸۲﴾ گۆتن: ئەرئ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرئ جارە کا دی پشتی مرئی ئەم دئی ساخیینە فە؟! ﴿۸۳﴾ ب سویند ئەف پەیانە [کو جارە کا دی پشتی مرئی ئەم دئی گۆران رابین] دگەل مە و باب و باپیری ت مە هاتبوو دان، بەری هاتنا مو حە مە دی [بە لئ پا کا، مە چو باب و باپیری ت خۆ نە دیتن ژ گۆران رابووین]، و ئەفە ژ ئەفسانە و چیقانۆ کان پیقە تر نینە. ﴿۸۴﴾ [هە ی مو حە مە د بیژە وان]: باشە ئەرد و هندی تیدا، یی کئیە؟ ئەگەر هوین راست تشتە کی دزانن. ﴿۸۵﴾ دئی بیژن یی خودییە، بیژە [وان]: فێجا ما هوین بۆ خۆ چامە کئی ناگرن [پئی بزائن، یی ئەرد و ئەسە ان دایین هوین ژ یی ت دایین، دئی هەو بەت و ساخکە تە فە]. ﴿۸۶﴾ [هە ی مو حە مە د بیژە وان]: کئیە خودانی هەر حەف ئەسە انان، و خودانی عەرش مە زن؟ ﴿۸۷﴾ دئی بیژن یی ت خودی تە، بیژە: فێجا ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، هوین غەیری وی دپە ر یسن؟ ﴿۸۸﴾ بیژە: ملکئ مە زن و گەنجخانە یی ت هە می تشتان د دەستی کئی دانە؟ و ئەو کئیە، یی بقی ت بەرە فانییی ژئ دکەت، و دە هوارا وی دئیت، و کەس نە شی ت کە سئ ژ ئیزایا وی بە دە تە پاش و بەرە فانییی ژئ بکەت، ئەگەر هوین راست تشتە کی دزانن [کا بۆ من بیژن ئەو کئیە]؟ ﴿۸۹﴾ دئی بیژن: ئەو هە می یی ت خودی تە، بیژە: فێجا پا چاوا هوین دئینە خاپاندن، و بەرئ هەو هە ژ پەرستنا خودئ دئیتە وەر گێران.

بَلْ اتَّبَعَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْبَيْتِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا يَكْفُرُونَ إِلَّا فِي سُرْتَانٍ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا أَذْهَبَ كُلَّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ وَاللَّعْنَةُ فَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ إِنَّمَا نَبَأُ نَبَأٍ مَبْعُودٍ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُّهُمْ لَقَدِيرُونَ ﴿٩٥﴾ أَذْفَعُ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ تَخَنُّنٌ أَعْلَمُ بِمَا يُصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِم بَرْخٌ إِلَىٰ نَارٍ يُوعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَاذْأَنْفِخْ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَنْ تَقَدَّاتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمْ أُنَارٌ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٠﴾ بهلئى وهسا نينه وهكى ئه و دبئژن، مه راستى و ههقى يابؤ وان ئينايى [كو بيدقيسه ل دويئف بچن]، و ب راستى ئه و درهوان دكهن [د گوتنا خوډا كو خودئى زارؤكه كئى بؤ خوډ گرتى يان ههفئشكه كئى ههئى]. ﴿٩١﴾ خودئى چو زارؤك بؤ خوډ نه گرتينه، و چو په رستى ژى د گهل وى نينن [و ئه گهر وهسا بابه وهكى ئه و دبئژن، كو په رستيه كئى دى د گهل ههبايه]، دا ههر په رستيه كه كا چ چيكرىيه پئغه مينيت، و دا هندهك خوډ ب سهر هنده كان ئيخن، خودئى يئى پاك و پاقره ژ وان سالؤخه تيت ب بالقه لئى ددهن [ئانكو ژ عه يالى و ههقهبرى]. ﴿٩٢﴾ خودئى زانايئى نهينى و ئاشكه رايانه، و خودئى د سهر وئى شر كيپريه يائو دكهن، و ژئى بلندتره. ﴿٩٣﴾ [ههئى موحه مه د] بيژه: خودئى و ئه گهر ئه و په ياناب ئيزايئى و عه زابئى ته دايسيه وان [د دنيايئى و ئاخره تيدا]، ههر دئى نيشا من دهئى. ﴿٩٤﴾ خودئى و هنگى تو من نه ئيخه د گهل سته مكاران. ﴿٩٥﴾ و ب راستى ئه م دشئين، ئه و په ياناب ئيزايئى مه دايسيه وان، نيشا ته

بدهين [و وان هه ميسان ب بهر ئيزايئى بيخين، بهلئى خودئى گيرؤ دكهت، چونكى دزانيت هندهك ژ وان دئى باوهر يئى ئينن]. ﴿٩٦﴾ [ههئى موحه مه د] خراييسا ئه و دراستا ته دا دكهن، ب باشيئى بده پاش [ئانكو ب سالؤخه تيت چيتر و باشت بده پاش، ئه و ژئى لئبؤرين و بهروه گپړانه ژ كار و كر ياريت گاوران]، و ئه م چيتر دزائين كا ئه و چ دراستا ته دا دبئژن. ﴿٩٧﴾ و بيژه: خودئى و ئه ز خوډ ب ته دپاريزم، ژ پالदान و زخاندين و وه سواسا شه يتانان. ﴿٩٨﴾ و خودئى و ئه ز خوډ ب ته دپاريزم، ژ به ره قبوون و حازر بوونا وان [كو ئه و بشين ب وه سواس و ئاوازيت خوډ، خراييسه كئى ب من بدهنه كرن]. ﴿٩٩﴾ [به رده وام ئه و دئى د شر كئى و گونه يئدا بن، يان ب خرابى دئى به حسئى ته كهن] هه تا وه ختى مرنا ئيك ژ وان دئيت، دئى بيژيت: خودئى و، من بز فرينه فه [دنيايئى]، دا ئه ز ته بهر يئسم]. ﴿١٠٠﴾ دا ئه ز كر يارا قهنج [د دنيايئى] ئه وام هئلايئى، بكه م، نه خيتر زفرين بؤ دنيايئى نينه، نه خيتر فينجا بلا وئى داخوازئى نه كهن، ئه و اچئى نه ييت، ئه و ئاخفتنه كه ئه و بؤ خوډ دكهن، و نافېره كه هه تا رؤژا قيامه تئى يال بهر سينگى وان [ناهئليت ئه و بز فرينه دنيايئى]. ﴿١٠١﴾ و ئه گهر يفل بؤقئى هاته دان، هنگى مرؤفانى [مرؤفانيسا خوينئى] د ناقبه را واندا نامينيت [كه سئى ئاگه هژ كه سئى نامينيت خوډ پئى مه ز نكهت يان مفايى بگه هينئى]، و كه س پسيارا كه سئى ناكهت [ههر ئيك ب خوډه يئى مرؤيله]. ﴿١٠٢﴾ فينجا ئه و كه سئى ته رازوبيا وئى ب كار و كر ياريت قهنج گران بوو، ئه فه دئى د سهر فەراز بن. ﴿١٠٣﴾ و ئه و كه سئى ته رازوبيا وئى ب كار و كر ياريت قهنج سئك بيت، ئه فه ئه و ئه وئى خوډ خوسارهت كرين، و ههروه ر دئى دؤژه هئدا مينن. ﴿١٠٤﴾ ئاگر سهرو چافئيت وان دسوژيت، و لئقيئت وان دقورمچن، و ددانيت وان قيچ دبن، و گه لهك كرئت دبن.

﴿۱۰۵﴾ [وہختیٰ ئەو زارزارى دكەن، خودى دبیژیتە وان]: ئەرى ما نیشانیٓت من (ئایەتیت قورئانا من) بۆ هه‌وه د دنیایدا نەدهاتە خواندن، و هه‌وه دره‌و ددانان. ﴿۱۰۶﴾ دى بیژن: خودیوۆ خرابى و دلخوازییا مه، سه‌ر ژ مه‌ستاند، و ئەم مله‌ته‌کى گومرا و سه‌ر کوره‌ بووین. ﴿۱۰۷﴾ خودیوۆ، مه‌ ژ ئاگرى دۆژه‌هى دهر بیخه‌ [و مه‌ بزفرینه‌فه دنیاىى]، فیجا ئە‌گه‌ر ئەم [پشتى تو مه‌ ژ ئاگرى دهر دئیخى، و دزفرینییه‌فه دنیاىى] جار ه‌کا دى ل گاورىیى و خرابیى و گونە‌هى زفرین، هنگى ئەم ییت سه‌ته‌مکارین. ﴿۱۰۸﴾ [خودى] دى بیژیت: ره‌زیل و رسوا تیدا بمین [توتبن وه‌کى سه‌یان] و بى دهنگ بن، و دگه‌ل من نه‌ئاخشن. ﴿۱۰۹﴾ [ژ بىرا هه‌وه چۆ، کاهه‌وه چاوا ترانه بۆ خوۆ ب موسلمانان دکرن؟] ب راستى ده‌سته‌که‌ک ژ به‌نده‌ییت من هه‌بوون دگۆتن: خودیوۆ مه‌ باوه‌رى ئینا، فیجال مه‌ نه‌گره، و گونە‌هیت مه‌ ژى ببه‌ و دلۆفانیى ب مه‌ ببه، و تو چیترین دلۆفانى. ﴿۱۱۰﴾ [چونكى وان بۆ خوۆ ئەف دو‌عایه‌ ژ من دکر] فیجا هه‌وه‌ کرنه‌ پىياریکه‌ر و

الذکرکن ءایتی تئلی علیک فکشر بها تکذیون ﴿۱۰۵﴾
 قالوا ربنا غلبت علینا شقوتنا وکنا قومًا ضالین ﴿۱۰۶﴾
 ربنا آخرجتنا منها فإنت عدنا فإنا ظالمون ﴿۱۰۷﴾
 قال أحسبوا فیها ولا تکلمون ﴿۱۰۸﴾ إینه‌ کان قریبق من عبادی یقولون ربنا ءامننا فأغفر لنا ورحمنا وآننت خیر الرحمن ﴿۱۰۹﴾
 فأنخذنم هوسیخربا حیثی أسوکر ذکری وکنته‌ منهنم تصحکون ﴿۱۱۰﴾ إی جزیتهم آیوم بما صبروا أنهم هم القابرون ﴿۱۱۱﴾
 قال کولینکم فی الأرض عدد سنین ﴿۱۱۲﴾ قالوا لیئتنا یومًا أو بعض یوم فقتل العادین ﴿۱۱۳﴾
 قل إن لیئته‌ إلا قلیلاً لوانکم کنته‌ تعلمون ﴿۱۱۴﴾
 أفحسبته‌ أنما خلقتکم عبثًا وآنکر الینا لاترجعون ﴿۱۱۵﴾
 فتعلی الله‌ المملک الحق لا إله إلا هو رب العرش الکریم ﴿۱۱۶﴾
 ومن یدع مع الله‌ إلهًا آخر لا برهن له‌ ربه‌ فآئنا حسابه‌ عند ربیه‌ إینه‌ لا یصلح الکفرون ﴿۱۱۷﴾
 وقل رب اغفر ورحمه‌ وآننت خیر الرحمن ﴿۱۱۸﴾

پیتراکیٓت خوۆ [هوین هندمانه ب ترانه‌پیکرنا وانه‌]، هه‌تا [ترانه‌پیکرنا] وان ئەز ژ بىرا هه‌وه‌ بریم، و هه‌وه [د دنیایدا] ب وان دکره‌ کنى. ﴿۱۱۱﴾ ب راستى من ئەفروۆ ژ به‌ر سه‌برا وان [ل سه‌ر ئەزه‌یه‌ت و ترانه‌پیکرنا هه‌وه‌] کیشایى، ئەو خه‌لاتکرن، ب راستى هه‌ر ئەون ییت سه‌رفه‌راز. ﴿۱۱۲﴾ خودى دى بیژیته‌ وان: هوین چه‌ند سالان د دنیایدا مایینه‌؟ ﴿۱۱۳﴾ دى بیژن: ئەم پۆژه‌کى یان ژى دانەکى رۆژى ییت مایین، کا پسىارا حسابداران بکه. ﴿۱۱۴﴾ گۆت: [راسته‌] هوین ژ وه‌خته‌کى کیم پښته‌ر نه‌مایینه، ئە‌گه‌ر هه‌وه‌ زانیاىیه‌ [هوین نه‌دمانه ب فى ژیبى کیمقه‌، و هه‌وه‌ پشته‌ خوۆ نه‌ددا ژيانا هه‌روه‌ر و خوۆ شىیٓت به‌رده‌وام]. ﴿۱۱۵﴾ [گه‌لى مرۆفان] ئەرى هوین هزر دكەن، مه‌ هوین ژ قه‌ستا ییت داىین [جزا و خه‌لات نینه‌]، و هوین جار ه‌کا دى ب بال مه‌فه‌ نائینه‌ زفراندن. ﴿۱۱۶﴾ فیجا خودى ژ هندى [کوژ قه‌ستا هه‌وه‌ چى کەت و بدەت] بلندتر و باقتره‌، ئەوه‌ خوندکارى راست و دورست، چو په‌رستیٓت راست و دورست ژ بلى وى نینن، ئەوه‌ خودانى عه‌رشى پىروۆ. ﴿۱۱۷﴾ و هه‌ر که‌سى په‌رستیٓه‌کى دى دگه‌ل خودى په‌رستیٓت، وى چو به‌لگه‌ و نیشان نه‌بن، حسىیا وى به‌س ل ده‌ف خودایى وىیه‌ [ته‌و دى جزایى وى ده‌تى]، ب راستى گاور سه‌رفه‌راز نابن. ﴿۱۱۸﴾ [هه‌ى موحه‌مه‌د] بیژه‌: خودیوۆ گونە‌هان ژى ببه‌ و دلۆفانیى ب من ببه، و تو چیترین دلۆفانى.

سُورَةُ نُوْر

ل مهدينه يى ها تيه خوارى (٦٤) نايه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ نه فه سورته كه مه ئينايسيه خوارى، و نه حكاميت تيدا، مه ييت فهرزكرين، و مه نيشانيت ناشكهر ايت تيدا ئينايسينه خوار، دا هوين پتفه بچن [و كار ب وان برياران بكن]. ﴿٢﴾ زناكهر اشوينه كرى و زناكهرى ژن نه ئينايسى، ههر ئيكى سهد قامچيان لى بدن، و بلا دلى هه وه ل سهر حسيبا دينى خودى، نه ميته ب وانفه [كو هوين نه مرى خودى ب جه نه ئين]، نه گهر هوين نه وه بن نه ويته هه وه باوه رى ب خودى و رورا قيامته هه ي، و بلا كومه ژ موسلمانان جزادانا وان ببينن [دا بتر پتفه بچن و جزايسى وان پتر يى گران بيت، و دا تيزيكى فئى گونه هئى نه بن]. ﴿٣﴾ زه لامى زناكهر نه هيژايه ده همن پاقره كى ماره بكهت، يا زناكهر يان يا موشرك هيژايى وييه، و ژنا

زناكهر نه هيژايه شوى ب ده همن پاقره كى بكهت، زه لامى زناكهر يان موشرك هيژايى وييه، و نه فكاره (زنا) ل سهر خودان باوه ران يى ها تيه حهرامكرن. ﴿٤﴾ و نه ويته ب زنايسى، بى به ختيسى ل ژنيته ده همن پاقره دكهن، پاشى چار شاهدان ل سهر نه ئين، فيجا هه شتى قامچيان ل وان بدن، و چو جاران شاده يسيا وان قه بويل نه كهن، و ب راستى نه فه [نه ويته ژ بى به ختى ژنيته ده همن پاقره گونه هكار دكهن] ژ ريكا راست دهر كه فتيه. ﴿٥﴾ نه وه نه بن ييت پشتى هنگى توبه كرين، و كرىارا خو دور سترين [بى به ختيسيا خو هه قاندين، و ديار كرين كو نه وه د شاده يسيا خو دا دره وين و بى به خت بوون، و توبه يا خو ناشكهر اكرين] ب راستى خودى بى گونه هژيبهر و دلوفانه. ﴿٦﴾ و نه ويته هه فسه ريت خو ب زنايسى گونه هكار دكهن، و ژ بلى خو چو شاهد ل سهر نه بن، شاده يسيا ئيك ژ وان [كو جزايسى ل سهر وان ركهت] چار جاران بيژيت و شاده يسى بدته [ب سويند نه ز د شاده يسيا خو دا ژ راستگويانم]. ﴿٧﴾ و جارا پينجى بيژيت له عنه ييت خودى ل سهر من بن، نه گهر نه ز [د شاده يسيا خو دا] ژ دره وينان بم. ﴿٨﴾ و ئيزايا دنيايى دى ل سهر ژنى راييت، نه وه چار جاران شاده يسى بدته [و بيژيت: نه ز سويند دخوم] نه وه [ب فئى شاده يسيا خو] ژ دره وينانه. ﴿٩﴾ و د شاده يسيا پينجيدا بيژيت: غه زه با خودى ل سهر من بيت، نه گهر نه وه [د شاده يسيا خو دا] ژ راستگويان بيت. ﴿١٠﴾ و نه گهر كه ره م و دلوفانيسا خودى ل سهر هه وه نه بايه [دا هوين د هيلاك چن و شه مزار بن، و دا خودى له زى ل ئيزادانا هه وه كهت]، و خودى ب راستى توبه و هر گر و كار بنه جهه.

الجزء الثامن عشر

سُورَةُ النُّورِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ ﴿١﴾
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْهُمَا
رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا
طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ
لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ الْمَحْضَمَاتِ ثُمَّ لَا تَأْتُوا بَأْرَ بَعَّةٍ شَهَادَةٍ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ
جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ أَرْوَاحَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَهَدَّ اللَّهُ أَحْسَنَ أَمْرًا
شَهَادَتِ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْحَمِيسَةُ أَنْ لَعَنَ اللَّهُ عَلَيْهِ
إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَذُرُّ عَلَيْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ تَرَى شَهَادَتِ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْحَمِيسَةُ أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكَ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَل
 هُوَ خَبْرٌ لَّكُلِّ أُمَّرٍ مِّنْهُمْ مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى
 كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
 وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْنفُسِهِنَّ خَبْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا
 جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَاتُوبُوا لَكُمْ
 عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٣﴾ لَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِذْ تَلَقَوْا نَبْرًا بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ
 وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
 قُلْتُمْ مَّا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيَعِزُّنَ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفِتْنَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ لَوْلَا
 فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

زانیانه (عائیشا و سه فوان) ههردو ژ فی کاری دویرتر و باقرترن، و بلا گو تبا نه: ئەفه دره وه کا ناشکه رایه.

﴿١٣﴾ بلا وان [ئەو ویت ب فی بی بهختی و دره وئی ئاخفتین] چار شاهد ل سهر بی بهختی و دره ووا خو ئینابانه
 [و نه شین بینن چونکی بی بهختیه]، فیجا ئە گهر ئەو شاهدان نه ئینن، ئەفه ئەو ل دهف خودی دره وینن.

﴿١٤﴾ و ئە گهر کههرم و دلۆفانییا خودی ل دنیا یی و ئاخره تی ل سهر هه وه نه بایه، دا ژ بهر وئی بی بهختیه
 هه وه د دره هه فی عائیشاییدا کری، ئیزایه کا مهزن هه وه هنگیفتیت. **﴿١٥﴾** و هختی هه وه ئەف ئاخفتنه ژ ئیکدو
 فه دگوهاست و هوین پی دئاخفتن، و هه وه ب دهفی خو ئەو دگوت یا چو راستی بو نهی، و هه وه ئاگه هه ک
 ژئ نهی، و هوین هزر دکهن ئەفه چو نینه و تشته کی کیمه، و ئەو ب خو ل دهف خودی زیده یی مهزنه.

﴿١٦﴾ و بلا و هختی [هه وه ئەو بی بهختی و دره و، دراستا عائیشاییدا] بهستی، هه وه گو تبا نه: بو مه نه دورسته
 و ناییت ئەم ب فی بی بهختیه باخفتین، پاکی و پاقری بو خودی بیت، ئەفه چه ندر زه بی بهختیه کا مهزنه.

﴿١٧﴾ خودی شیر هتان ل هه وه دکهت، دا هوین جاره کا دی نه زفر نه بی بهختیه کا وه کی فی، هندی هوین
 ییت ساخ بن، ئە گهر هوین ئەو بن ییت راست هه وه باوهری ئینایی. **﴿١٨﴾** و خودی به لگه و نیشانان
 [ل سهر ئە حکام و بریاریت موکوم] بو هه وه رو و ئاشکه را دکهت [دا پیقه بچن، و ب سنج و ره وشت
 بکه فن]، و خودی زیده زانا و کارب نه جهه. **﴿١٩﴾** ب راستی ئەو ویت حهز دکهن [و پی خو ش]، کریاریت زیده
 و ان دنیا یی و ئاخره تیدا یا هه ی، و خودی [ئەوا د دلاندا] دزانییت [کا کی دفتیت، و حهز دکهت خرابی و
 پویچی به لاف بیت]، و هوین نوزانن. **﴿٢٠﴾** و ئە گهر کههرم و دلۆفانییا خودی ل سهر هه وه نه بایه [هوین دا
 بهر هنگاری ئیزایه کا مهزن بن]، و ب راستی خودی زیده یی ب پهرحم و دلۆفانه.

﴿٢١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ السَّخِرِينَ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوبَ السَّخِرِينَ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنِ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتِلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَ يُؤْفِكُ بِهِمُ اللَّهُ يُغْفِرُ لَهُمْ أَوْ يَكْفُرُ بِهِمُ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ الْأَمِينُ ﴿٢٥﴾ الْحَدِيثُ لِلْحَيِّثِينَ وَالْحَدِيثُونَ لِلْحَيِّثَاتِ وَالطَّيِّبَاتِ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿٢١﴾ گهلی که سیت هه وه باوه ری ئینایی، ب دویف پینگاقیت شهیتانی نه که فن، و هه ره که سی ل دویف پینگاقیت شهیتانی بیجت [بلا بزایت]، ب راستی شهیتان فه رمائی ب کر یاریت زیده کریت و خرابییی دکت، و نه گه ر ژ که ره م و دلؤفانیسیا خودی نه بایه [کو ده ر گه هی توبه یی ل هه وه فه کری]، که س ژ هه وه [ژ گو نه ها وی بی به ختیسیا دراستا عائیشاییدا هاتیسه کرن] باقر نه دبوو، به لی یی خودی بقیت [و هه ژ ی بیت] دی باقر که ت، و خودی ب خو گوهدیر و زیده زانایه. ﴿٢٢﴾ و بلا خودانیت خیر و سه ده قه و که ره م و به رفه هیی [ته ویت ده ست به ری هه مییان د دینی خودیدا هه ی، کو نه بو به کره] سویند نه خون، کو قه نجی و خیری د گهل که س و کاریت خو ییت هه ژار و به لنگاز و مشه ختی ییت ریکا خودی ناکه ن، و بلا ل وان بیورن و چافی خو ژ وان بگرن و نازا بکه ن، ما هه وه نه قیت خودی ل هه وه نه گریت و گونه ییت هه وه ژ ی به ت، و خودی ب خو گونه هه ژ به ر و دلؤفانه. ﴿٢٣﴾ ب راستی ته ویت ژنیت ده هه من

باقر و دلساخ و بی غال و غه ره ز و ناگه ه ژ چو نه یی و خودان ئیمان [ته ویت نه چو خرابی دکرن، و نه خرابی دلیدا، مه خسه د عائیشایه و ژنیت دی ییت پیغه مبه ری، و هه ر ژ نه کا دی یا خودانا فان سالؤخ تان] ب زنایی گونه هکار دکه ن، دنیایی و ئاخره تیدا، له عنه ت ییت لی هاتینه کرن [ئانکو هاتینه ده ریخستن و دویر ئیخستن ژ دلؤفانیسیا خودی]، و ئیزایه کا مه زن بو وان یا هه ی. ﴿٢٤﴾ [و نه و ئیزایا مه زن دی دوی رؤژا ب سه هم و تر سدا بیت، کو رؤژا قیامه تیه] رؤژا نه زمان و ده ست و پییت وان، شاده ییسی ل سه ر وان دده ن، ل سه ر وی نه و وان دکر. ﴿٢٥﴾ وی رؤژی خودی جزایی وان یی فه بری [بی بی کیم و زیده هی] دی ده ته وان، و [وی رؤژی] دی زانن خودی یی عادل، و سه ته می ل که سی ناکه ت. ﴿٢٦﴾ و ژنیت ده هه من پیس بو زه لامیت ده هه من پیسن، و زه لامیت ده هه من پیس بو ژنیت ده هه من پیسن، و ژنیت پاک و ده هه من باقر بو زه لامیت پاک و ده هه من باقرن، و زه لامیت پاک و ده هه من باقر بو ژنیت پاک و ده هه من باقرن [عائیشا یا پاک و باقر بو، له و خودی کره هه فسه را پیغه مبه ری خو]، نه فه [ته ویت ده هه من باقر، پیغه مبه ر و عائیشا و سه فوان] ژ وی ئاخفتنا نه و دکه ن، ییت پاک و به رینه، بو وان گونه ه ژ به رن و رزه که یی پیروزی هه ی. ﴿٢٧﴾ گه لی ته ویت هه وه باوه ری ئینایی، نه چنه د چو خانسیانقه ژ بلی خانسییت خو، هه تا هوین ده ستوریی و هه رنه گرن، و سلاف نه که نه خودانیت وان [کو بیژن (السلام علیکم) بیمه ژور؟ جاره کی یان سی جارن]، نه فه بو هه وه پیتره [کو هوین بی ده ستوری و ژ نشکه کئنه بجه نه ژور]، دا هوین کار ب فان ره وشتان بکه ن [د ده ره قی ده ستور و هه ر گرتیدا به ری بجه ن د خانسیه کیفه].

قَانَ لَمْ يَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
 وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ أَنْ جِعُوا فَأَنْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
 تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا
 غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
 تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ بَعْضُوا مِنْ آبَائِهِمْ وَبَعْضُوا مِنْ
 فُرُوجِهِمْ ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
 وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُضُنَّ مِنَ آبَائِهِنَّ وَيَحْفَظُنَّ
 فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
 بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
 أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
 أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ إِخْوَانِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ نِسَاءَهُنَّ أَوْ نِسَاءِ
 أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّبِيعِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابَةِ مِنْ
 الرِّجَالِ أَوْ الْأَطْفَالِ الَّذِينَ لَمْ يَنْظُرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
 وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
 إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا إِنَّهُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣١﴾ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٢﴾

﴿۲۸﴾ و ئەگەر هه‌وه کەس تێفە (دوان خانیاڤنە، ئەوێت هه‌وه دقین بچنی) نەدیت، دیسا نەچنە ژۆر هه‌تا دەستویری بۆ هه‌وه دێتته دان، و ئەگەر [خودانی مالی] گۆته هه‌وه بزفین، فێجا [بئی دلان] بزفین، و زفین بۆ هه‌وه باشتەر و باقتەر، و خودی ئاگه‌هداری وێه ئەوا هویڤن دکهن. ﴿۲۹﴾ گونەهل سەر هه‌وه نینه کو هویڤن [بئی دەستویری] بچنه دوان خانیاڤنە، ئەوێت بۆ مالان نەهاتینه ئافاکرن [وهکی ئوتیلان و دەزگه‌هیت گشتی] ئەوێت هه‌وه هه‌وه‌جی بئی هه‌ی، و تشتی هویڤن ئاشکەرا دکهن یان نەپه‌نی.. خودی بئی ئاگه‌هه [و ئەفە گه‌فه بۆ وی یی ل دویف ره‌وشتیت دەستویر وەرگرتی نەچیت، بۆ چۆنه‌ژۆرا خانیاڤیت خه‌لکی]. ﴿۳۰﴾ و بیژه خودان باوهران، بلا چافی خۆ ژ به‌رخۆدانا نەدورست و حه‌رام وەرگێرن، و بلا ده‌همه‌ن و نامیسا خۆ بپاریزن، ئەفە بۆ وان چیتەر و باقتەر [بکه‌فنه دپساتیا گونەهیدا]، ب راستی خودی ئاگه‌هداری وێه، ئەوا ئەو دکهن. ﴿۳۱﴾ و بیژه ژنیت خودان باوهران بلا چافیت خۆ ژ به‌رخۆدانا

نەدورست و حه‌رام وەرگێرن، و بلا ده‌همه‌ن و نامیسا خۆ بپاریزن، و بلا جهی خه‌مل و چه‌کیت خۆ [کو جهی بازن و حنجۆل (خلخال) و گوهار و رستکیت حه‌فکی و رستکیت دکه‌فنه سەر سینگ و توقا سه‌ری] ده‌رنه‌تێخن، و دیارنەکن [بۆ بیانیان]، ژ بلی جهی دیاربوونا، وئ بقی نەقی، و بئی ئینه‌تا خراب [وهکی هه‌ردو ده‌ست و سه‌روچاقان و گوستیرک و کلی چاقان]، و بلا ده‌رسۆکا خۆ ب سەر سینگ خۆدا به‌رده‌ن [بلا ده‌رسۆکا وان، پرچ و ستۆ و سینگ و وان، ژ بیانیان فه‌شیریت]، و بلا جهی خه‌ملا خۆ [ژ بلی هه‌ردو ده‌ست و سه‌روچاقان] و جوانیا خۆ [یا سینگ و پرچی و لنگان]، [بۆ که‌سی] دیار نەکن، ژ بلی بۆ زه‌لامیت خۆ یان بایت خۆ یان خه‌ز و ویریت خۆ یان زارۆکیت خۆ [یان نه‌فیت خۆ] یان زارۆکیت زه‌لامیت خۆ [ئانکو نه‌فیسیت خۆ] یان براییت خۆ یان برازاییت خۆ یان خواریزاییت خۆ یان ژنیت دگه‌ل خۆ [بۆ خه‌مه‌تی یان هه‌قالینی] یان جارییت خۆ، یان ئەو زه‌لامیت تیکه‌لیسا وان دکهن ئەوێت هه‌وه‌جی ب ژنان نه‌مای [وهکی خولام و پاله و ساویلکه‌یان]، یان بچوکیت چو ژ شه‌هوه‌تی نه‌زانن، و ب سەر شه‌رمگه‌ها ژنان هه‌له‌نبووین و بلا پیسیت خۆ ل ئەردی نەده‌ن، دا چه‌کی خۆ یی فه‌شارتی [حنجۆلیت بیسان] ئاشکەرا بکه‌ن، و هویڤن هه‌می گه‌لی خودان باوهران ببال خدویفه‌ تۆبه‌ بکه‌ن، دا سه‌رفه‌راز بین.

وَأَنْذِرُوا أَوْلِيَاءَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَمَنْ يَدْعُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَلْيَدْعُوا اللَّهَ حَقَّ دَعْوَاهُ وَأَلَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٣٢﴾
 وَلْيَسْتَغْفِرِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ كِتَابًا حَتَّىٰ يُعْذِرَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكُلُّوا مِنْهُمُ إِنَّ عِلْمَ اللَّهِ فِيهِمْ خَيْرٌ وَأَوْهَرُ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْفِرُوا بِهِ ۗ فَمَنْ يُكْفِرْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٣﴾
 وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكُلُّوا مِنْهُمُ إِنَّ عِلْمَ اللَّهِ فِيهِمْ خَيْرٌ وَأَوْهَرُ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْفِرُوا بِهِ ۗ فَمَنْ يُكْفِرْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٣﴾
 وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مَبِينَاتٍ وَمَثَلًا لِمَنْ خَلَا مِنْ قَبْلِكَ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۗ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبْرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورِ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَضُرِبَ اللَّهُ لَلْأَمْثَلِ لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بَيِّنَاتٍ آتَاكَ اللَّهُ أَنْ تَرْفَعَهُ وَيُذَكِّرَ فِيهَا أَسْمَهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

الْحَرْبِ

﴿۳۲﴾ و هوبن [گهلی خودان باوهران] بؤ ئەوئیت ژن نهئینایی، ژنان بینن، و بیئت نه شو یگری بدنه شوی، دیسا کۆله بیئت خو ژ ی بیئت خودان باوهر، ژنان بؤ بینن، و بدنه شوی [و بلا خو نه فه گرن ژ ژنئینایی یان ژ شو یگری، ژ بهر دهسته نگی و خیزانیی]، و نه گهر ئه و بیئت فه قیر ژ ی بن، خودی ژ که ره ما خو دی و ان زهنگین کهت [زهنگینسیا دلی، یان یا مالی، یان ههردووکان پیکهه]، و خودی یی زانیه، و که ره ما وی یا بهر فره هه. ﴿۳۳﴾ و ئەوئیت نه شین ژنی بینن، بلا پاک و پاقریسیا خو پباریزن [و بلا زهحه تئ بؤ خو چیکه ن بؤ قئ چهندی]، ههتا خودی ژ که ره ما خو وان بی منهت دکهت [و بشین ژنی بینن]، و کۆله بیئت هه وه ئەوئیت دفتین پیکهاته کی [تفاقه کی] د گهل هه وه بنقیسن، دا نازاد ببن، قیجا هوبن تفاقئ و نقیسکاریسی ل سهه رهندهک مالی د گهل وان بکه ن و بنقیسن، نه گهر هوبن بینن د ئەمینن و دشین قئ پیکهاتنی ب جهه بینن، و ژ مالی خودی ئەوئیت خودی دایسیه هه وه بدنه وان، و زانیی ب خورتی [و نه خورتی] ب جاریت

خو نه دهنه کرن، دا هندهک مالی دنیا یی ب دهست خو فیه بینن، نه گهر وان پاقرئ بقییت، و ههه که سی ب خورتی زانیی ب وان بدهته کرن، و خودی بشتی خورتیلین کرنا هه وه [بؤ وان]، گونه هه ژیهه و دلوقانه. ﴿۳۴﴾ ب سویند [گهلی خودان باوهران] مه نایهت و ئە حکامیت ئاشکه راکه ر، و سهه رها تییت وان ئەوئیت بهری هه وه بۆرین بؤ هه وه ئینان، کو چامه و شیرهن بؤ پاریز کاران. ﴿۳۵﴾ خودی رۆناهییا ئهرد و ئەسهانانه [ئانکو ئەو یی ئهرد و ئەسهانان رۆن دکهت]، مه ته لا رۆناهییا خودی [دلی بهنده یی خودان باوهردا] وهکی کوله که نیه [د دیواریرا و یانه فه کری] و چرایهک تیدا بیت، ئەو چرایه د شویشه یه کازه لال و گه شدا بیت، ئەو شویشه هند یا زه لال بیت، هه وه کی ستیرهک ژ رۆژی، و ئەو چراب زهیتا داره کاپیرۆز هه لبیبت [کو دارا زهیتو و نییه]، و ئەو داره نه هه ردهم بهرۆزه و نه هه ردهم نزار [ئانکو نه رۆژ لی ددهت هه می وهختان، و نه ل بهر سییه رییه هه می وهختان]، نژیکه زهیتا وئ رۆناهییا بدهت، خو ئە گهر ئاگر ژ ی قئ نه که فقیبت [ئانکو دلی خودان باوهر یی رۆنه، ب وئ رۆناهییا خودی کرییه تیدا، ب راسته ریکرنا خودی کارئ خو دکهت، بهری زانین بؤ بیئت، و گاغا زانین بؤ هات رۆناهییا وی زیده تر لی دتیت، قیجا رۆناهی دکه فته سهه ر رۆناهیسی] رۆناهی ل سهه ر رۆناهیسییه، یی خودی بقییت راسته رپئ دکهت و بهری وی ددهته رۆناهی و هیدایه تا خو، و خودی نموونه یان بؤ مرو فنان دینیت و دیار دکهت، و خودی ئاگه هه ژ هه می تشتان هه یه. ﴿۳۶﴾ [ئهو رۆناهییا] د مزگه فناندا ئەو مزگه فقیبت خودی ئەم مگری بلند بینه ئافا کرن، و قه در و ریز بؤ بینه گرتن، و نایه تیبت خودی تیدا بینه خواندن، و زکری وی تیدا بیته کرن، و سپنده و تیغاران [ئانکو پینج وهختان] نشیژ بؤ تیدا بینه کرن.

رَجَالٌ لَا لُئْلِيهِمْ تَجْرَةٌ وَلَا يَبْعُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
 وَإِيْتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَابُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾
 لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ
 يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسْرَابٍ
 يَّفْبِقُوهَ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَافًّ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَائِغًا
 وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
 أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ
 سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ
 يَرُؤْهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
 اللَّهَ يُمْسِكُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَلَّتْ كُلُّ
 قَدَعٍ عَلَى صَلَاتِهِ أُوْسِيْعُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَقْعُلُونَ ﴿٤١﴾ وَاللَّهُ مَالِكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزِيحُ
 سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِّن
 خِلَالِهِ وَيُنزِلُ مِّنَ السَّمَاءِ مَن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِدُّ بِهِ مَن يَشَاءُ
 وَيَصْرِفُهُ رَعْنًا مِّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَابِرُهُ يَدَّهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

دهف، ديت چو نينه و تهسته يسوكه، هؤسايى گاور ژى ل دويف هزرا خو، رؤزا قيامه تى دى ئيت، كو كار و كرياريت هين، بهلى دى بينيت چو كار و كريار نين، چونكى ب گاوريسا خو، بيت پويج كرين، و دى بينيت خودى يى ل بهر راوهستيايه، فيجا جزايى كار و كرياريت وى ب دورستى دى ده تى، و خودى د حسابيدا يى دهست سئكه. ﴿٣٧﴾ يان ژى [كار و كرياريت وان] وهكى تارستانه كينه، د ده رايه كا پر ئاف و كويرادا بيت، پيل ل سهر بلند بن و ل سهر وان پيلان پيليت دى هه بن و بلند بن، و ل سهر وان پيلان عه و ره كى ره شى تارى هه بيت، نه فه تارستانن [تارستانا عه و ران، تارستانا پيلان، تارستانا ده رايى ب خو] تارستان ل سهر تارستانيه [تارستانه كا و هسايه] نه گهر مروف دهستى خو ده رايخت، نه شيت دهستى خو بينيت [فيجا فان گاوران ژى ريكا خو يا تژى تارى كرى، چو سينا هيسى نابينن كو ژى ده كه فن]، و ههر كه سى خودى راسته رى نه كهت، كهس نينه وى راسته رى ب كهت. ﴿٣٨﴾ ما ته نه زانيسه هندى ده رده و نه سناندا هه، و بالنده ييت چهنگ فه كرى ل نه سنانان، هه مى تيكدا، خودى ژ تشتى نه هيزا باقر دكه ن، و ب راستى ههر تيكى [مليا كه تان، مروفان، جنا و هران و گيانه و هران] نفير و ته سيبعا خو يا زانى، و خودى زيده زانا و ب ئاگه هه ژ وى يائه و دكه ن. ﴿٣٩﴾ و خودانيسا نه رده و نه سنانان يا خوديه [نه و ب تنى نه رده و نه سنانان دگيريت، و دهستكاريى تيدا دكهت]، و زفرين و دويا هيك ههر ب بال خوديغه يه. ﴿٤٠﴾ ما تو نابينى خودى، هيدى عه و ران [بو جهى بغيث] دبهت و ده اژوت، پاشى دده ته تيك و كوم دكه ته سهر تيك، و پاشى دتيخته سهر تيك، فيجا دى بينى باران دى ژى باريت، و ژ عه و ريت وهكى چيايان ته رگى دبارينيت، فيجا يى بغيث [ژ بهنده ييت خو] پى دهنگيغيت، و يى بغيث ژى دده ته پاش، نيزيكه شه و ق و رونا هيسا برويسى، چافان كوره ب كهت.

﴿٤١﴾ خوددیده شهف و پوژان و هر دگپریت [ل دویش
 نیک دینیت، نیک کورت دکهت، نیک درپژ دکهت،
 و نیک سار دکهت، نیک گهرم دکهت]، ب راستی
 نهفه [ئینان و برنا عهوران، و ئینانه خوارا بارانی و
 تر گئی، و هر گپرا نا شهف و پوژان] جامه و غیره ته که
 بو ئاقلداران. ﴿٤٥﴾ و خودی ههمی جاندار (خودان
 روح) ژ ئافی بییت داین، هندهک ژ وان ل سهر زکی
 دچن [وهکی مار و کرمان]، و هندهک ل سهر دو پیان
 دچن [وهکی مروشان و بالندهیان]، و هندهک ژ ل
 سهر چار پیان دچن [وهکی تهرش و دهواران]، و
 خودی چ بقییت و چاوا بقییت، و هسا چی دکهت، ب
 راستی خودی ل سهر ههمی تستان خودان شیانه.
 ﴿٤٦﴾ و ب سویند مه نیشان و به لگه بییت ئاشکرا که
 بییت هنارتین، و یی خودی بقییت دئی بهری وی دهته
 رپکا راست. ﴿٤٧﴾ و [دوروی] دبیزن: مه باوهری
 ب خودی و پیغه مبهری ئینا، و مه گوهداریا وان
 کر، پاشی پشتی فی، دهسته کهک ژ وان رویی خو
 و هر دگپرن، و نهفه، نه ئهون ئه ویت باوهری ئیناین.

﴿٤٨﴾ و نه گهر داخوازان و ان هاته کرن بو حوکمی خودی و پیغه مبهری، دا [پیغه مبهر] حوکمی د نابقهرا و اندا
 بکهت، دهسته کهک ژ وان پشنا خو ددهنی، و رویی خو و هر دگپرن. ﴿٤٩﴾ و نه گهر ئه و بییت ههق بن، ب
 لهز دئی قهستا پیغه مبهری کهن، و دئی گوهداریا وی کهن. ﴿٥٠﴾ ئه ری [خودانه پاشا وان و قه بویلنه کرنا
 حوکمی ته، ژ بهر هندیه چونکی] نه ساخیسهک ددلی و اندایه، یان ژ ل ته ب شکن [هیژ باوهر ناکه ن تو
 پیغه مبهری]، یان ژ دترسن خودی و پیغه مبهری وی سته می ل وان بکهن؟! [نه خیر نهفه ههمی و هسا نینه]،
 بهلی ئه و ب خو د سته مکار بوون [لهوا نه چونه دهف پیغه مبهری، دا حوکمی د نابقهرا و اندا بکهت].
 ﴿٥١﴾ و هختی خودان باوهر بو حوکمی خودی و پیغه مبهری دبینه داخواز کرن، دا [پیغه مبهر] حوکمی د
 نابقهرا و اندا بکهت، ئاخفتنا وان بهس نهفهیه، دبیزن: مه گولی بوو، و مه ب جه ئینانا، و نهفه نه بییت
 سهر فراز. ﴿٥٢﴾ و هر که سی گوهداریا خودی و پیغه مبهری وی بکهت [ئه مرئ وان ب جه بینیت]، و
 ژ خودی بترسیت و پاریز کاریا وی بکهت، ئها نهفه نه بییت سهر کهفتی و سهر فراز. ﴿٥٣﴾ و [دورویان]
 ژ کهل سویند خوار، نه گهر تو ئه مرئ وان بکهی [ژ و لاتی خو دهر کهفن، یان بو خهزایی دهر کهفن] دئی
 دهر کهفن، بیژه: [ژ دره و] سویند نه خو ن، تا عهت و گوهداریا هه و ه یا ئاشکرا یه [ئه زمانه و کریار دگه ل
 نینه، و سویندا هه و ه دره و]، ب راستی خودی شاره زایی کاری هه و هیه.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ
إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَسَّيخَلَفَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى
لَهُمْ وَلَيَسِدَّ لَهُمْ مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ
بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ آلَتُهُمْ السَّارُّ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ بَيَّنَّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
لَيَسِّرَنَّا لَهُمُ الْإِيمَانَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمُ وَالَّذِينَ لَزِمُوا الْحُلْمَ مِنكُمْ
ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ
الظَّهْرِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُم لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُن طُوفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
كَذَلِكَ بَيَّنَّ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

﴿٥٤﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه [وان]: گوهداریسا خودی و پیغه‌مبه‌ری بکه‌ن، و نه‌گه‌ر وان [گوهداری نه‌کر و] رویی خۆ وه‌ر گتیرا، فیجا بزانه‌ن پیغه‌مبه‌ری یا ل سه‌ر خۆ [کورا‌گه‌هاندنه‌] راکر، و یا هه‌وه‌ل سه‌ر هه‌وه‌یه [کو‌هوین گوهداریسا وی بکه‌ن، و به‌ر نه‌مری وی بن]، و نه‌گه‌ر هوین گوهداریسا وی [پیغه‌مبه‌ری] بکه‌ن، دی راسته‌ری بن، و ژ بلی‌گه‌هاندنا رو‌نکه‌ر و ناشکه‌را، چوی دی ل سه‌ر پیغه‌مبه‌ری نینه‌. ﴿٥٥﴾ ژ هه‌وه‌ نه‌ویت باوه‌ری ئیناین و کار و کریاریت فه‌نج کرین، خودی په‌یانا دابییه وان، ل جهی‌هنده‌کیت دیترا‌کنجی بکه‌ت، هه‌روه‌کی بی‌ت به‌ری وان [ئسرایلی] ل جهی‌هنده‌کیت دیترا‌کنجی کرین، و دینی وان‌نه‌وی خودی بو وان هه‌لبژارتی دی سه‌رفه‌راز و بنه‌جه‌که‌ت، و ترسا وان دی گوهوریت و که‌ته‌ته‌ناهی و ئیمناهی، [چونکی] په‌رستنا من دکه‌ن و چوه‌ه‌فیشکان بو من چی‌ناکه‌ن، و هه‌ر که‌سی پشتی فی‌گاور بی‌ت، نه‌و ژ ریکا‌راست فه‌ده‌ر و ده‌رکه‌فتینه‌. ﴿٥٦﴾ [گه‌لی خودان باوه‌ران] نفیژان

به‌رده‌وام و ب‌ره‌نگی‌پیدفی بکه‌ن، و زه‌کاتی‌بدن و گوهداریسا پیغه‌مبه‌ری بکه‌ن، دادلو‌فانی ب هه‌وه‌بیته‌برن. ﴿٥٧﴾ و هزر نه‌که‌نه‌ویت گاوربو‌ویین، دشین خودی نه‌چار بکه‌ن، کو وان ده‌ره‌دیدا ئیژانه‌ده‌ت [یان نه‌و ژ ئیژایا خودی بره‌فن، و ژ وان نه‌گریت] و جهی‌وان ناگه‌ره، و ناگرچ‌پسه‌جه‌و پیسه‌دویم‌اهیکه‌. ﴿٥٨﴾ گه‌لی خودان باوه‌ران، بلا‌کوله‌ییت هه‌وه‌و دیسا بچویکی‌ت هه‌وه‌ژی [کچ و کور]، نه‌ویت هیژ‌بالق نه‌بو‌وین، سی‌وه‌ختان ده‌ستوری‌یی ژ هه‌وه‌بخوازن [به‌ری بیته‌وی مه‌زه‌لا هوین تیغه‌] به‌ری نفیژا‌سپیدی، و هختی‌هوین پشتی نفیژا‌نیفرو‌خۆ دشه‌لینن [جلکی‌ت خۆ دئیخن]، و پشتی نفیژا‌عیشا، نه‌فه‌سی‌وه‌ختن، جلکی‌هه‌وه‌ب‌دورستی ل سه‌ر هه‌وه‌نامینیت، ژ بلی‌فان هه‌رسی‌وه‌ختان، نه‌گونه‌هل سه‌ر هه‌وه‌یه و نه‌ل سه‌ر‌وانه‌[بی‌ده‌ستوری بیته‌ده‌ف هه‌وه‌] نه‌و دئیته‌ده‌ف هه‌وه‌و دچن، هنده‌ک ژ هه‌وه‌ژی دئین و دچنه‌ده‌ف ئیک‌دو، و هؤ‌سا خودی‌نه‌حکام و ئایه‌تان بو هه‌وه‌دیار دکه‌ت، و خودی‌ب‌خۆ‌یی زانا و کاربه‌جه‌.

﴿۵۹﴾ و گافا بچو بیکیت هه وه بالق بوون، بلا ئه و ژى ده ستور ییبی بخوازان [بهرى بینه دهف هه وه] ههروه کی ئه ویت بهرى وان [ژ ئه ویت بهرى وان مهزن بوویین و بالق بوویین، هه می وه ختان نه بهس فان سى وه ختان] ده ستور ییبی دخوازان، هؤسا خودی بریار و ئه حکامیت خو بؤ هه وه دیار دکهت، و خودی زیده زانا و کاربنه جهه. ﴿۶۰﴾ و ژیت ژ بچو یکان و ژ عوزران بوویین، و دل [ژ بهر پیراتیبى] ل سهر شو بکرنی نه مایى، گونه هل سهر وان نینه ئه وهنده ک جلیکیت خو نه که نه بهر خو [وه کی دهر سوکی]، ئه گهر ئیه تا وان ئه وه نه بیت له شی خو نیشا که سى بدن، و ئه گهر ئه وه جلیکیت خو هه مییان بکه نه بهر خو، بؤ وان چیره، و خودی گوهدیر و زیده زانایه. ﴿۶۱﴾ چو گونه هل سهر کوره و سه قهت و نه خو شان نینه [دگهل هه وه خوارنى بخون، یان ژ جیهادی فه مینن]، و ل سهر هه وه ژى گونه ه نینه هوین ل مالیت خو [ل مالا کور و کچیت خو، یان مالا هه فسه را خو ییبی ده ستوریه کا تابهت] بخون، و دیسا

گونه هل سهر هه وه نینه، هوین ل مالیت بایت خو، یان ل مالیت ده یکیت خو، یان ل مالیت برایت خو، یان ل مالیت خویشکیت خو، یان ل مالیت مامیت خو، یان ل مالیت مه تیت خو، یان ل مالیت خالیت خو، یان ل مالیت خاله تیت خو، یان ل وان مالیت کلیت وان ده ست هه ودا [ئه ویت هه وه هقی ده ستکاریبى تیدا هه ی]، یان ل مالیت هه فالیت خو، بی ده ستور ی بخون، و چو گونه هل سهر هه وه نینه، هوین پیکفه بخون یان جودا جودا.. فیجا ئه گهر هوین چۆنه دهنده ک مالانقه، سلافکه نه تیکدو ب سلافا خودی یا دلغه کهر، و هؤسا خودی بریار و ئه حکامان بؤ هه وه دیار دکهت، دا هوین تی بگه هن.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
 أَمَرْتَدْنِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
 آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۹﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ
 النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ
 يَضَعْنَ
 يَسَابِهْنَ عَرِمًا رَجَبَتْ بَرِيَّةً وَأَنْ يَسْتَغْفِرْنَ حَتَّى
 لَهْتٌ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۰﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى
 حَرَجٌ وَلَا
 عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
 أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 عَمَمَتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
 تَأْكُلُوا جَمِيعًا
 وَأَوْشَتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَحَيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ
 كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۶۱﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوا إِنْ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْتَدْرَأْتَهُمْ لَبِغِضِ شَأْنِهِمْ فَإِنْ لَمْ يَسْتَأْذِنُوا فَمَا لَهُمْ وَاسْتَعْفِفْ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ لَوْ آذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ إِنَّ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ بَعَثْنَا مَا نُنبِئُكَ بِهِ وَرَسُولٌ يَرْجِعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ التَّوْرَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿٦٥﴾ الَّذِي لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ نَسْجُدُ وَوَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ رُشْرِكٌ فِي الْمَلَكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٦٦﴾

پیغمبره ری خودی]، ب سویند خودی ناگه ژ وان ههیه، ئەوئیت ژ ههوه خوۆ شه ددزن و خوۆ ددهنه بهریک، و ئیک ئیکه دهر دکهفن، فیجا بلا ئەوئیت ب گۆتنا پیغمبره ری نه کهن هشیار بن، و ژ خوۆ بترسن ئانافهک [چ کوشتن و ههه رشتته کی دی دنیا ییدا] ب سه ری وان بیت، یان ژ ی ئی زیا به کا ب ژان و دژوار [ل ناخره تی] وان هنگیشیت و بگریت. ﴿٦٤﴾ بزنان [و هشیار بن، ب گۆتنا وی بکهن] ب راستی هندی دهر د و نه سه ئاناندا هه ی، یی خودییه، ب سویند هوی ل سه رچ بن [چ نارمانج و ئییه تا هه وه ل بهر بیت]، خودی پی ناگه هه و دزانیت، و رۆژا ته و ب بالفه دزقرن، هندی وان کری دی وان پی ناگه هدار کهت، و خودی زیده زانایه ب ههه رشتته کی هه ی.

سوره تانور

ل مه کهه ی هاتیه خوار ی (٧٧) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿٦٥﴾ پاک و بلند بوو، و پر خیز و بهر کهت بوو، ئەو خودایی، فورقان [ئانکو فورقان، ئەوا فاقیری دئیخه راستیی و پویچی، و حه لالیی و حه رامیی] بۆ بهنده یی خوۆ هنارتی، دا بۆ خه لکی بیته پیغمبر و ناگه هدار کهه ر. ﴿٦٦﴾ ئەوئ خودانییا ئه رد و نه سه ئانان یا وی، و چو کوپ و کچ بۆ خوۆ نه دانایین و نه گرتین، و چو هه قال و هه فیشک د خودانیی و ملکیدا بۆ نه یی، و یی هه می تشت دایین و چیکرین، فیجا کا چ ب کیر وان دئیت، بی کیاسی بۆ وان په یدا کرن.

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يُخَلِّقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخَلَّقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ صَرَخًا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
إِفْكٌ أَفْتَرْتَهُ وَأَعْسَاهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءَهُمْ ظُلْمًا
وَزُورًا ﴿٣١﴾ وَقَالُوا اسْطِيزُوا آلَ وَهَابٍ أَلَمْ يَكْتَبَ بِهَا فَهَىٰ تَمْلِكُ
عَلَيْهِ بُعْرَةَ وَأَصِيلًا ﴿٣٢﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَهُهُ الْمَلِكَ فَيَكُونَ مَعَهُ رَدْدٌ رِيبًا ﴿٣٤﴾
أَوْ يُنْفَخُ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكْوَنُ لَهُ رَجَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الْقَائِلُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٣٥﴾ أَنْظِرْ
كَعِيفَ صَبْرًا لَكَ الْأَمْثَلُ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٣٦﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ﴿٣٧﴾ بَلْ
كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿٣٨﴾

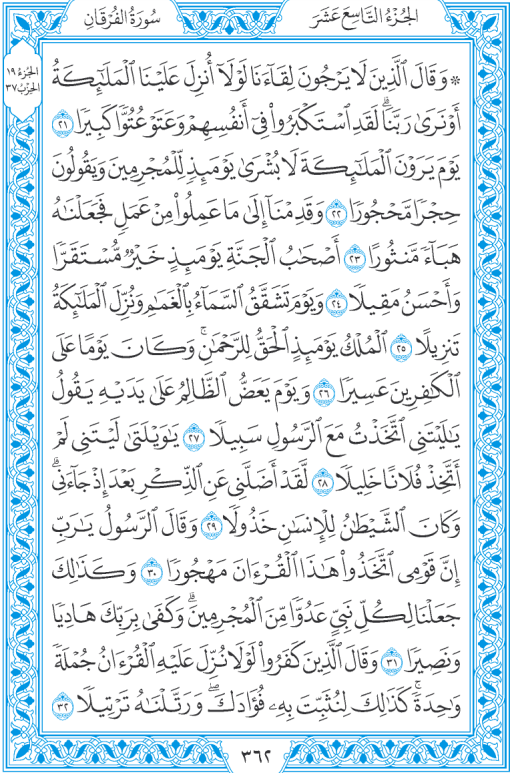
﴿۳﴾ و ان هندهك په رستی شوینا خودی په رستن،
چو نادهن و چو چی ناکهن، و نهو ب خو [ژ لایى
مرو فانه] ییت هاتینه چیکرن، و نه سین زیانه کی یان
مفایه کی بگه هینه خو ب خو [قیجا چاوا دى گه هینه
هه وه]، و نه ژیان وان پى چى دیت، و نه مرن، و نه
ساخکرنا پشتی مرنى .. ﴿۴﴾ و نهو یت گاور بووین،
گوتن: نهف [قورئانه] دره وه ژ دهف خو یا چیکری و
ئینایى، و هندهکان [ژ جو هی و فه له یان] هاریکاریسا
وی ل سهر چیکرنا فی دره وى یا کری، و ب سویند
وان گاوران [ب فی گوتنا خو، کو پیغه مبه ری
عهره ب، نهف قورئانا موعجیزه، ژ هنده کی ت
نه عهره ب، یا وهر گرتى] سته م و بی به ختییه کا مه زن
کرییه. ﴿۵﴾ و گوتن: [نهف قورئانه] نهفسانه و
چیرۆک و چیفانو کی ت پیشیانه، نهوی [موحه مه دی]
ییت داینه نفیسین، فیجا نهو [ییت بو نفیسی] سپیده
و ئیشاران بو دخوینن [داژ بهر بکه ت]. ﴿۶﴾ [هه ی
موحه مه د] بیژه: نهو ى نهینى و فه شار تی ت نهرد و
نهسانان دزانی ت، نهف قورئانه یا ئیناییه خوارى، ب

راستی خودی گونه هژبهر و دلوفانه [لهو له زى ل ئیزادانا هه وه ناکه ت، ل سهر دره و بى به ختیا، هوین
دکه ن]. ﴿۷﴾ و گوتن: نهف چه پیغه مبه ره؟ [ئانکو چاوا نهفه دى بیته پیغه مبه ر، و نهو وه کی مه] خوارنى
دخوت، و ل سویکان دگه رییت [بو خز مه تان، هه ره وه کی نه م دچین]، بلا ملیاکه ته ک دگه ل هاتبایه خوارى،
و بو بایه شاهد [دا مه باوه ری پى ئینابایه]. ﴿۸﴾ یان ژى گه نجخانه یه ک [ژ نهسانان] بو وى هاتبایه [دا پاکى
ب که سى نه مابایه، و هه وه جى بازارى نه بایه]، یان ژى جنیکه ک هه بایه ژى خواربایه [دیسا هه وه جى که سى
نه بایه]، و نهو یت سته مکار گوتن: هوین ل دو یف مرو فه کى سحر لی کرى پیغه تر ناچن [نهف ى هوین ل دو یف
دچن ژ مرو فه کى سحر لی کرى پیغه تر نینه]. ﴿۹﴾ بهر ى خو بده ى کا چاوا نمو ونه یان بو ته دئینن، فیجا
گومرا و بهر زه بوون، و ب سهر چور پیکان هه لنابن [فه گه رنه فه هه قیسی و ریکا راست]. ﴿۱۰﴾ پاک و بلند بوو
و پر خیر و بهر ه که ت بوو [نهو خودایى] نه گه ر فیادى ژ گه نجخانه و جنیکان چیر ده ته، جنیکیت رو بیار
دنا فرادئین و دچن، و دى قه سران ژى [دگه ل وان جنیکان] ده ته ته. ﴿۱۱﴾ [باوه ری نه ئینانا وان ب ته، نه ژ
بهر زاد خوارن، و چو نا ته بو سویکانه، وه کی نهو دپیژن] به لى وان روژا قیامه تى ب خو، دره و دانا و باوه ری
پى نه ئینا، و مه بو وان نهو یت قیامه تى دره و ددانن، ئاگره کى دژوار یى بهر هه فکرى.

إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَرَفِيرًا ﴿١٢﴾
 وَإِذَا لَفُوا إِلَيْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مَّقْرَبِينَ دَعَوْا هَٰذَا كَيْفَ بُدِئَ
 لَنَا دَعْوَاهُ الْيَوْمَ بُدِيَ وَأُجِدَ أَوْ دَعَاؤُهُمْ كَيْفَ بُدِيَ
 قُلْ أَدْرَاكَ حَيْثُ أَرْجَاهُ الْخُلْدُ إِلَيْنِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
 لَهُمْ جَزَاءً وَصِيرًا ﴿١٣﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
 كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
 يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ يَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضِلُّنَا عِبَادِي
 هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٥﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ
 يُنْبِئُنَا أَن تَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
 وَءَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٦﴾
 فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
 وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِم مَنكُم نَذِقْهُ ءَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٧﴾
 وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنَّهُمْ لِيَآكُفُونَ
 الظَّالِمَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ﴿١٨﴾ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿١٩﴾

﴿۱۲﴾ وەختى ئەو ئاگر ژ جەهەكى دوير وان دىنيت، گورگور و گورپه گورپا وى، ژ دوير دهبىسن [و دگه هيتە وان]. ﴿۱۳﴾ وەختى ئەو گرپدايى، و د جەهەكى تەنگرا بۇ ناف دۆزەهە دئبنە ئافيتن، هنگى دئ نغرىنان ل خو کەن، و داخووا نە مانا خو کەن. ﴿۱۴﴾ ئەفرو جاره كى ب تنى داخووا نە مانا خو نە کەن، بەلى گە لەك جارن داخووا نە مانى بکەن [ئەفرو ئيزايا ل سەر هەو هە گە لەكە، و يابى قەبەرە، و ژ هندی پترە هويىن جاره كى ب تنى داخووا نە مانى بکەن، و ل گەل هندی ژى بى هيشى بن ژ نە مانى]. ﴿۱۵﴾ [هەى مو حە مە د] بئزە [وان]: ئەرى ئەفە [ئاگرى هۆ سا يى دژوار] بۆ هەو هە چيترە، يان ژى بە حە شتا هەر و هەر هەى، ئەو پە يمان بۆ پاريز کاران پى هاتيسە دان، کو دئ بيتە خە لاتى وان و دوپا هيسا وان. ﴿۱۶﴾ وان چ بقت يى تيدا هەى، و هەر و هەر دئ تيدا مينن، و ئەفە پە يمانەك ژ خودايى تە، هيزا يە ژى بيتە خواستن. ﴿۱۷﴾ و رۆژا خودئ وان و ئەويت وان شويىنا خودئ دپەرستن کۆم دکەت، و دئ بئزيتە وان [پەرستيان]:

ئەرى هەو هە نە دىيىت من ئەفە، دسەر دابرينە و بەرزە کرينە، يان وان ب خو رى بەرزە کر و دسەر داچۆن؟ ﴿۱۸﴾ ئەو دئ بئزن: ئەم تە ژ هەمى کيپا سيسان پاقر دکەين، بۆ مە دورست نە بوو، ئەم چو پشتە فانان ژ بلى تە، بۆ خو بگرين [هەتا کو ئەم بئزینە وان مە پەرىسن]، بەلى تە خو شى دانە وان و باب و باپيريت وان، هەتا بيرئنانا تە ژ بير کرين، و سوپاسيسيا نيعمە تيت تە نە کرين، و ئەو ب خو ملە تەكى چۆيى بوون. ﴿۱۹﴾ [خودئ دئ بئزيتە وان] فيجا [ئەفە ئەون يىت هەو دپەرستن] وان هويىن ب وئ ئاخفتنا هەو هە دکر، هويىن درە وين دەر ئيخستن، فيجا هويىن [وى وەختى، گەلى گاوران] نە شين ئيزا و عەزابى ژ خو بدە نە پاش، و نە شين هاريكاريسا خو [يان يا ئيكدو] ژى بکەن، و کى ژ هەو هە ستمى بکەت [ئانکو هە فېشکان بۆ خودئ چى بکەت]، ب راستى ئەم دئ ئيزايە کامەزن دەينى. ﴿۲۰﴾ و مە چو پيغە مە بەرى تە نە هەنار تينە، ئە گەر وان ب راستى زاد نە خوارييت و ل سوپاکان نە گە رپابن، و مە هەندەك ژ هەو هە بۆ هەندە کيت دى يىت کرينە جهى جەرباندنى [هە ژاران ب زەنگينان دجەربينن کا دئ سەبرى کيشن، و زەنگينان ب هە ژاران دجەربينن کا دئ سوپاسيسيا خودئ کەن، و هەندەك ژ هە ژاران دئ بەرى زەنگينان موسلمان بن، کا گرگەر دئ چ کەن] کا دئ سەبرى [بەرانبەر ئيكدو] کيشن؟ و خودايى تە ئاگە ه ژ وان هە يە [کا کى دئ سەبرا خو کيشيت، و کى خو ل بەر ناگریت].

﴿۲۱﴾ و ئەو پەت باوهری ب پوژا قیامه تی نه ی
[و نه ل و ئی هیقیسی، ل بهر دهستی خودی راوهستن]
گوتن: بلا ملیاکهت ب سه مه دا هاتبانه خواری،
یان مه خودایی خو دیتبایه [دامه باوهری ئینابایه]،
ب سویند خو مهزن دیتن و خو مهزن کرن، و
مهزنا تی یا ژ قامی ده رتتختستین. ﴿۲۲﴾ پوژا ئه و
ملیاکه تان دینن، و ئی پوژئی نه خو زیسا گونه هکاران، و
ملیاکهت دی بیژنه وان: مزگینی ل هه وه یا حهرام و
حه رام کریسه. ﴿۲۳﴾ و دی کار و کریاریت وان کرین
[ئه و پت وان هزر دکر کو باشینه، و دی فایده ی
گه هینینه وان] ئینین، و دی وه کی توژا به ربالی که ین.
﴿۲۴﴾ و به حه شتیان و ئی پوژئی، جهی وان خو شتر
و چیتره، و وان چیتین جه بو بیتشه دانا نیفر و یی
هه ی. ﴿۲۵﴾ پوژا ئه سمان ب عه وری سپی پرت پرت
دییت، و ملیاکهت ل دیو ف ملیاکه تی دتته خواری.
﴿۲۶﴾ و ئی پوژئی خودانی و ملک، ب دورستی یی
خودایی دلوفانه، و ئه و پوژ ل سه ر گاوران پوژه کا
زیده گران و ب زه هه ته. ﴿۲۷﴾ و پوژا سه تمکار هه ردو

ده ستیت خو دکرینیست و دگه زیت و له ق ددهت، و دیبژیت: خوژی من ریکا سه رفه رازیی د گه ل پیغه مبه ری
گر تبا یه. ﴿۲۸﴾ وه ی هه وار، خوژی من فلان [ئه فی ئه ز ژ ریکا راست ده رتتختستیم، و ئه ز د سه ردا بریم،
من بو خو] نه کر بایه هه فال، و من هه فالینسیا وی نه کر بایه. ﴿۲۹﴾ ب سویند وی به ری من ژ ریکا راست
وه رگیا، پشتی ئه ز راسته ری بوویسم و من باوهری ئینایی، نی شه ی تان زیده یی هفال هیله [پشتی مرو فان
سه ردا دهت، و ژ ریکا راست ده رتتختیت، وان ب تنی ده نیلت]. ﴿۳۰﴾ و پیغه مبه ری گوت: خودیوو، ب
راستی مله تی من ژ فی قورئانی بی ت دویر که فتن، و ده ست ییت ژئی به ردا یین. ﴿۳۱﴾ و [کا چاوا مله تی ته
دژ منسیا ته دکه ت] و سه ما مه بو هه ر پیغه مبه ره کی، دژ من ژ گونه هکاران ییت داناین، و به سی ته یه خودایی
ته راسته ری که ره و هاریکاری ته بیت. ﴿۳۲﴾ و ئەو پت گاورو بو یین گوتن: بلا قورئان ب جاره کی و پیکفه بو
هاتبایه خواری [وه کی هه می کتبییت دی ییت ئه سمانی]. پیچ پیچه و جودا جودا ئه م قورئانی بو ته دئینینه
خواری، دادلی ته پی موکوم بکه یین و ب هیز بیخین [و تو دلیت موسلمانان پی ب هیز بیخی، داب ساناهی
ژ بهر بکه ن و تی بگه هن، و دابه رده وام به رسفا گاوران بده ی، ل سه ر وان تشتیت وان دقین ته تیدا ئاسی
بکه ن]، و مه قورئان ئایه ت ئایه ت [ئانکو پیچ پیچه] ب ته [ب ریکا جبریلی] دا خواندنی.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
 الَّذِينَ يُحْسِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جِهَتِهِمْ ۚ إِنَّكَ لَبِئْسَ
 شَرُّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ
 وَجَعَلْنَا مَعَهُ آخَاةَ هَارُونَ وَزِيْرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا أَذْهَبَا
 إِلَىٰ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمْزَلْنَهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾
 وَقَوْمٌ نُوْحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا لَهَا لِيَأْسَ
 آيَةً ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا
 وَأَصْحَابَ الرَّيِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكَلَّا
 صَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ وَكَلَّلَ تَرَبَاتٍ تَأْتِيْرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ آتَوْنَا عَلَىٰ
 الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطْرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنها
 بَلْ كَانُوا لَا يَتَّخِذُونَ شُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذْ أَرَأَوْكَ إِذْ يَتَخَفُونَكَ
 إِلَّا هُرُؤًا أَهْدَىٰ الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِنْ كَادَ
 لِيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِ هَيْثَنَا لَوْلَا أَنْ صَرَبْنَا عَلَيْهَا ۖ وَسَوْفَ
 يَعْمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ ۖ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ
 مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ۖ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا ﴿٤٣﴾

﴿۳۳﴾ [هه ی موحه مه د] و نهو [مه خسه د پی موشرك] چو پسیار و پیسنیاریت عتیکه بیت و هسا [ژ بو شکاندنا ته] بو ته نائین، نه گهر نه م بو ته بهر سقا وان دورست، و هیژ ژ پسیارا وان رونت و ب پامانتر نه نین. ﴿۳۴﴾ نه ویت ل سهر سه روچاقان بهر ب دوزه هی دینه کومکرن و راکیشان، نه فان جهی وان هیژ خرابتره، و ریبه رزه ترن زی. ﴿۳۵﴾ ب سویند مه تهورات دا موسایی، و مه برایی وی هاروون زی دادگه، و بو کره هاریکار و پشته فان. ﴿۳۶﴾ فیجا مه گوته وان [مه خسه د پی موسا و هاروونن]: هوین ههر دو ههر نه دهف وی مله تی، نه وی نشان و موعجزه هیت مه دهر و دانایین [به لی مله تی زیگوتی گوهی خو نه دا وان، و ب گوتنا وان نه کر]، فیجا مه زی ژ بهر هندئ ب دژواری دهیلاک برن. ﴿۳۷﴾ و مله تی نووحی زی [مه فبه براندن] وهختی وان پیغمه مبه دهر وین دانایین [وی پی پیغمه مبه ره کی دهر وین دانیت و باوه ریسی پی نه نینیت، نه وه می پیغمه مبه ران دهر وین ددانیت و باوه ریسی پی نائینیت]، مه نهو

[دانائیدا] خه ندقاندن، و بو خه لکی کر نه چامه، و مه نیزیه کا ب ژان و دژوار بو سته مکاران بهر هه فکریه. ﴿۳۸﴾ و مه عاد و (سه مود) [مله تی هوود پیغمه مبه ر و مله تی (صالح) پیغمه مبه ر] و خودانیت بیرئ [مله تی شوعه یب پیغمه مبه ر، و هاتیسه گوتن خه لکی بیرئ: ژ گوندیت سه موده و هاتیسه گوتن: خه لکی گوندئ انتاکیانه نه ویت چیروکا وان دسوره تا یاسیندا هاتی و هاتیسه گوتن: مله ته که ل دور بیرئ کوم بوو بوون و ژ بهر نه باوه ری پی تینانا وان خودئ تیخستنه د بیریدا و هه می هیلاک برن، و هاتیسه گوتن: مله ته کی گونه هکاره پیغمه مبه ری خو کر نه دبیریدا و ل سهر سه رده ر کر]، و گه له که مله تیت دی زی، دانابه را واندا مه فبه براندن. ﴿۳۹﴾ و مه بو هه مییان به لگه و نیشان [و سه ره اتی و سه ربوریت مله تیت بوری] نینان، فیجا وهختی وان نهف به لگه و نیشانه ب پشت گوهی خو فه هافیتین [و چو بو خو زی و هره نه گرتین]، مه هه می فبه براندن و قپکرن. ﴿۴۰﴾ و ب سویند [قوره یسی] ییت هاتینه وی گوندی و ییت تپرا چوبین، نه وی مه بارانا بهران ب سه ردا باراندی [گوندئ سه دووم کو ژ مه زنترین گوندیت (لوط) یه]، نه ری ما وان به ری خو نه ددایئ کاج ب سه ری وان هاتیسه؟ به لی نهو باوه ری ب رابوونا پشتی مرئی نائین [لهو بو خو چو چامه و عیره تان ژئ ناگرن]. ﴿۴۱﴾ و ههر وهختی نهو ته بینن، ترانه یان بو خو ب ته دکهن، و دبیزن: نه فه یه، یی خودئ کریه پیغمه مبه ر؟! ﴿۴۲﴾ و [دی بیژن] نه گهر ژ بهر وی سه برئ نه بایه نهوا مه ل سهر په رستییت خو کیشایی، نیزیک بوو نهو [مه خسه د موحه مه د] بهرئ مه ژ وان و هر گپیت، و نه م په رستنا وان بهیلین، و وهختی نهو نیزی و عزابی [یا خودئ] دبینن، هنگی دی زانن، کا کی یی گومرا و ری بهرزه یه [نهو یان موسلمان]. ﴿۴۳﴾ کا بیژه من: نه وی دلخوازیسا خو کریه په رستییت خو [و ب دلخوازیسا خو کری، و گوهی خو داییه دلی خو]، فیجا ما تو دی وی پاریزی [کو نهو ب دویف دلخوازیسا خو نه که فیت]؟.

﴿٤٤﴾ یان ژى تول وئى هزر ییى كو باراپتر ژ وان
 [شیره تان] گولئى دبن یان تئى دگه من، ب راستى تهو
 [د گولئیسوون و تئیگه هشتنا خودا] وهكى جانه وهرانه،
 بهلكى خرابتر و پیره زه ترن ژى. ﴿٤٥﴾ ما تو بهرى
 خو نادهیه [هیز و شیان و دورستكرنا] خودایئى
 خو، كا خودایئى ته چاوا سبیه درئژ کرئیه [ژ
 دهر كه فتننا رؤژئى هه تا نافابوونا وئى]، و نه گهر فبابیه
 دا راوه سستینت [ژ جهه كى نه دچؤ جهه كى]، پاشى
 مه رؤژ بؤ كره سه بهب و نیشان. ﴿٤٦﴾ پاشى هئیدى
 هئیدى، پیچ پیچه مه تهو سبیه هه لجنى (مه نه هئیلا).
 ﴿٤٧﴾ و تهو [خودا] تهو، یئى شهف بؤ هه وه کرئیه
 په رده و كراس [چونكى شهف ب تارىبا خو، له شان
 ژ دبتئى فه دشترت، ههروه كى جلك له شئى مروقى
 فه دشترن]، و مه نشستن بؤ هه وه یا کرئیه فه هه سیان
 [بؤ نه هئیلانا وئى وه سستیانا هوین د بزاقا خو یا رؤژانه دا
 دبئین، و جاره كا دى دزقو نه فه سهه بزاقا خو]، و مه
 رؤژ یا کرئیه وه خئئى رابوون و به لافبوونا هه وه.
 ﴿٤٨﴾ و هه ره تهو هه باى بهرى دلؤفانیبا خو (بارانئى) ب

مزگینى دهئیرت، و مه ئافه كا پافؤ ژ عه واران دارئت. ﴿٤٩﴾ دا ئهم بئى (ب وئى ئافئى) ته رده كئى مری و هشك
 و بئى شینكاتى ساخكه بن و شین بكه بن، و دا گه لهك ژ تهوئت مه [ژ ئافئى] دابین و چئكرین، ژ جانه وهران و
 ته رش و ته و الا ن یان خه لكئى ده شئى و گه لهك مروقان [خه لكئى باژیران]، ئاف بده بن. ﴿٥٠﴾ و ب سویند مه
 تهو باران ب گه لهك رهنگان ب سهه و اندا باران دئیه [ل هندهك جهان دبارین بن و ل هنده كان نه، ل هنده كان
 گه لهكئى دبارین بن و ل هنده كان كئیم دبارین بن، و ل هنده جهئت ب ره خئكفه ل ره خه كى دبارین بن، و ل ره خئى
 دى نه]، دا مروف هه زرا خو بكن و بزائن [تهوئى ته رده ساخكرى، دشئت مریبان ژئى ژ گوران راکه ته فه و
 ساخ بكه ت]، به لئى باراپتر ژ مروقان به رانه برى نئعمه تا باران هاتئى نه د سوپاسدارن. ﴿٥١﴾ و نه گهر مه
 فبابیه، دا بؤ هه ره گونده كى پیغه مبه ره كى هئیرن [وان ژ ئیزابا رؤژا قیامه تئى بتر سئینت]، [به لئى ژ بؤ قه در
 و ریز گرتنا ته، مه تو کرئیه پیغه مبه رئى هه میبان]. ﴿٥٢﴾ فئیجا [هه ی موحه مه د] گو هئى خو نه ده گاوران،
 و جهاده كا مه زن ب قورئانئى د گهل وان بكه. ﴿٥٣﴾ و تهو هه یئى هئیلایى هه رده دهر یا بگه هه ئئك و بكه فه
 ره خئك، ته فه یا شرین و خو شه، و ته فه زئده یا سویره (شؤره) [نائئته فه خو اران] و ناقه رهك یا ئئخستیه د
 ناقه ره و اندا [دا تئكه له نه بن]، و ئئك ل ئئكئى حه رامكرى تئكه لئى ئئك بن [نه یا شرین سویره (شؤر) دبئت،
 و نه یا سویره شرین دبئت، و هه ره ئئك وه كى خو دمئینت]. ﴿٥٤﴾ و تهو هه یئى مروف ژ ئافئى چئكرى، و کرئیه
 مئر [كو مروفانیبا خوئینى پئى چئى دبئت] و ژن [كو خزمانى پئى چئى دبئت]، و خودایئى ته یئى پیغه هاتیه.
 ﴿٥٥﴾ [دگهل فئى ژئى تهو] وان شوینا خودئى دبه رئسن تهوئت نه فایده یى دگه هئینه وان، نه ژئى زیانئى. و
 گاور هاریكار و بشته قانئت ئئكدونه ل سهه نه گوهدارى و نه باره تئیبا خودایئى خو.

﴿۵۶﴾ [هەی موحه مه د] مه تونه ههنا تیبیه، بۆ هندی ب تنی نه بیت بییه مزگینین و ناگه هه دار که ره .
 ﴿۵۷﴾ [هەی موحه مه د] بیژه: ئەز چو کریان به رانه ری گه هاندنا فۆ په یامی ژ هه وه ناخو از م، به لئی یی بقی ت ریه کی بۆ خودایى خو بگری ت، بلا بگری ت [نانکو ئەز چو مالی ژ هه وه ناخو از م، تشتی ئەز دخو از م ئە وه، کو هوین ریکا خودی بگری ن، و کریا من خودی دئ ده ته من]. ﴿۵۸﴾ و پش تا خو ب خودایى هه ر ساخ، ئە وئ مر ن بۆ نه یی، گه ره م بکه، و ته سیح و په سنا وی بکه، و ژ کیم و کاسیان پا قو بکه، و به سی ویه ئە و ب گو نه هی ت به نده یی ت خو یی ناگه دار و شار هزا بیت.
 ﴿۵۹﴾ ئە وئ ئە رد و ئە سە ن و هندی د نا قه را واندا هه ی، د شه ش پو ژاندا دا یین، باشی بلن دبو ویه سه ر عه رشى [بلن دبو و نه کا هی ژایى وی، و بئ چا وایی]، ئە و خودایى دلۆ فانه، فی جا ژ وی بخو از ه، ئە و یی شار هزا یه [یان پس یارا خو د راستا خودیدا، ژ شار هزا یان بکه].
 ﴿۶۰﴾ و وه ختی پیغه مبه ر دبێژی ته [وان مو شر کان]: بۆ خودایى دلۆ فان هه ر نه سو جده یى، دئ بیژن:

نسخة

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۵۶﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۵۷﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿۵۸﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسْأَلُ بِهِ خَبِيرًا ﴿۵۹﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿۶۰﴾ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿۶۱﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خَلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ سُكُورًا ﴿۶۲﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿۶۳﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿۶۴﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿۶۵﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿۶۶﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿۶۷﴾

[خودایى] دلۆ فان کیسه؟ ئە رى ئە م سو جده یى بۆ وی به یین یى تو دبێژی مه [و یى ئە م نه نیاسین]؟! و فۆ گۆ تنی ئە و پتر ژ دینی دویر ئیخستن. ﴿۶۱﴾ پاك و بلن دبو و، و پر خیر و به ره که ت بو و ئە و خودایى ئە سە ن بۆ ستیران کریسه جه و قویناخ، و پو ژا گه ش و هه یفا رۆنکه ر کرینه تیدا. ﴿۶۲﴾ و ئە و خودایى شه ف و پو ژ ئیخستینه دو یف ئیک، کو ئیک جهی ئیکى بگری ت، بۆ یى بقی ت [که ره م و نیعمه تیت] خودی بینته بیا خو یان سو پاسییا وی بکه ت. ﴿۶۳﴾ و به نده یی ت خودایى دلۆ فان [یی ت دور ست] ئە ون، ئە و ی ت ب ئە ده ب و بئ مه ز نایى، ل سه ر ئە ردی ب ریشه دچن، و ئە گه ر نه زانان [ب ره قى] ئاخافتن، ئاخفتنه کا و هسا دبێژن ژ گو نه هی ب سلامه ت بن، و وه کی وان ب ره قى وان نا ناخفتن. ﴿۶۴﴾ و ئە ون ئە و ی ت بۆ خودایى خو، شه فان ب سو جده و رابو و نا نه دبۆ رینن [نانکو شه فئقیژان دکه ن]. ﴿۶۵﴾ و ئە ون ئە و ی ت دبێژن: خودیو، عه زا با دو ژ هه ی ژ مه بده پاش، ب راستی عه زا با وئ یا به ر ده و امه [ئه گه ر مر و فۆی گا ور گرت، ژ یقه ناییت]. ﴿۶۶﴾ ب راستی دو ژ هه پیسه بنه جهه و پیسه وار گه هه. ﴿۶۷﴾ و ئە ون ئە و ی ت و ه ختی مالی ده مز یخن، نه ده ر یزیی دکه ن و نه چرو بکیی دکه ن، و ئە و د نا قه را فان هه ردو سالو خه تاندا نا فنجینه .

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
 أَنفُسَ الَّذِينَ حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ
 وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ
 سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾
 وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾
 وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾
 وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَوْ رَدُّوهُم إِلَىٰهَا
 صَمًّا وَعُمَمَانَا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا
 مِنْ أَرْوَجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ
 إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا
 وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا مَنَاجِيئَ وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
 حَسَنَاتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي
 لَوْلَا دَعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

﴿۶۸﴾ و ئەون ئەوئیت ژ بلی خودی، دو عایان ژ
 کەسی دی نەکن [ژ بلی خودی کەسی نەپەرسن]
 و ئەو، ئەو مروفی خودی کوشتنا وی دورست
 نەکری، و ب هەقی نەبیت [کو بەرانبەر ئیکێ دی بێتە
 کوشتن] ناکوژن، و زناویی و دەهەمن پیسیی ناکەن، و
 هەر کەسی فان بکەت، دی گونەهل سەر ستوبر بن،
 و دی پی ئیته جزا کرن. ﴿۶۹﴾ رۆژا قیامەتی ئیزا دی ل
 سەر بێتە دوقات، و هەر و هەر دی رەزیل و شەر مزار
 تێدا مینیت [چونکی گونەهزی داد گەل گاوریی].
 ﴿۷۰﴾ ژ بلی وی یی تۆبە کری و باوهری ئینای و کار و
 کریاریت راست و قەنج کرین، ئەقیت هۆسا، خودی
 دی گونەهیت وان کەتە خیر [ئانکو دی گونەهیت وان
 ژبیت، و خیران دی ل جهی وان دانیت]، و خودی
 ب خو گونەه ژبیر و دلۆفانە. ﴿۷۱﴾ و ئەوی تۆبە
 بکەت و [پاشی] کارەکی راست و باش بکەت، ب
 راستی ئەو زفرینەکا دورست ب بال خودیقه زفری.
 ﴿۷۲﴾ و ئەون ئەوئیت بەر هەف نەبن خرابیی و
 پویچی بکەن [چ شرک چ درەو چ شەهەزوری چ زی

هەر تشتەکی پویچی دی]، و ئەوئیت گافا د بەر تشتی بی فایدەرا [چ گۆتن چ کریار] دبۆرن، رویی خۆ ژ
 وەر دگپرن، بی خۆ شکاندن [نە پشکداریا و ان دکەن، نە ژ ی ژ وان رازی دین]. ﴿۷۳﴾ و ئەون ئەوئیت گافا ب
 ئایەت قورئانی هاتنە شیرە تکران یان بۆ هاتنە خواندن، خۆ لی کەر و کۆرە ناکەن [گوهر و چافیت خۆ بۆ
 فەدکەن]. ﴿۷۴﴾ و ئەون ئەوئیت دبێژن: خودیو، تو وان هەفسەر و وی دویندەهی بدە مە، ئەوئیت چاف پی
 رۆن و خۆش دبن [و دل پی فەهەسن]، و تومە بۆ پارێز کاران، بکە پیسی و جهی چافلی کرنی دباشییدا.
 ﴿۷۵﴾ ئەفە [خودانیت فان سالو خەتان] دی ب بلندترین جهیت بەحەشتی ئینە خەلاتکر، ژ بەر وی سەبرا
 وان ل سەر پەرستن و گوهدارییا خودی کیشایی، و ب خیر هاتن و ب سلافا، ملیاکەت دی ب بەر فە ئین.
 ﴿۷۶﴾ هەر و هەر دی تێدا بن، چ خۆش جە و چ خۆش وارگە هە. ﴿۷۷﴾ ما خودی دی چ ل هەو هەو کەت، و چ ژ
 هەو هە دی گەهیتی [ئانکو دەولە مە نەدە، و چو پاک ی ب هەو نینە، و هوین نەداینە دا هوین مفایه کی بگەهینتی]
 ژ بلی پەرستنا هەو بۆ وی [ئانکو هوین بەس بۆ پەرستنا خۆ، ییت داین]، ب سویند [گەلی گاوریت خە لکی
 مە کەهی] هەو پیغە مەبر و قورئان درەو دانان، ئیجا هوین دی ب بەر ئیزایی کەفن و ئیزا ژ هەو فە نابیت.

سوره تا شوعه راء

ل مه كه هې هاتيسه خوارى (۲۲۷) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هوسا دئيتته خواندن (طا، سين، ميم) و نهغه و هه مى تپيئت دهستپيكا سوره تان، نيشانن ل سهر ئيعجازا قورئانئ]. ﴿۲﴾ نهغه ثايه تيت كتتبار و نكهرن. ﴿۳﴾ تيزيكه توژ خه مان خوؤ بكوژى و دهيلاك بهى، چونكى نهو باوه ريئى نائينن. ﴿۴﴾ و نه گهر مه هز كرابيه، هم دا موعجيز هيه كئى ژ نه سانى بو وان هنيرين، دا ستويئت وان ههر چه ميايى بو مينن [فيبانه نه فيابانه دا باوه ريئى ئينن، بهلى مه نهغه باوه ريئه ژ وان نهقيت و هم و هناكهن، مه دقيت نهو، ب دلى خوؤ و بئى كوژه كئى، باوه ريئى بينن]. ﴿۵﴾ و چو ثايه تيت نوئى ژ قورئانئ، ژ دهف خودايى دلؤشان [بوؤ گاور و موشر كان] نه دهاتن، نه گهر وان روئى خوؤ ژئى و هرنه گيرابيه [و ب دره و نه دانابايه]. ﴿۶﴾ ب سوئند وان [نهو هه فيسا بو وان هاتئ] دره و دانا [و باوه رى پئى

نه ئينا]، فيجا تيزيك دئى زانن كا دئى چ ب سه رئى وان تيت [و جزايئ وئى، نهو وان ترانه پئى دكرن، دئى ههر تيت]. ﴿۷﴾ ما وان به رئى خوؤ نه ددا نه ردى، كا چاوا مه ب هه مى رهنگيت پر مفا، شينكريه [نهو يت كه سئى شيانا وان نهى، ژ بلى خودئ]. ﴿۸﴾ ب راستى نهغه بهلگه و نيشانه كه [رؤن و ناشكهر ايه ل سهر ئيكتايييا خودئ، و ل سهر شيانا وى كو جاره كا دى مريان پشتى مرئى ساخكه تهغه]، بهلى بارابتر ژ وان باوه ريئى نائينن. ﴿۹﴾ و ب راستى خودايئ ته يئى سه رده ست و زال [زاله ل سهر وان كو وان تيزا بدهت، و دشيت تولئى ل وان فه كهت] و دلؤفانه [وه ختئى مؤلهت داييه بهنده يئت خوؤ، و له ز لئيز ادا نا وان نه كرى]. ﴿۱۰﴾ و بيژه وان وه ختئى خودايئ ته گازى مووسايى كرى و كوژتئى، هه ره دهف مله تئى سته مكار. ﴿۱۱﴾ مله تئى فيرعه ونئى، ما نهو ژ ئيز ادا نا خودئ ناتر سن. ﴿۱۲﴾ [مووسايئ] گوئ: خوديوؤ، ب راستى نهز دتر سم نهو من دره وين دانن، و باور ژ من نه كهن. ﴿۱۳﴾ و سينگئى من [ژ به دره و دانانا وان بوؤ من] تهنگ بيت، و نه زمانئى من نه گهر يت، فيجا [جبرائيل ب وه حيائى] بهنيزه بوؤ هاروونئ [داد گهل من بيته پيغه مبه ر، و بوؤ من بيته هاريكار]. ﴿۱۴﴾ و وان توله كال سهر من، فيجا نهز دتر سم [به رى پياما ته بگه هينمه وان، و تولؤ خوؤ ل من فه كهن و] من بكوژن. ﴿۱۵﴾ [خودئ] گوئ، نه خبز [نهو نه شين ته بكوژن]، فيجا تو و هاروون ب نيشان و موعجيز هيئت مهغه هه رن، ب راستى نهز يئى د گهل هه وه [ب پارستن و چافديريا خوؤ فه]، و من هاى ژئى هه يه [كا دئى چ بيژن، و دئى چ بيژنه هه وه]. ﴿۱۶﴾ هوين هه ر دو هه ر نه دهف فيرعه ونئى، و بيژئى، ب راستى هم هه ر دو هنار تسيئت خودانئى هه مى جيهانانين. ﴿۱۷﴾ فيجا ئسر ائيليان د گهل مه بهنيزه [و بهس وان نه زيهت بده]. ﴿۱۸﴾ [فيجا وه ختئى فيرعه ونئى مووسا ديتئى، و ناخفتيئت وى بهيستين] گوئ: ما مه تو ب بچويكاتئى د ناف خودا خودان نه كرى وى؟ و تو ب سالان د ناف مه دا نه ما بووى؟ [فيجا كهنگئى و د كير پرا تو بوويه پيغه مبه ر]. ﴿۱۹﴾ [و به رانبه رى قهنجيئت مه د گهل ته كرين] ته نهو كرى رازى كرى [نانكو ته تيك ژ مه كوشت]، و دياره توژ چافئق و بئى نان و خوئيانئى [وه ختئى ته قهنجيئت مه ژ بير كرين، و تيك ژ مه كوشتئى].

سوره الشعراء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ إِذَا تُكْرِمُكَ أَهْلُ عِيَالِكَ أَتَىٰ عَنكَ إِكْرَامًا ﴿٣﴾ إِنَّ نَسْفَاتٍ أُنزِلَ عَلَيْهِنَّ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّاتِ أَعْنَفُهُنَّ لَهَا خَضَعُونَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَاءَ لِيَوْمِهِمْ أَنْ بُؤُوا مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَرَّمْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَنْتَ الْغَوْمُ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمٌ فَرَعُونَ الْأَلْبَتُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَلِّمُونِي ﴿١٢﴾ وَيَضْحَكُوا بَعْدِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى الْهَرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَذَابٌ فَالْخَافُ أَنْ يَقْتُلُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا فَادْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأَتَىٰ فِرْعَوْنَ فَقَوْلًا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَلَمْ يَنْزَلِكُنَا فِينَا وَابْنًا وَابْنًا فِينَا مِنْ عَمْرِكِ سَيْنِينَ ﴿١٨﴾ وَقَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

قَالَ فَعَلَيْهَا إِذَا وَاَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَزْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خَفَكُمُ
 فَهَبَّ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا
 عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾
 قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾
 قَالَ لِمَنِ حَوْلَهُ إِلَّا لَسْتُمْ مَعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
 الْأُولِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾
 قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾
 قَالَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِنَّا جَعَلْنَا لَكَ مِنَ السَّجُونِينَ ﴿٢٩﴾
 قَالَ أَوْلَوْجِنَّتِكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾
 وَنَزَعَ يَدَهُ فَآذَاهُ بِيضَاءَ اللَّيظِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَاحِقَةِ لَهُ
 إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلَيْهِمْ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
 بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأُلْعِتْ فِي الْمَدَائِنِ
 حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَا تَوْكَلْ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلَيْهِمْ ﴿٣٧﴾ فَجَمَعَ السَّحَرَةُ
 لِيُمِيقَتَّ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

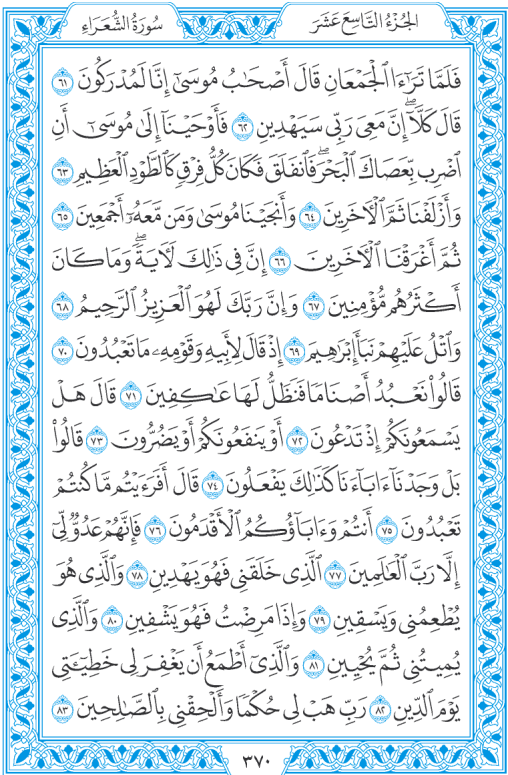
﴿۲۰﴾ [موسایی] گوت: من ئەو كریاره كر، و من نه زانی دئی ئیتته كوشتن [مهخسه دا من كوشتنا وی نه بوو، ده می من كری]. ﴿۲۱﴾ فیجا وهختی ئەز ژ هه وه ترسیایم، ئەز ژ هه وه ره فیم ژ ترسا هندئی هوین من بكوژن، فیجا خودایی من پیغه مبه راتی و زانین دا من، و ئەز كرمه ژ پیغه مبه ران. ﴿۲۲﴾ و توفی ل سهر من دكه یه منته كو ته ئەز خودان كریمه، و ته ئسرائیلی بو خو کرینه كۆله و سه پان [ته كوریت وان دكوشتن، و كچیت وان بو خو دكرنه خدام، ههر ژ بهر هندئی دهیكا من ژ ترساندا، ئەز ب ئافیدا بهردام، و ته ئەز ژ ئافی ئینامه دهر و خودانكرم، و ل بهر چاقیت ته ئەز مهزن بووم]. ﴿۲۳﴾ فیرهونی گوت: خودانی هه می جیهانان کیسه؟ ﴿۲۴﴾ [موسایی] گوت: [خودانی هه می جیهانان] خودانی ئەرد و ئەسپانان و هندئی دناقهرا واندا یه، ئە گهر هه وه ئیقین ب تشته کی هه بیست، ئەفه ژ هه می تشتان هیژاتره هه وه ئیقین پی هه بیست، چونکی یی ئاشكهرایه. ﴿۲۵﴾ [فیرهونی] گوته بیست دهوروبه ریت خو، هه وه گولی هه به

[كا موسا چ دبیئت؟! ﴿۲۶﴾ [موسایی] گوت: [به لی] ئەو خودایی هه وه یه، و خودایی باب و باپیریت هه وه بیست كه فنه ژ ی. ﴿۲۷﴾ [فیرهونی] گوت: ب راستی ئەف پیغه مبه ری هه وه، ئەفی بو هه وه هاتیه هنارتن، یی دینه. ﴿۲۸﴾ [موسایی] گوت: ئەو خودایی رۆژه لاتئی و رۆژ ئافاییه و هندئی دناقهرا واندا، ئە گهر هه وه عه قل هه بیست [چونکی ههر ئەوه یی هه رۆ، رۆژی ژ ملی رۆژه لاتئی دهر دئیخیت، و ل ملی رۆژ ئافایی ئافا دكهت، و هوین فی چهندی ب چاقی سه ری خو دینن، ما ئەفه عه قله کی ناده ته هه وه]. ﴿۲۹﴾ [فیرهونی] گوت: ئە گهر ته خودایه کی دی ژ بلی من گرت، ب سویند ئەز دئی ته كه مه د زیندانیدا [و ئەفه ریکه كا كه فنه نویه، ههر گافه كا دژمنیت په یاما خودی بی هیشی بوون، ریکا په یاما خودی ب دان و ستاندنی بگرن، دهست ب گه ف و ئیشانندن و زیندان کرنی دكه ن]. ﴿۳۰﴾ [موسایی] گوت: خو ئە گهر ئەز به لگه و نیشانه كا ئاشكهرای ژی بو ته بینم [تو دی ههر من كه یه د زیندانیدا؟!]. ﴿۳۱﴾ [فیرهونی] گوت: كا وی به لگه و نیشانی بیسه، ئە گهر تو ژ راستگویان بی [دا سه حكه ینی، كا وه سایه وه کی تو دبیژی]. ﴿۳۲﴾ فیجا [موسایی] داری خو هاقیت، و بوو ماره کی دورست و ئاشكهرای. ﴿۳۳﴾ و دهستی خو [ژ پاخلا خو] دهر ئیخست، سپی بو تماشه كهران دهر كه فت. ﴿۳۴﴾ [فیرهونی] گوته سه رۆك و گره گریت دۆرماندۆری خو: ب راستی ئەفه سپره به نده کی زیده زانایه. ﴿۳۵﴾ دقیت هه وه ب سپره به ندیا خو ژ ئەردی هه وه [كو مسره] دهر بیخیت، فیجا كا هوین چ دبیژن [ئەم چ لی بكه ین]، و چ فهرمانی دده ن [دراستا ویدا]. ﴿۳۶﴾ گوتن: وی و برایی وی گیرۆكه، و كۆمكهران به نیره باژیران. ﴿۳۷﴾ بلا هه می سپره به ندیت زیده زانا بو ته بینن. ﴿۳۸﴾ فیجا سپره به نده هه می ل وهختی دیار كری، هاتنه كۆمكرن. ﴿۳۹﴾ [وی رۆژی فیرهونی] گوته خه لکی: له زی بكه ن كۆم بین.

لَمَلْنَا نَتَّبِعِ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَأَعِزُّونَ إِلَيْكَ يَا فِرْعَوْنُ قَالَ نَعَمْ
 وَإِنِّي لَأَكْبَرُ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَمُقَرَّبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ لَهُمُوسَى أَفَلْقَوْمًا أُتْرَفُونَ ﴿٤٢﴾
 قَالُوا جِبَالُ هَؤُلَاءِ وَعِصِيُّهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هُمْ أَتْرَفُونَ ﴿٤٣﴾
 الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾
 فَأَلْقَى السَّحَرَةَ سُلْجَبِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا مَا مَتَابِرَتِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾
 رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ ءَأَمْسُهُمْ لَمَقْبَلِ أَنْ ءَأَذَنْ لَكُمْ أَنَّهُمْ
 لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ نَعْتَمُونَ لَا تَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
 وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا صَلِّبَتْ كُرُوحُكُمْ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَأَصْبِرْنَا إِنَّا
 إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا إِنَّ كُنَّا
 أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ * وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعَادِي تِلْكَ
 مُتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
 لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَازِمُونَ ﴿٥٦﴾
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

المؤمنين
٥١

سیره بهندان خوبه رادئه ردی، و چونه سوجه دیی. ﴿٤٧﴾ گوتن: مه باوهری ب خوداییی، هه می خه لکی،
 ئینا. ﴿٤٨﴾ خوداییی موسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [فیرعهونی] گوته [سیره بهندان]: ئهری هه وه باوهری
 پی ئینا، بهری ئه ز دستویریریا هه وه بلدهم، دیاره ئه وه مهن و ماموستا و سهیداییی هه وه یه، یی سیره بهندی
 نیشا هه وه دایی، فئججا هوین دئی زانن [کا ئه ز دئی چ ب سه ری هه وه ئینم]، ب راستی ئه ز دئی دست و
 پیئت هه وه چه پ و راست ژیفه که م، پاشی دئی هه وه همیسیان ب دارانقه هه لا و یسم، هه تا هوین دمرن.
 ﴿٥٠﴾ [سیره بهندان] گوتن: خه م ناکه ت [هه ر تشتی بیته سه ری مه، ژ بهر باوهری ئینانا مه ژ ئیزایا دنیایی،
 چو زینایی ناگه هینبته مه]، ب راستی ئه م دئی ب بال خوداییی خؤفه زفرین. ﴿٥١﴾ چونکی مه بهری
 هه میسیان باوهری پی ئینا، ئه م ته مایییا هندئی دکهین، خوداییی مه ل مه نه گریت، و گو نه هیئت مه ژئی بهت.
 ﴿٥٢﴾ و مه وه حی بو موسایی هنارت، کو ب شه ف بنده هیئت من [ئه ویت باوهری پی ئیناین، ژ
 ئسرائیلیان] ده ریخیخت [ژ مسری بو سه ر ده ریایا سو ر]، ب راستی ئه و دئی ب دو یف هه وه که فن.
 ﴿٥٣﴾ فئججا [ده می] فیرعهون [ب ده ر که فتننا وان حه سیایی] هنارته هه می باژیران، و له شکه ر کو مکر.
 ﴿٥٤﴾ [و فیرعهونی] گوت: ب راستی ئه فه ده سته که کا کیمن [و بی مرؤفن]. ﴿٥٥﴾ و ب راستی وان که ربیبت
 مه پیئت فه کرین. ﴿٥٦﴾ و ئه م هه می پیئت کارکری و هشیارین [هه چیی دژی مه را وه ستیت، و ژ بهر ئه مرئ
 مه ده ر که فیت، ئه م ناهیلین]. ﴿٥٧﴾ فئججا مه ئه و هه می [فیرعهون و له شکه ری وی] ژ جنیک و باخچه و
 کانیان ده ریخیختن. ﴿٥٨﴾ و مه ئه و ژ گه نجخانه و شویناریت وان، پیئت خو ش و بهر فره ده ریخیختن.
 ﴿٥٩﴾ و هو سا مه ئه و ده ریخیختن، و ئسرائیلی کر نه ویرس و میراتقوریت وان. ﴿٦٠﴾ و دگه ل رو ژ هه لاتئی
 [فیرعهون و له شکه ری خو] ب دو یف وان که فتن.

﴿٦١﴾ فَيَجَا وَهَخَى ههردو کووم بؤ لِيك ناشكهر
 بووين، و ئيكدو ديتين، هه فاليت مووسايي گوتن:
 بئى گؤمان نهفه گه هشتنه مه. ﴿٦٢﴾ [مووسايي] گؤت:
 نهخير. . نهو ناگه هنه مه [نه ترسن]، ب راستى خودايى
 من بئى د گهل من [ب راسته پيىيى و هاريكارييا
 خوفه]، دئى ريكه كئى بؤ مه فه كهت و نيشا مه دهت.
 ﴿٦٣﴾ فَيَجَا مه وه حى بؤ مووسايي هنارت، مه گؤتئى:
 دارئى خؤل دهر يايى بده [دارئى خؤ لئيدا]، فَيَجَا دهر يا
 ژيكفه بوو، بوو دو فلق و ههر فلقه كا ناثئى وه كى
 چياهه كئى مه زن بوو [ئبن عه باس ديبيژيت: دوازه
 ريكيئ هسك ل دويف هه ژمارا ئويجاخيئ ئسرائيلىيان
 لئى فه بوون]. ﴿٦٤﴾ و هنگى (وى ده مى) مه نه وئيت
 دى [فيرعهون و له شكه رئ وى] نئزيكى وان كرن
 [هه تا هه مى گه هشتينه دهر يايى، و داينه دويف وان].
 ﴿٦٥﴾ و مه مووسا و نه وئيت دگهل، هه مى رزگار كرن.
 ﴿٦٦﴾ پاشئى نه وئيت دى [ئانكو فيرعهون و نه وئيت د
 گهل وى، نه وئيت داينه دويف وان، و دفيان مووسايي و
 ئسرائيلىيان فه گپرن] هه مى مه خه ندقاندن [و مه دهر يا

لئى ئينا ئيك]. ﴿٦٧﴾ ب راستى نهفه [د چپرؤكا مووسايدا، ههر ژ ده سپنكي هه تا فيرعهون و له شكه رئ وى
 د ئاقيدا خه ندقين] نيشان و به لگه به كا ناشكهر ا و گؤمانبره [ل سهر ده سته لاتداريا خودئى، و ل سهر هندئى
 كو خودئى دئى خودان باوهران ههر سهر ئيخيت و رزگار كهت، و دئى دژمنيت وان بهر ئاتاف كهت، چهنده ب
 هيز بن]، و پترييا وان [مله تي مووسايي] نه ژ خودان باوهران بوون. ﴿٦٨﴾ و ب راستى خودايى ته، تؤلئى ژ
 دژمنيت خؤ فه ده كهت، و دلؤ فانيئى ب وه لئيت خؤ دبهت. ﴿٦٩﴾ و به حسئى ئيبراهيمى بؤ وان بكه. ﴿٧٠﴾ ده مى
 گؤتبه بابئى خؤ و مله تي خؤ، نه رئى هوين چ دهر يسن؟. ﴿٧١﴾ گؤتن: نه م هندهك بوتان دهر يسين، و نه م
 بهرده و امين ل سهر په رستنا وان. ﴿٧٢﴾ [ئبراهيمى] گؤت: [نه رئى نه فئيت هوين دهر يسن]. وان هاى ژ هه وه
 هه يه، وه ختى هوين گازئى وان دكهن؟. ﴿٧٣﴾ يان ژئى نهو مفا و زيانه كئى دگه هيننه هه وه؟. ﴿٧٤﴾ [چو به رسف
 بؤ نه ديتن ئينا] گؤتن: نه [نه هاى ژ مه هه نه، و نه چو مفايى دگه هيننه مه، و نه ژئى چو زيانئى... به لئى مه ديت
 باب و باپيرت مه ژئى، ههر نهفه دكرن [بوت دهرستن، فئيجا نه م ژئى چافل وان دكهن]. ﴿٧٥﴾ [ئبراهيمى]
 گؤت: نه رئى هه وه هزارا خؤ كرييه، كا هوين چ دهر يسن؟. ﴿٧٦﴾ هوين و باب و باپيرت خؤ يئيت كه فن
 [دزانن هوين چ دهر يسن؟]. ﴿٧٧﴾ ب راستى نهو هه مى دژمنيت منن، ژ بلى خودانئى هه مى جيهانان كو
 خودييه. ﴿٧٨﴾ نه وئى نه ز دايمم [نه وه خودانئى هه مى جيهانان]، و نه و دئى به رئى من ده ته رپكا راست
 [نه بوتيت هوين دهر يسن]. ﴿٧٩﴾ و نه وئى خوارن و فه خوارئى دده ته من [ئانكو من ب خوارن و فه خوارنا
 خؤ ساخ ده لئيت]. ﴿٨٠﴾ و نه وئى گا فائنه ز نه ساخ بووم، نهو ساخى و سلا مته يئى دده ته من، و من ساخ
 دكهت. ﴿٨١﴾ و نه وئى من دم رنيت، و پاشئى پشتى مرئى من ساخ دكه ته فه. ﴿٨٢﴾ و نه وئى نه ز ژئى ب هئى،
 كو گونه هئيت من پؤرؤا قيا مته تي و جزادانئى ژئى ببهت. ﴿٨٣﴾ خوديؤؤ تو زانين و تيگه هشتن و پئغه مبه راتيئى بده
 من، و تو من [د دنيايى و ئاخره تيدا] بگه هينه مروفئيت باش و راستكار.

وَأَجْعَلِ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
الْعَبَّادِ ﴿٨٥﴾ وَأَعْفِ لِأَيِّئِهِ مَنْ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يُنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَرْزُقْنِي الْيَمِينَ الْمُنْتَقِبِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
لِلْعَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آيَن مَأْكُتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ
يَصْرُوكُمْ وَأَوْبَتُكُمْ ﴿٩٣﴾ فَكَبَّكُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجَحَّدُوا
إِلَيْهِمْ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لِي
صَلَائِلٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نَسُوا بَكْرَةَ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّتْهُنَّ إِلَّا
الْمَجْرُمُونَ ﴿٩٩﴾ قَالَتُنَّ مِنْ شَفِيعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صِدْقَ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ قَالُوا
أَنْ لَنَا كَرَّةٌ فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْرَبْتُ إِلَّا عَرَبِيٌّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَلَمْ نَأْمُرْكَ أَنْ تَتَّبِعَ الْأَوْلَادُونَ ﴿١١١﴾

الحزب
٣٨

خوب بکنه [و نیزایی ژ خو بدنه پاش]. ﴿٩٤﴾ فیجا ئەو و پەرستییت وان، تیک ل دویف تیکی سەر و سەر
هاقیقتنە تیدا [د جهه مەیدا]. ﴿٩٥﴾ و هەمی لەشکەری شەیتانی ژێ سەر و سەر هاقیقتنە د جهه مەیدا. ﴿٩٦﴾ گۆتنە
پەرستییت خو و جەر بەرا وان بوو د دۆژە هەیدا. ﴿٩٧﴾ سویند ب خودی ئەم د خە لە تی و گو مریایه کا ناشکەر ادا
بووین. ﴿٩٨﴾ وەختی مە هوین ئینیا یه ریزا خودی [و مە هوین پەرستین]. ﴿٩٩﴾ ژ گونە هەکاران [سەر گاور
و کەنکە نه یان، ژ شەیتانییت جناوەر و مروغان] پێتەر، کەسی ئەم د سەر دا نە برین. ﴿١٠٠﴾ فیجا ئە فر و مە چو
مە هەدر چی نینن [و هکی خودان باوهران هەین، ژ پیغە مەبر و ملیاکە تان]. ﴿١٠١﴾ و چو هە فالیت نێزیک و خوشتفی
ژی نینن [کو هاریکاریا مە بکن، و مە ژ نیا یا خودی رزگار بکن، یان هە فالینیا وان بکن، چونکی قیامە تی
بەس موسلمان هە فالینیا ئیکدو دکن، و ییت دی چەند خوشتفییت ئیک بوون د دنیا ییدا، رۆژا قیامە تی هند دبنە
نە یاریت ئیک]. ﴿١٠٢﴾ و ئە گەر زفرینە کا دی، مە هە بایە بۆ دنیا یی، ئەم دا بیخە خودان باوەر. ﴿١٠٣﴾ ب راستی ئە فە
[بە حسکرنا پیغە مەبران و دو بیا هیکا گاوران رۆژا قیامە تی] نیشان و بە لگە یه، بە لی بارا پتر ژ وان [ژ قورە بیشیان
باوهری نە ئینان. ﴿١٠٤﴾ و ب راستی خودایێ تە سەر دەستی دژ مینت خو یه، و دلۆ فانه بۆ خودیناسان. ﴿١٠٥﴾ ملە تی
نوو حی ژ، پیغە مەبر دره وین دانان. ﴿١٠٦﴾ وەختی برایی وان نوو حی، گۆ تییه وان: ما هوین ژ خودی ناترسن؟
[هوین غەیری وی دپەر یسن]. ﴿١٠٧﴾ ب راستی ئە ز بۆ هەو و پیغە مەبرە کی ئە مینم. ﴿١٠٨﴾ فیجا تە قوایا خودی
بکن [ب گوهدارییا وی خو ژ نیا یی بدنه پاش]، و گو هی خو بدنه من [پەرستنا غەیری خودی هینن]. ﴿١٠٩﴾
[ول سەر گە هاندنا فی نامە یی، و فان شیرە تان] ئە ز چو کر یان ژ هەو و ناخوام [ئە ز چو ژ هەو و ناخوام،
هوین ژ بەر، گو هی خو ندە نه من]، کر ییا من ل سەر خودانی جیهانانە. ﴿١١٠﴾ فیجا ژ خودی ترسن، و گو هی
خو بدنه من. ﴿١١١﴾ گۆتن: ئەم دی چاوا باوهریی ب تە ئینن [و ب دویف تە کە فین]، و ئە ویت باوهری ب تە
ئینیا یین و ل دویف تە هاتین، ئە و ن ییت بی ریز و رویمە ت.

۱۳۷ ﴿ وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الَّتِي كُنَّا نُنزِّلُهَا عَلَيْكَ لَعَلَّ لَكَ تَحْفَظُهَا وَتُعَلِّمُهَا لِقَوْمِكَ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَكِيمٌ ﴿۱۳۸﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَ لِقَوْمَهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۹﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۴۰﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَافِئِكُمْ إِذِ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۱﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۲﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۳﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هُمْ بِأَعْمَىٰ أُمَمِينَ ﴿۱۴۴﴾ فِي جَنَّتٍ وَعَيْبُونَ ﴿۱۴۵﴾ وَزُرُوعٍ وَنَحْلٍ طَلَعَتْ هُضْبَةً ﴿۱۴۶﴾ وَتَنْجُوتٍ مِنْ الْجِبَالِ يَبُوءْنَ أَهْلِيهَا ﴿۱۴۷﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ ﴿۱۴۸﴾ وَلا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۴۹﴾ الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلا يُصْلِحُونَ ﴿۱۵۰﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿۱۵۱﴾ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بآيَاتٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۵۲﴾ قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿۱۵۳﴾ وَلا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يُومٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵۴﴾ فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِيمِينَ ﴿۱۵۵﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۵۶﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۵۷﴾

﴿۱۳۷﴾ و تله فا ئم ل سه ر، دینى باب و باپیریت مهیه. ﴿۱۳۸﴾ و ئم نائینه ئیزادان [ئانکو قیامت نینه]. ﴿۱۳۹﴾ و وان [هوود] درهوین دانا [وباوهری پی نهئینا]، ئینا مه زی ئه و فهبرانندن، ب راستی ئه فه [فهبرانندن و هیلاکبرنا وان] چامه و نیشانه که، د گهل هندى ژى، باراپتر ژ وان باوهری نهئینان. ﴿۱۴۰﴾ ب راستی خودایى ته، سه ردهستی دژمیت خوویه، و دلوفانه بو خودیناسان. ﴿۱۴۱﴾ ملهتئى (سه موود) زی، پیغه مبه ر درهوین دانان. ﴿۱۴۲﴾ وهختی برایى وان (صالح) پیغه مبه ر، گوئییه وان: ما هوین ژ خودئى ناترسن [هوین غیری وی دپه ریسن]؟. ﴿۱۴۳﴾ ب راستی ئه ز بو هوه پیغه مبه ر که ئه مینم. ﴿۱۴۴﴾ فیجا ژ خودئى بترسن، و گوئی خو بدنه من. ﴿۱۴۵﴾ و ئه ز [ل سه ر گه هاندنا فه رمانیت خودئى و فان شیرتان] چو کریان ژ هوه ناخوازم [گوهداریا من ل هوه یا گران بیت، و ژ به ر هندئى، هوین گوئی خو نه دهنه من]، کریا من به س یال سه ر خودائى همی جیهانان. ﴿۱۴۶﴾ ئه رئى هوین ل وئى هزرینه،

هوسا ئیمن بمیننه دفان خیر و خو شیاندا [و خودئى هوه ئیزا نه دهنه]، ل سه ر گاوریا هوین دکهن]؟. ﴿۱۴۷﴾ [بمیننه] د ناف فان جنیک و کانیناندا؟. ﴿۱۴۸﴾ و [بمیننه] د ناف چاندنی و دارقه سپت فئقی گه هشتیدا؟. ﴿۱۴۹﴾ و هوین [ب هوستایى] خانییته به رفه د چیا اندا دکولن. ﴿۱۵۰﴾ فیجا ژ خودئى بترسن، و گوئی خو بدنه من. ﴿۱۵۱﴾ و گوئی خو نه دهنه زیده خراب و موشرک و که نکه نه یان. ﴿۱۵۲﴾ ئه ویت خراییی د ئه ریددا دکهن، و باشیى ناکهن [مه خسه د پی ئه و نه ه که سه بوون ییت خو کرینه قولپه ک، و ب کوشتنا حیشرئى رابووین]. ﴿۱۵۳﴾ گوئن: ب راستی تو ژ وانى بیته زیده سحر لی هاتیه کرن [و سحرئى چو ئه قل بو نه هیلابی، فیجا تو هزر دکه ی، پویچی هه قییه، و هه قییا ئه ل سه ر پویچییه]. ﴿۱۵۴﴾ و تو ژى مروفه کی وه کی مه. و ئه گه ر راسته تو پیغه مبه رى کا به لگه و نیشانه کی بو مه بینه. ﴿۱۵۵﴾ [صالح پیغه مبه ر] گوته [وان]: ئه فه حیشره که [به لگه و نیشانه بو هوه، ههروه کی هوه خو استئى]، روژه کی ئاف بو هه ویه، و روژه کی ژى بو حیشرئیه. ﴿۱۵۶﴾ و [هشیار بن] ده ستئى خو ب خرابی نه که نئى، ئه گه ر دئى ئیزیه کا مه زن هوه هه گریته. ﴿۱۵۷﴾ فیجا وان حیشره کوشته و [وهختئى نیشان و ده ستینکیت ئیزایا خودئى دیتن] په شپان بوون. ﴿۱۵۸﴾ فیجا ئیزایى ئه و هنگاقتن [بزفره ئایه تیت (۶۸-۶۷) ژ سوره تا هوود]، و ب راستی ئه فه [حیشره صالح پیغه مبه ر و ئیزادانا ملهتئى وی] چامه و نیشانه که، د گهل هندئى ژى باراپتر ژ وان باوهری نهئینان. ﴿۱۵۹﴾ و ب راستی خودایى ته، سه ردهستی دژمیت خوویه، و دلوفانه بو خودیناسان.

﴿ ۱۶۰ ﴾ مله تى (لووط) پیغمبر زى، پیغمبر دره وین دانان [و ئه وى پیغمبره کی دره وین دانیت، یى وهیه هه چکو هه می دره وین دانایین]. ﴿ ۱۶۱ ﴾ وهختى براى وان (لووط) پیغمبر، گوتیه وان: ما هوین ژ [ئیزابا] خودى ناترسن؟. ﴿ ۱۶۲ ﴾ ب راستى ئه ز بؤ هه وه پیغمبره کی ئه مینم. ﴿ ۱۶۳ ﴾ فیجا ژ خودى بترسن، و گوهى خو بدنه من، و ب گوتنا من بکن. ﴿ ۱۶۴ ﴾ و ئه ز چو کریمان [به رانه ر گه هاندنا ئه مریت خودى و باوه ری ئینا هه وه] ژ هه وه ناخوازم [دا هوین باوه ری بی نه ئینن و ل هه وه یا گران بیت]، کریا من به س یال سهر خودانى هه می جهانان. ﴿ ۱۶۵ ﴾ ئه ری چاواژ خه لکی هه می، هوین تالوقى زه لمان دبن؟! ﴿ ۱۶۶ ﴾ و هه فسه ریت خودى بؤ هه وه دورستکرین، و ژ بهر هه وه دایین دهیلن، ب راستى هوین مله ته کی زیده سهر داچویینه. ﴿ ۱۶۷ ﴾ گوتن: هه ی (لووط)، ئه گهر تو فى نه هیلی و ژیشه نه بی، ئه م دئ ته ژ ناف خو دهر تیخین. ﴿ ۱۶۸ ﴾ [(لووط) پیغمبره] گوت: ب راستى که رییت من گه له ک ژ

کارى هه وه یى کریت فه دبن. ﴿ ۱۶۹ ﴾ خودیوو، تو من و مالا من، ژ کارى ئه وه دکهن، رزگار بکه [مه د ئاگرى و اندا نه سوژه]. ﴿ ۱۷۰ ﴾ فیجا [وهختى هاتنا ئیزابا مه هاتى] مه ئه و و مالا وى، هه می رزگار کرن. ﴿ ۱۷۱ ﴾ پیره نه ک تى نه بیت [کوژنا (لووط) پیغمبر ب خو بوو] ژ وان بوو، ئه ویت مایینه د ناف ئیزاییدا. ﴿ ۱۷۲ ﴾ و پشکا مایى زى، مه د هیلاک برن. ﴿ ۱۷۳ ﴾ و مه بارانه ک ب سهر و اندا ئینا [بارانه کا ئنتیکه، به ریت سوئى و هشک ب سهر و اندا باراندن]، فیجا پیسه باران بوو، بارانا وى مله تى ژ لایى پیغمبره ری و انقه، هاتیه ترساندن و هشیار کرن [به لى د گهل هندى زى، ل خو نه زفرین]. ﴿ ۱۷۴ ﴾ ب راستى ئه فه [چیروکا (لووط) پیغمبره، و رزگار کرنا وى و ئیزادانا مله تى وى] چامه و نیشانه که، د گهل هندى زى باراپتر ژ وان باوه ری نه ئینان. ﴿ ۱۷۵ ﴾ و ب راستى خودایى ته سهرده ستى دژمنیت خو یه، و دلوقانه بؤ بنده بییت خو. ﴿ ۱۷۶ ﴾ ب راستى خه لکی جهى تیر دار، و دار لى تیکرا [مه خسه د پى خه لکی مه دیه نیه، مله تى شوعه یب پیغمبره]، پیغمبره دره وین دانان. ﴿ ۱۷۷ ﴾ وهختى شوعه یی گوتیه وان: ما هوین ژ [ئیزابا] خودى ناترسن؟. ﴿ ۱۷۸ ﴾ ب راستى ئه ز بؤ هه وه پیغمبره کی ئه مینم. ﴿ ۱۷۹ ﴾ فیجا ژ خودى بترسن، و گوهى خو بدنه من، و ب گوتنا من بکن. ﴿ ۱۸۰ ﴾ و ئه ز چو کریمان [به رانه ر گه هاندنا فه رمایت خودى، و موسلمانوونا هه وه] ژ هه وه ناخوازم [دا گوهداریا من ل هه وه یا گران بیت، و هوین گوهى خو نه دهنه من]، کریا من به س یال سهر خودانى هه می جهانان. ﴿ ۱۸۱ ﴾ ب دورستى پیقانى بکن، و نه بنه ژ وان بییت پیقانى کیم دکهن [دزیی د پیقانیدا نه کهن]. ﴿ ۱۸۲ ﴾ و ب ته رازوییا راست و دورست بکیشن. ﴿ ۱۸۳ ﴾ و تشتیت خه لکی [دکیشان و پیقانیدا] کیم نه کهن، و خرابیى د ئه ر دیدا نه کهن و به ردوام و ل سهر بییت به رده وام بن.

وَأَتَقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِلْمَةَ الْأُولَىٰ ﴿١٨٥﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحُورِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ عَذَابَ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَنَزَّلَ الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَنُوقِنُ ﴿١٩٢﴾ نَزَّلَهُ فِي الرُّوحِ الْأَمِينِ ﴿١٩٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّ رَبِّي لَذُوُ الْأَرْوَاحِ ﴿١٩٦﴾ أُولُو رُكْبَاتٍ كَلَّامٍ آيَاتٍ أَن يَعْلَمَهُمُ رُكُوعًا وَأَن يَقُولُ لِي آمَنَ يَا بَنِي آدَمَ ﴿١٩٧﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ الْأَنْجَيْنِ ﴿١٩٨﴾ فَفَرَّاهُمْ عَلَيْهِمَّا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيهِمْ بَغْضَةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَتَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَرَأَيْتُمْ إِنْ أَقْرَبْتَ ﴿٢٠٤﴾ إِنْ مَنَعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ شَرَجْنَا هُمْ مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

دهشتی، خودی عه ورهك ب سهر واندا هنارت، سیهر ل وان کر، فیجا هه میسان خو دا بن، ئینا خودی ناگر ب سهر واندا باراند، و هه می سوتن، ب راستی ئه و ئیزایه، ئیزایا روژه کا گران بوو. ﴿١٩٠﴾ ب راستی ئه فقه ئیزادانا مله تی شو عه یب پیغه مبه ر ب فی ئاوی ای [چامه و نیشانه که، د گهل هندئی زئی بارپتر ژ وان باوهری نه ئینان. ﴿١٩١﴾ و ب راستی خودایئ ته سهر دهستی دژ منیت خو یه، و دلوفانه بو خودیناسان. ﴿١٩٢﴾ ب راستی ئه ف قورئانه، خودائی هه می جهانان، یا ئیناییه خواری. ﴿١٩٣﴾ جبریلی یا ئیناییه خواری. ﴿١٩٤﴾ ئینا سهر دلی ته، دا بییه پیغه مبه ر [وهکی پیغه مبه ریت به ری خو]، و ژ ناگه هدار که ران بی. ﴿١٩٥﴾ ب زمانئی عه ره بی، یئی رو ن و ناشکه را [مه ئینا خواری]. ﴿١٩٦﴾ و ب راستی مزگینی و سالو خه تیت فی قورئانی، ییت د کتیبیت دی ییت ئه سانیدا هاتین [کو با راسته، و ژ دهف خودییه، و بو موحه مده دی دئی ئیته خواری]. ﴿١٩٧﴾ ئه ری ما ئه فقه نه نیشان و به لگه یه، بو وان [بو خه لکی مه که هی] زاناییت ئسرائیلیان [ییت جو هیسان، و هکی عه بدو للابی کورئ سله لامی]، شاده بییی بو قورئانی بدن [کو یا ژ دهف خودی هاتی]. ﴿١٩٨﴾ و ئه گهر ئه ف قورئانه مه ل سهر هنده ک بیانیان [نه عه ره بان] ئینابایه خواری. ﴿١٩٩﴾ و [ب دورستی و ره وانبیژیسیا قورئانیقه] فان بیانیان ئه ف قورئانه بو وان خواندبایه، وان ههر باوهری پی نه دئینا. ﴿٢٠٠﴾ هؤسامه [باوهری نه ئینان ب قورئانی، یان شیرک و گاوری] یا کریهه د دلئت گونه هکاراندا. ﴿٢٠١﴾ ئه و [گاور] هه تا ئیزایا ب ژان و دژوار نه بینن، باوهری پی (ب قورئانی) نائین [به لی وئی روژئی باوهری فایده ی وان ناکه ت]. ﴿٢٠٢﴾ و ئه و ئیزا ژ نشکه کشفه، دئی بو وان تیت، و وان های ژ خو نه. ﴿٢٠٣﴾ [فیجا وهختی ئیزایی ب چاقیت خو دینن] دئی بیژن: ئه ری ئه م نائینه گیر و کورن، و ده رفه ت بو مه نائیته دان [دائهم باوهری بی بینن]؟! ﴿٢٠٤﴾ ئه ری ئه و چاوا له زئی ل هانتا ئیزایا مه دکه ن؟! ﴿٢٠٥﴾ کا بیژه من ئه گهر مه ئه و - ب سالان - ب خوشی ئیخستن. ﴿٢٠٦﴾ پاشی ئه و ئیزایا په یان پی هاتیسه دان، ب سهری وان هات.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَالَكُنَا يُمَتَّعُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا أَهْلَكَنَا
 مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٣٨﴾ ذَكَرْنَا وَمَا كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٣٩﴾ وَمَا تَزَلَّتْ بِهِ السَّيْطَانُ ﴿٤٠﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ
 وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُونَ ﴿٤٢﴾
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٤٣﴾
 وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٤٤﴾ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي بِرَبِّي مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤٦﴾
 وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحِيمِ ﴿٤٧﴾ الَّذِي يَرِنُكَ جِئِن نُّعُومِ ﴿٤٨﴾
 وَقَلْبِكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿٤٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥٠﴾
 هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ السَّيْطَانُ ﴿٥١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ
 أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٥٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتُرُّهُمْ كَذِبُونَ ﴿٥٣﴾
 وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ
 يَهِيمُونَ ﴿٥٥﴾ وَأَلَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٥٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ ءَأَنْتُمْ مُرْءُونَ ﴿٥٧﴾
 بَعْدَ مَا ظَلَمْتُمْ ءَوَسِعَ عِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا ءَأَنِّي مُنْقَلَبٌ بِبِقَابُونَ ﴿٥٨﴾

﴿۲۰۷﴾ هنگی دئی چ فایدهی وان کهن، ئەو خو شیئی وان [ب سالان] برین؟ ﴿۲۰۸﴾ و مه چو گوند د هیلاک نه برینه، ئە گەر [بهری هنگی] مه ئەو ناگه هدار نه کربن [و پیغه مبهه بۆ وان نه هئارتبن، و ژ فئی رۆژی نه ترساندن]. ﴿۲۰۹﴾ دا [هیلاک برنا وان] بیته چامه و دهرس [دا که سئی دی چاف ل وان نه کهت]، و ئەم [دئیزادانا واندا] نه ییت سته مکار بووین. ﴿۲۱۰﴾ شهیتانان ئەف قورئانه نه ئیناییه خواری [وه کی گاور دبیژن، ئەف قورئانه وه کی وان ئاخفتنانه ئەو ییت شهیتان بۆ خیفزانکان دئینن]. ﴿۲۱۱﴾ و بۆ وان ناییت و نه دورسته، و نه شین ژئی [فئی قورئانی بینن]. ﴿۲۱۲﴾ ب راستی ئەو [شهیتان] ژ بهیستی [یا قورئانی یان یا ملیاکه تان] د دوبر ئیخستینه [ب ریکا ملیاکهت و ستیران]. ﴿۲۱۳﴾ چو په رستیان د گهل خودی نه په ریسه [و بۆ نه که هه فیشک]، ئە گەر دئی بییه ژ وان ییت ب بهر ئیازیی دکه فن [ئانکو هه ی موحه مه د، تو ژ خوشفیتترین بهنده ییت منی، به لئی د گهل هندی ژئی، ئە گەر تو په رستییه کئی دی ژ بلی من به ریسی، دئی ته ئیزاده م]. ﴿۲۱۴﴾ و [ل پیشی و ب ئاشکه رای] مروف و لیژمییت خو ییت نژیک، ناگه هدار بکه. ﴿۲۱۵﴾ یی نهرم و قه درگر به، بۆ وان خودان باوه ریت ب دویف ته هاتین. ﴿۲۱۶﴾ و ئە گەر وان گوهی خو نه دا ته، بیژه: ب راستی ئەز یی به ریمه ژ وئی یا هوین دکهن. ﴿۲۱۷﴾ و پشتا خو، ب خودایی خودان هیژ و دلوفان، گهرم بکه و گری بدە. ﴿۲۱۸﴾ ئەو ئی ته دبینیت، ده می تو ب تنی رادیبیه نفیژی. ﴿۲۱۹﴾ و ته دبینیت، وه ختی تو د گهل نفیژکه ران رادی و دروینی. ﴿۲۲۰﴾ ب راستی هه ره ئەوه یی گوهدیژ و زیده زانا. ﴿۲۲۱﴾ ئەری ئەز بیژمه هه وه، کا شهیتان ب سه رکیدا دئینه خوار. ﴿۲۲۲﴾ ئەو ب سه ره هه زیده دره وینه کئی زیده گونە هکاردا [وه کی خیفزانکان] دئینه خوار. ﴿۲۲۳﴾ ئەو [مه خسه د شهیتان] گو هه چنییی دکهن [گوهی خو دده نه بانئ بلند، دا تشتی گولی دبن بدزن، و بۆ هه فالیت خو ییت خیفزانک بیژن، و ئەو سه د دره وان تیکه لی وئی دکهن، یا شهیتان بۆ وان دبیزیت] و باراپتر ژ وان دره وین و دره وکه رن. ﴿۲۲۴﴾ و هۆزانفان [بیته نه موسلمان، و ییت گاور] مروفیت سه ردا چۆیی، ب دویف وان دکهن [و گوهی خو دده نه وان]. ﴿۲۲۵﴾ ما تو نابینی ئەو ده می ریک و هونه ریت دره ویدا، ل دویف سه ری خو دچن [جار ده افیژنه فی، و جار یی دی، جار فئی بی به ختی، جار یا دی، دکهن]. ﴿۲۲۶﴾ و ب راستی ئەو وئی دبیزن، یا ناکهن. ﴿۲۲۷﴾ ژ بلی وان ئەو ییت باوه ری ئینایین و کار و کریاریت راست و باش کرین، و گه له ک زکری خودی کرین و خو ب سه ر ئیخستین، پشتی سته م ل وان هاتیسه کرن [ئانکو هه افیژینه وان گاوران ئەو ییت هه افیژینه موسلمانان، و ئەو ییت سته م کرین، دئی زانن کا ئەو دئی بۆ چ دویمه هیک زفرن].

سوره تانامل

ل مه كه هي هاتييه خوارئي (۹۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هوسا دئيتته خواندن: (طا، سين)، و ئه ف رهنگه تيبه نيشانن ل سهر ئيعجازا قورنائى. ئه فه نايه تيتت قورنائى و كتيباً رۆنكهرن. ﴿۲﴾ راسته ريبى و مزگينبيه بؤ خودان باوهران. ﴿۳﴾ ئه وئيت بهر دهوام و ب رهنگى پيدفى نفيتران دكهن، و زه كاتى ددهن، و باوهرى به كاهى گؤمان، باوهرى بى ب ئاخهرتى دئينن. ﴿۴﴾ ب راستى ئه فيتت باوهرى بى ب ئاخهرتى نه ئينن، مه كار و كريبريت وان ييتت ل بهر وان شرينكرين، و د چاقتت واندا ييتت جوانكرين، و ههر دئى د خرابيسيا خودا زشرن [ئانكو چوجا زئى دهر ناكه فن]. ﴿۵﴾ ئه فه ئه ون ئه وئيتت بؤ وان [د دنيايى و ئاخهر تيدا]، دژوار ترين ئيزا هه ي، و ئه و د ئاخهر تيدا ژه ميبان خوساره ترن. ﴿۶﴾ و ب سويند تو قورنائى، ژ دهف خودايى

سورة التمان

بسم الله الرحمن الرحيم

طس تاءك ايدت القرآن وكتب مئين ١ هدى وئشرى للمؤمين ٢ الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكاة وهم بالآخرة هم يوقنون ٣ ان الذين لا يؤمنون بالآخرة زيننا لهم اعمالهم فهم يعمهون ٤ اولئك الذين لهم سوء العذاب وهم في الآخرة همم الآخسرون ٥ وانك لتلقى القرآن من لدن حكيم عليم ٦ اذ قال موسى لاهله اني ائست ناراً استاتركم منها بخبر او اوعيتكم بها قبيس لعلكم تصطلون ٧ فلما جاءها لودى ان بورك من في النار ومن حولها وسبحن الله رب العالمين ٨ يمشى الله انا الله العزيز الحكيم ٩ والى عصاك فلما رآها تهتز كأنها جان ولى مدبراً ولم يعقب يمشى لا تخف ابى لا يخاف لى المرسلون ١٠ الا من ظلم فهو بدل حسناً بعد سوء فالى عفون رجيو ١١ واذ حل يدك في جيبك تخرج بيضاء من غير سوء فالى تسع ابنت الى فرعون وقوميه انهم كانوا قوماً فليقتلن ١٢ فلما جاءتهم ابنتاً مبصرة قالوا هذا سحر مبين ١٣

كاربنه جه و زیده زانا، وهر دگری. ﴿۷﴾ [بیژه وان] وهختی مووسایی گو تیبیه هه فسه را خو، ئه زئى ژ دويرفه ئاگره کی دبینم، [خو ل فئیرى بگرن] ئه ز دئى بؤ هه وه ئاخشتنه کئى [ل سهر ریکئى ئینم، کو ئه م ب ریکا خو بکه فین]، یان زى دئى بؤ هه وه بزوته کئى زئى ئینم، دا [ئاگره کئى بؤ خو هه لکه یین] هوین خو پئى گهرم بکه ن. ﴿۸﴾ ئیجا وهختی مووسا گه هشتیبیه دهف ئاگرى، هاته گازیکرن: ئه فئى ل دهف ئاگرى [کو مووسایه] و بیئت ل دؤر ئاگرى [کو ملیاکه تن] پیروز بون [پر خیز و بهر هکته بوون]، و پاک و پاقرئى ژ هه می کئیا سییان، بؤ خودائى هه می جیهانان بیت. ﴿۹﴾ هه ی مووسا ب راستى [ئه وئى گازی ته دکته، و د گهل ته دئاخشتت] ئه زم، خودايى سهر دهست و کاربنه جه. ﴿۱۰﴾ و دارئى خو بافئیره، ئیجا وهختی مووسایی دارئى خو دئى، ب له ز وهکى تیره ماره کئى خو دها فئیریت و دچیت [ژ ترساندا]، ره فئى و ل پشت خو نه زفرئى، [مه گوئى] هه ی مووسا، نه ترسه، ب راستى پیغه مبهر ل دهف من ناترسن. ﴿۱۱﴾ به لئى ئه وئى سته م کرى [ژ مرؤ فان، ئه وئیتت نه پیغه مبهر] ئه و [ژ بهر گونه هیتت خو دترسیت] پاشى توبه بکه ت، شوینا خرابیئى قه نجیبى بکه ت، ب راستى ئه ز گونه هه ژیه ر و دلؤ فانم [ئه فه مزگینیه بؤ مرؤ فان، ههر که سئى پشتى گونه هئى توبه بکه ت، خودئى دئى توبه ییا وى وهر گريت]. ﴿۱۲﴾ و دهستى خو بکه د پاخلا خودا، دهستى ته بئى تیش و برسقى دئى دهر که فیتت، و ب فان نه موعجیزه ییان هه ره دهف فیرعه ونى و مله تئى وى، ب راستى ئه و مله ته کئى ژ ریکا راست دهر که فیتینه. ﴿۱۳﴾ ئیجا پشتى مووسا ب موعجیزه ییئت مه، ییئت رؤن و ئاشکهر افه، هاتیبیه دهف وان، گوئن: ئه فه سیره به ندیبیه کا ئاشکهر ایه.

﴿۱۴﴾ و هەر چه‌نده ژ دل دزانین [ئه‌فه موعجیزه نه ژ دهف خودی، و نه‌سحره]، به‌لی ژ سته‌م و مه‌زناتی دره‌و دانان و باوهری پی نه‌ئینان، فیجا برینی، کا دو‌بها‌یسیا خرابکاران یا چا‌وا‌یه. ﴿۱۵﴾ ب سو‌یند مه‌ زاینه‌ک دابو‌و داوود و سوله‌یانی [ئه‌و ژ ی زاینزا زمانی‌ باله‌فر و ته‌والان بو‌و]، و هه‌ردوو‌کان گۆت: هه‌می په‌سن و سو‌پاسی بو‌ خودی بن، ئە‌وئ قه‌دری هه‌ردوو‌یان ب سه‌ر قه‌دری گه‌له‌ک ژ به‌نده‌ییت خو‌ ییت خودان باوهر تیخستی. ﴿۱۶﴾ و سوله‌یان بو‌ ویرسی داوودی [د پیغه‌مبه‌راتی‌ییدا]، و گۆت: گه‌لی مرؤ‌فان، ب راستی خودی زمانی‌ باله‌فران یی‌ نیشا‌ مه‌ دایی، و هه‌می تشت ییت دایینه‌ مه‌ [نانکو‌ که‌ره‌می‌ت مه‌زن، د گه‌ل مه‌ ییت هاتینه‌ کرن]، ب راستی ئە‌فه که‌ره‌مه‌کا ناشکه‌رایه. ﴿۱۷﴾ و بو‌ سوله‌یانی، له‌شکه‌ری وی ژ ئە‌جنه و مرؤ‌ف و ته‌یران هاتنه‌ کو‌مکرن، [هندی هند گه‌له‌ک بو‌ون، و دا ژیک فه‌نه‌قه‌تن] ریزیت پیشی‌ دهاتنه‌ راوه‌ستاندن، دا ییت دو‌بها‌یکئ بگه‌نی. ﴿۱۸﴾ هه‌تا له‌شکه‌ری وی گه‌هشتیه‌ نه‌الا می‌ریان

[نه‌اله‌که‌ل شامی، گه‌له‌ک یا ب می‌ریه‌]، می‌ریه‌کی گۆت: گه‌لی می‌ریان هه‌ر نه‌ د جهیت خو‌فه، سوله‌یان و له‌شکه‌ری خو‌ه‌وه‌ نه‌ه‌ر شین، بی‌ی کو‌ه‌سه‌ت پی‌ بکه‌ن و پی‌ به‌سه‌ن. ﴿۱۹﴾ فیجا سوله‌یان ب ناخفتنا وئ، گر‌نژی و که‌نی، و گۆت: خودی‌وو، ده‌ستی من بگه‌ر ئە‌ز سو‌پاسی‌یا ته‌ بکه‌م، ل سه‌ر وان که‌ره‌می‌ت ته‌ د گه‌ل من و ده‌باییت من کرین، و ئە‌ز وان کار و کریاریت قه‌نج بکه‌م ئە‌و‌یت تو‌ژی رازی، و ب دلؤ‌فانی‌یا خو‌ من ژ به‌نده‌ییت خو‌ ییت باش، حسیب بکه‌ [یان من بیخه‌ د گه‌ل وان، و نافی من د گه‌ل نافی وان دانه، و من د گه‌ل وان د به‌حه‌شتا خو‌دا کو‌م بکه‌]. ﴿۲۰﴾ و سوله‌یانی چافی خو‌ل باله‌فران گپ‌را، و گۆت: بو‌چی ئە‌ز هو‌دهودی نابینم، یان ژ ی ئە‌و نه‌یی حازره. ﴿۲۱﴾ یان ئە‌ز دئ ئیزایه‌کا مه‌زن دمه‌ به‌ر وی، یان دئ فه‌کو‌ژم، یان ژ ی ئە‌و [ژ به‌ر نه‌هاتنا خو‌] دئ نیشانه‌کا رو‌ن و ب هیز بو‌ من ئینیت. ﴿۲۲﴾ و گه‌له‌ک پیغه‌ نه‌چو [هو‌دهود هات] گۆت: ئە‌ز ب سه‌ر وی هه‌لووم یا تو‌ب سه‌ر هه‌لنه‌بو‌وی، و من سالؤ‌خه‌کی راست و بی‌ گۆمان ژ سه‌به‌ئی، یی‌ بو‌ ته‌ ئینایی.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَقِبُهُ الْمُقْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرَّثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَقَالَ إِنَّا بِمَا يَتَّخِذُ النَّاسُ عُلْمَنَا مَنَاطِقَ
الطَّيْرِ وَأَوْتِنَانًا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحَشِرْ لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُرْعَوْنَ ﴿١٧﴾ حَتَّى إِذَا اتَّوَعَلَ وَإِدَّ النَّعْمَ قَالَتْ نِعْمَةٌ يَتَّخِذُهَا
النَّمْلُ أَذْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَخْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّ صَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدِي وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَذْخُلِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَقَدَّ الظَّيْرُ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَىٰ الْهُدَىٰ هَدًى أَمْ كَآنَ
مِنَ الْعَابِثِينَ ﴿٢٠﴾ لَأَعْبُدَنَّكَ عِبَادًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذَّحَّتَهُ
أَوْ لِيَأْتِيَنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَتْ عَمْرٌ بَعِيدٌ فَقَالَ
أَحْطُتْ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَسَاءٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ اُنْمُدُوْنِي بِمَالٍ فَمَا اَتَنِي ۗ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ مَّعًا
 ؕ اَتَدْكُرْ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُوْنَ ﴿٣٦﴾ اَرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَمَّا تَبَدَّهْمُ
 يَجْمُوْدٌ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَخِرْجَتُهُمْ مِنْهَا اَذَلَّةٌ ۗ وَهُمْ صٰغِرُوْنَ ﴿٣٧﴾
 قَالَ يَا بَنِيَّ اَلْمَالُ اَنْكُرُ يَا بَنِيَّ بَعْرِيْهَا قَبْلَ اَنْ يَأْتُوْنِي مُسٰمِرِيْنَ ﴿٣٨﴾
 قَالَ عَفْرِيْتُ مِّنَ الْجِنِّ اَنَا ؕ اَتِيكَ بِهِ ؕ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ
 ۗ وَاِنِّي عَلَيَّ لَقَوِيْ اٰمِيْنَ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا
 ؕ اَتِيكَ بِهِ ؕ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
 قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ لِيَبْلُوَنِيْ ؕ اَشْكُرْ اَمْ لَا تَشْكُرُ ۗ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا
 يَبْشُرْ لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّيْ عَنِّيْ كَرِيْمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكُرُوْا لَهَا
 عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِيْ اَمْ تَكُوْنُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا
 جَاءَتْ قِيلَ اَهٰلِكُنَا عَرْشُكَ قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَ ۗ وَهُوَ وَاُوتِيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قِبَلِهَا
 وَكُنَّا مُسٰمِرِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
 قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
 وَكشفت عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ اِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنَ قَوَارِرَ ۗ قَالَتْ رَبِّ
 اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۶﴾ فَيُجَا وَهَخْتَى [هنارتی] هاتینه دهف سوله یانی، [سوله یان پیغه مبه ر] گۆت: هوین مالی ددهنه من [هوین ب مالی، من رازی دکهن، دا هه وه هیللم، و دهینه که مه هه وه چو نه بیژمه هه وه]، و تشتی خودی دایسیه من [ژ پیغه مبه راتی و خونداکاری و که ره مان]، چپیره ژ وی تشتی یی دایسیه هه وه، ئەز نه هوم یی که یف ب دیاریان دئیت، به لی هوینن که یفا هه وه ب دیاریان دئیت. ﴿۳۷﴾ بزقره دهف وان، و بیژره وان: ئەم دئ له شکه ره کی وەسا بهینه سهر وان، نه شپن بهر سینگی وان بگرن، و ئەم دئ وان ره زیل و شکهستی ژ ویرئ [ژ سه به ئی] ده رتخین. ﴿۳۸﴾ [سوله یانی] گۆت: گهل رویسپیان، کی ژ هه وه دئ ته ختی خونداکاری سه به ئی، بۆ من نینیت، بهری ئەو موسلمان بینه دهف من. ﴿۳۹﴾ غفریته کی ژ ئەجنه یان گۆت: ئەز دئ بۆ ته ئینم، هیژ تو ژ دیوانا خو نه رابووی، و ب راستی ئەز بۆ ئینانا ته ختی خونداکاری، خودان شیان و ئەمینم. ﴿۴۰﴾ و ئەوی زانینه ک ژ کنیی هه ی [کو ناقی خودی، یی مه زن

دزانی] گۆت: ئەز دئ بۆ ته ئینم، بهری چافئیت ته ژ بهر یخودانا دویر بینه وەر گئیران، فئجا وهختی ل دهف خو دیتی یی داناییه، گۆت: ئەهه ژ که ره ما خودایی منه، دا من بجه ربینیت، کا ئەز دئ سوپاسییا وی که م، یان ژ ی دئ چافئیی که م [و که ره میت وی نائینمه بهر چافئیت خو]، و ئەوی سوپاسییی دکهت نئ بۆ خو دکهت [نانکو مفای سوپاسییی ههر بۆ ویه]، و ئەوی چافئیی دکهت و سوپاسییی نه کهت [بلا بزائیت]، ب راستی خودی پاک ب سوپاسییا وی نینه، و یی بی منهت و خودان که ره مه. ﴿۴۱﴾ [سوله یانی] گۆت: ته ختی وئ، یی خونداکاری، بگو هوژن [گو هوژینه کا وەسا بینخه تیدا، کو نه نیاسیت]، دا بزاین کا دئ پی حه سی، و ته ختی خو نیاست یان نه. ﴿۴۲﴾ فئجا وهختی [به لقیس] هاتی، گۆتی: ئەری ته ختی ته یی هو سایه؟ گۆت: هه ره کی ئەهه ئەوه و [سوله یانی گۆت]: بهری به لقیسی خودی زاین دابوو مه، و ئەم بهری وئ [به لقیس] بۆ خودی موسلمان بووین. ﴿۴۳﴾ و ئەو په رستی وئ شوینا خودی دپه رست، ئەو [ژ موسلمان بوئی و ریکا راست] دا پاش، ب راستی ئەو ژ وان بوو ییت گاور. ﴿۴۴﴾ [سوله یانی] گۆته وئ [گۆته به لقیسی]: که ره مکه هه ره ده قه سر ئفه، فئجا وهختی [وئ ریکا قه سرئ] دیتی، هزر کر ئافه کا کویره، ده لنگیت خو هه لدان [دا به ته ناف وئ ئافی]، [سوله یانی] گۆت: [ده لنگیت خو هه لئه ده] ب راستی ئەهه قه سره کا حولیکرییه و ژ شوبشه یییه، [فئجا وهختی به لقیسی ئەهه زانی] گۆت: خودیو، ب راستی من سته م یال خو کری [وهختی من روژ په رستی]، و ئەز ده گهل سوله یانی بۆ خودی، خودانی هه می جیهانان، موسلمان بووم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ لِمَ تَسْتَعِجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَعْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيبَتَا يَا كَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَيبُكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
بَيْعَةٌ رَهْطٌ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُوا نَحْنُ أَتَقَا سَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ
مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا
مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يُشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَا هُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَبَلَّغْ لَأَيَّةِ الْقَوْمِ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجِبْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفُلْجَنَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَبَيْتُكُمْ لَأَأْتِئْتُمُ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّجْتَهِلُونَ ﴿٥٥﴾

ژ (صالح) ییہ، بہلئی ہویں ملہ تہ کن، ب فئی چہ ندئی [ب ہاتنا خو شئی و نہ خو شییان] دینہ جہر باندن۔
﴿۴۸﴾ و د باژیریدا [د باژیرئی حیجردا] نہ ہ کہ س [ژ کوریت کہ نکہ نہ بان] ہہ بوون، خرابی د تہر دیدا د کرن
و باشی نہ د کرن۔ ﴿۴۹﴾ بؤ ٹیکدو سویند خوارن، و گو تن: ب شہ ف تہم دئی ب سہر (صالح) ی و مالا ویدا
گرین [و دئی کوژین، و کہ سئی های ژئی نہ]، پاشی دئی بیژینہ سہ میانی وی [یئی خوینا وی د خوازیت]، مہ
کوشتنا مرو فئی تہ نہ دیتیہ، و مہ ٹاگہ ژئی نینہ، و تہم راست دبیژین [و درہ وان نا کہین]۔ ﴿۵۰﴾ و وان [بؤ
کوشتنا (صالح) ی، و بیت دگہل] نہ خشہ و پیلان گپران و خودئی بہر سینگی وان گرت، بیی وان های ژ
خو ہہ بیت۔ ﴿۵۱﴾ فیجا برینئی، کا دوپاہیکا نہ خشہ یی وان بووچ؟! مہ تہو و ملہ تئی وان، ہہ می پیکفہ
فہر اندن۔ ﴿۵۲﴾ و تہ فہ خانیبیت وان، کافل و فالانہ ژ بہر ستہ ما وان کری، ب راستی تہ فہ بہ لگہ و نیشانہ کا
ٹاشکہ رایہ، بؤ وان تہو بیت دزانن۔ ﴿۵۳﴾ و تہو بیت باوہری ٹینا یین و پاریز کاربیا خودئی د کرن، مہ رزگار
کرن۔ ﴿۵۴﴾ و بیژہ وان: و ہختی (لووط) پنگہ مہر ژئی گو تیبہ ملہ تئی خو، تہرئی ہویں فی کاری پوچ و
زیدہ کریت ل بہر چافان دکن، و ہویں دزانن یی پوچ و کریتہ؟! ﴿۵۵﴾ تہرئی چاوا ہویں ژ حیز اتبیا خو
تالوقہ تئی زہ لامان دبن، شوینا ژنان؟! بہلئی ہویں ملہ تہ کی ساویلکہ و نہ فامن [لہو ہویں ہؤ دکن]۔

﴿۴۵﴾ و ب سویند بؤ (سہ موود)، مہ برایی وان
(صالح) ہنارت، گو تہ وان: خودئی پہر یسن، فیجا
تہو بوونہ دو جوین، و ہہ فرکیا ٹیک و دو کرن، و
مانہ پیکفہ [جوینا موسلمانان، و جوینا گاوران]۔
﴿۴۶﴾ [(صالح) ی] گو ت: ملہ تئی من، ہویں بؤ چی
لہ زئی ل ٹیزایی دکن بہری دلوقانیی [ٹانکو بؤ چی
ہویں باوہری ٹینا یی گیرؤ دکن، تہو باوہری ٹینا
دلوقانیی بؤ ہوہ دینیت، و ہویں گاوریی ب پیش
دینخن، تہو گاوربیا ٹیزایی بؤ ہوہ دینیت]۔ بلا
ہوہ داخوازا لیورینی ژ خودئی کربایہ، دا دلوقانی
ب ہوہ ہاتبایہ برن [و ہویں نہ ہاتبانہ ٹیزادان]۔
﴿۴۷﴾ و گو تن (صالح) تہم بی و ہعہریبا
خو ژ تہ و بیت دگہل تہ دینین [چونکی پشتی تو
ہاتی، نہ خو شئی ل دو بٹ ٹیک ییت ب سہرئی مہ
دئین] [(صالح) پیغہ مہر] گو ت: [بزان] ب راستی
ہہر خو شئی و نہ خو شبیہ کا بگہ ہیتہ ہوہ ژ خودیہ
[بہلئی باراپتر ژ وان نوزانن کو ہہر نہ خو شبیہ کا ب
سہرئی وان بہیت یان ہاتیبیت، ژ گونہ ہیت وانہ و نہ

﴿۵۶﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ آل لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّظَاهِرُونَ ﴿۵۶﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا آتَمْرًا تَهُدَّ رِجْلَاهُ مِنَ الضَّلَالَةِ ﴿۵۷﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءً مَّطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿۵۸﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ؕ اللَّهُ خَبِيرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۵۹﴾ أَمَّن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ بَارِدًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ أَعْنَابًا ۗ تَتَّبِعُونَ ﴿۶۰﴾ أَمَّن جَعَلَ لِلَّهِ مَعَهُ رَبًّا عَدُوًّا ۗ تَدْعُونَ ﴿۶۱﴾ أَمَّن جَعَلَ لِلَّهِ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا عِدَّةٌ مِّنْ عَدُوٍّ لَّكُمْ يَخْتَفُونَ ۗ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا عِدَّةٌ مِّنْ عَدُوٍّ لَّكُمْ يَخْتَفُونَ ۗ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا عِدَّةٌ مِّنْ عَدُوٍّ لَّكُمْ يَخْتَفُونَ ۗ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا عِدَّةٌ مِّنْ عَدُوٍّ لَّكُمْ يَخْتَفُونَ ۗ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا عِدَّةٌ مِّنْ عَدُوٍّ لَّكُمْ يَخْتَفُونَ ۗ

﴿۵۶﴾ فَيُجَا مَلَهْتِي وَي جُو بهر سف نه بوو، ژ وئ پښه تر نه بئت، گو تن: بنه مالا (لووط) ی ژ گوندی خو دهر بیخن، ب راستی ئه و خو باقر ددانن. ﴿۵۷﴾ فَيُجَا مه ئه و و مرؤ قیت وی [ئهویت باوهری ئینابین] رزگار کرن، ژ بلی ژنا وی، مه ئه و داد گهل وان ئه ویت دناف ئیز اییدا مایین. ﴿۵۸﴾ و مه بارانه ک ب سهر واندا باراند [بارانا، بهریت سوتی]، فَيُجَا بارانا وان، ئه ویت هاتینه ناگه هدار کرن [و فایده بو خو ژئ نه کرین] بیسه باران بوو. ﴿۵۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: حه مد و سوپاسی بو خودی [ل سهر کهره میت وی، و نه هیلانا مله تیت گاور ژ بهرئ و یقه]، و سلاف ل سهر به نده بییت وی، ئه ویت وی هلبزار تین [کو پیغه مبهرن]. ئه رئ خودی و بهرستنا وی چیتره، یان ژئ هه فپشکیت هوین چی دکهن و بهرستنا وان. ۱۹۰. ﴿۶۰﴾ ئه رئ ئه ویت هه وه بو خودی کرینه هه فپشک چیترن، یان ئه وئ ئه رد و ئه سمان چیکرین و باران بو هه وه ژ عه وران باراندی. ۱۹۱! فَيُجَا مه باخچه بییت دلغه کهر و جوان پی شینکرن، هه وه نه دشیا دارو بارئ

وان شین بکن [ئه گهر مه بو هه وه شین نه کر باه]، ئه رئ بهرستییه کی دی د گهل خودییه [هه تا هوین بهر یسن یان ژئ چیکرن و دانئ ب بالقه لی بدن] نه خپر و هسا نینه، به لی ئه و مله ته کن، هه فبه ران بو خودی چی دکهن، و بهرئ خو ژ هه قیسی و هر دگپرن. ﴿۶۱﴾ ئه رئ ئه ویت هه وه بو خودی کرینه هه فپشک چیترن، یان ژئ ئه وئ ئه رد بو هه وه ل سهر ناوایی هیکئ راستکری و بو ژینئ خو شکری، و روبرایت ئافئ ئیخستینه تیدا، و چیا بو کرینه سنگ، دا نه هه ژیت، و ناقر دانایینه د ناقره اهر ردو دهر یایاندا [دا ئافا شرین و سویر (شور) تیکه لی ئیک نه بن]؟ ئه رئ بهرستییه کی دی د گهل خودی هه یه [هه تا ئه و، وی بهر یسن، یان ژئ خودی ب تنئ ئه فه دایینه]؟ [نه خپر.. ئه و بی هه فپشکه، و چو بهرستی د گهل نینن]، به لی باراپتر ژ وان نوزانن. ﴿۶۲﴾ ئه رئ ئه ویت هه وه بو خودی کرینه هه فپشک چیترن، یان ژئ ئه وئ بهر سفا ته نگافی دده ت، گاغا هه وارا خو دگه هینیتی، یان ژئ نه خو شییی [ل سهر وان] رادکته و دده ته ناله کی، و هه وه دکته و پرسیت ئه ردی [ب نه هیلانا هنده ک مله تیت بهر ی هه وه]. ۱۹۲! ئه رئ بهرستییه کی دی د گهل خودی هه یه [کو هوین بهر یسن، یان ژئ خودی ب تنییه، ئه قئ دکته]؟ و هوین کیم کهره م و نیعمه تیت خودی، دئینه بیرا خو. ﴿۶۳﴾ ئه رئ ئه ویت هه وه بو خودی کرینه هه فپشک چیترن، یان ژئ ئه وئ هه وه د تارستانا دیمی و دهر یاییدا راسته رئ دکته، و بهرئ په حه تا خو [ئانکو بارانی] مزگینی دهنیرت. ۱۹۳! ئه رئ بهرستییه کی دی د گهل خودی هه یه [کو هوین بهر یسن، یان ژئ خودی ب تنییه فی کاری دکته]؟ خودی بلندتر و پاقر تره ژ وئ شرکا، ئه و دکهن.

اَمَّنْ يَدُّوا الْخَالِقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 لَوْلَهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ
 لَا يَعْلَمُونَ فِي السَّمْعَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
 أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ قُلْ أَدْرَأَكُمُ هُمْ فِي الْأَخِرَةِ بِئْلِ هُمْ فِي
 شَرِّكَ مِنْهَا بَلْ هُمْ قَمِيهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ دَا
 كُنَّا نَرَىٰ رَبَّنَا وَآبَاءَ آبَائِنَا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا
 نَحْنُ وَآبَاءُ آبَائِنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾
 وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَلِّقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَىٰ
 أَنْ يَكُونَ رَدْفٌ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
 رَبَّكَ لَبَعِيرٌ مَّا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ عَابَةٍ
 فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَقُضُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

و باب و بايريت خو بوويينه ناخ، ئهري جارهاكا دي، دي ژ گوران رابينه فه؟ ﴿٦٨﴾ ب سويند بهري نوکه
 ژي، سوژ و پهيان بو مه و باب و بايريت مه، ب قئ چهندي هاتبونونه دان [ئه گهر و هسابايه، دا باب و
 بايريت مه، ژ گوران رابينه فه]، ب راستي ئه فه [ئه فه په يانه] ژ چيروک و چيفانو کيت بهري پيئه تر نينه.
 ﴿٦٩﴾ [هه ي موحه مه د] بيژه وان: د ئه ريديدا بگهرن، پاشي برينسي، کا دويا هيکا گونه هکاران بوو چ؟
 ﴿٧٠﴾ [هه ي موحه مه د] ب خه مه نه که فه ل سهر [نه باوهر ي ئينانا] وان، و ته نکاف نه به ژ هر پيلان و ئويينيت،
 ئه و دگيرن [خودي دي ته پاريزيت، دي هاريکاريا ته که ت]. ﴿٧١﴾ و دييژن: ژ فان و په يانا هوين مه ب
 ئيزايا وي دترسينن، کا که نگی دي ئيت، ئه گهر هوين راست دييژن. ﴿٧٢﴾ بيژه: دييت هنده ک ژ وي [ئيزايي]
 ئه و هوين له زي لي دکهن، گه له ک يا نيزيکی هه وه بيت [وه وه ههنگيشت]. ﴿٧٣﴾ و ب راستي خودايي ته،
 خودان که ره مه ل سهر مروشان، به لي باراپتر ژ وان نه د شوکوردان. ﴿٧٤﴾ و ب راستي خودايي ته، دزانيت
 کا چ د سينگي خودا دغه شيرن، و کا چ ئاشکه را دکهن. ﴿٧٥﴾ و چويي فهشارتي و نه ديار د ئه رد و ئه سلاناندا
 نينه، ئه گهر د ده پي پاراستيدا نه بيت [ژ وان تشتان: ئه و ئيزايا ئه و له زي لي دکهن، يا ده ستيسانکرييه، فيجا
 چاوا ئه و له زي لي دکهن؟]. ﴿٧٦﴾ ب راستي ئه ف قورئانه، پرانيسا شستئ ئسرائيلي تيدا ژنيک جودا، بو وان
 [ئسرائيليان] فه دگيرت و ئاشکه را دکهن، [وه کی جودا بونا وان دکار عيسايدا].

﴿٦٤﴾ ئهري ئه ويته هه وه بو خودي کرينه هه فپشک
 چيترن، يان ژي ئه وي جار ئيکي ده ست ب چيکرنئ
 دکهن، پاشي [پشتي مرنئ] ساخ دکهن ته فه، و رزقي
 هه وه ژ ئه رد و ئه سلانان ددهت...؟! ئهري په رستييه کي
 دي دگهل خودي هه يه [هه تا هوين به ريسن، و بو
 خودي بکه نه هه فپشک]. [هه ي موحه مه د] بيژه:
 نيشان و به لگه يا خو بينن، ئه گهر هوين راست دييژن
 [کو خودي هه فپشکه کي هه ي]. ﴿٦٥﴾ بيژه: که س
 د ئه رد و ئه سلاناندا، ژ بلي خودي، تشتئ فهشارتي
 و نه ديار نوزانيت، و که س نوزانيت که نگی دي ژ
 گوران رابينه فه. ﴿٦٦﴾ هه مي ئه گهر يت زانينا وان ب
 هاتنا قيامه تي، ههر چهنده هه نه زي، که فتن و نه مان
 [هند نيشان و به لگه ييت بهر چاف هه نه، پي بزانن،
 ب راستي قيامه ت ههر دي ئيت] به لي [دگهل هندي
 زي] ئه و ب هاتنا قيامه تي ب گومانن، به لکی ئه و
 زي (ژ ديتنا نيشان و به لگه ييت قيامه تي، و ييت
 وان بگه هيننه هه قبيي) د کوره نه. ﴿٦٧﴾ و ئه ويته
 گا و بوويين، گو تن: ئهري ئه گهر [پشتي مرنئ] ئه م

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الضَّرَّاءَ ۚ إِذَا أُولُوا مَذْرَبِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا نَتَّيْهُدِي الْعُمَىٰ عَنِ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مِنَ الْبُؤْسِ ۚ يَوْمَئِذٍ تَتَذَكَّرُ الْآلُفُ ۚ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨١﴾ وَيَوْمَ نَخْسِفُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ جَبَلًا ۚ مِّمَّنْ يَبْنِي وَيَوْمَ نَحْطُوا بِهَا عِلْمًا ۚ إِنَّا نَاذِرٌ لِّكَافِرِينَ ﴿٨٢﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَظْفَرُونَ ﴿٨٣﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا آلِيلَ لَيْلِكَ مُنْوَفِقِهِ وَالنَّهَارَ مَبِصْرًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٤﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَقَرَّبَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۚ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوَّءٍ دَاخِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُغَّرَ اللَّهُ الَّذِي أَنْفَعَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٦﴾

﴿٧٧﴾ و ب راستی ئەف قورئانە، راستەریی و دلوفانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ ب راستی خودایی تە، دئی ب بریاریت خوۆ حوکمی دانابەرە و اندا کەت [ل سەر تشتی ئەو تیدا ژبک جودا]، و هەر ئەو یی سەر دەست و زی دەزانە. ﴿٧٩﴾ قیجا تو پشتا خوۆ ب خودی گەرم بکە، ب راستی تو یی ل سەر هەقیبا ئاشکەرا. ﴿٨٠﴾ ب راستی تو مریبان [گاوریت دلی وان ژ هەقیبی تاری بووی]، و کەران [ئەو ییت گو هیت وان ژ هەستنا هەقیبی گرتی]، نە شیی وەلی بکە، گول گازیبی بب، ئە گەر وان پشتا خوۆ دا هەقیبی. ﴿٨١﴾ و تو نە شیی ئەو ییت کۆرە، ژ بەرزەبوون و گو مریابونا تیدا، فە گیزی و راستەری بکە، ب تنی ئەو نە بن ئەو ییت باوەری ب قورئانا مە ئینایین، تو دشی وەلی بکە، گولی بب، نی هەر ئەون ئەو ییت خوۆ سپار تینە خودی. ﴿٨٢﴾ و ئە گەر قیامەت [و ئەفا ئایەتان ژئ دگۆت، ژ هاتنا قیامەتی و ترس و سەهما وئ] نیزیکی وان بوو، ئەم دئی بۆ وان گیانە وەرەکی ژ ئەردی دەر ئیخین، دگەل وان باخشیت [و بیژیت]: ب

راستی مەرۆشان باوەرییە کا موکوم نەبوو کو ئەم دئی دەر کەفین [و ئە نیشانەک ژ نیشانیت مەزنا تیبیا خودی]. ﴿٨٣﴾ و رۆژا ئەم ژ هەر ملەتەکی کۆمەک، ژ وان ئەو ییت ئایەت و نیشانیت مە درەو دانایین [و باوەری پی نە ئینایین] کۆم دکەین [کو رۆژا قیامە تیبیە]، قیجا ئەو ییت بەرا هیکی دئینە پراوە ستانن، دا ییت دو بیاهیکی بگەهنی، و بنە ئیک ریز. ﴿٨٤﴾ گافا دئینە مەیدانا حەشری [و جهی حسابی]، خودی دئی بیژتە وان: هەو نیشان و ئایەتیت من درەو دانان، بیی هوین تشتەکی ژئ بزائن، و ئەو چ بوو هەو دکر [ئەو چ بوو هوین ژفی رۆژی دایینە پاش، و وەل هەو کری، هوین درەو بدانن]. ﴿٨٥﴾ و ئیزال سەر وان پیدفی بوو، ژ بەر سەما وان کری، قیجا ئاخفتن ژ وان ناییت [چونکی وان چو هەجەت نین، بۆ خوۆ بگرن]. ﴿٨٦﴾ ما نایین مە شەف یا داییبە وان، دا تیدا بگەهەسن، و مە رۆژ یا رۆنکری [دا کار و باریت خوۆ تیدا ب پشە ببەن]، ب راستی ئەفە [شەف کر نە جهی فە هسینی، و رۆنکرنا رۆژی] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەو ییت باوەریی دئین. ﴿٨٧﴾ و رۆژا پفل بوقی دئینە دان، هنگی ئەو ییت دئەرد و ئەسە اناندا هەین، هەمی دئی ترسن، ژ بلی وان ئەو ییت خودی نە قیایی بترسن [ئەو زی شەهید و بیغە مەرن]، و هەمی مەلویل و رەزیل دئی تینە دەف خودی. ﴿٨٨﴾ [وئ رۆژی کو رۆژا قیامە تیبیە] دئی چیا بان بینی، یا ژ تەفە د پراوە ستاینە، و ئەو ب خوۆ کا چاوا عەور دچن، وەسا دچن، ئەفە چیکرنا خودی، ئەو یی هەمی تشت موکوم و بنە جهی چیکری، و خودی ئاگە هژ وئ هەیه یا هوین دکەن.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثْقَالِهَا وَهُرْمِنْ فَرِحَ يَوْمَئِذٍ أَمِينٌ ﴿٨٨﴾
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْبَتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا
 مَا كَسَبُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ عَبَّدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي
 حَرَمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ كُفُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾
 وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَى فَأِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ
 وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ الْقَصَصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّرَ ﴿٩٤﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٩٥﴾ تَشَلُّوا أَعْيُنَكُمْ
 مِنْ نَبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ إِنَّ
 فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
 طَائِفَةٌ مِنْهُمْ بِدِيحِ آبْنَاءِ هَمْ وَيَسْتَحِيءُ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٧﴾ وَرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا
 فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٩٨﴾

ئەز بەس ژ ناگەھدار کەرنام [یال سەر خوۆ من گەھاندە ھەو، و چو یی دی ژ بلی فی، ل سەر من نینە].
 ﴿٩٣﴾ و بیژە: حەمد و سوپاسی ھەمی بۆ خودی، نیزیك دی ئایەت و نیشانی [ل سەر دەستە لاتاریا]
 خوۆ نیشا ھەو دەت، فیجا ھوین دی نیاسن و زانن، و خودایئ تە ژ تشتی ھوین دکەن، نەیی بی ناگەھ.

سوره تاناهمه ص

ل مه كه هي هاتيه خوارى (٨٨) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ھۆسا دئیتە خواندن (طا، سین، میم)، [بۆ رافە کرنا شان رەنگە تپیان بزفەر سەرئ سۆرەتا بەقەرە].
 ﴿٢﴾ ئەفە ئایە تیت کتیب (قورئانا) پۆنکەر. ﴿٣﴾ ئەم بۆ وان ئەویت باوهری ب قورئانی ھەی، سالوخی
 مووسایی و فیرعونی وەکی چیبووی، ب وەحی بۆ تە دەنیرین. ﴿٤﴾ ب راستی فیرعونی، ل سەر
 ئەردی مسرئ، زیدە خوۆ مەزکەر، و زۆرداری ژ قامی دەرتیخت، و خەلکی وئ کرنە دەستەک دەستەک و
 ژیکفە کرن، و کۆمەک ژ وان [کو ئسرائیلینە] تەپەسەر کرن، کورپت وان دکوشتن، و کچیت وان [بۆ خدامینیا
 خوۆ] دەیلان، ب راستی ئەو ژ خرابان بوو. ﴿٥﴾ و مە دئیت کەرەمی دگەل وان بکەین ئەویت د مسریدا
 ھاتینە تەپەسەر کرن، کو ئسرائیلینە [و وان ژ زۆرداریا فیرعونی رزگار بکەین]، و وان بکەینە پیشی و جھئ
 چافلیکرنی، و وان بکەینە ویرس [ل مسرئ].

﴿۶﴾ و ئەوان د ئەردیدا بنهجهه بکهین [و تیدا دهستهه لانداری بکهین]، و تشتی فیرعهون و هامان و لهشکهری وان ژئی دترسیان [مهخسهه نه مانا ملک و دهستهه لانداریسا وان]، نیشا فیرعهون و هامان و لهشکهری وان ههردویان، ژ ئیسرا ئیلیان، بدهین. ﴿۷﴾ و [وهختی موسا بووی] مه ئیلهام بو دهیکا موسایی هنارت کو شیرى بده موسایی، و ئەگهه تو ژئی ترسیای [بیتهه کوشتن ههروهکی هه می کوریت ئیسرا ئیلیان دئینهه کوشتن]، فئیجا وی [بکهه د سندوقهه کئیدا و] باقیژهه دروباریدا (د نیلیدا) و نهترسه [ناخه نده قیت] و ب خهه نه کههه، ب راستی دئی ئەوی بو ته زفرینینهه فه، و دئی وی کهینهه پیغه مبهه. ﴿۸﴾ فئیجا مالا فیرعهونی ئەه ژ ئافئیی ئینادهه، دا [بو وان وهکی کورهکی لی بیت، و بیتهه رۆناهیسا چاقئیت وان، بهلی دویماهیئیی] بو وان بیتهه نه یار و کۆفان، ب راستی فیرعهون و هامان و لهشکهری وان، هه می یئیت گونههکار بوون. ﴿۹﴾ و ژنا فیرعهونی [وهختی موسا دیتی، که ته دلی وی] گۆت: [ئههف بچویکهه]

دئی بو من و ته بیتهه جهی که یف و دلخۆشیی، نه کوژن، بهلکی ب کێ مه بیتهه، یان ژئی بکهینهه کورپی خو، و ئەه نوزانن [هیلاکا وان دئی ل سهه دهستی وی بیت، و دئی بو وان بیتهه نه یار و کۆفان]. ﴿۱۰﴾ و چوهزل سهه دلی دهیکا موسایی نه ما [ژ موسایی پیغه تر، کاج ب سهه ری هات] ئیزیک بوو دا ئاشکهه راکهت [کو موسا کورپی ویهه]، ئەگهه مه دلی وی موکوم نه کربایهه و ب هئیز نه ئیخسهه تبایهه [ب وی ئیلهاما مه داییی، کو فیرعهون کورپی وی ناکوژیت، و جارهه کا دی دئی کورپی وی بو زفرینینهه فه]، دا بیتهه ژ وان ئەویته خودان باوهه [و باوهه ب ژفانا خودی هه ی]. ﴿۱۱﴾ و گۆتهه خویشکا وی: ل دو یف هه ره [کا دئی چ لی ئیت]، [خویشکا وی ئەه] ژ دویرهه دیت، و وان نه دزانی ئەه خویشکا ویسهه [ل دو یف دئیت]. ﴿۱۲﴾ و مه نه هیلا ئەه شیرئی چو دایینان بخۆت، بهه ری ئەه وی بزفرینینهه دهه دهیکا وی، [ئینا خویشکا وی] گۆت: [بشتی زانی ئەه وی ل دایینهه کئی دگهه رن] ئەه ری ئەه ماله کئی نیشا هه وهه بدهه، وی بو هه وهه خودان بکهه ت و سهه ره گو هیئیی لی بکهه ت، و وان خهیرا وی بقیتهه و بو دلبیئ بن. ﴿۱۳﴾ فئیجا مه ئەه زفراندهه فه دهه دهیکا وی، دا چاقئیت وی پی رۆن بین، و دا ب خهه نه کهه قیت، و دا بزانیتهه کو ب راستی فهه مانا خودی یا راستهه و یا ب جهی خو یه، بهلی باراپتهه ژ مرۆفان فی نوزانن.

وَمُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَمْلَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمَا مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أُنْضِغِ عَيْنَهُ فَاذْخُفْ عَلَيْهِ فَالْقِيَةَ فِي الْأَمْرِ وَلَا تَخَفْ فِي وَلَا تَخَفْ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُ آدَمُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَرًّا إِنَّا فِرْعَوْنَ وَهَمْلَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَطِيئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ قُورَاقُومُوسَىٰ فِرْعَاوِنَ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَزَقْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا التَّكْوِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتِ لِأَخْتِيهِ فَصِيحَةً فَبَصَّرْتَهُ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصْحُونَ ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ لِنِازِئِئِهِ كَمَا تَقَرَّرْتُمْهَا وَلَا تَخْزَنَ وَتَلْعَلَمَ أَنَّ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَا يَكُنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

الجزء العشرون

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَآمَسَّوْاْ عَنَّا وَكَلَّمَكَ نَاجِيًا
 أَلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَمَلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
 فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَعْتَبَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ
 مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ
 هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَكُونَنَّ
 ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
 الَّذِي ائْتَمَرَ بِهِ بِالْأَمْسِ يَسْتَصِرُّهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَن ارَادَ أَنْ يَنْجُسَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ
 يَمْوَسَىٰ أَرِيدُ أَنْ نَبْنِي بُعْدًا لِّمَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ لَأَكُونَنَّ
 مِنَ الْإِلَآءِ لَأَن تَكُونَ جَبْرًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تَرِيدُ أَنْ نَكُونَ مِنَ
 الْمُصَلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمْوَسَىٰ
 إِنَّ الْمَلَآئِمَآءُ يَأْتُمُّونَكَ لِيَفْتَنُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾
 فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿۱۴﴾ و وهختی [موسا] گه هشتتیه کاملانا خو
 [ژئه قلی و هیژی]، مه پیغه مبهراتی و زانین دایسی، و
 هوسا تم قه نجیکاران خه لات دکهین. ﴿۱۵﴾ و بیی
 کو خه لکی باژیری [مسرئ] پی بحه سیت، چو
 ناف باژیری، فیجا دیت دو زلام تیدا ب شهرن،
 ئه فه ژمله تی و بیه و ئه فی دی ژ دژمنی و بیه، فیجا
 ئه فی ژمله تی وی هه وارا خو گه هاندئ، و داخواز
 ژئ کر هاریکاریا وی بکعت ل سهر دژمنی وی،
 ئینا موسایی کوله ک دانایی کوشت، گوت: ئه فه ژ
 کاری شه پتانیه [شه پتانی ب من داکرن]، ب راستی
 ئه و دژمنکی گومر اهرئ ناشکهرایه. ﴿۱۶﴾ گوت:
 خودیوو، ب راستی من ستم ل خو کر [ب کوشتنا فی
 مروفی، و ب فی کریارا شه پتانی ب من دایسیه کرن]،
 فیجال من نه گره و گونه هیت من ژئ بیه، فیجا
 خودئ گونه هیت وی ژئ برن، و ئه وه گونه ه ژیه
 و دلوفان. ﴿۱۷﴾ و گوت: خودیوو، ژ بهر وی کهره ما
 ته دگه ل من کری [کو ته هژی بی ب هیژ ئیخستیم]،
 ئه ز چوجا نابمه پشته فان و هاریکار بو گونه هکاران.
 ﴿۱۸﴾ فیجا ب ترس مادن اف باژیریدا، و زیره فانی ل خو دکر [دترسیا نه خو شیهه ک ب سهری بیت ژ بهر
 کوشتنا وی مروفی فیرعه ونی]، دیت ئه وی دو هی هاریکاری ژئ خواستی، [جاره کادی] یی هه وارا خو
 دگه هینتی، موسایی گوتی: ب راستی تو گومر ایه کی ناشکهرایی. ﴿۱۹﴾ فیجا وهختی موسایی فیایی ئه وی
 دژمنی هه ردوکان (ئه وی قوتی) ب هیژ بگریت، ئه وی ئسرائیلی [هزرکر موسا دی وی گریت و کوژیت،
 ژ بهر هندئ ترسیا و] گوت: ته دقیت تو من ژئ بکوژی، هه ره کی دو هی ته ئیک کوشتی، ته دقیت
 [ب فی کاری خو] بیسه ژ بهر ده ستیت خوینرئو دئه ردیدا، و ته نه قیت تو ژوان بی بیت قه نجیبی دکهن.
 ﴿۲۰﴾ زه لامه ک [ژ فیرعه و نیان ژ حه ز ژیکه ریٹ وی] ژ دوپاهسیا باژیری ب لهز هاته ده ف موسایی، و
 گوت: هه ی موسا، ب راستی مه ز نیت باژیری بیت کوم بووین، و یی ته کیری دکهن دا ته بکوژن،
 فیجا [ژ باژیری] دهر کفه، ب راستی من خیرا ته دقیت. ﴿۲۱﴾ فیجا موسا ب ترس ژ باژیری دهر کفت،
 و زیره فانی ل خو دکر [نه کو تشته ک ب سهری بیت] گوت: خودیوو، من ژمله تی ستمکار رزگار بکه.

﴿۲۲﴾ فَيَجَا وَهَخْتَى [موسایی] بهرئ خؤ دایبیه ملی [باژیرئ] مه دینه ئی، گۆت: من هیثیبیه خودایئ من بهرئ من بده ته ریکا راست [ورئ ل بهر من بهرزه نه بیت]. ﴿۲۳﴾ فَيَجَا وَهَخْتَى هَاتیبیه سه ر ئافا مه دینه ئی، کومه کا مروشان ل سه ر ئافئ دیتن، بهرئ خؤ ئاف ددان، و ژ وان پئیدا [یان د بن واندا] دو ژن دیتن بهرئ خؤ ددانه پاش و فه دگئران [دا نه چیته ئاف یئ خه لکی، ئینا دلئ موسایی ماب وانقه]، گۆت: هه وه خیره، بوچی هوین بهرئ خؤ ددنه پاش؟! وان [هه ردوویان] گۆت: بابئ مه پیره میره کئ ب ئاف سالقه چؤیبیه [ومه ژ وی پئقه تر که س نینه بو مه بیته بهر بهرئ، و ژ نه چاری ئهم بیت هاتینه بهر..] و ئهم بهرئ خؤ ئاف نادهین، هه تا شئان هه می بهرئ مه بهرئ خؤ ئاف نه دن و نه بن. ﴿۲۴﴾ ئینا [موسایی] بهرئ وان بو وان ئافدا، پاشی پشتا خؤ داوان، و چؤ بن سبیره ئی، فئجا [بو خؤ] گۆت: خودیوو، ب راستی هه ر که ره ما تو د گه ل من بکه ی، ئه ز بی هه و جه مه [و ئه ز بی برسیمه].

﴿۲۵﴾ [پاشی] ئیک ژ وان هه ردو ژنان ب شه رمقه هاته ده ف [موسایی] و گۆتئ: بابئ من داخوازا ته دکه ت، دا هه قئ ئافدانا ته بو مه کری، بده ته ته، فئجا وهختئ موسا هاتیبیه ده ف، و چیرؤکا خؤ بو فه گئرایئ [بابئ وان کچان]، گۆتئ: نه تر سه، تو ژ مله تئ سته مکار قور تال بووی. ﴿۲۶﴾ ئیکئ ژ وان هه ردو کچان، گۆت: باب ب شئانی بگه ر، ب راستی بی ژ هه مییان چئتر تو ب شئانی بگری، ئه وه یئ ب هئز و ئه مین. ﴿۲۷﴾ [بابئ کچان گۆته موسایی]: من دقئت ئیک ژ هه ردو کچئت خؤ ل ته مار بکه م، ب شه رت تو هه شت سالان شئانییا من بکه ی، ژ خؤ ئه گه ر تو تمامکه ی و بکه یه ده ه، ئه فه قه نجیبیه که ژ ده ف ته، من نه قئت ئه ز هه متئ بو ته چئکه م [کو تو بکه یه ده ه سال]، و ئه گه ر خودئ حه ز که ت، دئ من ژ مرو قئت باش بینی. ﴿۲۸﴾ [موسایی] گۆت: ئه فه په یانه (قه وله) دنا فبه را من و ته دا، و کیشک ژ هه ردو وهختان من ب جه ئینا، [هه شت سال یان ده ه سال] زیده ژ من نائینه خواستن و چول سه ر من نینه، و خودئ شاهده ل سه ر ئه فا ئهم دبئزین.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّيَ أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْكُوفُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَقًّا يُصَدِّرُ الرِّعَاءَ وَأُنُوتَا سَيْحٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَحْوَتَ رَبِّيَ خَوْفٌ زَلِيلٌ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَفْجِرْ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرَ النَّاسُ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَ بِمَا نَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَّنِي حِجْجًا فَإِنْ أَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْقِيَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَلِكَ بَنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجْلَلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَةَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

الجزء
العشر
الثلثون

﴿٢٩﴾ فَيُجَاكَاها مَوْسَى وَهَخَى خَوْبِ دُوبِاهِي
 ثِيَابِي وَمَالَا خَوْبِرِي، [ب شَهْف] نَاكَرَهْكَ ل رِهْخِي
 [رَاسْتِي يِي جِيَايِي (طُور)] دِيْت، [يِنَا] كُوتَه
 مَالَا خَوْ: ل فَيْرِي رَاوَهْسْتَن، ئەزِي نَاكَرَهْكَ ي رُ دُوبِر
 دِيِنِم [ئەز دِي جِم بَهْرِي خَوْ دَهْمِي]، بَهْلَكِي ئەز
 بُو هَوَه نَاخْتَنَهْ كِي [كُو رِيكِي فَي بَكَهْفِي] يَان
 بَزُوتَكَهْ كِي نَاكَرِي يِنِم، دَا هَوِيَن خَوْ يِي گَهْرَم بَكَهْن.
 ﴿٣٠﴾ وَوَهَخَى هَاتِيَهْ دَهْف [نَاكَرِي]، رُ رِهْخِي رَاسْتِي
 يِي نَهَالِي، رُ وِي جَهِي پِيروُز رُ دَارِي، هَاتَهْ گَازِيكَرَن:
 هَهْ ي مَوْسَا، ب رَاسْتِي ئەز خُودِيْمَه، خُودَانِي هَهْ ي
 جِيَهَانَان. ﴿٣١﴾ وَدَارِي خَوْ بَاقِيْزَهْ، فَيُجَا وَهَخَى دِيْتِي
 وَهَكِي تِيرَهْمَارِي ب لَهْز وَ سَفْكَ دَجِيْت، رُ تَرَسَان رِهْفِي
 وَ ل خَوْ نَهْزَفْرِي، [خُودِي] كُوت: هَهْ ي مَوْسَا، بَزْفِرَه
 وَ نَهْ تَرَسَه، تُو رُ وَانِي يِيْتِ تِيْمَن. ﴿٣٢﴾ وَدَهْسْتِي خَوْ
 بَكَه دُ بَاخِلَا خُودَا، دَهْسْتِي تَه بِي نَهْ سَاخِي وَ بِي تِيْش،
 دِي سَهِي وَ سِيْس (بَرَسَقِي) دَهْرَكَهْفِيْت [هَهْرَجَهْ نَهْدَه
 دَهْسْتِي وِي يِي رَهْش ئەسَمَهْر بُو] ئەشَه دُو نِيْشَان وَ
 مَوْعَجِيْزَهْ نَه رُ دَهْفِ خُودَا يِي تَه بُو فِيرَهْ وِنِي وَ مَلَهْ تِي

وِي [رُ كَهْ نَكَهْ نَه وَ مَهْزَن وَ دُ وِفْجُ يِيْتِ وِي]، ب رَاسْتِي ئەو مَلَهْ تَهْ كِي رُ رِي دَهْرَكَهْفِيْتِنَه. ﴿٣٣﴾ [مَوْسَا يِي]
 كُوت: خُودِيوُ، ب رَاسْتِي مَن تِيكِي رُ وَان كُوشْتِي، فَيُجَا ئەز دَتْرَسَم مَن بَكُو رُ [و تُو لَا خَوْ فَهْ كَهْن].
 ﴿٣٤﴾ وَ هَارُوونِي بَرَا يِي مَن رُ مَن ب ئەز مَانْتَرَهْ، فَيُجَا دَگَهْل مَن فَرِيكَه هَارِيكَار وَ پِشْتَهْ فَان، كُو مَن پَاسْت
 دَهْرِي خِيْت، ئەز دَتْرَسَم ئەو مَن دَرَهْوِيَن دَانَن. ﴿٣٥﴾ خُودِي كُوت: ئەم دِي پِشْتَا تَه ب بَرَا يِي تَه قَا يِم كَه يِن،
 وَ هَارِيكَارِي يَا تَه كَه يِن، وَ ئەم دِي ب نِيْشَان وَ مَوْعَجِيْزَهْ يِيْتِ خَوْ دَهْسْتَهْ لَاتِي دِيْنَه هَهْ وَه، فَيُجَا ئەو نَهْ شِيَن
 نِيْزِيكِي هَهْ وَه بِنَن رُ بَهْر وَ ان ثَابَهْت وَ مَوْعَجِيْزَهْ يِيْتِ مَه دَا يِنَه هَهْ وَه، هَوِيَن وَ يِيْتِ ب دُ وِفْ هَهْ وَه دَكَهْفَن،
 دِي سَهْر كَهْفَن [نَه ئەو].

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ ﴿٣٦﴾
 وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّیْ أَعْلَمُ بِمَن جَاءَهُ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
 وَقَالَ فِرْعَوْنُ بِنَايَهَا الْمَلَأَ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنَ اللَّهِ عَذَابِي فَاَوْقُدْ لِي يَهْلِكُنَّ عَلَى الظَّالِمِينَ فَاجْعَل لِّي صَرَخًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى اللَّهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأظنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾
 وَأَسْتَكْبَرُوا لَهُمْ وَجُنُودُهُمْ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾
 وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِمَّن أَمْقُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿۳۶﴾ فَيُجَا وَهَخْتَى مُوسَا ب نيشان و ثابتهت و موعجيزه يبيتهت مه يبيتهت ئاشكهره باؤ وان [فيرعه ونى و كوما وى و مله تى وى] هاتى، گوتن: نهغه [نهغه فاشا تو دكهى، دارى دكهيه مار، و دهستى خو سپى ژ پاخلا خو ده رديخى] ژ سحره كا چيكرى پيغه تر نينه، و مه نهغه ژ باب و باپيريت خو يبيتهت بهرى، نه بهيستيه. ﴿۳۷﴾ موساىي گوت: ب راستى خودايى من چيتر دزانيت كا كى ب راسته پريسيى ژ دهف خودى هاتيه، و كا دويهاهيسيا خيرى و سه ركه فتنى يا كييه، ب راستى خودى سته مكاران سه رفه راز ناكهت. ﴿۳۸﴾ فيرعه ونى گوت: گهلى مه زن و ماقويان، ژ بلى خو، نهز چو خودايان بو هوه و نه نايتم [ئانكوژ بلى من، هوه چو به رستى نينن]، فَيُجَا هاما نو، تو بو من ئاگرى بده بن هه رسيى [ئانكو تابوكان چيكه]، و قه سه ركه بلند بو من ئافاكه، نهز بجمه سه ربانى وى، بهلكى خودايى موساىي بينم، و ب راستى ل دهف من نهوژ دره وينانه. ﴿۳۹﴾ و ب نه هقه وى [فيرعه ونى] و له شكه رى وى د نه ردى مسريدا خو

مه زن كرن، و هزر كرن نهو ب بال مهغه نازفرن. ﴿۴۰﴾ فَيُجَا مه نهو و له شكه رى وى گرتن، و هاقيتنه د ده رباييدا [و مه هه مى خه مندقاندن، و كهس ژى نه ما]، فَيُجَا به رى خو بدى كا دويهاهيسيا سته مكاران، يا چاوا بوو؟ ﴿۴۱﴾ و مه نهو [د دنياييدا] كرنه سه ريت گاويرسيى [چافل وان بيته كرن]، و [خهلكى] بو ئاگرى گازى دكه، و روژا قيامه تى هاريكاريسيا وان نايته كرن. ﴿۴۲﴾ و دقى دنياييدا مه له عنهت [و دويركه فتن ژ دلوفانيسيا خودى] ب دويى وان تيخست [ژ خودى و ملياكهت و باوه ريداران]، و روژا قيامه تى ژى، نهوژ وانن نهويت ژ دلوفانيسيا خودى دويرتيخستى. ﴿۴۳﴾ ب سويند مه كتيب [تهورات] دا موساىي، پشتى مه مله تيت چهر خيت بوژى د هيلاك برين [وهكى مله تى نوح و عاد و سه موود] و فيرعه ون و مله تى وى، دا [نهو كتيب] بو مرو فان بيته رو ناهيسيا دلان [كو هه قيسى بى بينن] و ريكا راسته پريى و دلوفانيسى، دا بو خو شيره تان ژى و هر گرن.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَا كُنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
 الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَسْلُوًا عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
 الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
 وَلَوْلَا أَن نُّصِيبَهُمْ مُّصِيبَةً بِمَا قَدَّمْتَ آيِدِيهِمْ فَيَقُولُوا
 رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
 لَوْلَا أُوْحِيَ مِنَّا أَوْفَىٰ مِثْلَ مَا أُوحِيَ مُوسَىٰ ؕ أَوْلَىٰ يَكْفُرُوا بِمَا أُوحِيَ
 مُوسَىٰ مِن قَبْلِ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرًا ﴿٤٨﴾
 قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَن تَتَّبِعَهُ
 إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّوَيْتُمْ جِبُودَ الْكَلْبِ فَأَعْلَمَ
 أَنَّمَا يُتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَعْدَ
 هُدَىٰ مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

نهبووی، وهختی مه گازی کریسه موسایی [و مه ناخفتی] به لی خودایی ته ژ دلو فانیسیا خو [وه حی بو ته هنارت، و بو ته گوت:] دا مله ته کی هشیار و ناگه هدار بکه ی [نانکو دا بو وان بیسه پیغه مبه ر]، کو به ری ته چو پیغه مبه ر بو وان نه اتبسون، وان ناگه هدار بکه ن و دال خو بزقرن. ﴿٤٧﴾ و نه گهر ژ بهر هندئ نه بایه، وهختی به لایه ک ژ بهر کار و کریاریت وان دهاته سه ری وان، بیژن: خودیو، دئ بلا ته پیغه مبه ر ک بو مه هنار تبايه، دا هم ری ل دویف نیشان و نایه تیت ته هاتباينه [و نه فه نه هاتبايه سه ری مه]، و هم بو بویاسینه ژ خودان باوهران [مه تر پیغه مبه ر نه دهنار تی، چونکی نه گهر مه نه بو به ری هنار تنه ته نیز ادا بانه، دا بیژن نه فه ژ که نگی و ره پیغه مبه ر بو مه نه هاتینه، بلا خودئ پیغه مبه ر ک بو مه هنار تبايه، دا مه ری گوهی خو دابایی و باوهری پی ئینابایه، فیجا دا وان نه فه هه جه ته نه مینیت، مه تو هنار تی پیغه مبه ر]. ﴿٤٨﴾ فیجا وهختی هه قی ژ دهف مه، بو [خه لکی مه که هئ] هاتی [کو هاتنا پیغه مبه ر یه ب فی قورئانی]، گوتن: بلا تشتی بو موسایی هاتی [ژ موعجیز هیان] بو وی ری هاتبايه، نه ری ما وان [نه ویست وه کی وان] به ری نوکه، نه وا پی موسا پی هاتی دره و نه دانا، و گوتن: [ته ورات و قورئان] دو سحر ن، پشته فانیسیا ئیکدو دکهن [ل سه ر دره وی بو ئیکدو دبنه شاهد]، و گوتن: مه باوهری ب هه ر دو وکان نینه. ﴿٤٩﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: نه گهر هوین راست دیژن [کو نه فه هه ر دو کتیه و هسانن وه کی هوین دیژن]، کا هوین کتیه کی ژ دهف خودئ بینن، ژ فان هه ر دو کتیبان [ته ورات و قورئانی] یا راسته ریتر بیت، دا نه ز بگرم و ل دویف بچم. ﴿٥٠﴾ و نه گهر وان به رسفا ته نه دا [و نه شیان کتیه کا ژ قورئانی و ته وراتی راسته ریتر، ژ دهف خودئ بینن، یان ری ل دویف ته نه هاتن و باوهری ب ته و قورئانا بو ته هاتی نه ئینان]، فیجا بزانه نه و بهس ییت ل دویف هه وا و دلخوازیسیا خو دچن [و وان چو به لگه و نیشان نین]، و ما کی ژ وی ریبه رزه تر و گو مراره یی ب دویف دلخوازیسیا خو بکه فیت، بیی کو وی راسته ریتر نه ک ژ دهف خودئ هه بیت، ب راستی خودئ مله تی سته مکار [نه وی ب دویف هه وایی سه ری خو دکه فیت] راسته ری ناکه ت.

الجزء

﴿٥١﴾ وَلَقَدْ وَصَلْنَا لَهُمْ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَى
 عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
 مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ
 بِالْحَسَنَةِ الْسَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا
 اللَّعْنَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَّا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَّمْ
 عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
 وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ تَنَحَّطَفَ مِنْ أَرْضِنَا أَوْلَمْ
 تُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُحْيِي إِلَيْهِ تَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رَزَقْنَا
 مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكُرْهُوا كُنَّا مِنْ
 قَرِيْبَةٍ بَطَرْتُمْ مَعِدَّتَهُمْ فَلَكُمْ مَسَلِكُهُمْ لَمْ تُمَكِّنْ مِنْ
 بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَتْ رُبُكُ
 مُهْلِكِ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمَّهَاتِ رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٥١﴾ و ب سویند مه ئایه تیتت قورنائی ناڤهین ناڤهین
 و ل دویف ٲیک، بۆ وان هنارتن [ئانکو مه ئه حکامیت
 قورنائی بۆ قورهیشییان ل دویف ٲیک هنارتن]،
 دا بۆ خوۆ شیرهان ژئی وهر بگرن، و ل خوۆ بزڤرن.
 ﴿٥٢﴾ ئه ویت بهری فی قورنائی مه کتیب دایینی
 [مه خسه د پی جوھی و فهله، ئه ویت موسلمان
 بووین]، ئه و باوهری بی ب فی قورنائی دئین.
 ﴿٥٣﴾ و وهختی [ئهف قورئانه] بۆ وان دئیتته خواندن،
 دبیژن مه باوهری پی ئینا، ب راستی ئه فه هه قیه
 ژ نک خودایی مه، ب راستی بهری وئی ژئی [بهری
 قورئان ٲیتته خواری] ئه م د موسلمان بووین [و مه
 باوهری هه بوو دئ پیغه مبه ره ک ئیت، و قورئان دئ
 بۆ ئیتته خواری]. ﴿٥٤﴾ ئه فه دوجا دئ خه لاتی خوۆ
 وهر گرن [ئانکو خیرا وان دوقات دئ ئیتته نفیسین]
 ژ بهر سه بران کیشایی، و ژ بهر باشییا ئه و شوینا
 خرابیی دکهن، و خرابییا ئه و باشی دده نه پاش،
 و ژ بهر وان خیر و سه ده قییت ژ وی تشتی ددهن،
 ئه وئی مه دایییه وان. ﴿٥٥﴾ و ده می وان گول فه سه و

گۆتیتت سه هقت و شکهستی دبیت [ژ گاوران]، ٲشتا خوۆ ددهنی و دبیزن: ئه م ل سه ر ٲیکا خوۆ و هوین ل
 سه ر ٲیکا خوۆ، ٲشت راست بن ئه م بهر سفا هه وه نادهین و ل هه وه نازڤرینین، و مه نه قیت تیکه لیا نه زانان
 بکهین. ﴿٥٦﴾ و توه نشیی ئه وئی ته بقیت راسته ٲی بکهی، به لی خودییه یی بقیت راسته ٲی دکهت، و ئه و
 چیتر دزانت کا کی دئ باوهری ئینیت، و کا بهری کی ل ٲیکا راسته. ﴿٥٧﴾ و [موشرکیت مه که هئ] گۆتن:
 ئه گهر ئه م بیینه سه ر دینی ته [هه ی موحه مه د]، ئه م دئ ژ ئه ردئ خوۆ ئیینه ده ر ئیخستن [ئانکو عه ره ب هه می
 دئ نه یاره تیا مه کهن، و ل سه ر مه کۆم بن، و مه هیزا بهر سینگرتنا وان نینه]، ما مه ئه و د حه ره مه کا ئیمندا
 به جه نه کربون [ئه و د گاور، که سی زیده کافی ل سه ر وان نه دکر، فیجا چاوا ئه گهر موسلمان بوون ژ خوۆ
 دترسن، زیده کافی ل سه ر وان ٲیتته کرن]، و ژ که ره ما مه، فیقییی هه می جهان و هه می تشتان دئیتی، به لی
 بار ٲتر ژ وان فی نوزانن [کو ئیمنکرن و پهیدا بوونا فیقییی هه می جهان و ویرئ، وی جهی هشک و بی دار
 و ده رامهت، که ره مه که ژ ده ف خودئ]. ﴿٥٨﴾ و گه له ک گوند، مه قر کرن ل سه ر پی خوۆ چۆ بوون و به تران
 ببوون، و سوپاسییا خودئ نه دکرن ل سه ر که ره مییت وی، فیجا ئه فه مالیت وانن [کاڤلن]، ٲشتی وان ئاڤا
 نه بووینه و که س لی خوۆ جه نه بووینه، ب ریباری نه بیت [ئه گهر جاره کی ٲیڤنگ و ریبار تیرا چۆ بن، و ٲینا
 خوۆ لی فه دابن]، و ئه م بووینه و ٲرسیت وان [که س ژ وان و دوینده ها وان نه ما بوون]. ﴿٥٩﴾ و خودایی ته
 چو گوندان دهیلاک نابهت، بهری پیغه مبه ره کی به ٲیته ناف، نشان و ئایه تیتت مه ب سه ر واندا بخوینیت
 [وان هشیار بکهت، و ٲیکا راست بۆ وان دیار بکهت]، و مه چو گوند دهیلاک نه برینه، ئه گهر خه لکی وان
 ب خوۆ بی سته مکار نه بیت.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا مَا بَدَأَ اللَّهُ خَلْقَ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا آيَانَا بَعْدُ وَإِنَّا لَنَدْعُوهُمْ كَمَا دَعَوْنَاهُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَمَّا يَسْتَسْجِبُوا لَهُمْ وَاوَّاءُ الْعَذَابِ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٤﴾ فَعَمِيَّتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ بَوْمِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٥﴾ فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَحَسْبَىٰ إِنَّ يَكُونُ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْحَيَاةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٨﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٦٩﴾

﴿٦٠﴾ و ہر تشتہ کی خودی دایبہ ہو، خہمل و متایٰ دنیایبہ، و یی ل دہف خودی چیتہ و پتر دمنیت، ماہوین تیناگہن [یی مایٰ چیتہ، ژبی پویچ دیت]؟ ﴿٦١﴾ ٹہری ٹہوی مہ ژ دہف خو، بہیان ب بہحہستی دایبیٰ کو ہر دئی گہہیتی، وکی ویبہ یی مہ ب متایٰ ژیانا دنیایبی کہ یفخوش کری [ٹہوی ب کول و کوفان و زوی دجیت، و نہمینت]، باشی رۆژا قیامہتی ٹہو دئی ژ وان بیت، ٹہویت د دۆژہ ہیدا دتینہ بہرہ فکرن؟ ﴿٦٢﴾ و رۆژا خودی گازی وان دکہت، و دبیت: کا ہہ فیشکیت ہہوہ ژ درہو بو من چی دکرن ل کیفنہ [ہاریکاریا ہہوہ بکن]؟ ﴿٦٣﴾ و ٹہویت ہیژای گہف و ئیایا مہ بووین، گۆتن: خودیو ٹہویت مہ د سہردابرن ٹہونہ، کا ٹہم چاوا د سہردا چۆبووین، مہ ٹہو ژی و ہسا د سہردابرن [ب دلئی وان، نہ ب کۆتہ کی]، فیچا ٹہم ژ وان ییت بہرنہ، وان ٹہم نہد بہرستین [ٹہو ب دویف دلخواریا خو کہ فنبون]۔ ﴿٦٤﴾ و رۆژا [خودی] دبیت: کا گازی وان ہہ فیشکان بکن، ییت ہہوہ

بو خودی چیکرین [کا دئی فایدہی ہہوہ کەن، و بہرہ فانیبہ کی ژ ہہوہ کەن]، فیچا گازی وان دکہن بہلی بہرسقا وان نادەن، فیچا وختی ہمی ئیایو و دۆژہی دبین [ہنگی ژ دل، بہشیان دبن و دبیزن]: [خۆزی ٹہم د دنیایبدا ژ راستہری و خودان باوہران باینہ۔ ﴿٦٥﴾ و رۆژا [خودی] گازی وان دکہت، و دبیت: ہہوہ چاوا بہرسقا پیغہ مہران دا؟ ﴿٦٦﴾ وئی رۆژی ہجہت و بہرسف ل بہر وان بہرزہ دبن [و نوزانن دئی چ بیژن]، و پسیارا ئیکدو ژی ناکنہ [تیک تشتہ کی ژ ئیکی بگریت، یان تشتہ کی بو بیژت، چونکی کہسی چو ہجہت نین]۔ ﴿٦٧﴾ بہلی ہہ چیی تۆبہ بکەت و باوہریی بینیت، و کار و کریاریت باش بکەت، ٹہفہ دئی د سہرفہراز بن۔ ﴿٦٨﴾ و خودایٰ تہ، چ بقیت وی چئی دکہت، و وی دہلہ بژیرت، ہہ لہژارتن شوئی ویبہ، نہیی وانہ [ٹہف ٹاہتہ د راستا وئی چہندیدا ہاتہ خوار، وختی قورہشیان گۆتی: بلا ٹہف قورٹانہ بو ئیک ژ ہہردو ماقوبلیت مہ کہہی و تائیفی ہاتبایہ خوار، یان وختی جوہشیان گۆتی: بہس ٹہ گہر جبرائیل نہبایہ یی و ہچیی بو موحمہدی دتینت، ٹہم دا باوہریی بی ئینن]، و ب راستی خودی یی پاک و پاقرہ ژ وی شرکا ٹہو دکہن۔ ﴿٦٩﴾ و کا ٹہو چ دلی خو دا فہد شیرن، یان ژی ٹاشکہرا دکہن، خودایٰ تہ پی دزانت۔ ﴿٧٠﴾ و ٹہوہ خودایٰ تاک و تہنیا، چو بہرستییت راست و دورست ژ وی پیغہ تر نینن، و حمہد و سوپاسی د دنیایبی و ئاخہرہ تیدا ہہر بو ویبہ، و حوکم د ناقہرہرا بندہ یاندا ہہر یی ویبہ، و زفرینا ہہوہ ہہر ب بال و یغہ یہ۔

﴿۷۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژنه [وان]: کا بیژنه من نه گهر خودی هه تا رۆژا قیامه تی، بهرده وام ل هه وه بکته شهف [و بی قه برین دریز بکته] کیژ بهرستی [ژ نه ویت هوین دهر یسن] هه یه ژ بلی خودی بشیت، بۆ هه وه رۆناهیسه کی بینیت؟! فیجا ما هوین گو هیت خو قه ناکه ن، تی بگه هن. ﴿۷۲﴾ بیژنه: کا بیژنه من نه گهر خودی هه تا رۆژا قیامه تی، بهرده وام ل هه وه بکته شهف، کیژ بهرستی ژ بلی خودی هه یه، بشیت بۆ هه وه شهفه کی بینیت، هوین تیدا فه هه سن؟! فیجا ما هوین د بی چافن، نابینن. ﴿۷۳﴾ و ژ دلوقانیسیا خو شهف و رۆژ ییت بۆ هه وه دایین، داد شه فیدا فه هه سن، و دا د رۆژیدا ژ رزقی وی بخوازن [تیدا شۆل بکه ن]، و دا هوین سوپاسیسیا خودایسی خو بکه ن. ﴿۷۴﴾ و رۆژا [خودی] گازی وان دکته، و دبیزیت: کا هه فیشکیت هه وه ژ دره و بۆ من چی دکرن، ل کیفه نه [بلا هاریکاریسیا هه وه بکه ن]. ﴿۷۵﴾ و رۆژا هم ژ ناف هه رمله ته کی شاهده کی دهر دتخین [دا شاده یسی ل سه ر کریاریت وان بده ت،

ته و ژ ییغه مبه ری وان ب خو یه] و دبیزنه وان (موشرکان): کا به لگه و نیشایت خو بینن [کو هه فیشک من ییت هه ین]، هنگی دئ زانن خودی ئیکه، و یی بی هه فال و هه فیشکه، و ته و هزر و ته خمینا وان دکر [ئانکو مه هده ر و بهر قانیسیا بوتان]، ل وان بهرزه بو و [و نه ما]. ﴿۷۶﴾ ب راستی قاروون ژ مله تی مووسایی بوو، فیجا خو مه زن کر ل سه ر سه ری مله تی خو، و سته م ل وان کر، و مه هند گه نجخانه دابوونی، هه تا پارکنا کللیت وان ژ ی، بۆ ده سته که کا ب هیزا زه لامان یا گران بوو، و هختی مله تی وی [نه ویت باوهری ئیناین] گو تیی: د سه ردا نه چه و به تران نه به، ب راستی خودی چه ژ به ترانان ناکه ت. ﴿۷۷﴾ و ب وی تشتی خودی دایسیه ته، ئاخه رته ی بخوازه، و بارا خو ژ دنیایی ژ ی ژ بیر نه که، و کا چاوا خودی قه نجی دگه ل ته کریسه، تو ژ ی و هسا قه نجیی [دگه ل بنده ییت وی] بکه، و د نه ر دیدال دویف خرایسی نه گه ره، ب راستی خودی چه ژ خراییکه ران ناکه ت.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بَرِيضًا أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۷۱﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بَلِيلٍ تَسْكُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۷۲﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۷۳﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۷۴﴾ وَتَزَعَّاتٍ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۷۵﴾ إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَعَثْنَا عَلَيْهِمْ وَعَاءَ آبِنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿۷۶﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿۷۷﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي وَأُولَٰئِكَ أَلْمَسُوا اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
 مِنْ قَبْلِهِ مَنْ قَرُونَ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْبَرُ جَمْعًا
 وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
 فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا
 مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَرُونَ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَاللَّكُمُ قَوْلُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ ءَامَرَ وَعَمِلَ
 صَالِحًا وَلَا يُلَقِّهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ
 وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا
 مَكَانَهُم بِأَلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَذِّبُوا لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا
 وَيَكَفُرُونَ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجَعْنَا لِلَّذِينَ
 لَا يُرِيدُونَ غُلُوفَ الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾
 مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالْسَيِّئَةِ فَلَا
 يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

﴿٧٨﴾ قاروونی گوت: ب راستی [ئهف زهنگینیه، و ئهف ماله] من ب زانینا خوئی پهیداگری، ما وی نه دزانی کوب راستی خودی بهری وی، گه له ک مله تیت ژ وی ب هیزتر و تیرمالتر، ییت د هیلاک برین؟! و پسیرا گونه هکاران ژ گونه هییت وان نائیته کرن [هه جه ته کی بو خو بگرن، بو هه جه تی پسیرا ژ وان نائیته کرن، هه که و کی دی پسیرا ب خو هر یا هه ی، خودی دبیژیت: ﴿قُورَبِكَ لِنَسَلَتْنَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾].
 ﴿٧٩﴾ فیجا [جاره کی] قاروون ب خه مل و که شخه یییا خو شه، دهر که شه ناف مله تی خو، ئه ویت گه له ک چه ژ زینا دنیایی دکهن، گوتن: خوژی ئه و تشتی خودی داییه قاروونی، دابایه مه زی [ئانکو خوژی ئه م زی و ه کی وی زهنگین باینه]، ب راستی ئه و خودان شه نسه کی مه زنه. ﴿٨٠﴾ و ئه ویت تیگه هشتی گوتن: وهی بو هه وه، خه لاتی خودی بو وان ئه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت باش کرین چیتره [ژ دنیایی هه میی، نه بهس ژ ئه فا خودی داییه قاروونی]، و کهس ناگه هیته فی خه لاتی [یان

بو که سی هه لئا که قیت بگه هیتی]، ئه و نه بن ییت سه برکیش [ل سه ر عیبا ده تان، و هیلانا دلخوازیان].
 ﴿٨١﴾ فیجا مه ئه و [مه خسه د قاروون] ب مال و خانیشه، د ئه ر دیدا بره خوار، و وی چو ده سته ک نه بوون، غهیری خودی، هاریکارییا وی بکه ن، و ئه و ب خوژی نه دشیا هاریکارییا خو بکه ت. ﴿٨٢﴾ و ئه ویت دو هی خوژی دخواست، شوینا قاروونی بانه [ئه فرؤ] یی دبیژن: ئاخ! [ئه و چ خوژی بوو، مه خواستی] هؤ سانه خودی بو هه ر بنده یی بقییت ژ به نده ییت خو، رزقی وی به رفه ه و کیم دکه ت [ئانکو دان و نه دانا رزقی، ب قه دریشه نه یا گریداییه]، و ئه گهر خودی که ره م د گه ل مه نه کرایه، دامه زی د ئه ر دیدا به ت، [فیجا په شیان بوون، و گوتن: هه چکو گاور سه رفه راز نابن. ﴿٨٣﴾ ئه فا ته هپسی، و سالو خا وی بو ته هاتی زینا ئاخره تیه، ئه م دی دهینه وان ئه ویت نه مه زناتی و نه سته م د ئه ر دیدا دقیت، نه زی خرابی، و دوپا هیکا باش هه ر یا پاریز کارانه. ﴿٨٤﴾ هه ر که سی ییت و خیره ک هه بیت، ژ وی خیری چیتره دی بو هه بیت، و هه ر که سی ییت و گونه هه ک هه بیت، ئه ویت گونه هه کرین ب وان گونه هییت وان کرین پیقه تر نائیته جزا کرن.

﴿۸۵﴾ ته وی قورئان بو ته ئیناییه خوار، و ل سهر ته واجب کری [بخوینی و کار پی بکهی، و بگهینی] جاره کا دی دئی ته زفرینته فیه مه کههی [یان پشتی مرئی جاره کا دی دئی ته ساخکت بو قیامه تی، دا پسیرا ته ل سهر قورئانی بیته کرن] بیژه: خودایی من [ژ من وه وه] جیتر راسته ریکریان دنباست [و دزانت کی پتر هیژی خه لاتیسه]، و کا کی د گومراییه کا ناشکهرادایه [ئه زیان هوین]؟ ﴿۸۶﴾ و تو نه ل هیقی بووی، ئه ف قورئانه ب وهی بو ته بیته خوار، به لی دلؤفانیسه ک بوو ژ خودایی ته، فئجا بو گاوارن نه به پشته فان [ئانکو دهفته رمیی بو وان نه که]. ﴿۸۷﴾ بلا ئه و [گاور و موشرک] ته ژ جهنمان و کار پیکرنا قورئانی نه دهنه پاش، پشتی بو ته هاتیسه خوار، و بو ریکا خودایی خو گازی خه لکی بکه، و نه به ژ وان بیته هفال و هه فپشکان بو چی دکهن. ﴿۸۸﴾ و چو په رستیان د گهل خودی نه به ریسه، چو په رستیان پاست و دورست نین، ئه و نه بیت، و هه می تشت دئی چن و نامین، ئه و نه بیت، ژیکفه کرن و حوکم د نافهرا بهنده بیته ویدا بی ویه، و هوین ههر دئی ب بال ویقه زفرن.

سورة تا عه نکه بووت

ل مه کههی هاتیسه خوار (۶۹) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئینه خواندن (ئه لف، لام، میم) ل دور رافه کرنا فان تپان، بزفره ده سستیکا سورة تا به قهره. ﴿۲﴾ ئه ری ما رو ف ل وی هزینه، گاغا گوتن: مه باوهری [ب خودی] ئینا [دئی ئینه هیلان، و ئه زیته ناگه بیته وان]، و نایینه جه پانندن و ئمتیحانکرن [ب گه له ک رهنگیت جه پانندن و ئمتیحانان]. ﴿۳﴾ و ب سویند ئه ویته بهری وان [ژ تاگریت پیغه مبهران]، مه [ب هه می رهنگیت نه خو شیان] جه پانندن [و فان زی، مادهم ئه و دبیزن مه باوهری ئینا، و خو ژ خودان باوهران ددان، دئی وان ب نه خو شیان جه پانین]، دا خودی ئه ویته پاست [د گوتنا خو یا بو ریدا: (مه باوهری ئینا)] ژ ئه ویته دره وین، ناشکهر بکهت [و دیار بکهت کا کی بی راسته، و هختی دبیزیت مه باوهری ئینا، و کا کی دره وان دکهت؟]. ﴿۴﴾ یان ژئ ئه ویته کریاریت خراب کرین [ئه ویته چو بویتته نه دهنه گونه هی، و گونه هل دهف وان چونه]، وی هزری دکهن ئه م نه شیین وان ئیزا بدین، و ئه و دئی ژ ئیزایا مه رهفن، پیسه هزره ئه و دکهن [وهختی ئه و وی هزری دکهن، کو ئه و دئی ژ ئیزایا خودی قورتال بن]. ﴿۵﴾ و ههر کهسی هیقیبا خه لاتئ خودی هه ی [یان ژئ ری حسابا وی بترسیت، یان ژئ دیتنا وی بترسیت]، [بلا کاره کی باش بکهت و چو هه فپشکان بو خودی چی نه کهت]، ب راستی و هختی خودی بو قیامه تی و حسابی ده ستنشانکری، ههر دئی ئیت [فئجا بلا بو وی روژی بکن]، و خودی ب خو گوهدیره [بو ههر تشته کی بهنده بیته وی دبیزن]، و زیده زانایه [بو ههر تشته کی]. ﴿۶﴾ و ههر کهسی جهادی [دگهل خو، یان د گهل شهتانی، یان د گهل گاوارن] بکهت، ب راستی ئه و بو خو جهادی دکهت [چونکی مفا و فقیبی وی جهادی، ههر ل وی دزفریت، و خودی پاکی ب جهادا کهسی نینه، چ د گهل خو و نه فسا خو، چ ژئ د گهل ئیکئی دی]، ب راستی خودی پاکی ب کهسی نینه [نه هه و جهی ب په رستنا وان هه به، نه ژئ گونه ه و نه گوهدارییا وان زبانی دگه هینی].

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَيْنَا وَمَا فَذَرْتَهُمْ أَكْبَرُ مِنْ جَاءِ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ ضَلَّالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُثِقْنَ إِلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَالْبُرْجُ إِلَىٰ رِبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِلَّا إِلَهُ الْإِلَهِ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سورة القصص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَرَبِ أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿١﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٣﴾ مَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥﴾

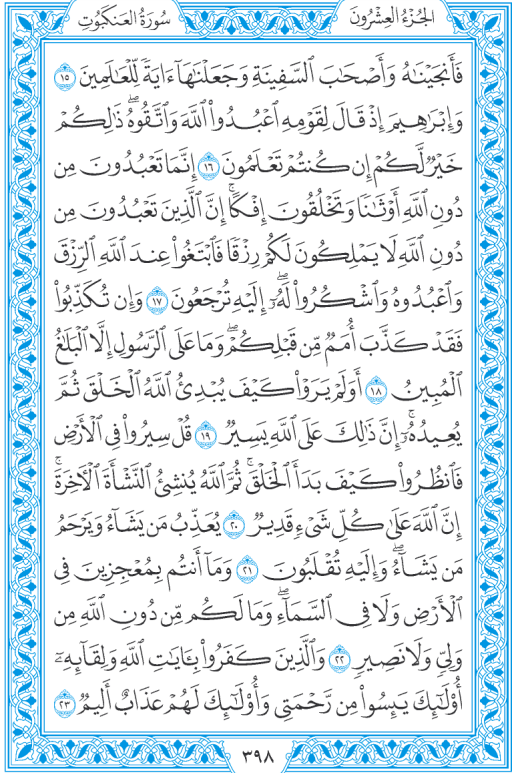
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ
بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا وَإِن جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرَجِعِكَ فَاتَّيْبِكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمُ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾
وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ ﴿١٢﴾ مِن خَطِيئَتِهِمْ
شَيْءٌ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنفَالًا مَّعَ
أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٤﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا الْخَمْسِينَ عَامًا فَأَنزَلْنَاهُمُ الطُّوفَانَ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٥﴾

﴿۷﴾ و ئەو ئیت باوەری ئیناین و کار و کاریاریت باش کرین، ب راستی ئەم دئی گونەهیت وان راکهین و ژبەین، [و رۆژا قیامەتیی] و ئەم دئی ب چیتین کریاریت وان، وان خەلاتکەین. ﴿۸﴾ و مە ئەمری مروفان یی کری، قەنجی و باشیی دگەل دەبیایت خو بکەن، و ئەگەر ئەو ژ تە بخوازن و خو ب تەفە بوەستین، دا تو وی تشتی تە زانین پی نە، بو مە بکەیه هەفال و هەفیشک، فینجا تو گوئی خو نەدە وان [بو گونەهیی، چ شرک چ هەر گونەهە کا دی] و زفرینا هەوە ب بال من فەیه، فینجا هەر ئیککی ل دویف کاری ئەو دکەت دئی جزاکهین [تەفە مزگینیە کا خو شه، بو وی یی باش دگەل دەبیایت خو و ریکا راست گرتی، و گەفە بو وی یی دگەل دەبیایت خو خراب و ریکا خراب گرتی]. ﴿۹﴾ و ئەو ئیت باوەری ئیناین و کار و کاریاریت باش کرین، ب راستی ئەم [دەبەحە شتیدا] دئی وان دەینە دگەل خو ش مروفان. ﴿۱۰﴾ و ژ مروفان یی هەی دینۆیت من باوەری ب خودی ئینا، و گا فە ئەو [ژ بەر باوەری ئینانا خو و] بو خودی [و دریکا خودیدا]

هاتە ئەزیه تەدان [و نەخۆشی و زیان گەهشتی]، ئەزیه ت و زیانا مروفان وەکی ئیزایا خودی ددانیت [دا بو خو بکەتە هەجەت، باوەرییی بھلیت و سەبری نەکیشت، و گوهداریا وان مروفان بکەت ل سەر تشتی ئەو ژئی دخوازن، هەلبەت ژ تر سا ئیزایا وان، کا چاوا مروفی موسلمان ژ تر سا ئیزایا خودی گاوریی دەھلیت، و گوهداریا خودی دکەت و تشتی ئەمری وی پی هاتیبە کرن ب جەه دئینیت]، و ئەگەر سەر کەفتنەک ژ خودایی تە بیت، دئی بیژن: نی ئەم ژئی دگەل هەوە بووین [مە ژئی دەستکەفتینا پشکدار بکەن]، ئەری ما خودی ئەو دادلی خەلکیدا، چیتەر نوزانیت [ئانکو ئەو ژ وان چیتەر دزانیت، کا چ د لئیت وان ب خودا هەیه]. ﴿۱۱﴾ ب راستی خودی ئەو ئیت باوەری ئیناین [و دلسوژ د باوەریا خودا] و دوپویان، دئی ژیک ناشکەر اکەت. ﴿۱۲﴾ و ئەو ئیت گاوری بووین [ئانکو گاوان] گۆتە ئەو ئیت باوەری ئیناین [ئانکو موسلمانان]: ل دویف مە وەرن و وەر نە سەر ریکا مە، ئەم دئی گونەهیت هەوە ب ستویی خو شه گرین، و ئەو چو ژ گونەهیت وان هەلناگرن [ئەو ئیت وان ب ستویی خو شه گرتین]، ب راستی ئەو درەوان دکەن. ﴿۱۳﴾ [بەلێ] ب راستی ئەو [گاوری و خودانیت ئاخفتنا: (ئەگەر گونەهیت، ئەم دئی گونەهیت هەوە هەلگرین)] دئی گونەهیت خو، و هەندەک گونەهیت دی ژئی دگەل گونەهیت خو هەلگرن [گونەهیت خو و گونەهیت وان ئەو ئیت وان دەسەردابین و ژ ریکا راست دەرتیخستین]، و بی شک رۆژا قیامەتیی، دئی پسارای وئ درەوا وان دکەر [کو دئی گونەهاغیری خو هەلگرن] ژ وان ئیتە کرن. ﴿۱۴﴾ و ب سویند مە نووح، پیغەمبەر هەنار تە دەف ملەتیی وی، فینجا هەزار کیم پینجی سالان، ما د نایف واندا [بەردەوام گازی وان دکەر، دگەل هندی ژئی ژ بلی کیمە کئی، کەسێ دی باوەری پی ئینا و بەردەوام ئەزیه تە وی دەهاتە کرن و وی سەبر دکیشا، فینجا دقیت، هەی موحمەد، تو پتر بینا خو فرەه بکە، چوونکی ئەفە چەندە کا کیمە تو د نایف ملەتیی خو دا، دگەل هندی ژئی هەژمارا ئەو ئیت باوەری ب تە ئینایی، گەلەکن]، فینجا ئەو ب بەر توفانی [ئافا بو ش و گەلەک] کەفتن، و ئەو ئیت ستەمکار بوون.

﴿۱۵﴾ فَيَجَا مَهْ تُهُوَ وَ هِنْدِي دَ گَهْل دَ گَه ميسيدارزگار کرن، و مه تُهُوَ [گه می، یان تُهُوَ رويدان، یان رزگار بون، یان جزاکرنا گاوران ب خندقاندنی] کره چامه و نيشان بؤ خه لکی. ﴿۱۶﴾ و ئیبراهیم ژى، مه پیغه مبه راتى دایى، و مه بؤ مله تى وی هنارت، وهختى گۆ تیبیه مله تى خؤ خودى ب تنى بهر یسن و ژ وی ب تنى بتر سن، ئەفه [په رستنا وی ب تنى، و ترس ژ وی ب تنى] بؤ هه وه [ژ شرکى و په رستنا بوتان] چیتره، ئە گهر هوین بزائن [کاج بؤ هه وه باشه، و چ بؤ هه وه خرابه]. ﴿۱۷﴾ ب راستى ئە ویت هوین شوینا خودى دپه ر یسن، به س بوت و په یکه رن، و هوین دره وان دکهن [وهختى هوین وان په رستیان دپه ر یسن، و دکهنه هه فیشکیت خودى، و دبیزن دى بؤ مه بنه مه هدر چى ل دهف خودى]، ب راستى ئە ویت هوین شوینا خودى دپه ر یسن، چو رزقى ناده نه هه وه، فئيجا رزقى بؤ خو ژ خودى ب تنى بخوازن، و وی ب تنى بهر یسن، و شوکور و سوپاسیا وی ب تنى بکهن، و هوین دى هه ر ب بال وی ب تنیغه زفرن.

﴿۱۸﴾ و ئە گهر هوین [پیغه مبه رى خؤ] دره وین دانن، ب سویند هنده ک مله تیت دى ژى، به رى هه وه پیغه مبه ریت خو دره وین دانان [فئيجا بؤ هه وه دیار بوو، کاج ب سه رى وان هات ژ بهر دره وین دانانا وان بؤ پیغه مبه ریت خو، فئيجا ژ خو بتر سن و قى دویا هیكى]، و ژ را گه هاندنا ناشکه را پیغه تر، چو یا دى ل سه ر پیغه مبه رى نینه. ﴿۱۹﴾ ما ئه و [ئە ویت با وه رى ب رۆژا قیامه تى نه ی] نابینن، و نوزانن کا چاوا خودى جارائیکى ئە و دایینه و چیکرینه [ئە و ژ نه ییى ییت دایین، و وان ژ چپکه کا ئافى پشتى د چهند قؤ ناخه کانرا دبه ت، دهر دئىخه ت سه ر دنیا یى، بلا بزائن ئە وى ئە و هؤ سا دایین، دى وان ساخکه ته فه ژى، پاشى دى وان پشتى مرئى ساخکه ته فه ژى، ب راستى ئە فه [دان و مراندن و زفراندن] ل بهر خودى یا ب ساناهیهیه. ﴿۲۰﴾ بیژه [وان ئە ویت با وه رى ب رۆژا قیامه تى نه ی]: دئه ریددا هه رن و به رى خو بدهنى، کا چاوا بؤ جارائیکى خودى چیکریان [دگهل گه له کییا وان، و جوداییا سر وشت و زمان و په رنگى وان] چى دکه ت [دا هوین عه جیسیا چیکرییت خودى ب چاف بینن، و بزائن یى جارائیکى دده ت، جارادویى ب ساناهیه تر دشتى ساخکه ته فه]، پاشى خودى [پشتى مرئى] دى وان بؤ قیامه تى راکه ته فه، ب راستى خودى ل سه ر هه مى تشتان یى خودان شیان. ﴿۲۱﴾ هه ر که سى بقیث [وهیژایى هندى بیت] دى ئیزا ده ت، و هه ر که سى بقیث دى دلؤ فانیى پى به ت، و هوین دى ب بال و یغه زفرن [نانکو جزادان و خه لاتکرن د ده ستى وی ب تنى دایه]. ﴿۲۲﴾ [گهل مرؤ فان] هوین نه شین خودى نه چار بکهن کو هوین ژ ئی زایى قورتال بین، نه ل ئە ردى و نه ل ئە سانی، و ژ خودى پیغه تر هه وه چو هاریکار و پشته فان نینن. ﴿۲۳﴾ و ئە ویت با وه رى ب قورئاننى و رۆژا قیامه تى نه ئینایین، ئە و ییت دلؤ فانییا من بى هیفى بووین، و بؤ فان ئی زایه کا ب ژان و دژوار یا هه ی.

﴿۲۴﴾ فَيَجَا بِهَرَسْفَا مَلَهْتَيَّ ئِيرَاهِيمِي ژ سِي پَيَقَه تَر نه بوو، گوتن: [هوين ئيراهيمي] بکوژن يان بسوژن، و [پشتي وان نه خشيبي سونتي بو کيشايي، و هافيتييه د نافي تاگريدا] خودي تهو ژ تاگري رزگارکر، ب راستي تهقه [رزگار کرنا ئيراهيمي ژ تاگري شاريايي] چامه و نيشانن، بو وان تهويت باوهر يبي دئنين. ﴿۲۵﴾ [و ئيراهيمي] گوت: ب راستي هوين ژ بلي خودي په يکهر و بوتان دپه ريسن، داقيان و چه ژيکرن د ژيانا دنياييدا د نافيه را هه و هدا هه بيت [ول سهر کوم بين]، پاشي روژا قيامه تي [تهو چه ژيکرنال سهر پويچيبي هاتي، نامينيت]، هوين دي برائه تا خو ژيکدو کهن، و دي له عنه تان ل ئيکدو کهن، و جهي هه وه تاگره، و چو هاريکار زي بو هه وه نابن. ﴿۲۶﴾ فَيَجَا [لووط] ي باوهر ي پي ئينا [برازايي وي بوو، و که سي ئيکي بوو باوهر ي پي ئينايي]، و ئيراهيمي گوت: ب راستي تهو دي ژ بو خودايي خو مشهخت بم [نانکو تهو دي ژ نافي مله تي خو ده رکه فمه وي جهي خودي بو من چه زکري]، ب

الجزء العشرون

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَقْسَلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۲۷﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مِّمَّا كُنتُمْ تَفْعَلُونَ ﴿۲۸﴾ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّصِيرِينَ ﴿۲۹﴾ * فَأَمَّا رَأْسُهَا فَكَرِهَتْ وَقَالَ إِنَّهُ يَمُوجُ فِي الْوَقْيَانِ لَمَّا يُدْجَى ﴿۳۰﴾ وَكَهَنَاتُ لَهُمْ شُرَكَاءُ فِيهِمْ يُكْتَبُونَ ﴿۳۱﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۲﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۳﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۴﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۵﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۶﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۷﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۸﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۳۹﴾ وَتَلَاؤُهَا فِي الْبُحْرَانِ ﴿۴۰﴾

راستي خودي بي دهسته لاتدار و کاربنه جهه. ﴿۲۷﴾ و مه ئيسحاق و [کورئ ئيسحاق] په عقوب دانئ، و مه پيغه مبهراتي و دانا کتيان ئيخسته د نافي دوينده ها ويدا، و هيژ د دنياييدا مه خه لاني وي دايي [ژنه کا باش و عه ياله کي قه نچ، کو پيغه مبهراتي هه د نافي واندا يا به رده وام بيت]، و تهو د ناخره تيدا زي ژ کپرهاتي و سهر راستانه. ﴿۲۸﴾ بيژه وان وهختي مه (لووط)، پيغه مبهري بو مله تي وي هنارتي، و گوتيه مله تي خو: ب راستي هويني پويچاتيه کي دکهن که سي ژ خه لکي بهري هه وه نه کريسه. ﴿۲۹﴾ تهري چاوا [هوين ژنان دهيلن و] دچنه دهف زه لامان، و ريکان دگرن [کوشتنن دکهن، و مالي تالان دکهن، يان زي ريکي ل ريفنگان دگرن، دا پويچيبي د گهل وان بکهن]، و هوين کاري کريت [ويي خودي پي نه خوش، ب ناشکرايي] ديوانيت خودا دکهن؟ فَيَجَا به رسفا مله تي وي ژ هندي پيشه تر نه بوو، گوتن: ته گهر تو راست ديبي، ئيزايا خودي [تهو تو مه پي دترسيني] بو مه بينه. ﴿۳۰﴾ گوت: خوديوو، هاريکاريا من ل سهر مله تي خرابکار بکه.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
 أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ آهَأَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾
 قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا لَنَحْيِيَنَّهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَةً لَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا
 أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِجِّيًا بِهِمْ وَصَافٍ بِهِمْ ذُرِّيَّتًا
 وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيُكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
 أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ
 هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْرَافًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾
 وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾
 وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَقْوُوا وَعَبُدُوا اللَّهَ
 وَأَرْجُوا أَيَّامَ الْآخِرِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جِثْمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ
 مِّن مَّسْكِئِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
 فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

﴿٣١﴾ و وهختی هنارتییّت مه [کو ملیاکه تن] ب مزگینبشه هاتینه دهف ئیبراهیمی، گوتن: ب راستی ئەم بیّت هاتین، دا خه لکی فی گوندی [گوندی (لووط) ی سه دووم] د هیلاک ببهین، ب راستی خه لکی وی گوندی بیّت سسته مکار بوون. ﴿٣٢﴾ ئیبراهیمی گوت: نی (لووط) بیّ تیدا [هوبن دی چاوا د هیلاک بهن] گوتن: ئەم چیتر دزانین کا کی تیدایه، ب راستی ئەم دی وی و مرقویت وی [ئهوویت باوهری بی ئینایین رزگارکین]، ژنا وی تی نهیبت، دی ژ وان بیّت ئهوویت د ناف ئیزاییدا دمینن. ﴿٣٣﴾ فیجا وهختی هنارتییّت مه [ل سهر رهنگی میثانان] هاتینه دهف (لووط) ی، هاتنا وان بی نهخوش بوو، و ب هاتنا وان تهنگاف بوو [ترسیاده سندرئیزی ل سهر وان بیته کرن]، و گوتن: نه ترسه [ل سهر مه ژ مله تی خو] و ب خه مه نهکفه، ئەم دی ته و مالا ته [ئهوویت باوهری ب ته ئینایین] رزگارکین، ژنا ته تی نهیبت، ئەو دی ژ وان بیّت ئهوویت د ناف ئیزاییدا دمینن. ﴿٣٤﴾ ب راستی ژ بهر ده رکه فتنا

وان ژ گوهداریسا خودی و پیغه مبهری، ئەم دی ئیزایه کی ژ ئەسهانی ب سهر خه لکی فی گوندیدا ئینن. ﴿٣٥﴾ ب سویند مه نیشانه کا ناشکهره ژ گوندی هیلا [ئهو ژی کافلن]، بو وان بیّت ئەقلی خو دده نه شو لی و تی دگه هن. ﴿٣٦﴾ و مه بو مه دیهن، برایی وان شوعه یب هنارت، گوت: مله تی من، خودی به ریسن و ژ روژا قیامه تی بترسن، و خرابیی دئه ردیدا نه کهن. ﴿٣٧﴾ فیجا وان شوعه یب دره وین دانا، و ژ بهر هندی بیقه له رزا ب هیژ ئه و هنگافتن، و ئەو ل سهر چو کان د خانییّت خو فیه مرن و بی بزاف مان. ﴿٣٨﴾ و مه عاد و (سه موود) زی دهیلاک برن، و ب سویند [گه ل خه لکی مه که هی] هیلاکا وان ژ کافلیت وان بو هه وه یا ناشکهرایه، و شهیتانی کار و کریاریت وان بو وان جوانکرن [فیجا هزرکرن ئەو گاوری و نه گوهداریسا ئەو دکهن، یا دورسته و ژ وی چیتره یا پیغه مبهر دبژن]، و ریکا باوهری ئینانی ب خودی و پیغه مبهری ل وان گرت، و ئەو ب خو بیّت تیگه هشتی بوون [ئه گهر هزرا خو کرپانه، دشیان هه قی و نه هه قیسی ژیک فایرن، به لی ئاقلی خو نه دانه شو لی و هزرا خو نه کرن].

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَلُمَّا لَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ
فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَادِقِينَ ﴿٣٩﴾
فَكَلَّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَفْنَا وَمَا كَانِ اللَّهُ لِيُظْهِرَهُم
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مِثْلَ الذُّبُرِ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَا مَثَلُ الْعَنْكَبُوتِ
اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهْتَ الْعَبُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعَوْنَ مِنْ
دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
الْأَمْثَلُ نُضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾
خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ أَتَى مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

ل وان ناکھن، و چو ژ وان نادھنہ باش، و ب راستی لاوازترین و سستترین خانى، خانىسى تھفپیر کئیہ، تھ گھر
تھو بزائن. ﴿۴۲﴾ ب راستی خودی دزانیت، تھویت تھو ژ بلی وی دپھر یسن چو نینن [نہ دشین زبانی بکھن،
و نہ مفایى دگھینن]، و تھو یسى سھردھست و کاربنھ جھہ. ﴿۴۳﴾ و شان نمو ونھ یان تھم بؤ مرو فان دیار
دکھین، و کھس تى ناگھیت، زانا نھ بن. ﴿۴۴﴾ و خودی تھرد و تھسسان، ژ خو نھ دایسینہ [بؤ حیکمھ تھ کى ییت
داین]، ب راستی تھفہ [دانا تھرد و تھسسانان] چامھ و نیشانھ کھ بؤ خودان باوھران. ﴿۴۵﴾ [ھى مو حھمہ د]
ھھر وھ حییھ کا بؤ تھ ژ فئى قورٹانى ہاتى، بخوینہ [بخوینہ و باوھر پى بکھ، و بکھ کار]، و [وھسا] نقتیژى بکھ
[وھکى فھرمانا تھ پى ہاتیسہ کرن]، ب راستی نقتیژ بھرى مرو فئى ژ ھمى گونھ ھیت زیدھ پیس، و کریاریت نہ
دگھل سروشتى مرو فان، و کریاریت کریت و نھ شرین [تھویت شھر عھتى دورست نھ کریں] وھرد گیریت، و
نقتیژ ژ ھمى پھرستیت دی مھز نترھ، و خودی دزانیت کا ھوین چ دکھن.

﴿۳۹﴾ و قاروون و فیرعون و ھامان ژى، مھ نھیلان
(دھیلان بھرن)، و بى شک مووسا بؤ وان ب مو عجیزھ
و نیشانیت ناکھرا فھ ہات، بھلى وان د تھردیدا خو
[ل سھر پھرستنا خودی] مھزن دیتن، و تھو نھ تھو
بوون ژ یزایا مھ قورٹال بسن. ﴿۴۰﴾ و مھ ھر تیک ب
گونھ ھا وی ھنگاقت، و مھ ھورھ بایھ کى ب بھرھ شیشک
ب سھر ھندھ کاندانھارت، و ھشکھ قیریبیھ کا ب ھیز
ھندھ کیت دی ھنگاقتن، و ھندھ ک ژ وان مھ د تھردیدا
برنھ خواری، و ھندھ کیت دی مھ د ناکھیدا خھندقانندن،
و خودی ستم و نھھ قى ل وان نھ کر، بھلى وان ب خو
ستم و نھھ قى ل خو کر. ﴿۴۱﴾ مھ تھ لا وان کھسان
تھویت غھیری خودی بؤ خو کرینھ سھ میان و پشستھان
[یان ژى تھویت بوت کرینھ ھھ فال و ھھ فیشک بؤ
خودی]، و ھکى مھ تھ لا تھفپیر کئیہ خانیبھک بؤ خو
چى کریبت [چونکی خانیبى تھفپیر کى چو مفایى
ناگھ ھینیتى، نھ ژ گھرمى و نھ ژ سھرمایى، و نھ ژ
بارانى و نھ ژ دژمنى دپاریزیت، ھؤسا تھویت غھیری
خودی بؤ خو بکھنھ پشستھان، ب چو ھر نگان فایدھ

﴿٤٦﴾ وَلَا تَجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا يَأْتِيكُمُ الْوَيْلُ مِنَ اللَّهِ وَهُمْ لَا عِندَهُمْ لَبِيبٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ آبَاؤُنَا وَإِن كُنَّا عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا الْمَعْتَدِينَ ﴿٤٧﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لِآرْتَابِ الْمُبْطِلِينَ ﴿٤٩﴾ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَكْفِ لَهُمُ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيِّنَاتٍ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٣﴾

﴿٤٦﴾ د گهل خودانیت کتیبان [جوهی و فله بیان] مهدهرکانی نه کهن، ب باشترین ریک نه بیت [ب نهرمی و جوان وان باخفتن، و نه گهر وان خو نه زانکر و رهق د گهل هه وه ناخفتن، وه کی وان نه کهن]، نه فه ژ بلی وان نه ویت زیده سته م کرین و زیده دژمن ژوان [یسیت ریکانهرم نه وهرگرین و بهردهوام دژمنکاریسی دکهن و دهست ژ نه یاریسی و بهرگه ریانانه یاریسی بهر نه دهن].

و [گهلی موسلمانان] بیژن: مه باوهری ب وئی ئینا یا بؤ مه هاتیسه خواری [کو قورئانه]، و یا بؤ هه وه ژی هاتیسه خواری [کو تهورات و ئنجیلن، ئانکو مه باوهری ئینا کو هه ردو یسیت ژ دهف خودی هاتین، و هه ردو شه ریعه یتیت خودی بوون، هه تا قورئان و پیغه مبهه هاتی]، و خودایسی مه و خودایسی هه وه یتیکه، و هم [بهس] ل بهر فهرمانا وی ب تنی دراوه سستیانه.

﴿٤٧﴾ و کا چاوا مه بؤ یسیت بهری ته کتیب هنارتن، و هسا مه بؤ ته ژی نهف قورئانه ئینا خواری [و هنارت]، فیجا نه ویت کتیب بؤ هاتین [مه خسه د بی خودان باوهریت وانن، وه کی عه بدولایسی کورپی

سه لامی] باوهریسی پی دئینن، و ژ شان ژی [ئانکو نه ویت موسلمان بووین ژ خه لکی مه که هی] یسیت ههین باوهریسی پی دئینن، و ژ بلی گاوران [نه ویت سه ره قل سه ر گاوریسی]، کهس نینه باوهریسی قورئانی نه نینیت. ﴿٤٨﴾ و بهری قورئان بؤ ته بیته خواری، ته خواندن نه دزانی، و ته چو کتیب نه خواندینه، و ته نفیسین نه دزانی و چو کتیب ب دهست نه نفیسینه، و نه گهر ته بهری نوکه خواندن و نفیسین زانبایه، هنگی دا گاور [ل قورئانی] ب شک که فن. ﴿٤٩﴾ نه خیر و هسا نینه وه کی نه وه هزر دکهن، نهف قورئانه نیشان و بهلگه ییت ئاشکه رایسیت پارستینه د سینگ زانایاندا، و بهس نه و باوهریسی قورئانی نائینن، یسیت زیده سته مکار. ﴿٥٠﴾ و دیژن: دئی بلا موعجیزه و نیشان ژ خودایسی وی بؤ هاتبانه [دا مه ژی باوهری پی ئینابایه]، بیژه: ب راستی موعجیزه یسیت ل دهف خودی [کهنگی نه و موعجیزه بقین و بؤ کی بقین دئی نینیت، و نه د دهست مندانه]، و هندی نه زم، نهز بهس ئاگه هدار که ره کی ئاشکه راکهرم. ﴿٥١﴾ نه ری ما نه بهسی وانه، نهف کتیب [کو قورئانه] مه بؤ ته هنارتی، و بؤ وان دئیته خواندن، ب راستی نهف قورئانه دلوقانی و شیرهت و بیرئینانه، بؤ وان نه ویت باوهریسی دئینن. ﴿٥٢﴾ هه ی موحه مه د، بیژه وان: د ناقبه رامن و هه وه دا خودی شادیسی بدت بهسه، هندی د نهرد و نه سئاناندا هه ی نه و ژ بی ب ئاگه هه، و نه ویت باوهری ب بوتان ئینایین و باوهری ب خودی نه ئینایین نه و د خوساره تن.

﴿۵۳﴾ و ئەو لەزا ئىزايى ل تە دكەن، و ئەگەر وەختى ئىزايا وان نەھاتبايە دانان [كو رۆژا قىيامە تىيە]، دا ئىزا بۆ وان ئىت، و ب سویند ژ نىشكە كىفە ئىزا دى بۆ وان ئىت، و وان ھای ژ خو نە. ﴿۵۴﴾ و ئەو لەزا ھاتنا ئىزايى ل تە دكەن، و وئى پۆژى دۆژەھ دى دۆرماندۆریت گاوران گرىت. ﴿۵۵﴾ رۆژا ئىزا، د سەر وانرا و د بن وانرا، وان دگرىت، و خودى دى بېژىتە وان: تامكەنە وئى يا ھەوہ دكر. ﴿۵۶﴾ گەلى بەندەيىت من، ئەويت ھەوہ باوہرى ب من ئىنايىن [ئەگەر ھويىن نەشەين دجەھى خوڊا، ب دورستى من پەرىسن]. ئىجبا ب راستى ئەردى من يى فرەھە، ئىجبا من ب تنى پەرىسن. ﴿۵۷﴾ ھەمى كەس دى تامكەتە مرئى [كەس ژى قورتال نايت]، پاشى ھويىن دى ب بال مەفە زفړن. ﴿۵۸﴾ و ئەويت باوہرى ئىنايىن و كار و كرىارىت راست و دورست كرىن، ئەم دى وان د ژۆرىت بلندىت بەھەشتىدا، بەھەشتا روپبار دېنرا دچن ئاكنجى كەين، و ھەر دى تىدا مینن، و چ خو ش خەلاتە خەلاتى وان ئەويت كار و كرىارىت راست و دورست دكەن. ﴿۵۹﴾ ئەويت بىنا خو فرەھ كرىن [ل سەر پەرىستنا خودى و ئەزىھەتا گاوران، و نەخو شىيىت رېكى]، و پىشتا خو ب خودى گەرم كرىن. ﴿۶۰﴾ و چەند جانەوہر بىت ھەين [ژ لاوازييا خو] نەشەين ل دويىف رزقى خو بگەرن و بەرھەف بكەن، خودى رزقى وان و يى ھەوہ دەت، و ئەو (خودى) گوھدېر و زىدە زانايە [بەلى ئەف جانەوہر بىت لاواز ھەر چەندە ب خو نەشەين رزقى خو بەرھەف بكەن، د گەل ھندى ژى ژ رزقى خو ناترسن، ئىجبا بۇچى ھويىن وەكى وان نینن، و نە دلاوازن ژى]. ﴿۶۱﴾ و ئەگەر تو پىساريا وان بكەى، كى ئەرد و ئەسەن چى كرىنە، و كى رۆژ و ھەيف سەرنەرم كرىنە؟ [كول دويىف بەرژەوہر نەندىت بەندەيان، و ب ئاوايە كى موكوم و بنەجھ بىن و بچن] دى بىژن: خودى.. ئىجبا پا چاوا بەرى وان ژ ھەقى و راستىيى دىتتە وەر گىران؟ ﴿۶۲﴾ و خودى بۆ ھەر كەسى بىت ژ بەندەيىت خو، رزقى بەر فرەھ و بەر تەنگ دكەت، ب راستى خودى ئاگەھ ژ ھەمى تىستان ھەيە. ﴿۶۳﴾ و ئەگەر تو پىساريا وان بكەى، كى باران ژ ھەوران ئىنايىيە خواری، و پشتى مرنا ئەردى و ھىكبو وناوى، ئەرد شىنكرىيە؟ دى بىژن: خودى.. بىژە ھەمى پەسن و سوپاسى بۆ خودى، بەلى باراپتر ژ وان تى ناگەھن، و ئەقلى خو نادەنە شولى.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۳﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَأَنْ جَهَنَّمَ لَمْ يَحْصَاهُ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۴﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ
مِنْ قُرُونٍ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ دُعُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾
يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ ﴿۵۶﴾
كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا يُجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿۵۸﴾ الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۹﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۰﴾ وَلَيْن
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿۶۱﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾ وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولنَّ اللَّهُ فَبِئْسَ الْكَاذِبُونَ ﴿۶۳﴾

﴿٦٤﴾ ۞ هَفْ ژيانا دنيايى ژ مژويل و ترانه بان بيغه تر نينه، و ژيانا راست ژيانا تاخره تيبه [چونكى نه مرن تيدايه، و نه نه ساخى و نه خه م و نه وه ستيان..] ۞ گهر بزائن. ﴿٦٥﴾ و وهختى ۞ هول گه ميبى سوبار دبن [وبى هيشى دبن كو تيك وان رزگار بگهت، و پيل ژ هه مى ره خانغه ب سهر واندا دئين، ژ ترسان]، بهس دى گازی خودى ب تنى كهن [و بوتيت وان دى ژ بيرا وان چن]، فيجا گاغا خودى ۞ هول رزگار كرنه ديمى، ديسا دزفرنه فه سهر شركى. ﴿٦٦﴾ بلا شوکور و سوباسيا كهره ميت مه د گهل وان كرين نه كهن، و بلا خو شيان پى ببهن، دى [۞ وه] دويماهيكا خو زانن [كا دى چ ب سهرى وان تيت؟]. ﴿٦٧﴾ ما ۞ وه [مه خسه د خه لكى مه كه هى] نابنن، كا چاوا مه جهى وان [مه كه هـ] كرييه جهه كى ب ريز و رويمهت و پيروز و پارستى و تيمن، و خه لك دؤرماندورى وان دتينه قه په چه كرن [دتينه كوشتن، يان دكهنه كوله بو خو]، فيجا چاوا ۞ وه باوهريسى ب پويچيسى و بوتان دئينن، و كهره م و نيعمه تيت خودى نائينه بهر چاقت

خو. ﴿٦٨﴾ ۞ هرى ما كى ژ وى سته مكارتره، ۞ وهى ژ دره ژ كيسى خودى باخفت، يان زى كتيبا خودى و بيغه مبهرى وى پشتى بو هاتى، دره و بدانيت، ۞ هرى ما بو گاور و خودى نه ناسان جهد دؤره هيدا نينه؟. ﴿٦٩﴾ و ۞ وهى ژ دل جهاد [دگهل نه فسا خو]، و شه يتانى و نه ياريت دينى [ژ بو مه كرى، ۞ هم دى بهرى وان دهينه ريكييت خو ييت خيرى، ۞ وه ريكييت وان دگه هيننه رازيبوناه مه، و ب راستى خودى [ب پشته فانى و سهر كه فتن و هاريكاريا خو] يى دگهل قه نجيكاران.

سُورَةُ رُومِ

ل م ه كه هى هاتيبه خواري (٦٠) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ۞ هؤسا دتته خواندن: (ئه لف، لام، ميم) و ۞ هف رهنگه تيبه نيشانن ل سهر ئعجازا قورتانى. ﴿٢﴾ ۞ روم هاته شانان [ب دهستى فورسى]. ﴿٣﴾ د نيزيكرين ۞ هرددا [ژ مه كه هى يان ژ فورسى]، و ۞ وه پشتى شكه ستنا خو دى ب سهر كه فن. ﴿٤﴾ د چهند سالييت بيندا [ژ ستيان هه تا ده هان] و ۞ همر و فه فرمان ههر يى خوديه، بهرى سهر كه فتنى و پشتى سهر كه فتنى ژى [چو تشت بى خودى چى ناييت]. ﴿٥﴾ وى رورژى [رورژا سهر كه فتنا رومى ل سهر فورسى] دى كه يفا خودان باوهران تيت ب سهر كه فتن و هاريكاريا خودى [چونكى سهر كه فتنا خودان كتيبان ل سهر ناگره پيسان و سهر كه فتنا موسلمانان ل سهر قوره شيسان د به دريدا كه فتنه د رورژه كيدا]، يى خودى بقت دى هاريكاريا وى كهت و ب سهر تيجيت، و ههر ۞ وه يى سهر دهست و دلوفان.

وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَحْلِفُ اللَّهُ وَعَدَّهُ. وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُدًى عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ
غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظِلِّمَهُمْ
وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَتْ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَفْتُوا السَّوَاعِيَ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ فِرٌّ
شُرَكَاءِ لَهُمْ سَفْعُوا أَوْ كَانُوا بِشُرْكَائِهِمْ كٰفِرِينَ ﴿١٣﴾
وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ يُؤْمِدُ بِتَفَرُّوتٍ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ [سهرکه فتننا رومى ل سهر فورسى پشتى شکه ستن ل سهر دهستى فورسى ديتى] سوز و پهيانا خوديه، و خودى ژ سوز و پهيانا خو ليغه نابيت، بهلى باراپتر ژ مروشان فى نوزانن. ﴿٧﴾ نهو تشتى سهره سهره و پيشچاف ژ ژيانا دنيايى دزانن [ب تنى تيرا هه و جهيبيا خو ژ دنيايى دزانن]، و نهو ژ ژيانا ئاخره تنى [و خو شيبى وئ] د بى ئاگه ن [ژ بهر هندى كارى خو بؤ ئاخره تنى ناکه ن]. ﴿٨﴾ نهري ما وان هزرا خو د خو دا نه کريه، بزنانن خودى نهر د و نه سمان و هندى د ناقه را واندا، نه دايينه نه گهر بؤ حيكمه ته كى و وهخته كى ديار كرى [كو روژا قيامه تيبه] نه بيت، و گه له كى مروف باوره يى ب روژا قيامه تنى نائينن. ﴿٩﴾ نهري ما نهو د نهر ديدا نه گه پايينه، بهري خو بدنهى كا دوپا هيسا نه ويت بهرى وان يا چاوا بوو؟ نهو ژ وان ب هيز تر بوون و وان نهر د پتر فه كو لا بوو و پتر ئا فاكربوو، و پيغه مبهريت وان ب نيشان و موعجزه فه بؤ وان هاتن [دگه ل هندى ژى باوره يى نه ئينان، ئينا خودى فه برانندن]، و خودى نه نهو بوو يى نه هه قى و

سته مى ل وان بکته، بهلى وان ب خو نه هه قى و سته م ل خو دکر. ﴿١٠﴾ پاشى دوپا هيسا وان نه ويت خرابى کرين پيسترين دوپا هيسا بوو، چونكى وان نيشان و ئايه تيت خودى [نه ويت بؤ بيغه مبهران هاتين] دره و دانان و ترانه بؤ خو پى دکرن. ﴿١١﴾ خوديه جارا تيكى مروف چيكرى، پاشى جاره كا دى پشتى مرنى دى ساخ كه ته فه، پاشى دى ههر ب بال ويشه زفرن. ﴿١٢﴾ و روژا قيامه ت راديت، گونه هكار بى دهنگ و بى هيقى دبن. ﴿١٣﴾ و وان [وى روژى] چو مه هدر و بهر هانى ژ وان نه ويت وان بؤ خودى کرينه هه فپشك نينه، و نهو [پشتى زانين، چو مفا ناگه هيه ته وان] حاشاييى ل وان هه فپشكان دکه ن. ﴿١٤﴾ و روژا قيامه ت راديت، وى روژى [خودان باوه ر و گاور] ژيك جودا دبن [خودان باوه ر دچنه به حه شتى، و گاور دچنه جه هه مى]. ﴿١٥﴾ و هندى نهون نه ويت باوه رى ئينايين و كار و كريات راست و دورست کرين، نهو د ميرگا به حه شتيدا كه يف خو ش دبن.

﴿١٦﴾ و هندی ئەون ئەوئیت گاور بووین، و نیشان و ئایه تیت مه [ئانکو قورئان] و رۆژا قیامه تی دره و دانابین، ئەفه د ئیزاییدا دئ ئینه کۆمکر [و ژئ دەرناکه فن]. ﴿١٧﴾ و هەر دەمی ل ههوه دبیته سپیده و ئیشار، خودی [ژ هه می کیماسیان] باقر بکه ن. ﴿١٨﴾ د ئهرد و ئەسماناندا و هه می ئیشاران، و هەر دەمه کی ل ههوه دبیته نیفرۆ، په سن و شوکور هەر ییت خودینسه. ﴿١٩﴾ خودییه زیندی ژ مرى ددهت و مرى ژ زیندی ددهت، و ئهردی پشتی هسکبونا وى ساخ دکهت، و هوین ژى هۆسادئ [ژ گۆریت خو] رابنه فه. ﴿٢٠﴾ و ژ نیشانیت مهزناتى و دهسته لاتداریا وى، ئەوه وى هوین ژ ناخى چیکرن [ئانکو بابى ههوه ئادهم ژ ناخى چیکر]، پاشى هوین بوونه گه له ک مروف [ول سهر ئهردى] به لاقبوون. ﴿٢١﴾ و ژ نیشانیت مهزناتى و دهسته لاتداریا وى، ئەوه وى ههر ژ ههوه [ژ گیانی ههوه] بۆ ههوه ههفسهر چیکرن، دا سهبر و ههدارا ههوه پى بیت، و ل دهف فه ههسن و فیان و دلۆفانى ئیخسته د ناقهرا ههوه دا، ب راستى ئەفه [دان و چیکرنا

ههفسهران هۆسا] نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتى و دهسته لاتداریا خودی] بۆ وان ئەوئیت هزرا خو [تیدا] دکهن. ﴿٢٢﴾ و ژ نیشانیت مهزناتى و دهسته لاتداریا وى، چیکرنا ئهرد و ئەسمانان و جودایى و نه وه کهه فییا زمان و په نگیت هه وه یه، ب راستى ئەفه نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتى و دهسته لاتداریا خودی] بۆ مروفیت زانا و تیگه هشتى. ﴿٢٣﴾ و ژ نیشانیت مهزناتى و دهسته لاتداریا وى، نشتنا هه وه یه د شهف و پۆژاندا و بهر گهریان و داخواز کرنا هه وه یه بۆ رزقی خودی ب شهف و رۆژ، ب راستى ئەفه نیشان و به لکه ییت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتى و دهسته لاتداریا خودی] بۆ وان ئەوئیت گوهداریی دکهن، داتى بگه هن. ﴿٢٤﴾ و ژ نیشانیت مهزناتى و دهسته لاتداریا وى، ئەوه بروسیان بۆ ترسى و ته ماییا بارانى نیشا هه وه ددهت و بارانى ژ ئه ووران دبارینیت، فیجا ئهردى پشتی هسکبونا وى پى ساخ دکهت و [شین دکهت] ب راستى ئەفه نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتى و دهسته لاتداریا خودی] بۆ وان ئەوئیت ئەقلی خو ددهنه شولى و تى دگه هن.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ﴿٢١﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافَ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَسَائِكُمْ ﴿٢٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ مَا مَكَّرُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٦﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ إِذْ أَدْعَاكُمْ
 دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذْ أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ قَنُوتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ
 يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ﴿٢٧﴾ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾ صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا
 مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن
 شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتُمْ فَلَتَنفَرُوا فِيهِ سَوَاءً تَخَافُونَهُمْ
 كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَأَقْرَبُ
 وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا
 لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ مِّن مِّنْبِئِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾ مِنَ الَّذِينَ قَرَعُوا
 دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٣﴾

الجزء
 الحادى
 والعشرون

﴿۲۵﴾ و ژ نیشانیّت مه زاتی و دهسته له اتداریسا وی،
 شهوه شهرد و شهسمان [بی ستوین] ب شهمری وی
 راهو هستاینه، پاشی شه گهر [رژژا قیامه تی] جاره کی ب
 تنی گازی هه وه بکته [کوژ گوران رابین]، یتکسه ر
 هوین هه می دی ژ گوران رابین. ﴿۲۶﴾ و هندی د
 شهرد و شهسماناندا ههین [ژ ملیکته و مروّف و
 شهجهیان] ییت خودینه، و هه می ل بهر فه رمانا وینه.
 ﴿۲۷﴾ و خودی شهوه یی جارا یتکی مروّف چیکری
 و دابی، پاشی دی وان [پشتی مرنا وان] ساخکه ته شه،
 و شهفه [زفرانندن و ساخکرنا وی پشتی مرنی] یاب
 ساناهیتره [ژ چیکرنا جارا یتکی] و په سن و سالوخه تا
 ژ هه مییان بلندتر دهرد و شهسماناندا یا ویه، و شهوه
 سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿۲۸﴾ هه ر شهوه ب خو،
 خودی نمو ونه یه ک بو هه وه دیارکر، شهری کی ژ هه وه
 هه یه رازی بیت کوله یی وی [کو شه و زی وه کی هه وه
 مروّفه، و هه وه شه و نه داییه] بیته هه فیشکی وی د
 وی رزقیدا یی من داییه هه وه، فیجا هوین ههردو
 [د وی رزقیدا] وه کی یتک بن، و شهفه بیته شه گهرا

هندی هوین و هساژ وان بترسن کا چاوا هوین ژ هه فیشکیّت خو ییت نازاد دترسن [فیجا شه گهر هوین
 قه بویل نه کن کوله ییت هه وه شه ویت وه کی هه وه مروّف و هه وه نه دایین بینه هه فیشکیّت هه وه، پا چاوا
 هوین چیکری و بهنده ییت خودی بو خودی دکنه هه فیشک]، و هوسائهم نیشان و نایه ییت خو رون و
 ناشکه را دکهین، بو وان شه ویت شه قلی خو دده نه شولی و تی دگه هن. ﴿۲۹﴾ [نه خیر.. وان چو هه جهت و
 نیشان نینن، هه فیشکان بو خودی چی بکن] به لی شه ویت سته م کرین، ژ نه زانین ب دویف دلخوازیسا خو
 که قتن، فیجا کی دی وی راسته ری کته شه وی خودی گو مپرا کری [و ری ل بهر بهرزه کری]، و چو هاریکار
 زی وان نابن [وان ژ یزایا خودی پپارینن]. ﴿۳۰﴾ [هه می موحه مه د] فیجا تو ب دورستی به ری خو بده دینی
 راست و دورست، و رویی خو ژ هه می هزرورپریت نه دورست و هر گپره، و به ری خو بده نیسلامی، دینی
 خودیه، شه وی خودی مروّف ل سه ر دایین. دابی و چیکرییی خودی گو هویرین بو نینه، شهفه یه دینی راست
 و دورست، به لی باراپتر ژ مروّفان فی [راستی] نوزانن. ﴿۳۱﴾ و هوین هه می به ری خو بده نه دینی راست
 و دورست کو نیسلامه، و ل خودی بزفرن و ژ وی بترسن، و نفیژان ب په نگی پیدفی بکن، و ژ وان نه بن
 شه ویت هه فال و هه فیشکان بو خودی چی دکن. ﴿۳۲﴾ ژ وان [نه بن] شه ویت دینی خو پارچه پارچه کرین و
 ژیکفه کرین و بوینه جوین جوین، و هه ر جوینه ک ب وی شاییه شه وا وان هه ی.

وَإِذْ أَمْسَأَ النَّاسُ صُورَهُمْ لَمَنِ سَبَحْتُمْ بِهِ إِذْ يُرْتَبِئُونَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذْ أُدْفِقَهُمْ
 مَتْنَهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا
 ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
 سُلْطَانًا فَهَؤُلَاءِ يَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذْ أَقْنَا
 النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
 إِذْ هُمْ يَقْتُلُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَتَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ
 حَقَّهُ وَوَالِ الْمَسْكِينِ وَأَنْ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ
 وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ رِزْقٍ
 لِيَرَوْا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرَوُوهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ
 رِزْقٍ لِيَرَوْا وَيُدْرُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾
 اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
 شَرِكٍ بِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكَ شَيْءٌ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
 عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
 أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

﴿٣٣﴾ و هەر وهختی نه خو شیهه بگه هبته مرو فان،
 دوعا ژ خودایی خو دکهن و ل وی دزفرن [و توبه
 دکهن]، پاشی نه گهر خودی ژ نک خو دلوفانییهک دا
 وان [دوعایا وان قه بویل کر و نه و ژ وی نه خو شیهی
 دهر تیخستن] دئی بینی دهسته کهک ژ وان پشتی فی ژ ی
 هه فپشکان بو خودایی خو چی دکهن. ﴿٣٤﴾ فیجا
 بلا نه و که ره میت مه د گهل وان کرین ژ بیرا خو
 بهن و سوپاسییا نیعمه تیت مه نه کهن و بلا خو شیهی
 بهن، نی نیزی که نه و دئی زانن [کاج ئیزال دویش
 وان خو شیهی بهر وهخت دئی تیت]. ﴿٣٥﴾ یان ژ ی
 مه نیشانه کا ب هیژ [یان کتیههک] بو وان هنارتیهه،
 شاده بیی ل سهر وی شرکی ددهت یا نه و دکهن.
 ﴿٣٦﴾ و گافا مه که ره مهک د گهل مرو فان کر پی به تران
 دبن، و که یفخوش دبن [که یفخوشییا سهر داچونی نه یا
 سوپاسداریی]، و گافا نه خو شیهه کی هه ژ بهر وی
 نه و وان کری، نه و هنگافتن، وی گافی دئی بینی
 [ژ دلوفانییا خودی] بی هیشی دبن. ﴿٣٧﴾ ما نابین
 کوب راستی خودیهه، یی رزقی زیده و کیم دکهت
 بو وی یی بقیث [ئانکو نه و ددهت و دبهت، فیجا گافا دایی
 بلا د سهر دا نه چیت، و هه گافا ژ ستاند بلا
 بی هیشی نه بیت]، ب راستی نه فقهه چامه و نیشانن بو
 وان نه ویت خودان باوهر. ﴿٣٨﴾ فیجا هه قی مرو قیث
 خو و به له نگاز و ریثنگان [ژ خیری و مرو قیثی] بده یی،
 نه فقهه [دانا هه قیثی] بو وان نه ویت رازیبونا
 خودی دقین چیره، و هه نه فقهه ییت سهر فهراز. ﴿٣٩﴾
 و نه و مالی هوین ب سه له ف ددهنه خه لکی، دا
 مالی خه لکیدا زیده یی بجیته سهر [و ب سهر بکه قیث]
 خودی بهر که تی نایخیی، و نه و مالی هوین ب
 نیه تا پاقرنا گونه هان ددهن، و نیه تا هه وه ژ دانا
 وی رازیبونا خودی بیت. نه قیث هوسا مال ددهن،
 نه ویت خودی خه لاتی وان چند قات ددهتی. ﴿٤٠﴾
 خودیهه یی هوین دایین، پاشی رزقی هه وه دا، پاشی
 دئی هه وه مرینت، پاشی دئی هه وه ساخکه ته فقهه،
 نه ری ئیک ژ بو تیت هه وه [نه ویت هه وه کرینه
 هه فپشک بو خودی] هه یه تشته کی ژ فان بکهت؟!
 خودی یی پاک و پاقره ژ وی شرکا نه و دکهن. ﴿٤١﴾
 خرابی و نه خو شی و نه تکافی ل گوند و باژیریست سهر
 ثافی و ل بیته نه ل سهر ثافی، ئاشکرا بو و ژ بهر
 گونه هیت مرو فان، دا اما جزایی هندهک ژ
 وان گونه هان نیشا وان بدهت، به لکی توبه بکهن
 و ل خو بزفرن.

﴿۴۲﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه [گه‌لی خه‌لکئی مه‌که‌هی]:
 د‌ئ‌ه‌ر‌د‌ید‌ا ه‌ه‌رن [و بگه‌رن] برینئی کا دو‌ب‌ه‌ا‌ه‌ی‌ی‌ا
 ئه‌و‌ی‌ت به‌ری هه‌وه‌ه‌اتین یا چا‌و‌ا‌بو‌و، بار‌ا‌پ‌ت‌ر‌ ژ‌ و‌ان
 هه‌‌ف‌ی‌ش‌ک چ‌ی‌ک‌ه‌ر‌بو‌ون. ﴿۴۳﴾ ف‌ی‌ج‌ا به‌ری خ‌و‌ ب‌ده
 د‌ی‌نئی پ‌است و د‌ور‌ست [کو ئی‌س‌لامه] به‌ری ر‌و‌ژ‌ه‌ک
 ب‌ی‌ت، دانه‌پ‌اش ب‌و‌ن‌ی‌نه، وئ‌ی ر‌و‌ژ‌ئی هه‌می م‌ر‌و‌ف‌ د‌ئ‌ی
 ژ‌ی‌ک‌ف‌ه‌ب‌ن [هنده‌ک د‌ئ‌ی چ‌نه به‌ح‌ش‌تئ‌ی، و هنده‌ک د‌ئ‌ی
 چ‌نه د‌و‌ژ‌ه‌هی]. ﴿۴۴﴾ هه‌ر که‌سئ‌ی با‌و‌ه‌ر‌یئ‌ی نه‌ئ‌ین‌یت
 ئه‌و زیانئ‌ی ل‌ خ‌و‌ دکه‌ت، و هه‌ر که‌سئ‌ی کاره‌کئ‌ی باش
 ب‌که‌ت ر‌ی‌کئ‌ی ب‌و‌ خ‌و‌ خ‌و‌ش دکه‌ت. ﴿۴۵﴾ [وئ‌ی ر‌و‌ژ‌ئی
 خ‌ودئ‌ی م‌ر‌و‌ف‌ان ژ‌ی‌ک‌ف‌ه‌ دکه‌ت] دا ئه‌و‌ی‌ت با‌و‌ه‌ری
 ئ‌ین‌ای‌ن و کار و کر‌بار‌ی‌ت قه‌نج کر‌ی‌ن ژ‌ که‌ر‌ه‌ما خ‌و‌
 و‌ان خه‌لات ب‌که‌ت، و ب‌پ‌استئ‌ی خ‌ودئ‌ی حه‌ژ‌ گ‌ا‌و‌ر‌ان
 نا‌که‌ت. ﴿۴۶﴾ و ژ‌ن‌ی‌ش‌ان‌ی‌ت مه‌ز‌ن‌اتئ‌ی و ده‌سته‌ه‌لا‌ت‌د‌ار‌ی‌ا
 وئ‌ی، ئه‌وه‌ه‌ب‌ای‌ی ب‌م‌ز‌گ‌ی‌نئ‌ی د‌هن‌ی‌ت، دا ژ‌ د‌ل‌و‌ف‌ان‌ی‌ا خ‌و‌
 بار‌انئ‌ی ب‌ده‌ته‌هه‌وه، و دا گه‌می ب‌ق‌ود‌ر‌ه‌ت و ف‌ه‌ر‌مان‌ا
 وئ‌ی ل‌سه‌ر‌ ئ‌اف‌ئ‌ی ب‌ئ‌ن و ب‌چ‌ن، و دا ه‌و‌ی‌ن با‌ز‌ر‌گ‌ان‌ی‌ئ‌ی
 ب‌ر‌ی‌کا ئ‌اف‌ئ‌ی ب‌که‌ن، و دا ه‌و‌ی‌ن شو‌ک‌ور و سو‌پ‌اس‌ی‌ا
 خ‌ودئ‌ی ب‌که‌ن. ﴿۴۷﴾ ب‌سو‌ی‌ند [هه‌ی موحه‌مه‌د] مه‌به‌ری ته‌پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر‌ ب‌ی‌ت ب‌و‌ م‌له‌ت‌ی‌ت و‌ان ه‌ن‌ار‌ت‌ی‌ن، ف‌ی‌ج‌ا

قُلْ سِرُّوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ
 كَان أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقْبِرْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِن
 قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَن
 كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُفْسِيهِ بِرَيْمُهُدًى ﴿٤٤﴾
 لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَن ءَابَتْ عَنْهُ ءَأْمُرُ الرَّيْحِ مُمْتَصِرَتٍ وَلِيَدِيكُم
 مِّن رَّحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمْ وَأَوَّكَّانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُحْمَلُ سَحَابًا فَيَسْطُرُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُ لِكُلِّ فِتْنَةٍ لُّوْقًا يُخْرِجُ مِنَ
 خَلْقِهِ ءَأْصَابًا مِّن بَيْنِئِنَّةٍ مِّن عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿٤٨﴾
 وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُنزَّلَ عَلَيْهِمْ مِّن قَبْلِهِ لَمُبْسِئَاتٍ ﴿٤٩﴾
 فَانظُرْ إِلَى ءَأَنْزَلِ رَحْمَتَ اللَّهِ كَيْفَ يُغِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُعْجِزٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥١﴾

ئ‌ه‌و ب‌م‌وع‌ج‌ی‌زه و ن‌ی‌ش‌ان‌ی‌ت ئ‌اش‌که‌ر‌افه [ل‌سه‌ر‌ ر‌است پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر‌ات‌ی‌ا خ‌و‌] ب‌و‌ و‌ان ه‌ات‌ن، [به‌لئ‌ی و‌ان با‌و‌ه‌ری
 ب‌پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر‌ی‌ت خ‌و‌ نه‌ئ‌ی‌ن‌ان و نه‌ی‌اره‌ت‌ی‌ا و‌ان ک‌رن]، ف‌ی‌ج‌ا مه‌ت‌و‌ل ل‌گ‌ونه‌ه‌کار‌ان ف‌ه‌ک‌ر، و ب‌سه‌ر‌ئ‌ی‌خ‌س‌تن
 و‌ه‌ار‌ی‌کار‌ی‌ا خ‌ود‌ان با‌و‌ه‌ر‌ان هه‌قه‌ل‌سه‌ر‌مه. ﴿۴۸﴾ خ‌ود‌ی‌ه‌ئ‌ه‌وئ‌ی‌ ب‌ای د‌هن‌ی‌ت [ق‌ی‌ج‌ا ئه‌و‌با] ئه‌و‌ر‌ان
 ر‌اد‌که‌ت و د‌به‌ت، چ‌ا‌و‌ا‌ب‌ئ‌ی‌ت و‌ه‌س‌ال ئه‌سه‌مان‌ان به‌ل‌اف‌ دکه‌ت و دکه‌ته‌پ‌رتئ‌ی پ‌رتئ‌ی، ف‌ی‌ج‌ا ت‌ود‌ئ‌ی ب‌ی‌نئ‌ی بار‌ان
 ژ‌و‌ان ئه‌و‌ر‌ان د‌ه‌ر‌د‌که‌ف‌ی‌ت، و گ‌اف‌ا خ‌ودئ‌ی ئه‌و‌بار‌ان ب‌سه‌ر‌هنده‌ک‌به‌نده‌ی‌ت خ‌و‌ی‌ت وئ‌ی ب‌ق‌ئ‌ن‌ بار‌اند،
 پ‌ئ‌ی‌که‌ی‌ف‌ خ‌و‌ش د‌ب‌ن و د‌ب‌ش‌ک‌ور‌ن. ﴿۴۹﴾ هه‌ر‌چه‌نده‌ئ‌ه‌و [به‌نده] به‌ری ه‌ات‌نا وئ‌ی بار‌انئ‌ی، ژ‌ه‌ات‌نا وئ‌ی د‌ب‌ئ‌ی
 ه‌ی‌فئ‌ی بو‌ون. ﴿۵۰﴾ ف‌ی‌ج‌ا [هه‌ی موحه‌مه‌د] به‌ری خ‌و‌ ب‌ده‌ن‌ی‌ش‌ان‌ی‌ت د‌ل‌و‌ف‌ان‌ی‌ا خ‌ودئ‌ی [ئ‌ه‌و‌ی‌ت ب‌ه‌ات‌نا بار‌ان‌ی‌قه
 گ‌ر‌ی‌د‌ای‌ی، و‌ه‌کئ‌ی ش‌ی‌نب‌و‌نا گ‌ل و گ‌ی‌ای‌ی و د‌ار‌و‌بار‌ی و هه‌می ر‌ه‌نگ‌ی‌ت ف‌ی‌قئ‌ی، و سا‌خ‌ر‌نا ئه‌ر‌دئ‌ی ه‌ش‌ک و
 م‌رئ‌ی] کا چ‌ا‌و‌ا‌خ‌ودئ‌ی ئه‌ر‌دی پ‌شتئ‌ی ه‌ش‌ک بو‌وی‌ی سا‌خ‌د‌که‌ت، ب‌پ‌استئ‌ی ئه‌وئ‌ی ئه‌ر‌دی پ‌شتئ‌ی ه‌ش‌ک‌بو‌ون و
 م‌ر‌نا وئ‌ی سا‌خ‌د‌که‌ت، ئه‌و‌دئ‌ی م‌ر‌ی‌بان سا‌خ‌که‌ته‌فه، و ئه‌و‌ل‌سه‌ر‌هه‌می ت‌ش‌تان خ‌ود‌ان ش‌ی‌انه.

﴿٥١﴾ ب سویند ئە گەر ئەم بایه کی [ب سەر چاندنا واندا] بهێرین، قیجا [ئەو با نیشە کی بەرهنگاری چاندنا وان بکەت پشتی کهسک بوونی، و زەر بکەت] و ئەو چاندنا خو زەر بینن، دئی بینی پشتی قی [زەربوونا چاندنا وان] دەف ب گازدەنە و شوکور و سوپاسییا نیعمە تا خودی ناکن و دئی کەرەمیت خودی ژ بیرکن، هەر وەکی خودی چوجا کەرەم و نیعمەت د گەل وان نەکرین]. ﴿٥٢﴾ قیجا ب راستی تو نەشیی وە ل مرییان بکەى گول تە بین [ئەف گاوری ل پزیا مریانە، چونکی چو فام ناکن]، و تو نەشیی گازسیا خو ژى بگەهینیە کەرەن، ئە گەر چۆن و پشتا خو دانە تە. ﴿٥٣﴾ یی خودی کۆرە و گو مپاکری تو نەشیی راستە پری بکەى، تو نەشیی گازسیا خو ب گو هیی که سى بیخی کو تی بگەهن، ئەو نە بن ییت باوهریى ب نیشان و نایە تیت مە دئینن، و ئەقەنە خو سپارتینە خودی و ل بەر فەرمانا وی راوهرستیایى. ﴿٥٤﴾ خودی ئەو یی هوین ژ لاوازیی [نانکو ژ چیکە کائافی] چى کرین، و پشتی وی لاوازیی هوین ب هیز

ئیخستن [مەخسەد هیزا تو لا زینیى]، و پشتی ب هیز ئیخستنا هەو هوین لاواز و پیرکن، ئەوی چ بقیت چى دکەت و ئەو بی زانا و خودان شیانە. ﴿٥٥﴾ و پوژا قیامەت رادبیت گونە هکار دئی سویند خو، ئەو [د دنیایدا] ژ بیستە کی پیقە تر نەمایە، [د دنیایدا ژى] وەسا بەرى خو ژ هەقیى وەر دگپران [و دگۆتن: هەما هەر ژ یانا دنیاىیە، و چو ژ یان پشتی مرنى نین]. ﴿٥٦﴾ و ئەو ییت خودی زانین و باوهری ب پزقی وان کری، گوۆتن: ب سویند هوین هند ییت مایین هندی خودی بو هەوە نقیسی هەتا پوژا قیامەت، ئەها ئەقەیه پوژا قیامەت ی بەل ی هەو نەدزانی [ئەو پوژ هەر دئی تیت]. ﴿٥٧﴾ قیجا وی پوژى هەجە تگرتنا ستمکاران فایده ی وان ناکەت، و نایتنە دەستویردان ژى هەجە تان بگرن، و داخواز ژى ژ وان نایتنە کرن خودایى خو ژ نوى ب گوۆتنە کی یان کریارە کی رازی بکەن. ﴿٥٨﴾ ب سویند دفی قورئانیدا مە ژ هەمی نموونە یان [ئەو ییت دبنە نیشان ل سەر ئیکتایسیا خودی، و راست پیقە مبه راتیسیا پیقە مبه رى وی] بو مرو فان ییت دیار کرین و ئینایین، و ئە گەر تو مو عیجیە هە کی بو وان بینی [هەر وەکی ئەو ژ تە دخوازان]، ئەو ییت بی باوهر دئی بیژن: ئەفا هوین دیژن ژ درە وی پیقە تر نینە. ﴿٥٩﴾ هۆسا خودی دل ی چونە زانان تارى دکەت. ﴿٦٠﴾ قیجا سە برا خو [ل سەر ئەزیەت و نە خو شیا وان] بکیشە، ب راستی پە یانا خودی یا راستە [دئی تە ب سەر ئیخت، و دئی دینی تە ب سەر هەمی دینان ئیخت]، و بلا ئەو ییت باوهری نە ی تە سار نە کەن، ژ خو پراگرتن و سە بر کیشانی.

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفًا لَطُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾
 فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكُفْرَانَ وَلَا تَسْمَعُ الضَّرَّةَ الدَّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
 مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَى عَنْ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ سَمِعُ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ * اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾
 وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِثُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ
 سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكِّوْنَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
 فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ
 لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا عَذْرَئُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
 وَلَيْنَ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
 مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَلِكَ يَطَّعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾
 فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدِكَ إِلَهَ الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾ وَإِن جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَبُنِي يَا هَٰئِن تَكُ وَثِقَالٌ حَيَّةٍ مِّنْ حَرْدٍ لِّفَتْكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَا أَيُّهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَبُنِي أَقْبِرْ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تَصْعَقْكَ لَتَاتٌ فِي الْأَرْضِ مَرَجًا إِنَّ اللَّهَ لَلْبُحْبُوبُ كُلِّ مِخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

﴿١٢﴾ و ب سویند مه ئەقل و تیگه هشتن و زانین و حیکمهت دابوو لوقمانی [و مه گۆتی] شوکور و سوپاسییا خودی بکه، و ههر کهسی سوپاسییا خودی بکهت، ب راستی ئەو بهس یی بو خو [شوکورا خودی] دکهت، و ههر کهسی سوپاسییا نیعمه تیت وی نه کهت [خودی منهت ب سوپاسییا وی نینه]، و خودی یی دهوله منهنده و هیژایی بهسن و سوپاسییییه. ﴿١٣﴾ و چیرۆکا لوقمانی بو وان بیژه: وهختی کورپی خو شیرهت کری و گۆتی: کورپی من چو هه فیشکان بو خودی چی نه که، ب راستی هه فیشک په ریسی [شرك] سته مه کا مه زنه. ﴿١٤﴾ و مه ئەمری مرو فان کرد گهل ده بیاییت خو د باش بن نه خاسمه [دگهل] ده یکی، نه خو شسی و بی تاقه تی ل دویف نه خو شسی و بی تاقه تیبی پی برن ده می دز کیدا، و دو سالان ل سه ریگ شیر دایی ژ نوی ژ شیر فکه، و مه گۆتی: سوپاسییا من بکه من تو دایی، و شوکور و سوپاسییا ده بیاییت خو بکه تو خودانکری، و هوبن ههر دئ ب بال منقه زفرن. ﴿١٥﴾ و ئە گهر

ده بیاییت ته مانه ب ته فه، ته د بهر هندپرا بکهن تو تشته کی بو من بکه یه هه فیشک تو چو ژئ نه زانی، گوئی خو نه ده وان، و د دنیا ییدا ب قهنجی و باشی دگهل وان بۆرینه [خو ژ وان دویره نه ئیخه، و یی باش به د گهل وان، بهس گوهدارییا وان د شر کیدا نه که]، و [و دینی خودا هه که نه ییت موسلمان بن، د دنیا ییدا دگهل یی باشه به ل ریکا وان و دینی وان نه گره و] ریکا وی [دینی وی] بگه یی به ری خو داییییه من [بو توبه کرن و دل بیتی]، باشی دئ ههر ب بال منقه زفرن، [تو و ده بیاییت ته و ئەو] فیجا [هنگی] یا هه وه کری دئ بو هه وه بیژم [و هه وه پی ناگه هدار که م]. ﴿١٦﴾ کورپی من گونه هه و خرابی ئە گهر [چه ندا بچویک بیت] ته مه تی دندکا تو فی خه نده لکی بیت، و د ناف که فره کیدا بیت، یان ژ ی ل ههر جهه کی بیت ژ ئەرد و ئەسه انان، خودی دئ ههر ئینیت، ب راستی خودی یی هویرین و شاره زایه. ﴿١٧﴾ کورپی من نفیژان ب رهنگی پیدفی بکه، و داخوازا کرنا باشییی بکه و داخوازا دانه پاشا خرابییی و گونه هی بکه، و سه بری ل سه ره خو شسیا دگه هیه ته بکیشه، ب راستی ئەفه [پارستنا نفیژئ، و داخوازا کرنا باشییی، و دانه پاشا خرابییی، و سه بر کیشان ل سه ره نه خو شییان] ژ وان کارانه ئەو ییت دقیت مرو فل سه ره یی هشیار و پرژد بیت. ﴿١٨﴾ [کورپی من] ژ مه زناتی رویمی خو ژ خه لکی وهر نه گپه، و قه به و دفن بلند ب ریقه نه چه، ب راستی خودی چه ژ وان ناکهت ئەو ییت قه به و دفن بلند ب زیده ب خو شاهی. ﴿١٩﴾ [کورپی من] د ریقه چو نا خودا یی نافنجی به [نه هیدی هیدی و نه حیل، و نه ب مه زناتی و نه مریچوک] و دهنگی خو نزم بکه و زر نه که، ب راستی دهنگی ژ هه مییان نه خو شتر زرپنا که رانه [ئه گهر دهنگ بلندی جوانی بایه چو دهنگ ژ یی کهری د بلندتر نین].

﴿۲۰﴾ ما هوین نابینن خودئى هندی دئەرد و ئەسماناندا یى بۆ ههوه سهه نه نرم و بهرده ست کرى، و كه ره مەیت خو یی ت ئاشکەرا [وه کى ئیسلامه تیی... هتد] و نه تاشکەرا [وه کى ئەقل و زانین و تیگه هشتنی... و هتد] ل سهر هه وه یی ت به رفه هه کرىن، و د گهل هندئى ژى هنده ک مرو ف یی ت هه یین بئى زانین و بئى راسته پرییییه ک و بئى کتیه کا رو نکەر، جره برئى دهره قئى خودیدا دکهن. ﴿۲۱﴾ و گا فا موسلمانان دگۆته وان: ل دو یف وئى بکه فن یا خودئى ئینا یییه خواری دگۆتن: نه خیر ئەم دئى ب دو یف وئى که فین ئەوا مه باب و با پیریت خو ل سهر دیتی. [ئه رئى ئەوه هه ر دئى ل دو یف وان چن خو ئە گه ر ده له ت ژى بن] و شه یتان به رئى وان بده ته ئا گرى دۆزه یى ژى؟! ﴿۲۲﴾ و هه ر که سئى خو بسپیرته خودئى و ل به رفه مانا وى یى را وه ستیا ی بیت [شۆل بنه جهه بیت]، و ئەوه ب خو ژى یى قه نجیکار بیت، ئەفه وى خو ب چنبلى [قولیا] ژهه مییان موکومتر شه گرت [ئانکو ریکا سه رفه زایى، و ترس ب دو یف شه نینه]،

الجزء
۱۴

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْمِعَ عَلَيْكُمْ لَعْمَهُمْ زَظْهَرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ اللَّيْسِ مَنْ يُجِدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۲۰﴾ وَإِذْ أَقْبَلُ لَهُمْ آتَانَهُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالَ بَلْ نُنَبِّئُ مَا وَعَدَ آبَاءَهُ نَأْوُلو كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿۲۱﴾ وَمَنْ يُسَئِرْ وَجْهَهُ إِلَىٰ اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَىٰ اللَّهِ عَرْشُهُ الْأُمُورِ ﴿۲۲﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنُكَ كُفْرُهُ إِنَّا نَأْتِيهِمْ رِجَالَهُمْ فَتَنْتَهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۳﴾ ثُمَّ عَزَّهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ ضَضَطَّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ عَلِيْلٍ ﴿۲۴﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَمِيدُ ﴿۲۶﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾ مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُكُمْ إِلَّا كَفَيْسٍ وَحَدَّيْنِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۲۸﴾

دو یه هیکا هه می کار و باران هه ر ب بال خودیقه یه. ﴿۲۳﴾ و هه ر که سئى گا ور بیت فیجا بلا گا ور سیا وى ته ب خه م نه ئیخیت [چونكى ته ئەوا ل سهر خو راکر، ته گا زیا خۆ گه هانده وان]، زفرینا وان هه مییان ب بال مه فه یه، فیجا تشتئى وان کرى ئەم دئى بو وان بیژین [پئى جزا و خه لات که یین]، ب راستى خودئى دزانی ت کا چ د دلاندا یه و پئى ئاگه هه. ﴿۲۴﴾ [د دنیا ییدا] ئەم دئى وان هیلین پیچه کئى خو شیسئى به ن، پاشى [رۆزا قیامه تئى] دئى وان نه چار که یین بکه فنه د ئیزیا هه کا دژوار و گراندا. ﴿۲۵﴾ و ئە گه ر تو پسیا را وان بکه ی کئى ئەرد و ئە سمان دا یینه؟ دئى بیژن: خودئى.. بیژه هه می په سن و شوکور بو خودئى [ل سهر قئى هه قاندا هه وه د راستا خودیدا، و په سه ندکرنا هه وه خودایئى ئەرد و عه سمانان خودییه و ل سهر ئاشکرانرا هه وه ئەوه هیژایى په رستنییه و یا هوین ل سهر یا خه له ته و نه یا دورسته پا چاوا هوین ئیکئى دئى ژ بلى وى دپه ریسن و دکهنه شریک]، به لئى باراپتر ژ وان نوزان [کامه خسه دا قئى هه قاندى چیه؟]. ﴿۲۶﴾ هندئى دئەرد و ئە سماناندا هه یى خودییه، ب راستى خودئى یى ده وه مه نده و هیژایى شوکورانندییه. ﴿۲۷﴾ و ئە گه ر هه ر داره کا دئەردیدا هه یى قه له م و خامه بن، و دهریا ییت هه یین حه فت دهریا ییت دئى ژى بیته سهر و هه می حوبر بن [و ب وان قه له م و خامه یان و ب وى حوبرى ئاخفتن و په یثیت خودئى بیته نفیسین] هه ر زانین و ئاخفتن و په یثیت خودئى ب دویمه ی نائین، ب راستى خودئى یى سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿۲۸﴾ چیکرنا هه وه [ل ده ستپیکئى] و ساخرکرنا هه وه ژ گۆران [پشتى مرنئى] وه کئى [دان و چیکرنا] مرو فه کئى ب تنییه، ب راستى خودئى یى گوهدیئر و بینه ره.

﴿٢٩﴾ ما تو نايینی خودی شهقی دکه ته د نافع رږژیدا، و رږژى دکه ته د نافع شه قيدا [ههردووکان ب فى چهندي کورت و دريژ دکهت]، و رږژ و ههيف ييت بو ههوه خزمهت خوښ کرين [ييت ټيخستينه د خزمهتاهه وهدا] هه رټيک ههتا وهخته کى ديار کرى دى ټيټ و چيت، و تشتى هوين دکهن خودى ژى ب ناگه هه. ﴿٣٠﴾ خودى فى دکهت دا هوين بزنان خودى يى ههقه و نهويت شويى وى دټينه په رستن د پويچ و بهتالن، و خوديه يى بلند و مهزن. ﴿٣١﴾ ما تو نايینی گه مى ژ که رهم و دلوقانيسيا خودى دهر ياييدا دټيټ و دچيت، دا خودى نيشانيت دهسته لانداریا خو نيشا ههوه بدهت، ب راستى ههقه چامه و نيشانن بو وان نهويت زنده بينفرهه و زنده شوکوردار. ﴿٣٢﴾ گاڤا پيله کاڤا دهر يايى وهكى ئهوران يان وهكى چيايان ب سهر واندا گرت، ژ دل بهس دى دوعايى ژ خودى ب تنى کهن، فيجا گاڤا خودى قورتالکرن و گه هاندنه ئهردى ديم، دى بينى هندهک ژ وان نيڤ نيڤهه [هندهک ب دورستى سوپاسيسيا خودى

ناکهن، و هندهک د بنبرا سوپاسيسيا خودى ناکهن و نيعمه ټيټ خودى نائينه بهر چاڤيټ خو] کهس نيشانيت مه دره و نادانيت و ټينکار ناکهت زنده په بيان شكين و زنده گاور نه بن. ﴿٣٣﴾ گهلى مروفان پاريز گارييا خودى بکهن، و ژ رږژه کى بترسن [کو رږژا قيامه ټيټه] نه باب شويى عيالى و نه عيالى شويى بابى دټيټه جزا کرن [باب و زارږک چو مفايى ناگه هيننه ټيک]، ب راستى په بيان خودى دايى يا راسته [و دى هه و هسائيت]، فيجا بلا زيانا دنيايى ههوه نه خاپينيت، و ههوه د سهر دا نه بهت، و بلا شه يتان ژى ههوه ب کهرهما خودى نه خاپينيت [کو هوين گونه هان بکهن و بيژن کهرهما خودى يا مه زنه و توبه نه کهن]. ﴿٣٤﴾ ب راستى خودى دزانيت کا قيامهت کهنگى دى ټيټ، و نه وه بارانى دبارينيت، و دزانيت کاچ د مالچوپيکاندايه [بهرى بيته مروف]، و کهس نوزانيت کا سوبه هى چ دى ټيټه سهرى، و کهس نوزانيت کال کيرى و ل کيشه دى مريت، ب راستى خودى زانا و شاره زايه.

الْقُرْآنَ اللَّهُ يُرْسِلُ فِي النَّهَارِ وَيُرْسِلُ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبُطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ الْقُرْآنَ الْفُلْكَانَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِعَمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَجٌ كَاطِلٌ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كَلَّ حَتَّىٰ تَكْفُرَ ﴿٣٢﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَتْفُورًا تَكْفُرًا وَخَشِينُوا يَوْمًا لَا يُجْرِي وَاللَّهُ عَن وَاوَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ عَن وَاوَدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُرْسِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

سوره تا سه جده

ل مه که هئی هاتیسه خوارئ (۳۰) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (ئه لَف، لام، میم)، ل دۆر رافه کرنا شان رهنگه تییان بزفره دهستییکا سؤره تا به قهره. ﴿۲﴾ هنارتن و ئینانه خوارا قئی قورئانئ گومان تیتدا نینه ژ دهف خودانئ هه می جیهانانه. ﴿۳﴾ یان ژئ دبیژن [موحه مه د]: ئه ف قورئانه ژ نک خو چئی کریسه [وی یا دانایی، و ب بال خودیقه لی ددهت]، نه خیر وه سا نینه وه کی ئه و دبیژن، به لی ئه و راستییبه ژ نک خودایی ته، دا تو مله ته کی پی هشیار بکه ی و بترسینی، کو به ری ته چو پیغه مبه ر بؤ نه هاتیسه دا راسته ری ببن. ﴿۴﴾ خودییبه، ئه وی ئه رد و ئه سمان و هندئ د ناقه هرا واندا د شه ش رۆژاندا ییئت چئی کرین، پاشی بلندبوو سه ر عه رشئ [بلندبوو نه کا بی چا وایی و هیژایی وی]، و هه وه ژ غه یری خودئ چو

سورة السجدة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿۱﴾ تَزِيلُ الْكِتَابِ لَأَرْبَبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۲﴾
 أَمْ يَقُولُونَ أَفَنزَّلَهُ بَلْ هُوَ الْخُبْرُ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَهُمْ
 مِنْ نَذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۳﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
 الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۴﴾
 يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
 مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿۵﴾ ذَلِكَ عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶﴾ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَدَّ أَن يَخْلُقَ الْإِنْسَانَ
 مِنْ طِينٍ ﴿۷﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُم مِّن سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿۸﴾
 ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
 وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۹﴾ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ
 أَأَنآلَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُم بِلِقَاء رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿۱۰﴾ قُلْ يَتَوَفَّكُم
 مَلَائِكَةُ الْمَوْتِ الَّتِي وَكَّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿۱۱﴾

هاریکار و به ره شان و مه هدرچی نینن، قیجا ما هوین پیغه ناچن و چامان وه رناگرن. ﴿۵﴾ ئه و (خودئ) ژ ئه سمائی کاروبارئ ئه ردئ [هه تارۆژا قیامه تی] ب ریقه دبه ت. پاشی ئه ف کاروباره د رۆژه کیندا [کو رۆژا قیامه تییه] دئ بلندبسه دهف وی، دریژا هیسیا وی رۆژئ ب هه ژمارا هه وه هزار سالیئت هه وه نه. ﴿۶﴾ ئه فه [ئه وی ئه رد و ئه سمان و هندئ د ناقه هرا واندا دایین، و ئه وی کاروباریت دنیا بی به س د دهست ویدا] زانایی نه یئی و ئاشکه رایانه، سه رده ست و دلۆفانه. ﴿۷﴾ ئه وه یئ دان و چیکرنا هه می تستان موکوم و بنه جه و باش چیکری، و ژ ته قئی [جارا ئیکئ] ده ست ب چیکرنا مرۆفان [مه خسه ده پی ئاده مه، بابئ مرۆفان] کر. ﴿۸﴾ پاشی دوینده ها وی ژ چیکا ئافه کا کیم بها چئ کر. ﴿۹﴾ پاشی دورستکر و روح دایی، و گو ه و چاف و ئه قل دانه هه وه، و کیم ژ هه وه هه نه سوپاسی و شوکورا خودئ بکه ن، یان ژئ هوین کیم شوکور و سوپاسییا خودئ دکهن. ﴿۱۰﴾ و [ئه وی ت باوه ری ب رۆژا قیامه تی نه یئ] گۆتن: ئه ری ئه گه ر ئه م د ئه ردیدا به رزه بووین [و بووینه ئاخ]، ئه ری جاره کا دی سه ر ژئ نوی ئه م دئ ئینه چیکرن و ساخرن؟! به لی ئه و باوه ری ب رۆژا قیامه تی نائینن [له و قئ دبیژن]. ﴿۱۱﴾ [هه می موحه مه د] بیژه به لی ئه و ملیاکه تی بؤ ستاندا روجا هه وه هاتیسه دانان دئ روجا هه وه ستینیت، پاشی هوین دئ ب بال خودایی خو شه زقرن.

﴿١٢﴾ [هه ی موحه مه د] ته گهر ته گونه هکار وه ختی سهری وان یی شؤر و چه میایی، ل دهف خودایی وان دیتبانه [دا عه جیبیان بینی]، [دبیژن]: خودیو مه دیت و مه گولی بوو [ژفانی ته دایی مه دیت و راستیا پیغه مبهری ته مه گولیو]، فیجا تو مه بزفرینه فه [دنیایی] ثم دئ کار و کریاریت باش کهین [هه وه کی ته همری مه پی کری]، ب راستی ثم پشتراست بووین و گو مان ل دهف مه نه ما [کو موحه مه د راست پیغه مبهره، و قیامت ژ ی راسته].

﴿١٣﴾ و ته گهر مه فیابایه، [ب خورتی] هه می مروشان راسته ری کهین [به لی مه دقیت ته و ب که یفا خو ریکار راست بگرن]، به لی سؤز و په بانان دایی ب جهی خو به، دئ جهه می ژ نه جنه و مروشان تزی کهم. ﴿١٤﴾ دئ تامکه نه [ئیزیا جهه می] ژ بهر ژ بیرکرنا هه وه بو دیتنا فی پوزی، ثم زی ب راستی دئ هه وه هیلینه دقئ ئیزاییدا، دئ فیجا تامکه نه ئیزیا به رده وام ژ بهر وان کار و کریاریت هه وه [د دنیایدا] دکرن. ﴿١٥﴾ ب راستی، ته و باوهری بی ب ثایه تیت مه

دئینن و بو خو مفایی ژئ وه دگرن، ته ویت ته گهر پی دئینه شیره تکرن دکه فن (دادچه میین)، و ب گریقه دچنه سوچه بی، و خودی ژ هه می کیناسییان پاک و پاقر دکهن و حمد و سوپاسییا وی دکهن، و خو [ل سهر په رستا وی] مه زن ناکهن. ﴿١٦﴾ قهوی ته نشیت و ان ناکه فنه سهر نقینان [نانکو کیم دنقن، و پادبن شه فشتیزان دکهن]، و ب ترس و هیقشه دو عایان ژ خودی دکهن، و رزقی مه دایبیه و ان خیر و سه ده قه یان ژئ ددهن. ﴿١٧﴾ کهس نوزانیت چ خه لات یی بو و ان هاتیبه قه شارتن، چاقیت و ان پی پون بین و ب دیتنا وی شاد بین، ژ بهر وان کار و کریاریت و ان دکرن. ﴿١٨﴾ فیجا ته ری ته وی خودان باوهر بیت، وه کی و بیه ته وی ژ ریکار راست دهر که فتی... نه خیر، نه وه کی تیکن. ﴿١٩﴾ هندی تهون ته ویت باوهری ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، جهی و ان به حه شتیت خو جهیینه، ته فه قه درگرتنه بو و ان ژ بهر وان کار و کریاریت ته و ان [د دنیایدا] دکرن. ﴿٢٠﴾ و هندی تهون ته ویت ژ ریکار راست دهر که فتین جهی و ان ناگره، هه ر گاغا فیان ژ ناگری دهر که فن [وه ختی گورپیا ناگری و ان بلند دکه ت و ب سهر دتیخت، جاره کا دی ناگر ب خو و ان ب بن خو دتیخته فه]، جاره کا دی بو ناف ناگری دئ ئینه زفراندن [فیجا دهر که هفایتیته جهه می] [دئ بیژنی: دئ تامکه نه ئیزیا ناگری هه وه دهره و دانا.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْسُوتِ نَاكِسُوۡرُهُۥ وِسِهْمَ عِنۡدَ رَبِّهٖمۡ رَبَّنَا اَبۡصَرۡنَا وَسَمِعۡنَا فَارۡجِعۡنَا عَمَلًا صٰلِحًا اِنَّا مُوقِنُوۡنَ ﴿١٢﴾
 وَلَوْ شِئۡنَا لَآتٰنَا كَلۡ نَفِیۡسٍ هُدٰنَهَا وَّلٰكِنۡ حَقَّ الْقَوۡلُ مِنۡیَ لَاۡمَلٰنَ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اٰجۡمَعِیۡنَ ﴿١٣﴾
 فَذُوقُوا یۡمًا نَسِیۡتُمۡ لِقَآءَ یَومِكُمۡ هٰذَا اِنَّا نَسِیۡتُكُمۡ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلۡدِ یۡمًا كُنۡتُمۡ تَعۡمَلُوۡنَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا یُؤۡمِنُ بِآیٰتِنَا الَّذِیۡنَ اِذَا ذُكِّرُوۡا بِهَا خَرُوۡا سُجۡدًا وَسَبَّحُوۡا بِحَمۡدِ رَبِّهٖمۡ وَهَمَّ لَا یُسۡتَكۡبِرُوۡنَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَوۡا جُنُوۡبَهُمۡ عَنِ الْمَصٰبِحِ یَدۡعُوۡنَ رَبَّهُمۡ خَوۡفًا وَطَمَعًا اَوۡیۡمًا وَّرَقَبًا هُمۡ یُفۡفِقُوۡنَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعۡلَمُ نَفۡسٌ مَّا اُخۡفِیۡ لَہُمۡ مِّنۡ قَدَرٍ اَعۡیُنٍ جَزَآءٌ یۡمًا كَاوۡا یَعۡمَلُوۡنَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنۡ كَانَ مُؤۡمِنًا كَمَنۡ كَانَ فَاسِقًا لَّا یَسۡتَوِیۡنَ ﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذِیۡنَ ءَاۡمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَہُمۡ جَنَّٰتُ النَّوۡۤیۡنِ لٰ یۡمًا كَاوۡا یَعۡمَلُوۡنَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذِیۡنَ فَسَقُوۡا فَمَا وَاوۡیۡہُمُ النَّارُ كُلَّمَا اَرَادُوۡا اَنْ یَّخۡرُجُوۡا مِنْهَا اُعِیۡدُوۡا فِیۡہَا وَقِیۡلَ لَہُمۡ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِیۡ كُنتُمۡ بِہٖۡ تَكۡذِبُوۡنَ ﴿٢٠﴾

تسخنة

وَأَلَّذِي يَقْنَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ
رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿١٢﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ
مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣﴾
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً لِّعَالَمِينَ يَا قَوْمِ لِمَأْصِفًا ﴿١٤﴾
وَكَاوَأَيَّ آيَاتِنَا يُؤْتُونَ ﴿١٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ بِقَبْلِ يَدَيْهِمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٦﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ
كَمَا هَدَىٰكَ نَا مِنْ قَبْلِهِمْ مَّرَاتٍ الْفُرُوقَ يَمْشُونَ
فِي مَسَلِكِهِمْ بَاتٍ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿١٧﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُودِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَعْمَهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿١٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩﴾
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٢٠﴾ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَانْتَظَرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٢١﴾

﴿۲۱﴾ بئی گویمان ئەم ئیزایا دنیا بئی بەری ئیزایا مەز نتر
[یا قیامەتیی] دئی دەینە بەر وان، دا ئەو ل خوۆ بزقپن.
﴿۲۲﴾ و ماکی ژ وی سستە مکار تره ئەوئ ب ئایە تیت
خودایی خوۆ بیته شیرە تکرن، پاشی پشتا خوۆ بدەتیی،
بئی گویمان ئەم دئی تۆلئ ژ گونە هکاران فه کهین.
﴿۲۳﴾ ب سویند مە تەورات دا موسایی، فیجا تو
[هەیی موحمەد] د راستا ویدا دودل نەبە کومە یا
دایییی، و مە یاکریبە راستەرییی بو ئسرائیلیان.
﴿۲۴﴾ و مە هندەک ژ وان کرنە بیئیی و جەئیی
چاقلیکرنئ، ب ئەمرئ مە راستەریکرن دکر، وەختئ
وان سەبر کیشایی [ل سەر بەرستئ و ل سەر
ئەزیه تیت د ریکاً خودیدا گە هشتینی]، و ژ دل باوهری
ب ئایە تیت مە ئینایی. ﴿۲۵﴾ ب راستی خودایی
تە روژا قیامەتیی، دئی حوکمی د ناڤهرا واندا کەت
[ئانکو د ناڤهرا موسلمان و گاواندا، یان پیغمبەران
و ملە تیت واندا] ل سەر وی تشتی، یئ ئەو تیدا نە
ئیک و ژیک جودا. ﴿۲۶﴾ ئەری ما قپکرن و فه براندا
خەلکی چەرخیت بەری وان [وەکی عاد و (سەموود)

و. . هتدا] ئەوئیت د مالئیت خوۆدا [ب کەیف و شاهی] دەهاتن و دچۆن، بو وان راستی دیار نەکر؟ ئەفه [قپکرن
و فه براندا وان هەمیان] نیشانن ل سەر سەردەستی و دەستەلاتداریا مە، فیجا ما گوھیت خوۆ فه ناکەن؟! .
﴿۲۷﴾ ئەری ما ئەو نابینن ئەم بەری بارائئ ددەینە ئەردئ هسک و بئ شینکاتی، و چاندنئ پی دەردئ بیخین،
تەرشیت وان و ئەو ب خوۆ ژئ دچۆن، فیجا ما نابینن [و بزائن ئەوئ ئەردئ هسک ساخکری، دشت
وان ژئ پشتی مرئئ ساخکەتەفه]. ﴿۲۸﴾ و دیئژن کا کەنگی ئەو حوکوم د ناڤهرا مە و هەو هەدا دئی ئیتە کرن
[ئانکو کەنگی دئی روژا قیامەتئ ئیت]، ئەگەر هوین راست دبێژن. ﴿۲۹﴾ بیژە: روژا قیامەتئ فایدەیی گاوان
ناکەت ژ نوی باوهرییی بینن و دەرفەت ژئ بو وان نائیتە دان، ژ نوی تۆبە بکەن و ل خوۆ بزقپن. ﴿۳۰﴾ فیجا
ژ وان بگەرە و خوۆ بگرە [کا دئی چ ئیزا ئیتە سەری وان]، و ب راستی ئەو ژئ یئ خوۆ دگرن [کا دئی چ ب
سەری هەو هە ئیت].

سورة تاء حزاب

ل مهدينه يى هائيه خوارى (٧٣) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

١﴿ هه ي پيغه مبه ل سهر پاريز گار بيا خودى بمينه و زنده تر لى بکه، و برده و امبه ل سهر نه گوهدانا گاور و دوروييان [گوهى خو چو جانه ده وان]، ب راستى خودى يى زانا و کاربنه جهه. ٢﴿ و ههر و هحييه کا ژ خودايى ته بو ته دئيت ل دويف هه ره، ب راستى خودى يى ناگه هداره ب وئى شهوا هوين دکهن. ٣﴿ و پشستا خو ب خودى گهرم بکه، و به سى ته يه خودى پشته فاني ته بيت. ٤﴿ خودى دول نه کرينه د سينگى چو زه لاما ندا [دله کى گاورى تيدا بيت، و ئيکى ئيسلام]، و زئيت هه وه شه وئيت هوين د بيژنى هوين وه کى ده يکا منه [نانکو هوين وه کى ده يکا مه ل مه حه رام بن]، خودى نه کرينه ده يکيت هه وه، و زر کورپت هه وه [شه وئيت هوين ب کورپنى خودان

دکهن، و نه کورپت هه وه]، خودى نه کرينه کورپت هه وه. شه فه [گوتنا هه وه بو ژئيت هه وه: هوين وه کى ده يکيت منه ل مه، و دانانا زر کوران ل جهى کوران] ناخفتنه که هوين بو خو د بيژن [چو بريار و حوکم ل سهر نايينه دانان، نه ژئيت هه وه پى دبنه ده يکيت هه وه، و نه زر کورپت هه وه پى دبنه کورپت هه وه]، و خودى راستى د بيژن: [نه ژن ده يکيت هه وه نه و نه زر کورپت هه وه پى دبنه دورستن]، و ههر شه وه ريکا راست ديار دکهن. ٥﴿ هوين ب نافي باييت وان گازى وان بکن، شه فه [گازيکرنه وان ب نافي باييت وان] ل دهف خودى دورستره، فيجا شه گهر هوين نه زانن باييت وان کينه شه و برا ييت هه وه پى دبنه دينيه و هه فاليت هه وه نه، و گونه هل سهر هه وه نينه شه گهر هوين ب خه له تيفه [ب نافي کورپنى] گازى وان بکن، به لى بو هه وه گونه هه شه گهر هوين ب مه خسه د و ژ دل بيژن، و خودى يى گونه هه ژيهر و دلوفانه. ٦﴿ پيغه مبه ژ خودان باوهران هيژا تر و فهر تره بو وان، شه و گوهى خو بدنى [ده مى کاروبار پت ژيانا خودا، و شه گهر پيغه مبه ر فهر مانه کى ل وان بکته و دلى وان تشته کى دى بيژن، دئيت گوهى خو بدنه پيغه مبه رى، نه دهنه دلى خو چونکى پيغه مبه ر ژ وان ب خو دلوفانتره بو وان]، و ژئيت پيغه مبه رى ده يکيت وان، و ليزم و نيز بيکيت مروفى هنده ک ژ وان هيژا تر و هه قترن د مير اتخوريبييدا ژ هنده کيت دى ژ خودان باوهر و مشه ختيان، ژ بلى هندى هوين قه نجسيه کى د گهل برا ييت خو پى خودان باوهر و مشه خت د ژيانا خودا بکن، يان ب وه سيهت بو وان فه برن شه فه دورسته، و شه ف حوکمه [مير اتخوريا مرؤفيت ئيک بو ئيکدو] د کتبا خوديدا [نانکو ده پى پارستيدا] يا نفيسى بو.

سورة الأعراب

بسم الله الأعراب

الحزب
١١٣

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنْ لِلَّهِ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ١ وَأَتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ٢ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ٣ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي خَوْفِهِ ٤ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ٥ ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْتَرُوا فِي الدِّينِ وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ٦ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ٧ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ٨ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَقُولُوا لِي أَوْلِيَاكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ٩

وَأَذَانًا مِّنَ الَّذِينَ مِثْلَهُمْ وَمِنكُ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
 وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
 لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا يَشَاءُ الَّذِينَ يَدِينُونَ
 يَعْتَمِدُونَ عَلَىٰ بَصِيرَتِهِمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
 بِالْحَقِّ لِيُبَيِّنَ لَكَ آيَاتِهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّرَبِّكَ
 ﴿٨﴾ وَإِذْ جَاءُوكُم مِّن دُونِ آلِ يَثْرِبَ
 بِضُرٍّ مُّبِينٍ ﴿٩﴾ فَذَرْنَهُمْ حَتَّىٰ يَصْرِفُوا
 أَمْوَالَهُمْ الَّتِي بَدَلُوا بِهَا أَنفُسَهُمْ فَمَا يَصْرِفُونَ
 إِلَّا لِأَنفُسِهِمْ فِي هَضْبَةٍ أَسْفَلٍ ﴿١٠﴾ وَذَرْنَهُمْ
 حَتَّىٰ يَصْرِفُوا أَمْوَالَهُمْ الَّتِي بَدَلُوا بِهَا أَنفُسَهُمْ
 فَمَا يَصْرِفُونَ إِلَّا لِأَنفُسِهِمْ فِي هَضْبَةٍ أَسْفَلٍ
 ﴿١١﴾ وَذَرْنَهُمْ حَتَّىٰ يَصْرِفُوا أَمْوَالَهُمْ
 الَّتِي بَدَلُوا بِهَا أَنفُسَهُمْ فَمَا يَصْرِفُونَ إِلَّا
 لِأَنفُسِهِمْ فِي هَضْبَةٍ أَسْفَلٍ ﴿١٢﴾ وَذَرْنَهُمْ
 حَتَّىٰ يَصْرِفُوا أَمْوَالَهُمْ الَّتِي بَدَلُوا بِهَا
 أَنفُسَهُمْ فَمَا يَصْرِفُونَ إِلَّا لِأَنفُسِهِمْ فِي
 هَضْبَةٍ أَسْفَلٍ ﴿١٣﴾ وَذَرْنَهُمْ حَتَّىٰ
 يَصْرِفُوا أَمْوَالَهُمْ الَّتِي بَدَلُوا بِهَا أَنفُسَهُمْ
 فَمَا يَصْرِفُونَ إِلَّا لِأَنفُسِهِمْ فِي هَضْبَةٍ
 أَسْفَلٍ ﴿١٤﴾ وَذَرْنَهُمْ حَتَّىٰ يَصْرِفُوا
 أَمْوَالَهُمْ الَّتِي بَدَلُوا بِهَا أَنفُسَهُمْ فَمَا
 يَصْرِفُونَ إِلَّا لِأَنفُسِهِمْ فِي هَضْبَةٍ
 أَسْفَلٍ ﴿١٥﴾

﴿٧﴾ بؤ وان بیژه وهختی مه په یمان ژ پیغه مبه ران
 وهر گرتی [من ب تنی پهر یسن و داخو ازا پهر سنا
 من ب تنی بکن، و باوهر یسی ب ټیکدو بینن و
 ب دلپیشی شیر هتان ل مله ټیت خو بکن و په یمانا
 خودی بگه هینن] و مه په یمان ژ ته زی وهر گرت و ژ
 نوو حی زی و ژ ئیراهیمی زی و ژ مووسایی زی و ژ
 عیاسی کوری مه ریه می زی .. و مه په یمانه کا موکوم
 ژ وان وهر گرت [کوئهو په یمانا خو ب جه بینن].
 ﴿٨﴾ [مه ئه ف په یمانه ژ وان وهر گرت] دا خودی
 پسارا راستگویان ژ راستگوتنا وان بکته [دا روژا
 قیامه تی پسارا پیغه مبه ران ل سهر راستیا وان، و ئهو
 په یمانا ئهو پی هاتینه هنارتن بکته کا دورست ب
 جه ټینان]، و مه بؤ گاوران نیزایه کا ب ژان و دژوار
 یا به ره فکری. ﴿٩﴾ گهل خودان باوهران نیعمه ټیت
 خودی بیننه بیرا خو، ده می له شکه ره کی [مه زن] ب
 سهر هه وده اگری [ئهو زی قوره هشی بوون، و به نی
 ئه سهد و به نی (غه طفان) و به نی عامر و به نی سوله یم
 و به نی (قوره یظه) و به نی (نهضیر) بوون، نیزیکی

دوازه هزاران]، ټیجا مه هورپه بایه ک و له شکه ره ک [مه خسه د ملیاکه تن] هنارتنه سهر وان، هه وه نه ددیتن و
 ئه واهوین دکهن خودی دینیت. ﴿١٠﴾ وهختی ئهو ژ [ره خی] سلال و خواریقه هاتینه هه وه، و وهختی چاف،
 زیق مایینه ل دژنمان، و وهختی دلان ژ ترساندا خو ل گه وریان دایی [قوتینه کا زیده که تیبی ژ ترساندا]، و
 وهختی هه ر ټیک ژ هه وه هزه ره ک ژ خودی دکر. ﴿١١﴾ ل ویری خودان باوهر [ب ترسی و سه بر کیشانی] هاتنه
 جه ربانندن، و زیده شه پرزه بوون. ﴿١٢﴾ و وهختی دورویسیان و ئه ویت نه ساخی ددلی و اندا هه ی [ئهو زی
 هه ر دوروینه، و نه ساخی سالوخته بؤ وان] گوتین: ئهو په یمانا خودی و پیغه مبه ری وی دایبیه مه [کوئهم
 دی ب سهر که فین]، ژ خپاندنی پیغه تر نه بوو. ﴿١٣﴾ و وهختی دهسته که کی ژ وان [دورویسیان] گوتی: گهل
 خه لکی (یه ثریبی) ټی (خه لکی مه دینه بی) جهی هه وه ل فیری نه ما [هه ر بمینه ل سهر فی دینی]، ټیجا
 بزفر نه مالیت خو [و دینی خو بی به ری] و دهسته که ک ژ وان ده ستوریسی ژ پیغه مبه ری دخوازن [دب زفر نه
 مالیت خو]، دیژن: مالیت مه د به ر داینه، و ئهو ب خو مالیت وان نه د به ر داینه، و وان ژ ره فینی پیغه تر
 چوی بی دی نه ټیت. ﴿١٤﴾ و ئه گهر ئهو دژمن ژ هه می ره خانقه بینه وان و ب سهر و اندا بگرن، پاشی ژ وان
 بخوازن گاور ببن و شه ری موسلمانان بکن، دی گوهی خو دهنه وان و هنده ک خو بؤ وان گپرو ناکه ن
 ده مه کی کیم نه بیت. ﴿١٥﴾ و ب سویند وان به ری نوکه په یمان دابوو خودی کوئهو نه ره فین، و پشتا خو
 نه دهنه دژمنی، و په یمانا وان دایبیه خودی دټیت ب جه بینن.

﴿١٦﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ره قین فایده ی هه وه ناکه ت نه گهر هوین ژ مرئی یان ژ کوشتنی بره قن، و نه گهر هوین بره قن زی ژ دهمه کئی کیم پیغه تر هوین خو شییی نابهن [چونکی ئه وئی ب شیرى نه مریت دئی ب تشته کئی دی مریت، و ژ مرئی قورتال نابیت].

﴿١٧﴾ بیژه: ئه و کیسه هه وه ژ خودی پباریزیت، نه گهر نه خو شییسه ک بؤ هه وه فیما یان زی دلؤ فانیسه ک بؤ هه وه فیما؟ و چو هاریکار و پشته فانان ژ بلی خودی بؤ خو نابینن. ﴿١٨﴾ ب سویند خودی ئاگه هژ وان هه یه، و وان [ژ هه وه] دنیا سیت ئه ویت هه فالیت خو سست دکران و ئاسته نگ دئیخستنه د پی شیا و اندا، و ئه ویت دگوتنه هه فالیت خو، خو بدنه د گهل مه [نهم دتر سین هوین بیته کوشتن]، ژ کیسه کئی پیغه تر ژ وان نائینه شهرى [ئهو ژى ههر ژ نه چارى یان ژى بؤ رویمه تی]. ﴿١٩﴾ دلر هشن د گهل هه وه [و ژ دلر هشی هاریکار بیا هه وه ناکهن و د گهل هه وه خنده کئی ناکؤلن و وان باشی بؤ هه وه نه قییت]، فیجا نه گهر بوو شهر، و ترس بؤ وان چئی بوو، دئی بینی بهرئى خو

ددهنه ته و چاقیت وان وه کئی وی دزقرن ئه وئی ل بهر مرئی، فیجا نه گهر شهر و ترس نه ما ب نه زمانیت تیژ و دژوار تانان ده وه دقوتن [و ئه زیه تا هه وه دکهن و پشک و باران ژ ده سته قتیسیان دخوازن]، ئه و ب خو ل سه ر ده سته قتیسیان ده شیاران، نه فان باوهرى نه ئینایه، فیجا خودی کار و کرباریت وان پویچ کرن، و نه قه ل ده ف خودی یاب ساناهیهه. ﴿٢٠﴾ وئى هزرى دکهن [له شکه رئى] کؤمیت هه فالبه ند ژ دؤر مه دینه یی نه چؤینه، و نه گهر جاره کا دی ئه و کؤمیت هه فالبه ند [قوره یشی و قولپا وان] بیته قه، ئه و دوروی دئی خو زسیا خوازن ئه و ل ده ستنی بانه ل ناف کؤچهران [نه کو ئه فرؤل مه دینه یی بانه]، ل وئری پسپارا حالئى هه وه کربانه، و نه گهر ئه و دناف هه وه ژیدا بانه [وه ختنی شهرى] ژ شهره کئی کیم (بیختر) پیغه تر نه دکران [وئى کینا شهرى ژى بؤ رویمه تییبی دکهن]. ﴿٢١﴾ ب سویند پیغه مبه رئى خودی بؤ هه وه باشتین نمونه بوو چاف لی بیته کرن [دباوه رموکو میبیدا و دخوراگرتن و سه برکیشانیدا، وه ختنی ته نگافی و نه خو شییان] بؤ وی یی ژ خودی و روژا قیامه تی بترسیت و گهلک زکری خودی بکه ت [و خودی هه ر ل بیرى بیت]. ﴿٢٢﴾ و وه ختنی موسلمانان (خودان باوهران) کؤمیت هه فالبه ند دیتین [قوره یشی و قولپا وان] گؤتن: نه قه ئه و په یانه ئه و خودی و پیغه مبه رئى وی داییه مه، و خودی و پیغه مبه رئى وی راست دبیژن و وان کؤمیت هه فالبه ند ژ باوهرى و راهه ستیانال بهر ئه مرئى خودی پیغه تر ل خودان باوهران زیده نه کر.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبَدُّلًا ﴿٢٣﴾ لِيَحْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْبِهِمْ لِيُرِيَهُمُ الْآخِرَ وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٢٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْهُمْ فِي أَهْلِ الْكُتَيْبِ مِنْ صِاصِيهِمْ وَقَدَفَ فِي فُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدَيْرَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطُوعُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْتُمْ أَمْ تَعْلَمُونَ أَنَّ سُرْحَانَ سَرَحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالنَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِزَانًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾ يٰ نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُم بِفَحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضْلَعْفَ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

﴿۲۳﴾ د نافع خودان باوهراندا هندهك زهلام بيٽ ههين نهو په بيانان وان د گهل خودي دايي، ب جهه نينا، فيجا هندهك ژ وان شهيد بوون و مرن و هندهك ژ وان يي ل هيفيبي شهيد ببن، و په يمانا خو د بنيرانه گوهورينه [و ليغه نه بو ويينه]. ﴿۲۴﴾ دا خودي راستگويان ب راستيا وان خهلات ب كهت [ژ بهر مانا وان ل سهر په بيانان دايين]، و دورويان زي نيزا بدهت نه گهر بغيٽ، يان زي ري ل بهر وان خووش ب كهت توبه بكن، ب راستي خودي يي گونه هژ بهر و دلوفانه. ﴿۲۵﴾ و خودي نه ويٽ گاور بوويين [قوره شي و هه قالبه نديت وان] ب كه رب و كينا وانفه زفراندهفه، بيي كو سهر كه فتنه كي ب دهست خو ف ه ببنن و بگه هنه باشيه كي [به لي شكه ستي و خوسارهت و وه ستي بي زفرين]، و خودي [ب مليا كه تان و ب وي هور بهايي هنارتي] به لا شهري ژ موسلمانان فه كر، و خودي يي ب هيز و دهسته لاتداره. ﴿۲۶﴾ خودي نه ويٽ هاريكاريا كوميٽ هه قالبه نند كرين ژ جو هيمان [مه خسه د جو هيٽ (قوره يظينه) نه ويٽ هاريكاريا قوره يشيان كرين ل سهر موسلمانان، و نهو په بيانان د نابهرا خو و پيغه مبهريدا شكاندين]، ژ كه له يٽ وان نينانه خواري، و ترس و له رز تيخته دل و هناقيت وان، دهسته كه هه وه كوشتن و دهسته كه هه وه تيخسيران. ﴿۲۷﴾ و خودي نه ردي وان و خانبيٽ وان و مالي وان بو هه وه هيلان، و نه رده كي دي زي هيشتا هوين نه چوييني [مه خسه د پي نه ردي خه به ربييه، خودي مزگيني پي دا موسولمانان، هيز نه هاتيه فه كرن]، و ب راستي خودي ل سهر هه مي تشتان خودان شيانه. ﴿۲۸﴾ هه ي پيغه مبهريٽه زيٽ خو: نه گهر هوين هه ژ زيانا دنيايي و جوانيا وي دكن [پتر ژ فيانا خودي و پيغه مبهري]، فيجا وهرن دا هه قني هه وه بدهمه هه وه، و نه ز هه وه ب دلخوشي به ردهم. ﴿۲۹﴾ و نه گهر هه وه خودي و پيغه مبهري وي و خو شيا ناخره تي و قيامه تي بغيٽ، ب راستي خودي بو يٽ قه نجيكار ژ هه وه، خه لاته كي مه زن يي به ره فكري. ﴿۳۰﴾ گه لي زيٽ پيغه مبهري هه چيا ژ هه وه گونه هه كا كرينا ناشكرا ب كهت، دوقاٽ ديٽه جزا كرن، و نه فه ل دهف خودي يا ب ساناهيه.

قوره يشيان كرين ل سهر موسلمانان، و نهو په بيانان د نابهرا خو و پيغه مبهريدا شكاندين]، ژ كه له يٽ وان نينانه خواري، و ترس و له رز تيخته دل و هناقيت وان، دهسته كه هه وه كوشتن و دهسته كه هه وه تيخسيران. ﴿۲۷﴾ و خودي نه ردي وان و خانبيٽ وان و مالي وان بو هه وه هيلان، و نه رده كي دي زي هيشتا هوين نه چوييني [مه خسه د پي نه ردي خه به ربييه، خودي مزگيني پي دا موسولمانان، هيز نه هاتيه فه كرن]، و ب راستي خودي ل سهر هه مي تشتان خودان شيانه. ﴿۲۸﴾ هه ي پيغه مبهريٽه زيٽ خو: نه گهر هوين هه ژ زيانا دنيايي و جوانيا وي دكن [پتر ژ فيانا خودي و پيغه مبهري]، فيجا وهرن دا هه قني هه وه بدهمه هه وه، و نه ز هه وه ب دلخوشي به ردهم. ﴿۲۹﴾ و نه گهر هه وه خودي و پيغه مبهري وي و خو شيا ناخره تي و قيامه تي بغيٽ، ب راستي خودي بو يٽ قه نجيكار ژ هه وه، خه لاته كي مه زن يي به ره فكري. ﴿۳۰﴾ گه لي زيٽ پيغه مبهري هه چيا ژ هه وه گونه هه كا كرينا ناشكرا ب كهت، دوقاٽ ديٽه جزا كرن، و نه فه ل دهف خودي يا ب ساناهيه.

الجزء ٢٢
القرآن ٤٢٢

* وَمَنْ يَهْتُمْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
 أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَسْأَلُ النَّبِيَّ
 لَسْتَنْ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ أُنْفِيْتُمْ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
 فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
 فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَآَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
 تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَأذْكُرْنَ مَا بَلَّغْتُمْ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ
 آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
 وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
 وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّانِعِينَ وَالصَّانِعَاتِ وَالْحَافِظِينَ
 فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
 وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

﴿٣١﴾ وكي ژ هه وه [مه خسه د پئی ژنیت پیغه مبه رینه] گوهدار بیا خودی و پیغه مبه ری وی بکته و ل بهر نه مرئی وان یا راوهستیایی بیت و کاره کئی راست و دورست بکته، دو جاکری دی خه لانی وی دهینی، و مه رزقه کئی باش [کو به حه شسته] یئی بؤ بهر هه فکری. ﴿٣٢﴾ گه لی ژنیت پیغه مبه ری هوین نه وه کی چو ژنیت دینه، نه گهر هوین ته قویا خودی بکن، فیجا ناخفتنا خو ب نازکی نه کهن [وه خستی هوین د گهل زه لاما ن دناخفن]، دا ته وی نه ساخی و خرابی د دلیدا هه ی ته مایی نه که فته دلی، و ناخفتنه کا عه ده تی بناخفن. ﴿٣٣﴾ و د مالیت خو دا بن [بئی هه وجهی دهر نه که فن]، و جوانیا خو ناشکه را نه کهن و هکی ناشکه را کرنا سه ر وه خستی نه زانینا به ری، و نفیژان ب رهنگی پیدفی و بهر ده وام بکن و زه کاتی بدن و گوهدار بیا خودی و پیغه مبه ری وی بکن، گه لی خه لکی فی مالی ب راستی خودی دفتی هه وه ژ قریژا گونه هان بشوت، و پاقریسه کا پاقر هه وه پاقر بکته. ﴿٣٤﴾ و بیننه بیرا خو [نانکو بخوینن و تی بگه هن و کار پی بکن] نه و

نایه تیت خودی [نانکو قورانی]، و نه و ناخفتنیت پیغه مبه ری نه ویت د مالیت هه وه دا دتینه خواندن و گو تن، ب راستی خودی یی هویر بین و شاره زایه. ﴿٣٥﴾ زه لامیت موسلمان و ژنیت موسلمان، و زه لامیت خودان باوهر و ژنیت خودان باوهر، و زه لامیت بهر نه مرئی خودی و ژنیت بهر نه مرئی خودی، و زه لامیت راستگو و ژنیت راستگو، و زه لامیت سه بر کیش و ژنیت سه بر کیش، و زه لامیت ژ خودی ترس و ژنیت ژ خودی ترس، و زه لامیت خیر کهر و ژنیت خیر کهر، و زه لامیت روژریگر و ژنیت روژریگر، و زه لامیت نامویسا خو دپاریژن و ژنیت نامویسا خو دپاریژن، و زه لامیت گه له ک خودی ل بیرا وان و گه له ک زکری دکهن و ژنیت خودی گه له ک ل بیرا وان و گه له ک زکری دکهن، ب راستی خودی بؤ فان [هه مییان] گونه هژی برن و خه لاته کئی مه زن یی بهر هه فکری.

﴿٣٦﴾ بؤ چو زه لاميت خودان باوهر و باوهر و بؤ چو ژنيت خودان باوهر دورست نينه، نه گهر خودي و پيغه مبري خو فهرانه دان، نه و ب كه يفا خو بن ب جه بينن يان نه نينن، و هر كه سي بي نه مريا خودي و پيغه مبري وي ب كه ت ب راستي نه و گومرا بوو، گومرا بوونه كا شاكه را. ﴿٣٧﴾ بينه بيرا خو وه ختي ته دگوته نه وي خودي ب راسته پكرنا خو كه ره م د گهل كرى، و ته زي ب نازدكرنا وي كه ره م د گهل كرى: ژنا خو ب هرنه ده و ژ خودي بترسه (له زي د بهردانا و پيدانه كه)، و تو وي د دلي خودا فه دشيري [ماركرنا وي پشتي نه و بهردت] يا كو خودي دقيت شاكه را ب كه ت، و تو ژ لومه ييا خه لكى دترسي و خودي هيژا تره تو زي بترسي و شه رمي زي ب كه ي، فيجا وه ختي زه يدي هه و جه يي بي [ب زه ينه با كچا جه حشي] نه ماي و بهرداي، مه ل ته ماركر، دا چو ته نگافي ل سهر خودان باوهران نه مينيت د ماركرنا ژنيت زركورپت خودا نه گهر زركوران بهردان، و ب راستي نه مري خودي هاته دان [بيي ليغه بوون].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتُخْفِي النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْفِيَهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سِنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكُنُوا بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَحَاشَ النَّبِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَيَجْزِيهِمْ بُكْرَةٌ وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي بَصَّلَ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

﴿٣٨﴾ چو ليگرتن و په خنه و عهيداري ل سهر پيغه مبري نينه، د وي تشتيدا يي خودي بؤ ئيخستي و بؤ دورستكري [وه كي ماركرنا زه ينه بي يان ماركرنا گه له ژنان]، ريكه خودي بؤ پيغه مبري بؤرين زي ههر نه فه بوو [تشتي خودي نه م كرى بي ترس بكن]، و نه مري خودي يي فه بريسيه. ﴿٣٩﴾ و پيغه مبري نينه نو كه بؤرين نه و نه و يت په ياما خودي دگه هينن و ژ خودي دترسن، و ژ بلي خودي ژ كه سي دي ناترسن، و بهسه خودي [بؤ هوه] زيره فان و حسابدار بيت. ﴿٤٠﴾ موحه مه د نه بابي كه س ژ زه لاميت هه و هيه، به لي پيغه مبري خودييه و پيغه مبري دويها يييه، و ب راستي خودي هه مي تشتان دزانيت و پي ناگه هه. ﴿٤١﴾ گه لي خودان باوهران، خودي گه له بيننه بيرا خو و گه له زكري وي بكن. ﴿٤٢﴾ و سپنده و ئيفاران خودي ژ كياسيان پاقر بكن. ﴿٤٣﴾ نه وه دلوفاني بي ب هه وه دبه ت، و مليا كه ت دو عايا گونه ه ژ بيري بؤ هه وه دكن، دا خودي هه وه ژ تاريستانا گونه هان دهر بيخيت و به ته رو ناهييا باوهر يي، و ب راستي خودي بؤ خودان باوهران يي دلوفانه.

فَجَعَلْنَاهُمْ يَوْمَ الْقَوْمِ سَلَماً وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيماً ﴿٤٥﴾ يَأْتِيهَا
 النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَنَذِيراً ﴿٤٦﴾ وَدَاعِباً
 إِلَى اللَّهِ بِآذِنِهِ وَسِرَاجاً مُنِيراً ﴿٤٧﴾ وَيَسِّرَ الْمُؤْمِنِينَ يَنْ لَّهُمْ
 مِنَ اللَّهِ فَضْلاً كَثِيراً ﴿٤٨﴾ وَلَا تَطْعَمُ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
 وَدَخَّ أذنُهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً ﴿٤٩﴾
 يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَكَخَّرُ الْمُؤْمِنَاتُ ثُمَّ طَلَقَتْهُنَّ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا
 فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً ﴿٥٠﴾ يَأْتِيهَا النَّبِيُّ
 إِنَّا أَخْلَلْنَا لَكَ أَرْوَاحَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجْرَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
 يَمِينُكَ مِمَّا ءَأَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَتِكَ
 وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرَ مَعَكَ وَأَمْرَأَةً
 مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
 خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
 عَلَيْهِمْ فَمِنْ أَرْوَاحِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِيَكُونَ
 يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و سلافا وان [ئهوال خودان باوهران دئيته کرن]
 رُوژا دگههنه خودئ [وهختئ مرنئ يان وهختئ ژ
 گوران رادبن، يان وهختئ دچنه د بهحشتيدا] تهنایی
 و ئيمنييه، و خودئ خه لاته کئ باش و بهرفرهه بی
 بؤ وان بهرهه فکری. ﴿٤٥﴾ هه ی پیغه مبه ر مه تو بی
 هنارتئ، دا ببیيه شاهد و مزگینئین و ئاگه هدار کهر.
 ﴿٤٦﴾ و دا ب دهستوریا خودئ داخوازا ریکا
 خودئ بکه ی، و دا ببیيه چرایه کئ رۆنکهر و گهش.
 ﴿٤٧﴾ و مزگینی بی بده خودان باوهران، کو ب راستی وان
 ل دهف خودئ کهرمه کا مه زن یا هه ی. ﴿٤٨﴾ گو هی
 خو نه ده گاور و دورویان و پویته ب ئه زیه تا وان
 نه که، و پشتا خو ب خودئ گهرم بکه، و به سی ته یه
 خودئ پشته فانی ته بیت. ﴿٤٩﴾ گه لی خودان باوهران
 ئه گهر هه وه ژنیت خودان باوهر مار کرن، پاشی هه وه
 به ردان به ری هوین بچنه نفینا وان، هه وه چو مؤ له ت
 (ژفان) ل سهر وان نینن وان به یلنه تیدا [شوی نه که ن
 هه تا ئه و مؤ له تا ده ستیشانکری ب دو یا هه ی دئیت]،
 فینجا هه قئ وان [خه لاته کئ قهنج و هاریکاریه کئ]

بدهنه وان، و ب تازه یی و بی ئه زیه ت ده ست ژ وان به رده ن. ﴿٥٠﴾ هه ی پیغه مبه ر ب راستی هه فسه ری ت ته
 ئه ویت ته مه هری ت وان داین، مه بؤ ته ییت حه لالکرین، هه ره وه سا جاریت ته و دؤ تاملت ته و کچ مه تیت
 ته و کچ خالی ت ته و کچ خاله تیت ته ئه ویت د گه ل ته مشه خت بوویین، و هه ر ژنه کا خودان باوهر - ب
 شه رته کی خو پیشکیشی پیغه مبه ری بکه ت و پیغه مبه ری بقی ت مار بکه ت - ئه فه ژئ بؤ ته ب تنئ دورسته ژ
 بلی خودان باوهر و موسلمانان [ئه فه هه می خودئ بؤ ته ییت دورست کرین تو مار بکه ی]، ب سویند ئه م
 دزاینن مه چ ل سهر موسلمانان د راستا هه فسه ری ت وان و جاریت و اندا فه رز کریه [ژ خودانکرنئ و دانا
 مه هری و گرتنا شاهدان و هه ژ مارا هه فسه ران کو ژ چاران ده رباز نه بن]، مه ئه فه بؤ ته تاییه ت کر دا ته نکافی
 ل ته نه بیت، و خودئ بی گو نه ه ژ به ر و دلؤ فانه .

الجزء

﴿٥١﴾ يَا تَه بَقِيَّت [ژ هه فسه ریت خو] شه فا وئ
 گیر و که ی گیر و که، و یا ته بقیت شه فا وئ بینیه
 پیش بینه پیش، و یا ته بقیت و نه شه فا وئ، چول
 سهر ته نینه تو بچییه دهف، شه ف حوکه [کو تو یی
 ب که یفا خو یی، شه فا خو بدیه کی دئ دیه وئ،
 حوکمی خودییه] باشتر و چیتر دئ وان رازی که ت،
 کو چو نه چیته د دلیت واندا و ب خه م نه که فن، و
 خودئ دز انیت کاچ د دلیت هه وه دایه، و خودئ یی
 زانا و بیفره هه ل سهر جزا کرنی. ﴿٥٢﴾ پشتی فان
 هه فسه ریت ته هه یین، چو ژن بو ته دورست نینن
 [تول خو مار بکه ی]، و بو ته نه دورسته هنده کیت
 دی شوینا وان بینی [ئیکی برده ی ئیکا دی شوینی
 بینی، یان ئیک بمریت ئیکا دی شوینی بینی]، خو
 شه گهر جوانییا وان بکه فیه دلئ ته ژ ی ژ بلی جار بیت
 ته، ب راستی خودئ ل سهر هه می تستان زیره فانه.
 ﴿٥٣﴾ گه لی خودان باوهران نه چنه د خانیت
 پیغه مبر یقه، ژ بلی هندئ شه وه دستور بییا هه وه بدت
 بو خوار نه کی، به لی وه خته کی وه سا نه بیت خوارن

نه یا حازر بیت و هوین خو ل هیقیی بگرن [هه تا چیدیت]، به لی شه گهر هوین هاته داخواز کرن بو خوارنئ
 هه رن، و شه گهر هه وه خوارن خوار فیه فن (به لاف بین) و نه میننه روینشتی، بمیننه ب ئاخفتنیقه، ب راستی
 کارئ هه وه شه [چونا مالا پیغه مبه ری بی ده ستوری یان ژ ی مانه ل هیقییا خوارنئ ل ویرئ هه تا چیدیت
 یان ژ ی مانا ب ئاخفتنیقه] شه زیه تی بو پیغه مبه ری چی دکه ت، فیجا شه شه رم ژ هه وه دکه ت [قی بو هه وه
 بیژیت]، به لی خودئ شه رم ژ دیار کرنا هه قیسی ناکه ت، و هه وه ختی هه وه هه وه ییبه ک ژ نیت پیغه مبه ری
 خواست یان هه وه فیا وان باخفتن، فیجال پشت پهرده یی ژ ی بخوازان یان باخفتن، شه فه بو دلئ هه وه و
 دلئ وان ژ ی چیتره، و د بنیرا بو هه وه نه دورسته هوین شه زیه تی بو پیغه مبه ری خودئ چیکه ن، و بو هه وه
 نه دورسته ژ ی هوین پشتی وی ژ نیت وی مار بکه ن، ب راستی شه فه [مار کرنا ژ نیت پیغه مبه ری پشتی وی]
 ل دهف خودئ گونه هه کا مه زنه. ﴿٥٤﴾ شه گهر هوین تشتی ئاشکهره بکه ن یان ژ ی [د دلیت خو دا] فه شیرن
 [ل دهف خودئ ئیکه]، و خودئ ژ هه می تستان ب ئاگه هه.

﴿٥٥﴾ چو گو نه هل سهر وان نينه [مه خسه د ژنیت پیغه مبهری]، نهو ل دهف باییت خو و کوریت خو و برایت خو و برازاییت خو و خوارزاییت خو و ژنیت موسلمان و کوله ییت خو نه د پهرده پووش بن، و ژ خودی بترسن ب راستی خودی ل سهر ههمی تشتان یی حازره و دبینیت. ﴿٥٦﴾ ب راستی خودی و ملیاکه ییت وی سه له واتان ددنه سهر پیغه مبهری [و سه له وات ژ خودی، دلوقانییه، و ژ ملیاکه تان، دوعانه]. گه لی خودان باوهران هوین ژی سه له وات و سلافان بدنه سهر [و بیژن: (السلام عليك أيها النبي)] و ب دورستی ل بهر نه مرئی پیغه مبهری راوهستن. ﴿٥٧﴾ ب راستی نهو ییت وان کاران دکهن ییت خودی پی نه خووش، و نه زیه تا پیغه مبهری وی دکهن، خودی د دنیا یی و ناخره تیدا له عنهت یال وان کری و بیزیه کا هه تکبره بو وان یا بهر هه فکری. ﴿٥٨﴾ و ب راستی نهو ییت ژ نه هقی نه زیه تا زه لامیت خودان باوهر و ژنیت خودان باوهر دکهن [ب ههر رهنگه کی هه ییت ب نه زمانی خو یان ب دهستی

خو] و بیی وان تشته ک کریت، ب سویند وان سته م و بی به ختیسه کا مه زن و گو نه هه کا زیده ناشکهر اکر. ﴿٥٩﴾ هه ی پیغه مبهر بیژه هه فسه ره ییت خو و کچیت خو و ژنیت موسلمانان بلا جلابایت (کراسی ئیک پارچه یی هه می له شی دگریت) خو ب سهر خو دا بهر دهنه خواری، نهفه باشتره پی بیته نیاسین [کو ژنیت نازادنه، نه جیزینه] و نه زیهت بو وان چنی نه ییت، و خودی یی گو نه هه ژیه ره و دلوقانه [ل وان ناگریت نه گهر هه تا نوکه جلابایت خو ب سهر خو دا نه بهر دانه خواری]. ﴿٦٠﴾ ب سویند نه گهر دوپروی و نهو ییت نه ساخی د دلی واندا هه ی [ههر دوپروینه] و نهو ییت به له له یی ب دره وان و گو تگو تکان د مه دینه ییدا به لاف دکهن، نهوا نهو ل سهر [ژ دوپروییاتیسی و خرابیسی و به له له یی] نه هیلن، نه م دئی ته سهر دهستی وان که یین [دئی نه مرئی ته که یین تو وان ئیزا بده ی]، پاشی [تو وهل وان بکه ی] ژ جیرانه تیسیا ته د مه دینه ییدا و هخته کی کیم نه ییت یان جیرانیسه کا کیم نه ییت بچن. [و نیژکی هه وه نه مینن]. ﴿٦١﴾ [دوی ده می کیم] له عنهت لی بن، ههر جهی لی بن و لی بیته دبتن حکمی وان [نه گهر ل سهر دوپروییاتیسیا خو بمینن] لی بیته گرتن و لی بیته کوشتن. ﴿٦٢﴾ نهفه رییکا خودییه د وان دوپروییاندا نهو ییت بهری هه وه بو رین [نه م له عنهت ان ل وان دکهن، و وان چو نه مانهت نینه نهو ییت ناشکهر دوپروییاتیسی د گهل پیغه مبهران دکهن]، و تو چو گو هو رینی بو رییکا خودی نابیینی .

لَا جَنَاحَ عَلَيْهِمْ فِيءِ أَبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا
 أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ أَخْوَانِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُهُمْ وَأَتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾
 إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
 مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ
 مَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ فَقَدْ أَصْحَبُوا بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ
 يُدْنِيْنَ عَلَيْهِمْ مِنْ جَلْبَابِهِمْ ذَلِكَ أَذْنَبٌ أَنْ يُعْرِضَ فَلَآ
 يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ لَيْسَ لِرَبِّتِهِ الْمُنَافِقُونَ
 وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
 لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ
 إِنَّمَا تُقْفِلُوا أَخْدَاؤًا وَقِفِيلًا تَقْتَبِلُوا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
 الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عَمْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِكُ
 لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا أَلَا يَجِدُونَ لِئَالِيٍّ وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
 يَوْمَ تَقُوبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ
 وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا
 فَأَصَلَّوْنَا لِلسَّبِيلِ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا إِنهٗمْ ضَعَفْنَا مِنْ عَدَابِ
 وَالْعَنْهَمُ لَعْنَا كِبَرًا ﴿٦٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 ءَادُوا وَمُوسَىٰ قِبْرَاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
 لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوٰتِ
 وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
 الْإِنسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿٦٣﴾ خهلك بسيارا قيامه تي ژ ته دكهن [بسيارا
 وهختي وي ژ ته دكهن، كا كهنگي دي نيت] بيژه:
 ب راستي بهس خودي دزانيت، و ما توج دزاني،
 تي ههيه قيامهت يا نزيك بيت؟. ﴿٦٤﴾ ب راستي
 خودي له عن تال گاوران كرى، و ژ دلؤفانيا خؤ بيت
 دوير ئيخستين، و ناگره كي سنجري و شاريايي يى بو
 وان بهر هه فكرى. ﴿٦٥﴾ ههروهه دي تيدا بن، و چو
 هاريكار و پشته فانان بو خؤ ناينن. ﴿٦٦﴾ و رؤژا
 سهه و چا نيت وان د ناگرى جههه ميذا دئينه وهر گيران،
 دي بيژن: خؤزى مه گوهي خؤ دابايه خودي و
 مه گوهي خؤ دابايه پيغه مبهري [نانكو خؤزى مه
 باوهري ب خودي و پيغه مبهري ئينابايه، دائهه نه فرؤ
 نه كه فتباينه د قى حا ليذا]. ﴿٦٧﴾ و گو تن: خوديوؤ،
 ب راستي مه گوهي خؤ دا سهه رؤك و مه ز نيت خؤ،
 و وان ريكا راست ل بهر مه بهرزه كر. ﴿٦٨﴾ خوديوؤ
 وان دوقات ئيزا بده [ئيزايا گاوريا وان، و ئيزايا ژ
 ري دهر ئيخستنا مه]، و له عن تاه هه ميان مه نتر (يان
 گه لهه ك و زيده له عن تان) ل وان بكه. ﴿٦٩﴾ گه لي

خودان باوهران [پيغه مبهري خؤ نه ئيشين] وهكي وان نه بن نه وي ت مووسا نه زيهت داين [و تشت ب دويغه
 ناين]، فيجا خودي ديار كر هه وي پاقره ژ گو تنيت وان، و هه ب خؤ ل دهف خودي يى ب ريز و رويمهت
 بوو. ﴿٧٠﴾ گه لي خودان باوهران ژ خودي بترسن [دهه مي كاروباريت خؤ دا]، و ناخفتنا راست بيژن [ديسا
 دهه مي كاروباريت خؤ دا]. ﴿٧١﴾ دي په رستنا هه وه قه بويلكهت، و بهري هه وه دهه كار و كريات راست و
 دورست، و دي گونه هيت هه وه ژيهت، و هه كه سي گوهي خؤ بده ته خودي و پيغه مبهري وي، ب راستي
 نه فه هه ب سهه رفه رازيه كا مه زن سهه رفه راز بوو. ﴿٧٢﴾ [گه لي مرؤ فان] ب راستي مه نه مانهت [نه فه دينه
 و فهه مانيت تيدا] دانا بهر شهرد و نه سمان و چيايان [ب كه يفا خؤ بو خؤ هلبؤيرن، نه گهه بقتن پاكه ن و
 نه گهه نه فتن نه] نه فيان پاكه ن و ژي ترسيان، و مرؤفي هه لگرت، ب راستي هه [بو خؤ] يى سته مكار بوو
 و يى نه زان بوو [دويها يسي خؤ نه دزاني]. ﴿٧٣﴾ [و خودي نه فه نه مانه ته دا مرؤ فان] دا زه لام و ژ نيت دوروي
 و زه لام و ژ نيت موشرك ئيزا بدهت، و دا خودي توبه يى بده ته سهه زه لام و ژ نيت خودان باوهه، و خودي
 يى گونه هه ژيههه و دلؤفانه.

سورة سبأ

ل مه که هی هاتیسه خواری (۵۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هه می شوکور و سوپاسی بو وی خودایی،
 شه وی هندی دئورد و ته سماناندا هه یی وی، و
 همد و شوکور دئاخره تیدا ژی بو وینه [بهنده بیته
 وی ته ویته دچنه به حه شتی دبیزن: (سوپاسی بو
 وی خودایی شه وی سووز و په یمانا خو بو مه بجه
 کری)]، و ته وه یی کاربنه جه و شاره زا. ﴿۲﴾ دزانیته
 کاج دئه ریدیدا دچیت [کاج دناشدا دچیت، ژنائی و
 خزینه یان و هه ر تشته کی دی]، و کاج ژئی دهر دکه فیت
 [ژشینکاتی و کانی و بیران و مه عدنهان... هتدا]، و
 کاج ژئه سمانی دتیته خواری [ژبارانی و گژلوی و
 به فری و برویسیان و ملیاکه تان و کتیان... هتدا]، و
 کاج بلند دبتیه ته سمانی [ژکریاریت باش و دو عایی
 و روحان و ملیاکه تان و تهیر و ته والان و هلمی و...]

هتدا]، و ته و دلوفان و گونه هژیبه ره. ﴿۳﴾ و ته ویته گاوربووین گوتن: قیامهت ل مه نارایت و نایته،
 بیته: [نه خیر و نهینه و هکی هوین دبیزن] به لی ب خودی زانایی نهینان، دئی ل هه وه رایته، و ته مه تی دندکا
 توژکی نه دئه سماناندا نه زی دئه ریدیدال بهر بهرزه نایته، و نه بچویکتر و نه مه زتر ژی نینه ته گهر ئاگه ه
 ژئی نه بیته، و دده بی پارسیتدا نه یی نفیسی بیت. ﴿۴﴾ [قیامهت هه ر دئی تیت و هه می کار و کریاریت وان
 ل سه ر وان دئی تینه نفیسین] دا خودی ته ویته باوهری ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کریین
 خه لات بکته، ته فان گونه هژیبرن و رزقه کی باش [کو به حه شته و خو شییت به حه شتینه] بو وان یی هه ی.
 ﴿۵﴾ و ته ویته بزاقی دکهن گومانی بیخنه دقورثانا مه دا، و باوهری پی نه تیته ئینان، و هزر دکهن پیغه مبهری
 ئاسی دکهن ب هلیخستنا گومانیته خو، ته فان ئیزایه کاب ژان و دژوار بو وان یا هه ی. ﴿۶﴾ و ته ویته خودی
 زانین ب رزقی وان کری، دزانن ته فا بو ته ژنک خودایی ته هاتیسه خواری [کو قورثانه] راسته، و بهری
 مروفی دده ته خودایی سه رده ست و هیژیایی سوپاسی و شوکوری. ﴿۷﴾ و ته ویته گاوربووین گوتن: نه ری
 هه وه دقیت ته م زه لامه کی نیشا هه وه بدهین بو هه وه تشته کی [تتیکه] بیژیت: ته گهر هوین ژیک په رتین و
 بوونه ئاخ، جاره کا دی سه ر ژنوی دئی ساخ بنه فه.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ
 فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا بَلِغُ فِي الْأَرْضِ وَمَا
 يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجُ فِيهَا وَهُوَ
 الرَّحِيمُ الْعَفُوفُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ
 قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتَاتِنَكُمُ عَلَيْ الْعَيْبِ لَا يَعْرِبُ عَنْهُ مَن قَالُ
 ذَرَوْ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغُرُ مِنْ ذَلِكَ
 وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَجْرَهُمْ مَغْفِرَةً وَرِزْقًا
 كَرِيمًا ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْ فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِرِينَ ﴿٥﴾ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ ﴿٦﴾ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
 الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا نَذْلٌ لَّكُم مِّن رَّبِّ
 يُنَزَّلُكُمْ إِذَا مُرْتَقِمًا كُلِّ مَمْرًا إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٨﴾

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ حِجَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 فِي الْعَذَابِ وَالصَّلَاتِ الْمُبِينَةِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَسْأًا خَفِيفًا بِهِمُ الْأَرْضُ
 أَوْ نَسْفَظُ عَلَيْهِمْ كَسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا
 يَدْجَالَ أَوْبَى مَعَهُ وَالطَّبْرَ وَالنَّالَةَ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنْ أَعْمَلَ
 سَلِيمَاتٍ وَقَدِرَ فِي السَّرِّ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَسَلِّمْنَا الرِّيحَ غَدُّهَا شَهْرٌ وَرَوْحَهَا شَهْرٌ
 وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
 رَبِّهِ وَمَنْ يَنْزِعْ مِنْهُمْ مِعْرَنًا نَدَعُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾
 يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحْرَبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجَفَانٍ كَلْجَابٍ
 وَقُدُورٍ رَاسِمَاتٍ أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
 الشَّاكِرِينَ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ
 إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ
 أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَجَبَ مَا لَيْسُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

﴿۸﴾ ئەرئى ئەو درەوان ژ کيسئى خودئى دکەت يان ژى يئى دينه [فئى ئاخفتئى دکەت]؟ [و وان دزانى يئى راستگؤيه و ئەو ژ هەمىيان يئى ب ئاقلتره]، نەخىر وەسا نينه وەكى ئەو ديبژن، بەلئى ئەويت باوەر يئى ب قيامەتئى نەئینن، يئىت د ئيزايئى و بەرزەبوونە کا کويردا. ﴿۹﴾ ئەرئى ما ئەو تشتئى ل پئشيبيا خؤ و ل پشت [دؤرماندؤرى] خؤ ژ ئەردى و ئەسمانى نايينن؟ [و هەر جهئى بچئى و هەر ره خئى بەرئى خؤ بدەنئى دئى ئەرد و ئەسمانان بينن، ما ئەفە بەسى وان نينه پئى بزائن خودئى ئيکە، و پئى بزائن ئەوئ ئەف ئەرد و ئەسمانە دايين دشيت وان پشتى مرنئى ساخکەتەفە] ئەگەر مە بقت دئى وان د ئەرديدا بەينه خواري [هەر وەكى مە ب سەرئى قاروونى ئينايى] يان ئەسمانى پارچە پارچە ب سەر و اندا بينينه خواري [هەر وەكى مە ب سەرئى ملەتئى شوعەيبئى ئينايى]، ئەفە چامە و نيشانن بؤ هەر بەندەبە کئى ل خودئى بزفريت و تۆبە بکەت. ﴿۱۰﴾ ب سويند مە ژ دەف خؤ کەرەم [پيغەمبەراتى، زەبوور، نەر مکرنا چيائى، نەر مکرنا ئاسنى و نيشادانا

چيکرنا زرى و کومزريان... هتند] د گەل داوودى کربوو، [و مە گؤت:] گەل چيائان و گەلئى بالەف و تەوالان تەسبيحئى لئى فەگپرن، و مە ئاسن ژى بؤ نەرم و بەردەست کربوو [چاوا بقت وەلئى بکەت]. ﴿۱۱﴾ و مە گؤتئى: زرى و کومزريت شؤر چيکە، و موکوم و ل قايده [ب کيزهاتى، نە مەزن و نە بچويک] چيکە، و کار و کريارت راست و دورست بکەن، ب راستى هەر تشتە کئى هوين دکەن ئەز ديبنم. ﴿۱۲﴾ و مە با (هەوا) بؤ سوله يئانى سەر نەرم بن دەست کربوو [ب ئەمرئى وى دچؤ و دەهات]، سپيدەيان قويناخا هەيقە کئى دچؤ و ئيشاران قويناخا هەيقە کئى دچؤ، و مە سفر بؤ حە لاند وەكى کانيبئى دچؤ، و ژ ئەجنەيان دەستە کەک ب دەستويريا خودئى ل بەر دەستيت وى شؤل دکرن، و هە چيئى ژ وان ژ ئەمرئى دەسەر کەفت، ئەم دئى ئيزايا ئاگرئى دؤوار دەينه بەر وان. ﴿۱۳﴾ تشتئى سوله يئانى بقت [ئەجنە] بؤ چئى دکەن، ژ ئافاهى و مزگەفت و پەيکەرەن، و لەگە ئيت مەزن يئىت وەكى جايبيان (برکيت مەزن)، و قازائيت ل سەر کوچکان راوەستيايى [هندى هند مەزن بوون نەدەهاتنە راکرن]، [و مە گؤتە وان:] مالا داوودى سوپاسى و شوکورا خودئى بکەن، و کيمەک ژ بەندەيئىت من سوپاسدارن. ﴿۱۴﴾ ئيچا وەختئى مە برپارا مرنا وى دايى [سەرئى خؤ دانا سەر دارئى خؤ و مر ئەجنە ب مرنا وى نەدەحەسيان، ژ ترساندا بەردەوام شؤل دکرن]، چو تشتئى ئەجنە ب مرنا وى ئاگەهدار نەکرن، خو پړک نەييت، دارئى وى دخوار، ئيچا وەختئى کەتئى [پشتى دارئى وى، خؤ ل سەر گرتئى، شکەستى و کەفتئى] بؤ ئەجنەيان ئاشکەرە ابو و زانى، ئەگەر وان نيينى و غەيب زانيبايە، ئەو هند نەدمانە ب کاريت گرانفە.

﴿١٥﴾ ب سویند بۆ خه لکئی سه به ئی د جهی و اندا [مه ئی] نیشانه ک [ل سه ره دهسته لانداریا خودی و قهنجییت وی و بیدفیبیا سوپاسییا وی] هه بو، دو جنیکیت مه زن هه بوون، ئیک ل رهخی راستی و ئیک ل رهخی چه بی [و مه گۆته وان]: ژ رزقی خودایی خو [ئانکو فیقیبی فان جنیکان] بخون و سوپاسی و شوکورا وی بکه، باژیره کی ب خیر و بیر و باقره [باژیری هه وه]، و خودایی هه وه یی گونه هه ژ یه ره. ﴿١٦﴾ فیجا وان رو بیی خو وهر گپرا [سوپاسییا خودی نه کرن و گاوروبوون]، مه ژ ی لیمشته کا چو خو ل بهر نه گریت، ب سه ره و اندا هنارت، و مه هه ردو جنیکیت وان [ییت ب خیر و بهر هه کت] کر نه دوو جنیکیت فیقی، بی زیده ته حل و ب گه ز، و کیمه کا کنیران د نافدا. ﴿١٧﴾ ژ بهر گاوری و نه شوکورداریا وان، مه ئه وه هوسا ئیزادان، و مائه م ژ زیده نه شوکورداران پیقه تر، ئیزا دهین؟! ﴿١٨﴾ و مه د ناقه را وان [خه لکئی سه به ئی] و وان گونداندا ئه ویت مه ب بهر هه کت ئیخستین [کو گوندیت شامی بوون] ریزه

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ آيَةٌ جَاءَتْهُم مِّنَ رَبِّهِمْ مَنَافِقُ يَأْتِيهِمْ مِّنَ رَبِّهِمْ فَيَنسَوْنَ وَأَسْكُرُوا لَهُمْ بِلَدِّ طَيْبَةٍ وَرَبِّ غَفُورٍ ﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ حَمْطٍ وَأَثَلٍ مِنِّي وَمِن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ يَمْكُرُوا وَهَلْ نُجِزِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَدَعُوا فِيهَا قَرْيَ ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّرِيرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا مَّعِينَةٍ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَيَجْعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرَفَهُمْ كُلَّ مَرَفٍ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِنَّيْلِسَ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ دَعَّمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِقْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُم مِّنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

گوندیت بهر چاف دانابوون [ژ یه مه نی بۆ شامی گوند ب گوند دهاتن، و هه وه جه نه دبوون خوارنی د گهل خو بینن]، و مه ته مه تی ئیک ژ ئیکدو دوبر ئیخستبوون [و مه گۆته وان] ب شهف و رۆژ و ئیمن [و بی ترس] هه پ و وهرن. ﴿١٩﴾ [فیجا شوینا ئه وه سوپاسییا خودی بکه کو هوسا خودی گوندیت وان ریز کرین، بی زهحه ت و بی ترس ژ فی گوندی بچه یی دی، د سه ره پی خو دا چۆن] و گۆتن: خود پۆ گوندیت مه ژ ئیک دوبر بیخه، و وان [ب فی داخو از] سته م ل خو کر، فیجا مه ئه وه کر نه چیرۆک و ئیخستنه سه ره ئه زمانی خه لکی و مه ئه وه ته رابه راکرن، ب راستی ته فه نیشان و دهر سن بۆ هه ره زیده بئفره هه کی زیده سوپاسدار. ﴿٢٠﴾ ب سویند شه یانی هه زرا خو د راستا و اندا [کو ئه گه ره ئه وه وان د سه ردا به ت، دی د سه ردا چن] دور ست ده ر ئیخست، فیجا ده سه ته که ک ژ خودان باوهران تی نه بیت، ته قیت دی هه می ب دویف وی که قتن. ﴿٢١﴾ و شه یانی چو هیژ و ده سه ته لات ل سه ره وان نه بوو [ب خورتی وان د بهر گاوری بیپرا بکه ت]، به لی [مه ریک دا شه یانی ب وه سواسا خو، مرۆفان د سه ردا به ت] دا ئه م ئه ویت باوهری ب ئاخره تی هه ی ژ وان ئه ویت باوهری ب ئاخره تی نه ی و ژ ب گۆمان، ژ ئیک بنیاسین و ژ ئیک جودا بکه ین، و خودایی ته زیره فانه ل سه ره هه می تشتان. ﴿٢٢﴾ بیژه: [گه لی موشرکان] کا گازی وان بکه نه ویت هه وه هه زر دکر، کو ئه وه په رستییت راست و دور ستن شوینا خودی [بلا هاریکاریا هه وه بکه ن]، هندی دندکا تۆزکی [ژ خرابی و باشیی] د ده ست و اندا نینه، نه ل ئه ردی و نه ل ته سمانان، و وان چو هه فپشکی د [چیکرن و خودانی و پیقه برنا] ئه رد و ته سماناندا نینه، و چو پشته فانی و هاریکاری [بۆ پیقه برنا ئه رد و ته سمانان] ژ وان ناگه هیه ته خودی.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُجِعَ عَنِ
 قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾
 قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ
 وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَّيْهِ هُدًىٰ أَوْ فِ ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُلْ
 لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أُجْرَمْنَا وَلَا نَسْتَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
 يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمُ الَّذِينَ اتَّخَفْتُم بِهِمْ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا قَوْلًا لِّلنَّاسِ
 بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾
 قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَجِزُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِرَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
 بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ
 اسْتُضِعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكَبَرُوا لَوْلَا أَسْرُوكُمْ كُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

داناين نيشا من بدن [دا بينم و بزاسم کا وان چ پی چي ديبت]، نه بلا هه فېشکان بو خودی چي نه کن،
 ب راستی خودی یی سهردهست و کارینه جهه. ﴿۲۸﴾ [هه ی موحه مه د] مه تو نه ه نار تیه بو هندی نه بیت،
 تو بو هه می مروفان بیسه مز گینکار و هشیار کهر، به لی بار ایتر ژ مروفان فی نوزان. ﴿۲۹﴾ و دیبژن: کهنگی
 شه و ژقان و په یان [شه و هوین مه ب ئیازیا وی دتر سینن] دی ئیت، شه گهر هوین راست دیبژن. ﴿۳۰﴾ [هه ی
 موحه مه د] بیژه: بو هه وه روزه کا هه ی، هوین نه بیسته کی ژ ی پاش دکهن، و نه بیسته کی ژ ی پیش دکهن.
 ﴿۳۱﴾ و شه ویت گاور بو وین گوتن: شه د بنیرا نه باوهریسی ب فی قورثانی، و نه ب کتیبیت بهری وی
 [هاتین] دینین، شه گهر تو بینی و هختی سته مکار پراوهرستیایی بهرانه ر خودایی خو، هنده ژ وان ناخفتنی
 [ب جرهب و گازنده] ل هنده کان دز فرینن [دا تشته کی ب سه هم بینی]، شه ویت هاتینه ته په سه ر کرن دیبژنه
 شه ویت خو ل سهر سهری وان مه زن کرین، شه گهر هوین نه بانه شه د اژ خودان باوهران بین.

﴿۲۳﴾ و مه هده را که سی ل دهف خودی فایده ناکهت،
 یا وی نه بیت یی خودی دهستویریا وی بدت
 [ژ ملیاکهت و پیغه مه بران، و یی خودی وی رژی
 کهرهمی د گهل بکهت]، گا فترس ل سهر دلی وان
 [مه خسه دی یی مه هدهر چیان] نه ما، دی بیژنه ئیکدو:
 خودایی هه وه چ گوت [د دهر هقی مه هدهریدا]، دی
 بیژن: هه قی گوت [شه و زی دهستویردانه ب مه هدهری
 بو وی یی بثیت] و شه وه یی بلند و مه زن. ﴿۲۴﴾ بیژه:
 کیسه رزقی هه وه ژ شهرد و شه سمانان ددهت؟ بیژه:
 خودییه، و [بیژه] ب راستی شه یان هوین، [ئیک ژ
 مه شان ههردو جوبان] یان بیتل سهر ریکاراست
 یان ییت د بهرزه بونه کا ناشکه رادا. ﴿۲۵﴾ نو [هه ی
 موحه مه د] بیژه [وان]: پسیرا هه وه نا ئیته کرن ژ وی
 یا مه کری، و پسیرا مه زی نا ئیته کرن ژ وی یا هوین
 دکهن. ﴿۲۶﴾ بیژه: خودایی مه، دی مه و هه وه پیگفه
 کومکهت، پاشی ب دورستی دی حوکمی د نافهرا مه
 و هه وه داکهت، و شه وه حاکمی زانا. ﴿۲۷﴾ بیژه [گهلی
 موشرکان]: کا وان شه ویت هه وه هه فېشک بو خودی

﴿٤٠﴾ و پوژا خودی وان همی بیان کوم دکهت [مهن و دویکه قتیبت وان]، پاشی دئی بیژنه ملیاکه تان: نه ری ئه شان هوین دپه رستن؟ ﴿٤١﴾ [ملیاکه تان] گوئن: هم ته ژهمی کتیا سیان باقر دکهین [کو هه قشکه ک ته هه بیت] توی سه میان و هاریکاری مه، نه هه و، به لی وان نه جنه دپه رستن [نانکو شه ی تان و له شکر ی وی] بارا پرت ژ وان باوهری یا ب وان هه ی. ﴿٤٢﴾ فیجا ئه فرۆ که س ژ هه وه نه فایده ی نه زی زبانی نا گه هینته که سی [نانکو نه په رستیان و نه زی په رستکاران تشته ک ژ مفا و زبانی دده ستیدانه] و دئی بیژنه ئه ویت ستم کرین: تامکه نه بیزایا وی ناگری ئه وی هه وه دره و ددانا و باوهری پی نه دینا. ﴿٤٣﴾ و وه ختی ئایه تیت مه ییت ئاشکه راکه ربؤ وان دیننه خواندن، دبیژن: ئه فه [نانکو موحه مه د] نه پیغه مبه ره، تنی زه لامه که دقیت هه وه ژ وان په رستیان بده ته پاش ئه ویت باب و باپیرت هه وه دپه رستن. و گوئن: ئه ف قورئانه ژ دره وی پیغه تر نینه، [موحه مه دی یا ژ ده ف خو ئینای] و

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ اهلولا ايتا كركا نوا
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قالوا سبحانك انت ولينا من دونهم بل كانوا
يعبدون اهل اكرهم بهم مؤمنون ﴿٤١﴾ قالوا لا يملك
بعضكم لبعض نفعا ولا ضررا ونقول للذين ظلموا ذوقوا عذاب
النار التي كنتم بها تكذبون ﴿٤٢﴾ واذا نزلنا عليهم انبنا بينت
قالوا ما هذا الا رجل يريد ان يصدك عما كان يعبد اباؤك
وقالوا ما هذا الا افك مفرى وقال الذين كفروا للحق لما
جاءهم ان هذا الا سحر مبین ﴿٤٣﴾ وما اتيتهم من كتب
يذر سونها وما ارسلا اليهم قبلك من نذير ﴿٤٤﴾ وكذب
الذين من قبلهم وما بالوا معشرا ما اتيتهم فكدوا
رسي فكيف كان تكبر ﴿٤٥﴾ فلانما اعظكم بوجده ان
تقوموا لله مشي وفردي ثم تنفكروا ما بصاحبكم من
جنه ان هو الا نذير لكم بين يدي عذاب شديد ﴿٤٦﴾ قل
ما سالتكم من اخر فهو لكم ان اجري الا على الله وهو على
كل شئ شهيد ﴿٤٧﴾ قل ان ربي يقذف بالحق على الغيوب
الغيبات

ئه ویت گاوربو وین دده ره قی قورئانیدا پشتی بؤ وان هاتی گوئن: ئه فه ژ سحره کا ئاشکه راپیغه تر نینه. ﴿٤٤﴾ و مه بهری قی قورئانی چو کتیب بؤ [خه لکی مه هی] نه هنار تبون هه و بخوین [و بؤ وان بیته به لگه ل سهر شرکا وان]، و مه بهری ته زی چو پیغه مبه ربؤ وان نه هنار تبون [کو داخوازا وان بؤ شرکی بکن، یان وان ژئی بتر سین، فیجا ئه و چاوا ته دره وین ددان]. ﴿٤٥﴾ و ئه ویت بهری وان زی پیغه مبه ریت خو دره وین دانان، و ئه فه [نانکو قوره یسی] ناگه نه ده هیکا وی یا مه دایسه وان [ژ مال و هیزی]، دگه ل هندی زی پیغه مبه ریت من دره وین دانان، فیجا به ری خو بده یی کا نه رازیبونا من و گوهورینا من ل سهر وان یا چاوا بو [و ئه ز چاوال وان قولیم]. ﴿٤٦﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: نه ز به س ینک شیره تی ل هه وه دکه م، ئه و زی ئه فه یه: هوین ینک ینکه و دو دویه بؤ خودی رابن [نانکو بؤ دیار کرنا رستی ب تنی]، پاشی هزارا خو [د موحه مه دی و په یاما ویدا] بکن، [هنگی دئی بؤ هه وه ئاشکه رابیت] چو دینانی ل ده ف هه فالی هه وه نینه [و ئه و پیغه مبه ره و نه یی دینه، و نه ساحره و هکی هوین دبیژن]، و ئه و تنی پیغه مبه ر و ناگه هدار که ره، هه وه ژ بیزایا رۆژه کا ب ترس و دژوار دتر سینیت. ﴿٤٧﴾ بیژه: ئه گهر من [به رانه ر گه هاندنا په یاما خودی] مال هک ژ هه وه خواستی، بلا بؤ هه وه بیت [نانکو من چو مال به رانه ری قی په یامی ژ هه وه نه خواستییه و ناخوازم زی]، خه لاتی من ل سهر خودیه، و ئه و زی ره فان و شاهده ل سهر هه می تشتان. ﴿٤٨﴾ بیژه: ب راستی خودایی من و ه حیی بؤ پیغه مبه ریت خو دهنریت [یان زی خودایی من هه قیسی دینیت، پویچیسی پی ناهلیت]، و ئه و زانایی نه یینه.

﴿٤٩﴾ بیژہ: راستی هات [کو ئیکینیا خودیہ و ئیسلام و قورٹانہ]، و پویچی نہما، ژ نوی پیٹھے نازفریتہ فہ. ﴿٥٠﴾ بیژہ: نہ گہر ٹہز ہاتبمہ خاپاندن و بہرزہ بوبم، ب راستی ٹہز بؤ خوی بی ہرزہ بوییم [ٹانکو زیانا من بہس بؤ منہ]، و ٹہ گہر ٹہز راستہ ری بوبم، ٹہ فہ ژ بہر وی و حییہ ٹہوا خودای بی من بؤ من ہنارتی، ب راستی خودای بی من یی گوہدیر و نیزیکہ. ﴿٥١﴾ و ٹہ گہر تو وان بینی دمہی فہ دجنقن [دمہی دمرن یان ژ گوران پادبن یان ئیزیا دؤژہمی دینن]، [دی تشتہ کی حیہ تی و عہ جیب بینی] نی رفین و قورتالبون [ژ ئیزیا خودی] نینہ، و ٹہو ژ جہہ کی نزیک [مہیدانا حہ شری] ہاتنہ گرتن. ﴿٥٢﴾ و گؤتن: مہ باوہری ب موحمہ دی ئینا، و ٹہو چاوا ژ جہہ کی دوبر دی گہنہ ئیمان و باوہری بی [وان دشیان نزیک دنیا بیڈا باوہری بی ہی بینن، و جہی باوہری بی دنیا بو نہ ٹاخرت، ٹہ فرؤ ژ فی دوبراتی بی کو ٹاخرتہ ٹہو ناگہنہ باوہری بی]. ﴿٥٣﴾ ب سویند [ٹہوا وان نوکہ باوہری ہی ئینا بی] وان بہری نوکہ

[د دنیا بیڈا] باوہری ہی نہ بو، و ٹہو دوبر ژ راستی بی ددہرہ ہی غہ بیڈا دٹاخقن [د گؤتن: قیامت و جہنم و بہحہشت نینن]. ﴿٥٤﴾ و نافہرا وان و باوان دفا و دلئی وان دچوی بی [ژ توبہ و باوہری ئینائی و قورتالبون و زفرینا دنیا بی] ہاتہ نافہر کرن، ہرہ کی ب سہری ہہ فالیت وان بیت بہری وان ہاتی، ب راستی ٹہو [د دہرہ ہی دینی و پیغہ مہری و قیامتہ بیڈا] د گؤمانگہہ کا (جہی) گؤمانیڈا بوون.

سُورَةُ سَافِرٍ

ل مہ کہہی ہاتیبہ خوارئی (٤٥) ٹاہتہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ہمی شوکور و بہسن بؤ خودی، چیکہ ری ٹہرد و ٹہسمانان، ٹہوی ملیاکہ تیت خودان چہنگ، دوو چہنگ و سی چہنگ و چارچہنگ کرینہ قاسد، و تشتی خودی بقیٹ ل چیکریان زیدہ دکہت، ب راستی خودی ل سہرہمی تشتان بی دہستہ لاتدارہ. ﴿٢﴾ ہہر تشتی خودی ژ دلؤ فانییا خو بدتہ مروٹان [ژ خزینہ بیت کہرہما خو و ژ نیعمہ تبارانان و ژ تہنایی و ژ زانین و تیگہ ہشتی... ہندا]، کہس نینہ فہ گریٹ، و چسی وی فہ گرت ژی کہس نینہ ہشتی فہ گرتنا وی بینیت، و ٹہو ب خو بی سہرہست و کاربنہ جہہ. ﴿٣﴾ گہلی مروٹان قہنجییا خودی د گہل ہہوہ کری بیننہ برا خو، ٹہری چیکہرہ کی دی غیری خودی د ٹہرد و ٹہسمانیدا ہہیہ رزقی ہہوہ بدت؟ [نہ خیر نینن، بی رزقی ددہت بہس خودیہ]، چو پہرستی بیٹ راست و دورست ژ بلی وی نینن، قیجا چاوا ہوین ژ ہہ قی بی و ئیکینیا خودی و ہر دگیرن.

سُورَةُ سَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةَ رُسُلًا أُولِي
أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلَّةٍ وَرُبْعٍ يُزَيِّدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنْ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا يُرْسِلُ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾
يَتْلُوهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ عَرَّبَ اللَّهُ
يَرْزُقُكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا كُونَ ﴿٣﴾

وَإِنْ يَكْذُوبُكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
 الْأُمُورُ ﴿٤١﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمُ الْحَيَاةُ
 الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
 عَدُوًّا وَإِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٤٣﴾ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٤٤﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِن
 اللَّهُ يَضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
 حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
 الرِّيحَ فَتُحْمَرُّ سَحَابًا لِّسُقْتَهُ إِلَى الْبَلَدِ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ بِالْأَرْضِ
 بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ الشُّجُورُ ﴿٤٦﴾ مَن كَانَ يُرِيدِ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
 إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
 يَمْكُرُونَ النَّسِيئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُؤُا لَّدَيْكَ هُوَ يُورَثُ ﴿٤٧﴾
 وَاللَّهُ خَالِقُ كُلِّ مَن تَرَابٌ ثُمَّ مِّن نَّفْثَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
 وَلَا يُنْقَضُ مِنْ عُمرَةٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٤٨﴾

﴿ ۴۱ ﴾ و [هه ی موحه مه د] نه گهر [مله تی ته، قوره بیسی] ته دره وین دانن [ئه فه نه تشته کی نویسه]، ب راستی پیغه مبه ریت بهری ته زی دره وین بیته هاتینه دانان، و هه می کاروبار دئی ب بال خودیغه زفرن. ﴿ ۴۲ ﴾ گهلی مروشان ب راستی په یانا خودی [د راستا قیامه تی و حیسابی و به حه شتی و دۆزه هیدا] یا راسته، فیجا بلا ژبانا دنیا یی هه وه د سه ردا نه بهت و هه وه نه خاینیت، و بلا [شهیتان] هه وه ب [به رفره هییا دلؤ فانی] یا خودی نه خرینیت. ﴿ ۴۳ ﴾ ب راستی شهیتان دژمنی هه وه یه، فیجا هوین زی وی ب دژمن بنیاسن، ب راستی نه وه دسه ته کا خو بو هندئ گازی دکهت دا د گهل بچنه دۆزه هئی [و دا د جه هه میدا ب هه قال بکه فیت]. ﴿ ۴۴ ﴾ نه ویت گاوربو وین بو وان نیزیه کا دژوار و گران یا هه ی، و نه ویت باوه ری ئینا یین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، گونه هژبیرن و خه لاته کی مه زن بو وان یی هه ی. ﴿ ۴۵ ﴾ فیجا نه ری نه وئی کارئ وی یی خراب بو هاتیسه خه ملاندن، فیجا ببینیت یی باشه [وه کی و یه یی کارئ باش و خراب

ژیک دنیا سیت، و نه فسا وی و شهیتان نه شین وی د سه ردا بیسه، و کارئ خراب د چاشی ویدا باش بکه ن؟ نه خیر... نه وه کی ئیکن]، فیجا ب راستی یی خودی بقیته گومرا دکهت و یی بقیته راسته ری دکهت، فیجا ژ خه میت واندا خو د هیلاک نه به، ب راستی خودی ناگه هژ وئی هه یه یا نه وه دکه ن. ﴿ ۴۶ ﴾ و خودییه نه وئی بای دهنریت و نه واران پی ب بزاف دئیخیت و به لاف دکهت، فیجا هم به ری وی ددهینه جهه کی مری (هشک و تینی)، و هم نه ردی پشتی مرنا وی پی ساخ دکهین، رابوونا مریبان زی [پشتی مرنا وان] یا هؤ سایه. ﴿ ۴۷ ﴾ هه ره که سی هیز و پشته فانی بقیته، ب راستی هیز و پیغه هاتن هه می یا خودییه [یان زی هه ره که سی ریز و پرویمهت و سه رفه رازی بقیته بلا په رستن و گوهدارییا خودی ب تنی بکهت، خودی دئی وی سه رفه راز کهت]، ئاخختنا خیری [هه می چ زکر چ داخواز کرنا باشیسی و دانه پاشا خرابیسی، چ خواندنا قورئانی، چ زی هه ره تشته کی دی یی پاقر و باش] بلند دبیته دهف خودی، و کارئ راست و دورست خودی قه بویل دکهت [یان کارئ راست و دورست ئاخختنا خیری بلند دکهت، چونکی نه گهر ئاخختن نه بوو کریار، خودی وهرناگریت و بلند ناکهت، یان زی کارئ راست و دورست خودانی خو بلند دکهت]، و نه ویت فند و فیلان بو خرابیسی دکه ن بو وان نیزیه کا دژوار و گران یا هه ی، و فند و فیلیت وان دئی پویچ بن و نامینن [ئه ف ئایه ته ئیشاره ته بو وئی بیلانا قوره هیشییا دانایی ده می پیکفه کو مبو وین، و ته کبیرا کوشتننا پیغه مبه ری یان گرتنا وی یان زندان کرن و حه بسکرنا وی یان سه رگو مکرنا وی کرین]. ﴿ ۴۸ ﴾ و خودی هوین ژ ئاخخی چیکرن، پاشی ژ چپکه کا ئافی، پاشی هوین کر نه ژن و میر [ئانکو نیر و می]، و چو ناکه فته زکی چو مینان و چو می باری دزکی خو دا نادانن، نه گهر ب زانین و ته قدیرا وی نه بیت، و ژسیی چو زی دریشان زی دریز ناییت و ژسیی که سی کیم ناییت، نه گهر خودی ناگه هژئی نه بیت و د ده پی پاراستیدا نه یی نفیسی بیت، و ب راستی نه فه ل بهر خودی یا ب ساناهیه.

﴿١٢﴾ ئەف هەردو دەریایە وەک ئێک نابن، ئەفە یا خۆش و شرینە و ئەفە یا زێدە سویره (شۆره) [و نایتە فەخوارن]، و ژ هەردووکان ژێ هوین گۆشتەکی تەر دۆخ و هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەر دێخن، و دکنە خەملا بەژناخۆ و [تو] گەمییت مەزن تێدا دینی ئافی شەق دکن و دئین و دچن، دا هوین ژ کەرەما خودی رزقی بۆ خۆ پەیدا بکن و بازرگانیی پێ بکن، و دا هوین شوکور و سوپاسییا وی بکن. ﴿١٣﴾ شەفی دێخیتە د نافی رۆژپرا، و رۆژی دێخیتە د نافی شەفیرا [هەردووکان هوسا کورت و درێژ دکەت]، و رۆژ و هەیف ییت بەر ئەمری خۆ کرین، هەر ئێک هەتا دەمەکی دەستینشانگری دگەپیت، ئەوئێ قان کاران دکەت خودییه، خودایی هەو، ملک هەمی بی و بیه، و ئەوئێ هوین شوینا خودی دپەریسن، وان تیغلی بەرکی قەسپی ژێ نینه. ﴿١٤﴾ ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکن، گازییا هەو گولی نابن [چونکی بەرن]، و ئەگەر خۆ گولی بین ژێ بەر سفا هەو نادن، و رۆژا ئاخەرتی ژێ [پشتی

وَمَا بَسْتَوَى الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَبٌ فَرَاتٌ سَابِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أجاجٌ وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَيْهَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَاجِرَ تَلْبَتَغُونَ مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعَاءَكُمْ وَلَا يُسْمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَهُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكِكُمْ وَلَا يُبَيِّنُكَ مِنْهُ جِبْرِيلُ ﴿١٤﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَإِنْ تَدَّعَى مُنْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ﴿١٨﴾ إِنَّمَا تُذِرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٩﴾

المؤمنين

خودی وان ب ئەزمان دێخیت]، دئێ خۆ ژ شرکا هەو بەری کەن، و کەس وەکێ منی شارەزا، تە ئاگە هدار ناکەت. [وچ شارەزا تە ئاگە هدار ناکەن وەکێ فی شارەزایی ئەفە بۆ تە گۆتی کو خودییه]. ﴿١٥﴾ گەلی مرۆفان هوین هەو جەیی خودیینه، و خودی ب خۆ یی دەوله مەندە، و منەت ب کەسی نینه و هێزایی سوپاسییه. ﴿١٦﴾ ئەگەر بقییت دئێ هەو بەت [و ناھیلیت] و خەلکەکی نوی دئێ [شوینا هەو] ئینیت. ﴿١٧﴾ ئەفە نەھیلا نا هەو و ئینانا هەندە مرۆقییت دی شوینا هەو [ل دەف خودی نەیا ب زەحمەتە. ﴿١٨﴾] و کەس گونەھێ ناکەت ئەگەر ل سەر نەیتتە جزا کرن] و کەس بارئێ گونەھا کەسی پاناکەت، و ئەگەر ئێکی بارگران [ژ گونەھان] ژ ئێکی دی بخوازیت هەندە ژ بارئێ وی پاکەت، پاناکەت، بلا خۆ مرۆقی وی ژێ ییت. و بەس تو وان دترسینی [بەس ئەو بۆ خۆ فایدەیی ژ ئاگە هدار کرنا تە دبینن]، ئەوئێ دەمی ئەو ب تئێ [و کەس وان نەبینت ژێ] ژ خودایی خۆ دترسن، و بەر دەوام و ب پەنگی پیدئی نغیژان دکەن، و هەر کەسی [ب تۆبەیی و کار و کریاریت باش و ب باوەریی] خۆ [ژ پساتییا گوریی و گونەھان] باقژ بکەت، ب راستی ئەو بۆ خۆ، خۆ باقژ دکەت [خیر و خەلات هەر بۆ وی دزفین، و خودی چو پاککی پێ نینه]، و دویاھیک ژێ هەر ب بال خودیغەیه.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾
 وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا
 الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي
 الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
 وَنَذِيرًا وَإِن مِّن أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ
 فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 وَبِالزُّبُرِ ﴿٢٥﴾ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ أَخَذْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَنَكِفُوا ۚ كَانُوا كَصَبِيرٍ ﴿٢٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَخْلًا مِّمَّا تَمَثَّلَ مِنَ الْقَدْحِ وَالنَّخْلَ
 جَدِيدًا بَيْضَ وَحُمْرًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانًا وَعَرَابِيًّا سَوْدًا ﴿٢٨﴾
 وَمِنَ النَّاسِ مَن يَدْعُوا إِلَى الْوَدَّاعِ وَاللَّذَّاءِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفًا
 أَلْوَانًا كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْتَفَى اللَّهُ مِنَ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٩﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
 رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٣٠﴾ لِيُؤْتِيَهُم
 أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣١﴾

[دگهل هندئى ژى پيغه مبهريت خو دره وين دانان]. ﴿٢٦﴾ باشى مه ئه ويت گاوربو وين ئيزادان، فيجا بهرى خو بدهيى كانه رازييون ونا من و ئيزايا من ل سهر وان يا چاوا بوو؟. ﴿٢٧﴾ ما تو نابيني كو ب راستى خودئى باران ژه سماني داريت، و مه گه له فيقييى رهنك رهنك پئ دهر تيخست [ههر چهنده تيك ئافه، بهلى فيقى نه وهكى ئيكه]، و مه چيا ژى ب ريك و ريزيت سبي و سور و زيده ره شيت، رهنك نه وهكى ئيك ييت چيكرين [ئانكو ژبلى فيقى مه جودايى يا تيخستيه د چيان ژيدا]. ﴿٢٨﴾ و مه مرؤف و جانه وهر و كه وال و پيره ژى هؤسا نه وه كه هف ييت چيكرين، ب راستى ژ بهنده ييت وى بهس زانا ب دورستى ژ خودئى دترسن، ب راستى خودئى يى سهر دهست و گونه ژييره. ﴿٢٩﴾ ب راستى ئه ويت بهرده وام كتيا خودئى [كو قورئانه] دخوينن، و بهرده وام و ب رهنكى پيدفى نفيزان دكهن، و ژ رزقى مه دايسيه وان ب ئاشكه راى و ب بهرزه يشه دهن، ئه فه بازار گانييه كابئى زيان كو نه شكيت، دخوازن. ﴿٣٠﴾ ئه و فئى دكهن [دا خودئى خه لاتئى وان ب دورستى بدهته وان، و ژ كه ره ما خو پتر ژى بدهته وان، ب راستى ئه و گونه هژييره و زيده شو كورداره [ئانكو بهر انبهرى تشئى كيتم گه له كئى ددهت].

﴿٣١﴾ و ئەوامە ژ فێ کتیبی [کو قورئانە] بۆ تە ب
 وەحی ھنارتی، ب راستی ھەر ئەو ھەقی [و گومان
 تێدا نینە] و راستدەر تێخا کتیبی ت بەری خۆیە [کو
 ئنجیل و تەوراتن]، ب راستی خودی شارەزا و
 بینەرێ بەندەیی ت خۆیە. ﴿٣٢﴾ پاشی مە ئەف قورئانە
 دا ملەتی تە و مە دا وان ئەو ی ت مە ژ ناف بەندەیی ت
 خۆ ھەلبژارتین، فێجا ھندەک ژ وان سە مکارن بۆ خۆ
 [ئەون ئەو ی ت خودای ت گونە ھیت مەزن]، و ھندەک
 ژ وان نافنجینە [د کار و بار ی ت دینیدا]، و ھندەک ژ وان
 ب دەستویری یا خودی لە زێ ل قەنجیان دکەن و
 بەردەوام دبن ل سەر، و ئەف یە [دانا قورئانییە] کەرەما
 مەزن. ﴿٣٣﴾ [خەلاتی وان] بەحەشتی ت ئاکنجیو و نینە
 دێ چنە تێدا، و خەملا وان د و ئ بەحەشتیدا: باز ی ت
 زبیری و لؤلؤنە، و جلکی وان تێدا ئارموشە.
 ﴿٣٤﴾ ئەو دێ بیژن: ھەمی شوکور و پەسن بۆ
 خودی، ئەو ی ھەمی خەمی ت مە فەرەفاندین و
 نەھیلا یین، ب راستی خودای ی مە گونە ھژبەر و
 خەلاتبەخشە (خەلاتدە ھە). ﴿٣٥﴾ [ئەو خودای ی]
 ٤٣٨

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
 يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ تَرَأَوْنَنَا الْكِتَابَ
 الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
 مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ
 الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَوْنَ
 فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾
 وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
 شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَّا يَمَسُّنَا
 فِيهَا صَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
 نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
 عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرَّخُونَ
 فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
 أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
 فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
 غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

ژ کەرەما خۆ ئەم کرینە د بەحەشتا تێورینیدا، نە وەستیان تێدا دگە ھیتە مە و نە کەرخین. ﴿٣٦﴾ ئەو ی ت
 گاوربوو یین ئاگری دۆژە ھی بۆ وانە، نە وان تمام دکەت دا بمرن [و بێ رەحەت بین]، و نە ئیزایا و ئی ل سەر
 وان سفک دیت، ھۆ سا ئەم ھەمی زیدە گاوران ئیزا ددەین. ﴿٣٧﴾ و تێدا دیتە ھەوار ھەوارا وان [و دبیژن]:
 خودیو مە دەر بیخە، دا ئەم کاری راست و دورست بکەین، نە ئەو ی بەری نوکە مە دکر، [خودی دێ بیژیتە
 وان] ما مە ھند دەر فەت و ژ ی [د دنیاییدا] نە دا ھەو، کوی ی بقی ت تێدا ل خۆ بز فریت، ل خۆ بز فریت
 و پیغە مەر ژ ی بۆ ھەو ھەتابوون [کو ھەو ھەو ژ فێ جھی بتر سینن]، دێ فێجا بخۆن و تامکە نێ، ب راستی
 چو ھاریکار و پشتە فان بۆ سە مکاران نینن. ﴿٣٨﴾ ب راستی خودی زانای ی غەیباً ئەرد و ئەسمانانە، و
 ئاگە ھداری و ییە یا د سینگاندا فەشارتی.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقًا فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا
يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ مِنَ السَّمَوَاتِ
أَمْ أَاتَيْنَهُمُ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مَنَّهُ بَلْ إِنْ بَعَدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنْ اللَّهُ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ
إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَسْمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَرُونَ ﴿٤٢﴾ أَتَدْعُونَ إِلَهُاتٍ أُولِي بَأْسٍ كَرِيمٍ ﴿٤٣﴾ أَتَدْعُونَ
مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٤﴾ أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَجِئُوكَ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا أَهْلًا لَمْ يَنْظُرُوا إِلَّا سَمْتًا
الْأُولَئِينَ فَلَنْ نَجْدِلَنَّهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا كَفَرُوا ﴿٤٥﴾ أَمْ يَدْعُونَ
الَّذِينَ لَا يَسْمَعُونَ فِي الْأَرْضِ فَنَنْظُرُ وَأَكْفَعُ كَانِ عِقَابُهُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَكُلُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٦﴾

الجزء الثاني
العشرون
٤١

﴿۳۹﴾ و ئه وه یی هوین د ئه ردیدا کرینه و یرسیت مله تیت بۆری، قیجا ئه وی گاور بییت زبانا گاوریا وی بۆ ویه، و گاوریا گاوران ل دهف خودی ژ بلی که رب و نه فیانی چول وان زیده ناکهت، و گاوریا گاوران ژ خوساره تی و زبانی پیغه تر جو یی دی ل وان زیده ناکهت. ﴿۴۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: [گه ی موشرکان] بیژنه من هه فیشکیته هه وه ئه ویته هوین شوینا خودی دبه یرسن، کا وان چ ژ ئه ردی داییه؟! یان ژ ی وان پشکداریه که د ئه سما ناندا هه یه [د چیکرن و خودانییا واندا]، یان ژ ی مه کتیه که بۆ وان ئینیاییه، و ئه وه پی [ل سه ر شرکا خو] خودان به لگه و نیشانن؟! نه خیر [چو تشتی و هسا نینه دا ئه و وان بۆ خودی بکه نه هه فیشک] به لی سته مکار ژ په باینیت دره و ییت خاپاندنی پیغه تر ناده نه ئیکدو. ﴿۴۱﴾ ب راستی خودییه ئه رد و ئه سما نان رادگریت کو نه که فن، و ئه گه ر بکه فن ژ ی که س نینه ژ بلی وی وان [هه ردو وکان] رابگریت، ب راستی خودی یی بیغره هه له ز ل جزا کرنی ناکهت و یی گونه هه

ژ به ره. ﴿۴۲﴾ و قوره ییشیان به ری هاتنا پیغه مبه ری [ژ که ل سویند خو اران] پشتی زانین جو هی و فه له یان پیغه مبه ریته خو دره وین ییت داناین [کو ئه گه ر پیغه مبه ره ک بۆ وان هاتبا یه، ئه و دا ژ جو هی و فه له یان راسته ریتر بن [یان دا زوی راسته ری بن و با وه ریسی ب پیغه مبه ری خو ئینن]، قیجا وه ختی پیغه مبه ر بۆ وان هاتی چول وان زیده نه کر ژ هندی پیغه تر، کو پتر ژ هه قیسی دوبر که فتن. ﴿۴۳﴾ [دوبر که فتننا وان ژ پیغه مبه ری، و با وه ری نه ئینا وان ب په یاما وی، نه ژ به ر هندی بو و کو وان پیغه مبه ر حاشا دره وین ددانابوو، به لی] ژ به ر خو مه ز ن کرنی د ئه ردیدا و ژ به ر خرابی گپرانی [د دهره قی پیغه مبه ری و موسلماناندا] با وه ری نه ئینان، و ژ هه قیسی دوبر که فتن، و پیلانگپران خراب ژ خودانی خو پیغه تر که سی ناهنگی قییت، ئه ری ئه و ل هی قیسیا هندینه دو یها هیکا ییت بۆرین ب سه ری وان به یت، قیجا تو چ گو هۆرینی بۆ ریکا خودی ناینی [ئه و وی مله تی د هیلاک دبه ت ئه وی د ریکا پیغه مبه ری خو دا رادوه ستیت] و تو ناینی ئیزیا خودی ژ هنده کان [کو هیژای ئیزای بی بن] بۆ هنده کیت دی بیته فه گو هاستن. ﴿۴۴﴾ ئه ری ما ئه و د ئه ردیدا نا گه رن [نائین، ناچن]، دا ببینن کا دو یها هیسیا ییت به ری وان یا چا و ابو؟ و ئه و ژ وان ب هیژ تر بوون، و تشته ک نینه د ئه رد و ئه سما ناندا بشیت خودی نه چار بکه ت وان ئیزا نه ده ت، ب راستی خودی یی زانا و پیغه هاتییه.

﴿٤٥﴾ ته گهر خودی مروشان ژ بهر کار و کریاریت وان کرین [ژگونه ه و خرابیسان] نیزا دابانه، چو خودان روح ل سهر رویی ئه ردی نه دهیلان، بهلی وان بو وهخته کی فه پری گیرو دکهت [کو پروژا قیامه تیه]، فیجا نه گهر وهختی وان هات [ههر ټیک ل دویف کاری خو دئی ټیته جزا کرن]، و خودی ئاگه ژ بهنده ییت خو هیه ه [و دزانیته هر ټیک هیژی بی چیه].

سورة تاسین

ل مه که هی هاتیه خورای (٨٣) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هوسا دټیته خواندن (یاسین)، و ل دور رافه کرنا شان په ننگه تپیان ل دستپیکا سورته به قهره بزفره. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا نایه تیت وئی پامان موکوم و ب

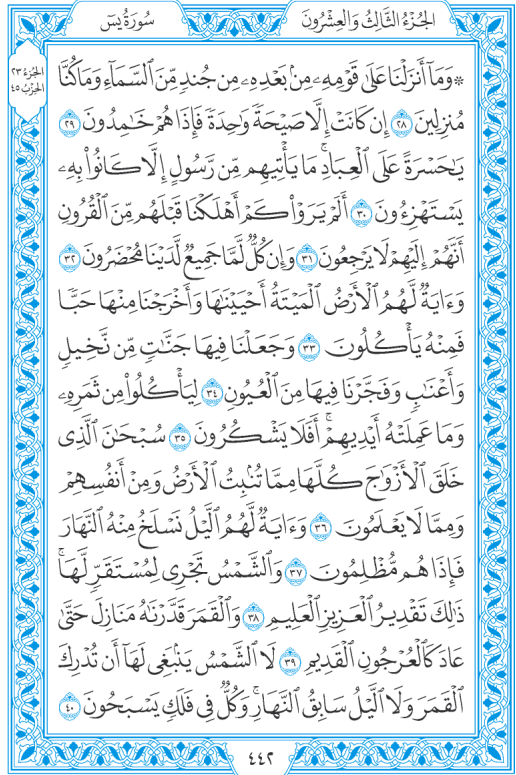
ریک و پیک. ﴿٣﴾ ب راستی [هه ی موحه مه د] توژ

پیغه مبه رانی. ﴿٤﴾ توی ل سهر ریکا راست. ﴿٥﴾ ریکا خودای سهرده ست و دلوفان هنارتی. ﴿٦﴾ مه تو هنارتی و مه وحی بو ته فریکر، و قورئان بو ته ئینا خورای] دا مله ته کی [کو قوره یشیت سهرده می پیغه مبه ری بوون] ئاگه هدار بکه ی، [و دا بو وان بیسه پیغه مبه ر] به ری ته، چو پیغه مبه ر بو باب و باپیریت وان نه هاتبوون ژ بهر هندی دبی ئاگه هن [ژ باوه ریسی و ریکا راست]. ﴿٧﴾ ب سویند باراپتر ژ وان هیژی ای نیزای بوون، ژ بهر رژییا وان ل سهر بی باوه ریسی. ﴿٨﴾ ب راستی مه ستوییت وان ییت ټیخستینه د قهید و زنجیراندا، هه قهید و زنجیر هه تا نه رزنکیته، فیجا ستوییت وان بلندن و نه شین بچه مین، [ژ بهر قهید و زنجیران]. ﴿٩﴾ و مه ل پیسییا وان ناشره ک دانا، و مه ل پشت وان ناشره ک دانا، و مه په رده یه ک ټیخسته بهر چاقت وان، فیجا هه [هه قیسی]. ناینن. ﴿١٠﴾ [ژ بهر گاورییا وان] ل دهف وان ټیکه تو وان بترسینی یان نه ترسینی ههر باوه ریسی ناینن. ﴿١١﴾ تو ب تنی وی دترسینی و ئاگه هدار دکه ی [ئانکو ب تنی هه بو خو مفایی ژ ترساندنا ته هردگریت] هه وی ل دویف قورئانی دچیت، و وهختی هه ب تنی و ب نه بی ژ خودای دلوفان دترسیت، فیجا هه وی هوسا مزگینیا گونه هژیرنی و خه لاته کی ب ریز و رومته بده وی. ﴿١٢﴾ ب راستی هه مین مرییان ساخ دکه ی، و کریاریت وان [دژیانا خو دا کرین] و ییت [پشتی مرنا خو] ب پاش خو فه هیلایین، هه م هه مییان دنقیسین و هه می تشت [ژ کار و کریاریت بهنده یان] مه ییت د کتیبه کا دیار که ردا [مه خسه دپی ده پی پارسیتییه] هه ژمارتین و دیار کرین [ئانکو ب هه ژماره ییت نقیسین].

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا
مِن دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فِإِذَا
جَاءَ أَجَلُهُمْ قَاتَ اللَّهُ كَانِ يَعْبَادُوهُ بَصِيرًا ﴿٥٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُزْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أُنذِرُوا أَبَآؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَىٰ
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ ﴿١١﴾ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١٢﴾ إِنَّا نَحْنُ الْمُوقِنُونَ ﴿١٣﴾ وَتَكْتُمُ مَا قَلَّمُوا
وَأَنذَرْتَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٤﴾

﴿٢٨﴾ و پشتی کوشتنا وی مه چوله شکره ژ ئەسمانی [بۆ نه هیلانا وان] ب سهر مله تی ویدا نه ئینا خوار و مه نه ئینا خوار زی [چونکی ئەو ژ هندی کیمرت].

﴿٢٩﴾ هه ما هندبوو تنی ههشکه قیرییه کی ئەو هنگافتن، فیجا ئیکسه ته مه رین [نانکو مرن و بی دهنگ بوون، وه کی ناگری وهختی فه دمريت].

﴿٣٠﴾ مخابن بۆ وان بندهیان، چو پیغه مبهه بۆ وان نه دهاتن وان ترانه بۆ خو بی نه کران. ﴿٣١﴾ ما وان نه ددیته کا مه چه ند مله ت به ری وان دهیلاک بریوون، و ئەو جاره کا دی نازفر نه دنیا ییغه. ﴿٣٢﴾ و ب راستی ئەو هه می ل دهف مه دی به ره هف بن. ﴿٣٣﴾ و ئەردی ههشک و مری بۆ وان نیشان و به لگه یه که [کو خودی دی مرییان ژ گوران راکه ته فه]، ئەم وی ئەردی [پشتی مرنا وی، ب بارانی] ساخ دکه یین و شین دکه ینه فه، فیجا مه دان و ده رامه ت بۆ وان ژ ئەردی ده ریخست، و ئەو ژئی دخۆن و پی دژین. ﴿٣٤﴾ و مه جنیکیت دارقه سپان و بیته تری کر نه تیدا، و مه گه له کانی ژئی ده ریخستن. ﴿٣٥﴾ دا ژ فیقیبی وان جنیکان و تشتی

وان ژئی چیکیری [وه کی خو شافی و دوشافی] بخۆن، ئەری فیجا ما سوپاسیا خودی ناکه ن! ﴿٣٦﴾ پاڤ و پاقری ژ هه می کینا سپیان و ژ تشتی نه هیزا [بۆ وی خودایى ئەوی هه می تشت جۆت [نیر و می] دایین، چ ژ وی یی ئەرد شین دکه ت، و چ ژ وان ب خو [کو کرینه ژن و میز]، و چ ژ وی یی ئەو نه زانن. ﴿٣٧﴾ و شهف ژى بۆ وان به لگه و نیشانه کا دیه [ل سهر شیان و دهسته له تداریا خودی]، ئەم پۆژ ژئی ده رد ئیخین، فیجا ئەو دیمین د تارییندا. ﴿٣٨﴾ [و نیشانه کا دی ژى بۆ وان] پۆژ ژى بهر ب بنه جهیسا خو دجیت [ئەوا خودی بۆ دانایى و ژئی ده ر ناکه فیت]، ئەفه ژ دانانا خودایى سهر دهست و زانایه. ﴿٣٩﴾ و هه یف ژى مه چۆنا وی یا کریهه قویناخ قویناخ [هه ره شه فه کی یال جهه کی، د شه فا دوپا هه ییندا جاره کا دی وه کی ده سته ییکی لی دئیه فه]، و هۆسا قویناخ قویناخ دجیت هه تا جاره کا دی وه کی بستیكا ئویشی قه سپی یی که فن لی دئیت. ﴿٤٠﴾ نه بۆ پۆژى دبیته، بگه هیه ته هه یفی، و نه بۆ شه فی ژى دبیته، به ری پۆژى بیته، و هه ر ئیک د چه ر خا خو دا دز قریته.

وَأَيُّهَا لَهْمُ أَتَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَسْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَدُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ قَالَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَلْطَعْمُ مِنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَطَعَمَهُمْ إِنْ أُنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَجِدَّةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا بَنِي آدَمَ إِنَّا فَتَنَّاكُمْ مِنَ الْأَعْوَادِ مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صَيْحَةً وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحَضَّرُونَ ﴿٥٣﴾ قَالِيَوْمَ لَا تُظَاهَرُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُخْفَرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گاوربوو یسین دئی بیژنه ئەوئیت باوهری ئینایسین: ئەم چاوا خواری بدهینه وی ئەوئیت ئەگەر خودئیت بقیئت دئی دەتئ [ئانکو مادەم خودئیت نەدایسئ ئەم ژئ نادهینئ و خودئیت یئ قیایی یئ برسی بیت، فینجا چاوا ئەم دئی دژی هەز کرنا خودئیت پرابین]، ب پاستی هوین [گەل خودان باوهران ب قئ داخوازا هوین ژ مە دخوازان] یئ دخەلەتی و گو مرایسئە کاشکەرادا. ﴿٤٨﴾ و دبیزن: کاکهنگی ئەو ژشان و پهبان [ئانکو روژا قیامەتئ] دئی قیئت ئەگەر هوین ژ راستگوئیان. ﴿٤٩﴾ ئەو بەس یئ ل هیغیسا هسکه قیریسە کئ ب تنئ [پفا تئکیئە ل بوقئ] وان بگریت، و ئەو ب جەرە پئقە [و ئەو ژ تاخەرتئ د بئ ئاگەهـ]. ﴿٥٠﴾ فینجا [دەمئ ئەو روژ دەیت] ئەو نەشین قەویاتیسە کئ بکەن [ئانکو وەسیەتە کئ ل کەس و کاریت خو بکەن کاج وان هەیه و چ ل سەر وان هەیه]، و نەشین بزقرنە مالا خو ژئ [دەف کەس و کاریت خو هندی هاتنا روژا قیامەتئ یاب لەزە]. ﴿٥١﴾ وەختئ پف ل بوقئ هاتەدان [پفکرنا رابوونئ ژ گووران]، وئ گاقئ هەمی ب لەز دئی ژ گووران دەرکەفن، و قەستا خودایئ خو کەن. ﴿٥٢﴾ دئی بیژن: وەی خوئل ب مە وەر بیت، کئ ئەم ژ گووریت مە راکرین؟ [دئ بەرسفا وان هئتە دان] ئەفە ئەوە یا خودایئ دلوفان پهبان پئ دایی، و پیغەمبەران پاست دگوت. ﴿٥٣﴾ [رابوونا ژ گووران] ژ پە کئ ب تنئ پئقە تر نەبوو، و هنگی ئەو هەمی ل دەف مە دئ ئینە حازر کرن. ﴿٥٤﴾ و ئەفرؤ [ئانکو دروژا قیامەتئدا] چو سەتم ل کەسئ نائیتە کرن، و هوین نائیتە خەلات کرن و جزا کرن، ب وان کار و کریاران نەبیت یئت هەوە کرین.

﴿٤١﴾ و نیشانە کادی بو وان، مە دویندەها وان دگە میا بارکریدا هەلگرتن [یان مە بابیت وان دگەل نووحی دگە میا تزییدا قورتالکرن]. ﴿٤٢﴾ و مە بو وان تشتئ وەکی گە میسئ یئ ئەو لئ سوار دبن دان و چیکرن. ﴿٤٣﴾ و ئەگەر مە بقیئت ئەم دئ وان [د ئافئیدا] خەندقینین، کو کەس نەبیت دەهوارا وان بیت، و نە ئەو دئینە قورتالکرن. ﴿٤٤﴾ [ئانکو نائیتە رزگار کرن] ژ بلی هندی ئەم دلوفانیسە کئ ژ دەف خو ب وان ببهین، و دا خو شیسئ ب ژبانئ ببهن هەتا وەختە کئ قەبری [کو وەختئ مرنا وانە]. ﴿٤٥﴾ و هەر وەختە کئ پیغەمبەری دگوتە وان: خو ژ ئیزایا دنیا یئ و یا تاخەرتئ پباریزن [بترسن و وی تشتئ نە کەن یئ هوین پئ هیژایی ئیک ژ هەردو ئیزایان بین]، دا دلوفانی ب هەوە بیتە برن [بەلئ هەوە گوهداری نەدکر و بەرئ خو وەردگپرا]. ﴿٤٦﴾ و چو بەلگە و نیشان ژ نیشانیت خودایئ وان بو وان نەدەهاتن، ئەگەر وان روئیسئ خو ژئ وەر نەگێز ابایە. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر بیژنە وان: ژ رزقئ خودئیت دایسئە هەوە دریکا خیریدا بمەزیخن ئەوئیت

﴿٥٥﴾ و به حه شستی ئە فرۆ ب خو شیانقه ییت مژویلن.
 ﴿٥٦﴾ ئەو و هه فسه ریت خو ل بهر سییه ران و ل سه ر
 ته ختان ییت پالدایینه. ﴿٥٧﴾ وان د به حه شتیدا هه می
 ره نگیت فیتی ییت هه یین، و هه ر تشتی ئەو بخوازن.
 ﴿٥٨﴾ و سلاف، ب گۆتن ژ دهف خوداییی دلۆفان،
 ل وان دتیه کرن. ﴿٥٩﴾ گه لی گونه هه کاران ئە فرۆ که
 خو بدنه ره خه کی [وژ خودان باوه ران جودا بین].
 ﴿٦٠﴾ گه لی دوینده ها ئاده می ما من فه رمانا هه وه
 نه کربوو هوین شه یسانی نه به ر یسن، و گو هی خو
 نه ده نی، بی گۆمان ئەو بو هه وه دژمنه کی ئاشکه رایه.
 ﴿٦١﴾ و هوین من بیه ر یسن، ئە فه به ریکا راست.
 ﴿٦٢﴾ ب سویند [شه یسانی] گه له ک مرو ف ژ هه وه
 ییت د سه ر دابرین و گو مپرا کرین، ما هه وه عه قل
 نه بوو بزنانن دژمنه؟! ﴿٦٣﴾ ئە فه ئەو جه هه مه ئەوا
 [هوین د دنیا ییدا و ل سه ر ئە زمانی پیغه مبه ران] سۆز
 و په یان بو هه وه بی ده اته دان. ﴿٦٤﴾ دئ ئە فرۆ
 هه ر نه تیدا و تامه که نه گه ر ما وئ، ژ به ر وئ گاورییی
 ئەوا هه وه دکر. ﴿٦٥﴾ ئە فرۆ ئەم دئ ده فیت وان

مۆرکه یین [کو ده فیت وان بینه گرتن و نه شین باخفن]، فوجا ده ستیت وان دئ د گه ل مه ئاخفن، و یییت
 وان دئ شاده ییی دهن کا وان چ دکر. ﴿٦٦﴾ و ئە گه ر مه فیابایه دا چافیت وان [قوریشییان] کۆره که یین، ب
 وئ کۆره یییقه بکه فنه سه ر ریکی [دا وه کی هه ر جار بچن]، ما چاوا دئ [ریکی] بینن [و چافیت وان ییت
 هاتینه کۆره کرن]، [ئانکو ئە گه ر مه فیابایه دا وان کۆره که یین ژ راسته رییی، کربانه و نه کربانه راسته ری
 نه بوو یانه]. ﴿٦٧﴾ و ئە گه ر مه فیابایه دا وان د جهی کرنا گونه هیدا گو هۆر یین و که یینه تشته کی دی، کو وان
 نه شیابایه نه بچن، نه بزفر نه فه. ﴿٦٨﴾ و هه ر که سی ئەم ژئ در یژ ژئ بکه یین، دئ سه ر و دیم و خولکی وی
 گو هۆر یین [کو هیدی هیدی بی هیز بیت، و بگه هیته ژیی ژ به ر خو ئاخفتنی و خه ر فینی]، ما ئەو تی ناگه هن.
 ﴿٦٩﴾ و مه موحه مه د فیری هوزانی نه کریسه و بو نه دور سه ته ژئ فیر بییی، و ئە فه [ئانکو کتیبیا موحه مه د
 بی هاتی] به س زکر و بیرنیان و قورئانه کا ئاشکه رایه. ﴿٧٠﴾ مه ئەف قورئانه بو موحه مه دی یا هنار تی، دا
 زیندیان ئاگه هدار بکه ت [ئانکو دا ئاقلدار و خودان باوه ران ئاگه هدار بکه ت، چونکی ئەو ب تنی مفایی بو
 خو ژ ئاگه هدار کرنی دینن]، و دا گه فا مه د راستا گاواراندا [کو ئەم دئ وان ئیزا ده یین] راست ده ریخت.

۷۱ ﴿أُولَئِكَ زُرْنَا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِن مَّاءٍ عَمَلَتَ أَيَّدَيْتَ أَنْعَمَا
 فَهُمْ لَهَا مَلَائِكَةٌ ۖ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ
 وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ۖ ﴿۷۲﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ
 أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۖ ﴿۷۳﴾ وَأَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً
 لَّعَلَّهُمْ يُبْصِرُونَ ۖ ﴿۷۴﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
 لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ۖ ﴿۷۵﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ
 مَا يُبْسِرُونَ وَمَا يَأْتِيهِمْ ۖ ﴿۷۶﴾ أُولَئِكَ زُرْنَا أَنَّا خَلَقْنَاهُ
 مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ۖ ﴿۷۷﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَسَبَّي خَلَقَهُ قَالَ مِن مَّجَى الْعِظْمِ وَهِيَ رَمِيمٌ ۖ ﴿۷۸﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ۖ ﴿۷۹﴾
 الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنشَأْتُمُوهُ
 تُلْقُوهُنَّ مُطْوًى ۖ ﴿۸۰﴾ أَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَىٰ ۖ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۖ ﴿۸۱﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۖ ﴿۸۲﴾
 فَسُبْحٰنَ الَّذِي يَبْدُءُ الْمَلٰٓئِكَةَ كُلِّ شَيْءٍ وَوَالِيَهُ تُرْجَعُونَ ۖ ﴿۸۳﴾

﴿۷۱﴾ ما ئو و نابینن مه كه وال و پیره ژ چیکرنا خو
 ییت بو وان چیکرین، و ئو خودانیت وانه؟ [وب
 كه یفا خو مالمکیبی تیدا دکهن]. ﴿۷۲﴾ و مه ییت
 بو وان سهرنرم کرین و ئیخستینه د خزمه تا و اندا،
 فئجا ئو ل هنده کان سوار دبن و هنده کان دخون.
 ﴿۷۳﴾ گهلهك مفا ییت دی و گهلهك فه خوارنیت
 دی ژی، بو وان ییت تیدا ههین، فئجا ما شوکور و
 سوپاسییا خودی ناکهن. ﴿۷۴﴾ و وان شوینا خودی
 بوت په رستن، بهلکی هاریکارییا وان ههیته کرن.
 ﴿۷۵﴾ و [ئو و بوت] نه شین هاریکارییا وان بکهن، و
 ئو ب خو [د دنیا ییدا] بو وان بوتان له شکه ر بوون،
 و ل بهر خزمه تا وان ییت راوه ستیایی بوون [بهلی
 ئو نه شین نه فرۆ هاریکارییا وان بکهن]. ﴿۷۶﴾ فئجا
 بلا تاخفتنیت وان [د دهره قی ته دا و د دهره قی وان
 بوتاندا ییت ئو دپه ر یسن] ته ب کوفان نه ئیخن، ب
 راستی یا ئو ئاشکه را دکهن و فه دشیرن، مه ئاگه ه
 ژئ ههیه [و دی وان ل سهر ئیزاده یین]. ﴿۷۷﴾ ئه ری
 ما مروف نابینیت و نوزانیت مه ئو یی ژ چپکه کی

چیکری، و ئو قی گا قی قی زنده جر په ری دکته و دژمنه کی ئاشکه رایه [ئه ف ئایه ته د دهره قی (ئو بهر
 جه هل) دا هاتییه خوارئ]. ﴿۷۸﴾ [ئه ف مرو قی قی جر په ری د دهره قی رۆزا قیامه تیدا دکته] خو و
 چیکرنا خو ژ بیر کر و نمونونه یهك بو مه ئینا، و گوت: کی دی فان هه ستییت پزی و پیتی ساخکه ته فه؟! .
 ﴿۷۹﴾ بیژه: ئه وی جارای ئیکئی دایین ئه وی دی [وان هه ستیان] ساخکه ته فه، و ئه ول سهر چیکرنا هه ر
 تشته کی زانا و خودان شیانه. ﴿۸۰﴾ ئه وی بو هه وه ژ دارا شین ناگر دای، فئجا هوین ناگری پی هه لدکه ن.
 ﴿۸۱﴾ ئه ری ما ئه وی ئه رد و ئه سمان دایین و چیکرین [دگه ل مه ز ناتیا پی چیکرین]، نه شیت ییت وه کی
 وان چئ بکه ت و بده ت؟ بهلی ئه و دشیت و ئه وه چیکه ر و زیده زانا. ﴿۸۲﴾ ب راستی کار و فه رمانا وی
 ئه وه: گا فا تشتهك قی ا دی بیژتی هه به دی بیت. ﴿۸۳﴾ فئجا پاک و باقری ژ هه می کیسیان بو وی خودایی،
 ئه وی ملکینی و خودانییا هه می تشتان د ده ستدا، و هوین هه ر دی ب بال ویشه زقرن.

سورة صافات

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۸۲) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ سویند ب ملیاکه تیتت ب ریز راوهستیاین .
 ۲ ﴿ سویند ب ملیاکه تیتت ل عهوران دخورن و
 دهاژون . ۳ ﴿ سویند ب ملیاکه تیتت قورئان خوین .
 ۴ ﴿ ب راستی خودایسی هه وه ههر تیکه .
 ۵ ﴿ خودانی شهرد و نهسمانانه و هندی دناقهرا
 واندا، و خودانی روزه لاتانه . ۶ ﴿ ب راستی مه
 نهسمانی دنیایی یی ب خه ملاستیران جوانگری .
 ۷ ﴿ و مه نهسمان یی ژ هه می شهیتانیت خرابایی و
 سهرداچویی پارستی . ۸ ﴿ دا گول ناخفتنا روینشتییت
 جیهانا بلند نه بن [و نه گهر پیکولی بکه ن گوهداریسی
 بکه ن]، ژ هه می رهخافه سستیر دجنی . ۹ ﴿ دا دویر
 بکه فن [و گوهفه چینی نی نه کن]، و ئیزایه کا بهردهوام و
 بی فه برین بو وانه . ۱۰ ﴿ [و شهیتان ناخفتنا ملیاکه تان

گولی نابن] ژ بلی وی یی ب دزیفه ناخفتنه کی بره فینیت [نه و ناخفتن ژ و هجی نه بیت، چونکی وه جی
 یا ژ وان پارستیسه، به لی ههر نه و ناخفتنا ملیاکه ت دناقهرا خودا دکهن]، و نه وی ژی گوریسه کا ناگری یا
 کونکهر ب دویف دکه فیت . ۱۱ ﴿ پسیرا وان [گاور و موشرکان، نه ویت باوهری ب روزه قیامه تی نهی] بکه،
 کا چیکرنا وان مه زتره یان یا نه ویت مه چیکرین [ژ شهرد و نهسمان و ملیاکه تان]، ب راستی مه مرؤف یی
 ژ ههریسه کانویسه ک چیکری [قیجا چاوا نه و ساخکرنا پشتی مرئی دویر ددانن] . ۱۲ ﴿ به لی تو [ژ چیکرنا
 خودی] حیبه تی دبی، و نه و ترانه یان ب ته دکهن [ژ بهر حیبه تیوونا ته، و ته ئکیدکرنا ته ل سه هاتنا روزه
 قیامه تی] . ۱۳ ﴿ و ههر وهختی نه و بیته شیرتکرن، پیقه ناچن و ل خو نازفرن . ۱۴ ﴿ و ههر وهختی نه و
 موعجیزه به کی [ژ موعجیزه بیته پیغه مبهری] بیبنن، زیده ترانه یان پی دکهن، و غهبری خو د بهر هندیرا
 دکهن ترانه یان پی بکه ن . ۱۵ ﴿ و دبیزن : نه فه ژ سیره بهندیسه کا ناشکهر پیقه تر نینه . ۱۶ ﴿ نه ری نه گهر نه م
 مرین و بوینه ناخ و ههستی، نه ری جاره کا دی نه م دی ساخینه فه . ۱۷ ﴿ و باب و باپریت مه ییت پیشیسی
 ژی [دی رانه فه] ؟ ۱۸ ﴿ [هه ی موحه مه د] بیته : به لی هوین و باب و باپریت خو دی ساخینه فه، و هوین
 درسووا و ره زیل . ۱۹ ﴿ [دویر نه بینن] ب پفا دووی هوین دی ساخ بن، قیجا هوین دی بینن [کا خودی
 دی چ ئیزایی ده ته بهر هه وه] . ۲۰ ﴿ [و پشتی نه و روزه قیامه تی دینن] دی بیژن : وهی خو لی ب سه ری مه،
 نه فه یه روزه جزادانی . ۲۱ ﴿ نه فه روزه ژیکجودا کرنا فه نجی و خرابیسیه، روزه کومبون و ژیکفافار تیه نه و
 هه وه دره و ددانا . ۲۲ ﴿ نه ویت سته م کرین و هه فالیت وان [ییت وه کی وان] و نه ویت وان شوینا خودی
 دپهرستن کوم بکه ن . ۲۳ ﴿ و [سته مکاران و هه فالیت وان و پهرستییت وان] به ری وان بدنه ریکا دوزه هی .
 ۲۴ ﴿ و وان [سته مکاران] راوهستینن، ب راستی نه و ییت بهر برسن، دقیت پسیر ژ وان بیته کرن .

سورة الصافات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَاتِ صَفًا ۱ فَالزَّجْرَ زَجْرًا ۲ فَالَّتِي ذَكَرَ ۳ اِنَّ الْهَكْمَ
 لَوْجِدُ ۴ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ ۵ اِنَّا رَتَبْنَا
 السَّمَاءَ الدُّنْيَا بَرِيَّةَ الْكُوْكِبِ ۶ وَحَفَظْنَا مِنْ كُلِّ سَخِيْنٍ مَّارِدًا ۷
 لَا يَسْمَعُوْنَ اِلَّا الْمَلٰٓئِكَةَ وَالْمَلٰٓئِكُ لَا يُقَدِّفُوْنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۸ حُوْرًا وَّلَهُمْ
 عَذَابٌ وَّاصِبٌ ۹ اِلَّا مَنْ حَظَّفَ الْخَطِيْئَةَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابًا تَالِبٌ ۱۰
 فَاسْتَفْتٰهُمْ اَهْرَاسًا خَلَقْنَا اِهْرَاسًا خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِنْ طِيْنٍ لَّا رِبَ ۱۱
 بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُوْنَ ۱۲ وَاذْكُرْ اِلَّا يَذْكُرُوْنَ ۱۳ وَاذْكُرْ اٰيَةَ
 يَسْتَسْخَرُوْنَ ۱۴ وَقَالُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۱۵ اَوْ اَدْمٰنًا
 وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظْمًا اِنَّا الْمَعْمُوْرُوْنَ ۱۶ اَوْ اَبَا وَاٰلَ الْاَوْثٰنِ ۱۷ قُلْ نَعْمَ
 وَاَنْتُمْ دَخِرُوْنَ ۱۸ قَالِمَا هِيَ رَحْمَةٌ وَّحِيْدَةٌ فَاذْكُرْ بَطْرُوْنَ ۱۹ وَقَالُوْا
 يٰوَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۲۰ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكذِّبُوْنَ ۲۱
 اَحْسُرُوا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا وَاَنْزَجْنٰهُمْ وَمَا كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ۲۲ مِنْ دُوْنِ
 اللّٰهِ فَاهْدُوْهُمْ اِلَى صِرَاطٍ الْحٰجِزِ ۲۳ وَقَفُوْهُمْ اِنَّهُمْ قَسُوْهُوْنَ ۲۴

مُشَبَّهٌ
الْمُؤْتَبَرُ

﴿۲۵﴾ هه وه چیه هوین هاریکاریا ئیکدو ناکه ن. ﴿۲۶﴾ نه خیر [هاریکاریا ئیکدو ناکه ن]، به لی ئه فرۆ چو ژ که سی نائیت. ﴿۲۷﴾ و ئه و [گره گر و خزمه تکار] ل ئیک و دو زفرین، و گازنده ژ ئیک کرن. ﴿۲۸﴾ [ئه ویت خزمه تکار گوته سهرۆکیت خو] ب راستی هوین ژ به ری خیزیته دهاتنه مه کو دینه، و هه وه ل بهر مه سار دکر [ئانکو هه وه دینی مه ژ دهستی مه دکر]. ﴿۲۹﴾ ئینا که نکه نه یان گوته ن: و هسا نینه، نه ژ بهر هندی هوین موسلمان نه بوون، به لی هوین ب خو دبی باوهر بوون. ﴿۳۰﴾ و مه چو خورتی ل هه وه نه دکر، به لی هوین ب خو مله ته کی زیده سهر داچۆی بوون. ﴿۳۱﴾ قیجا ئیزایا خودی ل سهر مه و هه وه فهریو [مه خسه دا وان ئه فه یه ﴿لَا تَلْمِزْنَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ وَمِمَّنْ يَبْعَثُ فِيهَا جَمْعِينَ﴾ ئانکو: دی جه هه می ژ ته و دویکه قنییت ته هه مییان تزی که ین]. ب راستی و ئه مه هه می ههر دی تامکه یه وئ ئیزایی. ﴿۳۲﴾ و مه هوین د سهر دابرن، و ئه م ب خو ژ ییت سهر داچۆی بووین [نه ب خورتی مه هوین د

مَالِكٌ لَا تَنصُرُونَ ﴿۲۵﴾ بَلْ هُمْ آيُوهٌ مُّسْتَسَامُونَ ﴿۲۶﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۲۷﴾ قَالُوا إِنَّكُم مَّا تَقُولُنَّ عَنِ الْيَمِينِ ﴿۲۸﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۲۹﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّنْ سُلْطٰنٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ ﴿۳۰﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰبِقُونَ ﴿۳۱﴾ فَأَعْوَبْتُمْ كُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِبِينَ ﴿۳۲﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۳﴾ إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۴﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۳۵﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا إِلٰهَ الْهِنْدِ لِسَاعِرٍ مُّجْنُونٍ ﴿۳۶﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۷﴾ إِنَّكُم لَذٰبِقُونَ الْعَذَابِ الْاَلِيمِ ﴿۳۸﴾ وَمَا تَحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾ اِلْعٰبَادِ اِللّٰهِ الْمَخْلَصِينَ ﴿۴۰﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿۴۱﴾ فَوَكَّلَهُمْ هُمُ مَّكْرُمُونَ ﴿۴۲﴾ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ﴿۴۳﴾ عَلَىٰ سُرُورٍ مُّتَقَدِّلِينَ ﴿۴۴﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكٰسٍ مِّنْ مَّعِينٍ ﴿۴۵﴾ بِيَضَاءٍ لَّوْلٍ لِّلشَّرِبِينَ ﴿۴۶﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿۴۷﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرٰتٌ اَلْظُرْفِ عِينٍ ﴿۴۸﴾ كَانَتْهُنَّ بَیضٌ مَّكْنُونٌ ﴿۴۹﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۵۰﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿۵۱﴾

سهر دابرن، به لی ئه م ییت سهر داچۆی بووین، هوین ژ ی ل دویف مه هاتن]. ﴿۳۳﴾ قیجا ب راستی ئه فرۆ ئه وه هه می [سهرۆک و خزمه تکار] دئیزییدا ده فیشکن. ﴿۳۴﴾ ب راستی ئه م قی ب سهری گونه هکاران دئینن. ﴿۳۵﴾ و ههر وهختی دگۆته وان: ژ بلی خودی چو بهرستی نین هیژیایی بهرستی بن، وان خو مهزن دکر [و باوهری نه دئینان]. ﴿۳۶﴾ و دگۆتن: ئه ری ما ئه م دی بهرستییت خو ژ بهر هه لبه ستفانه کی دین هیلن. ﴿۳۷﴾ نه خیر [وه نینه ئه وه نه یی دینه، و نه هه لبه ستفانه] و ههر تشته کی پی هاتی راسته، و راستده ئیخی هه می پیغه مه رانه. ﴿۳۸﴾ ب راستی هوین دی تامکه نه ئیزایا تیر ژان و دژوار. ﴿۳۹﴾ و هوین نائینه ئیزادان ب وان کار و کریاران نه بیت، ئه ویت هه وه دکرن. ﴿۴۰﴾ به لی بهنده ییت خودی ییت ژیگری. ﴿۴۱﴾ ئه فان رزقی خو بی ئاشکه را و فه بری بی هه ی. ﴿۴۲﴾ ژ هه می ره نگیت فیقی، و ده درگر تینه. ﴿۴۳﴾ و ده درگر تینه دوان بهرسته تاندا ئه ویت تیر خو شی. ﴿۴۴﴾ ل سهر ته ختان بهرانه بهری ئیکن. ﴿۴۵﴾ و مه ی ژ رویاریت بهرسته یی ل سهر وان دئیته گیران. ﴿۴۶﴾ ئه وه مه ی یا سپیه و گه له کا خو شه بو وان ییت فه دخون. ﴿۴۷﴾ نه سهری وان پی دئیشیت و نه گیژ دبن، و نه پی سهر خو ش دبن [ئانکو نه سهر گیژی تیدایه و نه سهر خو شی]. ﴿۴۸﴾ وان بهر ییت چاقیت وان بهس ل زه لامیت وان [و ژ بیانان گرتی]، و چاف گر و چاف مه زن ییت هه ین. ﴿۴۹﴾ دی بیژی لؤلویا دهست تیغه نه داییه [هندی هند ئه وه بهری دجوان و زه لالن]. ﴿۵۰﴾ خه لکی بهرسته یی دهه شتیدا دی بهری خو ده نه ئیک، و پساران ژ ئیک و دو که ن [کاچ د دنیا ییدا ب سهری وان دهات]. ﴿۵۱﴾ ئیک ژ وان دی بیژی: من [د دنیا ییدا] هه فاله ک هه بوو [باوهری ب قیامه تی نه بوو].

﴿٥٢﴾ دگوت: ئەرئى توژ وانى ئەوئىت باوهر دکهن
 كو قيامهت دئى رابىت. ﴿٥٣﴾ ئەرئى گاڤائهم مرىن
 و بووینه ئاخ و ههستى، ئەم دئى ئىبنه جزاكرن و
 حساب د گهل مه دئى ئىته كرن؟! [ئەڤه تشته كئى
 دویره، تو چاوا باوهر دكهئى]. ﴿٥٤﴾ ئەوئى دئاخفت
 گۆته بهحه شتىيان: كا د گهل من چاڤئىت خۆل
 دۆژههئى بگپر، كا حالئى وى ههڤالئى من چیه د
 دۆژههئىدا؟! ﴿٥٥﴾ فئىجا وى چاڤئى خۆل دۆژههئى
 گئرا، ئەو [ههڤالئى خۆ] د نئىشا دۆژههئىدا دىت.
 ﴿٥٦﴾ گازى كرى و گۆت: ب خودئى كهم نئىزىك بوو
 تو من زئى تئى بهئى. ﴿٥٧﴾ و ئەگهر دلؤفانئىسا خوداىئى
 من نه بايه، ئەز زئى دا د گهل ته د دۆژههئىدا بم.
 ﴿٥٨﴾ [فئىجا ئەو ل ههڤالئىت خۆئىت بهحه شتى
 زڤرى، و گۆت: ئەرئى هنده ئىدى ئەم نامرىن؟.
 ﴿٥٩﴾ هه ما مرن بهس مرنا ئىكئى بوو، خلاس ئەم
 نائىبنه ئىزادان. ﴿٦٠﴾ ئەها ئەڤهيه سهرڤه رازئىسا مهزن.
 ﴿٦١﴾ بلا بؤ سهرڤه رازئىسا ژڤئى رهنگئى، كار كهر
 كار بكهن. ﴿٦٢﴾ ئەڤه سهرڤه رازتر و ب قه درتره، يان

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَوْ دَامَتَا وَكُنَّا نُرَابًا وِعَظْمًا أَوْ نَا
 لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَسْمَعُ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَأَطَّلَعَ فَرَأَاهُ فِي سَوَاءِ
 الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لِتَرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي
 لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَتَأْتِحُ بِمِثْرِينَ ﴿٥٨﴾ أَلَمْ نَوْتِنَا
 الْأُولَىٰ وَمَأْتِحُ بِمُعَدَّيْنِ ﴿٥٩﴾ إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْعُظْمَىٰ
 لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَذَلَّكَ حَيْرٌ نَزَّلْنَا مَشْجَرَةً
 الرَّقُومِ ﴿٦١﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٢﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ
 فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٣﴾ طَلَعَهَا كَأَنَّه رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٤﴾
 فَإِنَّهُمْ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَأَمَّا الْوَنُ مِنْهَا الْبُطُونُ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ إِنْ لَأَهْتُمْ
 عَلَيْهَا شَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنْ مَرَجَعْتُمْ لَدَى الْجَحِيمِ ﴿٦٧﴾
 إِنَّهُمْ الْقَوَاءُ أَبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿٦٨﴾ فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٦٩﴾
 وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ كَثِيرٌ أَلْوَالِينَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
 مُنذِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْظَرْتَهُمْ كَمَا نَظَرْنَا لِمُذْرِبِينَ ﴿٧٢﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٣﴾ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْبَرِ
 الْمَعْجُومُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَجِيْنَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾

دارا زه قوومئى. ﴿٦٣﴾ مه ئەو دارىا كرىبه بهلا و نهخۆشى بؤ گاوران. ﴿٦٤﴾ ب راستئى ئەو دارهكه، ژ بنئى
 دۆژههئى دهر دكهڤئىت. ﴿٦٥﴾ فئىقىبئى وئى، دئى بئىزئى سهرئىت شهئىتانانه. ﴿٦٦﴾ ب راستئى ئەو [گاورا] دئى ژئى
 خۆن، و دئى زكئى خۆبئى تئزئى كهن. ﴿٦٧﴾ پاشئى دئى ڤه خوارنه كا ئىكهل [ژ كئىم و زڤغ و ئاداڤئى] و زئىده كهل
 ب سهردا كهن. ﴿٦٨﴾ پاشئى دئى چنه دۆژههئى. ﴿٦٩﴾ ب راستئى وان باب و باڤىرئىت خۆئىت دئىن گومرا.
 ﴿٧٠﴾ فئىجا ئەو ل دهوسا وان دبهزن. ﴿٧١﴾ ب سوئىند بهرى ملهتئى ته، باراڤتر ژ ملهتئىت بۆرى د گومرا بوون.
 ﴿٧٢﴾ و ب سوئىند مه پئىغه مبهر بؤ وان هنارتوون، كو وان ئاگه هدار بكهن. ﴿٧٣﴾ فئىجا برئىنئى، كا دوياهيكا
 وان ئەوئىت هاىبنه ئاگه هدار كرن، يا چاوا بوو؟. ﴿٧٤﴾ ژ بلى بهندهئىت خودئى، ئىتئىت ژىگرتئى ژ وان [ئەوئىت
 باوهرئى ئىناىبن]. ﴿٧٥﴾ ب سوئىند نووح پئىغه مبهر هه وارا خۆگه هانده مه، و ئەم چ خۆش بهرسڤه هئىن
 [بهرسڤا وئى، مه لا و دا]. ﴿٧٦﴾ و مه ئەو و مالا وئى [ئانكو ئەوئىت ل سهر دئىنئى وئى]، ژ تنه گاڤئىسا مهزن
 [خه ندقئىنئى] قورتالكرن.

﴿۷۷﴾ و مه دوینده‌ها وی ب تنی ل سهر ئه‌ردی هیلا
 [ئانکو ئه‌فیت پستی وان هاتین هه‌می ژ دوینده‌ها وان
 ژ وان ییت هاتین]. ﴿۷۸﴾ و مه ناڤی وی ب قه‌نجی د
 ناف ییت پستی ویدا هیلا. ﴿۷۹﴾ سهرانسهری جیهانی
 سلاف ل نووحی بن [ئانکو سهرانسهری جیهانی
 ب قه‌نجی ناڤی وی دئینن، و سلافان دده‌نه سهر].
 ﴿۸۰﴾ و هوسا ئه‌م قه‌نجیکاران خه‌لات دکه‌ین.
 ﴿۸۱﴾ و ئه‌و ژ وان بنده‌ییت مه بوو ئه‌و ییت خودان
 باوهر. ﴿۸۲﴾ باشی ییت دی هه‌می، مه خه‌ندقانندن.
 ﴿۸۳﴾ و ب راستی ئیبراهیم ژ وان بوو، ئه‌و ییت ریک
 و ریبازا وی گرتین. ﴿۸۴﴾ و هختی ب دلکئی پاک و
 پاقر [ژ شرک و گو‌مانی]، به‌ری خۆ داییه‌ خودی.
 ﴿۸۵﴾ و هختی گو‌تیه‌ بابی خۆ و مله‌تی خۆ، هوین
 چ دپه‌ریسن؟ ﴿۸۶﴾ ئه‌ری هه‌وه دڤیت په‌رستییه‌ کئی
 ژ دره‌ و شوینا خودی په‌ریسن. ﴿۸۷﴾ هوین چ هزر
 ژ خودانی هه‌می جیهانان دکهن [دئی فئی بو هه‌وه
 هیلیت، هوین وی هیلن و غه‌یری وی په‌ریسن].
 ﴿۸۸﴾ [ژ به‌ر وی ئیه‌تا ددلی خۆ دا قه‌شارتی، و داروژا

وَجَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُ لَهُمْ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَّمَ
 عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كُنَّا بِتَحْرِى الْمَحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَخَّرْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾ وَإِنَّ مِنْ
 شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَهُ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
 وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَفَكُلَّاءِ الْهَيْهَةِ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾
 فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَتَنظَرْ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾
 فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَى الْعَذِيبِ
 فَقَالَ أَلَا تَأْتُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ صَرْبًا
 بِالْأَيْمَنِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ تَعْبُدُونَ مَا تَنْجُونَ ﴿٩٥﴾
 وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنبَأُكُم بِغَاثِ الْقَوْءِ
 فِي الْجُبِّ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَشْقَاءِ ﴿٩٨﴾
 وَقَالَ إِنِّي آذَيْتُ الْبِلَادَ الْغَلِيلَةَ ﴿٩٩﴾ رَبِّي هَبَّ بِي مِنَ الصَّلِيلِ ﴿١٠٠﴾
 فَسَنَنْتُهُ بِعُلْمِ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُ
 إِنِّي أَرَى فِي السَّمَاءِ آتِيًا أَذِيبُكَ فَأَنْظِرْ مَاذَا تَنصُرِي ﴿١٠٢﴾ قَالَ يَبْنَؤُ
 أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٣﴾

جه‌رنی د گهل مله‌تی خۆ دهر نه‌که‌فیت] دیتنا سستیران، پستی به‌ری خۆ دایییی، کره هه‌جه‌ت بو نه‌ساختی.
 ﴿۸۹﴾ و گو‌ت: [ئه‌ز نه‌شیم د گهل هه‌وه دهر که‌قم] ب راستی ئه‌زی نه‌ساختم. ﴿۹۰﴾ و وان ژ ی پشستا خۆ
 دانه ئیبراهیمی و چۆن. ﴿۹۱﴾ باشی ب به‌رزه‌ییه‌ چۆ ده‌ف بوتیت وان، و گو‌ت: ما هوین ناخۆن [هندی
 خووان ل به‌ر وان بوو، هۆ گو‌ته وان]. ﴿۹۲﴾ هه‌وه چیه هوین بوچی ناخۆن. ﴿۹۳﴾ باشی به‌ر وان چۆ،
 و ب ده‌ستی راستی و ب هیز دانا وان [هه‌می هویر هویر کرن ژ بلی یی ژ هه‌مییان مه‌زنتر، ئه‌فه هیلا دالی
 بزفرن، و د خۆ و بوتیت خۆ بگه‌هن]. ﴿۹۴﴾ فئجبا [وه‌ختی ئه‌و زفرین و بوتیت خۆ ب وی رهنگی دیتین، و
 زانین ئیبراهیمی ئه‌فه یا کری] ب له‌ز به‌رف وی چۆن. ﴿۹۵﴾ [ئینا ئیبراهیمی] گو‌ته [وان]: ئه‌ری هوین وان
 دپه‌ریسن ئه‌و ییت هوین ب ده‌ستیت خۆ دادتراشن. ﴿۹۶﴾ و خودی هوین و بوتیت هوین چی دکهن، هه‌ردو
 ییت دایین [فئجبا چاوا هوین وی ناپه‌ریسن، و که‌س ژ وی بئقه‌تر هیژیایی په‌رستنی نینه]. ﴿۹۷﴾ گو‌تن:
 ئیتوینه‌کئی بو چیکهن، و باقئز نه‌ه دناف ئاگرئ شارایادا. ﴿۹۸﴾ و وان فیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، به‌لی
 مه‌ئو ب بن ئیخستن. ﴿۹۹﴾ [و ئیبراهیمی] گو‌ت: ئه‌ز دئی به‌ر ب خودایئ خۆفه‌ چم [ئه‌ز دئی چمه‌ وی
 جه‌ی خودی گو‌تیه‌ من هه‌ری]، دئی من سهر راست و راسته‌ری که‌ت. ﴿۱۰۰﴾ ئیبراهیمی گو‌ت: خودیو
 کوره‌کئی باش بده‌من. ﴿۱۰۱﴾ ئینا مه‌زگینی ب کوره‌کئی نه‌رم و حلیم دایئ. ﴿۱۰۲﴾ فئجبا وه‌ختی کورئ
 وی گه‌هشتیه‌ ژیی بسۆریئ، کو د گهل بیت و بچیت و شۆل بکه‌ت ئیبراهیمی گو‌تی: کورئ من، من د
 خه‌وئیدا دیت من تو سه‌رئ دکرئ، فئجبا به‌ری خۆ بدی کا توچ دئیژئ؟ [ئه‌فه پسیره‌ ژئ کر، دا بزایت
 کا چه‌ند سه‌بر هه‌یه‌] ئینا گو‌ت: بابۆ وی بکه‌ یا ئه‌مرئ ته‌ پی هاتیه‌ کرن، خودی چه‌ز که‌ت دئی من ژ
 بئنه‌ره‌هان بینی.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّى لِلْجَبِينِ ﴿١٣٦﴾ وَتَدَابَّرَهُ أَنْ يَتَايَرَهُمَا ﴿١٣٥﴾
 قَدْ صَدَّقَتْ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾ إِنَّ
 هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْعَظِيمُ ﴿١٣٦﴾ وَقَدْ يَنْبَغُ عَظِيمٌ ﴿١٣٧﴾ وَتَرَكْنَا
 عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٣٨﴾ سَلَّمْنَا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٣٩﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ
 بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِمَّن الصَّالِحِينَ ﴿١٤٢﴾ وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ
 وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١٤٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّا
 عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٤٤﴾ وَخَيَّرْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
 الْعَظِيمِ ﴿١٤٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْعَالِينَ ﴿١٤٦﴾ وَعَايَيْنَاهُمَا
 الْكُتُبَ الْمُسْتَطِينَ ﴿١٤٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٤٨﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١٤٩﴾ سَلَّمْنَا عَلَىٰ مُوسَىٰ
 وَهَارُونَ ﴿١٥٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّهُمَا
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ وَإِن يَأْسَ لِمَنْ لَّمْ يَسْلَمْ لِنُحْضِرْ
 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
 الْخَالِقِينَ ﴿١٥٤﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥٥﴾

﴿١٣٣﴾ قُبُحًا وَهَخْتَى هَرْدُول بهر ئەمری خودی
 هاتین و گوهداریا وی کرین، و وهختی ئیبراهیمی
 کورپی خو دھ و دھف ئیخستیه سەر ئاخى [و کیر
 دانایه سەر ستویى وی]. ﴿١٣٤﴾ مه گازی کرئ:
 هه ی ئیبراهیم. ﴿١٣٥﴾ ب سویند تشتی مه د خه و ئیدا
 ئەمری ته پی کرئ، ته ب جه ئینا [رابوون و ل
 بهراتنا هه وه، مه ژ هه وه قه بویل کر]. و هؤسا ئەم
 قهنجیکاران خه لات دکهین [و ژ تهنگافیان فورتال
 دکهین]. ﴿١٣٦﴾ ب راستی ئەفهیه جهربانندن و ئمتیحانا
 مهزن. ﴿١٣٧﴾ و مه قوربانه کئی مهزن، ژ پێش کورپی
 و یقه، هنارت. ﴿١٣٨﴾ و مه نافئى وی ب باشی دناف
 ییت پشتی ویدا هیلا. ﴿١٣٩﴾ سلافل ل ئیبراهیمی
 بن [هه می کهس سلافلان ددنه سهر، ب باشی نافئى
 وی دئینن]. ﴿١٤٠﴾ هؤسا ئەم قهنجیکاران خه لات
 دکهین. ﴿١٤١﴾ ب راستی ئەو ژ بهنده ییت مه ییت
 خودان باوهر بوو. ﴿١٤٢﴾ و مه مزگینی [ب کوره کئی
 دئ] ب ئیسحاقی دایئى، کو دئ بیته پیغه مبهه و ژ
 باشان. ﴿١٤٣﴾ و مه بهرکهت داوی و دا ئیسحاقی، و

ژ دویندهها وان هندهك د باش بوون، و هندهك بۆ خو سته مكاريت ئاشكهرا بوون. ﴿١٤٤﴾ و ب سویند مه
 منهت و كه ره ما د گهل مووسایی و هاروونى ژى كرى. ﴿١٤٥﴾ و مه ئەو ههردو و ملهتئى وان ژى، ژ تهنگافئى
 و نه خو شيبيا مهزن، قورتالكرن. ﴿١٤٦﴾ و مه هارى وان كر و مه ئەو ب سهريئخستن، و سهركهفتئى، بوونه
 ئەو. ﴿١٤٧﴾ و مه تهوراتا رۆن و ئاشكهرا دا وان. ﴿١٤٨﴾ و مه ههردو راسته پئى كرن. ﴿١٤٩﴾ و مه نافئى وان
 ب باشى دناف ييت د دويف و اندا هيلا. ﴿١٥٠﴾ و سلافل ل سهه مووسايى و هاروونى بن. ﴿١٥١﴾ و ئەم
 هؤسا قهنجيكاران خه لات دکهین. ﴿١٥٢﴾ ب راستی ئەو ههردو ژ بهنده ییت مه ییت خودان باوهر بوون.
 ﴿١٥٣﴾ و ب راستی ئلیاس ژ پیغه مبهه رانه. ﴿١٥٤﴾ وهختی گوتیهه ملهتئى خو: ما هوین ژ خودئى ناترسن.
 ﴿١٥٥﴾ هوین به علی [نافئى بوته کئی وان] دپه ريسن، و هوین په رستنا باشترین چیکه رى دهیلن؟. ﴿١٥٦﴾ کو
 خودییه، خودانئى هه وه و یئى باب و باپیریت هه وه.

﴿۱۲۷﴾ و ان [ثلیاس] دره وین دانا، ب راستی ئەو [د دوژە هیدا] دتی ئیسنه به ره هه فکرن. ﴿۱۲۸﴾ ژ بلی بهنده ییته مه بیته ژ یگرتی [ژ وان]، بو باوهری و گوهدارییی. ﴿۱۲۹﴾ و نافیی وی ب باشی، مه د ناف بیته دویت ویدا هیلا. ﴿۱۳۰﴾ سلافل سهر ثلیاسی بن. ﴿۱۳۱﴾ ئەم هۆسا قهنجیکاران خهلات دکهین. ﴿۱۳۲﴾ ب راستی ئەو ژ بهنده ییته مه بیته خودان باوهر بوو. ﴿۱۳۳﴾ و ب راستی [لوو] ژ ی ژ پیغه مبه رانه. ﴿۱۳۴﴾ وهختی مه ئەو و مالا وی هه می قورتا لکرین. ﴿۱۳۵﴾ پیره ژ نهک تی نه بیته [ئەو ژ ی ژنا وی بوو]، ما د گهل وان ئەو بیته د ناف ئی زاییدا ماین. ﴿۱۳۶﴾ پاشی بیته مایی، مه د هیلاک برن. ﴿۱۳۷﴾ و هوین سپیده یان د بهر [کافلیته] وانرا دبۆرن. ﴿۱۳۸﴾ و ب شه فی ژ ی [د بهر را دبۆرن]، فیجا ما هوین بو خو ئەقله کی ناگرن. ﴿۱۳۹﴾ ب راستی یوونس ژ ی ژ پیغه مبه رانه. ﴿۱۴۰﴾ وهختی [بیی] دهستویریا خودایی خو ژ مله تی خو [ره فی]، و چۆیه د گه مییا بار کردا. ﴿۱۴۱﴾ [پشتی باری گه مییی گران

الجزء
۱۶

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمُ لَمُحَضَّرُونَ ﴿۱۲۷﴾ الْأَعْبَادَ لِلَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۲۸﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۹﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ ﴿۱۳۰﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۱﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۲﴾ وَإِنَّ لَوْطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۳﴾ إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۴﴾ الْأَعْجُوزَ فِي الْغَابِرِينَ ﴿۱۳۵﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ ﴿۱۳۶﴾ وَانكُم لَتَمْرُونَ عَلَيْهِمْ مُصِيبِينَ ﴿۱۳۷﴾ وَبِالْبَيْتِ الْأَيْمَنِ الَّذِي تَبْعَلُونَ ﴿۱۳۸﴾ وَإِنَّ يُوسُفَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۹﴾ إِذْ بَعَثْنَا إِلَىٰ الظُّلُمِ الْأَسْحَابِ ﴿۱۴۰﴾ فَسَاهَوْا فَكَانَ مِنَ الْمُذْضِمِينَ ﴿۱۴۱﴾ فَالْقَمْعَةَ الْحَوْتُ وَهُوَ مِثْلُهُ ﴿۱۴۲﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ رَكَّانٌ مِنَ الْمَسْجِدِينَ ﴿۱۴۳﴾ لَلْبَيْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۴﴾ فَبَدَّدْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۵﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقُوطِينَ ﴿۱۴۶﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۷﴾ فَاسْمُوا فَتَسَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۱۴۸﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ الْأَبْنَاءَ الْأَبْنَاءَ وَلَهُمُ الْبُتُونُ ﴿۱۴۹﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۰﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْئِدَةٍ لِّبُؤْلُونٍ ﴿۱۵۱﴾ وَلَدَّ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۲﴾ أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتَ عَلَىٰ الْبَنِينَ ﴿۱۵۳﴾

بووی و فیاین سفک بکهن، و گه می ژ بار گرانی نه چۆیی [پشک د نافه را ئەو بیته د گه می بییدا هاته ئافیتین، فیجا ئەو، بوو ژ وان ئەو بیته پشک لی که فتی. ﴿۱۴۲﴾ [خو ئافیته د ئافیدا] و نه هنگه کی داعویرا، و ئەو یی لۆمه دار بوو. ﴿۱۴۳﴾ و ئە گهر ئەو ژ وان نه بایه ئەو بیته خودی ژ کئیا سییان پاقر دکهن [ئانکو ئە گهر وی گه له ک زکر نه کربایه، ژ دهر فه و دزکی نه هنگی ژیدا]. ﴿۱۴۴﴾ دا هه تا رۆژا قیامه تی، مینبته دزکی نه هنگیدا. ﴿۱۴۵﴾ و مه ئە مرئی نه هنگی کر بافیژیته ئەرده کی رویت و بی شینکاتی، و ئەو (یوونس) یی نه ساخ. ﴿۱۴۶﴾ و مه کوندکه ک (کولند زهره ک) ل سهر شینکر [دا سیبه ری لی بکهت، و دهمه کی د بنقه بمینیت، هه تاب سهر خو فه دئیت]. ﴿۱۴۷﴾ و مه ئەو بو سه د هزاران یان پتر هنارت. ﴿۱۴۸﴾ فیجا وان هه مییان باوهری [پی] ئینا، فیجا مه ژ ی هه تا دهمه کی ئاشکه را [ئەو ژ ی دهمی مرنییه] خو شی دانه وان. ﴿۱۴۹﴾ فیجا [هه می موحه مه د] پسیرا وان (قوره شییان) بکه: ئەری کچ بیته خودایی ته نه و کور بیته وان؟! ﴿۱۵۰﴾ یان ژ ی مه ملیاکه ل بهر چافیت وان می چی کرینه؟ ﴿۱۵۱﴾ هشیار بن و بزائن ژ بی بهختی ئەو فی دبیزن. ﴿۱۵۲﴾ [دبیزن] خودی زا رۆکی هه ی، و ب راستی ئەو دره وان دکهن. ﴿۱۵۳﴾ ئەری [خودی] کچ شوینا کوران بو خو ژ ی گرتینه.

سوره تا صاد

ل مه که همی هاتیه خوارئی (۸۸) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (صاد) [ل دور رافه کرنا فان رهنکه تیبان بزفره دستپیکا سوره تا به قهره]، و سویند ب قورئانا خودان قدر و شیرت، و ثهوا هه می تشیت بنده بو هه وجه ژ کاروباریت دینی، تیدا. ﴿۲﴾ [و گو مان ب ئیکجاری تیدا نینه، و باوهری نه ئینانا موشرکان ب قورئانی، نه ژ بهر هندیه کو ثهو تیدا بیت ب شکن] به لی ئه ویت گاور بووین، بیت د خو مهنکرن و ژیکفه بوونیدا. ﴿۳﴾ مه گه لهک ملهت بهری وان بیت د هیلاک برین و ب بهرئیزا ئیخستین [فیجا وهختی ئیزا ب سهر واندا هاتی] کر نه ههوار، به لی وهختی رزگار بوونئ نه مابوو. ﴿۴﴾ و حییه تی بوون دهمی کو پیغه مبه رهک، ژ وان ب خو بو وان هاتی، و گاوران گو ت: ئه فه سیر بهنده کی زیده دره وکهره. ﴿۵﴾ ئه ری هه می بهرستی کر نه ئیک بهرستی؟

سورة ص

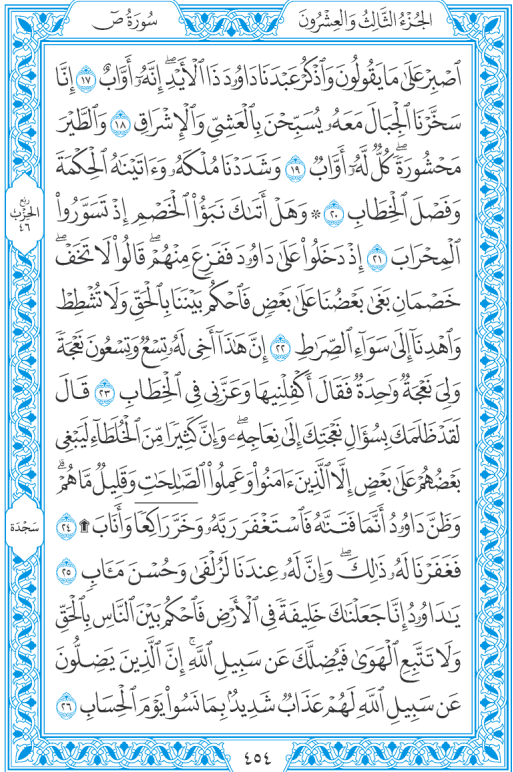
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۱﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ﴿۲﴾ كُوْاهِلْكَامِنْ قَبْلِهِمْ قَرْنٍ فَنَادُوا وَاَلَاتٍ حِينَ مَنَاصٍ ﴿۳﴾ وَحِجْبُوا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿۴﴾ أَلْجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿۵﴾ وَأَطْلَقَ الْمَلَأَمِنْهُمْ إِنْ أَمْسُوا وَأَصْبِرُوا عَلَيَّ الْعِتْرَةَ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿۶﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمَلَأَمِ الْأَخْرَجَ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْتِخْلَافٌ ﴿۷﴾ أَن نُّزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا بَدَأْنَا فَوَعَدْنَا ﴿۸﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رَّحْمَةً رَبِّكَ الْعَزِيزِ الرَّوْحَانِ ﴿۹﴾ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الأَسْبَابِ ﴿۱۰﴾ جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ وَفِرَّ الأَخْرَابِ ﴿۱۱﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الأَوْتَادِ ﴿۱۲﴾ وَمُؤْتَدٍ وَمُؤَدِّي الأُولَى وَحَصْبُ لَيْكَةِ الأُولَى كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ لُوطٍ وَحَصْبُ لَيْكَةِ الأُولَى كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ عادٍ ﴿۱۳﴾ وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلاَّ الصَّيْحَةَ وَاحِدَةً مَّا لَهُمْ مِنْ لُجْأٍ وَمَا لَهُمْ لَمَمٌ فَنُفِخَ بِالسُّؤْفَى وَفُصِّلَ الأَصْحَابُ لِرَبِّهِمْ فَمَا هُمْ إِلاَّ مِنَ العِجَابِ ﴿۱۴﴾ وَقَالَ رَبُّنَا لِلَّذِينَ أُوتُوا الكتابَ مِن قَبْلِهِ لَتَأْتِيََنَّهمُ السَّاعَةُ فَاتَّقُوا ﴿۱۵﴾

ب راستی ئه فه تشته کی زیده عه جیهه. ﴿۶﴾ و گره گر و کهنه نه بیت وان دره که فتن، و گو تن: ل سهر یا خو ب [و نه چنه دینی ویدا]، و خو ل سهر بهرستنا بهرستی خور راگرن، ئه فه [تشته کی مه زنه]، موحه مدهی ژ مه دقیت. ﴿۷﴾ مه ئه فه [ئانکو تهو حید] د دینی دو بیه کیدا [کو مه سیحیه ته] نه بهیستییه، ب راستی ئه فه تشته که وی ژ دهف خو بی دهر ئیخستی. ﴿۸﴾ ئه ری ژ ناف مه هه میان، قورئان بو وی ب تنی هات؟ [ما ژ بی وی کهس نه بوو، ژ مه فان گره گر و ماقولیان، قورئان بو بیت] نه خیر، نه ژ زانین، باوهری بی ب قورئانی نائین به لی لی ب شکن (د دودلن)، ب راستی هیژ وان تام نه کریه ئیزایا من [لهوا وه دبیزن، و باوهری بی پی نائین]. ﴿۹﴾ یان ژ ی گه نجخانه بیت دلوفانییا خودایی ته، یی سهر دهست و کهره بهخش، ل دهف وانن [دا ئه و ب که یفا خو بدنه وی یی وان بقیت، و ژ وی فه گرن یی وان نه قیت، و گره گریت خو هه لبزیرن کو قورئان بو وان بیت، و موحه مدهی ب سهر فه نه بینن]. ﴿۱۰﴾ یان ژ ی خودانییا ئهرد و ئه سنان و هندی د نافهرا واندا، یا وانه؟ [فیجا ئه گهر وهسا بیت] بلال وان ریکان سهریکه فن ئه ویت وان بگه هیینه ئه سنان [و وه حییی بو وی بیننه خوارئی یی وان بقیت]. ﴿۱۱﴾ ناخر [خودایت فان گو تنان] ئه وه لشکه ره که بو دژ مناییا پیغه مبهری یی فیکه قتی، و ههر دئی شکیت [و ئه ف رؤژا بهدری جههات قوره شی ره فین و شه کستن]. ﴿۱۲﴾ بهری وان مله تی نوو حی و عاد و فیرعونی خودان لهشکه ر [لهشکه ری ب زنده و باسک و ب هیژ]، پیغه مبهریت خو دره وین دانان. ﴿۱۳﴾ و مله تی (سه موود) و مله تی (لووط) پیغه مبهری، و خه لکی جهیت تیر داروبار و داروبار تیکرا [مله تی شو عه بی]، پیغه مبهریت خو دره وین دانان، و ئه فه بوون بیت ب هیژ [خودئی هه می د هیلاک برن]. ﴿۱۴﴾ کهس ژ وان نه بوو پیغه مبهری خو دره وین نه دانایی، فیجا ئیزایا من ل سهر وان فهر بوو [ئانکو ل سهر وان واجب بوو]. ﴿۱۵﴾ ئه فه [مه خسه د گاوریت مه که همی و بیت وه کی وان] ئه فه خو ل چو نه گرتیه ژ بفکر نه کی پیقه تر نه بیت، کو ته مه تی وهختی د نافهرا دو چریت دوتنا حیشرتی ژ ی، خو ناگریت. ﴿۱۶﴾ [ژ له که فه] دگو تن: خودیو له زی بو مه ل بارا مه بکه [ژ وی ئیزایا کو دئی دهیه مه]، بهری رؤژا قیامه تی.

﴿١٧﴾ [هه ی موحه مه د] سه بری خو ل سهر گوتنا
 نه و دکهن بکیشه، و بنده یی مه داوودی ب هیز بینه
 بیرا خو، ب راستی نه و [هه می کارواریت خو دا]
 زنده ل خودی دز قری. ﴿١٨﴾ مه چیا بوی سهر نهرم
 کربون، د گهل داوودی تیشار و سپیده یان، خودی ژ
 کینا سییان باقر بکهن. ﴿١٩﴾ و باله فرژی مه بو سهر نهرم
 کربون، کو ژ هه می ره خاشه کو م دبون، هه مییان
 ته سیح لی فه دگیرا. ﴿٢٠﴾ و مه دهسته لانداریسا
 وی ب هیز و موکوم کربوو، و مه پیغه مبراتی و
 تیگه هشتنا ژیکفه کرن و پیکینانا هه فرکان، دابو ویی.
 ﴿٢١﴾ نه ری به حسی هه ردو هه فرک و شکیاتکهران،
 بو ته [هه ی موحه مه د] نه هاتیسه کرن، وهختی ب
 سهر دیوار میحرابی که فتین و هاتینه دهف داوودی.
 ﴿٢٢﴾ وهختی هه ردو چۆینه دهف داوود، ئینا ژ وان
 فه جتقی و ترسیا، گوتن: ژ مه نه ترسه، نه م دو هه فرکین
 ئیک ژ مه غه در و نه هه قیبال بی دی کری، فیجا ب
 هه قیسی حوکمی د ناقبه را مه دا بکه، و ژ هه قیسی
 دهر نه که فه، و به ری مه بده ریکا راست و هه قیسی.

﴿٢٣﴾ [ئیک ژ وان گوت]: نه فی برایی من نوت و نه همیه بیته هین، و من میههک ب تنی یا هه ی، و
 دبیژته من وی ژ ی بله من، و ب ناخفتنی ژی دشیتته من. ﴿٢٤﴾ [داوودی] گوت: ب سویند وی داخوازا
 خو فی، کو میها ته بکه ته د ناف میهیت خو دا، غه درال ته کری، و ب راستی گلهک هه فیشک [شریک]
 غه دری ل تیکدو دکهن، ژ بلی وان ییت باوهری ئینابین و کار و کرباریت قهنج کربن، و نه فه ژی دکینمن،
 و داوودی زانی مه نه و [بی دوزی] جهرباند، ئینا داخوازا لیئورینی ژ خودایسی خو کر، و که فت و چۆ
 سوجه دیسی و ل خو ز قری و توبه کر. ﴿٢٥﴾ فیجا مه ژی نه و [گونها وی] بو ژیر و نه م لی بۆرین، و ب
 راستی وی جهی خو، و فه گه ریانه کا باش، ل دهف مه هه یه [کو به حسته]. ﴿٢٦﴾ هه ی داوود مه تو کریسه
 جهگر د نه ریددا، فیجا حوکمی ب هه قیسی د ناقبه را خه لکیدا بکه، و ب دویف دلخوایسی نه که فه، نه و دی
 ته ژ ریکا خودی دهر تیخت، ب راستی نه ویی ژ ریکا خودی دهر دکهن، ئیزیه کا ب ژان و دژوار بو وان یا
 هه ی، ژ بهر ژ بیر کرنا وان بو رۆزا قیامه تی و حسابی.

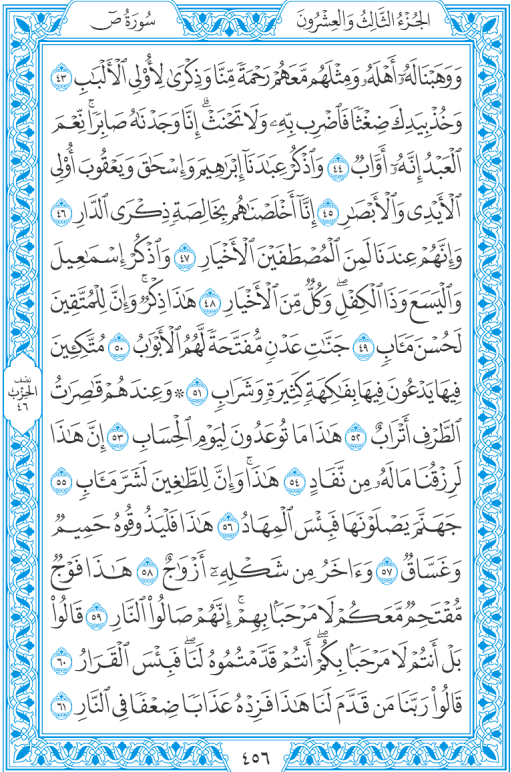
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ آثَارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ جَعَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلَ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾ كَتَبَ آيَاتِهِ إِلَيْكَ مُبْرَكًا لِيَذَّبَ وَأُتِيَ بِهِ. وَلَيْسَ ذِكْرُ أُولَئِكَ الْآلِيبِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشيِّ الصَّفِينَةُ الصَّيْدُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْتَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رِجَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيْطَانَ كُلُّ يَتَاءٍ وَعَوَاصٍ ﴿٣٧﴾ وَعَآخِرِينَ مَقْرَبِينَ فِي الْأَضْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِن لَّهُ عِندَنَا لُزْزَةً وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٤٠﴾ وَادْكُرْ عَبْدًا نَّأْوِيًّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ انكسر برجلك هذا مغسلا باردا وشربا ﴿٤٢﴾

﴿٢٧﴾ و مه ٺرد و ٺسمن و هندی د ناههرا واندا ژ قهستا نه دايينه، بيت باوهري نه ٺينايين في هزري دکهن [ل وي هزريته ژ قهستا بيت هاتينه چيکرن، و قيامهت و حساب نينن]، فيجا ئيزا و نه خوشيا ئاگري بو وان بيت ٺهويت باوهري نه ٺينايين. ﴿٢٨﴾ ٺهري ما ٺم دي ٺهويت باوهري ٺينايين و کار و کرياريت راست و دورست کرين، و ٺهويت خرابيي دي ٺهريديدا دکهن، دي ٺينينه ريزه کي، يان زي ٺم دي خوديترس و تهقو اداران و گونه هکاران ٺينينه ريزه کي [ٺانکو ٺه گهر روژا قيامه تي و حساب نه بيت، ٺه ٺه وه کي ٺيک ليهاتن، و ٺه ٺه نيا بهر ناقله]؟. ﴿٢٩﴾ ٺه ٺه کتيبه کا پيروژه [مه خسه دي قورئانه]، مه بو ته ٺيناييه خوار ي، دا هزريت خو د ٺايه تيت ويدا بکهن [و تي بگه من و کار پي بکهن]، و دا خودان عه قل بو خو پي ٺه بچن، و شيره تان زي و هر گرن. ﴿٣٠﴾ و مه سوله بيان دا داوودي و ٺه وچ خوش بهنده بو، و ٺه و زيده يي توبه دار بو. ﴿٣١﴾ و هختي ٺيقاري هه سپت که حيل نيشادايين. ﴿٣٢﴾ و سوله ياني گوت:

ب راستي من فيانا هه سپان ياب سه زكري خودي ٺيخستي، [ژ بهر زيده فيانا وي بو جهادي] و ٺه و ماب هه سپان هه تاروژ ئافابووي، و نفير ئيقاري زي چوي. ﴿٣٣﴾ [پشتي ديتي نفير ئيقاري زي چوژ بهر هه سپان] گوت: کا وان هه سپان بو من بزفرينه ٺه، و دهست ئاقيتي ل پي و ستوييت وان دا و ٺه کوشتن. ﴿٣٤﴾ و ب سويند مه سوله بيان جهرباند، و مه له شهک دانابو و سهر تهختي وي، پاشي توبه کر و ل خودايي خو زفري. ﴿٣٥﴾ گوت: خوديوو گونه هيت من زي بيه و ل من نه گره، و ملک و مالداريه کا و هه سابه من بو که سي پشتي من چي نه بيت، ب راستي تو زيده که ره مبه خشي. ﴿٣٦﴾ و مه با (هه وا) بن ٺه مري سوله ياني کربو، هيدي و ل دويف فهرمانا وي، دچو وي جهي يي وي دفا. ﴿٣٧﴾ و مه هه مي ٺه جهه ييت هوستا [وان ئافاهيان بو ئافا بکهن يي وي بفين]، و خو نفور که ريت ئافان زي [کو دور و مهر جانان بو ژ بني دهريايان بينه دهري]، بن ٺه مري وي کربوون. ﴿٣٨﴾ و هنده کيت دي زي مه بن ٺه مري وي کربوون، د قهيد و زنجيراندا د گريدي ي بوون [ٺه و زي عفريتيت شه يتانان بوون]. ﴿٣٩﴾ ٺه ٺه خه لات و دانا مه يه، فيجا ته دقيت زي بده يان ٺه گره و نه ده، چول سهر ته نينه. ﴿٤٠﴾ و ب راستي وي جهه کي ب قهر د دنيا يدي يي ل دهف مه هه ي، و زفرينه کا باش د تاخره تيدا ياب بال مه ٺه هه ي. ﴿٤١﴾ و به حسي بهنده يي مه، ٺه ييو و ب پيغه مبه ر، بکه، و هختي گزي خودايي خو کري: خودايي من، ب راستي شه يتاني ٺه زي يي بهر هنگاري زه جهه تي و ئيزايي کريم. ﴿٤٢﴾ [مه گوت ي] پي خو ل ٺه ردي بده [دا کاني بو ته ل ٺه ردي بزین]، ٺه ٺه ئافه کا ساره بو شو يشتي و فه خوار نييه [خودي دو کاني بو هه لافينن، ٺيکي خو پي شو يشت له شي وي هه مي ساخلم بو، و يادي زي فه خوار هناقيت وي هه مي پي ساخ بوون].

﴿٤٣﴾ و مه ژ دلوفانیسا خو مالا وی زفراند، و هندی دی ژی دگهل.. دا خودان عهقل بو خو پیغه بچن [و بزنان شهوی سهری ل سهر نه خو شیئی بکیشیت، خودی دئی خهلات کت، چ ل دنیاوی و چ ل ناخره تی]. ﴿٤٤﴾ و [مه گوته ته ییوب پیغه مبهه] قهفته کا دارکان دهستی خو بگره، و ل ژنا خو بده، و سویندا خو ب جه بینه و نه شکینه [ژ بهر ته گهره کی سویند خوار بوو، ته گهر ب سهر خو قه هات ته و سه د قامچیان ل ژنا خو بدت، ئینا خودی ب فی رهنگی سویندا وی بو ب جه ئینا]، ب راستی مه دیت ته و [ل سهر وی به لایا مه داییی] یی سهر بکیش و بینفره هه، چ خو ش بهنده یه، ب راستی ته و ب ریکا توبه یی زنده ل خودی دزفری. ﴿٤٥﴾ و به حسنی بهنده ییت مه ئیراهیم و ئیسحاق و یه عقوبی بکه، ته ویت ب هیژد پهرستیندا، و شاره زاد دینیدا. ﴿٤٦﴾ ب راستی مه ته و بو خو بیت ژینگرین، ژ بهر سالو خه ته کی کو به رده وام د هزرا ناخره تیدا بوون. ﴿٤٧﴾ و ب راستی ته و ل دهف مه ژ هه لئارتییت باشان.

﴿٤٨﴾ و به حسنی ئیسماعیل و ته لیه سعه و (ژا الکفل) بکه، ته و هه می ژ باشان بوون. ﴿٤٩﴾ ته فه [فه گیزانا سوچه تا پیغه مبهه ریت بوری] سهر بلندیه بو وان، و پاریزکاران دو بیهیکه کا باش، یا هه ی. ﴿٥٠﴾ کو به حشیت ئانکینبو و بننه، و دهر گه بو وان ل تا قن [ئانکو باش دفرینه]. ﴿٥١﴾ ته ویت بالدایینه تیدا، گه له ک فیتی و گه له ک فه خواری تیدا دخوازن. ﴿٥٢﴾ و پهری ییت چاقیت وان بهس ل زه لامیت وان ب تنی، و ییت ئیک دهست و ئیک ژی (عمر) ییت هه یین. ﴿٥٣﴾ ته فه ته و خه لاته یی بو رورژا حسابی، په بیان بو هه وه پی هاتییه دان. ﴿٥٤﴾ ب راستی ته فه ته و رزقه، ته و کره مه یا مه د گهل هه وه کری، چو فه پیرین و دو بیهیک بو نینه. ﴿٥٥﴾ خه لاتی پاریزکاران ته فه یه، و ب راستی سهر داچویسان بیسترین دو بیهیک یا هه ی. ﴿٥٦﴾ دو ژه هه دئی چنه تیدا و دئی تامکه نه گهر ما وی، و ته و چ پیسه جهه. ﴿٥٧﴾ ته فه جزایی وانه، فینجا بلا تامکه نی، ئافه کا زنده کهل و ب کیم و نادافه. ﴿٥٨﴾ و هنده ک ئیزیا دی ژیا گه له ک رهنگ و وه کی فی بو وان یا هه ی. ﴿٥٩﴾ ته فه کومه که [ژ خزمه تکاریت هه وه ته ویت هه وه د دنیا ییدا د سهر دابرین] د گهل هه وه دئی ئینه د دو ژه هییدا، [سهر وک و گره گر دئی بیژن]: ب خیر نه ئین، ب راستی ته و دئی چنه د دو ژه هییدا، و دئی تامکه نه گهر ما وی. ﴿٦٠﴾ [دویفکه فستی] دئی بیژن [دئی بیژنه سهر وک و گره گریت خو]: هوین ب خیر نه ئین [هوین نه هییت خو ب سهر ده هیت مه دئین]، هه وه ته فه ب سهری مه ئینا هم ئیخسته د دو ژه هییدا [هوین د دنیا ییدا ل بهر مه دزفرین و دهاتن و دچون، و هه وه نه دهیلا هم ریکا راست بگرین، و هه وه ل بهر مه بهرزه دکر]، فینجا ته فه پیسه بنه جهه [بو مه و بو هه وه]. ﴿٦١﴾ و گو تن: خودیو هه ره که سی ته فه ئیناییه سهری مه، فینجا تو ئیزیا وی یا ئاگری دو قات بکه [ئیزیا هه ک ژ بهر گاورییا وی، و ئیزیا دی ژ بهر سهر دابرا وی بو مه].

وَقَالُوا مَا لَنَا لَنْبِيِّ رَسُولًا جَاءَنَا كَمَا جَاءَهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَفَتَذَنَّبَهُمْ
 سِحْرِيًّا أَمْ رَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَافُ أَهْلَ
 النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَإِنَّمَا إِلَهُ الْوَاحِدِ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
 رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ تَبَوَّأُ
 عِظْمًا مِنِّي وَاعْتَمَرَ مِنِّي مِثْلَ بَنَاتِي هَلْ حَفِظْتُم مَّا مِنَّاهُم بِمَا كَفَرُوا
 فَيُجَنَّبُونَ عَنْهُ وَيُنَاوِئُونَ إِلَى الْأَسْفَلِ مِنَ السَّمَاءِ يَلْمِزُونَ
 رَبَّهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ
 وَإِنَّمَا كُنَّ لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ
 فِيهِ مِنْ رُوحِي فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٦٨﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَتْمَعُونَ ﴿٦٩﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ
 يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
 هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ
 مِثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّ لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ
 فِيهِ مِنْ رُوحِي فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَتْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
 يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
 هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٧٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ
 مِثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّ لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ
 فِيهِ مِنْ رُوحِي فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٧٦﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ
 كُلُّهُمْ أَتْمَعُونَ ﴿٧٧﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٨﴾
 قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّ لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ
 لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٧٩﴾
 فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَتْمَعُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ
 مِثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّ لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ
 فِيهِ مِنْ رُوحِي فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٨١﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ
 كُلُّهُمْ أَتْمَعُونَ ﴿٨٢﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّ
 لِحَافًا لِّمَن يُرِيدُ رَبُّكَ لَمَلَكِكُ الْإِنشَاءِ وَالْفَعْلِ فِيهِ مِنْ رُوحِي
 فَفَعَلُوا آلِهَةً سَاجِدِينَ ﴿٨٣﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَتْمَعُونَ ﴿٨٤﴾

چو ژ ملیاکه تان نه دزانی [بهری و وحی بو من بیت] و هختی وان جرهب [در استا حیکمه تا چیکرنا ناده میدا] دکر. ﴿۷۰﴾ و وحی بو من ناییت ته گهر ژ بهر هندی نه بیت کو نهز بهس ناگه هدار کره کی ناشکهرامه [ژ بهر ناگه هدار کرنا هه وه وحی بو من دئیت]. ﴿۷۱﴾ و هختی خودایستی ته گوتیه ملیاکه تان: نهز دئی مروفه کی ژ هریبی چیی چیی کم. ﴿۷۲﴾ قیجا ته گهر من دورست کر و من روح و جان دا سهر، هوین هه می بو هه نه سوجه یی. ﴿۷۳﴾ ئینا ملیاکه ت هه می بو چونه سوجه یی. ﴿۷۴﴾ بلیس تی نه بیت خو مهزن دیت، و بوو ژ گاوران. ﴿۷۵﴾ [خودایستی] گوت: هه ی بلیس، نهوچ بوو نه هیلای تو سوجه یی بووی بهی، بی من بدهستیت خو چیی کری، نه ری ته فی گافی خو مهزن دیت یان زی تو ژ وانی ییت هه وه ره خو مهزن ددانن؟ ﴿۷۶﴾ گوت: نهز ژ وی چیترم، ته نهزی ژ ناگری چیکریم، و ته نه ویی ژ هریبی چیکی. ﴿۷۷﴾ [خودئی] گوت: دئی ژ ناف کوما ملیاکه تان یان ژ به هشتی یان ژ نه سمانی یان ژ ناف کره مهیت من دهرکه فه، و ب راستی تو یی زرباری ژ دلوفانیسیا خودی. ﴿۷۸﴾ و تو یی زرباری ژ دلوفانیسیا من، و له عنه تیت من ل سهر ته بن هه تاروژا قیامه تی. ﴿۷۹﴾ [شه یسانی] گوت: خودیو هه تاروژا قیامه تی دهره تی بده من [و من نه مرینه]. ﴿۸۰﴾ [خودئی] گوت: ب راستی تو ژ ده ستویردایسانی. ﴿۸۱﴾ هه تاروژا و هختی دیار کری [و هختی پفرنا بوقا ییکی، و مرنا هم مییان]. ﴿۸۲﴾ [شه یسانی] گوت: خودیو هه تاروژا قیامه تی به من، و ان هه مییان [مه خسه د دوینده ها ناده می] دئی دسه ردا بهم. ﴿۸۳﴾ ژ بلی به نده ییت ته، بیت هه لبارتی و خو سهر.

﴿۶۲﴾ و [نهو سهرؤک و که نکه نه] دئی بیژنه ئیکدو مه خیره، هم وان زه لامان نابینن نهویت مه [د دنیا ییدا] ژ خرابان دهه ژمارتن. ﴿۶۳﴾ نه ری هم د ترانه پیکرنا خودا د خه له ت بووین [و نهو د بهحه شتیدانه] یان زی [د دوزه هیدانه و] ب بهر چافیت مه ناکه فن؟. ﴿۶۴﴾ بی گومان نهفه راستیه [ب فی رهنگی مهزن و دویکه فی دئی مینه پیکفه]، و نهفه جره برا دوزه هیان. ﴿۶۵﴾ [هه ی موحه مه د] بیژنه: نهز بهس ناگه هدار کره م [هه وه ژ جزایستی خودی، و ئیزیا وی دترسینم]، و چو په رستییست راست و دورست، ژ بلی خودایستی تاک و ته نیا و خودان دهسته لات ل سهر هه می تستان، نینن. ﴿۶۶﴾ خودانی نهرد و نه سمانان و هندی د ناقهرا واندا، خودایستی سهردهست و گونه هژی بهره. ﴿۶۷﴾ بیژنه نهفه [نهو من بو هه وه گوتی کو نهز پیغه مبهرم، و نهز هه وه ژ ئیزیه کا مهزن دترسینم، و چو خودی ژ بلی خودایستی نینن] سالوخه کا مهزنه [قیجا ب فهر و هر گرن، و ب سئکی نه گرن]. ﴿۶۸﴾ هوین به ری خو ژئی و هر دگپرن؟! ﴿۶۹﴾ من

﴿٨٤﴾ [خودئ] گوت: راستی سویندا منه، و ژ راستیی پیغه تر نه ز نابیژم. ﴿٨٥﴾ ب راستی نه ز دی دوزه هی ژ هوه هه مییان تژی که م، ژ ته و هندی ب دویف ته دکه فن. ﴿٨٦﴾ [هه ی پیغه مبه ر] بیژه: [به ران به ری پیغه مبه راتیسیا خو] نه ز چو کرییان ژ هه وه ناخو از م، و نه ز نه ژ وانم ییت خو تشته ک ددانن، و نه ب خو نه وه [و هوین باش دزانن نه گه ر نه ز پیغه مبه ر نه بامه، من نه دکو ته هه وه نه ز پیغه مبه ر م]. ﴿٨٧﴾ و نه ف قورئانه جامه و دهر سن بو خه لکی هه می جیهانان. ﴿٨٨﴾ ب راستی پشتی دمه کی دی [نانکو روژا قیامه تی]، هوین دی راستییا سالوخی وئی زانن.

سُورَةُ تَا زُومِرِ

ل مه که هی هاتیسه خواری (٧٥) نایه ته

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿١﴾ نه فه، ئینانه خواری قورئانی ژ خودایی سهرده ست و کاربنه جهه. ﴿٢﴾ ب راستی مه نه ف قورئانه ب هه قیسی بو ته ئینا خواری، قیجا خودئ به ریسه، و د به رستنا ویدا یی دلپش به [نانکو بلا به س ته مهره م ژ به رستنی، نه ب تنی بیت]. ﴿٣﴾ هشیار بن به رستن به س بو ویسه [نانکو چو کار نائینه قه بویلکرن، نه گه ر ژ دل و خو سه ر بو وی ب تنی نه بن]، و نه ویت غهیری خودئ بو خو کرینه به رستی و پشته فان، [دبیژن] نه م وان نابه ری سین نه گه ر بو هندی نه بیت دا مه نیزیکی خودئ بکه ن، ب راستی خودئ دی حو کمی دنا فبه را واندا که ت، ل سه ر وی تشتی نه و تیدا ژیک جودا بووین [ژ کار و باریت دینی]، ب راستی خودئ، یی دره وین و زیده گاور، راسته ری ناکه ت. ﴿٤﴾ و نه گه ر خودئ قیابایه بو خو ئیکی بکه ت کور یان کچ، داژ ناف چیکریییت خو هه چیی قیابایه بو خو هه لبژیریت، پاک و پاقره [ژ زاروکان]، و نه وه خودایی تا ک و سهرده ست و دهسته ه لاتدار. ﴿٥﴾ نه وی نه رد و نه سمان ب هه قیسی ییت چی کرین، شه فی ل روژی دپیچیت و روژی ل شه فی... و روژ و هه یف ییت بن نه مری خو کرین [کو د خیرا نه ناندان بن]، و هه می دپن و دچن هه تا روژه کا ده ستنیشانگری [کو روژا قیامه تییه]، بزائن نه وه یی سهرده ست و گونه هژ به ر.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ اَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ وَمَا اَنَا مِنَ الْمَتَكِبِينَ ﴿٨٦﴾ اِنَّ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿٨٧﴾ وَتَلْعَلُمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ﴿١﴾ اِنَّا اَنْزَلْنٰ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ ﴿٢﴾ اِلَّا لِلّٰهِ الدِّيْنُ الْخَالِصُ وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهِ اَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقْرَبُوْا اِلَى اللّٰهِ زُلْفَىٰ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِىْ مَا هُمْ فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِىْ مَنْ هُوَ كٰذِبٌ كَفّٰرٌ ﴿٣﴾ لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَّخَذَ وَدًا لَّا خَاطَفْنٰى وَمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحٰنَهُ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾ خٰلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُوْرُ اِلَيْهِ عَلَى النَّهَارِ وَيُكُوْرُ اللَّيْلُ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَّجْرٰى لِاَجَلٍ مُّسَمًّى اِنَّ هُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ ﴿٥﴾

﴿٦﴾ هوبن ههمى ژ گیانه کی ب تنی بیئت چئی کرین، پاشی ههفسه را وی ژئی چیکر، و ههشت جوت ژ تهرش و کهوالان بیئت چئی کرین [ژ په زئی سپی نیر و می، و ژ په زئی رهش نیر و می، و ژ حیشران نیر و می، و ژ چیلان نیر و می]، و ههوه د زکیت دهیکیت ههوه دا، چیکرن ل دویف چیکرنی [چپکا ثافیته دبیته خوینپاره، پاشی گۆشتپاره، پاشی ههستی و گۆشت]، د سئی تاریستناندا [تاریستانا زکی و یا مالبجویکی و یا پزدانی] چئی دکهت، ئه وئی فیی دکهت، خودییه، خودانی ههوه به، سهروهی بو ویه، و چوپه رستییت راست و دورست غیری وی نینن، فیجا هوبن چاوارویی خۆ ژ ئیکینیا خودی وهر دگپنه هه فیشک چیکرنی. ﴿٧﴾ نه گهر هوبن گاور ببن [گهلی مروقان]، ب راستی خودی یی بی منهته ژ [په رستنا] ههوه، و ئه وی گآوری بو بنده یی خۆ نه فیت، و ئه مرئی که سئی ناکهت گاور ببیت، و نه گهر هوبن سوپاسییا وی بکن هه نه فیه یا وی ژ ههوه دقیت، و نینه که سهک گونه هی بکهت و ل سهه نه فیه

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ جَعَلْنَا مِنْهَا رَوْحَهَا وَأَنْزَلْنَاهُ لَكُمْ مِنْ أَلْفَيْ نَفْسٍ فَتَكُنُونَ
خَلَقْنَا مِنْ بَعْدِ خَلْقِ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثَ ذِكْرٍ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِي الضُّرُوفِ ٦ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ٧
وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلٍ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّبِضْلِ عَنْ سَبِيلِهِ ٨ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ٩
أَمَنْ هُوَ قَلْبُكَ إِنَّهُ آتَاءَ الْإِلَّهِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَخْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةً رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ١٠ قُلْ يَعْبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِينَ أَحْسَبُوا فِي هَذِهِ الْأَنْبَاءِ حَسَنَةً وَأَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ١١

جزا کرن، و کهس گونه ها که سئی هه لئاگرت، و پاشی زفرینا ههوه ههه ب بال خودایسی ههوه فیه [فیجا وی رۆژی کو رۆژا قیامه تییه]، دئی ههوه ب وی تشتی ههوه دکر ئاگه هدار کهت، ب راستی ههه تشته کی د دلاندا ههه ی ژئی ب ئاگه هه. ﴿٨﴾ و مروفی گاغا نه خۆ شیهه که ههشتی دئی دوعایان ژ خودایسی خۆ کهت و لی زفریت، پاشی گاغا خودی که ره مهک ژ دهف خۆ دگه ل کر، نه خۆ شیهه بهری نوکه دوعا بو دکرن، ژ بیر کر، و هه فیه بو خودی چئی کرن، دا خه لکی د سهه ردا بهت و ژ ریکا خودی دهر بیخیت، بیژه: بیچه کی خۆ شیهی ب گآورییا خۆ بیه، ب راستی تو ژ دۆژه هیانی. ﴿٩﴾ ئه ری ئه فه [ئه فی بهری نوکه ئاخفتن ل سهه] و هکی ویه یی د و هختیت شه فیدا رادبیت و سوجه یان دبهت، و ژ ئیزایا ناخه تهی دترسیت و ژ دلؤ فانییا خودایسی خۆ یی ب هیهیه؟ بیژه: ئه ری ما ئه ویت [ئه رکیت خۆ] دزانن [و کار پی دکهن] و ئه ویت نه زانن و هکی ئیکن؟ ب راستی بهس خودان ئه فل بو خۆ شیره تان وهر دگرن. ﴿١٠﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه بهنده یییت من ئه ویت باوه ری ئیناین ژ خودی بترسن [ئه مرئی وی ب جه بینن، و خۆ ژ نه هییا وی بده نه پاش] ئه ویت د فیی دنیا ییدا قه نجی کرین، بو وان قه نجی [د دنیا یی و ناخه تیدا] یییت ههین، و ئه ردی خودی یی به رفه هه [ئه وئی نه شیت دجهی خۆ دا خودی په رتسیت و چاکیی بکهت، بلا بچیه وی جهی ئه وئی تیدا بشیت خودی په رتسیت]، ب راستی ب تنی خۆ راگر و سه برکیشان [ئه ویت سهه را خۆ، ل سهه مشه ختبونوی و ئه وه نه زیه تا د ریکا خودیدا دگه هیهته وان، دکیشن [خه لاتنی وان بی حسیب دئی ئیته دان.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
 أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
 عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْبَدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ
 دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَلْقَ لِرَبِّ الدِّينِ حَبِيرٌ وَالنَّفْسُ لَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِي قَوْعِهِمْ ظُلْمٌ مِنَ النَّارِ
 وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلْمٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُونَ ﴿١٦﴾
 وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُكْرَى
 فَبَشِّرْ عِبَادَ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾
 أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾
 لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ قَوْعِهَا غُرْفٌ مَّجِيدَةٌ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ الْوَتَرُ
 أَنْ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ رِيْسِيْعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرْدُهُ مُّصْفَرًّا ثُمَّ
 يَجْعَلُهُ حُطَّلًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

﴿١١﴾ [هه ی موحهده] بیژه: ب راستی فهرمانا من یا
 هاتیسه کرن، ئەز خودی ب تنی و ب دلپیشی بهر یسم،
 و په رستنا من خو سهه ر بو وی بیت. ﴿١٢﴾ و ئە مرئی
 من یی هاتیسه کرن کو ئەز بیمه موسلمانئی ئیکئی [ژ
 فی مله تی]. ﴿١٣﴾ بیژه: ب راستی ئەز ژ ئیزایا پوژا
 مهزن [کو پوژا قیامه تییه] دترسم، ئە گه ر ئەز گو هی
 خو نه ده مه خودایی خو [و په رستنی ژ دل بو وی
 نه که م]. ﴿١٤﴾ بیژه: ئەز خودی ب تنی دپه ر یسم، و
 په رستنا من خو پی بو ویسه [و ئەز په رستنا خو ب
 شرکی و رویمه تیپی و چو تشتی دی تیکه ل ناکه م].
 ﴿١٥﴾ فیجا چ یی هه وه بقیث شوینا خودی بهر یسن،
 بهر یسن، بیژه نی خو ساره ت ئەون ئەو یث پوژا
 قیامه تی خو و مالی خو خو ساره ت کرین، هشیار بن،
 ئەفه یه خو ساره تیسا ئاشکه را. ﴿١٦﴾ ئەقان [د دوژه هیدا]
 ل هندافی وان ئاگر ته خسته ته خته یه، و د بن واندا ری
 ئاگر ته خسته ته خته یه [ئانکو ئاگری دوژماندو ریث وان
 بیث گرتین]، خودی بهنده بیث خو ب فی ئاگری
 دترسینیت، گه لی بهنده بیث من خو ژ [ئیزایا] من

په ر یسن. ﴿١٧﴾ و ئەو یث خو ژ په رستنا سهه رگاوری [ئهو ی شوینا خودی دئیه په رستن] داینه پاش و ل
 خودی زفرین، مزگینی [ل سهه زمانی پیغه مبهه ران یان و هختی ل بهه ر منی یان و هختی ژ گوژان رادبهنه فه]
 ل وان بیت، فیجا مزگینی بد هه ر بهنده بیث من. ﴿١٨﴾ ئەو یث گول ناخفتنان دهن و ل دو یف یا چیت دچن،
 ئەفه نه بیث خودی راسته ری کرین، و هه ر ئەفه نه خودان ئەقل. ﴿١٩﴾ ئەری ئەو یث ئیزا بو واجب بووی،
 و د نافع ئاگریدا، ما تو دشینی وی راسته ری بکه ی کو قورتال بیث [پیغه مبهه ر ل سهه ر باوهر ئینانا مله تی
 خو گه له کی رژد بوو، و خه میث مه زن ری دخوارن، ئینا خودی ئاگه هدار کر کو ئەو یث خودی ئاگر بو
 ئیخستی، ئەو نه شیت ب خور تی باوهر یی بکه ته د سهه ریدا، دا قورتال بیث، فیجا ب بهه ر ناکه فیث تو خو د
 خه میث واندا د بهه ر نه مانپه رابه ی]. ﴿٢٠﴾ به لی ئەو یث ته قوایا خودایی خو کرین، وان جهیث بلند د سهه ردا
 جهیث بلندیت ئافاگری بیث هه ین رو یبار د بنه رادچن، ئەفه به یبانا خودییه، و خودی به یبانا خو ناشکیثیت.
 ﴿٢١﴾ ما تو نابینی نی خودییه ئافی ژ ئەسمانی دئینته خواری، و وی ئافی دکه ته کانی دئه ریدا، پاشی
 چاندنیت رهنگ په رنک پی دهه ر دئیت، پاشی هسک دهن، فیجا دی بینی زهه ر بوون، پاشی دکه ته پویشه کی
 پرت پرت، ب راستی ئەفه [ئینانه خواری ئافی بو شینکرنا گیای و چاندنی ب فی رهنگی] نیشان و چامه یه
 بو خودان ئەقلان.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِإِسْلَامِهِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ قَوْلٌ
لِّلْقَاسِيَةِ فَلَوْ بُهِرَ مَن ذَكَرَ اللَّهُ أَفَلَيْكَ فِي صَلِّلِ مُبِينٍ ﴿٢٢﴾
اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعُرُ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلَبَّسُوا جُلُودَهُمْ وَقَالُوا بَعْثٌ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن
يَضَلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّبِعِي بَوَّحِيهٍ سَوَاءَ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾
كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَّا قَهُمُ اللَّهُ الْحَزَنَىٰ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابِ
الْآخِرَةِ أَكْثَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي
هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ فَوَءَا نَاعَرَ بِنَا
عَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
شُرَكَاءُ مُتَشَابِهُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
أَلْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ
مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٢٢﴾ ئەرئ ئه وئ خودئ سينگئ وى بو ئيسلامئ
فه كريت [فيجا ئيسلام وەرگريت، و راسته رئ
بوويت]، فيجا ئه و ژ بهر وئ سينگفره هيبئ ل بهر
راسته ربيبيئ و رونا هيبا خودايئ خو بيت [وهكى
وييه يئ مؤرل سهر دلئ وى هاتيه دانان و دلئ وى
رهق بووى] فيجا ئيزا و نه خو شى بو وان بيت ئه وئ
دلئ وان ژ بيرئنان و زكرئ خودئ بيئ رهق، ئه فه
بيئ د ربه ره به و نه كا ئاشكه رادا. ﴿٢٣﴾ خودئ
چيرين كه لام [كو قورئانه] هنارت، كئيبه كه [ئايه تيئ
وئ د ليكدان و په وان بيئ و دارشتن و امان و نه حكام
و دورستى و راستى و هيدايت و حيكمهت و ئيعجازا
خودا] و وهكى ئيكه و يا دوباره به [د چيروك و به حس
و نه حكام و فهران و شيره تيئ خودا]، فيجا ئه وئ ژ
خودئ ترس [دهمئ دخوين] له شئ وان [ژ ترساندا]
دله رزيت، پاشى له ش و دلئ وان بو زكر و بيرئنانا
خودئ نهرم دين، ئه فه به [ئه ف قورئانه به] راسته ربيبيا
خودئ، يئ بقت پئ راسته رئ دكهت، و ههر كه سئ
خودئ گو مړا بكهت كه س نينه وى راسته رئ بكهت.

﴿٢٤﴾ فيجا ئه رئ ئه وئ خو ب سهر و چا فئيت خو ژ ئيزا دژوار و گرانا رورژا قيامه تيئ بپاريزت [وهكى وييه
يئ ژئ ئيمن و پشتر است] و مليا كهت دئ بيژنه سته مكاران دئ بخون و تامكه نه وئ يا هه وه كرى و هه وه
ب سهرئ خو ئينايئ. ﴿٢٥﴾ ئه وئ بهرى وان ژئ [مه خسه د بهرى مو شر كيت قوره يشيان] بيغه مبه ريت خو
دروين دانان، فيجا وه سا ئيزا بو وان هات، وان هاى ژئ نه. ﴿٢٦﴾ و خودئ دژيانا دنيا بيذا رسوايئ و
شه رمزارى دا وان و ئيزا قيامه تيئ هيژ مه زنتره ئه گهر [ئهو] بزنان. ﴿٢٧﴾ و ب راستى مه ژ هه مى نمو ونه يان
[گلهك جاران و ب ريكت جودا جودا] بو مرو فان، د فئ قورئاندا، بيئ ئينايين، دال خو بزفرن و
شيره تان بو خو ژئ وەرگرن. ﴿٢٨﴾ قورئانه كه ب زمانئ عه ربييه، و يا بيئ كيم و كاسئ و بيئ خوار و
فيچيه، دا ئه و خو ژ گاوريئ بپاريزن. ﴿٢٩﴾ خودئ دو كوله يان دكه ته نمو نه: ئيكى چهنه مرو فئيت دژئ
ئيك تيذا دپشكدار بن [وهه ر ئيك بو خو فه كيشيت، و ئه و نه زانيت كئ رازى بكهت و كئ رازى نه كهت،
و گو هئ خو بده ته كئ و نه ده ته كئ] و بيئ دى كوله يئ زه لامه كئ ب تنئ بيئ [و ئه فه ئه وه يئ خودئ ب
تنئ دپه ريسيت و بنده يئ خودئ ب تنئ] ئه رئ ئه ف هه ر دو كه وهكى ئيكن؟ هه مى سوپاسئ و په سن بو
خودئ بن [ئه وئ به س ئه و هيژايئ په رستئ]، به لئ بارا پتر ژ وان فئ نوزان [وهه فئشكان بو خودئ چئ
دكه ن]. ﴿٣٠﴾ بيئ گو مان تو دئ مرى و ئه و ژئ دئ مرن [كه س نينه نه مرئ]. ﴿٣١﴾ پاشى، ب راستى هوين
رورژا قيامه تيئ ل ده ف خودايئ خو دئ دگه ليك ب جرّه چن [تو دئ به لگه و نيشانان ل سهر وان ئينئ، كو
ته ئه مرئ خودئ ب دورستى گه هانده وان، و ئه و دئ ل بهر گهرن هندهك هه جه تيئ لاواز و پويچ بو خو
بگرن].

الجزء ٤٤
القرآن ٤٧

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ
 إِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَتَوًى لِّلْكَافِرِينَ ٣٢ وَالَّذِي
 جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ٣٣
 لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ وَعِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكِ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ٣٤
 لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
 بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ٣٥ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
 عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ
 فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ٣٦ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ٣٧ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّيهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ
 قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ٣٨ قُلْ يَقُولُوا
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلْتُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣٩
 مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُغْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ٤٠

﴿٣٢﴾ فَيَجَا مَا كَى ژ وى سته مكارتره يى ب ناڤى
 خودى دره وان بكهت، و پيغه مبهري دره وين بدانيت
 پشتى بو هاتى، ئه رى ما جهى گاوران د دوزه هيدا
 نينه؟ ﴿٣٣﴾ و ئه وى هاتى، و راستى [كو قورئانه
 و ئه ف ئيسلامه يه] ئينايى [كو پيغه مبهره]، و ئه وى ت
 باوه ر ئى كرىن [كو موسلمانن]، نى ئه فه نه يى ت
 ته قوادار [يى ت خو ژ شركى پاراستين]. ﴿٣٤﴾ ئه وا
 وان بڤيى ت بو وان ل ده ف خودايى وان هه يه، و ئه فه يه
 خه لاتى قه نجىكاران. ﴿٣٥﴾ [خه لاتى وان ئه فه يه]
 دا خودى خرابترين كارى وان كرى بو ژى ببهت و
 بنخيى ت، و ب چيترين كارى وان كرى، وان خه لات
 بكهت. ﴿٣٦﴾ ئه رى ما خودى نه به سى به نده يى خو يه
 [مه خسه د پيغه مبهره، كو خودى به سى ويه وى ژ
 خرابيى نه يار يى ت وى پپار يى ت]، و ته ب غه يرى
 خودى [مه خسه د بوت يى ت وانن] دتر سين [فيجا نه تر سه
 هنده ك به ر يى ت ره ق و هسكن، نه زيانى دگه هينن و نه
 مفايى]، و هه ر كه سى خودى گومرپا بكهت، كه س
 نينه وى راسته ر يى بكهت. ﴿٣٧﴾ و هه ر كه سى خودى

راسته ر يى بكهت، كه س نينه وى دسه ردا ببهت و گومرپا بكهت، ما خودى يى سه رده ست و تولقه كه ر نينه؟
 ﴿٣٨﴾ و ئه گه ر تو پسيارى ژ وان بكهى: كى ئه رد و ئه سمان چى كرىنه؟ دى بيژن: خودى، بيژه [وان]:
 كا بو من بيژن ئه رى ئه وى ت هوين شوينا خودى دپه ريسن، ئه گه ر خودى فيا نه خو شيه كى [چ نه خو شيا
 هه بيت] بگه هينته من، ئه و دشين وى نه خو شيا وى فيايى ل سه ر من وه ر گپرن؟ يان ژى ئه گه ر خودى
 فيا دلؤ فانيه كى [خيزه كى] ب من ببهت [ئه وى ت هوين ل شوينا خودى دپه ريسن] ئه رى ئه و دشين ريكي
 ل دلؤ فانيا وى بگرن؟ بيژه: خودى به سى منه، و ئه وه يى پشت گه رميخواز پشتا خو پى گه رم دكه ن.
 ﴿٣٩﴾ بيژه: مله تى من، ل سه ر وى كارى بن يى هوين دكه ن، ئه ز ب خو ژى دى ل سه ر كارى خو بى م.
 ﴿٤٠﴾ و هوين دى زانن كا ئيزا دى بو كى ئى ت كو رسوا و شه ر مزار بكهت، و كا ئيزا يا به رده وام دى كى
 گريت .

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِمَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوْلَوْكَ أَنْتَ أَلِيمٌ لِّكُتُوبٍ شَيْنًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا دُكِرَ لِلَّهِ وَحْدَهُ اشْتَمَزَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ ب راستی مه کتیب [ئهف قورئانه] ب راستییقه و ب ریکاکه ته بؤ خه لکی هنارت، قیجا هه ره که سی راسته ری بیت بؤ خو راسته ری دیت، و هه ره که سی گو مرابیت زینای دئی ل خو کهت، و تو پاریزه ری وان نینی [ههتا وان بهر ب باوه ری ئینانیقه بهی، یان ب کۆته کی وه ل وان بکهی، باوه ری بی بینن].
 ﴿٤٢﴾ و خودی جان و روحان وه ختی مرنی [کو مرنا مه زنه] و وه ختی نقشستی [کو مرنا بچویکه] دستینیت، قیجا یا مرن بؤ تیخست دگریت و نابهردهت و یا دی ههتا ده مه کی دیارگری بهر ددهت، و ب راستی ئه فه نیشان و به لگه نه بؤ وان ئه ویت هزرا خو دکهن.
 ﴿٤٣﴾ [نه خیر وان هزرا خو نه کر] به لی وان غه ری خودی بؤ خو کر نه مه هه رجی. بیژه: نه گه ره خو وان چو نه بیت و چو نه زانن ژی [هه ره دئی وان بؤ خو که نه مه هه ره چی].
 ﴿٤٤﴾ بیژه: مه هه ره ی هه می یا خودی به [و کهس نینه بی ده ستوریا و ی مه هه ری بکهت]، و مالداریا ئه رد و ئه سمانان هه ره یا و یه، پاشی هه ره دئی ب بال و یفه زفرن [ئه وه دئی حو کمی دنا فبه را

هه وه دا کهت].
 ﴿٤٥﴾ و نه گه ره نافی خودی ب تنی هاته ئینان، دلیت وان ئه ویت باوه ری ب ئاخره تی نه ی تیک دچن، و نه گه ره به حسی غه ری خودی هاته کرن، وی کافی ب که یف دکهن. بیژه: خودی و، چیکه ری ئه رد و ئه سمانان، زانایی نهینی و ئاشکه رایان، تو حو کمی دنا فبه را به نده ییت خو دا دکه ی، دی و تشتی ئه و تیدا ژیک جو دا.
 ﴿٤٧﴾ و ب راستی [رؤژا قیامه تی] نه گه ره هندی دئه ردیدا هه ی یی سته مکاران بایه، هندی دی ژی دگه ل یی وان بایه، دا [وی رۆژی] ژ پیش خو فه دن ژ بهر ئیزایا گران یا وی رۆژی، و ئه و [ئیزا و نه خو شیا دۆژه هی] بؤ وان ژ نک خودی ئاشکه را بوو، یا هزرا وان بؤ نه دچو.

﴿٤٨﴾ [وئى رۇژى كورۇژا قيامەتتە] خرايبيا كار و كريات و ان كرين بۇ وان دياربوو، و ئەو ئيزايا وان ترانه بى دكرن، دۇرماندۇرئ و ان گرتن. ﴿٤٩﴾ قىجا ھەر وەختى نەخۇشيشەك [چ نەساخى چ خيزانى و ژارى و... ھتد] گەھشتە مرقى، دى دوعايان ژ مە كەت [ئەم وئى نەخۇشيشى ل سەر راکەين]، پاشى ئەگەر مە كەرەمەك ژ دەف خۇ دايسى، دى بىژئ ئەفە يا شارەزايبيا منە، نەخىر وەساننە [نە يا شارەزايبيا تەيە] بەلى ئەفە [كەرەما مە دايسى تە] جەرپاندنە [كا دى سوپاسيا خودى كەى يان دى سەرداچى]، بەلى باراپتر ژ مرقۇشان ئەفى نوزانن [كو دانا مالى جەرپاندنە و ژ بەر ھندى ژى د سەر پى خۇدا دچن]. ﴿٥٠﴾ ب سوپند ئەويت بەرى وان ژى ئەفە دگوت [وہكى فاروونى و دەستەكا وى]، و ئەو مال و ملكى وان كۆمكرى، ئەو ژ ئيزايا خودى قورتال نەكرن [و فايدهى وان نەكر]. ﴿٥١﴾ و جزاىى كريات و ان ئەو ھنگاقتن، و ئەويت ستەم كرين ژ وان دى جزاىى كريات و ان، وان ھنگيقت، و نە دشين ژى برەفن،

و نە دشين ژ خۇ بدەنە باش. ﴿٥٢﴾ ما وان نەزانىيە كو خوديە رزقى بۇ وى يى وى بقيت بەرفرەھ و بەرتەنگ دكەت، و ب راستى ئەفە [بەرفرەھكرن و بەرتەنگكرنا رزقى] نيشان و چامەنە بۇ وان ئەويت باورەيى دئينن. ﴿٥٣﴾ [ھەى موھمەد تو ب ناڤى خودايسى خۇ] بىژە [وان]: ھەى بەندەيىت من، ھەى ئەويت ھەو ھەو زىدە گونەھ كرين و ھەو ھەو دكرنا گونەھاندا، دايسىيە سەر ھەمى تخويبان، ژ دلۇفانىيا خودى بى ھيشى نەبن، ب راستى خودى ل ھەمى گونەھان دپۇريت، و ھەمى گونەھان ژى دبەت، ب راستى ئەو ھەو گونەھ ژىبەر و دلۇفان. ﴿٥٤﴾ و ل خودايسى خۇ بزقرن و تۆبە بكنەن و خۇ بسپرنە وى [ل بەر ئەمرى وى ب تنى د راوہستاي بن]، بەرى ئيزاب سەر ھەو ھەو دايت، پاشى ھنگى ھاريكاريا ھەو نايتتە كرن. ﴿٥٥﴾ و ھوين [گەلى بەندەيىت من] ل دويش فى قورئانى ھەرن [ئەھكاميت وئى ب جھ بينن]، بەرى ژ نىكە كىفە ئيزاب سەر ھەو ھەو دايت و ھەو ھەى ژ خۇ نە. ﴿٥٦﴾ [كار ب قورئانى بكنە] داكەس [رۇژا قيامەتى] نەبىژئ: ھەيف و مخابن بۇ وئى تخسيري و سستيا من د دگوھدانا خوديدا كرى، و ھەيف و مخابن ئەز ژ ترانە پىكەران بووم.

وَيَدَّالَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِسْنُ صُرْدَعَانًا نَّمَّ إِذَا حَوْلَنَهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتهُ وَعَلَىٰ عِلْمٍ بِلِّ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَئِكَ نَ كُتِرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَوْصِبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أُولَئِكَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ * قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِينَ اسْتَرَفُوا عَلَيَّ أَنْفُسَهُمْ لَا تَتَّبِعُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يٰحَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي حُبِّ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لِمَنِ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

أَوْ تَقُولُ لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولُ
 حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْلَا أَنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
 بَلَى قَدْ جَاءَ نَكَأَتِي فَكَذَّبْتِ بِهَا وَأَسْتَكْبَرْتِ وَكُنْتِ
 مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
 اللَّهِ وَجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَوْتَى لَلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾
 وَيَسْأَلُ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ
 وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا وَإِيَّاتِ اللَّهِ أَولِيَابِكُمْ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
 أَغْفِرَ اللَّهُ تَابَ مَرْوُوتٌ أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ
 أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
 لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلَى
 اللَّهُ فَاعْبُدْهُ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ
 قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ
 مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

﴿٥٧﴾ یان بیژیت ته گهر خودی ته ز راسته ری کر بامه،
 ته ز دا ژ پاریزکاران بم [ته فرۆ]. ﴿٥٨﴾ یان ژ ی وه ختی
 نیا یی دینیت بیژیت: خوژی ته ز جاره کا دی ز فری بامه
 [دنیایی]، و ته ز ژ قهنجیکاران بامه. ﴿٥٩﴾ بهلی نیشان
 و نایه تیت من [د دنیا ییدا] بو ته هاتبون [و تو دشایی
 راسته ری بی، ته گهر ته باوهری پی نیا بایه]، بهلی ته
 دره دانان، و ته خو مه زن کر و تو ژ گاوران بووی
 [قیجا ژ نوی تو دیژری ته گهر خودی ته ز راسته ری
 کر بامه و جاره کا دی ز فری بامه دنیایی، و تو ب خو بهری
 نوکه د دنیا ییدا بووی، و همی ری کیت راسته ری کرنی
 ل بهر چافیت ته ییت دیار بون بهلی ته نه گرتن].
 ﴿٦٠﴾ و روژا قیامه تی ته ویت دره و ب نافی خودی
 کرین [هه فیشک بو چی کرین]، دی بینی روی ره شن،
 ما چه بو ته ویت خو مه زن دکن د دوزه هیدا نینه؟
 ﴿٦١﴾ و ته ویت ته قوا خودی کرین [و خو ژ شرکی
 پارستین]، خودی دی وان قورتالکته ژ بهر چونا
 وان ل سهر ری کا سهر فراهازی، نه نیا ادگه هیته وان و
 نه ژ ی ب خهم دکه فن. ﴿٦٢﴾ خودی چیکه ری همی

تشتانه، و ههر ته وه سه خیر کر و سهر کاری همی تشتان. ﴿٦٣﴾ کلیت ته رد و ته سمانان ییت وینه [کاری
 ریغه برنا ته رد و ته سمانان بهس یی ویه]، و ته ویت باوهری ب نیشان و موعجزیه ییت خودی ته نیا یین،
 ته ون ییت خوساره ت. ﴿٦٤﴾ بیژه: گهلی نه زانان، ته ری هوین ته مرئی من دکن، ته ز بیکی دی شوینا خودی
 بهر یسم. ﴿٦٥﴾ ب سویند وه حی بو ته و بو پیغه مبه ریت بهری ته یا هانی، ته گهر تو هه فیشکان بو خودی
 چی کهی دی کار و کریاریت ته پویچ بن، و دی بییه ژ وان ته ویت خوساره ت. ﴿٦٦﴾ [نه وی نه بهر یسه
 یی ته و ته مرئی ته پی دکن] بهلی خودی بهر یسه و ژ شوکور داران به. ﴿٦٧﴾ وان [ته ویت هه فیشکان بو
 خودی چی دکن] ب دورستی و ب رهنگی پیدفی، ریژ ل خودی نه گرتیه [و وه ک پیدفی نه نیاسیه و مه زن
 نه دانایه]، و ته رد همی روژا قیامه تی د دهستی ویدایه، و ته سمان ژ ی د دهستی وی یی راستیدا دینچایینه،
 و خودی یی پاک و بلند ژ وی شرکا ته و دکن.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ
 إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾
 وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ
 بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ وَوُضِعَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾
 وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَهَا
 فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
 يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
 هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾
 قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِمَا سَمِعْتُمُوهُ
 أَلْمَسْكُرِينَ ﴿٧٢﴾ وَيَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
 زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
 سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ رَبِّكُمْ فَقَدْ خَلُّوا خَالِدِينَ فِيهَا وَقَالُوا
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
 نَتَّبِعُوا ۗ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٣﴾

﴿٦٨﴾ و بۆق [بۆقا ئيكي] هاته بفرن، فيجا هندي
 دئرد و نه سماناندا هي دكهفن و دمرن، ژ بلي وى
 يى خودى چه ز نكرى بمرى [كو سرافيل ب
 خويه، پاشى پشتى هنگى نه و زى دمرى]، پاشى
 جاره كا دى بفل بۆقى هاته دان، هنگى نه و دى
 ژبيشه راوهستن و چافه رى بن [كا دى چ ب سه رى
 وان تىت]. ﴿٦٩﴾ و نه ردى مه شه رى ب نوورها
 خودايى خو رو ن بوو، و كتبيت كار و كريان هاتنه
 دانان، و پيغه مبه ر و شاهد [نه و مليا كه تىت كريان
 بهنده يان دنقيسن] هاتنه حازر كرن، و حوكم ب
 دورستى نافه را واندا [بهنده ياندا] هاته كرن، و ستم
 ل كه سى ژ وان نايتته كرن [نه خي رى ت وان كيم دبن،
 و نه گونه يى ت وان زيده دبن]. ﴿٧٠﴾ و هه ر تيك
 دگه هيه ته وى با وى كرى [جزايى خو دستينىت]، و
 خودى ب وى يا نه و دكه ن ژوان ب ناگه دار تره، [ژ
 خير و گونه هان و چ ژكار و كريان ريان وان ل به ر
 به رزه نايت]. ﴿٧١﴾ و نه وى ت گاوربو وى ن كؤم كؤم
 بؤ جه هه نه مى دى تينه ناژوتن، گا فا گه هشتنه ده ف،

ده رگه هيت [جه هه نه مى] دى [بؤ وان] فه بن، ده رگه هفانيت دؤزه مى دى بيژنه وان: نه رى ما پيغه مبه ر ژ هه وه
 ب خو، بؤ هه وه نه هاتبون، نايه تىت خودى بؤ هه وه بخوينن، و هه وه ژ ديتنا فى رؤژى بترسينن؟ دى
 بيژن: به لى [پيغه مبه ر بؤ مه هاتبون، و نه م ژ فى رؤژى ترساندبووين]، به لى نه مرى خودى ب تيزادانى
 دراستا مه گاوراندا ده جى خودا بوو [و نه م هيژايى فى بووين نه فا هاتيه سه رى مه]. ﴿٧٢﴾ دى بيژته
 وان، [ما دم و هسا يه فيجا] ريكا ده رگه هيت جه هه نه مى بگرن و هه ر وهه ر تيدا بمينن، وهى چ پسه جهه
 جهى خو مه ز نكه ران [نه وى ت خو ژ به رستنا خودى مه ز نتر ديتن]. ﴿٧٣﴾ و نه وى ت پاريزكاريا خودى كرين
 ده ست ده ست بؤ به حه شتى دى تينه ره وانه كرن، فيجا گا فا گه هشتنه ده ف به حه شتى ده رگه هيت وى بؤ وان
 فه دبن، و ده رگه هفانيت وى دى بيژنه وان: سلاف ل هه وه بن، هوين ژ گونه هان هاتنه پاقر كرن، و هه ر نه د
 به حه شتيدا و هه ر وهه ر تيدا بن. ﴿٧٤﴾ و [به حه شتى] دى بيژن: هه مى په سن و شو كور بؤ وى خودايى نه وى
 په يانا خو نه واداييه مه ب جه كرى، و نه ردى به حه شتى گه هاندييه مه هه ر جهى مه بقت لى تاكنجى
 ببن، و چ خو ش خه لاته، خه لاتى وان نه وى ت كار و كريان ت قه نچ دكه ن.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الْقَوْلِ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ لَمْ يَلِدْ ﴿٣﴾ مَا يُجَدُّ لَهُ فِيءَ أَيْتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَعْرُزُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبِلَدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

الجزء الرابع

﴿٧٥﴾ و تو دئی ملیاکه تان بینی ل دور عهرشی وهرهاتین، و پهسن و شوکور و تهسییحا خودئی دکهن، و خودئی ژ ههمی کییاسییان پاقرژ دکهن، و ب دادوهری حوکم د نابهرا و اندا [بهحهشتی و دۆژههیناندا] هاتهکرن، و بهحهشتی دئی بیژن: ههمی پهسن و شوکور بو خودائی ههمی جیهانان.

سورة غافر

ل مه کههیی هاتیهه خوارئی (٨٥) ئایهته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئیتته خواندن (حا، میم)، ل دور رافه کرنا فان رهنگه تیپان، بزفره سهری سؤرهتا (بهقهره). ﴿٢﴾ ئینانه خوارا فئی قورئانی ژ نک خودایی سهردهست و زیده زانیه. ﴿٣﴾ گونهه ژیهه و تویه وهرگر و ئیزا گران و خودان که ره مه، چوپه رستی ییئت راست و دورست ژ وی پیقه تر نینن، و دویباهییا ههر تشته کی ب بال و یقه هیه. ﴿٤﴾ کس مه ده رکییی د

ئایه تیئت خودییدا ناکهت گاور نه بن، فئيجا گهریان و هاتن و چؤنا وان [ئانکو بازرگانئی و سلامه تیسیا وان، دگهل گاورییا وان] دوه لاتاندا بلا ته نه خاپینیت [کو تو وی هزری بکهی ئه و نا ئینه ئیزا دان و ناهینه سزا کرن ل سهه کارو کریاریت خو]. ﴿٥﴾ بهری وان، مله تی نوو حی و دهسته ک و کؤمیت پشتی وان ژی هاتین، پیغه مبه ریئت خو دره وین دانان، و ههر مله ته کی کره دلئی خو و ل بهر گهریا پیغه مبه ریئت خو بهنگیشن [نه خو شیهه کی بیننه سهری]، و ب نه هه قییبی جره بهر کرن [ل دویف هزارا وان] هه قییبی بی هیز بکهن و نه هیلن، فئيجا من ئه و ئیزا دان، بهری خو بدئی کا ئیزا دانان من یا چاوا بوو! ﴿٦﴾ ئه ها ب فی رهنگی فهرمانا [ئیزایا] خودایی ته بو گاوران واجب بوو، کو ئه و دۆژههینه. ﴿٧﴾ و ئه ویت عهرشی ههلدگرن، و ئه ویت دورماندور ته سیبج و حه مدا خودایی خو دکهن [ئانکو ب سوپاسییا خودایی خو، خودایی خو ژ ههمی کییاسییان پاقرژ دکهن]، و ب دورستی باوهرییی پی دئینن، و داخووازا گونهه ژیره نی بو ئه ویت باوهری ئینایین دکهن [و دیژن]: خودیوو دلؤفانی و زانیاته، ههمی تشت ییئت فه گرتین، فئيجا گونهه هیئت وان ئه ویت تویه کریین و رییکا ته گرتین ژئ بیه، و وان ژ ناگری دۆژههیی بیاریزه.

﴿٨﴾ خودیوؤ تو وان [خودان باوهران] و یت باش ژ باب و باپیر و ههفسهر و دویندوها وان، بکه د بهحهشتا عهدهن و ناکنجیو ونیدا، ئەواته سۆز و په بیان پئی دایبیه وان، نئی تویی یئی سهردهست و کاربنه جهه. ﴿٩﴾ و وان ژ ئیزایا خرابییان بپاریزه، و ههر کهسی وئی رۆژی توژ ئیزایا خرابییان بپاریزی، ئەفهه [بئی گومان] ته دلوفانی پئی بر، و ئەفهیه سهرفه رازیا مهزن. ﴿١٠﴾ و ئەو یت گاوربووین دئی ئینه گازیکن [ژ بهرئی ملیکه تانفه]، ب راستی کهربا [زیتده نه فیانا] خودی ژ کهربا ههوه بۆ ههوه مهزنتره، وهختی هوین بۆ باوهری ئینانی دهاتنه گازیکن، ههوه باوهری نه دئینا. ﴿١١﴾ دئی بیژن: خودیوؤ ته دو جاران ئەم یت مراندین، و دو جاران ژی ته ئەم یت ساخکرین [زیندی کرین]، و مه گونه هیت خوؤل سهر خوؤ ئاشکهراکرن، ئەهری ریکهک بۆ دهر کهفتنی [ژ جههنه می] ههیه [ئهم ژئی دهر کهفین و بزفرینه سهر دنیا یی]. ﴿١٢﴾ ئەهف ئیزایا هوین یتدب راستی یا هندیی، ههر وهختی خودی ب تنی دهاته پرستن ههوه خوؤ نه رازی دکر، و ههوه ددهت، و رزقی بۆ ههوه ژ ئەسمانی دئینته خواری، و ژ بلی وان ئەو یت بهرئی خوؤ دایبینه خودی، کهسی دی بۆ خوؤ چام و دهرسان ژ فان نیشانان ناگریت. ﴿١٤﴾ فیهجا خودی پهریسن، و بلا په رستنا ههوه ژ دل بۆ وی یت، بلا گاوران پئی نه خوؤش ژی یت. ﴿١٥﴾ [خودی] پایه بلند و سالدۆ خهت مهزنه، خودان عهرشه، و هجیبی ب فهرانا خوؤ بۆ ههر کهسی بقیت ژ بهنده یت خوؤ دهنیریت، دامرؤقان ژ رۆژا فیکهفتنی [کو رۆژا قیامه تیه] بترسینت و ناگهدار بکهت. ﴿١٦﴾ رۆژا [ههمی ژ گوران دهرکهفن و] ئاشکهرا دبن، چو کرایت وان ل بهر خودی بهرزه نابن. [ههر خودی دئی بیژیت: [ئهری ئەفرۆ سهروهری و ملکینی یا کییه؟ [ههر خودی دئی بهر سفی دت و بیژیت: [سهروهری و ملکینی یا خودایی تاک و ته نیا و سهردهسته.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَفِيهَا الْمَسَائِدُ وَالْمَسَائِدُ تَقِ الْمَسَائِدَ يَوْمَئِذٍ فَكَيْفَ رَحِمْتَهُمْ وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَخِيصَتَا اثْنَتَيْنِ فَأَعْرَفْنَا بِدُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَخُدَّهِ كَعَفَرْتُمْ وَإِنْ يُسْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا فَلِذَا كُرِهَ اللَّهُ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْزِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَدْرُؤٌ لَا يُخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
 أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٦١﴾
 وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
 بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦٢﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ
 كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ ﴿٦٣﴾ يَقُولُ لَكُمْ
 أَلَمْ تَكُنْ أَلِيمًا ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَضُرُّنَا مِنْ نَاسِ اللَّهِ
 إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
 إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٦٤﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَأْتِي فِرْعَوْنَ
 عَلَيْكُمْ مَثَلُ الْآخِرَابِ ﴿٦٥﴾ مَثَلُ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
 وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٦٦﴾
 وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٦٧﴾ يَوْمَ تُؤَلَّفُونَ
 مَأْلَكًا مِنْ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٦٨﴾

﴿٦٦﴾ و فیرعهونی گوت: ژ من بگهرن دا ئەز مووسایی بکوژم، و بلا پاشی گازی خودایی خو بکەت [بلا خودایی وی وی ژ من قورتال بکەت]، ئەز دترسم [ئەگەر ئەز وی نەکوژم] ئەو دینی ههوه بگوهوریت، یان ژی خرابییی د ئەردیدا به لاف بکەت. ﴿٦٧﴾ و مووسایی گوت: ئەز خو ب خودایی خو و خودایی ههوه، ژ هەر خو مەزنکەر کە بی باوهر ژ رۆژا قیامەتی، دپاریزم. ﴿٦٨﴾ و زه لاهمەکی خودان باوهر ژ مالا فیرعهونی بەلی باوهریسا خو فەدشارت، گوت: ئەری هوین دی مروفهکی کوژن چونکی دبیت: خودانی من خودییه، و ب موعجیزه قەیی بو ههوه ژ دهف خودایی ههوه هاتی، و ئەگەر ئەو بی درهوین بیت درهوا وی دی ل وی زفپیت، و ئەگەر بی راستگو بیت هندەک ژ وی ئیزایا ههوه بی دترسینیت، دی ژ ههوه گریت [ئەو هندە بەسه، ههوه دی هیلاک ببەت]، ب راستی خودی وی راسته پری ناکەت بی زیدە خراب و درهوین. ﴿٦٩﴾ هە ی مله تی من، ئەفرۆ سەرورەری یا ههوهیه، و هوین د ئەردیدا [ل سەر

ئسرائیلیان] زال و سەردهستن، فینجا ئەگەر ئیزایا خودی ب سەر مه‌دا هات، کیسه هاریکاری و پشته‌فانیسیا مه بکەت و مه ژی قورتال بکەت؟ فیرعهونی گوت: ئەز ژ وی پیقه‌تر بو ههوه نابیزم یا بهری نوکه من گوتی [ئەز ژ وی چیت نایینم یا ئەز دینم، کو پیته کوشتن دا دۆزا وی ب دیواهیك بیت]، و ئەز [ب وی یا ئەز چیت دینم] ژ ریکا راست پیقه‌تر نیشا ههوه نادم؟. ﴿٣٠﴾ و ئەوی خودان باوهر [و ژ بنه مالا فیرعهونی] گوت: هە ی مله تی من [ئەگەر هوین باوهریسی ب مووسایی نهئین، و هەر بهر گهرپانا کوشتنا وی بکەن] ئەز دترسم رۆژەکا [ب ئیزا] و هکی رۆژا کووم و دهسته‌کان [کو میت ل سەر پیغه‌مبه‌ریت خو بوویینه دهسته‌ک] ب سەر هه‌وه‌دا بیت. ﴿٣١﴾ و ئەز دترسم ئیزایه‌کا و هکی یا مله تی نووح و عاد و (سه‌موود) و ئەویت پشتی وان هاتین ب سهری هه‌وه بیت، و ب راستی خودی سته‌م بو چو به‌نده‌یان نه‌فیت [ئانکو که‌سی بی گونە‌ه‌ئیزا ناده‌ت]. ﴿٣٢﴾ و هە ی مله تی من، ترسا من ل سەر هه‌وه ترسا رۆژا گازی کریتییه (رۆژا قیامه‌تی) [گازی‌کرن تیدا مشه‌ دیته و خه‌لکی به‌حه‌شتی و جه‌هنمی گازی تیک‌دکەن، و گاوب خوژی دناقه‌را خودا گازی تیکدو دکەن، و دیته لافلافا وان و جره‌پرا وان]. ﴿٣٣﴾ رۆژا هوین پشتا خو دده‌نه ناگری و دره‌فن، و هه‌وه چو پارێژان نینن کو هه‌وه ژ ئیزایا خودی بپاریزن، و هەر که‌سی خودی گو‌م‌پا و به‌رزه بکەت، که‌س نینه وی راسته‌پری بکەت.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِ يَأْتِيَنَّكُمْ فَمَا زُلْتُمْ فِي
شَكِّكُمْ مَتَا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ نَبْعَثَ اللَّهَ
مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنِ هُوَ مُسْرِفٌ
مُزْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَنٍ
أَتَاهُمْ كُفْرًا مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ
يَطُغُّ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَهَيِّئْ لِي بِنْتِ لَيْسَىٰ صَاحِبَةَ عِلْمٍ لِي أَبْلُغَ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَابَ
السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَذَّابًا
وَكَذَلِكَ رَأَىٰ فِرْعَوْنُ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كُنْذِرْ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
يَقُومُوا أَتَمِعُونَ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَقُومُوا
إِنَّمَا هِيَ إِحْيَاؤُا الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَتَّعُوا وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ
دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِمَّنْ ذَكَرْنَا وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَذَّابًا
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

﴿٣٤﴾ و ب سویند بهری [موسایی] یوسف [ژدهف خودی] ب نیشانیت ناشکرا و موعجزه یانغه بۆ هه وه هاتبوو، و هویس هیژ ژ وان نیشانان د دودلن ته ویت یوسف بۆ هه وه ئیناین، قیجا گاڤا یوسف مری، هه وه گۆت: خلاس، خودی پشتی یوسف چو پیغه مبهران ناهنیریت، هۆسا خودی وی گو مړا دکهت ته وی زیده خراب، و د ئیکینیا خودیدا ب گو مان. ﴿٣٥﴾ [پیت زیده خراب و ب شک ته فه نه] ته ویت مه ده رکیی د نیشان و ئایه تیت خودیدا دکه ن بی به لگه و نیشانه ک وان هه بیت، مه ده رکییا وان که ربا خودی و یا خودان باوهران پتر و مه زنت لی کر، و هۆسا خودی دلای هه ر خو مه ز نکه ر و زیده خراب و هه ق دژمه کی مؤر دکهت. ﴿٣٦﴾ و فیرعه ونی گۆت: هاما نو تو بۆ من قه سه رکا بلند ئافاکه [بچمه سه ر] به لکی بگه همه ده رگه ه و ریکان. ﴿٣٧﴾ ده رگه ه و ریکیت ته سممانان، دا به ری خو بده مه خودایی موسایی، و ته ز دینم ته و ژ دره وینانه، و هۆسا کار و کریاریت وی پیت خراب بۆ هاتنه جوانکرن و ژ ریکا راست هاته فه ده ر کرن، و بیلانگپرانا فیرعه ونی ژ خوساره تیی پیغه تر نه بوو. ﴿٣٨﴾ و ته وی باوهری ئینایی گۆت: هه ی مله تی من، گو هی خو بده نه من ول دویف من وهرن، ته ز دی به ری هه وه ده مه ریکا راستی و سه ره رازیی. ﴿٣٩﴾ هه ی مله تی من، ژینا فی دنیا یی ب تنی خو شیه کا دو مکورته، و ناخره ته جهی ئاکنجیوون و بنه جهی. ﴿٤٠﴾ هه ر که سی [د فی دنیا ییدا] گونه هه کی بکهت، ته و ته مه تی گونه ها خو دی تته جزا کرن، و هه ر که سی باشیی بکهت، چ میر بیت چ ژن، و ته وی خودان باوهر بیت، ته فه دی چنه د به حشتیدا و رزقی وان بی حسیب و هه ژمار دی تته بهر وان.

الحزب
٤٨

وَيَقْوِم مَالِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾
 تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
 عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفِيرِ ﴿٤٢﴾ لَأَجْرَمَ أَنَّمَا
 تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
 وَأَنْ مَرَدْنَا إِلَى اللَّهِ وَإِنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾
 فَسْتَأْذِنُوا لَكُمْ وَأَقْرَبُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ
 إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْإِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَدَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا
 وَحَاقَ بِإِذَا فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ
 عَلَيْهَا عُدْوًا وَعَشِيقًا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ
 فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَفَّوْنَ فِي النَّارِ
 فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
 تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَدُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
 الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ قَدْ حَكَمُوا
 بِبَنِي الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْيَانَةِ جَهَنَّمَ
 ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

﴿٤١﴾ و هه ی مله تی من ئەفه چه، ئەز بهرئ هه وه
 ددهمه بهحه شتی و هوین بهرئ من ددهنه هندئ ئەز باوه ریبئ
 ﴿٤٢﴾ هوین بهرئ من ددهنه هندئ ئەز باوه ریبئ
 ب خودئ نه ئینم، و وی بو بکه مه هه فیشک یئ ئەز
 چو ژئ نه زانم، و ئەز بهرئ هه وه ددهمه خودایئ
 سهرده ست و زیده گونه ه ژیبهر. ﴿٤٣﴾ بی گو مان
 ئەوی هوین بهرئ من ددهنی نایب بیته په رستن،
 چونکی به رسفا که سی نادهت نه ل دنیا یئ و نه ل
 ناخره تی، و زفرینا مه هه مییان ب بال خودیقه یه، و
 ب راستی ئەو یب زیده گونه هکار ئەون دۆژه ی.
 ﴿٤٤﴾ ئەفا ئەز دبئژمه هه وه، نئیریک نه دویر، دئ بیته
 بیرا هه وه، و ئەز دئ کاروباری خو هیلمه ب هیثیا
 خودیقه، ب راستی خودئ ناگه ژ هه می بهنده یان
 هه یه و دبینت. ﴿٤٥﴾ فئجا خودئ ئەو [خودان
 باوه رئ شیره تکه ر] ژ خرابیا وی پیلانا وان گئرایئ
 پاراست، و ئیزایه کا خراب ب سه ر بنه مالا فیرعه ونیدا
 هات. ﴿٤٦﴾ سینده و ئیشاران [ئانکو به رده وام هه تا
 رۆژا قیامه تی] جانئ وان ب ئاگری دئته سه وتن، و

رۆژا قیامهت رادبیت خودئ دئ بیژته ملیاکه تان: فیرعه و نیان بیخه دناف دژوارترین ئیزادا. ﴿٤٧﴾ و وهختئ
 ئەو د ئاگریدا دهمینه پیکشه و جر بهرئ دکهن، و ئەو یب ته په سه ر دئ بیژنه وان ئەو یب خو مه زن کرین: نئ
 ئەم دویکه فنیبته هه وه بووین، ما هوین پشکه کئ ژ ئاگری ژ مه فه ناکهن و هه لناگرن؟ ﴿٤٨﴾ و ئەو یب
 خو مه زن کرین دئ بیژن: ئەم هه می وه کی ئیکین دناف ئاگریدا، خلاس، خودئ حوکم د نابهرا بهنده یاندا
 کر [و جر بهر یابئ فایده یه]. ﴿٤٩﴾ و ئەو یب د ئاگریدا دئ بیژنه دهر گه هفانیبته دۆژه ی: بیژنه خودایئ خو
 بلا رۆژه کئ ب تنئ ئیزایی ل سه ر مه سفک بکه ت.

قَالُوا أَوَلَمْ نَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى
 قَالُوا فَأَدْعُوا وَمَا دَعَاؤُا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝
 إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ ۝ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعذِرَتُهُمْ
 وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
 الْهُدَى وَأَوْثَرْنَا نَبِيَّ إِسْرَائِيلَ بِالْكِتَابِ ۝ هُدَى
 وَذَكَرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۝ فَأَصْبِرْ إِنَّا وَعَدَّ اللَّهُ
 حَقًّا وَأَسْتَعْفِزُ بِذُنُوبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعُشِيِّ
 وَالْإِكْبَرِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ
 بِعَيْرِ سُلْطَانِ أَنَّهُمْ إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ
 مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ۝ لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبْرُ مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝

﴿٥٠﴾ [ملياکهت د بهر سفا و اندا] دئی بیژن: نه ری ما پیغه مبه ری ت هه وه ب بهلگه و نیشان و موعجیزه فه بۆ هه وه نه هاتبون؟ دئی بیژن: به لئی [پیغه مبه ری ت مه ب بهلگه و نیشان و موعجیزه فه بۆ مه هاتبون، به لئی مه باوهری ب وان نه ئینا] ملیاکهت دئی بیژن: دئی هوین ب خو داخوازا سفک کرنا ئیزایی بۆ خو ژ خودئی بکهن، و داخوازا گاوران [وئی رۆژی] ما دئی ب چ چیت؟! ﴿٥١﴾ بئ شک ئەم هه ر دئی هاریکار بیا پیغه مبه ری ت خو و نه ویت باوهری ئیناین کهین، د فئی دنیا پیدا و دوئی رۆژی ژیدا یا شاهد تیدا رادبن [کو رۆزا قیامه تیه]. ﴿٥٢﴾ رۆزا عوزر خواستن و هه جه تا سته مکاران ب چو نه چیت و مفای وان نه کهت، و له عنه ت ل وان بیت و پیسه جه بۆ وان بیت. ﴿٥٣﴾ و ب سویند مه راسته ری تی [هه ر تشته کی دیار دینیدا، چ موعجیزه و چ ته ورات و چ ته شریع] دا مووسایی، و مه ئسرائیلی کر نه ویر سی ت ته وراتی. ﴿٥٤﴾ کو ری کا هی دایه تیه، و بیر ئینانه بۆ خودان نه قلان. ﴿٥٥﴾ [هه ی موحه مه د] قیجا سه برئی [ل سه ر

نه زیه تا گاوران و هکی پیغه مبه ری ت به ری خو [بکی شه، بئ شک په یانا خودئی یا راسته، و داخوازا لیبوری نی بۆ گونه هی ت خو بکه، و سپیده و ئیثاران (ئانکو هه می ده مان) ته سبیح و حه مدا خودایی خو بکه. ﴿٥٦﴾ ب راستی نه ویت مه ده ری کی دئایه تی ت خودیدا دکهن، بئ بهلگه و نیشانه ک وان هه بیت، ژ خو مه ز نکرنی پیغه تر دلی و اندا نینه، و نه و [مه ز ناتی] وان ناگه هینی ته وئی یا وان دقیت [کو نه و رونا هی یا دینی فه مرینن]، قیجا خو ب خودئی [ژ خرایسیا وان] بپاریزه، و خو ب هی قیسیا خودیغه بهیله، ب راستی نه وه یی گوهدی ر و بینه ر. ﴿٥٧﴾ ب سویند چیکرنا ئه رد و نه سمانان ژ چیکرنا مرو فان مه ز تره، به لئی باراپتر ژ مرو فان فئ نوزانن. ﴿٥٨﴾ و مرو فئی کوره [گاور] و یی ب چاف [خودان باوهر] و هکی ئیک نابن، و نه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاری ت باش کرین، و نه ویت گونه هکار و هکی ئیک نابن، و کیمن ژ هه وه، هه زرا خو دقان نمونه یاندا دکهن، و چامه یان ژئی وهر دگرن.

﴿٥٩﴾ ب رَاسْتِي قِيَامَت هەر دئی تَبْت و چو شک تیدا نینه، بهلی باراپتر ژ خه لکی باوهر ناکهن. ﴿٦٠﴾ و خوداییی هه وه گۆت: دو عاییی ژ من بکهن ئەز دئی بهر سٹا هه وه دهه، ب رَاسْتِي ئەو ویت خو ل سهر بهر ستننا من و دو عاکرنی ژ من مه زن دکهن، دئی ره زیل و رسوا چنه د دۆزه هیدا. ﴿٦١﴾ خودییه یی شهف بۆ هه وه داییی دا هوین تیدا فه هه سن، و رۆژ رۆژ نکر بیه [دا هوین کار و باریت خو تیدا ب ریفه بیهن]، ب رَاسْتِي خودی خودان کهرمه ل سهر خه لکی، بهلی باراپتر ژ خه لکی سوپاسییا خودی ناکهن. ﴿٦٢﴾ ئەفه یه خودی، خودانی هه وه، چیکه ری هه می تشتی، چو بهرستییت رَاسْت و دورست ژ وی پیقه تر نینن، فینجا هوین چاوا بهری خو ژ بهر ستننا وی وهر دگپرن [بو بهر ستننا ئیکی دی]. ﴿٦٣﴾ هۆسا ئەو ویت مه ده رکی د ئایه تیت خودیدا دکرن، بهری وان ژ هه قیسی و ئیکینییا خودی دئیتته وهر گپران. ﴿٦٤﴾ خودییه ئەوئ ئەرد بۆ هه وه کر بیه جهی خو جهی و ئاکنجیبوونی و بۆ ژینی خو شگری، و ئەسمان کر بیه بان، و وینه و شکل دا هه وه و وینه یی هه وه جوان کر و رزقی پاک و پاقر دا هه وه، ئەفه یه خودی خودانی هه وه، فینجا پاک و بلندی بۆ خودی، خودانی هه می خه لکی. ﴿٦٥﴾ ئەوه یی ساخ و هه ره هه مایی، چو بهرستییت رَاسْت و دورست نینن ژ وی پیقه تر، فینجا هوین بهر ستننا وی ب تنی بکهن و چو هه فپشکان بۆ چی نه کهن، و هه می په سن و شوکور بۆ خودانی جیهانان. ﴿٦٦﴾ [هه می موحه مه د] بیژه وان: ب رَاسْتِي پشتی نیشانیته ئاشکهره راکه ر ژ خوداییی من، بۆ من هاتین، ریک بۆ من نه هاتییه دان ئەز وان بهر تسم ئەو ویت هوین شوینا خودی دپه رتسن [پشت رَاسْت بن ئەز بهر ستننا وان ناکه م]، و ئەمری من یی هاتییه کرن ئەز خو بسپیره مه خودانی هه می جیهانان [و بهر ئەمری وی ب تنی بیم].

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيَّتُهُ لَأَرْيَبُ فِيهَا وَالَّذِينَ أَكْفَرُوا لَنَسِئًا لَأَيُّومِنُوت ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ لَتَسْكُنُوا فِيهَا وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِبْرَاهِيمَ اللَّهُ الَّذِي فَضَّلَ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْفَرُوا النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا إِلَهًا إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُ كَفَّالٌ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يُعَاقِبُونَ اللَّهَ يَجْحَدُونَ ﴿٦٢﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٣﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نَفْثَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُجُوًّا وَمَنْكُرًا مِنْ يَتُوفَى مِنْ قَبْلِ وَلِتَبْلُغُوا أَجْلًا مُّسَمًّىٰ وَعَلَّامٌ لِّتَعْقَابَاتٍ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَكْفُرُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُضْرَبُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمِمَّا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ تَكُنْ تَدْعُوهُمْ مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَمِمَّا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًىٰ لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِنَّمَا تِرْيَاقُ بَعْضِ الَّذِي وَعَدْتُمْ فَأَتَوْفَىٰ تِلْكَ فَإِنَّمَا يَرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

﴿٦٧﴾ ئەو ەيى ھوين (ئانكو بايى ھەو ەئادەم) ژ ناخى چيكرين، پاشى ژ چپكەكى، پاشى ژ خوينپارەيەكى، پاشى ھەو ە بچويك ددەت [و پيچ پيچە ھەو ە مەزن دكەت] دا ب دورستى تى بگەھن و بالق بين، پاشى دا پير و كال بين، و ھندەك ژ ھەو ە بەرى بالق بين و بەرى پير بين دمرن، و دا بگەھنە رۆژەكا دەستنيشانكرى، و دا ھوين بۆ خو ە قەلەكى بگرن. ﴿٦٨﴾ ئەو ە يى ژينى و مرنى ددەت (ئانكو ئەو ە ساخ دكەت و دميرنيت)، ئەگەر كارەك فيا، بەس دى بېژتى ھەبە دى بيت. ﴿٦٩﴾ ئەرى ما تو ناينى ئەويت مەدەر كيى د نيشانيت خوديدا دكەن، چاوا رويى وان ژ ھە قيسى بۆ نەھە قيسى دئيتتە وەرگيران. ﴿٧٠﴾ ئەويت قورئان و ئەو تىتى مە پيغە مەبريت خو پى ھنارتين درەو دانايين، فيجا نيزيك دى زانن [كا دويماھيكا كارى وان دى بيتە چ]. ﴿٧١﴾ وەختى ستويى وان دكە قيتە قەيد و زنجيران و دئيتتە راكيشان. ﴿٧٢﴾ د ئاھا شاريايدا، پاشى دئاگريدا، دئيتتە سۆتن. ﴿٧٣﴾ پاشى دى [ملياكەت] بېژنە وان: كا ئەويت ھەو ە

بۆ خودى دكرنە ھەفېشك. ﴿٧٤﴾ ھەو ە شويئا خودى دپەرستن، گۆتن: ل مە بەرزەبوون، نى [د دنيايى ژيدا] ئەو چو نەبوون، مە دپەرستن، ئەھا ھۆسا خودى گاوران گومرا و رېبەرزە دكەت. ﴿٧٥﴾ ئەف ئيزايە يا وى كەيفيتتە يا ھەو ە دنيايىدبا بگنەھان دبر، و يا وى بەترانى و خو مەز نكر تيبە يا ھەو ە ژ نەھەقى دكر. ﴿٧٦﴾ دى ھەرنە دۆژەھى، د [ھەر حەفت] دەرگەھانرا و ھەرو ھەر تېدا بن، و چ پيسە جھە جھى خو مەز نكەران. ﴿٧٧﴾ فيجا [ھەى موھەمەل سەر گۆتن و كرياتت وان] سەبرا خو بكتيشە، ب راستى پەيانا خودى يا راستە، فيجا يان ئەم د ژيانا تەدا دى ھندەك ژ وى [ئيزا] يا مە پەيان پى دايبىيە وان نيشا تە دەين [دا چاقيت تە پى رۆن بين، ئەفە رۆژا بەدرى چى بوو]، يان ژى [ھيژ تە نەديتى، ئەو ئيزاب سەرى وان ھاتى] دى تە مريبن، زفرينا وان ب بال مەفەيە [دى كيشە خلاس بن].

﴿٧٨﴾ و ب سویند مه بهری ته پیغه مبه ریت هنارتین، مه سه رهاتییا هندهك ژ وان یا بو ته گوئی، و مه یا هندهك ژ وان بو ته نه گوئیسه، و چو پیغه مبه نه نشین بی دهستورییا خودی چو نیشان و موعجیزه یان بینن، و هه ره وه خته کی فرمانا خودی [ب ئیزادانا وان د دنیا تیدا یان د قیامه تیدا] هات، کاری وان ب دویاهی هات، و هنگی نه ویت ل سه ره پویجاتیی و ب دویف پویچییی دکه فن خوسارهت بوون. ﴿٧٩﴾ و خودییه تهرش و که وال [حیشر و پهز و چیل] بو هه وه دایی، دا سواری هنده کان ببن، و ژ هنده کان بخون. ﴿٨٠﴾ و هندهك فایده ییت دی ژ بی هه وه بی تیدا هه یین [و مه بو هه وه بی ت دابین]، دا پی بگه هه ونی هه و جه یسیا د دلی هه وه دا [کو باریت هه وه ژ جهه کی به نه جهه کی دی]، و هوین ل سه ره وان و ل سه ره گه مییان دئینه هه لگرتن. ﴿٨١﴾ و خودی نیشایت [دهسته لانداریا] خو نیشا هه وه ددهت، قیجا هوین کیژ نیشانا وی ئینکار دکن، و باوهریی پی نائینن [چو نیشایت وی نائینه ئینکار کرن]. ﴿٨٢﴾ ئه ری ما

ئهو د ئه ر دیدا نه گه رپایینه، دا ببینن کا دویاهییا نه ویت به ری وان بوو چ؟ ئهو ژ وان پتر بوون و ژ وان ب هیزتر بوون، و ژ وان پتر شوینوار د ئه ر دیدا هه بوون، قیجا ئه و وان ب دهست خو قه ئینایی [ژ هیز و ئافاهی، یان مالداریی] ئهو ژ ئیزایا خودی رزگار نه کرن [و فایده ی وان نه کرن]. ﴿٨٣﴾ قیجا وه ختی پیغه مبه ریت وان ب موعجیزه و نیشایت ئاشکه رافه بو وان هاتین، ب وی زانینی ئه و وان هه ی دسه ردا چو ن [و پویته نه دانه وی زانینی ئه و پیغه مبه ر پی هاتین، و خه لك لی ب گو مان ئیخستن]، و ئه و ئیزایا وان ترانه پی ذکر دۆرماندۆریت وان ب خو گرتن. ﴿٨٤﴾ قیجا وه ختی وان ئیزایا مه دیتی، گو تن: مه باوهری ب خودی ب تنی ئینا، و مه باوهری ب وان تشتان نه ما نه ویت مه بو خودی دکر نه هه قشك. ﴿٨٥﴾ قیجا باوهری ئینانا وان فایده ی وان نه کر پستی ئیزایا مه دیتین، ئه فه ریکا خودییه د راستا هه می به نده بی ت ویدا [پستی ئیزایی بینن ژ نوی باوهریی بینن، فایده ی وان ناکهت]، و هنگی گاور دئی خوسارهت بن.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِتَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فَفُضِّ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبَلَّغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرًا مِنْهُمْ وَأَسَدُوا قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ كَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعَالَمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا أُمَمًا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكْ يَفْعَلْهُمُ إِمْنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سَنَّتْ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

سوره تا فوسیلته

ل مه که هئی هاتییه خوارئ (۵۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (حا، میم)، و ل دور رافه کرنا فان رهنکه تپان، بزفره ده سستیکا سوره تا به قهره. ﴿۲﴾ ئەف قورئانه ژ دەف خودایئ دلوفان و خودان په حم هاتییه خوارئ. ﴿۳﴾ کئیته که نیشان و نایه تیت وئ ب دیرئی هاتییه ئاشکه راکرن، قورئانه که ب زمانئ عهره بیسه، ئەوئیت دورست تئ دگه هن قه درئ وئ دزانن.. ﴿۴﴾ مزگینییه [بؤ مروئیت خودئ] و ئاگه هدارکه ره [بؤ دژمنیت خودئ]، به لئ باراپتر ژ [گاوران] بهرئ خو ژئ وه رگپران، و گوئی خو نادهئ. ﴿۵﴾ و گوئن: په رده ل سهر دلیت مه نه، و ئەفا تو بؤ مه دبیژی ئەم تئ ناگه هین، و گوئیته مه دکه پرن مه های ژئ نینه توچ دبیژی، و په رده یه کا د نایه را مه و ته داده ی، فئجا تول سهر دینئ خو به، و ئەم

المؤمنین
۱۸

سوره فوسیلته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَّ ﴿۱﴾ تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۲﴾ كَذَّبَ فُضِّلْتَ ءَايَاتُهُر قُرْءَانَا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿۴﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكْثَرَتِنَا نَدْعُونَ إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ فَاَعْمَلْنَا عَلَيْهِمْ قَوْلًا إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيْنَا الْكَلِمَةُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ ﴿۵﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿۷﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ تُكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فَخَلَقْ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءَأْنَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۸﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رِيسًا مِن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَمْوَانَهَا فِئ أَنبَعَةِ آيَاتٍ سَوَاءً لِّلسَّالِفِينَ ﴿۹﴾ ثُمَّ أَسْرَوْنِي إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وِلِلْأَرْضِ أَتَيْنَا طَوْعًا وَكَرِهًا قَالْنَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿۱۰﴾

یئیت ل سهر دینئ خو. ﴿۶﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئەز ژئ مرو فیه کم وه کی هه وه، وه حی بؤ من دئیته کو ب راستئ خودایئ هه وه خودایه کی ب تئییه، فئجا راست رییکا وی بگرن و ل سهر بمینن، و داخو ازا لیبوریئئ ژئ بکه ن، و ئیزا و نه خو شی بؤ موشرکان بیت. ﴿۷﴾ ئەوئیت باوهری ب دانا زه کاتی نه یی و باوهری ب پوژا قیامه تئ نه یی. ﴿۸﴾ ب راستئ ئەوئیت باوهری ئیناین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، خه لاته کی بی فیه برین بؤ وان یئ هه ی. ﴿۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئەرئ هوین باوهری بیئ ب وی [خودایئ] نائینن ئەوئ ئەرد د دو پوژاندا چئیکری، و هوین هه فیه ران بؤ چئ دکه ن؟ ئەو چئیکه ر، خودانئ جیهانانه. ﴿۱۰﴾ و چیا بیئ بنه جه و بلند یئت ئیخستینه دئه ردیدا [دانه هه ژ بیئ]، و [ب ئاف و گل و گیایی و دار و ده رامه ت و شینکاتی] یئ ب بهر ه که ت ئیخستی، و د چار پوژئیت تمامدا، رزقی خه لکی ئەردئ ئەوئیت هه وجه دیار کر. ﴿۱۱﴾ پاشئ بهرئ خو دا ئەسمانی و ئەو دویکیل بوو، و گوته ئەردئ و ئەسمانی هه وه بقیئ و نه قیئت ل دویف ئەمرئ من و هرن [کا من چ د ناف هه وه دا بؤ مرو فان چئ کریسه، ده ربیخن] گوئن: ئەم ب دلخو شی و بهر ئەمرئ ته هاتین.

﴿١٢﴾ و خودی د دو پوژاندا کرنه هفت ته سمان، هه ره ته سمانه کی کاروباری وی دورست کر، و مه ته سمانی دنیا بی ب ستیران خه ملاند و پاراست [ژ شه تینان]، ب راستی ته فه ته کبیر و ته قدیرا خودایی دهسته لاتدار و زانایه. ﴿١٣﴾ فیجا ته گهر وان بهری خو [ژ باوه ریئینان و هزر کرنی د فان چیکریاندا] و هر گپرا، تو بیژه: ته فه من هوین ژ هشکه قیرییه کی ترساندن، وه کی وی هشکه قیری بی تهوا عاد و (سه موود) هنگاقتین. ﴿١٤﴾ وهختی پیغه مبهه ژ هه می ره خانقه بو وان هاتین [گوتینه وان]: ژ خودی پیغه تر نه به ریسن، گوتن: ته گهر خودایی مه فیابایه پیغه مبهه رهان بهنیریت، دا ملیاکه تان هنیریت، و ب راستی ته فا هوین بی هاتینه هنارتن، ته م باوه ری بی پی نائینین. ﴿١٥﴾ هندی عاد بوون ژ نه هه فی خو د نه دیدا مه زن کرن، و گوتن: کی ژ مه ب هیژ تره؟ ما وان نه ددیت، ب راستی تهو خودایی تهو چی کرین ژ وان ب هیژ تره، و وان باوه ری ب نایهت و نیشان و موعجیزه ییت مه نه دئینا. ﴿١٦﴾ فیجا مه هور په بایه کی

فَقَضْنَهُمْ سَمِعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَرَبَّنَا أَلْسَمَاءَ الَّذِينَ يَمْصَلِحُ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنِ اعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِن
خَلْفِهِمْ أَلَّا يَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً يَسْمًا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُبَذَّهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ
لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى
الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهَوْنِ بَمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا آلَ لَيْسَ أُمَّمًا وَأَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ نُحْشِرُ أَعْدَاءَ اللَّهِ
إِلَى النَّارِ فَهُمْ يَبُورُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ هَاتَتْهُمُ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَخَلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

ب سر په قهه د چهنه پوژه کیت کورپه و په شدا، ب سهه واندا هنارت، دا ئیزایا رسوا کرن و شه مزاریی د ژیانا دنیا پیدا بدهینه بهر وان، و ئیزایا ئاخره تی رسواتر و شه مزار تره، و هاریکاری ژی بو وان نائیته کرن. ﴿١٧﴾ هندی (سه موود) بوون مه راسته پیکرن، به لی وان گو مپایی ب سهه راسته ری بی بی ئیخست [ئانکو گاوری گرتن، و پشتا خو دانه باوه ری بی]، و ژ بهر کار و کریاریت خراب ته ویت وان دکرن، بروسیسیا ئاگری و ئیزایا رسوا بوون و شه مزاریی تهو گرتن. ﴿١٨﴾ و ته ویت باوه ری ئیناین و ته قوا خودی دکرن [ئانکو ژ خودی دترسیان، و پاریز کارییا وی دکرن]، مه رزگار کرن. ﴿١٩﴾ و پوژا نه یاریت خودی بو دوزه هی دئینه کو مکرن، و ته ویت به راهیکی [دا ژیک نه هه قه تن] دئینه راهه ستانندن، دا پیکفه بینه ئیک ریز و ییت دو بهاهیی بگه هنه وان. ﴿٢٠﴾ فیجا گافال دهه ئاگری کو بوون [و فیان کار و کریاریت خو ئینکار بکن]، گو هیته وان و چاقیت وان و چه رمی وان دئ شاده ییی ل سهه وان کار و کریاران دن، ییت وان کرین.

﴿۲۱﴾ و دئ بیژنه چهرمی له شی خۆ: بۆچی هه وه شاده بی ل سه ر مه دا؟ [و ئه م به ره فانیسی ژ هه وه دکه یـن] دئ بیژن: [نه ب مه به] خودئ ئه م ب نه زمان ئیخستین، ئه و خودایئ [ئه فرۆ] هه می تشت ب نه زمان ئیخستین، و ئه وی جارا ئیکئ هویـن دابوـن، و هه ر دئ ب بال ویشه زفرین. ﴿۲۲﴾ [و هختئ هه وه گونه هـ دکر] هه وه خۆ ژ گو هـ و چا ف و چهرمی خۆ نه دقه شارت، هویـن ل وئ هزرئ بوـن شاده بیسی ل سه ر هه وه نادهـن [هه وه به س خۆ ژ مرو فـان فه دشارت]، و هه وه هزر دکر خودئ گه له ک ژ وان کاریت هه وه دکر، نوزانیت [ژ به ر هندئ هه وه بسته بی دکر نا گونه هاندا دکر]. ﴿۲۳﴾ و ئه فه بو و ئه هزرا هه وه ژ خودایئ خۆ دکر، و ئه فئ هزرا خه له ت ئه و هه وه ژ خودئ دکر، هویـن ده یلاک برن و هویـن بوـنه ژ وان ئه ویت خوساره ت. ﴿۲۴﴾ فئجا ئه گه ر سه برئ بکیشن ئاگره جه ئ وان، و ئه گه ر داخوازا رازیبوونئ ژئ بکهـن، ئه و نه ژ وانه بیـت خودئ ژ وان رازی بیـت، و ئه گه ر بخوازن بزفرنه دنیا یئ دا ژ

وَقَالُوا الْجُلُودُ دُهْمٌ يُرْشَدُهُمْ عَلَيْنَا فَمَا لَوْ أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۱﴾ وَمَا كُنْتُمْ نَسْتَكْبِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ أَعْمَلُونَ ﴿۲۲﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُصِيبُوا مِنَ الْخَيْرِ لَنْ يَنْصُرُوا فَالْتَأَمْتُمُو لَهُمْ وَإِنْ تَسْتَعْتَبُوا فَما هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿۲۳﴾ وَقَفَّضْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَبِيرِينَ ﴿۲۴﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ إِنَّا أَلْعَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تُعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾ فَلَنْذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَادُوا شَرِيذًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۶﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الَّذِينَ هُمْ فِيهَا أَلْخَدِ جَزَاءَ إِيْمَانًا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَتَحَدَّوْنَ ﴿۲۷﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِآيَاتِنَا مِنْ الْغَيْبِ وَالْإِنْسِ يَجْعَلُهُمُ مَآخِذَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونُوا مِنَ الْمُسْتَلِينَ ﴿۲۸﴾

الجزء الرابع والعشرون ٤٨

نوی خودایئ خۆ رازی بکهـن، زفرین بو وان نینه [چونکی رۆژا قیامه تی رۆژا جزا و خه لاتانه ل سه ر کار و کریاریت دنیا یئ]. ﴿۲۵﴾ و مه هه فالیت خراب [ژ مرو ف و ئه جنه یان] بو [موشرکیـت مه که هئ] بیـت دانایین، فئجا کار و کریاریت وان بیـت نوکه و بیـت پاشه رۆژئ بو وان خه ملاندن، ئیزا بو وان واجب بو، ئه و ژئ وه کی مله تیت به ری خۆ ژ ئه جنه و مرو فـان، هئزایی ئیزایی بوون، و ب راستی ئه و بیـت خوساره ت بوون. ﴿۲۶﴾ و ئه ویت گاور بوویـن [ژ خه لکئ مه که هئ] گو تن: گو هئ خۆ نه دهنه فئ قورئانی و قه ره بالغئ دبه رپا بکهـن، دا هویـن بشینه وان و وان بی دهنگ بکهـن. ﴿۲۷﴾ و ب راستی ئه م دئ ئیزایه کا گران و دژوار ده ینه وان ئه ویت گاور بوویـن، و ب راستی ئه م دئ ب جزایئ خرابترین کارئ وان [کو گاورئ و شرکه] وان ئیزاده یـن. ﴿۲۸﴾ ئه فه یه جزایئ دژمنیت خودئ کو ئاگره، و هه ره هه ر دئ تیدا بن، ب فئ هاته جزا کرن چونکی وان باوه ری ب قورئانی نه دئنا. ﴿۲۹﴾ و ئه ویت گاور بوویـن گو تن: خودیوو، کا وان هه ردووکان، ئه جنه و مرو فـان ئه ویت ئه م دسه ردا برین و گو مر اکرین نیشا مه بده، دا ئه م وان بکه ینه د بن پیـت خۆ فه، و دا ئه و ب بن بکه فن [و بکه فه د بنئ بنئ ئاگریدا].

﴿٣٠﴾ ب راستى ئەو وىت گوتىن: خودانى مە خودىيە، پاشى ل سەر فى مابىن و خو راگرتىن، ملياكتە [وەختى مرنى] دئىنە دەف وان [و دىيژنە وان]: نەترسن [ژ تىتى هوين دى ب بەرفەچن]، و ب خەم نەكەفن [ژ تىتى هەو دە دىنايىدا ب پاش خوڤە هينلايى]، و مزگىنيا وى بەحەشتى ل هەوە بيت ئەوا پەيمان بۆ هەوە پى هاتى دان. ﴿٣١﴾ ئەم دژيانا دىنايى و ئاخەرە تىدا هارىكار و سەميانيت هەوەينە، و تىتى هەوە بقت يى بۆ هەوە تىدا هەي، و چ بخوازان ژى بۆ هەوە يى تىدا هەي. ﴿٣٢﴾ ئەقە قەدرگرتنەكە ژ دەف خودايى گونەه ژيەر و دلۆشان. ﴿٣٣﴾ ما ئاخفتنا كى ژ يا وى چيترە ئەو وى بەرى خەلكى ددەتە رىكا خودى و بانگهەلدىر رىكا وى دكەت، و كار و كىرارىت راست و دورست دكەت، و بىيوت: ب راستى ئەز ژ موسلمانانم؟ ﴿٣٤﴾ باشى و خرابى وەكى ئىك نابن، خرابيى ب يا چيتر لادە و نەهیلە، ئەگەر تە ئەقە كر، هنگى دى يىنى ئەو وى دژمنايى دناڤەر تە و وىدا هەي، دى وەكى هەفاله كى نىزيك و خوشتقى لى

ئىت. ﴿٣٥﴾ و كەس ناگەهيتە فى پەلەيى [كو شوينا خرابيى باشيى بكت]، ئەو نەبن ئەو وىت سەبر كيش، و كەس وەناكتە، خودان خپره كى مەزن نەبيت. ﴿٣٦﴾ و هەر وەختى ئاوازەك ژ شەيتانى بگەهيتە تە، تو خو ب خودى پياريزە، ب راستى ئەو يى گوهدىر و زانايە. ﴿٣٧﴾ ژ نيشانيت مەزناتى و شيانا خودى شەف و رۆژ، و رۆژ و هەيفن، سوجدەيى نە بۆ رۆژى بەن و نە بۆ هەيفى، و سوجدەيى بۆ وى خودايى بەن يى ئەو دايىن و ئەو چيكرىن، ئەگەر هوين راست وى ب تى دپەرىسن. ﴿٣٨﴾ ئەگەر وان خو مەزن كر [و خو ب سەر پەرستنا خودى ئىخست]، ئەو وىت ل دەف خودايى تە [كو ملياكتەن] شەف و رۆژ تە سىيحا خودى دكەن وژ كىياسيان پاقر دكەن و ناوەستن.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخْفُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ تَحْنُ أُولَئِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَّلْنَا مِنْ عَنُقِ رَجِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَفَى حِمِيمٍ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقْرَأَ الْقُرْآنَ فَتَسْمَعُ أَصْوَاتَ الْوَعْلَانِ ﴿٣٩﴾
 وَأَنْتَ لَسَمِعٌ مِنْهُ شَيْءٌ ﴿٤٠﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤١﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقْرَأَ الْقُرْآنَ فَتَسْمَعُ أَصْوَاتَ الْوَعْلَانِ ﴿٤٢﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٣﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٤﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٥﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٦﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٧﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٨﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٤٩﴾
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخِفُّ عَلَيْكَ لِحْيَتُهُ وَأَنْ يُخَفِّفَ عَلَيْكَ عُقْبَهُ وَأَنْ يَسْخَرَ لَكَ الْخَبْرَ ﴿٥٠﴾

﴿۳۹﴾ و ژ نیشانیته [ژبیہانتا] خودی [ل سہر ساخکرنا پشتی مرئی] ئەوہ دئی توئەردی ہشک بینی، گافا خودی باران ل سہر باراند گژ دبیست و دبزیت و پف و بلند دبیست، ب راستی ئەوئی ئەردی مری زیندی کری، ہەر ئەو دئی مرییان زیندی کہ تەفہ، ب راستی ئەو ل سہر کرنا ہەمی تستان یی دەستہ لاتدارہ. ﴿۴۰﴾ ب راستی ئەوئی تہیت تہیت مہ دگہوژن [و دەستکاریی تیدا دکەن]، ئەو ل بەر مہ بەرزہ نابن، ئەری ما کیز چیترہ ئەوئی ملیاکەت دہافیتزہ ناف تاگری، یان ژ ی ئەوئی رۆژا قیامەتی ئیمن دتیت، ہوہ چ دتیت بکەن، ب راستی تشتی ہوین دکەن خودی پئی ناگہہہ. ﴿۴۱﴾ ب راستی ئەوئی باوہری ب قورئانی نہ ئینایین دەمی بۆ وان ہاتی [ئەو دئی جزایی گاوری و باوہری نہ ئینانا خو وەرگرن]، و ب راستی ئەف قورئانہ کتیبہ کا ب ریز و بی وینہ و پارستیہہ. ﴿۴۲﴾ گوہوژین ب چوہ رنگان ناگہہیتی، و چوجا پویچ ناییت [و یا پارستیہہ ژ کیمکرن و زیدہ کرنی، و پشتی وی ژ ی چو کتیب نائین، وی پویچ بکەن]،

چونکی ئەو ژ دەف خودایی کارنہ جہب، و شایی گەلہ پەسنی، یا ہاتیہہ خواری. ﴿۴۳﴾ ئەو چو د راستا تەدا نایژن، ئەگەر د راستا پیغہ مہریت بەری تە ژ ی دانہاتیبتہ گۆن [یان دئی بیژن تویی دینی، یان دئی بیژن سیر بہندی، یان دئی بیژن درہوینی]، ب راستی خودایی تە خودانی لیویرینتیہ [بۆ خودان باوہران]، و خودانی ئیزایا گران و دژوارہ [بۆ گاوران]، [فیتجا خو بہیلہ ب ہیفیسیا ویشہ]. ﴿۴۴﴾ و ئەگەر مہ ئەف قورئانہ ب ئە زمانہ کی بیانی [ئەعجەمی] ئینابایہ خواری، دا بیژن بلا تہیت وئی ب ئە زمانہ کی ہاتبانہ دیارکرن، ئەم تیگہ ہشتباینہ [و دا بیژن] قورئانا بیانی و پیغہ مہریت عەرہب چاوا دکەفنہ بەریک؟! بیژہ: ئەف قورئانہ بۆ وان ئەوئی باوہری ئینایین راستہ پیتی و دەرمانہ، و ئەوئی باوہریی ہی نہ ئینن گوہیت وان بۆ ہبستنا قورئانی دکەرن، و قورئان ل سہر وان تارباتی و کۆرہیسیہ، ئەفہ [ئەوئی ژ قورئانی بی باوہر] د وەسانہ ہەر وەکی ژ جہہ کی دویر دتینہ گازیکرن [نہ گازیی گولی دبن، و نہ تئی دگہن، ژ بەر ہندی ل دویف ناچن]. ﴿۴۵﴾ مہ تە ورات بۆ موسایی ئینا، و ئەو ل سہر ژیک جودابوون [دانقہہرا راست دانانا وئی و درہ دانانا ویدا، ہەر وەکی ملہ تی تە د راستا قورئانیدا کری] و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودی نہ بایہ کو وان پیکفہ ئیزا نادەت، دا حوکمی و دادوہریی دانقہہرا واندا کەت [ئانکو دا زوی ئیزایی بۆ وان ئینیت، ئەوئی قورئانی درہو دانن]، و ب راستی ئەو ل قورئانی ب شک و گۆمانن. ﴿۴۶﴾ ب راستی ہەر کەسی باشیی بکەت بۆ خو دکەت، و ہەر کەسی خرابیی دکەت ل خو دکەت، و خودایی تە ستەمی ل بەندہیان ناکەت [کەس بی گونہ نہ نایتہ ئیزادان].

المزورة ٥٩
المزورة ٥٩

إِلَيْهِ يَرْجِعُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ تَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِنَّا
شُرَكَاءُ يَاقُولُوا أَذْنَابُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَصَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَلُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَا يَسْعُرُ السِّنُّ مِنَ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَبْشُرْ
فَيَقُولُ ﴿٤٩﴾ وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ صَرٍّ مَسَّهُ
لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ
رَبِّي لَأَن لِّي عِنْدَهُ لِلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنَذِيقَنَّاهُمْ مِنْ عَذَابٍ عَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ
عَرِيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ
مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقِ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا
فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ يَرِيكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

﴿٤٧﴾ زانينا وهتختي هاتنا رږڙا قيامه تى [کا دى
کهنگى ټيټ] ل دهف خودى ب تنبيه، و نينه فيقى ژ
پشکوژکان دهر کهفیت، و نينه مى گرانه بيت و بارى
خو دانيت، نه گهر ب زانين و ناگه هداريا خودى
نه بيت. و رږڙا [خودى] گازی وان دکهت: کانى نه و
هه فپشکيت هه وه، بو من ددانان؟ [بلا بهر هفانىسى
ژ هه وه بکهن، يان تيرابى ژ هه وه بدنه پاش] دى
بيژن: نهفه مه راستى گوت، ب راستى نهفرو کهس
د ناف مه دا نينه، شاده بيبى بدت کو نه و بو ته
هه فپشکن. ﴿٤٨﴾ و نهويت وان د دنيايدا دپه رستن ل
وان بهر زه بون، و تيقين و باوهر يکا بى گو مان بو وان
چى بو نهفرو وان رهفين ژ ناگرى نينه. ﴿٤٩﴾ مروف
ب دوعايا خير يفه ناو هستيت [و ناهيليت، ههر دى
دوعايان ژ خودى کهت، بهر فراهيى بدت و ريکيت
ژيانى ل بهر ب ساناهى بيخيت]، و نه گهر نه خو شى و
تهنگافى که هشتى، دى ژ خيرى بى هيفى بيت، و دى
ژ دلوفانيسا خودى بى نوميد بيت. ﴿٥٠﴾ و نه گهر مه
ژ دهف خو کهرهم و نيعمه تهک دايى، پشتى نه خو شى

و تهنگافى که هشتى، دى بيژيت: نهفه هه قى منه و نهز هه ژيمه [و دى ژ بير کهت نهفه جهر باندنه]، و نهز
باوهر ناکه م قيامهت دى رايبت [و نه گهر رايبت ژى] و نهز ب بال خود يفه زفر يم، ب راستى من خه لاتنه کى
باش يى ل دهف هى [کا چاوا خودى کهرهم د دنيايدا دگه ل من کريسه، ل ناخره تى ژى نه گهر هه بيت
دى و هسا دگه ل من کهت]، ب سويند نه م دى نهويت گاور بو وين ب وان کار و کرياران ناگه هدار که ين
نهويت وان کرين، و ب سويند نه م دى تيرايه کا مه زن و گران دهنه بهر وان. ﴿٥١﴾ و نه گهر مه نيعمهت د
گه ل مروفى کرن، دى رويى خو [ژ سوپاسيى] و هر گيريت و دى خو مه زن کهت ل سهر نه م رى خودى، و
نه گهر نه خو شى و تهنگافى که هشتى، دى دهست ب دوعاييت دريژ کهت. ﴿٥٢﴾ [هه مى موحه مه د] بيژه: کا
بيژنه من [دى حالى هه وه چ بيت] نه گهر نهفه قورثانه ژ دهف خودى هاتبيت و هوين باوهر يى پى نه ټينن،
کى ژ وى گومراتر و رپه رزه تره نه وى [هوسا] د دژمنابى و رکمانه کا دوير دا دژيت. ﴿٥٣﴾ نيژيک، نه دوير نه م
دى بهلگه و نيشانيت [ټيکينى و شيانا] خو بو وان د نهرد و نه سماناندا و دوان ب خودا ژى ناشکه را که ين، دا
بو وان ناشکه را بيت کو ب راستى نهفه (نهف قورثانه و يى ټيناييه خواري، و يى بو هاتى کو پيغه مبه ره)
راسته، نه رى ما نهفه نه بهسى وانه کو خودايى ته ل سهر هه مى تستان حازر و شاهده [نانکو ما شاده بيبا
خودايى ته، ب راستيا ته و راستيا قورثانا بو ته هاتى، نه بهسى وانه]. ﴿٥٤﴾ هشار بن، ب راستى نه و ل
رږڙا قيامه تى ب گو مانن، هشار بن خودى هوير و گريت هه مى تستان دزانيت، و چول بهر بهر زه نابيت.

سوره تا شوورا

ل مه كه هي هاتييه خوارئ (۵۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱-۲﴾ هؤسا دئيتيه خواندن (حا، ميم)، (عين، سين، قاف) و ل دور رافه كرنا فان رهنكه تيبان، ل دهستيكا سوره تا به قهره بزفره. ﴿۳﴾ هؤسا وه كي فئ سوره تي خودايي سهردهست و كاربنه جهه، وه حيسي بو ته و بيغه مبه ريت به ري ته دهنيريت. ﴿۴﴾ هندي دئه رد و ته سماناندا هه يي وييه، و تهو يي بلند و مه زنه. ﴿۵﴾ نيزيكه [ههر هفت] ته سمان [ژ بهر مه زان تيبا خودئ، و ژ بهر كر تيبا تاخفتنا تهو د دهره قئ خوديدا دكهن] ل سهرنك شهق شهق بين، و ملياكت په سنا خودايي خو دكهن و وي ژ كيبا سيان پاقر دكهن، و داخوواا گونه هـ ژبيرئ بو ته و يت د ئه رديدا، دكهن، بزانب پ راستي خودييه گونه هـ ژبير و دلوفان. ﴿۶﴾ و ته و يت شوينا خودئ هه فيشك و

بوت گرتين [و دپه ريسن]، خودئ ل سهر كار و كريات و ان زيره فانه، و كار و كريات و ان نه د دهست ته دانه. ﴿۷﴾ و هؤسا مه قورئان ب ته زمانئ عهره بي بو ته ئينا خوارئ، دا تو خه لكئ مه كه هي و دهور و به ريت وئ پئ ناگه هدار بكه ي و بتر سيني، و دا وان ژ رورزا قيامه تي و كومبونئ، كو چو گو مان تيدا نينه، بتر سيني [وئ رورزي خه لك دئ بنه دو جوين]، جوينه ك دئ چپته به حه شتي و جوينه ك دئ چپته دوزه هي. ﴿۸﴾ و ته گهر خودئ قيا بابه، دا وان كه ته ئيك دين، به لي يي وي بقت دئ كه ته د ناف دلوفانيسا خو دا، و سته مكاران چو دؤست و هاريكار نينن. ﴿۹﴾ تهو غه پري خودئ بو خو دكهنه سه ميان و پشته فان؟! و سه ميان و پشته فان بهس خودييه و ته وه مريبان زيندي دكته، و تهو ل سهر هه مي تستان يي دهسته لاتداره. ﴿۱۰﴾ و ههر تشته كي هوين ل سهر ژيك جودا بين [ژ كار و باري ت ديني]، حوكمي وي يي ل دهف خودئ، فيجا بو حوكمي وي ل خودئ بزفرن، تهف خودييه [ته فئ حوكمي ههر تشته كي ل دهف] خودايي منه، من پشتا خو ب وي گرئدا، و دهه مي كار و باري ت خو دا دئ ل وي زفرم.

نبؤلة النبؤى

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمَّ ﴿١﴾ عَسَقٌ ﴿٢﴾ كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
 اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
 وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
 الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَأْنَتْ عَلَيْهِمْ يَوْكِلُ ﴿٦﴾
 وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ
 حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَبَّ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
 السَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَدْخُلُ مِنَ
 يَشَاءَ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمْ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَأَلَّفَهُمُ الْوَلُوءَ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتِ وَهُوَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
 إِلَى اللَّهِ ذَلِكَ جُؤدُ اللَّهِ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

قَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلْ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
 وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ
 السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَسِطَ
 الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ * يَسْرَعُ
 لَكُمْ مِنَ الَّذِينَ مَآوَصَى بِهِ فُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
 وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِمُوا الدِّينَ
 وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
 يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَقْرَأُوا
 مِنَ الْأَمْرِ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعَثًا لِبَعْثِهِمْ وَلَا كَلِمَةً سَبَقَتْ
 مِنَ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفُضَىٰ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
 الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذَلِكَ
 قَادَعُ وَأَسْتَقِرَّ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ
 ءَأَمِنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأَمَرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ
 اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَالْكُمُ أَعْمَالِكُمْ لَأَحْجَةَ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

الجزء

﴿١١﴾ ۞ و چیکه ری ۛرد و ۛه سمانانه، ژ هه وه ب خو، بو هه وه هه فسه ر ییت داین، و ژ تهر شان ژ ی نیر و می ییت داین هه وه پی زیده دکهت، چو تشت وه کی خودی [د کاروبار و سالو ۛه تاندا] نینه، و ۛه وی گوه دیر و بینه ره. ﴿١٢﴾ ۞ کلیل و خزینه ییت ۛرد و ۛه سمانان ییت خودینه، یی بقیث دئ رزقی لی به رفره دکهت، و یی بقیث دئ لی بهر ته نگ کهت، ب راستی ۛه وه می تشتی دزانیث، و تشتک ل بهر بهرزه نایث. ﴿١٣﴾ ۞ [گهی موسلمانان] خودی ۛه دین دا هه وه ۛه وی ۛه مرئ نوو حی پی هاتییه کرن، و ۛه وی مه بو ته ب وه حی هنارتی و ۛه وی مه ۛه مرئ ئیر اهییم و موسا و عیسانی پی کری [ههر ۛیکه] دینی ته و حیدیییه و ئیکتاپه رستییییه، بگرن و بیاریزن، و ل سه ر ژیک جو دا نه بن [کو کار ب هنده کی بکه ن، و هنده کی بهیلن]، و ۛه وی هوین هه فیشک چیکه ران بو گازی دکه ن [کو دینی ته و حیدیییه] ل سه ر وان یی گرانه، و هر که سی خودی بو ئیکینییا خو بقیث، فی دینی بو ده لبریزیت، و هر که سی ب توبه یی ب بال

خودیشه بز فریث، خودی وی راسته ری دکهت. ﴿١٤﴾ ۞ [مله تیت خودان دینیت به ری] هنگی جو دایی و ژیکفه بوون که فته د نافه را و اندا پشتی زانین و نیشانیت ناشکه را ژ پیغه مبه ریث وان بو وان هاتین، ۛه فیه ژ ی ژ بهر زکره شییا وان، و ۛه گهر ژ بهر وی فهر مانا خودی نه بایه کو ئیز ادانا وان دئ ئیته پاشئییخستن هه تا ده مه کی ده سنتیشان کری، خودی دا وان دهیلاک بهت و ۛه و نه دهیلان، و ب راستی ۛه ویث پشتی مله تیت خو بو ویینه و برسیث کتییی [جو هی و فله، هه فچه ر خیت پیغه مبه ری] د راستا فورئانیدا یان د راستا پیغه مبه رییدا ییث دشک و گو مانیدا. ﴿١٥﴾ ۞ فیجا ژ بهر فی ژیکفه بوون و ژیکجو داهییا وان، تو داخو ازا ئیکینییا خودی بکه و خو ل سه ر بگره و ل سه ر به رده وام به وه کی ۛه مرئ ته پی هاتییه کرن، و ب دو یف دلخو ازییث وان نه که فیه، و بیژه: هر کتییه کا خودی ئینیاییه خواری من باوهری یا پی ههی، و ۛه مرئ من یی هاتییه کرن ۛه ز عه داله تی د نافه را هه ودا بکه م و غه درئ نه که م [ۛه گهر هوین حو کمی خو بیننه ده ف من] خودی خودانی مه ییه و خودانی هه وه ییه ژ ی، جزایی کار و کریاریت مه بو مه ییه و جزایی کاروباریت هه وه بو هه وه ییه، جر به ر د نافه را مه و هه ودا نه ما [چو نیشان و به لگه نینن نه هاتییه گو تن و هه فی ناشکه را بو]. خودی دئ [رؤژا قیامه تی] مه پیکفه کو مکهت، دو بیاهیگ و زفرینا مه هه ر ب بال ویغه یه [ههر ۛیکه ل دو یف کاری وی دئ جزاکهت و خه لات کهت].

﴿٢٣﴾ ئەشە ئەووە یا خودی مژگینی پی ددەتە بەندەیی خۆ، ییت باوهری ئیناین و کار و کرایت راست و دورست کرین، و [هەمی موحەمد] بیژە ئەز چو کریان بەرانبەری گەهانندا فی پەمامی ژ هەووە ناخووزم، حەژیکرنا مرفوئانیی نەیی [تشتی ئەز ژ هەووە دخووزم ئەووە هوین ئەزەتا من نەکن، ژ بەر وی مرفوئانییا دنافەرا من و هەووەدا]، و هەر کەسی باشیەکی بکەت ئەم دئی باشییا وی بۆ زیدەکەین، ب راستی خودی زیدە گونەه ژبەر و شوکور وەرگرە. ﴿٢٤﴾ ئەری ئەو (قورەشی) دبیزن: [موحەمدی] ئەف قورنانه ژ دەف خوئینای ژ درەو ب بال خودی ئە لى ددەت، و ئەگەر تە ل بەر بایه تو تشتەکی ژ درەو ب بال خودی ئە لى بدەى، خودی دا دلئى تە مۆرکەت ئەگەر فیابایە، و چو تشت نەدما ل بیرا تە، و چو تشت ل سەر دلئى تە نەدھیلا، و [خودى] پویچیى رادکەت و ژئى دەت، و هەقیى کو ئیسلامە ب ناخفتنیى خوئى ب وەحى بۆ پیغەمبەرى خوئى هەرتین [کو قورنانه] دیار و بنەجە

دکەت. ب راستی خودی ژ تشتی د سینگ و دلاندا فەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٢٥﴾ و ئەووە تۆبەیی ژ بەندەییى خو وەر دگریت، و ل گونەهیت وان دپۆریت و یا هوین دکەن دزانیت. ﴿٢٦﴾ و دو عاییت وان ئەوویت باوهری ئیناین و کار و کرایت راست و دورست کرین قەبویل دکەت، و ژ کەرەما خو ژ داخووزا وان زیدەتر ددەتە وان، و ئیزایە کا دژوار بۆ گاوران یا هەى. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر خودی رزقی هەمی بەندەییى خو بەرفرەه کربایە [و هەمی زەنگین و بئى منەت کربانە]، دا هەمی دەر دیدا د سەرداچن، و دا خو مەزن کەن، بە لى ل قایدەیا (قەدارا) وی دفت رزقی دئینیتە خواری، ب راستی ئەو ل بەندەییى خو شارەزا و ب ئاگەهە. ﴿٢٨﴾ و ئەووە بارانی [وەختی هەو جەییى] دئینیتە خواری، پشتی بەندەییى وی ژ هاتنا وی بئى هیقى بوویین، و دلئوئانییا خو [خیز و بیزت بارانی] بە لاف دکەت، ب راستی ئەووە سەمیانى، شایى پەسن و سوپاسیى. ﴿٢٩﴾ و ژ نیشان و بەلگەییى [مەزناتییا] وی چیکرنا ئەرد و ئەسمانان و هندی خودان روحتی تیدا بە لاف کرین، و ئەو ل سەر کو مکرنا وان ئەگەر بقتی یى پیغەهاتیە. ﴿٣٠﴾ هەر نەخوشیە کا بگەهیتە هەووە ژ بەر وان کار و کرایانە ییت هەووە کرین، و ل گەلەگ گونەهان ژى دپۆریت [جزایى بۆ نادانیت]. ﴿٣١﴾ [گەلى مرفوئان] هوین نەشەن خودی نەچار بکەن دەر دیدا، کو هەووە ئیزانە دەت، و ژ بلی خودی هەووە چو هاریکار و پشتهفان نینن.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ إِنَّ يَسَاءَ لِمَسْكَنِ الرِّيحِ
 فِظَلَّلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظُهُورِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾
 أَوْ يُوقِفُهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ
 يُحَدِّثُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ حِجْبٍ ﴿٣٥﴾ فَمَا أُوذِيَهُمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَمْنَعِ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَنبَأِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
 يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَحْتَسِبُونَ كِبَارًا لِلْإِنْفِرِ وَالْفَوْحِشِ وَإِذَا مَا
 عَضِبُوا لَهُمْ يَعْزِفُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ
 الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
 وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَّا نَتَصَرَ
 بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأَوْلَيْنَا مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
 الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَّا صَبَرَ وَخَفَىٰ إِنْ ذَلِكَ لَمِنْ عَذَابِ
 الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ لَمْ يَلْمِ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
 الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

نهون] نهویت خو ژ گونه هیئت مهزن و زیده کریت دویر دئیخن، و نه گهر که ربیت وان ژ تیکی فه بوون
 لی دپورن. ﴿۳۸﴾ و نهویت ل دویف نه مرئی خودایئی خو هاتین، و نقیژ به ردهوام و ب رهنگی پیدئی
 کرین، و کاروباری وان [دناقهرا هه قدا] مشپوره تکرنه، و ژ رزقی مه دایبیه وان [دپرکا خودیدا] ددهن.
 ﴿۳۹﴾ و نهویت نه گهر ستهم لی هاته کرن [ژ نه هه قی]، تو لیت خو ل وی فه دکهن بی ستهم ل وان کری، و
 ته عدایبی ناکه [دقیت موسلمان یی شکهستی و بیچاره نه بیت بهرام بهر زوردارییی و نازکرنا وی ژ هیز کارییی
 بیت]. ﴿۴۰﴾ و جزاییی خرابیی خرابیه کا وکی ویه، و هه که سئی ل وی ببوریت [نهوئی خرابی دگه ل کری]
 و نافبهرا خو و وی خووش بکهت، دئی خودی خه لاتی وی ده تی، ب راستی خودی حه ژ سته مکاران ناکهت.
 ﴿۴۱﴾ و یی تو لا خو فه کهت [بی زیده یی] پستی ستهم لی هاتیه کرن، فیجا نه فان چو ریکیت لیگرتن و
 لومه یان ناچنی. ﴿۴۲﴾ نهو دئی بهر لومه و لومه دار بن نهویت زورداریی ل خه لکی دکهن، و ژ نه هه قی خو د
 نه ردیدا مه زن دکهن، و خرابی و ده ستر ریژی تی دال سه ر جان و مالی خه لکی دکهن، نه فان ئیزایه کا ب ژان
 و دژوار بو وان [رژوا قیامه تی]. ﴿۴۳﴾ و یی سه بری [ل سه ر زولمی] بکیشیت، و [ل زورداری خو] ببوریت،
 نه هه [سه برکیشان و لیبورین] ژ وان کارانه یی کو دقیت مروف ل سه ر یی هشیار و رژد بیت. ﴿۴۴﴾ و هه ر
 که سئی خودی وی گومرا و ریبه رزه بکهت، نی وی پستی خودی که س نینه، خو لی بکه ته خودان و وی
 راسته ری بکهت، و دئی بینی گا فا سته مکار [رژوا قیامه تی] ئیزاییی دبینن، دئی بیژن: نه ری ریکه کا زفرپینی
 [بو دنیا یی] هه یه.

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَتٍ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ
 مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ
 فِي عَذَابٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَبْصُرُونَهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اسْتَجِيبُوا
 لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمًا لَا مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمُ
 مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمُ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنَّ أَعْرَضُوا
 فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا
 أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَحَرَبْنَا بِهَا وَإِنْ نَصَبْنَاهُمْ سَبِيلًا
 يَمَّا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِن تَاءتَا
 وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِن تَاءتَا
 وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلَيْهِ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ
 لِنَبِيِّ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيدًا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
 رَسُولًا فَيُوحِي بِلَاذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكْمٍ عَمِيمٍ ﴿٥١﴾

الجزء
١٤

﴿٤٥﴾ و دئی وان بینى بهر ب دۆژههئفه دئینه ئاژۆتن،
 و ب ترس ژ رسوایی و شهر مزاری ب ره خه کئی چافی
 و بنقه بنقه چافگپریستی دکهن، و ئه ویت باوه ری ئینابین
 [پشتی چۆینه به حه شتی و دیتین کاچ ب سه ری گاوران
 هات] دبئژن: ب راستی خوساره ت ئه ون ئه ویت
 رۆژا قیامه تی ژ خو و کهس و کاریت خو بووین،
 بزانب ب راستی سته مکار بیئت دئیزایه کا بهرده و امدا
 [نه ب دوپاهیک دئیت و نه ژئی دهر دکهفن].
 ﴿٤٦﴾ و وان ژ بلی خودی چو هاریکار نه بوون
 هاریکاریا وان بکهن [و ئیزایا خودی ژ وان بدهنه
 پاش]، و هه ره کهسی خودی وی گومرا و ریبه رزه
 بکهت، نی ریکا رزگار بوونی بو نینه. ﴿٤٧﴾ [گه لی
 مروشان] بهر سفا خودایی خو بدهن [ئانکوب له ز
 گوهداریا خودایی خو بکهن، و ل بهر ئه مرئی وی
 پاره ستن]، بهری رۆژک بیئت کهس نه شیئت فه گپرت،
 و وه لی بکهت کو خودی نه ئینیت، دوی رۆژ ئیدا [کو
 رۆژا قیامه تییه] نه چو پاریزه ر [ژ ئیزایا خودی] هه وه
 هه نه، و نه ئیک هه یه ئینکارا وی ئیزایی بکهت [ئه وا

ب سه ری هه وه دئیت، چونکی هوین دئی زانن ب دورستی هوین هیژایی وی ئیزاییه]. ﴿٤٨﴾ فیجا ئه گه ر وان
 روویی خو وه ر گپرا [ول دو یف ئه مرئی خودی نه هاتن و باوه ری نه ئینان، خه می نه خو]، نی مه تو نه هارتی
 تول سه ر وان پاریز کار بی [ب کۆ ته کی به ری وان بده یه باوه ریسی]. و ژ گه هاندنا په یاما خودی پیئفه تر چو
 یی دی ل سه ر ته نینه، و ئه گه ر ئه م ژ به ری خو فه نیعمه ت و که ره مه کئی بده یه مرؤفی پی که یفخوش دبیت
 [به ته ر دبیت]، و ئه گه ر نه خو شیه ک ژ بهر ئه وا وان کری بگه هیته وان، فیجا فه نجی بیئت به ری نوکه مه د گه ل
 مرؤفی کرین، ژ بیرا خو دبته. ﴿٤٩﴾ خودانی و فه رماندار بیئا ئه رد و ئه سمانان یا خودییه، چ بقیئت چی
 دکهت، یی بقیئت دئی کچان ده تی و یی بقیئت دئی کوران ده تی. ﴿٥٠﴾ یان ژئی دئی کور و کچان پینکفه ده تی،
 هه چیی وی بقیئت ژئی دئی خرش کهت [نه کور دین و نه کچ..]، ب راستی ئه وی زیده زانا و خودان شیانه.
 ﴿٥١﴾ و نینه مرؤفه ک خودی د گه ل باخقیئت، ب ریکا وه حیسی [ئیلهامی] نه بیئت [هه ره وه کی خودی ئیلهام
 داییه ده یکا موسایی، و کریهه دلی ویدا کورچی خو بدانیته د سندوقه کیدا، و باقیئته د دهر یاییدا]، یان ژئی
 ل پشت په رده یه کئی [هه ره وه کی خودی د گه ل موسایی ئاخفتی و گول ئاخفتنا خودی بووی، یی خودی
 بینیت] یان ژئی قاسده کی [ژ ملیاکه تان] بو هه نریت، فیجا [ئه و ملیاکه ت] ب ئه مرئی خودی چ با خودی
 بقیئت بو وی مرؤفی ب وه حی بینیت، ب راستی خودی یی بلند و کار به جهه.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرًا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ
وَالْأَلِفِمْنْ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا فَهَدَىٰ بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٥﴾

سورة الزخرف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدِينَا
لَعَلِّي حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَنْضَرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا
أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكُرْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي
الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَاوَأْتَىٰ بِهِمْ يَسْتَخَفُونَ ﴿٧﴾
فَأَهْلَكْنَا أَسَدًا مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾
وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

﴿٥٤﴾ و کا چاوا مه وه حی بؤ پیغه مبه ری ت دی هنارتیه، وه سامه ب ئەمری خو قورئان بؤ ته ب وه حی هنارت، و ته [هه ی موحه مه د بهری هاتنا وه حیی] نه دزانی قورئان چیه و باوه ری چیه، به لی مه قورئان یا کریهه پؤنا هیهه کا وه سا، هه چیه مه بقی ت ژ بهنده بی ت خو ئە م ب وئ پؤنا هیهی راسته ری دکه ی، و ب راستی تو [هه ی موحه مه د] خه لکی بؤ ری کا راست [و دینی دورست] راسته ری دکه ی. ﴿٥٥﴾ ری کا خودای هندی د ئه رد و ئه سماناندا هه ی یی و ی، و بزانی هه می کار و بار ب بال خودیغه دزقرن.

سورة تا زو خروف

ل مه که هنی هاتیهه خواری (۸۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤ سا دیتته خواندن (حا، میم)، و ل دؤر رافه کرنا فان رهنگه تیان، ل دهس تپیکا سوره تا به قه ره بزقره. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا رۆنکه ر. ﴿٣﴾ ب راستی مه ئە ف قورئانه ب ئە زمانئ عه ره بی یا ئیناییه خواری، دا هوین تی بگه هن. ﴿٤﴾ و ب راستی ئە و ده پی پاراستیدال ده ف مه، کتیهه کا ب ریز و رویمه ت و چه کیمه [ئانکو نایه تیت وئ ب ریک و پیک و موکوم هاتینه داریتن]. ﴿٥﴾ فینجا ما چونکی هوین مله ته کی زیده خرابن، ئە م دهستا ژ هه وه بهرده ین و هه وه ب قورئانی شیره ت نه که ین؟! ﴿٦﴾ و مه چه ند پیغه مبه ر بؤ مله تیت به ری هنارتیه؟ [ئانکو مه گه له ک پیغه مبه ر بؤ وان هنارتن]. ﴿٧﴾ و چو پیغه مبه ر بؤ وان نه دهاتن، ئە گه ر وان ترانه پی نه کرانه. ﴿٨﴾ فینجا ئە ویت ژ وان هه مییان ب هیز تر مه د هیلاک برن، و سه ره اتیا وان گه له ک جارن د قورئانیدا یا هاتی [ئانکو هه وه دهنگ و باسیت وان ییت زانین، فینجا هشیاری دوپها هیکا وان بن ئە و ب سه ری هه وه نه ئیت یا ب سه ری وان هاتی]. ﴿٩﴾ و ئە گه ر تو پسارا وان بکه ی: کی ئە رد و ئە سمان چی کرینه، دی بیژن: خودای سهرده ست و زانا ییت چی کرین. ﴿١٠﴾ ئە وئ ئە رد بؤ هه وه خو شکری و رانیخستی، و بؤ ژیا نا هه وه به ره فه فکری و ریک بؤ هه وه کرینه تیدا، دا هوین [د وه غه ری ت خو دا] راسته ری بین [و بگه هه وه وئ یا هه وه دقت].

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا
 كَذَلِكَ نُخْرِجُكَ ۞ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
 لَكُم مِّنَ الْأَنْدَاءِ وَالْأَعْيُنِ مَا تَرَكُونَ ۞ لَتَسْتَوُوا عَلَىٰ طُهُورِهِ
 ثُمَّ تَذْكُرُوا بِعَمَةِ رَبِّكُمْ إِذْ أَنْسَوِيثُرَ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سِيحَنَ
 الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۞ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
 لَمُنْقَلِبُونَ ۞ وَجَعَلُوا لَهُ مِن عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّا لِلْإِنْسَانِ
 لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ۞ أَمْ لَتَخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَادٌ
 بِالْبَسِينِ ۞ وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
 ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۞ أَوْ مَن يُنْسُوا فِي
 الْجَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۞ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ
 الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْمَبُ
 شَهَدَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ۞ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ
 مَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۞ أَمْ أَتَيْنَاهُمُ
 كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَمُهِم بِهِ مَسْتَمْسِكُونَ ۞ بَلْ قَالُوا إِنَّا
 وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَرِهِ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّهْتَدُونَ ۞

۱۱﴾ و ٴهوى ٴثاف ب پيشان ژ ٴهوران باراندى [ٴانكو
 ل دويف هه وهه ييى ددهت، نه هند گه له ك دبارينيت
 ٴردى هه ميسى بن ٴثاف بكهت و بغه رينيت، و نه هند
 كيم دبارينيت ٴهويت ل سهه ٴردى تينى و بى ٴثاف
 بمين، و داروبار نه مين، [ٴيجا مه ٴرده كى مرى بى
 ساخكره فه و شينكر، هوين ژى هوسا دى [ژ گوران]
 دهر كه شن. ۱۲﴾ و ٴهوى هه مى جوت [نير و مى، سار
 و گهرم، شرين و تهحل، باش و خراب] چى كرين،
 و گه مى و ته رش داينيه هه وه، هوين لى سواربين.
 ۱۳﴾ دا هوين ل پشتا وان سواربين، پاشى دا هوين
 هه ر وه خى ل پشتا وان سواربون، نيحه تيت خودى
 بينه برا خو و بيزن: پاك و پاقرى ژ هه مى كنياسيان
 بو وى خوداى، ٴهوى ٴفه بؤ مه سهه نرم كرين، و
 مه ب خو ٴف شيانه نه بوون. ۱۴﴾ و ٴهم هه ر دى ب
 بال خوداى خو فه زفرين. ۱۵﴾ و ان [قوره يشيان]
 هنده ك ژ بهنده يى وى كرنه پشه ك ژ وى [ژ خودى]
 [ٴانكو ملياكه ك كرنه كچيت خودى]، ب راستى
 مروف چافق و نه شو كورداره كى ٴاشكه راهه.

۱۶﴾ ٴهوى خودى ژ چيكرييت خو، كچ بو خو هه ليزارتن، و كور بو هه وه فه وه ژارتن [ب راستى ٴفه
 ٴاخفته كا گه له ك مه زن و زنده كرته، چاوا هوين خو ژ خودى ب قه درتر دبين، و كوران بو خو ددان، و
 ٴهويت هه وه نه فتين كو كچن ب بال ويقه لى ددهن]. ۱۷﴾ و هه ر وه ختى مزگينى بو ٴيكي ب وى هاته دان
 يا وان بو خودى ددانا [كو كچه]، ناقچاقت وى تيكچون و رهش و شين بوون، و پرى كه رب و كين و خه م
 بوو و كه ربا خو داعويرا. ۱۸﴾ ٴهوى ٴهوى بو خودى ددان، يى دناف زير و زينه تيدا مه زنبويى، و د
 هه فر كييدا نه يى ب ٴه زمان. ۱۹﴾ و ان ملياكه ت، ٴهويت بهنده يى خودى، مى دانان، ما وان چيكرنا
 وان ديتيه؟ شاده ييا وان دى ٴيته نفيسين، و دى بسيارا وان ل سهه ٴيته كرن. ۲۰﴾ و گوتن: ٴه گه ر خوداى
 دلوفان ٴيا ياه مه ٴه وه نه دپه رستن، و ٴهوى ژ دهف خو ديبزن و وان چو بهلگه و نشان پى نين، و ٴه و ژ
 دره وان پيغه تر نايزن. ۲۱﴾ يان ژى بهرى قورنائى مه كتيه كا دى دايسيه وان، ٴهوى پيغه دگرن [كو بو
 خو دكه نه نشان و بهلگه ل سهه بو چونا خو، كو حاشا ملياكه ت كچيت خودينه، يان ژى خودى ٴيا يه ٴه
 په رستنا وان بكه ن، له وائى نه داينه پاش]. ۲۲﴾ نه خير و هسا نينه به لى [بهلگه يى وان ٴه فه يه] ديبزن: مه باب
 و باپريت خو ل سهه دين و ريكه كى يى ديتين، و ٴهم ژى ل دويف شوپ و دهوسا وان دچين.

﴿۲۳﴾ و هؤسا مه چو پیغهمبه بهری ته بو خه لکی چو گوندان نه هنارتینه، نه گهر دهوله مهند و گره گر و سه رکرده بیئت وان نه گوتبئی، ب راستی مه باب و باپیریت خؤل سهر دین و ریکه کی بیئت دیتین، و نه م ژ ل دویف وان دچین. ﴿۲۴﴾ [ههر پیغهمبه بهری بو وان هاتیت گوتیه وان]: نه ری نه گهر خو نه ز بو هوه و تشته کی بینم ژ وی چیت و راسته ریتر زی بیت، یا هوه و باب و باپیریت خؤل سهر دیتین [ههر دیسا هوین دئ ل شوپا وان چن] گوتن: ب راستی نه م ژ تشتی هوین پی هاتینه هنارتن بی باوهرین. ﴿۲۵﴾ و مه تؤل ل وان فه کر، فیجا بهری خو بدیئی، کا دویا هیسا نه ویت پیغهمبه ریتر خودی دره وین دانایین، بو چ؟ ﴿۲۶﴾ سهر هاتیا ئیراهیم پیغهمبه بهری بو وان بیتره ده می گوتیه بابی خو و مله تی خو: بی گومان نه ز بی بهریمه ژ وان بیئت هوین دپه ریسن. ﴿۲۷﴾ به لی نه ز وی دپه ریسم بی نه ز داییم، بی گومان نه و دئ من راسته ری کت. ﴿۲۸﴾ و ئیراهیمی په یفا ئیکینیا خودی دویف خودا هیلا، و کره په یفه کا

وَكذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثِمَةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثِمِهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا لَوْ جِئْتُمْكُمْ بِآهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهْمُرُ بِقَسْمُونَ رَحِمْتَ رَبِّكَ لَنْ نَسْمَنَ ابْنَهُمْ مَعْبَسْتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سِحْرًا وَرَحِمْتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالْآيَاتِنِ لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فَضْوَةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

الجزء

ههر وهه ره هی، [دا بی باوهری بقیت لی بز فریت]. ﴿۲۹﴾ به لی مه خو شی دانه شان و باب و باپیریت وان [مه خسه د پی خه لکی مه که هیته]، هه تا قورئان و پیغهمبه ری ئاشکه را بو وان هاتی. ﴿۳۰﴾ فیجا وهختی قورئان بو وان هاتی [دا وان ژ بی ناگه هیسا وان هشیار بکه ن]، گوتن: نه فه سحره، و ب راستی نه م باوهری پی نائینین. ﴿۳۱﴾ و گوتن: بلا نه ف قورئانه بو ئیک ژ هه ردو ماقوبلیت فان هه ردو گوندان هاتبایه خواری [ل تائفی: بو عوروهی کورپی مه سعودئ (سه قه فی)، و ل مه که هی: بو وه لیدی کورپی موغیره ی، دورست نه دیتن بو موحه مدئ ئیتیم بیت]. ﴿۳۲﴾ نه ری ما لیکفه کرنا دلؤ فانیسا خودایی ته ده دست واندایه؟ [ئانکو ما پیغهمبه راتی ده دست واندایه، دا بیترن نه فه یی هه ژیه و نه وئ هه نه... یان بلا بو فی هاتبایه و بو نه وئ هه نه هاتبایه]؟ مه رزقی وان دژانا دنیا پیدا دنا فبه را واندا یی لیکفه کری، و مه هنده ک ژ وان ب سهر هنده کان بیئت ئیخستین، دا هنده ک ژ وان هنده کان بو خو بکه نه خز مه تکار [دا کاری ژبانی پی دورست بیئت]، [ما نه و فی نابین، فیجا چاوا رازی نین، خودی پیغهمبه راتی بیی بدته وی یی وی بقیت] و دلؤ فانیسا خودایی ته [رؤژا قیامه تی] ژ وی چیتره، یا نه و کوم دکه ن [ژ مال و سامانی دنیا یی]. ﴿۳۳﴾ و نه گهر ژ بهر هندئ نه بایه کو خه لک هه می بچه سهر گاوریی و بمیننه ب دنیا یی فقه [و موسلمان نه مینن]، نه م دا بانیت خانیی و وان نه ویت باوهری ب خودایی دلؤ فان نه ئینایین کهینه زیف، و دا په یسیکیت خانییان ب خو ژری کهینه زیف، پی سهر که فتابانه بانی.

﴿٣٤﴾ و دا در گه هیت خان بییت وان و ته ختیت ل سهر پال ددهن کهینه زیف. ﴿٣٥﴾ و دا زیر و زینه تی دهینه وان، و نه هه می پهر تالی ژینا دنیا بییه، و ئاخرت ل دهف خودایسی ته، بو پاریزکار و ته قواداران. ﴿٣٦﴾ و ههر کهسی پشت دته بیرئنان و زکری خودایسی دلوفان و قورئانی، هم دی شهیتانه کی بو کهینه هه فال، کو ههروهه د گهل بیت. ﴿٣٧﴾ و نه شهیتان، وان ژریکا خودی ددهنه پاش، و نه وهزر دکن نهو بییت ل سهر ریکا راست. ﴿٣٨﴾ [فیجا نهو هوسا ریکا شهیتانی دگریت] هه تا دیتته دهف مه، دی بیژیت: خوژی ناغهینا من و ته [مه خسه د پی شهیتانه] د ویراتیپا روژهلالات و روژئافیسی بایه، چ بیسه هه فال و بیسه ته کی. ﴿٣٩﴾ و د بنیرا فابدهی هه وه ناکت، نه فرۆ هوبن هه می دئیزاییدا هه فیشک بن، چونکی هه وه پیکه ستهم یا کری [بهروفازی دنیا سی، ده می به لا دیتته ته فایسی، سفک دیت]. ﴿٤٠﴾ ئه ری ما تو دشیی [هه می موحه مه د] یی کهر، وه لی بکه ی گولی بیبت، یان نه وی کوره و نه وی د

بهرزهبونه کاشکه رادا راسته ری بکه ی [فیجا ب خه مه نه که شه ژ بهر باوه ری نه ئینانا وان، دکه رن چونکی گولی نابن، کوره نه چونکی نابینن]. ﴿٤١﴾ و نه گهر مه تو مراندی، بهری هم وان ئیزادهین، [بزانه] ب راستی هم دی ههر تولی ل وان فه کهین. ﴿٤٢﴾ یان زی دی وی ئیزایا مه په یان پی داییه ته نیشا وان دهین، ب راستی هم ل سهر وان خودان دهسته لاتین. ﴿٤٣﴾ و نه وه وحییا بو ته هاتی کو قورئانه باش بگره، ب راستی تویسی ل سهر ریکا راست. ﴿٤٤﴾ و ب راستی نه ف قورئانه بو ته و مله تی ته سهر بلندی و سهر فراهیسه، و روژا قیامه تی دی پسپارا وی ژ هه وه ئیته کرن. ﴿٤٥﴾ [هه می موحه مه د] پسپارا وان بکه، نه ویته مه بهری ته هنارتین ژ پیغه مبه ران، کامه په رستییه ک ژ بلی خودایسی دلوفان دانایه، بیته په رستن [ئانکو چو پیغه مبه ران داخوازا په رستن غه یری خودی نه کریسه]. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مه مووساب موعجیزه بیبت خو شه بو فیرعه ونی و گره گر و که نکه نه بیبت وی هنارت، و گوت: ب راستی نه ز پیغه مبه ری خودانی هه می جیهانانم. ﴿٤٧﴾ فیجا وه ختی مووساب موعجیزه بیبت مه فه بو وان هاتی، ب چو فه وهر نه گرتن و پی که نین.

وَلْيُؤْتِنَهُمْ آتُونًا وَسُرْرًا عَلَيْهِمْ يَتَكُونُونَ ﴿٣٤﴾ وَزُحْرَفًا وَإِنْ كُنْتَ ذَلِكَ لَمَّا مَتَعَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ فَقَدْ لَعْنَتُنَا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَنِيَّ وَبَنِيكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسِفُ الْقَرِينِ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ آيُومَهُ إِذْ أَنْزَلْنَا السَّمَاءَ أَنْزَامًا فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَأَمَّا نَذْرَهُنَّ بِكَ فَإِنَّا مَنَّهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوُنزِلْنَكَ الذِّى وَعَدْتُهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسَلِّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبُدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَصْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

وَمَا تُرِيهِمْ مِنَ آيَاتِ الْآلِهِي أَكْبَرَ مِنْ أُخْتِهَآ وَآخَذَتْهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعْنَهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا إِنَّا نَبَاءُ السَّاحِرِينَ لَمَّا
رَبَّكَ يَمَّا عَاهَدْتَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَسَفْنَا
عَنَّهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكَبُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ
قَالَ يَا قَوْمِ أَوَلَيْسَ لِي مَلِكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن
تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ بِيئِينَ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أَلْفِي عَلَيْهِ أَسْوَرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ
مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّرِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَحَفَّ قَوْمَهُ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا أَسْفَوْنَا
انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَبَعَلْنَا
سُلْقًا وَمِثْلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مِثْلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا آءِ الْهَيْئَتَا خَيْرٌ أَمْ
هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ لِإِجْدَالٍ بَلْ هُم قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا عَيْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مِثْلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

الْحَبِيبِ

دهمی هاتی ملیاکهت زئی د گهل هاتبانه. ﴿٥٤﴾ فئجافیرعونی ملهتی خؤب چو حسیب نه کرن وسفک زانین [قیمهت نه داوان]، ئینا وان زئی گوهداریسیا وی کرن، ب راستی ئه و ملهته کی ژ ریدهر کهفتی بوون. ﴿٥٥﴾ فئجافیرعونی که ریبت مه فه کرین مه تؤل ل وان فه کر، و مه هه می دثائفیدا خه ندقاندن. ﴿٥٦﴾ و مه ئه و [بؤ گاوران] کر نه به راهیکیش، و مه ئه و کر نه چامه بؤ غهیری وان. ﴿٥٧﴾ و وهختی نمونله ل سهر کورئ مه ریهمی هاتیسه دانان [وهختی ئه ف ئایه ته هاتیسه خواری] ﴿انکرم و ما تعبدون من دون الله حصب جهنم انهم لهما واردون﴾ ئانکو: ب راستی هوین، و ئه ویت هوین شوینا خودئ دپه ریسن، داردو ویی دؤ ژه هینه. قوره یشیان کؤ ته پیغه مبه ری، ما نه مه سیحی، عیسایی دپه ریسن، و تو دبئزی عیسا پیغه مبه ره، فئجافه گهر ئه و دئاگریدا بیت ئه م ژئی رازینه، ئه م و په رستییت خؤ د گهل وی بین، گاوریت قوره یشیان کر نه کنی، و بوو تیقه لیفا وان]، ملهتی ته ب وی [نمونه یی دلخؤش بوون] و ده نگیت وان ژ که یفاندا بلند بوون. ﴿٥٨﴾ و گؤتن: ما بوتیت مه چیترن یان عیسا [ئه گهر ههر که سی شوینا خودئ بیته په رستن دئاگریدا بیت، ئه م رازینه بوتیت مه د گهل عیسایی بن]، و وان ئه ف نمونه یه بؤ ته نه ئینا ئه گهر بؤ جرهب و گه نگه شه یی نه بیت، نئ ئه و مله ته کی زیده چیپر دزیژن و جرکیشن. ﴿٥٩﴾ [عیسایی کورئ مه ریهمی نه خوددیبه، و نه وی گؤتیه و وان من به ریسن] ئه و بهس به نده یه که، مه نیعمه تا د گهل کری، و مه یی کریسه نشان و به لگه یه ک بؤ ئسرائیلیان [ل سهر شیان و ده سته لاتداریسیا خؤ]. ﴿٦٠﴾ و ئه گهر مه فیابایه، دا شوینا هه وه ملیاکه تان کهینه د ئه ردیدا.

﴿٦١﴾ و ب راستی هاتنا وی [یا عیسیٰ کورئ مه‌ریه‌می] نیشانه بۆ قیامه‌تی، قیجا هوین د هاتنا وی رۆژیدا ب گۆمان نه‌بن، و ل دویف من وه‌رن، ب راستی ئەفهیه ری‌کا راست. ﴿٦٢﴾ و [هشیار بن] شه‌یتان هه‌وه ژ ری‌کا خودی نده‌ته پاش، ب راستی ئەو بۆ هه‌وه دژمنه‌کی ئاشکه‌را ئاشکه‌رایه. ﴿٦٣﴾ قیجا وه‌ختی عیسا ب به‌لگه و نیشانیت ئاشکه‌رافه هاتی، گۆت: ئەز پی‌غه‌مبه‌ر بۆ هه‌وه هاتم، دهنده‌ک ژ تشتی هوین تیدا ژیک جودا [ژ ئەحکامیت ته‌وراتی] بۆ هه‌وه ئاشکه‌را بکه‌م، قیجا ته‌قوا خودی [د فه‌رمانیت ویدا] بکه‌ن، و گوئی خو بدنه‌ من. ﴿٦٤﴾ ب راستی خودی خودانی منه و خودانی هه‌وه‌یه ژی، قیجا وی بپه‌ریسن، ری‌کا راست هه‌ر ئەفهیه. ﴿٦٥﴾ [به‌لی پشتی عیسا‌یی]، ده‌سته و کۆمیت [س‌رائیلیان] د ده‌ره‌قی ویدا ژیک جودا بوون [و هه‌ر ئیکی تشته‌ک د راستیدا دگۆت، هنده‌کان کره خودی ب خو، و هنده‌کان کره کورئ خودی، و هنده‌کان کره ئیک ژ سی خودیان، و هنده‌کان

وَإِنَّ رَعِيبًا لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرَنَّ بِهَا وَأَتَّبِعُونَ هَذَا صِرْطَ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصِدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عَيْسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرْطَ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٣﴾ فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِّذِي ظُلْمٍ أَمِنْ عَدَابِ يَوْمِ أَلِيمٍ ﴿٦٤﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٥﴾ الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ يَجْعَدُونَ لَأَخَوْفٍ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْتَرُونَ ﴿٦٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يَأْتِينَنَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٦٨﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٦٩﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا تَخْلَدُونَ ﴿٧٠﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

ده‌یکا وی ب ده‌هه‌ن پیسی گۆنه‌ه‌کار کر، قیجا وه‌یل و ئیزا و نه‌خوشی بۆ وان بیت، ئەو‌یت سته‌م کرین [ب وان ئاخفتنیت د ده‌ره‌قی عیسا‌یدا کرین]، ژ ئی‌زایا دژوار. ﴿٦٦﴾ ئەری ئەو خو ل هندی دگرن، رۆژا قیامه‌تی ب خافه‌تیفه ب سه‌ر واندا بیت، و وان های ژ خو نه. ﴿٦٧﴾ وی رۆژی [قیامه‌تی] هه‌قال [ئەو‌یت د دنیا‌یدا خو‌ش‌یی‌ت ئیک] دژمنیت ئیکن، ئەو نه‌بن ئەو‌یت ژ بۆ خودی گه‌هشتینه ئیک [هه‌قالینی و فیانا وان د ناخه‌تی ژیدا هه‌ر دی مینیت]. ﴿٦٨﴾ هه‌ی به‌نده‌یی‌ت من [ئەو‌یت هه‌وه باوه‌ری ئینایین، و هوین به‌ره‌م‌ری من]، ئەف‌رۆ نه‌ ترس بۆ هه‌وه هه‌یه، و نه‌ هوین ب خه‌م دکه‌فن. ﴿٦٩﴾ [ئەو نا ترسن و ب خه‌م ناکه‌فن] ئەو‌یت باوه‌ری ئینایین و خو سپه‌رتینه ئەم‌ری خودی. ﴿٧٠﴾ هه‌ر نه‌ د به‌حه‌شتیدا هوین و هه‌فسه‌ری‌ت خو، دی خو‌شیان تیدا بینن [ب ره‌نگه‌کی وه‌سا کو ئەو خو‌شی ل سه‌روچا‌فیت هه‌وه دیار ببیت]. ﴿٧١﴾ و نامانیت زی‌ری [یی‌ت خو‌رنی] و په‌رداغیت [فه‌خوارنا پاقر] ل به‌ر وان دئینه گپ‌ران، و دل چ بخوازیت و چاف بچنه‌چ بۆ وان د به‌حه‌شتیدا یی هه‌ی، و هوین هه‌روه‌ر دی تیدا مینن. ﴿٧٢﴾ و ئەف به‌حه‌شته [ئەوا ب شان سالۆ خه‌تان] ژ به‌ر کار و کرایت هه‌وه د دنیا‌یدا کرین، گه‌هشتیه هه‌وه. ﴿٧٣﴾ بۆ هه‌وه تیدا [ژ بیل خو‌رن و فه‌خو‌رنی] گه‌له‌ فیتی و ژ هه‌می ره‌نگان یی هه‌ی، و هوین ژی دخۆن.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَتْرَعُونَ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسُوتُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَكَادُوا يَكْمُرُونَ لِيَقْضِيَ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكْرُومُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ آمَنَّا بِأَمْرٍ مُرْتَمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ نَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَالِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ حَوْضًا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفِيعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ بَرِّئَاتٍ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ وَسَلِّمْ قَسِيفٌ يُعَالَمُونَ ﴿٨٩﴾

﴿۸۰﴾ یان ژى ئەو ھزر دكەن مە گول نېینی و پسته پستا وان نینه [ئەوا ئەو د (دار الندوه) قە دەره قى پیغە مبه ریدا دکەن]، بەلى مە گولئ ههیه، و ملیاکه تیت مە ئەو پت ل دەف وان هه مبیئ دنقئسن. **﴿۸۱﴾** [هه ی موحه مەد] بیژە: ئە گەر خودایئ دلوفان کورەك یان کچەك هه بایه، ئەز دا بەرى هه مییان پەریسم [بەلى حاشای خودئ، ئەقە د راستا ویدا دورست نینه]. **﴿۸۲﴾** پاك و پاقرئ ژ هه می کئیا سبیان بۆ خودانئ ئەرد و ئەسمانان و خودانئ عەرشی بیت، ژ وان سالۆ خه تیت ئەو ب بال خودیقە لی ددهن. **﴿۸۳﴾** قئیجا [هه ی موحه مەد] ژ وان بگەرە، بلال سەر پوچی و نەزانینا خو بن، و ترانه یان بۆ خو بکەن، هه تا دکە هه وئ رۆژا خو، ئەوا سوژ و په یان بۆ وان پئ دئتته دان. **﴿۸۴﴾** و پەرستیئ راست و دورست و هئزایی پەرستیئ د ئەسمانیدا ئەوه، و پەرستیئ راست و دورست و هئزایی پەرستیئ د ئەردیدا ژى هەر ئەوه، و ئەوه کاربە جهه و زانا. **﴿۸۵﴾** و پاکى و بلندی و خیر و بهرە کەت، هه می بۆ وى بن ئەوئ مالدارى و خودانییا ئەرد و ئەسمانان و هندى د ناقههرا واندا یای، و ئەو ب تنئ و هختئ رابوونا قیامه تنئ دزانیت، و هەر هوین دئ ب بال وبقه زفرن. **﴿۸۶﴾** و ئەو پت شوینا خودئ دئتته پەرستن، چو مە هدهر د دەست واندا نینه، ژ بلی وان ئەو پت شاده بیئ ب دورستی ب په یفا ئیکینییا خودئ ددهن، و ئەو بزنان [خودییه خودانئ وان و ئەو بەنده بیئ وینه]. **﴿۸۷﴾** و ئە گەر تو پسپارا وان بکەى: کئ هوین چئکرینه؟ دئ بیژن: خودئ.. پا چاوا هوین ژ پەرستنا وى دئتته دویرئخستن. **﴿۸۸﴾** [و زانینا رۆژا قیامه تنئ] و گۆت نا پیغە مبه رى [ل دەف و یسه]، [وه ختئ گۆتى]: خودیوو، ب راستی ئەقە مله ته کن باوهریئ نائینن. **﴿۸۹﴾** قئیجا [هه ی موحه مەد] ژ وان بگەرە و چافیت خو ژ وان بگەرە، و بیژە وان: دئ هەرن، تیزیک دئ هوین دوپهاهیا گاوری و سەرپه قییا خو زانن.

سورة تا دو خان

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (٥٩) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئیته خواندن (حا، میم)، ل دور رافه کرنا
شان رهنگه تیان، ل دهسپینکا سورته باقه ره
بزیره. ﴿٢﴾ سویند ب کتیباً رۆنکر [کو قورئانه].
﴿٣﴾ ب راستی مه شه ف کتیبه [کو قورئانه] د شه فه کا
پروژدا [کو (لیله القدر)سه، شه فاب ریز و پرویمه ته]
ئینا خوارئ، دا خه لکی پی هشیارکه یین و بترسینین.
﴿٤﴾ د وی شه فیدا هه می کاروبار ب حکمه ت
و شاره زایی، دئیته دیار کرن و ژیک جودا کرن.
﴿٥﴾ ب ته مر و فرمان و زاینما مه، شه فه هه می دئیته
دیار کرن، ب راستی ته م، پیغه مبه ران دهنیزین.
﴿٦﴾ [هنارتنا پیغه مبه ران] دلؤ فانیسه که ژ خودایی
ته، ب راستی خودایی ته به یی گوهدیر و زیده
زانا. ﴿٧﴾ [ته وی قورئان ئیناییسه خوارئ] خودایی

ته رد و ته سمانانه و هندی د ناهبه را و اندا، ته گهر هه وه ئیقین هه بیت [شه فه ژ هه می تستان هیژاتره، هوین
ئیقینی پی بینن]. ﴿٨﴾ چو په رستییت راست و دورست ژ وی پیغه تر نینن، و هه ره شه وه ژیانئ و مرئی
دده ت، شه فه خودایی هه وه به و خودایی باب و باپیریته هه وه بیته که فنه. ﴿٩﴾ نه خیر وان ئیقین نینه کو
خودییه چیکه ری ته رد و ته سمانان، به لی بیته د شک و گو مانیدا [د راستا قیامه تیدا]، و ترانه یان پی دکهن.
﴿١٠﴾ فیجا [هه می موحه مه د] خو بگره هه تا ته سمان دویکیله کا ناشکه را دئینیت. ﴿١١﴾ [ته و دویکیل] ب سهر
خه لکیدا دگریته، شه فه ئیزابه کا ب ژان و دژواره. ﴿١٢﴾ [هنگی گاور دئ بیژن:] خودیوؤ، فی ئیزایی ل سهر
مه راکه، راست ته م دئ باوهریئی ئینین. ﴿١٣﴾ و چاوا شه و دئ پیغه چن و فایده ی ژ ئیزایی کهن [و ناخفتنا
خو ب جه ئینن]، شه گهر ئیزال سهر وان رابو و شه و باوهریئی بینن، و به ری نوکه [پیغه مبه ره کی پیغه مبه راتیسه
وی ناشکه را بو وان چوبو و]. ﴿١٤﴾ پاشی پشت دانئ، و گو تن: شه فه فیر کریه کی دینه [ئیک فی بو دبیژیت،
و شه فه نه وه حییه بو دئیته]. ﴿١٥﴾ ب راستی ته م دئ بیچه کی وی ئیزایی ل سهر هه وه گیرۆکه یین، به لی
هوین [دیسا] دئ ل گاوریسه خو زفرن. ﴿١٦﴾ رۆژاب هیژ [کو رۆژا قیامه تییه] ته م دئ وان گرین، و ته م
دئ وی رۆژئ توئی ل وان فه کین. ﴿١٧﴾ و ب سویند مه به ری وان مله تی فیرعونی [ب هنارتنا موسایی و
هاروونی] جه رپانندن، و پیغه مبه ره کی پروژ بو وان هات. ﴿١٨﴾ [گوته وان] به نده بیته خودئ [سرائیلیان]
بسپیزنه من [نانکو راده سستی من بکن]، ب راستی ته ز بو هه وه پیغه مبه ره کی ته مین و دهسپاکم.

سورة النجم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ۱ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۲ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ
إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۳ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ ۴ أَمْرًا
مَنْ عِنْدَنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۵ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۶ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنَّ كُنُوزَهُ مَوْجِنِينَ ۷ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ آبَائِكُمْ الْأُولِيَاءِ ۸ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۹
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ۱۰ يَعْنَى النَّاسُ
هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۱۱ رَبَّنَا اكشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ۱۲
أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۱۳ ثُمَّ تَوَلَّوْا
عَنهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۱۴ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُم
عَائِدُونَ ۱۵ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۱۶
* وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۱۷
أَن أَدُّوا إِلَيْنَا عِبَادَ اللَّهِ إِنَّي لَكُم رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۸

مشهد
المخزوم

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾ وَإِنِّي عَذْتُ
 بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ لَمْ تَوْصُوا لِي فَأَعَزِّلُونِ ﴿٢١﴾
 فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِعْ بَعْدِي لِئَلَّا أَتَاكُمْ
 مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾ وَأَتْرُكُ الْبَحْرَ رَهَوًّا وَأَنْهَمُ جُنْدًا مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ
 تَرَكُوا مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةَ
 كَانُوا فِيهَا فَلَکَهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا
 بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ
 جَعَلْنَا نَبِيًّا إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
 كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ نَهْمُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ ﴿٣٣﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
 بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَنذِرْ يَاعَادِيَّاتِنَا أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهْمُ
 حَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبِيعَ وَاللَّيْنِ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكَكُهُمْ أَتَمُّ كَانُوا
 مُّجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِيبِينَ ﴿٣٨﴾
 مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَئِنْ كُنَّا لَهُمْ لَا يَعْلمُونَ ﴿٣٩﴾

﴿۱۹﴾ و خۆل سهر خودی مه زن نه کهن [کو هوین
 نه مرئی وی ب جهه نه نین]، ب راستی من بؤ هوه
 به لگه و نیشانه کا ناشکهر اکره یا ئینایی. ﴿۲۰﴾ و من
 خوؤ ب خودایی خوؤ و خودایی هوه وه پاراست، کو
 هوین من بکوژن. ﴿۲۱﴾ و نه گهر هوین باوهر ژ من
 نه کهن [و باوهر ییی ب خودی نه نین]، دئی ژ من فه بن
 [و نه زیه تا من نه کهن، هه تا خودی حوکمی د نابقه را مه
 و هوه و هادکته]. ﴿۲۲﴾ قیجا [و هختی موسایی دیتی
 شه و باوهر ییی نائین، و موعجزیه ییت خودی دره و
 ددانن] دو عاژ خودایی خوؤ [ل وان] کر [و گوؤت]:
 نه فه راست مله ته کی گون هکارن. ﴿۲۳﴾ [و مه وه حی
 بؤ موسایی هنارت] ب شهف بهنده ییت من [نه ویت
 باوهری ب ته ئیناین ژ سرائیلیان ژ مسری بؤ سهر
 ده ریایا سؤر] ده ریخه، ب راستی شه و دئی که فنه
 دویف هوه. ﴿۲۴﴾ [گافا هوه دا ده ریایی] بسته ژ
 ده ریایی ده ربازبه، و ته شو له ژئی نه بیت بلا [ده ریایا]
 وه کی خوؤ بمینیت، ب راستی دویا هییا وی له شکهری
 خه ندقینه [چو پی نه قیت]. ﴿۲۵﴾ چه ند جنیک و

باخچه و کانی وان هیلان. ﴿۲۶﴾ و چه ند زه قییت چاندی و شوینواریت خوؤش وان هیلان. ﴿۲۷﴾ و چه ند
 نیعمه ت وان هیلان، تیدا خوؤشی دیرن. ﴿۲۸﴾ و هؤسا مه شه و هیلاک برن، و مه مله ته کی دی پشتی وان
 کره ویرسی ملک و مالدار ییا وان. ﴿۲۹﴾ و شهرد و نه سمان بؤ وان نه گرین [پشتی مه د هیلاک برین]، و
 ده رفه ت ژئی بؤ وان نه هاته دان [ل خوؤ بزقین]. ﴿۳۰﴾ و ب سویند مه سرائیلی ژ ئیزا یا رسوا کهر فور تالکرن.
 ﴿۳۱﴾ ژ فیرعه ونی، ب راستی وی خوؤ گه لهک مه زن کر، و زیده یی گون هکار بوو. ﴿۳۲﴾ ب سویند مه شه و
 [سرائیلی] ب زانینا خوؤ ب سهر خه لکی وی ده می ئیخستن. ﴿۳۳﴾ و مه شه و نیشان و موعجزه دانه وان،
 شه ویت جه ربانندن و ئمتیحانه کا ناشکهر ا تیدا. ﴿۳۴﴾ و ب راستی شه فه [قوره یشی] دیبژن: ﴿۳۵﴾ ژ مرنا مه یا
 ئیکی پیقه تر نینه، و شه [پشتی مرئی] ساخ نابینه فه. ﴿۳۶﴾ [و گوؤتن] پا کا باب و باپیریت مه بؤ مه بزقین
 [نه گهر راسته وه کی هوین دیبژن، کو پشتی مرئی جاره کا دی شه دئی ساخ بینه فه]. ﴿۳۷﴾ شه ری ما شه و ب
 هیژ ترن یان ژئی مله تی توبه ع [یی حیمیه ری، کو ئیک ژ میریت مه یه منی بوو]، یان ژئی شه ویت به ری وان
 [وه کی عاد و (سه موود)] مه د هیلاک برن، ب راستی شه ویت گون هکار بوون. ﴿۳۸﴾ و ب راستی مه شهرد
 و نه سمان و تشتی د نابقه را و اندا ژ قه ستا چی نه کرینه. ﴿۳۹﴾ و مه شهرد و نه سمان بؤ هه قییبی ییت دایین
 [دا هه قی بیته ناشکهر اکرن، و مروئی خراب ب خرابییا خوؤ بیته جزا کرن، و یی باش ب باشییا خوؤ بیته
 خه لاتکرن]، به لی باراپتر ژ وان فی نوزانن.

اِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي
 مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللهُ
 اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ سَجْرَةَ الزُّوْمِ ﴿٤٣﴾
 طَعَامٌ اَلْيَسِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْاَبْطُونِ ﴿٤٥﴾
 كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلَىٰ سَوَاءِ
 الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَاسِهِ مِنْ عَذَابِ
 الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
 اِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ ﴿٥١﴾
 فِي مَقَامٍ اَمِينٍ ﴿٥٢﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٣﴾ يَلْبَسُونَ
 مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾ كَذَلِكَ
 وَرَوَّحْنَهُمْ بِخُورٍ عَرِينٍ ﴿٥٥﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
 فَاكِهَةٍ ءَامِنِينَ ﴿٥٦﴾ لَا يَذُقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ اِلَّا
 الْمَوْتَ الْاُولَىٰ وَوَقَّهْمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾ فَضَلَّامِنَ
 رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّمَا يَسْتَرْثِيهِ بِلِسَانِكَ
 لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مَرْثَقُومُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٤٠﴾ [بئى گومان ٺهه و پوڙا ٺهه و ٺيڊا دوڊل] پوڙا
 جوڊا کرنا قه نجیئی و خرابیئی، پوڙا کو موبونا وان
 هه میسانه. ﴿٤١﴾ پوڙا چو دوست و کهس و کار نه شین
 چو ٺیزایی ژ دوست و کهس و کاریت خو بدنه
 پاش، و هاریکارییا وان ژى نائیته کرن. ﴿٤٢﴾ ٺهه
 نه بیت یی خودی دلوفانیی پئی بهت [کو خودان
 باوهرن، ب دهستورییا خودی دئی مهدهری بو ٺیک
 و دو کهن]، ب راستی خودی سهردهست و دلوفانه.
 ﴿٤٣﴾ ب راستی دارا زه قومی. ﴿٤٤﴾ زاد و خوارنا
 زیده گونه هکارانه [نانکو گاوران]. ﴿٤٥﴾ وه کی
 سفری حه لیایی د زکی واندا دکه لیت. ﴿٤٦﴾ وه کی
 که لا نانا شاریایی. ﴿٤٧﴾ [خودی دئی بیژنه ملیاکه تان:]
 بگرن و پراکشنه نیفا دوزه هی. ﴿٤٨﴾ پاشی نانا زیده
 کهل داریژنه سهر سه ری وی. ﴿٤٩﴾ [ملیاکهت دئی
 بیژنی:] دئی تامکی، ته خو دهسته لاندان و خودان
 ریژ و رومهت ددانان. ﴿٥٠﴾ ٺهه ٺهه و ٺیزایه ٺهه و
 هه وه جرهبه ل سهر دکر [و باوهری پئی نه دئینا].
 ﴿٥١﴾ ب راستی پاریزکار و مروفتیت خودی بیٺ د

جهه کی ٺیمندا. ﴿٥٢﴾ دناف باغ و کانیاندانه. ﴿٥٣﴾ و جلکیت نارمویشی ته نک و یی ستوبر دکهنه بهر خو،
 و بهرانبه ری ٺیک و دونه. ﴿٥٤﴾ ٺهه ها به حه شتی دهو سانه، و مه به ریٺ چافگر یٺ کرینه هه فسه ریٺ
 وان. ﴿٥٥﴾ بئى ترس [کو تشته ک ل وان بیٺ] ٺهه وه می رهنکیت فیقییان د به حه شتیڊا دخوازان [و دخون].
 ﴿٥٦﴾ ژ بلی مرنا خو یا ٺیکئی [کو مرنا دنیا بییه]، مرئی نابین و [خودی] ٺهه و ژ ٺیزایا دوزه هی پاراستن.
 ﴿٥٧﴾ ٺهه که ره مه که ژ خودایی ته [داییه وان]، نی ٺهه قیه سهره فرازییا مه زن. ﴿٥٨﴾ بئى گومان مه ٺهه
 قورئانه ب ٺهه زمانئی ته بو وان ب ساناهی کر، دا پیغه بچن و ل خو بزقرن. ﴿٥٩﴾ قیجا [هه ی موحه مه د] خو
 بگره [و چافئی ته لی بیت، دئی چ ٺیته سه ری وان]، ب راستی ٺهه و ژى یی ل هیقیی [کا دئی چ ٺیته سه ری
 ته].

سوره تا جانيه

ل مه كه هي ها تيه خوارى (٣٧) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هوسا دئيتته خواندن (حاء، ميم)، ل دور رافه كرنا شان رهنكه تيبان، ل دهستتيكا سوره تا به قهره بزقره. ﴿٢﴾ ثينانه خوارا قورثانى ژ خودايى سهردهست و كاربنه جهه. ﴿٣﴾ ب راستى د ئهرد و نه سماناندا [دوان ب خودا، يان د چيكرنا واندا] گه لكه نشان و به لگه ييت ههين [ل سهر دهسته لاتدارى و ئيكنيسيا خودى] بؤ خودان باوهران. ﴿٤﴾ و چيكرنا هه وه و هه مى رهنگيت جانه وهر يت د ئهرديدا به لاف، نشان و به لگه نه بؤ وان ئه و يت هه قيسى په سهند دكهن و دگرن. ﴿٥﴾ و هاتن و چؤنا شف و رؤژان، و ريزى و بارانيت خودى ژ نه سمانى داد ريزيت، و ئهردى پشتى مرناوى پى ساخ دكهن، و ئينان و برنا بى، نشان [ل سهر ههين و دهسته لاتداريسيا خودى] بؤ وان ئه و يت

تى دگهن. ﴿٦﴾ ئه فه نشان و به لگه ييت خودينه هم بؤ ته ب ريك و هه حيسى دخوينين، فيجا ئه گهر ئه و (خه لكى مه كه هي) باوهر ژ كه لامى خودى نه كهن، و باوهر يى ب به لگه و نشانيت وى نه ئينن، ئه رى پا ئه و دى باوهر يى ب كيش ئاخفتنى ئينن؟ ﴿٧﴾ ئيزا و نه خوشى بؤ ههر زنده دره وينه كى زنده گون هه كار بيت. ﴿٨﴾ [ئه وى] گولى دببت ثايه تيت خودى (ئانكو قورثان) بؤ دئينه خواندن، پاشى ههر ل سهر گاوريسيا خو دميينت و خو ژ باوهرى ئينانى مه ز نتر دببنت، هه چكو نه بهيستين، فيجا ئه فه هوسا مزگينيسيا ئيزايه كا دژوار بدهيى. ﴿٩﴾ و ئه گهر تشته كه ژ ثايه تيت مه [ئه و يت مه بؤ پيغه مبهرى ئينابينه خوارى] زانى، بؤ خو دكهنه پيترانك، ئه قيت هوسا ئيزايه كا رسواكهر بؤ وان يا هه ي. ﴿١٠﴾ دؤژه هه يال پيشيسيا وان، و نه ئه و وان ب دهست خو فه ئينابى [ژ مال و مالداريى] فايده وى وان دكهن، و نه ئه و يت وان شوينا خودى بؤ خو كرينه سه ميان و پشته فان [ژ بوتان] فايده وى وان دكهن، و ئيزايه كا گران بؤ وان يا هه ي. ﴿١١﴾ ئه فه (ئه ف قورثانه) راسته رپيسيه، و ئه و يت باوهرى ب ثايه تيت خودايى خو نه ئينابين، ئيزايه كا ژ هه مى ئيزيان دژوار تر بؤ وانه. ﴿١٢﴾ خودييه دهريا بؤ هه وه سهر نهرم كرى، دا گه مى ب دهستوريسيا وى تيدا بچن و بين، و دا هوين ژ كره ما وى بازر گانيسى تيدا بكهن، و دا هوين سوپاسيسيا وى بكهن. ﴿١٣﴾ و هندى د ئهرد و نه سماناندا هه ي خودى ژ نك خو بؤ خيرا هه وه ييت دابين، ب راستى ئه فه [چيكرنا ئهرد و نه سمانان هوسا] نشان و به لگه نه بؤ وان ئه و يت هزارا خو تيدا دكهن.

الحزب الخامس والعشرون

سورة الجاثية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَانِهِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُؤْفِقُونَ ﴿٤﴾ وَأَخْتَلَفُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَضَرِّفُ الرِّيحُ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ يَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يَوْمُئِذٍ ﴿٦﴾ وَيَلْ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تَنْتَلِي عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرَةً لِّعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾ وَإِذْ أَعْرَضَ عَنْ آيَاتِنَا سَبِيحًا فَخَذَّهَا مُؤْتَوًّا وَلَئِن لَّمْ يَهْمُ عَذَابُ مُهَيْمِينَ ﴿٩﴾ مَن رَّوَاهُ جَهَنَّمَ وَالْأَيْغَى عَنْهُمْ فَكَسَبُوا سُوءًا وَلَا مَالًا فخذوا من دون الله أولياء لهم وعذاب عظيم ﴿١٠﴾ هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا لِذِلَّةٍ لَهُمْ وَعَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٍ ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَيَتَّبِعُوا مَن قَضَيْتَ لَهُمْ قَضِيًّا أَفْعَلُوا لَكُمُ الشُّكْرَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

الحزب الخامس والعشرون

٤٩٩

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يُرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ بَيْنَتَ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا أَخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ وَكَىلُ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْرَتْ حُجُوعَ السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ ۗ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِيُجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

﴿١٤﴾ بيشه وان نهويت باوهرى ئينايين: بلا ل وان نهگرن نهويت نه ل هيثيا وان روتيت خودى ب سهري مله تيت بوري ئينايين، دا خودى [رورا قيامه تى] خه لائى وان نهويت ل گاوران نهگرتين، و بيئها خو ل سهر نهزيه تا وان فرهه كرين [بدهته وان، ژ بهر وان كار و كريات [باش نهويت] وان [دنياييدا] كرين. ﴿١٥﴾ ههر كهسى باشيى بكهت بو خو دكهت، و ههر كهسى خرابيى بكهت ل خو دكهت، باشى دى هوين هه مى ب بال خودايى خو شه زفرن. ﴿١٦﴾ ب سويند مه تهورات و حوكم [تيگه هشتن و شاره ايبا دادوهرى] و بيغه مبهراتى دا سرائيليان، و تشتى باقر مه ب رزقى وان كر، و مه ب سهر خه لكى [وى ده مى] ئيخستن. ﴿١٧﴾ و مه نيشان و بهلگه ييت رون و ناشكهره د دهره قى بيغه مبهراتيى و ديندا دانه وان، و هنگى خودايى و زيگه بوون كهفته د ناقه را وندا، پشتى زانين و نيشانيت ناشكهره ژ بيغه مبهريت وان بو وان هاتين، نه شه زى ژ بهر زك ره شييا وان. ب راستى خودايى ته رورا قيامه تى دى حوكمى د ناقه را وندا كهت، ل سهر وى تشتى شه ل سهر نه بو ويينه تيك و تيك جودا. ﴿١٨﴾ باشى مه تول سهر ريك و بهر نامه يه كى ناشكهره دانايى [كو ته بگه هينته هه قيسى]، فيجا وى ريكى بگره، و ب دويف دلخوازييا نه زانان نه كه شه. ﴿١٩﴾ ب راستى شه و [نه زان] قهت چو نيزايا خودى ژ ته ناده نه پاش [نه گهر تول دويف وان بچى]، و ب راستى سته مكار دوست و پشته فانيت تيك و دونه و خودى هاريكار و سه ميانى پاريز كارانه. ﴿٢٠﴾ شهف قورثانه بو مرفان روناهييا دلانه [هه قيسى پى دينن]، و ريكا هيدا يه تيبه و دلوفانيسيه بو وان نهويت خودان ئيقين [د راستا رورا قيامه تيدا ئانكو باوهره يه كا موكم پى هه]. ﴿٢١﴾ نهري نهويت گونه هه و خرابى كرين، هزر دكهن شه دى وان و نهويت باوهرى ئينايين و كار و كريات راست و دوست كرين، و هكى تيك لى كهين، مرن و زينا وان دى و هكى تيك بيت؟ چ پيسه حوكمه شه دكهن. ﴿٢٢﴾ و خودى شهرد و شهسمان بو هه قيسى ييت داين [ژ خو نه داينينه]، و دا ههر تيك ل سهر كار و كريات خو بيته جزا كرن، و سته م ل كهسى نه نيته كرن.

أَفَرَأَيْتَ مَنْ خَلَقَ إِلَهُهُ هَوَاهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَرَّ عَلَىٰ سَمْعِهِ
 وَقَلْبِهِ. وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ عَشْرَةَ فَمِنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
 إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٦﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

﴿٢٣﴾ ئەرئى تە ئەو دىت ئەوئ خۆشى و دلخوازىيا خۆ كرىيە پەرستى بۆ خۆ، و خودئى ژ بەر هندئى گومرا و رېبەرزە كرى، هەر چەندە هەقى ژى دزانى [بەلى رېكا هەقىيى نەدگرت، ژ بەر هندئى هئىزىيى گومرايى و بەرزەبونئى بو، نە هئىزىيى راستە پىكرئى بو]، و خودئى دل و گوھىت وى مۆركرن، و پەردە ئىخستە بەر چاقىت وى، ئەرئى [ئەگەر خودئى وى راستە رىئى نەكەت] كى هەيە پىشتى خودئى وى راستە رىئى بكتە؟ ئىچا ما هوين چامەيە كئى بۆ خۆ ناگرن. ﴿٢٤﴾ و [موشركان] گۆتن: ژ ژيانا مە يا دنيايى پىفە تر چو ژيانيت دى نينن، هندەك ژ مە دئى مرن و هندەك دئى بن [و چو قىامەت نينن، ژىن و مرن ئەوە يا د دنيايىدا]، و چو مە نامرينيت ژ بۆرينا زەمانى پىفە تر، و وان چو بەلگە و نيشان ب فئى چەندئى نينن، هەما ژ نك خۆ دىبئژن. ﴿٢٥﴾ وەختئى ئايەتت مە يىت رۆن و ئاشكەرا [ل سەر قىامەتئى و رابوونا پىشتى مرنئى] بۆ وان دەھاتنە خواندن، وان چو هەجەت و دەليل نەبوون [هەقىيى پئى بدەنە پاش] ژ وئى چەندئى

پىفە تر كو بىبژن: ئەگەر هوين راست دىبئژن باب و باپىريت مە يىت مرى بۆ مە ساخ بكنە، دا شادە يىيى بۆ هەوە بدەن. ﴿٢٦﴾ بىبژە: خودئى هەوە ددەت، پاشى هەوە دەمرنيت، پاشى هەوە هەمىيان رۆژا قىامەتئى كو چو گۆمان تىدا نينە دئى كۆم كەت، بەلى باراپتر ژ خەلكى فئى نوزانن. ﴿٢٧﴾ خودانى و سەرورە يىيا ئەرد و ئەسمانان يا خوديە، و رۆژا قىامەت رادىيت، وئى رۆژئى خرابكار و گاورد دئى خوسارەت بن. ﴿٢٨﴾ و [وئى رۆژئى] دئى يىنى هەر ملەتەك [ئانكو خەلكى هەر دىنەكى ژ ترسا حسابئى] يىت كەفتينە سەر چۆكىت خۆ، و هەر ملەتەك بۆ وەر گرنا كئىيا كار و كرىارىت خۆ دئى ئىتە داخواز كرن، ئەفرو هوين دئى ب وان كار و كرىارىت هەوە كرىن، ئىنە جزا كرن يان خەلا نكرن. ﴿٢٩﴾ ئەفە كئىيا مەيە [كئىيا كار و كرىارىت هەوەيە] شادە يىيى ب راستى ل سەر هەوە ددەت، ب راستى هندى هەوە دكر مە دنقىسى. ﴿٣٠﴾ و هندى ئەون ئەوئت باوهرى ئىنايىن و كار و كرىارىت راست و دورست كرىن خودايى و وان دئى وان بەتە دناف دلؤفانىيا خۆدا [ئانكو دەحەشتىدا] نئى هەر ئەفەيە سەرفەرازىيا ديار و ئاشكرا. ﴿٣١﴾ و هندى ئەون ئەوئت گاوردوويىن [خودئى دئى بىبژتە وان]: ئەرئى ما ئايەتت من [ب رېكا پىغەمبەران] بۆ هەوە نەدھاتنە خواندن؟ بەلى هەوە خۆ مەزن كر [و هەوە باوهر ژئى نەكر، و هەوە پىشتا خۆ دايبئى]، و هوين ملەتەكئى گونە هكار بوون. ﴿٣٢﴾ و هەر وەختئى ھاتبايە گۆتن، پەيانا خودئى [دراستا ساخكرنا پىشتى مرنئى و حسابئىدا] راستە، و رۆژا قىامەتئى هەر دئى ئىت و شك تىدا نينە، هەوە دگۆت: ئەم نوزانين قىامەت چىيە؟ بەلى ل دەف مە خيال و خوليانە، و ئەم ژئى دپىشتراست نينن.

﴿٣٣﴾ [وئى پوڙڙى، پوڙا قيامه تى] خرابيا كار و
 كريات و ان كرين بؤ وان دياربوء، و نه و ئيزايا
 وان ترانه بى دكرن، دؤرماندؤرست وان گرتن.
 ﴿٣٤﴾ و [وئى پوڙڙى] دى بيژنه وان: نه فرؤ هم دى
 هه وه [برسى و تينى] هيلينه دئاگريدا، هه وه كى
 هه وه كار بؤ فى پوڙڙى نه كرى و هيلابى، و
 ديتنا فى پوڙڙى ژيرا خو بىرى، و جهى هه وه
 ناگره و چو هاريكار و پشته فان زى هه وه نابن.
 ﴿٣٥﴾ نه فه جزايى وييه، هه وه نايه تيت خودى
 كربوونه پيترانك، و ژيانا دنيائى هوين سهردابرن
 و خاپاندن، و نه فرؤ نه وه و زى دهر دكه فن و نه
 دهستويرى بؤ وان ديتته دان عوزرى بخوازن، و
 وان نايته خواستن زى وه و خرابيا خو بهيلن، و
 ژنوى خودايى خو ب گؤته كى بان ب كرباره كى
 رازى بكنه [چونكى پوڙا قيامه تى نه پوڙا كاريه،
 بهلى پوڙا جزا كرن و خه لا تکرنييه]. ﴿٣٦﴾ فيجا
 په سن و شوکور همى بؤ خودايى [هه ره حفت]
 نه سمانان و خودانى ئهردى، خودانى همى
 جيهانان. ﴿٣٧﴾ و مه زانائى د ئهرد و نه سماناندا يا وييه، و نه وه سهردهست و كاربنه جهه.

وَيَذُرْهُمُ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾
 وَقِيلَ الْيَوْمَ نَسُدُّكَ كَمَا نَسِيتُ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
 وَمَا لَكُمْ مِنْ نَصِيرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَعَزَّوْا حُيُوتَهُ الَّذِينَ ظَالِمُونَ لَوْلَا أَلَهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
 قَلْبَهُ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾
 وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَوْنَا مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
 السَّمَوَاتِ أَتُنُونِ بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
 لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ دَعْوَاهُمْ غَفْلُونَ ﴿٥﴾

٥٠٢

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

ل مه كه هئى هاتيهه خواري (٣٥) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا ديتته خواندن (حا، ميم)، و ل دؤر رافه كرنا فان رهنگه تپان، ل دهستپيكا سؤره تا به قهره بز قهره.
 ﴿٢﴾ ئينانه خواري فئى كتيبيى ژ دهف خودايى سهردهست و كاربنه جهه. ﴿٣﴾ و مه ئهرد و نه سمان و هندي د
 نافيهر و واندا بؤ هه قبيى، و هه تا دهمه كى دهستنيشانكري، ييت دايين، و نهويت گاوربوويين رويى خو ژ
 وئى و هردگيرن، نه و اژئى هاتينه ترساندن [كو پوڙا قيامه تيهه]. ﴿٤﴾ بيژه: كا بؤ من بيژن نهويت هوين شويئا
 خودى دپهريسن كاچ ژ ئهردى دايينه؟ يان ژى وان پشكداريههك د چيكرنا نه سماناندا ههيه؟ كا كتيبه كى
 كو بهرى قورنائى هاتيتت، يان پاشاييهه كى ژ زانينا مله تيت كه فن بؤ من بينن [شاده بيبيى بؤ هه وه بدن،
 هوين دپهريستان بو تاندا دورستن]، نه گهر هوين راست دييژن. ﴿٥﴾ و ما كى ژ وى گومر اتره، نه وئى وى
 په رستى شويئا خودى دپهريستت، نه وئى هه تا پوڙا قيامه تى گول وان نهبيت و بهر سقا وان نهدهت، و نه و ب
 خو ژى ژ په رستن و دو عاييت وان د بئى ئاگه هن.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَهْفَرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
 نُتِلَّىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا
 سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفَرَبَّنَا قُلْ إِنْ أَفَرَبْنَاهُ فَمَا نَسْئَلُكَ
 لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْعِلُونَ فَبِئْسُونَ فِيهِ لَكُمْ بِهِ سَهِيدًا بِبَنِي
 وَيَسْئَلُكُمْ وَهُوَ الْعَلَمُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةٍ مِنَ الرَّسُولِ
 وَمَا أَدْرَىٰ مَا يَفْعَلُونَ وَلَا يَكْفُرُونَ إِلَّا مَا يَوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
 إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكُنْتُمْ بِهِ
 وَشَيْدًا سَاهِدُونَ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِيثَلِهِ فَقَاتَلُوا وَأُسْتُكْبَرُوا
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كُنَّا خَيْرًا مِمَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَوْ رَهَّبْتُمُوهُ
 فَسَبَقْتُمُوهُ هَذَا أَفَنُكَّ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمَنْ قَبْلَهُ كَتَبْتُ مُوسَىٰ
 إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كَتَبْتُ مُصَدِّقًا لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا وَيُنذِرَ لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
 اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا فَالْحَقُّف عَلِيمٌ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
 أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

خودى دى چ ل من و چ ل ههوه كهت [ئه گهر وهى بو من نه تيت]، ژ وه حيسيا بو من دتيت پيغه تر نه ز ل
 دويث چو بى دى ناچم [ويا ل سهر من ههوه نه ز ههوه بترسينم]، و نه ز ژ ناگه هدار كهه و پيغه مبهه كهى
 ناشكرا پيغه تر نينم. ﴿١٠﴾ كا بيژنه من [حالى ههوه دى چ بيت] نه گهر ههف قورئانه [نهفا بو من هاتى] ژ
 دهف خودى بيت، و هوين باوه ريسى پى نه نين و شاهدهك [زانا] ژ سرائيليان شاهه ريسى ل سهر راستيا
 وى بدهت و باوه ريسى پى بينيت، و هوين خو مه زن بكهه و باوه ريسى پى نه نين، ب راستى خودى مله تى
 سته مكار راسته رى ناكهت. ﴿١١﴾ و نه وى ت گاوربو و بين گژه نه وى ت باوه رى نيناين: نه گهر [ههف دينى
 ههوه و بهلنگازان، باوه رى پى نيناى كو ئيسلامه] باشى بايه [فان بهلنگازان] به رى مه باوه رى پى نه دئينا،
 و پشتى وان باوه رى پى نه نيناى، گوتن: نهفه درهوه كا كه فنه [موحه مدهى ژ مله تيت كه فن يا وه رگر تى و ب
 بال خوديغه لى ددهت]. ﴿١٢﴾ و به رى قورئان تهورات پيشى و دلؤفانى بوو، و نهف قورئانه راسته ر تىخا
 كتبيت به رى خو يه و ب نه زمانى عهه ريه، دا نه وى ت سته م كرين بترسينيت و ناگه هدار بكهت، و مز گينيه
 بو قه نجىكاران. ﴿١٣﴾ ب راستى نه وى ت گوتن خودان تى مه خوديه، باشى ل سهر ئيكنيسيا خودى و ئيسلامى
 ماين، فيتجا [رؤژا قيامه تى] نه ترس بو وان ههيه، و نه ب خه م دهف. ﴿١٤﴾ نهفه به حه شتينه ههروهه ر دى
 ده حه شتيدا مينن، نهفه خه لاته بو وان ژ بهر كارى وان دكر.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
 كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
 أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
 عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
 إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَتَّقُلِ
 عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَأْعَمَلًا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
 الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصَّدَقَاتِ الَّتِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ
 لَوْلَايَهٗ أَفْ لَيْسَ لَكُمْ عَيْدٌ لَّيْنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَيْتَ الْفُرُونَ مِنْ
 قَبْلِي وَهَمَا يَسْتَفْتِيَانِ اللَّهَ وَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَيَقُولُ
 مَا هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
 فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
 خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقِعَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا
 يُظَاهَوْنَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَّذِينَ ظَنَّنُوا فِي
 حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعُوا بِهَا لِيَوْمِ تُخْرَجُونَ مِنْهَا أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
 كِتَابٌ تَشْتَكُرُونَ ﴿٢٠﴾ فِي الْأَرْضِ يَغْتَابُ الْحَقُّ وَمِمَّا كَسَبَتْ تُمْسُقُونَ ﴿٢١﴾

﴿١٥﴾ و مه ئه مرئى مروقى يى كرى، قه نجى و باشيى د گهل ده بيا بيت خو ب كهت، ده يكا وى ئه و ب نه خو شى و زه همت [د زكى خو دا] يى هه لگرتى، و ب زه همت و نه خو شى يى بووى، و هه لگرتا وى هه تا شير فه كرنا وى سيه هه يقن [فى و هختى هه ميى ده يك زه همتى پئشه ده بت و نه خو شيان ل سه ر دينيت]، گا فا دگه هيته كاملانا خو و ديته چل سالى، د بيزيت: خوديو و ده ستى من بگره و هاريكاريما من بكه ئه ز سوپاسيما ته بكه م ل سه ر وان كه ره ميى ته د گهل من و ده بيا بيت من كرين، و ده ستى من بگره و هاريكاريما من بكه ئه ز وى باشيى بكه يا تو يى رازى، و دوينده ها من بكه دوينده هه كا باش، و من به رى خو دا ته و ئه ز ل به ر ئه مرئى ته يى را وه ستايه . ﴿١٦﴾ ئه فه نه، ئه م كار و كريا ريت وان ييت باش قه بويل دكه ين و ل گونه هيت وان دبو رين، و ئه فه نه د گهل خه لكى به حه شتى د به حه شتيدا، ئه فه ئه و وه عد و په يانا راسته ئه و اد دنياييدا سو ز بو وان پى ده اته دان. ﴿١٧﴾ و ئه و كورئى د بيزيته ده بيا بيت خو ئوف بو

هه وه [ئه ز هه وه يى تيرم]، ئه رى هوين من ب هندى دتر سين، ئه ز [پشتى مرئى ژ گورى] دئى ساخ به فه، و به رى من ئه فه چه ند مله ت و چه رخ چون [و كه س ژ وان نه ز فريشه]، و ئه و ده ياب هه وارا خو دگه هيننه خودئى و د بيزنه كورئى خو: ئه ها بو ته! به رى ته يى ل هيلاكى، با وه ر يى بينه، ب راستى په يانا خودئى يا راسته [و هه ر دئى ئيت]، فيجا [كورئى وان] دئى بيزيت: ئه فه [را بو و نا پشتى مرئى] ژ چيروك و چيفانو كيت پيشيان پئفه تر نينه [هوين من پى دتر سين]. ﴿١٨﴾ ئه فه زى [خودانيت فان سالو خه تان و كوريت هوسا و خودانيت فان ناخفتان] وه كى مله تبت به رى خو ژ ئه جنه و مرو فان، هيژايى ئيزايا خودئى بوون و ييت خوساره ت هه ر ئه و بوون. ﴿١٩﴾ و هه ر ئيك ژ فان [چ خودان باوه ر، چ گا ور] ل دويف كار و كريا ريت خو پيك و پايه و په ييسكيى خو [ژ جزا كرن و خه لانكرئى] ييت هه ين، دا خودئى ل دويف وان پيك و پايه و په ييسكان جزايى كار و كريا ريت وان دورست بده ته وان، يى سته م ل وان بيته كرن [نه خيريت وان كيم دين، و نه گونه هيت وان پتر لئى دئين]. ﴿٢٠﴾ و روژا ئه و پت گا ورو بو وين پيشبه رى ناگرى دئينه را وه ستان دن [و ناگرى ب چا قيت خو دينن، مليا كه ت دئى بيزنه وان]: هه وه خو ش ييت خو هه مى د ژيانا دنيا ييدا برن و هه وه كه يف پى كر، فيجا ئه فرو ژ به ر مه ز ناتيما ز نه هه قى هه وه د ئه رديدا دكر، و ژ به ر ده ره فتنه هه وه ژ ريكا خودئى، هوين دئى [ئه فرو] ب ئيزايا رسوايى و سه رشورى ئينه جزا كرن.

الحقاف

﴿۲۱﴾ وَأَذْكُرُ آخَاعًا إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ الْبُحُورُ
 مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۲۲﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا
 بِمَا تَعْبُدْنَا إِن كُنتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿۲۳﴾ قَالَ إِنَّمَا أَلِیْمٌ عِنْدَ اللَّهِ
 وَأَبْلِغْكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ ۚ وَلَیْكُنَّ مِنْكُمْ قَوْمًا مَّخْجَلُونَ ﴿۲۴﴾ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أُوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطْمَئِنِّنًا
 بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رَیُّ فِیْهَا عَذَابٌ أَلِیْمٌ ﴿۲۵﴾ تَدْمُرُ كَعْلَ
 شَیْءٍ یَّأْمُرُ رَبُّهَا فَاصْبِرُوا لَآیْرِئًا إِلَّا مَسَلَتْكُمْ كَذٰلِكَ یَجْزِی
 الْقَوْمَ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ مَكَرْتُمْ فِیْمَا إِن مَكَرْتُمْ فِیْهِ
 وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَرَ وَأَفِیْءَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
 وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفِیْءَتُهُمْ مِنْ شَیْءٍ ۚ إِذْ كَانُوا یُحْجَدُونَ بِأَعْيُنِ
 اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَآ كَانُوا بِهٖ یَسْتَهْزِءُونَ ﴿۲۷﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقَرْیٰ وَصَرَّفْنَا الْآیٰتِ لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾
 فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ لَآذِیْتِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبٰنًا ۗ آلِهَةً
 بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذٰلِكَ فِیْكُمْ وَمَا كَانُوا یَفْقَهُوْنَ ﴿۲۹﴾

و كهیفا وان پی هات، و گۆتته هوودی ئەف عه و ره دئی بارانی بۆ مه ئینیت، [هوودی گۆته وان]: نه خیر [ئەفە نه عه و ری بارانییه، وه کی هوین هزر دکەن] به لی ئەفە ئەو ئیزایه یا هوین لی ب له ز، ئەفە بایه که، ئیزایه کاب ژان و دژوار یا تیدا. ﴿۲۵﴾ [ئەو با] هه می تشتان ب ئەمری خودی و یران دکەت، فیجا [وه ختی ئەو باب سهر واندا هاتی] وه لی هاتن ژ خانیییت خو پیئفه تر نه ددیتن، هۆسا ئەم مله تی گونە هکار جزا دکه ین. ﴿۲۶﴾ ب سویند مه ئەو شیان و هیز دابوو وان یا مه نه داییه هه وه، و مه گوهر و چاف و دل [هه می ئالافیت تیگه هشتنی] دابوونه وان، به لی [وه ختی ئیزایا خودی ب سهر واندا هاتی] گوهر و چاف و دلایت وان فایده ی وان نه کرن، و چو ئیزا ژ وان نه دانه باش، چونکی وان با و هری ب ئایه تییت خودی نه دئینان، و ئەو ئیزایا وان ترانه پی دکر و لی ب له ز دۆرماندۆریت وان گرتن. ﴿۲۷﴾ و ب سویند مه گوندیت دۆرماندۆری هه وه د هیلاک برن، و مه نیشان و به لگه ژ هه می ره نگان و گه له جاران بۆ وان ئینان، دال خو بز قرن. ﴿۲۸﴾ بلا ئەو ویت شوینا خودی، و ب ئیه تا ئیزیکیبونی ژ خودی، هاتینه په رستن هاریکارییا وان کرانه، نه خیر شوینا هاریکارییا وان بکه ن ل وان به رزه بوون، ئەفە [هاریکاری نه کرنا په رستییت وان، و به رزه بوونا وان ژ وان] جزایی دره و اونه وه ختی ئەو کرینه هه فیشک بۆ خودی.

﴿۲۱﴾ [هه ی موحه مه د سهر هاتییا] پیغه مبه ری عاد [هوود پیغه مبه ر] بۆ [مله تی خو] بیژه وه ختی مله تی خو ل ئەردی ئەحقافی ژ ئیزایا خودی ترساندین، و پیغه مبه ریت به ری هوودی و پشتی وی زی [هه مییان دگۆتن]: ژ غهیری خودی که سی نه به ر یسن، ب راستی [ئەگەر هوین غهیری وی به ر یسن] ئەز دترسم ئیزایا رۆژه کاهه زن هه وه به نگیفیت. ﴿۲۲﴾ گۆتن: ئەری تو بۆ مه هاتی دامه ب دره وان ژ [په رستنا] په رستییت مه بده یه باش؟ کا وئ ئیزایا تو مه پی دترسینی و گه فی پی ل مه دکه ی، بۆ مه بینه ئەگەر تو راست دبیزی. ﴿۲۳﴾ گۆت: ب راستی به س خودی دزانیت [کا ئەو ئیزا کهنگی دئی ئیت]، و ئەفە من ئەو گه هانده هه وه یا ئەز پی هاتیمه هنارتن، به لی ئەز دبینم هوین مله ته کی نه زانن. ﴿۲۴﴾ فیجا وه ختی عه و ره ک دیتین یی به ر ب نه لایت وانفه دئیت [کهیفا وان هات]، و گۆتن: ئەفە عه و ره که دئی بارانی بۆ مه ئینیت [وه ئەو ده مه ک بوو خودی باران ژ وان فه گرتبون، فیجا وه ختی وان ئەو عه و ری دیتی هزر کرن عه و ری بارانییه

وَأَذْصَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ
 فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَصْنَوْا فَمَا فَضَىٰ وَلَوْ أَنَّ قَوْمَهُمْ
 مُّذْرِبِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن
 بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيَّنَّتْ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
 وَإِلَى طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
 بِهِ يَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجْزِكُمْ مِّنْ عَذَابِ الْعِلْمِ ﴿٣١﴾
 وَمَنْ لَا يُجِيبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ
 مِن دُونِهِ أُورْسَاءٌ وَلْتَبَكَّ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوْلَيْتُمْ
 أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَجْعَلْ لِّهَا
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَحْيِيَ الْمَوْتُونَ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾
 وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا
 بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾
 فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرْنَا أَوْلُوا الْعَزْمِ مِنَ الْأَرْسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ
 لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَوْ يَتَّبِعُوا إِلَّا سَاعَةً
 مِّن نَّهَارٍ بَلَّغَ فَمَهْلُ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٩﴾ و بۆ مله تی خۆ بیژه وهختی مه بری هندهك ئەجنه یان داییه ته دا گول قورئانی ببن، قیجا وهختی ل سهر خواندنا قورئانی حازر بووین، گۆتن: خۆ بی دهنگ بکهن و گوهی خۆ بدنه، و وهختی خواندن ب دویمه یه هاتی، فه گه ریان و مله تی خۆ ناگه هدار کرن. ﴿٣٠﴾ گۆتن گه لی مله تی مه، مه گول کتیه کی بوو، پستی مووسایی یا هاتیسه خوارئ، راسته رتیخا کتیه تی بهری خۆیه، بهری خۆدانی خۆ دده ته دینی راست و ریکا راست. ﴿٣١﴾ گه لی مله تی مه، بهر سفا پیغه مبه ری خودی بدن [کو موحه مه ده] و باوهریی پی بینن، [خودی] دی ل گو نه هیته هه وه بۆریت، و دی هه وه ژ ئیزا یه کا ب ژان و دژوار قورتال کته. ﴿٣٢﴾ و ههر که سی بهر سفا پیغه مبه ری خودی نه ده ته [ئانکو ههر که سی باوهریی پی نه ئینیت] نه شیته خودی نه چار بکه ت، کو وی ل سهر ئه ردی ئیزا نه ده ته، و وی ژ بلی خودی چو هاریکار و پشته فان نینن [وی ژ ئیزا خودی پاریزن]، فه ئه [ئه ئیته بی باوهر ژ پیغه مبه ری خودی] یته د رپه ره زه بوونه کا

ئاشکه رادا. ﴿٣٣﴾ ئه ری ما نوزانن [هزرا خۆ ناکهن] ئه و خودایی ئه رد و ئه سمان چی کرین، و ب چی کرنا وانقه نه وهستیایی و بی هیز نه بووی، دشیت مرییان ژی ساخ بکه ته فه، به لی ئه و دشیت مرییان ساخ بکه ته فه، ب راستی ئه و ل سهر ههر تشته کی خودان دهسته هلات و شیانه. ﴿٣٤﴾ و ئه ویت گا و بووین رۆژا پيشبه ری ئاگری دینه را وهستاندن [ب چافیت خۆ ئاگری دینن، و بی هیفی دبن کو ژئ قورتال ببن]، [ملیا که ت دی بیژنه وان]: ئه ری ئه ف ئیزا یه نه راسته [هه وه دگۆت ئه م نایینه ئیزادان، و چو دۆزه نه نینن]، دی بیژن: به لی ب خودی راسته [ملیا که ت دی بیژنه وان]: دی قیجا ژ بهر گا وریا خۆ تامکه نه ئیزای. ﴿٣٥﴾ قیجا [ههی موحه مه ده] بینا خۆ [ل سهر کرن و گۆتن و ئه زیه تا گا وران] فره ه بکه، هه ره کی پیغه مبه ریته نافدی و پژد و مجد ل سهر فه مانیت خودی بینا خۆ فره کری (پیغه مبه ریته ژ بگۆتی ئه فه نه: (نوح، ئیبراهیم، موسا، عیسا و موحه مه ده)، و ل ئیزادانا وان ب له ز نه به، وهختی ئه و وی ئیزایی دینن یا په یان بۆ وان پی هاتیسه دان، دوه سانه هه چکو ژ بیسته کی پیغه تر ژ رۆژی [د دنیا ییدا] نه مانینه، ئه ف قورئانه را که هاندنه که [پیغه مبه ر دگه هینینه هه وه] ئه ری ما که س هه یه د هیلاک بچیت، ژ بلی مله تی ژ رپه ره که فتی و قاری؟! [بهس ئه و دی د هیلاک چن].

سُورَةُ مَوْحِمَةٍ

ل مه دینه بی هاتیسه خورای (۳۸) ثایه ته

دبیزئی سُورَه تا قیتال ژئی

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئەو ئیت گاوربوو یین و ریکا خودئی ل خه لکی گرتین، [خودئی] کارئی وان پویچ و به رزه کر [و ئەو کارئی وان قیایی دەر هه قئ پیغه مبه ریدا بکه ن، دسه رئی وانرا شکاند و پویچ کر]. ﴿۲﴾ و ئەو ئیت باوهری ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، و باوهری ب وئی کتیبی ئینایین ئەوا بۆ موحه مده دی هاتی [کو قورئانه] و ئەو راستیه ژ خودایی وان، باوهریه کا راست و دورست و بی گو مان، خودئی گونه هیت وان دئی ژیه ت و کاروباریت وان دئی دورست که ت. ﴿۳﴾ ئەفه چونکی ئەو ئیت گاوربوو یین ب دو یف پویچیئی که فتن، و ئەو ئیت باوهری ئینایین ب دو یف وئی هه قیسی که فتن ئەوا بۆ وان ژ ده ف خودایی وان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَصْلًا أَعْمَلْتُمْ ۝ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَيْنَا مِنْ رَبِّهِمْ كَقُرْ
ءَانٍ مِّنْ سَمَوَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِاللَّهِ ۝ ذَلِكَ بَأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَطْلَ وَأَنَّ
الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنَ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ۝
فَإِذَا الْقِيَمَةُ ۝ الَّذِينَ كَفَرُوا أَضْرَبُ الرِّجَالِ حَتَّىٰ إِذَا أَنْشَقْتُمُوهُمْ فُشِدُوا وَنُفِقُوا فَمَا
مَنَابَعْدُ ۝ وَمَا فِدَاءُ حَتَّىٰ تَصْعَقَ الْحُزْبُ أَوْ زُرَّاهَا ۝ ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَآتَمَرَّ
مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۝ وَالَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ۝ سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ۝ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ۝
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ۝ إِن تَصُرُّوا ۝ وَاللَّهُ يَتَّصِرُكُمْ وَيُؤَيِّتُ أَقْدَامَكُمْ ۝
وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ ۝ وَأَصْلًا أَعْمَلْتُمْ ۝ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْطَبُوا ۝ أَعْمَلْتُمْ ۝ ۝ أَفَلَا يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهُمْ ۝
ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكٰفِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ۝

المزج

هاتی، و خودئی هۆسا نموونه یان ب هه می رهنگان بۆ خه لکی دئینیت و دیار دکه ت [دال خو بزقن]. ﴿۴﴾ [گهلی موسلمانان] فئیجا ئەگه رهوین [دشه ریدا] به رانه ری گاواران بوون، فئیجال ستویئی وان بدهن [و بکوژن] هه تا هوین زیده ژئی دکوژن، پاشی ئیخسیر بکه ن و باش گریده ن، و پاشی یان ل سه ر وان بکه نه منه ت و به رده ن [بی به رانه ر]، یان ژئی ب به ده ل و به رانه ر به رده ن دا شه ر نه مینیت، ئەفه حوکمی خودییه، و ئەگه ر خودئی قیابایه دا ئەو ب خو وان دهیلاک به ت و توئی ل وان فه که ت، به لی [ئه مرئی هه وه کر هوین جیهادی دگه ل وان بکه ن] دا هه وه ب ئیک و دو بجه ربینیت و ئەو ئیت د ریکا خودیدا هاتینه کوشتن، خودئی کار و کریاریت وان به رزه ناکه ت. ﴿۵﴾ زوی دئی وان راسته رئی که ت، و دئی کاروباریت وان دورست که ت. ﴿۶﴾ و دئی وان به ته د وئی به چه شتیدا ئەوا بۆ وان [د دنیایدا] سالو خه تیت وئی گو تین دا بنیاسن. ﴿۷﴾ گه لی خودان باوهران، هه که هوین هاریکارییا دینی خودئی بکه ن و ب سه ر بیخن، خودئی ژئی دئی هاریکارییا هه وه که ت، و هه وه ب سه ر گاواران ئیخیت، و دئی هه وه [د شه راندا] موکوم که ت. ﴿۸﴾ و ئەو ئیت گاوربوو یین، به رتاتافبوون و شکه ستن بۆ وان بیت، و خودئی دئی کارئی وان پویچ که ت و راست نائینیت. ﴿۹﴾ ئەفه چونکی ئەوان تشئی خودئی ئیناییه خورای [کو قورئانه]، نه فیا، فئیجا خودئی کار و کریاریت وان پویچ کرن. ﴿۱۰﴾ ئه ری ما ئەو د ئه ریدنا نه گه ر یایینه، دا بینن کا دو یا هییا ئەو ئیت به ری وان چۆ یین یا چاوا بوو؟ خودئی دهیلاک برن، و گاواران ژئی ئیکا وه کی فئ یا هه ی. ﴿۱۱﴾ ئەفه [هاریکرن و ب سه ر ئیخستنا خودان باوهران، و پیسه دو یا هییکا گاواران] ژ به ر هندییه چونکی خودئی پشته فان و هاریکار و سه ر کارئی وان هه ئو ئیت باوهری ئینایین، و ب راستی گاواران چو هاریکار و پشته فان نین.

﴿١٢﴾ ب راستی ئەو یۆت باوهری ئینابین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، خودی دئی وان که ته د وان به حه شتاندا ئەو یۆت رووبار د بنرا دئین و دچن، و ئەو یۆت گاوروبووبین [د دنیا ییدا] خو شیبی [ب پهرتالی دنیا یی] دهن [و دبئی ناگه هن، و هزرا خو د دوپهاهیکیدا ناکهن]، و کا چاوا تهرش دخون ئەو زی و هسا دخون، و جهی وان [دو پهاهیا وان] ههر ناگره. ﴿١٣﴾ و گه له ک گوند هه بوون، ژ گوندی ته، ئەو یۆ تو دهر تیخستی، ب هیز تر بوون، مه د هیلاک برن و چو هاریکار و پشته فان زی وان نه بوون، بۆ وان به ره فانیسی بکهن. ﴿١٤﴾ ئەری ئەو یۆ نیشان و به لگه یه کا ناشکه را ژ نك خودایسی خو هه بیته، وهکی و ییه ئەو یۆ کار و کریاریت وی بیته خراب بۆ هاتبنه خه ملاندن، و ب دویف دلخوازی بیته خو که فتن. ﴿١٥﴾ په سن و رهوشا وی به حه شتی ئەوا په یسان بۆ پاریز کاران پی هاتیسه دان ب فی ره نگیسه، رووباریت په ننگ و تاما ئاشا وان نه گوهوری بیته تیدا، و رووباریت شیریی تاما خو نه گوهوری زی. و رووباریت مه یا خو ش و

ب تام، بۆ وان بیته فه دخون زی، و رووباریت هنگفینی دۆبه زی، و ژ هه می ره نگیته فیتی زی بۆ وان بیته تیدا هه بن، و خودی دئی ل گونه هیت وان زی بۆریت [ئەری ئەو یۆ د ئاف فان خو شیاندا بۆریت] وهکی و ییه ئەو یۆ هه ره وهر د ناگریدا، و ژ ئافه کا زیده شارایی فه دخون، فینجا روویشکیته وان پرت پرت بین. ﴿١٦﴾ و هنده ک ژ وان [ئەو یۆت وهکی تهرشی دخون و فه دخون، کو دوروبینه] گوهدارییا ته دکهن، گا فا ژ دهف ته دهر که فتن [ژ له که فه] دبیزنه ئەو یۆت خودی زانین دایبیه وان [ژ هه فالیت ته]، ئەفه فی فی گافی چ دکۆت؟ ئەفه ئەون بیته خودی دلی وان مۆرکری و ب دویف دلخوازی بیته خو که فتن. ﴿١٧﴾ و ئەو یۆت راسته پری بووبین خودی پتر راسته پری کرن، و بهری وان دا پاریزکاری و ترسا خو. ﴿١٨﴾ ئەری ئەو ل هیقیسا هندینه قیامهت ژ نشکه کینه ب سه ره واندا بیته ب سویند نیشانیته وی قیامهتی بیته هاتین، فینجا چاوا دئی تۆبه کهن ئەگه ر قیامهت هات. ﴿١٩﴾ فینجا بزانه ژ خودی پیفته تر چو په رستی بیته راست و دورست نین، و داخوازا لیبوورینی بۆ گونه هیت خو و بۆ گونه هیت هه می خودان باوهران، چ زه لام چ ژن بکه، و خودی ناگه ه ژ رابوون و رووینشتن و بنه جها هه وه هیه [نانکو چو یی هه وه لی به رزه نابیت].

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَمِعُونَ وَيَا كُفُونْ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ مِنَ النَّارِ هُمْ فِيهَا لَمَّومُونَ ﴿١٢﴾ وَالَّذِينَ مِنْ قَرْبَيْهِ هِيَ أَشَدُّ قَرَّةً مِنْ قَرْبَيْكَ الَّتِي آخَرَجْتَك أَهْلَكَ هُمْ فَلَا تَأْصِرْ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَذَّبَ عَنْهَا رُؤْيَا عَمَلِهِ وَأَتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَعْرِفَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَلِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنْبَأَهُمْ وَإِذَا جَاءَهُمْ ذَكَرْتَهُمْ ﴿١٨﴾ قَالُوا لَآ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لَذَنبِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

﴿۲۰﴾ و نه ویت باوهری ینابین، [ژ فیانا جهادی] دگوتن: بلا سوره ته که هاتبايه خوارى [نه مرى جهادی تيدا بايه]، و نه گهر سوره ته که ناشکهر اکر [نه مرى جهادی تيدا ناشکهر] هاته خوار و جهاد تيدا هاته فهرز کرن، نه ویت نه ساخى دلیت و اندا هه ی، دى بینى [ژ ترساندا] و هسا بهرئ خو دده نه ته، و هکى بهر یخودانا وى بی ل بهر مرئى، و یا باشر نه و بو... ﴿۲۱﴾ گوهداریا پیغه مبهرى کر بانه و ناخفتنا خیرئ گوتبانه، فیجا نه گهر فهرمانا جهادی هاته دان، بو وان چیر بوو وان ئیه تا خو د گهل خودئ راست کر بانه. ﴿۲۲﴾ و دیت نه گهر هوین پشستا خو بدنه ئیسلامئى، خرابیئ د ئهردیدا بکهن و به نکئى مروفاتیئى بپرن. ﴿۲۳﴾ نه فه [نه ویت پشستا خو دده نه ئیسلامئى و خرابیئ د ئهردیدا دکهن] نه ون یئت خودئ له عنه ت لئ کرین [وژ دلوفانیسا خو دویر ئیخستین] و کهر و کوره کرین [نه هه قیئى گولئ دبن، و نه دبینن]. ﴿۲۴﴾ فیجا ما ئه و هزارا خو د قورئانیدا ناکه ن؟ نه خیر... دلیت و ان د گرتینه [تئى ناگه ن].

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُنظَرُونَ إِلَيْكَ فَظَنُّوا لِمَعْشَرٍ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوَصَّدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۗ فَمَهَلَّ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ۗ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ۗ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُلُوفَانِ أَمْ عَلَى قُلُوبِ أَفْقَالِهِمْ ۖ إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُوا عَلَىٰ أَدْبُرِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَتْ لَهُمُ الْهُدَىٰ السَّيِّئِينَ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلْنَا لَهُمْ ۗ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرَهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمُورِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ۗ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبُرَهُمْ ۗ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ وَكَرَهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۗ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْفَحَهُمْ ۗ

﴿۲۵﴾ ب راستئى نه ویت پشستئ ریکا راست بو وان دیار بووی، و فه گه ریانه سه ر گاوری و گو مپریسا خو یا بهرئى، شهیتانی فه گه ریانا وان بو گاوریئى ل بهر وان شرین کر، و ب هیقى و ئومیدان د سه ردا برن. ﴿۲۶﴾ نه فه چونکئى وان دگوته نه ویت قورئان نه فیابین [کو جو هئى و موشرکن]: نه م دئ گو هئى خو د هنده کیدا دهنه هه وه [نه م ژ دل باوهریئى پی نائینن، و دئ هه ر دژمنیسا وى کهین]، و خودئ یا نه و ددلی خو دا فه دشیرن دزانیت. ﴿۲۷﴾ فیجا دئ چ کهن و حالئى وان دئ چ بیت، و هختئ ملیاکه ت ل بهر و پشستیت وان ددهن و روحا وان دستینن. ﴿۲۸﴾ نه فه [لیدانا بهر و پشستیت وان د گهل روح ستاندى] ژ بهر هندیه، چونکئى نه و یئت ب دو یف وى تشتئ که فتین یئ خودئ پی نه خو ش [کو هاریکرنا گاوران]، و تشتئ خودئ پی خو ش و ژئ رازى وان نه قیا، فیجا خودئ کار و کریاریت وان پویچکرن. ﴿۲۹﴾ یان ژئ نه ویت دو روویاتی د دلیت و اندا هه ی، هزار دکهن خودئ که رب و کینا وان دهر نایئخیت و ناشکهر ناکه ت؟!

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرْبَتَكُمْ فَمَا لَعَفَرْتَهُمْ بِسْمِهِمْ وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرْبَتَكُمْ فَمَا لَعَفَرْتَهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ وَتَبْلُوتُكُمْ حَتَّى تَعْلَمَ
الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَتَبْلُوتُوا أَخْبَارَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِنْ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَسَافَرُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَالُهُمْ ﴿٣٧﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٨﴾ إِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٩﴾ فَلَا تَهِنُوا
وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْوِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَبْرِكَنَّ
أَعْمَالُكُمْ ﴿٤٠﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُمْ وَإِنْ تَوَلَّوْا تَتَوَلَّوْا
يُؤْتِيكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلُكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٤١﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمْ هَا
فِي خِفِّكُمْ تَبَخَّلُوا وَبِحُجْرٍ أَضْعَفْكُمْ ﴿٤٢﴾ هَذَا نَشْرُهُ هَذَا
نُدْعَاؤُهُ لِيُغْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمَنْ كَفَرَ مَنْ يَبْخُلْ وَمَنْ يَبْخُلْ
فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَن نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْعَزِيزُ وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ
تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أُمَّةً لَكُمْ ﴿٤٣﴾

الْحُزْنُ
السَّادِسُ

﴿٣٥﴾ و نه گهر مه حهز كز بابه دا وان نيشا ته دهن، و دا
وان ژ سه روسيا و نيشانيت و ان نياسى، و دى وان ب
نه زمانى وان نياسى، و خودى ناگه هژ كار و كزيارت
هه وه ههيه. ﴿٣٦﴾ و ب سويند هم دى هه وه جه ربين،
دا هم جهاد كهر و سه بر كيشان بو خه لكى ناشكهر
بكهين، و دا هم سالو خيت هه وه ناشكهر بكهين [دا
بو خه لكى ديار بيت، كى گوهداريا خودى كزيه
و كى نه كزيه]. ﴿٣٧﴾ ب راستى نه ويته گاور بووين
و ريكا خودى ل خه لكى گرتين، و نه ياره تى و
نه گوهداريا پيغه مبهرى كرين، پشتى ريكا راست
بو وان ناشكهر باوى، نه فقه جو زيانى ناگه هينه
خودى، و دى ته كيرا وان پويج و په لاج كهت [و دى
د سه رى وانرا شكينيت]. ﴿٣٨﴾ گهلى خودان باوهران
گوهداريا خودى بكهن و گوهداريا پيغه مبهرى
بكهن، و كار و كزيارت خو [ب گونه هان، يان ب
رويمه تى، يان ب دورويي تى، يان ب منه تى] پويج
نه كن. ﴿٣٩﴾ ب راستى نه ويته گاور بووين و خه لك
ژ ريكا خودى دايه ناش، پاشى مريش و نهو گاور

[و بو خو توبه نه كرين]، نه فان خودى گونه هيت وان تيگجار ژى نابهت. ﴿٣٥﴾ فيجا [گهلى خودان باوهران]
[به رانه ر دژمنى] سست و خاف نه بن، و داخوازا پيگهاتن و ناشيتى نه كهن و هوين د سه ركه فتي، و خودى
[ب هاريكاريا خو] يى د گهل هه وه، و خيرا كزيارت هه وه كيتم ناكهت [هه لهبت نه فقه نه گهر يا ناشكرا بت
ناشتى و پيگهاتن فايده ي ناكهت]. ﴿٣٦﴾ ب راستى ژيانا دنيايى هه مى ترانه و مژويلاهينه [و زوى دى
چيت]، و نه گهر هوين باوهر يى بينن و خو بياريزن، دى خه لائى هه وه ب دورستى [ل سه ر باوهرى و
پاريزكاريا هه وه] ده ته هه وه، و چو ژ مالى هه وه ژى ژ هه وه ناخوازيت [پشكه كا كيتم نه بيت، نهو ژى ههر
بو ژار و ده ست ته نكيته هه وهيه]. ﴿٣٧﴾ و نه گهر خودى مالى هه وه هه ميسى ژ هه وه بخوازيت و ل سه ر يى
رژد بيت [و بمينيه ب هه وه فقه كو هوين هه ميسى د ريكا خوديدا بمه زيخن]، هوين دى چرويكيى كهن و دى
كه رب و كينا هه وه ده رتيخت و ناشكهر كهت. ﴿٣٨﴾ نه ها هوين نه فقه نه، دئينه داخوازا كرن دا هوين [مالى
خو] د ريكا خوديدا [د جهادى و ريكا خيژيدا] بمه زيخن، فيجا هنده ك ژ هه وه چرويكيى دكهن و ههر
كه سى به خيليسى [و چرويكيى] بكهت، ب راستى نهو چرويكيى د گهل خو دكهت (زيانى ل خو دكهت)
و خودى ده وله مند و بى منه ته [هه وه جه يى ب هه وه نينه]، و هوين هه ژارن [و هه وه جه يى خودينه]، و نه گهر
هوين [گهلى مرو فان] پشتا خو بده نه گوهداريا خودى و گوهداريا پيغه مبهرى وى، و نه گهر مالى د ريكا
خوديدا نه مه زيخن، خودى دى هه وه ب مله ته كى دى گوهوريت، پاشى نهو وه كى هه وه نابن.

سوره ناه فتح

ل مهدينه يى ها تيبه خوارى (۲۹) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستى مه سهر كه فتنه كا ئاشكه را و مه زن [كو پيكهاتنا حوده بيبسيه] دا ته. ﴿۲﴾ دا خودى ل گونه هيت ته بيت پيش و پاش بپورت، و كه ره م و نيعمه تا خو [ب سهر ئيخستنا دينى ته، و ب فه كرنا مه كه هئى] ل سهر ته تمام بكهت، و دا ته ل سهر ريكا راست راگريت و موكوم بكهت. ﴿۳﴾ و دا ته ب سهر كه فتنه كا موكوم ب سهر بيخيت، شكهستن تيدا نه بيت. ﴿۴﴾ خودييه دل ره حه تى و ته نايى داريتييه دلئت خودان باوهران، دا د سهر باوهرىيا وانرا باوهرىيا وان پتر لى بيت، و له شكه رى ئه رد و ئه سمانان يى خودييه و خودى يى زانا و كاربنه جهه. ﴿۵﴾ [و خودى ئه و سهر كه فتن و دل ره حه تيبه دا] دا زه لام و ژنيت خودان باوهر ببه ته د وان به حه شتاندان

ئه و يت رو بيار د بنرا دچن، ههروهه ر دى تيدا مينن، و گونه هيت وان دى راکهت و ناهي ليت، و ئه فه ل ده ف خودى سهر فراه زييه كا مه زنه. ﴿۶﴾ و دا زه لام و ژنيت دوروى و زه لام و ژنيت مو شرك ئه و يت هز ر يت خه لت ژ خودى دكهن [هزر دكهن خودى هاريكارىيا پيغه مبه رى خو و موسلمانان ناكهت، و ئه و جاره كا دى ناز فرفه مه دينه يى]، ئيزا بدهت [و ئه و به لا و ئاتافيت ئه و ل هيفيى ب سهرى موسلمانان بين]، به لا و ئاتاف ب سهرى وان بين، و خودى غه زه بى ل وان بكهت و ژ دلوفانييا خو دوير بيخيت، و دوزه هيا بو وان به ره فكري، و ئه و چ پيسه دو بيا هيكه كا ر شه. ﴿۷﴾ و له شكه رى ئه رد و ئه سمانان يى خودييه، و خودى يى سهر ده ست و كاربنه جهه. ﴿۸﴾ ب راستى مه تو يى هنارتى، بيبسيه شاهد و مزگينين و ئاگه هدار كه ر. ﴿۹﴾ دا هوين [گه لى مرؤفان] باوهرىيى ب خودى و پيغه مبه رى وى بينن، و دا هوين هاريكارىيا پيغه مبه رى وى بكه ن و دا ب ريز و رويمهت به رى خو بدهنى، و دا سپيده و ئيشاران [ئانكو هه مى ده مان ب بهر ستنا خو] خودى ژ كيا سيبان پاقر بكه ن.

سورة الفتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُنْزِلَ رِجْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾
وَيَضْرِبُكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيُزَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُمُودُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ آمَنُوا مِن
جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُرْآنًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ
بِاللَّهِ طَرَبَ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُمُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَيُحَرِّرُوهُ وَتُوقِرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
 أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَتَ فَإِنَّمَا يَنْكُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
 بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسْئُوتُهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ
 لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا
 فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ
 فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ
 نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ
 يَنْفِلَكَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي
 قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ أَنْ السَّوَاءَ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَاللَّهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا
 انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِرِكُمْ لِتَأْخُذُوا دَرُونَا تَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ
 أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَةَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَبِّحُوا لَهُ بَلِّغُوا نَبَأَهُ لِكُلِّ نَفْسٍ مُنْقَلِبَةٍ إِلَى اللَّهِ لَعَلَّهُ يُحْزِنُهُمْ
 أَوْ يَرْحَمُهُمْ إِنَّهُ جَلِيلٌ عَلِيمٌ ﴿١٥﴾

﴿۱۰﴾ ب راستی ئەو پیت بەیعا تە دکن و پەییانی [ل سەر مرنی] ددەنە تە، ب راستی ئەو پەییانی ددەنە خودی، دەستی خودی د گەل دەستی وانە، فێجا هەر کەسی پەییانا خۆ بشکێنیت، ب راستی ئەو ب وئێ شکاندنێ بەس زیانی ل خۆ دکەت، و هەر کەسی ئەو پەییانا دایبێه خودی ب جەه بکەت، خودی زوی دی خەلاتەکتی مەزن دەتی. ﴿۱۱﴾ ئەو پیت فەمایین ژ کۆچەر پیت عەرەبان [ئەو پیت ژ دەر فەقی باژیران دژیان]، دی بیژن مال و عیالی مە ئەم مژویل کرین [و مە نەشیا د گەل تە بیینه خودەییی، و نە ب مە بوو]، فێجا داخوازا گونەه ژیرنی بۆ مە ژ خودی بکە، و ئەو وئێ بە ئەزمانی خۆ دبیژن ئەوانە ددلی واندا، بیژە: ئەو ئێ گەر خودی زیانەک یان مفایەک بۆ هەو بەییت، کی دشییت راوەستینیت و خۆ بدەتە بەر بریارا خودی، نەخیر نەو هسایە [نەهاتنا هەو نە ژ بەر مال و کەس و کاریت هەو بوو]، و ب راستی تشتی هوین دکن خودی پی ئاگەهە. ﴿۱۲﴾ بەلی هەو [گەلی دور و بیان] هزر دکر پیغەمبەر و خودان

باوەر ئیدی نازفرنە ناف کەس و کاریت خۆ [و هەمی دی ئینە کوشتن، ژ بەر هندی هوین ترسیان و هەو هەمان هەلبژارت]، و ئەف کاری هەو ددلی هەو دا هاتبوو جوانکرن [لەوا هوین ب فەمانا خۆ پییت شایی بوون]، و هەو هزر پیت خراب دکر و هوین [ل دەف خودی] ملەتەکتی د هیلاک چۆبی بوون. ﴿۱۳﴾ و هەر کەسی [راست و دورست] باوەریی ب خودی و پیغەمبەری وی نەئینیت، ب راستی مە ئاگری دۆژەهی بۆ گاوران یی بەر هەفکری. ﴿۱۴﴾ مالداری و خودانیسا ئەرد و ئەسمانان یا خودییه، یی بییت لی ناگریت و گونەهیت وی دی ژ پیت، و بی بییت دی ئیزادەت، و خودی گونەه ژ پیر و دلۆفانە. ﴿۱۵﴾ ئەو پیت فەمایین [ژ دور و بیان ئەو پیت نەچۆ بیینه خودەییی] دی بیژن: ئەگەر هوین دەر کەفتنە خەبەر دی دا دەستکە فتییان بینن بەیلن، ئەم ژ دی د گەل هەو بیین، دقین پەییانا خودی [ئەوا دایبێه وان ئەو پیت چۆ بیینه خودەیییه کو دی دەستکە فتییت خەبەر دی دەتە وان] بگو هۆرن، بیژە وان: قەت هوین د گەل مە ناھین، خودی بەری نوکە یا گۆتی [دەستکە فتییت خەبەر دی بەس بۆ وینە ئەو پی چۆ بییه خودەییی]، فێجا دی بیژن نەخیر خودایی هەو نە گۆتییه، بەلی هوین ژ زکرەشی ناھیلن، نەخیر وەنینه، ئەو کیم تی دگەن [و هزرا وان بەس ل سەر دەستکە فتیانە].

﴿۱۶﴾ بیژنه ئه ویت فه مایین [ژ حوده ییبیی] ژ کۆ چه ریت
 عه ره بیان [ئه ویت ژ ده رفه ی باژیران ئاکنجی]، نیزیك
 هوین دئی بۆ [شه ری] مله ته کئی ب هیز و شه رکه ر
 ئینه داخواز کرن، یان هوین دئی شه ری د گهل وان
 که ن یان دئی بی شه ر موسلمان بن، فیجا نه گهر هوین
 گوهداریبیی بکه ن [و ده رکه فن بۆ شه ری] خودی
 دئی خه لانه کئی باش ده ته هه وه، و نه گهر هوین پشتا
 خو بدهنی و فه مینن هه ره وه کی هوین به ری نوکه
 [ژ حوده ییبیی] فه مایین، خودی دئی هه وه ب ئیز یه کا
 دژوار و ب ژان ئیزاده ت. ﴿۱۷﴾ چو گو نه هل سه ر
 کۆره و سه قه ت و نه خو شان نینه [پشکداریی] د شه ریدا
 نه که ن]، و هه ر که سی گو هی خو بدته خودی و
 پیغه مبه ری و ی، خودی دئی وی به ته به حه شتیت رویار
 د بنرا دچن، و هه ر که سی به ری خو [ژ گوهداریبا
 خودی] و هر گپیت و پشتا خو بدتی، خودی دئی وی
 ب ئیز یه کا دژوار و ب ژان ئیزاده ت. ﴿۱۸﴾ ب سویند
 خودی ژ خودان باوهران رازی بوو و هختی ل بن دارئ
 سۆز و په بیان ددانه ته [ل حوده ییبیی]، فیجا خودی

الجزء
۵۱

قُلْ لِّلْمُحَلِّفِينَ مِنَ الْاَعْرَابِ سُدَّةٌ إِلَىٰ قَوْمِ اٰوٰى بِاٰسِنٍ شَدِيْدٍ
 تُقَاتِلُوهُمْ اَوْ يُسَلِّمُوْنَ اِنْ طٰطِعُوْا فَاِنَّ طٰطِعُوْا اِلٰهَ اَجْرًا حَسَنًا
 وَاِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۶﴾ لَيْسَ
 عَلٰى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَّلَا عَلٰى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَّلَا عَلٰى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
 وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّةٌ تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا
 الْاَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَعْذِبْهُ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۷﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ
 عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ يَبَايَعُوْنَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِيْ
 قُلُوْبِهِمْ فَاَنْزَلَ السِّكِّينَةَ عَلَيْهِمْ وَاَتٰهُمْ فِتْنًا قَرِيْبًا ﴿۱۸﴾ وَمَعَانِيْرُ
 كَثِيْرَةٌ يَّاخُذُوْنَهَا وَاَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۱۹﴾ وَعَدَدُ اللّٰهِ
 مَعَانِيْرُ كَثِيْرَةٌ تَاْخُذُ وَهٰذَا فَعَلَّكَ لَعْنَةُ هٰذِهِ وَاَنَّ اَيْدِي
 النَّاسِ عِنْدَكَ وَاِنَّكَ لَتَكُوْنُ اٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَيَهْدِيْكُمْ صِرَاطًا
 مُّسْتَقِيْمًا ﴿۲۰﴾ وَاٰخِرٰى لَنْ تُقَدِّرُوْا عَلَيْهَا فَاَسَاطِ اللّٰهُ بِهَا
 وَاَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۱﴾ وَلَوْ قَتَلْتُمْ كُلَّ الَّذِيْنَ
 كَفَرُوْا لَوْلَا اَلَّذِيْنَ لَا يَحْدُوْنَ وَاَلِيَّا وَلَا نَصِيْرًا ﴿۲۲﴾ سَنَّةَ
 اللّٰهِ الَّتِي قَدَحَلَّتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ يَّجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ﴿۲۳﴾

ئه واد دلیت واندا هه ی [ژ دلپیشی و راستیی] زانی، ئینا دلر هه تی و ته ناهی ب سه ر واندا داریت، و په بیان
 ب سه ر که فتنه کا نیزیك [کو فه کرنا خه یه ری بوو] دا وان. ﴿۱۹﴾ و گه له ک ده ستکه فتیبت دی ژ ی دئی گه هه
 وان، و خودی یی سه ر ده ست و کار به جهه. ﴿۲۰﴾ خودی په بیان ب گه له ک ده ستکه فتیبان یا دایبیه هه وه،
 هوین دئی گه هنی و دئی ب ده ست خو فه ئینن، و بۆ هه وه له زل فی کر [کو ده ستکه فتیبت خه یه ری بوون]،
 و نه هیلا ده ستی خه لکی [خه لکی خه یه ری و هه فه یانیت وان: ژ ئه سه دیان و غه ته فان] بگه هه هه وه، و دا
 ئه فه بۆ خودان باوهران ببته نیشانه ک [ل سه ر راستیا پیغه مبه ری ده ر تشته کیدا کو په بیان و ژ فان بی دایی،
 و دا بزائن هه ر که سی ریکا خودی بگریت، خودی دئی وی خه لات و سه رفه راز که ت]، و دا به ری هه وه
 بده ته ریکا راست [و هه وه ل سه ر موکوم بکه ت]. ﴿۲۱﴾ و هه ده ک غه نیمه و ده ستکه فتیبت دی ژ ی [خودی
 بۆ هه وه له زل کر کو غه نیمه ییت (هه وه زان) بوون] هه وه نه دشیا ب ده ست خو فه بینن، به لی خودی
 ب ده ست هه وه فه ئیمان و بۆ هه وه ب ساناهی ئیخستن، و خودی ل سه ر هه ر تشته کی یی خودان شیانه.
 ﴿۲۲﴾ و نه گهر ئه ویت گا ور بووین [خه لکی مه هه ی ل حوده ییبیی] شه ری هه وه کر بانه [و سولح د گهل
 هه وه نه کر بانه] دا شکپن و ره فن، پاشی وان چو دۆست و هاریکار و پشته فان نه ددیتن. ﴿۲۳﴾ ئه فه ریکا
 خودییه د راستا واندا ئه ویت به ری نوکه چۆین [ئه و دئی پیغه مبه ران هه ر ب سه ر ئیخت، و هۆ سا په بیان یا
 دایی ﴿کَتَبَ اللّٰهُ لَّاغْلِبَنَّ اَنَا وَرُسُلِيْ﴾ - خودی سۆزا دایی سه رکه فن بۆ من و پیغه مبه ریت منه]، و تو چو
 گو هۆرینی بۆ ریکا خودی نابینی.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ
 بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
 هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَجَلَّةَ وَوَلَا رَجَالَ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ
 مُؤْمِنَاتٍ لَمْ يَعْلَمُوا هُنَّ أَنْ تَطْفُوهُنَّ فُضِّبَكُمْ مِنْهُنَّ مَعْرَةً
 بِعَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ نَشَاءُ لَوْ تَرَى إِلَى لَعَذَّبْنَا
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
 عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى
 وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
 لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ
 الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ وَمُقَصِّرِينَ
 لَا يَخْتَأَفُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ ذَلِكَ
 فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
 الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

﴿٢٤﴾ و خودی نه هیلا ده ستیت وان بگه هنه هه وه و ده ستیت هه وه بگه هنه وان ل حوده یبسی، پشتی هوبن ب سهر وان تیخستین [و هه وه هه ژماره ک ژ وان تیخسیر کری، تهویت ل بهر گه ریاین ب سهر هه وه دا بگرن]، و خودی ناگه ه ژ وی هه یه یا هوبن دکهن.

﴿٢٥﴾ نه ون گاور بووبین و ربکا که عبه یی ل هه وه گرتین، و نه هیلا یین قوربانیت بهر هه فکری [نانکو تهر شیت هاتینه گرتن ب قوربانیتی] بگه هنه جهی خو یی فه کوشتی، و نه گهر ژ بهر هنده ک زه لامیت خودان باوهر و ژنیت خودان باوهر [تهویت دناف مه که هیدا، و باوهر یسا خو دیار نه کرین] نه بایه - کو هوبن وان نانیسن - دهمی هوبن ب سهر واندا بگرن بگه فنه بهر بیست هه وه، فیجا بیی کو هوبن بزنانن هوبن عبه یسار بسن و زیان بگه هیته هه وه، و خوین بگه فیه سهر هه وه [خودی ده ستی هه وه ل سهر وان رانه دکر، و دا هه وه سهر ده ستی وان که ت، و خودی نه فه کر و هؤسا هوبن ژیکفه کرن] دا تهویت خودی بقیث ب بهر دلوفانیسا خو بیخیت، و نه گهر نه و [گاور و خودان

باوهریت د مه که هیدا] ژیکفه بیانه [و ژیک هاتبانه نیاسین]، تم دا تهویت گاور بووبین ژ وان، ب ئیزادانه کا دژوار و ب ژان، ئیزا ده یین. ﴿٢٦﴾ و هختی تهویت گاور بووبین رکانه زانینی کرینه دلی خو دا [ربکا سهره دانا که عبه یی ل هه وه گرتین]، ئینا خودی دلر هه تسیا خو ب سهر پیغه مبهری و ب سهر خودان باوهر اندا داریت، و په یفا پاریز کاریسی (لا اله الا الله محمد رسول الله) بؤ وان هه لبرارت، و نه و بؤ فی په یقی هیژا تر بوون و خودانیت وی بوون، و خودی ناگه ه ژ هه ر تشته کی هه یه. ﴿٢٧﴾ ب سویند خودی خه ونا پیغه مبهری خو راست دهر تیخست، خودی حه ز که ت هوبن بی ترس و ب ئیمن و سهر تراشی و سهر کورتگری دئی چنه د مزگه فتا حهرامدا [کو که عبه یه]، فیجا خودی نه و [ژ بیکه اتنی و فایده یی وی] دزانی یا هه وه نه دزانی، فیجا بهری وی سهر که فنه کانیزیک دا هه وه [نه و ژی فه کرنا خه یبهری بوو]. ﴿٢٨﴾ نه وی [خودی] پیغه مبهری خو ب راسته ریسی [کو قورثانه] و ب دینی راسته هنارت، دا دینی راست (کو ئیسلامه) بکه ته سهر پیشکا هه می دینان، و ب سهر هه می دینان بیخیت، و بهسه خودی شاهدی فی بیت.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ وَرُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
تَرَاهُمْ رُكُوعًا سَاجِدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْبَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْإِنْحِيلِ كَرْبَعٍ كَرْبَعٍ أَخْرَجَ شَطَنَهُ فَفَازَرَهُ فَاسْتَعْطَفَ فَأَسْوَأَى
عَلَى سَوْفِهِ يَعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١﴾

سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْضُوا بِيَدِي اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَتَقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا
أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَنْ تَحْطَأَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَعْضُونَ أَصْوَابَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

﴿٢٩﴾ موحه مه د پیغه مبه ری خود بییه، و نه ویت د گهل
د راستا گاوراندا ییت دژوارن، و د نافه را خو ب
خو دا دلوفانن، هندی تو دینی هه ری د رکوع
و سوجه ییدا، که ره م و رازیبونا خودی دخوازن،
نیسانا وان یال سه رو چاقیت وان ژ بهر سوجه برنی،
د تهورات و ئنجیلدا ژی نه فه یه به سن و سالوخه تا
وان، وه کی شینکاتیسه کینه زیلک دایت و ب هیز
که فیتیت و ستویر بوو بیت، فیجال سه ر بنی خو
راست رابوو بیت، و جو تیار ژی عه جیبگری بمینیت
[نه فه نمو ونه یه که خودی ل سه ر هه فالیت پیغه مبه ری
ددانیت، ده ستپیکئی بیّت کیمن، پاشی دی زیده بن
و پتر لی ئین و ب هیز که فن، وه کی بنا شینکاتی
ده ستپیکئی یا لاوازه و روژ بو روژئی ستویر دیت]،
[وهوسا موسلمانان زیده دکهت]، دا که ریبت گاوران
بیّ فه کهت، و نه ویت ژ وان باوه ری ئینابین و کار و
کریاریت راست و دورست کرین، خودی په بیان ب
لیبوری نی و خه لاته کئی مه زن یا دایبیه وان.

سوره‌تا حوجرات

ل مه دینه بیّ هاتیبه خواری (۱۸) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گه لی نه ویت هه وه باوه ری ئینابین، ب پیشیا خودی و پیغه مبه ری وی نه که فن [نانکو چو کار و باران
نه کهن، نه گه ر هوین حوکمی خودی و پیغه مبه ری وی ل دوور نه زانن]، و ته قوا خودی [ده می کار و باریت
خو دا] بکه ن، ب راستی خودی بیّ گوهدیر و زیده زانایه. ﴿٢﴾ گه لی نه ویت هه وه باوه ری ئینابی، ده نگئی
خو ب سه ر ده نگئی پیغه مبه ری نه ئیخن، و ب ده نگئی بلند پیغه مبه ری نه ئاخیتفن وه کی هوین ئیک و دو
دئاخیتفن، نه کو کار و کریاریت هه وه پویچ بین بیّ هوین بیّ به سن. ﴿٣﴾ ب راستی نه ویت ده نگئی خو
ل ده ف پیغه مبه ری خودی نزم دکه ن، نه فه نه ون نه ویت خودی دلیت وان بو ته قوا بیّ ته ر خانکرین، گونه ه
ژی برن و خه لاته کئی مه زن بو وان. ﴿٤﴾ ب راستی نه ویت ژ پشتا خانسیان گازی ته دکه ن، بارپتر ژ وان
نه زانن.

﴿٥﴾ و نه گهر وان [ته ویت ب دهنگی بلند گازی ته کریں.] بینا خو فره هکر بایه، هه تا تول وان دره که قبتای بو وان چیتر بوو، و خودی گونه هژبهر و دلوقانه. ﴿٦﴾ گه لی ته ویت هه وه باوهری ئیناین، نه گهر ئیکئی شارپی [ژ وان ته ویت دره ول دهف چونه] سالوخه ک بو هه وه ئینا، ل دویف هه رن [و فه کولن کا ئه و سالوخ راسته یان نه، و ئیکسه ر ژئ ورنه گرن، هه تا هوین ژئ پشت راست نه بن]، دا هوین ژ نه زانین زینائی نه گه هیننه که سی، پاشی په شتیان بین. ﴿٧﴾ و بزاسن کوب راستی پیغه مبرئی خودی یی دناف هه وه دا [قیجا له زئی ل تشتی نه کهن، و بی دویفچون سالوخان ورنه گرن]، نه گهر گوئی خو د گه له ک تشتاندا دابایه هه وه و ب ناخفتنا هه وه کربایه، هوین دا که فنه د ته نگا قیید، و دازه مهت بو هه وه چی بیت، به لی خودی باوهری ل بهر دلی هه وه شرینکر و دلی هه وه دا خه ملاند، و گاوری و فارپیون [ب ریکا کرنا گونه هیت مه زن] و هه می گونه هل بهر هه وه رهش کرن، نه فنه سه رراست و تیگه هشتی و چه سپان.

﴿٨﴾ [نه ه] قه نجی و که ره م و نیعمه ته که ژ خودی، و خودی زیده زانا و کاربینه جهه. ﴿٩﴾ [گه لی خودان باوهران] نه گهر دو دهسته ک ژ خودان باوهران ب شه رکه فتن وان پیک بینن، و نه گهر ئیکئی ژ وان ده سندر ژئی و سته م ل یادی کر، هوین شه ری وئ بکه ن نه و ده سندر ژئی و سته می دکه ت، دا بز فریته ته مرئی خودی [نانکو حوکمی خودی و شه ری وی]، قیجا نه گهر زفری [و ده ست ژ شه ری و ده سندر ژئی به ردا]، قیجا ب دادوهری [هه ردو دهسته کان] پیک بینن و عداله تی بکه ن، ب راستی خودی حرژ عادلان دکه ت. ﴿١٠﴾ هندی خودان باوهرن برایتی ئیکن، قیجا ناقه را برایت خو خوش بکه ن و پیک بینن، و ته قوا خودی بکه ن، دا دلوقانی ب هه وه بیته برن. ﴿١١﴾ گه لی خودان باوهران بلا چوزه لام ترانه یان ب چوزه لامان نه کهن، دبیت ته ویت ترانه پی دئینه کرن چیتر بن ژ وان ته ویت ترانه یان پی دکهن، و بلا چوژن ژئی ترانه یان ب چوژنان نه کهن، دبیت ته ویت ترانه پی دئینه کرن چیتر بن ژ وان ته ویت ترانه یان پی دکهن، و تانان دئیک و دو نه قوتن و ئیک و دو له که دار نه کهن، و ب ناف و ناسناقیت کریت گازی ئیک و دو نه کهن، و چ پیسه تشته مروف ب نافی فسقی بیته ناف کرن پشتی باوهری ئینائی، و هه ر که سی [ژ نانقوتان و له که دار کرنی] و ب نافکرنا خه لکی ب نافی پیس [توبه نه که ت، قیجا نه فنه ته ویت سته مکار.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذْ جَاءَهُمْ فَاسِقٌ يُنَادِي فِتْيَانًا أَلَمْ نُنصِبْكُمْ أَقْرَبًا مِنْ جَهَنَّمَ فَمُصِيبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَدِمْتُمْ ﴿٦﴾ وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبٌ إِلَيْكُمْ الْإِيمَنُ وَزَيَّنَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْأَعْيَابَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ ﴿٧﴾ فَضَلَّ مِنَ اللَّهِ وَبِعَمَّةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَلَفْتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَقْتُلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغْت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقْتُلُوا الَّتِي تَبغى حَتَّى تَقى إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاتَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَّا يَسْخَرُونَ مِّن قَوْلِ عَسَىٰ أَن يَكُونَ خَيْرًا فَيَرْجُوهُ وَلَا يَسَاءُ عَسَىٰ أَن يَكُونَ خَيْرًا فَيَنْهَنُّ وَلَا يَتَمَرَّزُوا أَنفُسَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمَاءُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَنِ وَمَن لَّر يَتَّبِعْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

﴿۱۲﴾ گهلی خودان باوهران خو ژ گه لهك گومانی (هزرا خه لهت) بپاریزن، ب راستی هندهك گو مان گونه هن [نه گهر لی هاته خه بهردان یان کار شه دان ل سهر هاته کرن] و جاسو سیلی ل سهر ٲیک و دو نه کهن، و نه کامیا ٲیک و دو نه کهن، ئه ری ما ٲیک ژ هه وه هه یه بٲیت گوشتی برایی خو یی مری بخوت؟ و هه وه ئه فه نه ٲیت [کا چاوا هه وه ئه فه نه ٲیت، دٲیت و هسا هه وه نه کامیا وی زی د ٲشت و یرا نه ٲیت]، و ته قوا خودی بکهن [ب هیلانا تشتی ئه مری هه وه پی هاتیسه کرن]، ب راستی خودی توبه و هر گر و دلوفانه ﴿۱۳﴾ گهلی مروفان، ب راستی مه هوین ژ نیر و مبیه کی [ئانکو زه لام و ژنه کی کو ئادم و حه وانه] بیٲ داین، و مه هوین بیٲ کرینه ملهت ملهت و عه شیر عه شیر دا ٲیک و دو بنیاسن، ب راستی یی ژ هه وه هه مییان پتر ب ریز و رومیهت ل دهف خودی، ئه وه یی ژ هه وه هه مییان ته قواتر [ئانکو بی ژ هه وه هه مییان پتر ژ خودی دترسیت]، و خودی زیده زانا و شارزایه. ﴿۱۴﴾ عه ره بیٲ ژ ده رفه ی باژ یران گو تن: مه باوهری

بشیر
المزین
۴۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَعضُكُمْ بَعْضًا أَجُوبًا أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقْوَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَأَمَنَّا قُلْ لَوْ تَوَمَّنُوا وَالْكَافِرُونَ لَأَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْمَلُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمْشُونَ عَلَيْكَ أَن أَسْلَمُوا قُلْ لَأَتَمَنَّوْا عَلَىٰ إِسْلَامِكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَن هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

ئینا [خیران د گه ل مه بکه] بیژه: هه وه باوهری نه ئینایه، به لی بیژن ئه م [ژ تر سا کوشتن و ئیخسیر کرنی] بیٲ ته سلیم بووین [یان زی سه رفه سه رفه بیٲ موسلمان بووین]، و باوهری هیژ نه چویه د دل ٲت هه وه دا، و ئه گهر هوین گوهداریا خودی و پیغه مبه ری وی بکهن، خودی چو ژ خیرا کار و کریاریت هه وه کی م ناکهت، و خودی گونه هژ ٲهر و دلوفانه. ﴿۱۵﴾ خودان باوهریٲ دورست ئه ون، ئه و ٲت باوهری ب خودی و پیغه مبه ری وی ئینایین، و پاشی ب گو مان و شک نه که فٲین، و جیهاد ب مالی خو و نه فسا خو د ری کا خودی دا کرین، ئه فه نه بیٲ راست [د باوهریا خودا]. ﴿۱۶﴾ ئه ری هوین دئ ئه وا د دل ٲ هه وه دا خودی پی ئاگه هدار کهن؟ [هوین دئ خودی ئاگه هدار دی نی خو کهن، هوین دبیژن مه باوهری یا ئینایی] و خودی ب خو دزانیٲ کا چ د ئه رد و ئه سماناندا هه یه، و ژ هه ر تشته کی ب ئاگه هه. ﴿۱۷﴾ [کو چه ریٲ عه ره ب] ل سهر ته دکه نه منهت کو ئه و موسلمان بوون، بیژه: [گه لی کو چه ریٲ عه ره ب] موسلمان بوونا خو ل سهر من نه که نه منهت، به لی خودی منهت ل هه وه کری ده می به ری هه وه دابییه باوهری سی، ئه گهر هوین [د باوهری ئینانا خودا] د راست بن. ﴿۱۸﴾ ب راستی خودی نه ٲینا (غه یبا) ئه رد و ئه سمانان دزانیٲ، و خودی دبیٲت کا هوین چ دکهن [و پی ئاگه هه].

سورة قاف

ل مه كههئ هاتيهه خواري (٤٥) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئتيهه خواندن (قاف)، ل دور راهه كرنا فان رهنگه تپان، بزفره دهستپيكا سورةتا (بهقهره). سويند ب قورثانا ب رويمهت و پايه بلند (تو پيغه مبهري و رورثا قيامه تي راسته). ﴿٢﴾ [خهلكي مه كههئ نه بهس باوهري نهئينان] بهلي عه جيگر تي بوون ده مي پيغه مبهرهك هه ر ژ وان بو وان هاتي، و گاوران گو ت: ب راستي هه فه تشته كي عه جييه و جهئ حيهه تيبوونييه. ﴿٣﴾ هه ري هه گهر هه م مري ن و بوينه ناخ [جاره كا دي دي زيندي بينه هه؟]، ب راستي هه ف زفرين و هه گه رپانه تشته كي نه بهر ناقله و دويره. ﴿٤﴾ ب سويند هه م دزانين كا هه رد چه ندي ژ له شئ وان دخو ت و چه ندي كيم دكه ت، و [ژ بلي قئ ژئ] مه كتيه كا پاريزه ر يا هه ي، هه مي تش ت

تيدا دنغي سينه. ﴿٥﴾ به لي گافا قورثان بو وان هاتي هه وان دره و دانا، و هه وي ت د كارو باره كي شه پليدا [جار ديژن سبره نده، و جار ديژن نايت پيغه مبه ر مروف بيت، و جار ديژن دقيت ي زهنگين بيت... هتد]. ﴿٦﴾ ما هه و به ري خو ناده نه هه سماني د سه ر خو ر، كا مه چاوا نا فاكرييه و خه ملاندييه؟ و چو كون و ده ر ز لي نين. ﴿٧﴾ و كا مه هه رد ئي [چاوا] ده شت كرييه، و مه چياي ت به جه ئي خسته نه تيدا [دا بو بنه سنگ و نه لفلقيت]، و كا مه چاوا هه مي ره نكي ت شينكا تيئ جوان د هه رديدا شينكري نه. ﴿٨﴾ [هه ف كاره، نا فاكرا نه سماني و دانانا هه ردي هؤسا] خودئ كر دا لان ل سه ر هه قسي رو ن بكه ت، و بيته بيرئينان بو هه ر به نده يه كي ل خودئ بزفريت [و هزرا خو د چيكر بي ت ويدا بكه ت]. ﴿٩﴾ و مه نا فه كا بر خير و به ره كه ت ژ هه سماني باراند، و مه بيستان و باخچه، و دندكي ت دنبه دان و دكاك، پئ شينكرن. ﴿١٠﴾ و مه داره سه پت بلند، ي ت فيقيئ وان ثويشي و ل سه ر يك، پئ شينكرن. ﴿١١﴾ دا بنه رزقي به نده يان، و مه ب وي نا فئ هه رده كي هشك و مري زيندي كر، و زيندي كرنا مري يان ئي هه ر هؤسا يه. ﴿١٢﴾ [هه ي موحه مه د هه گهر مله تي ته ي قوره يشي ته دره وين دانن، ب راستي هه فه نه تشته كي نوييه] به ري وان مله تي نووحي و خودا ني ت بيرئ [مله تي شو عه يي ل دور بيرئ كو م بوون، فيجا خودئ هه مي ئي خسته نه تيدا]، و (سه موود) ئي پيغه مبه ري ت خو دره وين دانان. ﴿١٣﴾ و مله تي عاد و فير عه ون و مله تي (لووط) پيغه مبه ر ئي. ﴿١٤﴾ و خهلكي جهئ تيز دار و دار تي كرا [مه خسه د پئ خهلكي مهديه نييه و مله تي شو عه يي] و مله تي توبه عي ئي، هه مي يان پيغه مبه ري ت خو دره وين دانان، و هيژاي ئيزايا من بوون. ﴿١٥﴾ فيجا ما هه م ب چيكرنا جارا ئي كي شه و هستيا يينه؟ [هه تا يا بيت بو مه يا ب زهحه ت بيت؟] نه خير [ببزار نه بوويه و پيغه نه وه ستيابه، و زفرينا وان پشتي بوينه خو لي، يا دوير نينه وه كي هه و ديژن] به لي هه و د چيكر نه كا نويدا ب شكن [هه ر چه نده هه و دزانن جارا ئي كي مه هه وي ت چيكرين].

سورة قاف

بسم الله الرحمن الرحيم

قَفَّ وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ ۝ بَلْ نَجْمُوا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۝ أَوَدَّ آمِنَّا وَكِنَّا تَرَابًا ذٰلِكَ رَجَعٌ بَعِيدٌ ۝ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُضُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِنْتُ حَفِیْطٌ ۝ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِیْجٍ ۝ أَقَامُوا نِظْرًا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَيْنَها وَرَبِّها وَمَا لَها مِنْ فُرُوجٍ ۝ وَالْأَرْضُ مَدَدُها وَالْقَبْرُ فِيها رَوِیْی وَأَنْبَتُها مِنْ فُرُوجٍ ۝ تَبَصَّرَةٌ وَذَكَرُی لِكُلِّ عَبْدٍ مُّبِی ۝ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْدً كًا فَأَنْبَتُنا بِهِ حَبَّ وَحَبَّ الْحَصِیْدِ ۝ وَالنَّخْلَ بَأَسْفَلِها لَطَعُ نُضِیْدٌ ۝ وَزَقَّا لِلْعَبَادِ وَأَحْيَینا بِهِ بَلَدَةً مِیْتًا ذٰلِكَ الْخُرُوجُ ۝ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّیْسِ وَصُودٌ ۝ وَعَادٌ وَرَعُونُ وَأَخُونُ لُوطٌ ۝ وَأَصْحَابُ الْأَنْبِیاءِ وَقَوْمُ نُوحٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِیْدٌ ۝ أَفَعِیْدُنَا بِالْحَقِّ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبِیْسٍ مِنْ حَلْقٍ جَدِیْدٍ ۝

﴿۱۶﴾ ب سویند مه مروف یسی چیکری، و ئەم دزانین کا دلئی وی بۆچ دبیژیت و کاچ دکه فیته سهه دلئی وی، و ئەم ژ رها ستویسی وی نیزیگری وینه. ﴿۱۷﴾ ئەم ژ وان ههردو ملیاکه تیت، ل سهه ملئی وی یسی راستی و ملئی وی یسی چه پی و کارو کیری و ی دنقیسن، پتر ئاگه ههداری وینه. ﴿۱۸﴾ و مروف چو ئاخفتن ناکهت [چ باش چ خراب]، ئەگه ملیاکه ته کی کارگری و زیه فانی دگهل، نه نفیسیت. ﴿۱۹﴾ و سهه راتا مرنی د گهل هه قیسی هات، ئەفه ئەو بوو یا توژی دره فی. ﴿۲۰﴾ و پف ل بۆقی هاته دان، ئەفه ئەو رۆژه یا په بیان پی هاتیسه دان. ﴿۲۱﴾ و هه ر ئیک دئی تیت [چ باش چ خراب] دو ملیاکهت ییت دگهل، ئیک دینیته مهیدانا هه شری، و یسی دی شاده یسی ل سهه ددهت. ﴿۲۲﴾ ب سویند تو [د دنیا ییدا] ژ فی یسی بی ئاگه هه بووی، و مه بهرده ل سهه ته راکر، و تو ئەفرۆسی چاف تیز و دژواری [بۆ دینی]. ﴿۲۳﴾ و ملیاکه تی به پرس ژئی دئی بیژیت: ئەفه ئەو و کتیا کار و کیری و ی ژئی، ل دهف من یا حازره. ﴿۲۴﴾ [خودئی دئی بیژیته

الجزء السادس والعشرون

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَتَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ اذْبَتَلَّى الْمَسْجِدَ عَنِ الْمَبِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا لَظْفُظْ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعْدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَها سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكُنْ فَنَاعَكَ غَطَاءَكَ فَيَصْرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَى عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ الْفَبِأَيِّ حِمْلٍ كُلِّ كُنَّا عْتِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَتَاعٍ لِلْآخِرِ أَمْ مَعْتَدٍ مُرِيبٌ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهَاءَ آخَرَ فَأَلْفَيْدُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتَهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَحْتَسِمُوا لَدَى وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعْدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَى وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لَعِيدٍ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأَزَلَّتْ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ وَعِزُّ يَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا نُوعِدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ خَبَثَ الرَّحْمَنُ بِالْعَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

وان ههردو ملیاکه تیت دگهل دئین] هه زیده گاوره کی زیده کویسی باقیزنه د دۆزه هیدا. ﴿۲۵﴾ ئەو ی زیده خیزنه کهه و زیده سهه مکار و ب شک [د دنیا ییدا]. ﴿۲۶﴾ ئەو ی په رستییه کی دی بۆ خودی دکه ته هه فپشک، فیجا هوین ههردو [مه خسه د پی ههردو ملیاکه تیت دگهل دئین]، دئی باقیزنه د ئیزیا دژوار و گراند. ﴿۲۷﴾ ته کی وی یسی شهیتان دئی بیژیت: خودایسی مه، ب راستی نه من ئەو د بهر سهه ردا چۆن پرا کر بوو، ئەو ب خود د سهه ردا چۆنه کا کویر و دویر دا بوو. ﴿۲۸﴾ خودی دئی بیژیت: هوین ههردو [مروف و شهیتانی وی] ل دهف من چه بهر ئی نه کهن، و من [د دنیا ییدا] ل سهه ئەزمانی پیغه مبه ریت خو، و ب هه رتا کتیا ن] هوین ژ فی رۆژی تر ساند بوون. ﴿۲۹﴾ و ئاخفتن (په بیان) ل دهف من نایتسه گوهورین، و ئەز سهه م ل بهنده یان ناکه م. ﴿۳۰﴾ رۆژ ئەم دبیژینه دۆزه هی تو تری بووی؟ دبیژیت: ما [ژ فان] هیژ هه نه؟ ﴿۳۱﴾ و به سهه شت بۆ ته قواداران نیزیگ دیت، و یا دویر نینه. ﴿۳۲﴾ ئەفه ئەو ی په بیان پی هاتیسه دان، بۆ هه ر تۆ به داره کی پاریز فان [بۆ ئخوبیت خودی] ژ هه وه. ﴿۳۳﴾ ئەو ی ده می ب تسی و کهس نه ل دهف، ژ خودایسی دلوفان بترسیت، و ب ده کی ل خودی زفری، بیته دهف خودی. ﴿۳۴﴾ ب سلامه تی [ژ ئیزا و کول و کوفانان] هه ر نه د به سهه شتیدا، و رۆژا ژ یانا بی دو یه ایه ک ئەفه یه. ﴿۳۵﴾ تستی وان فقیته د به سهه شتیدا یسی هه ی، و زیده تر زی بۆ وان یسی هه ی [ئهو ی دیتنا خودایسی مه زنه].

﴿۳۶﴾ و مه چهند مله تیت ژ وان زه برده ستر و ب هیزتر، بهری وان د هیلاک برن، گه له وهلات تیکه دابوون، ئه ری ره فینه ک [ژ مرئی یان ژ ئیزیا خودی] وان هه بوو؟. ﴿۳۷﴾ ب راستی ئه فه [د هیلاک برنا گوندیت سته مکار] چامه و دهر سن، بؤ وی یی خودان عه قل، یان بؤ وی یی گوهدارییی دکهت و هشیّت وی د سه ری وی. ﴿۳۸﴾ ب سویند مه ئه رد و ئه سمان و هندی د ناقه برا واندا، د شهش روژاندا چیکرن، و چو وهستیان زی نه گه هشته مه. ﴿۳۹﴾ فیجا [هه ی موحه مه د] سه برا خو ل سه ری یائو د بیژن بکیشه، و بهری روژ هه لات و روژ نافایی، خودایی خو ژ کیناسییا پاقژ بکه، و په سن و سوپاسییا وی بکه. ﴿۴۰﴾ و چه نده کی ژ شه فی ژ ته سیحا وی بکه، و پشتی نشیزان زی .. ﴿۴۱﴾ گو هی خو بدی، روژا گازیکه ر (ئسرافیل) ژ چه کی نیژیک گازی دکهت [و دهنگ دگه هیته هه ر که سه کی]. ﴿۴۲﴾ روژا [هه می مرؤف] وی دهنگی هه قیسی گولی دبن، ئه و [روژا روژا دهر که فتنیه [ژ گوران]. ﴿۴۳﴾ ب راستی ئه م ب

تنی، ژیانئ و مرئی ددهین، و زفرین هه ر ب بال مه فه یه. ﴿۴۴﴾ روژا ئه رد دکه لشیّت، و ئه و ب له ز ژ گوران بهر ب مهیدانا چه شری دچن، ئه و کومر نه کا ب ساناهیه ل بهر مه. ﴿۴۵﴾ ئه م چیت دزانین ئه و چ دیژن [د دهره قی ته و روژا قیامه تیدان]، و تول سه ر وان نه یی زورده سستی [د اب خورتی وان بکه یه موسلمان]، و ئه ویت ژ ئیزیا مه دتر سن، وان ب قورئانی شیرت بکه.

وَكُرْهُلِكُمْ أَقْبَلَهُمْ قَرْنَ هُرْأَشِدُمْهُمْ بَطْشًا فَتَقَبُّوا فِي الْبِلَدِ هَلْ مِنْ مَّحِصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَتْ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبُرَ النُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْحُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِنَّا الْمَصْبِرُونَ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ نَسْفَعُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مِنَ بَحْأٍ وَعِيدٍ ﴿٤٥﴾

سورة القاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَةِ ﴿١﴾ فَالْحَمْدُ لِقُرْآنٍ ﴿٢﴾ فَالْحَجْرِيَةِ ﴿٣﴾ بَسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٤﴾ فَالْمُقْسِمَةِ ﴿٥﴾ إِنَّمَا نُوعِدُكُمْ بِالصَّادِقِ ﴿٦﴾ وَإِنَّ الْبَلَدِ لَنُؤْفَعُ ﴿٧﴾

سورة قاف ذاریات

ل مه که هی هاتییه خواری (۶۰) ئایه ته

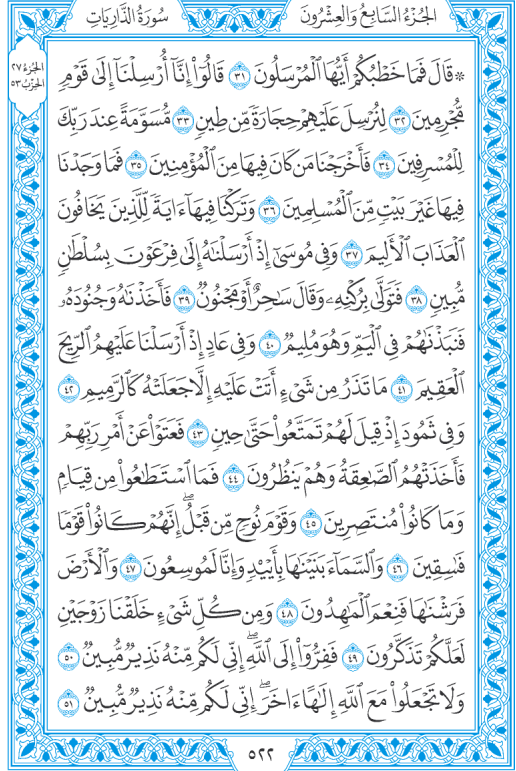
بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب باییت به لافکه ر. ﴿۲﴾ و ب ئه وریت باران هه لگر. ﴿۳﴾ ب گه میییت ب ساناهی دئین و دچن. ﴿۴﴾ ب ملیاکه تیت کار و باران لیکفه دکه ن. ﴿۵﴾ [سویند ب فان هه مییان] تشتی په یان بؤ هه وه پی هاتییه دان [ژ مرئی و قیامه تی]، راسته. ﴿۶﴾ و روژا قیامه تی و جزادانی، دی هه ر ئیت.

وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ اَلَّذِي لِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ
 اُفِكَ ﴿٩﴾ قَتَلَ الْقُرْصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْمَلُونَ
 اَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُو قُوَّةٍ فَهَيْبَةٌ هَذَا
 الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّ الْمُنْتَفِينَ فِي جَنَّتِ وَعُرُونِ ﴿١٥﴾
 ءَاخِذِينَ مَاءً اَتَمَّهُمْ رَبُّهُمْ ءَاثَمَهُمْ كَاثَمُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾
 كَاثَمُوا قَبْلَ لَمَّا لَمَّ اِلَيْهِمْ مَاءُ يَمْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْاَسْمَارِ هُمْ يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٨﴾
 وَفِيْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْاَرْضِ ءَايَاتٌ
 لِّمُنْذِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِيْ اَنْفُسِكُمْ اَفْلَا تَبْصُرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ
 وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ قُرْبَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ لِحَقِّ مِثْلِ مَا اَنْتُمْ
 تَطْغَفُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ اَنْتَكَ حَدِيثٌ صَدِيفٌ اَبْرَهِيْمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ اِذْ
 دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلِّمْ عَلٰٓا سَلِّمْ قَوْمٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٥﴾ فَرَاغَ اِلَيْ
 اَهْلِهِمْ فَبَعَثَ اِلَيْهِمْ سَمِيْنَ ﴿٢٦﴾ فَفَرَّيْهِ اِلَيْهِمْ قَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ﴿٢٧﴾
 فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوْا لَا تَحْزَنْ وَيَنْزُرُوْهُ بِعُلْمٍ عَلَيْهِ ﴿٢٨﴾
 فَاَقْبَلَتْ اَمْرًا نُّرِيْ فِيْ صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُزٌ عَقِيْبُهُ ﴿٢٩﴾
 قَالُوْا كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ اِنَّهُ هُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ ﴿٣٠﴾

پیچہ کڑ شہ فی دنفستن. ﴿۱۸﴾ و تھو بہ ری سپیدہ یان [خودئ دیہ رستن و] و داخوا ز ابرنا گونہ ہان ژ خودئ دکرن. ﴿۱۹﴾ و خیزان و ژاریت خواستہ ک و رویت، خودان بار بوون د مالی و اندا. ﴿۲۰﴾ و دتہ ردیدا نیشان و بہلگہ گہلہ کن، بڑ وان تھو ویت ہہ قیسی پەسەند دکەن و پشتہ فانیسا وئ دکەن. ﴿۲۱﴾ و دەھوہ ب خودا ژئ [نیشان و بہلگہ گہلہ کن]، ما ہوین نابینن؟ ﴿۲۲﴾ و رزقی ہہوہ و ہەر تشتئ پەیان بؤ ہہوہ پی دئیتہ دان یئ ل تھسمانی. ﴿۲۳﴾ سویند ب خودایئ تھرد و تھسمانی، تھو تشتئ پەیان بؤ ہہوہ پی ہاتیبہ دان راستہ و بی گومانہ، ہہروہ کی ناخفتنا ہہوہ نوکە یا بی گومان ل دەف ہہوہ. ﴿۲۴﴾ تھری بہحسی میقاتیت ئبراہیمی تھو ویت قەدر گران، گہشتیبہ تہ. ﴿۲۵﴾ وەختئ چۆینہ دەف، و سلافا کرینی، سلافا ل وان فہ گپرا و گۆت: ہوین دنہ نیاسن [تھز ہہوہ نانیاسم]. ﴿۲۶﴾ فیجا ب لەز و بی میشان پی بہسەن، چۆ ملی مالی و گۆلکە کئ قەلہ و [براشتئ] ئینا. ﴿۲۷﴾ و نیزیکی وان کر، و گۆت: ما ہوین ناخۆن؟ ﴿۲۸﴾ فیجا [وہختئ ئبراہیمی دیتی تھو ناخۆن] د دلئ خودا ژ وان ترسیا، گۆتن: نہ ترسە، و مزگینیسا کورہ کئ زانا دانئ. ﴿۲۹﴾ ژنا وی ب دەنگہ کئ بلند پیشفہ ہات و تہ پە ک ل سەر و چاقیت خودا، و گۆت: [وہیلی تھزئ چاوا دئ من بچویک بن] و تھز پیرہ ژنم و یا خرشم. ﴿۳۰﴾ ملیاکە تان گۆت: [تھم چاوا دبیژین، وەسایہ] خودایئ تھو ہؤسا تھمرئ دایی، و ہەر تھوہ کاربنہ جھ و زانا.

﴿۷﴾ و سویند ب تھسمانی جوان و خودان ریکیٹ موکوم [ریکیٹ ستیران]. ﴿۸﴾ ب راستی ہوین [دەرہہ قئ موحہ مەدیدا] ہەر جارئ ناخفتنہ کئ دکەن [جار دبیژن سیر بہندہ، و جار دبیژن یئ دینہ، و جار ژئ دبیژن ہہلہبەستفانہ]. ﴿۹﴾ تھو دئ ژ باوہری ئینانی [ب قورئانی و موحہ مەدی] تینہ دویر ئیخستن، تھو ویت [ژ راستہ ریسیی] ہاتیبہ دویر ئیخستن. ﴿۱۰﴾ لەعنەت ل درہوینان بن [تھو ویت ہەر جارہ کئ تشتہ کی دەرہہ قئ پیغہ مہریدا دبیژن]. ﴿۱۱﴾ تھو ویت دنہ زانیئیدا، بی ناگہ. ﴿۱۲﴾ [بؤ ترانہ] پسار دکەن، پا کەنگیبہ رۆژا جزادانی (رۆژا قیامەتی)؟ ﴿۱۳﴾ تھو رۆژہ تھو ا تھو ل سەر ناگری دئینہ سوئن. ﴿۱۴﴾ [وئ رۆژئ ملیاکەت دئ بیژنہ وان] دئ ئیزایا خود بخۆن و تامکەنئ، تھفہ بوو یا ہوین [د دنیا پیدا و ژ لەکەفہ] ل ہاتنا وئ ب لەز. ﴿۱۵﴾ ب راستی پاریزکار یئ د نافع جنیک و کانیندا. ﴿۱۶﴾ تشتئ خودایئ وان داییبہ وان وەر دگرن و پارزینہ، ب راستی تھو بہری نوکە [د دنیا پیدا] ژ قہنجیکاران بوون. ﴿۱۷﴾ تھو

﴿۳۱﴾ [پشتی ئبراهیمی زانی ملیاکه تن] گوت: گهلی هنارتیان ههوه خیره، هوبن بۆ چ هاتینه هنارتن. ﴿۳۲﴾ گوتن: ب راستی ئەم بۆ مله ته کئی گونه هکار بیته هاتینه هنارتن [کو مله تی (لووط) پیغه مبه ره]. ﴿۳۳﴾ دا به ریت هه ریسی ب سه ردا ببارینن. ﴿۳۴﴾ ئەو به ریت ل نک خودی د نیشان کری بۆ زیده گونه هکاران. ﴿۳۵﴾ و مه ئەویت باوهریدار هه می ژ گوندی دهر ئیخستن. ﴿۳۶﴾ و مه ژ ماله کا موسلمان پیغه تر، د وی گونیدا، نه دیت. ﴿۳۷﴾ و مه نیشانه ک (شونوار و کافلیت وان)، بۆ ئەویت ژ ئیزیا د ژوار د ترسن، تیدا هیلا. ﴿۳۸﴾ دیسا مه د چیرۆکا مووسایدا زی نیشانه ک هیلا، وهختی مه ب نیشان و به لگه بیته رۆن و ناشکرافه، هنارتیه ده ف فیرعه ونی. ﴿۳۹﴾ فیتجا ب هیز و کوما خو فیه پشتها خو دا موسایی، و گوت: یان [موسا] سیر به نده یان زی یی دینه. ﴿۴۰﴾ و مه ئەو و له شکره ی وی گرتن، و نایفتنه د ده ریاییدا [و مه هه می خه ندقاندن، و کهس ژئی نه ما] و ئەو یی لۆمه کار بوو. ﴿۴۱﴾ و دیسا د

چیرۆکا عاددا زی [مله تی هه وود پیغه مبه ره]، مه نیشانه ک هیلا، وهختی مه ره شه بایه کئی هسک ب سه ر واندا هنارتی. ﴿۴۲﴾ هه ر تشتی د سه ر را دبۆری، پیتی و پرت پرت دکر. ﴿۴۳﴾ دیسا د چیرۆکا (سه موود) دا زی [مله تی صالح پیغه مبه ره]، مه نیشانه ک هیلا، وهختی مه گوتیه وان هه تا دمه کئی ناشکرا بژین و خو شیان بهن. ﴿۴۴﴾ و وان خو ل سه ر گوهداری و په رستنا خودی مه زن کر [و ژ ئەمری خودی دهر که فتن]، فیتجا برویسی هنگافتن و به ری وان لی بوون. ﴿۴۵﴾ نه وان پاروون پی چی بوو، و نه هاریکارییا وان هاته کرن. ﴿۴۶﴾ و دیسا مه مله تی نوح پیغه مبه ره زی به ری وان د هیلاک برن، ب راستی ئەو مله ته کئی ژریده ره که فتی بوو. ﴿۴۷﴾ و مه ئەسمان ب هیزی یی چی کری، و ئەم خودان شیانن. ﴿۴۸﴾ و ئەرد مه یی پائینستی و ده شتکری [کوب کیر ژیان ی بیته]، وهی ئەم چ خو ش ئەرد پائینخین. ﴿۴۹﴾ و ژ هه ر تشته کی مه جو ته ک دا، دا هوبن هه زرا خو تیدا بکهن. ﴿۵۰﴾ فیتجا ب بال خودیغه بزقن، و ئەز ژ ده ف وی بۆ هه وه ئاگه هدار که ره کئی ناشکرامه. ﴿۵۱﴾ و هوبن [گه لی مرۆشان] چو هه فپشکان بۆ خودی چی نه کهن، ئەز ژ ده ف خودی بۆ هه وه ئاگه هدار که ره کئی ناشکرامه.

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سِحْرٌ
 أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَوَلَمْ نَأْتِ صَاحِبَهُ بِبَلِّ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَقَوْلَ عَنْهُمْ
 فَمَا أَنْتَ بِمَلَكٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكَرْنَا لَكَ الذِّكْرَ الَّذِي نَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَمَا
 خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ
 وَمَا أُرِيدُ أَن يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾
 فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا تُمَثِّلُ ذُنُوبَ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
 يَسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٩﴾ قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكَتَبْنَا مَسْطُورًا ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ
 الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ
 عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِّن دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ
 مَوْرًا ﴿٩﴾ وَسِيرُ الْجِبَالِ سَيْرًا ﴿١٠﴾ قَوْلِ الْيَوْمِذِيِّ لِلْمُكِيدِينَ ﴿١١﴾
 الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى تَارٍ
 جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٣﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

﴿٥٢﴾ هؤسا چو پیغمبر بؤ ته قیئت بهری فان ژ ی نه هاتینه هنارتن، و وان نه گوتیبت [تهو پیغمبر] یان سیر بهنده یان یسی دینه [قیجا ب خه م نه که شه، ژ بهر وی یا تهو د دهره قی تهدا دکهن و دبیتن]. ﴿٥٣﴾ ته ری وان شیرت و وه سیهت ل تیک و دو کرینه [دا هه می هؤسا ل سهر تیک ناخفتنی کوم بین]، نه خیر به لی تهو زیده د سهر دا چوینه. ﴿٥٤﴾ قیجا ژ وان بگه ره و به ری خو ژ وان و هر گیره، تو نه یی لومه کاری [یا ته به سه گه هاندنه]. ﴿٥٥﴾ [ب قورئانی] به رده وام شیره تان بکه، ب راستی بهس خودان باوهر فایده ی ژ شیره تان دکهن. ﴿٥٦﴾ و من ته جنه و مروف بهس بؤ هندئ ییت داین، من بهر یسن. ﴿٥٧﴾ من چو رزق ژ وان نه قیئت [بدنه من یان بدنه خو یان بدنه غهیری خو، ته زم یی رزقی ددهم]، و من نه قیئت تهو خوارنی بدنه من [نه بؤ من، نه بؤ بهنده ییت من]. ﴿٥٨﴾ ب راستی خودییه رازق و خودان هیز و هیز موکوم. ﴿٥٩﴾ قیجا ب راستی تهویت سته م کرین [ژ مله تی ته و تهویت گاوربووین]، پشک و باره ک ژ یزایی یا هه ی، وه کی پشک و بارا هه فالیت و انه [تهویت مه دهیلاک برین ژ مله تی نوح و عاد و (سه موود)]، قیجا بلا له زئی نه کهن. ﴿٦٠﴾ و یزا و نه خو شی بؤ وان بن تهویت گاوربووین، وی رورژی تهوا به یان بؤ وان پی هاتیبه دان [و ته و رورژ، یان رورژا به در ییه یان یا قیامه تیهه].

سوره تا طور

ل مه که هی هاتیبه خوار ی (٤٩) ئابه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب [چیایی] (طور) ئی [تهوی خودی ل سهر، د گهل مووسایی ناخفتی]. ﴿٢﴾ و سویند ب وی کتیبا ریز ریز نفیسی [کو قورئانه]. ﴿٣﴾ [و تهو قورئان] د بیسته کی فه کریدا [نانکو تهف قورئانه یا به رده سته بؤ هه وه هه مییان و یا فه کریبه و گرتیننه ل دهف پیغمبره ری تنی کو هوین چ ل نه زانن]. ﴿٤﴾ و سویند ب ئافاهیئی ئافا [تهوی دکه قیته ته سمانی هفتی، ملیاکهت تیدا خودی دپه ر یسن و ته سیحا وی دکهن]. ﴿٥﴾ و سویند ب بانئ بلند کری [کو ته سمانه]. ﴿٦﴾ و سویند ب دهر یا یا تزی ئاف [یان یا رورژا قیامه تی دبته ئاگر]. ﴿٧﴾ ب راستی یزا یا خودی یا هاتیبه [و هه ری ئیت]. ﴿٨﴾ چو ئاسته نگ باشقه بر دریکا ویدا [یزیایی] نینه [نه هیلیت ییت]. ﴿٩﴾ رورژا ته سمان دئین و دچن، و دزقرن و ب ئافیک دکهن. ﴿١٠﴾ و رورژا چیازی ژ جهی خو دچن [و وه کی تهوران دچن و بهر بادین]. ﴿١١﴾ قیجا وهی ئیزا و نه خو شی وی رورژی بؤ وان، تهویت بی باوهر و رورژا قیامه تی دره و دانان. ﴿١٢﴾ تهویت ب گهرمی ب ئافا بویجا تییدا دچون، و ئاگه هژ خو نه ی. ﴿١٣﴾ رورژا بؤ دور هه تیته پالدان پالदानه کا حیئل. ﴿١٤﴾ [دهر گه هفانیت دور هه تی بیژنه وان]: ته فه ته و ئاگره یی هه وه دره و دانا.

أَفَيْسَرَ هَذَا أَمْ أَنشُرُوا لَمْ يَنْصُرُوا ﴿١٥﴾ أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا
 أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
 إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُوبٍ ﴿١٧﴾ فَكَلِّمِ الَّذِينَ يَمُوءُ بِأَنْفُسِهِمْ
 وَوَقَفَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كَوُفُوا أَوْ شَرُّوا هَيِّنًا يَمَسُّ
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِنِينَ عَلَى سُورٍ مَصْنُوعَةٍ وَرَوَّحْتَهُمْ
 بِجُورِ عَيْنٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِذْنِ الْحَقِّ
 بِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا
 كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَاهُمْ بِفِكَهٍمْ وَالْحَمِيمِ وَمَا يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٢﴾
 يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَعُون فِيهَا وَلَا تَأْتِينَهُمْ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
 غُلَامٌ لَهُمْ كَأَنْهُمْ لَوْلُؤُهُمْ مَكُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُتَشَفِّعِينَ ﴿٢٦﴾
 فَمَنْ آتَى اللَّهُ عَيْنًا وَوَقَفْنَا عَدَابَ السُّمُورِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا
 مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ
 رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ تَتَّبِعُ بِهِ رَيْبُ
 الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبُّصُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿٣١﴾

﴿١٥﴾ ٥٢٤ «نه ری ئەفه [ئەف ئاگره] سحره؟ یان ژى هوین نایینن؟. ﴿١٦﴾ هه رنه تیدا و تامکه نی، ئیجا هوین سه برا خو بکیشن یان نه کیشن ئیکه، هوین وی دخون یا هه وه کری. ﴿١٧﴾ ب راستی پاریز کار و ته قوادار بیت د به هشت و خوشیاندا. ﴿١٨﴾ دلخوشن ب تشتی خودایی وان دابییه وان، و خودایی وان ئه و ژ ئیزیا دۆزه هی پاراستن. ﴿١٩﴾ بخون و فه خون، هه وه نوشی جان بیت، ژ بهر وان کار و کریاریت هه وه دکرن. ﴿٢٠﴾ بیت بالدایینه ل سهر ته ختیت ریز کری، و مه پیری بیت چا فگر بیت کرینه هه فسه ری و ان. ﴿٢١﴾ و ئه ویت باوهری ئینایین و دوینده ها وان ژى ل سهر باوهری بی ریکا وان گرتی، مه دوینده ها وان گه هانده وان [د به هشتیدا، دا چائیت وان ب دوینده ها وان رۆن بین و که یفا وان بیت]، و مه چو ژ کار و کریاریت وان کییم نه کر، هه رییک ب کار و کریاریت خو فیه یی گر دایینه. ﴿٢٢﴾ و هه ریقی و گوشته کی دلێ وان دجیتی، ئەم ددینه وان. ﴿٢٣﴾ و ئەو د به هشتیدا په رداغیت مه یی ژ ئیک و

دو وهردگرن، نه ئا خفتنیت بهر و فازی [ئانکو بی] مفا] نه ژى بیت ب گونه ه، تیدا دبیتن. ﴿٢٤﴾ کورهلای و بو خزمه تی ل سهر وان دگه رن، دئ بیتی لولوییت ده ست لی نه دایینه [هندی هند زه لال و جوانن]. ﴿٢٥﴾ [و به هشتی] به ری خو ددنه ئیک و دو، و پسارا کار و باریت دنیا یی ژ ئیک و دو دکهن. ﴿٢٦﴾ دئ دبیتن: ب راستی ئەم د دنیا ییدا [ژ ئیزیا خودی] بیت د ترسیایی بوویین. ﴿٢٧﴾ ئیجا خودی کهرم د گهل مه کر، و ئەم ژ ئاگری له شسوم پاراستن. ﴿٢٨﴾ ب راستی دنیا ییدا، مه ئەو دپه رست و مه دوعا ژ وی دکرن [کو ئەو مه ئازا بکه ت، و گونه هیت مه ژى به ت]، ب راستی ئەو هه نجییه خش و خودان کهرم و دلۆ فان. ﴿٢٩﴾ ئیجا [هه ی موحه مه د] به ر دوام شیره تان ل وان بکه، و تو ب کهره ما خودایی خو [ئانکو ب پیغه مبه راتیی]، نه خیفزانکی و نه یی دینی [هه ره کی ئەو دبیتن]. ﴿٣٠﴾ یان ژى دبیتن ئەو هه لبه ستان و شاعره که، و ئەم یی له هیقیی به لایه کا دنیا یی بیته سه ری و پی بجیت [و ئەم ژى په رحه ت بین]. ﴿٣١﴾ [هه ی موحه مه د] بیته: چاهه پیری مرنا من بن، ب راستی ئەم ژى د گهل هه وه دئ ژ چاهه پریان ب م [و دئ به ری خو دهینی، کا خودی دئ کی به رتاتاف که ت].

۳۲ ﴿أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَعُوا مِنْ بَهْمِ الدَّابَّةِ آيَةً ۚ وَمَا كَانَ لِلْأَعْيُنِ أَنْ يَبْرُوا الدَّابَّةَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُؤْمَرُونَ بِأَنْ يَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۖ فَمَا كَانُوا يَسْجُدُونَ وَلَا تَحْسَبُهُمْ آيَاتُنَا حِجَابًا يُحْجِبُ عَنْهُمْ آيَاتِنَا ۚ وَسَاءَ لِمَنْ أَكْفَرْتُمْ كِتَابًا ۖ﴾
 ۳۳ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۴ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۵ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۶ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۷ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۸ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۳۹ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۰ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۱ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۲ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۳ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۴ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۵ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۶ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۷ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۸ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۴۹ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾
 ۵۰ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُرْسَلُونَ ۖ بَلْ لَأُبْرَأَنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ﴾

و گول [تاخفتنا ملياکه تان] دبن [و ب فی ریکی ب سهر غیبی هلدبن، و پی دزانن ئەو پییت ل سهر هه قیسی، ژ بهر هندئی ریکا خو ناهیلن]، بلا گوهدیری و ان، نشان و بهلگه یه که پوون و ئاشکهره ببینیت. ﴿۳۹﴾ ئەری کچ پییت وینه، و کوپ پییت هه وه نه؟ ﴿۴۰﴾ یان ژی تو کری [ل سهر پراگه هاندنا فی په یامی] ژ و ان دخوازی، فیجا ژ بهر هندئی باری و ان یی گرانه [و موسلمان نابن و باوهریبی ب ته نائینن]. ﴿۴۱﴾ یان ژی غه یب ل دهف وانه، و ئەو دنفیسن. ﴿۴۲﴾ یان ژی ئەو ل بهر بیلانەکی دگه پ؟ نی ئەو بیلان دی ب سهری و اندا شکیت ئەو پیت گاوربو وین. ﴿۴۳﴾ یان ژی و ان په رستییه که غهیری خودی هه یه؟ ب راستی خودی ژ و ئی شرکا ئەو ب بال ویشه لی دهن، یی پاقره. ﴿۴۴﴾ و ئەگەر ئەو گاور بینن پارچه یه که یا ژ ئەسمانی دادکه فیت [ههر باوهریبی نائینن]، و دی بیژن عه وره یی که فیتییه سهریک. ﴿۴۵﴾ فیجا ژ و ان بگه ره هه تا دگه هه روژا خو، ئەو ئەو تیدا دیلاک دچن (پوژا به درئییه، یان یا مرئی، یان پوژا قیامه تیبیه). ﴿۴۶﴾ پوژا نه خشه و بیلاتیت و ان چو ئی زابا خودی ژ و ان نه ده ته پاش، و هاریکاریا و ان ژی نه ئیتته کرن [و ئی زار و ان نه ئیتته فه گرتن]. ﴿۴۷﴾ و ب راستی ئی زابا که دی ژی ژ بلی ئی زابا ئاخره تی [کو ئی زابا گوپرییه]، بو ئەو پیت سته م کرین یا هه ی، به لی بارابتر ژ و ان فی نوزانن. ﴿۴۸﴾ فیجا سهری ل سهر حوکمی خودایی خو بکیشه [و بینا خو ل و ان فره ه بکه، هه تا ئی زابا مه گۆتی ب سهری و ان بییت]، و ب راستی تو یی ل بهر چاقیت مه و دبن چاقدیری و پارستنا مه فه [فیجا پویته ب و ان نه که، و خه ما و ان پانه که]، و گافا تو [ژ روینشتنا خو] رادی، خودایی خو ژ کیئاسییان پاقر بکه، و په سنای بکه [بیژه (سبحان الله و بحمده)]. ﴿۴۹﴾ و ب شه فی و پشتی ستیر ئافا دبن، خودایی خو ژ کیئاسییان پاقر بکه [یان ب شه فی فان نفیژان (مه غره ب، عه پشا و شه نفیژان، و دو روکه عیتت بهری سپیدی) بکه].

سورة ناهجم

ل مه كه هي ها تسيه خواري (٦٢) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سويند ب ستيرئ وهختئ نافا دبيت. ﴿٢﴾ هه فالئ هه وه [مه خسه د پئ پيغه مبه ره] گومرا نه بووييه، و چو جارا پويچ نه ناخفتسيه. ﴿٣﴾ و نهو ژ دهف خو و ژ دلخوازييا خو ناخفتيت. ﴿٤﴾ و ناخفتيت ته گهر ژ وه حيسي نه بيت [نانكو قورئان ژ وه حيسي پيغه تر بينه]. ﴿٥﴾ خوداني هيزا مه زن، نهف وه حيه يا بو ئينايي و نيشادابي. ﴿٦﴾ نهو [بي و حى بو ئينايي، كو جبريله] خودان هيز و تيگه هشتن و خودان قه دره، و ل سهر رهنگئ خو يئ درست (د كراسئ مليا كه تينييدا) پراو هستيا [و خو نيشا پيغه مبه ري دا]. ﴿٧﴾ و نهو ل پهريئ نه سمانى بوو، ملئ روژ نافيئ. ﴿٨﴾ پاشئ [نانكو پشتي ل سهر و تنيه يئ خو يئ درست، ل پهريئ نه سمانى ديار بووي] تيزيكي پيغه مبه ري بوو، و پتر تيزيك بوو. ﴿٩﴾ و قه دره دو كنانان يان كيمتر [تيزيك] بوو.

﴿١٠﴾ فيجا [جبريل ب نه مرئ خودئ] نهو وه حى بو بنده يئ خودئ ئينا نهو خودئ بو هنارتئ. ﴿١١﴾ دلئ پيغه مبه ري، نهو پيغه مبه ري ب چافئ خو ديتي، دره وه نادانا [كو ديتنا جبريليه ل سهر و تنيه يئ وى يئ درست]. ﴿١٢﴾ نهري هوين جره پري د گهل وى دكهن ل سهر تشتئ وى ديتي؟ ﴿١٣﴾ ب سويند دهاتنه خواره كا جبريل يا دى ژيدا پيغه مبه ري نهو (جبريل) ل سهر رهنگئ وى يئ درست ديتبوو. ﴿١٤﴾ [شه فا چونا نه سمانان] ل دهف دار كنيرا خلاسيئ [كو دكه فيتته نه سمانئ حه فتئ]، ل ويرئ زانينا مليا كه تان ب دويهاى ديتت، و ژ ويرئ ويغه ژ خودئ پيغه تر، كه سئ دى نوزانيت كا چ هه يه. ﴿١٥﴾ به حه شتا ثبور گه هي يال دهف. ﴿١٦﴾ و دار ديت وهختئ يا نخافتئ، ب وى تشتئ پئ نخافتئ [كو كه سهك نه شيت ژ بل خودئ]، سالوخه تيت وئ بيژيت. ﴿١٧﴾ چافئ وى ب چوره خيت ديدا نه هاته گيران، و ژ تحويبئ بو ها تسيه دانان نه بوري. ﴿١٨﴾ ب سويند نهو [مه خسه د پيغه مبه ره، شه فا چونا نه سمانان] هندهك نيشانيت مه زن بيت خودايئ خو ديتن. ﴿١٩﴾ كا بيژنه من [گهل قوره يشييان نهو بوتيت هوين دپه ريسن] لات و عوززا. ﴿٢٠﴾ و يئ سيئ مه نات، كا وان تشتك ژ وئ شيان و مه زانايي هه يه يا خودئ هه ي، دا هوين وان به ريسن. ﴿٢١﴾ نهري كور بو هه وه نه و كچ بو خودئ [حاشا وان مليا كه ت دكرنه كچيت خودئ]، و وان ب خو كچ نه دفيان. ﴿٢٢﴾ نهفه ليكفه كرنه كا نه دورسته. ﴿٢٣﴾ نهفه [مه خسه د نهو به رستيتت ژ بل خودئ دپه ريسن] ژ هندهك نافان پيغه تر نين، هه وه و باب و باپريت خو نايئت دانايه سهر، و خودئ چو نيشان و به لگه پئ نه هنار تينه، و ب راستئ نهو بهس ب دويغ خيال و خوليان و دلخوازييا خو دكه فن، و ب سويند ريكا راسته ريسيئ [كو نهف قورئانه يه] ژ دهف خودايئ وان بو وان هات [بيئ بزاسن نهو بوتن]. ﴿٢٤﴾ نهري ما مرفئ چ بقتت، دئ بو تيته جه؟ ﴿٢٥﴾ دنيا و ئاخراه بيت خودينه [يئ بقتت دئ ژ دنيائ و ئاخراه تئ ده تئ]، و يئ نه فئت دئ ژئ فه گريت، و نه ب كه يفا مرفئ فينه. ﴿٢٦﴾ و گه لهك مليا كه ت نه سمانان بيت هه يين [هه رچهنده ب شهف و روژ په رستنا خودئ دكهن]، د گهل هندئ ژئ مه هدره وان ب چو ناچيت يا وى نه بيت يئ خودئ ده ستوريبا وى بدهت و بقتت [فيجا بوت و ب قئ بي هيايا خو فه، دئ چاوا مه هدرئ كهن].

سورة النجم

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَّحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَيْهِمْ شِدْقٌ أَلْفُؤِي ﴿٥﴾ دُؤْمِرَةٌ
فَأَسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ ثُمَّ رَدَّ نَاقِدَتَلَىٰ ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ
قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ
مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفْتَمَرُ وَنَهْ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾ عِنْدَ حَاجَتِهِ الْعَاوِي ﴿١٥﴾ اذِغْنَى السِّدْرَةَ
مَا يَغْنَى ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ
الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّكَّ وَالْعُرْوَىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنْوَةَ الْقَائِلَةَ الْآخِرَىٰ ﴿٢٠﴾
الْكُورَ الذِّكْرُ وَالْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تَأْكُذِبُ إِذْ قَسَمَهُ صُبْرَىٰ ﴿٢٢﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَنْبَغُونَ إِلَّا
أَنْظُرَ وَمَا نَهَاوِي الْأَنْفُسَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾ أَمْ لَأَسْلُنَ
مَاتَمَتَىٰ ﴿٢٤﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ وَكُرْهِمْ فِي السَّمَوَاتِ
لَأَغْنَى سَفَعْتُمْ شَيْئًا إِلَّا لِمَنْ بَعْدَ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ﴿٢٦﴾

الجزء
السابع

۲۷ ﴿بِالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيْسُمُونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿۲۷﴾
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ﴿۲۸﴾ فَأَعْرَضَ عَنْ مَن تَوَلَّىٰ عَنْ دُرِّكَرْنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيٰوةَ
 الدُّنْيَا ﴿۲۹﴾ ذَلِكَ مَبْغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَن أَهْتَدَىٰ ﴿۳۰﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا مَاعَمَلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحَسَنَىٰ ﴿۳۱﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْأَسْمَاءِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّمَمَ
 إِنْ رَبُّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمُ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْشَأَ آجِنَّةً فِي بَطْنِ أُمِّهِتِكُمْ فَلَا تَزْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَن أَنْتَقَىٰ ﴿۳۲﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿۳۳﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿۳۴﴾
 أَعْنَدَهُ عِلْمُ الْقَلْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿۳۵﴾ أَمْ لَمْ يُدَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
 مُوسَىٰ ﴿۳۶﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿۳۷﴾ أَلَمْ تَرَ وَرَأَىٰ وَرَأَىٰ الْآخِرَىٰ ﴿۳۸﴾
 وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿۳۹﴾ وَأَنْ سَعِيَهُ سَوْفَ يَرَىٰ ﴿۴۰﴾
 ثُمَّ يُجْرِنَهُ الْبِجْرَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿۴۱﴾ وَأَنْ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُسْتَهَيِّ ﴿۴۲﴾
 وَأَنْ هُوَ أَصْحٰكُكَ وَأَنْكِي ﴿۴۳﴾ وَأَنْ هُوَ أَمَاتُ وَأَحْيَا ﴿۴۴﴾

﴿۲۷﴾ ب راستی نهویت ژ ناخرهتئی بی باور،
 ملیاکهتان دکهنه کچ. ﴿۲۸﴾ و وان چو بهلگه و نیشان
 ب فی چهندهئ نینن [کو ملیاکهت بیت مینه، و حاشا
 کچیت خودپنه]، بهس ب دویف خیال و خولیانان
 دکهفن، و خیال چوجا جهئی ههقیسی ناگریت.
 ﴿۲۹﴾ فیجا [ههی موحهمهده] بهری خوژ وی وهگریه
 نهوی پشتها خو دایبیه قورنائی، و باوهری پی نهئیابی
 و ژ یانا دنیاپی پیفته نه فیایی. ﴿۳۰﴾ ههفه ژ فی پیفتهتر
 نوزانن و زیدهتر ژئی چی ناکن، ب راستی خودایپی
 ته چیتر دزانت کا کی ژ ریکا وی دههکه فنیسه، و نهو
 چیتر دزانت کا کی ل سهه ریکا ویسه. ﴿۳۱﴾ و هندی
 دهرد و نهسماناندا ههی پی خودییه [و خودی بی
 چی کرین] دا نهویت خرابی کرین ب خرابیا وان
 جزا بکهت، و دا نهویت قهنجی کرین ب قهنجیان
 خهلات بکهت. ﴿۳۲﴾ نهویت (قهنجیکاریت) ژ بلی
 گونههیت بچویک، خوژ هه می گونههیت مهزن و
 تهریف [وهکی زناپی] دپارینن، ب راستی لیورینا
 خودایپی ته یا بهرفرههه، خودی ههوه ژ ههوه ب خو

چیتر دناسیت، بهری ههوه بدهت [وهختی بابی ههوه ئادهم] ژ ناخی چی کری، و وهختی هیژ هوین دزکی
 دهیکیت خودا [دزانی هوین گونههیت بچویک ههه دئی کهن]، فیجا خو پاقر نهدانن و مهحیت خو نهکن،
 نهو چیتر دزانت کی پی ته قوایه. ﴿۳۳﴾ بیژه من نهوی بهری خو ژئیانی وهگریپی [مهخسهه پی
 وهلیدی کورپی موغیرهیه]. ﴿۳۴﴾ نهوی پیچهک ژ مالی خو دابی و قهلسی کری. ﴿۳۵﴾ نهری نهوی زانینا
 غهیی ل دهفه نهو دینیت [ههفالی وی دئی دپیش ویفه نیزایی خوت]. ﴿۳۶﴾ نهری نهو ب وی نههاتیسه
 ناگههدار کرن، نهو ابو موسایی دههواتیدا هاتی. ﴿۳۷﴾ یان ژئی نهو ابو نیبراهیمی هاتی، نهو نیبراهیمی
 نهمری خودی دورست ب جهه کری. ﴿۳۸﴾ [بو نیبراهیمی و موسایی هاتبوو کو] کس [باری] گونهها
 کسئی ناراکهت. ﴿۳۹﴾ و ژوی پیفتهتر ناگههتهه مرؤفی، یا مرؤفی کری. ﴿۴۰﴾ و ب راستی [رؤژ قیامهتی]
 مرؤف دئی کار و کریاریت خو بینیت. ﴿۴۱﴾ پاشی خودی دئی جزایی وی [بهراهنههری کار و کریاریت
 وی] ب دورستی [بی کیبایی] دهتی. ﴿۴۲﴾ و ب راستی دویهاهییا ههه تستهکی یال دهف خودایپی ته.
 ﴿۴۳﴾ و ب راستی وی، گری و کهنی، پیت دایین. ﴿۴۴﴾ و ب راستی وی، ژین و مرن، پیت دایین.

﴿٤٥﴾ و ب راستی وی، جوتی نیر و میبان، یی دایى.
 ﴿٤٦﴾ ژ چپکه کافى، وهختى دچینه د مالچوپو یکیدا.
 ﴿٤٧﴾ و ب راستی ساخرنا پشتی مرئی ژى، ههر
 ل سهر و یسه. ﴿٤٨﴾ و ب راستی شهوه زهنگینیى و
 قهناعتی ددهت. ﴿٤٩﴾ و ب راستی شهوه خودانى
 ستیرا گلاقیژى [شهوه خودایى ههمی ستیرانه، و
 ناشی گلاقیژى ب تنی تینا، چونکی هندهک عهه بان
 دپهرست]. ﴿٥٠﴾ و ب راستی شهوه عاد [ملهتی هود
 پیغه مبهه] د هیلاک برن. ﴿٥١﴾ و شهوه (سه موود) زی
 [ملهتی] صالح پیغه مبهه] د هیلاک برن، و کهس ژى
 نه هیلا. ﴿٥٢﴾ و بهری وان ملهتی نوح پیغه مبهه زی
 د هیلاک بریون، و شهوه سته مکارتر و سهر داچویستر
 بیون. ﴿٥٣﴾ و گوندیت (لوط) پیغه مبهه زی سهروبن
 کرن. ﴿٥٤﴾ و شهوه یزاب سهر و اندا ئینا، یاب سهر
 و اندا ئینایى [گوندیت وان سهروبن کرن، و که فریت
 ناگری ب سهر و اندا باراندن]. ﴿٥٥﴾ قیجا توهه ی
 مرورف، د کیژ نیعمه تا خودایى خودا ب گومانى
 [کو شهوه نیعمه نه نیشانه ل سهر ئیکینیا خودی].

﴿٥٦﴾ شهوه [نانکو موحه مهده] پیغه مبهه که ژ پیغه مبهه ران. ﴿٥٧﴾ قیامهت نیزی که بوو. ﴿٥٨﴾ ژ بلی خودی،
 کهس نه شیت بدته پاش و رابگریت. ﴿٥٩﴾ شهوه هیبن ژ قی قورئانی عه جیگریتی دبن؟ ﴿٦٠﴾ و پی
 دکه نن [و ژ ترساندا] ناگرین [ناکه نه گری]. ﴿٦١﴾ و بهرده وام هوبن یسیت دبی ناگهه ی و سهر گهر میسیدا.
 ﴿٦٢﴾ قیجا سوجهه یی بو خودی بهن، و وی بهریسن.

سُورَةُ النَّجْمِ

ل مه کهه ی هاتیه خوارى (٥٥) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ قیامهت نیزی که بوو، و هه یف بوو دو کهر [شهوه موعجیزه یه که بوو ژ موعجیزه یسیت پیغه مبهه رى].
 ﴿٢﴾ و ههر موعجیزه یه که شهوه [نانکو خه لکی مه کهه ی]. بیسن، روبیى خو ژى و هر دگپرن و باوه ریبی بی
 نائین، و دبیشن: شهوه سیر بهندیه که ب هیز و موکومه. ﴿٣﴾ و شهوه وان [شهوه نیشان و موعجیزه] دره دانان و ب
 دویف دلخو زایسا خو که فتن، و ههر کاروباره که دئ گه هیهته دویا هیکا خو و جهی خو [خیر دئ گه هیهته جهی
 خیری، و خرابی دئ گه هیهته جهی خرابی بی]. ﴿٤﴾ ب سویند [بو خه لکی مه کهه ی]. هند به حسى مله تیت
 بهری، شهوه ی پیغه مبهه ریت خو دره وین دانایین د قورئانیدا هاتیهه کرن، کو به سى وان بیت پی ب پاشقه بچن
 [ویا وان کری، شهوه نه کهن]. ﴿٥﴾ شهوه قورئانه حکمه ته که تمامه [ویا بی کییم و کاسبیه]، و ناگه هدار کرن
 چو فایده ی وان [سهرره فان ژ قوریشیسان] ناکهت. ﴿٦﴾ قیجا ژ وان بگه ره [و خو ب وان شهوه نه وهستینه]
 و وان بهیله بو وئ رورژى، شهوه سرافیل تیدا، وان گازی دکه ته تشه کی نه خو ش [و وان باوه رى پی نه یی].

سُورَةُ النَّجْمِ

وَأَنزَلْنَاكَ بِالذِّكْرِ وَاللَّيْلِ ﴿١٥﴾ مِنْ نَظْفَةٍ إِذَا تَمَنَّى ﴿١٤﴾
 وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَاءَ الْأُخْرَى ﴿١٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَقْنَى ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ هُوَ
 رَبُّ السَّعْرَى ﴿١٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٢٠﴾ وَتَمُودًا قَمًا
 أَبْنَى ﴿٢١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مَنِ قَبْلِ إِيْمُنْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَى ﴿٢٢﴾
 وَالْمُرْثَفَةَ الْهَوَى ﴿٢٣﴾ فَعَسَىٰ لَهَا مَعَشَى ﴿٢٤﴾ فَيَأْتِي آءَاءَ رَبِّكَ
 تَتَمَارَى ﴿٢٥﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ﴿٢٦﴾ أَرَأَيْتَ الْآرْضَ ﴿٢٧﴾
 لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٢٨﴾ أَفَئِنَّ هَذَا الْحَدِيثَ
 تَعَجَّبُونَ ﴿٢٩﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ﴿٣١﴾
 فَاسْجُدْ وَاقْبُدْ لِلَّهِ وَأَعْبُدُوا ﴿٣٢﴾

سُورَةُ النَّجْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةَ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيُقُولُوا
 سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ﴿٣﴾
 وَلَقَدْ جَاءَ هُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ
 النَّذْرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نَكُورٍ ﴿٦﴾

۵۲۸

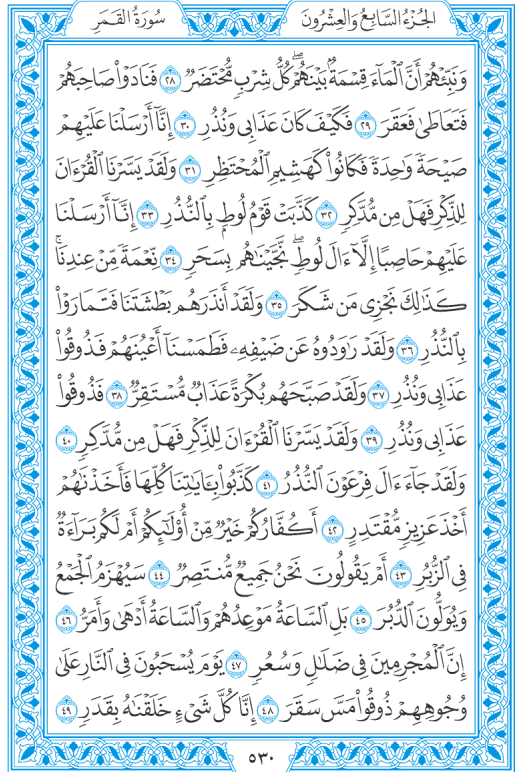
﴿۷﴾ چاششور و چاششکه‌ستی ژ گوران د‌ر دکه‌فن، دئی بیژی کولینه به‌لاقبوویین. ﴿۸﴾ [وئی رژی] بیٚت ب له‌زن [ول که‌سی نازفن] به‌ر ب گازی‌کری [کوسرافیله] دچن، و ئەو‌یت گاوربوویین دئی بیژن: ئەفه پوژە‌کا زینده‌ گرانه. ﴿۹﴾ به‌ری وان (به‌ری خه‌لکی مه‌که‌هی) مله‌تی نووحی باوهری نه‌ینا، و به‌نده‌یی مه‌دروین دانا، و گوتن یی‌ دینه‌ ب پاشقه‌برن [و نه‌هیلان په‌یاما خودایی خۆ بگه‌هینیت]. ﴿۱۰﴾ [نووحی] گازی خودایی خۆ کر: [خودیو] ب راستی [تو‌دزانی] ئەزی یی‌ بن‌ ده‌ست و بی‌ هیژم، فیجا هاریکاریا من بکه‌ و تو‌لیت من ل وان فه‌که. ﴿۱۱﴾ فیجا مه‌ دەرگه‌هیت ئەسمانی بۆ ئافه‌کا بۆش فه‌کرن. ﴿۱۲﴾ و مه‌ کانی ل ئەردی دەرکرن، و هه‌ردو ئاف [ئافا بارانی و یا کانیان] ل سه‌ر کاره‌کی خودی نغیسی فیک که‌فتن [ئه‌و‌زی د هیلاک‌برنا مله‌تی نووحیه‌ ب تو‌فانی]. ﴿۱۳﴾ و مه‌ ئەو ل سه‌ر وئی گه‌می هه‌لگرت، ئەوا ب ده‌ب و بزماران هاتییه‌ چیکرن. ﴿۱۴﴾ د بن‌ چاقدیری و پاراستنا مه‌فه

[ئه‌و گه‌می] دچۆ، [و بیٚت مایین مه‌ د ئافیدا خه‌ندقاندن] ئەفه جزایی وانه ئەو‌یت گاوربوویین. ﴿۱۵﴾ و ب سویند کاری مه‌ کری [و مه‌ ب سه‌ری وان ئینایی] مه‌ کره‌ نیشان و به‌لگه‌یه‌ک [بۆ ئەو‌ی پیغه‌ بچیت]، فیجا ئیک هه‌یه‌ پیغه‌ بچیت و بۆ بیته‌ چامه‌؟ ﴿۱۶﴾ و ئیزا و ئاگه‌دار کرنا من یا چاوا بوو [بۆ ئەو‌یت چو چامه‌ بۆ خۆ ژ نیشان و به‌لگه‌یی‌ت من وهر نه‌گرتین]. ﴿۱۷﴾ و ب سویند مه‌ قورئان بۆ تیگه‌هشتن و ژبه‌ر کرن و شیره‌ت وهر گرتی یا ب ساناهی ئیخستی، ئەری ئیک هه‌یه‌ شیره‌ت و چامه‌یان ژئی وهر گرت؟ ﴿۱۸﴾ مله‌تی عاد ژئی [پیغه‌مبه‌ری خۆ، هوود] دره‌وین دانا، فیجا [به‌ری خۆ بدنه‌ی] کا ئیزا و ئاگه‌دار کرنا من یا چاوا بوو. ﴿۱۹﴾ ب راستی مه‌باهه‌کی زینده‌ سار و ب فیزه‌فیز، د پوژە‌کاره‌ش و به‌رده‌وامدا، ب سه‌ر واندا هنارت. ﴿۲۰﴾ [ئه‌و‌با] مرؤفان و هساژ جهیت وان رادکه‌ت، دئی بیژی قورمی دارقه‌سپا هه‌لکینشایینه. ﴿۲۱﴾ فیجا ئیزا و ئاگه‌دار کرنا من یا چاوا بوو؟ ﴿۲۲﴾ و ب سویند مه‌ قورئان بۆ تیگه‌هشتن و ژبه‌ر کرن و شیره‌ت وهر گرتی یا ب ساناهی ئیخستی، ئەری ئیک هه‌یه‌ شیره‌ت و چامه‌یان ژئی وهر گرت؟ ﴿۲۳﴾ مله‌تی (سه‌موود) ژئی باوهری ب پیغه‌مبه‌ران نه‌ینا [و دره‌وین دانان]. ﴿۲۴﴾ و گوتن: ئەری ئەم دئی چاوا ب دویف مرؤفه‌کی که‌فین، ژ مه‌ ب خۆ بیٚت و یی‌ ب تنی ژئی بیٚت؟ ب راستی [ئه‌گه‌ر ئەم و به‌کین] ئەم ییٚت د گومراییه‌کا دوبری هه‌قیییدا، و ئەم ییٚت دینین. ﴿۲۵﴾ ئەری ژ ناف مه‌ هه‌میان و ه‌حی به‌س بۆ وی هات؟ نه‌خیر و نه‌ینه‌ وه‌کی ئەو‌ دبیزیت، چو و ه‌حی بۆ وی نه‌هاتییه‌ به‌لی ئەو‌ دره‌وینه‌کی به‌ترانه [دقیت ب دره‌وا پیغه‌مبه‌راتییی خۆ ل سه‌ر سه‌ری مه‌ مه‌زن بکه‌ت]. ﴿۲۶﴾ سوبه‌هی [مه‌خسه‌د پی، و هختی ئیزا ب سه‌ر واندا دئیته‌ خواری] دئی زانن کا کی دره‌وکه‌ری به‌ترانه‌؟! ﴿۲۷﴾ [و مه‌ گۆته‌ (صالح) پیغه‌مبه‌ری] ئەم دئی حیشتری بۆ جه‌رباندنا وان هنیزین، فیجا به‌ری خۆ بدی کا دئی چ ب سه‌ری وان ئیت، و بینا خۆ ل سه‌ر وان فره‌ه بکه‌.

حُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
 قَبَائِلَهُمْ قَوْمٌ نَّوْحٌ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
 رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّطَهَّرٍ ﴿١١﴾
 وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدِيرٍ ﴿١٢﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسِّرْ ﴿١٣﴾ نَجَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ
 كٰفِرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٥﴾ كَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَّبَتْ عَادٌ كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
 صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَاقُ نَخْلٍ
 مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشْرًا
 مِمَّا وَوَعَدْنَا لَنُنَبِّئَهُ إِذَا دَالِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَلِكِ الدَّلَّ عَلَيْهِ مِنْ
 بَنِي إِسْرٰءِيلَ هُوَ كَذَّابٌ أَثِيمٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ عَذَابَ الْكٰذِبِ الْاَثِيمِ ﴿٢٦﴾
 إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

﴿۲۸﴾ وان ناگه هدار بکه کو ب راستی ثاف د نابقه را وان و حیشت ریذا یا هاتیبه لیکفه کرن، و هه ر ئیکی رۆژا خو یا هه ی. ﴿۲۹﴾ و وان گازی هه فالئی خو کر [خرابی وان]، و دا سه ر فی ئه مرى و گو تن ا وان ب جه کر و [حیشت ر] گوشت. ﴿۳۰﴾ فیجا ئیزا و ناگه هدار کرنا من یا چاوا بوو؟! ﴿۳۱﴾ ب راستی مه هشه ک قیریبه ک ب سه ر واندا هنارت، وه کی بویش و په له خئی پرت پرت لئی هاتن. ﴿۳۲﴾ و ب سویند مه قورئان بو تیگه هشتن و ژبه ر کرن و شیرت وه رگرتنئى یا ب ساناهى ئیخستى، ئه رى ئیک هه یه شیرت و چامه یان ژئى وه رگرت؟ ﴿۳۳﴾ مله تی (لووط) پیغه مبه ر ژئى پیغه مبه ر دره وین دانان [و ئه وئى پیغه مبه ر ه کی دره وین دانیت، هه چکو هه مى دره وین دانایین]. ﴿۳۴﴾ ب راستی مه بارو فیه کا به ره شیشکان ب سه ر واندا هنارت [مه هه مى ده یلاک برن]، مالا (لووط) پیغه مبه ر تئى نه بیت، مه ئه و به رسپنده یئى قورتالکرن. ﴿۳۵﴾ [قورتالکرنا وان] نیعمه ت و قه نجیبه ک بوو ژ ده ف مه، و هؤسا ئه م شو کورداران

خه لات دکه یین. ﴿۳۶﴾ ب سویند [(لووط) پیغه مبه ر] ئه و ژ ئیزا مه تر ساندبوون، به لئى ئه و ل فی ترساندنئى ب شک بوون [و دره و دانان]. ﴿۳۷﴾ و ب سویند [مله تی] (لووط) پیغه مبه ر [دقیبا (لووط) میثانیت خو ب ده ست وانفه به رده ت، ئینا مه چاقیت وان کۆره کرن، دئى تامکه نه ئیزا و گه فا مه [ئه و] (لووط) ی هوین پئى ناگه هدار کرین]. ﴿۳۸﴾ و ب سویند سپیده یئى زوی، ئیزا به کا به رده وام ئه و گرتن. ﴿۳۹﴾ دئى تامکه نه ئیزا و گه فا مه [یا هوین پئى هاتیبه ناگه هدار کرن]. ﴿۴۰﴾ و ب سویند مه قورئان بو تیگه هشتن و ژبه ر کرن و شیرت وه رگرتنئى یا ب ساناهى ئیخستى، ئه رى ئیک هه یه شیرت و چامه یان ژئى وه رگرت؟ ﴿۴۱﴾ و ب سویند پیغه مبه ر بو فیرعه و نیان ژئى هاتن. ﴿۴۲﴾ هه مى موعجیزه و نیشانیت مه دره و دانان، ئینا مه ژئى ئه و هنگافتن، هنگافتنه کا سه رده سه ت کئى خودان شیان [کو خودیبه]. ﴿۴۳﴾ ئه رى گاوری ت هه وه [گهل قوره یشیان] ژ وان ئه ویت به رى هه وه چۆین [وه کی مله تی نووحى و عاد و (سه موود) ... هتدا] چئترن [دا ده یلاک نه چن و نه ئینه ئیزادان] یان ژئى ئیمناهی و پشتراستیبه ک بو هه وه دکئییت ته سمنایدا هاتیبه [کو هوین ل سه ر گاوریئى نائینه ئیزادان ژ به ر هندئى هوین ناتر سن]. ﴿۴۴﴾ یان ژئى دبیژن: ئه م کۆمه کا [گه له کین و به رسینگئى مه نائینه گرتن و] سه رکه فتنه. ﴿۴۵﴾ ئیزیک نه دویر، ئه و کۆم دئى شکیت و دئى ره فیت [و ئه فه رۆژا به درئى چیبو و]. ﴿۴۶﴾ و ژفانئى ئیزادان وان [په ستى به درئى] رۆژا قیامه تیبه، و رۆژا قیامه تی هئیر مه زنتر و ته حلت ره [ژ ئیزا یا دنیا یئى]. ﴿۴۷﴾ ب راستی گونه هکار [د دنیا یئدا] یئت د گو مرایی و دینا تیئیدا. ﴿۴۸﴾ و رۆژا ئه و ل سه ر ده فی دئاگریدا دئینه راکیشان [دئى بیژنه وان]: تامکه نه گه رم و گرانیا ئیزا یا دۆژه یئى. ﴿۴۹﴾ هه مى تشت مه ب پیشان و قه داره بی ت دایین.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَمَا كَلَّمَج بِالْبَصْرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا
 أَشْيَاعًاكَرْهُمَلْ مِنْ مَدْكِرِ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾
 وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُنْتَقِبِينَ فِي
 جَنَّتِ وَنَهَرِ ﴿٥٤﴾ فِي مَفْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
 الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنْامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَلَکُهُمُ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ ﴿١٣﴾
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ
 الْمَسْرُورِينَ وَرَبُّ الْمَعْرُورِينَ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ ﴿١٨﴾

الجزء
٥٣١

﴿٥٠﴾ و ئەمرکنا مه بۆ دان و چیکرنا هەر تشته کی جاره که، و د ناڤههرا چاف و برویندا دتته جه. ﴿٥١﴾ و ب سویند مه گهله گاوریت و هکی هه وه ییت د هیلاک برین، ئه ری کهس هه یه پیتشه بچیت. ﴿٥٢﴾ و ههر تشته کی وان کری، هه می د تۆماراندا یی نڤیسیه. ﴿٥٣﴾ و هه می [کار و کریار] مه زن و بچویک د نڤیسیه. ﴿٥٤﴾ ب راستی خودیناس و خودی ترس ییت د ناف به حهشت و رویاراندا. ﴿٥٥﴾ ل وی جهی وان پی خۆش، و ل دهف خودای یی خودان شیان و دهسته لات.

سوره تارهمان

ل مه دینه یی هاتیه خواری (٧٨) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خودای یی دلۆفان. ﴿٢﴾ قورئان نیشا پیغه مبه ری و مله تی وی دا. ﴿٣﴾ [و ئه وی] مروؤف چئی کر. ﴿٤﴾ [و ئه وی] ئه زمان و ئاخفتن نیشادا [کو بشیت

تشتی بقیه پی دیار بکهت]. ﴿٥﴾ رۆژ و هه یف ل دو یف حسیه کی [یا ب ریک و پیک] دگه رن [و ب فئ گه ریانی ئه مه ژمارا هه یف و سالوه خهت و سالان دزانین]. ﴿٦﴾ گل و گیا [یی بی بن] و دار [بۆ خودی] سوجه یی دبه ن [نانکول بهر فه رمانا وینه]. ﴿٧﴾ [و ئه وی] ئه سمائی بلند کری و ترازیا عه داله تی یا دانایی [و ئه مرئی پی کری]. ﴿٨﴾ دا هوین نه دهنه سه ر عه داله تی [و د کیشان و پیفانیدا سته می نه کهن]. ﴿٩﴾ [گه لی مروؤفان] کیشانی ب عه داله ت بکهن، و د کیشان و پیفانیدا ترازیی کیم نه کهن. ﴿١٠﴾ [و ئه وی] ئه رد بۆ هه می جانه وه ر و خودان روحان یی چیکری. ﴿١١﴾ هه می ره نگیت فیقی و فه سپیت خودان قه لپک، بشکوژ ییت تیدا دایین. ﴿١٢﴾ و هه می ده خل و دان و گل و گیاییت بین خۆش، تیدا ییت دایین. ﴿١٣﴾ فیتجا [گه لی مروؤف و ئه جنه یان] هوین کیژ نیعه ته خودای یی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن. ﴿١٤﴾ خودی مروؤف ژ ئاخه کا هه شک، و هکی یا نامانی ئاخیی، یی چئی کری. ﴿١٥﴾ و ئه جنه ژ گوریسه کا بی دویکیلا ناگری ییت چئی کری. ﴿١٦﴾ فیتجا [گه لی مروؤف و ئه جنه یان] هوین کیژ نیعه ته خودای یی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن. ﴿١٧﴾ [ئه وه دلۆفان] خودای یی هه ردو رۆژه لاتان [یا هافینی و یا زفستانی]، و خودای یی هه ردو رۆژ نا فایان [یا هافینی و یا زفستانی]. ﴿١٨﴾ فیتجا هوین کیژ نیعه ته خودای یی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن.

﴿۱۹﴾ خودی هردو دریا بان [یا شرین و یا سویر (شوره)]، دگهینیتیه ٲیک و ٲیکهلی ٲیک نابن. ﴿۲۰﴾ ناقیرهک یا د ناقهرا هردو ویاندا، ٲیکهلی ٲیک نابن. ﴿۲۱﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۲۲﴾ ژ هردو دریا بان [ل ٲیبری مه خسه د دریا یا سویر (شور) ب ٲنییه، و ناقی هردو دریا بان هاتیسه چونکی یٲیت ٲیکهه]، لؤلؤ و مهر جان دهر دکهفن. ﴿۲۳﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۲۴﴾ و گهمیٲیت وهکی چیایان بلند، نهویٲت د دریا یٲیدا دٲین و دچن یٲیت وینه [نانکو خودییه شان گهمیایان د گهل مه زاتیان وان، ل سهر ناقی رادگریٲت]. ﴿۲۵﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۲۶﴾ ههر کهسی ل سهر نهردی ههی، دٲی چیت و نامینیت [نانکو دٲی مریت و پویچ بیت]. ﴿۲۷﴾ و خودایسی ته ب تنی دٲی مینیت نهویٲ خودان مه زاتی و خودان که رهم. ﴿۲۸﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو

دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۲۹﴾ نهویٲت دهر د و نه سماناندا ههین، ههمی داخو ازان ژ وی دکهن، و نهو ههر وهخته کی کاره کی دکهت. ﴿۳۰﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۳۱﴾ [رؤژا قیامه تی] دٲی دهستی مه ب هه و هرا گه هیت، گهل مرؤف و نه جنه یان. ﴿۳۲﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۳۳﴾ گهل نه جنه و مرؤفان، نه گهر هوین بشین ژ رهخ و رویٲت نهرد و نه سمانان [ژ قهزا و قهدهرا خودی] دهر کهفن دهر کهفن، و هوین نه شین دهر کهفن ب ریٲکا دهسته لاته کی نه بیٲت [نهو ژ ی یا خودییه]. ﴿۳۴﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۳۵﴾ [رؤژا قیامه تی] گوریا ناگری بی دویکیل و سفریٲی حلیایی دٲی ب سهر هه و هدا ٲیته دارٲتن، و هاریکاریا هه وه ژ ی نائیته کرن [و هوین ب خو ژ ی نه شین هاریکاریا ٲیک و دو بکهن]. ﴿۳۶﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۳۷﴾ ٲیجا وهختی نه سمان دکهلشیت و وهکی گوله کا سور، و رویٲی داخکری لی دٲیت. ﴿۳۸﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۳۹﴾ و ویٲی رؤژیٲی پسیارا گونه هی ژ کهسی نائیته کرن، نه ژ مرؤفان نه ژ نه جنه یان [چونکی نهو ب سهر و سیایی دٲینه نیاسین]. ﴿۴۰﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایسی خو دره و ددانن و پهسه ندناکهن. ﴿۴۱﴾ گونه هکار ب سهر و سیایی وان دٲینه نیاسین، و ملیاکهت دٲی وان دپه رچهم و ٲیٲلؤ کیت وانرا گرن [و ناقیژنه د ناگریدا].

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْحٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٢١﴾ سَخَّجٌ مِنْهُمَا اللَّوْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلٌّ مِنْ عَلَيْهَا قَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٢٨﴾ يَمَسُّهُمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَتَفَعُّ لِكُرْأَيْتِهِ الْفَلَاقِلَانِ ﴿٣١﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَمَعَشْرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا وَلَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِإِذْنِ السُّلْطٰنِ ﴿٣٣﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْتَلْعَنَ ذَنْبُهُمْ إِنْشٌ وَلَا حِجَابٌ ﴿٣٩﴾ قِيَامِيَّ ءِالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ ﴿٤٠﴾ يُعْرَفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِمَتِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالتَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

﴿۷۰﴾ و ژئیت ره وشت پاك و جوان یت تیدا.
 ﴿۷۱﴾ فئجا هوین کیژ نیعمه تا خودایئ خو دره و
 ددانن و په سهند ناکهن. ﴿۷۲﴾ شه بهری چافگر
 و چافره شن، و د چادریت خو دانه. ﴿۷۳﴾ فئجا
 هوین کیژ نیعمه تا خودایئ خو دره و ددانن و
 په سهند ناکهن. ﴿۷۴﴾ و بهری زه لامیت وان، دهستی
 که سه کی نه گه هشتیه وان، نه ژه جنه و نه ژ مرو فان.
 ﴿۷۵﴾ فئجا هوین کیژ نیعمه تا خودایئ خو دره و
 ددانن و په سهند ناکهن. ﴿۷۶﴾ بالا وان [به هشتیان]
 یال بالیفکیت که سک، و مه حفوریت جوان و ب
 رویشی. ﴿۷۷﴾ فئجا هوین کیژ نیعمه تا خودایئ
 خو دره و ددانن و په سهند ناکهن. ﴿۷۸﴾ پیروزه نافئ
 خودایئ ته، یئ خودان مه زانای و خودان که ره م.

سورة تا واقعه

ل مه که هی هاتیه خوارئ (۹۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [بیژه وان] گافا قیامت رابوو. ﴿۲﴾ کهس نه شیت رابوونا وئ دره و بدانیت [خو شه ویت دنیا ییدا
 دره و ددانان، ده می رابوونا وئ نه شین دره و بدانن]. ﴿۳﴾ [شه روژ کو روژا قیامتیه] هنده کان نزم دکهت
 [دبنه دوژه هی]، و هنده کان بلند دکهت [و دبنه به هشتی]. ﴿۴﴾ گافا شهرد هه ژیهانه کا مه زن و ب هیز
 هه ژیا. ﴿۵﴾ و چیا پرت پرت بوون. ﴿۶﴾ و بوونه توژه کا به ره با. ﴿۷﴾ و هنگی هوین دئ بنه سی جوین.
 ﴿۸﴾ فئجا خودانیت ملی راستئ [شه ویت ژ ملی راستیغه بو به هشتی دئنه برن]، [یان ژئ] خودانیت دهستی
 راستئ [شه ویت کتیبیت کار و کریاریت خو ب دهستی راستئ و هر دگرن]، و خودانیت ملی راستئ [د کار و بار
 و سالوخته تیت خودا] د چاوانن؟ ﴿۹﴾ و خودانیت ملی چه پی [شه ویت ژ ملی چه پیغه بو دوژه هی دئنه
 ژاو تن]، یان ژئ خودانیت دهستی چه پی [شه ویت کتیبیا کار و کریاریت خو ب دهستی چه پی و هر دگرن]،
 و خودانیت ملی چه پی د د چاوانن؟ ﴿۱۰﴾ و [جوینی سیئ] شه ویت بهری هم مییان خیرئ دکهن، و بهری
 هم مییان خو دئاقیزئی، شه ویت ل پیشیا هم مییانه [بو به هشتی]. ﴿۱۱﴾ شه فه نه نیزیکی خودئ. ﴿۱۲﴾ ییت د
 به هشتیت پر خیر و بیدا. ﴿۱۳﴾ [شه و به هشتی، شه ویت نیزیکی خودئ] گه له ک ژ پیشیانه. ﴿۱۴﴾ و کیمه ک
 ژ پاشیانه [نانکو ژ مله تی پیغه مبهری]. ﴿۱۵﴾ ل سهر ته ختیت زیرکری و ریزکری. ﴿۱۶﴾ به رانبهری ئیک د
 پالدینه.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ يَا كُوفٍ وَابْرَاقٍ وَكَأْسٍ
 مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يَصُدُّونَ عَنْهَا وَلَا يَزْفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَلَكِهَمَ مِمَّا
 يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَحَطَّطِيزٍ مِّمَّا يَسْتَهْوُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ
 اللَّوْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ حِزَاءٌ بِمَآكِلُهُنَّ يَوْمَئِذٍ لَا يَسْمَعُونَ
 فِيهَا الْغَوَا وَلَا تَأْتِيهِنَّ إِلَّا الْقِيَامَةُ سَلَامًا ﴿٢٤﴾ وَأَحْضَبُ الْيَمِينِ مِمَّا
 أَحْضَبُ الْيَمِينِ ﴿٢٥﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٦﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَظِلِّ
 مَمْدُودٍ ﴿٢٨﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٢٩﴾ وَفَلَكِهَمَ كَيْدٍ ﴿٣٠﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ
 وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣١﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٢﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنْسَاءً ﴿٣٣﴾
 جَعَلْنَهُنَّ أَكْبَارًا ﴿٣٤﴾ عَرَبِيًّا أَتْرَابًا ﴿٣٥﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٣٦﴾ ثَلَاثَةٌ
 مِّنَ الْأُولِينَ ﴿٣٧﴾ وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٣٨﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مِمَّا
 أَحْضَبُ الشِّمَالِ ﴿٣٩﴾ فِي سُمُورٍ وَحَمِيرٍ ﴿٤٠﴾ وَظِلِّ مَن يَحْمُورٍ ﴿٤١﴾
 لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٢﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٣﴾ وَكَانُوا
 يُبْصِرُونَ عَلَى الْجَنَّتِ الْعَظِيمِ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدَا مِتْنَا وَكُنَّا
 تُرَابًا وَعِظْمًا أَيْنَا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْءَابَاؤُنَا الْأُولُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ إِنَّ
 الْأُولِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٧﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٤٨﴾

دارمؤزیت، مؤزیت وان ل سهریک. ﴿۳۰﴾ و ییت ل بهر سیهرا بهردهوام. ﴿۳۱﴾ و ییت دناف ئافه کا د
 چیتدا. ﴿۳۲﴾ و ییت دناف فیقیه کی مشه و بهرفره هدا. ﴿۳۳﴾ نه شه و فیقی، ب دوپهاهیک دئیت، و نه
 شه، ژئی دئینه فه گرتن. ﴿۳۴﴾ و ییت ل سهر نفینیت بلند و نهرم. ﴿۳۵﴾ ب راستی مه ژنیت بهحه شستی،
 سهر ژ نوی دان [ئانکو پشتی پیربووین و کریت بووین، مه جوان کرنه فه]. ﴿۳۶﴾ و مه کرنه کچ.
 ﴿۳۷﴾ نه فینداریت زه لامیت خوئه، و ئیک دهست و ئیک ژینه (ئیک عه مرن). ﴿۳۸﴾ نه شه مه بو خودانیت
 ملی راستی ییت چی کرین. ﴿۳۹﴾ [خودانیت ملی راستی] گه لهک ژ پیشیانه. ﴿۴۰﴾ و گه لهک ژی ژ باشیانه
 [ژ مله تی بیغه مبه ری]. ﴿۴۱﴾ و خودانیت ملی چه پی، و خودانیت ملی چه پی ییت چاوانن؟. ﴿۴۲﴾ شه
 ییت دناف هه لئاگری و ئافا شارایدا. ﴿۴۳﴾ و ییت دبن سیهرا دوکیلا تاری تاریدا. ﴿۴۴﴾ نه سیه ره کا
 هین و ساره، و نه یا هنندیه که س ل بهر فه هه سیت. ﴿۴۵﴾ شه به ری نوکه [د دنیا ییدا] د خو شیاندا بوون.
 ﴿۴۶﴾ شه ل سهر گونه هه مزه ن [کو شرکه] د بهردهوام بوون. ﴿۴۷﴾ و دگوتن: شه گهر شه مرین و بووینه
 ئاخ و ههستی، شه ری جاره کا دی شه دی ساخ بینه فه؟! ﴿۴۸﴾ شه ری باب و باپریت مه ییت پیشی ژی دی
 رانه فه؟! ﴿۴۹﴾ بیژه: ب راستی ییت پیشی و ییت باشی هه می. ﴿۵۰﴾ بی گو مان هه می دی بو وهختی
 روژا دهستنی شانگری [کو روژا قیامه تیه] ئینه کو مکرن.

﴿۵۱﴾ پاشی هوين، گهلی گو مپراییت، قیامه تی دره و ددانن. ﴿۵۲﴾ ب راستی هوين دئی ژ داره کی خون، دارا زه قوومییه. ﴿۵۳﴾ و هوين دئی زکان بی تژی کهن. ﴿۵۴﴾ و ئافا کهل و شارایی، هوين دئی ب سه رداکهن. ﴿۵۵﴾ و هوين دئی و سافه خون، وه کی فه خوارنا حیشترا تینی. ﴿۵۶﴾ ئەفه، رۆژا قیامه تی دئی بۆ وان یتیه پیشکیشکران، و دئی ل سهر بنه میغان. ﴿۵۷﴾ ب راستی مه هوين ییت چی کرین، فیجا بلا هه وه باوهری هه بیته ئەم دئی هه وه ساخکه یه نه فه، [هه وه کی هه وه باوهری هه ی مه هوين ییت چی کرین]. ﴿۵۸﴾ کا بیژنه من، ئەو ئافا هوين دئافیژنه د مالجویکا ژنیدا. ﴿۵۹﴾ ئەری هوين وئ ئافی دهن یان ئەم؟ ﴿۶۰﴾ ب راستی مه مران یاد ناهه را هه وه دانایی، و وهختی وئ یی دیار کریسه [وهنده ک ژ هه وه بچویکاتی دمرن و هنده ک بیری دمرن، و کهس نینه نه مریت]، و نه کو ئەم نه شیین. ﴿۶۱﴾ هه وه ب هنده کیت دی ییت وه کی هه وه بگوهورپن، و هه وه ب رهنه کی دی چی کهن، هوين بی نه زانن.

﴿۶۲﴾ و ب سویند هه وه چیکرنا خو یا جارا ئیکئی یا زانی [خودئی هوين ژ نه یی دان، ل بهراهیسی هوين چپکه ک بوون، پاشی بوونه خوینپاره، پاشی بوونه گۆشتپاره، پاشی بوونه ههستی، و خودئی ههستی ب گۆشتی کراسکر، و ریکا بوونی بۆ هه وه ب ساناهی ئیخست] و دهرس و چامه یان بۆ خو [ژ چیکرنا ئیکئی] و هر گرن [ئه وئ هوين جارا ئیکئی دایین، دشیت جاره کا دی ژی هه وه بده ته فه]. ﴿۶۳﴾ ئەری ما هوين نابین تشتی هوين دچینن؟! ﴿۶۴﴾ ئەری هوين شین دکهن، یان ئەمین شین دکهن؟! ﴿۶۵﴾ و ئە گهر مه فیابایه دا که یه پویش و په لهخ، و هوين دا عه جیگرتی مینن [چاوا شینکاتیسی هۆسایسی کهسک هسک بوو]. ﴿۶۶﴾ [و دابیژن]: ب راستی زه مهتا مه، ههروه و بی بهرانه ر چۆ، و ئەم خوسارهت بووین. ﴿۶۷﴾ بهلکی ئەم زب رباربووین. ﴿۶۸﴾ ئەری ما هوين وئ ئافی نابینن، یا هوين فه دخون؟! ﴿۶۹﴾ ئەری هوين ژ ئەوران دئینه خواری یان ئەم؟! ﴿۷۰﴾ و ئە گهر مه فیابایه دا وئ ئافی ته حل و سویر (شور) کهن، فیجا بۆ چی هوين سوپاسی و شوکورا خودئی ناکهن. ﴿۷۱﴾ ئەری ما ئاگرئی هوين هه ل دکهن، هوين نابینن؟! ﴿۷۲﴾ ئەری هه وه دارا وی ئاگری داییه، یان مه داییه؟! ﴿۷۳﴾ مه ئەف ئاگره (یی دنیایی) یی کریسه بیرئیان بۆ ئاگرئی ئاخره تی [فیجا وهختی وی ئاگری و کارلیکرنا وی دبینیت، دئی ئاگرئی جهه نه می یتیه بیرا وی، و دئی ژ خودئی و ئیزایا وی ترسیت]، و مه یی کریسه فایده بۆ رینگان. ﴿۷۴﴾ فیجا ئافی خودایی خوئی مه زن، ژ هه می کیماسییان پک و پاقر بکه. ﴿۷۵﴾ فیجا ب راستی ئەز ب جهی ستیران سویند دخۆم. ﴿۷۶﴾ و ب راستی ئەفه سوینده کا مه زنه، ئە گهر هوين بزانتن.

إِنَّه لَقَرَّءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهٗ إِلَّا
 الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَهَذَا الْحَدِيثُ
 أَنَّهُ مُدَّهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ قُلُوْا لَا
 إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُوفَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حَبِيْبَةٌ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَتَحْنُ أَقْرَبُ
 إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلُوْا إِنْ كُنْتُمْ عَمْرٍاءَ بَدِيْنَ ﴿٨٦﴾
 تَرْجِعُوْنَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِيْنَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِيْنَ ﴿٨٨﴾
 فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيْرٌ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
 الْيَمِيْنِ ﴿٩٠﴾ فَسَلْطَنٌ لِّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِيْنِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
 الْمُكَذِّبِيْنَ الضَّالِّيْنَ ﴿٩٢﴾ فَزُلْزُلٌ مِّنْ جَمِيْرٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيْبَةٌ جَاجِيْرٍ ﴿٩٤﴾
 إِنْ هَذَا هُوَ الْحَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿٩٦﴾

سُوْرَةُ الْوَاقِعَةِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سَبِّحْ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ عَلٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
 الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٣﴾

گهوریسی [بزرگترین، که گهر هوین راست دبیزن. ﴿۸۸﴾ و نه گهر نهو [یسی مری] ژ نیزیکیت خودی بیت. ﴿۸۹﴾ فیجا دلوفانی و دلشادی و بینفهدان و فههسیان و بین خوشی و بههشتاب خیر و بهرکهت، بیته وینه. ﴿۹۰﴾ و نه گهر نهو مری ژ خودایت ملی راستی بیت. ﴿۹۱﴾ فیجا سلاف ژ خودایت ملی راستی ل ته بن، ههی خودانی ملی راستی [نهفه دی بؤ وی نیته گوتن، چونکی دی چپته ناف وان، و نهو دی پیشوازا وی کهن و دی سلافکهنی]. ﴿۹۲﴾ و نه گهر نهو مری ژ وان بیت، نهویت پورژا قیامهتی دره و دانان، و ژ گومریان بیت. ﴿۹۳﴾ دی نائفه کا زیده شاریایی، بؤ نیته پیشکشکرن. ﴿۹۴﴾ و دی چپته دوزه هیدا ژی. ﴿۹۵﴾ ب راستی نهفه [نهفا بؤ ته هاتیه گوتن دهرهقی خه لاتکرن و جزا کرنا باش و خراباندا] راسته، و چو گومان تیدا نینه. ﴿۹۶﴾ فیجا نافی خودایی خودی مهزن، ژ هه می کیاسییان پاک و پاقر بکه.

سوره تا حدید

ل مه دینه یی هاتیه خوار ی (۲۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندی د نورد و نه سماناندا ههین، خودی ژ کیاسییان پاقر دکهن و ته سیحا وی دکهن، و نهو سه ردهست و کاربنه جهه. ﴿۲﴾ ملک و خودانییا نورد و نه سمانان یا خودییه، نهوه ژیانی و مرئی ددهت، و نهو ل سه ر کرنا هه می تشتان یی خودان شیانه. ﴿۳﴾ نهوه یی نیککی [بهری ههر تشته کی]، و نهوه یی دوپهاهیی [ثانکو یی ههر وهه مایی]، و نهوه بلند و سه ردهست [هه بوونا وی ب نیشان و بهلگه یان خویا و ناشکهرایه]، و نهوه زانیی تشتی فهشارتی [یان یی نه بهرچا ف]، و نهو ناگه هدرای هه می تشتانه.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ قَالِدِينَ ءَامِنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفِقُوا لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٤﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ ءَأَيْتٌ بَيِّنَاتٌ لِمَنْ خَرَجَ مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكِ اعْظَمَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَیَّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٧﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يَفْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ءَوَالَهُمْ أَجْرًا كَبِيرٌ ﴿٨﴾

﴿٤﴾ و ئەوە یسئ ئەرد و ئەسمان د شەش رۆژاندا چئ کرین، پاشی ب سەر عەرشی خو کەفت [بلندبونه کا هیژایی وی و بی چاویسی]، و هەر تشتەکی د ئەردیدا دچیت [ژ ئاف و خزینەیان و هەر تشتەکی د بنشە] و ژئ دەردکەفیت [ژ چاندن و کانی و بیران... هتد]، و هەر تشتەکی ژ ئەسمانی دئیتە خواری [ژ باران و گز لۆک و بهفر و برویسی و ملیاکەت و کتیبان]، و هەر تشتەکی بهر پی بلنددیی [ژ کریاریت باش و دوعا و جان و ملیاکەت و تەیر و تەوال و هەلی و... هتد] ژئ ب ئاگەهە، و ئەو [ب زانین و شیانا خو] هەر جهەکی هوین لی بن یسئ د گەل هەو، و خودئ هەر کار و کریاره کا هوین دکەن، ژئ ب ئاگەهە و دبیینت. ﴿٥﴾ سەر و سامانی ئەرد و ئەسمانان هەر یسئ خودییه، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودنقشە دزقرن. ﴿٦﴾ شەقی دکەتە د ناف رۆژیرا، و پۆژی دکەتە د ناف شەقیرا [و هەردووکان هۆسا کورت و درپژ دکەت]، و خودئ ژ هەر تشتەکی د دلاندا فەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٧﴾ [گەلی مرو فان] باوهریسی ب خودئ و پیغەمبەری

وی بینن، و مالی خودئ هوین ل سەر کرینە وەکیل ژئ [ب خیر] بدەن، و ژ هەو ئەوئیت باوهری ئیناین و مالی خو د ریکا خودیدنا مەزاحتین، خەلاتەکی مەزن بو وان یسئ هەی. ﴿٨﴾ و هەو خیرە هوین باوهریسی ب خودئ ناینن؟ و پیغەمبەر یسئ داخواری ژ هەو دکەت هوین باوهریسی ب خودایی خو بینن، و خودئ پەیمان ب باوهری ئینانی یا ژ هەوە ستاندی [وەختئ هوین ژ پشتا باب ئادەمی دەرتیختین]، ئەگەر هوین باوهر بکەن. ﴿٩﴾ ئەوە یسئ ئایەتت ئاشکەرا [کو ئایەتت قورناینه] بو بەندەیی خو دەنیزیت، دا هەو ژ تاریستانی دەریختە ناف رۆناهیی، و ب راستی خودئ بو هەو گەلەک یسئ دلۆفانە. ﴿١٠﴾ هەو خیرە هوین مالی خو د ریکا خودیدنا نامەزینن، و میراتی ئەرد و ئەسمانان هەر یسئ خودییه، ئەوئیت بەری فەکرنا مەکەهی مالی خو د ریکا خودیدنا مەزاحتین و جیهاد کرین، پایه و پەیسکیت وان ژ یسئ وان ئەوئیت پشتی فەکرنا مەکەهی مال مەزاحتین و جیهاد کرین مەزرتن، ئەف هەردوکه وەکی ئیک نینن، د گەل هندئ ژئ خودئ پەیمان خەلاتئ باش [کو بەحەشتە] یا دایسیه هەردو جوینان، و خودئ ئاگەه ژ وئ هیه یا هوین دکەن. ﴿١١﴾ هەر کەسئ مالی خو د ریکا خودیدنا بدەت، خودئ دئ بو چەند قاتەکان زیدەکەت [هەر خیرەک ب دەه خیرانە، هەتا دگەهیتە حەفت سەدان] و وی خەلاتەکی هیژاتر ژئ [کو بەحەشتە] یسئ هەی.

﴿۱۲﴾ رۆژا تو زهلام و ژنیت خودان باوهر دینی و رۆناهییا وان ل پیشییا وان، و ل ملئ وان یی راستی ب بهر وان دکه فیت [و ملیاکهت دبیزنه وان]: ئەفرۆ مزگینییا بهحه شتیت رویار دبنرا دچن، و هوین ههروههر دئ تیدا مینن، ل ههوه بیت، و ئەفهیه سهرفه رازیا مهزن. ﴿۱۳﴾ رۆژا زهلام و ژنیت دوروی دبیزنه وان ئەو ویت باوهری ئیناین: خو ل مه بگرن داریکا خو ل بهر رۆناهییا ههوه بینین [ئەفه وهختی د سهر پرا سیراتیپرا دهر باز دبن]، ئەو دئ بیژنه وان: [گهلی دورویان] ب پاش خو فه بزقرن [ئانکو بزقرنه دنیا یی]، ل دنیا یی بو خو ل رۆناهییی بگهرن، و دیواره ک د ناقههرا ههردو جویناندا دئ ئیتنه دانان، دهر گهه کئ هه ی، ژ نافدا دلۆفانییه و ژ دهرقه ژئ ئیزابه. ﴿۱۴﴾ ئەو [دوروی] گازی [خودان باوهران] دکهن و دبیزن: ما ئەم د گهل ههوه نه بووین [بوچی ههوه ئەم هیلاین]، دئ بیژن: بهلی هوین [سهرفه سهرفه] د گهل مه بوون، بهلی ههوه خو ب دورویاتیی د هیلاک بر، و چافی ههوه ل نه خو شیا

بقره

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَيَتَّبِعُهُمُ الْبَشْرُ كُلُّ يَوْمٍ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُسْلِمُونَ وَالْمُسْلِمَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْظِرْنَا لِقَابِكُمْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنٌ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وَوَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿۱۳﴾ يَتَادُونَهُمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَهُمْ قَالُوا بَلَى
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرِيضُونَ أَرْبَابَكُمْ وَعَزَّكَرُوا الْأَمَانِ
حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّكَرَ بِاللَّهِ الْعَزُورُ ﴿۱۴﴾ قَالُوا لَمْ يَأْخُذْ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَا وَبَكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَكُمْ
وَيَسُّ الْمَصِيرُ ﴿۱۵﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿۱۶﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ آيَاتِنَا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۷﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَعَّفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿۱۸﴾

خودان باوهران بوو، و هوین ل دینی ب شك كهفتن، و هیقی و ئومیدیت قالا هوین د سه ردا برن، ههتا قیامهت ب سهر ههوه دا هاتی، و شهیتانی هوین ب كه ره ما خودی [و بهر فره هیسیا ره ها وی] خا پانندن. ﴿۱۵﴾ و ئەفرۆ چو به دهل، نه ژ ههوه [دورویان]، و نه ژئ ئەو ویت گاوربووین نائیته وه گرتن، جهی ههوه ئاگره، ئاگر هیژیایی ههوه یه، و چ پیسه دوپا هیکه. ﴿۱۶﴾ ئەری ما وهخت نه هاتیسه دلئ خودان باوهران ب بیر ئینانا خودی و قورئانی بترسیت، و ئەوه کی وان نه بن ئەو ویت بهری نوکه [ئانکو بهری هاتنه خوارا قورئانی] کتیب بو هاتین، و پشتی سال و زه مان ب سهر وانغه چۆین، دلئت وان ره قبوون و باراپتر ژ وان ژر پیکا راست دهر كهفتن. ﴿۱۷﴾ [گهلی مرؤشان] بزائن خودییه ئەردی شین دکهت پشتی مرنا وی، ب سویند مه بو ههوه نیشان و بهلگه ییت ئاشکهرا رۆنکرین، دا هوین تی بگههن و ئەقلئ خو بدنه شۆلی. ﴿۱۸﴾ ب راستی زهلام و ژنیت مالئ خو دریکا خودیدا داین، و مالی خو ژ دل بو رازیبوونا خودی مه زاختین، خیرا وان چهن د قاته کان دئ ئیتنه دان، و وان خه لاته کئ ب ریز و رویمهت [کو بهحه شته] یی هه ی.

﴿١٩﴾ و ئەوێت ب دورستی باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی ئیناین، ئەون راستگۆ، و شه هیدان ل دهف خودایی خۆرۆناهی و خه لاتی خۆیی هه ی، و ئەوێت گاوروبوین و ئایه تیت مه دره و دانایین ئەو دۆژهینه. ﴿٢٠﴾ [گهلی مرقفان] بزانی هندی ژبانا دنیاینی، ترانه و مژوبلی و کهشخهیی و جوانی و خۆمه زنگرنه د ناچه را هه ودا ب زندهیا مال و عه یالی، و دنیا وهکی بارانه کتیسه شینکاتیا وی جۆتیا ری که یفخۆش بکهت، پاشی ئەو شینکاتی هسک بیت و دئی بینی زه ربوو، پاشی بوو پویش و په لهخ، و ناخرهت زی یان ئیزایه کا دژوار و گرانه، یان زی لئیرین و رازیبونا خودییه، و ژبانا دنیایی ژ په رتالی خاباندنی پیغه تر نینه. ﴿٢١﴾ [گهلی خودان باوهران] لهزی ل ژبیرنا گونه هان ژ بهری خودایی خۆفه بکهن، و لهزی ل وی بهحه شتی بکهن ئەو فره هیا وئ هندی فره هیا ئەرد و ئەسمانی، ئەو بهحه شتا بۆ وان هاتییه به رهه فکرن ئەوێت باوهری ب خودی و پیغه مبهری و ی ئیناین، ئەفه که ره ما خودییه ددهته وی یی

وی بقییت، و خودی خودانی که ره ما مه زنه. ﴿٢٢﴾ نینه تشتهک د ئه ریدای بقه ومیت یان بیته سه ری هه وه، و دده پی پاراستیدا یی نفیسی نهیت - بهری ئەم بدهین - و ب راستی ئەفه ل بهر خودی یا ب ساناهییه. ﴿٢٣﴾ دا ب خه م نه که فن بۆ یا ژ دهستی هه وه چۆیی، و دا به تران نه بن ب یا خودی داییه هه وه، و خودی چه ژ چو خۆمه زنگه ریته قه به ناکهت. ﴿٢٤﴾ ئەوێت چڕویکیی دکهن [دراستا فه رمانا خودیدا، و دراستا ده یباب و کهس و کاریت خۆدا ... هتد، و دقین خه لک زی وهکی وان بن]، و فه رمانا خه لکی زی ب چڕویکیی دکهن، و هه ر که سی پوویی خۆ ژ مه زاختنا مالی د پیکا خودیدا وه رگپیت، ب راستی خودی منهت پی نینه، و یی دهوله مند و هیژایی شوکور و په سنییه.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۖ وَالسَّهْدَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَكَذَّبُوا
بِعَاثِنَا ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَهُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ بِنَاتِهِ ثُمَّ يَسْفِجُ فَتَرِبُهُ
مُضْمَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا ۗ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۗ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۗ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتْعٌ عَارِضٌ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ ذَلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى أَنْفُسِكُمْ ۖ إِلَّا فِى كِتَابٍ مِّن
قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ ۖ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَن يَبْخُلْ ۖ فَإِنِ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

﴿۲۵﴾ ب سویند مه پیغهمبه ریت خو ب به لگه و موعجزه هیئت ناشکهاره هنارتن، و مه کتیب و ترازى و عهدل د گهل وان هنارت دا مروث [ب فان] عه داله تی بکه ن ده همی کاروباریت خو دا، و مه ناسن یی دایى و چیکرى، هیز و قه وه ته کا دژوار یا تیدا، و مفا و قازانج ژى بو مرو فان یی تیدا، و دا خودی بزانت [نانکو بو هه وه بهر چاف بکه ت، چونکی خودی هه ر دزانت] کا کی دى باوهری یی ب غه بیی نیت، و دینی وی و پیغهمبه ریت وی ب سه ر تیخت، ب راستى خودی یی ب هیز و سه ر ده سته. ﴿۲۶﴾ ب سویند مه نوح و ثیراهیم پیغهمبه ر هنارتن، و مه پیغهمبه راتى [پشتى وان] تیخسته د دویندها واندا، و مه کتیب بو وان هنارتن [هه ر پیغهمبه ر که ی پشتى وان هاتى ژ دویندها وان بووا]، فیجا هنده ک [ژ دویندها وان] راسته ری بوون، و بارپتر ژ وان ژ ری دهر که فتن. ﴿۲۷﴾ باشى مه پیغهمبه ریت خو د دو یف وانرا هنارتن، و پشتى وان مه عیسا یی کو ری مه ریه می هنارت [و مه که ره پیغهمبه رى ئسرائیلیان یی دو یاه یی]، و مه تنجیل

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مِنْ بَصَرِهِ وَسَلَّمَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۲۵﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿۲۶﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَاتٌ ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَضُوءٍ اللَّهِ فَمَأْوَاهُمْ هُنَا وَمَا يَفْقَهُهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهَا أَجْرُهُمْ وَيُكْفَرُونَ مِنْهَا وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا أُجُورُهُمْ مُّكْرَمَةٌ مِّنْهُمْ وَمَا يُوَفِّيهِمْ إِلَّا جُهْدُهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا ضَالِّونَ ﴿۲۷﴾ إِنَّا نَحْنُ اللَّهُ قَدِيمُ ﴿۲۸﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ لَهُمُ الْحَدِيدَ أَن يَتَّبِعُوا أَهْلَ الْكِتَابِ وَلَا يَتَّبِعُوا الْاِحْتِسَابَ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَهْلَ الْكِتَابِ الْأَقْبَرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۹﴾

دایى و مه نهر مى و دلوفانى تیخسته دلیت واندا، نه ویت باوهرى پی ئینایین و ب دو یف که تین، و ره به ناتیا نه ول سه ر دچن [و ده ستیت خو ژ دنیایى دشون] مه بو وان نه نفیسیبو، و نه وان ژ نک خو ب ئینه تا رازیبوونا خودی چى کر بوو، د گهل هندى ژى وه ک پیدقى ب جه نه ئینان، و ژ وان نه ویت باوهرى ئینایین مه خه لاتى وان دایى، و گه له ک ژ وان ژ ریکا راست دهر که تن و خراب بوون. ﴿۲۸﴾ گهل خودان باوهران ته قوا یا خودی بکه ن و باوهری یی ب هه می پیغهمبه ریت وی بینن، دو یشک و باران ژ دلوفانیسا خو دى دته هه وه [تیک: ژ بهر باوهری یا هه وه ب موحه مه د پیغهمبه رى، و یا دى: ژ بهر باوهری یا هه وه ب پیغهمبه ریت به رى وی]، و دى پڑناهیسه کى دته هه وه کو هو یل بهر [د سه ر پراسیر اتیرا] بچن، و دى ل گونه هیئت هه وه بو ریت، و خودی ب خو گونه هژ بهر و دلوفانه. ﴿۲۹﴾ [مه هو یل ب فى که ره ما بو رى ناگه هدار کرن] دا خودان کتیب [کو جو هی و فه له نه] بزانت چو ژ که ره ما خودی ب ده ستى وان نینه [نه شه و دگه هنه فى که ره می یا خودی داییه مله تی پیغهمبه رى، و نه دشین ژى فه گرن]، و ب راستى که ره م [پیغهمبه راتى و راسته ری یی و باوهرى] هه می ب ده ستى خودیسه، دده ته وی یی وی بقیئت و خودیسه خودانى که ره ما مه زن.

سورة تا موجداله

ل مهدينه يى هايتيه خوارى (٢٢) ثايته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱﴿ ب سويند خودى گوتنا وى ژنا د راستا خو و زهلامى خودا جرهبه د گهل ته دكر، و گازنده و خه ما خو بؤ خودى ديار دكر، هبيست و خودى ئاگه هژ دان و ستاندنا هه وه هه بو، ب راستى خودى يى گوهدير و بينه ره. ۲﴿ و ژه وه ئه و يت دييژنه ژييت خو تو وه كى دهيكامن ل من حهرام بى، ژييت وان نابنه دهيكيت وان، دهيكيت وان بهس ئه ون ئه و يت ئه و ژى بووين، و ب راستى ئه و [ب قى ئاخفتنا خو] ئاخفتنه كا دويرى راستيى و شه رعى، و ئاخفتنه كا دره و دييژن، و ب راستى خودى لييور و گونه ه ژييه ره [وه ختى دهر گه يى رزگار بوونى ب كه فاره تى بؤ هه وه فه كرى]. ۳﴿ و ئه و يت دييژنه ژييت خو تو وه كى دهيكامن ل من حهرام بى و پاشى په شيان

دبن و ليغه دبن، فيجا بهرى ئه و بچنه نفينا خو دفتت كوله كه كى [چ ژن بيت چ مير] ئازاد بكن، ئه مرى هه وه ب قى بريارى دييژه كرن [دا هوين قى ئاخفتنى نه كهن] و هوين چ بكن خودى پى ئاگه هداره [و چو ل بهر بهرزه نايبت]. ۴﴿ و يى كوله نه ديت و ب دهست نه كه فت، فيجا هيژ نه چؤينه نفينا ئيك و دو، بلا دو هه يشان ل سه ريك ب روژى بيت، و يى نه شيا [دو هه يشان يى ب روژى بيت] بلا زادى بده ته شست به لنگازان، ئه فه [برياريت زيارى مه ديار كرن] بؤ هنديه دا هوين باوهر ييى ب خودى و پيغه مبه رى وى بينن [كار ب برپارا وى بكن، و ل سه ر برياريت نه زانينى نه مينن]، و ئه فه نحويب و برپاريت خودينه، و گاوران نيز ايه كا ب ژان و دژوار يا هى. ۵﴿ ب راستى ئه و يت دژاتى و دژماتيا خودى و پيغه مبه رى وى دكهن كا چاوا ئه و يت به رى وان ره زيل و رسوا بوون، ئه و ژى وه سادى ره زيل و رسوا بن، و ب سويند مه نيشان و به لگه ييت روژن و ئاشكه را ييت هنارتين، و گاوران نيز ايه كا رسوا كهر و شه رمزار كهر يا هى. ۶﴿ روژا خودى وان هه ميبان زيندى دكه ته فه [دى هه ميبان كؤم كه ت]، فيجا هه ر كاره كى وان كرى [هوير يان گر] دى وان پى ئاگه هدار كه ت، هه مى [كرياريت وان] خودى ييت نفيسين و وان ب خو ييت ژ بير كرين، و خودى ل سه ر هه مى تستان يى شاهده.

سورة المجادلة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المجادلة
٥٤٢

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ الَّذِينَ يَظْهَرُونَ
مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي
وَلَدَتْهُنَّ وَأَتْهُنَّ لِيَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَالَّذِينَ فِي الْقُلُوبِ زُورٌ وَإِنْ
اللَّهُ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ۝ وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ تُوَعِّظُونَ
بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِطَاعَهُمَا سِتْرَيْنِ
مُسْكِنًا ذَلِكَ لِنُؤْمُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
كُنُوتًا كَمَا كُنَّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَلَّامًا بَيْنَ يَدَيْهِمْ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝ يَوْمَ يُنْعَمُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ
تَجْوَى ثَلَاثَةَ الْأَهْوَابِ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْهَوَاءُ سَادَ سُهْرٍ وَلَا أَذَى
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْرَبَ الْأَهْوَاءِ مِنْ مَا كَانُوا تُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا
عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نُهِوا عَنِ التَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهِوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِنْمِرِ
وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصَدَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءَ وَلِيُّكَ بِمَأْمُرِيكَ
بِهِ اللَّهُ وَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ
جَهَنَّمُ بَصُورًا فَمَنْ قَسِمَ الْمَئِصْرَ ﴿٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْإِنْمِرِ وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصَدَتِ الرَّسُولِ
وَتَنَجَّوْا بِالْبُرِّ وَاللَّعْوَى وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
التَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِبَصِيرَةٍ
شَيْئًا إِلَّا يُبَايِنُ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَأْتِيهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَسَحَّوْا فِي الْمَجَالِسِ فَأَسْحَوْا يَفْسَحُ
اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ فَانْشَبُوا بِرِجْلِكُمْ فَأَنْشَبُوا بِرِجْلِكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

تامکنی، و دۆزههچ پیسه جهه و پیسه دویا هیکه. ﴿٩﴾ گلی خودان باوهران، نه گهر هه وه پسته پست کر، فیجا پسته پستی ب گونه هی و دژمنیی و بی ئه مرسیا پیغه مبهری نه کن، و پسته پستی ب باشیی و ته قوا بی بکن، و ژوی خودایی بترسن ئه وی هوین هه می دی ب بالفه ئینه کۆمکرن. ﴿١٠﴾ ب راستی پسته پست ژ شهیتانیسه، دا خودان باوهران بی ب خه م بیخیت و ئه و ب خو (شهیتان) چو زبانی ناگه هینته وان ب ده ستورسیا خودی نه بیت، و دقیت خودان باوهر پشتا خو ب خودی گری بدنه. ﴿١١﴾ گلی خودان باوهران ههر وهختی ژ هه وه هاته داخواز کرن د جفات و دیوانندا جهی بکن، جهی بکن، خودی ژ دی ل سهر هه وه فرهه کت، و ههر وهختی ژ هه وه هاته داخواز کرن هوین رابن [دا جهی هنده کیت دی بیته کرن] رابن، خودی، ئه ویت ژ هه وه باوهری ئینابن، و زانین ب رزقی وان کری، دی وان پایه بلند کت، و کار و کریاریت هوین دکن خودی پی ناگه هه.

﴿٧﴾ ئه ری ما ته نه زانیسه کاج د ئه رد و ئه سماناندا ههیه خودی دزانت، نینه سی کهس پسته پستی د گه لیک بکن [ویان ب دزبغه د گه لیک باخفن] نه گهر خودی یی چاری نه بیت [ئانکو ناگه هژی نه بیت و نه زانت]، و نینه پینج کهس پسته پستی د گه لیک بکن نه گهر ئه وی شه شی نه بیت، و نه کیمتر و نه زیده تر، نینه خودی [ب زانینا خو] د گه ل وان نه بیت ههر جهی لی بن، پاشی دی رۆژا قیامه تی وان ب کار و کریاریت وان کرین ناگه هدار کت. ب راستی خودی ژ ههر تشته کی ب ناگه هه. ﴿٨﴾ ئه ری ما ته ئه وه نه دیتینه ئه ویت نه هیا وان ژ پسته پستی هاتیسه کرن [مه خسه د پی جو هی و دوروینه]، پاشی دز فرنه وی ئه وانه هیا وان ژ هاتیسه کرن و پسته پستی ب گونه کاری و نه یاره تی و نه گوهداریسا پیغه مبهری دکن، و ههر وهخته کی دئینه دهف ته وی سلاقی ل ته دکن ئه وانه خودی ل ته نه کری، و دلی خودا دبیزن: پا بلا خودی ب فی ئاخفتنا هم دبیزن مه ئیزا بدهت [نه گهر راسته موحه مد پیغه مبهره]، دۆزهه بهسی وانه

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ
 صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ يَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿١٣﴾ ءَأَسْفَقْتُم أَن تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ صَدَقْتُمْ فَإِذْ لَمْ
 تَقْعَلُوا وَتَأْتِ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَأَيُّكُمْ أَصْلَوَةٌ ءَوَّأُوا إِلَى الزُّكُوفِ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ ءَوَّأُوا إِلَى اللَّهِ حَيْزًا لِّمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
 قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا هُمْ عَنْكُمْ وَعَلَى الْكُذِّبِ
 وَهُمْ يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧﴾ لَنْ نُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٨﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
 اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
 عَلَىٰ نِعْمَةٍ ءَلَا إِنَّهُمْ فِي الْكُذِّبُونَ ﴿١٩﴾ أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
 فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ءَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
 هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي
 الْأَذْيَانِ ﴿٢١﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَخْلِبَنَآ أَنَا وَرُسُلِي ءَإِن لَّا اللَّهُ قُوَىٰ عَزِيزٌ ﴿٢٢﴾

الْحَزَبِ

﴿۱۳﴾ گهلی خودان باوهران ته گهر هه وه بقیته ب تنی د گهل پیغه مبهری باخشن بهری ئاخختنا خو یا ب تنی خیره کی [ئانکو سه ده قه یه کی] بدن، نه فه [دانا سه ده قه یی بهری ئاخختنا هه وه یا ب تنی د گهل پیغه مبهری] بو هه وه باشتر و باقز تره، فیجا نه گهر هه وه چو نه بوو بدن، ب راستی خودی یی گونه هه ژبهر و دلوفانه. ﴿۱۴﴾ نه ری هوین ترسیان خیزان و ژار بسن ته گهر بهری ئاخختنا خو یا ب تنی د گهل پیغه مبهری سه ده قه یان بدن؟ فیجا نه گهر هوین وی نه کن [یا نه مرئی هه وه بی هاتیسه کرن و ل سهر هه وه یا گران بیت]، خودی ل سهر هه وه سفک کر [و ل هه وه ناگریه هوین سه ده قه یان بهری ئاخختنا خو یا ب تنی د گهل پیغه مبهری نه دن]، فیجا به رده وام و ب رهنگی یدقی نفیژان بکن و زه کاتی بدن، و گوهداریسا خودی و پیغه مبهری وی بکن، و خودی ب خو ئاگه هداری و بیه یا هوین دکن. ﴿۱۵﴾ نه ری ما ته نه و نه دیتن نه ویته بوو بیسه دؤست و پشته فایته وان نه ویته خودی غه زه ب لی کری [کو جو هینه]،

نه و [دوروی] نه ژ هه وه نه [گهلی موسلمانان] و نه ژ وانن، و ل سهر دره وی سویند دخون [ژ دره و سویند دخون کو نه م موسلمانین، و نه دؤست و هاریکاریت جو هیانین]، و نه و دزانن نه و ژ دره و سویند دخون. ﴿۱۶﴾ خودی نیزایه کا دژوار بو وان یا به ره فکری، و چ پیسه کار بوو وان کری. ﴿۱۷﴾ وان سویندیت خو [یته ژ دره و] بو خو یته کرینه مه تال [دا خو و مالی خو بی بهاریزن]، و ریکا خودی ل خه لکی گرتن، وان نیزایه کا رسواکهر و هه تکبه ر یا هه ی. ﴿۱۸﴾ نه مال و نه عیالی وان فایده یی وان دکته و نه وان ژ نیزایا خودی دپاریزیت، [و بزنان] نه فه دؤزه هینه و هه روهه ری تیدا مینن. ﴿۱۹﴾ رۆژا خودی وان هه مییان زیندی دکته و بو حه ق و حسابی کوم دکته، وی رۆژی کا چاوا نه فرۆ بو هه وه ژ دره و سویند دخون و هسا دی بو خودی ژ سویند خو، و هزر دکهن سویندیت وان وی رۆژی دی ب تشته کی چن [و دی فایده ی وان کهن هه روه کی سویند دنیا یی فایده ی وان دکر]، باش بزانه نه فه دره وینن. ﴿۲۰﴾ شه یانی سه ری ژ وان ستاندی [ب و هسواس و خه ملاندنا خو یته سه ردا برین و هه فساری خو یی کریسه سه ری وان]، خودای و وان یی ژ بیرا وان بری، نه فه قولپ و دهسته کا شه یتانینه، باش بزنان خوساره تی بارا قولپ و دهسته کا شه یتانیه. ﴿۲۱﴾ ب راستی نه ویته نه یاره تی و دژمناتیا خودی و پیغه مبهری وی دکن، نه و رسواترین و ره زیلترین مروفن. ﴿۲۲﴾ خودی ب خو بریار یا دای: بی گومان نه ز و پیغه مبهریته خو، دی ب سه رکه فین، ب راستی خودی خودان هیز و سه رده سه ته.

﴿۲۲﴾ نینه هندهك باوره یی ب خودی و پوژا قیامه تی بینن، و حهژ وان بکهن نهو یت نه یاره تی و دژمناتی خودی و پیغه مبه ری و ی دکهن، خو ته گهر تهو باب و باپی ری و وان بن، یان زارو کیت وان بن، یان برا ییت وان بن، یان عه شیره تا وان بیت، نه فان خودی باوره ییا دل یت و اندا نفیسی و بنه جه کری، و ب هاری کاری و پشته فانی و ب سه رکه فتنا خو تهو ییت ب هیز ئیخستین، و دئی وان به ته به حه شتیت رویار د بنرا دچن و ههروهه ری تییدا بن، خودی ژ وان پازی بو و نهو ژ ی ژ خه لانی خودایی خو پازی بوون، و نهفه کوما خودینه و باش بز ان ییت سه ر فراه هه کوما خودینه.

سوره تا حشر

ل مه دینه یی هاتیسه خواری (۲۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ههه تشته کی د نهرد و نه سماناندا هه ی، خودی ژ

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱﴾

سورة الحشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱﴾ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿۲﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبْتَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ النَّارِ ﴿۳﴾

هه می کیاسییا ن پاقرژ دکهت و ته سیبیا و ی دکهت، و نهو یی سه رده ست و کار بنه جهه. ﴿۲﴾ نهو ه (نانکو خودییه) یی نهو یت گاور بوو یین ژ خودان کتیبان [مه خسه د پی] (به نی نه ظیر) کن. [دهر ئیخستنا ئیکئی ژ مالیت وان دهر ئیخستن، ههوه هزر نه دکر تهو دئی ده رکه فن و وان ژ ی هزر دکر که له ییت وان دئی وان ل بهر خودی ئاسی کهن، قیجا خودی ب ری که کا و هه هاته وان هزرا وان بو نه دچو، و هه ساتر س ئیخسته دلی وان، خان ییت خو ب ده ستیت خو ب ده ستیت خودان باوره ان دهه راقتن، قیجا گه لی خودان نه قلان دهر س و چامه یان بو خو ژ وان وه رگرن [وئی نه کهن یا وان دکر، دا نهو ب سه ری ههوه نه ئیت یا ب سه ری وان هاتی]. ﴿۳﴾ و نه گهر خودی، ده رکه فتن [ب وی ره نگی پی] ده رکه فتن [ل سه ر وان نه نفیسیا یه، دا د دنیا ییدا وان ئیزادهت] ب کوشتن و ئیخسیر کرنی ههروه کی ب سه ری (به نی قوره یظه) ئینایی. و ل ئاخره تی ژ ی ئیزایا ئاگری بو وانه.

﴿٤﴾ و ئەفە [ئەف ئیزایه] مە ب سەرئ وان ئینا چونکی وان دژمناتیا خودئ و پیغەمبەرئ وی دکر، و هەر کهسئ دژمناتیا خودئ بکەت، ب راستی جزایی خودئ [د راستا ویدا] جزایه کئی دژواره. ﴿٥﴾ هەر دارقەسپەکا هەوہ بری یان هەوہ ل سەر بنی وی هیلائی، ب دەستویریا خودئ بوو، و دا خودئ رێدەر کهفتیان [کو جو هیئت (بەنی نهضیر)ن] بشکینیت و رەزیل بکەت. ﴿٦﴾ و ئەو مالی خودئ ژ وان ستانندی و داییه پیغەمبەری، هەوہ چو هەسپ و حیشتەر د دویقرا نەدایینه بەزئ [و هەوہ زەحمەت پیغە نەبریە]، بەلئ خودئ پیغەمبەرئ خۆ ل سەر هەر کهسئ حەز بکەت سەردەست دکەت، خودئ ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستەلاتە. ﴿٧﴾ و ئەو مالی بئ شەر خودئ کریه دەستکەفتی بو پیغەمبەرئ خو، ئەوئ ژ خەلکئ گوندان [گوندیت بەنی (قورەیظە) و (بەنی نهضیر) و گوندئ فەدەک و گوندئ خەیبەر] هاتیه ستانندن، بو خودئ و پیغەمبەرئ وی و مروفتت پیغەمبەری [ژ بابکئ هاشم و (موتەلب)ی] و سیوری

و بەلەنگاز و رێقنگانە، دا هەر نەمینتە دەستئ زەنگینت هەوہدا، و چ ئەمرئ پیغەمبەری ل هەوہ کر بکەن و نەهیا هەوہ ژ چ کر خو ژئ بدەنە پاش، و ژ خودئ بترسن [سستی دەمرئ ویدا نەکەن]، ب راستی جزایی خودئ جزایه کئی دژواره. ﴿٨﴾ ئەو مال بو وان فەقیر و ژاریت مشەختن ئەوئ ژ ناف مال و جە و واریت خو هاتینه دەرئێخستن، داخوازا کەرەم و رازیبونا خودایئ خو دکەن [ئانکو دا بگەهنە کەرەم و رازیبونا خودایئ خو، مشەخت بوون]، و دینی خودئ ب سەردئێخن و هاریکاریا پیغەمبەرئ وی دکەن، و ئەفەنە د باوهریا خودا راست و دورست. ﴿٩﴾ و ئەوئ بەرئ ل مەدینەئ ئانجی، و باوهری ئیناین بەری مشەخت بچنە مەدینەئ، ئەو حەژ وان مشەختان دکەن ئەوئ قەستا وان کرین، و چو کەرب و دلرەشیئ دلێت خودا نابین بەرانبەری مشەختان، ژ بەر مالی پیغەمبەری داییه وان مشەختان، و ئەو وان ب پیش خو دئێخن و وان ژ خو فەرتر ددانن، خو چەند دەهوجە و دەست تەنگ ژ بن، و ئەوئ خو ژ چرویکیا نەفسا خو دپاریزن، ئەون سەرفەراز.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ. وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِ لَيْتَةٍ أَوْ نَرَكْتُمْ هَهَا قَائِمَةً عَلَى أَوَّلِهَا فَإِذَا نِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أَوْ تُخَذِرُوا أَعْيُنَكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَبَيَّنَ الْكَيْدُ لَكُمْ مِنْهُ مِمَّا رُسلُهُ. عَلَى مَنْ يَبْسُطْ رُسلُهُ، عَلَى مَنْ يَبْسُطْ وَرَسُولَهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥﴾ مَا أَقَاءَ اللَّهُ عَلَى رُسلِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ كَنْ لَا يَكُونُ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىكُمْ عَنْهُ فَأْتُوهُ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالُهُمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخَيِّبُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِفْ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
تَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُتُبِ
لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَتَخْرُجُنَّ مَعَكُمْ وَلَا تَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾
لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبُرَ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ
أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ فِرَتِ اللَّهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَأَيُّ قَوْمٍ هَؤُلَاءِ تَتَّبِعُونَ أَتَى قَوْمًا مُمْتَلِينَ
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدًا تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أَرْوَاحٍ وَبِالْأَمْرِ هُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

تَبِيحُ

د دلایت و انداز سههما خودی پتره، چونکی شه و مله ته کی تینه گه هشتینه. ﴿۱۴﴾ شه و همی پیکشه [دوروی و جوهمیت (بهنی نهضیر)] چو جانه سین شهرچی هه وه بکهن، شه گهر نه د ناف هنده ک گوندیت ناسیدا بن یان ل پشت دیواران بن [دا خو ل پشت فه شیرن، هندی هند تر سنوکن] نه لیکی و دژمناییه کا دژوار یاد ناهه را و اندا هه ی [یان زیره کی و دژوار ییا و ان بو ئیک و دو به] یا ژ ته فه همی ئیکن، بهس دلایت و ان نه دگه لیکن، شه فه چونکی شه و مله ته کی نه فام و تینه گه هشتینه. ﴿۱۵﴾ شه و ری و هکی شه ویت بهری خو نه [جوهمیت قه ینوقاع بهری و ان، نیزیگ نه دویر، پیغه مبهری دهر ئیخستبون] شه ویت تامکرینه جزایی کاری خو، و ئیزیا به کا دژوار ری بو و ان یا هه ی. ﴿۱۶﴾ مه ته لا و ان [دوروییا و سه دابرا و ان بو جوهمیان] و هکی مه ته لا شه یتانیسه، وهختی دبیتته مرقفی بهه گاور و گاغا گاور بوو دئی بیژیته: شه و ژ ته بهریمه [و من شوله ب ته نینه]، ب راستی شه و [ژ ئیزیا] خودانی هه می جیهانان دترسم.

﴿۱۰﴾ و شه ویت د دویف و انرا هاتین دبیتن: خودیو و گونه هیت مه و ییت برایت مه بیت بهری مه باوهری ئیناین رئی بهه، و نه فیانا و ان شه ویت باوهری ئیناین نه تیخه دلایت مه دا، و مه د راستا و اندا زکیره شه نه که، خودیو تو میهره بان و دلوفانی. ﴿۱۱﴾ شه ری ما ته شه ویت نه دیتن شه ویت دوروییا تی کرین، گوته برایت خو شه ویت گاور بووین ژ خودانیت کتیبا [مه خسه د بی جوهمیت (بهنی نهضیر)ن]: ب سویند شه گهر هوین هاتنه دهر ئیخستن شه و ری د گهل هه وه دئی دهر که فین، و شه د راستا هه وه دا گوهدارییا که سی ناکه یین، و شه گهر شهرچی هه وه هاته کرن شه دئی هاریکارییا هه وه که یین، و خودی شاده ییی ددهت کو شه و دره و یین. ﴿۱۲﴾ شه گهر شه و [نانکو (بهنی نهضیر)] بیته دهر ئیخستن د گهل و ان دهر ناکه فین و شه گهر شهرچی د گهل و ان بیته کرن هاریکارییا و ان ناکه ن، و شه گهر شه و هاریکارییا و ان بکهن ری [دئی شکین و خو ناگرن] دئی ره فن، پاشی هاریکارییا و ان ری نایسته کرن. ﴿۱۳﴾ ب راستی [گهل خودان باوهرا ن] سه هه وه و

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
 وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَتَّيْهُنَّ الَّذِينَ
 آمَنُوا أَنَّهُمْ لَيَسْتَوِينَ لَمَّا قَدِمُوا إِلَى اللَّهِ يَرْجُونَ
 أَنَّهُ خَيْرٌ لِّمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾
 لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ هُمُ الْقَائِمُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ
 عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاَهُ خَشِيعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
 وَذَلِكَ الْأَمَثَلُ نُضِرُّهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢١﴾
 هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ الْغَيْبُ وَالشَّهَادَةُ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
 الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
 الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ
 الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

نهبینی و ناشکرایان، و نه وه خودان په همی زیده دلوفان. ﴿۲۳﴾ ټو، ټو خودییه یی چو په رستییت دورست ژ بلی وی نهی، خودان و خوندکاری همی چیکر یانه، و یی پاقره [ژ همی کیماسیایان] و سهره کانیاه تنایی و سلامه تییبیه، و دل ته ناکهره [بؤ بنده ییت خو ژ نیزایا خو] و پاریزهر و زیره فانه [ل سهره همی تشتان]، و سهره دست و دست بلند و نه چار کهره، و خودان مه زاتییه، و خودی ژ وان هه فپشکیت موشرک بؤ ددانن یی پاقره. ﴿۲۴﴾ ټو هه خودایی چیکهر و په یدا کهر و وینه و په ننگ چیکهر، باشناف همی ییت وینه، هندی دهره د و نه سماناندا هه یین همی وی ژ کیماسیایان پاقره دکهن، و ههر ټو هه یی سهره دست و کار بنه جه.

سوره تا مومته حینه

ل مه دینه یی هاتیه خورای (۱۳) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ گهلی خودان باوهران، نه یاری من و نه یاری خو
 نه که نه دؤست و هه قال، هوین له زئی ل چه ژیکرنا وان
 دکه ن و هه ب خو باوهرییی ب دینی و قورثانا بو
 هه وه هاتی نائینن، و پشتا خو دده نی چونکی هه وه
 باوهری ب خودایی خو ئینابوو، هوین و پیغه مبه ر
 [ژ مه که هی] دهر ئیخستن، ژ بهر وی باوهرییا هه وه ب
 خودی ئینایی خودایی خو [قیجا چاوا هوین چه ژ
 وان دکه ن؟] و نه گهر هوین بو جهادی و رازیوونا
 من دهر که قنبین [دؤستینی و چه ژیکرنا وان نه که ن]
 هوین ب دزیقه ژ بهر وی چه ژیکرنی، دهنگ و به حسان
 دگه هیننه وان، و نه ز چیتر دزانم هوین چ فه دشیرن وان
 چ ناشکرا دکه ن، و ههر که سی ژ هه وه هه قالینیا وان
 بکه ت [نهینیی موسلمانان بو وان ناشکرا بکه ت]،

سورة الممتحنة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوِّيَ ءَوْلِيَاءَ تَلْمُذُونَ إِلَيْهِمْ
 بِالْمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ
 تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرِيصِينَ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي
 تُسْرُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَإِنَّا أَعْلَمُ بِمَا أَحْقَبْتُمْ وَمَا أَعْلَمْتُمْ وَمَنْ
 يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾ إِنْ يَتَّقُوا يَوْمَ تُكْرَهُ الْعُدَاةُ
 وَيَسْطَوْنَ إِلَيْكُمْ يَأْتِيهِمْ ءَلْسِنَتُهُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾
 لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصَلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ
 بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ ءَسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ ءَلَّذِينَ
 مَعَهُ إِذْ قَالَ الْقَوْمُ لَهُمْ إِنَّا نَبْرَةٌ أَوْ أَمْنٌ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 كَفَرًا بِيَوْمِ بَدَأْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ءَلْعُدَاةُ ءَلْبَغْضَةِ ءَلْبَدَا حَتَّى تُوْمِنُوا
 بِاللَّهِ وَحَدَّةُ ءَلْأَقْوَالِ إِبْرَاهِيمَ لِأَسْتَعْفِفَنَّ لَكَ وَمَا ءَمَلِكُ لَكَ مِنَ
 اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ءَرْبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا ءَوَالِدُكَ ءَلْبَنَاتِ ءَلْمَصِيرِ ﴿٤﴾ رَبَّنَا
 لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا ءَوَاعِظُنَا رَبَّنَا إِنَّكَ ءَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

ب سویند وی ریکا راست بهرزه کر. ﴿۲﴾ نه گهر هوین ب دهست وان بکه فن و بشینه هه وه دژمنیا خو دی
 بو هه وه دیارکه ن، و دهست و نه زمانیت خو ب خرابی دی ل هه وه دریزکه ن، و چه ز دکه ن هوین ژی [وه کی
 وان] گاور بین. ﴿۳﴾ دنپرا که س و کار و زارؤکیت هه وه فایده ی هه وه ناکه ن، خودی رورؤا قیامه تی دی
 هه وه هه میان ژیکفه که ت، و تشتی هوین دکه ن خودی ژی ب ناگه هه. ﴿۴﴾ ب سویند ئیبراهیم پیغه مبه ر و
 نه ویت باوهری پی ئینایین، بو هه وه نموونه یه کا باش بوون و هختی گوئینه مله تی خو [نه ویت گاور]، ب
 راستی ئه م ژ هه وه و ژ وان نه ویت هوین شوینا خودی دبه ر یسن ییت بهرینه، ئه م باوهرییی ب دینی هه وه
 نائینن، [هه وه گاور دبیین، و باوهرییی ب کار و کریار و دینی هه وه نائینن]، و نه فه نه فیان و دژمنایی که فته
 د نا فبه ر مه و هه وه دا و نارایت، هه تا هوین باوهرییی ب خودی ب تنی نه ئینن [و ده می تشتاندا چافل
 ئیبراهیمی بکه ن ناخختنا] دگه ل بابی خو گوئی تی نه بییت [ده می گوئی تی]: نه ز دی داخوازا گونه هژیرینی
 بو ته که م، و نه ز نشیم ته ژ ئیزایا خودی بیاریزم ژی، خودیوو، مه خو هیلا ب هیقیسیا ته فه و مه خو
 هه لپه سارته ته، و ئه م ب بال ته فه زفرین، و زفرین و دویا هیگ هه ر ب بال ته فه به. ﴿۵﴾ خودیوو، مه نه ئیخه
 بهر ئیزایا گاوران و وان ل سه ر مه سه رده ست نه که، کو مه ب ئیزایه کا ژ تاقه تا مه زیده بجه رینی [و نه و
 بیژن: نه گهر ئه و ییت هه ق بانه، نه فه ب سه ری وان نه ده تا] و گونه هییت مه ژی ببه، خودیوو ب راستی
 سه رده ست و کاربنه جه هه ر تویی.

٦٦ ﴿ب سویند ٺه و ٺیبراھیم و ٺه ویت د گھل [بؤ
 هه وه نموونه و چاقلیکری یت باشن، بؤ وی بی
 داخو ازا خه لاتئ خودئ بکته و ژ ٺیزا رؤزا قیامه تی
 دترسیت، و ههر که سی پشستا خو بدته باوهری بی [و
 چاق ل پیغه مبه ریٺ وی نه کهت، ٺه و بس زیا نی ل
 خو دکته]، ب راستی ههر خودییه بی ده وه مند
 و پاک و هیژیایی شوکور و سوپاسیی. ﴿٧﴾ [گھلی
 خودان باوهران دژمناییا گاوران نه هیلن] دبیت
 خودئ چه ٺیکرنئ و ٺیانی بیخسته د ناچه را هه وه و
 هندک ژ واندا، ٺه ویت هوین نه یاره تیا وان دکهن، [ب
 ریکا موسلمانبونا وان] و خودئ خودان شیان و
 گونه ه ژیه ر و دلؤفانه. ﴿٨﴾ خودئ هه وه ژ وان
 ناده ته پاش [و نه یا هه وه ژ وان ناکته] ٺه ویت (ٺه
 گاوریت) شه ری هه وه ژ بهر دینی هه وه نه کرین، و
 هوین ژ وه لاتئ هه وه دهر نه ٺیخستین کو هوین
 باشی و قهنجیی و عه داله تی د گھل وان بکهن، ب
 راستی خودئ چه ژ عه داله تکران دکته. ﴿٩﴾ به لی
 خودئ بهس نه یا هه وه ژ وان دکته ٺه ویت شه ر ژ

بهر دینی هه وه د گھل هه وه کرین، و هوین ژ وار و جهیت هه وه دهر ٺیخستین، و هاریکاری د دهر ٺیخستنا
 هه وه دا کرین کو هوین دؤستینیا وان بکهن، و ههر که سی دؤستینیا وان بکته، نی ٺه ون یت سته مکار.
 ﴿١٠﴾ گھلی خودان باوهران، ههر وهختئ ژیت خودان باوهر مشهخت بوون و هاتنه دهف هه وه، بجه ربینن
 [کا وان ب دورستی باوهری ٺیناییه یان نه]، و خودئ چیر ٺاگه ژ باوهریسیا وان هیه، و ٺه گهر هه وه زانی
 کو وان [ژان] ب دورستی باوهری یا ٺینایی وان ل گاوران نه زفرینن، نه ٺه ژن بؤ وان گاوران دورستن و
 نه ٺه و گاور بؤ وان دورستن، و [گھلی خودان باوهران] ٺه و مههرا زه لامیت وان ژان [ٺه ویت گاور] داییه
 وان ژان ل زه لامیت وان بزفرینن، و چو گونه هل سهر هه وه نینه هوین وان ژان ماره بکهن، ٺه گهر هوین
 ماره یا وان بدنی، و ژیت گاور ل سهر زیمه تا خو نه هیلن و ٺه و مههرا هه وه داییه وان [ژیت گه هشتینه
 گاوران] ژ وان بستین، و وان گاوران ری کاچ مهه ر داییه ژیت خو [ٺه ویت موسلمان بووین و گه هشتینه
 هه وه و شوی ب هه وه کرین]، بلا ژ هه وه بخوازن ٺه فه بریار و فهر مانا خودییه، خودئ ب فان بریاران
 خو کمی د ناچه را هه وه دا دکته، و خودئ یی زانا و کاربنه جهه. ﴿١١﴾ [گھلی خودان باوهران] ٺه گهر ٺنه ک ژ
 ژیت هه وه بخریٺ و بگه هته گاوران، و هوین د شه ری خو دا د گھل گاوران ب سهر که فتن و دهسکه فتی
 ب دهست هه وه که فتن، ٺیجا ٺه ویت ژیت وان چوین بووینه گاور کاچ مهه ر زه لامیت وان داییه وان،
 ته مته تی وی مهه ری ژ غنیمه ی بدنه وان، و ژ وی خودایی بترسن ٺه وی هه وه باوهری پی هه ی.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ مِبَاجِعَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ
شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِهِنَّ بِفَرْيَافَةٍ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِبَنَّكَ فِي
مَعْرُوفٍ قَبَائِعُهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٣﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِئْسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٤﴾

سُورَةُ الصَّفِي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقِيمُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ
بُنِينَ مَرْصُوضٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ
تُؤَدُّونَنِي وَقَدْ تَعَلَّمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا
آزَاحَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

﴿١٣﴾ هه ی پیغمبر، گافا ژنیت خودان باوهر هاتنه دهف ته دا په یانی بدنه ته کوئه و چو هه فیشکان بؤ خودی چی نه کن، و دزیی نه کن و دههمه ن بیسیی نه کن و زاروکیت خو نه کوژن، و چو زاروکان ژ بی بهختی ب دویف زه لامیت خو ف ه نه نن و ژ نه مرئی ته دهر نه که فن، فیجا توژی په یمانی ژ وان و هر بگره و داخوازا گونه ه ژیرنی بؤ وان ژ خودی بکه، ب راستی خودی یی گونه ه ژیره و دلوفانه. ﴿١٤﴾ گهلی خودان باوهران، دوستینیا وان نه کن نه ویت خودی غه زه ب لی کری، ب سویند نه و ژ خه لاتنی ناخره تی بی هیقینه کا چاوا گاور [نه ویت باوهری ب روژا قیامه تی نه ی] ژ مریمان بی هیقینه [جاره کا دی ساخ بیسه فه].

سوره تا صهف

ل مه دینه یی هاتیه خورای (١٤) نایه سه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هندي د ئرد و نه سماناندا هه ی ته سببها خودی دکن [ژ کیماسییان پاقر دکن]، و نه وه یی سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿٢﴾ گهلی خودان باوهران بؤ چی هوین دبئژن و ناکه ن؟ ﴿٣﴾ ناخفتنا هوین دبئژن و نه کن، که ری ل دهف خودی پتر لی دکه ت. ﴿٤﴾ ب راستی خودی چه ژ وان دکه ت نه ویت تیک ریز شه ری درپکا خودیدا دکن، دی بیژی نافاهیه کی موکوم و بیکفه گریدا یسه. ﴿٥﴾ و چیروکا مووسایی بؤ مله تی خو بیژه وهختی گوتیه مله تی خو: گهلی مله تی من بؤ چی هوین من ئیزا دده ن و دبئشین و هوین دزان نه ز پیغمبرئی خودیمه بؤ هه وه، فیجا وهختی وان هه قی هیلایی و به ری خو ژئی و هر گپایی، خودی ژی دلیت وان ژئی دانه پاش و ژئی و هر گپان، و خودی مله تی ژرپکا راست دهرکه فتی راسته پری ناکه ت.

وَاذْ قَالِ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ ظَلَمَ وَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُظْفِقُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلَ الذِّكْرِ عَلَى نَجْرٍ نَسِجْكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوَفَّوْنُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْتُمْ يُؤْتُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ تَلْبَسُونَ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَصْوَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ الْحَوَارِيُّ مَنِ آمَنَ إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَصْوَارُ اللَّهِ فَقَامَتِ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ و وهختی عیسیٰ کورئ مه‌ریه‌می گوتیه [ئسرائیلیان]: گه‌لی ئسرائیلیان نی‌ئز پیغه‌مبه‌ری خودیمه بؤ هه‌وه، و ئه‌ز راستده‌ئییخی کتیب‌ا به‌ری خومه کو‌ته‌وراته، و ئه‌زی هاتیم مز‌گینی‌سیا پیغه‌مبه‌ره‌کی بده‌مه هه‌وه، پشتی من دئ تیت نافئ وی ئه‌حمده، و وهختی عیسا ب موعجیزه‌ییت ئاشکه‌رافه بؤ وان هاتی، گوتن: ئه‌فه سیر‌به‌ندیه‌کا ئاشکه‌رایه.

﴿٧﴾ و ما کی ژ وی سته‌مکارته ئه‌وی دره‌وان ب نافئ خودئ بکه‌ت [پیغه‌مبه‌ری وی سیر‌به‌ند بدانیت، و موعجیزه‌ییت وی سیر‌به‌ندی بدانیت]، و داخواز ژ وی ب خو دئته‌کرن [ب ریکا پیغه‌مبه‌ریت خودئ] موسلمان بییت، و خودئ مله‌تی سته‌مکار راسته‌ری ناکه‌ت. ﴿٨﴾ وان [سته‌مکار و گاوران] دقئیت [ئانکو ل به‌ر دگه‌رن] رؤناهیسیا خودئ [کو قورئانه] ب ده‌قئیت خو‌فه‌مرینن، و خودئ رؤناهیسیا خو‌فه‌ر دئ تمام که‌ت، خو‌ئه‌گه‌ر گاوران پی‌نه‌خوش ژئ بییت.

﴿٩﴾ ئه‌وه (خودییه) پیغه‌مبه‌ری خو‌ب راسته‌ریییسی [کو قورئانه] و دینی راستفه‌هنارتی، دا‌فی دینی

بکه‌ته سه‌رپشکا هه‌می دینان و ب سه‌ر هه‌می دینان بیخیت، خو‌فه‌فیشک چیکه‌ران پی‌نه‌خوش ژئ بییت. ﴿١٠﴾ گه‌لی خودان باوه‌ران، ئه‌ری ئه‌ز بازرگانیه‌کی نیشا هه‌وه بده‌م، هه‌وه ژ ئیزابه‌کا دژوار و ب ژان رزگار بکه‌ت. ﴿١١﴾ باوه‌ریسی ب خودئ و پیغه‌مبه‌ری وی بینن، و جیهادئ ب نه‌فسا خو‌ و مالی خو‌د ریکا خودئدا بکه‌ن، ئه‌فه [باوه‌ری ئینان و جیهاد د ریکا خودئدا] بؤ هه‌وه [ژ هه‌وه و مالی هه‌وه] چئیره، ئه‌گه‌ر هوین بزائنن. ﴿١٢﴾ [ئه‌گه‌ر هوین فی بکه‌ن، باوه‌ریسی ب خودئ و پیغه‌مبه‌ری وی بینن، و ب نه‌فسا خو‌ و مالی خو‌ جیهادئ د ریکا خودئدا بکه‌ن]، خودئ دئ گونه‌هیت هه‌وه ژئ به‌ت، و دئ هه‌وه به‌ته به‌حه‌شیتت رویار د بنرا دچن، و دئ هه‌وه که‌ته د ئافاهییتت خو‌شدا د به‌حه‌شیتت ئانکجیوونئیدا، و ئه‌فه‌یه سه‌ره‌رازیا مه‌زن. ﴿١٣﴾ و نبعمه‌ته‌کا دیتر [یان سه‌ره‌رازیه‌کا دیتر] هوین چه‌ژئ دکه‌ن [خودئ دئ ده‌ته هه‌وه]، ئه‌و ژئ سه‌ره‌که‌فتن و فه‌کرنه‌کا ئیزیکه ژ خودئ [مه‌خسه‌د پی‌ئ فه‌کرنا مه‌که‌هییه]، و مز‌گینیسی بده خودان باوه‌ران. ﴿١٤﴾ گه‌لی خودان باوه‌ران هاریکارئیت دینی خودئ بن [ئانکو دینی خودئ ب سه‌ره‌بینخن و بلند بکه‌ن]، وه‌کی عیسیٰ کورئ مه‌ریه‌می گوتیه هه‌فالیت و یییت بژاره‌گوت: ئه‌م هاریکارئیت دینی خودئینه، فئج‌ا که‌ت بؤ سه‌ره‌راز کرنا دینی خودئ، هه‌فالیت وی یییت بژاره‌گوت: ئه‌م هاریکارئیت دینی خودئینه، فئج‌ا ده‌سته‌که‌کی ژ ئسرائیلیان باوه‌ری پی‌ئ ئینا و ده‌سته‌که‌کی باوه‌ری پی‌ئ نه‌ئینا، فئج‌ا مه‌ری پشته‌فانیسیا ئه‌ویت باوه‌ری ئینایین ل سه‌ر نه‌یارئیت وان کر، و ئه‌و ب سه‌ره‌که‌فتن.

سوره تا جومعه

ل مه دینه یی هاتیسه خوارئی (۱۱) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندى دئەرد و ئەسماناندا هەى خودئى ژ هەمى كىئاسىيان پاقرژ دكەن و تەسبىحا وى دكەن، ئەو هەى خودنائى هەمى تەشتان و ژ هەمى كىئاسىيان پاقرژ، و سەردەست و كاربنەجەب. ﴿۲﴾ ئەو ی پىغەمبەرەك بۆ عەرەبان هەر ژ نەف و ان ب خو هەنارت، دا ئایە تىت خودئى كو قورئانە بۆ وان بخوئىت، و دا وان [ژ قریژا شركى و گاوریی و گونەهان] پاقرژ بکەت و وان فیری قورئانئى و سونە تا پىغەمبەرى بکەت، هەر چەندە بەرى قى ئەو د گومرايىبەكا ئاشكەرادا بوون. ﴿۳﴾ و بى [هاتیسه هەنارتن] بۆ هەندە كىت دى ژى كو هیژ نە گەهشتینە وان [ئانكو ئەو یی هاتیسه هەنارتن بۆ موسلمانئیت سەردەمئى پىغەمبەرى و بىت پشتى وان دئین هە تا رۆژا قیامەتئى، ژ عەرەب و نە عەرەبان]، و

ئەو هە یی سەردەست و كاربنەجەب. ﴿۴﴾ و ئەفە [ریژدارى و پىغەمبەر اتئى] كەرەما خودییه، خودئى ددە ته وى یی بقیئت، و خودئى خودنائى كەرەما مەزەنە. ﴿۵﴾ مەتە لا وان ئەو ئیت ل سەر وان هاتیسه دانان كار ب تە وراتئى بکەن، پاشى كار پئى نە کرین و ژ فەرمانئیت وئى دەر كەفتین، وەكى مەتە لا وى كەریبە ئەوئى بارە كى كئیبان ل سەر پشئى [و نوزانیت چىیه ل سەر پشئى، ئەوان ژى تە ورات یا د نەف دەستاندا بەلئى چو ژئى نوزانن] مەتە لا وى ملەتئى نیشان و ئایە تىت خودئى دەرە دانایین چەندا پیسه، و خودئى ملەتئى سەمكار راستەرى ناکەت. ﴿۶﴾ بیژە: گەلى جو هییان ئە گەر ل دەف هەو هەسایە كو هوین ب تئى ژ هەمى مرو فان، دۆست و خو شتقییت خودیینه، پا كا داخووا مرئى بکەن [دا بچنە دەف وى و ژ ئیش و ئازار ئیت دنیایی دەر كەفن]، ئە گەر هوین راست دبیژن. ﴿۷﴾ و ژ بەر وان كار و كریار ئیت وان کرین، چو جاتە و داخووا مرئى ناکەن، و خودئى ژ زۆرداران ب ئاگە هە. ﴿۸﴾ [هەمى مو حەمەد] بیژە: ب راستى ئەو مرنا هوین ژئى دەرەفن، هەر دئى گەهیتە هەو هە، پاشى هوین دئى ب بال زانایی نەبىنى و ئاشكە رایانقە زقرن، و هندى هەو هە كرى دئى هەو هە پئى ئاگە هدار كەت [ئانكو دئى هەو هە ل دو یف كار و كریار ئیت هەو هە ئیزادەت].

سورة الجمعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبُحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مِثْلَ الَّذِينَ حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مِثْلَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَسْمَعُونَهُ أَبَدًا إِمَّا قَدِمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفَرَّوْتُمْ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِبِكُمْ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْبِ الْغَيْبِ وَاللَّهِ هَادِي فِي سَبِيلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

الجزء

﴿۹﴾ گهلی خودان باوهران گافا رُوژا ئەینیی بانگی نغیژئی هاته‌دان هوین بۆ بیرئینانا خودئی [و گوهدانا و عزی و نغیژا ئەینیی] هه‌پن، و کرین و فروتئی بهیلن، ئەفه [هیلانا کرین و فروتئی و گرتنا ریکا رازیبونا خودئی] بۆ هه‌وه چیتره ئە‌گه‌ر هوین بزنان. ﴿۱۰﴾ و ئە‌گه‌ر نغیژ هاته‌کرن، [رابن] و د ئە‌ردیدا به‌لاف بین و ژ رزقی خودئی [ب کارئی خو] بخوازن، و گه‌له‌ک خودئی بیننه‌ بیره‌ خو و زکرئی وی بکه‌ن [هه‌می وه‌ختان نه‌ به‌سه‌ وه‌ختی نغیژان ب تئی]، دا هوین سه‌ره‌راز بین. ﴿۱۱﴾ و گافا وان بازارگانیه‌ک یان که‌یف و شاهیه‌ک دیت، ب به‌ره‌ه دچن و ته‌ دهیلنه ژپیته [ل سه‌ر مینه‌ری]، بیژه: تشتی ل ده‌ف خودئی بۆ هه‌وه چیتره ژ که‌یف و شاهی و کرین و فروتئی، و خودئی باشترین رزقه‌هه‌.

سُورَةُ مَوْنِافِقُونَ

ل مه‌دینه‌یی هاتیه‌ه خوارئی (۱۱) ئایه‌ته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿۱﴾ گافا دوروی دتینه‌ ده‌ف ته‌ دبیزن ئە‌م شاده‌ییی دده‌ین کو ب راستی تو پیغه‌مبه‌ری خودییی، و خودئی دزانیت تو پیغه‌مبه‌ری وی [چونکی وی تو یی فریکری و تو نه‌هه‌وجهی شاده‌ییا دور‌ویسانی]، و خودئی شاده‌ییی دده‌ت کو دوروی دره‌وان دکهن [ده‌می دبیزن ئە‌م شاده‌ییی دده‌ین تو پیغه‌مبه‌ری، چونکی یاد دلی و اندا نه‌ئه‌قیه‌ه، و یی دل و ده‌قی وی نه‌ تیک بن، دره‌وینه]. ﴿۲﴾ سویندیت خو [ییت دره‌و] بۆ خو ییت کرینه‌ مه‌تال، و ریکا خودئی ل خه‌لکی دگرن، ب راستی پیسه‌کاره‌ ئە‌و دکهن. ﴿۳﴾ ئە‌فه چونکی وان [ب سه‌ره‌ه سه‌ره‌ه باوهری ئینا، و پاشی [د دلدا] گاوربون، و ژ به‌ر هندئی خودئی دلی وان مۆرکر، و ئە‌و [راستیا ئینا] و خیر و باشیا خو] نوزانن. ﴿۴﴾ و ئە‌گه‌ر ته‌ ئە‌و [دوروی] دیتن، دئی مینه‌یه‌ عه‌جیگرتی ژ به‌ژن و بالا وان، و ئە‌گه‌ر باخفن دئی گوئی ته‌ مینه‌یه‌ ل ناخفتنا وان، دئی بیژئی دارن پالدینه‌ دیواری [چو خیر د و اندا نینه‌]، هزر دکهن هه‌ر گازیه‌ه که‌ه‌بیت ژ وان دگریت [هندی هند ترسنۆکن]، ئە‌هون دژمن هشیاری وان بن [خۆ ژ وان پاریزن]، خودئی وان بکوژیت [له‌عنه‌تان ل وان بکه‌ت، و ژ دلۆفانییا خو، وان دویر بیخیت]، چاوا ئە‌و به‌ری خو ژ هه‌قیی و هردگین؟! ﴿۵﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوْا الْبَيْعَ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١﴾
فَاِذَا قُضِيَتْ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوْا فِى الْاَرْضِ وَابْتَغُوْا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوْا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٢﴾
وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً اَوْ لَهْوًا اَنْفَضُوْا اِلَيْهَا وَتَرَكُوْكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِنَ اللّٰهْوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّزُقِيْنَ ﴿٣﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُوْنَ قَالُوْا نَتَشَهَّدُ اِنَّكَ رَسُوْلُ اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُهُ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَكَذِبُوْنَ ﴿١﴾ اَتَّخَذُوْا اٰيْمَنَهُمْ جَنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوْا فَكَفَرُوْا فَطَمَعْنَا قُلُوْبَهُمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ﴿٣﴾ وَاِذَا رَأَوْا تِجْرَةً اَوْ لَهْوًا اَنْفَضُوْا اِلَيْهَا وَتَرَكُوْا قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِنَ اللّٰهْوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّزُقِيْنَ ﴿٤﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَأْ
رُءُوسُهُمْ وَرَأَتْهُمْ يَبْصُدُونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾
سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ
يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾
هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَالَمٌ مِّنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
حَقٌّ يَنْفِقُوا بِاللَّهِ خَرَائِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن
الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لِنَ رَجَعْنَا إِلَى
الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَأُتَاهِكُمْ أَمْوَالَكُمْ وَلَا أَوْلَادَكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُؤَخَّرَ
اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

﴿٥﴾ و هەر وهختی بۆ وان هاته گۆتن: وهرن دا پیغه مبهری خودی داخوازا گونه ه ژیرنی بۆ هه وه بکهت، دی سهریت خو بادهن و دی بینی ژ مه زناتی رویی خو وه ردگیرن. ﴿٦﴾ بۆ وان ههر ئیکه، چ تو داخوازا گونه ه ژیرنی بۆ وان بکهی یان نه کهی، خودی ههر گونه هیئت وان ژنی نابهت، و ب راستی خودی، نه ویت ژ ریکا راست دهر که قین، راسته ری ناکهت. ﴿٧﴾ نه و نه ون نه ویت دبیژن: چو نه دهنه وان نه ویت ل ده ف پیغه مبهری خودی، دا هه ره فن و ل دۆر خر نه بن، و خزینه ییت هه رد و نه سمانان ییت خودینه، به لی دوروی تینا گه هن [و فی نوزانن]. ﴿٨﴾ [دوروی] دبیژن: نه گه ره هم ز فرینه فه مه دینه یی و نه ویت خودان قه در و ماقویل و دهسته ه لاتدار [مه خسه دا وان نه و ب خۆنه]، دی بی قه در و بی دهسته ه لاتان [مه خسه دا وان پیغه مبهر و مشه ختن] دهر ئیخن، و قه در و هیز و دهسته ه لات و سه ره که قتن بۆ خودی و بۆ پیغه مبهری وی و بۆ موسلمانانه، به لی دوروی نوزانن [و ژ فی بی ئاگه هن]. ﴿٩﴾ گه لی خودان باوه ران بلا مال

و زار و کیت هه وه، هه وه مژویل نه کهن و بیر ئینان و په رستنا خودی ژ بیرا هه وه نه بهن، و ههر که سی فی بکهت نه و بی خوساره ته. ﴿١٠﴾ و ژ رزقی مه داییه هه وه به مزین و بدن، به ری مرنا ئیک ژ هه وه بیت و بیژیت: خودی و بلا ته مرنا من بیچه کی ب پاش ئیخستبایه، دا من خیر کر بانه و نه ز ژ قهنجیکاران بامه. ﴿١١﴾ و چو جا خودی مرنا که سی گیر و ناکهت و ب پاش نا ئیخیت، نه گه ره وهختی مرنا وی هات، و چ یا هوین بکهن خودی پی ئاگه هه.

سورة تاه غابون

ل مهدينه يى هاتيه خوارى (۱۸) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندى د ئورد و ئەسماناندا هه ي خودى ژ كيماسيان پاقژ دكهن و تەسيحاي وى دكهن، مالدارى و فەرماندارى و پەسن هه مى يىت وينه، و ئەو ل سەر هه مى تستان يى دەستته لاتداره. ﴿۲﴾ وى هوين يىت داين، فيجا هنده كان ژ هه وه باوهرى پى نه ئينا و هنده كان باوهرى پى ئينا، و چ يا هوين دكهن خودى پى ناگه ه و ديبنت. ﴿۳﴾ ئورد و ئەسمان بۆ هه قيبى يىت داين، و وينه و شكل دا هه وه، و سەر و شكلى هه وه جوان كر و باش چيكر، و زفرين و دوياهيكا هه وه هه ر ب بال و يشه. ﴿۴﴾ هه چيسا د ئورد و ئەسماناندا هه ي دزانيت، و هه ر تشته كى هوين دكهن چ ب نهينى و چ ب ئاشكه رايى دزانيت، و دزانيت كا چ د دلاندا هه يه. ﴿۵﴾ ئه رى ما به حسى ئه وىت به رى فان

گاوروبووين نه گه هشتيه هه وه، و ان تامكره جزايى كارى خو، و وان ئيزايه كا ب ژان و دژوار يا هه ي [رؤژا قيامه تى]. ﴿۶﴾ ئەفه [ئيزايا وان ديتى] يا هندى بوو، پيغه مبه ريت وان ب به لگه و موعجيزه يىت ئاشكه رافه بژ وان دهاتن [و ئەوان باوه رى ب وان نه دئينا]، و دگۆتن: ئه رى چاوا مرؤفه ك دى بيته پيغه مبه ر و دى مه راسته رى كه ت؟ گاوروبوون و رويى خو [ژ باوه رى ئينانى] وه رگيران، و خودى پاكي ب [باوه رى ئينانا] وان نه بوو، و خودى يى زهنگين و هيژايى پەسن و سوپاسييه. ﴿۷﴾ گاوران [مه خسه د خه لكى مه كه هى] هزر كرن ئەو [پشتى مرنى] نارابنه فه، بيژه: نه خير، و هسانينه وه كى هوين هزر دكهن، ئەز ب خودايى خو كه م هوين [پشتى مرنى] دى رابنه فه، پاشى هوين دى ب كار و كريارىت خو ئينه ناگه هدار كرن، و ئەفه ل به ر خودى ياب سانا هيه. ﴿۸﴾ فيجا باوه ريبى ب خودى و پيغه مبه رى وى و وى رۆناهييا مه ئيناييه خوارى [كو قورئانه] بينن، و هه ر كارى هوين دكهن خودى پى ناگه هه. ﴿۹﴾ رۆژا خودى هه وه بۆ رۆژا كو مبوونى كۆم دكه ت، ئەو رۆژ ئەوه يا خوساره تيا هه ر كه سه كى ديار ديبت، و هه ر كه سى باوه ريبى ب خودى بينيت و كار و كريارىت راست و دورست بكه ت، خودى دى گونه هيت وى ژى به ت و دى به ته به حه شتيت رويار دنبرا دچن، و هه ر وهه ر دى تيدا بن و ئەفه يه سه ر فه راز يا مه زن.

سورة التغابن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَتُكْفَرُونَ وَمِنْكُمْ مُمُؤِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَاللَّهُ الْعَصِيمُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾
أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ وَهُمْ عِدَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَعَالُوا أَبْشَرُ
يَهْدُوا وَتَنَادَفْتُمْ أَقْوَامًا وَاسْتَعْتَبْتُمْ اللَّهَ وَاللَّهَ عَنِّي حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِينَ
كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِبَلَاءٍ وَرَبِّي لَتُبْعَنَّ لَهُمُ الْمُحْسِنُونَ إِيمَانُهُمْ
وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَآمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا كَفَّرَ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَيَسَّىٰ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾
 مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ
 يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِنْ أَرْوَاحِكُمْ
 وَأَوْلَادِكُمْ وَعَدْوَاكُمْ فَاخْتَدَرُوهُم وَإِن تَعْفُوا
 وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا
 أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فَتَنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
 وَأَنْفُسُكُمْ خَيْرٌ لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
 حَسَنًا يَضْعَفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلَيْهِ الْعَقِبُ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

﴿۱۰﴾ و نه ویت گاوربووین و نیشان و به لگه ییت مه دره و دانایین، ب راستی نه فه دۆزه هینه و ههرو ههردی دۆزه هییدا بن، و چ پیسه دوپها هیکه نهو. ﴿۱۱﴾ چو نه خووشی ب سه ری که سی ناییت نه گهر ب قه دهر و ده ستور یسیا خودی نه بیت، و هه ر که سی باوهر یسی ب خودی بنییت [و بزانییت هه ر تشته کی ب سه ری دتیت قه دهر ا خود پییه]، خودی دی دلئی وی راسته ری که ت [نهو دی ره فتارا دورست د گه ل نه خووشیی که ت و خه ل ه ت ناییت]، و هه ر ت شتی هه بیت خودی ژئی ب ناگه هه. ﴿۱۲﴾ [گه لی مرو فان] گوهداریسیا خودی بکه ن و گوهداریسیا پیغه مبه ری بکه ن، نه گه ر هوی ن رو یسیی خو [ژ گوهداریسیا خودی و پیغه مبه ری] و هر گهر ن، [بزانی] ژ گه هاندنا ناشکه را پیغه تر ل سه ر پیغه مبه ری مه نینه. ﴿۱۳﴾ خودی نهو یی چو په رستی ییت راست و دورست ژ وی پیغه تر نه ی، و بلا خودان باوهر پشتا خو ب خودی گه رم بکه ن. ﴿۱۴﴾ گه لی خودان باوهر ان، ب راستی هنده ک ژ زن و زار و کیت هه وه دژمنیت هه وه نه، قیجا هشیاری وان بن [نهو

کارلیکرنی ل هه وه نه که ن هوی ن گو نه هی بکه ن یان د ریکا خودیدا سست ببن]، و نه گه ر هوی ن ل وان نه گرن و ل وان ببورن و لؤمه ی وان نه که ن [و کیناسییت وان ناشکه را نه که ن و نه دهنه رو یسیی وان]، ب راستی خودی گو نه ه ژییهر و دلؤ فانه. ﴿۱۵﴾ هندی مال و زار و کیت هه وه نه بو هه وه جه رباندن [دبیت به ری هه وه بدنه هه رامییی، قیجا هشیار بن]، و خه لاته کی مه زن یی ل ده ف خودی هه ی [قیجا بلا مال و زار و کیت هه وه، هه وه ژ فی خه لاتی نه که ن]. ﴿۱۶﴾ و هندی هوی ن بشین ژ خودی بترسن، و گوهداریسیی [یا وان شیرهان نه ویت ل هه وه دینه کرن] بکه ن، و گوهداریسیا فه رمانیت ل هه وه دینه کرن بکه ن، و مالی [د ریکا خودیدا] بدن و بمه زیخن، بو هه وه باشییه، و هه ر که سی [خودی] وی ژ قه لساتیا نه فسا وی پپاریزیت، ب راستی نهو یی سه رفه رازه. ﴿۱۷﴾ و نه گه ر هوی ن ژ دل [و بی به رانه ر] مالی خو د ریکا خودیدا بدن و بمه زیخن، خودی دی خیرا هه وه چه ند قاته کان زیده که ت و گو نه هییت هه وه دی ژئی به ت، و ب راستی خودی شو کورداره [ئانکو به رانه ری ت شتی کییم، گه له کی دده ت و خه لاته هه]، و حه لیمه [له زی ل جزادانی ناکه ت]. ﴿۱۸﴾ زانیسی نهینی و ناشکه رایانه، و یی سه رده ست و کار به جهه.

سورة طه لاق

ل مهدينه يى هاتيسه خواري (١٢) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هه ي پيغه مبه ر گافا هه وه فيا ژنان به رده ن، وان د پاقزيا واندا به رده ن [پاقزيا ژ ژفانا خو دره كه قتي، و چونا نشيني د گهل چينه بووي] و [باشي پشتي به رداي] ژفانيت وي زهبت كه ن و به ژميرن، و ژ خودي بترسن [ژفانيت وان نه كيم كه ن و نه زيده كه ن] و وان [ژنيت به ردايي] ژ ماليت وان دره نه نيخن [هندي نه و د ژفانيت خو دا بن]، و بلا نه و زي [ژ خانسييت خو] دره نه كه فن، نه فه ژ بلي هندي نه و خراييه كا ناشكرا بكن [كه لك ديژن ده همهن پسييه]، و نه فه بريار و نه حكاميت خودينه [بو هه وه دانايين بو به ردا نا ژنان]، و هه ر كه سي بده ته سه ر بريار و نه حكاميت خودي، ب سويند وي سته م ل خو كر، تو نوزاني تي هه يه خودي پشتي به ردا نا وان ژنان

[ده مي دمينه د ماليت خو دا و دره نه كه فن]، خودي نافه را وان خو ش بكه ت و بيك به ين [و جاره كا دي بز فر نه فه نيك]. ﴿٢﴾ و نه گه ر نيزيكي دوياهييا ژفاني [ئانكو عيده دي] بوون، فيجاب خو شي [نه ب ثنيه تا زبان پي گه هاندي] بگرن و بز فرين، يان زي ب خو شي [بي ژ مافيت ماره و كه ل و په ليت به رداي بيته بي بار كرن] به يلن، [هه تا ژفانيت وي ب دورستي دبورن، و نه مرئي وي دكه فته ده ستي وي دا و ئازاد ديبت]، و دو كه سي ت عادل ژ خو [بو ژ فراندا وان يان به ردا نا وان يا دوياهيي] بكه نه شاهد، [دا ريك ل نه خو شسي بيته گرتن] و بو خودي [ئانكو ب دورستي] شاده ييي بده ن، نه وي باو هري ب خودي و پوژا قيامه تي هه ي، نه ف برياره شيره تن بو وي، و هه ر كه سي ژ خودي بترسيت [و بريار و نه حكاميت وي به رداي]، خودي دي ريكه كي بو فه كه ت. ﴿٣﴾ و رزقي وي دي ب رهنه كي و سه اده ت نه د هزا ويدا، و هه ر كه سي پشتا خو ب خودي گري بده ت خودي به سي ويه، ب راستي خودي فه رمانا خو هه ر دي ب جه ئينيت، و ب سويند خودي بو هه ر كار هكي و هه ر تشته كي و هخته كي ده ستيشانكري يي دانايي. ﴿٤﴾ و ژنيت هه وه نه وي ت ژ عوزران خلاس بوويين [نه وي ت دانعه مر]، نه گه ر هوين ل ژفاني وان ب شك كه فتن [يان هه وه نه زاني]، و [بزان] ژفاني وان سي هيشن، و نه وي ت نه كه فتيه نه دي نفزياندا [ئانكو نه وي ت بچويك و هيژ خووين نه دبتيين] ژفاني وان زي سي هيشن، و ژنيت ب حال ژفاني (عيده يا) وان نه وه بچويك بين، و هه ر كه سي ته قوا خودي بكه ت و ژي بترسيت، خودي كاري وي دي بو ب سانا هي ئيخت. ﴿٥﴾ نه فه بريار و فه رمانيت خودينه بو هه وه هنار تين، و هه ر كه سي ژ خودي بترسيت [و ژ نه مرئي وي دره نه كه فيت]، خودي گونه هي ت وي دي ژي به ت و دي خه لاتي وي مه زن كه ت.

سورة الطلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحزب
الثامن

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ
وَأْتُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَحْرُجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يُخْرَجْنَ إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾
فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ مَا مَسْكُونَهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ أَقْرَبُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
وَأَشْهَدُوا وَأَدْوَى عَدْلٍ مَنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ
مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾
وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّكِلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ وَقْدًا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ يَسِّنُ
مِنَ الْمَجِيئِ مِنْ نَسَائِكُمْ إِنْ آتَيْتُمْهُنَّ عُودَهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ
وَاللَّيْلِ لَمْ يَحْضُنَّ وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجْلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ
إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكْنُوْنَ وَجِدْكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِيُصَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَئِكَ حَمِيْلًا فَانْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوَهُنَّ أَجْوَرَهُنَّ وَأَتِمُّوا بَيْنَكُمْ بِمِعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمُ فَمَنْ رَضِعَ لَهٗ أُخْرَىٰ ۖ لِيُفِيقَ دُوسَعَةً مِنَ سَعْيِهِ وَمَنْ قُدِّرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُفِيقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۝ وَكَانَ مِنْ قَرِيْبَةٍ عَنَتٍ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَخَاسِبْنَهَا حَسْبًا شَدِيْدًا وَعَذِّبْنَهَا عَذَابًا نُكَرًا ۝ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَقِيْبَهُ أَمْرٌ حَاسِرًا ۝ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۝ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ رِزْقًا ۝ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْنَ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

﴿۶﴾ [گهلی مروفان] هوين، نه وان [ژنيت هه وه بهردايين ل ده مي ژفانان] د وان خانيسانفه بهيلن نه ويټ هوين تيدا دژين [نه شه دراستا ويټ بهردا تيدا يا زفرانندن تيدا]، و زيانئ نه گه هيننه وان دا وان ته نگاف بکهن [کو شه ب خو جهئ خو بهيلن]، و نه گهر شه ويټ گرانه و ب حال بن وان خودان بکهن هه تا بارئ خو ددانن، و نه گهر [پشتي هنگي] وان شير دا [بچويکيت هه وه] هه قئ وان بده نئ، و د ناف خو دا ب خو شئ تفاقه کئ بکهن [دراستا ده ستوير دانا بچويکي بو سه ره دانا ده بيکئ و ديار کرنا هه قئ شيرئ]، و نه گهر هوين بيټ نه هاتن [ده بيکئ شير نه دا بچويکئ خو]، يان بابئ هه قئ ده بيکئ نه دا يئ]، هنگي بلا تيکا دي شيرئ بده ته بچويکي. ﴿۷﴾ يئ زهنگين بلال دويڤ زهنگينيا خو بمه زنجيت، و بيټ ده ست ته نگ بلا نه ويټ زي ژ وي رزقئ خودئ داييئ بمه زنجيت، و خودئ ژ وي پيټه تر ژ مروفئ ناخوازيت يئ دايييه مروفئ، و پشتي ته نگاڤيئ خودئ ديټ بهر فره هيئ ده ت. ﴿۸﴾ و گه له ک ژ خه لکيت گوندان ژ نه مرئ خودايئ

خو و پيغه مبهريټ وي دهر که قتبون، فيجا مه زي حسابه کا دژوار د گهل وان کر و مه، ب نيز ادا نه کا که سيټ نه ديتئ، نيز ادا ن. ﴿۹﴾ و وان تامکره جزايئ کارئ خو، و دو بيا هيکا وان بوو زيان و خوساره تي. ﴿۱۰﴾ خودئ نيزايه کا دژوار بو وان يا بهر هه فکري، فيجا گه لي ناقلا دريټ هه وه باو هري نينا يين ژ خودئ بترسن [و هشياري نيزا يا وي بن]، نئ خودئ قورئان يا بو هه وه هنار تي [هه وه چو عوزر نينن]. ﴿۱۱﴾ و خودئ پيغه مبه ره ک زي بو هه وه [دگهل قئ قورئانئ] يئ هنار تي، نايه تيټ قورئانئ يټ [حلال و حرام] ناشکه راکر بو هه وه دخوينيت، دا نه ويټ باو هري نينا يين و کار و کريار يت راست و دور ست کرين، ژ تاريستانئ [يا نه زانين و گاوريئ] دهر بيخيت و ببه ته رونا هيئ [يا باو هري و زانينئ]، و ههر که سيټ باو هريئ ب خودئ بينيت و کاره کئ باش بکه ت، خودئ ديټ ويټ به ته به حه شتيت رويار د بنرا دچن، و نه وه هره ر ده ديټ تيدا بيت، و ب سويند خودئ رزقه کئ باش يئ داييئ. ﴿۱۲﴾ خود پيه حه فته سمان دايين و ژ نه ردئ زي ته مه تي وان دايين، و نه مرئ وي د ناقبه را واندا ديټ و دچيت، دا هوين بز انن خودئ ل سه ره هه مي تشتان يئ خودان شيانه، [و دا هوين بز انن] زانينا خودئ هه مي تشتان دگريت.

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

ل مهدينه يي هاتيه خوارى (١٢) ثايه تە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەى پيغه مبهەر، بۆچى تشتى خودى بۆ تە دورستكرى، ژ بهر پازيكرنا ژ نيت خو ل سەر خو حەرام و نه دورست دكهى؟ [دگهل فى ژى] خودى يى گونە هـ ژ بهر و دلوفانه. ﴿٢﴾ ب سويند خودى بۆ هه وه دورست كر [ب كه فاره تى] ژ سويندا خو ده ركه فن، و خودى سه ميان و هاريكارى هه وه يه، و ئە وه يى زانا و كاربه جهه. ﴿٣﴾ وهختى پيغه مبههرى ئاخفتنه كا نه په نى د گهل ئيك ژ نيت خو كرى [كو حه فسه بوو]، فيجا وهختى وئ ئە و ئاخفتن [بۆ عايشايى] ئاشكه راكرى، و خودى [پيغه مبههرى خو] پى حه ساندى و پيغه مبههرى هندهك [ژ وئ ئاخفتنا نه په نى ئە و حه فصايى بۆ عايشايى ئاشكه راكرى] دياركر و هندهك هيللا، و وهختى

پيغه مبههرى ئە و ئاخفتنا وئ (حە فصايى) ئاشكه راكرى پى حە ساندى، وئ گۆت: ئە فه كى تو پى حە ساندى؟ پيغه مبههرى گۆت: خودايى زانا و ئاگه دار و شارە زا بۆ من گۆت. ﴿٤﴾ [فيجا] ئە گەر هوين هه ردو [مه خسه د عايشا و حه فصايه] تۆ به بکه ن [بۆ هه وه چيتره]، ئە فه دلئ هه وه د گهل پيغه مبههرى راست بوو، و ئە گەر هوين هه ردو ببه پشتە فان و هاريكاريت ئيك ل سەر پيغه مبههرى، [بز ان] خودى و جبريل و باشيت خودان باوهر پشتە فان و هاريكاريت پيغه مبههرى، و پشتى فى، مليا كه ت هه مى ژى پشتە فانيت وينه. ﴿٥﴾ ئە گەر پيغه مبههرى هه وه به رده ت، خودايى وى هندهك ژ نيت ژ هه وه چيتر و باشتر دئ ده تى، شوينا هه وه، ئە و ژ نيت موسلمان بن و خودان باوهر بن و بهر ئە مرى خودى بن و تۆ به دار بن و ژ دل عيباده تکه ر بن و رۆژيگر بن و گه ريده بن [دريكا خوديدا] ژ بيژن و كچان. ﴿٦﴾ گه لى خودان باوهر ان خو و ماليت خو ژ ئاگره كى بپاريژن، داروو يى وى مرو ف و بهرن، هندهك مليا كه تيت دل ره ق و دژوار و ب هيز بيت ل سەر، و ئە و [مليا كه ت] بى ئە مرى و نه گوهدار يى خودى ناكه ن ل سەر وى تشتى ئە مرى وان پى هاتيه كرن، و وئ دكه ن يا فه رمانا وان پى دتته كرن. ﴿٧﴾ گه لى بى باوهر ان و گاوران، ئە فرۆ [كو رۆژا قيامه تيه] لبيورينى نه خوازان [چونكى هه وه چو عوزر نينن، و چو عوزر ئە فرۆ ژ هه وه نائينه وه رگرتن]، ب راستى هوين به س ب وان كار و كريان دئ ئينه جزا كرن ئە و يت هه وه دكرن.

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَزَنَةُ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ حَرَّمَ مَا حَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَتَّغِي مَرْصَاتَ زَوْجِكَ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ قَرِصَ اللَّهُ لَكُمْ نَحْلَةَ آيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَأْتَنِي إِلَىٰ بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا تَبَتَّأْتُ بِهِ وَأَظْهَرَ اللَّهُ عَلَيَّ عَرَقَ بَعْضِهِ وَأَعْرَضَ عَنِّي بَعْضُ فَلَمَّا تَبَتَّأْتُ بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ تَبَتَّأْتُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاكُمُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِيَاحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ أَنْ يَبْلُغَنَّ أَزْوَاجًا إِخْرَافًا يَكُنَّ مُسَلِّمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَكْتُمْنَ عِلْدَانِ سَدَّجَاتٍ تَخِيفُ تَيْبَتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَتُؤَدُّهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا الْخِزْيُونُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

﴿۸﴾ گهلی خودان باوهران ب بال خودیغه بزقرن، و توبه یه کا ژ دل و راست و دورست توبه بکه ن [ته گهر هوین د توبه یا خودا راست و دورست بن]، خودایی هه وه دئی گونه هیئت هه وه ژئی بهت و دئی هه وه به ته به حه شتیت پرویار د بنرا دچن، رۆژا خودی پیغه مبه ری خو و ئه ویت باوهری د گهل ئینابین نه شکیت و نه ده ته شهرمی، رۆناهیا وان ل پیشیا وان ول ملی وان یی راستی دچیت، و دبیزن [وه ختی دیتن رۆناهیا دورویان فه مری ول وان بو تار]: خودیوۆ رۆناهیا مه بو مه تمام بکه و گونه هیئت مه ژئی بیه، ب راستی تول سهر هه می تستان خودان شیانی. ﴿۹﴾ هه ی پیغه مبه ر جیهادی [ب چه کی و ب ئه زمانی] د گهل گاور و دورویان بکه، ول سهر وان یی دژواره، جهی وان دژره هه و چ پیسه جهه. ﴿۱۰﴾ خودی بو گاوران ژنا نووحی و ژنا (لووط) ی ییت کرینه نمونه، هه ردو ژنیت دو به نده ییت مه ییت باش بوون، [وان هه ردو ژنان] خیانهت ل وان کرن [نه خیانه تا ناموسی، ژنا نووحی دگوت نووح

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
 أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمُ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 مَعَهُ نَوْمَهُمْ يَسْعى بِنَاتٍ أَيَّدِيهِمْ وَأَيَّمَنَ هُمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
 أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ نَا وَأَعْفُؤْنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
 وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبئسَ الْأَصْدِقُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَمْرَاتٍ نُّوحٍ وَأَمْرَاتٍ لُّوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
 عَبْدَيْنِ مِّنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ﴿١٠﴾
 وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَمْرَاتٍ فِرْعَوْنَ إِذْ
 قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَبِئْسَ مِنَ فِرْعَوْنَ
 وَعَمَلِهِ وَبِئْسَ مِنَ الْقَوَمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ
 عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُّوحِنَا
 وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا مِنَ الْقَنُوتِينَ ﴿١٢﴾

یی دینه، و ژنا (لووط) ی میثانیت وی ئاشکه را دکرن]، فئجا [هه ر چه نده هه ردو پیغه مبه ر ژئی بوون] نه شیان چو ئی زایا خودی ژوان بده نه پاش، و ژ هه ردو و کانرا (ژنا نووحی و ژنا (لووط) ی) هاته گوتن: هوین ژئی هه رنه دئاگریدا دگهل وان ئه ویت دچنه تیدا. ﴿۱۱﴾ و خودی بو خودان باوهران، ژنا فیرعه ونی نمونه دئینیت، وه ختی گوتی: خودیوۆ ل دهف خو بو من خانیه کی د به حه شتیدا ئافا بکه، و تو من ژ فیرعه ونی و کار و کریاریت وی قورتال بکه، و من ژ مله تی سته مکار قورتال بکه. ﴿۱۲﴾ [و خودی بو خودان باوهران] مه ریه ما کچا عیمرانئ دکه ته نمونه، ئه واده هه نا خو پاراستی، فئجا جبریلی، قاسدی مه، ب ئه مری مه پفکره بهر حه فکا وی و وی باوهری ب شه ریه تیت خودایی خو [ئه ویت بو به نده ییت خو هنارتین] و کتیبیت وی ئینا، و ئه و ژوان بوو ئه ویت بهر ئه مری خودی.

سُورَةُ الْمُلْكِ

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۳۰) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ پاکى و بلندی بو خودایى خودان دهسته لات و فهراندارى، نه و ل سهر ههر تشته کى دهسته لاتناره. ﴿۲﴾ نه وئ مرن و ژین دایى، دا هه وه تیدا بجه ربینت کا کى ژ هه وه دئ کار و کرباریت باش که ت، و نه وه سه رده ست و گونه ه ژیه ر. ﴿۳﴾ نه وه یئ حه فت نه سمان ل سه ریک دانایین و رانایین، و دانان و رانان و چیکرنا خودئ یا وه سایه تو چو فیکنه که فتئ تیدا نابینى، چاقیت خو بگیره تو چو تیک و ده رزان ل نه سمانان نابینى. ﴿۴﴾ باشى جاره کا دى چاقیت خو ل نه سمانان بگیره، دئ چاقیت ته شه پرزه و هستیایى فه گه رن. ﴿۵﴾ و ب سویند مه نه سمانئ دنیا یئ ب ستیران یئ خه ملاندی، و مه نه و ستیر یئ کرینه تیوه بو ره جانندا شه یتانان، و مه بو وان

ئیزا و نه خو شیبیا دوزه ها شاریبى یا به ره فکرى. ﴿۶﴾ ئیزا و نه خو شیبیا دوزه هی بو وان نه ویت باوه رى ب خودایى خو نه ئینابین، و دوزه هج پیسه دویماهیکه. ﴿۷﴾ ده می فان گاوران دنافیه نه د دوزه هیدا، ده نگه کئ کریت ژئ دئیت وه کى زررئ و دغه ونیت. ﴿۸﴾ نیزیکه نه و ناگره خو بخوت و به قیت هندى ژ گاوران یا که ربگرتیه، هه ر گاغا ملیکه تان پیله ک ژ گاوران ئافیتنه تیدا، زیره فانیت دوزه هی ژئ دهرسن: ما چو پیغه مبه ر بو هه وه نه هاتبون، هه وه ژ فئ رورئ بتر سینن؟ ﴿۹﴾ گوتن: به لئ پیغه مبه ر بو مه هات [مه بتر سینت]، مه نه و دره وین دانا و باوه رى پئ نه ئینا و مه گوت: خودئ چو نه هنارتیه، و هوین بیئ دگومر اییبه کا گه له مه زندا. ﴿۱۰﴾ و گوتن نه گه ر مه فام هه بایه و نه م یئت که ر (بئ گو ه) نه باینه، نو که نه م نه دبو وینه دوزه هى. ﴿۱۱﴾ و گونه هل سهر خو ئاشکه راکرن، دوزه هى نه مینن و دویر بن ژ دلوفانیبیا خودئ. ﴿۱۲﴾ نه و که سیت، ببی خودایى خو بینن، [یان ژى ده می نه و ب تنئ و به رئ که سئ ل وان نه] ژئ بترسن، گونه ه ژیه رن و خه لاتنه کى مه زن بارا وانه.

سُورَةُ الْمُلْكِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء التاسع والعشرون

تَبَرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَإِنْ جِئْتُمْ بِهِمْ لَتَمَنَّوُنَّ أَنْ تُبَدَّلُوا بِالْأَحْسَنِ مِنْهُمْ فَأَنْجِبُوا لَهُمْ شُرَكَائِهِمْ إِنْ لَمْ يُنْفَكُوا عَنْ آلِهَتِهِمْ الَّتِي كَانُوا يَعْبُدُونَ وَالرَّحْمَنِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاةَ الْأُولَىٰ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَسَاءُ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ﴿٥﴾ تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْحَرِّ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلْتَهُمْ خَزَنَتُهُمْ أَمْ نَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٦﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٨﴾ فَأَعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٩﴾ إِنْ الَّذِينَ يُحْسِنُونَ رَبَّتَهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٠﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ دُولًا فَامْسُوا فِي مَنَازِلِكُمْ وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَذِيرٍ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوَقَّهُمْ صَفَدَتْ وَبَقِعْنَ مَا يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرِّحْمَ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمْ نَظُنُّكَ أَنَّ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكَ يَصْرُوكُ مِن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُوبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ نَظُنُّكَ أَنَّ هَذَا الَّذِي يُرْفَعُكَ إِنَّمَا مَسَكْتَ رِزْقَهُ رِيلَ الْجَوَافِ غَوَّوْا وَنُفِّرُوا ﴿٢١﴾ أَمْ نَظُنُّكَ أَنَّ هَذَا الَّذِي يُرْفَعُكَ عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

﴿۱۳﴾ هوين چ ناخفتنا خو شه شیرن چ ژى دهره هی (ناشکهر) بکهن، خودی ههر ژى ب ناگههه، ههر تشتی د دلی مروئیدا خودی ژى ب ناگههه. ﴿۱۴﴾ ما نهوی مروئ چیکری پی نوزانیت؟ نی هویربین و شارها ههر نهوه. ﴿۱۵﴾ نهوه یی نهرد بو ههوه بهرهست و ساناهی کری، دناقدا بگهرن و ژرزقی وی داییه ههوه بخون، و زفرینا ههوه یا دویا هییی ههر ب بال و یقههه. ﴿۱۶﴾ نهری ما هوين پشت راست بووینه ژ وی نهوی ل نهسمانی [مهخسد خودیه] کو ههوه د نهردیدا نه بهته خواری، ههر وهکی ب سهری قاروونی ئینایی و نهرد بله رزیت. ﴿۱۷﴾ ثان هوين پشت راست بووینه ژ وی نهوی ل نهسمانی [کو خودیه] کو بهره ارانه کی ب سهر ههوه دا نه ریژیت [ههر وهکی ب سهری نه بهه هی ئینایی]، و هوين دی زانن کا گهفا من یا چاوايه ده می هوين ب چافی خو دینن. ﴿۱۸﴾ و ب سویند بیته بهری وان ژى باوهری ب فی چهندی نه ئینان، و من ژى چاوا خه له تیا وان دا بهر رو بیی وان [ب داریننا ئیزا و نه خو شیی].

﴿۱۹﴾ نهری ما وان تیر و تهوال، چهنگ فه کری و چهنگ گرتی و ل ههوا، و دسهر خوړا نه ددیتن کهس وان ل ههوا راناکریت ژ خودی پیقه، نهوه ژ ههر تشته کی ب ناگههه. ﴿۲۰﴾ نهری غهبری خودی کیسه له شکهر و هاریکاریت بو ههوه و ههوه ب سهر بیخیت؟ ب راستی گاور یی د سهردا چونه کا ناشکهر ادا. ﴿۲۱﴾ نهری نه فه کیسه رزقی بدهته ههوه نه گهر خودی ژ ههوه فه گریت [ب فه گرتنا نه گهریت دهرامه تی، ژ بارانی و باى و نه هیلانا ئافا کانى و دهریایان، نانکو ههوه کهس نینه پشتا خو پی گهرم بکهن و بو خو بکهنه پشت]، بهلی دسهر فی ژیرا ههر مانه درکا خو دا و دویر مان ژ هه قیپی. ﴿۲۲﴾ نهری ما هوين ناریننی کا کیژ دورستره، نهوی ههر ل دویفسه ری خو دچیت و سهر چه میایی، یان یی راست و سهر بلند رینکا خو دینیت و دچیت. ﴿۲۳﴾ بیژه خودی هوين بیته دایین و گوهر و چاف و عهقل بیته دایینه ههوه، بهلی [هوين فان کههرم و نیعمه تان کیم ب کار دینن د باشی و تاعه تاندا] هوين کیم شوکور و سوپاسییا خودی ل سهر دکهن. ﴿۲۴﴾ بیژه: ههر خودیه هوين د نهردیدا دایین و زیده کرین، و ههر دی ب بال و یقهه زفرن. ﴿۲۵﴾ و دبیزن: کهنگی نهو پروژ دی تیت [نهوا تومه پی دتر سینی]، نه گهر راسته وهکی هوين دبیزن؟! ﴿۲۶﴾ بیژه: ب راستی.. بهس خودی وهختی هاتنا پروژا قیامه تی دزانیت، و نهز بهس ههوه پی ناگه هدار دکهم.

﴿۲۷﴾ و وهختی ئیزا و نه خو شیبی نیزیکی خو دینین، سهر و چاقیت گاور و بی باوهران تیک دچن و توزکی دبن، هنگی ملیاکت دئی بیژنه وان: ئەها ئەفه ئەو رۆژە ئەوا هه وه له ز لى دکر. ﴿۲۸﴾ بیژنه من ئەگەر خودی ل دویفداخوازا هه وه، من و ئەفیت دگه ل من نه هیلیت و بمرینیت یان ره هئی ب مه بهت و ژیبی مه دریز بکت، ما ئەفه دئی چ گه هینته هه وه، و چ دئی گاوران ژ ئیزا و نه خو شیبی دلوفانه مروقی ژ ئیزا و ﴿۲۹﴾ بیژنه: بهس خودایى دلوفانه مروقی ژ ئیزا و نه خو شیبی دژوار قورتال دکت، مه باوهری پی ئینا و مه پشتا خو پی گریدا، و نیزیکی هوین دئی زانن کی ژ مه د گومرایسه کا ناشکهرادایه، ئەم یان هوین؟! ﴿۳۰﴾ بیژنه [وان]: ئەری بیژنه من ئەگەر ئافا هه وه د ئەردیدا بهرزه بوو، کی دئی بو هه وه ب سهر ئەردی ئیخت ؟

سورة تا قه لهم

ل مه که هئی هاتیه خواری (۵۲) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هوسا دئته خواندن (نون)، ل دور رافه کرنا فان رهنگه تیان بزقره دهستپیکا سوره تا (بهقهره)، و سویند ب قه لمی و سویند ب نفیسینا پی دئته نفیسین. ﴿۲﴾ تو نه یی دینی و هکی هزر دکهن و نابیت تو یی دین بی، و خودی ئەف خیر و نیعمه ته دگه ل ته کری و داییه ته. ﴿۳﴾ و خودی خیره کا بهرده واما پی فه پرین دئی ده ته (ژ بهر وی بینفره هبیا تول سهر فان نه خو شیبیان دکیشی). ﴿۴﴾ بی گومان تو خودانی ره وه شته کی زیده پاک و بلندی. ﴿۵﴾ نیزیکی تو دئی بینی و ئەو ژى دئی بینن. ﴿۶﴾ کا کی ژ هه وه یی دینه و یی دین بوو. ﴿۷﴾ بی گومان خودایى ته چیر دزانیت کا کی یی خه له ته و ریکا خودی بهرزه کریه، و ئەو چیر دزانیت راسته ری کینه. ﴿۸﴾ قیجا گوهدار بیا وان نه که، ئەویت ژ ته بی باوهر، و ته دره وین ددانن. ﴿۹﴾ ئەو حه ز دکهن تو سستی بی بکه ی و ل دویف وان بهرده ی [وهنده ک فه مانیت خودایى خو هپلی]، دا ئەو ژى بیچه کی نه رم ببن و ل دویف ته بین. ﴿۱۰﴾ و گوهی خو نه ده وی یی گه له سویند خو ر و پس. ﴿۱۱﴾ یی تانافیر و عه یب در تیخ و ئەوی کارى وی ئاخفتن گو هیزی [بو هلیخستنا فتنه و نه خو شیبیان]. ﴿۱۲﴾ ئەوی قه لس و خیره خواز و ته عداکه ر و گو نه هکار. ﴿۱۳﴾ ئەوی زفر و ئەز مان ره ق، پشتی فی ژى بیژی [نه کو ری بابی خو]، و نافدی ر ب خرابیی. ﴿۱۴﴾ چونکی خودان مال و عه یال بوو، له وایى هوسا بوو. ﴿۱۵﴾ وهختی ئایه تیت مه بو دهاتنه خواندن و دهیستن، دگوت: ئەفه چیرۆک و چیفانو کیت بهرینه. ﴿۱۶﴾ ئەم دئی دنفا وی دروی که یین، [دا بو هه مییان ناشکهر ابیت و بنیاسن].

قَلَمًا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَاتُ جُبُودٍ أَذِينَ كُفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
بِهِ تَدْعُونَ ﴿۲۷﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا
فَمَنْ يَجْزِي الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۲۸﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ
ءَامِنًا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسْتَعْمَلُونَ مِنْهُ فِي ضَلَالٍ مَبِينٍ ﴿۲۹﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿۳۰﴾

سورة القلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ت وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿۱﴾ مَا أَنْتَ بِمَعْنَى رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿۲﴾ وَإِنْ
لَكَ لَأَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿۳﴾ وَأَنْتَ لَعَلَّ خَلْقٍ عَظِيمٍ ﴿۴﴾ فَسَبِّحْ
وَبُصِّرُونَ ﴿۵﴾ يَا بَيْتُكَ الْمُقَدَّسُونَ ﴿۶﴾ إِنْ رَبِّكَ هُوَ عَلِيمٌ صَدَقَ
عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۷﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۸﴾
وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿۹﴾ وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿۱۰﴾
هَمَّازٍ مَمَّاءٍ بَنِيَّةٍ ﴿۱۱﴾ مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿۱۲﴾
عُتِلَ بَعْدَ ذَلِكَ زَيْبٌ ﴿۱۳﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿۱۴﴾ إِذَا تُنْذِرَ عَلَيْهِ
ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۵﴾ سَتَسِمُ عَلَى الْخُرطومِ ﴿۱۶﴾

اِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اِخْتَبَ الْجَنَّةَ اِذَا قَسَمُوا لِيَصْرُفُهَا مُصِيبِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
 يَسْتَنْتَوْنَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
 كَالْأَصْبَحِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادُوا مُصِيبِينَ ﴿٢١﴾ اِنَّا نَعُدُّوْا وَعَلَىٰ حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
 صٰرِيۡنَ ﴿٢٢﴾ فَانظُرُوْا وَّهُمْ يَخْتَفُونَ ﴿٢٣﴾ اَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيۡكُمْ
 مَسٰكِيۡنٌ ﴿٢٤﴾ وَعَدُوۡا عَلٰى حَرَدٍ قَدَرِيۡنَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَاُوْهَا قَالُوۡا اِنَّا
 لَمَصٰلُوۡنٌ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمۡ لَوْلَا
 نُسُۡجُوۡنُ ﴿٢٨﴾ قَالُوۡا سُبْحٰنَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيۡنَ ﴿٢٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى
 بَعْضٍ يَتَلَومُوۡنَ ﴿٣٠﴾ قَالُوۡا يٰوَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيۡنَ ﴿٣١﴾ عَسٰى رَبِّنَا اَنْ يُّبَدِّلَنَا
 خَيْرًا اِمَّا هٰٓءَا لِىۡ رَبِّنَا رِغْبُوۡنَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ الْعَذٰبُ وَالْعَذٰبُ الْاٰخِرُوۡ
 اَكْبَرُ لَوْ كُنُوۡا عٰمُوۡنَ ﴿٣٣﴾ اِنۡ لَّمۡ يُتَّقِۡنَ عِنۡدَ رَبِّهِنَّ جَنَّتِ النَّعِيۡمُ ﴿٣٤﴾
 اَفَتَجْعَلُ الْمُسٰمِيۡنَ كَالْمُجْرِمِيۡنَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمۡ كَيْفَ تَحْكُمُوۡنَ ﴿٣٦﴾ اَمْ لَكُمْ
 كِتٰبٌ فِيۡهِ تَدْرُسُوۡنَ ﴿٣٧﴾ اِنۡ لَّكُمۡ فِيۡهٖ لَمَآ تَحْزَنُوۡنَ ﴿٣٨﴾ اَمْ لَكُمْ اٰتِمُنۡ عَلَيْنَا
 بِلٰغَةٌ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اِنۡ لَّكُمۡ لَمَآ تَحْكُمُوۡنَ ﴿٣٩﴾ سَلٰمُهُمْ اٰتَمُ بِذٰلِكَ
 رِزْوَانًا ﴿٤٠﴾ اَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَاۡتُوا بِشُرَكَآئِهِمۡ اِنْ كَانُوۡا صٰدِقِيۡنَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
 يُكْتَفٰى عَنۡ سَاقٍ وَيَدْعُوۡنَ اِلَى السُّجُوۡدِ فَلَا يَسْتَجِيبُوۡنَ ﴿٤٢﴾

﴿١٧﴾ ب راستی مه خه لکئی مه که هی جه رباندن
 ههروه کی مه خودانیت جنیکئی جه رباندين، ده می سویند
 خوارین سپیده یی زوی فیتییی خو بجن، و چو بو فه قیر و
 ژاران پیته نه هیلن. ﴿١٨﴾ و نه گوتن (ته گهر خودی حهز
 بکهت) کو چو بو هه ژاران نادان. ﴿١٩﴾ هیز تهو د خه و
 و ب شهف، ناگرهك كهفته جنیکا وان. ﴿٢٠﴾ و جنیکا
 وان سوٲ و وه کی شهفا تاری لی کر. ﴿٢١﴾ سپیده یی زوی
 گازی ئیک و دو کرن دا بچنه ناف جنیکا خو وه کی وان
 ل بهر. ﴿٢٢﴾ [و گوتن] زوی هه رنه د ناف جنیکا خو دا،
 ته گهر هه وه چنن ل بهر. ﴿٢٣﴾ تهو بهر ب جنیکفه چو ن
 و بهر زه ییقه و نه په نی. ﴿٢٤﴾ ب دهنگی نزم د نافخو دا
 گوتن: بلا چو فه قیر و ژار ب هه وه نه حه سن، و نه ئینه
 ناف جنیکا هه وه. ﴿٢٥﴾ بو ب جه کرنا مه رها خو، زوی
 ده رکه فتن، یا ژ وانغه دئ شین فیتییی خو چن، و دئ شین
 فه قیر و ژاران رئی بی بارکه ن. ﴿٢٦﴾ وه حتی دیتین جنیکا
 وان یا سوٲی و شهوتی، باوهر نه کرن جنیک جنیکا وان،
 و گوتن: مه ریکا خو یا بهر زه کری و ته فه نه جنیکا مه یه.
 ﴿٢٧﴾ پشتی هشتت وان هاتینه سه ری وان، ژ نوی زانین

بیته هاتینه جزادان ل سه ر ئیه تا خو د ده ره قی فه قیر و ژار اندا و گوتن: د ده ست مه ژیدا نه ما، چونکی مه دفا چو
 نه دینه فه قیر و ژاران. ﴿٢٨﴾ بی ژ هه میان تیگه هشتیر ژ وان گوت: ما من نه گوته هه وه ته گهر هوین نافی خودایی
 خو نه ئین، و ژ کاری خو بی نه رها لیقه نه بن، نه ها ته فه دئ ئیته سه ری هه وه. ﴿٢٩﴾ پشتی ته فا ب سه ری وان
 هاتی، و پشتی زانین خه له تی خه له تیا وان، ئینا گوتن: خودیو تو بی پاقری ژ هه می کیماسیان، ب راستی ته م
 بیته سه ر داچو بی بووین. ﴿٣٠﴾ به ری خو دانه ئیک و دو و لوم ی ئیک و دو کرن، و هه ر ئیکی کره سوچی بی
 دی، کو تهو بوو خودانی قی شیر ته هه تا ته فه هاتینه سه ری وان. ﴿٣١﴾ گوتن: وه ی نه خو شی و نه مان بو مه بیت،
 چونکی ب راستی و بی گو مان ته م د خه له ت بووین د کاری خو دا، مه دفا مافی فه قیر و ژاران نه دینه وان و پشك
 و بارا وان ژ وان فه گرین. ﴿٣٢﴾ ته م هیشی دکه ین خودایی مه گونه هیته مه ژئی بهت و ل مه نه گریته و بو مه چنیر
 به دهل فه که ت، مرادا مه لینه گرنا خودایی مه یه. ﴿٣٣﴾ وه کی قی ئیزیا مه داییه بهر خودانیت جنیکئی، دئ دینه
 بهر قوره شیان، و تهو ئیزا و نه خو شیا قیامه تی دگه هیته وان گه لهك دژوار تره، ته گهر بزنان و تی بگه هن. ﴿٣٤﴾ بی
 گو مان پاریزکار و خودی ترسان، خه لاتی به حه شتی ل ده ف خودایی خو هیه. ﴿٣٥﴾ ته ری ما ته م دئ موسلمانان
 [رؤزا قیامه تی] وه کی گونه هکاران دانین، بی گو مان هه ردو جوین وه کی ئیک نابن. ﴿٣٦﴾ هه وه خیره، هوین چوا
 وه کی ئیک ددان؟! ﴿٣٧﴾ یان کتیبهك د ناف ده ستیت هه وه دا هیه، هوین لی دخوین؟! ﴿٣٨﴾ تهو تشتی هه وه
 دقت بی تیدا. ﴿٣٩﴾ یان [خودی] سو ز و په یان دایینه هه وه، هه تا رؤزا قیامه تی ژئی، دئ هه ر تهو بیت یا هوین بو
 خو ددان و دبیزن. ﴿٤٠﴾ کا ژ وان پیره، کی ژ وان که فاله تی دکه ت، کو تهو و موسلمان دئ وه کی ئیک بن، و چو
 جو دایی د نافه ر و اندا ناییت. ﴿٤١﴾ یان وان هندهك هه فال هه نه د قی بیر و بو چو نندا، بلا هه فالیت خو بین ته گهر
 راست دبیزن. ﴿٤٢﴾ رؤزا ل وان دبیته نه نگافی و ئیزا کو رؤزا قیامه تییه، و داخو ا ژ وان دئیته کرن بچنه سو جده یی،
 به لی نه شین [چونکی د دنیا ییدا تهو نه دچونه سو جده یی].

﴿۴۳﴾ وئی پوڑئی سہر و چاقیت وان دشوړن و ږه زیل و ږسوانه، چونکی د دنیا پیدا داخواز ژوان دهاته کرن بچنه سو جده یی، و ټهول سہر خو و ساخلم، و نہد چوڼ. ﴿۴۴﴾ ټهوکه سیټ باوهریسی ب قورثانی نه ئینن و ته دره وین ددانن، تو وان بهیله ب هیشیا منقه ټه ز دئی تولان ل وان ټه کم، و دئی وان پینگاف پینگاف راکیشمه د ډوڑه ټیدا و بیسی ب خو بچنه سن. ﴿۴۵﴾ ټه ز وان گیرو دکم و دهره ټی ددهمه وان، بهلی ټولفه کرن و ئیزیا من یا دژواره. ﴿۴۶﴾ یان تو مالہ کی ژوان دخوازی و ل وان گرانه، لهو باوهریسی نائینن. ﴿۴۷﴾ یان دہی پاراستی ل دہف وانہ، بو خو وان نیشان و بهلگه یان ژئی ټه دگو ټیزن، ټه ویت پشته فانییا ہندی دکن کو ټه و دسہر گونہ ہکارییا خوړا ژ موسلمانان چیترن، ژ بهر ہندی ټه و ل سہر رکا خو نہ. ﴿۴۸﴾ ټیجا بینا خو ل سہر ټه زیہ تا وان فرہ بکہ، و وکی یونس پیغہ مہری نہ به [بینا خو چک بکہی و له زئی بکہی]، دہمی د زکی نہ ہنگیدا، و ټه و یی خہ مگین گازی خودایی خو کری [دا قورثال بکہت]. ﴿۴۹﴾ ټه گہر دلؤ فانییا خودی پټرا

نہ گہ ہشتابہ، دامینتہ ل چولی و یی سویچہ لو و لومہ کری و لہ کدار کری. ﴿۵۰﴾ بهلی خودی ب بہر دلؤ فانییا خو ټیخست، و ټه و ہه لبزرات و ژ قہنجیکاران دانا. ﴿۵۱﴾ و ہختہ گاور ب کہرب و کین و زکړہ شیا خو ټه چافین بکہن و تہ بیخن، دہمی گول تہ دبن تو قورثانی دخوینی، و ژ کہر باندا دبیژن [موحہ مدہ] یی دینہ. ﴿۵۲﴾ و [فی ناخفتنی دہرہ قی قورثانییدا دبیژن] قورثان ب خو، ږیک و ږیباو و بہر نامہ یہ بو ہمی مرو فان.

سُورَةُ الْقَاہِرَةِ

ل مه که هی ہاتیبہ خواری (۵۲) ټاہتہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ (الحاقہ) ناټه بو پوڑا قیامہ تی، ہاتیبہ نافکرن ب ټه لحاقہ چونکی حہ قہ و راستیبہ، و ہہر دئی ټیت. ﴿۲﴾ ټه لحاقہ چیہ؟ [ټه ټه ټکیده ل سہر ہاتنا پوڑا قیامہ تی]. ﴿۳﴾ ما توچ دزانی ہہی موحہ مدہ کا پوڑا قیامہ تی، ټه لحاقہ یا چاویہ؟ [تو چوڑی نوزانی] چونکی تہ نہ دیتیبہ کا ټه و پوڑہ چنہ ند ب سہمہ. ﴿۴﴾ (سہموود) (ملہ تی صالح پیغہ مہر) و عاد (ملہ تی ہوود پیغہ مہر) باوہری ب پوڑا قیامہ تی نہ ئینان، و گوتن: دروہ چو پوڑ ئینن دلقتوک ټیدا بیٹہ دلان. ﴿۵﴾ ہندی (سہموود) بوو (ملہ تی صالح پیغہ مہر) ب ہشکہ ټیزیبہ کا ب ہیژ و دژوار دہیلاک چوڼ. ﴿۶﴾ و ہندی عاد بوو (ملہ تی ہوود پیغہ مہر)، ب ږہ شہ بابہ کی ب سروسہ قہم و ب ټرہ ټر و زیڈہ سار دہیلاک چوڼ. ﴿۷﴾ حہفت شہف و ہشت پوڑان ل سہر ږیک ب سہر واندا ہنارت، و ټه و د مالیت خو دا مری و بی بزاف مان، و ہکی قورمیت دارقہ سیټ خلؤ لہ لی ہاتن. ﴿۸﴾ ما تو دبینی شوینماییبہ کا وان مابیت، [بچویک و مہزن کس ژوان نہ مان، ہہمی قربوون].

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكِثُ بِالْحَالِطَةِ ﴿١﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ﴿٢﴾ إِنَّا لَمَأْطِعَا الْمَاءِ حَمَلَتِكُوفِي الْجَارِيَةِ ﴿٣﴾ لِنَجْعَلَهَا لُكَّةً تَذَكَّرُ وَتَعْبَهُمَا أَذُنٌ وَعِيَةٌ ﴿٤﴾ قَالُوا نُنْجِ فِي الْأَصُورِ نَفْخَةً وَجِدَّةً ﴿٥﴾ وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَذُكَّتَا دَكَّةً وَجِدَّةً ﴿٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿٧﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿٨﴾ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿٩﴾ يَوْمَئِذٍ نَعْرُضُونَ لَأَنخِفَنَّ مِنْكَ الْوَخَافِيَةُ ﴿١٠﴾ قَالَتِمْنِ أَوْتَى كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ يَقُولُ هَذَا مَا آفَرْتُمْ وَأَكْتَابِيَةٌ ﴿١١﴾ إِنِّي طَلَنْتُ أَنْتَى مَلِي حِسَابِيَةَ ﴿١٢﴾ فَهِيَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿١٣﴾ فِي حِجَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٤﴾ فَطَوَّفَهَا دَانِيَةً ﴿١٥﴾ كَلُوا وَأَشْرَبُوا هُنَا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْحَالِيَةِ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْتَى كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَأَوْتَى كِتَابِيَةَ ﴿١٧﴾ وَلَئِنِ ادْرَأْتَنِي حِسَابِيَةَ ﴿١٨﴾ يَلَيْتَنِي كَأَنَّ الْقَاضِيَةَ ﴿١٩﴾ مَا عَنِتُّ بِمَالِهِ ﴿٢٠﴾ هَلَاكٌ عَنِّي سُلْطَانِيَةٌ ﴿٢١﴾ خَذُوهُ وَفَعَلُوهُ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَلْحِمْتُمْ صَلَوَةً ﴿٢٣﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٢٤﴾ إِنَّهُ كَانَ لَأَلْوَمُونَ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٢٥﴾ وَلَا يَحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ﴿٢٦﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ ﴿٢٧﴾

تائه لحاقه

﴿٩﴾ و فیرعون و بیٔ بهری وی و گوندیت سه ریک و بیٔک کرین دست ب گونه هان کرن. ﴿١٠﴾ گوهداریسا پیغه مبهری خودی نه کرن، ثنا خودی شه و ئیزادانه کا دژوار ئیزادان. ﴿١١﴾ بی گو مان وهختی ثاف رابووی و هه می تشت بنتاف بووین، مه هوین ل سهر پشتا گه میی قورتالکرن. ﴿١٢﴾ دا شه [قورتالکرنا خودان باوهران و د هیلاکرنا گاوران] بکهینه چامه و غیرهت، و دا ههر بمینته د گو هیت شه کربدا. ﴿١٣﴾ وهختی پهک ل بوقی دئیتته دان [پفا ویرانکرنا دنیا بی]. ﴿١٤﴾ و دهمی شهرد و چیا ژ رهان دئیتنه هلیکشان، و ئیک دکهفن و هویر و هه رادبن. ﴿١٥﴾ شه ها هنگی بزانه قیامهت رابوو. ﴿١٦﴾ و شه مان که لشت، و وی رژی شه مان یی سست و خاقه. ﴿١٧﴾ و ملیاکهت ل رهخ و دژوران (چونکی شه مان ئیورگه ها ملیاکه تانه)، وی رژی ههشت ملیاکهت عه رشی خودی رادکه ن. ﴿١٨﴾ وی رژی هوین دی پیشبهری خودایی خو بن، کهس ژ هه وه نائیتته شه شارتن. ﴿١٩﴾ هندی شه وه

شه وی کتیا کار و کرباریت خو ب دهستی راستی و هردگریت، ب که یف دی بیژیت: که ره مکه ن کتیا من بخوینن. ﴿٢٠﴾ شه یی پشت راست بووم حسابا رژا قیامه تی یال د یوفمن، و خودایی من دی حسابه کا سفک د گهل من کهت. ﴿٢١﴾ و شه وی دژین و ژیاره کا خو شدا. ﴿٢٢﴾ د به حه شته کا خودان ریز و قه دردا. ﴿٢٣﴾ فینقیی وی [به حه شتی] نزم و به رده سته. ﴿٢٤﴾ بخون و فه خون، هه وه نوشی جان بیت ژ بهر وان کار و کرباریت باش شه ویته هه وه د دنیا پیدا کرین. ﴿٢٥﴾ و هندی شه وه شه وی کتیا خو ب دهستی چه بی و هردگریت ب کول و خه مغه دی بیژیت: خوژی ژ خیرا خودی را من شه ف کتیه و هره گرتباه. ﴿٢٦﴾ و من چو ژ هق و حسیا خو نه زانیابه. ﴿٢٧﴾ خوژی ژ خیرا خودی را مرنا من، مرنا ئیکجاری بایه [و شه پشتی مرنی ساخ نه بامه فه]. ﴿٢٨﴾ مال و ملکی من ل سهر دنیا بی کومکری، نه مفا گه هانده من، و نه ئیزا ژ من دا پاش. ﴿٢٩﴾ دهسته ه لاتا من (پشت و پشته فانی و ناف و دهنگ) هه می ژ دهست من چو. ﴿٣٠﴾ [خودایی مهزن دی بیژیته ملیاکه تان: فی گونه هکاری تیر گونه ه] بهن و دهست و بیان لی قید و زنجیر بکه ن. ﴿٣١﴾ و بائیزنه د ناف دژرها سنجریدا. ﴿٣٢﴾ پاشی ب زنجیره کا حه فتی گه ز زنجیر پیچ بکه ن. ﴿٣٣﴾ شه وی باوهری ب خودایی مهزن نه دئینا. ﴿٣٤﴾ و نه خو و نه یی و ئقه تر د بهر هندیا نه دکر، برسا فه قیر و ژاران بشکینیت. ﴿٣٥﴾ شه وی شه فر و چو هه فال و هو گریت خو ل فیری نینن.

﴿۳۶﴾ و چو خواران ژى وى نینه، کیم و عه داڤا برینت دۆزه هیسان نه بیت. ﴿۳۷﴾ که س فی خوارنی ناخوت، گونه هکار نه بن. ﴿۳۸﴾ سویند ب یی بهر چاف (بی هوین دبینن). ﴿۳۹﴾ سویند ب یی نه بهر چاف، (بی هوین نه بینن). ﴿۴۰﴾ بی گو مان ئەف قورئانا هه نی ناخفتنا خودایی دلوفانه، بۆ پیغه مبهری یا هنارتی. ﴿۴۱﴾ و [ئەف قورئانه] نه ناخفتنا هۆز انقائانه، هوین ژئی بی باوهر. ﴿۴۲﴾ و [ئەف قورئانه] نه ناخفتنا خیفزانکانه، بیچه کی ژئی، هوین خو تی ناگه هینن! ﴿۴۳﴾ ئەف قورئانه ژ نک خودایی هه می جیهانان یا هاتی. ﴿۴۴﴾ و هه که وى [مه خسه د موحه مه د پیغه مبهره] هنده ناخفتن ژ کیسی مه چیکر بانه. ﴿۴۵﴾ ئەم داب هیز و شیانا خو زوی تولى لی فه که یکن. ﴿۴۶﴾ پاشی ئەم، دا رهاب دلی و یغه گریدایی، پرین و قه تبینن. ﴿۴۷﴾ هنگی تیک ژ هه وه نه دشیا بهر فانیسی ژئی بکهت، دا نه که فیتته بهر جزایی خو. ﴿۴۸﴾ و ب راستی ئەف قورئانه بیرئانه بۆ خودان باوهریت ژ خودی ترس. ﴿۴۹﴾ و مه ناگه ه ژئی هه یه، هنده ک ژ هه وه قورئانی دره و ددانن. ﴿۵۰﴾ و ئەفه رۆژا قیامه تی بۆ گاوران دئی بیته هه زه رت و په شتانی. ﴿۵۱﴾ و ئەف قورئانه راستیه کا راسته، چو گو مان ناچنی. ﴿۵۲﴾ فینجا تو پاقریبی بده بال نافی خودایی خو یی مه زن، و خودایی خو ژ هه می کیناسییان پاقر بکه.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَشَايِنَ ﴿۳۶﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَلَطُونَ ﴿۳۷﴾ فَلَا أَقْسِمُ بِهَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾ وَمَا لَا تَبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿۴۰﴾ وَمَا هُوَ يَقُولُ سَاعِرٌ قَلِيلًا مَّا تَوَمَّنُونَ ﴿۴۱﴾ وَلَا يَقُولُ كَ هِيَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿۴۲﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَلَمِينَ ﴿۴۳﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿۴۴﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿۴۵﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿۴۶﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿۴۷﴾ وَإِنَّهُ لَتَذَكَّرَةٌ لِمَنْ تَقِينِ ﴿۴۸﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿۴۹﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۰﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿۵۱﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۵۲﴾

سورة المعارج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿۱﴾ لِلَّذِينَ لَبَسُوا لَمْسًا مِمَّا دَافِعٍ ﴿۲﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿۳﴾ تَنْجُو مِنَ الْمَلَكَةِ وَالرُّوحِ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿۴﴾ فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿۵﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿۶﴾ وَيَرَوْنَهُ قَرِيبًا ﴿۷﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿۸﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿۹﴾ وَلَا يَسْئَلُ حِمِيمًا مِمَّا

۵۶۸

سورة تا مه عارج

ل مه که هئی هاتیسه خوارنی (۴۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ تیک ژ گاوریت مه که هئی گوت: کا بلا قیامهت بیت. ﴿۲﴾ گاوران وئی رۆژی چو مه فهر نینن، و چو جه نینن پیغه برهفن. ﴿۳﴾ ئەو قیامه تا ئەو دخوازن، ب فهر مانا خودی دئی ب سه ر و اندا ئیت، ئەو خودایی خودان پیک و په یسیک، ملیاکه تیت و ی پی دچنه ئەسمانان. ﴿۴﴾ ملیاکهت و جبریل د رۆژه کیدا ژئله بهر ب خودی دچن، درئزیایا وئی پیئجی هزار سالن. ﴿۵﴾ تو بینا خو ل سه ر نه خو شیییت وان فره بکه، بینفهره مکر نه کا بی ترس و بی خه م. ﴿۶﴾ ئەو دبینن ئەو رۆژ کورۆژا قیامه تییه، یا دویره و چوجا نائیت. ﴿۷﴾ ئەم دبینن یا نیزیکه و دئی هه ر ئیت. ﴿۸﴾ رۆژا ئەسمان وه کی رسائی هه لیایی لی دئیت. ﴿۹﴾ و رۆژا چیا وه کی هریسا بهر با لی دئیت. ﴿۱۰﴾ و وئی رۆژی خو شقی پسیارا خو شقییی خو ناکهت و لی نا پرسیت.

﴿۱۱﴾ تَيْبِكَ وَدُو دَبِينِن وَتَيْبِكَ وَدُو دَبِيَّاسِن، مَرَوْقِي
 گونه هكار وى رُوژئى حهز دكته، كور و كچيت خو
 هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۲﴾ وَرِثَا خَوْ وَ بَرَايَيْت
 خو هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۳﴾ وَتَيْبِل وَ تُوِيَاخَا
 خو، هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۴﴾ وَبِيَّي خَوْشَه
 هندى ل سه رويي ئهردى گورى خو بكهت، بهس
 قورتال بيت. ﴿۱۵﴾ نَخَيْرِ چو وان قورتال ناكه و
 بلا ل خودئى بزفون، ئاگر و گورى يى ل پيشيا وان.
 ﴿۱۶﴾ [ئه و ئاگره] بيستى سهرى و لهشى رادكته
 و دره فیت. ﴿۱۷﴾ گازی وان دكته ئه ویت پشت
 دايينه هه قيسى، و خوژئى دايينه پاش. ﴿۱۸﴾ گازی
 وان دكته ئه ویت مال كۆمكرين و داناپنه سهريك
 و فهشارتين. ﴿۱۹﴾ مَرَوْفِ چافترسيابي و بيتهنگ
 يى هايتيه چيكرن. ﴿۲۰﴾ ئه گهر نه خووشى كه هشتى
 (چ نه ساخى و چ هه ژارى و هه نه خووشيه كادى) يى
 خه مگين و بى هيشى و ب ئاخ و ئوفه. ﴿۲۱﴾ و ئه گهر
 خودئى قهنجى دگه ل كر و دهستى وى فرهكر، چو
 ژ دهستان ده رناكه فیت. ﴿۲۲﴾ نَفِيْزَ كه ريت تى نه بن.

الجزء التاسع والعشرون

يَمَّصُّ رُوْهُمَّ يُوْدُ الْمُجْرُمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِسَبِيْهِ ﴿۱۱﴾
 وَصَلَبْتَهُ وَأَخِيْهِ ﴿۱۲﴾ وَفَصَّلْتَهُ الَّتِي تَنْبُوْهُ ﴿۱۳﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا
 ثُمَّ يُنَجِّيْهِ ﴿۱۴﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَلظَى ﴿۱۵﴾ نَزَاعَةَ لَلنَّسْوَى ﴿۱۶﴾ تَدْعُوْا مَنْ أَدْبَرَ
 وَتَوَلَّى ﴿۱۷﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿۱۸﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ خَلْقًا هَلْوَءًا ﴿۱۹﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
 جَزَوْعًا ﴿۲۰﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿۲۱﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿۲۲﴾ الَّذِينَ هُمْ
 عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿۲۳﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿۲۴﴾ لِلنَّسَائِلِ
 وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۵﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿۲۶﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنَ عَذَابِ
 رَبِّهِمْ لَشَفِيقُونَ ﴿۲۷﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُومِنُونَ ﴿۲۸﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿۲۹﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَمَا تَهْمُ
 غَيْرُ مَا يُومِنُونَ ﴿۳۰﴾ فَمَنْ أَتَىٰ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿۳۱﴾ وَالَّذِينَ
 هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿۳۲﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿۳۳﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۳۴﴾ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمِينَ ﴿۳۵﴾
 فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكَ مَهْطِعِينَ ﴿۳۶﴾ عَنِ السَّمِيْنِ وَعَنِ النَّبَسِ الْبَسِمْ
 عِزِينَ ﴿۳۷﴾ أَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمُ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّاتٍ نَّعِيْمٍ ﴿۳۸﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
 مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾ فَلَا أَقْسَمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿۴۰﴾

﴿۲۳﴾ ئه ویت ل سهر كرنا نفیژان بهردهوام. ﴿۲۴﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت بارا خودئى دئىخه دناف مالى
 خودا. ﴿۲۵﴾ بؤ فه قير و ژار و خواز خوازوكان. ﴿۲۶﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت باوره ييى ب رُوژا جزادانى
 دئینن. ﴿۲۷﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت دلئى وان يى ب ترس ژ ئيزادانا خودئى. ﴿۲۸﴾ ب راستى عه زابا خودايى
 وان نه يا هنديه ژئى پشت راست بين. ﴿۲۹﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت داف و دهه من پاقژ و شه رمگه ها خو
 دپاريژن، ژ هه كه سه كى. ﴿۳۰﴾ ژ بلى ژن و جيزيت خو، و ئه و بؤ قى نه دلؤمه دارن، و گازنده ژ وان
 نائيته كرن. ﴿۳۱﴾ و هه كه سى ب رپكه كادى شه هه و تا خو بشكينيت ئه و يى گونه هكاره. ﴿۳۲﴾ و ئه و تى
 نه بن ئه ویت سؤز و په يمان و ئه مانه تيت خو دپاريژن. ﴿۳۳﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت شاده ييبا خو بؤ دوير
 و نيزيكان نه فه شيرن. ﴿۳۴﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت ب دورستى و بهردهوام نفیژت خو دكته. ﴿۳۵﴾ ئه ها
 ئه فه نه ده به شتاندان، خودان قه در. ﴿۳۶﴾ ئه فان گاواران خيره هؤساب لهز ژ ته دره فن، و ته دره وين ددان
 و باوره ييى ب ته نائين؟! ﴿۳۷﴾ دهسته كه دهسته ك له ره خى ته يى راستى و چه پى، د روينشتى و به لاف
 و گو هشينه. ﴿۳۸﴾ ئه رى هه ر تيك ژ وان له هيشيا هنديه بچيته به هشتا تير خير و بتير؟ ﴿۳۹﴾ نه خير نه ب
 كه يفا وان، مه ئه و يى ژ وى تشتى چيكرين يى ئه و دزانن [ژ چپكه كى، پاشى ژ پرته كا خونى، پاشى ژ
 پارچه يه كا گوشتى]. ﴿۴۰﴾ سويند ب خودايى رُوژه لات و رُوژنافايان، ئه م دشين.

﴿٤١﴾ وان ب هنده کیت ژ وان چیتر بگوهرپین، و نهغه ل بهر مه نه یا ب زهجهته و کهس نه شیت ریکی ل مه بگریت. ﴿٤٢﴾ (هه ی موحه مه د) ژ وان بگه په، بلا بمیننه ب پویچاتییت خو فقه، و بلا د دنیا یا خودا بله زن، هه تا وی رۆژا ب ترس و سه هم یا توبه و په شیانی تیدا بی مفا، دینن. ﴿٤٣﴾ رۆژا ب له ز ژ گورستانان دهر دکهن، و بهر ب جهی کومبوو نیقه دچن، دئی بیژی یی قهستا بوتیت خو دکهن، نه ویت وان ب دهستییت خو چیکرین. ﴿٤٤﴾ وی رۆژی، نه و چاف شوپ و ره زیل و رسوانه، نه ها نه فیه نه و رۆژا نه و ل سهر دنیا یی پی دهاتنه ترساندن [و وان یاری پی دکرن و باوهری پی نه دئینان، نه فرۆ دئی جزایی وی بی باوهری بی ب چافی سهری خو بینن].

سُورَةُ نُوحٍ

ل مه که هه ی هاتیسه خواری (٢٨) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ مه نوح بۆ مله تی وی هنارت، و مه گۆتی مله تی خو بترسینه ژ نیا و عه زابا خودی، بهری نه و بهرهنگاری توفانی بین و دتوفانیدا بخه ندقن. ﴿٢﴾ گۆت: هه ی مله تی من، نه زه وه وه ب ناشکه رای، ژ نیا و عه زابا خودی دترسینم. ﴿٣﴾ نه زه فرمانا هه وه دکهم هوین په رستن و عه بدینیا خودایی خو ب تنی بکه ن، و پاریزکارییا وی بکه ن، و گوهدارییا من بکه ن. ﴿٤﴾ دئی گونه هیت هه وه پویچ که ت، و ژییی هه وه دئی دریز که ت هه تا و هخته کی دستیشانگری، نه گهر نه و هخته خودی دستیشانگری هات، نه هوین پیش دکهن و نه پاش دکهن، نه گهر هوین بزانون. ﴿٥﴾ گۆت: خودیو من ب شهف و رۆژ (نانکو هه می و هختان) گازی مله تی خو دکرن بۆ ریکاته. ﴿٦﴾ به لی من چه ند گازی وان دکرنه و پتر ژ ریکاته دویر دکهن. ﴿٧﴾ و هه ر جارا من داخواز ژ وان کربایه باوهری بی ب ته بینن، دا گونه هیت وان نه هیل، تلیت خو دکرنه د گو هیت خو ر، و جلکیت خو ب سهری خودا دئینان، دا من نه بینن و دا گول من نه بن، و هه ر مانه ل سهر تیک و دویا خو، و ژ مه زاتی و دنفیلندی پشتا خودا نه باوهری بی. ﴿٨﴾ پاشی من ب ناشکه رای وی بی ترس، گازی وان کر. ﴿٩﴾ پاشی من ب ناشکه رای وی نه په نی، گازی وان کر. ﴿١٠﴾ من گۆته وان ل خودایی خو بزقن و ژ بی بخوازن گونه هیت هه وه نه هیل، ب راستی هه ر نه و توبی و هر دگریت و گونه هان ژ بی ده ت.

عَلَىٰ أَنْ تَسِدَلَ حَافِرَاتِهِمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوبِينَ ﴿١١﴾ فَذَرَهُمْ
يَحْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَّامًا كَانَهُمْ إِلَىٰ نُصْبٍ يُؤْفَسُونَ ﴿١٣﴾
خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَتَّبِعُونَ آلِي لَحْيٍ نَبِيرٍ مُّيمٍ ﴿٢﴾ أَنِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مَن ذُنُوبِكُمْ وَيُخَذِّبْكُمْ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِن أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَبِئْسَ لِبَالًا لَّهُمْ هَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي لَكَلَّمَاِ دَعْوَتَهُمْ لِتَغْفِرْ لَهُمْ جَعَلُوا أُصْدِيعَهُمْ فِي
ءَادَانِهِمْ وَأَسْتَغْسِقُوا إِلِيَّاهُمْ وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا وَسُتَكْبَرًا ﴿٧﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ لَرَبِّكُمْ أَنِةَ كَانَ عِقَابِ أُولَٰئِكَ ﴿١٠﴾

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْهِمُ امْرُؤًا مِّنْ نَّاسٍ ﴿١١﴾ وَيُذَكِّرُ بِالْأَمْوَالِ الَّتِي كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢﴾ وَيَجْعَلُ لِكُلِّ جَنَّتٍ لِّكُلِّ أَهْلِهَا مِثْلَ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمْعَ سَهْوَتٍ طَبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَمًّا سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ تُرْعِبُهُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُهُمْ بِخُرُوجِ إِخْرَاجٍ ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لِكُلِّ الْأَرْضِ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِيَسْأَلُوا مِنْهَا سُبُلًا فَلِجَاجٍ ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْا وَاتَّبَعُوا مِنِّي بِرِزْدِهِ مَالَهُمْ وَوَلَدَهُمْ إِلَّا خَصَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكْرًا أَمْكِرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدًا كَمَا نَزَلْنَا عَلَى الْبَنِي إِسْرَائِيلَ بِرِزْقِهِمْ أَذْهَبْنَا آلَهُمْ وَآلِهَاتِهِمْ وَلَنَا لَكُلِّ شَيْءٍ حِجَابٌ ﴿٢٣﴾ وَنَسُوا ﴿٢٤﴾ وَقَدْ أَصْلَحُوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٥﴾ مِمَّا حَطَّ بِهِنَّ أَغْرَفُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَالْتَمَعُوا فِيهَا وَآلَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٦﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا ﴿٢٧﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي رِجْلًا فِى الْأَرْضِ يَرْبُؤُوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٨﴾ رَبِّ أَعْقِبْنِي وَارْتَبِطْ بِي وَارْتَبِطْ بِرِجْلَيَّْ وَلَا تَجْعَلْ لِّمُؤْمِنٍ دُونَكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٩﴾

﴿۱۱﴾ دئی بارانی ل ههوه زیده کت، و دئی بارانیت بوش و ل دویفتیک بؤ ههوه بارانیت. ﴿۱۲﴾ و دئی مال و زاروکان ل ههوه زیده کت، و دئی ههوه ب چه و باغ ئیخت، و دئی روبرایت ئافی دته ههوه. ﴿۱۳﴾ ههوه خیره هوین ب دورستی ژ خودایی خو ناترسن، و قهدر و مهزاتیها هیژیایی وی بؤ نادانن؟! ﴿۱۴﴾ و وی هوین د چند قویناخاندا ییت دایین (چپکه کائافی، پاشی پرته کا خوینی، پاشی پارچه یه کا گوشتی و هوسا...). ﴿۱۵﴾ ما هوین دهسته لاتارییا خودایی خو د چیکرنا ئه سماناندا نابینن، کا چاوا حهفت قایتت ئه سمانان ل سه ریگ نژانیدنه. ﴿۱۶﴾ و کا چاوا هه یف دئه سانی دنیایدا کریهه رونهی بؤ ئهردی، و کا چاوا رور بؤ ههوه کریهه چراهه کی گهش. ﴿۱۷﴾ و خودی بابی ههوه ئادم ژ ناخی چیکر، و هوین ب دویفتیختن د ئهردیدا. ﴿۱۸﴾ و جاره کا دی دئی ههوه زفرینته هه ئهردی، و بی گو مان جاره کا دی دئی ههوه ژ ئهردی دهر ئیخته هه بؤ مه حشه ری. ﴿۱۹﴾ و خودییه بؤ ههوه ئهرد دهشتکری و رانایی بؤ

زینی. ﴿۲۰﴾ دا هوین بشین بؤ خو ریگت به رفه هه بؤ هاتن و چوئی و کاروانیت خو، د ئهردیدا ببینن. ﴿۲۱﴾ نووحی گوت: خودیوو وان گوهدارییا من نه کر و ب دویفه نگین و گره گر و که نکه نه ییت خو که فتن، ئه ویت مال و زاروکیت وان ژ سهردابرن و خوساره تیسی پیقه تر ل وان زیده نه کری. ﴿۲۲﴾ و پیلان و ئویسیت مهزن گپران. ﴿۲۳﴾ و گو تنه دویکه فتیست خو: په رستیست خو نه هیلن، و وهدد و سوواع و (یه غوسسی) و یه عووق و نه سری نه هیلن (ئه شه بوتیت وان بوون). ﴿۲۴﴾ و شان که نکه نه و گره گران که له ک مروف یست د سهردابرن، ژ به رفی چهندی [خودیوو] تو ژ خوساره تی و گو مرایی پیقه تر ل وان زیده نه که. ﴿۲۵﴾ ژ بهر خرابکاری و گو نه هکارییا وان، مه ئه و د توفانیدا خه ندقاندن. پاشی دئی وان که یه دئاگریدا. و وان ژ بلی خودی که س نه دیت وان ژ توفانی قورتال بکهت. ﴿۲۶﴾ نووحی گوت: خودیوو که تی ژ گاوران نه هیله، ل سه ر رویی ئهردی. ﴿۲۷﴾ ئه گه ر تو وان بهی دئی به نده ییت ته د سهردابن، و یی ژ وان زی بیت دئی هه ری خرابکار و گاوریست. ﴿۲۸﴾ خودیوو تو گو نه هیت من ژئی به، و یست ده بیاییت من و هه که سی بیته د مالا مندازی ژ خودان باوه ران، چ ژن چ میر... و ژ زبانی و هیلاکی پیقه تر نه ده بهر زوردار و گاوران.

سورة تا جن

ل مه که هئی هاتیه خوارى (۲۸) نایه تہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بیژہ مله تى خو خودى ته عالا وه حى بو من هنارت كو كومه كا نه جنه يان گوهدارىيا قورتانى كرن و باوهرى پى ئينان و موسلمان بوون، و پشتى زفرينه ناف مله تى خو گو تنه وان: مه گول قورتانه كا نه ديتى [ئانكو وه كى وى نه هاتيه گولى بوون و نه هاتيه ديتن] و كارليكه ر بوو. ﴿۲﴾ به رى مروقى دده ته راستيى و روناھيى، مه باوهرى پى ئينا كو كتيبا خودييه، و ئه م ژه فرۆ پيشه چوه هه فپشكان بو خودى چى ناكه ين. ﴿۳﴾ بى گو مان خودى يى پاك و بلند و مه زنه، و چو ژن و زاروك بو خو نه گرتينه. ﴿۴﴾ بى فامى مه (كو شه يتانه) تشتى نه لانيق و نه هه ژى [و دويرى راستيى] د ده ره قى خوديدا دگوت. ﴿۵﴾ و مه هزر دكر نه جنه و مروف چو

دروه ان دراستا خوديدا ناكه ن. ﴿۶﴾ و هنده ك مروف هه بوون، پارستن ژه جنه يان دخواستن، و نه جنه يان نه و پتر سه ردا برن و پتر وه ستان دن. ﴿۷﴾ و وان مرو فان ژى وه كى هه وه نه و هزره دكر، خودى كه سى پشتى مرنى ساخ ناكه ت. ﴿۸﴾ ئه م چوين دا بگه هينه نه سمانى و گوھى خو بده ينه مليا كه تان، مه ديت نه سان يى تژى زي ره شان و نوبه داره [ژ مليا كه تان]، و تژى ستيزه [مليا كه ت دوان و هردكه ن يى گوهدارىيا وان بكه ت]. ﴿۹﴾ به رى نو كه مه ل نه سمانان جه هه بوون بو گوهدارىيى، و هه ر ئيكى قى كافى گوهدارىيى بكه ت، دى بينيت ستيريت دريكي دا و ل به ر دپاره وستايه. ﴿۱۰﴾ و ئه م نه جنه نوزانين كا بو چى خودى هنده زي ره شان و نوبه دار دانايه نه ده سماناندا، ئه رى خودى دقيت خه لكى ئه ردى بئيشينيت يان بو خيرا وانه. ﴿۱۱﴾ و ژ مه يى ت هه ين موسلمان و نه موسلمان، و ئه م گه له ك ريك و ريبازين. ﴿۱۲﴾ و مه دزاني خودايى مه ل سه ر مه يى ده سته ه لاتداره، هه ر جهى ئه م لى بين ئه م نه شين ژ ئيزايا وى قورتال بين. ﴿۱۳﴾ وه ختى مه قورتان گولى بوويى ئيكسه ر مه باوهرى پى ئينا و ئه م موسلمان بوويين، و هه ر كه سى باوهرىيى بينيت بلا پشت راست بيت، نه خيريت وى كي م دبن و نه گونه هيت وى پتر لى دئين.

سورة الجین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء التاسع

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قَوْلًا نَّبِيًّا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدًّا رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَدِيقَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَتُولَّأُ سَفِينَتَنَا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنْسَ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ بَعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا ثَمَنًا مَلِيًّا فَحَسَبْنَا سَنَدًا مَّشِيدًا وَشُهَبًا ﴿٨﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمْعِ فَمَن يَسْمِعِ الْآنَ لَمْ يَحْذَرِهَا أَبَاصِدًا ﴿٩﴾ وَأَنَا لَا نَذَرُ أَشْرًا رِيدَ مَن فِي الْأَرْضِ أَمْ زَادَ بِهِمْ رَهَقًا فَرَسَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَا مِمَّا الصَّالِحِينَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كَمَا طَرَفْنَا لِقَدًّا ﴿١١﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَعْجَرَ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نَعْجِرَهُ دَهْرًا ﴿١٢﴾ وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءآمَنَّا بِهِ فَمَن يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَحْسَ وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

وَأَنآءَ الْمَسْجُودِ وَمِنَ الْقَبْرِ فَمَنَ أَسْلَمَ فَأَوْلِيكَ
 تَحَرَ وَرَشَدًا ﴿١٥﴾ وَأَمَّا الْقَائِمُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
 وَالْوَأَسْتَقِيمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِيَنَّهُمْ مَاءً عَذَقًا ﴿١٦﴾ لَنَفْتَنَّهُمْ
 فِيهِ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
 الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
 يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ
 بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ صَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي
 لَن يُجِيرُنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَن أَجِدُ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا
 مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَازِحَةً
 خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
 مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِن أَدْرَىٰ أَقْرَبٌ مَّا تُوعَدُونَ
 أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ
 أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَن أَرْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ
 يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيُعْلَمَ أَن قَدِ ابْلُغُوا رِسَالَاتِ
 رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

بهس خودایسی خۆ دپه ریسم و ئەز چو هه فیشکان بۆ خودایسی خۆ چی ناکه م. ﴿٢١﴾ بیژه: [بهس من خیرا هه وه دقیا به لی هوین نوزانن] فینجا ئەو خیرا من بۆ هه وه دقیت ئەز نه شیم بگه هینمه هه وه، و ئیزایا هوین هه ژێ ئەز نه شیم بینمه سه ری هه وه. ﴿٢٢﴾ بیژه: ژ بلی خودی من چو مه فهر نینن، و من چو کهس نینه ژ بلی خودی ئەز هه وارا خۆ بگه هینمی و من بجه وینیت [ئەگەر ئەز په یاما خودی نه گه هینم یان نه گوهدارییا وی بکه م]. ﴿٢٣﴾ چو جه من ناحه وینن ئەگەر ئەز په یاما خودی ب دورستی و بی کیناسی نه گه هینمه هه وه، و هه ره کهسی نه گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ت جزایسی وی ناگری دۆژه هییه، دی هه ره وهه ر تیدا بیت. ﴿٢٤﴾ فینجا گاڤا پۆژا پی دیننه تر ساندن دینن کو پۆژا قیامه تیه، ئەها هنگی دی زانن کا کی ژ وان کیم پشت و کیم هه ژماره [ئەو یان موسلمان]. ﴿٢٥﴾ بیژه: ئەز نوزانم کا پۆژا قیامه تی، ئەوا هوین پی دیننه تر ساندن یا ئیزیکه یان نه [به لی دی هه ر تیت]. ﴿٢٦﴾ خودییه زانایسی تشتی نه بهر چاف، و غه ییا خۆ بۆ کهسی ئاشکه را ناکه ت. ﴿٢٧﴾ بۆ وی نه بیت یی ئەو بۆ په یاما پیغه مبه ر اتیبی هه لپژیریت، خودی ملیاکه تان ده نیریت، دا ملیاکه ت زیه فانیبی ل بهر سینگی وی و ل پشت وی بکه ن، و ژ ئەجنه یان پپاریزن. ﴿٢٨﴾ [خودی ته عالا پیغه مبه ری ت خۆ، ب ملیاکه تیت خۆ، ژ ئەجنه یان دپاریزیت] دا بشین په یاما خودایسی خۆ بگه هینن، و خودی دزانیت کا چ ل نک وان هه یه، و ئاگه هژ هویر و گران هه یه، و چول بهر بهرزه نا بیت.

سُورَةُ مَوْزِهِمِيل

ل مه كه هي هاتييه خوارى (٢٠) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هه ي ته وه كه سى جلكيت خؤ دخؤ وه ركربن.
 ﴿٢﴾ شه فى هه ميبى رابه نفيژان بكه، كيمه ك تى نه بيت.
 ﴿٣﴾ نيفه كا شه فى يان كيمتر ژى. ﴿٤﴾ يان ژ نيفى زيده تر، و قورثانى هيدي (ل سهر خو) بخوينه.
 ﴿٥﴾ هم دى تاخفتنه كا گران ب سهر ته دا ئين و دارپژين.
 ﴿٦﴾ رابوونا شه فى چيتر دل و ده فان دكه ته ئيك، و گوتنى سهر راست و دورستر لى دكه ت.
 ﴿٧﴾ د رپوژيدا ته ده ليفه يه كا دريژ يا هه ي بو ب جهنينانا كاروباران. ﴿٨﴾ ب شه ف و رپوژ ناڤى خودايى خو بينه، و خو بو په رستنا وى ئالا بكه.
 ﴿٩﴾ خودايى رپوژ هه لات و رپوژ ناڤايى، چو په رستى بيت راست و دورست ژ وى پيغه تر نين، ته وى بو خو بو بكه پشت. ﴿١٠﴾ بينا خو فره بكه ل سهر وى

تشتى ديژن، و ب جواميرى پشتا خو بده وان. ﴿١١﴾ تور فان بى باوه ريت قيامه تى دره و ددانن و حالخوش بهيله ب هيڤيا منغه، ته ز دى جزايى وان ده مى، پيچه كى بينا خو ل وان فره بكه. ﴿١٢﴾ مه قه يد و زنجير و دوژه هه كا سنجرى يا هه ي. ﴿١٣﴾ و مه خوار نه ك يا هه ي، د گه و ريبا كه سيدا ناچيت، و مه ئيزايه كا ب ژان و دژوار يا هه ي. ﴿١٤﴾ رپوژا هرد و چيا دله رزن، و چيا دبنه گر كيت خيزى. ﴿١٥﴾ مه پيغه مبه ره ك يى بو هه وه هنارتى كو رپوژا قيامه تى شاده ييسى ل سهر هه وه بده ت، هه ره كه ي مه پيغه مبه ره ك بو فيرعه ونى ژى هنارتى. ﴿١٦﴾ و فيرعه ونى گوهدار ييبا پيغه مبه رى نه كر، و باوه رى پى نه ئينا، مه هنگاقت، هنگاقتنه كا دژوار. ﴿١٧﴾ ته گه ر هوين باوه ريبى نه ئين، دى چاوا خو ژ ئيزا و نه خو شيبا رپوژه كى پاريزن، بچويكان پير دكه ت. ﴿١٨﴾ ژ سه هما وى رپوژى، تيك و دهرز دكه فنه ته سانى، و ژفانى خودى ب هاتنا وى رپوژى هه ر دى ئيت. ﴿١٩﴾ ته فه هه مى برئينانه كه، يى بڤيت ژ بى ئاگه ه و نه گوهداران ل خو بو رڤريت، بلا رپكه كى بينيت خو بى بگه هينته خودى (ته و ژى رپكا باوه ريبىيه).

سُورَةُ الْمُرْتَلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَّيْنَاهَا الْمُرْتَلِ ﴿١﴾ فُرْأَيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ تَضْفَعُهُ وَأَوْفُقْصَ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾
 أَوْزِدَ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا
 ثَقِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي
 النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَتَبِيلًا ﴿٨﴾
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَأَصْبِرْ
 عَلَى مَا يُقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ
 أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدُنَّا أَلْكَالًا وَحِجِيمًا ﴿١٢﴾
 وَطَعَامًا ذَا غَصَّةٍ وَعَدَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
 وَكَانَتْ الْجِبَالُ كُهَابًا مُهَيَّلًا ﴿١٤﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا
 عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَصْنَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ
 فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيْلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
 يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُفْطِرٌ بِهِ كَان وَعْدُهُمْ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾
 إِنْ هَلِدْهُ تَذَكُّرًا فَمَنْ شَاءَ اتَّخِذْ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿۲۰﴾ خودایى ته ناگه هداره كوتو و هندهك ژ وان كه سان، نه ویت د گهل ته [ژ خودان باوهران] نیزیكى دوسیكیت شه فی و جارنا نیقه كا شه فی، و هنده جاران سیكه كا شه فی بو شه فنیژان رادبن، و خودی دریزا ایسا شه ف و رۆژان ددانیت و دزانیت، دزانیت هوین نه شین هم می وه ختیت شه فی رابن، ژ بهر هندى ل هه وه ناگریت، و هه وه ختیت هوین رابوون كا هوین چهند دشین هند بخوینن (هند نقیژان بکهن)، دزانیت هندهك ژ هه وه دى نه ساخ بن، و هندهك ژ هه وه دى وه غهران كه ن ژ بو رزقى خو په يدا بکهن، و هندهك ژ هه وه دريكا خوديدا دى جهادى كه ن، و قورئانى هند بخوینن [د نقیژیدا] هدى هه وه پى چى بیست، و نقیژیت خو بکهن و بارا خودى ژ مالى خو بدهن، و خیرى دريكا خوديدا بکهن، هه خیره كا هوین بو خو بکهن هوین دى ل دهف خودایى خو چیرت و ب خیرت بینن، ژ خودى بخوازن ل گونه هیت هه وه بویرت، بى گویمان هه خودییه گونه ه ژ بهر و دلۆشان.

﴿۲۱﴾ إِنَّ رَبَّكَ بِعَلَمِ نَفْسِكَ أَدْنَىٰ مِنْ نُفْسِكَ وَاللَّيْلَ وَنَضْفَتُهُ وَوَلَّيْتَهُ رُطَابَ قَيْحَةٍ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِيمٌ لِّمَا تُخْصَوْنَ فِتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِيمٌ أَنْ سَيَكُونَ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ وَيَصْرِفُونَ فِي الْأَرْضِ بِبَعْعٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَعَآخِرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَءُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تَقْدِرُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْ خَطِيئَتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۱﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿۲﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿۳﴾ وَبَابِكَ فَطَهِّرْ ﴿۴﴾ وَالرُّجُفَ فَاهْجُرْ ﴿۵﴾ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُتَ وَتَكُونَ مِنَ الْفَاسِقِينَ ﴿۶﴾ فَإِذَا نَقَرْتُمْ فِي النَّاقُورِ ﴿۸﴾ فَلِلَّهِ يَوْمَئِذٍ عِيسِيرٌ ﴿۹﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ عَيْسِيرٌ ﴿۱۰﴾ ذُرِّيٌّ وَمَنْ حَلَقَتْ وَجِدًا ﴿۱۱﴾ وَجَعَلَتْ لَهُ مِمَّا لَمْ تَدْعُ ﴿۱۲﴾ وَبَيْنَ شُهُودًا ﴿۱۳﴾ وَمَهَّدَتْ لَهُ لِقَائِهِمْ ﴿۱۴﴾ ثُمَّ تَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿۱۵﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَمِيدًا ﴿۱۶﴾ سَأَرْهَقُهُ رِصْعًا ﴿۱۷﴾ إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿۱۸﴾

سوره تا مودهثر

ل مه كه هي هاتيسه خواري (۵۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هه كه سى ته جلکیت خو ب سهر خو دادايين. ﴿۲﴾ رابه و كاری خو بکه و خو بهر هه ف بکه، و خه لکی ناگه هدار بکه. ﴿۳﴾ و خودایى خو ب تنى، مه زن بکه [مه ز ناييى ب بال كه سى ديشه لى نه ده، به س خودى يى مه ز نه]. ﴿۴﴾ و جلکیت خو بو وين بکه ژ پيسا تيسى (نانكو دلى خو باقر بکه). ﴿۵﴾ و خو ژ بوت په رتيسى دوير بيخه. ﴿۶﴾ و قه نجيبى نه كه منه ت ل سهر كه سى، و قه نجيبى ب ننيه تا هندى نه كه زنده تر بو ته بيته شويى. ﴿۷﴾ ژ بو خودایى خو، بينا خو ل سهر ئيزا و نه خو شيبى فره بکه. ﴿۸﴾ و رۆژا پف ل بو قى ديتته دان. ﴿۹﴾ هنگى رۆژه كا گران و نه خو شه. ﴿۱۰﴾ ل سهر گاوران نه يا ب ساناهييه. ﴿۱۱﴾ ژ من و وى قه به، (وله ليدى كورى موغيره يى) يى من ئه و دايى و ئه و ب تنى. ﴿۱۲﴾ و پاشى من كريبه خودان ملك و مال كه يى بهر فره ه. ﴿۱۳﴾ و من هند كور دايينى، ل دور خر بن و هه رده م د گهل بن. ﴿۱۴﴾ و من دنبادارى بو سفك و خو ش كرى. ﴿۱۵﴾ پشتى قى هه ميبى، چاقى وى لييه نه ز هه ر بو زنده بکه م. ﴿۱۶﴾ نه خیر نه ز چوبى دى ناده مى، نه خیر نه و بو قى قورئانى گه له كى مه ژى هشك و سهر ره ق بوو. ﴿۱۷﴾ نه ز دى چاماره ش ئيمه سه رى وى. ﴿۱۸﴾ وى هزره ك بر، ئيك ئينا، قيا تشته كى دهر هه قى قورئانيدا بيژيت .

﴿١٩﴾ خودی کوشتی چ گۆت؟ ﴿٢٠﴾ جاره کا دی خودی کوشتی چ گۆت، و چاوا گۆت؟ ﴿٢١﴾ جاره کا دی دا هزارا خو. ﴿٢٢﴾ باشی نافچاقیت خو کرنه گرتی، و خو گه له که ته حل و ترش کر. ﴿٢٣﴾ باشی پشت دا باوهریسی، و خو ژ هه قیسی و راستیسی مهزتر دیت. ﴿٢٤﴾ گۆت: هه بیت نه بیت نه فه سیره که ژ بهری وهره، دهست بو دهست دیتنه فه گوهاستن. ﴿٢٥﴾ هه بیت نه بیت نه فه گۆتنا مرو فانه [نه گۆتنا خودیسه]. ﴿٢٦﴾ دی وی نافیژنه د ناگره کی سنجریدا. ﴿٢٧﴾ تو دزانی نهو ناگرئی سنجرى چیه؟ ﴿٢٨﴾ نافی دی د چو ناهیلیت. ﴿٢٩﴾ ژ دویر یا دیاره بو مرو فان. ﴿٣٠﴾ نوزده زیره فان ل سهر د راوه ستاینه. ﴿٣١﴾ و مه زیره فانیت ناگرئی دۆژهی ژ ملیاکه تان پیقه تر چی نه کرینه، و مه هه ژمارا وان ژ بهر هندى یا کریسه هنده دا بی باوهران بجه ربین، و دا خودان کتیب (جوهی و فهله) پشت راست بین کو نهف قورئانه یا ژ نک خودی هاتی، و دا باوهریسیا خودان باوهران پتر لی بیت، و دا خودان کتیب و خودان باوهر ب گۆمان

نه که شن (ل هه ژمارا وان)، و دا نه ویت دلی وان گۆمان و دورویسیاتی تیدا و گاور بیژن: خودی چ مه خسه د ب دیار کرنا فی هه ژمارى هه یه، هوسایى خودی بقیت گومرا دکهت و یی بقیت راسته پری دکهت، و کهس نوزانیت کا خودایى ته چه نده شکه ره هه یه و کا چنه، و نهف ناگره (دۆژهه) ژ دهرس و چامه یان پیقه تر نینه بو مرو فان. ﴿٣٢﴾ نه بلال خو بزقن، سویند ب هه یقی. ﴿٣٣﴾ و سویند ب شه فی ده می ب تارسیا خو فه دچیت. ﴿٣٤﴾ و سویند ب سپیده یی ده می ب رو ناهیسیا خو فه دتیت. ﴿٣٥﴾ بی گۆمان نهف دۆژهه نیزا و ئاتافه کا مهزنه، چاوا ژئی ناترسن و ترانه یان پی دکهن. ﴿٣٦﴾ نهف ناگره ناگه هدار کرنه بو مرو فان، دا گوهداریسیا فه مانیت خودی بکهن. ﴿٣٧﴾ بو یی بقیت بیته پیش ب کرنا خیرى و باشیسی، یان فه مینیت ب کرنا گونه هان. ﴿٣٨﴾ هه ره که سه که د گه ره وا کارى خو دایه و پیقه گرئداییه [ژئی دهرناکه فیت هه تا مافیت ل سهر، ژئی نه تینه ستاندن]. ﴿٣٩﴾ نهو تی نه بن نه ویت کتیب خو ب دهستی راستی وهر دگرن. ﴿٤٠﴾ د به حه شتاندنا پسپارا تیک و دو دکهن. ﴿٤١﴾ ژ حالى گونه هکاران. ﴿٤٢﴾ [دیژنه گونه هکاران]: چ هوین کرنه د [فی] دۆژه هیدا. ﴿٤٣﴾ [گونه هکار] دی بیژن: د دنیایدا مه نفیژ بو خودایى خو نه دگرن. ﴿٤٤﴾ و مه نان نه ددا فه قیر و ژاران. ﴿٤٥﴾ مه ژى وه کی خه لکی خو دهافیتته هه می کاران، چ باش چ خراب. ﴿٤٦﴾ و مه د دنیایدا باوهرى ب روژا جزادانى نه دئینا. ﴿٤٧﴾ نه م د هوسا بووین، هه تا مرن ب سهر مه دا هاتی.

فَقِيلَ كَيْفَ قَدَرْتَ ﴿١٩﴾ قُلْتَ كَيْفَ قَدَرْتَ ﴿٢٠﴾ قُلْتَ نَظَرَ ﴿٢١﴾ قُلْتَ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ قُلْتَ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا لِأَسْحَرُ يُوقِرُ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هَذَا إِلَى الْقَوْلِ الْبَشِيرِ ﴿٢٥﴾ سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ ﴿٢٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا سِتْعَةٌ عَشْرٌ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَا أَحْسَبَ النَّارِ إِلَّا الْمَلَائِكَةَ وَمَا جَعَلْنَا عَدْتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَدِينَنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَدْبَرُ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا اسْفَرُ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَبِيْرٌ الْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَّقَ مَا يُتَّقَرُ ﴿٣٧﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا الْأَصْحَابَ الْإِيمَانِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّاتٍ يَبَسَّاءُ لُونٌ ﴿٤٠﴾ عَرَبٌ مُّجْرِبِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَوْلَا نُنْزِلُ مِنَ الْمُصْحَفِ ﴿٤٣﴾ وَلَوْلَا نُطْعِمُ الْمُسْكِينِ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَحْنُ مَعَ الْحَافِظِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نَكُذِّبُ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِيْنَ ﴿٤٧﴾

﴿٤٨﴾ مه هدره مه هدره چييان، چو مفايى ناگه هينته وان. ﴿٤٩﴾ بؤجى پشتا خو ددهنه قورئانئى و گوهى خو نادهئى. ﴿٥٠﴾ دئى بيژئى كه ريت راته قيايينه. ﴿٥١﴾ ژ شيره كى ييت ره فين. ﴿٥٢﴾ بهلى ههر ئيكى ژ وان، دقيا بؤ وى ژى كتيبهك هاتبايه، ههروهكى بؤ پيغه مبهرى هاتى. ﴿٥٣﴾ نه خير بلال وئى هيقيئى نه بن، بهلى ب راستى وان باوهرى ب رؤژا قيامه تئى نينه و ژئى ناترسن. ﴿٥٤﴾ نه خير وه نينه وهكى نه و دراستا قورئانئيدا دييژن، قورئان ئاخفتنا خودييه، و بيرئنان و شيره ته. ﴿٥٥﴾ و يئى بقتيت دئى باوهريئى پئى ئينيت، و بؤ خو شيره تان ژئى وهه گريت. ﴿٥٦﴾ و بهس نه و دئى بؤ خو شيره تان ژئى وهه گريت يئى خودئى بؤ قيايى، و ههر خودييه خودانئى پاريز كار يئى و خودانئى گونه هه ژيبر نئى.

سوره تا نه لقیامه

ل مه كه هئى هاتيه خوارئى (٤٠) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَعَةُ الشَّفَاعِينَ ﴿١﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٢﴾ كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٣﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنتَهَرَةً ﴿٥﴾ كَلَّا بَلْ لَآ يَخْتَفُونَ الْآخِرَةَ ﴿٦﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ ﴿٧﴾ مِّنْ شَاءِ ذِكْرِهِ ﴿٨﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ ﴿٩﴾

سورة القيامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ اِيْحَسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلْ قَدِيرِينَ عَلَّانُ سَوَىٰ بَنَانِهِ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنَّ الْمَفْرَءَ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَآ وَرَزَّ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يَتَّبِعُوا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِرَهُ ﴿١٥﴾ لَأَخْرَجْكَ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنْ عَلَيْنَا جَعَلَهُ وُفُوًا لَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأَهُ فَأْتِيَهُ قَوْمُهُ ﴿١٨﴾ فَيُرَآنُ عَلَيْهِنَّ بَيِّنَاتَهُ ﴿١٩﴾

﴿١﴾ سويندئى ب رؤژا رابوونئى و دوياهيئى دخؤم. ﴿٢﴾ و سويند ب نهفسا خيرخواز و زيده لؤمه كارى خو [لؤمهئى خو دکهت ل سهه ره خه لئى، كا بؤجى كر، و ل سهه باشيئى كا بؤجى نه كر]. ﴿٣﴾ ئه رئى ما مروف هزر دکهت ئه نه شين جار هكا دئى ههستيكيئى وئى ليك بدهين. ﴿٤﴾ بهلى.. ئه م دشين سهه تليئى وئى ژى وهكى به رئى چئى بكهين. ﴿٥﴾ مروفى دقئيت ب قئى ئينكار كرنئى چو دلى خو دا نه هيليت، و ريكا خرايئى ل بهه ره ر يافه كرى بيت. ﴿٦﴾ دييژيت كا كهنگى رؤژا قيامه تئى دئى ئيت. ﴿٧﴾ وهختئى چاف زيق دبن، ژ ترساندانه بيئن نه بچن. ﴿٨﴾ و وهختئى ههيف نه ما، غهبرى و تارى بوو. ﴿٩﴾ و وهختئى رؤژ و ههيف فيك دکهفن و دگه هه ئيئى. ﴿١٠﴾ ئه ها هنگى مروف دئى بييژيت كيفه بره قم. ﴿١١﴾ نه خير وئى چو ريئى نينن. ﴿١٢﴾ وئى رؤژئى زفريئن بؤ نك خودييه، وئى رؤژئى هه مى ل دهف خودئى دئى ئيورن. ﴿١٣﴾ وئى رؤژئى كار و كريات مروفى هه مى، هوير و گر، دئى بؤ مروفى ئينه گؤتن، و مروف دئى بينيت. ﴿١٤﴾ مروف ب خو ل سهه خو دئى بيته شاهد. ﴿١٥﴾ قئيجا چه نه دهه جان ژى بگريت فايديئى وئى ناكهن. ﴿١٦﴾ [ههئى پيغه مبهه] ئه زمانئى خو ب لهزل قورئانئى نه گه رينه ژ ترساژ بير كرنئى. ﴿١٧﴾ ب راستئى ل سهه مهيه ئه م قئى قورئانئى د سينگئى ته دا كؤم بكهين، و بيخينه سهه ئه زمانئى ته كو تو بخوينئى. ﴿١٨﴾ قئيجا ئه گه ره بؤ ته خواند، گوئى خو بده خواندئى [وژ بهه خواندنا وئى ئه زمانئى خو نه لقلفينه و بئى دهنگ به، پشتئى ئه م بؤ ته دخوينئى پاشئى بخوينه، ههروهكى بؤ ته هاتيهه خواندن ئه م دئى ل سهه ته ساناهئى و سفك كهين]. ﴿١٩﴾ پاشئى ل سهه مهيه ئه م بؤ ته ئاشكهه را بكهين، و رؤنكرنا وئى نيشا ته بدهين.

﴿۲۰﴾ نه خیر نه کو هوین ل هانتا رۆژا قیامه تی ب شکن، به لی هوین ل دنیا بی ب له زن [هوین گله ک چه ژئی دکهن]. ﴿۲۱﴾ وهوین و پشتا خو ددنه ئاخره تی. ﴿۲۲﴾ وی رۆژی هنده ک سه رو چاف د گهش و خو شن. ﴿۲۳﴾ به ری وان یی ل خودای بی وان و خودای بی خو دبینن. ﴿۲۴﴾ و هنده ک سه رو چاف وی رۆژی د ته حل و ترشن. ﴿۲۵﴾ دزانن کو ئاتافه کا مه زن دئی ب سه ر واندا ئیت، و پشتی ل وان شکینیت. ﴿۲۶﴾ نه خیر وه نه کن و ل خو بزفرن، چ گا فا روح گه هشته قول قولکا ستوی، و مرؤف که فسته د سه کهراتیدا. ﴿۲۷﴾ و خه لکی مالا وی گۆت: کا کی هیه دهرمانه کی یان چاره به کی بو بینیت. ﴿۲۸﴾ و پشت راست بو کو مرنه، و دئی کس و کاریت خو هیلیت. ﴿۲۹﴾ و پییت وی تیک ئالیان. ﴿۳۰﴾ ئها هنگی بهر ب خودیقه دئی ئینه ئاژۆن. ﴿۳۱﴾ نه [وی] باوه ری ب قورئانی ئینا، و نه [وی] نفیژ کرن. ﴿۳۲﴾ به لی دره دانان، و پشت دا وان. ﴿۳۳﴾ و [نه بهس ئه فیه وی کر] پاشی قبه جه جو مالا

خو. ﴿۳۴﴾ ئیزال سه ر ئیزایی بو ته بیت [هه ی بی باوه ر]. ﴿۳۵﴾ پاشی ل سه ر ئیزایی بو ته بیت [هه ی بی باوه ر]. ﴿۳۶﴾ ئه ری مرؤف هزر دکه ت، هه ما دئی هؤسا مینیت، بی حساب د گه ل بیته کرن. ﴿۳۷﴾ ما نه چپکه کا ئافی بو، که فئیه د ماله جو بکیدا؟. ﴿۳۸﴾ پاشی بو خو پنا ره، پاشی خودی چی کر و دور ستکر، ده ست و پی و چاف و گو ه دانئ. ﴿۳۹﴾ و ژن و میتر هه ر ژ وی چی کرن [ئانکو کج و کور ب دویف ئیخستن]. ﴿۴۰﴾ ئه ری ما ئه وی هوین هؤسا داین، نه شیت مریان ساخ بکه ته فه؟.

سورة تائیه لقیامه

ل مه دینه بی هاتیه خواری (۳۱) تائیه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستی و بی گۆمان ده مه کی در یژی بی ب سه ر مرؤفیدا بۆری، و ئه و نه بوو، و یی نه نیاس بوو. ﴿۲﴾ ب راستی مه مرؤف ژ چپکه کا ئافا ژن و میتران یا تیکه ل بی چی کری، دا بجه ر بینن کا پاشی دئی چ کار و کریاران که ت، و مه ب گو ه و چاف ئیخست. ﴿۳﴾ بی گۆمان مه ریک یا بۆ رۆن کری، فیجا یان دئی بی شو کور دار بیت و نیعمه ت و که ره میت خودی د گه ل کرین ژ بیر ناکه ت، یان دئی ژ ری دهر که فیت و دئی بی بی نان و خوئی بیت، و ریکا خرابییی دئی گریت. ﴿۴﴾ مه بۆ گا ور و بی باوه ران زنجیر و قهید و ئاگری سنجری بی به ره فکری. ﴿۵﴾ بی گۆمان مرؤفیت قهنج و خودان باوه ر، دئی ژ په رداغه کا تیکه لی کا فووری فه خو ن.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿١﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٣﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٤﴾ وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ بِآسِرَةٍ ﴿٥﴾ تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فَا فَعْوَةٌ ﴿٦﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٧﴾ وَقِيلَ لَهَا مَرْقًا ﴿٨﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٩﴾ وَالْتَفَتِ إِلَىٰ آلِهَا بِالسَّاقِ ﴿١٠﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿١١﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿١٢﴾ وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَنَطَّلُ ﴿١٤﴾ أَوَّلَ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ﴿١٥﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿١٦﴾ أَتَيْسَبُ الْإِنْسَانُ أَن يُنْفِرَكَ سُدَىٰ ﴿١٧﴾ أَلَمْ يَكُن لَكُمْ نُفُوسًا مِّن قَبْلُ يَمُنُّ ﴿١٨﴾ ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً مَّحَاقًا فَنَسُوهُ ﴿١٩﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الْزَوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَيَّ أَن يُخَيَّرَ الْمَوْتُ ﴿٢١﴾

سورة القیامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَو يَكُن شَيْئًا مَّا ذُكِّرُوا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّن نُّطْقَةٍ مِّن سَائِجٍ لَّبْتَلِيهِ فَعَلَّمْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا عَرَّفْنَاهُ الْلُكْحَمِينَ سَلْسَلًا وَأَعْلَلَّا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّا الْأَبْرَارَ يُشْرُونَ مِّن كَاسٍ كَان مِرَاجِعَهَا كَلُورًا ﴿٥﴾

۵۷۸

عَيْنَا لِيَسْرُبَ يَهَا عِبَادُ اللَّهِ فَجَعَلْنَاهَا نَجْرًا ﴿١﴾ يُؤْمِنُ بِاللَّذَرِّ وَالْحَاوِيْنَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٢﴾ وَيُطْعَمُونَ أَلْطَامَ عَلَىٰ حَيْهٍ مَسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٣﴾ إِنَّمَا نَطْعَمُهُمْ لِيُجَاهِدَ فِي سَبِيلِنَا وَلَا يُحِبُّوا
وَلَا يَشْكُرُوا ﴿٤﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا غَمًسًا أَقْطَرِيْرًا ﴿٥﴾ فَوَقَّعْنَاهُم لَأَلْفَيْتَنَّا
ذَلِكَ الْيَوْمَ لِقَاهُمْ فَضْرَعَهُمْ وَمُرُورًا ﴿٦﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ يَمَاصِرًا وَسُجَّاتٍ
وَحَرِيْرًا ﴿٧﴾ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَىٰ الْأَرْبَابِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿٨﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَفْئِدَتُهَا تَذَلِيلًا ﴿٩﴾
وَيَطَافُ عَلَيْهِمْ بِغَابِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَلْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٠﴾ قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ
قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١١﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِرْجَحًا رَّزِيْرًا ﴿١٢﴾ عَيْنَا فِيهَا
سُقًى سَلْسَبِيلًا ﴿١٣﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ خِيْرًا وَإِن تَأْتِيهِمْ فِضَّةٌ فَحِسْبَةُهُمْ
لِلَّذَلِّ الْأَمْثُورِ ﴿١٤﴾ وَإِن تَأْتِيهِمْ كَفْرًا مِّمَّا كَانَتْ عَلَيْهِمْ تُبَابٌ
سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا أَسَاوِرَ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَّاهُمُ الرَّحْمَاقُ
شَرَابًا مَّطْهُورًا ﴿١٥﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لِكُرْحًا لِّمَنْ شَاءَ ﴿١٦﴾ عَيْنَا فِيهَا
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِن تَأْتِيهِمْ فِضَّةٌ فَحِسْبَةُهُمْ لِلَّذَلِّ الْأَمْثُورِ
مِنْهُمْ إِنَّمَا أَوْكَعَ فَرُوقًا ﴿١٧﴾ وَأَذْرَأَسْرَتِكَ بَكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿١٨﴾

الجزء التاسع والعشرون

نه سهر مایى. ﴿١٤﴾ و سیهه راداروباری به حه شستى تیزیکى وانه، و فیتقى و بهرئى وان داروباران یى به رده سته. ﴿١٥﴾ و خز مه تکار، نامانیت زیشی و په رداغیت تهنک و زه لال، ل بهر وان دگپرن. ﴿١٦﴾ نامان ژ زیشینه و بهس تیرا وان یاتى هه ی نه کیم نه زیده. ﴿١٧﴾ و ئەف خودان باوهره د به حه شتیدا ژ په رداغه کى فه دخون، تیکه لى زنجه بیلویه. ﴿١٨﴾ ژ کانیه کى فه دخون دبیژنى سه لسه بیل [ئانکو خووش و نهرم و شرین و سئک]. ﴿١٩﴾ و هنده ک خز مه تکاریت بچوبک ل بهر خز مه تا وان دگهرن، ههر وههر تیدانه، و ههر وهکى خو دمیمن، ئە گهر تو ببینی دى بیژنى لؤلؤ و مرارى ییت به لافن. ﴿٢٠﴾ و ئە گهر تو خو شیییت به حه شستى ببینی، دى بینى ملکه کى به رفروهه، و بى حسیب خو شینه. ﴿٢١﴾ و جلکیت ب خه مل و کهسک ل بهر وانه، ژ نارمویشى تهنک و ستویر، و بازیت زیشی دکه نه ده سیتت خو، و خودایى وان فه خوارانه کازه لال و پاقر دى دته وان. ﴿٢٢﴾ [خودایى مه زن دى بیژته وان]: ئەها ئەفه خه لاتى بزافا هه وهیه، مه بزافا هه وهه قه بویل کر و مه خه لات کر. ﴿٢٣﴾ مه قورئان بیچ بیچه بو ته یاهنارتى. ﴿٢٤﴾ فیتجا بینا خو ل سهر گه هاندنا حوکمى خودى فرهه بکه، و گوهدار یسیا چو گونه هکار و بى باوهران ژ وان نه کهه. ﴿٢٥﴾ و به رده وام نافتى خودى بینه، سپیده و ئیشاران.

﴿۲۶﴾ و ب شهف نفیژان بکه و شه فا خو ب نفیژان ساخ بکه. ﴿۲۷﴾ ئەف گاوری و موشرکه گه له که هه ژ دنیا یی دکهن، و پشتا خو دهنه رۆژه کا گران [کو ئاخه ته]. ﴿۲۸﴾ مه ئەو ییت [ژ چونه ییسی] چیکرین، و مه ئەندامییت وان ییت موکومکرین، و ئەگەر مه بقییت دئی وان ب هنده کییت ژ وان چیتەر گوهورین. ﴿۲۹﴾ ئەفه شیرت و بیرئینانه، و یی باشیا خو بقییت، بلا ریکا خودایی خو بگریت. ﴿۳۰﴾ و هوبین نه شین چو بکهن ئەگەر خودی حهز نه کهت، ب راستی خودی یی زانا و کاربهنه جهه. ﴿۳۱﴾ یی وی بقییت دئی ب بهر دلۆفانیسا خو ئیخت، و بو گونه هکاران ئیزا و نه خو شیهه کا دژوار با بهر هه فکری.

سورة تا مورسه لات

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۵۰) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب بایی ل دویف ئیک دئییت. ﴿۲﴾ و سویند ب هورهبایی هور. ﴿۳﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت عه واران به لاف دکهن. ﴿۴﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت فه رمانیت خودی دئینن، دا راستی و نه راستی ژیک بینه فافارتن. ﴿۵﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت و هیا خودی بو پیغه مبه ران دئینن. ﴿۶﴾ دا خه لکی هه جه تهر بکهن، یان دا خه لکی بتر سینن. ﴿۷﴾ ئەو تشتی سۆز و په یان بو هه وه پی دئیته دان دئی هه ر ئیت. ﴿۸﴾ گافا ستیر رژیان و رۆناهی وان نه ما. ﴿۹﴾ و گافا نه سمان که لشت و دهرزی. ﴿۱۰﴾ و گافا چیا ژ بن دجن و هویر هویر دبن. ﴿۱۱﴾ و گافا وهخت بو پیغه مبه ران هاته ده ستیشانکرن بو حوکم کرنی. ﴿۱۲﴾ بو کیتەر رۆژی هاتیسه باشیخستن؟ ﴿۱۳﴾ بو وی رۆژی ئەو حساب تیدا دا ناقه را خه لکیدا دئیته کرن کو رۆزا قیامه تیهه. ﴿۱۴﴾ ما توچ دزانی، ئەو چ رۆژه. ﴿۱۵﴾ وی رۆژی نه خو شی و ئیزا بو بی باوهرانه. ﴿۱۶﴾ ما مه پیشیییت وان ییت گونه هکار د هیلاک نه برن. ﴿۱۷﴾ پاشی ما مه گونه هکاریت پشتی وان زی، نه دانه دویف. ﴿۱۸﴾ ئەها ئەم فی ب سه ری خرابکاران دئینن. ﴿۱۹﴾ وی رۆژی نه خو شی و ئیزا بو بی باوهران بیت.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿۱﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحْسِنُونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا قَبِيلًا ﴿۲﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ
وَسَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿۳﴾ إِنَّ
هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۴﴾ وَمَا تَشَاءُونَ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۵﴾ يَدْخُلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَاللَّامِئِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۶﴾

سورة المرسلات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿۱﴾ فَالْعَصْفَتِ عَصْفًا ﴿۲﴾ وَالنَّيِّرَاتِ نَشْرًا ﴿۳﴾
فَالْفَرْقَتِ فَرَقًا ﴿۴﴾ فَالْمَلَقَتِ ذِكْرًا ﴿۵﴾ عُدْرًا أَوْ ذَنْدًا ﴿۶﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَفِّعَ ﴿۷﴾ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ ﴿۸﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿۹﴾
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّفَتْ ﴿۱۰﴾ وَإِذَا الرَّسُلُ أَقْبَتَتْ ﴿۱۱﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿۱۲﴾
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿۱۳﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفَصْلِ ﴿۱۴﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۵﴾ لَأَنْزَلُكَ الْوَالِدِينَ ﴿۱۶﴾ ثُمَّ نُنَبِّئُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿۱۷﴾
كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۱۸﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۹﴾

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢١﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٣﴾ فَقَدَرْنَا فِعْفَعًا لِّقَدَرٍ رَوْنٍ ﴿٢٤﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كَهَاتَا ﴿٢٦﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٧﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوْسِي سَمِيحَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فَرَاتًا ﴿٢٨﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣٠﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي تِلْكَشْ شَعْبٍ ﴿٣١﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا تَرْمُونَ بِشَرِّرٍ كَالْفَصْرِ ﴿٣٣﴾ كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٤﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٦﴾ وَلَا يُؤْنَسُ لَهُمْ فِعْعَدُونَ ﴿٣٧﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَىٰ نَ ﴿٣٩﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٤٠﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي ظُلُمٍ لَّوْغٍ وَعُقُومٍ ﴿٤٢﴾ وَفَوَيْكَ يَا مَلَكُوتُ ﴿٤٣﴾ كَلُوا وَأَشْرُتُوا هَبِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾ كَلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا لِّإِكْرَامِكُمْ يَوْمَئِذٍ ﴿٤٧﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْجِعُوا لَا تِرْكَعُوا ﴿٤٩﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾ فَيَأْتِي حَدِيثٌ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

بیت. ﴿۲۵﴾ ئەفە رۆژە کە کەسێ چو ئاخفتن نینه. ﴿۳۶﴾ و دەستویری ژێ بو وان نائیتە دان هەجەتان بگرن. ﴿۳۷﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۳۸﴾ ئەفە رۆژا ژێکفە کرئییە، مە هۆین دگەل بئیت بەری هەو، بئیت کۆمکرین. ﴿۳۹﴾ هە کە هەو فەند و فیلە کە هە بیت بکەن. ﴿۴۰﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۱﴾ هندی خودتێرسن بئیت دبن سەها باغ و بیستانان، و بئیت دناف کاناندا. ﴿۴۲﴾ و بئیت دناف وی فئیقیدا ئەوئێ ل دویف دلی وان. ﴿۴۳﴾ بخۆن و فەخۆن، هەو نۆشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریاربێت هەو کرین. ﴿۴۴﴾ ئەها هۆسا، ئەم قەنجیخواز و قەنجیکەر و خۆشمرۆفان خەلات دکەین. ﴿۴۵﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۶﴾ د دنیا بئیدا بخۆن و پێچە کئێ کە یفئێ بکەن، هۆین خرابکار و گونە هکارن. ﴿۴۷﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۸﴾ و ئەگەر گۆتە وان نفیژان بکەن، نفیژان ناکەن. ﴿۴۹﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۵۰﴾ ئەرئێ ئەو پشتی قورئانی، دئێ باوەر ژ چ گۆتئێ کەن؟!

سُورَةُ نَهْه

ل مه كه هي ها تيه خوارى (۴۰) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ خه لكى مه كه هي پسيارا چ ژ تيك و دو دكه ن؟ [پاشى هه ر سوره تي به رسف دافه، چونكى پسيار نه بو هنديه دا ئه و به رسفى بدن، به لكى بو ديار كرنا حيبه تيبونا حالى وان بوو، و ئه و كراسى وان خو كريه تيدا]. ﴿۲﴾ پسيارا به حس و خه به ر و سالوخي مه زن كو روژا قيامه تيه ژ تيك و دو دكه ن. ﴿۳﴾ ئه و روژا ئه و تيدا دودل. ﴿۴﴾ نه خير دى زانن، بلا دودل نه بن. ﴿۵﴾ يسا نه خير دى زانن، ده مى ب چافى سه رى خو وى راستيا ئه و تيدا دودل، دينن. ﴿۶﴾ چاوا هوين باوه ريبى نائينن كو دى جاره كا دى ساخ بن و ژ گوران رابه نه فه، و ره خ و رو ييت هه وه هه مى نيشان و به لگه نه [ما مه ئه رد بو هه وه و ژينا هه وه و جانه وه ريت هه وه، خو ش نه كريه و

سُورَةُ النَّبَاِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ بَسَاءٌ لَّوْنٌ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَبْعًا مَعْمُونٌ ﴿٤﴾ تُو كَلَّا سَبْعًا مَعْمُونٌ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقَنَّهُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا تَوْمَهُمْ سَبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا الْيَلَّ لِيَا سَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتِنَا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُفْعَخُ فِي الْأُصُورِ قَتَاوُنٌ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلظَّالِمِينَ مَعَابًا ﴿٢٢﴾ لَتَلِيْنَنَّ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَدْخُلُونَهَا فِيهَا بَرْدٌ وَلَا شَرَابٌ ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَقَفَا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

۵۸۲

رانه تيبخستيه و به ره هف نه كريه. ﴿۷﴾ و ما مه چيا نه كرينه سنگ [بو را گرنا ئه ردى، دا نه هيت و بچيت، دا نه لثلفيت، و دا ب چوره خان نه كه فیت، و هه كه ئف چيايه نه بانه ئه رد نه درا وه ستيا، و دا هه ر يى هه ژ هه ژوك بيت]. ﴿۸﴾ و ما مه هوين نه كرينه ژن و مير. ﴿۹﴾ و ما مه خه و (نقستن) بو هه وه نه كريه فه هه سيان [بو نه هيلانا وى وه ستيانا هوين د بزا فا خو يا روژانه دا دينن، و جاره كا دى دزفر نه فه سه ر بزا فا خو]. ﴿۱۰﴾ و ما مه شه ف بو هه وه نه كريه په رده و كراس. ﴿۱۱﴾ و ما مه روژ بو هه وه نه كريه ده مى بزا فا ژينى. ﴿۱۲﴾ و ما مه حه فت ئه سمانيت ب هيز د سه ر هه وه دا ئافانه كرينه. ﴿۱۳﴾ و ما مه چرايه كى گه ش بو هه وه چى نه كريه. ﴿۱۴﴾ و ما مه بو هه وه ئاف و بارانه كا بو ش ژ عه وران دانه ريتيه [و پاشى خودى ته عالا سوود و مفا ييت بارانى ئاشكه را كرن و گو ت]: ﴿۱۵﴾ دا ئه م دان و ده رامه ت و شينكاتى پى بدەين. ﴿۱۶﴾ و دا باخچه ييت تثرى دارو بار، پى بدەين. ﴿۱۷﴾ بى گو مان ئه و روژا ئه و تيدا دودل كو روژا جودا كرنا قه نجى و خرابييه، روژا كو مبون و ژيك فافار تنى، يا درى و پيشيا هه مى چيكراندا و هه ر دى تيت. ﴿۱۸﴾ روژا پف ل شاخكى دتته دان، فيجا هوين پيل پيل دتتن. ﴿۱۹﴾ و ئه سمان وى روژى فه بون و بوونه ده رگه ه. ﴿۲۰﴾ و چيا هه ژيان و بوونه له يلان. ﴿۲۱﴾ ب راستى [وى روژى] دۆژه ل هيل هيشيا بى باوره انه. ﴿۲۲﴾ جهه و دو بيا هيكه بو زیده خرابكاران. ﴿۲۳﴾ كو هه روهه ر دى تيدا مينن. ﴿۲۴﴾ تيدا تام ناكه نه هينكاتيى و فه خوارنا ته زى. ﴿۲۵﴾ ئافا شارياى و كيم و زوخ تى نه بيت. ﴿۲۶﴾ ئه ف جزايه ل دويف كريات و ايه. ﴿۲۷﴾ دنيا ييدا وان چو بو حسابا ئاخه رتى نه ددانا. ﴿۲۸﴾ و باوه رى ب ثايه تيت مه نه دئينان و دگو تن دره ون. ﴿۲۹﴾ هه مى تشت مه ب نفيسين و هه ژمار، سه ر كاغه ز كريه و نفيسيه. ﴿۳۰﴾ دى بخون ژ ئيزايى پيغه تر ئه م ناده ينه به ر هه وه [و ژ ئيزايى پيغه تر ل هه وه زیده ناييت].

إِن لَّمْ تَقِنْ مَقَارًا ۝۳۱ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ۝۳۲ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝۳۳ وَكَأَسَا
 دِهَاقًا ۝۳۴ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ۝۳۵ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً
 حِسَابًا ۝۳۶ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ
 مِنْهُ خِطَابًا ۝۳۷ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَبَّرُونَ
 إِلَّا مَن أَدْرَأَ لَهَ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝۳۸ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن
 شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَتَابًا ۝۳۹ إِنَّا أَنْذَرْنَاكَ عَذَابًا قَرِيبًا يُنظَرُ
 الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ بَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝۴۰

سورة النازعات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتُ غَرْقًا ۝۱ وَالنَّيَظِطُ نَشْطًا ۝۲ وَالسَّيْحَاتُ سَبْحًا ۝۳
 فَالْمُتَقَاتُ سَبْحًا ۝۴ فَالْمُتَبَرَاتُ أَمْرًا ۝۵ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ ۝۶
 تَتَّبِعُنَّ الزُّلْفَةَ ۝۷ فَلَوْبُ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةً ۝۸ أَبْصُرْهَا خَشِيعَةً ۝۹
 يَقُودُونَ أَوْ تَأْمُرُ دُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝۱۰ أَيْدَاكُنَا عِظْمًا تَحْرَهُ ۝۱۱ قَالُوا
 تِلْكَ إِذْ أُنزِلَتْ خَالِيسَةً ۝۱۲ فَاتِمَّاهِي زَجْرَةً وَجِدَةً ۝۱۳ فَإِنَّا هُمْ بِالْأَسْهَرَةِ ۝۱۴
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ۝۱۵ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝۱۶

﴿۳۱﴾ بئى گومان جهی سهره رازیبی بؤ باریزکار و خودیترسانه. ﴿۳۲﴾ ژباغ و ههمی رهنگیت تری. ﴿۳۳﴾ و پهریبیت مه مکهلداى و سینگهلداى و هه فزى و به کدهست. ﴿۳۴﴾ و پهر داغیت تزی مهی [کو سهرى وان پئ نهئیشیت]. ﴿۳۵﴾ خه لکی به حه شتی د به حه شتیدا، ناخفتنیت پویج و په لاج نابهیسن. ﴿۳۶﴾ [تهفه] دان و خه لاته کی دورست و د جهی خؤدایه، ژ خودای ته. ﴿۳۷﴾ خودانی ئورد و ئه سمانان و هندى د ناقهرا واندا، خودای دلوفانه کهس نهئیت د بهرپا باخفت. ﴿۳۸﴾ پؤژا کو جبریل و ملیکات ب ریز رادوهستن، و کهس ناخفتیت مه گهر تهو نه بیت یی خودی ری بدتی، و ناخفتنا دورست و د جهی خؤدا بکته. ﴿۳۹﴾ تهو پؤژه یا راست و دورسته، فینجا یی فیا بلا ریکا فه گهریانی ب بال خودای خؤفه خوش بکته. ﴿۴۰﴾ ب راستی مه هوین ژ ئیزایه کا نیزیگ ترساندن پؤژا مرؤف کریاریت خؤ دینیت، و گاور دبیژت: خؤزی ئه ز هه ئاخ بامه و ساخ نه بوو بامه فه.

سوره نازیعات

ل مه که هئ هاتیبه خوارى (۴۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب وان ملیکاتیت ب دژواری جانئ گاوران دکیشن. [هه ل دهستپیکا کیشنانا پوحئ دئ که فنه بهر ئیزا و نه خوئشیان، و ب توند و دژواری و بئ رهحم ملیکات جانئ وی دکیشن، دا ههمی گهه و باریت وی بهر ئیزا بین]. ﴿۲﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت ب رهحته تی و نهرمی جانئ خودان باوهران دکیشن [دهمی مرؤفی چاک و باوهریدار دکه فته د سهکه راتیدا، ملیکات رهحته پئ دهن و نهرم و رهحته جانئ وی دکیشن، دا نهئیشیت، و دا بزانیت کو تهو یی ل سهر وهغه رکا خوئ، و دئ بهر ب ژینه کا خوئتر چیت]. ﴿۳﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت فهرمانیت خودئ ب لهز دیننه خوارئ. ﴿۴﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت بهر به زینکی ب جانان دکن، بؤ جهی وان یی دویاهیبی. ﴿۵﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت کاروباری بوئی ئانکو و جودئ، ب فهرمانا خودئ ب سهر و بهر دکن. ﴿۶﴾ [سویند ب فان ههمیان] پؤژا ئهرد ب بارئ خؤفه دهه ژیت [هه دئ ئیت، دهمی پفا ئیکئ ل شاخکی دئیته دان ههمی تشتی خودان پوح پئ دمرن]. ﴿۷﴾ د پشتر پفا دی ژئ دئیت [کو سهرى رابوونا مرؤفانه]. ﴿۸﴾ وئ پؤژئ هندهک دل د پهریشان و ب ترسن. ﴿۹﴾ د چاف شوؤر و ب ترسن. ﴿۱۰﴾ دبیژن ئه ری پشتی مرنئ ئهم دئ ساخ بینه فه، و دئ زفرینه سهر حالی خوئ یی ئیکئ، پشتی مرنئ. ﴿۱۱﴾ ئه ری پشتی ئهم دینه کو مه کا ههستیکیت هه لوهریای. ﴿۱۲﴾ [ب ترانه فه و ژ نه باوهری] دبیژن: ته گهر وهیبت و راست بیت [کو ئهم جاره کا دی دئ ساخ بینه فه، پشتی ئهم دمرین] ته فه زفرینه کا خوساره ته. ﴿۱۳﴾ دوبرنه ئیخن ب پفا دووی هوین دئ رابنه فه [و دئ ل مهیدانا حه شری حازربن]. ﴿۱۴﴾ پشتی وئ پفی، جهی زکی ئاخئ هوین دئ سهر ئاخ بن. ﴿۱۵﴾ ما ته های ژ سوچه تا موسای نه بوویسه؟ ﴿۱۶﴾ دهمی خودئ ل نهالا پیرؤز (طوی) ل چیاپی (سینا) گازی کریئ.

﴿۱۷﴾ گوتیسی: هه‌ره ده‌ف فیرعه‌ونی، گه‌له‌ک یی د سهر پی خودا چۆی و د سته‌می‌دا زی‌ده یی خراب بووی. ﴿۱۸﴾ بیژی: ته دل تی هه‌یه ل خو بزفری، و خو ژ گونه‌هان بشۆی. ﴿۱۹﴾ [بیژی]: و ئەز دئی به‌ری ته ده‌مه خوداییی ته، دا تو بترسی. ﴿۲۰﴾ و مووسایی نه‌دی‌تیا (موعجیزه‌یا) مه‌زن نیشا دا، کو دار دبوو مار. ﴿۲۱﴾ فیرعه‌ونی باوهر ژئی نه‌کر، و گوهدارییا خودی نه‌کر. ﴿۲۲﴾ پاشی پشت دا باوهریی (ئیانی)، و له‌زل خرابیا مووسایی و خودان باوهران کر. ﴿۲۳﴾ خه‌لک ل خو کۆمکر و بانگ هلدیرا. ﴿۲۴﴾ گۆت: ئەز خودی و خودانی هه‌وه یی مه‌زنم، و هه‌وه ژ من پی‌قه‌تر چو خودی نینن. ﴿۲۵﴾ ئینا خودی ل سهر دنیا یی خه‌نداند، و ل ناخه‌رتی دۆزه‌ه کره بارا وی [و خودی ئیزایا دنیا یی و ناخه‌رتی دا به‌را]. ﴿۲۶﴾ ب راستی چیرۆکا فیرعه‌ونی چامه و عیبه‌ته، بو وی یی ژ خودی بترسیت. ﴿۲۷﴾ ئه‌ری ساخ‌کرنا هه‌وه پشتی مرنی ب زه‌مه‌تره یان چیکرنا ئه‌سمانی؟ ﴿۲۸﴾ بانی وی بلند کر و بی

کییاسی دورست کر. ﴿۲۹﴾ شه‌فا وی تاریکر و رۆژا وی ب رۆناهی ئیخست. ﴿۳۰﴾ و ئه‌رد پشتی هنگی ل سهر ئاوییی هیکی راست و خو شکر بو ژیانئ. ﴿۳۱﴾ و ئاف و چه‌ره ژئی ده‌ر ئیخست. ﴿۳۲﴾ و چیا بو کر نه‌سنگ، دا نه‌هه‌ ژیییت. ﴿۳۳﴾ دا هوین هه‌می پیکشه ب جانه‌وه‌ریت خو فیه‌ مفای ژئی وه‌ر گرن. ﴿۳۴﴾ ئەگه‌ر ئەو رۆژا ب ترس و سه‌هم هات [رۆژا ژ ترسا وی، سهری بچوکیان سپی دییت]. ﴿۳۵﴾ رۆژا کار و کریاریت مروقی دئینه بیرا مروقی. ﴿۳۶﴾ و رۆژا دۆزه‌ه‌ل خودان چاقان دیار دییت. ﴿۳۷﴾ فئيجا ئەو که‌سی گه‌له‌ک سته‌م و زۆری کرین، د ده‌ره‌قا خودیدا. ﴿۳۸﴾ و ژیان سهر دنیا یی چیر فای ژ ژیان ناخه‌رتی [و ژیان دنیا یی ب سهر یا ناخه‌رتی ئیخستی]. ﴿۳۹﴾ ئەها دۆزه‌ه‌ جهی و یییه. ﴿۴۰﴾ به‌لی ئەو که‌سی ترسا راوه‌ستیانا به‌را به‌ری خودی د لیدا، و به‌ری خو ژ دلخواستی وه‌ر گیرای. ﴿۴۱﴾ به‌هه‌شت دئی بیته جهی وی. ﴿۴۲﴾ پسپارا قیامه‌تی ژ ته دکه‌ن [هه‌ی موحه‌مه‌د] کا که‌نگی دئی رابیت؟! ﴿۴۳﴾ ما توچ ژئی دزانی هه‌تا پرسا وی ژ ته بکه‌ن (ئانکو توژی نوزانی که‌نگی دئی رابیت). ﴿۴۴﴾ بی گۆمان دوپا هییا دنیا یی و هاتنا قیامه‌تی، به‌س خوداییی ته دزانی. ﴿۴۵﴾ کارئ ته به‌س ترساندن و ناگه‌ه‌کرنا وی که‌سییه یی ژئی بترسیت. ﴿۴۶﴾ ده‌می ئەو دینن، دئی هزرکه‌ن مرنا وان ژ بیته‌کا سپیده‌یی یان ئیقاری پی‌قه‌تر نه‌کیشایه.

سوره هتا عه به سه

ل مه كه هئى هاتيه خوارى (۴۲) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ مرويتا وى [پيغه مبهرى] نه خو شبوو و بهرئى خو ژئى و هر گزپا [مخسه د پيغه مبهره، ده مئى (عبدالله) يئى كورئى (أم مكتوم) هاتيه دهف و ئەو يئى مژويل بوو ب پروى سببئت قوره يشيانقه، و دل تئى هه بوو باوهر يئى بينن، و ددعوها وان دكر و ژ ئاگرئى جهه نه مئى دترساندن، و دوى و هختيدا و ئەو يئى ب فان گر ه گرانقه مژويل، (عبدالله) هاته دهف و گو تئى: ئەو تئشئى خودئى نيشا ته دايى بو من زئى بيژه و نيشا من بده، پيغه مبهرى (سلاقيت خودئى ل سهر بن) نه دفيئا ناخفتنا وى د گهل فان گر ه گران بيته فه برين، ژ بهر هندئى مرويتا وى نه خو ش بوو. ﴿۲﴾ ده مئى كوره (ابن أم مكتوم) هاتيه دهف. ﴿۳﴾ ما توج دزاني بهلكوو هاتيبئت، خو ژ گونه هان بشوئت. ﴿۴﴾ يان پيغه بچيت و مفاى ژ شيره نيئت ته و هر بگريت. ﴿۵﴾ و هه چيئى پشت دا باوهر يئى، و خو بئى منته كر و پشتا خو ب مالى خو گهرم كر. ﴿۶﴾ تو پيغه دميينى و بهر نادى. ﴿۷﴾ خو پيغه نه تئيشينه ئە گهر باوهر يئى ب ته نه تئيبئت، يا ته زئى بهس را گه هاندنه.

الحزب الاول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۱ اَنْ جَاءَهُ الْاَعْمَى ۲ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهٗ يَرِي ۳ اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِكْرُ ۴ اَمَّا مَنِ اسْتَعْنَى ۵ فَاَنْتَ لَهٗ صَدِّى ۶ وَمَا عَلَيْكَ الْاِذْرُ ۷ وَاَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۸ وَهُوَ يَخْفَى ۹ فَاَنْتَ عَنْهٗ تَلَهَّى ۱۰ كَلَّا اِنَّهَا لَتَذْكُرٌ ۱۱ لِّمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ ۱۲ فِى صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ۱۳ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۱۴ بِاَيْدِى سَفَرَةٍ ۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۱۶ قُلْ الْاِنْسَانُ مَا اَكْفَرُ ۱۷ مِنْ اٰتِى نَبِىٍّ خَلَقَهٗ ۱۸ مِنْ طِينَةٍ خَلَقَهٗ وَفَقَدَرَهُ ۱۹ نَزَّلَ السَّيْلَ بِرِيسٍ ۲۰ نَزَّلَ اَمَّا نَهٗ رَاقِبَرَهُ ۲۱ نَزَّلَا اَسْاَةً اَنْشَرَهُ ۲۲ كَلَّا لَمَّا بَقِىَ مَآءُ رَمَدٍ ۲۳ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلَىٰ طَعَامِهٖ ۲۴ اِنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا ۲۵ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ۲۶ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانَ حَبًّا ۲۷ وَعَبْدًا لِّقَضْبًا ۲۸ وَيَتُوبًا وَاَخْلَافًا ۲۹ وَصَدَائِقَ غَلَبًا ۳۰ وَفَكَهْمَةً وَاَبَا ۳۱ مَتَعًا لِّكُرِّ وَاَلْعَمَكُرِّ ۳۲ فَاِذَا جَاءَتْ اَلصَّآخَةُ ۳۳ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيهِ ۳۴ وَاُمِّهٖ وَاَبِيهِ ۳۵ وَصَحْبَتِهٖ ۳۶ وَيَنْبِى ۳۷ لِكُلِّ اَقْرَبِى مَنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ نَّشَانَ بَعْضِهٖ ۳۸ وَاُخُوهُ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۳۹ صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۴۰ وَاُخُوهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِمْ غَبْرَةٌ ۴۱

۵۸۵

﴿۸﴾ و هه چيئى ژ فيان و ژ دل، هاته دهف ته. ﴿۹﴾ و دلئى وى ژ خودئى ب ترس. ﴿۱۰﴾ تو وى ژ بير دكهى، و دميينه ب تئيكئى ديفه. ﴿۱۱﴾ نه خيژر و نه كه، ئەف فه مينه و نايه تيبئت ددهر هه قدا هاتين، بؤ بير هاتن و پيغه چؤ نيئه. ﴿۱۲﴾ هه چيئى بغيئت دئى مفاى ژئى و هر گريت و ل سهر ريژه چيت. ﴿۱۳﴾ و ئەف بير هاتن و پيغه چؤ نه، دهندهك كئيباندانه د پير و زن. ﴿۱۴﴾ [ئەو كئيب بيت] بلند و خودان ريز و رويمهت و پاقرن. ﴿۱۵﴾ ددهستئى هندهك مليا كه تاندا نه، تئيلچينه دنابقهرا پيغه مبهرا اندا. ﴿۱۶﴾ ئەو مليا كه ت بيت خودان ريز و رويمهتن، و بئى فهر مانيسا (بئى ئە مريا) خودئى ناكه ن. ﴿۱۷﴾ وهى بؤ مروئى، چه ندى بئى نان و خوئيه و چه ندى بئى ژرئى دهر كه قئيبه. ﴿۱۸﴾ خودئى ژ چ چيكره بيرا وى دئيبنيته بنه تارئ وى، دا خو مهنز نه كه ت و ب خو نه خريئت، و خو ل سهر سهرئى به نيئت خودئى مهنز نه كه ت. ﴿۱۹﴾ ژ چي كه كئى، بئى كئياسى و ئەو يئى تهكوزو چيكرى. ﴿۲۰﴾ پاشى ريكا بوونئى بؤ ب ساناهى تئبخستئى [و ژيان بؤ ساناهى كر و ههردو ريك بؤ ئاشكه راكرن، ريكا باشيئى و باوهر يئى و ريكا خرايبيئى و گاوريئى، كا وى كيژ بغيئت بلا بؤ خو وئى بگريت]. ﴿۲۱﴾ پاشى مراند و بن ئاخ كر، [دا بينا وى ب سهر ساخاندانه نيئت، و دهه به (وحش) نه خو ن بؤ هندئى بئى بها نه نيئت]. ﴿۲۲﴾ پاشى ده مئى خودئى فيا، دئى زبندئى كه ت فه. ﴿۲۳﴾ نه خيژر د سهر في هه ميپزا، تئشئى خودئى ژئى فيايئى نه كر. ﴿۲۴﴾ بلا مروف بهرئى خو بده ته خوارن و فه خوارنا خو [و هو بريك هزرا خو تيدا بكهت، كا چاوا دبنيته خوارن و دئيبته بهر دهستئى وى]. ﴿۲۵﴾ مه ئاف ژ عه و ران داريت. ﴿۲۶﴾ و مه ئەرد ب گل و گيا و شينكاتيه كه لاشت. ﴿۲۷﴾ مه دان و دهر امهت ژئى دهر تئبخست [وهكى دهخلى و جهه وى و برنجى، كو خوارنا سهره كئيه بؤ مروئى]. ﴿۲۸﴾ ههروه ساترى و زهروه وات ژئى. ﴿۲۹﴾ و زهيتون و دارقه سپ ژئى. ﴿۳۰﴾ و جنيك و بيستانيت تئيكرا ژئى. ﴿۳۱﴾ و فيقى و چه ره ژئى. ﴿۳۲﴾ سوود و مفا بؤ هه وه و تهرش و دهواريت هه وه. ﴿۳۳﴾ فيجائه گهر رؤژا مروئى ژ گو هان دكهت (كو رؤژا قيامه تئيه) هات. ﴿۳۴﴾ رؤژا مروف ژ برايئى خو دره فئيت [و براتنيا خو يا دهبايئى ژ بير دكهت، و ژ ترساندا پشتا خو ددهتئى]. ﴿۳۵﴾ رؤژا مروف ژ دهبايئيت خو دره فئيت، و كهس خو ل كه سئى نه كه ته خودان. ﴿۳۶﴾ رؤژا مروف ژ زن و زارو كئيت خو دره فئيت [ئەو زن و عهبايئى دنباييدا هند چه ژئى دكر، و سهر خاترا وان، سينگئى خو دئبخسته هه مئى نه خو شيبان، ئەفرؤ دئى ژئى ره فئيت]. ﴿۳۷﴾ ههر تئيك وئى رؤژئى ب خو فه يئى مژويله، و حالئى وى بهسى ويه. ﴿۳۸﴾ وئى رؤژئى هندهك سهر و چاف د گه شن. ﴿۳۹﴾ دهف ب كه نئى و بهخته وهر و دلخوشن. ﴿۴۰﴾ و هندهك سهر و چاف وئى رؤژئى د شوپ و توزه ويه.

﴿۴۱﴾ ره شاتییی هلهچینه. ﴿۴۲﴾ ئه ها ئه فه نه، گاوری ت ژ ری دهر که فیتییت گونه هکار.

سورة تاه کویر

ل مه که هی هاتییه خواریی (۲۹) ثایته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده می پوژ دتیته وهریچان و تاری دیت، و پوناهییا وی نه مینیت [کو ئه فه دهستییکا خرابکنا دنیا ییی]. ﴿۲﴾ و ده می ستیر هلدوهریین و پارچه پارچه دبن، و گه شاتییا وان دچیت. ﴿۳﴾ و ده می چیا بهریا دبن، و ژ جهی خو دهر دکه فن و پرت پرت دبن. ﴿۴﴾ و ده می حیشتیریت ئاقس، ژ ترسیت فی پوژیدا، بی خودان دمین [بهس ئه فه نمونیه بو پونکر و دیارکنا رهوشا فی پوژئی، چونکی پوژا قیامه تی چو حیشتیر نین، بهلی ژ ترسیت فی پوژیدا مالی ژ هه مییان عهزیز تر ل دهف عه ربان، دی هیلن و پاتکا خو دهنی، هه لهت ژ ترس و له رزای فی پوژئی].

﴿۵﴾ و ده می جانوه ری ت کویشی و دورنده دتیته کومکر، ژ ترساندا کوم دبنه سه ری ت. ﴿۶﴾ و ده می کناریت دهر بیان دپه قن، و دهریا خو لیک دهن. ﴿۷﴾ و ده می روح جاره کا دی دز فریته سه ره شان. ﴿۸﴾ و ده می کچاب ساخی هاتییه بن ئاخکر، دپرسیت. ﴿۹﴾ ب کیژ گونه هی هاتییه بن ئاخکر و هاته کوشتن. ﴿۱۰﴾ و ده می کاغه زیت کار و کریاران دتیته به لافکر. ﴿۱۱﴾ و ده می ئه سمان ژ جه دچیت و پرت و په راته دیت. ﴿۱۲﴾ و ده می دوژه ه دشارییت و دسنجریت. ﴿۱۳﴾ و ده می به حه شت به رهه ف دیت بو خودیناسان. ﴿۱۴﴾ هنگی هه رتیک دی زانیت، کاچ بو خو به رهه فکرییه. ﴿۱۵﴾ ئه ز سویند دخوم، ب هه می ستیریت پوژئی به رزه و شه فی دیار. ﴿۱۶﴾ ئه ویت د چهر خیت خو دا دز فرن، و ب شه ف دچرسن. ﴿۱۷﴾ ئه ز سویند دخوم، ب شه ف ده می پوناهییی هلدچنیت. ﴿۱۸﴾ ئه ز سویند دخوم ب بهر سپیدئی، ده می ب پوناهییا خو فه دتیته. ﴿۱۹﴾ ب راستی ئه ف قورئانه ژ ئینانا جریلی خودان رییز و رویمه ته. ﴿۲۰﴾ یی خودان هیزه، و ل دهف خودانی عه رشی [کو خودییه] جهی خو هیه. ﴿۲۱﴾ ملیاکه ت ژیرا گو هدارن، و ل دهف خودی یی دهستیپاکه [ل سه ره گه هاندنا په یاما خودی]. ﴿۲۲﴾ [گه لی خه لکی مه که هی]، هه فاللی هه وه [ئه وی هه وه بهری نوکه هه فالینی دگه ل کری، و باش نیاسی کو مو حه مه ده] نه یی دینه. ﴿۲۳﴾ پیغه مبهری (سلاقیت خودی ل سه ر بن)، جبریل ل سه ر په رنگی وی یی دورست و ب ئاشکه رای ل په ری ئه سمانی دیت. ﴿۲۴﴾ و [مو حه مه د] یی بی کئاسییه (بی ته خسیرییه) دگه هاندنا بانگ و په یاما خودیدا. ﴿۲۵﴾ و قورئان نه ئاخفتنا شه پتانه کی ره جانندییه. ﴿۲۶﴾ هوین دی کیفه چن، و چ ریکا ژ فی ریکی باشتر دی گرن؟! ﴿۲۷﴾ قورئان شیرت و پوناهییه ژ بو هه می خه لکی. ﴿۲۸﴾ بو هه ره که سی بقیته سه ر راست و راسته ری بییت. ﴿۲۹﴾ هوین نه شین وی ریکا راست ژئی بگرن، ب هاریکارییا خودی خودایی هه می جیهانان نه بییت، (نانکو ئه گه ر خودی حه ز نه که ت هوین نه شین ریکا راست بگرن).

سوره تا ئینفطار

ل مه که هئی هاتیسه خواریی (۱۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده می ته سمان دکه لشیت و دکه فیت. ﴿۲﴾ و ده می ستیر دکه فن و دپر تکن. ﴿۳﴾ و ده می دهر یا هه می دپه فن، و هه می دینه ئیک دهر یا. ﴿۴﴾ و ده می گوژ سه ریگ و بنیک دبن، و مروّف ب سه ردکه فن و ژئی دهر دکه فن. ﴿۵﴾ هنگی هه ر ئیک دئی زانیت کا چ ل پئیشیا خو کریه، و چ ریگا باش یان یا خراب ب پاش خوّفه هیلایه. ﴿۶﴾ هه می مروّفوچ تود سه ردابری، تو ریگا خودئی نگر ی. ﴿۷﴾ نه خودایی بی کییاسی و راست و دورست تو چیگری. ﴿۸﴾ نه خودایی تود وینه یه کی لیگدایدا کو وی فیایی، تو چیگری. ﴿۹﴾ نه خیر... هوین پشتا خو ددنه روژا جزادانی، و باوهریی بی نائین و هوین دهر و ددانن. ﴿۱۰﴾ و ب راستی هنده ک ملیاکه ت

دزیره فانن ل سه ر نفیسینا کار و کریاریت هه وه. ﴿۱۱﴾ نه وهنده ملیاکه تیت خودان ریز و رویمه تن، هه ر تشته کی هوین بکه ن دفئیسن. ﴿۱۲﴾ دزانن و دفئیسن، یا هوین دکه ن. ﴿۱۳﴾ هندی چاک و خودیناسن، دئی د خو شیان و د بهه شتیدا بن. ﴿۱۴﴾ و هندی گونه هکار و خرابیخوازن، دئی د ناگری دوژه هییدا بن. ﴿۱۵﴾ روژا جزادانی دئی چنه تیدا. ﴿۱۶﴾ ب چ ریگان ژئی رزگار نابن و نه شین ژئی بره فن، و ههروهه ر دئی تیدا بن. ﴿۱۷﴾ توچ دزانی روژا جزادانی یا چاوایه؟ ﴿۱۸﴾ دیسا توچ دزانی نه وه چ روژه؟ ﴿۱۹﴾ نه و روژه که که س مفای ناگه هینیته که سی، و نه شیت بهر فانییی ژئی بکه ت، و وی روژئی فه رمان فه رمانا خودییه و بهس.

سوره تا موطفه فین

ل مه که هئی هاتیسه خواریی (۳۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ وهی ئیزا و نه خو شیی، بو ترازی دز و پیشان دزان. ﴿۲﴾ نه ویت ده می ب پیشان و کیشان ژ خه لکی دکرن، ب دورستی هه قی خو دخوازن. ﴿۳﴾ به لی ته گه ر ب کیشان و پیشان فروتن، ترازییی ددزن و ب دورستی نا کیشن. ﴿۴﴾ ما ته قیت هه نی هزارا بوونا پشتی مرئی ناکه ن؟

سوره الانفطار

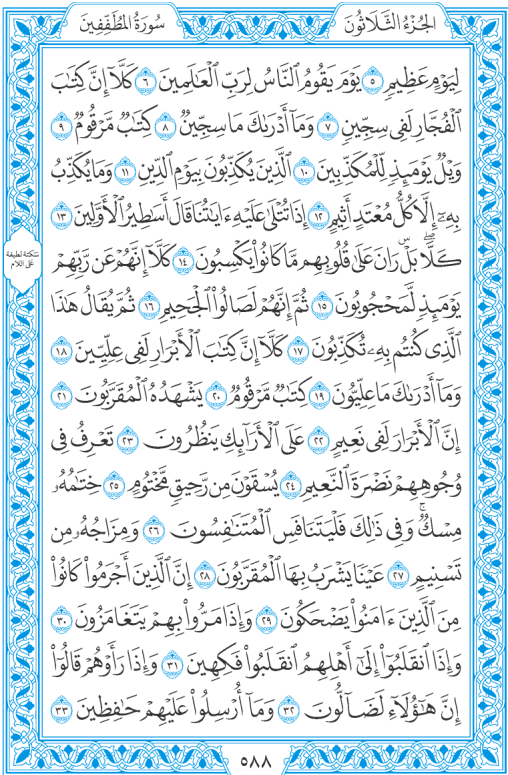
بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿۱﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَبَهَتْ ﴿۲﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿۳﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿۴﴾ عَلِمْتَ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿۵﴾ بَيَّنَّا لِلْإِنْسَانِ مَا عَرَفَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿۶﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿۷﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا سَاءَ رُكْبِكَ ﴿۸﴾ كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالْبَيِّنَاتِ ﴿۹﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿۱۰﴾ كِرَامًا كَتِيبِينَ ﴿۱۱﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۱۲﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿۱۳﴾ وَإِنَّ الْأَفْجَارَ لَفِي حَجِيمٍ ﴿۱۴﴾ يَصْأَوْنَهَا يَوْمَ الْبَرِّ ﴿۱۵﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿۱۶﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْبَرِّ ﴿۱۷﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْبَرِّ ﴿۱۸﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿۱۹﴾

سوره المطففين

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ وَيَلِّ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿۱﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿۲﴾ وَإِذَا كَالُوا لَهُمْ أَوْ رَزَوْنَهُمْ يَخْسِرُونَ ﴿۳﴾ أَلَا يَأْظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿۴﴾

﴿٥﴾ بۆ رۆژه کا ب ترس و سه هم [کو پوژا دوپهاهییه].
﴿٦﴾ پوژا ههمی مروفل بهر خودی ول بهر فه رمانا
وی رادوه سستن. ﴿٧﴾ نه خیر و نه کهن، هندی دهفته را
به دکارانه (گونه هکارانه) د تو مارا دۆژه هیاندایه.
﴿٨﴾ توج دزانی شه و تو ماره چییه؟ ﴿٩﴾ دهفته ره کا
ب ناف و نیشانه. ﴿١٠﴾ وهی ئیزا و نه خو شیا وی
پوژئی بۆ بی باوه و خودی نهناس و گونه هکاران
بیست. ﴿١١﴾ شه ویت بی باوه ژ هاتنا پوژا جزادانی، و
دروه ددانن. ﴿١٢﴾ شه و تئی یی ژئی بی باوه ره و دره
ددانیت، شه وی سته مکار و گونه هکار بیست. ﴿١٣﴾ ده می
قورئان بۆ دئیته خواندن، دبیزیت: شه فه گۆتگۆتک و
شه فسانه ییت پیشیانن. ﴿١٤﴾ نه خیر و نهینه... به لکوه
گونه هییت وان دلئی وان گرتییه و کۆره کرییه.
﴿١٥﴾ نه خیر... شه وی پوژئی [پوژا دوپهاهییه] ژ دیتنا
خودی بی بارن. ﴿١٦﴾ پاشی شه وی چنه د دۆژه هییدا
و دی ئیزای بینن. ﴿١٧﴾ پاشی ملیاکه تیت دهر گه هشان
دی بیژنه وان: شه ها شه فه شه وه یا هه وه باوه ری پی نه ی
و دره ددانا. ﴿١٨﴾ ب راستی دهفته را خوش مروفل و
خودیناسان دجهه کی به حه شتی یی بلند دایه. ﴿١٩﴾ توج دزانی، شه و جهی بلند بی چاوایه. ﴿٢٠﴾ دهفته ره کا
ب ناف و نیشانه. ﴿٢١﴾ ملیاکه تیت خودان ریز و رومیت ل دهف خودی، دی فی دهفته ری تاماده کهن و پوژا
دوپهاهییه شاده یی بۆ دهن. ﴿٢٢﴾ هندی خوش مروفل و خودیناسن، دی د به حه شتیدا بن. ﴿٢٣﴾ دی ل سهر
ته ختیت چاره فکری، به ری خو دهنه وی خیرا خودی بۆ وان به ره فکری. ﴿٢٤﴾ دی نیشانیت خو شیی
دناف چاقیت وانرا بینی. ﴿٢٥﴾ دی ژ مه یه کا سهر مۆر فه خو ن. ﴿٢٦﴾ دوپهاهییا وی فه خواری تاما مسکی
ددهت، بلا هه فیک هه فکیی شه ها بۆ فی بکن. ﴿٢٧﴾ تیکه لی وی ژ کانیه کا زیده ب قه دره د به حه شتیدا.
﴿٢٨﴾ کانیه که خودیناس و خوش مروفل ری شه دخو ن. ﴿٢٩﴾ شه ویت ژ ری دهر که فتین د دنیا ییدا، بۆ خو
ب خودان باوه ران دکهنین. ﴿٣٠﴾ ده می د بهر وانرا دبۆرین، چاقیت خو ل هه فدوه دنقاندن. ﴿٣١﴾ ده می
دزفرینه مال بۆ خو دکرنه پی ترانک، و خو شی ری ددیتن د سوجه تیت خو دا. ﴿٣٢﴾ شه گهر ددیتن دگۆتن:
شه فه نه بیت گومرا و ریبه رزه. ﴿٣٣﴾ شه و ریده ره که فتی نه هاتینه هنارتن کوزیره فانیی ل وان بکن.

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفْرِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ تُوْبَتْ أَلْهَآءُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱ إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۚ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۚ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۙ
۲ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۙ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۙ يَتَأْتِيهَا
۳ الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَاجِدٌ لِّىَ رَبِّكَ كِدْحًا فَمَا لِقَابِيهِ ۙ ۱ فَمَا مَن أَوْقَى
۴ كِتَابَهُ بِمِيزَانِهِ ۙ ۷ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا أَيْسَرًا ۙ ۸ وَيَنْقَلِبُ
۹ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۙ ۱ وَأَمَّا مَن أَوْقَى كِتَابَهُ وَرَأَاهُ ظَهْرَهُ ۙ ۱۰ فَسَوْفَ
۱۱ يَدْعُوا ثُبُورًا ۙ وَيَصْلِي سَعِيرًا ۙ ۱۲ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۙ ۱۳
۱۴ إِنَّهُمْ ظَنُّوا أَن لَّنْ يَحُورَ ۙ ۱۵ عَلَىٰ رَبِّكَ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۙ ۱۶ فَلَا أُقِيمُ
۱۷ بِالسَّفَقِ ۙ ۱۸ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۙ ۱۹ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۙ ۲۰
۲۱ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ۙ ۲۲ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۙ ۲۳ وَإِذَا قُرِئَ
۲۴ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْمَعُونَ ۙ ۲۵ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُكَلِّمُونَ
۲۶ وَاللَّهَ أَعْلَمُ بِمَا يُحْمَلُونَ ۙ ۲۷ فَبَتَّيْنَهُمْ بَعْدَآبِ الْآبِ ۙ ۲۸

الحزب
الجزء

سخنة

سوره تا ئینشیقاق

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۲۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ ده می ته سمان پرت پرت دبیت. ﴿۲﴾ و [ته سمانی] گوهدارییا خودایی خو کر، و گوهدارییا فهرمانا خودئ ل سهر پیدقی بوو. ﴿۳﴾ و ده می ته رد راست دبیت، و چو که ند و کور و چیا تیدا نه مینن. ﴿۴﴾ و ناف زکی خو ژ مریبیت تیدا و ههر تشته کی دی، سهر نه رد کر و چو د ناف خو دا نه هیلا. ﴿۵﴾ و گوهدارییا خودایی خو کر، و گوهدارییا فهرمانا خودئ ل سهر پیدقی بوو. ﴿۶﴾ هه ی مرؤفو، ههر تشته کی تو خو پیشه دوه ستینی، و تو د گهل کارئ خو دئ چیه

به ران به ری خودایی خو. ﴿۷﴾ فیجا ههر که سی ده فته را خو ب دهستی راستئ و هر گریت [ملیا که تا دایی و ب دهستی راستئ و هر گرت]. ﴿۸﴾ دئ حسیه کا سفک د گهل ئیته کرن. ﴿۹﴾ و دئ ب دلخوشی ب سهر که س و کاریت خو دا زفریت. ﴿۱۰﴾ و نه و که سی ستویی وی هاته قراندن، و ده فته رکا کار و کریاریت خو ژ پشتقه و هر گرت [وه ختی ملیا که ته ده فته ران دئینن مرؤفی چاک یی ژ خو پشتراسته و کتیبنا خو ب دهستی راستئ و هر دگریت، به لی گونه هکار خو دنیا سیت دئ قه ده میت وی شکین و بیسترکی گریت، و یه للا دشیت ب دهستی چه پی و هر گریت]. ﴿۱۱﴾ هنگی دئ مرنا خو خوازیت و نفرینان ل خو که ت. ﴿۱۲﴾ و دئ چیه د دژ هیدا و ئیزایی بینیت. ﴿۱۳﴾ نه و د ناف که س و کاریت خو دا ل سهر دنیا یی یی دلخوش و شاد بوو. ﴿۱۴﴾ نه وی هزر دکر ناچیه بهر دهستی خودئ، و جاره کا دی ساخ نایته فه پشته مرنئ. ﴿۱۵﴾ نه خیر و هینه چونکی خودئ ئا که هدارئ هه می کار و کریاریت وی بوو. ﴿۱۶﴾ سویند ب سوراتیا رورثا فابوئی. ﴿۱۷﴾ سویند ب شه فی، و ب ههر تشته کی کوم دکه ت و دجفینیت. ﴿۱۸﴾ سویند ب هه یفا چاره شه فی. ﴿۱۹﴾ هوین دئ ژ رهوش و پهر گاله کی چنه د رهوش و پهر گاله کا دیدا. ﴿۲۰﴾ فیجا وان خیره بوچی نه و باوهریی نائینن؟ ﴿۲۱﴾ ده می قورئان بو وان دئبته خواندن نه و گوهدارییا وی ناکهن، و سوجه یی بو نابه ن. ﴿۲۲﴾ نه به س سوجه یی بو نابه ن به لکی نه قیت بی باوهر، قورئانی و رورثا قیامه تی دهره و ددانن. ﴿۲۳﴾ و خودئ دزائیت کا نه و چ دلی خو دا فه دشین (و کا چ دلی و اندایه)؟ ﴿۲۴﴾ فیجا مزگینیا ئیزا و نه خو شیه کا دژوار بده وان..

﴿۲۵﴾ ژ بلی وان ئه ویت باوهری ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین، خه لاته کئی بی قه برین بو وان هه یه.

سوره تا بروج

ل مه کههئ هاتیه خوارئ (۲۲) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب وی ئه سمانی، یئ ستر لئ خودان جه و قویناخ. ﴿۲﴾ و سویند ب وئ روژا ژشان پی هاتیه دان (کو روژا قیامه تیه). ﴿۳﴾ و سویند ب وان ییت شاده ییی ددهن، و ب وان ییت شاده بی بو وان دئیته دان. ﴿۴﴾ خودانیت خه نده کئ ژ په حم و دلوفانیسیا خودئ هاتنه دویر ئیخستن. ﴿۵﴾ خودانیت ئاگری ب داردوی. ﴿۶﴾ ده می ئه و ل دور ئاگری د روینشتی. ﴿۷﴾ و وان نزییک سه ره پهر شتیا قئ نه خوشیی دکر، و ددیتن کاچ ب سه ری وان باوهر داران دهات و به ری خو ددانئ. ﴿۸﴾ ئه وان ئه ف ئیزایه دا بهر وان

الجزء القلثون

سورة البروج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ الْمَعُودِ ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ وَالسَّجْدِ ﴿٣﴾

فِيهَا أَصْحَابُ الْأَعْدُدِ ﴿٤﴾ السَّارِقَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا

عُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا

مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مَلَأُكُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ

فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَرَّوْا بِنُفُسِهِمْ عَذَابَ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ

عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ

جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ

رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُمْ هُوَ يُبَدِّلُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْوَلِيُّ ﴿١٤﴾

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَقَالَ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ

الْجُودِ ﴿١٧﴾ فَرِعُونَ وَقُودٌ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ

مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ فَرٌّ آئِنٌ جَبِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

۵۹۰

ب تنئ، ژ بهر هندئ بوو چونکی وان باوهری ب خودایی دهسته لاندان و هیژای سوپاسیی ئینابوو. ﴿۹﴾ ئه و خودایی ملک و پاشاتیا نهر د و ئه سمانان د ده ستدا، و ئاگه هدار ب هه ر تشته کی. ﴿۱۰﴾ بی گو مان ئه و که سیئ خودان باوهر، چ ژن چ میژ، ئیزاداین و سوئین، و ل خو نهر فرین، ئیزایا دۆر هئی و ئیزایا سوئنی بارا وانه. ﴿۱۱﴾ و ئه و که سیئ باوهری ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین به حه شتا گه له ک جو و ئاف د بنرا دچن، دئ بیته بارا وان، و ئه ها ئه فه یه سه ره که فتنا مه زن. ﴿۱۲﴾ ب راستی ئیزادانا خودایی ته یا دژواره. ﴿۱۳﴾ ئه ها ئه وه بی مروئی ژ چونه یئ چیدکه ت، و ساخ دکه ته فه [پشتی دمریت]. ﴿۱۴﴾ و ئه وه بی گونه هان ژئ دبه ت و دنخیثیت، و ئه وه بی به نده دؤست. ﴿۱۵﴾ خودانئ عه رشی، خودایی پایه بلندن. ﴿۱۶﴾ تشتی بقیئ، دکه ت. ﴿۱۷﴾ ئه ری سو حبه ت و دایشا (به حسئ) له شکه ری گه هشتیه ته. ﴿۱۸﴾ فیرعه ون (سه موود). ﴿۱۹﴾ به لئ ئه ویت باوهری نه ئینابین ژ قوره یشییان، ته دره وین ددانن. ﴿۲۰﴾ و خودئ ئاگه هژ وان هه یه، و دئ وان ژئ وه کی له شکه ری فیرعه ونی و (سه موود) تئ به ت. ﴿۲۱﴾ نئ ئه فه قورئانه کا مه زن و پیرۆز و پایه بلندن. ﴿۲۲﴾ ئه ف قورئانه د ده په کئ پاراستیدا نفیسییه.

سوره تا طارق

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۷) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب ئەسمانی، و وان ستیریټ ب شهف دهر دکه فن. ﴿۲﴾ توچ دزانی ئەو ستیریټ ب شهف دهر دکه فن چنه؟ ﴿۳﴾ ئەو ستیره یا تارییی دسومیت و هلدچنیت. ﴿۴﴾ هەر که سه کی ملیاکه ته ک دگه له، و کار و کریاریټ وی دنقیسیت. ﴿۵﴾ بلا هەر که سه ک برینتی، کارچ هاتیسه چیکن. ﴿۶﴾ نی یی ژ ئافه کا هلیه پژی (بلقه) چیبووی. ﴿۷﴾ ئەف ئافه ژ مۆرکیټ پشنا میران، و ژ ههستییی سینگی ژنان دزیټ. ﴿۸﴾ و خودایی مه زن ل سه ر ساخکرنا وی، پشتی مراندنی، خودان شیانه. ﴿۹﴾ پوژا هه می نهینی ئاشکه را دبن. ﴿۱۰﴾ وئی پوژی وی مرقفی چو هیز و پشته فان نینن. ﴿۱۱﴾ سویند ب وی ئەسمانی خودان باران، و باران داریژ. ﴿۱۲﴾ و ب وی ئەردی خودان

که لش [گل و گیا و شینکاتی دکه لیشن]. ﴿۱۳﴾ ئەهه ئەف قورئانه گۆتنه کا فه بره و جوداکه ره [حه قی و نه حه قییی ژیک جودا دکه ت]. ﴿۱۴﴾ و ئەف قورئانه راستیه، یاری تیدا نینه. ﴿۱۵﴾ ب راستی ئەو ویت بی باوهر بووین، و باوهری ب فی قورئانی نه ئیناین، فندو فیلان دگین. ﴿۱۶﴾ و من ئاگه هژ وان هیه هه و ئەز ژئ ئوینان بو وان ددانم و دئ فندو فیلیټ وان ب سه ری و اندا دشکینم. ﴿۱۷﴾ فیجا بیهنا خو ل گاوران فره ده بکه، و پیچه کا مۆله تی بده وان، دئ بینی کا دئ چ ئینمه سه ری وان.

سوره تا علا

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب پاک و پاقرئی نافی خودایی خو یی بلند بینه. ﴿۲﴾ ئەو خودایی هەر تشته ک چیگری، و بی کیهاسی لیکدایی و ب سه ر و به کری. ﴿۳﴾ و ئەو ئی هەر تشته ک ب کیش و پیشان کری، و ری نیشادایی. ﴿۴﴾ و ئەو ئی چه ره دایی و شینگری. ﴿۵﴾ پاشی سه واند (هشکر)، و کره پویشه کئ هسک و په ش. ﴿۶﴾ ئەم دئ ته که بینه قورئانخوین، و تو چو ژئ ژ بیر ناکه ی. ﴿۷﴾ ئەو تی نه، یا خودی فیایی، خودی تشتی ئاشکه را و نه په نی دزانیټ، و ئاگه هژئ هیه. ﴿۸﴾ و ئەم دئ ته ب سه ر ریکا سانه هی ئیخین [کو ئیسلامه]. ﴿۹﴾ خه لکی ب قورئانی شیره ت بکه، ئەگه ر بو خو مفایه کی ژ شیره تی وهر بگرن. ﴿۱۰﴾ و ئەو دئ مفایی ژئ وهر گریټ، بی ژ خودی بترسیت.

سورة الطارق

بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَلْسَمَاءَ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾
 إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾
 خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يُخْرَجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ
 عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْئَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا
 نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءُ ذَاتَ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضُ ذَاتَ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾
 إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ ﴿١٣﴾ وَمَاهُوَ بِالْهَيْزَلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾
 وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُويًا ﴿١٧﴾

سورة الأتکل

بسم الله الرحمن الرحيم

سَبَّحَ اسْمُ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ قَسْوَى ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ
 فَهْدَى ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَحْجَبَ الْعَمْرَى ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ عُرْشَاءَ أَحْوَى ﴿٥﴾
 سُنُقُوكَ فَلَا تَمْسَى ﴿٦﴾ الْأَمَاشَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾
 وَيُبَشِّرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾ فَارْكَبْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَى ﴿٩﴾ سَيَدْرَأُونَ يَخْفَى ﴿١٠﴾

﴿۱۱﴾ و ئەو دى پشستا خوۋ دەتى و گوهدارىيى لى ناکەت، يى ژ دل ل سەر گاورىيى. ﴿۱۲﴾ ئەو کەس ژدل گاور دى چیتە د ناف ئاگرى مەزندا. ﴿۱۳﴾ باشى نە تىدا دەمىت، دا ژى رزگار بىت، و نە ژى خوۋشىيى تىدا دەت. ﴿۱۴﴾ ب راستى ئەو کەسى سەر فەرازە يى خوۋ ژ گونەهان پاقر بکەت. ﴿۱۵﴾ و ناڤى خودابى خوۋ ژ دل بىنيت و نڤيژان بکەت. ﴿۱۶﴾ بەلى هويىن خوۋشىيىت دىبايى، ب سەر ئاخەرەتى دڤيخن و چيتر دىبنن. ﴿۱۷﴾ و ئاخەرەت چيترە و خودان مانە و ب دۆمە. ﴿۱۸﴾ بى گۆمان ئەفا بۆرى، د کتييىت بەریدا يا هاتى، و يا هەى. ﴿۱۹﴾ د کتييىت ئىبراھيم پيغەمبەر و موسا پيغەمبەر دا.

سورة غاشية

ل مەكەهى ھايتيه خواري (۲۶) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئەرى سالوخي رۆژا قىامەتى بۆتە هات؟ [ئانكو ئەو سالوخ بۆتە ھايتيه، كو دېئزە رۆژا قىامەتى (غاشيه) چونكى ترس و لەرزا وئ هەر گياندارەكى دگريت]. ﴿۲﴾ وئ رۆژى ھندەك سەر وچاف دەرەزىل و رسوانە. ﴿۳﴾ د دىبايىدا كار و كرىارىت وەسا كرىنە، كو رۆژا قىامەتى بۆ وان بىنە ئىزا و نە خوۋشى. ﴿۴﴾ وئ رۆژى ئەو دى چنە د ئاگرەكى شاربايدا. ﴿۵﴾ دى ئافى ژ كانىيە كا كەل و گەرم، دەنە وان. ﴿۶﴾ وان چو خووان نىنە ژ بلى سترييە كى گەنى و تەحل نەبىت. ﴿۷﴾ نە مروفى قەلە و دكەت، و نە برسى دشكىنيت. ﴿۸﴾ وئ رۆژى ھندەك سەر وچاف د گەش و دلخوشن. ﴿۹﴾ ژ كار و كرىار و خەباتا خو، پر قايلىن. ﴿۱۰﴾ د بەحەشتە كا بلند دانە. ﴿۱۱﴾ تو تىدا ئاخختنا پويچ و بى مفا ناھيسى. ﴿۱۲﴾ كانىيىت ئاف ژ بەر دچيت تىدانە. ﴿۱۳﴾ تەختيت بلند و بەر كەفتى تىدانە. ﴿۱۴﴾ ھەر وەسا بەرداغيت دانايى و ريزكرى. ﴿۱۵﴾ و بالگەھىت ريزكرى. ﴿۱۶﴾ و بەركيت (مەحفوريت) رايئخستى تىدانە. ﴿۱۷﴾ ما ناريننە چيسترى، كا چاوا ھايتيه چيكرن؟! ﴿۱۸﴾ و ما ناريننە ئەسمانى، كا چاوا بى ستوين ھايتيه بلندكرن؟! ﴿۱۹﴾ و ما ناريننە چىيان، كا چاوا د ئەرىدا ھايتيه چكلاندن؟! ﴿۲۰﴾ و ما ناريننە ئەردى، كا چاوا ھايتيه راستكرن؟! ﴿۲۱﴾ بىنە بىرا وان، بەس شىرەت و بىرئىنان ل سەر تەيە. ﴿۲۲﴾ دەستى تە نە ل سەر سەرى وانە، و تول سەر وان نەبى سەر دەست و زالى.

وَيَجْتَنِبُهَا الْأَشْقَى ﴿۱۱﴾ الَّذِي يَصِلُ النَّارَ الْكُبْرَى ﴿۱۲﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿۱۳﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿۱۴﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿۱۵﴾ بَلْ تُؤْزِرُونَ الْحَيَوَةَ الدُّنْيَا ﴿۱۶﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَنْتُمْ إِنْ هَذَا لَبِئْسَ الْأَوْحَى ﴿۱۷﴾ صُحُفٌ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿۱۸﴾

سورة العاشية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ ﴿۱﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَشِيعَةٌ ﴿۲﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿۳﴾ تَصَلَّى نَارًا كَاهِمِيَةً ﴿۴﴾ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ ﴿۵﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ﴿۶﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿۷﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿۸﴾ لَمْ يَسْعَاهَا رَاضِيَةٌ ﴿۹﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿۱۰﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ﴿۱۱﴾ فِيهَا عَجْرٌ جَارِيَةٌ ﴿۱۲﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿۱۳﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿۱۴﴾ وَنَمَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ ﴿۱۵﴾ وَزَوَاجٍ مُتَبَوِّئَةٌ ﴿۱۶﴾ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَيْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿۱۷﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿۱۸﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿۱۹﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿۲۰﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿۲۱﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ﴿۲۲﴾

۱۱۱ ﴿الْأَمِنْ تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ﴾ ۱۱۲ ﴿فَيَعِدُّهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَلَمَّ﴾ ۱۱۳
 ۱۱۴ ﴿إِنَّ إِلَهًا يَا إِلَهُهُمْ﴾ ۱۱۵ ﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ﴾

سورة الفجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ وَالْفَجْرِ ۲ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۳ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۴ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرُ ۵
 ۶ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۷ أَلَمْ نَجْعَلْ لَّهَا فِي الْإِلْدَادِ ۸ وَنُحُودَ الَّذِينَ
 ۹ جَاءُوا الصَّخَرَ بِالْوَادِ ۱۰ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۱۱ الَّذِينَ طَعَنُوا فِي
 ۱۲ الْإِلْدَادِ ۱۳ فَأَكْفَرُوا بِهَا الْفِتَادِ ۱۴ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
 ۱۵ عَذَابٍ ۱۶ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۱۷ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَدَأَهُ
 ۱۸ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَوَعَدَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمُونَ ۱۹ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَدَأَهُ
 ۲۰ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنُونَ ۲۱ كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ
 ۲۲ الْيَتِيمَ ۲۳ وَلَا تَحْضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۲۴ وَتَأْكُلُونَ
 ۲۵ الْأَرْزَاقَ أَكْلًا لَمًّا ۲۶ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۲۷ كَلَّا إِذَا
 ۲۸ دُكِّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۲۹ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۳۰

سوره تا فہجر

ل مه که هئی هاتییسه خورائی (۳۰) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱﴿ سویند ب سپیده هی. ۲﴿ و سویند ب دهکیت جه ژنا
 حاجیان (دهکیت سهرئی ژی الحجه). ۳﴿ و سویند ب
 کت و جوئی ههر تشته کی. ۴﴿ و سویند ب شهئی
 دهمی دچیت. ۵﴿ ئه رئی ئه ف تشتیت سویند پی
 هاتییسه خوارن، نه هیژا و لاقی سویند خوارنینه؟
 ۶﴿ ته نه زانی کا خودایی ته چ ب سهرئی مله تی
 هوود پیغه مبه ری ئینا؟. ۷﴿ ئیره ما [ئیره م ناغه که
 بو عاد] خودان ستوین و پایه یان خودان هیژ و

به ژنوبال. ۸﴿ ئه و مله تی وه کی وان، ب قه لافهت و خودان گه ود و هیژ، دئه ریدیدا نه هاتینه چی کرن.
 ۹﴿ و ته نه زانی کا چ ب سهرئی مله تی [صالح] پیغه مبه ر [سه موود] ئینا، ئه ویت بهر ل [وادی القری]
 دبرین، [جهه که دکه فیهته د ناغه را شام و حیجازیدا]؟ ۱۰﴿ و کا چ ب سهرئی فیره وئی خودان له شکر، ئه و
 له شکرئی ب زهند و باسک و هیژ، ئینا؟ ۱۱﴿ ئه ویت گه له که ده سندر پیژی و زیده کافی د گونه هییدا کرین.
 ۱۲﴿ و گه له که بیخیزی و بی شرمی تیدا کرین. ۱۳﴿ فیجا خودایی ته ئیزا و نه خو شیه کا دژوار، ب سهرئی
 واندا داریت. ۱۴﴿ خودایی ته ل بهر وان یی را وه ستیایه، و همی کار و کریاریت وان ل بهر دناشکه رانه
 [و ههر ئیکی جزایی وی دئی ده تی]. ۱۵﴿ فیجا ده می خودئی مروقی ب خیر و کهره ما خو دجه ربینیت،
 دبیژیت: [نانکو مروف دبیژیت] خودئی دامن، و ئه فه قه دره بو من، و ئه ف خیر و کهره م نائینه بهر چافان
 و نوزانیت جه رباننده. ۱۶﴿ و ئه گهر خودئی جه ربانده، ری کا ژینی لی بهر تنگ کر، دئی بیژیت: خودئی ئه ز
 ره زیل و رسوا کرم. ۱۷﴿ نه خیر وه نینه [دان و نه دان، ب قه دری و نه قدریغه، نه یا گریداییسه]، نی هوین ب
 راستی قه نجی و مه ردینیسی د راستا سیویدا ناکه ن. ۱۸﴿ هوین ٹیک و دو د بهر هاریکاریسیا به لنگازیرا ناکه ن.
 ۱۹﴿ و هوین میراتی حه لال و حه رام بی کفه دخون [و حه قی میرا تخوران ب دورستی ناده نی، نه خاسمه بی
 کچان]. ۲۰﴿ و هوین گه له که حه ژ مالدارییی ژی دکه ن. ۲۱﴿ هؤ نه که ن، ده می ئه رد دهه ژیتیت و راست
 دبیت، و چول سهر نه مینیت. ۲۲﴿ و خودئی هات بو خودا کرنا هه قیسی ژ نه هه قیسی، و ملیاکه ت ریژ ریژ
 هاتن.

﴿۲۳﴾ وی رۆژی دۆرّه هاته بهر هه فکرن، ئه و رۆژا مروف هه می کار و کریاریت خو ل پش چاقیت خو دینیت و دینیته بیرا خو، بهلی چو مفای زنی نابینیت. ﴿۲۴﴾ دبیژیت خو زنی من تشتهک بو ژینا خو کربایه [و ژنوی دزانیت ژینا دورست ژینا ئاخره تیه، نه یا دنیایی ئه و کورت]. ﴿۲۵﴾ وی رۆژی کهس وه کی خودی ئیزا و نه خو شیبی ناده ته بهر. ﴿۲۶﴾ و کهس وه کی خودی وی نایخیته قهید و زنجیران. ﴿۲۷﴾ (د وی رۆژیدا دی ئیته گوتن:) هه ی نه فسا ب باوهری و ئیمن و ره حهت و پشت راست. ﴿۲۸﴾ ب بال خودایی خو فه بزفره، قایل و رازی ب بارا خو، سه رباری رازیبونا خودی ژ ته. ﴿۲۹﴾ فیجا خو بده د گهل بهنده ییت من. ﴿۳۰﴾ و هه ره د به حه شتا مندا.

سورة تا بهله

ل مه که هه ی هاتیه خواری (۲۰) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب فی باژیری [کو مه که هه]. ﴿۲﴾ و تو بی د فی باژیریدا. ﴿۳﴾ و دیسا سویند ب باب و زارۆکیت وی. [ئانکو ب ئاده می و دوینده ها وی] ﴿۴﴾ ب راستی مه مروفی چیکری ژ که فت و ره فت و نه خو شیبی، [و د دنیا پیدا باش و خراب دهه فپشکن، د دیتنا نه خو شی و وه ستیانیدا ب کاری ته نگافی و خه مخواری]. ﴿۵﴾ ئه ری مروف هزر دکهت کو کهس نه شیبی. ﴿۶﴾ ب شانازیقه دبیژیت: من گه لهک مال یی مه زاختی [و من گه لهک مال یی هه ی]. ﴿۷﴾ ما هزر دکهت کهس وی نابینیت، ئانکو یا ژ ویفه، خودی وی نابینیت و سیاری ژنی ناکهت [کا ئه و مال ژ کیفه ئینایه، و دچ دامه زاختیه؟!]. ﴿۸﴾ ما مه روی و چاف نه دایینی. ﴿۹﴾ و ما مه ئه زمانهک و دو لیف نه دایینی. ﴿۱۰﴾ و ما مه هه ردو ریک [یا قهنج و یا خراب] بو ئاشکه را نه کرینه و نیشا نه دایینه. ﴿۱۱﴾ بلا ژ ئاستهنگی ببوریت [و گه لهک مروف ژ ئاستهنگان نه بورین - ئه و ئاستهنگیت ریکا و ان ژ سه رفه رازیی ددا پاش - و ریکا سه رفه رازیی نه گرتن]. ﴿۱۲﴾ و ما توچ دزانی کا ئه و ئاستهنگ چیه؟ ﴿۱۳﴾ گه ردهن ئازادکرنه. ﴿۱۴﴾ و ناندانه د رۆژا برسیدا. ﴿۱۵﴾ بو سیوی ژ خزم و خوینا مروفی. ﴿۱۶﴾ یان بو بهلنگازه کی دهست تهنگ. ﴿۱۷﴾ پاشی ژ وان بیت ئه ویت باوهری ئینایین، و هه قدوو ب بینفره هه ی و دلۆفانیی شیرهت دکهن. ﴿۱۸﴾ ئه ها ئه فه نه دلخوش و به خته وهر [کتیبا خو ب دهستی راستی وهر دگرن].

سورة البقرة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۱ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۲ وَوَالِدِهِ وَمَا وُلِدَ ۳ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۴ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ ۵ أَحَدٌ ۶ يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَأُبَدَا ۷ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يُرِيدَهُ أَحَدٌ ۸ لَنْ نَجْعَلَ لَهُ عِثْنَ ۹ وَإِلْسَانًا وَشَفْتَيْنِ ۱۰ وَهَدَيْتُهُ ۱۱ التَّجْدِينَ ۱۲ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۱۳ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۱۴ فَكُ رَقَبَةً ۱۵ أَوْ وُطِعَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَى ۱۶ بَلِيغًا ذَا مَقَرَّةٍ ۱۷ أَوْ مُسْكِبًا ذَا مَمْرَةٍ ۱۸ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَصَّوْا ۱۹ بِالصَّبْرِ وَتَوَّصَّوْا بِالرِّحْمَةِ ۲۰ أُولَئِكَ أَحِبُّوا الْمِثْمَةَ ۲۱

الجزء الثامن

۵۹۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَسْجِمَةِ ۝ عَلِيمٌ تَأْتِي مَوْصِدَةً ۝

سورة الشمس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا ۝ وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا ۝ وَالنَّهَارُ إِذَا جَلَّهَا ۝
وَاللَّيْلُ إِذَا بَغَّسَهَا ۝ وَالسَّمَاءَ وَمَا بَدَّنَهَا ۝ وَالْأَرْضَ
وَمَا طَوَّحَهَا ۝ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ۝ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا
وَتَقْوَاهَا ۝ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّعَهَا ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّعَهَا ۝
كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝ إِذِ ابْنَعَتْ أَشْقَاهَا ۝ فَقَالَ لَهُمْ
رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سورة النبيل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلُ إِذَا بَغَّسَهَا ۝ وَالنَّهَارُ إِذَا تَلَّهَا ۝ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ۝
إِنْ سَعَى كُفْرًا لَنَسْتَبِي ۝ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ۝ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ۝
فَسُئِرْتُ لِلْإِنْسَى ۝ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ۝ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ۝

۱۶ و ئەوئت باوهرى ب قورئانى نهئنايىن، ئەون بهخت رهش و دل نهخوش [كتيبا خو ب دهستى چهپى و هردگرن]. ۲۰ دناف ئاگره كى دادايى دانه، و ههمى رهخيت ئاگرى ل وان ييت دائيخستينه [و ب چورهنگان هيشى نينه ژى دهر كهفن].

سوره تاشمس

ل مه كههئ هاتيبه خواري (۱۵) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ سوئند ب پوژئ و پوناھييا وئ. ۲ سوئند ب هھيئى دەمئ دكهفته دويف (ژ بو رۆنكرئ). ۳ سوئند ب پوژئ دەمئ ب پوناھييا پوژئ پون ديبت. ۴ سوئند ب شھفئ دەمئ پوناھييايى هلدچنيست. ۵ سوئند ب ئەسھانى، و سوئند ب يئ ئەسھان داناي و پاناي. ۶ سوئند ب ئەردى، و يئ ئەرد بەرھه فكري و دەشتكري بو ژئنى. ۷ سوئند ب نهفسئ، و يئ نهفس بئ كيم و كاسى چيكرى و داي. ۸ پاشى قەنجى و خرابى نيشا داي. ۹ سوئند ب

شان هھميان [ب راستى هەر كهسئ ئەو نهفس ژ گونھان باقر كر سەر فەرازه [پوژئا ئاخره تي]. ۱۰ و ديساب راستى هەر كهسئ نهفسا خو ب گونھان كيمكر و شكاند، زيانكاره [پوژئا ئاخره تي]. ۱۱ (سەموود) پيغەمبەري خو دره وين دانا، ژ بەر دەستدرئژى و زئده گافيايى خو ب گونھاندا. ۱۲ دەمئ يئ ژ هھميان بيستر [و خرابتر]، رابو وييه سەر خو. ۱۳ پاشى پيغەمبەري خودئ گوته وان: ژ حيشترا خودئ بگهرن و مايئ خو دئاف و فەخوارنا ويدا نه كەن. ۱۴ باوهرى پئ نهئيان و دره وين دانا و حيشتر كوشتن، فيجا خودايئ وان نيزا و نه خو شى ب سەر واندا دارئت، ژ بەر گونھها وان و ههمى دانه بەر [چونكى ههمى ده فيشك و هاريكار بوون د گونھيندا]. ۱۵ خودئ ئەفه ب سەري وان نينا، و ژ دويهايكاي فيزاداني ژى ناترسيت. [ئانكو چو ترسي ژ پاشه پوژئا فيئ نيزاداني ژى پاناکەت].

سوره تالهل

ل مه كههئ هاتيبه خواري (۲۱) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ سوئند ب شھفئ دەمئ تارياتيا خو ب سەر ئەردى دادەت. ۲ سوئند ب پوژئ دەمئ پون ديبت. ۳ سوئند ب وى، يئ نير و مئ چيكرين. ۴ سوئند ب شان هھميان [ب راستى بزاز و خەباتا هەوھه ژئك جودايه، هئدەك بەر ب خرابيئيه، و هئدەك بەر ب قەنجيئيه. ۵ فيجا هەر كهسئ مالي خو ب ريكا خوديدا مەزاخت، و پاشى خو پاراست و فەرمانا خودئ ب جھئنا. ۶ باوهرى ب بەحەشتئ ئينا، و كار بو كر. ۷ ئەم دئ ريكا وى بو كار و كرياتا باش خو ش كەين [ئەو ريكا بەري وى بەدەتە سەر فەرازئى]. ۸ ئەفه و هەر كهسئ قەلسى و چرويكاتيئ بکەت، و پاكي ب خير و خەلاتئ خودئ نەبيت. ۹ باوهرى ب بەحەشتئ نهئيان، و كار بو نەكر و دره و دانا.

﴿۱۰﴾ فَيَجِئَا نَهْمَ دَى رِيكَا وى بۆ كار و كرىارا نه باش خوؤش كهين [ئهو ريكا بهرى وى بدهته زيانى].
 ﴿۱۱﴾ پاشى مالى وى بهرەفانيى زى ناكهت و چو پاكىيى لى ناكهت، ده مى دمرىت. ﴿۱۲﴾ ل سهر مه به ئهم رى نيشا هه وه بدهين (رييا باش دا هوين بگرن، و رييا خراب دا خوؤ زى بدهنه پاش). ﴿۱۳﴾ و ههر تشته كى د دنيايى و ناخره تيدا، د بن دهستى مه فيه و يى مه به. ﴿۱۴﴾ فَيَجِئَا مه هوين ژ ئاگره كى شارياى ترساندن. ﴿۱۵﴾ ئاگره كه ژ سهر گوم و رييه رزه و گاوران پيغه تر كهس ناچيته تيدا. ﴿۱۶﴾ ئهو كه سى باوه رى ب هه قيسى نه ئينايى، و دره و داناي و پشت دايبه باوه ريسى.
 ﴿۱۷﴾ و ههر كه سى خوؤ دويرى سهر گومى و رييه رزه يى و گاوريسى بگريت، دى دويرى فى ئاگرى بيت.
 ﴿۱۸﴾ ئهو كه سى مالى خوؤ دريكا خوديدا دمه زى خيت، و دثيت ژ گونه هان پاقر بيت. ﴿۱۹﴾ و كه سى زى چو منته ل سهر نينن، دا بۆ ب بهر بيخيت. ﴿۲۰﴾ ژ بۆ فيان و رازبوونا خودى نه بيت، و هناكهت. ﴿۲۱﴾ پاشى ئهو مرقوف دى قايل و دلخوؤش بيت، ب خه لانتى خودى.

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَى ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿٣﴾
 وَاللَّخْوَةَ حَبْرُ لَكَ مِنَ الْأَوْلَى ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى ﴿٥﴾
 أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿٧﴾
 وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
 وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾

۵۹۶

سُورَةُ ضُوحَا

ل مه كههئى هاتيهه خواري (۱۱) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سويند ب تيشته كههئى. ﴿۲﴾ و سويند ب شه قى، ده مى هه مى گياندار تيدا فه دهه سن، و بينا خوؤ فه دكه ن. ﴿۳﴾ خودى پشتا خوؤ نه دايبه ته، و كه رب ژ ته رانه كرىيه. ﴿۴﴾ دويهاى بۆ ته ژ پيشيى چيتره [ئه فه مزگينيه بۆ بهر ده و اميا پيغه مبه رينى]. ﴿۵﴾ فَيَجِئَا خودى دى هندى ده ته ته، هه تا تو پى قايل دى. ﴿۶﴾ ما تو سيوى نه ديتى، و تو فه حه واندى. ﴿۷﴾ و ما تو شه پرزه نه ديتى، و رى نيشا ته دا. ﴿۸﴾ و ما تو ده ستكورت نه ديتى، و تو بى منته كرى. ﴿۹﴾ فَيَجِئَا تو زى، سيوى رسوا نه كه و نه تيشينه. ﴿۱۰﴾ و خواسته كى (و خواز خازوكى) پاشقه نه به. ﴿۱۱﴾ و تو ههر به حس و دايبيشا خيى و كه ره ما خودايى خوؤ بكه، و پى باخقه و دجهئى وئى يى پندفيدا ب كارينه.

سُورَةُ شَهْرَح

ل مه كههئى هاتيهه خواري (۸) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ما مه سينگى ته فره نه كرىيه. ﴿۲﴾ و ما مه بارى ته سلك نه كرىيه.

﴿۱۳﴾ بیژنه من که سئی در پیکا کرنا نغیژیدا پراوهستیایی، و باوهری نهئیانی و پشتا خو داییه باوهریئی، ماژ خو ناترسن خودایی مه زن تیزایه کئی ب سهر واندا داریژیت؟ ﴿۱۴﴾ نه ری ماژ و نوزانیت و نه زانییه، خودی وی دینیت؟ ﴿۱۵﴾ نه خیر بلا و نه کهت، سویند نه گهر ژ خو فیه نه بیت [و دست ژ دژمنکاریا دینی بهر نه دهت]، ثم دئی وی د پورچکا ویرا گرین، و بهر ب دوزه هی اراکیشین. ﴿۱۶﴾ پورچکا دره وینا گونه کار. ﴿۱۷﴾ و پاشی بلا گازی دهسته ک و جفاتا خو بکهت. ﴿۱۸﴾ ثم زی دئی گازی زیره فانیت دوزه هی کین. ﴿۱۹﴾ نه خیر، گوئی خو نه دئی و نغیژیت خو بکه، و خو بو خودایی خو داچه مینه، و ب گوهداریئی خو نیزیکی وی بکه.

سُورَةُ قَهَرٍ

ل مه که هی هاتییه خوارئ (۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ مه قورئان د شه فاک ب ریژ و پویمه تدا ئینا خوارئ. ﴿۲﴾ توچ دزانی ئەو شه فاک ب ریژ و پویمه ت چ شه فیه؟ ﴿۳﴾ ساخکرنا وئ شه فی (ئەو شه فاک ب ریژ و پویمه ت) ب پیکا په رستنا خودئ، چیرته ژ هزار هه یشان. ﴿۴﴾ د وئ شه فیدا ملیاکه ت و جبریل زی، ب هه می فه رمانیت خودیشه دئینه خوارئ. ﴿۵﴾ ئەف شه فیه [شه فاک ب ریژ و پویمه ت] شه فا ناشتی و ته ناهییه هه تا بهر سپیده یی [ئانکو خودئ بهس تیدا ته قدیرا ناشتی و ته ناهییه دکه ت].

سُورَةُ هَاتِيهِ

ل مه دینه یی هاتییه خوارئ (۸) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئەو ییت کو بی باوهر، ژ خودان کتیبان (جو هی و فه له) و بو تپه ریسان، ده ستا ژ بی باوهریا خو بهر نادهن، هه تا به لگه و نیشانه کا ناشکه را بو نه ییت. ﴿۲﴾ ئەو زی پیغه مبه ره که ژ نک خودئ، کتیه کا پیروژ ل سهر وان دخوینیت، (کو قورئانه). ﴿۳﴾ کو چه ند فه رمانیت راستگو و دور ستانه تیدانه. ﴿۴﴾ ل سهر پیغه مبه رینیا موحه مده ی (سلاقیت خودئ ل سهر بن)، ئەفیت خودان کتیب ژیک جودا نه بوون، هه تا پشتی پیغه مبه ر ب خو بو وان هاتی. ﴿۵﴾ د گه ل فی ژ فه رمانا وان نه هاتییه کرن، ئە گه ر په رستنا خودئ نه ییت، ژ دل و دلپیشی و دلسوژ بن د دینی خودا، و پویمی خو ژ هه ر بیرو باوهره کا له نگ و لور و خواری و فیچ و هه ر گیرن، و بهرئ خو بده نه ریکا خودئ و بهر ده وام و ب په رنگی پیدفی نغیژان بکن و زه کاتئ ژ مالی خو بدهن، ئەها ئەفه یه دینی راست و دور ست.

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ حَبْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَّمَ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُتَقَدِّمِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ ﴿٤﴾ وَمَا أَمْرًا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حَقًّا وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِسْمَةِ ﴿٥﴾

۵۹۸

﴿۶﴾ بئى گؤمان نه فئيت بئى باوهر ژ خودان كئيب و بو تپهر يسان دئى چنه دئاگرئى دؤزه هيدا، و ههروهه دئى تيدا مينن، و ئه ها نه فنه خرابترين چيكرى و دورستكريت خودئى. ﴿۷﴾ بهلى نه فئيت باوهرى ئيناين و كار و كرياريت قهنج كرين، ئه ها نهون باشترين چيكرىت خودئى. ﴿۸﴾ خه لاتئى وان ل دهف خودايئى وان چهند به حه شته كن، كو جهئى ئيورين و روينشتئينه، و رويبار دنبرا دئبن و دچن، و ههروهه دئى دقان به حه شتاندان مينن، خودئى ژ وان قايل بوو و خه لاتكرن، و ئه و ژى قايلبوون ب خه لاتئى خو، نه فنه خه لاتنه بو ههر كه سه كيئه ژ خودئى بترسيت.

سوره تا زلزله

ل مه دينه بئى هاتيه خوارئى (۸) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده مئى ئهر د ب بيشه لهرزا خو فهدله رزيت.
 ﴿۲﴾ و ده مئى ئهر د ههر تشئى دزكى خودا، ب سه ر ئهر دى دئخيت. ﴿۳﴾ و مروف وئى رورئى دئبئيت: نه فنه ئهر دى چيه و بوچ هؤ لئى هات. ﴿۴﴾ وئى رورئى ئهر د به حس و دابيشا خو دکه ت، و كاچ ل سه ر چئى بوويه فه دگيريت. ﴿۵﴾ كو خودايئى ته، هؤ سا فه رمان يا دايئى. ﴿۶﴾ وئى رورئى مروف دئى ب ته رابه رايئى و شه پرزه بئى ژ گوران رابن، دا كار و كرياريت خو بينن. ﴿۷﴾ فيجا ههر كه سئى ته مه ت گرانيسا پرتا ژ هه ميبان بچويكتر قهنجيئى بكه ت، دئى خه لاتئى وئى قهنجيئى بينيت. ﴿۸﴾ و ههر كه سئى ته مه ت گرانيسا پرتا ژ هه ميبان بچويكتر خرابيئى ژى بكه ت، دئى جزايئى وئى خرابيئى بينيت.

سوره تا عادیات

ل مه كه هئى هاتيه خوارئى (۱۱) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سويند ب هه سپيت بهزا، ده مئى حلكه حلك دئيتئى. ﴿۲﴾ سويند ب سوميت، ئاگر ژ نالان دچيت.
 ﴿۳﴾ سويند ب هه سپيت سپيده بيان، هه وان دده نه سه ر دژمنيت خودئى. ﴿۴﴾ كو ب هندئى توزئى رادكهن.
 ﴿۵﴾ و ب وئى توزيفه خو دگه هينته مه يدانا شه رگه ها دژمان.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي تَارِحِهِمْ خَلِيدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝ جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

سوره الزلزله

بسم الله الرحمن الرحيم

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۝ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۝ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

سوره العاديات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۝ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝ فَوسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝

﴿٦﴾ [سويند ب فان هه ميان] ب راستی مروف نهی شوکورداره بو خودای خو. ﴿٧﴾ و نهو ب خوژی باشترین بهلگه یه ل سهر فی نه شوکورداری، چونکی کرباریت وی یت نه باش دراستا خودیدا، فی نه شوکورداریی ناشکرا دکهن. ﴿٨﴾ و نهو ل سهر فیانا مالی گه له کی رژه ده. ﴿٩﴾ فیجا ما نوزانیت ده می مرییت ناف گوران رادبن و ساخ دبنه شه. ﴿١٠﴾ و هنگی ههر تشته کی د سینگاندا فه شارتی، ناشکرا دبیت. ﴿١١﴾ بی گومان نه ها وی رورزی، خودای و ان ناگه هدارای ههر کار و کرباره کا وانه.

سوره تا قارعه

ل مه که هی هاتیسه خواری (١١) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ (رورزا قیامه تی) ژ گوهر کرنه، چونکی ب ترس و نه خوشییت خو، مروفی ژ گوهان دکهت. ﴿٢﴾ نهو رورژ چیه؟ ﴿٣﴾ توچ دزانی نهو چ رورژه؟ ﴿٤﴾ نهو ﴿٥﴾ و چیا وه کی هریبا زنی لی دتین. ﴿٦﴾ فیجا نهو که سی ترازیا وی ب کار و کرباریت قهنج گران بوو. ﴿٧﴾ نهو دی دزبانه کا خوشدا بیت. ﴿٨﴾ و نهفه و نهو بی باری ترازیا وی ب کار و کرباریت قهنج سفک بیت. ﴿٩﴾ جهی وی دورژه هه و ناگره. ﴿١٠﴾ توچ دزانی نهو ناگر چیه؟ ﴿١١﴾ ناگره کی شاربايه.

سوره تا ته کاشور

ل مه که هی هاتیسه خواری (٨) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ مال کومکرن و مالداربیا دنیایی، هوین ژ بیرفه کرن و بی ناگه مکرن. ﴿٢﴾ هه تا مرن ب سهر هه وه دا دتیت، هوین دی دفی رهوشیدا بن. ﴿٣﴾ نه.. وه نه کهن ژ نوکه و پیقه هوین دی زانن [سهره نجاما فی ژ بیرفه کرن و بی ناگه هی، دی بیته نه خوشی]. ﴿٤﴾ جاره کا دی ژ نوکه و پیقه هوین دی زانن سهره نجاما فی ژ بیرفه کرن و بی ناگه هی، دی بیته نه خوشی. ﴿٥﴾ نه.. وه نینه وه کی هوین هزر دکهن، نه گهر هه وه ب دورستی زانبايه سهره نجاما هه وه ههر نه خوشیسه، هه وه وه نه دکر. ﴿٦﴾ بی گومان هوین دی دورژه هی ب چافی سهری خو بینن. ﴿٧﴾ جاره کا دی هوین دی ب چافی راست و دورست بینن. ﴿٨﴾ پاشی وی رورزی، پسارا ههر خیر و خوشییه کی دی ژ هه وه یتته کرن.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿١﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكٍ لَّشَهِيدٌ ﴿٢﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٣﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمًا فِي الْقُبُورِ ﴿٤﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿٥﴾ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿٦﴾

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَزْرِكُ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمَّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَزْرِكُ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَكْمُلْ الْبَشَرَةَ ﴿١﴾ حَتَّىٰ رُزِقْنَا الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْمَلُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْمَلُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوْهَا عَبْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْتَعْتَبَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّجْوَى ﴿٨﴾

سوره تا عصر

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۳) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب ده می. ﴿۲﴾ ب راستی مرؤف همی د خوسارتن (بهر خوسارتن). ﴿۳﴾ نه و نه بن نه ویت باوهری ئیابین، و کار و کریاریت قهنج کرین، و هه قذوو ل سهر حه قیسی شیرت کرین، و هه قذوو ب بیئفره هیسی شیرت کرین.

سوره تا هومزه

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ نه خوشی و ئیزا بو ههر که سی عه بیده رئیخ و تانها قیژ. ﴿۲﴾ نه وئ ههر مال کومکرنئ دکهت، و ههر دهه ژمیریت. ﴿۳﴾ هزر دکهت مالی وی، دئ ههر وی هیلیته ساخ. ﴿۴﴾ نه.. بلا وی هزری نه کهت، بی گومان ملیاکهت دئ وی هافئیزنه د دۆزه هیدا، نه و دۆزه ها ههر تشته کی پرت و په راته دکهت. ﴿۵﴾ توچ دزانی نه و دۆزه هه چییه؟ ﴿۶﴾ ناگری خودئ یئ شار یابییه. ﴿۷﴾ نه و ناگری سهر و دلان دگریت. ﴿۸﴾ بی گومان نه و ناگری ل سهر وان یئ گرتی و دادابییه [رزگار بوون ژئ نینه]. ﴿۹﴾ ب ستوینت رایتختی و دریز کریشه د گریداینه.

سوره تا فیل

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هه ی موحه مه د] ماته نه زانی کا خودایئ ته چ ب سهرئ خودانیت فیلان (له شکه ری ئه بره هه یئ حه به شی) ئینا. ﴿۲﴾ مامه دژمنکاری و فند و فیلئ وان، پویچ و بهر با نه کرن. ﴿۳﴾ و مه ره قیبت په رنده یان دهسته سهری وان کرن، و ب سهر واندا هنارتن. ﴿۴﴾ وان په رنده یان بهرئ ئاخا سوئی تیوه درکن. ﴿۵﴾ وه کی کایا خواری، یا که تیبیه بن پیان لئ کرن.

سوره العصر

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَيْرٌ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سوره الهمزة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَ فِي الْخَطْمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَذْرَكَ مَا الْخَطْمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

سوره الفيل

بسم الله الرحمن الرحيم

الَّذِي تَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

سوره تا قورهش

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۴) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ ژ بهر وي گورا قوره شيبان داييه كاروانكاريي .
- ۲ ﴿ ٢ ﴾ ژ بهر گورا وه غه را ز فستاني (بو يمه ني)، و يا هافيني (بو شامي)، دبرن . ۳ ﴿ ٣ ﴾ بلا خوداني في مالي (كو كه عبيه) بهر يسن، و بنه به ندييت وي .
- ۴ ﴿ ٤ ﴾ نه و خودايي ژ برسي تير كرين، و ژ ترسي ئيمن و پشت راست كرين .

سوره تا ماعون

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۷) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ بيژه من، نه ري ته نه و مروفي باوره يي ب پوژا جزاداني (كو قيامه ته) نه نييت ديت . ۲ ﴿ ٢ ﴾ نه ا نه وه
- ۳ ﴿ ٣ ﴾ و كه سي د بهر ناندان و تير كرنا به لنگازيرا ناكه ت . ۴ ﴿ ٤ ﴾ ئيزا و نه خوشي بو وان نفيزا كهران . ۵ ﴿ ٥ ﴾ نه وي ت ژ نفيزا خو دبي ناگه [يان زي نه كه ن بو رويمه تي نه بيت] . ۶ ﴿ ٦ ﴾ نه وي ت رويمه تكار يي دكاري خودا دكه ن . ۷ ﴿ ٧ ﴾ و ريكاهه و جه يييت مالي ژ خه لكي دگرن [يان زه كاتي نه ده ن و ريكي لي دگرن] .

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝١ إِلهِمْ رَحَلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّبِيفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝٣ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝٤

سُورَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۝١ فَلَدَّى الَّذِي يَدْعُ الْبَيْتِ ۝٢ وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝٣ قَوْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۝٤ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥ الَّذِينَ هُمْ بَرَاءُونَ ۝٦ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

سُورَةُ الْكُوثَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْعَمْنَاكَ الْكُوثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ۝٢ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝٣

۶۰۴

سوره تا كه و نه ر

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ [هه ي موحه مد] مه گه له ك كه ره م و خير و خيرات ييت دايينه ته، ژ وان رويباري (كه وسه ر) ي . .
- ۲ ﴿ ٢ ﴾ فيجا نفيزان بو خودايي خو بكه، و قوربانان بو فه كوژه . ۳ ﴿ ٣ ﴾ بي گومان يي كه ري ده افيتيه ته و چه ژ ته نه كه ت، نه وه يي واركوره و ژ خير ي دادوتي و بي سه وشين [و مال ميرات] .

سُورَةُ كَافِرُونَ

ل مه كه هي هاتييه خواري (۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هه ی موحه مه د] بئزه شاندي (وفدي) قوره يشيان هه ی بی باوهر و گاورینو. ﴿۲﴾ نه زوی ناپه ریسیم بی هوین دپه ریسن. ﴿۳﴾ و هوین زی وی ناپه ریسن بی نه ز دپه ریسیم. ﴿۴﴾ من زی په رستنا هه وه کری، نه کریه و نه نه ز دکهم. ﴿۵﴾ و هوین زی وی په رستنی ناکه ن یا نه ز دکهم. ﴿۶﴾ دینی هه وه (کو شرک) هه بو هه وه، و دینی من (کو نیاسینا خودایه کی ب تنییه) بو من.

سُورَةُ نَهْصِر

ل مه دینه بی هاتييه خواري (۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ نه گهر سه ره کفتنا خودی و فه کرنا مه كه هي بو ته هات، و ب ده ست ته فه هات [نه فه سورته نیشانا نئزیکبوونا و هه ره کرنا پیغه مبه رییه (سلاقیته خودی ل سه رین)]. ﴿۲﴾ و ته خه لک دیت، بی کوم کوم دئینه دینی خودیدا. ﴿۳﴾ ئیجا هنگی خودی ژه می کئیا سیان بشو، و سوپاسی و شوکورا خو بو دیارکه، و داخوازا لیبوری نی ژئ بکه، چونکی بی گو مان نه وه بی هه توبه وهرگر.

سُورَةُ مَهْصَد

ل مه كه هي هاتييه خواري (۵) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بهر زیان و بهر ئاتاف بین ده ست و له پیته (أبو لهب)، مه خسه د پی نه و ب خو یه. و بهر زیان زی بوون. ﴿۲﴾ مالی وی و قازانجی ژئ گه هشتیی، مفایی وی نه دا. ﴿۳﴾ دئ چیه دئاگره کی ب گوریدا. ﴿۴﴾ دگه ل ژنا خو کو پشتیه لگرا دار و ستریان بوو (بو هلئیخستنا فتنه یی). ﴿۵﴾ وهریسه کی هلچنی د ستوی و یدایه.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَتَّيَبُهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

سُورَةُ النَّصِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَأَسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

سُورَةُ الْمَسَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصِلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَأَمْرُهُ رَحْمَالَةٌ أَخْطَبَ ﴿٤﴾
فِي حَيْدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

سوره تائىخلاص

ل مه كههئ هاتيهه خواري (۴) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [ههئ موحه مه د بئزه گاوران ته وئت دقئن تو خودايئ خو بو وان بديهه نياسين] بئزه خودئ تئكه و تاك و ته نياهه. ﴿۲﴾ تهو خودايه يئ هه مى پئدقى هه وجهئ وى، و وه جا هه ميسان دقه تنيست، و تهو پئدقى هه وجهئ كه سئ نينه. ﴿۳﴾ كه س رئ نه بوويه، و [تهو] ژ كه سئ نه بوويه. ﴿۴﴾ و چوهه فكوي ف رئ بو نين.

سوره تافهلق

ل مه كههئ هاتيهه خواري (۵) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بئزه تهز خو ب خودانئ سپئده يئ دپارئزم. ﴿۲﴾ ژ زيان و خرابيا هه ر چئكر يه كهئ [ئانكو ژ خرابيا هه مى تستان]. ﴿۳﴾ و ژ زيان و خرابيا شه فئ دهمئ دئنيست [و دنيا تارى دبست، و تيدا خرابئ دئته كرن]. ﴿۴﴾ و ژ زيان و خرابيا سئربه ندان ته وئت پفان ل گريئان ددهن [و ل بهر دگه رن نافه را مرؤفان نه خو ش بكن، ب سئربه نديئ و ب پفكرنا گريئان]. ﴿۵﴾ و ژ زيان و خرابيا هه ر زكړه شه كهئ زكړه شيمئ بكه ت [ئانكو وه ختئ زكړه شيمئ و هه سوئديئ دكه ت].

سوره تاناس

ل مه كههئ هاتيهه خواري (۶) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بئزه تهز خو ب خودايئ مرؤفان دپارئزم. ﴿۲﴾ سه روه ر و خودانئ هه مى مرؤفان. ﴿۳﴾ و په رستئ و خودايئ هه مى مرؤفان. ﴿۴﴾ ژ زيانا شه تئانئ خو نه په نئ دكه ت، دهمئ نافئ خودئ دئته ئينان. ﴿۵﴾ ته وئ د گوهئ خه لكيدا دخوئنيست، و دهنكئ خو دگه هينيه سه ر دلئ وان، و خرابيئ ل بهر دلئ وان شرين دكه ت، و هه سواسئ دئخه ته د دلئ و اندا. ﴿۶﴾ ژ شه تئانئ ته جنه و شه تئانئ مرؤفان.

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ ۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ ۲ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ ۳
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ ۴

سُورَةُ الْفَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَاقِ ۝ ۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ ۲ وَمِنْ شَرِّ
عَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ ۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ ۴
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝ ۵

سُورَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ ۱ مَلِكِ النَّاسِ ۝ ۲ إِلَهِ
النَّاسِ ۝ ۳ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ ۴ الَّذِي
يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ ۵
مِنَ الْعِجَّةِ وَالنَّاسِ ۝ ۶

۶۰۴

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانِ الْبُكْرِ وَاللَّيْلِ فِي مَهْمَا

ناقهرؤك بناقئ دياركنا سورهئئ مهكهئ و مهدينئ

سورة	مهكئيه بان مهدهئئ	بهريهر	سورته	ژمارا وئئ
سورة الفاتحة	مهكئيه	١	سورته فاتححه	١
سورة البقرة	مهدهئئيه	٢	سورته بهقهره	٢
سورة آل عمران	مهدهئئيه	٥٠	سورته ئاليعومران	٣
سورة النساء	مهدهئئيه	٧٧	سورته نساء	٤
سورة المائدة	مهدهئئيه	١٠٦	سورته مائئده	٥
سورة الأنعام	مهكئيه	١٢٨	سورته ئهنعام	٦
سورة الأعراف	مهكئيه	١٥١	سورته ئهعراف	٧
سورة الأنفال	مهدهئئيه	١٧٧	سورته ئهنفال	٨
سورة التوبة	مهدهئئيه	١٨٧	سورته تهوبه	٩
سورة يونس	مهكئيه	٢٠٨	سورته يونس	١٠
سورة هود	مهكئيه	٢٢١	سورته هود	١١
سورة يوسف	مهكئيه	٢٣٥	سورته يوسف	١٢
سورة الرعد	مهدهئئيه	٢٤٩	سورته رهعهء	١٣
سورة إبراهيم	مهكئيه	٢٥٥	سورته ئبراهيم	١٤
سورة الحجر	مهكئيه	٢٦٢	سورته حججر	١٥
سورة النحل	مهكئيه	٢٦٧	سورته نهحل	١٦
سورة الإسراء	مهكئيه	٢٨٢	سورته ئيسراء	١٧
سورة الكهف	مهكئيه	٢٩٣	سورته كهفف	١٨
سورة مريم	مهكئيه	٣٠٥	سورته مريهم	١٩
سورة طه	مهكئيه	٣١٢	سورته طاها	٢٠
سورة الأنبياء	مهكئيه	٣٢٢	سورته ئهنباء	٢١
سورة الحج	مهدهئئيه	٣٣٢	سورته حج	٢٢
سورة المؤمنون	مهكئيه	٣٤٢	سورته مؤئمئنون	٢٣
سورة النور	مهدهئئيه	٣٥٠	سورته نور	٢٤
سورة الفرقان	مهكئيه	٣٥٩	سورته فرقان	٢٥
سورة الشعراء	مهكئيه	٣٦٧	سورته شعراء	٢٦

ژمارا وى	سۆرەت	بەرپەر	مەككئە يان مەدەنى	السورة
٢٧	سۆرەتا نەمل	٣٧٧	مەككئە	سورة النمل
٢٨	سۆرەتا قەصەص	٣٨٥	مەككئە	سورة القصص
٢٩	سۆرەتا ئەنكەبوت	٣٩٦	مەككئە	سورة العنكبوت
٣٠	سۆرەتا رووم	٤٠٤	مەككئە	سورة الروم
٣١	سۆرەتا لوقمان	٤١١	مەككئە	سورة لقمان
٣٢	سۆرەتا سەجدە	٤١٥	مەككئە	سورة السجدة
٣٣	سۆرەتا ئەحزاب	٤١٨	مەدەنىيە	سورة الأحزاب
٣٤	سۆرەتا سەبەء	٤٢٨	مەككئە	سورة سبأ
٣٥	سۆرەتا فاطر	٤٣٤	مەككئە	سورة فاطر
٣٦	سۆرەتا ياسين	٤٤٠	مەككئە	سورة يس
٣٧	سۆرەتا صافات	٤٤٦	مەككئە	سورة الصافات
٣٨	سۆرەتا صاد	٤٥٣	مەككئە	سورة ص
٣٩	سۆرەتا زومەر	٤٥٨	مەككئە	سورة الزمر
٤٠	سۆرەتا غافر	٤٦٧	مەككئە	سورة غافر
٤١	سۆرەتا فوئىلەت	٤٧٧	مەككئە	سورة فصلت
٤٢	سۆرەتا شورا	٤٨٣	مەككئە	سورة الشورى
٤٣	سۆرەتا زوخروف	٤٨٩	مەككئە	سورة الزخرف
٤٤	سۆرەتا دوخان	٤٩٦	مەككئە	سورة الدخان
٤٥	سۆرەتا جاثئە	٤٩٩	مەككئە	سورة الجاثية
٤٦	سۆرەتا ئەحقاف	٥٠٢	مەككئە	سورة الأحقاف
٤٧	سۆرەتا موخەمەد	٥٠٧	مەدەنىيە	سورة محمد
٤٨	سۆرەتا فەتخ	٥١١	مەدەنىيە	سورة الفتح
٤٩	سۆرەتا حوجرات	٥١٥	مەدەنىيە	سورة الحجرات
٥٠	سۆرەتا قاف	٥١٨	مەككئە	سورة ق
٥١	سۆرەتا ذاربات	٥٢٠	مەككئە	سورة الذاريات
٥٢	سۆرەتا طور	٥٢٣	مەككئە	سورة الطور
٥٣	سۆرەتا نەجم	٥٢٦	مەككئە	سورة النجم
٥٤	سۆرەتا قەمەر	٥٢٨	مەككئە	سورة القمر
٥٥	سۆرەتا رەحمان	٥٣١	مەدەنىيە	سورة الرحمن
٥٦	سۆرەتا واقئە	٥٣٤	مەككئە	سورة الواقعة

سورة	مهكبه بان مهدهنى	به ربه ر	سوره ت	ژمارا وى
سورة الحديد	مهدهنييه	٥٣٧	سوره ت حديد	٥٧
سورة المجادلة	مهدهنييه	٥٤٢	سوره ت موجدله	٥٨
سورة الحشر	مهدهنييه	٥٤٥	سوره ت حشر	٥٩
سورة المتحنه	مهدهنييه	٥٤٩	سوره ت مومته حينه	٦٠
سورة الصف	مهدهنييه	٥٥١	سوره ت صف	٦١
سورة الجمعة	مهدهنييه	٥٥٣	سوره ت جمعه	٦٢
سورة المنافقون	مهدهنييه	٥٥٤	سوره ت منافيقون	٦٣
سورة التغابن	مهدهنييه	٥٥٦	سوره ت تغابون	٦٤
سورة الطلاق	مهدهنييه	٥٥٨	سوره ت طلاق	٦٥
سورة التحريم	مهدهنييه	٥٦٠	سوره ت تحريم	٦٦
سورة الملك	مهكبه	٥٦٢	سوره ت ملك	٦٧
سورة القلم	مهكبه	٥٦٤	سوره ت قلم	٦٨
سورة الحاقة	مهكبه	٥٦٦	سوره ت الحاقه	٦٩
سورة المعارج	مهكبه	٥٦٨	سوره ت معارج	٧٠
سورة نوح	مهكبه	٥٧٠	سوره ت نوح	٧١
سورة الجن	مهكبه	٥٧٢	سوره ت جن	٧٢
سورة المزمل	مهكبه	٥٧٤	سوره ت موزه ميل	٧٣
سورة المدثر	مهكبه	٥٧٥	سوره ت مودثر	٧٤
سورة القيامة	مهكبه	٥٧٧	سوره ت لقيامه	٧٥
سورة الإنسان	مهدهنييه	٥٧٨	سوره ت انسان	٧٦
سورة المرسلات	مهكبه	٥٨٠	سوره ت مورسلات	٧٧
سورة النبأ	مهكبه	٥٨٢	سوره ت نبه	٧٨
سورة النازعات	مهكبه	٥٨٣	سوره ت نازعات	٧٩
سورة عبس	مهكبه	٥٨٥	سوره ت عبه سه	٨٠
سورة التكوير	مهكبه	٥٨٦	سوره ت تكوير	٨١
سورة الانفطار	مهكبه	٥٨٧	سوره ت انفطار	٨٢
سورة المطففين	مهكبه	٥٨٧	سوره ت موطه ففين	٨٣
سورة الانشقاق	مهكبه	٥٨٩	سوره ت انشقاق	٨٤
سورة البروج	مهكبه	٥٩٠	سوره ت بروج	٨٥

سورة	مهكبه بان مهدهنى	به ربه ر	سوره ت	ژمارا وى
سورة الطارق	مهكبه	٥٩١	سوره ت طارق	٨٦
سورة الأعلى	مهكبه	٥٩١	سوره ت اءعلا	٨٧
سورة الغاشية	مهكبه	٥٩٢	سوره ت اءاشيه	٨٨
سورة الفجر	مهكبه	٥٩٣	سوره ت فءر	٨٩
سورة البلد	مهكبه	٥٩٤	سوره ت به لءء	٩٠
سورة الشمس	مهكبه	٥٩٥	سوره ت شه مس	٩١
سورة الليل	مهكبه	٥٩٥	سوره ت له ليل	٩٢
سورة الضحى	مهكبه	٥٩٦	سوره ت ضوحا	٩٣
سورة الشرح	مهكبه	٥٩٦	سوره ت شرح	٩٤
سورة التين	مهكبه	٥٩٧	سوره ت تين	٩٥
سورة العلق	مهكبه	٥٩٧	سوره ت عله ق	٩٦
سورة القدر	مهكبه	٥٩٨	سوره ت قءر	٩٧
سورة البينة	مهدهنيه	٥٩٨	سوره ت به بينه	٩٨
سورة الزلزلة	مهدهنيه	٥٩٩	سوره ت زله له	٩٩
سورة العاديات	مهكبه	٥٩٩	سوره ت اءاىا	١٠٠
سورة القارعة	مهكبه	٦٠٠	سوره ت قارىعه	١٠١
سورة التكاثر	مهكبه	٦٠٠	سوره ت ته كاثر	١٠٢
سورة العصر	مهكبه	٦٠١	سوره ت عهر	١٠٣
سورة الهمة	مهكبه	٦٠١	سوره ت هومه زه	١٠٤
سورة الفيل	مهكبه	٦٠١	سوره ت فيل	١٠٥
سورة قريش	مهكبه	٦٠٢	سوره ت قوره يش	١٠٦
سورة الماعون	مهكبه	٦٠٢	سوره ت ماعوون	١٠٧
سورة الكوثر	مهكبه	٦٠٢	سوره ت كه وثر	١٠٨
سورة الكافرون	مهكبه	٦٠٣	سوره ت كا فيروون	١٠٩
سورة النصر	مهدهنيه	٦٠٣	سوره ت نه صر	١١٠
سورة المسد	مهكبه	٦٠٣	سوره ت مه سهء	١١١
سورة الإخلاص	مهكبه	٦٠٤	سوره ت اءيءلاص	١١٢
سورة الفلق	مهكبه	٦٠٤	سوره ت فه له ق	١١٣
سورة الناس	مهكبه	٦٠٤	سوره ت ناس	١١٤

إِنَّ وَرَاثةَ الشُّرُوكِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَاللَّحْمَةَ وَالْإِنْسَانَ

في المملكة العربية السعودية

المشرفة على

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

في المدينة المنورة

إذ يسرّها أن يُصدر المجمع هذه الطبعة من

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللغة الكوردية

(اللهجة الكمانجية)

تسأل الله أن ينفع بها الناس

وأن يحجزني

خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله وليّ التوفيق

وهزارهتا کاروباريت ئىسلامى و بانگه‌وازى و رابه‌رييا
ل شاهنشينا عه‌ره‌بستانا سعوودى
يا سه‌ره‌رشتيار ل سه‌ر كومه‌لگه‌ها مه‌لك فه‌هد
يا چاپكرنا قورئانا پيروز ل مه‌دينه‌يا مونه‌ووه‌ر
كومه‌لگه‌هئى پئى خوشه‌ فئى چاپا قورئانا پيروز دگه‌ل رافه‌كرنا وئى ب
زمانئى كوردى ده‌رييخيت
داخوازئى ژ خودئى دكه‌ين خه‌لك مفايئى ژئى وه‌رگرن
و خه‌لاتئى خيئرئى بده‌ته (خادم الحرمين الشريفين)
شاه سه‌لمان كورئى عه‌بدول عه‌زيز ئال سعوود
ل سه‌رزه‌حمه‌ت و رهنجا مه‌زن يا ئه‌ول سه‌ر به‌لا فكرنا قورئانئى دبه‌ت
و خودئى خودانئى هاريكاربيئيه

بِعَوْنِ اللَّهِ تَوْفِيقًا
تَمَطَّيْعُ هَذَا التَّرْجَمَةِ لِعَمَلِي
الْقُرْآنِ السَّكِينِ فِي مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ
أَطْبَابِهَا صَحْفِ الشَّيْخِ بِالدِّيْنَةِ الْمُنَوَّرَةِ
بِأَسْتِيفِ وَأَرَادَةِ الشُّؤْرَانِ الْإِسْلَامِيَّةِ
وَالدَّعْوَةِ وَالْإِسْلَامِ فِي
الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ
سَعْتِ ١٤٤٢ هـ

حُقُوقُ الطَّبَعِ مَحْفُوظَةٌ
لِمَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ أَطْبَابِهَا صَحْفِ الشَّيْخِ بِالدِّيْنَةِ الْمُنَوَّرَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ماڤیت چاپکرنی د پاراستینە
بۆکۆمەلگەھا مەلک فەھەد یا چاپکرنا قورئانا پیروز

ص. پ ۶۲۶۲ ل مەدینە یا مونە و وەر

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٢هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) / مجمع

الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤٢هـ

٦٤٠ ص؛ ١٩,٥ × ٢٨ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠٠

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) أ. العنوان

١٤٤٢/٢٨١٩

ديوي ٢٢١,٤

رقم الإيداع: ١٤٤٢/٢٨١٩

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠٠

تصفح الترجمة
ته ماشه‌ی وه‌رگێرانی بکه

